

IJA # 729

חק לישראל ספר ויקרא

Ḥoq le-Yiśra'el Sefer Va-Yikra

Lemberg, 5625 (1865)

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ

visible fragment from bookbinding

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ

visible fragment from bookbinding

ב-ל-ח-ק ל-י-ש-ר-א-ל

ספר

ויקרא

חלק שרישי

אשר חברו החכם השלם והכולל כמוס' יצחק ברוך כר"ו אשר מצא כתוב בכתבי הרב ר' חיים וויטאל זל"ה :

עם הוספות מהו' חיים יוסף דוד אזולאי . הנקראים בשם ספר

יוסף לחק

ויתר המעלות אשר נתוסף בהוצאה החדשה הזאת .

מפורש

ביריעה החוברת

לעמבערג

Chock Israel

Lemberg Druk und
Verlag von Pessel
BALABAN 1865.

Tom 3

שנת זה חדש
ושוב מאד
הפלא ופלא
ל"ק

בדפים של הנגידה המפורסמת
אשת חיל מרת פעמיל
באלאבאן תחי

אמר המדפים

י שמחו ויפשו וירונו לה לבנות בהגיע ברכה אל ביתם כרכה רבולה
 בים זה ספר חק לישראל ברכה המשולשת מקרא ומשנה ומגרא. וסוד
 סי לראיו ובריתו להודיעם דברי הזוהר הקדוש כפי אשר יסד בוליא
 דנסורא. הרב האר"י ז"ל ס"ה. באספקלריא המאירס. בכל יום מעין ברכותיו
 ערוכה בכל ושמורה. ואחריו קס הרב הגאון איש אלסי מוסרר חיים יוסף
 דוד אזולאי וליקט ליקוטים נחמדים מספרי מוסר והלכה פסוקה מהרמב"ם
 ז"ל ויש אוחס יוסף לחק לכל יום ויום וגם משנה ומגרא וכו'. ליום הששי:
 ולאשר שבכל דור ודור יחפש כל מדפים לסמליא חדשות לרוות פני תבל
 תובס ולהמשך לבב בני ישראל לתורה ולתעודס בדברים נחמדים לכל יום
 ויום מעין המאורע סוספתי ספר מצות השם נחלק על סדר היום כדי שכל
 אחד יהיה קבוע בלבו פירוש התורה והמורה כתיבתו מסווי: והוספה
 השניה השלמת הסדרה והתרגום וההפשרה כדי שנקל אחר
 יום הששי ישלים חיוב הקבוע לו שנים מקרא ואחד תרגום ואל יאמר לכשאפנה
 אשנה והוספה השלישית כדי נכבד הוא עיקר תוספות יו"ט על המשניות
 כי כל אופן שלא היה מטרת כוונת האר"י ז"ל לה"ה לתת חק לישראל שיהא
 תורתס דומס עליהם כמשוי ובאמירה בעלמא ילאו כי זאת אולי יולדק בתורה
 בגביאים ובכתובים אשר הם קלי המושג לא כן במשנה אשר בעיון קל לא
 יבא אל הכוונה הגאולה. ובלי ספק היתה כוונתו ראייה להבין דברי המשנה
 על בוריה ואם הראשונים היתה לבן פתוח כפתחו של אולם וכו' אכן
 במלא מחט מדקית כמה מהמשניות סתומות בלי פירוש בעל תו"ט וגם
 כמה פעמים תיקן דברי הר"ב ברטנורא כמו שכבר נודע למשגב חושלת
 הספר שזס כי רבה הוא לכן למען זכות את הרבים לקיים מצות לעסוק
 בדברי תורה להבין המשנה והר"ב ברטנורא על בוריו היה נחון מאד
 להדפיס עיקר תו"ט זה לעומת זה אשר בזה ימלא מרגוע לנפשו כולל בקיאר
 כל דברי תו"ט בהבנת דברי המשנה והר"ב ומעתה הביטו וראו אל
 חפארת סספר וסדרו וכל מעלותיו ותועלתיו ומסרו והביאו ברכה המשולשת
 לבתיכם. ואל תחוסו על כספיקם:

דברי המדבר לכבוד התורה ולומדים: המדפים

חק לישראל

ספר

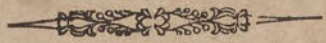
ויקרא

חק שלישי

כי חק לישראל הוא להגות בו תמיד בכל יום בבקר ובבקר דקיים מצות קביעת התורה
 על פי מה שנמצא כתוב בכתב איש אלהים קדוש הרב ר' חיים וויטאל
 זלה"ה ע"ס בוצינא דנהורא אריה דבי עדאי הרב הגדול המקובל האלהי מוה"י צחק
 לורי א זלה"ה. סדרו והכינו כשולחן הערוך החכם השלם והכולל במהורר י צחק
 ברוך נר"י.

ואחריו קס הרב הגאון איש אלסי מוסרר חיים יוסף דוד אזולאי. וליקט לקוטים נחמדים
 מספרי מוסר והלכה פסוקה מהרמב"ם ושאר פוסקים ויש אוחס יוסף לחק לכל יום
 ויום. וגם לקט ליום הששי משנה ומגרא וקבלה ומוסר והלכה פסוקה והמה נקראים בשם.

יוסף לחק

וכעת הוספנו שלשה מעלות נכבדות הנחוצים מאד למעלת הספר.
 האחת השלמת הסדרה והתרגום והפשרה והשני
 ספר מצות השם נחלק לכל יום ביומו. והשלישי עיקר תו"ט
 להבין דברי המשנה על בוריה ולבל יחסר כל בוועל מה אדניהם הוטבעו
 מבואר בהקדמה.

ברפוס של הנגידה המפורסמת אשת חיל מרת פעסיל באראבאן תחי

לעמבערג

שנת זה חדש ומוב מאד הפלא ופלא דפ"ק

משפט הקריאה

וזה יהיה משפט הקריאה לעולם כשתקרא פסוקי תורה בין ביום בין בלילה תקרא הפסוק שני פעמים תקרא ופעם אחת תרגום אהל כשתקרא נביאים וכחוביס א"ל לקרות אלא פעם אחת תקרא ופעם אחת תרגום ואם שפח או נאנס יום אחד ולא קרא סמדר של אותו יום אין לו חשולמים ביום שלאחריו אלא יקרא הקריאה של אותו יום שסוף עומד בו ר"ל שאינו מתקן בקריאה של יום השני מה שהיה לו לתקן ביום שערב שזו אין לו חקנס אבל לעולם כדי לתקן מה שרריך לתקן ביום ב' לריך לקרא הקריאה של יום שערב תחלה ואח"כ יקרא הקריאה של אותו יום ואם לא יעשה כן נמצא מעוות כל אותו השבוע וס' יכפר בעדו . וכן אם אירע שבוע אחד של שני פרשיות מחוברות א"ל לקרות באותו שבוע סמדר של שני הפרשיות אלא יקרא הסדר של הפרשה הראשונה שבהם אבל אם אירע שפרשה אחת נקראה בשני שבועות כגון שחל בה י"ט או בשלשה שבועות כגון שחל יום ראשון של פסח ביום שבת לבני חו"ל לארץ שנמצאה הפרשה של אותו שבוע נקראה בשלש שבועות או לריך לקרות בכל שבוע ושבוע מאותם השבועות הקריאה של אותה הפרשה שלא נקראה עדיין בשבת בלבד :

תפלה לאומרה קודם קריאת התורה

לשם יהוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליהדא שם י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל ולאקמא שכינתא מעפרא הריני קורא בתורה שהיא כנגד תפארת דועיר אנפין שבו ג' כלים דג' בחינות נפש רוח נשמה יה"ה כלי החיצון דנפש י"ה יהוה כלי אמצעי דרוח: יוד הא ואו הא כלי פנימי דנשמה ובחינת אורות מקיפין שהם יחודה היה יה"ה בנקודת חולם לעשות לה מרכבה ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכך את רוחי ונפשי שיהיו ראויים לעורר מיין תתאין ע"י קריאת התורה הזאת ואל יעכב שום חטא ועון והרהור רע את קריאת התורה הזאת ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו : בריך יי לעולם אמן ואמן : ויכוין אהל ביהודים הנאמרים כספ"ל כסער ד' מידו יום ביומו ולא יוילא סוס סס מפיו רק יכוין כמ"ל :

תפלה לאומרה קודם קריאת נביאים

לשם יהוד קוב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליהדא שם י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל ולאקמא שכינתא מעפרא הריני קורא בנביאים שהיא כנגד נצה הוד דז"א שבהם שלשה כלים של שלשה בחינות נפש רוח נשמה צבאות כלי החיצון דנפש י צ"ב צב"א צבא"ו צבא"ת כלי אמצעי דרוח יה"ה כלי פנימי שק נצה אדני כלי פנימי של הוד בחינת נשמה דבחינת אורות מקיפים שהם יחודה היה של נצה יהוה ושל הוד יהוה נקוד חיריק וקבוץ לעשות לו מרכבה ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכך את רוחי ונפשי ונשמתו לעורר מיין תתאין ע"י קריאת הנביאים הזאת ואל יעכב שום חטא ועון והרהור רע את קריאת הנביאים הזאת . ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו בריך יי לעולם אמן ואמן :

תפלה לאומרה קודם קריאת כתובים

לשם יהוד קוב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליהדא שם י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל ולאקמא שכינתא מעפרא הריני קורא בכתובים שהיא כנגד יסוד דועיר ומלכות נוקבא דועיר שהם שלשה שמות בבחינת שלשה כלים נפש רוח נשמה שייך דל"ת יו"ד כלי החיצון דנפש רוח נשמה יה"ה כלי אמצעי דרוח יאהדנהו כלי פנימי דנשמה אלהי דל"ת גו"ן יוד כלי החיצון דמלכות דנוקבא דועיר ובבחינת אורות מקיפין יו הו וו היה יחודה דז"א יהוה היה יחודה של מלכות נוקבא דועיר אנפין ולעשות מרכבה להם: ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכך את רוחי ונפשי שיהיו ראויים לעורר מיין נוקבין ע"י קריאת הכתובים הללו ואל יעכב שום חטא ועון והרהור רע את קריאת הכתובי הללו ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו : בריך יי לעולם אמן ואמן :

תפלה לאומרה קודם לימוד משנה

לשם יהוד קוב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליהדא שם י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל ולאקמא שכינתא מעפרא הריני קורא משנה שהיא סוד מטטרו"ן שביצירה שהיא אותיות מש"ה ומשה עולה א"ל שד"י והם גימטריא רצו"ן ושהוא קפ"ד קס"א כזה יו"ד יו"ד ה"י יו"ד ה"י וי"ד ה"י וי"ד ה"י אל"ף ה"י יו"ד ה"י יסוד אבא גו יסוד אמא להוריד שפע מאבא ואמא מבריאה ליצירה ותוככר יצירה בבריאה והיא תרד מבריאה ליצירה שלשי שמות אה"ה כזה אל"ף ה"י יו"ד ה"י אר"ף ה"ה יו"ד ה"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א שהם היודין שהם סוד חמשים שערי בינה הנקראת משנה שהם י"ה אדני מטטרו"ן והריני בסדר ורעים בחדר דנוקבא דועיר שבו שני פעמים א"ל במלואו כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד (וכשהוא לומד סדר מועד יאמר) והריני בסדר מועד שהו' בנבורי דנוקבא דועיר שבו שם אלהים (וכשהוא לומד בסדר נשים יאמר כך) והריני בסדר נשים שהוא בתפארת דנוקבא דועיר שבו שם צבאות (וכשהוא לומד בסדר נזיקין יאמר כך) והריני בסדר נזיקין שהוא בנצה דנוקבא דועיר אלף (חק לישראל ח"ג)

תפלה קודם לימוד משנה

שבו שם א אל : (וכשהוא קומד בסדר קדשים יאמר כך) והריני בסדר קדשים שהוא בהוד
דנוקבא דזעיר שבו שם א א"ל אלהי אלהים: (וכשהו' לומד בסדר טהרות יאמר כך)
הריני בסדר טהרות שהוא ביסוד דנוקבא דזעיר שבו שם שד"י להעשות לה מרכבה : ויהי
רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכך את רוחי ונפשי שיהיו ראויים לעורך מין
נוקבין על ידי קריאת המשנה הזאת ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שאזכה לבחינת
נשמה דבריאה אותיות משנה ואל יעכב שום הטא ועון והרהור רע את קריאת המשנה
הזאת ויהי נועם ונוי :

תפלה לאומרה קודם לימוד הלכה

לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה בדהילו ורחימו ליחדא שם י"ה בוי"ה ביחודא שלים בשם כל
ישראל ולאקמא שכונתא מעפרא הריני קומד הלכה שהוא אותיות ה כל"ה לקשר
שם אדני שהוא הלכה העליונה בעשרים וארבע קשומי כלה כדי לחברה בעלה והריני קורא
בסדר זרעים שהוא בחסד דנוקבא דזעיר אנפין שבו שם א"ל במדואו אלה דמ"ד (וכשהוא
לומד הלכה בסדר מועד יאמר) והריני קורא בסדר מועד שהיא בגבורה דנוקבא דזעיר אנפין
שבו שם אכדט"ם: (וכשהוא קומד הלכה בסדר נשים יאמר כך) הריני בסדר נשים שהוא
דנוקבא דזעיר אנפין שבו שם השתפ"א. (וכשהו' לומד הלכה בסדר נזיקין יאמר כך) והריני
בסדר נזיקין שהוא בנצה דנוקבא דזעיר אנפין שבו שם ב"ם . וכשהוא לומד הלכה בסדר
קדשים יאמר כך והריני בסדר קדשים שהוא בהוד דנוקב' דזעיר אנפין שבו שם ש"ד שד"י
(וכשהוא לומד הלכה בסדר טהרות יאמר כך) והריני בסדר טהרות שהוא ביסוד דנוקבא
דזעיר אנפין שבו שם במוכ"ן להעשות לה מרכבה ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי
שתזכך את רוחי ונפשי שיהיו ראויין לעורך מין תתאין ע"י קריאת הלכה הזאת ואל יעכב
שום הטא ועון והרהור רע את לימוד הלכה הזאת ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו
כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו ברוך יי לעולם אמן ואמן :

גוד יחוד א' להלכה יכוין בשם י"ה בצירוף א"ב כזה :

אֵיה בִּיה גִּיה הִיה וְהִיה זִיה חִיה מִיה וְיִיה כִּיה לִיה מִיה נִיה סִיה עִיה
פִּיה צִיה קִיה רִיה שִׁיה תִּיה

תפלה לאומרה קודם לימוד הקבלה

לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה בדהילו ורחימו ליחדא שם י"ה בוי"ה ביחודא שלים בשם כל
ישראל לאקמא שכונתא מעפרא הריני לומד בסדר קבלה (פלוגי) שהוא כנגד
תפארת דזעיר אנפין דעולם האצילות שבו שם מ"ה כזה וי"ד ה"א ו"א ה"א לעשות לו
מרכבה ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכך את רוחי ונפשי שיהיו ראויים לעורך
מין תתאין ע"י קריאת ספר הקבלה הזה ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
עלינו ומעשה ידינו כוננהו ברוך יי לעולם אמן ואמן :

ויקרא יום א תורה

ד

לסמך מנ"ס דז"ל יהוה נפס י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידס ד
דמלוי יוד אל סס ב"ן סבעסו סניקוד סולס :

אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֵהָר מוֹעֵד לֵאמֹר : א וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
וַיִּמְדַּל יי עֲמִיה מִמִּשְׁפַּחַן זְמַנָּא לְמִימְרָא : א דִּבְרֵי אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אֲדָם בְּיַקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבְּקָר וּמִן־
הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת־קִרְבָּנְכֶם : ג מִלֵּיב עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן
אִינֶשׁ אֲרִי יִקְרִיב מִנְכוֹן קִרְבָּנָא קָדָם יי מִן בְּעִירָא מִן תּוֹרֵי וּמִן
עֲנָא תִקְרִיבוּן ית קִרְבָּנְכוֹן : ג אִם־עֲלֶה קִרְבְּנוֹ מִן־הַבְּקָר זָכָר תָּמִים
יִקְרִיבְנוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרֹצְנוֹ לְפָנֵי יְהוָה : ג אִם
עֲלֶתָא קִרְבָּנִיה מִן תּוֹרֵי דְכָר שְׁדִים יִקְרִיבֶיהָ לְתַרְע מִשְׁפַּחַן זְמַנָּא
יִקְרִיב יתִיה לְרֹעֵנָא לִיה קָדָם יי : ד וְסַמְד יִרְעַל עַל רֹאשׁ הָעֵלָה וְנִרְצָה
לּוֹ לְכַפֵּר עָלָיו : ד וְיִסְמַד יִרִיה עַל רִישׁ עֲקֵתָא וְיִתְרַעֵי לִיה לְכַפֵּרָא
עֲלוּהִי : ה וְשַׁחַט אֶת־בֶּן הַבְּקָר לְפָנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֱהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת־הָדָם וּזְרָקוּ אֶת־הָדָם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד : ה וַיִּפּוֹס ית בַּר תּוֹרֵי קָדָם יי וַיִּקְרִיבוּ בְנֵי אֱהֲרֹן כַּהֲנָנָא ית
דָּמָא וַיִּזְרְקוּן ית דָּמָא עַל מִדְבַּחַא סְחוֹר סְחוֹר דְּבִתְרַע מִשְׁפַּחַן זְמַנָּא :
ו הַפְּשִׁיט אֶת־הָעֵלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לְנִתְחֶיהָ : ו וַיִּשְׁלַח ית עֲלֵתָא וַיִּפְלַג

א' זעירא יתה לאיברהא :

נביאים ישעיה מג

לסמך מנ"ס דז"ל צבאות נפס צ צב צבא צבאו צבאות רוס יהוה נשמה דלס אדני נשמה
דסוד יהוה סיה יסידס דלס יהוה סיה יסידס דסוד אל סס ב"ן סבעסיה :

א עֲסֹזוּ יִצְרָתִי לִי תִהְיֶה יִסְפְּרוּ : א עֲמָא דִין אֲתִקְנִית לְפוֹלְחָנִי

מצודות דוד יצרת לי נסע למען יספרו חלתי : עם זו יצרת לי נסע למען יספרו : וחס לא חתי
רש"י בתושבתה

בתושבתתי יהוה משתען : ב ולא אתי קראת יעקב בריגעת
 פי ישראל : ב אמר על ידי נביא ורא בפולחני ערעיתון דבית
 יעקב ארי לאיתון באולפן אורתי ישראל : ג לא דביאת לי שה
 עלתיך וזכתיך לא כבודתי לא העבדתיך במנהגה ולא הונעתיד
 בלבונה : ג לא איתתא קדמי אמרין לעלתא ונכסת קודשך לא
 יקרתא קדמי לא אסגיתי ערך בקורבנין ולא אתקפית ערך
 בלבונתא : ד לא קניתי לי בכסף קנה וחלב וזכתיך לא הרויתני אד
 העבדתני בחטאותיך הונעתני בעונתיך : ו לא זבנתא קדמי בכסף
 קניי בסם ותרב נכסת קודשך לא דחינתא על מדבחי ברם אסגיתא
 קדמי בחובך אתקפתא קדמי בעויתך : ה אנכי אנכי הוא מחה
 פשעיה למעני וחטאתיך לא אוקר : ו אנא אנא הוא שביק לחובך
 בדיר שמי וחטאך לא ידברין : ו הוירני נשפטה יחד ספר אתה
 למען תצדק : י אמר בען גרון כחדא אשתעי את בדיר אם
 תבור ותזבי :

רש"י

קראת בפנותך אחרי ע"ו יגעת כי : ב ללחה בעבודתי לא
 הנחת לי מה עולתיך כי"ל ע"ו : ב כוננה * קומן מעט
 עולה לנבוא : לא קית לי וכו' הקטורת לא הורבת לקנותה
 בכסף לפי שהיתה מלויה בחרגס הרבס : העבדתי לכבוש
 כל העולם החת יד כי"ל שאל יאחרו ביד אותם ספלה חסר את
 בניו : למעני * ולא בזוכהך : כשפטו יחד * לכא למשפט :

מצודת דוד

(ב) ולא חזיתי * אכל אתה יעקב לא קראת אחתי : ב פית
 אחרי ע"ו : כי יגעת * כי נעשית יגע ועיף בעבודתי
 ובעלת את העבודה : (ג) לא הכאת לי * זה היה בימי
 לחו שבטל עבודת בה"מ כח"ס נח"ס ויסגור את דלתות בית הויכ"ו
 (דכ"ב כי"ל) וקורחודם חזקוהו כנו ואחר כי משלו אבותיו וכו'
 נס סגרו וכו' וישולח לא בעלו בקדש גוי' : (ה) וזכתיך
 לא כדחתי עם זכתיך כי לא כבחהו לילח העבדתיך במתנה

כתובים משרי כא

להמשך מיוחד ומלכות דו"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת יוד רוח יאהדונהי נשמה
 דיסוד א אד אדג אדני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הו וף הו סיה יסידה
 דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס כ"ן כשעסיה :

א שמתה לצדיק עשות משפט ומחיתה לפערי און : הדותא דצדיקא
 למעבד דינא ושציא לארין דעברין עאתא : ב אדם תועה

רש"י

שמה ללוק * הקודש כי"ל עשות משפט ורין בלוקים כרו (ה) שמתה * הלוק יסמה כעת יעשה משפט ועשית המתה

מדרך השכל בקהל רפאים ינות : ב בר נשא דתעי מן אורחא
 דספורא עם בני ארעא נתתנה : ג איש מחסור אהב שמחה אהב
 יין ושמן לא יעשיר : ד גברא די חסר ליה ורחם הדותא ורחם חמרא
 ובסמא לא נעתר : ד כפר לצדיק רשע ותחת ישירים בוגר :
 ו שלחופי דצדיקא רשיעא ושלחופי דתריצי בוזוי : ה מוב שבת
 בארץ מדבר מאשת מדינים קרי ובעס : ה טב למתב בארע
 מדברא מן אתתא תגרניתא ומרגזניתא : ו אצר ! נחמד ושמן
 בגנה חכם וכסיר אדם יבלענו : ו סימתא רגנתא ומשחא בדריה
 דחפימא וסכרא דבני נשא נברענון :

מצודת דוד

רש"י

הוא שמתה לפועלי און : (ג) מדרך השכל * מדרך החסור *
 בקהל * ר"ל אחר המהם כשהיה בקהל המתים אז ימות
 ולא יתעם עוד אכל כל ימי חייו הוא מוסף וכולך לתעות
 בכל יום יותר : (ג) איש מחסור וכו' * האובד שמתה
 מאכל ומשחה יהיה איש מחסור ר"ל חסר מכל טובה :
 מיתה על הלוק ובעל הגורם אין מדי"ס מהפיים עד כי ימות רשע לפדיון נפשו : ותחת וכו' * כפל הדבר בח"ס *
 (כ) בארץ מדבר * במקום שאין אשתי * מלשבת במקום מיושב עם אשה מדינים והתורה כעס : (ו) אצר
 וכו' * דרך החכם לאור בולרן דברים נחמדים ושמן טוב להתקיים לעת המור אכל הכסיל שבכני חסר בעודו ככפו
 עד לא היווה מידו יבלענו ולא יחוש אם לא ינאל לעת המור :

עיקר תוי"ט

משנה דמאי פרק ז

ברטנורה

(א) ואין להקשות דכלא הדירו איך אוכל אכלו
 והסגן כפ"ב שזינו מתאחר אכל ע"ה ד"ל
 דהכא צבי חקנה לפני שרזה לאכול מחוקן
 ואע"פ שלא קיבל עליו להיות נאמן * אי נמי
 מיירי ביחד עדין *
 תוי"ט : אומר מע"ש * כלי אמצעי דחסר דמלכות דיצירה אלה
 כי דמאי ארסמטנה על
 הדבר שזינו ברשותו *
 הר"מ : (ג) מעשר באומד
 כמא שיעור אכילתו
 ומחשב בלבו להתנות
 עכשיו ושיפריכה למחר :
 וס"ה
 מה שאני עתיד להפריש למחר הרי
 הוא מעשר ושאר מעשר סמוך לו זה שעשיתי מעשר
 עשוי תרומת מעשר עליו * ומעשר שני בצפונה או
 בדרומו

ברדומ

עליה דפרשין כפ"ק ועל אחד מנחה שמפריש למחר אומר הרי הוא מעשר ראשון ושאר מעשר
 דסינו חשעה שהוא סייב עדין כדי סיה' י' לקי (סומך) (ל"ל ומורד) (ג) לו האחד ואח"כ אומר
 ה האחד שעשיתי חולה מעשר עשוי תרומת מעשר על חשעה הסמוכים לו : ומעשר שני *
 ס"ה בלפונה או בדרומו ומחולל יהיה על חשעה וממלא למחר שאל' להפריש כי אם תרומת מעשר

(חכ לישראל) ת"ג בית

בלבר

ויקרא יום א

עיקר תוי"ט

כלבד ואוכל ושותה את השאר : (ב) מזנו לו
 את הכוס : כיום השבת : אומר וכו' ואין די
 לו כנה שהתקיימ' אכל כריך לחזור ולומר בשבת
 כשבא לאכול ולשתות מה שאני עתיד לשיר' מן
 הכוס (ג) וכו'. בירוש' פריך
 אם כדומר מעבשו הלא
 תרומה הרי הכל מתערב
 יחד ונעשה מדומע
 ואם כדומר לכשתה
 הלא לא הוי תרומה אלא
 לאחר ששה ונמצא שותה
 טבל ומשני בלוגי מעבשו
 ולכשתה' הלא תרומה
 ומנ' שאל שמה טבל וגם
 לא היה מדומע : בפיו
 כפי הכוס : (ג) שאינו
 מלאמין לבעה"ב : על
 המעשר : וחושי' גרונרת
 אחת ימנע (ד) מלאכול
 גרונרת אחת כנגד
 אותה של תרומת מעשר
 שהפריש שלל יתא' בזה
 את כבעה"ב : לא יחשיך
 ויקנה גרונרת אחת ויאכל
 שאם לא יאכל מריעו
 עליו וממעט מעשרותו
 ונמצא ממעט ככך
 מלאכתו של כבעה"ב שלל
 יוכל לנשות מלאכה :
 לא יחשיך מפני שהיא
 תלוי ביד' ששה תרומת
 מעשר משל ככל הבית
 ומעשר שני משל פועל הלכך טייב בעל הבית ליתן לו (ה) הגרונרת שהפריש לתרומת מעשר :
 (ד) הלווק יין מבין הכותים : קודם שגזרו על יינן והיה יינן ודאי טבל והכא איירי בלווק
 ע"ש בין השמשות או שלקח מבעוד יום ושכח להפריש עד בין השמשות וזו אסור להפרישה
 דתנן ספק חטיבה אין מעשרין את הודאי הלכך אסור לקבוע לו מקום דקביעות מקום חשוב בהפרשה
 ואסור בין השמשות ומשום הכי לא קמי' בסיפא ומעשר שני מחולל על המעות דכיון דאינו
 רשאי לקבוע לו מקום בלפניו או בדרומו א"א לחלו' אכל לקרות שם דאמר שאני עתיד להפריש
 שרי דכולי האי לא גזור בין השמשות : שאני עתיד להפריש : פירוש לאחר שכלל הכא לא
 קמי' שאני עתיד להפריש למחר כדקמי' לעיל גבי המזמין את חבירו דוקא כשאני מחקן אלא
 מה שאוכל ושותה חתירו להפריש למחר מעומר אכילתו ושמייחן השאר בשולי הכוס : אכל לתקן
 את כל הכאר בשבת לא חתירו והכא אינו קורא שם לתרומת מעשר כמו בכא של דמאי וכדלעיל
 גבי המזמין את חבירו משום הכי דגבי דמאי דמעשר והן שלו קורא שם לתרומת מעשר כדי לתקן את
 המעשר ולאכלו אכל לאן שהוא טבל ודאי כריך ליתן המעשר ללו' והלוי יקרא שם לתרומת מעשר :
 ועשרה מעשר ראשון ושעמה מעשר שני : לאו דוקא שהרי לאחר שפירש' מעשר שני לוגין לתרומת
 גדולה וכשאר ל"ט לא היה המעשר אלא לוגין פחות שומע ומעשר שני שמונה לוגין לשמונה
 עשרים ושומע עשיריות : ומיחל ושותה : מחמיל ושותה : פ"י אחר מנו' ושותה מיסל כמו מיהל
 ל סלאך עגול במים (ישעיה' א') וקסם מכה' אחיא כר"מ דאמר אף בדאורייתא יש ברירה חת
 שנשאר

ויקרא יום א

עיקר תוי"ט

ברטנורה

וזכללן גם התרומה : מעושרת . כהן קמיית'
 ליכא חידוש שהראשונה מעושרת ומשום סיפא
 נקטי' הר"ש : (י) ר"מ היא דאמר אינו תופס
 אלא לשון ראשון כדאיפא במסכת תמורה :
 (י) וא"ל דהא בנפריש
 מפקו' על החיוב תרומתו
 תרומה אלא דישזור
 ויתרוס . וא"ל אף קאמר
 ולא א"ר כלום . דשאני
 החס שהפריש והתרומה
 יכרת לכן תרומתו תרומ'
 כדי שלא ללזולי בתרומה
 אכל הכא שלל תרומה
 ולא יכרת אף לאן בית
 מיוחס כלל : (ט) ודמתי'
 דשני כלכלת נמי קאי
 מדלא חיי' כהא אלא
 המעשרות . חולין כו'
 הטבל כשיוצא ממנו
 ח"ג ות"מ ולא שאר
 מעשרות יקרא חולין
 מפני שהקדשה נטלה
 ממנו ומתקיים היינו
 שהיוצא ממנו כל הת"מ
 הרי"מ
ומאה חולין נוטל מאה וא'
מאה ואחד . מאה חולין מתוקנין מאה מעשר נוטל
מאה
 לשתי כלכלות הללו יהיו של כלכלה בחברתה הרי קרא שם מעשרות שיהיו כחמה ומפריש מזו על זו
 ומזו על זו דככל אשייר טבל כדי מעשרות כהר"א אכל אינו מפריש עליו ומקום אחר שהרי קרא שם
 וקבע מעשרות כל אחת מהן בחברתה . פירוש אחר ועיקר מעשרותיהן מעשרות כלכלה בחברתה
 קרא שם ומפריש מאזינו ענין שירצה דהכי מפרשין למלתיה מעשרותיהן מאזינו מהן שארצה יהיה
 מעשרות כלכלה בחברתה : (י) מאה טבל ומאה חולין . שנתפרו : נוטל מאה ואחד . נוטל מאה
 להפריש מהמעשר ראשון ומעשר שני כדיוכל טבל ואחד נוטל מן המאה (ל"ט) חולין לתרומת
 מעשר כאלו היה טבל שהחולין נעשים כטבל עלמנו (ט) לענין תרומת מעשר ככבר אכל לא לענין מעשר
 ראשון ומעשר שני ונמצא זה מפקדי' ע"י תערוכות זו אחת כלבד מעשר מן החולין וטבל דאיירי
 ב"ה הכא הוא שהורס וממנו תרומה גדולה אכל לא הורגו ממנו מעשרות ולא תרומת מעשר :
 מאה טבל ומאה מעשר . שלא הורגו מן המעשר הזה תרומת מעשר ותעברו : נוטל מאה . של
 ע"ל להפריש מהן המעשרות כדפרישית לעיל ונוטל אחת מן המאה של מעשר שהם נעשים
 כטבל עלמנו להחטיב בתרומת מעשר וכשאר ל"ט מפריש מהן תרומת מעשר לפי שבין שהם
 עשר פחות עשירית של א' ואם לא נתפרד מעשר המעשר בטבל לא היה מפריש אלא עשרה לתרומת
 מעשר שהיה השתא מפני שנתפרד בטבל מפריש י"א פחות עשירית נמצא מפסיד אח' פחות
 עשירית : מאה חולין מתוקנין ומאה מעשר ראשון . שלא נטלה תרומתו שנתפרדו : נוטל מאה . לשם
 מפסד ראשון כדי להפריש מהן עשרה לתרומת מעשר שבהן : ועשרה . נוטל מן המאה חולין
 מתוקנין כאלו היו הם מעשר ראשון ועשרה מעשר וממנו מעשר עשרה והא' דלא מחמירין
 הכי שנתפרד עכסכל הוקיע הטבל להפריש ממנו עשרה לתרומת מעשר כמאה של מעשר משום
 שכן הוא הדיון שכל דבר המתפרד חוזר להיות כחלתו הלכך המעשר חוזר להיות כטבל ואין
 הטבל

הטבל חזר להיות כמעשר : מאה טבל ותשעים
מעשר וכו' לא הפסיד כלום דכיון דאיכא בטבל
עשרה יתרים דייקין ליה כאלו יש לו פרכסה
ממקום אחר (ט) וכל טבל שנתערב בחולין אם
יש לו טבלים אחרים
שיוכל להפריש על זה
התערובות ממקום אחר
אינו מפריש אלא לפי
השבון של הטבל בלבד
והכא שהטבל יתר עשרה
על המעשר חשבין כאלו
הם ממקום אחר ומפריש
מהן לפי השבון של טבל
בלבד ואינו מפסיד
כלום : כל זמן שהטבל
מרוכב והוא שהיה
מרוכב עשר (י) והכי
אימא בירושלמי :
(ח) עשר שורות של
עשר כרי יין
מסודרים בארץ שכל
ענין שתמנה בין ממזרח
למערב בין ממזרח לדרום
תמצא עשר שורות של
עשר עשר שהן מאה
ברות : שורה הסיגולה
אחת מעשר חגי
אחת שבשורה הסיגולה
קבעתי מעשר על ברות אחרות שיש לי : ואין ידוע איזה ח' סיגולה שהיה יש כאן ר' שורות
סיגולות לר' רוחם : נוטל שני חביות באלכסון * אחת במקצוע דרומית ומזרחית ושניה לה במקצוע
מערבית ופניו שכל חבית במקצוע נמיית לשתי רוחות ומלא משתיים חבית אחת והיה מעשר
(יא) : חגי שורה הסיגולה אחת מעשר * ואם אמר חבית אחת שחגי שורה הסיגולה בה קבעתי
מעשר על ברות אחרות שיש לי : ואין ידוע איזו * חגי שורה מדי שורות הסיגולות : נוטל
ר' חביות מארבע זוויות * מפני שיש בכל זוויות משתי חלפים שבשתי שורות הסיגולות הסמוכי לה
וממלא מארבעתן חבית אחת והיה מעשר : שורה אחת מעשר וכו' * ואם אמר חבית אחת
שבשורה אחת מאלו עשר שורות בה קבעתי מעשר ואין ידוע באיזו שורה היא : נוטל שורה אחת
באלכסון * כלומר נוטל עשר ברות מעורה אחת ממקצוע דרומית ומזרחית עד מקצוע מערבית
אפניו או ממקצוע דרומית מערבית עד מקצוע מזרחי ופניו וממלא מכל העשר חביות אחת
ותיה מעשר ומפני מה נוטל באלכסון ואינו נוטל שורה אחת כולה ביושר ממזרח למערב א'
מלבן לדרום דכשהוא נוטל באלכסון בין שתמנה שורות כולן ממזרח למערב בין שתמנה אותם
מלבן לדרום ממלא נוטל חבית אחת מכל שורה ושורה משא"כ אם היה נוטל שורה אחת באורך
ממזרח למערב או מלבן לדרום :

מאה ועשר מאה טבל תשעים
מעשר תשעים טבל ושמונים
מעשר לא הפסיד כלום זה
הכלל כל זמן שהטבל מרוכב לא
הפסיד כלום : (ח) מי שהיו לו
עשר שורות של עשר עשר כרי יין
ואמר שור' החיצונה אחת מעשר
ואין ידוע אי זו היא נוטל שתי
חביות לוכסן חצי שורה החיצונה
אחת מעשר ואין ידוע אי זו היא
נוטל ארבע חביות מארבע זוויות
שורה אחת מעשר ואין ידוע אי זו
היא נוטל שורה אחת לוכסן
חצי שורה אחת מעשר ואין ידוע
אי זו היא נוטל שתי שורות
לוכסן חבית אחת מעשר ואין
ידוע אי זו היא נוטל מכל חבית
וחבית :

גמרא ברכות דף ה"א הלכה ה' כלה כלי הסיגון החדר דמלכות דבריאה אלה למד
אמר רבי לוי בר חמא אמר ר"ש בן לקיש לעולם ריגזו אדם יצר
רשעי טוב
ירגזו אדם יר טוב . טיעסה מלחמה עם יאסר

שוב על יצר הרע שנאמר רגזו ואל תחטאו אם נצחו מוטב
ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר אמרו בלבבכם אם נצחו מוטב ואם לאו
יקרא קריאת שמע שנאמר על משכבכם אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור
לו יום המיתה שנאמר ודומו סלה * ואמר רבילוי בר חמא אמר רשב"ל
מ"ד ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם
לוחות אלו עשרת הדברות תורה זו מקרא והמצוה זו משנה אשר
כתבתי אלו נביאים וכתובים להורותם זה תלמוד מלמד שכולם
נתנו למשה מסיני אמר ר' יצחק כל הקורא קריאת שמע על מנתו
כאלו אוחז חרב של שתי פיות בידו שנאמר רוממות אל בגרונום וחרב
פיפיות בדם מאי משמע אמר מר זוטרא ואי תימא רב אשי מרישא
דענינא דכתבי יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם וכתבי בתריה
רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בדם * וא"ר יצחק כל הקורא קריאת
שמע על מנתו מויקין בדילין ממנו שנאמר ובני רשא יגביהו עוף ואין
עוף אלא תורה שנאמר התעור עיניך בו ואינו ואין רשא אלא מויקין
שנאמר מוז רעב ולחומי רשא :

רש"י
ודומו סלה . יום הדומה הוא יום הכות שבו
המשנה נקראים מבלי עולם במסכת סוטה : כאלו אוח
חרב פיפיות בידו . להרוג את המויקין : מאי משמע .
זו משנה . שיתעסקו במשנה : זו גמרא . סברת עמי
המשניות שתמנו ואלת הוראה אלל המורים הוראה מן
המשנה נקראים מבלי עולם במסכת סוטה : כאלו אוח
חרב פיפיות בידו . להרוג את המויקין : מאי משמע .
דכ"ט : התעור עיניך בו אם הנפל וסגרה עיניך בתורה
היא משתכח ממך : ובני רשא יגביהו עוף . העוף מהחלק
ממד :

זוהר ויקרא דף ג ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ויקרא

אל משש וגו' רבי חייא פתח ואמר באתי לגני אחותי כלל אריתי מורי
עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי וגו' האי קרא לאו
רישיה סיפיה * ולא סיפיה רישיה : כתיב אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי
לבתר אכלו רעים מאן דזמנן לאחרא כד מזוני מתתקן קמיה בתר דאישו אכיל איך
יומן אחרי אלא זכאין אינון ישראל דקב"ס בעא לדכאס לון ואחרעי בהון מכל שאר
עמינן עמינן ומדאחרעי בהון בעא לסלקי להון מכל מקטרגי עלמי תא חזי בתר דאחבעיד
משככי לתתא בהסו' יומא אחתקס אחרא לעילא עמיס דכתיב הוקס השמשן סתם והסוה
יומא חדות' דקב"ס הוס כיון דאחתיקן בים משככי מס כתיב ולא יכול משס לבא אל
חסל מועד כד חמא קב"ס כך אמר ומס על ידא דמשס אחקס ואישו לבר מיד ויקרא
אל משס ח"ל משס חנוכי דכתיב במאי הוי בסעודת' אדם כי יקריב מכס קרבן לה'
באתי לגני אחותי כלה * הא חוקמוס האי קרא אכל באתי לגני דא ג"ע דלעילא
אחותי כלה דא כ"י דבהסו' יומא אודווגו זוגין בכלא אודווגו זוגין בהסוה ג"ע בנין
דאחברכי כולסו משקיו דנחלי ואחקשר כל חד בחבדים סה"ד אריתי מורי עם בשמי
אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי כלסון אחשקין ואחרו ממנושעא דנחלי
אכלו רעים שמו ושכרו דודים כל אינון דלמח' וכלסו ענפין כלסו אחברכו ואחזנו
כד אלין אחברכו לעילי ובמס מחברכאן ומתבסמאן כלסו בריסו דקרצני * ת"ת
בשעתא

ויקרא יום א

בשעת דנחת' כ"י לאשראס דיורח בארע' קב"ס אמר לס האז קרא בגין דאשתכחו ברכאן ומדווס בכלסו עלמין ואחבסתא סיא לפקי מנה ברכאן לכלא דכר חליו סית אחברכאן כדיו כלסו עלמין אחברכאן כחדא לתתא ואחברכאן לעילי וכנסת ישראל אחברכי מכלסו :

הלכה פסוקה יוסף לחק מוסר

כר"ס הלי תעסה הקרבנות פרק א משערי קדושה ח"צ שער ה

המסתכל

כ"ל הקרבנות של מיני נפש היו באין מה' מינים בלבד מן הבקר ומן הכבש' ומן העזים ומן התורים ומן בני היונה . (ב) וכל הקרבנות בין של צבור בין של יחיד ארבעה מיני עולה וחמאת ואשם ושלמי' . (ג) ועוד יש שם ג' מיני קרבן יחיד והם חספה הכבוד והמעשר . כל קרבנות הצבור הן עולה או חמאת ואין בקרבנות הצבור שלמי' חוץ משני כבשי' הבאי' עם לחם התענפה בעצרת והם הנקראי' ובאי' שלמי צבור ואין הצבור מקריבין אשם לעולה ולא עוף . ישראל שכתוב בהם שהרית ישראל לא יששו עולם ולא ידברו כזו וימיו מתקלרין אך הדובר חתם מאריך ימים :

יום ב תורה

להמשיך מ"ס דז"א יהוה נפס' י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה מיה ימיה ד דמליו יוד אל סס צ"ן שנעסיה בניקוד מולס :

א ונתנו בני אהרן הפהן אש על המזבח וערכו עצים על האש : א ויתנו בני אהרן בהנא אשתא על מדבחה ויסדרון אעיא על אשתא : ב וערכו בני אהרן הפהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש אשר על המזבח : ב ויסדרון בני אהרן בהנא ית איברי' ית רישא וית תרבא על אעיא בעל אשתא בעל מדבחה : ג וקרבו וברעיו ירחץ במים והקמיר הפהן את הפדר המזבחה עלה אשה ריחניחות ליהוה : ג ונויה וברעויה יחליל במיא ויסיק בהנא ית פולא למדבחה עדתא קורבן דמתקביל ברעוא מדרם י' : ד ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה ובר תמים יקריבנו : ד ואם מן ענא קורבניה מן אמרי' או מן בני עזיא לעדתא דכר שלדים יקריבניה :

נביאים ישעיה מנ מד

להמשיך מ"ס דז"א צבאות נפס צ צב צבא צבא צבאות רוס יהוה נשמה דלס אדני נשמה יסוד יהוה מיה ימיה דלס אל סס צ"ן שנעסיה

א אביד הראשון המא ומליצך פשעו בי : א אבד קדמאה חמא ומלפך

ויקרא יום ב

ומלפך מדרו במימרי : ב ואחלל שרי קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל לגדופים : ג ואפים רברבי קודשא ואמסר לקמלא יעקב וישראל לחיסודין : ג ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו : ג וכען שמע יעקב עבדי וישראל דאתרעיתי ביה : ד בזה אמר יהוה עשך ויצרך מבטן יעורך אר תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו : ד ברגן אמר יי דעבדך ודאתקנדך ממעין יסעדינדך לא תדחל עבדי יעקב וישראל דאתרעיתי ביה :

מצות דוד

(א) חניך בראשון חטא : ארס בראשון חטא כי כאלו חטא כי: בחמרו כמה ארע : והחלל שרי קודש בעומותיו מפץ סדעת ואס כי היה יציר כפי וכפי' חתם סגולתו' חלש ואשם המלחי' עון' ומליצך' אף החללים שחתם סודן מליכס לסמלץ עוב צנוד וכס הכשרים סכודר הכה גם כמה פשעו כי : (ב) והחלל' בעבור עומותים חלל: אף הכשרים הקדושים שנסס : וחתם . אחרס אהכס למרס שממון ולגדוף מפני חלויב : (ג) ועתה ר"ל ועתה שמע את הכוונה המיועדת לבוא : (ד) עוון ויוצרך' אשר עשה אותך ויציר' אותך ומעתה לאחר מנעו יעור לך : וישרון' כו קרוים ישראל חסס הכס הישר :

כתובים משלי כא

להמשיך מ"ס דז"א שין דלת יוד נפס שין שין דלת שין דלת יוד רוס יאהדונהי נשמה דיסוד א אד אדנ אדני נפס אדני רוס אלה דלת נון יוד נשמה דמלכות יך הו וך הו מיה ימיה דיסוד יהוה מיה ימיה דמלכות אל סס צ"ן שנעסיה

א דרה צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד : א דרה צדקתא וחסדא ישבח חיי וצדקתא ויקרא : ב עיר גבדים עלה חכם ויורד עז מבטחה : ב למדנתא הגברי סליק חפימא ואחת עושנא דסכרא : ג שמר פיו ורשונו שמר מצרות נפשו : ג דנמר פומיה ורשניה נמר מן עקתא נפשיה : ד יד יהוד לץ שמו עושה בעברת זרין : ד ממיקנא מריחא זרנא שמה עביר חריינא בודנותיה :

מצודות דוד

(א) רודף' הרודף לעשות לךקס וחסר עטסכריות ימל' גם כו' חס' חיי' ולקס וכבוד : (ב) עיר גבורים' כה לשבח בחכמה מהגבור' ולמר ככה חכמי' עלס לעיר גבורים וסולתס בחכמה וסודר חוזק בעומות אשר החחוקו כמגלר' בעיר : (ג) שומר פיו' מלכרבות כדכרס : שומר וכי' כ"א ירכס אמרס לא יחלל מדבר פשע וחועל נפשו : (ד) זר יסוד' אש זרין סמחוכר בדיבור סכס שמו סעלתי סוה לך כי בעבור בגאווה ילפן ויחולץ ככני ארס חלל סעושע רע בעבור בגאווה סוה שמו אש זרין :

עיקר חו"ש משנה שבת פרק כד ברטורה

(א) וכ"פ רש"י ו"ל דלקמן גבי מניס כיסו על פרה כד מי סהסטיך . כותן כיסו לככרי ססמור מפרס הר"ב משחטקן וסכס בעינן מצע"י . וסרל"ס הקסס דמס לר"ל לטעס דככ"ס כלי' אטעצ"י דגבורה דסלכות דיצירה אלהים כיסו בעצת קיס לסו אי חסס מלוס כ"י סה' מי' שהחשיך לו בדרך נותן כיסו לרכנן דלון ארס מעמיד כ"ה מחירין מצע"י ע"י עלמו על מנונו ואי לככרי

לא שריית ל' אחי לאתויי ר' אמות ברה"ר
(3) : אם אין עמו נכרי כו' . הא יש עמו
נכרי לנכרי יהיב ליה מ"ט שמור אתה מלווה על
שביחתו נכרי אי אתה מלווה על שביחתו וכשמניח
כיסו על החמור משתחנך

מניחו עליה כשהיא
משלכת כלומר לאחר
שעקרה רגליה לילך ולא
עבדה עקירה וכשתראה
הבהמה לעמוד נוטלו
מעליה (ג) ולאחר שחמור
ותפוק רגליה לילך
יניחו ע"י כי הויי דלא
חצבד הבהמה עקירה
והויי דאי שביק לה
למעבד עקיר' ובהנחה הוא
מחמר אחרים ומנהיגה
נמצא מחמר אחר בהמתו
בשבת ואסור אפי"פ
שאנינו טעול' אלא כל דהו'
דכתיב לא תעשה כל
מלאכה אתה ובהמתך אפיו'
היא מלאכה שנעשית בין
האדם והבהמה הוי
אומר זה מחמר : הניב
לחצר הסייגונה . מלתא
באלפי נפשה היא ולא
דין כיסו קא מייירי .

לחצר הסייגונה . של עיר שהיא מקום המשמר ראשון כשיבוא לפרק חמור נוטל בידו מעליו
בליט הטלוי' בשבת : ושאינו טלוי' מחיר את החבלי' . של אובי' שהן קשורים והשקים נוטלים :
(3) פקיעי עמיר . קשין של שבלין שאגדן (ד) מתירין אותן דכל זמן שהן קשורין לאו
אובלין נהוו ומתירין אותן לשווינו אובלי' אבל פספוס למזין בדרך שרגילין לפזר עשבים לפני
בהמה כדו מתירין ריחן והיו יפין לה לאכלן אסור בפקיעי עמיר דמאחר דאתעבדו אובלי'
בהיתר הפקיעין ופספוס אינו אלא לחמוג בעלמא ומערה דבר שיהא כבר אוכל לא טריקין :
ומפספוס את הכיפין . ענפוס אים של ארז מפזרים וטועים אותם לפני הבהמה שחרים
ריחן דגלאו פספוס לא הוי אוכלא . אבל לא את הזירין . הן הן פקיעי עמיר אלא שהפקיעיה
יש להן שני קשרים אחד בראשן ואחד בסופן והזירין יש להם שלשה קשרים קשר אחד יתר
באמצען וקאמר מחמתין שאין מפספוס את זירין ואפי"פ שהם דקוקים זה בזה ומתחנמנים
והבהמה קנה בזה אלא מחיר שלם אגדיהן בלבד דהתרת אגדיהן מעו' להו אוכלא כפקיעין : אין
מרוקין את השחת . אין מחמתין עשב של תבואה והיא אספספא ממש דטרמא שלא לזורך הוא :
ר"י מתיר בחרובין לבהמה דקה . ששייה דקות וקשין לה ואין הלכה כר"י : (א) אין אוכסין .
אין מאכילין אותו על כרו ומוחבין לו ברונו ופירו' אוכסין עושין לה אובס בתוך עמיה : ולא
דורסין . שדורס המאכל לתוך גרונו ומיהו לא הוי כמו אוכסין : אבל מלעטין : שמוחב לו
המאכל למקום שיכול להחזיר : אין ממראים . מפטמין לשון ומלכ מריאם ופי' המראה שמוחב
לו המאכל לפניו מביא הצליעה במקום שאין יכול להחזיר : ומהלקטין לתרנגולים . שחובב
המאכל לתוך פיו במקום שיכול להחזיר : אבל לא גובלין . אין לשין אותן במים : אין מוסיגין
מים לפני דבורים . שאין מונוסיהו עליו שיואלין ואובלין בשדה ומים נגזים להם באגמים :
דורסות . ומים שנדלים בכמים וקראים דורסיות על שם הורדום המלך שהיה מגדל מהן בארמונו :
מסתכין

בחול שמא יבא לירי כתיב' או ליטא: מלעישין
לשון הלעיטני נא : (ה) מאתמול דמחזיר כיון
ללא לקטו מבט"ו הקליחו מדעתיה ב"י : (ו)
ותמיהה דהא אף לאדם לא קיימי בסי' מספק
שבת . ובגמ' פסחים

דכ"ו קאמר מהך משנה
דלר"י מוכן לאדם לא
הוי מוכן לבהמה . ופי'
המו' דמוכן לאדם היינו
שעומדת לאכילת אדם
ולא הוקמה שלא יהנה
בה אדם אלא שאסורה
מחמת איסור שחתהולך
אי לאו דאמרינן מוכן
לאדםלא הוי מוכן ללכ"ו
הוי שרי ליתן ללכ"ו
דראוי אפילו חיי' כגון
עופות ועמו"ט : (ז) לפי
שהגדר המומר ע"י חכס
גריד חקירה על הפרטה
אם היה מעיקרה ועל
הפחת אספתחין בה לכך

חיי נשאלין שהחכם שואל בזה אבל הפרטה דלאשה
היתיר בלי הכחוז הפר יפר שא"ל שאלה : (ח)
פי' אם היתה מחמלה בג"ג ונטמאת כשנפחתה
שוב אינה מטמאה : (ט) פי' הפחות כנגד הבית
שהטומאה בחוכו . ולכן נתנו הטפיח גבו מול
השביל כדי שלא יקבל טומאה מהמת שכבית
שהטומאה יולאה ממנו ומתפשטת תחת הגניות
עד לטפיח ומש"ה לא פירש שפקקו החלון של
הבית שהמת בחוכו דמסתמא איתו שחיש פן
יתמא הוא שפוקק ולא אותו שכבר טמא דמאי
איכפת ליה : חוי"ט : (י) וז"ל שבשני לרי הסדק
לא היה ברוחב שום אי' מהן טפה . דאל"ה אכתי
יש

שגמנו האורה כגמט : בטפיח . פך של חרס : מקירה . בלי חרס . בנימי . להכי נקט גמי
שראוי למאכל בהמה ולא מבטל ליה לחיות קשר של קיימא . לירע אם יש בניגות פוחת טפה .
במין שביל קטן היה בין שני כמים שלא היה מקורה אלא שניגות מונחת על גבו והיו חלונות
פחותות וזן הכמים אל השביל והיו מוסיגין שמא ימותו מת בבית אי' ומהא' הטומא' באה מן החלון
אל השביל ומן השביל אל הבית האחר דרך החלון הפתוח לפיכך פקקו את החלון הפתוח
לבים שהטומאה בחוכו (ט) בטפיח של חרס וגבו לרי השביל וכלי חרס אינו מיתמא מגבו
וחוזק יי חששו שמא אין בסדק הגניות פוחת טפה ונמלאת הגניות מחלטה על השביל והטומא'
באה דרך השביל מבית זה לבית זה אפי"כ והורינו לפתוח החלון ליעול אותו טפיח הפקוק
בחלון ובאו לירע אם יש באתו סדק של גניות פוחת טפה ואין שם אהל' באתו שביל להביא
את הטומאה שהטומאה יולאה מן השביל דרך סדק שבניגות (י) כלפי מעלה או אין בסדק
של גניות פוחת טפה ונמלאת השביל באהל' ומיאה את הטומאה מבית לבית ומדרו' מקרה של

(חק לישראל ח"ג) גימל

בכול שמא יבא לירי כתיב' או ליטא: מלעישין
לשון הלעיטני נא : (ה) מאתמול דמחזיר כיון
ללא לקטו מבט"ו הקליחו מדעתיה ב"י : (ו)
ותמיהה דהא אף לאדם לא קיימי בסי' מספק
שבת . ובגמ' פסחים
דכ"ו קאמר מהך משנה
דלר"י מוכן לאדם לא
הוי מוכן לבהמה . ופי'
המו' דמוכן לאדם היינו
שעומדת לאכילת אדם
ולא הוקמה שלא יהנה
בה אדם אלא שאסורה
מחמת איסור שחתהולך
אי לאו דאמרינן מוכן
לאדםלא הוי מוכן ללכ"ו
הוי שרי ליתן ללכ"ו
דראוי אפילו חיי' כגון
עופות ועמו"ט : (ז) לפי
שהגדר המומר ע"י חכס
גריד חקירה על הפרטה
אם היה מעיקרה ועל
הפחת אספתחין בה לכך

חיי נשאלין שהחכם שואל בזה אבל הפרטה דלאשה
היתיר בלי הכחוז הפר יפר שא"ל שאלה : (ח)
פי' אם היתה מחמלה בג"ג ונטמאת כשנפחתה
שוב אינה מטמאה : (ט) פי' הפחות כנגד הבית
שהטומאה בחוכו . ולכן נתנו הטפיח גבו מול
השביל כדי שלא יקבל טומאה מהמת שכבית
שהטומאה יולאה ממנו ומתפשטת תחת הגניות
עד לטפיח ומש"ה לא פירש שפקקו החלון של
הבית שהמת בחוכו דמסתמא איתו שחיש פן
יתמא הוא שפוקק ולא אותו שכבר טמא דמאי
איכפת ליה : חוי"ט : (י) וז"ל שבשני לרי הסדק
לא היה ברוחב שום אי' מהן טפה . דאל"ה אכתי
יש

(חק לישראל ח"ג) גימל

ויקרא יום ב

עיקר תי"ט

חרס וקטרוה בגמי והוסיפו כלפי מעלה לראות
 אם היה בספק הניגית פוחם טפס אם לאו :
 ומדבריהם למדנו שפוקקין ומורדין וקושרין
 בשבת ובלבד שלא יהיה קשר של קיימא
 והמדידה שהיה של מלאה
 (יא) או להחלמד על
 דבר הוראה :

פוחת טפח אם לאו ומדבריהם
 למדנו שפוקקין ומורדין וקושרין
 בשבת :

כללו של דבר מדידה שאינה אלא כעובדא דחול
 שיש בה משום בנין לא שייך לומר גבה דמשום
 מלאה וקטרוה דלא יוכיח בו בישל קיימא לאינה
 ש"ק ואיכא למאריס עין מלאכה דאורייתא
 הוסיפו מלאכה דאורייתא :

גמרא שבת דף קנה ע"ב הלכה ככלל התיעון דגבורה דמלכות דבריאה אכרמם

תניא נותנים מזונות לפני כלב ואין נותנין מזונות לפני חזיר ומה הפרש
 בין זה לזה זה מזונותן עליך וזה אין מזונותן עליך אמר רב אשי
 מתניתין גמי דיקא דתני אין נותנין מים לפני דבורים ולפני יונים שבשובך
 אבל נותנין לפני אווזין ולפני תרנגולים ולפני יוני הרריסיות מ"ש לאו משום
 דהני מזונותן עליך הני אין מזונותן עליך ולמעמך מאי איריא מיא אפי
 חיטי ושערי גמי לא אלא שאני מיא רשכחי באגמא דרש ר' יונה אפיתחא
 דבי נשיאה מאי דכתיב יודע צדיק דין דלים יודע הק"ה בכלב שמזונותיו
 מועטין לפיכך שוהא אכילתו במעיו שלשה ימים כדתנן כמה תשהא
 אכילתו במעיו ויהא טמא בכלב ג' ימים מעת לעת ובעופות וברגלים כרי
 שתפול לאור ותשרף אמר רב המנוא שמע מינה אירח ארעא למשרא
 אומצא לכלבא וכמה אמר ר' מרי משת אודנית וחוטרא אבתריה הני
 מילי ברברא אבל במתא לא דאתי למסרך אמר רב פפא לית דעניא
 מכלבא ולית דעתיר מחזירא :

חזיר אין מזונותן עליך . דלרור ורורו סיגדל חזירים :
 דכתיב כלבמתא . אבל מזונות לא שכיחי לכו :
 שמזונותיו מועטין . שאין חס עליו לתת לו מזונות
 הרבה : כמה תשהא במעיו דכלב שאלכ כשר מת ומת הכלב
 צבית חזק שלשה ימים ומתא כהאל אכל בחייו לא מתא
 דמזונותו כלום כדעני חייסולא מתא כדאמר בבהמה המקשה :

רש"י
 ט"ז . מדקאמר שפוקקין הקב"ה על מזונותיו : משא חרטיס
 משע כדתא חזוני : וחוטרא כתיב . וכמו כמקל עיר שלא
 יסא מרגילו אללו : אבל כמתא לא . ליתבי לים מדי חי
 לאו דיריס סוף : משום דאתי למסרך : כתיב ויסודוולות
 דעתיר מחזירא . שכל מחל ראו לו ומולא לאלו ולף
 מחלילין לו הרבה :

זוהר ויקרא דף ע"א ת"ת דאציות יוד הא ואו הא

רבי יסודס אמר אכלו רעים שמו ושכרו דודים אלין כל מארי ריבבי ויללי דאחבסמו
 כללו ואחברכו כחדא דסא מסעודת' דמלכי מתסגיין כלו ואונעתי אכלו
 כללו בשעת' דמלכי אחדרי וע"ד מלכא אחדרי וסדי למטרונות' בקדמית' לבתר כלסן
 אכלי וחדאן ר' אבא אמר אכלו רעים שמו ושכרו דודים אלין חזינון סית קאמרון ואלין
 חזינון דכתיב בסו הביאני סעלי חריון שמו ושכרו מססוא יין דרוי לכלל רבי אלעזר
 אמר

ויקרא יום ב

אמר כל חזינון דלתת' דכיון דחזינון סית אחברכאן כלסו דלתת' מתברכאן ר"ש אמר
 כלל שפיר אכל רוח דמלסא אכלו רעים לעיל' שמו ושכרו דודים לתת' ח"ל ר' אלעזר
 מאן חזינון לעיל' ומאן חזינון לתת' אמר לים יחוס שאלתי דא חתר עלאה : דחזינון
 באחדות' בחדוות' דלא מתפרשאן לעלמין ואשתכחו לעלמין ברעות' באחדות' בחדוות'
 ועדן וססוא נסר לא מתפרשאן לעלמין ואשתכחו לעלמין ברעות' באחדות' בחדוות'
 שמו ושכרו דודים אלין חזינון לתת' דאקרין דודים לזמני' דיען וסא חזינומני' תא חזי
 בחזינון עלאה כתיב בסו אכילס בלא שחיס מאי טעמי' מאן דאית ליה גרבי דחמרי'
 אכילס בעיא ובנין דתמן שרי' חמרי' דמנטר' כתיב בסוא אכילס ובחזינון תמחי דבעיין
 סקיו כתיב בסו שחיס דסא כל נטיעאן סקיו בעיין מנחלי' דעמיק' ועל דא בחלין אכילס
 ובחלין שחיס אלין רעים ואלין דודים ח"ל רבי אלעזר את חזי דסא דודים חביבות' חזינון
 חמחי' חזינון תמחי' אמר לים חזינון דתאבין דא לרא ולא משתכחין תדיר אקרין דודים
 וחזינון דמשתכחין תדיר ולא מתכסין ולא מתפרשין דא מן דא אקרין רעי' ועל דא
 אלין רעים ואלין דודים אלין ברעות' באחדות' תדיר ואלין במיאובת' לזימנן ודא
 סוא שלימות' דכולא בנין דמתברך כנסת ישראל וכדון חדוות' בכלסו עלמין :

מוסר יוסף לחת הלכה פסוקה

הרי"ם ס"ל משנה הקרבנות פ"א

אמרו כמסתך סנהדרין על רב עניונוי דאלו הוי יכ
 לים כל חללי דעלמא לא הוה משני דבורים זמנא
 דהא חוקלע לסתא אחר דקושטא' שמי' דלא סון משני דביבורס
 ולא סון מייס חזינ' בלא זמניס וכי' סכיבו ליה תרתין בנין
 אמרו ליה בתעות' חזיק טוק מהכי' ולא תגרו כלא מותגל'
 וכתיב למרו לסוני' דבר סקר וגוי' העל אלה לא אפקוד כס
 חס בניו אשר כוס לא תתקין לפני וגוי' ולא נעשו המתרגלים
 ודור המדבר' אלא מפני עדות סקר וחז"ל כל המתליף
 בדבורו כאלו עובד ע"ז וכתיב שם הכהן עזא כ' וגוי' עיניס
 רמות לשון סקר ויפיק' כתיב וגוי' וכתיב ואמת לא ידברו
 וגוי' העל אלה לא אפקוד וגוי' וכתיב מי סאליס הכסף חייס
 וגוי' גלור לשוקך מרע :

קרבנות הצבור הם שני תמידין של כל יום ומספם שבתות
 וראשי חודשים והמועדות ושעיר השאת של יום
 הכפורים וכן אם שגגו בית דין והורו בעזו ומביא כל שבט
 ושבט פר ושעיר הים' עולה ושעיר השאת אלו השעירים
 הם הנקראים שעירי ע"ז ואם שגגו והורו בשאר המצות
 סביבין פר לחטאת והוא הנקרא פר העלם דבר של ציבור
 (ב) קרבנות ויהיה הם הבכור והשעשור והספס והחגיגה
 והיא שלמים והיא והיא עולה וקרבת הנר והוא עולת
 מן הבתים או שני בני יונה או שני תורים ושניהן עולה או
 שתי בהמות אחת עולה ואחת שלמים והגודר או המתגרב
 עולה או שלמים ושלמים הבאים עם הלחם הם הנקראים
 תורה : וכן קרבנות הנזיר והן עולה והשאת ושלמים וקרבנות
 מצורע והן השאת ואשם ועולה וקרבנות זבים ויולדת וזן
 השאת ועולה וקרבת השוגג במצות לא תעשה שיש בה כרת והיא השאת ואם נסתפק לו אם עשה או לא עשה
 אותו השאת סביא אשם והיא הנקרא אשם תלוי ויש עבירות סביבין עליהן אשם והוא הנקרא אשם ודאי וכן
 איל העולה ופר השאת שנקריב בהן דריל משלו ביום הכפורים היו הן קרבן יחוד ופר זה הוא הנקרא פר יחיד :

יום ג תורה

לסמטין מס"ת דז"ל יהוה נפשי י' יהו יחיה רוס יוד הא ואו הא כשמה יהוה סיה יסידס ה דמילוי

א וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנֵי יְהוָה וּזְרָקוּ בְּנֵי אֹהֶלן
 הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמּוֹ עַד־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב : א וַיָּבוֹס יְתִיהֵ עַל
 צִדָּא דַּמְדְּבָהּא צִפּוּנָא קִדְּם יי וַיִּזְרְקוּן בְּנֵי אֹהֶלן בַּהֲנִיא ית דמיה
 עַד מְדַבְּהָא סְחוּר סְחוּר : ב וַנִּתַּח אֹתוֹ לַנְּתִחוּי וְאֶת־רֵאשׁוֹ וְאֶת־

פרו

פדרו וער דהכהן אתם על העצים אשר ערהאש אשר על המזבח
 ב ויפלט יתיה לאיברהי וית רישיה וית תרביה ויסדר בהנא יתהון
 על אעיא דעל אישתא דעל מדבחה : ג ותקרב והפרעים ירחץ
 במים והקריב הכהן אתהפל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה רית
 נוחה ליהוה : ג וגוא וברעיא יחליל במיא ויקריב בהנא ית פולא
 ויסיק למדבחה עלתא הוא קורבן דמתקבל ברעוא קדם : י ד ואם
 מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן התרדים או מן בני היונה
 אתקרבנו : ד ואם מן עופא עלתא קורבניה קדם : י ויקריב מן
 שפניניא או מן בני יונה ית קורבניה : ה והקריבו הכהן אר המזבח
 ומלך אתראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמן על קור המזבח :
 ו ויקרביניה בהנא למדבחה ומלוק ית רישיה ויסיק למדבחה
 ויתמצידמיה על כותל מדבחה :

נביאים ישעיה מר

להמטיך מנ"ה דז"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהוה כשמה נלכח אדני כשמה
 דסוד יהוה סיה יסודה נלכח יהוה סיה יסודה דסוד אל סס צ"ן כשעשים

א כי אצקמים על צמא ונולדים על יבשה אצק רוחי על זרעך
 וברכתי על צאצאך : א ארי כמא דמתהבין מא על ארע
 בית צהונא ומתנגדין על יבשתא בן אתן רוח קודשי על בנד
 וברכתי על בני בנד : ג וצמחו בבין הציר בערבים על יבלימים
 ב ויתרפון צדיקא רביבין ומפנקין פדכלבי עסב כאידן דמשלח
 שרשוהי על נגדין דמיין : ג זה יאמר ליהוה אני וזה יקרא בשם
 י עקב וזה יכתב ירו לידוה ובשם ישראל יבנה גדין ימר מדחליא
 דיי אנא ודין יצלי בשום יעקב ודין יקרב קורבניה קדם : י ובשמה
 דישראל יתקרב : ד כה אמר יהוה מלך ישראל וגארו יהוה צבאות
 אני ראשון ואני אחרון ומפלעתי אין אלהים : ד פדנן אמר יי מלכא
 דישראל ופרקיה יי צבאות אנא הוא דמלקדמין אף עלמי עלמא

מצודות דוד דילי

כצן מלך * זה ארום עיי גרים שיתספו עליוס : להי
 חני * אלו לדיקס גמוריס : וזה יקרא * אלו הקטנים בני
 רשעים : ירו להי * אלו בעלי תשובה : וכס ישראל וכס
 על פלני מים הזוחים ונדילס מהר : (ג) זה יאמר * הדיקס טבס
 כס יעקב * אלו הקטנים בני רשעים לא יסו נועס אחר דעת חביס
 כס יעקב * אלו בעלי תשובה שיתחייבו איש לטוב להי כמו
 כס יעקב * אלו בעלי תשובה שיתחייבו איש לטוב להי כמו
 יכס מן אשר יכס עלמו כס ישראל אלו הנרים אשר יתספו
 עליהם : (ד) אלו ראשו * ר"ל קודם כריח העולם : ואני
 אחרון

דילי אנון ובר מני לית אדה : ה ומי כמוני וקרא * וני
 לי משומי עם עולם ואתיות ואשר תבאנה יגידו למו : ה ומן פותי
 די ערענא ויחוינה ויסדרנה קדמי משויותי עמא דמן עלמא ודאתין
 ודעתדין למיתי יחון קנא :

מצודות דוד

אחרון * לאחר שהכלה העולם : (ה) וני כמוני וקרא * וני
 היא אשר יקרא לומר שסוף כמוני ויגור ויערנולפני הדברים
 הנעשית בעת שזתי עם עולם וכס כל הכרות : ואתיות *
 כדורים הכלים בזמן קרוב וסדורים אשר תבאנה להחיות יגידו להם
 ר"ל בעבור עלמס להלויק דכריסס וקור להחלה
 היקרא לומר מי אשר יגיד כאלה :

כתובים משלי כא

להמטיך מוסוד ומלכות דז"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת יוד רוס
 א אד אדני אדני נפש אדני רוס אקף דלת גון יוד כשמה דמלכות ין
 דסוד יהוה סיה יסודה דמלכות אל סס צ"ן כשעשים :

א תאות עצל תמיתנו כי מאנו ידיו לעשות : א רנתא דעמלא
 ממיטא ליה דלא צבין אידין דעבדין עבדתא : ב פל
 היום התאוה תאוה וצדיק יתן ולא יחשך : ב פל יומא ראג רנתא
 וצדיקא יהב ולא מחשך : ג זכה רשעים תועבה אף פיי כזמה
 יביאנו : ג דכחא דרשיעי מרחק הוא מטור דבעבתא מיתי
 ליה : ד עד יבזים יאבד ואיש שמע לנצח ידבר : ד סהרא
 דכדבותא יאבד וגברא שמועא שריראית ממלל : ה העו איש
 רשע בפניו וישר הוא : יכין יבין קרי דרפיו דרבו קרי : ה מחציקא אפוי
 גברא רשיעא ותרציא הוא מתקן אורחיה :

מצודות דוד

(א) תאות * התלוס שעל תחלוה לנוח על מסכנו היא
 תמית יתו כי מחנו ידיו לעשות תלככה להפרנס כס ומה
 איכ ואלו וברי הוא מה דרעב : (ב) כל כוים העלל הם
 יתלוס ככל עת לנלחות כסו הריקס והלדיק יתלו מהונו ויתור ויתן
 ולא יונע הכתיס מחנו עס כי פסע כנפס :
 (ג) זכה רשעים * אשר עודס כרשעס בעת זכחו קרבו כי לא שכו להי
 כסס קרבו סיה תועבס : אף כי * וכ"ט
 שמוסס סיה כלשר יכולכו כחשכס רעס לרמות אה ככרית להכשירו
 ללדיק וזכס לללסיס : (ד) יאבד אף אס לא וחס
 ככיר ולא קבל כעונס מ"מ יאוכד כדו כעבור עונס ככיו סהס
 דכרו לא נלכדו להסכח מן הלכ כי כל איש כעונס דכרו יספר
 ער עולס וכשכסו כי אמה סול : (ה) סעז * כרסע מרלס
 פזוח בעת כעסו ולא יתכונ כחששו אכל כוטר יבין דכרו
 ככל עת אף בזמן כעס :

עיקר תו"ש

משנה כתובות פרק ח

שנפלו כזי * כלו כלי אמצעי דת"ת דמלכות דיצירה צבאות
 פרק ח האשה * שנפלו לה נכסים עד סתאסס
 ונחארסס כזיס
 בירוסה ולאו דוקא אלא סיה אפינחנו
 שלא תתארס מודיס סמאי אומריס סמכור *
 לה כמחסס או סמלסס מציחס
 ברטורה
 בית
 כעורס

רש"י

אחרון * לאחר שהכלה העולם : (ה) וני כמוני וקרא * וני
 היא אשר יקרא לומר שסוף כמוני ויגור ויערנולפני הדברים
 הנעשית בעת שזתי עם עולם וכס כל הכרות : ואתיות *
 כדורים הכלים בזמן קרוב וסדורים אשר תבאנה להחיות יגידו להם
 ר"ל בעבור עלמס להלויק דכריסס וקור להחלה
 היקרא לומר מי אשר יגיד כאלה :

רש"י

(א) תאות * התלוס שעל תחלוה לנוח על מסכנו היא
 תמית יתו כי מחנו ידיו לעשות תלככה להפרנס כס ומה
 איכ ואלו וברי הוא מה דרעב : (ב) כל כוים העלל הם
 יתלוס ככל עת לנלחות כסו הריקס והלדיק יתלו מהונו ויתור ויתן
 ולא יונע הכתיס מחנו עס כי פסע כנפס :
 (ג) זכה רשעים * אשר עודס כרשעס בעת זכחו קרבו כי לא שכו להי
 כסס קרבו סיה תועבס : אף כי * וכ"ט
 שמוסס סיה כלשר יכולכו כחשכס רעס לרמות אה ככרית להכשירו
 ללדיק וזכס לללסיס : (ד) יאבד אף אס לא וחס
 ככיר ולא קבל כעונס מ"מ יאוכד כדו כעבור עונס ככיו סהס
 דכרו לא נלכדו להסכח מן הלכ כי כל איש כעונס דכרו יספר
 ער עולס וכשכסו כי אמה סול : (ה) סעז * כרסע מרלס
 פזוח בעת כעסו ולא יתכונ כחששו אכל כוטר יבין דכרו
 ככל עת אף בזמן כעס :

בעודה ארוסה אבל משנשאת לה : הואיל וזכה
 בלשה . שהיא ארוסתו לא יזכה בנכסים בתמיה :
 על המדעים . שגפלו לה ומשנשאת : או בנשין .
 מה ראו חכמים לומר אם מכרה ונתנה הבעל
 מוציא מיד הלוקחות :
 אלא שחכם מגלגלי
 עלינו . נכסים שגפלו לה
 בעוד ארוסה לומר שאם
 מכרה מכרה בטל לפי
 שזכה בהם הבעל : (ג)
 נכסים ידועים לבעל
 ונכסים שאינן ידועים
 אית דמפדשינן נכסי ידועין
 מקרקעי (ה) ושאינן
 ידועים מטלטלי ואית
 דאמרי אלו ואלו ידועים
 הם ואלו הם שאינם
 ידועים כל שהיא יושבת
 בלא ונפלו לה נכסים
 במדינת הים וספק
 הלכה בין נכסים שגפלו
 לה עד שלא תחזק
 בין נכסים שגפלו לה
 משנתארסה אם מכרה
 אותם אחר שגפלה
 הבעל מוציא מיד הלוקחות
 פירות כתיב . וגוף
 הקרקע לאחר מיתתה
 והלכה כר"ם שחולק בין
 נכסים הידועים לבעל
 לנכסים שאינם ידועים :
 (ג) שמין אותן . דקס"ב
 מה שגדל ברשותו היו
 פירות ומה שלא גדל
 ברשותו היו קרן לפיכך
 מה שדמי הקרקע יקרים
 עשוי כשכיל תבוא' זו
 היו קרן וקרן ליתן לה
 דמי וילקח בהן קרקע
 והוא אוכל פירותיה :
 ונכמים אומרים חק אלו
 שלא גבול ברשותו תורת
 פירות נתנו בהן הואיל
 והקרקע קיימא לה
 והלכה כחכמים : (ד)
 ביציאתה . אם נא

לגרסה פירות המחבורי

לקרקע

כחו

שיטת ביון שלא ידע בהן לא זכה בהן : (ג) ותלוש
 בשעת יציאת ליבא למימד דפליגי עליה ונימרו
 שלה דכיון דחלשן הכל מודים שזכה בהן .
 רש"י : ימכרו בו . כלו' שאם ירצה האיש או
 האשה למכור אין יבולין
 ליכבד זע"ז . הרמ"ם .
 והר"ם חולק וסובר
 דהכל ברשות הבעל
 ועמו"ט : שבה בו . הוי"א
 לה ולבני אביה לשם
 ולתפא' רש"י : ר' י'
 יהודה אומר בו' .
 דרשב"ג אמר למילתיה
 דרשב"ג אמר דסיפא
 בו וקבערבי דמשנתו
 כשמומתן . ועמו"ט :
 (ג) סקן כל שבועות
 המטבה כעין של חורה
 חקונה : (ד) לאו למימרא
 שהיא שנועה מן החורה
 דלא כל השבועין כחורה
 נשבעין ולא משלמין אלא
 כעין של חורה קאמר :
 (ה) דלדעתא למישקל
 ולמיפק לא חקי לה .
 הר"ם : מודים בו' :
 שמוכרת בתולה ולא דמי
 לארוסה כר"פ לפי
 שארוסה קניה עד
 שתחייב הבעל עליה
 סקילה הלך כל כך זכה
 בה שאין לה למכור
 לכחילה אלא שומרי"ם
 שהכל עליה לא נחייב
 אלא מלקות אימור ודאי
 דבזב ח'פלו הלכמוכרת
 לכחילה נ"י . ועמ"ס
 שיטת

אובל פירות . פירות התלושין מן הקרקע ילקח בהן
 קרקע והוא אוכל פירות המחבורין בקרקע א"ר מאיר
 שמין אותן כמה הן יפין בפירות וכמה הן יפין בלא
 פירות והמותר ילקח בהן קרקע . והוא אוכל פירות
 וחכ"א המחבורין לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע
 שלה . וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות : (ד) רבי
 שמעון אומר מקום שיפה כוחו בכניסתה הורע כוחו
 ביציאתה . מקום שהורע כוחו בכניסתה יפה

נחוקמו ולא איתפרס בחוקת מי אי בחוקת ירשי הבעל הואיל ואחריוסן עליו אי בחוקת ירשי האשה
 שהיו שלה וכפ"ד מיכמות חמאל המטבה הוא : (ז) ילקח בהן קרקע . לפי שכתובתה על נכסי בעלה
 הראשון לפיכך נכסי המא אחריוסן לכתובה אלא שהיכס אוכל פירות אם מיכס אותה וסבר מטלטלי
 משפכרי לכתובה : שמין אותן . דכל מה שגדל ברשות המא אחריוסן לכתובה : ונכמים אומרים
 פירות

פירות המצויים לקרקע שלו . בנמרה פירק
והכל כל נכסיו אחריו וערכיו לכתיבה (ו)
ומשי תני טלה : כל הקודם זכה : קטרו מטלתי
לכתובה לא משעברא אלא א"כ תפסה ומחיים
דבעל בעיני תפיסה והוא

התלושין מן הקרקע כל הקודם
בהן קדם הוא זכה קדמה היא
ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות
בנסה הרי היא כאשתו לכל דבר
ובלבד שתהא כתובתה על נכסי
בעלה הראשון : (ה) לא יאמר לה
הרי כתובתיך מונחת על השלחן
אלא כל נכסיו אחריו לכתובתה
וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי
כתובתיך מונחת על השלחן אלא
כל נכסיו אחריו לכתובתה
גירשה אין לה אלא כתובתה
החזירה הרי היא ככל הנשים ואין
לה אלא כתובתה בלבד :

היו נמי דפליגי
בכספי דמ"ש כספים
מפירות תלושין והלכה
ככסמים : הרי היא
כאשתו . שמגרשה בנט
ומחזירה ולא אמרין
ויבמ' אמר רמננא ועדיין
יצומין רשאינים עליה
ולא חסני לה בנט והכי
נמי כשגרשה הוא אמר ין
מזה דרמיא רמננא
עליה הו קעבר ותיקו
עליה באיבור אשת אה
ולא מני להחזירה (י)
קא משמע לן דאמר
רמני ולקסי לו לאש
כיון שלקחה הרי היא
כאשתו (ס) : (ח) כל
נכסיו . שירש מאחיו

אחריו לכתובה : גירשה אין לה אלא כתובה .
אבל כל זמן שלא גירשה הוי כל הנכסים משועבדים
לה (ט) : ה"י היא ככל הנשים . שמגרשה את אשתו
והחזירה ע"מ כתובה הראשונה החזירה ואטריך
לאשתו עינין הו ביבמה (י) דלא תימא אשתו היא
דאינו כתב לה כתובה ממנו אבל יבמהו דלא
אינו כתב לה אלא נכסיו בעלה הראשון הוא דהו
אחריו וערכיו היכא דגרשה ואהדרה אימא
כתובה מניה (יא) קמ"ל :

(כמ"ח) נכס החי : (ו) פרש"י והמחזיר לקרקע
קרקע ולא דמי למחזיר נכסיו מלוג במ"ב
דהס פירא חקיו ליה רבנן היכא דליכא קרן
קיים והני נמי פרי נכסו דמרי ברשותיה אבל
הכל קרנא ופירי דידיה
הוא ושעברא הוא דליכא
לה עלייהו ומאי
דאיטעביד לה מחיים
דבעל לא אמרין פירי הוא
לאפקועי טעברא ומשי
מני טלה (ותני ליה הכא
איירי דמ"ב ולהכי
אשכחיה) ולא פליגי רבנן
אלא התלושין וכספי
למימר דלא משעבדי
מטלתי לכתובה : (ז)
א"כ דכתיבה מותר
לכא עליה ביאות הרבה
בכל עת שירצה בידם כרנא
הוא דלא אמר רמננא
ויבמה כדי לגרשה לאלתר
חוי : (ח) והאי ויבמה .
דרסינליה ביבמות ד"ך
ומחיים : על השלחן .

הן מעות שהיא משתמש בהן אם הוא
שלחי . רש"י : וכן לא בוי' דמ"ד הטעמה
דלא יסוד לה ליבמה כדי למכור שאר נכסים דאינו
יכול למכרם כיון דלא כתב לה דקנאי (ורקניתי
במ') אבל באשתו לא שייך למר טלה יוכל
למכור מהאי טעמא דהא כתב לה דקנאי וסמנא
דמא כשמייד קמ"ל . גמ' וכפי' החי : (ט)
כלומר ואינו רשאי למכור כלום . גמ' . דאי משום
גופה פשיטא דחין לה אלא ככתובה אלא ודאי
לדוקא דיניה תייה למידק הא לא גירשה לא .
וריש דחין כל נכסיו אחריו ענה טובה קמ"ל דהא באשתו דיכול למכור ותנן דלא יבמה : (י)
כלומר וא"כ דבשאר הנשים תנן לה כס"פ דלק' : (יא) כלומר מלבד מה שיש לה על הראשון
לפי שעכשיו כעקבה בנשואי עלמנו יהיה מחוייב לעשות לה כתובה ממנו והראשונה במקומה עומדת
קמ"ל דחין לה אלא ככתובה פ"י האסתם שהיה לה כבר . ועמ"ש :

גמרא כתובות דף פב ע"א הלכה סי' כלה כלי החיצון דת"ת דמלכות דבריהא השתפא
החזירה מאי קמ"ל תנינא המגרש את האשה והחזירה ע"מ כתובה
ראשונה מחזירה מהו דתימא אשתו היא דאיהו כתב לה
כתובה מיניה אבל יבמתו דלאו איהו כתב לה היכא דגרשה והחזירה
אימא כתובתה מניה קמ"ל אמר רב יהודה בראשונה היו כותבין לכתולה
רש"י
כאמיתם

מאי קמ"ל . ביבמה : תיבא . לה כאשתו ומאי אולמא דיבמתו דליטריך למיניה דלית לה כתובה מיניה

מאתים ולא למנה מנה והיו מזקינים ולא היו נושאים נשים עד שבא שמעון
בן שטח ותיקן כל נכסיו אחריו לכתובתה תניא נמי הכי בראשונה היו
כותבין לכתולה מאתים ולא למנה מנה והיו מזקינים ורא היו נושאים
נשים התקיני שיהיו מניחין אותה בבית אביה ועדיין כשהוא כועס עליה
אומר לה לכי אצל כתובתיך התקיני שיהיו מניחין אותה בבית חמיה
עשירות עושין אותה קלתות של כסף ושל זהב עניות היו עושות אותה
עביט של מיזרגלים ועדיין כשכועס עליה אומר לה מלי כתובתיך וצאי
עד שבא שמעון בן שטח ותיקן שיהא כותב לה כל נכסיו אחריו לכתובתך :

רש"י

אלא על נכסו בעל הראשון : ה"י כותבין . ולא ה"י משעבדי
ככספין לא חרות הכתובה : ולא ה"י נשואין נשים . טלה
ה"י כספים רולות ליבמה לטס שאמרו כשיותו חו יגרם לא
מלא לבנות כלום שהורשין ילמינו מצות של ירושה :

זוהר ויקרא דף ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ת"ת בשעת דב"ג מתקן עובדיו על ידא דקרבי' כלל אחבסם ואחקרב ואחקשר דא
ברא ביחודי' שלים סה"ד ארס כי יקריב מכס כי יקריב לקשר' מלין כרקא
חוי ת"ח ארס כי יקריב לאפקוי מאן דלא אחנסב דהא קרבני' לאו קרבן וברכאן לא
משתכחין לנביא לא לעיל' ולא לתת' משמע דכתיב ארס כי יקריב שאני הכא דלאו חיוסו
ארס ולא בכללי' דארס הוא ושכינת' לא שרי' עלוהי בנין דאיסו פנוס ואקרי בעל מוס
ומארי דמומי' אחרק' מבלי כ"ש למדבחי' לקרבי' לקרבני' ונדב ואביסו' אוכחן דכתיב
ותלא אש תלפני סי' ב"ג כתיב ארס כי יקריב מכס קרבן לה' ארס דאשתכחו דכר
ונוקב' האי חוי לקרבא קרבני' דא ולא אחר' ואמר רבי אבא א"ע"ג דאוקמוסו לנדב
ואביסוהו סכי' הוא ודאי אבל קטורת עילאה הוא מכל קרבנין דעלמי' דע"י
אחברכן עילאי ותמחי' וקרבני' דא לעיל' מכל קרבנין ולא אחתוון אינון לקרבי' דהא לא
אחנסבו לקרבני' לא אחתוון כל שכן למלין עליון דיתברכו על ידיהו : וחי תימא
ותלא אש תלפני סי' ותאכל אותם אמא לב"י דאשתא קמי' מערונית' לבשר' לס דהא
מלכא אחי לביתה וישרי בם במערונית' למחרי עמם אחא לקמי מלכא חמא מלכי
הסוה ב"ג דחיוסו מארי דמומי' אמר מלכי' לאו חיוסו יקרא דילי דע"י דהאי פנוס
איפול למערונית' ארסי אחקינת מערונית' ביתא למלכי' כיון דחמאת דמלכי' הוי
זמין למיתי לבבס וסהוה ב"ג גרס לאסתלק' מלכא מנס כדין פקידת מערונית' לקטלי
לסהוה ב"ג כך בזמני' דעאלו נדב ואביסו' וקטרת בידיהו חדאת מערונית' ואחמקנת
לקבלי למלכי' כיון דחמא מלכי' אינון גברין פנימי' מארי דמומי' לא בעא מלכי' דעל
ידיהו יתי למכרי עמם ואסתלק מנס כד חמאת מערונית' דבנייהוון אסתלק מלכי' מנס
מיד ותלא אש תלפני סי' ותאכל אותם וכל דא בנין דמאן דלא אחנסבי סוה פניס
מארי דמומי' קדם מלכי' קרישא דמלכי' אסתלק מניה ולא שרי' בפנימו ועל דא כתיב'
ארס כי יקריב מכס קרבן . מאן דאקרי ארס יקריב ומאן דלא אקרי ארס לא יקריב :

(חק לישראל) ח"ג דלת

הלכה פסוקה

כ"ט הלכות מעשה הקרבנות פ"ח

ויקרא יום ג

יוסף רחק

מוסר

מסערי קדושה ח"ב עשר ה

גחזי לא נערד אלא מפני ששק כשם אלישע. אמנון על שדבר כזב שנלמד מי יפתח את אהרן וגו' לא לא מחולקת. ואחר רב הוסיף לא גלו ישראל מירושלם אלא על שגברו על מסוק מדבר שקר חרחק. וארז"ל לא חרבם ירושלים וכו' ונספר הכזב בזמנא דשקר דאזינו סחליל שלטא כתיב ותשלך אמת חרטה ודא גדי חרבן בית ראשון וטו וכו' וארז"ל על ג' דברים העולם עומד על הדיו ועל האמת ועל הכלים. וכתיב ה' מי יגור בחלקי וגו' ודובר אמת כלבבו חף מה ששקב כלבו לרוב לאמת חותמו כמעט כתיב רז"ל כעונדי דרב ספרי וכתיב תורת אמת היטה כפיהו ועולם לא נחלל בשפתיו כי מלך ה' נכחות הוא :

יום ד תורה

להמשיך מנ"ס דו"ח יהוה נפש י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יחידה ו דמלוי וו אל סס ב"ן שבטשים בניקוד סולס :

והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל- מקום הדשן : א ויעדי ית זפקיה באובליה וירמיה יתיה בסמר מדבחה קידומא באתר דמושדין קוטמא : ג ושמע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו בהזן המזבחה עד העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח ניהח ליהוה : ג ויפריק יתיה בגרפוהי לא יפריש ויסיק יתיה בהנא למדבחה עד אעיא דעל אשתא עלתא הוא קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי : ג ונפש ביי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהוה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה : ג ואינש ארי יקריב קורבן מנחתא קדם יי סולתא יהו קורבניה ויריק עקה משחא ויתן עליה לבונתא : ד והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה עד כד לבנתה והקטיר הפהן את אופרתה המזבחה אשה ריח ניהח ליהוה : ד ויתניה לות בני אהרן בהניא ויקמוץ מתמן מלי קומציה מסולתה וממשחה עד כד לבונתה ויסיק בהנא ית אדפרתה למדבחה קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי : ה והנותרת מן המנחה לאהרן ודבניו קדש קדשים מאשי יהוה : ה ודאישתאר מן מנחתא לאהרן ודבניו קדש קדשים מאשי מקורבניא דיי : ו וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תגור סלת חלות מצת ברולת בשמן ורקקי מצות משחים בשמן : ו וארי תקריב קורבן

ויקרא יום ד

קורבן מנחתא מאפה תגור סולתא גריצן פטירן דפילן במשה ואספוגין פטירין דמשיחין במשה : נביאים ישעיה מד

להמשיך מנ"ס דו"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו רוח יהוה נשמה דלמס אדני נשמה דסוד יהוה חיה יחידה דלמס יהוה חיה יחידה דסוד אל סס ב"ן שבטשים :

אל תפחדו ואל תיראו הלא מאז השמעתיה והגדתי ואתם עדי הוש אלוהי מבלעדי ואין צור בר ידי ותי : א לא תדחלון ולא תתברון הלא מבבן בסרפת וחויתי ואתון סהדין קדמי האית אלהא בר מניולית דתקיף אדהן עומן קדמי מתיב ליה תקוה : ב ויצרי פסל כלם תדו וחמודיהם בל יועילו ועדיהם המה נסד על המח בל יראו ובל ידעו למען יבשו : ג עבדי צלמיא בודהין למא ופלחיהון דלא יתנון רהון וסהדין אינון בנפשתיהון דלא חזו ולא ידעו בדדי דיהתון : ג מי יצר אל ופסל נסד לבלתי הועיד : ג מן עבד דחלא וצלמא אתיך בדיל דלא להנאה : ד הן כל חביריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקבצו כלם יעמדו יפחדו יבשו יחד : ה הא כל פלחיהון יבהתון ואומנין עובדינין מבני אנשא יתבנסון בולהון יקומוץ יתברון יבהתון בחדא : ה חרש ברזל מעצר ופעל בפחם ובמקבות יצרהו ויפעלהו ברזע כהו גמרעב ואין פח לא שתה מים ויעף : ה נפחא מברזלא חצינא עביד ונפח גור בשיחורין ובמקובין מתקיף ליה ועביד ליה בתקוה חיליה דאם יכפן עבדיה ודא ייכול קא יהי ביה חיד ואם יצחי ולא ישתי מיא יהי משלהי :

מצודת דוד

רש"י

(א) אל תפחדו מחלטים אחרים: הלא חזו. כמעמד הר סיני השמעתיה וכוונתי שאין אלוהי מבלעדי ואחס עדי כדבר כי פתח אז שבעה קרועים וסרחה להם שאין עוד אחר כן ארז"ל : ט"ו וכו' יש אלוהי מבלעדי ואין לור אין חזק בעולם אשר לא ידעתיו חלי וכאומר הלא חלי הוא הנותן לכל החוקי ומכולי ידעתי : (ב) יצרי פסל האומנים העושים הפסל : כולם חסו כי משעים חסו : וחמודיהם הפסילים שהם חמודים להם כהן חזן כהן חועלת : ועדיהם המה הפסילים הם עדי בעלמ שאל יועילו כי לא יראו ולא ידעו תוהם ואין ח"כ יועילו לאחרים למען יבשו הפסלות הוה חועיל למען יבשו החומרים אותם : (ג) מי יצר אליה עשה שעות כוחות לעשות אל וללכת פסל כללי חועלת : (ד) הן כל חביריו : הנהחכרים אליו לעבדו : והרשים : האומנים העושים אותה הלא הם מבני אדם ואין אספר שיעשו אל : והקבלו כולם האומנים עם עובדי הפסל ותקבלו יחד ויעמדו להטיל ולכתו דבר וכו' יפחדו מהי ויבשו כמעשים : (ה) חרש ברזל : עתה יספר מעשה הפסל ואתי האומן של ברזל יעשה מעמד ופעל אותו ע"י גחלים ובמקבות יעסוד ומחדשו : ברזע כהו : ברזע כהו וכו' כחוחי כחוחי חרש ברזל חרש : גס רעביאף כשירעב לא יעזוב מלחכתו עד שלא תשאר בו כח וכשילאח לא שהה מיס עד שנעשה ע"פ ויעב וכו' מרוב חשקו כהחלטה כהו :

ויקרא יום ד

עיקר תוי"ט

ולא את הכירים . ומטלטלים הם ואית ספרים
 דגריס מנכר תנור מנכר כירים ומיירי בקבועים
 ומחבורים בקרקע : הרי כולם מכורים , כל הרי
 חמשי דביחא אבל שאר מאני חמשימי אינם
 מכורים אפילו אמר וכל
 מה שכתובה לאו רב
 אלא חמשימי המיורתי
 לבית כגון מפסח וקלת
 וכיוצא בהן : (ד) מנכר
 את הכתים . הפסחים
 לחנך : וזרות שיחם
 ומערות . שכתוב בהם
 ואף על גב דהמוכר
 בית לא מנכר בור סיס
 ומערה לגבי חר מיהא
 בטלים הן : בין כך ובין
 כך . אפי' אמר כל
 מה שכתובה לאו מנכר את
 המרחץ וכו' דלין
 בכלל חר : ר"ל אומר
 וכו' . ואין הלכה כר"ל .
 (ה) מנכר את הים .
 האכן שותפים בכותב
 הויחם בשעת טחינתן :
 הממל . הרב העלוה
 שבה מפריכס הויחם :
 הכתולות . כלונסות ש
 ארו שמעמידן בהם קורת
 בית הכר (ו) עכרין .
 נכרים ככדים שותפים
 על האמתחות חמשים
 בהן הויחם הכתובין
 כדי לכבשן : הגבל
 שמגבל האכן ומכיר
 על הויחם הכתובים
 להויחא שמנן : (ז)
 הנכרים . לוחות שמשימין
 עליוסהנדרים : חספלים .
 שושבין עליהם ים
 גורסין ספלים שנותנים
 בהם מים לרסוך :
 את הוילוחות . משך כנגד
 הפסח פירוש חר
 אלוטמי שמחפנין בה
 וי"ל סיגר שמכסין בו הערוה כשיושבין במרחץ : מגורות של מים . בריכות השופכות מים למרחץ :
 אזורות של עים . שמחממין בו המרחץ : (ח) מנכר בחים . וכ"ש חירות שהן עיקר העיר :
 בית השלחין . גת ופרדסין השייכין לעיר (ט) אבל לא המטלטלין . מאני

עיקר תוי"ט

ויקרא יום ד

ברטנורה

מן

שלחן וכעל וכי הר"ש
 ושיך טפי לעיר מבאני .
 וכיון דליא מכל העיר
 הולאת המטלטלין הוי
 (ח) לי כותב את
 הכרמים . וכ"ש שחולק
 על ח"ק בנה שאמר
 דכאני לא אבל כגמי
 מקסי דלמ"ד שלחין
 פרס . סגור כאני .
 ולמ"ד סגור שומר . שלחין
 כאני ועמ"ס (ט)
 זכ"ב . דשמעיון
 המטלטלין קיטין דקביעי
 להאי חמשים ואין מוסיין
 אופן מהאי סדה לעולם
 כמחוכר טבי להו . ר"ש
 שבכרם וממילא שמעיין
 המוכר את הסדה מנכר
 את הכרם . שכל אילנות
 בכלל סדה אי גפנים
 ואי כל אילן חוץ מחרוב
 המורכב וסדן השקמה .
 ר"ש ועמ"ס (י) גרם
 גמי הר"מ אבל הר"מ לא
 כי המחוכר לקרקע
 דבגמי אמרי' עלה אפי' צ
 דלא קביעא בארעא .
 ופי' הגמי שמכוסה
 וטוחה מלמעלה ואפי' צ
 שלא שם סביבותיה הרבה
 כמנהג העולם התבואה
 בו . ואפי' צ דכריכא
 לארעא גמי ופי' לשוטתה
 כשרה לאחר קציר להפסח
 התבואה מרים הקרקע
 ולייבש . ר"ש . (יא)
 דהרי הוא כמו שמוכר
 לחבירו שתי שדו ויש לו
 שדה אחרת במורהשמים .
 ואם אחר לו שתי השדות
 וכל מה שכתובאני מנכר
 כך דלא מנכר השדה
 השלישית שביניהן אף
 כאן שדה אחר מנכר לו
 ולא כי שדות והיות קנים
 דכיון דטוחה כטיט אינה
 את הבית בו . ר"ש : (יב)
 ח"ל הגמי אפי' צ דמחוכר כטיטא לליי הכלונסות כיון שאינה טוחה
 ומכוסה

מאני חמשימי כגון מפסח וקלת וכיוצא בהן
 וכ"ש שלא מני חטי ושערי : הרי כולם מכורים .
 אפי' עבדים ובהמות ומטלטלי דמיירי כינהו וכ"ש
 חטי ושערי דהוי מטלטלי דלא ליידי : הסגור .
 הסגור המעוה לשמור
 העיר (ח) ואין הלכה
 כרשב"ב : (ט) האבנים
 שיש ללרכי' : לעשות נדר
 (ט) ואת הקנים :
 שקורין בהם הגפנים :
 ואת משילת הקנים קנים
 הרבה גדלים בקלת אחד
 כשיא פחותה מבית
 רובע או היא בטלה
 לגבי הסדה : שומרה .
 סוכת שומרים : המחוכרת
 לקרקע . טבי (י)
 את הסרוב . בכחורות
 סרוב לא שרדין לא
 דשמעיון : מתבדל ומרכיבין
 אופן ויש לו שם כפני
 עליו ולא בטיל לגבי
 הסדה : כחולת השקמה .
 בכחורות קורס שחמין
 עיפיה דשמעיון קוללין
 העיפיה וגדלין הרבה
 בעקומן וקרוי סדן
 שקמה : (ט) לא מנכר את
 מחילת הקנים וכו' . שכל
 אלה שזבים כשרה
 בפני עימה (יא) : לא
 מנכר את הכור . אפי' צ
 שמכר לו הסדה אין
 אלו מכורין : ורדך .
 המוכר . ליקח לו דרך .
 מן הלוקח לבוא לבור
 ולגת דמוכר בעין יסה
 מוכר כרפריסנא לעיל :
 נותן את כולן . ואפי' צ
 למ"ד . מוכר בעין רעה
 מוכר ורדך הלוקח ליקח
 לו דרך היבא דמנכר
 לו אחר מכל אלו וסייר
 הסרי לעמנו דוקא כמוכר
 אמרי'
 ר"ע בומן שאמר לו חוץ באלו
 שאינו צריך ליקח לו דרך . מכר
 לאחר רבי עקיבא אומר אינו צריך
 ליקח לו דרך וחכמים אומרים צריך
 ליקח לו דרך . בר"א במוכר אבל
 בנותן מתנה נותן את כולם האתון
 גמי היצות י"א העשויה י"א שאינה שחלקן
 וכו' שבוין סדה בפ"ע : ר"ש : בטיט . ואפי' צ דמחוכר לארעא גמי .
 כמוכר כשרה שלא מנכר
 (יב) ח"ל הגמי אפי' צ דמחוכר כטיטא לליי הכלונסות כיון שאינה טוחה
 ומכוסה

אמרי הכי משום דה"ל ללוקח לחנווי ולפרושי
ובינן דלא אחיי איהו הוה דאפסיד אנפסיה .
אבל בני נותן שמקבל הממנה מתבייש לומר
לנותן פרס לי מנה שאמה נותן לי לא אמרין
מדלא פירס איהו הוה
דאפסיד אלא אמרין
בעינן יפה נתן וא"ל
מקבל הממנה ליקח לו
דרך וכן נמי כל הני
דאמרינן לעיל לא
מכר לפי שאין בכלל
שדה ואפי' הני דאין
בכלל כל מנה שבחובה
כגון חרוב וסדן השקמי
וצור וגם אם נתן השדה

ומנוסה מלמעלה בטעם : הכור . וה"ה דוח
ודא מנייהו נקט ועמוייט : הגת . גת שכח
בשרה דהיינו כרס בכלל כדלעיל אבל בית הבד
כטעם בעיר ולפיכך כמזכר העיר חזן בית הבד
ולא חזן גת . ופשה :
חזן גת ולא בית הבד :
החזיק . כגד דאין דעת
אחרת ממנה ואין לד
שיקפה אלא בחזקה שני
החזיק אבב ז'סין דאיכא
כמי קנין אי נמי חזקה
גיועוה חזן זכו : (ג)
משום דכשאין בכלל
שדה הוין כשרה בפ"ע
ודמיה כב' שדות להני
נקטינהו לאשמעינן דהוה בלאו מיער כייסון
ואע"ג דבור ודות הוה רבוחא ופ"י לענין
זה כו' ובאסין נקט צור ולא נקט
הא דב' שדות משום דלא שייכא אלא בדין
חזקה אבל בשאר קניינן לא שייך חלוק מיער
מפסקי כו' דהוה כנתן דמי כולו דקיה כולו אפי'
מיער מפסקי : (ד) וגדולי הקדש ייכנסו . ר"ט .
ועמוייט :

שחלקו זכו בשדה זכו בכולם .
המחזיק בנכסי הגר החזיק בשדה
החזיק בכולם הממריש את השדה
הקדיש את כולם ר"ש אומר
המקדיש שדה לא הקדיש אלא
את החרוב המורכב ואת סדן
השקמה :

ממנה נתן אף כולן משום דבעינן יפה
יותר מדאי הוה נותן : זכו בשדה זכו בכולו .
אפי' צור וגת ושוכן כששדה מפני שכל אי זוכה
בשלו ומסתלק מחבירו מכל וכל : החזיק בכלו .
ואע"ג דחרוב ושקמה (ג) לא בטעני לגבי שדה
הוה כשתי שדות ואין מיער בייניהו דלא החזיק
באחת מהן קנה הכרתה : הקדש כולו דמקדיש
בעינן יפה מקדיש : לא הקדיש אלא הסרוב .
מכל הכך דאמרינן בממנותין גבי מוכר לא מכר .
גבי הקדש נמי לא הקדיש דדעת מקדיש כדעת מוכר לבד מהרוב המורכב וסדן השקמה דאע"ג
דבמכר לא מכר בהקדש קדמי ומעמיל הואיל ומשדי הקדש קא ינקי (ד) :

גמרא ב"ב דף נו ע"ב הלכה ה' כלה כלי ההיצון נדעה דמלכות דבריאה במ

אמר רבי יוחנן משום רבי בנאה בכל שותפין מעכבין זה את זה חוץ
מן הכביסה שאין דרכן של בנות ישראל להתבנות על הכביסה
ועוצם עיניו מראות ברע אמר ר' חייא בר אבא זה שאינו מסתכל
בנשים בשעה שעומדות על הכביסה היכי רמי אי דאיכא דרכא אחריתי
רשע הוא אי דליכא דרכא אחריתי אנוס הוא לעולם דליכא דרכא
אחריתי ואפ"ה מבעי ליה למינס נפשיה בעא מניה רבי יוחנן מרבי בנאה
חלוק של תלמידו חכמים כיצד כל שאין בשרו נראה מתחתיו מלית
שר ת"ה כיצד כל שאין חלוקו נראה מתחתיו טפח שולחן של ת"ה כיצד
שני שלישי גדיל ושליש גלאי ועליו קערות וירק וטבעתו מבחוי והוא תניא
וטבעתו מבפנים לא קשיא הא דאיכא ינוקא הא דליכא ינוקא ואבע"א
רש"י

חוץ מן הכביסה . שטעם בחזק ואף שלא רצו חכמינו
לכתובת . שריון לעמוד עם יחוסות : שאין
מסתכל . כשחוף חלוף על שפת הכור : אי דאיכא דרכא
אחריתי . ואילו כהן : רשע הוא . ואע"פ שעל עיניו
סגים לו להרחיק מן העבירה : אנוס הוא . אם ממסתכל
דרך הליכתו ואנוס רחמנא פטריה ולמה תזיקי הכתוב
להעלים עיניו : לתינס נפשיה . והטעם עיניו ללד אחר :
כל שאין בשרו ובני כשחוף ארוך : שני שלישי . רחב השלחן

וכוונתו דה"ל ללוקח לחנווי ולפרושי
הא
ומנוסה מלמעלה בטעם : הכור . וה"ה דוח
ודא מנייהו נקט ועמוייט : הגת . גת שכח
בשרה דהיינו כרס בכלל כדלעיל אבל בית הבד
כטעם בעיר ולפיכך כמזכר העיר חזן בית הבד
ולא חזן גת . ופשה :
חזן גת ולא בית הבד :
החזיק . כגד דאין דעת
אחרת ממנה ואין לד
שיקפה אלא בחזקה שני
החזיק אבב ז'סין דאיכא
כמי קנין אי נמי חזקה
גיועוה חזן זכו : (ג)
משום דכשאין בכלל
שדה הוין כשרה בפ"ע
ודמיה כב' שדות להני
נקטינהו לאשמעינן דהוה בלאו מיער כייסון
ואע"ג דבור ודות הוה רבוחא ופ"י לענין
זה כו' ובאסין נקט צור ולא נקט
הא דב' שדות משום דלא שייכא אלא בדין
חזקה אבל בשאר קניינן לא שייך חלוק מיער
מפסקי כו' דהוה כנתן דמי כולו דקיה כולו אפי'
מיער מפסקי : (ד) וגדולי הקדש ייכנסו . ר"ט .
ועמוייט :

הא והא דליכא ינוקא ול"ק הא דאיכא שמעא הא דליכא שמעא ואיבעית
אימא הא והא דאיכא שמעא ולא קשיא הא ביממא הא בליליא ושל
עם הארץ דומה למדורה וקדרות מקיפות אותה . משה של תלמידו
חכמים כיצד כל שאין תחתיה אלא סנדליון בימות החמה ומנעלים בימות
הגשמים ושל ע"ה דומה לאוצר בלוס .

רש"י

ואכא בחלצ' אף כלן המפה וכלתם בחלצ' והקטרות סביב
כל שאין תחתיה כו' . דאלו וכולי אף שזון מחופין בכלי
כלכלת הכל מעורב בה :

זוהר ויקרא דף כג ע"א ט"ח דאילנות יוד הא ואו הא

פתח

רבי יוסי ואמר ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה ט"ח בשעתא
דלחער רוח לפון ואחלפג לילה הא אוקמוס דשלסוב' חד נפיס ובטעם תחומ
גדפוי דתרנגול' ואקיס גדפוי וקארי והסוף שלסוב' בזמני דמניי גביה ואתער לקבליה
אסתחיי ביה ואזדעזע וקארי ואסתחיי ואשגנא בנין יקרא דמאריה למעמד רעותיה וקארי
לון לבני נשא ועל דא חקרי שכוי אשגנא וחקרי גבר בנין דיתער בשלסוב' דגבורה
בסטר' דגבורה קא אטי' לחתער בעלמ' כדון אינון בני מסמימות' קיימיין ויהסין גבורה
ומילא לכנסת ישראל וכדון חקרי רנה דאוריית' ועל דא ירית דוד מלכות' הוא ובניו
לעלמין ולדרי דרין וכד תרנגול' קארי ובני נשא ניימי בערסייכו ולא מחער תרנגול'
קארי לבתר ואמר מה דאמר והא אוקמוס לבתר בטעם בגדפוי ואמר ווי לפלגי' נזיף
דמאריה שבקא דמאריה דלא חתער רוחיה ולא אשגנא ליקרא דמאריה כד נהיר יממא
כרוחא קארי עליה ואמר ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה לסייעא ליה
באינון תושבחו ולמסוי כלא כסייעת' חדא עושי עושי מבעי ליה מסו עושי אלא בשעת'
דכ"ג קס בפלגות ליליא ואשתדל ברנה דאוריית' דרנה דאוריית' לא אחרקו אלא
בלילי' וכד איהו אשתכח באוריית' כד נהיר יממא קב"ה וכנסת ישראל מתקני לה כחד
חוטא דחסד לאשטוב' מכללא ולאחר' ליה בין עלאין ותחאין ר' יסודס אמר אנה
שמעני דאמר ר' אבא סאי קרא איה אלוה עושי עושה לי מבעי ליה מסו עושי אלא כמס
דאמרן בשעת' דאיהו קס בפלגות לילי' ואשתדל באוריית' כד נהיר יממא חתער אברהם
בהסו' חוט' די' דכתיב ביה אס מחוט ועד שרוך נעל וגו' וקב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה
ועבדי ליה ככל יומא בריס חדשה סה"ד אלוה עושי והא אוקמוס א"ל"ה א"ל דא
אברהם דכתיב ביה החל הגדול ו' דא קב"ה ס' דא כנסת ישראל והא הוא אלוה ואינון
עבדן ליה לב"י ומתקני ליה בכל יומי בנין כך כתיב עושי כמס דאת אמר ישמח ישראל
בעושי . אמר ר' יוסי ודאי כך הוא וכל' חד מלס :

מוסר

יוסף לחק

הלכה פסוקה

הרמב"ם הל' העשה הקרבנות פ' א

החנה הוא מן ארבע כמות שאין מקבלות פני שכנים
לפי שחולל בכבוד המקום כשהניס את רשעו
וכמו שכתוב חזק לרשע לזיק אתה יקבומו עמיס יזעמוסו
לאותי ואפי' שמתיך למי שחינו רשע כרי הוא כמתירא
ובטוח כלום וכתיב ארוך הגבר אשר יצחק כלום וכתיב
לא לענוי חק יבא וכתיב רז"ל בעבודת ריחא העלך
הא

חק לישורא ח"ג

השלמים באים מן הכבשים ומן העזים ומן הבקר וכיורים
ומנקבות מן הגדולים ומן הקטנים ואין העף בא
שלמים הקטנים והמקום שמונת ימיסעד שנה תמיסה מיום ליום
אם גתעבה שנה תעברה לו והגדוליי בבקר עד שלש שנים
שלישו' מיום ליום ובצא'עד שתי שנים שלישות מיום ליום והת'
על זה הרי הוא זקן ואין מקריבין אותו (ב) אף ע"ס
שכל הקרבנות בשנין מיום השמיני והלחה אין מקריבין

לכתחלה אלא מיום ל' הולאה הוין מן הבכור ומן הפסח וכן המעשר שאם רצה להקריבן בשמיני לכתחלה מקריב
לכתיב וחרזל שלש הקב"ה שגאלן ואחר מכה הכדבר אחר כסף ואחר כלל חרזל כל אדם שיש בו חוסם ופול כניסם שנאמר הוי החמורים לטוב רע וגומר לכו כחכול קם לשון אש וגוי וחרזל כל אדם שיש בו חוסם מלאוסם כדור שנאמר כי עדה חק גלמוד וחרזל כל ח"ה שאין חוכו ככרו קרא חובבם וחרזל כל אדם שיש בו חוסם מניח חף לעולם שנאמר וזכני לכ שימו חף ולא עוד אלא שפסלם כמלאח וכו' :

יום ה תורה

להמשיך מנ"ם דז"ל יהוה נפש י יה יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה ויהוה סיס יסידס ה דמילוי הה אל סס ב"ן שבעסיה כניקוד חולס :

א ואם מנחה על המזבח קרבנך סלת פלוקה בשמן מצה תהיה :
א ואם מנחתא על מסריתא קורבנך סולתא דפילא במשח פטיר תהיג פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הוא :
ב בצע יתה ביעויעין ותריק עליה משחא מנחתא היא : ג ואם--
מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה : ואם מנחתא דרדתא קורבנך סולתא במשח תתעבד : ד והבאת את המנחה אשר יעשה מאכה ליהוה והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח :
ו ותיתי ית מנחתא דיתעבד מאילין קדם י ויקרבינה לכהנא ויקרבינה למדבחה : ה והרים הכהן מן המנחה את אונותיה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחה ליהוה : ו יפריש פהנא מן מנחתא ית אדברתה ויסיח למדבחה קורבן דמתקביל ברעוא קדם י :
נביאים ישעיה מד

להמשיך מנ"ם דז"ל צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוס יסוס נשמי דלנח אדני נשמה דסוד יהוה סיס יסידס דלנח יהוה סיס יסיד דסוד אל סס ב"ן שבעסיה :

א לכהתתלו ארזים וקח תרזה ואלון ויאמירלו בעצי יער נטע ארץ וגשם יגדל : א למקץ ליה ארזין ונסיב תרזו וכדוש ומתקוף ליה באעי חורשא נצב אורנא ומטרא ירבי : ב והיה לאדם לבקר ויקח מהם ויחם את ישיק ואפה לחם את יפעל אל וישתחו עשהו

רש"י

מצודות דוד

הרוס ואלון מין חילוני סרק : והאמירעושו לו חוקי : נע אורן כשמואל תקור מועט והבסס מגדלו : לכערי לכבער : חף
סיק תרוס ואלוניו העלס סהסם יפס כיותר ועל שאינס חוקיס כלרו תקוק אותס כסמרי עלי היער : ונטע אורן ר"ל ויש מי אשר יערה עור יותר שמועס מתחילס כעיסע של אורן הטוב למלאכס ותמתין ער שיגדיל ויהי רצון לפסל : וגם יגדל כסומר עס כסוונת הסועס הוי לעשות מתנו פסל עבין מגדלו כגסס כשליחות התקוס כי עולס כמנהגו חוסב ועמירין סס ליתן אס כדיווכת"ש רז"ל כנזל סלס חשיונרעס וכו' : (ב) ויהי לאדם לבקר מלוחו היץ עמנו ויהי תקלנו ללכרי אדם לבקר כו אס סלס : מהעלסססס וקח מה חוסס לכבער אס להחמסס כו וחף חוסס יסוק אחר ויחם לחם חף חקס יקח ליפעל כו אל וישתחו חילוני עשכו וגוי : ככל דבר כמ"ס למו לפסיליס ועס כי לא

פסל ויסגד-למו : ב והוי לאנשא לאדלקא ונסיב מנחון ושחין אף אוא ואפא לחם אף עבדיה דחרא וסגיד אתביה צרמא וכעא מניה :
ג חציו שרף במו-אש על חציו בשור יאכל יצלה צלי וישבע אף- יחם ויאמר האח חמותי ראתי אור : ג פלגיה אוקיד בנורא על פלגיה ביסרא אכיל מוה מוי וסבע אף שחין ואמר אה שחינית חיותי נור : ד וישאריתו לאל עשה לפסלו ויסגד-יתי ו לו וישתחו ויתפלג אליו ויאמר הצילני כי אלהי אתה : ד וישאריה לדחלא עבד לצלמא סגיד ליה ואשתעבד ליה וכעא מניה ואמר שוכני ארי דחלתי את : ה לא ידעו ולא יבינו כי מה מראות עיניהם מהשפיל לפתם : ה לא ידעין וקא מסתבדין ארי מטמטמן מלמחוי עיניהון מלאסתפרא בלבהון :

רש"י

מצודות דוד

זכר אלא אחד הוה רביס סס : (א) חילוי ר"ל תקלנו שרף כמון סלס ע"י תקלנו אכל כשר כי יללס כו ללי ויחכל וישבע וחף יחמס כשרו וישמת ויאחר סלס סכס חמתתי אס פלגיו חף כסתיס לסיית יושב ככור סלס : (ב) וישאריה : כסאחר סהעץ ישעשו אל חזוור ומסרס ישעשו לפסלו : יסגד לו ישתחו לו ויפסללו וכו' : (ג) לא ידעו : חין כסס לא דעת ולא כוכס : כי עת כ"ל יסידר חסתיס עת עיכיסס מראות ולכותס מלכסיל :

כתובים משלי כב

להמשיך מיסוד ומלכות דז"ל שין דלת יוד נפש שיון שין דלת שין דלת יוד רוס יאהדונגוי נשמה דיסוד א אד אדני אדני נפש אדני רוס אלה דלת נון יוד נשמה דמלכות יף הו הו הו סיס יסידס דיסוד יהוה סיס יסידס דמלכות אל סס ב"ן שבעסיה :

א צנים פחים בדרדע קש שומר נפשו ירחק מהם : א נשבע בארחה עקמתא ומן דנטר נפשיה ירחק מנהון : ב חנך נער על-פי דרבו גם כי יזקין לא יסור ממנה : ב אדרכא למליא לקבל אורחיה דקא כד נסוב נסמי מניה : עשיר ברשים ימשור ועבד ליה לאיש מלוה : ג עתירא במסכני נשתלט ועבדא יזייה לגברא מוזפנא : ד זרע עולה יקצור יתירו און ושכט עברתו יכדה : ד דרוע עולא

רש"י

מצודות דוד

לניס ופחיס : סס פחוסים כדרלי חמעק דרכיו כלי יסוריס ר"ל חמעק דרכיו יחייסר כקוליס וילכד כפח אכל כסומר נפשו וסר מדרך העקס כוס ירחק מלניס ופחיס ולא עליו יסיו : (ב) חמוך סחלל וסרגל אס כנער כטיס לכולוכו כעבודת ס' לפי דרך כמתו אס מעט וסס סרסכ וכסיהיס מורגל כעבודת ס' אז גם כי יזקין לא יסור ממנה כי יחלכל להסכיל כסרון חמעס סהיל : (ג) עשיר : העשיר כדעת וימשול כעמי דעת כן וכעכד לוח לאיס מלוה ר"ל כמו ססלוס כווס מוכע להמלוה על כי לוח לו די חססורו כן וימשול כחכס כסכלי דעת על כי יספיק לכס משלוחס כדבר חסמי (ד) זרע : כמו הורע דבר מוס סהכ יקצור סמין זרע כן כגמול לפי חמעס : ועכע עכרתו : שבע חמתו סיהיס מכס

נְחִיזָה עֲתָתָא וְשִׁבְטָא דְחֶרְיָנְיָה נְגִמֹר : ה' טוב עין הוא יבדוק פיר-
נְתָן מִלְחָמוֹ לְדָר : ה' מן דְּמָבָא הוא עֵינְיָה הוא נְתַבְרָךְ מִטוֹל דְּיָהִיב
 מִן לְחָמְיָה לְמַסְכֵּינָא :

מצודה דוד
 והנה בה הכה יכלה ר"ל יספיד סימול והמחשה : (ב)
 טוב עין הנותן לעני צעון ופה יבדוק מה' כי הלך נתן
 מלחמו לל ולס עוד יבדוק בכסו יספיע עוד יותר ולא
 ירע לכבו בחמו :

ברטנורה

משנה מנחות פרק י

פרק י רבי ישמעאל אומר העומר היה בא
 ב' ח' כשחל ט"ו בניסן להיות
 בשבת העומר דוחה את השבת שכל קרבן שזמנו
 קבוע דוחה את השבת ואת הטומאה והיה
 העומר בא מג' שאין
 שהיו קולרין ג' שאין
 שעורין ומניפין אותן
 כנפה עד שמעמידין אותן
 על עשרון אחד מוכרח:
 וכחל' אס חל ט"ו
 בניסן להיות כחול היו
 קולרין אותו חמש שאין
 דסבר רבי ישמעאל
 עשרון מוכרח כלא
 טרחא שאינו מני' אותו
 כל כך אחי מחמש
 בטרחא כשמנפה אותו
 הרבה אחי מג' כחול
 מייטיין מחמש שכן
 משוכה הדבר יותר
 שמיפין מכל סאה מעט
 אותו סלח דק היוצא
 ראשון שהוא מוכרח
 ומוליאין מחמשה שאין
 עשרון. בשבת מביא
 ג' מוטב שירבה במלאכי
 אי שרוק ג' שאין
 פעמים הרבה ואל ירבה
 במלאכות הרבה ויקצור
 ויבורר ויטעון וירקד ב'
 שאין יותר ואין הלכה

רבי ישמעאל אומר העומר היה
 בא בשבת משלש שאין
 ובחול מתמש. והכמים אומרים
 אחר בשבת ואחר בחול משלש
 היה בא רבי חנינא סגן הכהנים
 אומר בשבת היה נקצר ביחד
 ובמגל אחד ובקופה אחת ובחול
 בשלשה ובשלש קופות ובשלש
 מגרות. והכ"א אחד בשבת ואחד
 בחול בשלשה. ובשלש קופות ובשלש מגלות:

(ב) מצות העומר לבוא מן הקרוב לא ביכר הקרוב
 לירושלים מביאים אותו מכל מקום מעשה שבא מגנות
 צריפין ושתי הלחם אותה מבקעת עין סוכר: (ג) כיצד היו
 עושים שלוחי בית דין יוצאין מערב יום טוב ועושין
 אותו כריכות במחובר לקרקע כדי שיהא נוח
 לקצור וכל העיירות הסמוכות לשם מתכנסות לשם כדי
 שיהא נקצר בעסק גדול כיון
 שחשבה

כדי ישמעאל: ב' כי אדם ובג' קופות ובג' מגלות. לפרסם הדבר שקצירת העומר
 במולאי ט"ו בניסן מפני הדוקים שהיו אומרים שאין העומר בא אלא באחד בשבת: (ב) מצות
 העומר לבא מן הקרוב. מעקים שקרוב לירושלי לפי שאין מעבירין על המצות (ח) הלכי כשיוצא
 מירושלי לבקש עומר אותו תבואה שמואל ראשונה נוטלה: לא ביכר. לא בשל כל רכבה:
 מעשה שבא מגנות זריפין ועין סוכר. רחוקים מירושלים הרבה מפני שהריבו הגייסות כל
 תבואות סביבות ירושלים: (ג) כריכות. כורכים וקושרים ראשי שבולים מלא אגרוף: מתכנסים
 לשם. מולאי י"ט נשקולרים אותו: כדי שיהא נקצר בעסק גדול. בקול המולה גדולה שיכיר
 הדוקים

בדר: אומר בוי' כ"א מהג' קולרים: אכל
 המשיבים הם רבים מכל עיירות הלך כלליהו
 ותני אומרים: קצור. בקצירה עצמה השיבו
 ולאמרו קצור ולא היה די להם לומר הין: (ג)
 ו"ל הר"מ וא"ס טאוותו
 פסק בשבת אירע כמו
 שדמו הספשים. היאך
 חלה הכתו' היתר אכילתה
 לחדש בדר. שאינו
 העיקר ולא הסיבה. אלא
 נקרה נקרה אלא מאחר
 שחלה הדבר במחרת
 הפסק הדבר ברור
 שמחרת הפסק הוא
 העיל' שמחרת את החדש
 ואין משגיחין על אזה
 יום היא מיום השבוע:
 (ג) שכן היא בכל מקום
 חזן שבקרבנות: (ד)
 והא דקתני והסתר נפרה
 לר"ע לית ליה דלירידה
 לא כפי פרייה א"כ שלא

שחשבה אומר להם בא השמש
אומרים הין בא השמש אומרים הין
מגל זו אומרים הין מגל זו
אומרים הין קופה זו אומרים הין
קופה זו אומרים הין בשבת
אומר להם שבת זו אומרים הין
שבת זו אומרים הין אקצור והם
אומרים לו קצור אקצור והם
אומרים לו קצור ג' פעמים על
כל דבר ודבר. והם אומרים לו
הין הין הין. וכל כך למה מפני
הביתוס' שהיו אומרים אין קצירת
העומר במוצאי י"ט: (ד) קצרתו
ונתנוהו בקופות הביאותו לעזרה
היו מהבהבין אותו באור כדי לקיים מצות קלי דברי
ר' מאיר וחכמים אומרים בקנים ובקליחות חיבטים אותו
כדי שלא יתמעך נתנוהו לאכוב ואכוב היה מנוקב
כדי שיהא האור שולט בכולו שטחוהו בעזרה
והרוח מנשבת בו נתנוהו בריחים של גרוסות
והוציאו ממנו עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה
נפה והשאר נפרה ונאכל לכל אדם וחייב בחלה
ופטור מן המעשרות ר"ע מחייב בחלה ובמעשר

החדש ובו קולרים העומר בין שחל יום טוב ראשון של פסח
 בשבת ולפיכך הקולרים מגביהין קולס כדי שיטעמו הבייתוסים להוליא מלכן
 בלילה ולא ביום דכתיב וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם וגו' ושבשבת שבתות חמימות תהיינה
 וא"ל להיות חמימות א"כ מחיל למנות מחללת הלילה שהרי הלילה חללת היום הוא (ג) והרי הוא אומר
 מהחל חרמש בקמה חל לספור אלמא הקצירה בלילה הוא בשעה שמחיל למנות: (ד) מהבהבין
 אותו באור. בעורו בשבולין: כדי לקיים בו מצות קלי: כדכתיב יבשה שחובטים אותה במקל
 מיירי קרל: וסבגים אומרים. בחללה חובטים ולא בדרך תבואה אביב קלוי בראש ובמנחת העומר
 אלא בקנים לחים: ובקליחות. בקלה של כרוב: כדי שלא יתמעך. ואחיב מקיימין בו מצות קלי:
 נתנו לאכוב. דס"ל לרבין שאם משהכיס אותו באור ממש אין נקרא קלי שאין נקר' קלי אלא
 ע"י ד"א דהיינו ע"י כלי שנותנין אותו בצבוב והוא כלי של נחושת מנוקב שמוכרי קליות קולין
 בו והלכה כחכמים: בריחים של גרוסות. שאין טוחות דק אלא עבה שאם יטחנו יפה יעברו
 הסובין של קליפה כנפה עם הסלח. גרוסות לשון גריסין של פול ועל סס כן נקראת גרש
 כרמל: ותייב בחלה. דחוב חלה היינו לגלוג העיסה וגלגול השיסה זו ציד הדיוט היא לאחר
 שנפדה: ופטור מן המעשרות. דמירוסו ציד הקדש היא ומירוס הקדש פטור מן המעשרות:
 ר"ע מטייב. האי קמח נותר מעשרון של עומר: בחלה ובמעשר. לפי שלא נתנו מעות הקדש אלא
 בצרין להם לעשרון לבד (ד) אכל האתר לא קדש

כא
 הפסח הוא המותר אס
 בחול בין שחל להיות
 וקולרים העומר
 גוי' ושבשבת שבתות חמימות תהיינה
 הוא (ג) והרי הוא אומר
 (ד) מהבהבין
 (ג) שכן היא בכל מקום
 (ד) קצרתו
 (ג) שחשבה
 (ב) מצות העומר לבוא מן הקרוב
 (ג) כיצד היו
 עושים שלוחי בית דין יוצאין מערב יום טוב ועושין
 אותו כריכות במחובר לקרקע כדי שיהא נוח
 לקצור וכל העיירות הסמוכות לשם מתכנסות לשם כדי
 שיהא נקצר בעסק גדול כיון
 שחשבה
 כדי ישמעאל: ב' כי אדם ובג' קופות ובג' מגלות. לפרסם הדבר שקצירת העומר
 במולאי ט"ו בניסן מפני הדוקים שהיו אומרים שאין העומר בא אלא באחד בשבת: (ב) מצות
 העומר לבא מן הקרוב. מעקים שקרוב לירושלי לפי שאין מעבירין על המצות (ח) הלכי כשיוצא
 מירושלי לבקש עומר אותו תבואה שמואל ראשונה נוטלה: לא ביכר. לא בשל כל רכבה:
 מעשה שבא מגנות זריפין ועין סוכר. רחוקים מירושלים הרבה מפני שהריבו הגייסות כל
 תבואות סביבות ירושלים: (ג) כריכות. כורכים וקושרים ראשי שבולים מלא אגרוף: מתכנסים
 לשם. מולאי י"ט נשקולרים אותו: כדי שיהא נקצר בעסק גדול. בקול המולה גדולה שיכיר
 הדוקים

לאחר שהביאה שלש : ר"ש אומר חף יקצור ויאכיל . יתחיל לקצור ומאכל לבהמתו משהביאה שלש דכל לשחת לאו יקצור הוא והלכה כר"י שצא לפרש דבריו של ח"ק : (ט) קולרים . קודם לעומר : מפני הנטיעות .

שלא הביאה שליש . ר"ש אומר אף יקצור (גמ' ויאכיל) אף משהביאה שליש : (ט) קוצרין מפני הנטיעות . מפני בית האבל . מפני (בישול) בית המדרש . לא יעשה אותן כריכות אבל מניחם צבתים . מצות העומר לבוא מן הקמה לא מצא יביא מן העומרים . מצותו לבוא מן הלח . לא מצא יביא מן היבש . מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ורוחה את השבת :

מסוס כלאים : ומפני בית האבל . שאין להם מקום פנוי לישב לברך ברכת רחבה שאומרים בבית האבל (יג) : ומפני בית המדרש . שאין מקום לתלמידים לישב ועימא דכל הני מסוס דקציר מצוה יניחו והכתוב אומר ראשית קצירכם שהיה העומר ראשית לקצירכם של רשות ולא ראשית לקציר של מצוה : כריכות . אלוונות קשורות : כצתים . אגודות בלא קשירה פירוש אחר כריכות אלוונות גדולות . כצתים . אגודות קטנות : מן הקמה . שיהא קצור לשמו (יד) : לא מצא . שכבר נקצר הכל : מן הלח : דכתיב כרמל רך ומל (ט) : לקצור בלילה . כדליפין ברש פוקין מדכתיב מהשל כרמס כקמה סהל לספור משעה שצתה מונה אשה קוצר והספירה לייכה להיות בלילה דכתיב שבע שבתות תמימות :

גמרא מנחה דף צט ע"ב הלכה ה' נלה כלי הסיון דהור דמלכות דבריאה במוכן

תנו רבנן עשרה שולחנו עשה שלמה ורא היו מסדרים אלא על של משה שנאמר ואת השולחן אשר עליו לחם הפנים זהב ועשרה מנורות עשה שלמה ולא היו מדליקין אלא בשל משה שנא' את מנורת הזהב והיה לבער בערב . רבי אלעזר בן שמוע אומר על כלם היו מסדרים שנאמר את השולחנות ועליהן לחם הפנים ובכלן היו מדליקין שנא' את המנורות ונרותיהם לבערם כמשפט לפני הדביר זהב סגור . רבי יוסי בר יהודה אומר לא היו מסדרים אלא על של משה ומה אני מקיים ואת השולחנות אשר עליהן לחם הפנים זהב אלא ג' שולחנות שהיו במקדש שנים שהיו באולם מבפנים לפתח הבית אחר של כסף ואחר של זהב על של רש"י

אח' הסולחן . לשון יחיד : על כולן היו מסדרין . פתמים . כזה ופעמים כזה : שנים שהיו באולם מבפנים . אול פחה

של כסף נותן לחם הפנים בכניסתו ועל של זהב ביציאתו שמעלין בקודש ולא מורידין ואחר של זהב בפנים שעליו לחם הפנים תמיד ומניל דאין מורידין אמר רבי דאמר קרא ויקם משה את המישכן ויתן את ארניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו ומניל דמעלין א"ר אחא בר ר' יעקב דאמר קרא את מחתות החטאים האלה כנפשותם ועשו אותם ריקועי פחים ציפוי למזבח כי הקריבום לפני ה' ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל בתחלה תשמישי מזבח ועבשיו גופו של מזבח אשר שברת ושמתם בארון תני רב יוסף מלמד שהלוחות ושברי לוחות מונחין בארון מכאן לת"ח ששכח תלמודו מחמת אונסו שאין נוהגין בו מנהג בזיון :

רש"י

היכל אחת של כסף ואחת של זהב והוא דקרי הכא כסף וכתתי' שיש מסוס דשיש לכן כסף . בכניסתו כשנטיעין לפתח מכתיו חותן עליו וטומדין ולפניו ועל של זהב כילאחתי וסס הוה מוכח עד שיקצרו הכזיבין כדקתי' מתליתין : שמעלין בקודש . כגון בכניסתו מיתן על של כסף וכשמגיע לסיכל חסדר על של תשע מולפס זהב הרי עליה : ולא מורידין .

זוהר ויקרא דף כג ע"ב ת"מ דאילנות יוד הא ואו הא

רבי יהודה פתח ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא : הודע אליו מסטר' דמאן או ידע חטאתו מיבעי ליה מהו הודע אליו . אלא קוב"ה פקיד לכנסת ישראל לאודע ליה לבר נש מהו חובה דהו' חב ובמה אודע' ליה בדינא' כד"א יגלו שמים עונו וארץ מתקוממת לו הודע אליו כמאן דפקיד לאחרי' . דתנינן בשעת' דב"י חב קמיה קוב"ה ולא אשגח בחטאים לאסדר' בתיובת' קמי מאריס ואשדי ליה בחר כתפיה . נשמתיס ממש סלקא ואססידת קמי קוב"ה . כדן פקיד' מלכ' לכנסת ישראל ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא אשיט דינ' עליה ואודע ליה חוביה כד"א הודע את ירושלי את תועבותיה . בחר דמטי עליה דינא כדן אתער רוחי למסדר בתיובת' קמי מארי' ואתכנע למקרב קרבני דהא מאן דלביה גם ביה חטי ואנשי חטאים ולא אשגח עליה וקוב"ה זמין לקבליה ופקיד לאודע' ליה לסהו חוב' בגין דלא יתנשי מניה : א"ר יוסי סכי הוא ודאי מנלן דהכי אשכחני ברוד רבין דעבר הסוה עובדי' דבת שבע לא אשגח ביה : אמר ליה קוב"ה את אנשיית ליה אהא דארכרי' לך . מיד מס כתיב אתה האיש כה אמר ה' . אתה האיש דלא דכרת ליה אתה האיש דאנשיית ליה . ובמה אודיע ליה בדינא' . אוק' סכא קוב"ה קאמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא וספיר מלס וסכי הוא דלא כתיב או הודע אליו כמה דכתיב או הודע כי שור נגח הוא . ומאן דקאים בלילי' למלעי באוריית' אוריית' קא מודע' ליה חוביה ולא באורח דיני' אלא כאמי' דאודע' לברה במלס רכיך וסוה לא אנשי ליה ותב בתיובת' קמי מאריס ואי תימא דוד דסוס קס בצלגנו לילי' אמאי אתערעו עליה בדיני' אלא שאני דוד דאישו עבר במס דאתקשר ובעי' דיני' ובמה דעבר אתרן . סוה חטא לקבליה דמלכות' קדישיו ולגבי ירושלים קדיש' ובג"ד אתמרך מירושלס ומלכות' אעדו מניה עד דאתקן כדקא יאות ואתענג : א"ר יהודה מהו דקוב"ה אעגיש ליה לרוד על ידא דבריה דכתיב סני מקיס עליך רעס מביתך . א"ר יוסי סא אוקימני בגין דאי יקוס עליה ב"י אחר' לא ירחס עליה . אמר (חב לישראל)

ליה ואו ח"ג

ליום הזה אבשלום בעל לקטל לאביו בכמה עיטין דבי עליה אמר ליה לא שמענא אמר ליה אלא שמעני דוד חטא צבת שבע סתם אמר קוב"ה ליתי ברא דבת אל נכר וינקום נוקמת' ומאן איסו דא אבשלום דבריה דפית תואר סוס מקרבה מכאן אוליפני מאן דנטיל אחת' דא בקרב' וחמיד כה לסוף נפיק מניה בן סורר ומורה מ"ט בנין דער כען לא פסקא מנה זוטת' וסא חוקמסה :

הלכה פסוקה

יוסר לחה מוסר

כריס הלי תפסה הקרבנות פי ה' ומערי קדושה ח"כ עטר ה'

שעות מונין לקדשים ואם הוסיפו שעה אחת או פחות שעה פסולין כיצד קרבן שמצוה להיות בו שנה אם הוסיף על השנה שעה אחת נפסל אפילו היה בו שנה בשעת שחיטה והוסיף על השנה בשעת זריקה נפסל עד שיהיה בו שנה עד שעת זריקה וכן בכל הבהמות (ב) כל מקום שנאמר בזורה כבש או כבשה או כבשים הרי אלו בני שנה וכל מקום שנאמר איל או אילים הם הזכרים בני שנים ומאיתי וקרא איל משיכנס בשנה שנייה ליום אבל ביום לי אינו כשר לא לכבש ולא לאיל והוא הקרא פלגס וכל מקום שנאמר בו עגל הרי זה בן שנה פר בן שנים שיעור עוים (ב) שנה שיעור) בן שתיים כל שנה היא בקרא שיעור

ליל ו תורה

כ"ו פסוקי שמו"ט נכד מילוי ב"ן וד' ה' ו' ה' ומעסה ממנו לזרוף והיה בניקור ססי א והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה ב כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ פי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לרית ניהח ד וכל קרבן מנחתך במלח ומלח תמרה ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח ה ואם תקריב מנחת בפורים ליהוה אביב קלוי באש גרש פרמל תקריב את מנחת בפוריך ונתת עדיה שמן ושמת עדיה לבנה מנחה הוא ז והקטיר

אונקלוס

א ודישתאר מן מנחתא לאהרן ולבניהו סידש קדשין מקרבנא דיי ב כל מנחתא דתקרבון קדם י לא תתעבר חמץ ארי כל חמיר וכל דבש לא תסקין מניה קרבנא קדם י ב קרבן קדמי תקרבון ותהון קדם י וקמדתא לא יתסקון לאתקבלא פדענא ד וכל קרבן מנחתך במלח ומלח ולא תכשל מלח קיים אלתך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלחא ה ואם תקריב מנחת בפוריך קדם י אביב קלי בגור פירוכן רכיכין תקריב ית מנחת בפוריך ו ותמן עקה משחא ותשוי עלה לבונתא מנחתא היא ז ו יסק פתנא ית אדפתתא

מפירוכה

ליל ו תורה

הכהן את אבדתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה ליהוה ואם יזבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הפהנים את הדם על המזבח סביב והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הפליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הפליות יסירנה י והקטירו אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על האש אשה ריח ניחח ליהוה י ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבנו יד אם יבש הוא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה יו וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב יו והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלב האליה תמימה לעמת העצה יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב י ואת שתי הפליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הפליות יסירנה י והקטירו הבזון המזבחה לחם אשה ליהוה יט ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה י

אונקלוס

מפירוכה ומשמנה על כל לבנתה קרבנא קדם י ח ואם נכסת קודשיא קרבניה אס מן חורי הוא מקריב אם דבר אם נוקבא שלים יקרבניה קדם י ט ויסמך ידו על ראש קרבניה ויבש הוא יקריבנו לפני יהוה ויזרקו בני אהרן הפהנים את הדם על המזבח סביב יו והקטירו אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על האש אשה ריח ניחח ליהוה י ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבנו יד אם יבש הוא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה יו וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב יו והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלב האליה תמימה לעמת העצה יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב י ואת שתי הפליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הפליות יסירנה י והקטירו הבזון המזבחה לחם אשה ליהוה יט ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה י

ויסמך

כ וסמך את ידו על ראשו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב : כא והקריב ממנו קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת החלב אשר על הקרב : כב ואת שתי הפלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הפכד על הפלית יסירנה : כג והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה לריח ניחח כל חלב ליהוה : כד חקת עוקם לדלתים בכל מושכתיכם כל חלב וכרדם לא תאכלו : כה וידבר יהוה אל משה לאמר : כו דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה :

אונקלוס

כ וסמך ית ידו על רישיה ויכוס יתיה קדם משפן זימנא וזרקו בני אהרן ית דמיה על מדבחא סחור סחור : כא וקריב מיניה קרבניה קרבנא קדם ית ית תרפא דחפי ית גוא וית כל תרפא דער גוא : כב וית תרמין פיקין וית תרפא די עריון דער גיסמא וית חצרא דער פבדא ער פולתא ועדינה : כג ויסקינן פהנא דמדבחא לחם קרבנא לאתקפא ברעוא כל תרפא קדם יי : כד קיים עלם דדריבין בכל מיתבניבין כל תרפא וכר דמא לא תכלון : כה ומליל יי עם משה דמימר : כו מליל עם בני ישראל דמימר אינש איי וחוב בשורו מבר פקדיא די דלא פשרין לאתעבדא ועביר מחר מנהון :

כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחר תרגום הצגנו תשלום כל הסדרה ותרגום והפטורה :

יום ואו תורה

ג אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב עד חטאתו אשר חטא פר בין בקר תמים ליהוה לחטאת : ד והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה : ה ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד : ו ומכל

אונקלוס

ג אם פהנא רפא יחוב לחובת עמא ויקריב על חובתיה דחב תור בר תורי שלים קדם יי לחטאתא : ד וית ית תורא דתרע משפן זימנא לקדם יי ויסמך ית ידו על ריש תורא ויכוס ית תורא קדם יי : ה ויסב פהנא רפא מדמא דתורא ויתיה למשפן זימנא : ו ויטבול פהנא ית אצבעיה פדמא ויהי מן דמא שבע זמנין קדם יי קדם פרוקתא דקודשא :

הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש : ז ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד : ח ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב : ט ואת שתי הפלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הפכד על הפלית יסירנה : י כאשר יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העלה : יא ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל פרעיו וקרבו ופרשו : יב והוציא את בשר הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרה אתו עד עצים באש עד שפך הדשן ישרה : יג ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשמו : יד ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בין בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד : טו וסמכו וקני העדה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט את הפר לפני יהוה : טז והביא הכהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד : יז ומכל הכהן אצבעו מן הדם והזה שבע פעמים לפני יהוה את פני הפרכת : יח וזמן

אונקלוס

ז ויתן פהנא מן דמא על קנת מדבא קטורת פיסמא קדם יי דבמשפן זימנא וית כל דמא דתורא ישור ליסודא דמדבחא דעקתא דבתרע משפן זימנא : ח וית כל תריב תורא דחטאתא ופריש מיניה ית תרפא דחפי ער גוא וית כל תרפא די ער גוא : ט וית תרמין פיקין וית תרפא די עריון דער גיסמא וית חצרא דער פבדא ער פולתא ועדינה : י פהנא דמתפרש מתור ונסת קודשיא ויסקינן פהנא על מדבחא דעקתא : יא וית משך תורא וית פד בסריה על רישיה וער פרעויה וניה ואוכליה : יב ויפק ית כל תורא מברא למשריתא לאתר דבי לאתר בית מישד קיסמא וינקד ויתיה ער אעיא באשתא על אתר בית מישד קיסמא ותוקד : יג ואם פד כנשתא דישראל ישלון ויהי מכסא פתנמא מעיני קהלא ויעבדון חד מפל פקדיא די דלא פשרין לאתעבדא ויחיבון : יד ותתירע חובתא דחבי עלה ויקריבו קהלא תור בר תורי לחטאתא ויתון יתיה לקדם משפן זימנא : טו ויסמכו סבי פגשמתא ית ידוהון על ריש תורא קדם יי ויכוס ית תורא קדם יי : טז ויתיה פהנא רפא מן דמא דתורא למשפן זימנא : יז ויטבול פהנא אצבעיה מן דמא ויהי שבע זמנין קדם יי ית קדם פרוקתא : יח וזמן

הדם יתן על קרנת מדבחה אשר לפני יהוה אשר באהר
מועד ואת כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח
אהל מועד : י ואת כל חלביו ירים ממנו והקטיר המזבחה :
כ ועשה לפי כאשר עשה לפי החטאת בין יעשה לו וכפר
עלהם הפה ונסלח להם : כא והוציא את הפד אר מהוין
למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפד הראשון חטאת הקהל
הוא : פ כג אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה
אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם : כד או הודע
אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר עזים
זכר תמים : כה וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום
אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא : כו ולקח הפה
מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת דמו
ישפך אל יסוד מזבח העלה : כז ואת כל חלביו יקטיר
המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הפה מחטאתו ונסלח
לו : פ ששי כז ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ
בעשתה אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם : כח או הודע
אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת עזים תמימה
נקבה על חטאתו אשר חטא : כט וסמך את ידו על ראש
החטאת ושחט את החטאת במקום העלה : ל ולקח

דמא יתן על קרנת מדבחה די קדם יי דבמשפן זמנא וית כל דמא ישור ליסודא דמדבחה
דעלתא דבתרע משפן זמנא : י וית כל מרביה ופריש מניה וסיק למדבחה : כ ונעביר לתורה
במא דעבר לתורה דחטאתא בן ועביר ליה ויכפר עליהו פהנא וישתביק להו : כא ופקות
תורה למפרא דמשריתא ויודק ותיה במא דאוקיד ית תורה קדמא חטאת קהלוא הוא : כב אם
רפא יחוב ונעבר חד מכל פקודיא דיי אלהיה דלא כשרין לאתעבדא בשלו ויחוב : כג או
איתרע ליה חובתיה דחב בה וית ית קורבניה צפיר פר עזין דבר לעזים : כד ויסמוך ויה
על ריש צפירא ויפוס יתיה פאתרא דיפוס ית עלתא קדם תחטאתא היא : כה ויסב פהנא
מדמא דחטאתא באצבעיה ויתן על קרנת מדבחה דעלתא וית דמיה ישור ליסודא דמדבחה
דעלתא : כז וית כל מרביה וסיק למדבחה כתיב נכסת קדשיא וכפר עליהו פהנא מחובתיה
וישתביק ליה : כז ואם אינש חד יחוב בשלו מעמא דארעא במעבדיה חד מפקודיא דיי דלא
כשרין לאתעבדא ויחוב : כח או איתרע ליה חובתיה דחב וית קורבניה צפיר עזין שקמא
ניקבא על חובתיה דחב : כט ויסמוך ית ויה על ריש חטאתא ויפוס ית חטאתא פאתרא
דעלתא : ל ויסב פהנא מדמא באצבעיה ויתן על קרנת מדבחה דעלתא וית כל דמא ישור

אונקלוס

הכהן

הפהו מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל
דמה ישפך אל יסוד המזבח : יא ואת כל חלביו יסיר כאשר
הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הפהו המזבחה לריח
ניהח ליהוה וכפר עליו הפהו ונסלח לו : פ לב ואם נפש יביא
קרבנו לחטאת נקבה תמימה וביאנה : לג וסמך את ידו על
ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט
את העלה : לד ולקח הפהו מדם החטאת באצבעו ונתן על
קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח :
לה ואת כל חלביו יסיר כאשר יסיר חלב הפשב מזבח
השלמים והקטיר הפהו אתם המזבחה על אש יהוה וכפר
עליו הפהו על חטאתו אשר חטא ונסלח לו : פ ה ונפש
כיתחטא ושמטה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם
לוא יגיד ונשא עונו : ב או נפש אשר תגע בכד דבר טמא או
בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ
טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם : ג או כי יגע בטמאת
אדם רכל טמאתו אשר ישמא בה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם :
ד או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להודע או להיטיב לכל אשר
יבטא האדם בשבעה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם לאחת מאלה :
ה והיה כיהאשם לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה : ו והביא

אונקלוס

את

ליסודא דמדבחה : לא וית כל מרפא יערי פמא דאתעדא תרב מעל נכסת קודשיא ויסב פהנא
דמדבחה לאתקבלא ברעוא קדם יי ויכפר עלוהי פהנא וישתביק ליה : דב ואם אימר ייתי
קורבניה לחטאתא ניקבא שלמתא ויתניה : לג ויסמוך ית ויה על ריש חטאתא ויפוס ית
לחטאתא פאתרא דיפוס ית עלתא : לד ויסב פהנא מדמא דחטאתא באצבעיה ויתן על
קרנת מדבחה דעלתא וית כל דמא ישור ליסודא דמדבחה : לה וית כל מרפא יערי פמא
דמתעדא תרב אימר מנכסת קודשיא ויסב פהנא ויתן למדבחה על קורבניה דיי ויכפר
עלוהי פהנא על חובתיה דחב וישתביק ליה : א ואינש ארי יחוב וישמע קל מומי והוא סהיד
או הוא או ידע אם לא יחוי ויפסל חוביה : ב או אינש דיקרב בכל מדעם מסאב או מנבלת
חיה או מסאבתא או מנבלת בעירא מסאבא או מנבלת רחיש מסאב ויהי מכסא מניה והוא
מסאב וחב : ג או ארי יקרב בסואבת אנשא לכל סאובתיה דיסתאב רה ויהי מכסא מניה
והוא ידע וחב : ד או אינש ארי יסיס לפרשא בסופון לאבאשא או לאוטבא לכר די
יפרש אנשא בקיום ויהי מכסא מניה והוא ידע וחב להרא מאידין : ה ויהי ארי יחוב
לחדא מאלין ויגיד די חב עלה : ו וית ית חובתיה לקדם יי על חובתיה דחב נזכא מן

את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו : ז ואם לא תניע יהוה די שיה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה : ח והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת ראשונה ומלך את ראשו ממזל ערפו ולא יבריל : ט והזה מדם החטאת על קיר המזבח והגשאר בדם ימחה אל יסוד המזבח חטאת הוא : י ואת השני יעשה עלה במשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו : ס שבעי יא ואם לא תשיג יהוה לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת הוא : יב והביאה אל הכהן וקמץ הכהן ממנה מדוא קמצו את אוזרתה והקטיר המזבה על אש יהוה חטאת הוא : יג וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לבנה במנחה : ס יד וידבר יהוה אל משה לאמר : טו נפש בית המעל מעל וחטאה בשגנה מקרשי יהוה והביא את אשמו ליהוה איל תמים מן הצאן בערפך בסף שקלים בשקר הקדש לאשם : טז ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת חמישתו יוסף עליו ונתן אתו לבנה והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו : פ יז ואם נפש כי

ענא אמתא או צפירת עזי לחטאת וכפר עלוהי פהנא מחובתיה : ז ואם לא תימשי ודיה פמיסת אימרא וייתי ית חובתיה דחב פתין שפנינן או תרין בני יונה קדם יי חד לחטאתא וחד לעלתא : ח וייתי יהוון לוח פהנא וקריב ית די לחטאתא בקדמיתא ומלוק ית הישיות מקביל קדמיה וקא יפריש : ט ויהי מדמא לחטאתא על פותח מדפחא ודישתאר בדמא יתמצו ליסודא מדפחא חטאתא הוא : י וית תנינא ועבד ערתא פדתו וכפר עלוהי פהנא מחובתיה דחב וישתביק ליה : יא ואם קא תדפיק יתיה לתרין שפנינן או לתרין בני יונה וייתי ית קורבניה דחב חד מן עטרא פתלת סאין סולתא לחטאתא לא ישוי עדה משחא וקא יתן עדה לבנותא ארי חטאתא הוא : יב וייתניה לוח פהנא וקמץ פהנא מינה מדי קומציה ית אדפתיה ויספ מדפחא על קירבניה דיי חטאתא הוא : יג וכפר עלוהי פהנא על חובתיה דחב מדמא מאלון וישתביק ליה ותהא לבנהא פמנחתא : יד ומליל יי עם משה למימר : טז אינש ארי ישקר ישקר ויחוב בשלכו מקדשיא דיי וייתי ית אשמיה קדם יי דבר שלים מן ענא בפירסניה לאשמה לוח פהנא : טז וית דחב מן קדשיא ישלם וית חומשיה יוסף עלוהי ויתן ותיה לבנהא וכהנא יכפר עלוהי בדיקרא דאשמה וישתביק ליה : יז ואם אינש ארי יחוב ויעבד חד מכל פקודיא דיי דלא בשרין לאתעבדא

תחטא ועשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו : יח והביא איל תמים מן הצאן בערפך לאשם אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג והוא לא ידע ונסלח לו : יט אשם הוא אשם אשם ליהוה : פ כ וידבר יהוה אל משה לאמר : כא נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו : כב או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר עד אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה : כג והיה פיריחטא ואשם והשיב את הגולה אשר גזל או את העשק אשר עשק או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר מצא : כד מפיטו כד או מכל אשר ישבע עדיו לשקר ושלם אתו בראשו וחמשתיו יוסף עליו לאשר הוא לו ויתננו ביום אשמתו : כה ואת אשמו יביא ליהוה איל תמים מן הצאן בערפך לאשם אל הכהן : כו וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה : פ פ פ פ

אונקלוס

ולא ידע וקב ונקבל חוביה : יח וייתי דבר שלים מן ענא בפירסניה לאשמה לוח פהנא ויכפר עלוהי פהנא על שלותיה דאשתלי והוא לא ידע וישתביק ליה : יט אשמה הוא עד חובתיה דהוא חב אשמה יקריב קדם יי : כ ומכיר יי עם משה למימר : כא אינש ארי יחוב וישמר שקר קדם יי ויכריב בחבריה בפוקדנא או פשותפות ידא או בגזלא או עשק ית חבריה : כב או אשפה אבדתא וכדיב בה ואשתבע על שיקרא על חדא מפר דיעבד אנשא למיזב פתן : כג ויהי ארי יחסי ויחוב ויחייב ית גזלא דגזל או ית עושקא דעשק או ית פוקדנא דאתפקד קומיה או ית אבדתא דאשבת : כד או מכולא דאשתבע עלוהי לשיקרא וישלם יתיה ברישיה וחומשיה יוסף עלוהי לדחוא דיכיה יתניניה בינמא דחובתיה : כה וית אשמיה וייתי קדם יי דבר שלים מן ענא בפירסניה לאשמה לוח פהנא : כו וכפר עלוהי פהנא קדם יי וישתביק ליה על חדא מפר דיעבד למיחב בה : פ פ פ פ

חאמר פסוקי נביאים הנמצאים כד ימי השבוע מן עסו ויצרתי לי עד יום חמישי סוף פסוק ה ואח"כ מתחילין כאן

ולא ישיב אל רבו ולא דעת ולא חבנה לאמר חציו שרפתי במו אש ואף אפיתי על גחתי דחם אצלה בשר ואכל ויחרו ולחובנה אעשה רבול עץ אסנוד : רועה אפר רב הותח המשו ודלא יציל את נפשו ולא יאמר הלוא שקר בימיני : זכר אלה יעקב וישראל פי עבדי אמה יצרתך עבד די אמה ישראל לא תשני : מחותי כעב פשעיה ובענן חטאתך שובה אלי פי גאלתיה : רנו שמים כי עשה יהוה הריעו תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער וכל עץ בו פי קאל יהוה יעקב ובישראל יתפאר :

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה ומזמור ה' מלך גאות לבש או מזמור שיר ליום השבת וה' מלך ילל"ח דברו משנה והלכה מסדר טהרות שהיא נגד היסוד בחינת היום :

ברטורה

משנה ידים פרק ב

עיקר תוי"ט

פרק א נמל ידו אחת משטיפה אחת . קא אחת . נחבאר כשנמטא ידו אי לא תמטא הכי קרי שטיפה אחת כל זמן שלא נטל כי אם פעם אחת עד הפרק ובידו אחת הוא דסגי בפעם אי (ה) אפי"ג דאין בכלי רביעית אלא דאחו משירי טהרה אלא לשתי ידיו אף ע"ג דאחו משירי טהרה לא מהני עד שיטול כ'פעמים ראשונים עד הפרק ושנים עד הפרק ורמב"ם מפרש משטיפה אחת משפיר'אחת וכשטול שתי ידיו כשפיכה אחת המים מיטמאין בידו אחת ונמלא רוסחא שניה במים שנטמאו ולא טהרו ידיו עד שיטול מים שניים מרביעית (ג) אכל כשטול ידו אחת בלבד כשפיכה אחת נטהרה ידו וכשטול מים שניים לטהר המים שעל ידו סגי בפחות מרביעית ואין הלכה כר"מ : נפל כבר של תרומה . היכא דנטל אחת הראשונה מרביעית

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

נמל ידו אחת משטיפה אחת

ידו טהורה . שתי ידיו משטיפה אחת . רבי מאיר מטמא . עד שיטול מרביעית . נפל כבר של תרומה . טהור . ר' יוסי מטמא : (ב) נמל את הראשונים למקום אחד . ואת השניים למקום אחר . ונפל כבר שד תרומה על הראשונים . טמא . ועל השניים . טהור . נמל את הראשונים ואת השניים למקום אחד . ונפל כבר של תרומה . טמא . נמל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור . ידיו טמאות . שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד . רבן (שמעון

טהורים הא הראשונים טמאים ויטמאו הידים והידיים לשניים דהם אמרו כו' . ועמיו"ט : (י) מים שעל גבי צרור וקיסם (י) פ"א ונמצאת שנטמאו מחמת ידיו וחזרון ומטמאין את היד . על ידיו קיסם או צרור . וכל דבר החוץ (י) צ"י : (י) וכל דבר הסוץ' בגוף סוץ' צידים לחולין גמרא : (ס) ואפי' לפי' האי' של הר"ב בר"פ ו"ל דלא מצריך צ"פ אלא לטהר המים לעינין טומאה כבר אבל הידים נטהרו צ"פ כשאין דבר סוץ' : (ט) ביאור הענין שאין הידים מטמאין מפקין אלא עד הפרק וכן אין מים שניים מטהרים הראשונים אלא בעודן בחוף הפרק . וחוף הפרק דרישא וסיפא הוא שהיו בחוף הפרק וילאו אח"כ חוף הפרק : צ"י : (י) וגם את היד , הראש : (יא) לפי שהם כולם במדרגת יד אי' אלו חושבים אותם . הר"מ : (יב) דאם היה חצי לוג להי' וכשהמשם שופך מים על

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

גמליאל אומר . כל שהוא

מברייית המים טהור : (ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק . כיצד . נמל את הראשונים עד הפרק . ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד טהורה . נמל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק . וחזרו ליד . טמאה . נמל את הראשונים לידו אחת . ונמלך ונמל את השניים לשתי ידיו . טמאות . נמל את הראשונים לשתי ידיו . ונמלך ונמל את השניים לידו אחת . ידו טהורה . נמל לידו אחת . ושפשה בחברתה . טמאה . בראשו או בכותל . טהורה . נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה . או זה על גבי זה . ובלבד שירפו שיבואו בהם המים : (ד) ספק נעשה בהם מלאכה . ספק לא

פסולים לנטילה : ספק טהור אפי' יש במים שנטל כל הנך ספיקות והיינו ספק ליטור דפלוני כטיפא רבנן ור' יוסי ואין הלכה כרבי יוסי : ספק ידים ליטמא ולטמא : לקמן בליך צנא מפרכ לה : צ' ככרים טמאים : דאזכלים טמאים מטמאים את הידים כדתנן לקמן בפרק ג' כל הפוסל את התרומה מטמא את הידים להיות טהור : צ' ככרים טהורים . בגל תרומה אייך ידים פוסלות את התרומה ידים כמות טהור והככרים כמות טהור . הטמא צנוטמא וטהור כמותו :

נעשה בהם מלאכה : ספק יש בהם רביעית לב' האחרונים כשיעור : ספק שאין בהם כשיעור : ספק טמאים ספק מהורים : ספק מהור : מפני שאמרו ספק הידים כו' . משום צנא דירו א' כו' נקט בצולתו צ' ככרות אפי' דכמ ס"ג לטמעיין :

ליטמא ולטמא וליטהר מהור : ר' יוסי אומר ליטהר טמא : כיצד . היו ידיו טהורות : ולפניו שני ככרים טמאים : ספק נגע : ספק לא נגע : היו ידיו טמאות : ולפניו שני ככרים מהורים : ספק נגע : ספק לא נגע :

היו ידיו אחת טמאה ואחת מהורה : ולפניו שני ככרים מהורים : נגע באחת מהם : ספק בטמאה נגע : ספק במהורה נגע : היו ידיו מהורות : ולפניו שני ככרים : הא' טמא : וא' מהור : נגע באחד מהן ספק בטמא נגע : ספק במהור נגע : היו ידיו אחת טמאה ואחת מהורה : ולפניו שני ככרים אחד טמא ואחד מהור : נגע בשתיהן : ספק טמאה בטמא : ומהורה במהורה : או מהורה בטמא וטמאה במהורה : הידים כמות שהיו והככרים כמות שהיו :

גמרא נדה דף כ ע"א

שחור כחרת : אמר רבה בר רב הונא חרת שאמרו דיו' תניא נמי הכי שחור כחרת ושחור שאמרו דיו ולוי' דיו אי אמריו הוה אמינא כי פכחותא דריותא קא משמע לן כי חרותא דריותא איבעיא להו בלחה או ביבשתא : ת"ש דרבי אמי פלי קורטא דריותא ובריק בה א"ר יהודה אמר שמואל בקור כדיו וכענב טמאה זוהי ששנינו עמוק מכן טמאה אמר רבי אלעזר כזית כזפת וכעורב מהור זוהי ששנינו ריהה מכן מהור :

חרת שאמרו דיו : כלומר לא כשחוריי חרת היותה כחית קליות סקולרים וכו' מתייבש : פלי קורטא דריותא : אלא שחורית חרת היותה כדיו : כי פכחותא דריותא : קליפות סקולרים וכו' מתייבש : פלי קורטא דריותא : קליפות הדיו כשכלו מלא וורר שחוריי חרת למעט ומלמעלה הוא כדור ואינו שחור כל : כלתא כדיו לחה כקור : שעות חרות : כענב : כענב : שחוריים : ל"א קור : סס טבט שחור :

זוהר יתרו דף צ ע"א

זכור את יוסטסצנא לקבל לא תצנא ברעךעד שקר דא"ר יוסי שבת סדרותא חקיי ובעי בר נש לסטרף על סא דכתיב כי ששת ימים עשה ס' וגו' וצנא כללא (כ"א סדרות) דכלא : וא"ר יוסי מאי דכתיב תמן חמת ליעקב כד"א ושנרו בני ישראל :

ישראל את השבת : ומאן דאמריד שקרא משקר בצנא דסי' סדרות' דקשוט ומאן דמשקר בשבת משקר באוריית' כלא : בנינו כך סא צנא תליא :

מוסר יוסף לחק הדכה פסוקה

חשערי קדושה ח"ב עטר ה ברמניס הלכות שבת ז

רמיה יש צב צ' רעות גדולות חלי' סהיא כענין הסקר וחליפה וכו' כי סא כענין כנגנא והאולא ומולל צבס יתנדך שרחה סס וטלוס כי אין הקדוש צ"ס מניר צרמחמו וכתיב ולא הונו אים את עמימו ויראת מאלהיך וכתיב לא תעשו על וגו' חלי' חלי' כס : ותחלת דיוס של אדם אחר כפטינס טעלח ונהת בצמונא וכו' מן ארבע כמות שאיך חקבלות פני שני ס סלמור לא יטב צקרב ביה עושה רמיה ולא חרצס ורשטיס חלל על ספסקו רמנע בעלי חמונא כנ"ל צמדת הבקר וכתיב ס' מי יגור בצלליך וגו' ודובר אלת נלכבו : ולרז"ל איס חמונת רב ירכות זס הנוסא ומוכן בצלוניס סכסיו מהרציס ובקדוש צ"ס מזמיןלו פרכסו וכו' ולא עוד חלל סקרא לדיק סלמור ולדיק בצלמונתו יחיה ורז"ל חריצ' חלח כן וכו' כל הנקוק והעמיד על אחת טמא ולדיק בצמונתו יחי' :

נכרי שהביא חסציו בשבת והכניסו לבית ישראל מותר ואפי' אמר לו הניח בוויית זו ה"ו מותר ומטמין את הנכרי בשבת ונותנין לפניו מונית לאכלו ואם נטלן ויצא אין נוקקין לו מפני שאין שביחתו עלינו וכן נותנין מוונות לפני הכלב בחצר ואם נטלו ויצא אין נוקקין לו : [ב] מי שהיה בא בדרך וקדש עליו היום והיו עמו מעות נתן כוסו לנכרי להוליכו לו ולמציאי שבת לוקחו טמנו ואע"פ שלא נתן לו שכר על זה יא"ש שנתנו לו משששית מותר מפני שאדם בחול על כמינו ואי אפשר שישליכנו ואם לא תתיר לו דבר זה שאין איסורו אלא מדברי סופרים יבא להביאו בידו ועובר על מלאכה של תורה ובר"א כביסו אבל מציאה לא יתן לנכרי אלא טוליה כפחות מוח סארב אטות :

צו יוב א תורה

לסמיך מט"ס ד"א יכוס כפס י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נטמא יהוה סיס יסידס ו דמלוי יוד אל סס צ"ן טענטיס צניקוד מולס :

א וידבר יהוה אל משה לאמר : א ומליל יי עם משה למימר : ב צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על יוקדה על המזבח פל הלידה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו : ב בקיד ית אהרן וית בנוהי לממר דא אורייתא דעלתא היא עלתא דמתוקדא על מדבחא פל לידיא עד צפרא ואישתא דמדבחא תהי יקדא ביה : ג ולבש הבגדים בד ולבש על לבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה עד המזבח ושמו אצל המזבח : ד ולבש ופהנא לבושין דבוין ומכנסין דבוין ולבש על בסריה ופרש ית קיטמא דתיכול אישתא ית עלתא על מדבחא וישויניה בסטר מדבחא : ד ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחנה אל מקום מהור : ד וישלח ית לבושוהי וילבש לבושין אחרנין ויפיק ית קיטמא דמברא למשריתא לאתר דכי : ה והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הפהן עצים בפקר בפקר וערף עליה העלה והקטיר עליה חלבי חסלמים : ה ואישתא על מדבחא

תהא מ' זעירא

תהי יקרא ביה לא תטפי ובער עלה כהנא אעין בצפר בצפר
 ויסדר עלה עלתא ויסיק עלה תרבי נכסת קודשיא : ו אש תמיד
 תנקר על המזבח לא תכבה : ו אישתא תדירא תהי יקרא עד
 מדבחה לא תטפי :
 נביאים ירמיהו :

להגשיר מנ"ה ד"ה צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהוה שמע דלנא אדני שמע דהוד
 יהוה סיה יסירה דלנא יהוה סיה יסירה דהוד אל סס בן שנעסיה :

א ביה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עלותיכם ספו על זבחיכם
 ואכלו בשר : א פדגן אמר יי צבאות אלהא דישראל עלותכון
 אוסיפו על נכסת קודשיכון ואכלו בסרא : ב פי לא דברתי את
 אבותיכם ולא צויתם ביום הוציא הוציא קרי אותם מארץ מצרים עד
 דברי עולה זבח : ב ארי לא מללית עם אבהתכון ודא פקודתינון
 ביומא דאפקית יתהון מארעא דמצרים עד עסקי עלון ונכסת
 קודשי : ג פי אסאתה דבר הזה צויתי אותם לאמר שמעו בקולי
 והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי עם והלכתם בכל הדרך אשר
 אצוה אתכם למען ייטב לכם : ג אלהן ית פתגמא הדין פקדת
 יתהון למימר קבילו למימרי ואהוי לכון לאלהא ואתון תהון
 קדמי לעם ותהכון בכל ארעא דאפקיד יתכון בדיד דייטב לכון
 ד ולא שמעו ולא הטו את אונם וילכו במעצות בשררות לפס
 הרע ויהיו לאחור ולא לפנים : ד ולא קבילו ולא ארכינו ית אודניהון
 ואזלו בעצתהון בהרהור לבהון בישא ואחורו בפולחני קדר ולא
 שויאו בחקתי לקביל אפיהון : ה למן היום אשר יצאו אבותיכם
 מארץ מצרים עד היום הזה ואשלה אדכיכם את פד עבדי הנביאים

עלוהינס . שחטת חקריבוס כליל ועוב לנס שחטופו איהם
 על שלמים וחאלו הכשר שהרי חיה חקובלת לפי זמנה
 תפסידוס : בשררות לנס . בנראה לנס לשון אשורני
 יום הסכס . מירי יום ביום הסכס ושלוח :

רש"י
 הכחא הקרבנו כי כזה הכל תלוי אף בזולת שמוע בקול ה'
 (א) כי אם וכי שמוע בקולי . רק הדבר הזה לויחם אז שמוע בקולי וכי כח"ס ועתה אם שמוע תשמעו בקולי וכי
 (שמות י"ט) ח"כ זה הטיקר והכחא הקרבנות ה"א כחחר מכל המלות שאין כחח בהסובלת שמוע בקול ה' : והייתי לנס
 לחלבים ר"ל אני כעלמי אשפיע לכם עונם בזולת חולעי יואחם וכי ולא חלופים כלומר חתרת : לתען יעב לבסר"ל לא יבוא
 לי תועלת מזה רק לתען יעב לנס : (ד) ולא תשמעו אף וילאו תלרים לא שמוע וכי : בזועלות . בעלתמה שהר אה
 לנס לנס הרע ר"ל מה שממדו והכחיו : ויחי לאחר . ה"כי לאחר ולא לפני ר"ל בכל יום היו פותחים והולכים בעבודת
 ה' ולא היו מופיעים והולכים : (ה) לכן סיוס וכי . תלז ועד הכה מהם פותחים והולכים : יום הסכס ושלוח . ככל
 יום

יום השכם ושלה : ה למן יומא דנפקו אבהתכון מארעא דמצרים
 עד יומא הדין ושלהית לותכון ית כל עבדי נביוא יום מקדים
 ומשלה : ו ולא שמעו אלי ולא הטו את אונם ויקשו את רפם
 הרעו מאבותם : ו ולא קבילו למימרי ולא ארכינו ית אודניהון
 ואקשיאו ית קדלהון אבאישו מאבהתהון :

מצודת דוד

יום חני חסדים ומשלח : (א) ולא שמעו אלי . חשי הדור
 סה : ויקשו את ערפס . הוא עינו עולוי כאלו נתקטט
 ערפס עד שא"ל להס להחור הפנים ועל המקסוואתו כמשל

כתובים משרי כב

להגשיר מ"סוד ומלכות ד"ה שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונהי כשמה
 דיסוד א אר ארני נפש אדני רוח ארף דלת נון יוד כשמה דמלכות יו הו וו הו סיה
 יסירה דיסוד יהוה סיה יסירה דמלכות אל סס ב"ן שנעסיה :

א גרש לץ ויצא מדון וישבת דין וקדון : א תרף לממקנא ואפיק
 לתגרנא ויבטל דינא וצערא : ב אהב טהורתי וירוי לב הן
 שפתיו רעהו מלך : ב רחם אלהא דכי לבא ובחסדא דשפותיה
 יתחבר למלכא : ג עיני יהוה נצרו דעת ויסלף דברי בגד : ג עיני
 דאלהא נטרן ידעתיא ומטלמל מילהון דכווני : ד אמר עצר ארי
 בחוץ בתוך רחבות ארצה : ד עטלא אמר בחכינגותיה אריא אית
 דכרא ובינת שוקי מתקטלנא : ה שוחה עמקה פי זרות ועום יהוה
 יפול יתיר ו' שם : ה גומצא עמקתא פומה דנוכריתא ומן דמרגין
 קדם אלהא נפל תמן : ו אולת קשורה בלב גער שבט מוסר
 דחיקנה ממנו : ו שטיותא קמירא בלביה דמריא שבטא דמרדותא
 נדחיקה מגיה :

מצודות דוד

(א) גרש לץ . גרש מחר את הלץ וילא כמרוביו דרך הלץ
 להחרר ריב : וישבותי אז יבועל ויוקלון כי כסיהו ריב יגשה
 לחטפס ויריבו לבנות זלזו וכאלו מחחרת יבועת ככל : (ב) אוהב
 מו שאובכ אוש עבר לב מבלי סיג און וואכס את מי שיש חן
 כחמרי שפתיו על כי בדעת ידבר הכס המלך הוא רעהו כי כן
 דרך המלך להוכיח חשית כללה : (ג) עיני ה' . הכוסק ישגיה בשמירת חשיו הרעת ועשות לקלקל דברי עלת הבוגד
 אשר ידבר ללכוד חשיו הרעת לא יוכל לנס : (ד) אמר עלל . בעבור העללות לא יאל מפתח ביתו לעשות מלכחו ויכנס
 מלכו לחחר כלל חמרי בחיזיו ויפוקשיו ובחידוהו חסיה גרלה מן כלסטים המלויים סס : (ה) שוחה . חפירי עמוקס
 אשר הופל בה קסה לו לעלות כן הוא סלכד בפחיו פי זרות הוא המיות אשר וקסה מחד לפרוש מונס : ועום ס' . מי
 עסי ועס עליו וחפזותו הוא נעשל בה כי לא יאיר עיניו בחתלת ספתיו להכין סכלות הדבר וכזו : (ו) אולת
 קשורה . דבוק הוא כעשה סחולה כללו קשורה בלבו אלל שבע כמימר ירחוק ממנו את סחולה :

רש"י

גרש לץ . זה ילסיר : מדון . מריב : אוכב עטר לב וכי
 מי שספתיו חן . רעהו מלך : הקב"ה אוכבו ומחכבו : אמר
 עלל ארי בחן . אף אלל ללמוד תורה : פי זרותיפי מיות
 ועום ס' . מי שסקיה שגולו נופל בה ונעשל בה :

פיק א החטין והזונין קורין לו בערבי ההטים כרי להרות שמיים זוגות זוגות לכך זורעין לוי איתן כלאים זה

כזה לפי שכשהשחיתו דוד המלך את דרכם זה בזה כדאיתן כתיב שך לא תזרע כלאים היתה הארץ גם היא זונה את פירותיה והיו הייתי אומר אפי' שני מיני חטים או שעורים וכן זורעים חטים וכו' וזכין להלך לא היו כלאים עם החטים אבל עם שאר מיני תבואה היו כלאים ואפי' ג' דלא חזי למאכל אדם מכל מקום כיון שגמוליכים אותו ממקום למקום למאכל יונים הוי כלאים (ח) השעורים ושכולת שופל כל השעורין במשנה זוג זוג אינם כלאים זה בזה אחד מזוג זה ואחד מזוג זה הם כלאים זה בזה והוא דאמרינן במשנה שכל ששן ושיפון מין שעורים הוי מילי לנענין חלה שמצטרפין זה עם זה לשיעור חלה אבל לנענין כלאים הוי כלאים זה בזה ושכולת שופל שעורים מדברי ובלע"ז אויב"ח: כוסמין בלשון לב"ז אוספילנט"ח: שיפון בלע"ז סובלי"ח ומשום דכוסמין וטומינן צרמין בה עסקין והוא הוא רמזה ושפון דמי להדדי אינם כלאים זה בזה: וספיר ועיין בחו"ט: הפרישים פרישין בל"ז קיטי"ן ים אומרים לצרק"ל בלע"ז רמז"ם פ"ה שהוא זרע דק שקורין לו בערבי גילבאין וטופח לו בערבי מש"ם: הפורקין רמז"ם פ"ה שהוא זרע דק שקורין לו בערבי גילבאין וטופח לו גילבאין: והשעורין קורין לו בערבי ליב"ח"ה: אינם כלאים זה בזה אפי' זרע כל אחד עם בן זוגו: (ב) הקישות קיש"ן שקורין בערבי פאקום ובלע"ז קיקומברום והמלפפון נקראים בערבי פי"ח"ר ובלע"ז יטריו"וי: רבי יהודה אומר כלאים ואפי' הלכה כרבי יהודה: שדה ונקראים בערבי הרב"ז: כרישין של גנה וקרישין שדה והוא הקראים בערבי פירא"ם ובלע"ז פירוש"ם (ב) כוסבר כך שמו בערבי קליינרד"ו בלע"ז תרגום ירושלמי כורע גד כר זרע כוסבר הרמזה דלעת מרה שממקום אותה צרמין כלומר באפר חם שיש בו רשפי אש לפיכך קורין לה רמזה (א) ופול המרי פאסול"ו בלע"ז: והחרוב מין קישית וקורין לו חרוב לפי שחמיליו שהזרע בחוכו הן דקים ועקומים כחרובין והוא ממין פול המרי: (ג) והפפון הוא מין לנון ועליו דומים לעלי הלפת הלך לא היו כלאים: והחרובין מין כרוב שקלטים שלו דקים: מדרין בערבי סילק"א ובלע"ז בליט"ו: כענין בערבי קט"ף ובלע"ז אירמולא"ש: השומיים שום מדברי והוא קטן מן השום הגדל בגנים בללול כלל מדברי קטן משאר כללים לפיכך נקרא בללול: פלומס מין תורמוס הוא ותורמוס מין קשמית ירוע מר מאוד ששולקים אותו ז' פממים ואוכלים אותו

בקיום

שפירא ליניג: (ד) הוחיל וטעם הפרי זה רחוק מטעם פרי זה ביותר הר"מ מה שאין כן לפת ופפון דמ"ג שאין ו סוקן ריטוק גדול הקילו מפני דבר אחד שהן דומין בו דמיון גדול עד שיראו כבי דומין ממין א' מפני דמיון העליון או הפרי שאין הולכין בכלאים אלא אחרי מראי עין אפי' טעם פרי זה רחוק מטעם פרי זה ביותר הר"מ: אילין באירן אפי' דכר תנו לה צמ"ד חור כאן לפירוש דהא דאיתא כלאים באילין היינו דוקא בהרכבה דאלו לזרע ב' מיני אילנות מותר ר"י מתיר ירק באילין במאי דקיים ח"ק פתח וה"ה איכנא דמאי שנה וכו' בהדיא בתוספתא וטעמו דר"י שסובר דדוקא בשפ"י ההרכבה הן מתחילין וטעם על ידיהן פרי או ירק משונה אחרת הסוד משום כלאי אכל ירק ואילן שאין מתחילין להשתנות אפי' שיוקוין זה מזה לא אחרת התורה תוי"ט מהיר"ו (ה) וע"ש שר"ז ומתקן הארץ ביושר לחקים שיש נקרא חבי הר"מ: משמרתו ההלמית מטיב הזרע ושפרו עד שיהא הזרע נקשה

התורמוס והפלסלום אינם כלאים: זה בזה: (ד) ובאילן האגסים והקרוסתמלין והפרושים והעוזרדי אינם כלאים זה בזה התפוח והחרד הפרסקים והשקדין והשיפוני והרימין אפי' שדומין זה לזה כלאים זה בזה: (ה) הצנון והנפוזין החרדל והלפסן ודלעת יוגית עם המצרות והרמוצה אפ"על פי שדומין זה לזה כלאים זה בזה: (ו) הזאב והכלב כלב הכופרי והשועל העזים והעכאים היעלים והרחלים הסוס והפרד הפרד והחמור החמור והערוד אפי' על פי שדומין זה לזה כלאים זה בזה: (ז) אין מביאין אילן באילן ירק בירק ולא אילן בירק ולא ירק באילן רבי יהודה מתיר ירק באילן: (ח) אין נוטעין ירקות בתוך סדין שר שקמה אין מרכיבין פיגם על גבי קדה לבנה מפני שהוא ירק באילן אין נוטעין יחור של תאנה לתוך החצוב שיהא מקורו אין תוחבין זמורה של גפן לתוך האבטיח שתהא זורקת מימיה לתוכו מפני שהוא אילן בירק אין נותנין זרע דלעת לתוך החלמית

שדה: יסודה: (ח) שקמה: אילן חנה גדול בערי: סדין של שקמה לאחר שנתקן ושפירו שרשיו בארץ נקרא סדין ואין נוטעין ירק לתוכו דהוי ירק באילן: פיגם עשב שקורין רוט"א בלע"ז: קירה מין אילן של כשמים תרגום קדה קייפה וכתיב מור ושהלות קייפות כל בגדוהו: חוב מין ירק שרשיו יורדים בעומק הארץ ביושר ואינם נוטים לכאן ולכאן וכו' מהם יושע את הארץ (ה) מקירו לשון קור שתהא החלמה מקרה החצוב שהוא חם ביותר פירות אחר שהיו עליו ללל לנון קורה: מניעה לחובו: שהאבטיס למ ומלא מים: חלמית בערבי בוני"א

(חק לישראל) ח"ג חית

כמ

דב"ע" מלו"א: (ט) הטומן לפת ולנוגות . נשרט בלחץ: הגפן . שהוא רך וזבולאי יעברו שרשי כדי שיהא נשמרים תחת הקרקע שלא כדרך הלפת ולנוגות זו אפי"ה מותר . כ"ע : (1) דרגילות שמילה גלי דעתיה שאינו רוצה בהשרשמן כגון הוא שמחוספס מחמת לחלוטות כו' אפי"ה בשמונתי טעמן אגודה של לפת ואגודה של לנוגות יחד : בחלון . טו' : ה"ז כלאים . לחיוב מלקטם אם היו מקלס עליו כלל לענין חיסור אפילו מגולין . משום שבת כקטיף דאם היו כל העליון מבוטין אפי"ה ליטול אם לא שיוז עפר בידים : תחת הגפן . אם היו מקצת העליון לא משום כלאים ולא משום שביעית . לא משום זורע כלאים ולא משום זורע בשביעי אפי"ה אפי"ה הוסף מלחיס משום כלאים שרי ללאו דרך זריעה הוא ואסרו משום ונכנסו לשביעית והולילו ספיחים כדרך שמוספים הכלים בחלוס (1) אין בהם משום ספיחי שביעית : ולא משום מעשרות . אינו חייב לעשר נשיתלוס אותם ממקום שהטמינס דכתיב וכל מעשר הארץ מורע הארץ והאי לאו זריעה היא : ונכטילם בשבת . דכתלוטים דמי ואוחז בעלים המגולים ומוציאן ואפי"ה דמיו עפר ממקומו טלטול מן האד ללורך דבר היתר ואינו נוגע בדבר האסור מותר : עד שהיו שני חטים ושעורה . טעמא דרבי יהודי משום דכתיב שך לא תורע כלאים וסבר דקרקע בלא זרע לא אקרי שדה ומשמע לא תורע כלאים כדמי שך שזרעה כבר וכן לא תורע כרמך כלאים לא תורע כלאים דהיינו שני מיני זרעים כדמי כרמך ולא מתייב בכלאי הכרס עד שזרע טטה ושעורה וחרטום במפולת יד ואין הלכה כרבי יהודה דקרקע אפי"ה שאינה זרעה קרוי' שדה אכל אינו כרס בלא חרטום הלכך הזורע טטה ושעורה כאסור חייב משום כלאי זרעים ואינו חייב משום כלאי הכרס עד ש טטה ושעורה וחרטום במפולת יד :

גמרא ברכות דף כג ע"א הלכה ה' כלה כלי החיצון דחסר דמלכות דבריאה אלקה למד **תנו** רבנן הנצרך לנקביו אל יתפלל ואם התפלל תפלתו תועבה ואמר רב זביד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאין יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו תפדה ועד כמה אמר רב ששת עד פרסה איכא דמתני לה אמתניתא כמה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה אמר רב זביד עד פרסה אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר הכין לקראת אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מאי דכתיב שמור רגלך באשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הביא קרבן לפני . וקרוב לשמוע כו' אמר רבא הוי רש"י

ועד כגוה . יכול להעמיד עלתו מקביו שיכא מותר להתחיל בתפלה : איכא דמתני' להאי כדמ"ח במתיבתא גופא לא משמעתי' דרב זביד ורב יהודה וכי איירי איכא כשיעורא הוה דאיירי . שמור עמך טלה תחטא' ומה שרך רגליך ללכת אל בית האלהים לביא תפלה : הוי קרוב לשמוע . תשיבס בסעכת

קרוב לשמוע דברי חכמים שאם חוטאים מביאים קרבן ועושין תשובה מתת הכסילים זבח אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע א"ה צדיקים ניהו אלא אל תהי ככסילים שחוטאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על התובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים אמר הקב"ה בין טוב לרע אין מבחינים והם מביאים קרבן לפני רב אשי ואי תימא רב חנינא בר פפא אמר שמור נקבך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני :

רש"י
בהנחה קרבנותה אוחז ככסילים בלא תשובה : שמור נקבך מבין רגליך כמו להסך את רגליו שמור נקבך טלה יפוחו :

זוהר צו דף ל ע"ב ת"ת דאצידות יוד הא ואו הא

זה קרבן אהרן רבי חזקיה פתח לדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו : לדיק ה' בכל דרכיו . הא תנינן כמה אית לון לבני נשא לאסתכלי ביקר' דמאריסון ולא יסטו מארחיהו לבר . דהא בכל יומא ויומ' דינא תלי בעלמ' בגין דעלמ' על דינא אכתרי וקיימי' ועל דא בעי בר נש לאסתמרי' מחוביו דלא ידע זמני' דדיני' שרי' עליו . יתיב בביתיה דינא שרי' עליו נפק מביתיה לבר דיני' שרי' עליו ולא ידע אי יתוב לביתיה אי לאו . נפיק לארצי' על אחת כמה וכמה דהא כדון דיני' נפקי קמייהו הס"ד לדיק לפניו יסלך בגין כך בעי לאקרמי' ולמבעי רחמי קמי' מלכי' בגין דישתויב מן דינא בשעת' דשרי' בעלמ' דהא כל יומא ויומ' שריא דינא בעלמ' הס"ד ואל זועס בכל יום השתא אית למימר . הא תנינן ואתערבו חבריי' אל בכל אתר חסד הוא כד"א סאל הגדול ודא נסירו דחכמה עלאס . ואת אמרת ואל זועס בכל יום שביק קרא כל אליון שמאן ואחיד בהאי . אי סכי לא קיימין תיילי' ועוד דכתיב אל גבור או נוקיס ליה דינא או נוקיס ליה רחמי אלא הכי שמעני' חייביא מהפכי רחמי לדינא דלית לך כל כתרין עלאין דמלכא קדיש' דלא כלינן חדא בחברתי' ועל דא חייבי' מהפכי רחמי לדינא אמר ליה ד' יסודס שפיר כסהור דכתיב אל גבור אלא אל זועס בכל יום מסו דהא בכל יומא ויומ' קיימי' בדיני' בין דבני עלמא זכאין בין דלא זכאין . לא סוס בידיה : אחו שאילו ליה לר"ש אמר לון ודאי אל זועס בכל יום וסא אוקמוס חבריי' לזמנין הוא דינא לזמנין הוא רחמי אי זכאין בני עלמא סא אל קיימא וסווא חסד וחי לא זכאין סא אל קיימא ואקרי גבור וע"ד קיימי' בכל יומא' אכל מלס שפיר סווא' אל בכל אתר נסירו (רב) דחכמת' עלאס סווא וקיימי' בקיומיה בכל יומא דכתיב חסד אל כל היום ואלמלא דהאי אל אתער בעלמ' לא יכיל עלמ' למיקס אפילו שעת' חדא מקמי דינין תקיפין דמתערין בעלמ' בכל יומא סה"ד אלה תולדות השמים וסארץ כסבראס אל תקרי כסבראס אלא באברהס באתערות' דאברהס קיימי' וכד אתער אברהס בעלמ' כל אינון דינין דמשמכחי בכל יומא ויומ' דחי לסו לבר ולא קיימין קמייהו סה"ד ואל זועס בכל יום : נזעס או זעוס לא כתיב אלא זועס בכל יומא ויומא דדיני' אשתכח דחי לון לבר וקיימי' סווא ומבסס עלמ' סה"ד יומס ילוס ה' חסדו ואלמלי' סאי לא יכיל עלמ' למיקס אפילו רגע' חדא . וע"ד כלא קיימי' בגימס דאברהס

הרמב"ם הלכות תענית הקרבנות פ"ח

תעשרי קדושים ח"ב ע"ב ו

כל קרבנות הצבור זכרים וכן הטאות של צבור מן העו
או מן הבקר ואין בהן מן הכבשים וכל עולות הצבור
מן הכבשים ומן הבקר ואין להן עולה מן העו כל הטאת
יחוד נקבה וחאמל לבהים ואינה באה מן הבקר הוין
משלש הטאות הטאת נשיא שהיא עו נאכלי והטאת בהן
משה שהיא פר ונשיפת והיא פר הגא על כל המצות
והשלישי פר שפכיא בהן גדול כיום הכפורים והוא הטאת
ונשרף (ב) כל הטאות של צבור נאכלות הוין משעור של
יום הכפורים שהבירו משהלח והן שעוריו ע"ו ופר העלים
ופר הבא על כל המצות ופר העלים נקראים פרים הנשרפים
ושעוריו ע"ו נקראים שעורים הנשרפים הא למדת שהמש
הטאות הם הנשרפים שהם ליהודי ושלש לצבור :

יום ב תורה

להמשיך מנ"ס דז"א יהוה נפש י"ה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסודס
ד דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעשים בניקוד סולס :

א וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אלהי פני
המזבח : א ודא אוריתא דמנחתא דיקרבון יתה בני אהרן
קדם יי לקדם מדבחא : ד והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה
ומשמןה ואת פר הלבנה אשר על המנחה והקטיר המזבח ריח
ניחח אזכרתה ליהוה : ב ויפריש מניה בקומציה מסולתא דמנחתא
וממשחה וות פר לבונתא דעל מנחתא ויסיק למדבחא דאתקבלא
ברעוא אדפרתא קדם יי : ג והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו
מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה : ד ודאישתאר
מנה יכדון אהרן ובגודו פטירא תתאכיל באתר קדיש בדרת
משכן זמנא יכדונה : ד לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי
קדש קדשים הוא פחטאת וכאשם : ד לא תתאפי חמיע חולקהוין
יהבית יתה מקורבני קודש קודשין הוא פחטאתא וכאשמא :

נביאים ירמיה ז

להמשיך מנ"ס דז"א צבאות נפש צב צבא צבאות רוס יהוה נשמה דלנח אדני נשמה
דסוד יהוה סיה יסודס דלנח יהוה סיה יסודס דסוד אל סס ב"ן שבעשים :

א ודברת אליהם את כל הדברים האלה ולא ישמעו אליך וקראת
אליהם ולא יענוכה : א ותמליד עמהוין ית כל פתגמא

האלין

מצודת דוד

(ב) וזכרת * אמר ה' לירמיהו כאשר תדבר אליהם את כל הדברים האלה ויעתי אשר לא ישמעו אליך ויכרחו לנח

הארץ ולא יקבלון מינד ותתנפי להון ולא יתכונד : ב ואמרת
אליהם זה הגוי אשר הוא שמעו בקול יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר
אברה האמונה ונברתה מפיהם : ב ותימר להון דין עמא די לא
שמעו למימרא דיי אלההון ולא קבילו אולפן פסקת הימנותא
ואתמנעת מפומהון : ג גזי גזרד ויהשליכי וישאי עד שפים קינה
בי מאס יהוה ויטש את דור עברתו : ג תלישי עד רכרביך דיגלוין
וטולי על נגדין אליא ארי רחיק יי ורטיש ית דרא דעברו על מימריה
ד פיעשו בני יהודה הרע בעיני נאם יהוה שמו שקוציהם בבית
אשר נקרא שמי עליו לטמא : ד ארי עבדו בני יהודה דביש קדמי
אמר יי שויאו שקוציהון בביתא דאתקרי שמי עלוהי לסאבותיה :

מצודת דוד

רש"י

זאס הקרא אליהם ויעתי אשר לא ישנו לך : (ב) ואמרת
אליהם * אז תאמר אליהם זה כגוי וכוי ר"ל אין אלה מבני
ישראל אשר שמעו דבר ה' בסויו אל כלו הם גוי אחר
אשר לא שמעו בקול ה' וכללו לא לגודו מעולם מוסר אברה האמונה * חמונת האל אברה מ'בותם וגם נכרתה מעיהם ולא
יכרו כס : (א) גזי גזר * לכן הלש שער ראשך וסלך אותם וסוד דרך נע * ואללות : שמי * כרומי קול קינה על
חוקיות הבנות לסיח נשמע למרחוק : ויטש * עזב את הכור שספך עליו עברתו : (ד) שמי שקוציהם * ע"ז היתועב
שמו כנית המקדש לעמא אחרו :

כתובים משלי כב

להמשיך מיסוד ומלכות דז"א שין דרת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוס יאהדונה נשמה
דיסוד א אר ארנ ארני נפש ארני רוס אלה דלת גוין יוד נשמה דמלכות יף הך וף הך סיה יסודס
דיסוד יהוה סיה יסודס דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א עשק דל להרבות לו נתן לעשיר אד למחסור : א דעשק למספנא
מסני ליה בישתא ודיהב לעתירא חוסרנא הוא ליה : ב המ
אונד וישמע דברי חכמים ולבך תשית לדעתי : ג ברי צלי אדנך
וישמע מלי רחבימי ולבך שים לידיעתי : ג פי נעים בית שמרם
בבטנד יפגו יחדו על שפתיה : ג מטול דבסימין נטר אנון בכרסך
ונתקנון איד חדא על שפותך : ד להיות ביהוה מבטחך הודעתיה :

מצודת דוד

רש"י

(א) עשק דל * דיכר כחוס על כי אין העשיר מניח
לגזול היטו כי חוסק יוד : לכרובת לו * כחושבו סכס
יחרפס סונו : נוחו לעשיר * וכן הנוח מוח לעשיר * אך
למחסור * בשתי אלס לא יבא יתרון כי אלס חסרון בעשירו
כי הגול יאכד עוד חת שלו וכהת מוח לעשיר בעלמו מחסר
עשיר סתמקוס לא ימלא החסרון כי לא עשה מלות ה' בנתן
הכוח : (ב) ולך ר"ל לא שמיעת האוזן בלכר כי נס לכך
חכיס כאשר השמרם בלכר כחון כבטן וכאשר כל דברי החורה יסודו יהיו כנונים על שפתך מבלי שגיחה וכלכול
ולא שים לכך לסס כי השומע מבלי סגנת הלכ לא יוכל לסוליא דבר מבלי שגיא' וף מוסר יעכס : (ד) הודעתך

נותן לעשיר * סוף שחון מוחו למלכי אומות העשירים
ואך למחסור הוא כל : ולכך תשית לדעתי * זאס רבך
רשע לא תלמוד ממעשיו : כי נעים * יסיה לך כי השמרם :
הודעתך סיוס * אני מודיע לך סיוס שחבטת סה' ותמסוק
כחורס :

נותן לעשיר * סוף שחון מוחו למלכי אומות העשירים
ואך למחסור הוא כל : ולכך תשית לדעתי * זאס רבך
רשע לא תלמוד ממעשיו : כי נעים * יסיה לך כי השמרם :
הודעתך סיוס * אני מודיע לך סיוס שחבטת סה' ותמסוק
כחורס :

היום אף-אפה : ד דנהוי באלהא סכרף ואודעתך יומנא הרא אף-אנת :

מצדות דוד

היום : כדכריס האלה הודעתך עתה להיות מנצחך כס' ריל עס שאתה רק לומר למען ואיך גדול כחמלוד ופנה חכל עסקך להעמיק דבריו מנמיס כלל כל : אף-אפה : לאחרים מ"מ אף אהם בעת כס' כי יש תקום גם לך :

ברטנורה

משנה עירובין פרק א

עיקר תוי"ט

פרק א מבוי . שאינו רחב שש עשרה אמה : מבוי . פי' הר"ר יונתן סהן שהוא מלי צבוא אע"פ שהיא פתוח משני העיר : (א) כלו' ברין הכרמלית ראשו לרה"ר א"כ רחב ט"ז אמה ואינו מפולס שהזכיר ברפ"ח דשכח . אבל לא שיהיה דינו אלא ראשו אחד פתוח לרה"ר וראשו א' סהוי כרה"י גמור לחייב הזורק מרה"ר לתוכו וכמ"ש ומן התורה שרי לטלטולי ביה בלא שום תקון (א) ורבנן הוא דגזרו עליו דלמי' אחי לטלטולי ברשות הרבים גמור וטריוס בחקתה דלמי' או קורה דסהוי ליה היכרא ואס הניח את הקורה למעלה מבי' אמה ימעט כלו' יספיל את הקורה עד שתהי' למטה מעשרים דלמעלה מבי' לא שלטה בו עינא ואס יש בקורה זו אלתחרא פי' לזרי' ופרסיה אפי' למעלה מבי' אמה א"ל למעט צעושס ומיתה . מיקרי ד"ס כמ"ס סכ"מ ר"ה שעי' אותם הזוירים שלטה בה עינא : ר' יהוד' אומר אינו לריך . דעמנא דקירה לאו משום היכרא אלא משום עמיסה דאמרינן פי תקרה יורד וכותס וכיון שכן הוא מה לי בחוך עשרים מה לי למעלה מעשרים ואין הלכה כרבי יהודה : הרחב מעשר אמות ימעט . דטפי מעשר אמות לא מקרי פתח אלא פתח (ג) ואכן פתח צעינן הלכך ימעט רוחב כניסתו ויעמידנו על עשר או על פתוח : ואס יש לו לורת הפתח . כמ"מ שאמרו חכמים לורת הפתח הוא אפי' קנה מכאן וקנה מכאן גבוהים עשרה טפחים או יותר וקנה על גביהן אע"פ שאינו נוגע בהן ואע"פ שבבוא מהן יותר מג' טפחים וכל האמות השנויות במשנה זו ובכל עירובין וסוכה וכלאים הם אמה בתו' טפחים וכל טפח ארבע אצבעות בגודל אלא שפעמים לריך למדוד בטפח עכב כלומר שלא יסיר ריוח באצבעות הגודל בין זו לזו אלא יהי' מנוממות ונוגעות זו בזו ופעמים לריך ליתן ריוח בין גודל לגודל שלא יהיו נוגעים זה בזה והוא הנקרא טפח שחוק כי"ד בזמן שהמדירה בטפח עכב היא לחומר"א כגון מבוי שהיא גבוה מעשרים אמה ימעט וסוכה שהיא גבוה מעשרים אמה פסולה מורדים בטפח עכב ובזמן שהמדירה בטפח שחוק היא לחומר"א כגון מבוי אין גבהו פתוח מעשרה טפחים סוכה אין גבהו פתוח מעשרה טפחים מורדין בטפח שחוק וכן לעולם : (ב) הכשר מבוי . לטלטל בחוכו על ידי שתופי מצואות : כש"ל לחי וקורה . שניה לריך וסביר"א להו' מן התורה ד' מציאות שלימות צעינן ואח"י הלכה למשה מסיני (ג) ואוקימתא לרביעית אלמי וקורה . ובה"ל או לחי או קורה . דמן התורה ג' מציאות צעינן ותו' לא ואח"י הלכה למשה מסיני להוסיף הרביעית או בלחי משהו או בקורה להיכר מציאה ומבוי דאיידי ביה הכא הוא מבוי פתוח מג' רוחותיו ורוח רביעית פתוחה לרה"ר וארכו יותר על רחבו דחי ארכו כרחבו הוי כחצר שנתפלה הפתוחה לרה"ר ולריך פס ארבעה ומשהו או שני פסין של כל שכן וכן תצר שנתפלה לרה"ר וארכה יומר

ברטנורה

איכות : לארכו . בגמ' הגי' לרחבו והכי יותר על רחבה כדכתיב ומבוי ומתרת בלחי או קורה מסתבר דכיון שהאריס חיי לבנה והלכנה מרובעת גע"ב נמצא האריס שהיא המסלה לא פחתה מן האורך רק מן הרחב בלבד ועמ"ס : (ד) ומפי' בגמ' דכ"ל להוסיף שאע"פ שהיא ממין שאינה בריאה לקבל צנין כזה אפ"ה כשר . ועקומה מפ' בגמ' שנקמימותה סוף למבוי ואלו ינטל עקמי"ס בין זה לזה ג"ט אפ"ה רואין כאלו כולה חורף ומבוי עומדת וכלה עמתי"ר ר"י היא . כ"כ הר"כ אבל הר"מ והר"ש כ"י דכ"כ אפי"ה אלא לריך דאלו ינטל עקמימותם שלא יהא בין זל"ז ג"ט : (ה) וס"ה בקורה שצריך שלא תהיה למטה מיוולת תני בקורה דפתח על משנה זו של לחי ששיעורו י" כשיעור מבוי הר"כ : (ו) שאפילו יפליגו מן הכותל בגי' דלא ליתי אורי' דהאי גי' ודה"ג

אליעזר אומר לחיין . משום ר' ישמעאל אומר תלמיד אחד רפני רבי עקיבא לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מבוי שהוא פחות מד' אמות שהוא ניתר או בלחי או בקורה . על מה נחלקו . על רחב מד"א ועד עשר . שבית שמאי אומרים לחי וקורה . ובית הלל אומרים או לחי או קורה : אומר רבי עקיבא על זה ועל זה נחלקו :

בקורה : על מה נחלקו . על רחב מד"א ועד עשר . שבית שמאי אומרים לחי וקורה . ובית הלל אומרים או לחי או קורה : אומר רבי עקיבא על זה ועל זה נחלקו . ות"ק נמי הני קאמר דלא מפליג בין רחב לקצר ומפרש כש"ס דאיכא בינייהו מבוי שיש ברוחב פתחו פתוח מד' טפחים דחד מינייהו סבר א"ל לא לחי ולא קורה ואידך סבר לריך לחי או קורה ולא הויבר מתוך דבריהם הי מינייהו סבר לריך לחי מינייהו סבר א"ל (ג) רחבה כדי לקבל אריס שתהא רחבה כאלו היא פשוטה עגולה רואין אותה היא מרובע' כל שיש בהקופו שלשה טפחים . יש בו רוחב טפח : (1) לחיין שאמרו גובהן עשרה טפחים . ורחבן ועביין כל שהוא . רבי יוסי אומר רחבן שלשה

שלשה

רוחב : דיה לקורה ברוחב טפח . הכי קאמר כיון שהקורה רחבה טפח אוחו מלי טפח הותר שהאריס רחב טפח ומסלה יכול למרח לטפח אכבע מכאן ואכבע מכאן ועי"כ תהיה רחבה לקבל אריס והכי מפרש לה כש"ס : (ד) בריאה לקבל אריס . חוקה לטבול כו"ד האריס שלא תשבר וכן הלכה : (ה) היתה של קש ושל קנים כו' . רבי יהודה קאמר לה (ד) ולית הלכתא כותיה : עקומה . שאין אריס יכול לנוח עליה וכן עגולה אין אריס נח בה . אס יש בהקיפה . כלומר ואיזו היא מרת העגולה להכשיר כל שיש בהקיפה ג' טפחים שצריכה חוט ג' . טפחים להקיפה סביב צידוע שיש בה רוחב טפח אס חתלק שכן מצינו הים ששעה שלמה עשר בלמה משפתו אל שפתו עגול סביב וקו שלשים בלמה יסוב אוחו סביב אלמא לכל אמה רוחב צעיגול איכא שלשה אמות היקף : (1) לחיים שאמרו . לחיים שנחלקו בה ר' אליעזר וסכמים דלרבי אליעזר חרתי צעינן ולרבנן חדא זמא שיעורן : גבהן עשרה טפחים . כשעור גובה המבוי דאין גבהו פתוח מ"י מפתים (ה) . ואפילו היה המבוי גבוה הרבה דיו בלחי גבוה י' טפחים : ר' יוסי אומר רחבן שלשה . רבני דבר שסוב במסילה (1) ואין הלכה כרבי יוסי :

(י) ר' יוסי אומר . דמיטיבין שמא תמות (י) ולא היו בצוה עשרה ולא יהיב ארעתיס וסמיך ענה מעמא משום גולל . אס עשאן גולל לקבר . מעמא לעולם אס צהאל התם אפילו ניטל משם דכתיב וכל אשר יגע על פני השדה ודרטיין לרבות גולל ודופק גולל . הוא כיסוי הקבר: ורבי מאיר מטהר עממא דר' מאיר משום דקסבר כל מחיה העומד ברוח הייס אינה מחיה (ס) ואינה הלכה: ורבי יוסי הגלילי פוסל (ח) שוירא שחנתה בבקעה והקיפיה בכלי בהמה . משלמלין בתוכה . ובלבד שיהא גדר גבוה עשרה טפחים . ולא יהיו פרצות יתירות על הבנין: כל פרצה שהיא כעשר אמות מותרות מפני שהיא כפתח . יתר מכאן אסור: (ט) מקיפין שלשה חבליסוזה למעלה מזה . וזה למעלה מזה . ובלבד שלא יהא בין חבל לחבירו שלשה טפחים שיעור חבלים ועוביין יתר על טפח כרי שיהא חבל עשרה טפחים: (י) מקיפים בקניסו ובלבד שלא יהא בין קנה לחברו שרשה טפחים . בשוירא דברו . דר' יהודה וחכמים אומריסלא דברו כשוירא אלא בהווה כל מחיצה שאיני של שתי ושל ערב אינה מחיצה . דברי ר' יוסי ברי יהודה

שלשה טפחים: (ז) בכל עושין לחיין . אפילו בדבר שיש בו רוח חיים . ורבי יוסי אומר . ומטמא משום גולל . ורבי מאיר מטהר . וכותבין עליו גמי נשים . ור' יוסי הגלילי פוסל (ח) שוירא שחנתה בבקעה והקיפיה בכלי בהמה . משלמלין בתוכה . ובלבד שיהא גדר גבוה עשרה טפחים . ולא יהיו פרצות יתירות על הבנין: כל פרצה שהיא כעשר אמות מותרות מפני שהיא כפתח . יתר מכאן אסור: (ט) מקיפין שלשה חבליסוזה למעלה מזה . וזה למעלה מזה . ובלבד שלא יהא בין חבל לחבירו שלשה טפחים שיעור חבלים ועוביין יתר על טפח כרי שיהא חבל עשרה טפחים: (י) מקיפים בקניסו ובלבד שלא יהא בין קנה לחברו שרשה טפחים . בשוירא דברו . דר' יהודה וחכמים אומריסלא דברו כשוירא אלא בהווה כל מחיצה שאיני של שתי ושל ערב אינה מחיצה . דברי ר' יוסי ברי יהודה

מעשר אס הפרון מרובה על העומד אינה מחיה ואף כנגד העומד אסור . כל פרצה שהיא כעשר אמות מותרת . ובלבד שיהא העומד רב עלה אי נמי פרוץ כעומד היו מחיה ואף כנגד הפרון מותר (י) . יתר מכאן אסור . אפי' פרצה אי יותר מעשר אסורת כל הסיקף ואפי' העומד מרובה דלא עבדיי אינסי פתח יותר מי' והוי פרצה ודוקא דאין לה לירת הפתח אבל אית לה לירת הפתח אפי' יותר מעשר היו פתח: (ט) מקיפין ג' חבלים . אשוירא שחנתה בבקעה קאי: זה למעלה מזה . על גבי יתדות סביב מן הסבל הסחמון לקרקע פחות משלשה והרי כאלו כולו עומד דכל פחות משלשה לכבוד דמי וממנו לאמצי פחות משלשה הרי עומד ששה טפחים האוירין פחות שני משוויין בשני האוירין ומאמצי לעליון פחות משלשה הרי טענה טפחים עומד בשלשה האוירין פחות שלשה משוויין: טעור עובי בקניס . נעוליס ועומדים וזה הוי מחיצת שתי . אבל של חבלים הויא מחיצה של ערב: בשוירא דברו . הקילו אלן שאין לריכס אלא אי שתי כנון קניס או ערב כנון חבלים אבל ליחיד לא הקילו אלא עד שיהיה כנון שתי וערב ושלם בני אדם הרי הן כשוירא . כל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב וכי . רבי יוסי ברי יהודה פליג עליה דאבוב וקאמי אפי' לשוירא בני שתי וערב . אסר

שכ"ס ככל הסורה: ומדמאי . דתנן בפ"ג דמדמאי מאכילין את העניים דמאי . ופי' סס הר"ב דאס לנו חייבין . והקשה הר"ש מדהכא דתנן גבה ומלעבר ש"ס דשבתו ולנו אייריין ואפי"ה פטורים מדמאי . וכו'ל דלדרין קמי דפטורים מדמאי כשלא לנו ואס לנו ושבתו חייבין דמאי אבל פטורין מלעבר תי"ט (יא) דיש לנו סמך ברחיצת ידים . ודמאי . ומלערב: מקראי :

יהודה . וחכמים אומרים אחר משני דברים . ארבעה דברים פטרו במחנה מביאין עצים מכל מקום . ופטורים ברחיצת ידים . ודמאי . ומלערב: מקראי :

אמה אורך על חמשים רוחב כחצר המשכן ושלשה בני אדם או יותר הן שוירא ויכולים לעשות מחיצה גדולה ואפילו כמה מילין כפי מה שצריך להם ולכלי חשמשים ולבהמהם וכלבד של ישרו מקום פנוי בחוף המחיה יותר מבית סאחים: פטרו במחנה . ליוצאי למחנה ואפילו במלחמת הרשות: מביאין עצים . ואין חוששים משום גול ואפילו כרחי אותם צבליהם ועשאוה חילות: ופטורים מרחיצת ידים: שלפני הסעודה אבל מים שלאחר הסעודה חייבים הואיל ונחטו ממנה הסכנה של מלא סדומים המצא את העינים וחמירא סכנתא מאסורא: ודמאי . שאין לריבין להפריס תרומה מעשר של דמאי כנון אס לקחו תבואה מעס הארץ: ומלערב . ערובי תירות כנון מאלל לאהל במחנה ועוקף מחיצות אלל עירובי סמונין לריבין לערב (יא) :

גמרא עירובין דף יז ע"א הלכה ה כלה כלי ההיצון דגבורה דמלכות דבריאה אכדמם תנו רבנן מתנה היוצאת למלחמת הרשות מותרין בגול עצים יבשות רבי יהודה בן תימא אומר אף חונין בכל מקום ובמקום שנהרגו שם נקברים . מותרים בגול עצים יבשות . האי תקנתא דיהושע היא דאמר מר עשרה תנאים התנה יהושע שיהו מרעין בחורשין ומלקטין עצים משרותיהן התם בהיזמי והיגי הכא בשאר עצים אינ התם במחוברים הכא בתלושים אי נמי התם בלחין הכא ביבשים . רבי יהודה בן תימא אומר אף חוניס בכל מקום ובמקום שנהרגין שם נקברים פשיטא מת מצוה הוא ומת מצוה קנה מקומו לא צריכא אע"ג דאית ליה קוברין דתניי איזהו מת מצוה כל שאין לו קוברין קורא ואחרים עונים אותו אינו מת מצוה ומת מצוה קנה מקומו והתניא המוצא מת מוטל בסרטיא מפנהו לימין סרטיא או לשמאל סרטיא . שדה בור ושדה ניר מפנהו לשדה בור . שדה ניר ושדה זרע מפנהו לשדה ניר . היו שתיהן נירות שתיהן זרועות שתיהן בורות מפנהו לאיזה רוח שירצה אמר רב ביבי הכא במת מוטל על המיצר עסקינן מתוך שניתנה רשו' לפנותו מן המצר

למלחמת הרשות . המלחמות יוסעו ואילין ססי' היחה מלחמת מלוא: עלים יבשים . וכ"ס לחי: סיבון מרעין בחורשין שיהא כל אדם מוליך בכמותו לרעות צינור של חבירו ולא יקפיד בעל היער: הכא בחלומים אע"פ שחלום הכעלים ללרנן ליהוסק ויש בהקמטום גול אלל אחריי מותר לאמצי מלחמה: דאית ליה קוברין . ש"ס לירשין :

מפנהו
כסרטיא . דרך כנוסה: מפנהו . וחי ס"ד קנה מקומו כוכי מלי למשקליה מהסס: כמה מוטל על המר שמוטב כרוחב מותר למר מתוך שיתן רשות לפנותו מפני הכניס ועושי טהרות שלא יאחילו עליו מפנהו לכל רוח שירצה: שמתל סדומית יש כו' . ואמור רבנן אחר כל אכילתך אכול מלח ומשום מלח שצנל בו כאלכעו הקנו מים אחרונים: כי קרעת בלבד

ח"ג טית

מפנתו לכל רוח שירצה. ופטורים מרחיצת ידים. אמר אבוי לא שנו אלא מים ראשונים אבל מים אחרונים חובה. א"ר חייא בר אשי מפני מה אמרו מים אחרונים חובה מפני שמלח סדומית יש שמסמא את העינים. אמר אבוי ומשתכת בקורטא בכורא אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי כייל מלחא מאי אמר ליה לא מבעיא :

רש"י

כנורא * כנור מלח יש בו מעט מלחה מלח סדומית כמין קורט קטן : כייל מלחא מאי : מוד מלח לאחרים לרין לעול ידיו או לא : לא מבעיא * כל עין דרין *

זוהר צו דף רא ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

פתח רבי יוסי ואמר) כתיב ולליון יאמר איש ואיש יולד בה חד לרני וחד לרמתי : כד מזדווגי כחד' בזווג' חד כדיון ליון אקרי וליון בירושלי' אשתמורע ואשתכח ודא בדא תלי' פתח ר' יוסי ואמר כתיב והסתקדשתם וסייתם קדושים * מאן דמקדש גרמיס מלרע . מקדשין ליה מלעילי' מאן דמסחיב גרמיס מלרע מסחבין ליה מלעילי' . מקדשין ליה מלעילי' יאות' דהא קדושא דמאריס שרי' עליה חבל מסחבין ליה מאן אחר ואי תימא מלעילא וכי מסחבותא שריא לעילא . אמר רבי חייא סיינו דתינין בעובדי' דלתתא אשתר עובדא לעילא * אי עובדא דלתת' היא בקדושה אשתר קדושה לעיל' ואתי ושרי' עליה ואשתקדש ביה : ואי אשתחב לתתא אשתר רוח מסחבות' לעילא ואתי ושרי' עליה ואשתחב ביה דהא בעובדי' תלי' מלתא : דהא לית לך טב וביס קדושה ומסחבות' דלית ליה עקרא ושרש' לעילי' ובעובדי' דלתת' אשתר עובדי' דלעילי' מה דתלי בעובדי' בעובדי' אשתר לעילא ואשתעבי' עובדי' . ומה דתלי במילין במילין * כד אשתר במלס אשתר הכי לעילי' . ואי תימא מלס מה אשתר אלא סכי כתיב ודבר דבר : מהו דבר אשתר מלס אחר' לעילא דאקרי דבר : דבר ה' אשר סיה דבר ה' סיה יקר * דבר ה' שמים נעשו' דהא תנין סהיא מלס סלקא ובקע רקיעין עד דסלק' (ס"א דאחיסבי') בדוכתיה ואשתר מה דאשתר אי טב טב אי ביס ביס ופ"ד כתיב וגשמת מכל דבר רע : ארבעס תנין בלולב ואינון שבעס ואי תימי' דשבעס תנין אינון לאו סכי אלא ארבעס ניסו ואינון מתפרשין לתלת' אחרנין ובעובדי' דלסון אשתרו שבעס אחרנין לעילי' לאוטב' עלמא בכמה סטרין כ"י אע"ג דאיהי בכללי' מתברכא מכלסו סית (ס"א ולאשתרכי' מאינון סית) ומנחלי' דעמיק' דמצוע' דנביד ולא פסיק לעלמין תימיו מלנגד' עליוסו וינקא לבת דהא בגין דאיהי בת לה לעלמי' עלאה ותתאה אשתרכא מנייסו באשתרות' דא דהא בשעת' דכ"י אשתרכי' מנייסו כלסו עלמין אשתרכן על דא סובביס את המזבח כמה דאשתר' ועוד באשתרותא דא סיתא כלסו מתברכין בימא לאשתפקא ביה ואשתחבין כלסו ממצוע' דיימי' (דמיא) (ס"א דנחלא) עמיק' דכלא נחת' לעלמי' ובגין כך בעיין כלסו לחין ולא יבשין לאשתכח ברכאן לעלמי' בגין דאילני אלני כלסו לחין דירא וטרפין דילסון משתכחין תדירא וזמן מדוות' דילסון בהאי זמנא * ותנין בספרי' דרב המנוני' שבא דהא סהוא חילא דאשתפקד' על אלנין אלנין כל חד וחד מאלנין לא נעיל ברכאן דמדוות' לעילא אלא בזמני' דא ומדוות' דלסון כלסו לעילי' ומדוות' דאילנין אלנין לתתא כלסו בזמני' דא סהא ואשתרות' דלסון בחינון מלאכין קדישין תליין : וכד ישראל נעלו לון כלא אשתר בזמנא דא ועלמא מתברכי' וכ"י מתברכי' לארקא ברכאן לעלמא :

משערי קדושה ח"ב ע"ו

חלב ודס ידוע שכן מחייבי כריתות * וכן משקלין את הכפס : המשתמש בשמות קדש ארזיל ודאשתמש בתגא חלף ועקד מן כעולס וישתמר הוא או כניו או ימות הוא או כניו או יעני הוא או כניו וימננה ת"ת והמסור הס מכלל אלו שאין להם חלק לעוה"ב ואין להם תחיית המתים קרי נעלם קשה מן פסכות דמיס של אחרים * ועוד שמה ודס זרעויהוין שאין להם קץ נספך דמן וכספר סווסר פרשת ויחי כלסו תיביא אית לסו תשובס בר מהאי וכל עבירות סקעו עפוד מוזן מזה ספרי ער ואינון קטניס מכן ז' שנים סיו ומחו כירי שמים ולא עיד אלא סעדיין לא נלעוו עליהן וכן דור המבול כתיב כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ וכל הכריות נימותו מאדס ועד כמה ועוף השמים וכל הרמס אפילו ג' עפמיס מן העפר נימותו מה שלל הים כן מהו כנרס שולס ואחריו לא יסיה כן ולא עוד אלא שלל נלעוו זולת מו' מלות :

כרמז"ס סלכות מעסס חקרננות פ"ב

(א) כל הקרבנות האלו נקראים זבחים * וכל העולות והחטאות והאשמות ושני כבשי שלמים של עצרת נקראים קדשי * קדשים * אבל שלמים של יחוד והבכור והמעשר והספח נקראים קדשי קלים : (ב) האיברים ששורפין אותן על גבי המזבח מן החטאות הנאכלות ומן האשמות ומן השלמים הם הנקראים אימירין * ואלו הן האימירין * של שור או של עז החלב אשר על הקרב ובכללו חלב שעל גבי הקיבה ושתי הכליות וחלב שעליהן עם החלב אשר על הכסלים ויתרת הכבד ונושל מן הכבד מעט עם היתרת * ואם היה הקרבן מטין הכבשים טיטוף על אלו האלויה טיטוף עם החליות מן השדרה עד מקום הכליות שנאמר לעומת העצה יסרינה * וכל האימירין נשרפין על מזבח החיצון : (ג) היתה ההמה מעוברת אע"פ שכלו היינו של עובר ואפילו נמצא חי אינו טעלה חלבו עם חלב אמו אלא חלב אמו בלבד והרי העובר כאחד מאבריה :

יום ג תורה

למשךך ממ"ס ד"ח יהוה נפס י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמש יהוה סיה יסיה ה דמלוי הה אל סס ב"ן שבעסיה בניקוד סולס :

א פְּדוּכָר בְּבָנֵי אֶהְרֹן יֹאכְלֵנָה חֶקֶדְעוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵׁי יְהוָה כֹּל אֲשֶׁר־יַגֵּעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ : א כֹּל דְּכוּרָא בְּבָנֵי אֶהְרֹן וּבְלֵינָה קִים עֵלְמֵם לְדֹרֵיכוֹן מְקוֹדְבְּנֵי דְיִי כֹל דִּיקְרַב בְּהוֹן יִתְקַדָּשׁ : ג וּדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : ג וּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר : ג זֶה קֶרְבֵּן אֶהְרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־יִקְרְבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הַמִּשַׁח אֹתוֹ עֲשִׂיתָ הָאֵפֶה סֶלֶת מִגַּחַת תִּמְיֵד מִחֻצִיתָהּ בְּבִקְרָם וּמִחֻצִיתָהּ בְּעֵרֹב : ג דִּין קוֹרְבָנָא דֶאֶהְרֹן וּבְנֵיהּ דִּיקְרְבוּן קָדָם יי בְּיוֹמָא דִּירְבוּן יְתִיה חַד מִן עֶסְרָא בְּתַלְת סֵאין סוּלְתָא מִנְחָתָא תְּדִירָא פְּלִגְוֹתָהּ בְּצַפְרָא וּפְלִגְוֹתָהּ בְּרַמְשָׂא : ד עַל־מִחְבַּת בְּשֶׁמֶן תַּעֲשֶׂה מְרַבְּכַת תְּבִיאָנָה תְּפִינֵי מִנְחַת פְּתִים תְּקַרִּיב רִיח־נִיחַח לַיהוָה : ד עַל מִסְרִיתָא בְּמִשַׁח תַּתְּעַבִּיד רְבִיכָא תִּיִתִינָה תּוֹפִינֵי מִנְחַת בִּיצוּעִין תְּקַרִּיב לְאֵתְקַבְרָא בְּרַעוּא קָדָם יי : ה וּבִפְהֵן הַמִּשִׁיחַ תַּחֲתוֹ מִבְּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חֶקֶדְעוֹלָם לַיהוָה כְּלִיל תְּקַמָּר : ה וּבְהֵנָּא דֶאֶתְרַבָּא תַּחֲתוֹהִי מִבְּנֵיהּ יַעֲבִיד יְתָה קִים עֵלְמֵם קָדָם יי גְּמִיר תַּתְּסַק :

לשמשך נניח ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דהוה יהוה חיה יסידה דלנח יהוה חיה יסידה דהוה אל סס ב"ן שבעטיה :

א וּבְנֵנו בְּמֹת הַתַּפַּת אֲשֶׁר בָּנִיא בֶן־הַנֶּם לְשֶׁרָף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
בְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עֲלֵתָה עַל־לְבִי : א וּבְנֵנו
בְּמֹת תּוֹפֵת דִּי בַחֲלֵת בַּר הַנֶּם לְאוֹקְדָא יֵת בְּנֵיהוּן וְיֵת בְּנֵיהוּן
בְּנוֹרָא דְלֹא פְקַדִית בְּאוֹרֵיתִי וְלֹא רָעוּא קְדָמִי : ב לִכְן הִנֵּה יָמִים
בָּאִים נֹאם־יְהוָה וְלֹא־יֵאמֶר עוֹד הַתַּפַּת וְנִיא בֶן־הַנֶּם כִּי אִם־נִיא
הַהֲרֵגָה וּקְבֵרוּ בַתַּפַּת מֵאִין מְקוּם : ג בְּכֵן הֵא יוֹמִיא אֶתְּן אִמְרֵי וְלֹא
יִתְאָמֶר עוֹד תּוֹפֵת וְחֵילֵת בַּר הַנֶּם אֱלֹהֵן חֵילֵת קִטְיִיא וְיִקְבְּרוּן
בַּתּוֹפֵת מִבְּרִי אַחֲרֵי : ד וְהִיתָה נִבְלַת הָעַם הַזֶּה לְמֵאֲכָר לְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּלְבַהֲמַת הָאָרֶץ וְאִין מַחְרִיד : ה וְתִהְיֶה נִבְלַתָּא דְעֵמָא דְרִין מִשְׁנָרָא
לְמִיבַר לְעוֹפֵא דְשָׁמַיָא וּלְבַעֲרִיא דְאַרְעָא וְזִית דְמָנִיד : ד וְהַשְׁבַּתִּי
מִעָרֵי יְהוּדָה וּמִחַצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל
בָּדָה כִּי לְחַרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ : ד וְאַכְטִיר מִקְרוּיָא דְבֵית יְהוּדָה
וּמִשׁוּקֵי יְרוּשָׁלַם קָד בִּיעֻקֵּל חֲדוּהָ קָד חֲתַנִּין וְקָל פְּלֵן אֲרִי לְחַוְרָבָא
תִּהְיֶה אַרְעָא : ה בַּעַת הַהִיא נֹאם־יְהוָה וְיֹצִיאֻ וְיֹצִיאֻ קְרִי אֶת־עַצְמוֹת
מִדְּבַר־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת שָׂרְיָו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכְּהֻנִּים וְאֶת־עַצְמוֹת
הַנְּבִיאִים וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם מִקְבְּרֵיהֶם : ה בַּעֲדָנָא הַהִיא
אִמֵּר יִי יִפְקוּן יֵת גְּרָמִי מִלְּבִיא דְבֵית יְהוּדָה וְיֵת גְּרָמִי רַבְּרֵיהוּן
וְיֵת גְּרָמִי כְּהֵנָּא וְיֵת גְּרָמִי נְבִיִי שִׁקְרָא וְיֵת גְּרָמִי יִתְבִי יְרוּשָׁלַם
מִקְבְּרֵיהוּן :

רש"י

מצודות דוד

במות הכהנים * הוא המולך * ע"ש של נחשת ומסיקין החמין ושורפין כהנים לע"ז * ומכין כהופת שלא ישמע האב קול הבן : הכס * ע"ש נהמת הבן : לא לויהו וכו' * להקריב כהנים לקרבן : מאין מקום * מהמת רוב הרגוני' :
(ח) במות הכופת * במות של הכופת אשר עמד בגוף בן הכוס לשרוף על הבמות לח כהנים וכו' : (ולפי שהיו מקשיין כהופים לכל ישמע האב כהניית הבן כשהוא הורף ויכמרו רחמיו קראו בית הבמות תופת * ע"ש התופים ולהנגוף קראו בן הכוס ע"ש נהמת הבן) : אשר לא לויהו * אפילו לפני לא לויהו להקריב כהנים וכוונת * ולא עלתה על לבי * לשאל דבר כזה : (ג) ולא יאמר עוד * אז לא יקרא עוד בית הבמות כשם תופת וכו"ל בהרגם כי שהם יפלו הרגוניס רבים * וקברו * ההרגוניס יקברו בחופ' הרבה מאוד עד שלא יחלף סם מקום לקבור עוד : (ג) והיתה נבלת העם * השפאריס אשר לא יקברו יהיה למהלך לעוף השמיים וכו' : ואין מחריד * לא יהיה מי להחרידם ללגת מן הכבלות : (ד) והכתי וכו' * ר"ל לא ישמע עוד שם : קול ששון וכו' * כי לחרבם תהיה ולא ישאר בה חיש : (ה) ויולאו * האויבים הכהנים ויולאו מקבריהם לכוונת : הכהנים * הכני כעגל : הניחלים : נבואי הסקר : יושבי ירושלים * יתר הכס :

להמשך נניח ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דהוה יהוה חיה יסידה דלנח יהוה חיה יסידה דהוה אל סס ב"ן שבעטיה :

א הֲלֹא כִתַּבְתִּי קֶדְשׁ שְׁלֹשִׁים שְׁלֹשִׁים קְרִי בְּמַעֲצוֹת וְדַעַת : א וְהֵא כִתְבִית אֲנִין קֶדְשׁ עַל תַּלְתָּא זְמַנִּין בַּעֲצָתָא וְיִדְעָתָא : ב לְהוֹדִיעָךְ קִשְׁט אִמְרֵי אִמְתָּ לְהַשִּׁיב אִמְרִים אִמְתָּ לְשִׁרְחָךְ : ג לְאוֹדְעֵינְךָ וְשִׁמְא וּמְלִי דְתַרְצִינְתָּא דְתַרְפִּיד מַלְתָּא דְקוֹשְׁטָא לְמִשְׁדְּרִיךְ : ד אֶל־תַּגְזוֹל־דְּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תִּדְכָּא עֵנִי בְּשֹׁעַר : ה לֹא תִגְזוֹל לְמַסְכְּנָא מִטוֹר דְּמַסְכִּינָא הוּא וְלֹא תִמְפִּיד עֵנִיא בְּתַרְעָא : ו כִּי־יִהְיֶה יָרִיב רִיבִים וְקִבַּע אֶת־קַבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ : ז מִטוֹל דְּאֱלֹהָא דְאֵן דִּינְהוּן וּמִתַּפְרַע פּוֹרַעְנוּתְהוּן דְנַפְשֵׁהוּן : ח אֶל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חַמוֹת לֹא תִבּוֹא : ט לֹא תִתְחַבֵּר עִם מְרִי מְרִירוּתָא וְעִם נִבְרָא חֲמַתָּא לֹא תִיעַל :

רש"י

מצודות דוד

(ח) הלא כתיבתי * ר"ל ופן החמר ח"ך כצנח כה' לפנות לבני מכל עסקי להעמיק בדבר מלמדו שחל שגויס בס הכהם בדבר החומר ואין מקום לנעוה כה' ולקבל סבר ול"ל הלא כתיבתי לך בספר התורה ודברים אשכנזי * וככדו"ס אמוריס כחזקוני * ודעת * להודיעך * ר"ל דברי התורה * הלא עשויים הם הסקר ולא תירא ח"כ עוד פן ידחוק בשנגמס כי תוכל להשיב אחרי חמת ותשובה נולחת להנעשים ומגריסם חושך מדרך האמת : (ג) כי דל הוא * ר"ל כשכך כי דל הוא ואין לאל ידו לעמוד נגול ונחל חכמה * אל תשחח סעני כשער המשפט כאשר ישפט עמד : (ד) כי כ"י * ר"ל אל חזן לאל ידו לריב ריבו הכה' יריב ריבם וכו' קובעיהם * יקבע את הכספ' כי ימות ויאכר נפשו * (ה) אל תתערב אל החתבר עם בעל אף ולא תבוא בדרך חמד עם בעל חמה וכפל הכתר כח"ס :

ברטנורה

משנה כתובות פרק ט

עיקר תוי"ט

(ח) וה"ל לאומר בלבד דמטי כדמטי רבי חייא האומר * גז' : (ב) פרש"י כיון ש' יצא יר שם אבותיו אלף כ"י מעשיו תבוא לו כגון נחלת אשתו הבאה לו ע"י כשואין שלו דהואיל ומשום תקפת ידיים תקון רבנן והוא * כז למחול עליה מחול * ומקשה בגמ' א"ה אפי' כשואה נמי ומשני דכיון ששואה הרי הוא כשותף בנכסים וכיון שהנכסים שלו ריך לשון ממנה ואין צועיל לשון דין ודברים : (ג) וה"ל נמי לשאר חלאים שיכול להסגות ומתני : (ד) דמגופה של קרקע קנו מידו וממנה מורה היא גמ' דין

רש"י

מצודות דוד

ודברים בהם הא לאחר מיתה יש לי בהם דין ודברים : ר' יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות. במתאמרם אלו הפירות ואלו הפירי פירות הכניסה לו קרקע ועשתה פירות אלו הן פירות מר אלו הפירות ולקט

יורשה . ר' יהודה אומר לעולם אוכל פירי פירות עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בכנסיין ובפירותיהן ובפירי פירותיהן עד עולם כתב לה דין ודברי' אין לי בכנסיין ובפירותיהן ובפירי פירותיהן בחייה ובמותה . אינו אוכל פירות בחייה ואם מתה אינו יורשה רשב"ג אומר אם מתה יורשה מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל : (ב) מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים ר' מרפון אומר ינתנו לכושל שבהן . ר' עקיבא אומר אין מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשין שכלן צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה : (ג) הניח פירות תלושין מן הקרקע כל הקודם בהן זכה בהן זכתה אשה

ודברים בהם הא לאחר מיתה יש לי בהם דין ודברים : ר' יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות. במתאמרם אלו הפירות ואלו הפירי פירות הכניסה לו קרקע ועשתה פירות אלו הן פירות מר אלו הפירות ולקט

וחלם שבכלם שאינו יכול לטרוף לקוחות הקודמים לו (ה) ואחת דמפרשי אשה (ו) והיא קרויה כושל שאין דרכה לחזור אחרי נכסי המת ולבקש דינן יש לו קרקע כמו האיש ואע"ג דמטלטלי דיחמי לא משתעבדי לבעל חוב ולא לכחובת אשה הבא דלאו ברשותיהו מנחי סבירא לרי טרפון דמזילין מיר הלוה או מיר שהפקדון אצלו ומזינין לבעל חוב ולכחובה (ז) ינתנו יורשים . ולא מהני תפיסה (ח) שכלן צריכים שבועה . שהבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה וכל זמן שלא נשבע אין אלו יורשים אם יש להם עליו כלום הלכך משמת המת זכו בהן היורשים וברשותן הן : (א) כל הקודם בהם זכה . קדמו יורשים זכו ואין מוזילין מירם דמטלטלי דיחמי לא משתעבדי לבעל חוב ולכחובה

היא פירי דפירי פירות אכיל להכי איזטרין ע"ע ואי כתב לה ע"ע ולא כתב לה פירי פירות היא לעולם אפירותיהן קאי גמי' : בשל . מקסי הפוסקים דהכא דבמזון אפי' בשל תורה תנאו קיים : פקדון או מלוה . צריכא דאי תנא מלוה כהא קאמר ר"ע משום דמלוה להולאה נתנה ואינה קיימת בעין דמחזיק גוביינא מש"ה אר"ע דלא מנחי ברשותא דיתמי אבל פקדון דיתמי צריכא דיתמי איתא . ואי תנא הא כהא קאמר ר"ע כו' . גמי' : (ה) מסיים בגמי' והוא כשר פרש"י הדבר כשר והגון לעשות כן : (ו) משום חינא ופי' התו' כדי שיימלא הנשים מן צעירי האנשים ויהיה להן קופלים יותר : (ז) וז"ל דס"ל דמטלטלי משתעבדי לכחובה . ועתו"ט : (ח) אלא א"כ מתיים דבעל דהיא שעתא לא שייכא שבועה

ולא קרינא ביה הבא ליפרע מנכסי יתומים כו' . וכיון דאין צריכין שבועה זכו במה שבידם . תו' : הקודם . ובגמי' איפליגי אמוראי אי בעי דוקא שחפטו מרש"י שאינו מקום קניה וליכא למימר וכו'

זכו בהן יורשים או אפי' חפטו מסימטא ולא אמרינן דכיון שסימטא מקום ראוי לקניין הוא דרבי טרפון אית ליה תפיסה בלאחר מיתה זכו בהן יורשים משעת מיתה : (ט) ר"ל שט"ח או מהניא : זכתה אשה יותר על כתובתה . אם קדמה ותפסה וש' אס קדמה ותפסה או קדם

המותר כו' . מפי' בגמי' דלר"ע אפי' כולוה נמי דיתמי ואי חפס לא מהני ומפקין מיניה ואיירי כו' . אשתו כו' . האי דינא לאו דוקא בלשמו דכל אדם נמי שמינה אותו אפטרופוס משביעו כל זמן שירצה . כדתנן צ"י כל הנשבעים כו' והאפטרופסין ונקט אשמו לרבותא כיון שיש לה להשביעה לכסוף כשצב כתובתה . הר"ן : משביעה כו' שלא עיכב' משלו כלום . רש"י :

אשה יותר על כתובתה ובעל חוב יותר על חובו המותר ר' מרפון אומר ינתנו לכושל שבהן ר' עקיבא אומר אין מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשים שכולם צריכין שבועה ואין היורשים צריכים שבועה : (ד) המושיב את אשתו חנונית או שמינה אפטרופא הרי זה משביעה כל זמן שירצה ר' אליעזר אומר אפילו על פולחן ועל עיסתה : (ה) כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אינו יכול להשביע אבל משביע הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיה ולא את הבאים ברשותה אבל יורשיו משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי ולא ליורשי ורא לבאים ברשותי עליך ולא על יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיו ולא הבאים ברשותו לא אותה ולא יורשיה

כר"א : (ה) משביע הוא את יורשיה . אם גרשה ומתה ויורשיה חובעים הימנו כתובתה נשבעים שבועת היורשים שלא פקדנו בשעת מיתה ולא אמרה לנו קודם לכן ולא מצינו בין שטרותיה שטר כתובתה פרוע (יא) : ואת הבאים ברשותה . אם מכרה כתובתה לאחרים וכתגרה ומתה (יב) והלקוחות חובעים כתובתה נשבעים אף הן שבועת היורשים : אבל יורשיו משביעין אותה . אם נתאלמנה והיא או יורשיה נפרעין מן היתומים צריכין שבועה (יג) שהרי לא פטרן אלא ממנו אם תבנה כתובתה כסיוו : לכאין ברשותי : אם אמכור נכסי ואח

בבעל חוב ותפס ויש יותר על חובו המותר ינתנו לכושל . זה בעל השטר (ט) שירו על החתונה ואם בל ליד החתומים שוב לא יוציא מהם לא אשה ולא ב"ח והאידנא דנהיגי בכל בני דיינים שבישראל דמטלטלי דיחמי משתעבדי לב"ח מי שמת והניח מטלטלין והיה עליו ב"ח וכתובת אשה כל הקודם זכה בין ב"ח מוקדם בין ב"ח מאוחר שאין דין קדימה במטלטלין ואם לא קדם אחד מהם יחלקו המטלטלי' ביניה כדאמרין לקמן בפרק מי שהיה נשוי : (ד) חזונית . למכור ולקנות בחנות : אפטרופא . להשעק בממונו ולשא ולתן : משביעה כל זמן שירצה . שבועה בעין של תורה ועל טענת שמת ויכול לנגלג עליה שלא עשתה אונאה (י) על מלכה ובעל עיטתה : רבי אליעזר אומר . אפי' לכתחלה שלא על ידי גלגול יכול להשביעה על מלכה ועל עיטתה ואין הלכה ועל עיטתה הוא את יורשיה .

בזה לפרט מן הלקוחות : (ו) הלכה מקבר
 בעלה . זו שפטה בעלה מן השבועה : לבית
 אביה . שלא תעסקה שוב בנכסים : אין הורשי
 משביעין אותה . כמה שתעסקה בין מיתה לקבור
 שאל היו יורשים יכולים
 להשביעה על כך מחוך
 שהיא לרבי להביא עדים
 כמה שהיא מוכרה
 וקונה לנודך קנורה המת
 ישנה המת ותנוול :
 על העמיד לבא . שלא
 עכבה בידים כלום מן
 העסק שמשותף אפטרופא
 עליו לאחר קבור
 בעלה דלא מהניא ביה
 פטור ידידיה שהרי
 הנכסים של יתומים הם
 (יד) : על שער . על
 עסק שבחיי בעלה : (ז)
 לא תפרע אלא בשבועה
 שהנפרע מחבירו אינו
 מדקדק לשום לב על כל
 מה שפרעו וזו הואיל
 ונפרע במקל אפטר
 שפרעתי הכל ורמו רבין
 שבועה עלה כי הוי
 דתירוק : עד אחד מעיר
 שהיא פרועה לא תפרע
 אלא בשבועה . תקנת
 חכמים היא כדי להפיק
 דעתו של בעל ושבועת
 הללו אפי' שחקת
 חכמים הן אינן אלא
 כעין של תורה בנקיטת
 חפץ שכל שבועת שחקתו
 במשנה כעין של תורה
 הן מנכסים משועבדים .
 משום דאי הוה גבי
 מן הלזה גופיה והוה
 טעין לזה אשתבע לי דלא
 פרעתוך משביעין ליה ואין
 טענין בשביל לקוחות
 דלמא אי הוה גביה
 השתא נמי אשתבע : (ס)
 רבי שמעון . קאי לגיל ארבעין
 דאמר המושב אח אשתו
 אפטרופא משביעה כל
 זמן שיראה ואם כחז לה
 נדר ושבעה אין לי ולא
 לזרמי עליך אין יורשין
 משביעין אותי ואחי הוא
 לאפלוגי ואמר דכל זמן
 שהיא תוכעת כתובתי יורשין
 משביעין אותי ואחי הוא
 לאפלוגי ואמר דכל זמן
 שהיא תוכעת כתובתי אין
 יורשין

יורשיה ולא הבאים ברשותה
 (י) הלכה מקבר בעלה לבית אביה
 או שחורה לבית חמיה ולא נעשית
 אפטרופא אין הירשין משביעין
 אותה ואם נעשית אפטרופא
 הירשים משביעין אותה על
 העתיר לבא ואין משביעין
 אותה על מה שעבר : (יז)
 הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומים
 ומנכסים משועבדין ושלא בפניו לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדים
 כיצד תפרע אלא בשבועה
 מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין
 ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא

מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין
 ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדים
 כיצד תפרע אלא בשבועה
 מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין
 ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא

אוחה אבל מה אעשה שהרי אמרו חכמים הבא
 לפרע מנכסי יתומים לא תפרע אלא בשבועה : (יז)
 ואפי' לא שפטה בעלה מן השבועה דליה ליה
 ופרשי' דלעולם יורשים משביעין אותה אם מת
 הוא והיא נפרעת מהם : (יז) ואפי' לן למימר
 דהאי דנקט אין הירשים
 כו' לאו רוקא דה"ה
 הוא עצמו כו' ואידי
 רשא דמלחא תוכעת
 כתובתה . דהתם יורשים
 דוקא . חיי נמי סיפא
 יורשים . חיי : (יח)
 ור"מ פוסק הלכה כמותו
 נמי ואין כו' . נגמי מפי
 דקריעין לגיטא וכתבין
 אגבי גיטא דנדקריענהו
 לאו משום . דגיטא
 פסולא הוא אלא דלא
 תהדר ותגבה ביה זמנא
 אחריו והלך הואיל
 והולאה הגט ולא נקרב
 גובה כתובה : (יט)
 אפי' דקיי' כותבין
 שובר משום דריעא טעמא
 שהדר מוכיח שפקעה
 והחזירה לו הכתובה .
 הרי' אבד שוברי
 ולא מציעא למ' דכותבין
 שובר שהולך לפרוע
 ע"י שובר . ולא אפי'
 למי' כותבין אחיא

הירשין משביעין אותה : (ט) הוציא'
גט ואין עמו כתובה גובה כתובתה
כתובה ואין עמה גט היא אומרת
נאבד גמי . והוא אומר נאבד שוברי
וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואין
עמו פרוזבול . הרי אלו לא יפרעו
רבן שמעון בן גמליאל אומר מן
הסכנה ואילך אשה גובה כתובתה
שלא בגט . ובעל חוב גובה שלא
בפרוזבול . שני גמין ושתי כתובות
גובה שתי כתובות שתי כתובות
וגם אחד . או כתובה ושני גמין או
כתובה וגט ומיתה אינה גובה אלא
כתובה אחת המגרש את אשתו
והחזירה על מנת כתובה הראשונה
מחזירה קטן שהשיאו אביו כתובת'
קימת שעל מנת כן קימה גר
שנתגייר ואשתו עמו כתובת' קימת
שעל מנת כן קימה :

מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין
 ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדים
 כיצד תפרע אלא בשבועה
 מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין
 ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה
 עד אחד מעירה שהיא פרועה לא
 תפרע אלא בשבועה : (ח)
 הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלה
 זו ואמר לה התקבל כתובתיך והיא
 אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
 תפרע אלא בשבועה ע"א מעירה
 שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה
 אלה זו ואמר לה התקבלת כתובתיך
 והיא אומרת לא התקבלתי ועד
 אחד מעירה שהיא פרועה לא

גמרא כתובות דף פז ע"א הלכה ה' כלה כלי הוציא דת"ת דמלכות דבריאה **השתפא**
אמר אמימר משמיה דרב חמא האי מאן דאיכא עליה כתובת אשה
 ובעל חוב ואית ליה ארעא ואית ליה זוזי לבעל חוב מסלקין
 (חזק לישאל ח"ג) יוד ליה

ליה בזווי לאשה מסלקינן לה בארעא האי כדיניה והאי כדיניה ואי לא איכא אלא חד ארעא ולא חזיא אלא לחד לבעל חוב יהבינן לה לאשה לא יהבינן לה מאי מעמא יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה הוצה להנשא א"ל רב פפא לרב חמא ודאי דאמריהו משמיה דרבא האי מאן דמסקי ביה זווי ואית ליה ארעא ואית ליה בעל חוב ואתא בעל חוב וקא תבע מיניה ואמר ליה זיל שקול מארעא אמרינן ליה זיל ובין אנת ואייתי הב ליה אמר ליה לא א"ל אימא לי גופא דעובדא היכי הוה אמר ליה תולה מעותיו בנכרי הוה הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן אמר ליה רב כהנא לרב פפא לדידך דאמרת פריעת בעל חוב מצוה אמר לא ניחא לי דאיעביד מצוה מאי אמר ליה תנינא במה דברים אמורים במצות לא תעשה אבל במצות עשה כגון שאומרים לו עשה סוכה ואינו עושה עשה לולב ואינו עושה מכן אותו עד שתצא נפשו :

רש"י

ולא חזיא אלא לחד : אלא כרי לחד חזן : לבעל חוב יהבינן * שלא תנעול דלת : יותר משהאיש רוצה כו' ולא חיישינן לומר משום חיובא ודוקא שפטרות ככתבו ביום א' אבל אם קדמה זמן כמכוסה היא גובה : והאי דאמריהו כו' : לטון שאלה הוא אמת הוא שמעתי שאלם חזירי דבר זה של חיובא דמערותין ליה ללוה למכרה והלא המלוה עיקר

זוהר צו דף רא ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ביומא שביעאס דמג סוף סיונא דדי' לעלמי' ופתקין נפקין מבי מלכא ונבורן מתערי ומסתיימין בהאי יומא וערבי נחל (תליין) כסו ובעינן לאתער' גבורן למיא ולסמרי' שבט זמנין לרווחא להאי מצוה ממיה דילחק בנין דאתמלי' מיא סאי בירא דילחק וכד הוא אתמלי' כל עלמי' אתברכי' במיא ובהאי יומא גבורות בעינן למיא ולסיימי' לון לבתר דהא בהאי יומא מסתיימי' די' : ובנין כך בעינן לבטש' לון בארע' ולסיימי' לון לבתר דהא בהאי יומא אתערות' וסיומי' סוף וע"ד אתערות' וסיומי' הוא דבעינן בערבי נחל אמר רבי חייה ודאי הכי הוא ושפיר : וערבי נחל מסערי' דנחל נפקי גבוראן ובהאי יומא מתערי ומסיימי' : בהאי יומא כתיב וישב ילחק ויחפור את בארת סמיס : בארת כתיב חסר : וישב מסו וישב אלא יומא קדמאס דירח' שירות' דדי' סוף בכל עלמי' וילחק קיימי' לכרסיי' למידן עלמי' בהאי יומא וישב ילחק לאתער' דינין ולסיימי' דינין ויחפור את בארת סמיס לחרק' גבורן לכנסת ישראל לאתער' למיא דהא מיא בגבורן נחתן לעלמי' ובנין דלינון גבורן לא נחתין אלא בעיבי' ויומי' דעיבא לא ניחי' רוחיסון דקיימי' עלמי' אלא בנין דעלמי' אלתריך לטו' מאי טעמי' בנין דעלמי' בדינא אתבדרי וכלי' בעי הכי בנין כך כלא בעובד' תליא מלתא וע"ד כהנא בעובד' ותקוני' דאישו עביד לתתא אתערו עילאין ותתאין לתקנא לון ומתתקי על דיוי' אמר רבי יוסי סא תנינן ערבה דדמי' לשפון בהאי יומא מאי סא : א"ר חייה אף על גב דלדרשא הוא דחתי הכי הוא ודאי דהא בהאי יומא בשפון תליא : בהאי יומא פקיד מלכא למיסב פתקין למסערי' ומסתיימי' דינין וחסמיס לישי' בישא מ' עלמי' ביומא קדמאס דירח' שירותא דדי' הוא וסיומי' הוא בהאי יומא וסא אתמר ת"מ ביומא דא שלמין ומסיימי' עמין עמ"ז ברכאן דלסון ושראן ברינא וישראל ביומי' דא מסיימי' דינין

דינין דלסון ושראן בברכת' דהא ליומי' אחרא זמנין לאשתעשע' במלכי' לנטלא מניס ברכאן לכל סתא ובססוא חדות' לא משתכח' במלכי' אלא ישראל בלחודייסו ומאד' דיתבי עס מלכא ונטל ליה בלחודיס כל מה דבעי שאיל ויהיב ליה וע"ד ישראל שראן בניגמא ועמין עמ"ז מסויימי' וע"ד כתיב אהבתי אתכס אמר ס' וגו' אמר ליה סא חמינא ליה לעשו בשלוס במלכו בכריק' עלאין ושליט על עלמא ואת אמרת ואשיס את סריי שממס אמר ליה בכל אחר הכי הוא : כיון דמלכא קדיש' גור גורס וכו' סאי גורס בפתקיס קרא אססיד כמס דאתעבדי ועל דא ואשיס את סריי שממס סא שויתי בפתקא דליי וכן כל חזיון עבאן דגור עלייסו דישראל דכתיב אני ס' דברתי ועשיתי :

מוסר יוסף דחק הרבה פסוקה

מסערי קדומה ח"ב שער ה'

מאבלות חסורות ידוע כי חס"י את הנפש הן משקלן כו"ש ולא משקלו את נפשותיכם ולא עוד אלא ספורט מהוקרה קדוש כמ"ס ולא משקלו את נפשותיכם וגו' והתקדשתם וגו' כי אני ה' המעלה וגו' והייתם קדושים כי קדוש אני וידעת כי הקדושה מביאה לדי רוח הקדש שבועה אם היא כשקר או שוא חמור ר"ל כשעם שאמר הקב"ה לא תשא מדעו כל העולם וכו' והתרגיז לרין מתקומם ועמודים יתפלגון והתקום מבקש לעלות לשטוף כל העולם וכו' והר"ל כל העבירות נפרשין ממנו זה ממנו ומתפתחו ומכל העולם כולו ופילו אם הוא בלתי : והר"ל שנים רבות עיירות היה לינא המלך בשר המלך וכולן נחרבו על שבועת אפי' סכיו מקיימין אותם : והר"ל על ר' יוסע בן לוי שאמר הקב"ה רלו אם ביומי' כשעו וכתיר שבועתו : ע"י חכס הוילאוהו מנ"ע ואם לאו כיתוסי' ובקרו ומלאוהו שמועלס לא נשאל על שבועתו ולא התירוהו ולא עוד אלא שלא כשעו מימינו :

מצות השם

מלכות דף ק"ה סה"ד ה תמידין פ"ג ס"ט מ"ט מ' סה"ג ע"ן קלס

קרו (סב) מ"ע שיקריב כהן גדול בכל יום עשירית האפה מחציתה בצקר ומחציתה בערב שנאמר זה קרבן אהרן ובניו כו' עשירית האופה סולת כו' מביא סולת עשרון שלס וחולצהו בחאי עשרון שבמקדש ומביא עמה ג' לוגין שמן וכולל הסולת בשמן וחולטה ברוחאין ולס מכל סאי עשרון שס חלות נמלאו י"ג חלות וחס' אחת היה נעשית שמתקל השלשה לוגין שמן ברביעית שבמקדש רביעית לכל חלה ואופה חלה מעט ואס"כ קולה אותה על מחבת בשאר רביעית השמן שלה ואינו מנשלה הרבה שני' חופיני בין בשל וכל ואס"כ חולק כל חלה וחלה לשנים באומדן כדי שיקריב חסאי בצקר וחסאי בערב ולוקח חסאיס וכופל כל א' מהן לשנים ופותח עד שמתאכל כל פתיתה כפולה לשניס ומקריב חסין עם סאי קומץ לבונה בצוקר וסאי הגשאר עם סאי קומץ לבונה בערב וסאו הנקרא חסאי כהן גדול או מנחת חסיתין ע"ש המנחת וסוג בזמן חסית :

יום ד תורה

להמשיך מ"ס ד"ז יהוה נפסי יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סוס יסירה ו דמלוי וו אל שס ב"ן שבטשים בניקוד מולס :

א וְכָרַמְנַתָּ בַּהֲן בְּלִיל תַּהֲיֶה לָא תֵאָבֵד : א וְכָל מִנְחַתָּא דְכַהֲנָא נְמִיר תַּהֲיֶה לָא תֵאָבֵד : ב וַיִּדְבַּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : ומליל

ב ומליר יי עם משה למימר : ג דבר אר-ארהן ואל-בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים הוא : ג מליר עם אהרן ועם בנוהי למימר דא אוריתא דחטאתא בארתא דתתנכס עדתא תתנכס חטאתא קדם יי קודש קודשין היא : ד הפהן המחמא אתה יאכלנה במקום קודש תאכל בהצר אהל מועד : ד פהנא דמכפר בדמה ייכרינה באתר קודש תתאכיל בדרת משפן זימנא : ה כל אשר-יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על-הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קודש : ה כל דיקרב בבשרה יתקדש וידי מדרמה על לבושא דידי עליה תחור באתר קדוש : ו וכלי-חרש אשר תבשר-בו ישכר ואם-בכלי נחשת בשלה ומדק ושטף במים : ו ומן דחספ דתתבשר ביה יתבר ואם במנא דנחשא תתבשר ויתמריק וישתטף במינא :

נביאים ירמיה ח

להמשיך מל"ה דז"ח צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה נלכח אדני נשמה דהוד ירונה סיה יסידה נלכח ירונה סיה יסידה דהוד אל שס ב"ן שבנעיה :

א וישמחוים לשמש ולירח ולכל ! צבא השמים אשר אהבוים ואשר עבדוים ואשר הלכו אהריהם ואשר דרשוים ואשר השתחוו להם לא יאספו ולא יקברו לדמן על-פני האדמה יהיו : א וישמחונוין לקביר שמשא וסיהרא ולכל חילי שמיא דרחמונוין ודפלהונוין ודטעו בתריהון ודתבעונוין ודסגידו להון לא יתבנשוין ולא יתקברוין לזיבל מברר על אפי ארעא יהון : ג ונבחר מות מחיים לכל השארית הנשארים מן-המשפתה הרעה הזאת בכל-המקמות הנשארים אשר הרחתים שם נאם יהוה צבאות : ב ויתרעון במותא מדבחיא לכל שארא דישתארוין מן זרעיתא בישתא הדא בכל אתריא דישתארוין דאנגליתינון לתמן אמר יי צבאות : ג ואמרת

רש"י

לדומן : לזבל : היפול . הטוב להם טיפול איש כפולה שאין (ה) ושמחו . ופרשו אוחם אל מול השמש וכיו' לכוותם . לש תקוונם : אם ישוב : כשרלו לשוב מרעתם . לא ישוב . אשר אהבוים : לקבלם לאלוהים : ואשר וכיו' . ככל דבר נמיס להתחדד הדבר : לא יאספו . לא יכניסו אל הקבר : ולא יקברו . ככל דבר נמיס : לדומן . וכיו' מונחיס ע"פ האדמה דומם לדומן : (ג) ונבחר מות מחיים . כשחורים מן המיתם הכולכים בגולה יהים בלרם גדולה עד שיבחרו המיתם . המשתפה הרעם . אשר עבדו לנעל . ככל המקומות השחורים . הוא הפוך כמו השחורים ככל המקומות אשר הוחסם שם בגולה : (ג) היפול . וכי בעונם יפלו ולא יוכלו לקום ר"ל וכי אין תשובה מועלת לשוקומו ומפילתם : אם ישוב . וכי אם חסם ישוב בתשובה האם לא ישוב כי מקורן אפו כהמים דרך התקרא כשחורם שני תחיות זאין לאמר כראשונה היא המיתם וכשניה תלת אם וכן תחלוים מאתם את יסודם הם בליין גשלה נפסך (לקמן י"י) :

מנח :

אליהם בנה אמר יהוה היפלו ולא יקומו אם-ישוב ולא ישוב : ותימר להון בדנן אמר יי היפלו ולא יקומו אם למתב גלי קדמי דלא יתוכוין : ד מדוע שובכה העם הזה ירושלם משכה נצחת החיוקיו בתרמית מאנו לשוב : ד מה דיין מתחסנין למתב לפולחני עמא הדין יתבי ירושלם תבו למרד מן אוריתא ולא צבן למתב אתקיפו בנכלין מסרבין למתב : ה הקשבת ואשמע לוא-כן ידברו אין איש נחם על-דעתו לאמר מה עשיתי בלה שב במרצותם במרצתם ק' כסום שוטף במלחמה : ה אציתת וגרי קדמי לא כדכשר ממלדין לית גבר דמתוב מן בישתיה למימר מה עבדית פולהון מסין ברעות נפשיהון כסוסיא דגור בקרבא : ו גם-חסידה בשמים ידעה מועדיה ותור וסום וסום קרי ועגור שמרו את-ענת באנה ועמי לא ידעו את משפט יהוה : ו אף חוריתא בשמיא ידעא זמנא ושפנינא וכורכיא וסנוניתא נטרין ית עדן מעלהון ועמי לא הו דעיין למעבד ית קימא דיי :

מצודות דוד

רש"י

(ד) מדוע . להם מרדם הטם הם מרודם מתחדת עד העולם : הקב"ה מנצחם . משוכה נחת . משוכה עולם : החיוקיו . הטם הוא ירושלים : חסר הכתוב הטם הוא עם ירושלים ורבים כמו-הו : החיוקיו . אוחזים במרתם ומתחילים לשוב כאלו אין תשובה מועלת : (ה) הקשבת . אלי מקשיב ושומע אשר לא ידברו כן לומר שמתחילים לשוב בעבור כי חוטבים שאין תשובה מועלת אלל גם אין איש חסם מתחדת על הרעם שטפה לאחר מה עשיתי הלא פנתו כנפשו כולם שב : ר"ל לא די שאין מי מתחדת אלל חפילו כולם כאיש אחר שכ לרוץ במרוצתם שרלו מלח כמו שהיו רודפים מלח אחר הרעות כן הם רודפים גם עתה : כסום . כמו כסום הירודף במלחמה : כנחל שוטף . ועם כי הוא כנפשו כן הם רודפים אחר הרעות עם כי מחבדים נפסם בזה : (ו) גם חסידה בשמים . אפילו עוף החסידה הטטה כחזיר השמים אשר איננה ברשות אדם הלא תדע זמנים מתי תלך ומתי תשוב כי דרכה לעוף כזמן הקור לארצות החמים וכזמן הקיץ תשוב לארצות הקרים : שמרו . גם המה בלכתם לארצות החמים מתחילים את עת תואם ולא יקדמו ולא יאחרו : ועמי וכיו' . ר"ל העופות הכס יודעים דרך מהבג העולם ועמי לא ידעו משפטם והכנתם המקום כ"ה שמשלם לאיש כחפעלו :

כתובים משלי כב כג

להמשיך מיסוד ומלכות דז"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונגי נשמה דיסור א אד אדנ אדני נפש אדני רוח ארף דרת גון יוד נשמה דמלכות יף הן וף הן סיה יסידה דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל שס ב"ן שבנעשי .

א פן-תארה ארחתו ארחתו קי ולקחת מוקש דנפשך : א דלא תילף ארחתיה ותשכח פחא דנפשך : ב אל-תהי בתקעי-כרפי-בערבים משאות : ב לא תהוי משלם אירך בערבותא על חברך : ג אם-איין

מצודות דוד

רש"י

(א) פן תאלף . פן תלמדו דרכו ותקח בזה מוקש לנפשך . פן תאלף . פן תלמד : בעורבים . לשין ערבות : גשלות (ב) כחוקי כף . כחברת אנשים החוקשים כי זק בעבור זהם לבית ערב בחובו בעבודת מקום : בעורבים כחברת אנשים הנעשים ערבים על הכלאות וככל דבר נמיס : (ג) אסאין וכיו' . ר"ל אם לא יהיה לך לשלם למה תגדום

לְךָ לְשֵׁרֶם לְמַהֲיָקָח מִשְׁכָּבְךָ מִתְּהַתִּיף : ג אִם רִית לְךָ דְּפָרִיעַ נִסְכֵּיךָ
 תִּשְׁוִיתֶךָ מִתְּהַתִּיף : ד אֶל־תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ :
 ד לֹא תִשְׁנִי תְּחֻמָּא דְּמִן עַלְמָא דְּעַבְדוּ אֲבֹהַתְךָ : ה הִזִּית אִישׁ
 מְדוּר בְּמִלְאֲכֹתוֹ לְפָנֵי מַלְכִים יִתְיַצֵּב בְּלִי־יִתְיַצֵּב לְפָנֵי הַשָּׁמַיִם : ו אֵין
 הִזִּיתָא גְּבִרָא דְּמוֹהֵי בְּעַבְדְּתֵיהּ קָדָם מַלְכֵי נְקוּם וְדָא נְקוּם קָדָם
 חֲשׂוּכֵי : ז כִּי־תִשָּׁב לְדָחֹם אֶת־מִשְׁלַל בֵּין תְּבִין אֶת־אִשְׁרֵי לְפָנֶיךָ :
 ו אֵין יִתְיַבְתָּא לְמִיכַל עִם שְׂרִיטֵי אֶתְבִּיין בְּמִן דְּשִׁים קְדָמֶיךָ :

מצודת דוד
 רש"י
 פ"ה הלכות : אל תסג גבול : אל תשוב לחזור מנהג אבותיך :
 חזית : ראיה : לפני מלכים וגו' : הדבק לו : ללחם :
 לאכול לחם : בין העין : הן לך לדעת מי הוא אל עיני
 לרה או יפה :
 כי סופו יעמוד לפני מלכים : לשמש ולא יבא למה זן לעמוד ולשמש לפני שפלים ופחותים : (ו) כי תשב ללחם : כאשר
 תשב לאכול לחם עם המושל בה הוא בעל הסעודה : בין העין הן דעתך להבין את הדברים אשר לפניך להסתנוק בהם
 אל עיני יפה או רעה :

ברטנורה

משנה ב"ב פרק ה

עיקר תיו"ט

פ"ה המוכר את הספינה : סתם : מכר
 את התורן : עץ גבוה שמולין
 עליו הסם והסם הוא כעין וילון שמולין בתורן
 לנגד הרום : עוגין : ברזל שקוטרין אותו כסבל
 ותורקים אותו כענוק
 המיסלעכב ולעגן הספינה :
 מנהיגים אלו המשוטות
 שבהם מוליכין הספינה
 למקום שרוצים : מרצופין
 אמתחות שנותנים בהם
 הסמורה : אנתיקי :
 הפרקמטיא שבתוך הספינה
 וכל הגי דחשיב הכא
 דבמכר לא מכר את
 נתן והקדיש את הספינה
 לא הוה נתן ככלל
 הממנה וההקדש ולא
 דמי לבזר ודות ונתן
 דפרקון דלעיל דכולהו
 מקרקעי יניהו ובוטלי לגבי
 טהא (ח) לעיני הקדש
 וממנה חבל הן לא בטלי
 לללל : פירות כהמות המושכות את הקרקוהוהו שאין
 חרוקים בו (ז) בשעת מכירה ואין דמפרשי
 פירות עלים הנפרדים מן העגלה שמושכים את
 העגלה בהם והוא שלא יהיו קשורים בה בשעת
 המכירה
 בשארדוקים בו נמי לא קנה . ר"ש . והר"י הלוי פ"ה דהכא נמי דוקא כשאין חרוקים י . חבל
 בחרוקים

עיקר תיו"ט

צו יום ד

בארדוקים מכורים : והכי משתכחא . טור : הצמד .
 ד"ה היא . חלא דפליגי ר"י ורזנן כפי
 דתתן מלחא . דלר"י זמנין מכר זמנין לא מכר
 ולרזנן בעולם לא מכר . ר"ש . וכלו דלא תקשה
 חכמים היינו ת"ק .
 ועתי"ט : (ג) שהרצנ ידוע
 שאינו נמכר במאחיס
 זון משא"כ ס"ת בהמה
 ומרגליות דכברי חכמים
 צמ"ט פ"ד דכ"מ דיש
 להן אונאי' וממילא דה"ה
 דהוי נמי בטול מקס
 משום דהויין דברים
 שהדעת טועה בהן : כ"י :
 (ד) דתכטיי חמור הו
 וקני להו היכא דליתכחו .
 טו' : (ה) דקסבר חמור
 לרכיבי קאי ולא למשאוי
 ואיצטריא להו אי צעורן
 עליו מחלוקת כו' ולא
 אפשיטא הר"י ור"ח .
 והיינו שהר"ב לא פי'
 בתהלה היאך מייירי
 ולסוף מקסי ואפי' היו
 עליו . חבל הוא מטעם
 המע"ה . ועתי"ט :
 נהום כו' . סבר סתם
 חמור למשאוי קאי פי'
 הר"ש וקנה כולן גם
 האוכף והמרדעת דלעגון
 משאוי על גבה עשויין .
 אוכף מרדעת בין
 לרכיבה ובין למשאוי : (ו) לי הר"ש דס"ל לר"י
 דהמכר חמור סתם כו' . (ז) ואע"ג דבנקבה
 מייירי נקט בנו ע"ש שהחמור בלי זכר הוא
 ועתי"ט : בור . של מים מנוכסים ר"ש : (ח)
 ואפי' למ"ד אין אדם מקנה דשכל"ל מ"מ היכא
 שאין חמורין ורזנין לקיים המקס . לר"ח התנא
 לאשתעיין הדין ועתי"ט : (ט) וז"ל הר"ש דרך
 הימים נעשות שני ולדות בכל חודש זכר ונקבה .
 סוף מחסד ארר שאין יולדים . והנהו ולדות
 ב"ב למוף ב"ב עושין ולדות בכל חדש וכל שני כו'
 שלא יכרחו האמהות והוא שזכרו לא מכר .
 הלכך
 הלוקח פירות שובך : מה שילדו היוונים כל השנה (ח) : מפריח : הלוקח בריכה ראשונה
 ויניחה למוכר וכל שני ולדות קרוין בריכה (ט) ומניסן עם אמס כדי להיות ללוואה לאמס שלא
 יכרחו : פירות בוורת : דבורים הנולדים מן הכורות זאת השנה : נוטל הלוקח שלשה נחילים של
 שלשה הכורות מולדות הדבורים הראשונים הווא"ה מן הכורות ומניסן לתוך הכורות שלו שהראשונים
 הם

המכירה : צמד . הוא העול שאומד ומחבר את
 השוורים יחד : אין הרמים ראיה . והוא דאמר
 דסתות קנה ומחזיר אונאה * וחד משתות בטל
 מקס * סימ ככרי שהדעת טועה דסבור הלוקח
 שטוח כן והוי מקס
 טעות חבל ככרי שאין
 הדעת טועה כגון דקנה
 נמד שטוח זון במאחיס
 (ג) אמרי' בהמה
 נחם לו ואין כאלן
 בטול מקס ואין
 הלכי כרכי יהודה :
 (ב) לא מכר את כדיו
 בכלים העשויים לרכיבה
 כגון חוכף ומרדעת כולו
 עלמא לא פליגי דקנה
 אפי' אינס עליו (ד)
 בשעת מכירה כי פליגי
 בכלים של משאוי כגון
 שק ודיסקיא ס"ק סבר
 לא מכר (ה) הכלים של
 משאוי שעליו ונחוסהמדי
 סבר מכר הכלי של משאוי
 שעליו והלכה כת"ק ולא
 קנה הכלים של משאוי
 ואפי' היו עליו בשעת
 מכירה : חמורך זה *
 משמע כמות שהוא עם
 כליו : חמורך הוא *
 הוה כמכר אותו לי והוי
 כמכר חמור' סתמאין כליו
 שרשה

הס תשובים ואחרון אחרון גרוש ומשם ואילך
 מסרם כלומר נוטל אי ומניח אי (י) למוכר
 כדי שיבדלו ויתחברו עם האבות כדי שחשבו
 הכורות (יב) וכן לעולם (יג): חרות דבש
 הדבש עם השעוה יחד
 מעורבים עשוו סלות
 סלות: מניח שתי חלות:
 שמתפרנסים הדבורים
 מהם כל ימות השנשים
 (יד): גרופיות
 ענפים (יד) וחוה
 וזוהי: (ד) הקונה שתי
 אילנות סתמא: רא
 קנה קרקע כלל (טו)
 סביבותיו: הגדירו
 הרחיבו הענפים: רא
 ישפה: לא יכרות (טז)
 אותם צבל הקרקע
 אפי"פ סה"ל שלשם מוק
 לקרקע שלו דכיון דאין
 לו קרקע לצבל האילנות
 הרי צבל הקרקע שעבר
 לו קרקעות לכל זרכן כל
 זמן שהן קיימים: גזע
 כל שהוא למעלה מן
 הארץ שרואה פני חמה
 שרשין: כל שהן למטה מן הארץ: שרו: של
 צבל האילן ולא שכינתו עם ויגדל דשויטין סתמא
 מגביה הקרקע עד (שיחצבה) שיחצבה האילן
 היואל מן הגזע מקצתו בקרקע ויראו כשלשה
 אילנות ויאמר לו לוקח שלש אילנות מרתה לי ויש
 לי קרקע (יז) אלא יקח אותם ויטרפנו: ואם
 מתו שיבט האילן: אין דו קרקע: שיוכל
 ליטע אחר במקומו: קנה קרקע דחשיבי שרה
 האילן וקנה הקרקע שיש בין אילן לאילנות מתחתן
 וסולא להן כמלא אורה (יח) וסלו כדי שיוכל
 לעמוד מלקט הפירות עם הסל שלו והי"ט כשם
 בין אילן לאילן ל"ז פחות מרי אמות (יט) ולא
 יותר על ט"ז אמה (כ) אז קנה בקרקע שבין
 אילן לאילן ותחתיהן וסולא להן כדאמרן אבל
 אם יש בין אילן לאילן פחות מרי אמות או יותר
 מט"ז אמה לא קנה קרקע: (ה) לא מבר
 את הרגלים כמתפתח חניו כד"ל במקום
 שלא נהגו אבל במקום שנהגו הכל כמנהג
 המדינה (כא): מבר את הקנה את הריאה
 ונקראת

עם הראש דלא חשיבי כולי האי וכן הכבר עם
 ספל לשאינו חשוב כ"י: (כא) ס"ה בכל השניים
 בפרקן הללו שאם יש מנהג דיוע שהולכין
 אחריו

אחריו הר"ע. ועמ"ט: (כב) אבל התוי כ'
 קנה הוא ריאה עם הלב: ד'. מניח לא
 למעוטי מירי אלא להודיען שריך לתת
 טעם לכל הרי למה הם סלוקים זה מזה: ר"ע:
 רעות הוי באזאזה (כג) ולפיכך יכול לחזור בו
 מי שנתאנה בלבד דהוא
 נוקס אבל מוכר אינו
 יכול לחזור בו ואפי'
 סוקר הסיון הרבה:
 אין אחד מהן יכול
 לחזור בו ואפי' סוקר
 או סוולו ולא מלי לוקח
 למימר איני ליפות
 נכונתי והאי דאמינא
 רעות משום דרע רע
 יאמר הקונה וכן אפכא
 לא מלי מוכר למימר
 איני לרעו נכונתי והאי
 דאמינא יפות דדרך
 המוכר לומר לרע טוב:
 שחמתית ארומה
 וכל סוסטרנמיין סמוס
 ונמצאת לבנה ואיכא
 דניסא ליה בהאי ואיכא
 דניסא ליה בהאי וכל
 כהאי גוונא הוי מקס
 טעות לשניהם ושיניה'
 יכולים לחזור. דאלו ביפות
 ונמצאו רעות כולי עלמא
 ניסא להו ביפות: יין
 ונמצא חומץ איכא
 דניסא ליה בחמרי ואיכא
 דניסא ליה בסלא
 (כד): משך
 מר"ה (כה) כמטא או
 כחצר של שניס: קנה
 אבל משוכה כר"ה א'
 מהניח אפי"פ של מדד ובגון שפסק לו מתחלה
 הדמים ככך וכך יתן לו המדה אבל לא פסק לו
 הדמים אפילו מדד ומשך לא קנה דלא
 סמכא דמשיהו שהמוכר יכול להעלות הדמיסכמו
 שרואה והקונה אומר איני קונה אלא כזול:
 מדד המוכר ללוקח כר"ה אפי' בכליו של לוקח: רא קנה:
 שאין כליו של אדם קונים לו כר"ה
 (כז) ואם לוקח עיניו מדד אפילו כר"ה קנה בהגבהה:
 אם היה פקח הלוקח: שוכר את
 מקומו אס הוא כרשות בעלים (כז) ונקומו קונה
 לו ונמשאות גדולות איירי דאין דרכן להגביה
 לכך קני במשיכה: עד שיטלשגנו היינו הגבהה (כז)
 ואורחא דמלחא נקט דדרך מגביה לטלטל
 מנקום למקום (כח) ואם היה מחובר לקרקע
 כגמרא מוקי לה כגון שאמר לו מוכר ללוקח
 כך ויפה לי קרקע כל שהוא וקנה כל מה שעליה
 דכיון ששכרו לעשות מלאכה בקרקע שלי ועשה
 בו מלאכה כל שהוא קנה שכירו וקנה נמי

הכבר לא מבר את הרגלים מבר את
 את הקנה אבל בדקה מבר את
 הראש מבר את הרגלים מבר את
 הרגלים לא מבר את הראש מבר
 את הקנה מבר את הכבר מבר
 את הכבר לא מבר את הקנה:
 (ו) ד' מדות במוכרין מבר לו
 חטים יפות ונמצאו רעות הלוקח
 יכול לחזור בו רעות ונמצאו יפות
 המוכר יכול לחזור בו רעות ונמצאו
 רעות יפות ונמצאו רעות אין אחד
 מהם יכול לחזור בו שחמתית
 ונמצאת לבנה לבנה ונמצאת
 שחמתית עצים של זית ונמצאו של
 שקמה של שקמה ונמצאו של זית
 יין ונמצא חומץ חומץ ונמצא יין
 שניהם יכולין לחזור בהן:
 (ז) המוכר פירות לחבירו
 משך ולא מדד קנה מדד
 ולא משך לא קנה אם היה
 פקח שוכר את מקומו הלוקח
 פשתן מחבירו ה"ז לא קנה עד
 שיטלשגנו ממקום למקום ואם היה
 במחובר לקרקע ותלש כל שהוא
 קנה

אוחו דבר שרואה להקנות לו עם השמירות (כט) לביכר אס תלש כל שהוא קנה : (ח) עד שלא נתמלאה המדה למוכר . במדה שאינה של שניהם מיירי (ט) והמשאיל השאילה לשניהם והרי הוא שאולה למוכר עד שיתמלא וימסוראילך .
 קנה : (ח) המוכר יין שמן לחבירו . והוקרו או שהוולו . אם עד שלא נתמלאה המדה . למוכר . משנתמלאה המדה . ללוקח . ואם היה סרסור ביניהן . נשברה החבית . נשברה לסרסור . וחייב להטיף לו שלש טיפין . הרבינה ומיצה הרי הוא של מוכר . והחנוני אינו חייב להטיף שלש טיפין . ר' יהודה אומר ע"ש עם חשיכה פטור : (ט) השולח את בנו אצל החנוני ופונדיון בידו ומדר לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר . שבר את הצלוחית ואבד את האיסר חנוני חייב . ר' יהודה פומר שעל מנת כן שרחו . ומודים חכמים . לר' יהודה בזמן שהצלוחית ביד התינוק ומדר החנוני לתוכה חנוני פטור : (י) הסיטון מקנה מדותיו אחת לשלשים .
 מוכר . לפי שנתאסרו הצבילים . הר"ם ונחמיה : (כג) אכל נחויב הפונדיון . ל"ק דכיון שעבד החנוני בידו נחמייב בחליפיו ובחשלומוין גמורים כו' דאס היה מחזיר אותו הפונדיון עלמו ה"כ דפטור . תו' ונחמייב : שע"מ כו' . ואפי' ללוותים שלקה למוד זה לא חריס . לא מחייב ביה ר"י דס"ל דלא הוי אלא שואל . וכי מחזיר למקום ששאלו משם די . גמ' : ומודים כו' : היכא דלא נטלה למוד זה לא חריס אפי' נטלה למוד לחינוק כו' . וא"כ לא חפקה מרשות צבילים . ונש"ה
 לאורועי ליה שהוא לריך לשמן ולא שיטלם השמן על ידו ובגמרא פריך אמאי חייב החנוני על הללוותים אכרה מדעת הוא (כג) שהרי הוא עלמו שלמה בידו כו' . ומשייב גנון שנטלה חנוני למוד זה שמן לאחרים הלך נעשה גזול עליה וקמה ליה ברשותיה עד דמהדר לה למרה ואע"כ דאכרה לחנוק לא מופטר מינה . רבי יהודה פומר . שעל מנת כן שלחו כי היכי דלשדר ליה לחנוני בידו כו' : שהוא פטור . מדמי ללוותים ואין הלכה כר' יהודה : (י) הסיטון סוחר שקונה הרבה ביעד וחזר , ומוכר להנונים מעט מעט : מקנה מדותיו : כשכיל היין והשמן שקנה

ועש"ה פטור מן הללוותים . ר"ם : הלוח כו' : שנקדס בחוכס והמדה מתמעטת : ובעל הבית סיטון פעם אחת בשנה . דכיון שמוכר חזיר אין המסקה נקדס בחוכס אכל בשנה כו' . ר"ם ועמייב : חנוני כו' . ואפי' רשבי' מודה . ר"ם ונ"י : (לד) כמו ומחה ה' דמעה מעל כל פנים ר"ם : (לה) כבשר ושמן ודבש ודג מליים מפני שדבק בו מהלכלוך ומכביר המשקל . כ"ו : (לו) לפי שיש להן בית קבול דבק בהן יותר . הר"ם : ביבש . כגון פירות כמון ופלפלין א"כ לקנה שלא בדבק בהן מאומה . ועמייב : (לז) וה"ה לעשר ליתרון ביתו כדא"י בגמ' הכרע א' לכולם . ונוקיי לה במקום שנהגו להכריע : (לח) מסוס דנפיש יותר מדאי הכרע טפת בדבר קל . כ"ל הר"ם : נותן כו' . דאמר קרא איפה שלימה ודק . ודק מיותר היא למדרש אע"פ שאינה שלימה גרמ' . דק משלך ותן לו . גמ' : (לט) וכן הגרמה דשמיטה לי הכרעה והטייה הוא שמיטה הסכינ חוץ למקום שמיטה . הר"ם : (מ) מדלא קטני א' מעשרה כו' דייקוין לה בגמ' דח"מ וה"ק א' מעשרה לעשרה כו' . ונראה מפני שהלך דבבק יותר ואינו מטיף לו הכל . אריך להוסיף לו יותר מביבש . הר"ם : (מא) ואפי' במקום שמוחקים נמי א"כ למחוק כ"כ בצמזוס . הר"ם : בדקה . דמפסיד מוכר משום שאינו יכול למחוק כ"כ ובגסה מוחק יותר כו' ר"ם : (מב) מדכתיב איפה כו' ודק לאטפויי אחא מכל מקום שאף זה יכול לבא לרמאות דאיכא דחוי במדידה ולא ידע לא כפחות ולא כחוספת ויאמר כך המנהג . הר"ם :

לשלשים יום ובעל הבית אחת לשנים עשר חודש . רשב"ג אומר חלוף הדברים חנוני מקנה מדותיו פעמי' בשבת וממחה משקלותיו פעם אחת בשבת ומקנה מאוננים על כל משקל (ס"א) ומשקל : (יא) ארשב"ג בר"א בלח אבל ביבש אינו צריך וחייב להכריע לו טפה . היה שוקל לו עין בעין נותן לו גירומיו אחד לעשרה בלח ואחד לעשרים ביבש . מקום שנהגו למוד בדקה . לא ימוד בגסה . בגסה לא ימוד בדקה . למחוק . לא יגרוש . לגרוש . לא ימחוק .

וכיבש מוסיף (ס"ב) עשירות ליטרא לכל עשיריט ליטרא : למוד בדקה . במדה קטנה : לא ימוד בגסה . במדה גדולה דהוי פסידא דלוקס שאין נותן לו אלא הכרע אחד (מא) והיה צריך ליתן לו הכרעת רבות : למחוק . להסיר מה שעולה על שפת המדה : לא יגרוש . ואע"פ שמוסיף לו דרמים (מג) : לא ימחוק . ואע"פ שפוחת לו מן הדרמים :

גמרא ב"ב דף ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון דנצה דמלכות דבריאה במ

מכר את הפרה לא מכר את בנה וכו' היכי דמי אי דאמר ליה היא ובנה אפי' פרה ובנה נמי אי דלא אמר ליה היא ובנה אפילו חמוד נמי לא אמר רב פפא דאמר ליה חמוד ופרה מניקה אני מוכר לך בשלמ' פרה איכא למימר לחלבה בעי לה אלא חמוד מאי קא אמר ליה ש"מ היא ובנה אמר ליה ואמאי קרי ליה סיה שמחלך אחר סיחה נאה

א"ר

רש"י

חמוד אין לריך לחלבה ומהתמא כי אמר לו מניקה לפסויי כנה קאמר ליה : אחר סיחה נאה ינקריאה כנחת

א"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן מאי דכתיב ער כן יאמרו המושלים וכי המושלים אלו המושלים ביצרים באו חשבונבאו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה תבנה ותכונן אם אתה עושה כן תבנה בעוה"ז ותכונן לעוה"ב עיר סיחון אם משים אדם עצמו כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה מה כתיב אחריו כי אש יצאה מחשבון תצא אש ממחשבון ותאכל את שאינן מחשבון להבה מקרית סיחון מקרית צדיקים שנקראו שיחין אכלה ער מואב זה המהלך אחר יצרו כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה בעלי במות ארנון אלו גסי הרוח דאמר מר כל אדם שיש בו גסות הרוח נופל בגיהנם ונרים אמר דשע אין רם אבדחשבון אבד חשבוננו של עולם עד דיבון אמר הקב"ה המתן עד שיבא דין ונשים עד נפח עד שתבא אש שאינה צריכה ניפוח עד מירבא עד שתדאיב נשמתן ואמרי לה עד דעביד מאי רבעי א"ר יהודה אמר רב כל הפורש מר"ת אש אוכלתו שנאמר ונתתי פני בהם מהאש יצאו והאש תאכלסכי אתא רב דימי א"ר יוחנן כל הפורש עצמו מר"ת נופל בגיהנם שנאמר אדם תועה מדרדהשכל בקהל רפאים ינוח ואין רפאים אלא גיהנם שנאמר ולא ידע כי רפאים שם בעמקי שאול

קרוואיה רש"י

גנחה ולא כוקן שרירך מרדע : כעיר זה : שמתפחה בלרוח : אבד חשבוננו של עולם : כלומר לית דין ולית דין : ער מן המתכסים : לירקים : שנקראו שיחין : אילנות כדכתיב : נפח : כלומר אש שנתפחה מעצמו : ער דעביר : הקב"ה מאי לדיק כחמר יסרה : ער מואב : כעיר שמהלך אחר תאוהו : דבעי : מסאש ילאו : מן התורה פירושו דכתיב בלא כס דברי כלש :

זוהר צו דה לה ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

פתח רבי אלעזר ואמר ואשים דברי בפך ובכל ידי כסיתך וגו' . תנין כל בר נש דאשתדל בתילי דאוריית' ושפותיה מרחשן אורית' קב"ה חפיה עליה ושכינת' פרש' עליה גרפסי' דהא הוא דכתיב ואשים דברי בפך ובכל ידי כסיתך ולא עוד אלא דהוא מקיים עלמ' וקודש' בריך הוא חדי עמיס כאלו הסו' יומא נטע שמיא וארע' דהא הוא דכתיב לנטוע שמים וליסוד ארץ ולאמר ליון עמי אחס : מכאן אוליפני דישאל אקרונ בשמ' דליון דכתיב לאמר ליון עמי אחס וחמיידכ"י אקרי בשמא דליון דכתיב ליון בתשפט תפדה ושבים בלרקס : תו פתח ואמר לור תעודה חתום תורה בלמודי לור תעודה : דא סהדות' דרוד דכתיב ועדותי זו אלמדת לור היא קישורא כמאן דקטר קיעור' באתר חד : חתום תורה בלמודי : חתום תורה חתימ' דאוריית' וכל נגידו ורבו דנגיד מלעיל' בעאן (כ"א בין) חתימ' דיליה בלמודי בין דחמן אסתכש רבו ומשחא בין תרי' קיימי' דחמן שריין אחר כנישו דכל רבות ומשח דנגיד מלעיל' לאשראש ליה בפומי דאמא ולארכ' ליה בשחי' תעודה וכדין אסתקשר כלא קשר' חד מסימני' ת"ח מס בין איון דמשתדלי באוריית' לנביאי' מסימני' : איון דמשתדלי באוריית' עדיפי מנביאי' בכל זמנא מאי טעמי' דאיון קיימי' בדרג' עלאה יתיר מנביאי' : איון דמשתדלי באוריית' קיימי' לעילי' באתרי' דאקרי תורה דהוא קיומי' דכל מסימנות' ונביאי'

ונביאי' קיימי' לתתא באתר דאקרונ . לנח וסוד על דא (ל"ג אקרונ) איון דמשתדלי באוריית' עדיפי מנביאי' ועלאה מנכון יתיר דאלין קיימי' לעילי' ואלין קיימי' לתת' . איון דאמרי מילין ברוח הקדש קיימי' לתת' מכלהו ועל דא זכאין איון דמשתדלי באוריית' דאיון בדרג' עלאה יתיר על כלא . וע"ד מאן דלעבי באוריית' לא אנטריך לא לקרבנין ולא לעלוון דהא אוריית' עדיף מכלא וקשורי' מסימנות' דכלא . וע"ד כתיב (משלי ג) דרכים דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום וכתיב (תהלים קיט) שלום רב לאוהבי' תורתך ואין למנו ממשול :

מוסר יוסף לחק הלכה פסוקה

הפער קדושה ח"ב פער ו הרי"ם סלי תעשה הקרבנות פ"ה

ציצית כבר ידעת כי הוא שקול כלל הכור' ונגימתי' ת"ר ועסי"ג חוליות כרי חרי"ג נסכתוב ורואהסלוחו זכרטה את כל מלות ה' מגיד ששקול כל המלות הפילין מי שאינו מקיימן נקרא קרקפתא דלא מוח הפילין שאינו קם בתחיית המתים והמניחן כל המזיקין ואזים יראיםממנו ועליו נאמר וראו כל עמי הארץ וגו' רבי אלעזר אומר הלו הפילין של ראש ולעמוד לבא עליהן לאחר לדיקים וישנים ועערותיהן בראשיתיהן ק"ש כבר ידעת כי יחודו של מקום שהיא טרע לכל המלות נסים כס רמיח תיבות כי ע"י קריאתה נתקיינורמיח ליברי השתה גם לחז"ל בקרא ק"ש פעמים בכל יום כאלו מקיים כל התורה שנאמר ובגית בו יומם ולילה :

ציצית כבר ידעת כי הוא שקול כלל הכור' ונגימתי' ת"ר ועסי"ג חוליות כרי חרי"ג נסכתוב ורואהסלוחו זכרטה את כל מלות ה' מגיד ששקול כל המלות הפילין מי שאינו מקיימן נקרא קרקפתא דלא מוח הפילין שאינו קם בתחיית המתים והמניחן כל המזיקין ואזים יראיםממנו ועליו נאמר וראו כל עמי הארץ וגו' רבי אלעזר אומר הלו הפילין של ראש ולעמוד לבא עליהן לאחר לדיקים וישנים ועערותיהן בראשיתיהן ק"ש כבר ידעת כי יחודו של מקום שהיא טרע לכל המלות נסים כס רמיח תיבות כי ע"י קריאתה נתקיינורמיח ליברי השתה גם לחז"ל בקרא ק"ש פעמים בכל יום כאלו מקיים כל התורה שנאמר ובגית בו יומם ולילה :

ציצית כבר ידעת כי הוא שקול כלל הכור' ונגימתי' ת"ר ועסי"ג חוליות כרי חרי"ג נסכתוב ורואהסלוחו זכרטה את כל מלות ה' מגיד ששקול כל המלות הפילין מי שאינו מקיימן נקרא קרקפתא דלא מוח הפילין שאינו קם בתחיית המתים והמניחן כל המזיקין ואזים יראיםממנו ועליו נאמר וראו כל עמי הארץ וגו' רבי אלעזר אומר הלו הפילין של ראש ולעמוד לבא עליהן לאחר לדיקים וישנים ועערותיהן בראשיתיהן ק"ש כבר ידעת כי יחודו של מקום שהיא טרע לכל המלות נסים כס רמיח תיבות כי ע"י קריאתה נתקיינורמיח ליברי השתה גם לחז"ל בקרא ק"ש פעמים בכל יום כאלו מקיים כל התורה שנאמר ובגית בו יומם ולילה :

הנחת העומר שהנסכים שלו שני עשרונים בלול בשלישית ההין שמן אע"פ שנכסלה סולתו לא נכסלה יינו ושטנו אלא יין לנסך רביעית ההין :

מצות השם

סו"ע גב מנחות עב מנות יח סה"ד ה' תעשה קרבנות פ' יב סה"מ לית קלה סנה לאיון שכב

קרה (עו) מ"ח שלח תאכל מנחת כהן שנא' וכל מנחת כהן כליל חסיה לא תאכל והאובל מנחת כהן ביום לוקה לכן מנחת זכרי כהונה לת היו קמננות אלא וותן מלח על בולומשלך על האש בת כהן או בת ישראל חין שירי מנחתה נאכלת כשירי מנחת ישראל + אשח כהן בין שהיא בת כהן או בת ישראל חין שירי מנחתה נאכלת מפני חלק הבעל ואין כולה לאישים מפני חלק האשה אלא הקומץ קרב לעלמו והשירים מתפזרים על בית הדשן ונהג בזה"ש ב"ז"ו :

זכרים דף גב סה"ד ה' תעשה קרבנות פ' א ה' ח סה"מ תיע סד ורמזין תיעי כשורס יב סנה עשין קפא

קרב (סג) מ"ב לעשות מעשה קרבן טהאח ט"י וזאת תורת הטטאת כו' כל טהאח לצור מזכרי עז או מן הבקר וכל טהאח ימיר נקבה מכבשים או עזים חוץ משעיר נשיא ופר כהן משוח ופר כ"ג של י"ב . אס טהאח יסיד הוא כך מעשהו הבעלים סומך בצפון שחתי ידיו על ראש קרבן הטטאת בכל כהו ופניו לעברד ומתורה אנה השס טהאחי עויתי פשעתי ועבדתי על עון כרת פלוני וחזרתי בתשובה וזה כפרתי אנה השס כפר נא לחטאים ולעוונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ופשעתי ותיקף שוטנו בצפון אפי' זר וכהן מקבל דמו בכלי שרת בצפון ומוליכו למזבח ועוליבכבש וטובל אצבעו הימין בדם הטטאת וטומנו באגודל מכאן ובאמה מכאן וותן ארבע מתנות על ארבע קרנות המזבח למעלה משוט הסקרא ומפשיטה ומפריס האימורין ומולחן וורקן על האש ושאר כשרה נאכל לזכרי כהונה בעזרה ליוסולילה והעור לכהנים וטהאות הנשרפין (ע' ס' קכ"א קכ"ב קכ"ג) נחיתחן כחתי העולה בחון ושרפין שס עם העור שאין מפשיטין אותן (פ' ס' קכב וכלל ט"ו) ומעש' טהאח העוף כסי' קכ"ה ונהג בבית המקדש בזכרי כהונה :

להמשיך נפש דו"ח יהוה נפש י יה יהוה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יסוד ה דמילוי
הה אל סס ב"ן שבטשים בניקוד חולם :

« פל זכר בפנהים יאכל אתה קדש קדשים הוא : א פל דבורא
בכדגיא ייכול יתה קדש קודשין היא : ב וכל חמאת אשר
יובא מדמה אל אהל מועד לבפר בקדש לא תאכל באש תשרת :
ב וכל חמאתא דיתעל מדמה למשבן זמנא לכפרא בקודשא לא
תתאכל בנורא תתוקד : ג וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא :
ג ורא אורייתא ראשמתא קודש קודשין הוא : ד במקום אשר ישחמו
את העלה ישחמו את האשם ואת דמו יזרק על המזבח סביב :
ד באתרא דיכסון ית עלתא יכסון ית אשמתא וית דמיה יזרוק על
מדבחה סחור סחור : ה ואת פל חלב יקריב ממנו את האלה
ואת החלב המכסה את הקרב ה וית פל תרביה יקריב מגיה ית
אליתא וית תרבא דחפי ית גוא :

נביאים ירמיה ה

להמשיך נפש דו"ח צבאות נפש צ צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגס אדני נשמה
דסוד יהוה חיה יסוד הלל יהוה חיה יסוד דסוד אל סס ב"ן שבטשים

« איכה תאמרו חכמים אנחנו ותורת יהוה אתנו אכן הנה לשקר
עשה עט שקר ספרים : א איכדן תימרון חכימין אנחנו
ועל אורייתא דיי אנחנו רחיצין בכין הא לשקרא עבד ספר קודמס
דשקר לזופא : ב הכשו חכמים חתנו וילכדו הנה בדבר יהוה מאסו
וחכמת מה להם : ג בהיתו חכימא אתברו ואתאחידו הא כפתנמא
דיי קצו וחולק בחוכמתא לית להון : ד לכן אתן את נשיהם לאחריים
שדותיהם לירדשים כי מקמן ועד גדול פלה בצע בצע מנביא
ועד פהן פלה עשה שקר : ה בכן אתן ית נשיהון לאוחרין
תקלתהון לירדתי ארי מן זעירא ועד רבא פילדהון אנסי ממון
מספר ועד פהן פולדהון עבדי שקר : ו וירפו את שבר בת עמי

על

מצודת דוד

הכס לשקר חיה חכמתם לשקר בכס : עשה עט שקר (ה) ותורת וכו' ר"ל יודעים חלו את התורה חן
סופרים נביאים חוכמים כותבים : כולע כחמה הכס לעשה עשה העושה את הקולמוס לכתוב ספר
התורה ולחכם היו הספרים שכתבו את התורה הואיל ואיכס
מקיימים אותה (ג) הובישו חכמים הם המחוקקים עלתם לתבועם הלא יבשו צעת יתחו וילכדו ברעם ולא ילילו ופסס
בחכמתם וחכמת מה לסס ר"ל הם חיה חכמים סבירס כלל בחכמת התורה מלכו וחק לא יוכלו להליל נפשם בחכמת
חס כן כחם יתפארו : (א) לאחריים לעט אחרי לירדשים כל מי מהעבדים שירלה לרשת כולה כולע בעל כולסגולוס
סון מנביא כביא השקר כהן כהן הכעל : (ד) וירפוס מרפאוס את שבר בת עמי ורעשה התורה לכא ר"ל הם
מוליחים

רש"י

עד נקלה לאמר שלום ! שלום ואין שלום : ד ואסאו ית תבר
בנישתא דעמי במלי שקריהון למימר שלמא שלמא ודית שלום :
ה הכשו פי תועבה עשו גס בוש לא יבושו והבלם לא ידעו לבן
יפרו בנפלים בעת פקדתם יפשו אמר יהוה : ה עליהון למבחה
ארי תועבה עבדו אה מבחה לית אנון בהתין ואתנפעו לית אנון
ידעין בכין יתרמון קטילין בעדן דאסער עליהון הוביהון יתקרון
אמר יי :

מצודת דוד

מוליחים חלכס דלגת הרעס הכאה * על נקלה עם אמרס
נקלה וחכמה לחמר שלום חכיה ולא חבוא הרעס * כזה סס
מרפאוס שרס חלל לא יהיה שלום וחסה מכחשים : (ה)
הובישו * ר"ל עכ"פ חיה להם להכזיאים והכניסו להיות ככלום כאשר עשו דבר חוכמה כדרך החוכמים אשר יכלמו
חס כל לידס דבר חוכמה כמקרה : גס כזו וכו' * ר"ל עשו חוכמה וגס לא יבושו בעבודה והכלס וכו' * חיים יודעים
מה הוא כלומס וכפל סדר כתיב : לכן ופלו * הכזיאים והכניסו הכס ופלו בעת ופלו כל הפולסים עמי החוכמים *
בעת פקדתם * בעת שאזכור עליכם עוונס להפרע מהם וסוד כזמן החורבן אז יכעלו גס מהם :

כתובים משלי כג

להמשיך נשמה דו"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה
דיסוד א אד אדני נפש אדני רוח אלף דלת נון יוד נשמה דמלכות יף הו וף הו חיה יסודס
דיסוד יהוה חיה יסודס דמלכות אל סס ב"ן שבטשים

« ושמת שפין בל עך אס בעל נפש אתה : א ותשים סבינא
בדועך אין מרא דנפשך את : ב אל תתאו למטעמותיו
והוא לחם בזבים : ג לא תתרגיג לבשולוי והגון מיכולתא
דכדבותא : ד אל תינע להעשיר מבינתך חדרל : ה לא תקרב
לעתירא אלא כביונתך פרק מגיה : ו התעורף התעורף קרי עיניך ! פו
ואינגו פי עשה יעשה לרו כנפים כנשר ועוף יעוף קרי השמים :
ד אין תצר עיניך ביה לא מתחוי לך מטול דמעבד עבד ליה גפתא
היך נשרא דמים בשמא : ה אל תלחם את לחם רע עין ואר
תתאו למטעמותיו : ה לא תיכול עם גברא דבישא עיניה ולא
תתרגג לבישולוי :

רש"י

מצודות דוד

ושמת סכין בלועך : חס רחיה עינו ררה אל תחלל משלו : (ח) ושמת ר"ל חלוי תבונן דבר ויטע לך : להסוס
חס בעל נפש חס * חלל לחבול אל תחלו אל תחיה :
אל חיגע * להעשיר לעשות גרסחד חבילות חבילות סוף
שתחכם : ומכיתך * שחמה מכון חלל מדבר זה : התעורף
עיניך * כרגע שתכביל עיניך לעלות ואין אותם כגורסח
ענינים כד :

מכירת עמך כי הם תועלת במרבית הסון (ד) התעורף ר"ל מה צלע בעושר וכו הוא דבר החתקים כלל פעמים
הבודה בעשה קלה עודך הענע עיניך להסתכל בו ואינו כי תחלוס יאכר וכללו עשה לעזא כפיס לעוף מתוך חיש
מסר כשר הוס המוסר לעוף ללר השמים וכסס מהעין (ה) אל תלחם אל תחלל להם ולמוספה ביחיר פירש
ואמר את לחס וכו' :

באותו יום שזין סדר לסדר נותנים הבנינים :
הלא כבר נא' ונתת על המערכה ועל מעש
משמעותו משה מנשה והיינו סמוך ה"ק על
סמוך (י) והלכה כאבא שאול (ו) מפוצלין לתת
ראשי קנים בלוחספוליס

לבונה זכה אמר להן והלא כבר
נאמר ועליו משה מנשה (ו) ארבעה
סניפים של זהב היו שם מפוצלין
מראשיהן שהיו סומכין בהן שנים
לסדר זה ושנים לסדר זה ועשרים
ושמונה קנים כחצי קנה חלול י"ד
לסדר זה וי"ד לסדר זה לא סדור
הקנים ולא נמילתן רוחה את השבת
אלא נכנס מע"ש ושומטן ונותנן
לאורכו של שלחן כל הכלים שהיו
במקדש ארכן לאורכו של בית :
(ז) שני שולחנות היו באולם
מבפנים על פתח הבית אחד של
שיש ואחד של זהב על של שיש
נותנין לחם הפנים בכניסתו ועל
של זהב ביציאתו שמעלין בקדש
ולא מורדין וא' של זהב מבפנים
שעליו לחם הפנים תמיד ארבעה
כהנים נכנסין שנים בידם שני סדרים
ושנים בידם שני בזיכין וארבע'
מקדימין לפניהם שנים ליטול שני
סדרים ושנים ליטול שני בזיכין
המכניסים עומדים בצפון ופניהם
לדרום

ויראו והבדים לרחבו של ארון היו מונחים דאלו
לארכו של ארון היו בדים לא היה בין בד לבד
אלא שיעור רוחב הארון והיינו אמתא ופלגא
ותרי גברי הנושאין בשני בדים את הארון שנים
מנאן ושנים מנאן לא הוו עלו לייכנס בין בד
לבד אלא ודאי לרחבו כחוטם והן היו מנזרח
למערב שהרי היו דוקים כפרוכת נמנא ארכו
של ארון לרחבו של בית : (ז) על פתח הבית
אכל פתח הסיכל כניסתן ולא היו מניחין שם
אלא להראות שמעלין בקדש דעשיו מניחן על
של שש ומיד נושאין להיכל (י) ומסדרן על
של זהב של משה ועל של זהב ביציאתו עד
שוקטרו בזיכים כדקתי לקמן במתני' :

המבניסין עומדין בצפון דהכי עדיף פני
דלוחן

על של שש עד שיסדרוהו והספא עשו של שש
שלא יתעפס כיון ששה זמן רב : (יג) דקדושת
לפון חמירא דק"ק שמיטתן כנפון : (יד) כלו'
שזה בשש : עיש' ל"ע אמאי לא מיימי
למשה זו כנמ' סוכה

לדרום המוציאין עומדים בדרום
ופניהם לצפון אלו מושכין ואלו
מניחין ומפחו של זה כנגד מפחו
של זה שנאמר לפני תמיד רבי
יוסי אומר אפילו אלו נוטלין ואלו
מניחין אף זו היתה תמיד יצאו
ונתנו על השלחן של זהב שהיה
באולם הקמירו הבזיכין והחלות
מתחלקות לכהנים חל יוה"כ להיות
בשבת החלות מתחלקות לערב
חל להיות ע"ש שעיר של יוה"כ
נאכל לערב הבבלים אוכלין אותו
כשהוא חי מפני שדעתן יפה :
(ח) סדר את הלחם בשבת ואת
הבזיכין לאחר שבת והקמיר את
הבזיכין בשבת פסול ואין חיבין
עליהן משוי פגול נותר וממא סדר
את הלחם ואת הבזיכין בשבת
והקמיר את הבזיכין לאחר שבת
פסול ואין חיבין עליהן משום פגול
ונותר וממא סדר את הלח' ואת
הבזיכין לאחר שבת והקמיר את
הבזיכים בשבת (פסול) כיצד יעשה
יניחה לשבת הבאה שאפילו היא
על

דלוחן שמסדרין העזרה יהיו כלפון (י) :
אלו מושכין ועד שלא הגביהו מן השלחן
אלו מניחין אפי' אלו נוטלין ואלו עצמן
מניחין אחר שטלו : אף זו היתה תמיד
דסדר ר"י דלוחן תמיד
אלא שלא יליו שלחן לילה
אחר בלא לחם : והחלות
מתחלקות לכהנים :
משמר הוצא חולק עם
משמר הכנס (יד) חל
יוה"כ להיות בשבת
שדיו לחם הפנים לאכלו
בלוחם שבת שנוטלין אותו
מעל השלחן ועשיו אין
יכולין לאכלו מפני
התענית : החלות
מתחלקות לערב ואין
מנמיסין לחלוק למחר
מפני שפסל בלינה לאחר
זמנו שפסל : השעיר
של מוסף שהוא טעם
ונאכל לכהנים : נאכל
לערב בליני שבת שזמנו
ליום ולילה עד שחזר
ואפי' שאין יבילים
לכשלו בשבת ולא כיום
הספורים : הבבליים
כהנים שעלו מבבל ובגמ'
מפרש דלא בבליים היו
אלא אלכסנדרי היו ועל
שם שמונאים ת"ס (טו)
שבא"י את הבבליסקוראים
אלכסנדרי שמושים מעשה
רעבתנות בבליים :
היו אוכלים אותו חי
כשכל יוה"כ להיות

צ"ע : מפני שדעתן יפה ואין קנים לאכול השער כשהוא חי : (ח) ואת הבזיכים לאחר
שבת ודין היה לסדרן בשבת בשעת עריכת הלחם : והקמיר את הבזיכין בשבת פסולה
דמחוסר זמן הוא שלא היו על השלחן אלא ששה ימים והכא א"ל לחקן ולומר ויניחו עד שבת
הבאה דכיון דלחם נסדר כדיו ובשבת קדשו שלחן ושזכ אינו יכול להשהותו אלא עד שבת
לחשונה ומיפסל בלינה : ואין חיבין עליהם משום פגול : אם הקמירן ע"מ לאכול הלחם
למחר אינו פגול שלא קרב הממיר כמלותו ולא משום נותר שאין נותר חל על הלחם שהרי
אין ראוי לזכינה : וממא האוכלין בטומאת הגוף אינו זכרת כדלמדין בהקומץ הניתר
לטהורים מייבס עליו משום טומאה וזה לא יתיר לטהורים מעולם דבזיכים הוו מתירים ריחיה
ולא קרבו להלכתן : יניחנו לשבת הבאה ויעמוד שבעיים על השלחן דכיון דלא נסדר
בשבת אין שולחן מקדש עד שחגיג שבת ומאוחו שבת יכול להשהותן ז' ימים : שאפילו היא
על

על השולחן ימים רבים * קודם השבת : אין בכך כלום * שאין השלחן מקדשו עד השבת הלכך לא מפסול בלינה לאחר השבת : (ט) אין פחות משנים * מבי' ימים משלחו : נאכל רשע * שאחרי כן * לפי שאין אפייתן רוחה לא שבת ולא יום טוב : לתשעה * בשבת כי שהו תשיעי לאפייתו : לעשרה * שאחרי כן * בשבת : שני י"ט של ר"ה * קודם לשבת נאפה ברכיני ונאכל בשב' שנים הרי לאחר עשר

על השולחן ימים רבים אין בכך כלום : (ט) שתי הלחם נאכלות אין פחות משני' * ולא יותר על שלשה כיצד נאפות מעי"ט ונאכלות בי"ט לשני' * חל י"ט להיות אחד השבת נאכלות לשלשה לחם הפנים נאכל אין פחות מתשעה * ולא יותר על אחד עשר כיצד נאפה בע"ש ונאכל בשבת לתשעה חל יום טוב להיות ערב שבת נאכל לעשר' בי' ימים טובים של ר"ה נאכל לאחר עשר ואינו רוחה לא את השבת ולא אומר משו' ר' שמעון בן הסגן רוחה את יום טוב ואינו רוחה את יום צום :

נמרא מנחות דף צט ע"ב הלכה ה' כלל כלי המיון דהוד דמלכות דבריאה במובן אפילו אלו נוטלים ואלו מניחים וכו' תניא רבי יוסי אומר אפילו סילק את הישנה שחרית וסידר את החדשה ערבית אין בכך כלום אלא מה אני מקיים לפני תמיד שלא ילון שלחן בלא לחם * א"ר אמי מדברי ר' יוסי למדנו אפילו לא שנה אדם אלא פרק א' שחרית ופרק א' ערבית קיים מצות לא ימוש ספר התורה הזה מפיד' א"ר יוחנן משום רשב"י אפי' לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאומרו בפני ע"ה * ורבא אמר מצוה לאומרו בפני עמי הארץ שאל בן רמה בן אחותו של רבי ישמעאל את רבי ישמעאל כגון אני שלמדתי את כל התורה כודה מהו ללמוד חכמה יונית קרא עליו המקרא הזה לא ימוש ספר התורה הזה מפיד' והגית בו יומם ולילה צא ובדוק שעה שאינה לא יום ולא לילה ולמוד בה חכמה יונית ופליגי דר' שמעון בר נחמני דא"ר שמעון בר נחמני א"ר יונתן פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה ראה הקב"ה את יהושע שדברי תורה חביבים עליו ביותר שנאמר ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך

ההאהל רש"י * מערכות שעתידה שם בשבת זו : שלא ילון * בלינה : מדבריו של רבי יוסי * דאמר משום רשב"י * כישן שחרית מעט בשולחן וסודר ערבית מעט קרי ליה תמיד שיימ אפי' לא שנה אדם וכו' : אסור לאומרו : שלא יאמר בק"ש סגי ולא ירגיל בניו לתימ' : מלוא לאומרו * דבשר משום ק"ש נושע שר גדול כו' כי אז ילליח את

דרכך אם היה עוסק כל היום כ"ש שספרו גדול וירגיל את בניו לתימ' : ופליגי * הא דר' ישמעאל דאמר חובה ללמוד כל היום : כל כך חביבין כו' לא ימוש * הכניחתו שלא תשתנה תורתו ממנו : לא יום עליו חובה * כל היום שיש לו טוב ואומר מתי אפרעו ואיפשר כך לא יאמר אדם אשנה פרק אחד ואיפשר

ההאהל רש"י * מערכות שעתידה שם בשבת זו : שלא ילון * בלינה : מדבריו של רבי יוסי * דאמר משום רשב"י * כישן שחרית מעט בשולחן וסודר ערבית מעט קרי ליה תמיד שיימ אפי' לא שנה אדם וכו' : אסור לאומרו : שלא יאמר בק"ש סגי ולא ירגיל בניו לתימ' : מלוא לאומרו * דבשר משום ק"ש נושע שר גדול כו' כי אז ילליח את

האהל א"ל הקב"ה יהושע כל כך חביבים עליך דברי תורה לא ימוש ספר התורה הזה מפיד' תנא רבי ישמעאל ד"ת לא יהו עליך חובה ואי אתה רשאי לפטור עצמך מהם אמר חזקיה מ"ד אף הסיתך מפי צר רחב לא מוצק תחתיה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בני' * מדת בני' אדם מסית את חבריו מדרכי חיים לדרכי מיתה והקב"ה מסית את האדם מדרכי מיתה לדרכי חיים שנאמר אף הסיתך מפי צר מגיהנם שפיה צר שעשנה צבור בתוכה ושמא תאמר כששפיה צר כך כלה צרה ת"ל העמיק הרחיב מדורה ושמא תאמר למלך לא הוכנה ת"ל גם היא למלך הוכנה ושמא תאמר אין בה עצים ת"ל מדורתה אש ועצים הרבה ושמא תאמר זה היא שכרה ת"ל ונחת שלחנך מלא

דשן

שאי אהם רשאי לפטור עצמך מהם : אף הסיתך * הקב"ה * לתלמוד שפרש מן התורה לא הוכנס גיהנם שלא יאמר לידון ללמוד כדי לנצל מגיהנם : שפיה צר * סיבה עשנה לבור * בה : מלך קרי לח"ח דכתיב כי מלכים ימלוכו : שמה חסיד ולא יאמר חוץ כדי שירינו רשעים בלש * וכענין : העמיק * זה שפיה * של תורה שחללה מגיהנם אבל שער אחר לא כרחיב כיון שכל לעמק עיר מרחיב : למלך לא הוכנה * תלמוד לומר ונחת וכו' :

זוהר צו דף לה ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

עד דסוי אזלו אשתכחו חד גברי' דסוס אחי וג' ענפי הדס בדידי * קריבו גביה חמרי לים למס לך סאי חמר לרווח' עובדא א"ר אלעזר שפיר קאצירת אכל ג' חלין למס א"ל חד לאברהם חד ליצחק וחד ליעקב * וקשירי' להו כחד' וארמי' בהו בנין דכתיב (שיר א') לריח שמניך טובים שמן תורק שמך * בנין דבשאי ריח' אתקיים חולש' דנפש' ובסימנות' : דא אתקיימי' ואתנגידו ברכאן מעילי' ותתא * א"ר אליעזר זכאס חולקיסון דישאל בעלמא דין ובעלמא' דאחי ת"ח לית עלמי' מתקיימת אלא על ריח' ומריח' דא אשתמודע ריחא אחר' דהא בשעת' דניפיק שבת' נתפרדס סחבינא וסלקי נפסה יתירה ואשתארוון נפש' ורוחא מתפרסן עניבין אהא ריחא דא ומתקרבן דא ברא ומדאן וע"ד בעי רוחא בתר רוח' לקבלי' ריח' כיון דאתקבל ריח' מתקרבן כחדא ומדאן * כס"ג ריחא דקרבי' בריח' דא מתקרבן כלא כחדא ומתלסטן בזויני ומדאן : ת"ח תרי בזויני חד לעילא וחד לתת' אי לסיט ב"ג סאי בזויני דלתת' וכבי לס סאי דלעיל' ססו' תנני' (דמליק מבזויני תתאס לסיט) (נ"א דמליק לסיט) ססוא בזויני עלאה כך תנני' דקרביני סאי תנני' דמליק לסיט בזויני עלאי ומתלסטן בחד ומתקרבן כלשו כחדא בריחא דא ובג"כ ריח ניחוס להי' אשס סא אוקמוס וע"ד ריח' דקרבי' קיומי' דכל' וקיומי' דעלמי' וקרבי' ע"י דכסי' דמתקרבן כלא ובג"כ ז' יומי אשלמות' אשתלמינו זיס בנין דיתברכוון כולשו בפולחני' וישתכחו מדווחן וברכאן לעילא ותתא * כתיב (ישעיה כס) ה' אלסי אתה ארוממך וגו' סאי קרא אוקמוס ה' אלסי אתה דבעי ב"ג לאוראה לשמא קרישי' ולשבחי' לים על כלא ומאן אחר שבחי' דיליס כמס דאוקמוס וסכ' מעמיק' דכלא דכתיב כי עשית פלא פלא כמה דכתיב (שס ט) ויקרא שמו פלא וסא אתמר : עלת מרחוק עלות כד"ח יועז : מרחוק דכתיב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי וכתיב (משלי ל"ח) ממרחק תביא לחמס * אמונת אומן * כד"ח דברים

דברים

דברים ל"ב) אל חמוס ואין עול ואוקמוס חמוס בלילה כד"א (תהלים לב) ואמונתך בלילות וכתוב (איכה ג') חדשים לבקרים רבה אמונתך וזמין קב"ה לדכאס לון לישראל מחזיקון כמנה דכתיב (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל עומאותיכם ומכל גלויתם אטור אחס: ב"לחו י"לחו :

הלכה פסוקה יוסף לחק מוסר

ה"ר"ס ה' מעשה הקרבנות פרק 3 משערי קדושה ח"ב עשר ג

א) המצוה מביא עם שלשה כבשים שלו שהן תמאת ואיש ועולה וזבחים שלו עשרון / עם כל כבש למדו שהן באין בכלל הזבחים שלו עשרון / כל כבש בלול ברבועות ההון ששן * ורביעיות יין עם כל עשרון משלשתן כשאר נכסי הכבשים * והמקריב את הפלגם כתיב עמו נכסי אלו ולא עולה לו זבחו (ג) ההון הוא שנים עשר לוג * וכבר הודענו שיעור הלוג עם מדות אחרות בהלכות ערובין * והעשרון הוא העומר שהוא שיעור הלה וכבר ביארנו שיעורו בענין הלה * (ד) כשמודרין הנכסים או המנחות בין מנחת יהוד בין מנחת צבור אין מודרין אותו במדה של שלשה עשרונים לפי או של שנים לאיל אלא מודר הכל בעשרון אחד שהיה במקדש וכן השפן של נכסים מודרין אותו במדה שבקדש * ושמן של מנחות יהוד בלוג שבמקדש כמנין העשרונות כך מנין הלוגין *

מצות השם

זכאים פנ פסחים פנ סה"ד ה' מעשה קרבנות פ' יא וה' פה"ת פנ סה"ת לית קלט סוג לאון סדר קמ' (עו) מל"ח שלח לאכול מחטאוי הפנימיין שנאמר וכל חטאת אשר יזבח מדמה אל אהל מועד כ"י לא תאכל בלש חטוף הפנימיין הו פר ושעיר של י"ב (שכס"א קפ"ו) פר כהן משיח ופר העלם דבר של זכור ושעירי ע"ו (שכס"י קכ"א קכ"ב) והם נקראים פרים העשרין ושעיריים העשרים והם נחמין נחמין עולה (ע"ין כלל ט"ו) כחון ושפרין סס עם העור כ"ל והאוכל כוית מנס לוקה . ובכלל לאו זה חטאוי החיצוניות שכנס דמן לפניו דרך שער ההיכל וזוהג בזמן הבית בזכרים ונקבות :

זכאים פרק ה סה"ד ה' מעשה קרבנות פנ סה"ת מ"ע מה ורמז"ן משג בשרש י"ב סוג עשין קפנ קמא (סד) מ"ע לעשות מעשה קרבן חסם שנאמר וזאת תורת האסם כ"י חסם בל כבש זכר דוק י"ב בן שנה ויש בן שתי שנים (ע' ס"י קל"א) זו המזוה כולל בין חסם ודאי בין חסם סלוי סומך שחי ידיו בכל כחו על ראש הקרבן בלפון בעזרה ופניו למערב ומתורה ואומר חטאתי עויתי שפעתיו ושעיתי כך וכך בעון גול או שאר דברים (שכס"י קל"א) וחזרתי במשכבה וזה כפרתי אהל חסם כפר נא לחטאים ולעוונות כ"י ותיכף שחטו בלפון וכהן מקבל דמו בכלי שרת בלפון ומוליך למזבח וזרק במזרק שחי מתנות סהן ארבע למטה מחוט הסקרה על קרן מזרחית לפניה ועל קרן מערבית דרומית ומתכוין שיהיה הדם מקיף על הוית כמין גאס : ומפשיט ומגולח האימורין ומולחן וזורקן על האש ושאר בערה נאכל לזכרי כהונה (ע"ין ס"י קב) ליום ולילה ועורו לכהנים ובאסם מצורע לר"ן שני כהנים לקבל את דמו אחד מקבל את דמו בכלי חורקו על המזבח כ"ל ואי מקבל בידו סימניה ומערה לידו השמאלית ומזה באזכרו סימניה על תפוך און המצורע סימניה ועל כהן ידו ורגלו סימניה (ע"ין ס"י קעו) וזוהג בבית המקדש בזכרי כהונה (ע"ין כלל טו)

כ"ו פסוקי סמו"ס נגד מילוי ב"ן וד' ה' ו' ה' ומעשה ממנו לירוק וה"ה בניקוד שס

א ואת שתי הפליות ואת החלב אשר עדיהן אשר על הבסקים ואת היתרת על הכבד על הפלית יסירנה : ב והקטיר אתם הפהן המזבחה אשה ליהוה אשם הוא : ג כל זבכר בכהנים יאכרנו במקום קדוש יאכל קדוש קדשים הוא : ד בחטאת פאשם תורה אחת להם הפהן אשר יכפר בו לו יהיה : ה והפהן המקריב את עדת איש עור העלה אשר הקריב לפהן לו יהיה וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל נעשה במרחשת ועל מחבת לפהן המקריב אתה לו תהיה : ו וכל מנחה בלילה בשמן וחריבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהוה : ז אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה חלות מצות ברולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן וסלת מרבת חלת ברולת בשמן : ח עד חלת לחם חמץ ימריב קרבנו עד זבח תודת שלמיו : יא והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליהוה לפהן הזדק את דם השלמים לו יהיה : יב ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר : יג ואם נדר או נדבה זבח קרבנו ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת והנותר ממנו יאכל : יד והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף : טו ואם

אונקלוס האכל (א) וית תרמין פולין וית תרפא דעליהן דעל גססא וית חצרא דעל פברא על פוקיתא ועדינה : ב ויסק ויהון בהנא למרפחא קודפנא קדם יי אשמא הוא : ג כל דכרוא בכהנא יכליניה באתר קדיש ותאכיל קודש קודשין הוא : ד פחטאתא פן אשמא אנרתא חדא קהון בהנא דיפפר ביה דיקיה יהי : ה ובהנא דמקריב ית עכת גבר משך עקתא דיקריב לכהנא דיליה יהי : ו וכד מנחתא דתחאפי בתנורא וכל דתתעביד בדרתא ועל מסריתא לכהנא דמקריב יתה דיליה תתי : ז וכל מנחתא דפיקא במשה ודרא פיקא לכל בני אהרן תתי גבר פאחיה : ח ודא אוריתא דנקפת קודשיא דיקריב קדם יי : ט אם על תודתא יקרביניה ויקריב על נכסת תודתא גריצן פטרין דפילן במשה ואיספוגין פטרין דמשתין במשה וסולתא רבינא גריצן דפילן במשה : י על גריצן דלחם חמץ יקריב קודפניה על נכסת תודת קודשויה : יא ויקריב מניה חד מכל קודפנא אפרשותא קדם יי לכהנא דירוק ית דם נכסת קודשיא דיקיה יהי : יב ובשר נכסת תודת קודשויה ביום קודפניה ותאכיל לא יצנע מניה עד צפרא : יג ואם נדרא או נדבתא נכסת קודפניה ביוםא דיקריב נכסתיה ותאכיל וביומא דבתרהוי ודישתאר מניה ותאכיל : יד ודישתאר מכל נכסתא ביומא תליתאה בנורא יתוקד : טו ואם אתאכלא ותאכיל מכל נכסת קודשויה ביומא תליתאה דא יהי דרעוא

האכל ואכל ממשר-זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב
 אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא :
 טו והבשר אשר יגע בכל-טמא לא יאכל באש ישרה והבשר כל-
 מהור יאכל בשר : י והנפש אשר-תאכל בשר מזבח השלמים
 אשר ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה : יא ונפש
 כיתנע בכל-טמא בטמאת אדם או בבבהמה טמאה או בכל-שקץ
 טמא ואכל ממשר-זבח השלמים אשר ליהוה ונכרתה הנפש
 ההוא מעמיה : יב וידבר יהוה אל-משה לאמר : כ דבר אל-
 בני ישראל לאמר כל-חלב שור וכשב ועז לא תאכלו : כא וחלב
 גבילה וחלב טרפה יעשה לכד-מלאכה ואכל לא תאכלוהו : כג כי
 כל-אכל חלב מן-הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה ונכרתה
 הנפש האכלת מעמיה : כד וכרדם לא תאכלו בכל משבתיכם
 לעוה ולבהמה : כה כל-נפש אשר-תאכל כרדם ונכרתה הנפש
 ההוא מעמיה : כו וידבר יהוה אל-משה לאמר : כז דבר אל-
 בני ישראל לאמר המקריב את-זבח שלמיו ליהוה יביא את-קרבתו
 ליהוה מזבח שלמיו :

אונקלוס

דמקריב יתיה לא יתחשב ליה מרחק יהי ואינש דיכול מיניה חוביה יקביל : טו ובסר קידשא
 די יקרב בכד מסאב לא יתאכיל בגורא יתוקד ובסר קידשא כד דידי ליקדשא ייכיל בסר
 קידשא : יז ואינש די יכול בסרא מנכסת קידשא די קדם יי וסאובתיה עדוהי וישתיצי
 אינשא ההוא מעמיה : יח ואינש ארי יקרב בכל מסאב בסאובת אינשא או בכעירא מסאבא
 או בכל ריחשא מסאב ויכול מסר נכסת קידשא די קדם יי וישתיצי אינשא ההוא
 מעמיה : יט ומריל יי עם משה קמימר : כ מריל עם בני ישראל למימר כל תרב תור ואימר
 ועזא קא תיכלון : כא ותרב נביקא ותרב-תברא יתעביד לכל עיבדתא ומיכד קא
 תיכרוניה : כב ארי כל דיכול תרבא מן בעירא די יקרבון מנה קורבנא קדם יי וישתיצי
 אינשא דיכור מעמיה : כג וכל דמא קא תיכלון בכד מותבניכון דעסא ורבעירא : כד כד
 אינש דיכור כל דמא וישתיצי אינשא ההוא מעמיה : כה ומליל יי עם משה קמימר :
 כו מריל עם בני ישראל למימר דמקריב ית נכסת קידשוהי קדם יי יתיה ית קורבניה קדם
 יי מנכסת קידשוהי :

כרי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחר תרגום הצגנו תשלום כל
 הסדרה ותרגום והפטורה :

ל ידיו תביאינה את אשי יהוה את-החלב על-החזה יביאנו
 את החזה להניף אתו תנופה לפני יהוה : לא והקטור תכהן
 את-החלב המזבחה והיה החזה לאהרן ולבניו : לב ואת שוק
 הימין תתנו תרומה לכהן מזבחי שלמיכם : לג המקריב את-דם
 השלמים ואת-החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה :
 לד כי את-חזה התנופה ואת שוק התרומה למחתי מאת
 בני-ישראל מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו
 לחק עולם מאת בני ישראל : לה זאת משחת אהרן ומשחת
 בניו מאשי יהוה ביום הקריב אתם לכהן ליהוה : לו אשר צוה
 יהוה לתת להם ביום משחו אתם מאת בני ישראל חקת
 עולם לדרתם : לי זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולזשם
 וקמראים וזבח השלמים : לה אשר צוה יהוה את-משה
 בחר סיני ביום צותו את-בני ישראל להקריב את-קרבתיהם
 ליהוה במדבר סיני : פ ה וידבר יהוה אל-משה
 לאמר : כ קח את-אהרן ואת-בניו אתו ואת הבגדים ואת
 שמן המשחה ואת פך החטאת ואת שני האילים ואת סל
 המצות : י ואת כד-העדה הקהל אל-פתח אהל מועד :
 י ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ותקהל העדה אל-פתח

אונקלוס

כ ידוהי יתין ית קורבניה די ית תרבא דעל תריא יתנייה ית תריא לארמא יתיה ארמיתא
 קדם יי : לא ונסק פהנא ית תרבא למדפתא יתיה תריא לאהרן ולבניו : לב וית שוקא
 דימינא תתנון אפרשותא כהנא מנכסת קידשיוכון : לג דמקריב ית דם נכסת קידשא וית
 תרבא מבני אהרן דליה ית שוקא דימינא להיזק : לד ארי ית תריא דארמוחא וית שוקא
 דאפרשותא נסיבית מן בני ישראל מנכסת קידשוהו ויהבית יתהוון לאהרן פהנא ולבניו
 לקדם עלם מן בני ישראל : לה דא רבות אהרן ורבות בניו מקורבניה די ביומא דיקרבון
 יתהוון כהנא קדם יי : לו די פקיד יי קמתן לחון ביומא דירבון יתהוון מן בני ישראל קיים
 עכס לדריהוון : לו דא אורייתא לעלתא למנתתא ולחטאתא וקאשטא ולקורבניה ולנכסת
 קידשיתא : לה דפקיד יי ית משה בטורא דסיני ביומא דפקיד ית בני ישראל לקרבא ית
 קורבניהוון קדם יי במדברא דסיני : א ומריל יי עם משה למימר : ב כריב ית אהרן וית
 בניו עמיה וית לבשיתא וית משחא דרבותא וית תורא דתשאטא וית תרין דיכרין וית פלא
 דפטיריא : ג וית כד פנשתא פנוש לתרע משפן זמנא : ד נעבד משה פמא די פקיד יי
 יתיה ואתבנישת פנשתא לתרע משפן זמנא : ה ואמר משה כנשתא דין פתנמא די פקיד יי
 למעבר

(חק לישראל)

יג

אהל מועד : ה ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה
 יהוה לעשות : ו יקרב משה את אהרן ואת בניו וירחץ
 אתם במים : ז ויתן עליו את הכפתנת ויחגור אותו באבנט
 וילבש אתו את המעיד ויתן עליו את האפד ויחגור אתו
 בחשב האפד ויאפד לו בו : ח וישם עליו את החשן ויתן
 אל החשן את האורים ואת התמים : ט וישם את המצנפת
 על ראשו וישם על המצנפת אל מול פניו את ציץ הזהב נזר
 הקדש כאשר צוה יהוה את משה : י ויקח משה את שמן
 המשחה וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם :
 יא ויין ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את המזבח
 ואת כל כליו ואת הכיור ואת פניו לקדשם : יב ויצק משמן
 המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו : יג ויקרב משה
 את בני אהרן וילבשם כפתנת ויחגור אתם אבנט ויחבש להם
 מגבעות כאשר צוה יהוה את משה : יד חמישי יד ויגש את פר
 החטאת ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש פר החטאת : טו וישחט
 ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח סביב באצבעו
 ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח ויקדשהו
 לכפר עליו : טז ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת
 יתרת הכבד ואת שתי הפלית ואת חלבון ויקטר משה

אונקלוס

למעבד : ו וקריב משה ית אהרן וית בנוהי ואסחי יתהון במיא : ז ויהב עלוהי ית פתונא
 וזריו יתיה בהמינא ואליבש יתיה ית מעיקא ויהב עלוהי ית אפודא וזריו יתיה בהמינא
 אפודא ואתקן ליה ביה : ח ושוי עלוהי ית הושנא ויהב בחושנא ית אוריא וית תימא :
 ט ושוי ית מצנפתא על רישיה ושוי על מצנפתא קביר אפוהי ית ציצא דדהבא כלילא
 דקודשא קמא דפקיד ית משה : י ונסיב משה ית משחא דרבנותא ורבי ית משכנא וית
 כל דביה וקדש יתהון : יא ואדי מניה על מדבחא שבע זמנין ורבי ית מדבחא וית פר
 מנוהי וית פירא וית פסיסה לקדשותהון : יב ואריק ממשחא דרבנותא על רישא דאהרן
 ורבי יתיה לקדשותיה : יג וקריב משה ית בני אהרן ואדבשינון ביתנין וזריו יתהון המינין
 ואתקין להון קובעין קמא דפקיד : יד ית משה : יד וקריב ית תורא דחטאתא וסמך אהרן
 ובנוהי ית ידהון על ריש תורא דחטאתא : טז ונכס ונסיב משה ית דמא ויהב על קרנת
 מדבחא סחור סחור באצבעיה ורבי ית מדבחא וית דמה אריק ליסודא דמדבחא וקדשהו
 לכפרא עלוהי : טז ונסיב ית פר תרפא דעל גוא וית חצר פכרא : יז תרמין פיקיין וית

תרכהו

המזבחה : יז ואת הפך ואת ערו ואת בשרו ואת פרושו
 שרף באש מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את משה : יח ויקרב
 את איל העדה ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל :
 יט וישחט ויזרק משה את הדם על המזבח סביב : ואת האיל
 נתח לנתחיו ויקטר משה את הראש ואת הנתחים ואת הפדר :
 כא ואת הקרב ואת הפרעים רחץ במים ויקטר משה את
 פל האיל המזבחה עלה הוא לדיתניחא אשה הוא ליהוה
 כאשר צוה יהוה את משה : ששי כב ויקרב
 את האיל השני איל המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם
 על ראש האיל : כג וישחט : כד ויקח משה מדמו ויתן על תנוד
 און אהרן הימנית ועל ביהו ידו הימנית ועל ביהו רגלו הימנית :
 כה ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם על תנוד אונם
 הימנית ועל ביהו ידם הימנית ועל ביהו רגלם הימנית ויזרק
 משה את הדם על המזבח סביב : כה ויקח את החלב ואת
 האליה ואת כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת הכבד
 ואת שתי הפלית ואת חלבון ואת שוק הימין : כז ומסל המצות
 אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם שמן אחת
 ורקיק אחד וישם על החלבים ועל שוק הימין : כז ויתן את

אונקלוס

תרפון ואסיק משה למדבחא : יז וית תורא וית משכיה וית פסריה וית אוכליה אוקיד
 בנינא מדבא דמשריתא קמא דפקיד ית משה : יח וקריב ית דיברא דעלתא וסמכו אהרן
 ובנוהי ית ידהון על ריש דיברא : יט ונכס ונסיב משה ית דמא על מדבחא סחור סחור :
 כ וית דיברא פליג לאיברוהי ואסיק משה ית רישא וית איבריא וית תרפא : כא וית גוא
 וית פרעיא חליל במיא ואסיק משה ית כל דיברא למדבחא עלתא הוא לאתקבלא פרעיא
 קורבנא הוא קדם : כב ופקיד ית משה : כב וקריב ית דיברא תנגנא דבר קורבנא
 וסמכו אהרן ובנוהי ית ידהון על ריש דיברא : כג ונכס ונסיב משה מדמיה ויהב על רום
 אודנא דאהרן דימינא ועל אדיון דיה דימינא ועל אדיון רגליה דימינא : כד וקריב ית בני
 אהרן ויהב משה מן דמא על רום אודנהון דימינא ועל אדיון דיהון דימינא ועל אדיון רגליהון
 דימינא וזרק משה ית דמא על מדבחא סחור סחור : כה ונסיב ית תרפא וית אדיתא וית כל
 תרפא דעל גוא וית חצר פכרא וית תרמין פולין וית תרפון וית שוקא דימינא : כז ומסל
 דפסריה דקדם : כז ונסיב גריצמא פסריהא דמא ונרצמא דלחם משח דמא ואספוג דושו
 על תרפא ועל שוקא דימינא : כז ויהב ית פולא על ידי דאהרן ועל ידי דבנוהי ואריס דהון

הכל

הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו וינף אתם תנופה לפני יהוה : כי ויקח משה אתם מעל פניהם ויקטר המזבחה עד העלה מראים הם לרית גיהה אשה הוא ליהוה : כי ויקח משה את החזה וניפהו תנופה לפני יהוה מאיל המלאים למשה היה למנה כאשר צוה יהוה את משה : שביעי ל ויקח משה משמן המשחה ומן הדם אשר על המזבחה ויועד אהרן עד בגדיו ועד בגדיו ועל בגדיו בניו אתו ויקדש את אהרן את בגדיו ואת בניו ואת בגדי בניו אתו : כי ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים כאשר צויתי לאמה אהרן ובניו יאכלהו : לב והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו : ספמיר לב ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי מלאיכם פי שבעת ימים ימלא את ידיכם : לד כאשר עשה ביום הזה צוה יהוה לעשת לכפר עליכם : לה ופתח אהל מועד תשביו יומם ורילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי יבן צויתי : לו ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה : ס ס ס

אונסלום

ארמא קדם יי : כי ונסיב משה יהוה מעל ויהוה ואסיק למדתא על עתא קורבניא אינון לאתקבלא ברעוא קורבנא הוא קדם יי : כי ונסיב משה ית חדיא וארימיה ארמא קדם יי מדבר קורבניא למשה יהוה דחולק במא דפקד יי ית משה : כי ונסיב משה ממשה דרביחא ומן דמא דעל מדקחא ואדי על אהרן ער לבישוהי ועל בגדוהי ועל לבושי בגדוהי עמיה וקדיש ית אהרן ית לבושוהי וית בגדוהי וית לבושי בגדוהי עמיה : כי ונסיב משה לאהרן ולבגדוהי בשילוח ית בשרא בתרע משפן זמנא ותמן תיכלון יתיה וית לחמא דבסל קורבנא במא דאתפקדיה דמימר אהרן ובגדוהי יכרוניה : כי ודישטאר בבשרא ובקחמא בגורא תקורון : לג ומתרע משפן זמנא לא תיפקון שבעא יומין עד יום משרם יומי קורבניכון ארי שבעא יומין יקריב ית קורבניכון : דד במא דעבר ביזמא הדין פקיד יי למעבר לכפרא עליכון : לה ובתרע משפן זמנא תיתבין יומם ורילה שבעא יומין ותקרון ית משרת מימרא דיי וקא תמותון ארי בן אתפקרית : לו ועבר אהרן ובגדוהי ית כל פתמניא דפקיד יי פירא דמשה ס ס ס

תאמר פסוקי נביאים הנמצאים בכל ימי השבוע מן כה אמר ה' צבאות עד יום חמישי סוף פסוק נאום ה' צבאות ואח"כ מתחילין כאן כה אמר יהוה אק יתהלל חכם בחכמתו וקר יתהלל הנבזר בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו : כי אם צואת יתהלל השפז וידוע אותי כי אני יהוה עושה חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה הפצתי נאם יהוה :

יום ששי

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה ומזמור סי' מגך גלות לבש (או מזמור שיר ליום השבת וסי' מגך) יללים דברו משנה והלכה מסר טהרות שהוא נגד היסוד כתיבת היום

משנה ידים פרק ג

עיקר תוי"ם

המכנים כו'. כל הני דפקדון לא מי"ם דבר הן מוזן מכתבי הקדם דהני אפי' בידים טהורות מיירי ודיים דבר בכתם ידיים הוי' : (ב) לי הרים כלומר מה שלא מלינו הוא משום דלא אפשר : (ג) לפי שאין כלים מקבלים טומאה מולד אלא ממסקין נקט גמי אוכלי אע"פ שמיטמאים מולד שהרי מונין בהם רחשון ושני : מבוואר. כלו' איך צריך להסתפק כי כבר מפורש הדין היסוד מהר"ע : כל כו'. הוי' כללל לאו כרובן דלעיל דאמרי בולד און מטמא אלא

פרק ג המכנים ידיו לבית המנוגע ידיו תחלות יפוסל אחד נחולין דראשון עושה שני נחולין ומטמא אחד ופוסל אחד בתרומה ומטמא שנים ופוסל אחד בקדש : כל המטמא בגדים בשעת מגעו כגון זוכו של זכ ורוקו וכל הני דמתן כפי' בתרע דובים שהנוגע בהן מטמא בגדים בשעת מגעו : וכי היאך אפשר להם להיות תהלה' שאין ראוי להיות תהלה' (ב) אלא הנוגע באב הטומא' נטמא כל גופו הלכך און בידים למצוא ידים תהלה' מוזן מהמכנים ידיו לבית המנוגע שהם כולו והמטמא בגדיהם מטמא על פי שהוא חשוב אב הטומאה לסמא בגדיהם ולעשור רחשון ושני אינו חשוב אב הטומאה למטא אלא מטמא את הידים ואלא שמעתו מה אמרה לו אמרו חכמים מבוואר הרבר את שנטמא באב הטומאה מטמא את הידים בולד הטומאה אינו מטמא את הידים : (ב) כל הפוסל את התרומה מטמא את הידים להיות שניות' הוי' מטמא את חברתה ד"ר

אוכלים וכלים שנטמאו כמסקין (ב) דאין שני עושה שני והלכה כחכמים : ובמה היתה הטומאה של מנור באב הטומאה או כמסקה : (ב) כל הפוסל את התרומה דהיינו שני לטומאה שהוא פוסל ג' בתרומה : הוי' מטמא את חברתה' פי שהיטה ידו אחת טמאה ונגעה בידו האחרת טהורה

טהורה נטמאת וחזרו שתיקן טמאות (ג): והרא כתבי הקודש שגזרו עליהן להיות שני לטומאה ופוסלים את התרומה: והן מטמאין את הידים הנוגעים בהן לעשותן טהורות אלמלא שני עושה שני ולא דברי סופרים

אלא כדמסיים דר"י (ג) מדתסא ולא פ"י במאי קמייירי נראה דבתרומה פליגי ומטה"י כתב דאין הלכה כר"י דלקדם קי"ל דהוה מטמא ה"י ועתי"ט כתבי כו' והא דלא מיימי מאוכל אוכל שני שני

וטמאת יו"י בכל הטומאות מדברי סופרים היא דשלמה תיקן פירוטין וידי (ד) וכתבי הקודש שמטמאין את הידים נמי מדברי סופרים נמי"ם דבר (ד) שגזרו בו ביום ואין להם זו מנו לומר כשם שזכינו בכתבי הקודש ששני עושה שני הכי נמי בשאר טומאות יהיה שני עושה שני המאי דתקון תקון מאי דלא תקון לא תקון ואין הלכה כדברי יהושע: (ג) רצועות של תפילין מטמאין את הידים

ד"ר יהושע וחכ"א אין שני עושה שני א"ל והלא כתבי הקודש שניים מטמאין את הידים א"ל אין דנין ד"ת מדברי סופרים ולא דברי סופרים מדברי תורה ולא דברי סופרים מדברי סופרים:

דפסול גויה שאני הר"ם: (ד) היינו לקדם אבל לתרומה מיי"ם דבר הוא ואף הכא בתרומה קיימינן יומא ליה למימר דאין להם עקר מן התורה: (ד) וקשה דהל"ל למנות ביי"ם דבר ידיס הכאים תעמנת ספר ואף דלא הוה יוסף מיי"ם דכולה סה"ד גזירה היא וכדמשמע בה"ב ספ"י דכלים מ"מ הו"ל לפי כן דל"מ דהכא אפי' טהורות לגמרי וכמ"ס בר"פ: שמלמען כו' וה"ל לבין הדפין ולא אחא אלא לאפוקי שאין מחברין ועתי"ט: עמוד כי אשר ישאר בסוף כ"ז שלא יעשה לו עמוד סיגל עליו ה"י ותכלול אותו קדושת ה"י עדיין הוא חול לפי שאפשר שיטמאנו הר"ם: דבריו

(ג) רצועות תפילין עם התפילין מטמאות את הידים ר"ש אומר רצועות תפילין אינן מטמאות את הידים: (ד) גליון שבספר שנילמען ושמלמטן: שבתחלה ושבסוף מטמא את הידים רבי יהודה אומר שבסוף אינו מטמא עד שיעשה לו עמוד: (ה) ספר שנמחק ונשתיר בו שמונים וחמש או זיות בפרשת ויהי בנסוע הארון מטמא את הידים מגלה שכתוב בה שמונים וחמש אותיות בפרשת ויהי בנסוע הארון מטמא את הידים כל כתבי הקודש מטמאין את הידים שיר השירים וקהלת מטמאין את הידים רבי יהודה אומר שיר השירים

רצועות תפילין אינן מטמאות את הידים: (ד) גליון שבספר שנילמען ושמלמטן: שבתחלה ושבסוף מטמא את הידים רבי יהודה אומר שבסוף אינו מטמא עד שיעשה לו עמוד: (ה) ספר שנמחק ונשתיר בו שמונים וחמש או זיות בפרשת ויהי בנסוע הארון מטמא את הידים מגלה שכתוב בה שמונים וחמש אותיות בפרשת ויהי בנסוע הארון מטמא את הידים כל כתבי הקודש מטמאין את הידים שיר השירים וקהלת מטמאין את הידים רבי יהודה אומר שיר השירים

ב' אלכסנות ולמטה טפס: שבתחלה ושבסוף בתחלת הספר תרי"ג טיית פנוי כדי לגלול כל הספר כלויכשעור היקף של כל הספר שהספר מסופ

לחללו הוא בגלל דומיא דמזוזת דכורבים אותה מאחד לפני שמע וכסופו כדי לגול עמוד ודוק בשאין שם אלא תורה לבדה לריך לעשות כן אבל המדביק תורה וכביאים וכתיבים ביחד לריך כדי לגול כל הספר כסופו וכדי לגול עמוד בתחלתו שאם הוא גוללו לתחלתו נמלאה תורה עכסון וגנאי הוא שמעשה תורה שומר לכביאי וכתיבים ובהכי מייירי הא דאמרינן בס"ק דב"ב דעושה לו כדי לגול עמוד בתחלתו וכדי היקף כל הספר כסופו: (ה) בפרשת ויהי בנסוע הארון לפי שאותה פרשה היא שזוכה כספר בפני עצמו וכך אמרו בעדרם הלכה עמודיה שבעה אלו שבעה ספרי תורות שספר וידבר נחלק לגי' חלקים ודי' ספרים אחרים הרי שבעה: מגילה שכתוב בה כלומר ירועה של ס"ח כיון שנכתב בה שמונים וחמשה אותיות נתקדשה ונטמאה את הידים: קהלת אינו מטמא את הידים מפני שכתמו"ל של שלמה הוא ולא

ברוך

כדברי בן עזאי . אני מפי שבעים ושנים זקן . ביום כרוח הקדש לאמרה : דמדברי בן עזאי דמי שהושיבו את ר' אלעזר בן עזריה כדברי בן עזאי כך בישיבה . ששיר השירים וקהלת מטמאין את הידים א"ר עקיבא

המחלוקת וגמנו וגמרו שיטמאו והיינו שעל דברי בן עזאי שנה לנו ר' דברי ר"ע שמולק עליו דאי גם לבן עזאי לא נחלקו על ס"ה היה לו לסדר דברי ר"ע קודם לביע כו' לכך העיר ר"י שבדברי בן עזאי כן הוא בין לענין המחלוקת בין לענין הגמרא :

גמרא נדה דף כ ע"א

אמר רב יהודה אמר שמואל וכולם אין בודקין אלא על גבי משלית לבנה א"ר יצחק בר אבדימי ושחור על גבי ארום אמר רב ירמיה מדפתי ול"פ הא בשחור הא בשאר דמי' מתקיף לה רב אשי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי אמר עולא כולן עמוה מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סד"א הואיל ואמר ר' חנינא שחור ארום הוא אלא שלקה הלכך אפי' דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן :

כולם . תמס דמיס : ומלית לבנה . מרלות הדמיס כיכריס בה : ושחור . דס שחור נכוסק מרליתו אס שחור הוה נחתי או דיהס מכן על גבי כנג ארום : כלס . דמיס : עמוק מכן . מלותו שיר הסניו בתמי' לכל אחד אי הוס עמוק עפי עמל : דיהס . מןסכור כשחור רש"י ואל"פ דלא תקן בתמיתין דיהס מכן טהור אלא גבי שחור הוא דהוה נכולו : אפילו דיהס מכן נמי ליעמל . דסאי ארום הוס ועל ידי לקותה כוסקר : קתיל . דאין דרך דס ארום השחור ע"י לקותה להיות דיהס :

זוהר יתרו דף צב ע"א

זכור את יוס השבת לקדשו . דא חיכו רזא דברית קדישא ונגין דבשאי ברית קיימינן כל תקורין דסייפי גופא ואיכו כלל כלל כנוונא דא שבת איכו כללל דאוריית' וכל רזין דאוריית' ביה תליין וקיומי' השבת כקיומי' דכל אוריית' מאן דנטיר שבת כאלו נטיר אוריית' כולם :

הרכה פסוקה

יוסף לחק

מוסר

הרמב"ם הלכות שבת פ"ו

משערי קדושת ח"ב ע"ד

בזהר הקדוש ריש פ' תרומה הגדיל לספר כשכתב תוכיו לחייבאל ואמר זכאל כעי לתרדף כתר חייבאל ולמקני ליה בגר עליס וכי ודא חיכו שבתא דיסתלק ביה קב"ה ימיר משבתא אחרא וסתלקתא דא ימיר תכולא וכי ועיר כתיב בזהר ורביס השיב מעון וכתיב בריתי היחה אהו הקיים וסעלס וגוי ואיכו הסתלק בג'סלוקין מה דלא

(א) ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בודון אסור לו ליהנות מאותה מלאכה לעולם ושאי . ישראל מותר להם ליהנות בה למוצאי שבת מיד שנאמר ושבתתם את השבת כי קדש הוא הוא קדש ואין מעשה קדש : כיצד ישראל שבשל בשבת במיד למוצאי שבת יאכל לאחרים אבל לו לא יאכל עולמית ואם בשל

להמשיך מנ"ה ד"ה י"ה יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה ו דמלי יוד אל סס ב"ן שבנשים בניקוד חולס:

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקני ישראל :
" והוה ביוםא תמינאה קרא משה לאהרן ולבנהו ולסבי ישראל :
ב ויאמר אל אהרן מח קד עגל בין בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה :
ב ואמר לאהרן סב קד עיגל בר תורי לחטאתא ודבר לעלתא שלמין וקריב קדם יי :
ג ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה :
ג ועם בני ישראל תמלל למימר סבו צפיר בר עזין לחטאתא ועיגל ואמר בני שנה שלמין לעלתא :
ד ושור ואיל לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם :
ד ותור ודבר לנגסת קודשיא לדבחא קדם יי ומנחתא דפילא במשה ארי יומא דין יקרא דיי מתגלי לבון :
ה ויקחו את אשר צוה משה אל לפני אהל מועד ויקרבו פל העדה ויעמדו לפני יהוה :
ה ונסיבו ית דפקיד משה לקדם משפן ומנא וקריבו פל בנישתא וקמו קדם יי :
ו ויאמר משה זה הרבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה :
ו ואמר משה דין פתנמא דפקיד יי תעבדון ויתגלי לבון יקרא דיי :

נביאים שמואל ב

להמשיך מנ"ה ד"ה י"ה יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה דלמא אדני נשמה דהוד יהוה סיה יסידה דלמא יהוה סיה יסידה דלמא אל סס בן שבנשים :

ויוסף עוד דוד את כל בחור ביהוה אל שלשים ארה :
א ואוסיה עוד דוד ית פל בחורי ישראל תלתין ארפין :
ב ויקם ו יקד דוד וכל העם אשר אתו מפעלי יהוה להעלות משם את

רש"י
מבעלי יסודם . שחפסו סס להעלות משם את הארון (ח) ויוסף עוד לפי שהיו רבים לחפשי אליו מעת וגו' :
אשר נקרא . לו לארון סס ומסו סס סיה ס' המלכו לזה אשר שהוסף עוד לחפשי אליו את הכייתים כשחל להעלות הארון :
(כ) מבעלי יסודם להעלות וכו' מקרא קלר סיה ור"ל שהלכו מבעלי יסודם אשר כלו סמה להעלות משם וכו' :
אשר נקרא סס . אשר נקרא עליו סס וחזור ומפרס מכו ססס ואמר סס ס' לבלות יושב הכרובים סיה סיה הנקרא עליו :
(ג) וישארו עיי הכקר אשר מסכו העגלה . את העגלה . ר"ל הכגו הכקר המושכים

ארון האלהים אשר נקרא שם שם יהוה צבאות ישב הכרובים עליו :
ב וכם ואזר דוד וכל עמא די עמיה מקדונוא דבית יהודה לאסקא מתמן ית ארונא דיי דאתקרי שמא דיי צבאות דשכנתיה שריא עיל מן כרוביא עלוהי :
ג וירכבו את ארון האלהים אל עגלה חדשה וישארו מבית אבינדב אשר בנגבעה ועזא ואחיו בני אבינדב נהגים את העגלה חדשה :
ג ואחיתו ית ארונא דיי בעגלתא חדתא ונטלוהי מבית אבינדב די בנגבעתא ועזא ואחיו בני אבינדב מדברין ית עגלתא חדתא :
ד וישארו מבית אבינדב אשר בנגבעה עם ארון האלהים ואחיו הקד לפני הארון :
ד ונטלוהי מבית אבינדב די בנגבעתא עם ארונא דיי ואחיו אויל קדם ארונא :
ה ודוד וכל בית ישראל משחקים לפני יהוה בכל עצי כרובים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמנענעים ובצלצלים :
ה ודוד וכל בית ישראל משבחין קדם יי בכל אעי כרון ובכנרין ובנבלין ובתופין וברביעין ובצלצלין :
ו ויבאו עד גזן נכון וישלח עזה אל ארון האלהים ויאחו בו כי שמשו הבקר :
ו ואתו עד אתר מתקן ואוישט עזה ודיה בארונא דיי ואחד ביה ארי מרגוהי תוריא :

מצודות דוד

רש"י

את העגלה : (ד) וישארו וכו' עם ארון . ר"ל הכקר לבלות עליו . ככל עני כרובים . שמתקין חסן כלי נשאו העגלה עם הארון אשר עליו . לפני הארון להסיעו . שיר : כי שמשו הכקר . כי שמשו הכקר ונענעוהו :
את הכקר . חכל עזא סלך מלך הארון ולזה חזר הכתוב לומר שחזרו לכר סלך לפני הארון ולזה הרגיש סיה אשר שמשו הכקר להארון ואחיו לז הרגיש :
(ס) לפני ס' : לפני ארון ס' . ככל עני כרובים . ככלי סיר העשויים תעלי כרובים : (ו) וישלח עזא . הוסיף את וכו' . כי שמשו הכקר . נענעוהו מתקומו וחסב עזא ספול חן העגלה .

כתובים משלי כג

להמשיך מניסוד ומלכות ד"ה י"ה דלת יוד כפס שין שין דלת שין דלת יוד רוס יאהרונה נשמה יסוד א אר ארני כפס ארני רוס ארף דלת גון יוד נשמה דמלכות י"ה קו וו קו סיה יסידה דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבנשים

א פי ! כמו שער בנפשו בן הוא אכול ושתה יאמר קד ולבו בל עמד :
א מטול דאיך תרעא רמא הכן הוא רם בנפשיה אכיר ואשתי

ואשתי אמר לך ודביה נכיל צדק : ב פתך אכלת תקיאנה ושחף
 דבריה הנעימים : ב ורחמא דאכלתא מתיבת ליה ומחבלת מלך
 דבסימן : ג באוני כסיל אר-תדבר פייכוו לשכל מידך : ג באדני
 דסכלא לא תמלך ממור דשיט לסכולא דמליך : ד אר-תסג גבול
 עולם ובשרי יתומים אל-תבא : ד לא תשני תחומא דמן עלמא
 ובחקלא דיתמי לא תעור : ה פיגאלם חוק הוא יריב את דירבם
 אף : ה ממור די פרוקחון תקיף והוא גרון ית גהון ועמד :
 ה הביאה למוסר לבך ואוניך לאמרי-דעת : ו אעור לבך למדרותא
 ואודרך למימרי דיריעתא :

רשי

כי כמו שער בפסו : כחלו יספר האוכל הזה מרה כפסו
 של רע העין : פהך שאלת סוף שתקיאנה ושחף דברך
 הנעימים והרבים שדברת עליו . ובשרי יתומים . כלקט
 שחלל בלחם ואין ממש בדבריו : (ג) פהך . הפת שנתן
 לך אשר אכלת סופה הקואלה ונוסף כי הביט עליך בעין
 רעם בעת אכלך והנה שחף דברך הנעימים אשר דברת עמו רבות והחוקות טובים וחיות על האכילה כי למרע
 היו כחם הואיל ותקיא החלל : (ג) אל הדבר . מה מדברי הקמה כי לחפרון דעתו יבזה החמורין החמורים
 כהשכל : (ד) אל חסג . אל תחזור לאחור סימן הכולל כעשה מעולם לקחת מה מנובל רעך : אל תבוא לקלור
 הנוחלם לעלמך בחשך שאין לאל ידם לעמוד למוך : (ה) כי גואלם חור חס המה תשוטי כח הלא כי הכולל
 חותם הוא חוק והוא יריב עמך את ריבם : (ו) הכוונה . הכעט לבך למעוט אל המוסר ואזק וכי :

מצודת דוד

(ה) כמו שער . כמו הספער בעלמו דבר מה שאין בוט
 בום ממש כ"א דמיון ומוקשה בעלמך כן המאכל הם
 אף כי יאמר לך אכול ושחף סגל לבו כל עמך ולא יחסך
 שחלל בלחם ואין ממש בדבריו : (ג) פהך . הפת שנתן
 לך אשר אכלת סופה הקואלה ונוסף כי הביט עליך בעין
 רעם בעת אכלך והנה שחף דברך הנעימים אשר דברת עמו רבות והחוקות טובים וחיות על האכילה כי למרע
 היו כחם הואיל ותקיא החלל : (ג) אל הדבר . מה מדברי הקמה כי לחפרון דעתו יבזה החמורין החמורים
 כהשכל : (ד) אל חסג . אל תחזור לאחור סימן הכולל כעשה מעולם לקחת מה מנובל רעך : אל תבוא לקלור
 הנוחלם לעלמך בחשך שאין לאל ידם לעמוד למוך : (ה) כי גואלם חור חס המה תשוטי כח הלא כי הכולל
 חותם הוא חוק והוא יריב עמך את ריבם : (ו) הכוונה . הכעט לבך למעוט אל המוסר ואזק וכי :

ברטנורה

משנה כלאים פרק ב

עיקר תוי"ט

פרק ב כל סאה שיש בה רובע : הקב
 דהיינו אחד מכ"ד לסאהן שהסאה
 ששה קבין : ימעט . אותו מין אחר העעורב
 זו עד שיפחת מרובע ויתבטל (ה) בתוך הסאה
 ומותר לזרוע ולא מיתער
 משום זרע כלאים :
 יבור . מכיון שהחוקק
 למעט יסיר הכל משום
 דמחוי כעקיים כלאים
 מכיון שהחולל לזרוע אם
 לא היה זורר את כולו
 אכל תחלתו פחות
 מרובע שרי ואין הלכה
 כרבי יוסי : בין למין
 אחד . בין שאותו רובע
 ממין אף בין ממין
 הרכה לריך למעט : לא אמרו אלא ממין אחד . דאין שני מיין מלטרפין לשעור רובע :
 וכי"א

כל סאה שיש בו רובע ממין אחר
 ימעט ר' יוסי אומי יבור . בין
 ממין אחד . בין משני מינין . רבי
 שמעון אומר לא אמרו אלא ממין
 אחד . וחכ"א כל שהוא כלאים
 בסאה

ואינו אלא מראית העין ירו : אורע . וחכ"א
 שהלמחיס נכרים הם שדוראין יהפוך כולם אפי"ה
 יהפוך מתחלה תוי"ט : כתלמי . תלם הוא בקט
 שטוסה הממריסה בעוברת בארץ . הר"מ והוא
 מלי על תלמי שרי :
 רובע . ים לפרס בכל
 הבית סאה רובע כמקום
 אחד וי"ל דכשתלטרף
 מה שאינו חרוש לא
 יעלה לרובע הר"ש (ג)
 לדוגמא קט"ה קטניות
 חרעוני גינה ועלואין
 גם ל' נטיעה מושאל
 לירק כפ"ג : הופך .
 פי' לאשר שהתליעה :
 אשרש . גזור ממלח
 שורש וענינו לכרוי
 השורש ולעקור אותו
 כמו ושרשך

בסאה מצטרף לרובע : (ב) במה
 רברים אמורים בתבואה
 וקטניות בקטניות . תבואה בקטניות
 וקטניות בתבואה . באמת אמרו
 זרעוני גנה שאינן נאכלין מצטרפין
 א' מעשרים וארבע בנופל לבית
 סאה . ר"ש אומר כשם שאמרו
 להחמיר . כך אמרו להקל . הפשתן
 בתבואה מצטרפת אחד מעשרים
 וארבע בנופל לבית סאה :
 (ג) היתה שדהו זרועה חטים ונמלך
 לזרעה שעורים . ימתין לה עד
 שתתליע . ויופך ואחר כך יזרע . אם צמחה לא יאמר
 אורע ואחר כך אופך אלא הופך ואחר כך זרע .
 כמה יהא חרוש . כתלמי הרביעה . אבא שאול אומר
 בדי שלא ישייר רובע לבית סאה : (ד) זרועה
 ונמלך לנוטעה לא יאמ' אטע ואח"כ אופך אלא הופך
 ואח"כ נוטע . נמועה ונמלך לזרעה . לא יאמר אורע
 ואח"כ אשרש אלא משרש ואח"כ זרע אסרצה גומם
 עד פחות מטפח וזרע ואח"כ משרש : (ה) היתה
 שדהו זרועה קנבוס או
 לוף

שהוא אחד מששה עשר בקב חייב למעט הלכך אם נתערב
 גינה שהוא אחד מארבעה ועשרים בקב וחלי קב ימעט : כשם שאמרו להחמיר . דזרעונים
 דקיס חוסרים בשעור מועט בלחם מארבעה ועשרים בנופל מהן לבית סאה : כך אמרו
 להקל . דזרעונים גסים שריך מהן הרבה לזרוע לבית סאה אינן חוסרין בסאה חטין אלא
 אחר מארבעה ועשרים בנופל מהן לבית סאה כגון זרע פשתן שריך ג' סאה לבית סאה חטין
 א"ל למעט עד שיתערב מהן ג' רבעים בסאה והיינו דקמתי הפשתן בתבואה מלטרפת אחד מכ"ד
 בנופל מהן לבית סאה וכיון דנופל מהן ג' סאין לבית סאה דהכי אמרינן בירושלמי כמלא שאין
 לריך למעט עד שיתערב מהן ג' רבעים של קב בסאה וכן הלכה : (ג) עד שחתליע . ושעורה
 הוי כשפתה בארץ ג' ימים בקרקע למה וביבסה לריך יומר : ויופך . יהפוך הקרקע צמתה יבשה
 בשביל שלא יצמח הזרע : כמה יהא חרוש . שלא תאמר שהוא לריך לחרוש תלמים תלמים
 קטנים סמוכים זה לזה אלא כתלמי רביעה כתלמים שריך בני אדם לחרוש אחר שחרד
 הרביעה סמוכים תלמים גדולים : כרי שלא ישייר רובע לבית סאה . שלא יאמר בארץ
 מקום שאינו מהופך אלא פחות מכ"ד בקרקע שהוא חרוש דהיינו רובע קב לבית סאה ואין
 הלכה כאבא שאול : (ד) זרועה ונמלך לנוטעה . שהיתה זרועה תבואה (ג) ונמלך לנוטעה נפנים :
 גומם . לשון גוממו עם השוטי דפרק גיד הנשה כלומר כורס הגפן סמוך לקרקע שלא יכיר גבוה
 מן הקרקע טפח : (ה) קנבוס או לוח . שמיים

חמישית ומניח שורה כולה בורה תורע משורה
שלישית קרסה ראשונה ושלישית וחמישית ומניח
שורה רביעית כולה בורה תורע משורה חמישית
קרסה ראשונה ושלישית וחמישית הרי תשע
קרסות וזוועת לבית
סאה : עשר אסורות * קרחות מותרות * עשר אסורות *
שלישית סאה מפסיק בין כל קרסת וקרסת כשיעור קרסת דהיינו בית רובע בקירוב והלכה כחמישית : בית כור * ל' סאין * וטעמא דרבי אליעזר בן יעקב לא אחפרס : (*בל שהוא בתוך בית רובע * כגון נקעים מלאימים אפי"פ שאינה ראויים לריעה עולים צמדת בית רובע ליחסה הרהק בין מין למין : אכילת הגפן * מה שהגפן חופסת ואוכלת סביבותיה דהיינו כרי עבודתה עולה למדת בית רובע להשלים עשר אמות וכו' טפחים ומחצה אורך על עשר אמה רוחב דאמרינן לעיל שהוא שיעור בית רובע שרירי להפסיק בין מין למין וכן הקצר נמי עולה וכן הסלע ובסלע שאינו גבוה ו' (טו) מיירי דאי גבוה ו' הוי מטיה ומפסיק בפני עצמו : תבואה בתבואה בית רובע * היתה שדה זרועה חטין ורואה לזרוע בה שערות ליריך להרמיק בית רובע ובלבד שלא יהו חטין מקיפים את השערות מארבע רוחות דהתם לא מהייל הרמיק עד שיחא פחות מרוח אחת : ירק בתבואה בית רובע * ודוקא צמרוצ הוא דכעין הכי אבל אם ראה לעשות שורה של ירק בתוך שדה של תבואה עוסה אורך שורה של י' אמות ומחצה על רוחב ששה טפחים שהחמירו צמרוצ ספי מכסרה וספי אמרינן תירושלמי : ר' אליעזר אומר ירק בתבואה ששה טפחים דסבר לא מחמירין צמרוצ ספי ומכסרה (טו) * ואין הלכה כרבי אליעזר : (יא) תבואה נוטה על גבי תבואה * כגון שמרע כהלכתא אלא שהצינוליס מתוך גדלן כנפיים וסוככים זה על זה וכן כולן * חוץ מדלעת יונית * שעליו שלם ארוכים ומתפשטים עד שיחא פחות מרוח אחת : ריק בתבואה בית רובע * ודוקא צמרוצ מכל שאר ומחוי כלאים : ופוד הצצרי * פסולי בלעז : ורואה אני את דברייהן מדבריי * שאין בהן מסבכין ומסתכנין כלענת יונית וכן הלכה שהכל מותר הך מדלעת יונית :

ללא כדוקא קאמר שהשורות הנשארות א"ל להלקס : אכילת הגפן כו' ידוי לא שבו אלא אכילה הגפן הלא גפן עלמה לא קרוי אכילה * לפי שגראות נאלצת סביבותיו שאסור לרעה : (טו) אפי"פ דרוכב ד' דאי רוכב ד' וגבוה ו' כו' : (טו) ואפי"פ לא פליג אלא ארוכב אבל באורך ס"ל נמי י' אמות ומחצה * וכיוצא בזה אשכחן ספ"ג דתנן ו"ע רוכב ולא תנן לאורך בכמה ופירשה בחוספת' " אמות ומחצה .

גמרא ברכות הך כד ע"א הלכה סי' כלה כלי החיצון דחסד דמלכות דבריאה אלה למד אמר רבי יצחק טפח באשה ערוה למאי * אילימא דאיסתכלי בה * והא אומר רב ששת למה מנה הכתוב תכשיטין שבחויץ עם תכשיטין שבפנים דומר לרכל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאלו מסתכל במקום התורף * אלא באשתו ודקריאת שמע * אמר רב חסדא * לאיסתכלי בה * אם אשת איש היא : תכשיטין שבחויץ * תכשיטין שבפנים * אצבעה ולמיר וכן כתיבא חותן על כפרת שפנים * כוונן דפוס של בית הרחמנע * הכסור עברה שנסתכלו בכנות מדון : לאשתו ולקיס * טעם מגולה

רש"י * חס אשת איש היא : תכשיטין שבחויץ * תכשיטין שבפנים * אצבעה ולמיר וכן כתיבא חותן על כפרת שפנים * כוונן דפוס של בית הרחמנע * הכסור עברה שנסתכלו בכנות מדון : לאשתו ולקיס * טעם מגולה

שוק באשה ערוה שנאמר גלי שוק עברי נהרות וכתוב תגל ערותך וגם תראה חרפתך * אמר שמואל קול באשה ערוה שנאמר כי קולך ערב ומראיך נאוה * אמר רב ששת שער באשה ערוה שנאמר שערך כעדר העזים * אמר ר' חנינא אני ראיתי את רבי שתלה תפיליו * מתיבי התולה תפילו יתלו לו חיוו * דרשי חמורות אמרו והיו חייך תלואים לך מנגד זה התולה תפילו * לא משיא הא ברצועה הא בקציעה * ואיבעית אימא לא שנא רצועה לא שנא קציעה אסור וכי תלה רבי בכיסתא תלה אי הכי מאי למימרא מהו דתימא תבעי הנחה כספר תורה קמ"ל * וא"ר חנינא אני ראיתי את רבי שניהה ופיהק ונתעטש ורק וממשמש בכגרו אבל לא היה מתעטף וכשהיה מפהק היה מניח ידו על סנטרו * מתיבי המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה * המגביה קולו בתפלתו הרי זה מגביה רוח * המתעטש בתפלתו סימן רע לו וי"א ניכר שהוא מכווער * הרק בתפלתו כאלו רק בפני המלך * בשלמא מגהק ומפהק ל"ק כאן לאונסו כאן לרצונו אלא מתעטש אמתעטש קשיא מתעטש אמתעטש נמי לא קשיא כאן מלמעלה כאן מלמטה א"ר זירא האי מלתא איבעי לי בי רב המנונא ותקילא לי ככולי תלמודאי המתעטש בתפלתו סימן יפה לו כשם שעושין לו נחת רוח מלמטה כך עושין לו נחת רוח מלמעלה :

תגולה בה לא יקרא ק"ס כנגדה : שוק * באשת איש ערוה להסתכל וכן באשתו לק"ס * גלי שוק * וכתיב בתריה תגל ערותך : קולך ערב * מדתשבת לה קרא בגויה ש"מ האזיה הוא : התולה תפיליו * ביתה יתלו חיוו : זה הכותל תפיליו ביתה יתלו חיוו שהתורה חיוו של אדם ורמה לך הכי שיתלו חיוו : ברצועה * ובקציעה לתעס גנאי הוא להס אכל תולס הוא אוחס בקציעה ותחא הקציעה מוני * על היתר ורועה לתעס : כתיבתא * תלה בתוך תיקן ותלה החוק : שריב * פעמים שאדם מוליך מגופו לפיו כפיסה מחור שזנעו וריחה כריח המהכל שאכל : פיק * חוץ מלקוחיו פותח להוליך רוח צהפס מלא כחדס שרואה ליטן חוץ שעמד מטיס : ורק * על ר"ש

זוהר שמיני הך דה ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

דידי * ביום השמיני וגו' * ר' יצחק פתח (איוב ל"ה) צרן יחד ככבי צקר ויריעו כל בני אלמים זכאין * אינון ישראל דקב"ה יסיב לון אוריית' קדיש' חדות' דכל חדות' דקב"ה ואטיילות' דליס דכתיב (משלי ח) ואהיס בשבעים יום יום ואוריית' שמא דקב"ה ובאוריית' אחברי עלמי דכתיב (שם) ואהיס אללו אמון אל תקרי אמון אלא אומן ובאוריית' אחברי בר נש הס"ד (בראשית א) ויאמר אלמים נעסס אדם אמר קב"ה לאוריית' צעני לתברי אדם אמרס קמיס סאי בר נש זמין לארנז' קמך אי לא תאריך רונך עליס הך יקוס בעלמא אמר ליה אגא ואת * נוקיס ליה בעלמי' דהא לאו למגני אקריני ארך אפיס : ר' חייה אמר תורה שבכתב ותורה שבע"פ אוקמוס ליה לבר נש בעלמי' הס"ד נעסס אדם בללמנו כדמותינו * ר' יוסי אמר מסכא (קסלת ב) את אשר כבר עשוסו ודאי הוא אלס ודמות * אלס בדכורי דמות בנוקב' ועל דא שירותא (חב לישראל) ח"ג טו דאורייתא

דאורייתא * ח"ג טו דאורייתא

דאוריית' ב' וזוקמוס' רבי יצחק אמר מפני מה ב' פחוטה וסחומה חלה בשעתא דבר
 נש את' לאתחבר באוריית' כרי הו' פתיח' לקבלס ליה ולאשתתפי' בהדיס' ובשעתא דבר
 נש סתיס עינוי' מנה ויסק' לארח' אחר' כרי הו' סתמי' : ס"א (כמד"א אסתעובנו יום
 יומיס לעובד (ולא ישכח פתח' עד דייתוב לאתחבר' בה באוריית' אנפין בזנפין ולא
 יתנשי מנה וע"ד אוריית' פתחת קמי ב"ג וזכרו' וקר' לטון (משליס) אליכס איסיס
 אקרא וגו' וכתבי' (שס א') בראש סומיות תקרי' בפתיס שעריס צעיר אמרי' תאמר ר'
 יסודס אמר ב' תרין גבין ומד דאמיד לון מאי קא מיירי חלה חד לשתיס' ומד לארע'
 וקב"ס חסיד וקביל לון' ר' אלעזר אמר ב' נסרין (ס"א לדרין) אינון עילאין קדיסין
 דחסידן כחדא ואינון כללי' דאוריית' ואינון פתחין פתח' לכלי' פתחין פתח' למסימנות'
 ואלין בית' דכלל וע"ד בית אקרי דאלין אינון ביתא' ובג"כ שירות' דאוריית' ב' דסא
 הו' אוריית' ביה הו' אסות' דעלמ' ובגין כך מאן דאשתדל באוריית' חללו אשתדל
 ביה בשמי' קדיש' וסא אמר דאוריית' כלא שמתא קדיש' עלאס הו' ובגין דאיסי שמתא
 קדיש' פתחת בזיית' דאיסי שמתא קדיש' בתלת קשרי מסימנות' : ת"ס כל אינון דמשדלי
 באוריית' מתדבקין ביה בהקב"ס ומתעטרי בעטרא דאוריית' ואתרמינו לעיל' ותתא
 קב"ס אשויס לון ימיניס (ס"א וקב"ס ארשי' לון) כ"ס אינון דמשדלי באוריית' נמי ביליס
 וסא זוקמוס דאינוון משתתפי בשכינת' ואתחברו כחד' וכד אמתא לפר' קב"ס מעטרא
 לכו חד חוטא דחסד לאשתמודעס ביועלאין ותתאין וכל אינון ככבי לפר' בשעת' דכנסת
 ישראל וכל אינון דלפאן באוריית' אתאן לאתחזאס קמי מלכא כללו מומרי' כחד' ס"ד
 ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהיס מאי ויריעו כד"א (ישעיס כד) רועס התרועעס
 סארץ דאינון דינומתברין ואתחברו כללו מקמי' בקר כד אמתר בקר בעלמ' כד"א (בראשית
 כב) וישכס אברסס בזוקר וע"ד ויריעו כל בני אלהיס ר"א סוא אזיל בארח' אשכחיס
 לר"פ בן יאיר דסוס אתי בעס אמריס אמר ר' פנחס ודאי בטקול' לדדות' דחמרי' חמית
 כיון דנפיק מצתר ענפוי דעורי' חמתא ליה לר' אלעזר אמר ודאי טקולי דמדות' אשתליס
 נחת ר' אלעזר לנביס וגשיק ליה ח"ל אי טופס' דארח' לבגד מזיל סכא נתחבר כחדא
 ואי לאו עול ארח' וזיל : ח"ל ודאי לקבלך אזילני כיון דאשכחני לך חיזיל אבתרך ותחב"כ אחר' :

הלכה פסוקה

יוסף לחה

מוסר

הרמב"ם הלכות תעניות פ"ג

משערי קדושה ח"ב ע"ו

(א) כיוצא המדות של סולת חול שאין גב העשרון
 קודש' ובירוצי היין והשתן קדש לפי
 שהוא יורד על גב הכלי' וכלי' הלח נטשו סכננים
 וטבחין ולמה יתקדשו הבירוצין איעם שאין כוננת המודד
 אלא למה שבבלי בלבר כרי שלא יאסרו מוציאין טבלי
 שרת לחול : (ב) מה היו עושיין בבירוצין אם יש שם
 וזה אחר יקראו עט ואם לא יסבלו בלינה' ואם לאי
 סקיצין בהם המוח' : (ג) כיצד לוקחין בהם עולות
 הבשר לשם והערות לכהנים :

מ"א ומתן כאלוים כבר נכתב בעשר ה' בענין
 הרמים ע"ש גם ידעת כי התחלת דינו של אדם
 אחר נפטר הוא נשאל ונתח כלמינה לנקס מתחבר בישיעס
 חלל פרום לרעב לחנוך וגוי' אז תקרא וסי' יענס חשוט
 ויאמר סניי וכתיב כי בגלל הכר הוס יברכה ה' אלהיך
 וגוי' וכתיב מתן כסתר יכספ אף ולנקס חליל מרות וכתיב
 ולנקטו עומדת לעד ואין עבירס מכנס אוחס כשאר מלות
 וגורמת חייס לאלס כמעס דכנימין הדקס הכזר לרז"ל'
 כזור שבת וודע כי שבת שקולה ככל המורה וכמו שנתבאר
 בעשר הוס נתחלתו בענין שבת ע"ש וכתיב חס תשיב תשבת
 בעשר וגוי' והרבתיך על כותי' הרך והאלחתיך נחלת יעקב אביך וגוי' ומעטס בזופס' מוקד שני
 זוכס ליקח כל העושר כחופלג על אותו כותי' ומעטס כאלס ח' שתיס חונל על שלחן זכס משוי שסס עשר בני
 אדם ועליו כל מיני מנדוס סנגרלו ומשת יתי' בראשית אמרתו לו בני כתה זכות לכל העושר הוס ואמר קלי הייתי וחלס
 סייתי שוחס כסמה נלס סייתי אומר זו לענת וכוי' כוי' והרז"ל עשיריס שנח"ל כמה הן וזכין מפני שמתצנני' את השבת :

יום ב תורה

למסניך מנ"ס ד"א יהוה נפש י יה יהו יהוה רוח יוד הא ווא הא שמע יהוה סוס יסידס ד
 דמלוי יוד אל סס ב"ן שבטסיס בניקוד מולס :

א ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את השאאתך ואת
 עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם
 וכפר בעדם כאשר צוה יהוה : **א** ואמר משה לאהרן קרב למדבחה
 ועיבדת השאאתך וית עלתך וכפר עךך ועל עמא ועיבד ית קרבן
 עמא וכפר עליהון כמא דפקוד ייג ויקרב אהרן אל המזבח וישחט
 את עגל השאאת אשר לו : **ב** ויקרב אהרן למדבחה ויניח את עגלת
 השאאת דליה : **ג** ויקרבו בני אהרן את הדרס אריו ויטבל אצבעו
 בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדרס יצק אל יסוד המזבח :
ד ויקרבו בני אהרן ית דמא ליה וטבל אצבעיה בדם ויהב על
 קרנת מדבחה וית דמא אריק ליסודא דמדבחה : **ה** ואת החלב ואת
 הפלית ואת היתרת מן הכבד מן השאאת הקטיר המזבחה כאשר
 צוה יהוה את משה : **ו** וית תרבא וית בגוליתא וית חצרא מן כבדא
 מן השאאתא אסיק למדבחה כמא דפקוד יי ית משה :

נביאים שמואל ב ד

למסניך מנ"ס ד"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יסוס נשמי' דללח אדני נשמי
 דסוד יהוה סוס יסידס דללח יהוה סוס יסיד' דסוד אל סס ב"ן שבטסיס :

א ויחר-אף יהוה בעוה ויכרוש שם האלהים עד-של ומת שם עם
 ארון האלהים : **א** ותקופ רוגזא דיי בעוה ומחיה תמן מימרא
 דיי עד דאשתלי ומית תמן עם ארונא דיי : **ב** ויחר לדוד על אשר
 פרץ יהוה פרץ בעוה ויקרא למקום ההוא פרץ עוה עד היום הזה :
ג ותקופ לדוד על התרע יי תרעתא בעוה ומרא לאתרא ההוא
 אתרא דמית ביה עוה עד יומא הדין : **ד** וירא דוד את יהוה ביום
 ההוא ויאמר אידיכוא אבי ארון יהוה : **ה** ורחיק דוד מן קדם' ביומא
 ההוא ואמר איכדין יעול דותי ארונא דיי : **ו** ולא אבה דוד להסיר
 אליו את ארון יהוה על-עיר דוד ויטהו דוד בית עבד-אדום הגתי :

מצודות דוד

רש"י

(א) ויחר' על מיעוט האמתו כס' לתשוב שיטול אריו
 לארץ : על סג' על המעט שעטס כשגנה ובלול שבת
 שארון ה' הוא : עם ארון' סמוך לארון : (ב) ויחר
 לדוד' על עלמו חרס כדרך המילר ונכסל וכו' ויחר לשמואל
 (ש"א ע"ו) : על ארס פרץ' בעבור דאבת הפרץ : (ג) את חת ארון ה' כי טעם שאלף להיות חסר בקדושתו
 (ד) ויעשו' נטו אותו מדרך עיר דוד אל בית עובד אלוס :

ד וְלֹא אָבָא דָּוֵד לְאַפְנֵיֶּהָ לְנָתִיחָהּ יְתֵּ אַרְוֹנָא דִּי לְקַרְתָּא דְדָוִד וְאַפְנֵיֶהָ דָּוִד לְבֵית עֹבֵד אֲדוּם גִּתָּאָה ;
כתובים משלי כג

להמשיך מעמד ומלכות ד"ח שנים עד לאחרי יוד נפש שישן דלת שן דלת יוד רוח יאהדנהו נשמה דיסוד א אד ארג אדני נפש אדני רוח אלף דלת נון יוד נשמה דמלכות יף דף וף דף סים יסידה דיסוד ידָּה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן טעמיה :

א אַל-תִּמְנַע מִנְעַר מוֹסֵר בֵּי-תִפְנֵי בִשְׁבַט לֹא יָמוּת; א רֹא תִמְנַע מִן מַלְאִי מַדְרֹתָא מְטוּר דְּאֵין מַחִיָּת לִיה בִּשְׁבַטָא לֹא מְאִית ;
ב אָתָּה בִשְׁבַט תִּפְנֵי וְנִפְשׁוּ מִשְׁאוֹר תִּצְרֵל ; ג אַנְתָּ בִשְׁבַטָא מַחִיָּת לִיה וְנִפְשִׁיהָ מִפְּלִמַת מִן שִׁיּוֹל ; ד בְּנֵי אֲסִי-חָבָס לְפַדְיָשֵׁמַח לְבִי גַם-אֲנִי ; ה בְּרֵי אֲסִי חַבִּים לְבָד אִף אָנֹא חֲרִי אָנֹא כְּלָבִי ; ו תִּתְעַלְוֵנָה כְּלִיּוֹתֵי בְדַבְרֵי שִׁפְתֵיךָ מִיִּשְׂרָאֵל ; ז וְנָרְוֵן כְּלִיּוֹתֵי בֵּד יְמֵלְלוּן סַפּוֹתֵי תַרְצֵתָא ;

רש"י
ותעלונו : ותשחטנו כליותי על שחטם לךך
הם חסם הגונו כחללת השבט וכזה הליו ון השאלו כי יכשיר מעשיו ומוטב לו הלעך השבט מלעך השאלו : (ג) חס חסם . כאשר יחסם לךך על כי השמע אחרי אלם הסם אז יסתח לכי גס אני כשחטת לכתך הואיל ומידוי בלסם לך כחמסם : (ד) כדבר . בעת ידברו שפתך מישרים לישר עוד את השולט :

ברטנורה משנה עירובין פרק ב עיקר תוי"ט
פרק ב עושין פסין לביראות שטרות י"ט . גובהן י" שאין נקראת מחילה בשמות מי' . הרבים לפי שהבירות רשות
היסוד הן שטמוקסם כל אצעי דבירה המלכות דיצירה אלהים
עשרה ואין יכולים למלאות מן ולהויף לרשות הרבים ועוסין פסין סיהיו הפסין עושין חלל כציונת הכור רשות היסוד יומלף ויוליף ויניס סס ותכנס בהממו כלס אז ראסה ורובה ושקניס : דיומדן שני עמודן סכל עמוד מאלו הארבעה גרלה כשנים דיו בלשון יון סנים וכשעועץ העמוד העשוי כשנים לפאח דרומית מערבית נמלא כוסה דופנו אז למורס (למערב) דופנו אז ללפון (לדרום) והכי לפאח מערבית לפוינת כוסה כדו אז למורס (למערב) ולדו אסר לדרום (ללפון) וכשתוהן ארבעתן לארבע הפאות נמלא לכל רוח סתי אמות דופן אמה כנגד אמה והריוס כנחים : וארבעה פשוטין . כזמנע ונתן לכל רוח כוס רבסה אמה וכנתן שאין כין פס לפס מאלו ארבעה דיומדן אלא עשר אמות אז פסות עורה ר"ע דאין לריך לפסין פשוטין ואס יש כנייהן יותר מנשלס עשר אמה ושליס מורה רבי יהודה לררין פסוסין לא נחלקו אלא מעשר עד שלס עשרה אמה ושליס דר"ג אומר לריך פשוטין ורבי יהודה אומר אין לריך והלכה כרבי יהודה : שתי רבקות של שלש שלש בקר . שרוב כל כקר ובקר אמתים

מכל כד מלריכין פס של ו"ט : רי"ב : קשורות ואנ"פ שאין הפרות מוסכות כעול כשבת אפי"ה מעטרין כהו לפי כנגד צימות הסול כנסות סס לשמות ופעמים בככה : אמר הוי נכנס לשמות מוילף הכי שפחה מטס ורובה ללאס ואס יהיו בין הדיומדן פחות מזה השיעור יבולו הפרות ויפילו הדיומדן לררין סרי"כ : (ה) הכי ס"ד . פרס"י ולא פרס כנסס ופרס וולאס דל"כ לא הוה קשורות : (ג) ר"ל דאלו י" אמות לר"מ וכן ה"י"ג ושליס לר"י לא כעין מלוממות וכ"ס ברש"י ור"מ : סחר . כפ"ג דשציונות מ"ד גרס סחר ור"פ"ה מפ' כמו סחר חלל הסס א"ל לפרס לפרס בית האסורים :

ר' יהודה אומר של ר' י' קשורות ולא מותרות אחת נכנסת ואחת יוצאת : (ב) מותר להקריב לבאר ובלבד שתהא פרה ראשה ורובה בפנים ושותרה מותר להרחיק כל שהוא ובלבד שיורבה בפסין : (ג) רבי יהודה אומר עד בית סאתים אמרו לו לא אמרו בית סאתים אלא לגנה ולקרפף אבל אם היה דיר או סחר או מוקצה או חצר אפי"ו בית חמשת כורין אפילו בית עשרה כורין מותר ומותר להרחיק כל שהוא ובלבד שיורבה בפסין : (ד) ר' יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקתן יסלקנה לצדדין וחכ"א א"צ אחד בוד הרבים ובאר הרבים ובאר היחיד עושין להן פסין אבל לבור היחיד עושין לו מחיצה גבוה עשרה טפחי' . ד"ר עקיבא ר' יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לבאר הרבים בלבד ולשאר עושין חגורה גבוה

רבקה אחס (ה) של כקר כנסת ורבקה אחס יולאס ויס יותר רוכס משאלו היו שמסין יולאס אז שמיסן כנסות וזו קולא היא דלס כעין מלוממות כל כך (ג) : (ב) מותר להקריב לבאר . הפסין ולעשות סקף קר ובלבד סיהא משפט הכאר עד כין הפסין כדי ראסה ורובה של פרס סקן סתי אמות אכל כלר מהכי לא שמא ימשך אחר פרמו ויוליף הדלי סון למחילת : מותר להרחיק כל שהוא לעשות סקף גדול כמו שלכו ספך :

בלבד שיורבה בפסין . דכל מה שמרסק מן הכור מרבה כריוס כצין הפסין ולררין לשרכות כפסין עד כדי סלל יהא כין פשוט לפשוט וכין פשוט לדיומד יותר מי"ג אמה ושליס כדברי ר' יהודה סהלכה כמותו : (ג) רבי יהודה אומר עד בית סאתים לא יעסה סקף גדול לבאר אלא עד בית סאתים : לגינה וקרפף שאין סקיפן לדירה : קרפף . סקף גדול סון לעיר להכניס סס עליס לאור : דיר . סל כהמות כעושין כמות סיוס כאן ולמחר כאן כדי לזכר כגללי כסמט : סחר . סקף מסיסה לכהמות העיר ואית דגרסי סחר בית אסורים : חצר . מקוס מגולה שלמי סנחים : מוקצה . רכסס סלסורי סנחים (ג) דכל סיי סקיפן לדירה הוא (ד) והכי פסי ביראות כניי הואיל ומימסין ראויות לסמיית אדס ממשיס מעליותא הוא : ומותר להרחיק כל שהוא כלומר כסס סכל אזו סקופו לדירה אפי"ו גדולים עד עשרה כוריס ומותר לטלפל כסס כך מותר לסרסיק סקף של פסי ביראות כל מה שלכו ספך וכן הלכה : (ד) אם היתה דרך הרבים דרך טרבים כוקשיס כס מפסקת כין הפסין : יסלקנה לצדדים . סמוך לפסין סלל יהיו הרבים מהלכים כין הפסין דמשוו לה כרשות הרבים ומכיליס המסילה ואין הלכה כר' יהודה : בור הרבים . אי פסקי מיא מדכרי אחרני סלל המיור פסי ביראות אלא סיהיו מיס מלווין לכהמות עולי רגלים וכ"ץ שאין סס מילן סין לפסין מורת מסיסה : באר היחיד . נמי סיי דכאר מיס סייס כן והא לא פסקי מיא : לבאר הרבים דאיכא חרתי למעליותא וכן הלכה ואין מותר למלאות מיס ולהויף מן הכאר על ידי פסי ביראות

בתורה מתוך הרחק גלינה בכפרים א"ת בכפרים אלא בכופרים בא ואראך זרעו של עשו שהשפעת להם טובה והם כפרו בך נשכימה לכרמים אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות נראה אם פרח הגפן אלו בעלי מקרא פתח הסמדר אלו בעלי משנה הנצו הרמונים אלו בעלי גמרא שם אתן את דודי כך אראך כבודי וגודלי ושבת בני ובנותי אמר עולא א"ר אלעזר בתחילה היתה תורה רומה לכפיפה שאין לה אוניסעד שבא שלמה ועשה לה אוניס קווצותיו תלתלים אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מלמד שיש דרוש על כל קוקוקין תלי תלים של הלכות שחורות כעורב במי אתה מוצאן במי שמשכים ומעריב עליהם לבית המדרש רבה אמר במי שמשחיר פניו עליהם כעורב דבא אמר במי שמששים עצמו אכזרי על בניו ועל בני ביתו כעורב כי הא דרב אדא בר מתנה הוה קאזיל לבי רב אמרה ליה רביתהו יונקי דידך מה אעביד להו אמר לה מי שלימו קורמא באנמי :

רש"י

הך גדל סביבותיו כעין שומר ט"ס ללבוש קטנים : ועשה לפ אונים : שחוק ערובין וידים וגזר על השניות לעריות וע"י כך לחזין וי"ל נחלות שנתרחקו מן העברה : בהשכים ומעריב : שחורות לשון שחית כעורבו לשון ערבות :

וזהר שמיני דף רט ע"א ת"ת דאציות יוד הא ואו הא

רבי יסודס ורבי יצחק סוו אזלי בזורחא מבי מרויחא ללפורי וסוס רביא חד שכיח לנבייכו בחמרא בקינטי דרובשא : א"ר יסודס ימא מלס דאורייתא וזיל פתח ר' יצחק ואמר וחכך כיון הטוב סולך לרודי למישרים וגומר : וחכך כיון הטוב דא יינא דאורייתא דהיסו טב דסא יינא אחר' לאו איהי טב וייני דאורייתא טב לכלא טב לעלמא דא וטב לעלמי דאתי ודא סוו יינא דנייח ליה לקב"ה יתיר מכלא ובזכו דא מאן דמרוי מיינא דאוריית' יתער לעלמא דאתי ויזכי לאחייא כד יוקיס קב"ה לנדיקייא אמר ר' יסודס דובב שפתי ישנים סא תנין דאפילו בהסוה עלמא זוכ' למלעי באוריית' סה"ד דובב שפתי ישנים אמר הסוה רביא חי כתיב וחכך מנין הטוב סוינא אמרי סכי אבל כיון הטוב כתיב ולא מנין אשגחו ביה אמר רב יסודס ברי אימא מילך דשפיר קא אמרת אמר אלא שמענא דמאן דאשתדל באוריית' ודביק בה וסאיא מלס דאוריית' אשתמע בפומיה ולא לחיש בה בלחישו ללא אריס קליה בה דאורייתא סכי בעיא לארמא קלא דכתיב בראש סומיות תקר' לארמי רנס דאורייתא ולא בלחישו כיון הטוב כחמר טב דלא שתיק וסוה עמיד לארמא קלא כד יפוק מהאי עלמא סולך לרודי למישרים דלא יטעי לימיני ולשמאל' ולא ישתכח דימחי בידוי דובב שפתי ישנים אפילו בהסוה עלמא שפוטמי מרחשן אוריית' תו שמעני וחכך כיון הטוב סאי קרא לכנסת ישראל אתמר ובתושבחת' אתמר חי סכי מאן סוה דמשבח לס כסאי חי קב"ה מאי סולך לרודי סולך חלי מבעי ליה אלא ודאי קב"ה קא משבח לס לכנסת ישראל כמה דסויא קא משבחת ליה דכתיב חכו ממחקים כן קב"ה משבח לס לכנסת ישראל דכתיב וחכך כיון הטוב יין הטוב דסוה חמר' דמנטי' סולך לרודי דא יצחק דאקרי ירד מבטון למשרים

למישרים כד"א אתה כוננת מישרים לאחכללי שמאל' צימיני ודא סוה מישרים ובגין סדוות' דהסוה חמר טב אחכליל שמאל' צימיני ודאן כלל דובב שפתי ישנים דסא כלל מתערי בחדוואן וברכאן ועלמין כלכו משתכחי בחדו ומתערו לארקא ברכאן לחתא חמו ר' יסודס ור' יצחק ונשקו ליה רישיה וחדו עמיס : א"ל מס שמך א"ל ייסא חמר' ל' ר' ייסא ססא יתיר ססא סכיח בעלמא מר' ייסא חמר' דאסתלק מצינטי : אמרו ליה ומאן אבוך א"ל אפטר מעלמי וסוה חוליף לי כל יומי ג' מלין דאורייתא ובלילי ג' מלין דחכמת' דאגדת' . וסני מילי חוליפנא מאבא וססתא דיורי בחד בר נס וסלקי' מאוריית' ואנא אזיל כל יומא לעבידותיה ובכל יומא אסדרנא אינין מלי דחוליפנא מאבא :

מוסר

יוספ לחק

חלבה פסוקה

מסערי קדושה ח"ב עטר ו

סר"ס הלכות מעשה הקרנות פ"ב

למוד אה הכו חס מזכי לחייבא ביארנו גודל סכרו לחין קך מכל סכו להכניס בנו תחת כנפי השכינה שקודם לאחרים : גמילות חסדים וביקור חולים והבאה שלום וסכנסת אורחים הן מאלו דברים שאלו חונל פירותיהן בעיניו וסקרן קיימת לו לעיניו . והעוסק בתורה ובמילות חסדים אומר הקב"ה מעלה אני עליו כללו פדאני לו ולכני מנין האומות וסא מדהו של אחרים כמיס תתואמת ליעקב חסד לאברהם וכתיב רודף לזקק וחסד ימלא חיים לזקק ונביד ואכי דאתא מביח עלי דעסק בנ"ח סויפיו לו עשרים שנה יותר מן רבס בר נתתו רנו ומלילין מדינה של גיבסס ודין חיבוט הקבר כחיל בעשר צ' קביעות עתים שקולה כנגד כל המצות ותחלת דינו של אדם קבעת עתים לתורה סנא' פוסר מוס ראשית מדון .

(א) הילת עם השטן של נכסים אין מעכבין את היין ולא היין מעכבין ולא הנכסים מעכבין את הובח אלא מביא אדם קרבני היום ונכסיו אחר עשרה ימים אחד יחיד ואחד צבור והוא שלא קדשו הנכסים בפלו שרת אבל אם נזן כלבי שרת אם לני יפסלו בליני (ב) אין מביאין נכסים אלא מן החולין לא יביאם לא מן התרימה ולא ממעשר שני ולא מן הבכורים ואסילו תורה שמביא לחמה מן המעשר לא יביאו נכסים אלא מן החולין :

לחורס מחבאר בעשר סי' בענין סלילות * וסודע כי ת"ת עתים לתורה סנא' פוסר מוס ראשית מדון .

יום ג תורה

להמשיך עת' דז"א יהוה נפש י' יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסודס ה דמלוי הה אל סס צ"ן שבעשים בניקוד מולס :

וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר וְאֶת־הַדָּם וְיִזְרְקוּהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָכִיב :
וְיִתְּשֶׁבֶע אֶת־הָאֵשׁ מִבְּרֵאשִׁיתָא :
וְיִקְטֹרֶט עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַפָּרֵעִים וְיִקְטֹרֶט עַל־הָעֵדָה הַמִּזְבֵּחַ :
וְיִקְרַב אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְיִקְחֶהָ אֶת־שַׁעֲרֵי הַחֲטָאת אֲשֶׁר לָעָם וְיִשְׁחַטְהוּ וְיִהְיֶה בְּרֵאשִׁיתוֹן :
וְיִקְרַיְב יֵת קוֹרְבַּן עֶמָא וְנִסְיַב יֵת (חק לישראל) ח"ב מו צפירא

צִפְרָא דְחַטָּאתָא דְלַעֲמָא וְנִכְסִיהָ וְכִפְרֵי בְדַמְיָהּ בְּחַדְמָאָה :
נְבִיאִים שְׂמוּאֵל ב ו

לְהַמְשִׁיךְ מִכִּי הוּא צְבֹאוֹת כֶּסֶף צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגא אדני נשמה דרוח
יהוה סיה יסידה דלגא יהוה סיה יסידה דרוח אל סס ב"ן טענטיה
א וישב ארון יהוה בית עבד אדם הגתי שלשה חדשים ויברך יהוה
את עבד אדם ואת כל ביתו : א וישרא ארונא דיי בבית עבד
אדם גתאה תלתא ירחין וברך יי ית עבד אדם וית כל ביתיה :
ב ויגד למקד דוד לאמר ברך יהוה את בית עבד אדם ואת כל
אשר לו בעבור ארון האלהים ויגד דוד ויעל את ארון האלהים
מבית עבד אדם עיר דוד בשמחה : ב ואתחוא למלכא דוד למימר
ברוך יי ית בית עבד אדם וית כל דיליה בדיל ארונא דיי ואזל דוד
ואסיק ית ארונא דיי מבית עבד אדם לקרתא דדוד בחדרא : ג ויהי
פי צעדו נשאי ארון יהוה ששה צעדים ויגבה שור ומריא : ג והוה
בד נטלו נשאי ארונא דיי שתא זונין ונבים תור ופטים : ד ודוד
מברבר בכל עז לפני יהוה ודוד חגור אפור בר : ד ודוד משבח
בכל תקוף קדם יי ודוד אסיר בדרוט דבויג : ה ודוד וכל בית
ישראל מעלים את ארון יהוה בתרועה ובקול שופר : ה ודוד וכל
בית ישראל מסקינ ית ארונא דיי ביבבא ובקל שופרא :

רש"י
ויברך ה' את עובד : אשתו ונשמה כלותיה ולדו ששה (3) בעבור ארון האלהים . אשר יושב בביתו כי קודם לזה
כיום כפרס אחר : ששה לערים : פסיעות : ומריא : לא בא לכלל ברכה כחא : עיר דוד . עיר של דוד וכו' וסוף
שורים אלוסוס : ממכר : מרקד : אפור בר : מעיל בוך : און : (1) ויזבח . אחר כל ששת הלעדים :
אפור בר . מלבוש עשוי כדמות האפור של כה"ג וסיתה
מיוחדת להאכסיה החתונדים בעבודה ה' וכן בשמואל לאחר שמואל וכי חגור אפור בר (ש"א ב') ודוד הלכישו בעת
העלאת הארון :

כתובים משרי כג

לְהַמְשִׁיךְ מִסוּד וּמְלֻכּוֹת דַּוִּיָּא שְׂיַדְלַת יוֹד כֶּסֶף שְׂיַדְלַת שְׂיַדְלַת יוֹד רּוּחַ יֵאֱהוּדְנָהּ נִשְׁמָה דִּירוּס
א אר אדני אדני כפס אדני רוח אקף דרת גון יוד נשמה דמלכות יף הן וף הן סיה יסידה
דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן טענטיה :

א אֶל־יִקְנָא לְבָבְךָ בְּחַטָּאִים פִּי אֶסְבִּירָתָא יְהוָה בְּרַחֲמֵי־הוּם : א קָא נִטְן
לְבָבְךָ בְּחַטָּאִי אֶרָא בְּרַחֲמֵי־הוּם דִּאֲרָהָא פִּל יוֹמָא : ב גִּי אֶסְבִּירָתָא
אֲחֵרִית וְתִקְוֵתְךָ לֹא תִכְרַת : ג מְשׁוֹל דִּתְהוּי לְךָ אֲחֵרִיתָא מִכְתָּא

רש"י
אל יקנה לבך בחטאים : כוללתם להיות רשע כמותם : יס
אחרית : כלומר בעבור זה יש אחרית ותקוה אליך : ואשר
בורך
(6) בחטאים . כוללתם כמותם : כי אם . ר"ל רק עסקו
כל סיום ביראת ה' ואל תפן אל הוללתם כי עסק עובדי
משלכם : (3) כי אם וכי . ר"ל כי עסק יהוה דבר אשר יש
לה

וְסִפְרֵיךָ לֹא נִגְמְרוּ : שְׁמַע־אֶתְהָ בְנֵי וְחֲכִים וְאִשְׁר בְּדָרְךָ לְבָבְךָ : ג שְׁמַע
אֶת בְּרִי וְאֶתְחַבֵּם וְתָרִין לְבָבְךָ לְאַרְחָא : ד אֲרִיתְהוּ כִּסְבֵּא־יִינן בּוֹזְלֵי
בְּשֵׁר לְמוֹ : ד לֹא תִהְיֶי בְּאֵלֵיךְ דְּאִסְמִינן בְּבִישְׂרָא וּבְאֵלֵיךְ דְּרִינן
חֲמָרָא : ה פִּי־סִבְא וּזְוֹלֵל יוֹרֵשׁ וְקִרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמְהָ : ה מְשׁוֹל דְּרִינן
וְאִסְמִי מִתְמַסְכֵּן וּבִזְעָתָא נְלִבְשׁ נִיּוּמָא :

מצודות דוד
לס אחרית כי הזכות יעמוד לך בלחירת סיוס ותקית
הגמול לא תכרת וכו' חכמה : (2) ותכס למוד חכמה .
ואשר . אז תוכל ללכת בדרך לך כי לכב חכמה לא ישיחך
לעצוריה : (3) כסובלי יין . בחכמת סובלי סיון לשחות הרבה :
למו . ר"ל הלכות עלתם לא לעגב שחמות ויש וחור גם על
מלכתם בעליהם בגדים קרעים כי החמוד בתמותם יורש גם הוא ולא ימלא ידו ללבוש בגדים שליוס :

עיקר תוי"ט משנה כתובות פרקי ברטנורה

(6) ור"ל סיהא סס מותר דינר דתנן לקמן .
דמידי הוא טעמא להחייבם נחלה דאורייתא .
והכא כפרעון כתובה שהייה מקיימת נחלה דאורייתא
שכמתם נפלו נכסים לפני יורשים וכסוי"ל סס"ט
על אביהן אלו ואלו
עושין מזה לפרוע חובת
אביהן והיא היא יורשתן .
גמי : דינר . משמע
בגמי דרוקא מותר דינר
בעינן אכל פחות מדינר
לא הוי מותר : אחריות .
ורבנן לא פליגי עליה
בשיעור

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת

הראשונה קודמת לשניה
ויורשי הראשונה קודמין ליורשי
שניה נשא את הראשונה ומתה
נשא שניה ומתה היא שניה ויורשיה
קודמין ליורשי הראשונה : (ב) מי
שהיה נשוי שתי נשים ומתו . ואח"כ מת הוא . ויתומים
מבקשים כתובת אמן ואין שם אלא כרי שתי
כתובות . חולקין בשות . היה שם מותר דינר . אלו
נוטלין כתובת אמן . ואלו נוטלין כתובת אמן . אם אמרו
יתומים אנחנו מעלין על נכסי אבינו יתר דינר כרי
שימלו כתובת אמן אין שומעין להן . אלא שמין את
הנכסים בכ"ד : (ג) היו שם נכסים בראוי אינן
כבמוחזק . ר"ש אומר אפי' יש שם נכסים שאין להם
אחריות

כחובת בנין דכרין נטול וכן חאס והשאר נחלוך : חולקים בשוה . כשאר כל הירושות ואין נוטלים
כתובות בנין דכרין : אם אמרו יתומים . בני הכתובה הגדולה . הרי אנו מעדין על נכסי
אבינו . מעלין דמיסן לקבלם עלינו ביוקר כרי סיהיה סס מותר דינר וטלו כתובת אמן : (ג)
היו שם נכסים בראוי . כגון עסקא שביד אחרים או הלואה . אינן כבמוחזק . אינן נחשבין
להיות כאלו הן מוחזקים בירו . יש כאלו מותר דינר : שאין דהם אחריות . מטלטלים . שיש
להם

הם אחריות קרקעות והלכה כ"ש ואף בזמן הזה דהיינו דמטלני דימי משטכרי לבעל חוב אין כתובה בין דכרין ויהנה במטלטלין אלא בקרקעות (ד) של זו מנה ושל זו מאתים וכו'. ושלשתי נחתמו ביום אי דאי בשלשה ימים הקודמת בשטר קודמת בגבוי או שלא היום אלא מטלטלין שאין דין קדימה במטלטלין (ב) חולקות בשוה. שהרי כח שלשתי קודמות שיהיה נשוי שלוש נשים ומת כתובה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שרש מאות ואין שם אלא מנה חולקות בשוה היו שם מאתים. של מאתים ושל שלוש מאות שלשה של זהב היה שם ג' מאות של מנה ושל שלוש מאות ששה של זהב וכן שלש שהמירו לכיס פחתו או הותירו

כשיעור שתי כתובות עלמן דבעין שיהא במקרקעי כשיעור דתנאי כתובה נכתובה ו ולא פליגי אלא כמותר משום דכברי ראה במטלטלי מחוקמת נחלה דאורייתא הרא"ש. ועתוי"ט: (ב) כ"כ הרא"ש וכסתפסו מתיי דאלת"ה מתנתין דלא כהלכתא. ועתוי"ט: פלפול נאה לאומרו: (ג) וגראה בעיני דמייורי נמי בשקנו מידה כדלקמן ר"ש מ"ו דמאי טעם. תוי"ט: (ד) ו"ל רש"י מדיון ודברים ק"טקת נפשאי לא נחתי חלקי במתיה ומה שנכתב לא בשליחותי גבית שחאמר לי טעלה זו חלקך אני טקתי עמי מלריב לה ומלמעט חלקי במנה וגבר ידה לנכות חצי המנה בשעבוד שטרם עכשו אני באה לחלוק עמך ביותר של סלקתי עמי מלריב עמך ושיעבורי ושיעבודך שום. ועתוי"ט: (ה) ואשמעין רלא תימא בשלמא רישא כיון דאחלק לה מה למיירי וראי דעת בעלת מאתים היה שחטול בעלי מנה חמישים שהרי אין לה לחלוק עמה עוד אלא כסיפא דמני אמרה בעלת שלש מאות לבעלת מאתים לא להסיף על חלקך כסתלקת ממנה ראשון אלא לא רציתי לטרוח כל כך בחולקות וסמכתי שאבא להשבון עמך במנה שני שיש לנו לחלוק קמ"ל ר"י: וכן ג'. כלומר כד אתרעי כבבא רסיפא דמתני'. הרי"ף. דודאי שאין דייניהם שוין דכתובה דוקא ככתובה כו' אלא כלומר

דאמרה לה בעלת מאתים לבעלת מנה דין ודברים אין לי עמך (א) במנה המשועבד לך ולא יתמעט חלקך כשבילי הלך היא ובעלת ג' מאות חולקות אותו ומפני שלא נתנה בעלת המאתים לבעלת המנה חלקה במתנה (ד) אלא אמרה לה של חריב עמה ובכילה לא יתמעט חלקה לאחר שלקחה בעלת המנה חמישים נשאר זכות בעלת המאיתים שיה עם זכות בעלת הג' מאות במנה וחצי הנשאר וכל אחת מהן נוטלת שלשה דינרי וזה שהן ע"ה דינרים של כסף שכל דינר זה הוא כ"ה דינרים של כסף: היה שם שלוש מאות מנה. ראבון משועבד לכוון והשני לבעלת מאתים ולבעלת ג' מאות והשלישי לבעלת ג' מאות ובג' מאות לבעלת מנה. כיון דאמרה לה בעלת ג' מאות לבעלת מאתים דין ודברים אין לי עמך במנה (ה) הלך מנה הראשון חולקה בעלת מאתים ובעלת מנה נמצאת בעלת מנה נוטלת חמישים ומנה השני חולקה בעלת מאתים ובעלת ג' מאות נמצאת בעלת מאתים נוטלת מנה חמישים שחלקה הראשון עם בעלת המנה והחמישים המנה השני שחלקה עם בעלת הג' מאות והמנה הג' נוטלת כולו בעלת הג' מאות נמצאת נוטלת ששה דינרי וזה ששם מנה ומתנה המנה השלישי כולו שנשאר לה וחצי המנה שחלקה עם בעלת המאיתים ובגמרא מסיק דמתנתין רבי נתן היה ואינה הלכה דאמר רבי אין אני רואה דבריו של רבי נתן כזה אלא חולקות בשוה דהואיל וכל נכסיו אחריין לכתובה כל שלשה המנים משועבדים לבעלת המנה נשאר חולקות עד שתגבה כל כתובה הלך חולקות בשוה וכך נוטלת בעלת המנה כמו בעלת המאיתים וג' מאות אלא בשלשה שהעילו מעות לכיס זה מנה זה מאתים חס שלשה מאות דהתם

כלומר כד אתרמי כו'. תוי"ט: (א) מסיים הר"ש או הוסיפו עליו בחלוף או פחתו על דרך זה. ודעת כדעת רש"י שמישכנאו וגםו במעות ואפי"ה חולקין לפי המעות וכל חד מה דיהיב שקיל. ופי' הטור

הואיל ואין להם אלא סכום הראשון. ופי' הטור שחטפו יחד ש"ס לא ירדויו אלא חלק המעות ששכביל ריוח מועט כזה לא יקרדו אלא כל אחד ואחד יקם סביון מעותיו ועתוי"ט: ד' נשים. אפי"ה דפלוניא דת"ק וכן ננס שייכים צ"י נשים נקט טפי לאשמעינן דשבעה לאי שבעה למאה וכי נשבעה ראשוני לשניה אינירניכיליטבע לשלישית. ואלטרין לאשמעינן ד"ה דלא תימא משום שלישית אינה נשבעת עוד כיון שהיא אחרונה. שמה כבר נתקבלה כתובה ולכן אמרו שהראשונה אינה נשבעת עוד לשלישי אלא אם היתה נשבעת אותה שלישית כגון שיש רביעית. דהשתא ידעי

הותירו כך הן חולקין: (ה) מי שהיה נשוי ד' נשים ומת הראשונה קודמת לשניה ושניה לשלישית ולרביעית הראשונה נשבעת לשניה ושניה לשלישית ושלש לרביעית ורביעית נפרעת שלא בשבועה. בן ננס אומר וכו' מפני שהיא אחרונה נשכרת אף היא לא תפרע אלא בשבועה. היו יוצאות כולן ביום אחד כל הקודמת לחברתה אפי' שעה אחת זכתה. וכך היו כותבין בירושלים שעות. היו כולן יוצאות בשעה אחת ואין שם אלא מנה חולקות בשוה:

(א) מי שהיה נשוי שתי נשים ומכר את שדהו וכתבה ראשונה ללוקח דין ודברים אין לי עמך. השניה מוציאה מהלוקח וראשונה מן השניה והלוקח מן הראשונה והזרת

נפרעת שלא בשבועה וכגון שאין עם וירש (ח) או צ"ח אחר שיבטיע: בן ננס אומר כו'. פלוגתא דת"ק וכן ננס מפרש בגמרא כגון שנמצאת שדה אחת מאלו השדות שגבו השלם נשים הראשונות שאינה שלו שנודע שגזלה (ט) וסוף שיבואו בעניה ויטלוה וכשנאחז הרביעית לנכות כתובה משדה רביעית באה זאת ואומרת לה למחר יבא הנגול ויטול שדהו מירי רזוני שתשבע לי שלא גבית כתובהך בחיי הבעל ח"ק סבר צ"ח מאוחר שקדם וגבה מה שנכתב לא גבה לכך למה תשבע אם יבא הנגול ויטרוך מזה תחזור היא על הרביעית וטול ממנה מה שנכתב דהויא לה רביעית צ"ח מאוחר וכן ננס סבר צ"ח מאוחר שקדם וגבה מה שנכתב גבה ואם תחזיק זאת אין השלישית יכולה לחזור עליה ולכן תשבע לה שלא גבתה מנכסי בעלה כלום והלכה כת"ק וממילא שמעינן ש"ס חפסה מטלטלין שאריכה לישבע לדברי הכל כיון שאין דין קדימה ללוקח

כתובותין ומה שנכתב גס: (א) וכתבה ראשונה

תו"ט: (א) מסיים הר"ש או הוסיפו עליו על דרך זה. ודעת כדעת רש"י שמישכנאו וגםו במעות ואפי"ה חולקין לפי המעות וכל חד מה דיהיב שקיל. ופי' הטור ה"א ופי' הטור שחטפו יחד ש"ס לא ירדויו אלא חלק המעות ששכביל ריוח מועט כזה לא יקרדו אלא כל אחד ואחד יקם סביון מעותיו ועתוי"ט: ד' נשים. אפי"ה דפלוניא דת"ק וכן ננס שייכים צ"י נשים נקט טפי לאשמעינן דשבעה לאי שבעה למאה וכי נשבעה ראשוני לשניה אינירניכיליטבע לשלישית. ואלטרין לאשמעינן ד"ה דלא תימא משום שלישית אינה נשבעת עוד כיון שהיא אחרונה. שמה כבר נתקבלה כתובה ולכן אמרו שהראשונה אינה נשבעת עוד לשלישי אלא אם היתה נשבעת אותה שלישית כגון שיש רביעית. דהשתא ידעי דלא נתקבלה כתובה ה"א דנחמיר טפי ותשבע גם לשלישית אפי"ה שכבר נשבעה לשניה להכי תנינן ד' נשים. תוי"ט: (א) ופי' דמירי הוא טעמא דרביעית בטענת שמה אלא לפי שזהו בכלל נכסים משועבדים דלא כו' וא"כ אפי' בלא טענה הלא נשבעת דאין טעינן שתשבע. תוי"ט ועי' בפני יבוס: (ב) פי' אפי' גדול דהא חנן במ"ו פ' דלעיל מנכסי יתומים היינו אף גדולים: (ט) וקשה לרבי ומסתמא כשמשיבין הרביעית משמע שגדיין לא גבתה כו' והואיל וכן הקודמת לה למה אינה לוקחה אותה שדה דבבירור שלו תוי' ונראה כפר"ם דאפילו לא נמצאת פליגי דקאמר בן ננס שנשבעת הרי' משום חשש שמא תמלא אי' מהן שדה שאינו שלו ולא יוכלו אח"כ לחזור עליה דמה שנכתב גבתה: ביום אחד. כלומר יוצאות לפנינו ומלמדות סבולן נכתבו ביום אחד. רש"י: מנה. שהיא הכתובה הפחותה בביתנו. הרי"מ במטלטלין ומה שנכתב גס: (א) וכתבה ראשונה

ללוקח כו'. וכגון שקנו מידה (י) ובגמרא פריך ותימא נחת רוח עשיתי לבעלי (יא) ומשני כגון שמכר הבעל שרה זו לאיש אחר קודם לזה ולא רצה האשה להחוס לו ולזה חתמה ולא איחא נחת רוח עושה לבעלה היתה חותמת לראשון : פשרה . בולע לא כולו לזה ולא כולו לזה ולשון פשרין הוא לא חמים ולא קרים :

וחזרות חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם . וכן בעל חוב . וכן אשה בעלת חוב :

וכן ב"ה ושני לקוחות . ראובן נוסה בשמעון מנה ולו שתי שדות ומכרן לשנים זו נחמשים וזו כחמשים וכחב ב"ח ללוקח שני דין ודברים אין לי עמך ב"ח נוטל מיר הראשון שהרי אינו יכול לומר לו הנחתי לך מקום שמכנה ממנו שחובו כנגד שניהם ולוקח ראשון מוציא מיר הכי וצ"ח חזר ומוציא אף זו מן הראשון ולוקח שני מבי"ח וחזרין חלילה עד שיפשה פשרה : וכן אשה בעלת חוב . שהיה לה כחובתה על בעלה ומכר שתי שדותיו לשנים ואין בניהם אלא כדי כחובתה וכחבה לשני דין ודברים אין לי עמך האשה מוציאה מיר לוקח ראשון והוא מן השני והשני מן הראשון והאשה מן הראשון ולוקח ראשון מיר השני וחזרים חלילה :

גמרא כתובות דף ג ע"א הלכה ה כלה בלי החיצון דת"ת דמלכות דבריאה **השתפא**

אמר ר"י בר חנינא באוישא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אישכתייה רב יצחק בר יוסף רבי אבהו דהוה קאי באוכלוסא דאוישא א"ל מאן מארי דשמעתא דאוישא א"ל רבי יוסי בר חנינא . תנא מיניה ארבעין זמנין ודמי ל"י כמאן דמנחא ליה בכיסתיה . אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה ר' אליעזר זה הון בניו ובנותיו כשהם קטנים . רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן . הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד רב הונא ורב חסדא חד אמר זה הגומר תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאלין לאחרים . וראה בניים לבניך שלום על ישראל . אמר רבי יהושע בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישראל דלא אתו לידי חליצה ויבום . רבי שמואל בר נחמני אמר כיון שבנים לבניך שלום על דיני ישראל דלא לאנצוי :

רש"י

שמכרה בנכסי מלוג . מהקדן . הבעל מוציא דשוויכסו רבנן ללוקח וכו' לוקח ראשון : באוכלוסא . אסיפת בני אדם : תנא מיניה . דרבי יוסי ברי חנינא מאריה הוא : זה הון בניו ובנותיו קטנים . שמתיר יוס ויליל כן עליו וכו' דקס שאינם חייב עליו כן : והון ועושר בביתו . שאין

זוהר שמיני דף מ ע"א ת"ת דחלילת יוד הא ואו הא

רבי יצחק פתח אשר חלב זבחינו יאכלו ישתו יין נכיסם . זכאין אינון ישראל דאיון קדישין

קדישין וקב"ה בעי לקדש' לון . ת"ח ישראל קדישין כל חיי עלמ' דירתין כלא תליין בהסוה עלמ' דאתי בגין דאיכו חיין דכל' לעיל' ותתח' וכו' אחר דיין דמנטר' שארי ואקרייין ומתמן נפקין חיין וקדושה לכלל ויין דישאל בגין יין דישאל אחר' (אחרד) ודא בדה תליין דהא ישראל לעיל' ביה נטיל חיין ובגין כך אקרי עץ חיים עץ מה סוה אחר דאקרי חיים ונפקו מתמן חיין ועל דא מצרכין ליה לקב"ה ביין ויין דישאל לתתא כהאי גוונא . גוי עובד ע"ז מסאב ומאן דקריב בהד' יסתאב כד יקרב ביין דישאל כה אסתאב ואסיר כ"ש הסוה יין דאיכו עבד . וע"ד לא תימ' דהא סוה בלמודוי אלא כל מה דעבדי ישראל לתתא כלא הוא כעין דוגמ' דלעיל' כ"ש יין דקאי באחר עלאה דוגמא דיין דמנטר' . בגין כך ישראל שתיין יין דישאל דאתעביד כדק' חזי בקדושה כגוונא דישאל לעיל' דשתי ואשתרש' ואחברכ' בהסו' יין עלאה קדישא ולא שחאן יין דאתעביד במסאבות' ומסטר' דמסאבות' דהא ביה שרייא רוחא דמסאבות' ולא הוא מסטר' דישאל ומאן דשניו בהדיהו אסתאב רוחיה ואסתאב איכו ולית ליה חולקא בעלמא דאתי דהא הוה עלמ' דאתי יין דמנטר' איכו ועל דא ישראל קדישין בעיין לנטר' דא על כלא בגין דאתקשר באחר דעלמ' דאתי ובגין כך ביין דאתבדין קב"ה יתיר מכלל בגין דאיכו חדי לסטר' שמאל' ובגו חדוות' דיליה אסתכליל בימיני וכד אתעביד כלא ימיני' דיון שמא קדיש' בחידו וברכאן משתכחי בכלהו עלמין ובעובד' דלתת' יתער עובד' דלעיל' וע"ד מזמני יין לקבל יין ובגין דאיכו מנטר' לעילא בעי לנטר' ליה לתת' וכל נטירו דיליה קדושה סוה דישאל ומאן דפניס ליה לתתא בסטר' דמסאבותא יסתאב איכו כהאי עלמא ולית ליה חולקא בעלמ' דאתי אחר דהסוה יין דמנטר' שרי' . סוה לא נטיר ליה לא יתנטר סוה לעלמא דאתי . סוה סאיב ליה יסתאבן ליה בהסוה עלמא לא ית' ליה חולק' בהסו' יין דעלמא דאתי זכאין אינון ישראל דנטר' למאן דמנטר' דמקדשי למלכ' בנטירו עלאה דא זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי : פתח הסוה רביא ואמר מלך במשפט יעמיד ארץ וגומר . מאן מלך דא קב"ה במשפט דא יעקב דאיכו כלל דאצקן : ואיש תרומות תרומת כתיב כד"ח וזאת תרומת' ואיש תרומות דא עשו דבעי על תרומות ועל מעשרות כל יומא ולא עבד מירי ואיש תרומות דלאו איכו משפט דהא תרומה אסתלקות' דרמתי בגין דא לא אתיא במשפט כד"ח ויש נספס בלא משפט . ועל דא ואיש תרומות ירסנסה . ואי תימא כה דוד מלכא איש תרומה סוה אלא כללו ברחמי' ולא עוד אלא דהא כתיב חסדי דוד הנאמנים כמס דאתדבק בהאי אתדבק בהאי :

הרכה פסוקה

בר"ם ה"ל מפעם הקרבנית פי ח

יוסף רחק

מוסר

משערי קדושה ח"ב עשר ו

(א) כל יציעו הנסכים האסורים בספר יחזקאל ומנין אותן הקרבנות וסדרי העבודה הכתובים שם בולם מלואים הם ואין נוהגין לדורות אלא הנביא ציה ופירש ביצד יהוה מקריבין הסלואין עם הנזבת הטובה בימי המלך המשיח כשיבנה בית שלישי : (ב) וכשם שהקריבו הנשיאים בהנזבת הטובה דברים שאין כמותן לדורות והקריבו בשבת כך הנשיא מקריב הנזבתו בשבת לעתיד כאשר מסורש שם וכן קרבנות שהקריבו בימי עורא הבאים מהשבי מלואים היו ואינן נוהגין לדורות אבל דברים

קריית שפע ששל המטע ידעת מה שמתרומ' ל"ל כל בקורא ק"ש על מטעו הוה כהה רבנות מוקין כמלויין בלילה ובפטר בעלות הכסף לתעלה ונמי"ש יעלו חסידים כבוד ירכנו על משכנות רוממות אל בגרוס וכו' : קימת אחר חלות לילה זולת ביותו מכלל חבילי ליון וירושלם שאתר עליהם טיבו אהה משום כל כמתחללים עליה כי נספקים בחזרה שעה מתחלל וטובא כלרי וגוי' נס בעוסקין אז בחורה ארוז'ל אין רכס של חורה אלא בלילה וארוז'ל כל בעוסק בחורה בלילה שנינו כנגדו ומבי' קומי רוי' בלילה ולא זכס

דוד המלך עליו השלום להיות חי וקיים בעיניו וע"ס... הדוגמים לדורות הם דברי תורה שפירשני כמו שהעתיקום חלה על זה הדבר כמיש מלוח לילה חקוס לכוות לך וכלל ספי כשז רבינו אין לחוסף עליהם ואין לגרוע ספר הזכר והנחאר שבה המלוה סוף לחין קן גם משרה רוח הקדש על האדם כמזכר עס כפרשת שמוס :

יום ד תורה

לסמטיך מנ"ח דו"ח יהוה נפש י יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה ו דמלוי וו אל סס כ"ן סכעסיה בניקוד מולס :

א ויקרב את העלה ויעשה כמשפט : א וקריב ית עקתא ועבדה בדחוי : ב ויקרב את המנחה וימלא כפיו ממנה ויקטר על המזבח מלבד עלת הבקר : ב וקריב ית מנחתא ומלא ידיה מנה ואסיק על מדבחה בר מעלת צפרא : ג וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזקקו על המזבח סביב : ג ויגס ית תורא וית דכרא לגכסת קודשיא די לעמא ואמטיאו בני אהרן ית דמא ליה וורקיה על מדבחה סחור סחור : ד ואת החלבים מן השור ומן האיל והמכסה והפלית ויתרת הבקר : ד וית תרביא מן תורא ומן דכרא אליתא ותפי גוא וכוליתא וחצר כבדא : ה וישימו את החלבים על החזות ויקטר החלבים המזבחה : ה וישויאו ית תרביא על חרותא ואסיק תרביא למדבחה : ו ואת החזות ואת שוק הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה באשר צוה משה : ו וית חרותא וית שוקא דימינא ארים אהרן ארמא קדם יי כמא דפקיד משה :

נביאים שמואל ב ו

לסמטיך מנ"ח דו"ח צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דהוד יהנה סיה יסידה דלנח יהוה סיה יסידה דהוד אל סס כ"ן סכעסיה :

א והיה ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דוד מפוז ומכרפר לפני יהוה ותבו לו בלבה : א והוה ארונא דיי אתא לקרתא דהוד ומיכל בת שאול איתתביאת מן חרפא וחות ית מלכא דוד מרקד ומשבח קדם יי ובסרת עלוהי בלבה : ב וכאו את ארון יהוה ויצגו אתו במקומו בתוך האהל אשר נטה לו דוד ויעל דוד עלות לפני יהוה ושלמים :

מצודת דוד

ואיתיא (b) וחזו לו בלבה : בזה אותה בלבה כי תשבה שרון זה לו והוא בתוך ההלל וכו' : (ד) ללל העם : הכהים עס מדרר המלך ואף לפני הארון : (ג) במקומו : במקומו שהנין : הארון : לאיש : ר"ל ללל אחר בין איש בין אשה : (ס) וישב ויר

ב ואיתיא ית ארונא דיי ואמימו יתיה באתריה בנו משפנא די פרס ליה דוד ואסיק דוד עלוון קדם יי ונכסת קודשין : ג ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים ויברך את העם בשם יהוה צבאות : ג ושיצי דוד מלאסקא עלתא ונכסת קודשיא וברך ית עמא בשמא דיי צבאות : ד ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת ויקך פר העם איש לביתו : ד ופליג לכל עמא לכל המונא דישראל מגבר ועד אתתא לגבר גריצתא דלחים חרא ופלוג חר ומנתא חרא ואול כל עמא גבר לביתיה : ה וישב דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגדה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הרקים : ה ותב דוד לברכא ית אנש ביתיה ונפקת מיכל בת שאול לקדמות דוד ואמרת מא אתיקר יומא דין מלכא דישראל דאתגלי יומא דין לעיני אמהות עבדוהי כמא דחליין ומתגלי חר מן סריקיא : ו ויאמר דוד אל מיכל לפני יהוה אשר בחר בני מאביך ומכל ביתו לצות אתי נגיד עד העם יהוה על ישראל ושתקתי לפני יהוה : ו ואמר דוד למיכל קדם יי די איתרעי בי מאביך ומכל ביתיה לפקרא יתי למהו מלכא על עמא דיי עד ישראל ושבחית קדם יי :

מצודות דוד

דוד : לאחר שחלק לכל העם וכו' חזר הכרכה שרכס כסס ה' עב לברך גם אנשי ביתו : מה וכבר מה תאוד נעשת היום תכוד כעניו כל וכדרך לעג חמרה סן כאלו חמרה תאוד נעשת תכוד כעניו כל : אשר נגלה היום : על אשר כהכרס הים נגלה מה כמשר הגוף והמכות ועבדיו רוחות וכדרך הרקים שאינם חוששים לכסות כשר נופס ללל רוחיהם : (ו) לפני ה' : ר"ל הלא כרכורי הים לפני ה' וכו' וכבוד המלכים כלין נגדו : ושקתי : וכעבור זה שקתי לפניו :

כתובים משלי כג

לסמטיך מניסוד ומלכות דו"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונהי נשמה דיסוד א ארד אדני נפש אדני רוח אלה דלת נון יוד נשמה דמלכות יף חף וף חף סיה יסידה דיסוד יהנה סיה יסידה דמלכות אל סס כ"ן סכעסיה :

א שמע לאביך זה ילדך ואל תבזו בי זקנה אמך : א קביל מן אביך דין ילדך וקא תשוט מטול דסיבת אמך : ב אמת

מצודת דוד

קנה (ח) זה ילדך : ר"ל הלא זה ילדך וכדאי יחסן כחמתך : כי זקנה : אף אם זקנה חמך לא תבזו חמרה לומר לא (חכ לישראל) ח"ג ין כסכי

קָנָה וְאֶרְתָּמְכָהּ חֲכֵמָה וּמוֹכֵר וּבִינָה : ב קוֹשֵׁטָא קְנִי וְלֹא תִזְבִּין
 חֲכֵמָתָא וּמְרֻדָתָא וּבִינָה : ג גּוֹל גִּיל קְרִי יְגוֹל יִגִּיל קְרִי אֲבִי צְדִיק וְלֹד
 וְיֹלֵד קִרְבָּם וְיִשְׁמָח יִשְׁמַח קְרִי בּוֹנֵג מְדוּיָן נְדוּיָן אֲבִי דְצְדִיקָא וּמְדוּמְלִיד
 חֲכֵימָא נְחָדִי בִיה : ד יִשְׁמַח אֲבִיק וְאִמָּך וְתִגַּל יוֹדֶתְךָ : ד יִחְדִי
 אֲבִיךָ וְאִמָּך וְתִדְרִיךָ תוֹדֶתְךָ : ה תִּנָּה בְנֵי לֶפֶךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְרַבִּי
 תִּרְצַנְנָה תִצְרַנְנָה קְרִי : ה רַב לִי בְרִי לֶבֶךָ וְעֵינֶיךָ תִנְטְרֵן אֲרַחְתִּי : ו פִּי
 שׁוֹחֵה עֲמוּקָה זֹנְגָה וּבְאֵר צְרָה נְכָרְיָה : ו מְשׁוּל דְגוּמְצָא עֲמִיקָא
 זִנְיָתָא וּבִירָא דְעָקָא נוֹכְרִיתָא :

רש"י
 אמת קנה * למוד בשכר * ולא המוכר * אלא תלמוד בחנם : כסבי טעמא חף כי דרך גמול לה להכנות אמריה מצלי
 השכל * (ב) אמת קנה * למוד תורה בשכר אם לא תלמד
 וכאר * וכמו כדל דרם כד נכריה :
 ללמד בחנם * חכמה וכי * את אלה לא תלמוד בשכר * כי התורה שבע"פ ואסור לקחת עליהם שכר אבל לקרוא
 מקרא ויכל לקבל שכר כן אר"ל * (ג) ויולד * המוליד את החכם ר"ל התלמד ומוליד חכמה בלב החלמוד : (ד) ישמח
 וכו' * מוסב על האמור לשמחה אמת קנה למר הלא גיל יגיל וכו' לזה קנה אמת ושמחה לצדק וכו' * יודעת * החלמוד
 המוליד החכמה בלבד : (ה) תנה * הן כבוד להכנין אמרי ואז עיניך דרכי הולירה כי תשכיל שיהיה דרך הישר : (ו)
 כי שוחה * ר"ל כי בחמרי תבין שטוונג הוא כבוד עמוק שקשה מאוד לעלות מיהיה כי כן קשה להפטר מן הזונג אחר
 שנגשלה בה ונאמר למשל על החינות : נכריה * זונג נכריה אשר לא מבנית ישראל הנם היא ככאר דרם וחוקה שא"ה
 להתחכך בה מלך אל לך להתחכס לעלות ממנה :

ברטנורה משנה ב"ב פרק ו עיקר תוי"ט

פרק ו המוכר פירות סחם ולא פירש לאכילה
 או לזריעה : אפילו זרע
 פשתן . רובא קונים אותו לזריעה מני למימר
 אני לאכילה מחרתיו דאין תולכים בתמון אחר
 הרוב (ה) ר' שמעון
 בן גמליאל אומר
 כו' . דגמרא מוקי לה
 כולה מנחיי אליבי
 דרשב"ג וחסורא מחרסא
 והכי קתני אפי' זרע
 פשתן אינו חייב באחריותו
 הא זרעוני גנה שאין
 נאכלין חייב באחריותו
 דברי ר"ש ב"ג שרשב"ג
 אומר זרעוני גינה שאין
 נאכלין חייב באחריותו
 דהוי מקס טעות דודאי
 לזריעה זניניהו : (ב)
 המשביל פירות . שקנה
 סבואה מחבירו הלוקח
 (ג) מקבל עליו רובע טנפות
 סבואה בך ולא יומר : עשר מתולעיו . אבינות
 מחולעים לכל מאה דהיינו אי מנער (ג) : קוססות . יין רע (ד) אה המרחק של חביות
 גדולות
 (ה) אלא המנע"ה : חייב כו' . וה"מ דלא אמרו
 מנחמ עמון : אבל מנחמ דבר אחר כגון
 שלקו בברד או כיוצא בו אינו חייב באחריותו
 הר"ף . וה"מ א"כ פשיטא וכו' דאשמועינן דלא
 מצי א"ל הכ לי חטי
 ואחזור לך דמיהס"ב :
 (ג) לפי גי' הר"ב
 המקבל לא היה לרובל
 הלוקח . רהוא המקבל .
 ועמ"ס . (ג) כלו'
 דמחיי' דסגן מספר גדול
 לאו דוקא אלא ה"ה
 מספר קטן ולא אמרי'
 דמספ' קטן ומקפיד ורובה
 שיהיו כולם טובים וכ"כ
 הר"ש וכי' והטור דהיה
 א' לעשר . וק"מ מפ"ז
 מ"ב דלויטריך למיתני
 מספר קטן וחל"ה
 ה"א דלא וא"כ ה"ג אימי'
 והטור דהיה יוקסם ויבט .
 הר"ש
 (ד) כמו ואם פריה יוקסם ויבט .
 הר"ש
 (ד) אה המרחק של חביות
 גדולות

הר"ש : (ה) ל"ל מרחק זה של יין כו' אבל
 ביין סחם ולא אמר למקפה פלגי אמוראי דגמ'
 ופסקו הפוס' כמ"ד דמקבל עליו י' למאה ובסבי
 אוקמה הר"ף למחיי' : (ו) כלו' שטובות היין
 לפי שמויעות אותו דרך
 דפנותיהן : (ז) דלויאל
 למימר כליו גרמו .
 הר"ש : (ח) דבהכי מיידי
 גרמ"ה הר"ב בסופא
 ולא ידוע ועמ"ס :
 מחמיץ . בכל שנה .
 ר"ש . מבושם . שחקיים
 כדרך המתקיימין . ר"ש :
 עד העצרת . קשה
 דהא בכללו דלוקח
 אייריין כו' ו"ל דודאי
 אם נמצא סומץ מצי א"ל
 קניקדגרמו אבל הכא לא
 איירי כסבי אלא אשמעי'
 לר"ך ליתן לו יין
 הראוי להשקיע עד העצרת
 תוי' כו' וב"כ הטור
 והר"ש . ובר"ש לא נרא'
 כן והב"י לא העתיק
 מכל זה ועמ"ס : (ט)
 והוא שם מורכב שחא
 קמיימא . ערוך : ג'
 שנים . משנה דקודם
 אשחקד דהו"ל ג"ש עם
 שנה שאנו עומדים בה .
 ר"ש : לבנות . דלא טריה דבזיר מדי' על ו' .
 אבל לחלוקת אחין או שותפין בדי' על ד' הוי
 בית ועמ"ס . בית כו' . גמ' וליתני בית חסנות
 לבנו ולבתו . מלתא אבז אורחיה קמ"ל דלא
 דרכא דסתא למיידר בי חמוה . ועמ"ס .
 הרוצה כו' . א"ל דגמ' דר"ש גמי מודה בזה
 אלא שס"ל שלפעמים אדם עושה דירתו רפת
 בקר ועמ"ס : (י) ובסל בית ראשון קאמרי
 בכחוב דמ"א ו' דלאו בית שני תנן פ"ד דמדות
 שהיה גבשו מ' . וא"א א"כ יתב בטר אותו מנין
 ו"ל דאין לנו לילך אלא אחר הפסות : ועמ"ס :

קנהנים בשרון מקבל עליו עשר
 פומסיאות למאה : (ג) המוכר יין
 לחבירו והחמיץ אינו חייב באחריותו
 ואם ידוע שיינו מחמיץ ה"ז מקח
 טעות . ואם אמר לו יין מבושם אני
 מוכר לך . חייב להעמיד לו ער
 העצרת . וישן משל אשתקד .
 מיושן משל ג' שנים : (ד) המוכר
 מקום לחבירו לבנות לו בית .
 וכן המקבל מחבירו לבנות לו בית
 חתנות לבנו ובית אלמנות לבתו .
 בונה ד' אמות על שש"ד עקיבא
 ר' ישמעאל אומר רפת בקר בונה
 זו' הרוצה לעשות רפת בקר בונה
 ד' אמות על שש"בית קמן שש"על
 שמונה . גדול שמונה על עשר .
 טרקלין עשר על עשר . רומו כחצי
 ארכו וכחצי רחבו ראייה לדבר
 היכל

כל כך את הוא דאפסדת דמני היא' אמר ליה
 מעיקרא הודעתוך (ה) שלא היה בדעתי להסתפק
 מן היין אלא מעט מעט : ואם ידוע שיינו
 מחמיץ . שאינו מתקיים ואיך אמר ליה דלא
 צעי ליי' אלא למקפה ולשהותו ליקם ממנו מעט
 מעט : ה"ז מקח טעות . דהוא ליה להודיעו
 שאין יינו מתקיים : מבושם . דרכו להשקיים
 עד עצרת ומשם ואילך החום מקלקלו : וישן .
 אם מכר לו יין על מנת שהוא יסן : גותן לו
 משל אשתקד * מן השנה שעברה שקדמת
 לזו (ט) : (ד) בית חתנות לבנו * שדקאדס
 לעשות לבנו בית כשנשוא אשה : בית אלמנות
 רבתו * נשמת בעלה ושבה אל בית אביה אבל בחיי בעלה היא' אלא בעלה שאין דרך חתן לרור
 עם חמיו : רפת בקר הוא זה * ור"ך לעשותו גדול יותר : בית קמן * הפסות שבבתי הוא שם
 פל שמונה והמוכר מקום לחבירו סחם לעשות לו בית ר"ך שיהיה שם על שמונה : גדול * ואם
 פ"י לעשות לו בית גדול : טרקלין * עשר למושב שרים : ורומו כחצי ארכו וחצי רחבו * אכולסו
 קאי דהיינו בבית קטן רומו שבעה וצבית גדול משעה וטרקלין עשר : ראייה לדבר היכל *
 שהיה

שהיה ארכו ארבעים ורסבו עשרים ורומו שלשים
 (י) שהם חלי ארכו ורסבו: הכל כבנין היברי
 איכא דאמרי הא דתנן לציל רומו כחלי ארכו
 זכאי רסבו רחיה לדבר היכא רסב"ג קתני לה
 שרסב"ג אומר הכל
 כבנין היכל וא"כ דאמרי
 רסב"ג פליג אה"ק
 ואחמיה קא מחמיה ובי
 הכל כבנין היכל אין
 הדבר חלי אלא במנהג
 המדינה: (ה) בשעה
 שבני אדם נכנסים
 ביום ולא שטריהו
 לעמוד בליה: זה עושה
 לו פותחת שלא יגוב
 בע"ה מימי בורו ובע"ה
 עושה לו פותחת אחרת
 באותו פתח הפתוח לבור
 שלא יוכל ללא לשאוב
 בלא דעת בע"ה שלא יבא
 לעולם בביתו של בע"ה
 אלא ישנו לבע"ה בביתו
 ומשם חזר אשתו תקנו
 כן (י) (י) מי
 שיש לו גינה ונתנה
 (יב) חילון למת לפנימי
 דרך באמצע שדה (יג):
 לא יכנס מתוכה
 דכיון דמזיקו חזק גדול
 שעובר באמצע שדהו
 אלא שהיה דלא נתנה
 לו אלא לצורך גינה בלבד
 ולא שיכנס לצורך חמשים
 אחר: וההיצון זרעי
 דכיון דבאמצע שדהו
 הוא אנוסהי דלא מחיל
 לו הדרך לזמרי ושלא
 יוכל הוא לורעה: זה
 דזה אינרשא' לזרעי
 דכיון דמן הדר
 הוא לטילין גירא יתרוה לו (י) מי שהיתה
 דרך הרבים עוברת בתוך שדהו
 סהחיקו היהודי
 (יד) רבים לעבור עס לעולם
 ושלו דא הגיעו
 ויש לרבים שני הדרכים דק"ל ואל
 שהחזיקו בו
 רבים אסור לקלקלו (טו)
 : דרך היהודי המוכר
 לחבירו דרך חוק שדהו
 לרין ליתן לו ד' אמות
 : דרך המלך אין לו שיעור
 : שהמלך פורץ גדר
 לפניו לעשות לו דרך
 : דרך הקבר שחזקין
 המלך לקברו: אין לו שיעור
 : תקנת חכמים היא משום
 יקרא דמת ולא שיכולים
 לפרוץ גדר
 שנקט

עיר שיש בה מעבר שבין דרך סס מאריך
 רחוקה. ט"ז אמות דחסס דרך שבתורה ט"ז
 כדיוספין מעגלות דמשכן. ר"ש: (טז) לפרוץ
 בנינו להפסיד ממון אחרים אלא כו'. ר"ש:
 (יז) הולכין מעט ויחזיקין
 לנפש האבן. או להרבות
 לער על המת שמת
 ולהרבות בכדי ולתת איש
 אל לבו לשוב בתשובה
 כי סיי האדם הכל כו'.
 ר"ש. ועמ"ש: קברי
 והס לא היו רבילין וקברי
 א"א צפ"ט אלא כל בני
 המשפחה נקברין במערה
 א' כ"א בכרך כ"ט הלך
 המוכר כו' ממכר לו מקום
 גשמי מערו' חזר ביניהן
 ומקום הכוכין סוף מן
 המערה ד"א חסס הקרקע
 לכל כחלי המערות
 ולר"ש ד' מעיות.
 ר"ש: עושה כו'. כלו'
 עושה חללה של מערה
 ד"א רסב באור' ויגובה
 המערה מפ' בחוספתא
 ד"א רש"י. וכל הסו'
 דל"ד ד"א רוסב אלא
 יותר מעט דאלת"ה
 סוף היו מנכיסין הארון
 שהוא ד"א כו'. ופוחת.
 ספר כותלי המערה
 נמלאו פחוסין לחללה.
 ר"ש: ד"א. דשעור
 אדם ביוני ג' אמות מלבד ראשו
 וזארו ועוד דפי הארון
 הצריכו ד' אמות: ורומן.
 וי להכניס הארון
 בריוס וגם להיות אור
 טפס בין הקרקע לארון
 שלא לטמא העוברין
 דרך המערה. ר"ש.
 וקרקע ר"ל חקרת הכון
 שהיא קרקע עולם והסו'
 העתיקו כדי שיהא פוחת
 טפס ועמ"ש: ששה
 ואע"פ דבכרס באמת
 יתיב היינו כסוהו לבוש.
 אכל מת שאינו לבוש
 כל כך אף עס הארון
 לא היו כ"א אמה. סו'
 ועמ"ש: מימין הפתח.
 מסיקין בנמי' שיהא
 סוף באותו כותל שיש
 בה הפתח ד"א היו
 מתת הסר ויהיו נדרסין
 מרגלי נוסחי המטה
 וקובריה כו'. אלא
 שהיו ששני הוויות
 שנגד הפתח חלי כוך
 בכוחל זו וזו. וסיינו
 מימין הפתח. כלומר
 בזוית שכנגד ימין
 הפתח והיה בכל זוית
 פניו חלי אמה וזוית
 אמה מזה שאלכסון
 לא יגיע לאמי הלך
 עושה הכוכין שבזוית
 כעומק כעין עילית
 ותחתית כו'. וזוהו
 מוכרס שאע"פ שהר"ב
 וכן הר"מ מפ' דת"ק
 ש"ן מקום פניו צויות.
 דר"ש מפ' רש"י שהיה
 מקום פניו ועמ"ש:
 וקובריה. כלומר
 נוסחי המטה הר"ש:
 ב' מערות. הך מערה
 דלעיל ועוד מערה
 אחרת כנגדה דהו ליה
 ב' מערות בין הכל
 לחזר וככל אחת יש
 בה ס' כוכין. ועכשיו
 יוכלו נוסחי המטה
 לצא מכאן ומכאן מן
 הארדן שאין עס מערה
 לחזר ולא יהיו דורסין
 על בני המערות ועמ"ש:
 ד' כו'. ואתון כוכין
 שבמקצועות סמוכה
 מערה לחברתה לרין
 להעתיק כו' או ללכס
 וכלעיל באותן שבזויות
 ועמ"ש: ד' רוחותיה.
 ואין לחוס לדריסת
 נוסחי המטה כדחייסין
 בחזר דהכל ליכא
 חילוך אלא לפי שמה
 להביא המטה לחזר
 וליכא למקפד הר"ש
 ועמ"ש:

המלך אין לו שיעור
 : שהמלך פורץ גדר
 לפניו לעשות לו דרך
 : דרך הקבר שחזקין
 המלך לקברו: אין לו שיעור
 : תקנת חכמים היא משום
 יקרא דמת ולא שיכולים
 לפרוץ גדר
 שנקט

גמרא ב"ב דף צה ע"ב הלכה ככלה כלי החיצון הנצח דמלכות דבריאה במ

לעשות

בית חתנות לבנו וכו' למה ליה למתני בית חתנות לבנו בית אלמנות לבתו ליתני בית חתנות לבנו ולבתו בית אלמנות לבנו ולבתו מלתא אנב אורחיה קמ"ל דלא דרכא דחתנא למידר בי חמוהי דרכתי בספר בן סירא הכל שקלתי בכף מאזנים ולא מצאתי קד מסובין וקל מסובין חתן הדר בבית חמוי וקל מחתן אורח מכנים אורח וקל מאורח משיב דבר בטרם ישמע שני משיב דבר בטרם ישמע אודת היא לו וכלימה א"ר חייא בר יוסף חמרא מולא דמריה גרים שנאמר ואף כי היין בוגר גבר יהיר וכו' אמר רב מרי האי מאן דיהיר אפי' אינישי ביתיה לא מתקביל שנאמר גבר יהיר לא ינוה מאי לא ינוה בנוה שלו א"ר יהודה אמר רב כל המתנאה בשלית של ת"ח ואינו תלמיד חכם אין מכניסין אותו במחיצתו של מקום כתיב הכא לא ינוה וכתוב התם אל נוה קרשך :

רש"י

מילתא אנב אורחא קמ"ל מדלא הנה בית חתנות לבנו ולא הנה נמי בית חתנות לבתו כשיסוף שוב ללמד דלאו דרכא דחתנא וכו' : כי חמוה כדלמרינן כפסחים הוי סביר דאשתחמתנה הרששין אמרי לה משום חשד ואמרי

זוה"ר שמיני דף מא"ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

אמר ר"א זאת הסיה אשר תאכלו תכל הבהמה תכל אינון דאחידן מן סטר דא שארי לכו למיכל וכל אינון דלא חתיין מסטרי דא אסיר לכו למיכל בגין דחית בעירן דחתיין מסטרי דא וחית דחתיין מסטרי אחרא מסאב' וסימנא דלסון דכתיב כל מפרסת פרסה וגמרינן כלסו רשימין וכלסו ארשי' לסו קרא ובג"כ כל מאן דאכיל מאינון דחתיין מסטרי דא מסאב' אסתאב' בסו מסאב' דכתיב דחתיין מסטרי דכייא ר"ש אמר כלל כלא כמא דחית עשר כתרין דמסימנות' לעילא כך חית עשר כתרי דארשי מסאב' לתת' וכל מס די בארע' מנייטו אחידן מסטרי אחר' דא ומנייטו אחידן מסטרי דא וחי תימא האי עז דשריא עליה רוח מסאב' לבו לאו סכי דחי רוח מסאב' שריא ביה אסיר לן למיכל אלא אעברן בגוויטו ויתחזון לקבליסון ולא שרייא לדירא בסו דכד אינון שריין רוח אחרא אעבר עלייטו ופריטון מנרמייטו ובג"כ אסתחזון לקבליטו ומקטרגי בגוויטו ולא שלטי בסו בגרמייטו ועל דא שארי לון למיכל ת"ח כיון דחתיין לשלטא בסו אעבר רוחא חדא זקפן עיינין ומאן רשימין דלסון ואסתפרטן מנייטו אכל אחזיו לקבליסון ולא אסיר לן למיכל בין בבעירי בין בחיזות' בין בעופי בין בזווי ימא ככולסו אסתחזון ימינא ושמאל' רחמי ורינא וכל מאן דחתי מסטרי דיתמינא מסטרי דרחמי שארי לן למיכל וכל אינון דחתיין מסטרי דשמאל' מסטרי דרינא כלסו אסור לן למיכל בגין דגרמא דכלסו מסאב' וכלסו מסאבין ורוח מסאב' שרייא בגוויטו ודרי בסו וע"ד רוחא קדיש' דישאל לא אסתערב בסו ולא אסתאב' בסו בגין דיסתחזון קדישין וישתמודעין לעילא ומתא זכאס חולקסון דישאל דמלכ' קדיש' אחרעי בסו זבעי דרכאס לסו ולקדש' לסו על כלא בגין דאחידן ביה : ת"ס כתיב ישאל אשר בך אסתפר

אסתפר חי קב"ה מתפרא בסו דישאל סך חתיין לאסתאב' ולאחדב' בסטרי מסאב' ועל דא כתיב וסתקדשתם וסייתס קדושים כי קדוש אני ולא תסקלו את נפשותיכם וגו' : מאן דיתבי בדיוקנ' דמלכ' לא לבטי לים לאסתפרט' מאורחוי דמלכא ובגין כך רשיס לסו קב"ה דישאל כל אינון דחתיין מסטרי דא וכל אינון דחתיין מסטרי אחרא זכאס חולקסון דישאל דכתיב בסו כל רוחיסי וכירוס כי סס זרע בך יי בך יי ממס : בך יי בכלא :

מוסר

מסערי קדושה ח"ב שער ו

יוסף לחק

הלכה פסוקה

פ"רס ה"ל מעשה הקרבנות פ"ג

המדות סוחר חמורות הן חסידים הכעס שקולס כעובד ע"ז ושורף נפשו בליטו ועקרית חסס וכולת לה ומתחף כנפש אחרת רע"ל למעלה ממנו כנאוס ונסות רוח היא שקולס כע"ז וכאשרים וכחובבם וככופר בעיקר וכללו גילס כל העריות כולן ואין עפרו נכער בהחיות החסידים אומנס בעונס מלות לא תעשה יס חסס בליטור לאו ואין לוקין עליס כגון לאו שאין בו מעשה ושנתק לעשה וכו' למעלה מסן אוחן שלוקין עליס ושתי חלוקות אלו וכן ביטול כל ח"ע זולת החמורות הכ"ל כולו נקראים עבירות קלות וכל ח"ע החמורות הכ"ל וכן כל מלות לא תעשה זולת שמי אלו החלוקות הנכבדים כולן נקראים עבירות החמורות ויש כהס מדרגות רבות ואלו הן כל חייבי כריתות ומיתות כדרי שמים ומיתות כ"ד ולא תשא וגו' לשוא חשפי' שאינו כרת בכתיבס אחר' חמור מתכול כי נפרעין ממנו ומתפתחו ומכל העולם אפי' חמי שאין בידו למחות' וענין הלול ה' ועד היכן תכלית הלול ה' אחר רב כגון אלא או שקולס כשרא ולא יתיבנא דמי לאלתר ר"י ומאן אמר כגון אלא חי מסנינא ארבע אמות כלא תירס ותפילין משוס חולשא ומאן דחוי לא ידע דהוי משוס חולשא ולמד ממני לסתבטל מתורס ותפילין רבי ינאי אומר כל שטבירין מתביישין ממנו מפני שס רע טילא עלי' אנוי אחר דתמינא ואסתא חס ה' אלסיד שיכא שס שמים מתאכס על ידך שיכא קורא וטובס וגומר ומשלו ומתנו כלאמנא ודיבורו כנחת עס ככריות ואסתין משלו וכו' פ"ג מתחלל על ידו :

יום ה תורה

למשיך מע"ס דז"א יהוה נפש י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה וסידס ה דמלוי הה אל סס ב"ן שבועים בניקוד חולס :

א וישא אהרן את ידיו קרי אל העם ויברכסו וירד מעשת החטאת והעלה והשקמים : א וארים אהרן ית יהוה על עמא וברכיבנו ונתת מלמעבד חטאתא ועלתא ונגכסת קודשיא : ב ויכא משה ואהרן אל אהר מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל פד העם : ג ועאל משה ואהרן למשכן ומנא ונפקו וברכו ית עמא ואתגרי יקרא דיי לבר עמא : ד ותצא אש מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה ואת החלב וסירא פל העם וירנו ויפרו עד פניהם : ה ונפקת אישתא מן קדם יי ואכלת על מדבחא ית עלתא וית תרביא וחזא כל עמא ושבחו ונפרו על אפיהו : ו ויקחו בני אהרן

שנשמאו אין להם פדיון שלא לאמר פדיון בקדושת הגוף אלא כבהמה בעלת מוסדכתי' ואסכל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' והערך הכהן אותה וכו' וכעלי מומים שגפרו הכחו מדבר דאי כבהמה טמאה ממש כשהוא אומר אסבהמה טמא' ופרס צמרן כרי בהמה טמאה אמורה דאשמועי' בתמי' דאע"ב דאשכחן בקדוש קדושת הגוף ונפל ביה מומא דמפריק הטופות והעלים והלבוה וכלי שרת דקדשו קדושת הגוף (ב) ונטמאו לא מפריק: (ב) מה שהביא הביא' דאמרינן לא לסס נדרו הביאה אלא נדבה אחרת היא זו: זו דהביא במחבת' שהיתה עשרון סולת מונחת לפניו ולאמר זו להביא במחבת וכו': הרי זו פסולה דקבעה לכלי שהזכיר בה ואין יכול לשנותה לכלי אחר: אלו דהביא בכלי אחד: אלו שהיו מונחים לפניו: הרי אלו פסולים: הריבא דגמר ככלי אחד והביא בשני כלים מפרים ממנה שני קומאים והוא לא נדר אלא קומץ אחד ועוד שמנחה חסרה הוא בכל כלי וכלי והיבא נדר

שרת "אין להם פדיון שלא נאמר אלא כבהמה: (ב) האימר הרי עלי במחבת והביא במרחשת' מה שהביא הביא וירי חובתו לא יצא' זו להביא במחבת והביא במרחשת' במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה: הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי אחד והביא בשני כלים' כב' כלים והביא בכלי אחד מה שהביא הביא וירי חובתו לא יצא' אלו להביא בכלי אחד והביא בשני כלים' בשני כלים והביא בכלי א' הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי א' והביא בשני כרים אמרו לו בכלי א' נדרת הקריבן בכלי א' כשרים כב' כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים להביא כב' כלים והביא בכלי א' אמרו לו כב' כלים נדרת הקריבן בשני כלים כשרין נתנן בכלי א' כב' מנחות שנתערבו: (ג) הרי עלי מנחה מן השעורים

שנו ולאחר מליק' כגון עולה שאני בזה לכלי שרת כלל ולא הוה כבהמה שחוטא דלעיל ולהכי איצטריך לאשמעינן' והעצים. ואע"ב דלא קדושת הגוף ננהו אלא מכשרי קרבן הם אפי"ה הואיל ומנחות ונסכים טהורים אין להם כדיון הני אפי"ב דנטמאו כטהורים דמיין עליס ולבוה: לאו בני אשווי אוכלא ננהו אלא הקדש משוי להו אוכל דעלים כמה דלא משפי להו לגזירין לא מתכשרי לגזי' כמי כמה דלא קדש' ככ"ס לא מתכשרה וכלי שרת כמי הואיל ואית להו טהרה במקום. גמ'. ועמ"ס: (ב) ותמיהני דהא אמרינן דמכשרי קרבנלאו קדושת הגוף הן והר"ע לא פי' כלום בזה. וייתא דהו' כשמעני' סבל שאין בהמה אין' כו פדיון ועמ"ס: ט"ב: כו'. וזריבא דאי אשמעי' הן קמיתא ששים דאמר במחבת וקא מייתי במרחשת (מש"ס לא יא' אצל הכהן דאידי ואידי כלי סגרי ושהביא) במחבת ואידי ואידי במרחשת אימא ירי נדרו כמי יא'. ואי אשמעינן הן משום דקא פליג להו. אצל התם דלא פליג להו אימא לא זריבא גמ': א"ל כו'.

יראה לי דהר"ב בריש א"ל במחבת נדרת אלא דבמאי דסליק אשמעינן וה"ה לריש: (ג) ומיאו ברפ"ב דגזיר באומר הריני נזיר מן הגרוגרות סברי ב"ה דלא הוי נזיר שלא נדר מן הגרוגרות דדוקא

ככלי אחד נדרת הל"ל להו לקומץו כפי עממה ומזו כפי עממכרות ואס לאו פסולות ומייתינא לה: כבי' מנחות שנתערבו דאמרינן כפרק הקומץ אס יכול להביא בכלי א' וביא מנחה מן השעורים יביא מן החטים' שאלו מן החטים' וכגון שאמר אלו הייתי יודע שאין מביאים מנחה מן השעורים לא הייתי נודר אלא מן החטים' (ג) אכל אס אמר

דדוקא גבי מנחה יביא מן החטים' מנחם דשעורין שייב' גבי מנחה כדאשכחן מנחה העומר ומנחה קנאות דכחות שעורין ולמנח' מעליא אכווין. אצל גרוגרות לא שייב' למירות ומעיקרא כי אמר הריני נזיר לא היה דעתו לגזירות כלל.

יביא מן החטים' קמח יביא סולת בלא שמן ולבונה יביא עמה שמן ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם' עשרון ומחצה יביא שנים' ר"ש פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים: (ד) מתנדב אדם מנחה של ששים עשרון ומביא בכלי אחד: אם אמר הרי עלי ששים ואחד מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד' שכן צבור מביא ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים וא' דיו ליחיד שיהא פחות מן הצבור אהר' א"ר שמעון והלא אלו לפרים ואלו לכבשים ואינם נבללים זה עם זה אלא עד ששים יכולים להבלי' אמרו לו ששים נבללים' ששים ואחד אינם נבללים' אמר להן כל מדות חכמים כן במ' סאה הוא מובל במ' סאה חסר קודטוב' אינו יכול לשבול בהן' אין מתנדבים לוג שנים וחמשה אבל מתנדבים שלישה

הוא אחד מט"ז בלוג. וקשה דכפ"ג ופ"ד דמקואות פי' שהוא חלק מט"ז בלוג וכ"ה בגמ' דכ"ב ד"ל ועמ"ס: ב' ה'. ותימה דכי היבא דאמרינן גבי מנחות כמ"ג דאס אומר הני עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא שנים. ה"כ ייתא כי אמר לוג או ששים יביא ג'. וכי אמר ה' יביא ו'. ושנא י"ל כו' חו'. וליג דכיון דנדבת יין לאו כהדיא כתיבא אלא מיתורא דאזרח כדאי' בגמרא לא נוכל לסייבו עד דפריש. ולולא דמתפילא הייתי אומר דה"כ דחייב להשלים ומתני' לגופא איצטריך לאשמעי' באינו מן

לכבש וארבעה דחזו לאיל ועשה לוגים שהוא חצי

אמר לא הייתי נודר כלום אינו חייב כלום דשעורין שייב' גבי מנחה כדאשכחן מנחה העומר ומנחה קנאות דכחות שעורין ולמנח' מעליא אכווין. אצל גרוגרות לא שייב' למירות ומעיקרא כי אמר הריני נזיר לא היה דעתו לגזירות כלל.

יביא מן החטים' קמח יביא סולת בלא שמן ולבונה יביא עמה שמן ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם' עשרון ומחצה יביא שנים' ר"ש פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים: (ד) מתנדב אדם מנחה של ששים עשרון ומביא בכלי אחד: אם אמר הרי עלי ששים ואחד מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד' שכן צבור מביא ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים וא' דיו ליחיד שיהא פחות מן הצבור אהר' א"ר שמעון והלא אלו לפרים ואלו לכבשים ואינם נבללים זה עם זה אלא עד ששים יכולים להבלי' אמרו לו ששים נבללים' ששים ואחד אינם נבללים' אמר להן כל מדות חכמים כן במ' סאה הוא מובל במ' סאה חסר קודטוב' אינו יכול לשבול בהן' אין מתנדבים לוג שנים וחמשה אבל מתנדבים שלישה

הוא אחד מט"ז בלוג. וקשה דכפ"ג ופ"ד דמקואות פי' שהוא חלק מט"ז בלוג וכ"ה בגמ' דכ"ב ד"ל ועמ"ס: ב' ה'. ותימה דכי היבא דאמרינן גבי מנחות כמ"ג דאס אומר הני עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא שנים. ה"כ ייתא כי אמר לוג או ששים יביא ג'. וכי אמר ה' יביא ו'. ושנא י"ל כו' חו'. וליג דכיון דנדבת יין לאו כהדיא כתיבא אלא מיתורא דאזרח כדאי' בגמרא לא נוכל לסייבו עד דפריש. ולולא דמתפילא הייתי אומר דה"כ דחייב להשלים ומתני' לגופא איצטריך לאשמעי' באינו מן

לכבש וארבעה דחזו לאיל ועשה לוגים שהוא חצי

הסין

הסין דחוי לפר : משישה ומעלה . מתנדבים
דשכסא חזו ג' מיייהו לכבש וארבעה לאיל
ושמנה חזו לשני אילים ותשעה חזו לכבש ופר
(ו) עשרה חזו לאיל ופר (ז) י"א חזו לשני אילים
וכבש (ח) וכן לעולם :
(ה) מתנדבין יין
כלל סלת וזמן ומסכו
לשיתין (ט) צפ"ע :
אין מתנדבים שמן
כלל סלת ויין : מתנדבים
שמן וקומלו ומקטיר
הקומץ וטורים נאכלים :
שכן הוא קרב חובתו
בפ"ע . עס חובתו הוא
קרב צפ"ע עלמו אפ"פ
שהוא כל חובה עס
המנחה אינו מעכב
המנחה (י) : תאמר
בשמן כו' . דכיון דלא
אשכחן ליה דלמי בכלי
צפני עלמו הסתא כמי
לא לימי אפילו פרידה

מן המנינים מתנדבין יין . ועתי"ט : (ו) או כרי
נכסי ג' בכסים : (ז) או צ' בכסים ואילים .
(ח) ומשמע דכך הוא מביא ועתי"ט : (ט) הכי
אמר שמואל ספ"י דזכמים ויליף ליה מקרא ובת"כ
ילפי נמי דמתנדבין יין
ומיהו ודאי דלקמיה
כפח ירו כדרך קניית
המנח' א"א אלא שמפריש
בכלי שיעור קומץ שהוא
כשני זומים ועתי"ט :
(י) דהא בנ"ה פ"ב
לא תון דיון מעכב
המנחה . אבל קשה מאי
צפי להכי תיפוק ליה
מעמסתן של הדברים
שהיון בפ"ע ממש קרב .
וכדפי' בשמן דלא אשכחן
דלמי בכלי צפ"ע ולי'
רש"י אינו מעורב במנחה :

וכה אחד מתנדבים ציונים והלכה שמתנדבים יין ושמן צפני עלמן ומתנדבים
מנחה נכסים צין נכסי פר צין נכסי איל וכבש וכל הקרבנות נאכלים נכסה בשותפות חוץ מן המנחה
לפי שאמר בה נפש דכתיב ונפש כי תקריב קרבן מנחה :

גמרא מנחות דף ק' ע"א הלכה ה' כלה כלי החיצון דהוד דמלכות דבריאה במוכז

אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מ"ד ובכל מקום מוקטר
מוגש לשמי בכל מקום מלקא דעתך אלא אלו תלמודי חכמים
העוסקים בתורה בכל מקום מעלה אני עליהם כאלו מקטירין ומגישין
לשמי ומנחה שהורה זה הלומד תורה בטהרה נושא אשה ואח"כ לומר
תורה . שיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה'
בלילות כאי בלילות א"ר יוחנא אלו ת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה
אני עליהם כאלו עוסקים בעבודה . לעולם זאת על ישראל א"ר גידל
אמר רב זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן ורבי
יוחנן אמר אלו ת"ח העוסקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאלו
נבנה מקדש בימיהם אמר ריש לקיש מ"ד זאת התורה לעולה למנחה
ולחטאת ולאשם כל העוסק בתורה כאלו הקריב עולה מניה חטאת
ואשם אמר רבא האי לעולה ולמנחה עודה ומנחה מבעי ליה אלא אמר

רש"י
מ"ד זאת התורה יולא כתיב בה חוקה : עולה ומנחה מבעי
ליה . דלכוי משמע זאת התורה הוא עולה ומנחה : א"א
לא עולה וכי' . דכתי משמע זאת התורה לעולה כלו' במקום
העולה למנחה כשביל המנחה כלומר התלמוד תורה הכפר על
עוונותיו

זה כלומר תורה כטברה . עליו הוא חומר לשמי ומנחה
טברה : לעולם זאת על ישראל . מקרא הוא בדברי
כתיובי ב' למים ובקרבנות משמעי לעולם הם עומדים וכי
דמי : מנחה בנוי . בשנים ומיכאל עומד ומקטיר עליו :

שמיני יום ה

עא

דבא כל העוסק בתורה א"צ לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם
אמר רבי יצחק מאי דכתיב זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל
העוסק בתורה חטאת כאלו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם
כאלו הקריב אשם :

רש"י

עונותיו : בתורת חטאת . כגון הסדר קדשים דמיורי ככלכות עבודה :

זוהר שמיני דף מא ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואן הא

רבי יוסי פתח ואמר כל עמל אדם לפיסו וגו' אסתכלני במילי שלמס מלכא וכלסו
אחירן בזמני עלאה . כל עמל אדם לפיסו חזי קרא בשעת דרייטין ליה
לכ"י בטהו' עלמא כתיב כל הסוד דינא וכל מאי דסביל בהסוד עלמי' ונקמין מניה
נקמת' דעלמא . לפיסו בגין פיסו דלא נטיר ליה וסאיב ליה לנפסיה ולא ארדבך
בסטר' דחיי בסטר' דימינא . וגם הנפש לא תמלא לא תשלי' דינא לעלם : לעלמי
עלמין ד"א לא תמלא תשתלים לסלקי לאתרה' לעלמין בגין דהא אסתחב ואתדבקי בסטר' א'
ר' יצחק אמר כל מאן דאסתחב בהו' כאלו פלח לע"ז דחיי תועבת י"י וכתיב לא תאכל
כל תועבה . מאן דפלח לע"ז נפיק מסטרי' דחיי נפיק מנשותא קדישא ועייל בר' וזת'
אחרא חוקמאן דאסתחב בהסוד מיכלו נפיק מסטרי' דחיי ונפיק מרשו קדישא ועאל ברשות'
אחרא . ולא עוד אלא דאסתחב בהו' עלמא ובעלמי' דחיי וע"ד ונעמחם בס
כתיב כלל א' . וכתיב ולא תעמאז את נפשותיכם בהסוד ובעוף ובכל אשר תרמוש
הארמה אשר הבלתי לכם לעמא . מאי לעמא . לעמא לעמין עפ"ז דהא חיון
מסאבין ומסטרי' דמסאבא קא חתיין וכל חד אתדבך בהתריה . ר' אלעזר הוה
יתיב קמיה דר"ש אבוי א"ל הו דתינין זמין קב"ה לדכאה לכו לישראל בנה א"ל
כמה דכתיב וזקתי עליכם מים טהורים וטהרתם וגו' . כיון דאתדכאן מתקדשן
וישראל אתדבקו ביה בקב"ה קדש חקרון . דכתיב קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה
וכתיב ואנשי קדש חסיון לי' זכאין חיון ישראל דקב"ה קאמר עלייהו והייתם קדושים
כי קדוש אני ה' בגין דכתיב וכו' תדבך . וכתיב לא עשם כן לכל גוי ומשפטיו כל
ידעום הללויה :

מוסר

יוסף דחק

הרכה פסוקה

תשערי קדושה ח"ב שער ח'

הר"ם הלכות תשעה הקרבנות פ"ג

ועל העבירות חמורות) אם לא עשה תשובה ומת נדון
בגיהנם ולכסף משם תלפזין ועולין ויש להסתקנה
לחיות המתים ועיכ"ל למעלה מזה פושעי ישראל כגון
קרקפתא דלא מנח תפילין מעולם שנתעלל תלמידיהוסי' וכל
לפיתון כי אם הוה להכעיס נקרא תין או לפחות מומר .
זה אם מת ולא שב נדון בגיהנם י"ב חדש ואח"כ גופו כלל
ונשמתו נשרפת ונעשית אפר תחת כפות רגלי הדיקיסני' כ"ב
למעלה מזה הן אלו שאין להם חלק לעי"כ כלל וגיהנם כלה
וסא אינם כלים אפ"י ט"ם בידם תורה ומשעים עובדים ולא
עשו תשובה ומתו כדוגם האדומי הניר הרועים' ואלו הן
המיונים וסא תלמידים התכפסו דברי תורה למינות וכן החומר
לפי' לכדף אף על פי שמורה בכל המלות והזמק בעבודה
חמיד והמורים וכן החשוד על איהם עברה ולעשות עבירות
לכעיס ואפי' לחיצון והפורק עול שהוא הכופר בעיקר
ואומר שאין עס אלוה :

(א) ישראל שהוא מוסר לע"ז או מחלל שבת ביהמיה
אין מקבלין ממנו קרבן כלל : אפי' העולה
שקבלין אותה מן העובים אין מקבלין אותה מן המומר
היה שנאמר אדם כי יקרוב ממני השמייע למי' ממס
ולא יולכס להוציא את המומר אבל אם היה מוסר לשאר
עבירות מקבלין ממנו כל הקרבנות כדי שיחזור בתשובה .
היה מוסר לעבירה והוא מפורסם ויודע לעשותה והירגל
בה בין להכעיס בין לתיאבון אין מקבלין ממנו קרבן
לאותה עבירה . כיצד כגון שהיה רגיל לאכול חלב בין
להכעיס בין לתיאבון ושגג ואכל חלב והביא חטאת אין
מקבלין אותה ממנו : (ב) עולות העכ"ם אין מביאין
עמחן נכסים שנאמר כל האוריה יעשה ככה אבל נסבותם
קריבין משל צבור שנאמר ככה תעשו לאחר כספיהם
ואינן עשיות סמיכה שאין סמיכה אלא בישראל באנשים
לא בנשים :

סמוקי סמות נגד מילוי צ"ן ו"ד ה' ה' ה' וסעסעס מננו לירוק והיה כניקוד ססו :

א ויאמר משה אל-אהרן הוא אשר-דבר יהוה : לאמר בקרבני
 אקדש ועד-פני כלהם אפקד וירם אהרן : ב ויקרא
 משה אל-מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם
 קרבו שאו את-אחיכם מאת פני-הקדש אל-מחוץ למחנה :
 ג ויקרבו וישאם בכתנתם אל-מחוץ למחנה כאשר דבר משה :
 ד ויאמר משה אל-אהרן ואלעזר ולא-יתמר : בניו ראשיכם אל-
 תפרעו ! ובגדיכם לא-תפרמו ולא תמתו ועל כל-העדה יקצה
 ואחיכם כל-בית ישראל יכבו את-השרפה אשר שרף יהוה :
 ה ומפתח אהל מועד לא תצאו פן-תמתו כי-שמן משחת יהוה
 עליכם ויעשו כדבר משה : ו וידבר יהוה אל-אהרן לאמר :
 ז ויין ושכר אל-תשת : אתה ! ובניך אתך בבאכם אל-אהל מועד
 ולא תמתו חקת עולם לדרתים : ח ולהבדיל בין הקדש ובין
 החל ובין הממא ובין הטהור : ט ולהולת את-בני ישראל את כל-
 החקים אשר דבר יהוה אליהם ביד-משה : י וידבר משה אל-
 אהרן ואל אלעזר ואל-איתמר בניו הנותרים קחו את-המנחה
 חנותרת מאשי יהוה ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש
 קדשים הוא : יא ואכלתם אתה במקום קדוש כי חקך וחקך
 בניך הוא מאשי יהוה כי-כן צויתי : יב ואת חזה התנופה

אונקלוס

א ואמר משה לאהרן הוא דמכיל יי קמימר בקריבי אתקדש ועל אפי כר עמא אתימר
 ושתיק אהרן : ב וקרא משה למישאל ואלצפן בני עזיאל אחיהו דאהרן ואמר
 להון קריבו טולו ית אחובון מן קדם אפי קודשא למברא למשריתא : ג וקרבו ונמרגוון
 פכיתניהון דמברא למשריתא כמא די מכיל משה : ד ואמר משה לאהרן ואלעזר
 ולאיתמר בנהו דישכוון לא תרפונו פירוע ולבושיוון לא תבועוון ולא תמתוון ועל כל פגשיתא
 תהו ונגאו ואחיכוון כר בית ישראל יבפון ית ויקדמא די אוקיד יי : ה ומתיע משפן ומנא
 לא תפקיון דילמא תמתון ארי משח רבותא דיי עליכוון ועברו פסתגמא דמשה : ו ומכיל
 יי לאהרן למימר : ז חמר ומרוי לא השמי את ובניך עמך במערכוון למשפן ומנא וקא
 תמותון קים עלם דדריכוון : ח וקאפרשא בין קודשא ובין חוקא ובין מסאבא ובין דכיא :
 ט וקאלפא ית בני ישראל ית כל קימא די מליך יי להון פידא דמשה : י ומכיל משה
 עם אהרן ועם אלעזר ועם איתמר בנהו דאשתארו סבן ית מנחתא דאשתארת מקורבניא דיי
 ואכלוה פסיר כסטר מדבתא ארי קודש קודשין הוא : יא ותיכרוון יתה באתר קודש ארי
 חולקך וחלק בנהו היא מקורבניא דיי ארי כן אתפקדיה : יב וית חדיא דארמותא וית שוקא

ואת ! שוק התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובבתיך
 אתך כיהקך וחקך בניך נתנו מזבחי שלמי בני ישראל :
 יג שוק התרומה וחזה התנופה על אשי החקבים
 יביאו דהניף תנופה לפני יהוה והיה לך ובניך אתך לחק עולם
 כאשר צנה יהוה : יד ואת ! שעיר החטאת דרש דרש משה והנה
 שרף ויקצה על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנתרים לאמר :
 טו מדוע לא אכלתם את-החטאת במקום המדש כי קדש קדשים
 הוא ואתה ! נתן לכם לשאת את-עון העדה לכפר עליהם לפני
 יהוה : טז הן לא הובא את-דמה אל-הקדש פנימה אכול תאכלו
 אתה בקדש כאשר צויתי : יז וידבר אהרן אל-משה הן היום
 הקריבו את החטאת ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה אתי כארה
 ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני יהוה : יח וישמע משה וייטב
 בעיניו : יט וידבר יהוה אל-משה ואל אהרן לאמר אלהם :
 כ דברו אל-בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו מכל-
 הבהמה אשר על הארץ : כא כל מפרסת פרסה ושמעת
 שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו : כב אך את-
 זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה את-הגמל
 כי-מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס ממא הוא לכם :
 כג ואת השפן כי-מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס ממא

אונקלוס

דאפרשותא מיכרוון באתר דבי את ובניך ובניך עמך ארי חולקך וחלק בנהו אתיהיבו מנכסת
 קודשא דבני ישראל : יג שוקא דאפרשותא וחדיא דארמותא על קורבני תרביא ייתין
 לאריס ארמא קדם יי ויהו לך ולבניך עמך לקים עלם כמא די פסיר יי : יד וית צפירא
 דחטאתא מתבע תבעיה משה וקא איתוקר ורגיו על אלעזר ועל איתמר בני אהרן דאשתארו
 דמימר : טו מה דין לא אכלתון ית חטאתא באתר קודש ארי סודשין קודשין היא ויתה ית
 לכוון דסלחא על חובי כנשתא לכפרא עליהון קדם יי : טז מה לא אתער מדמה לבית קודשא
 בנאה מיכל תיכלון יתה בקודשא כמא די פקדיה : יז ומכיל אהרן עם משה הא יומא דין
 קריבו ית חטוהוון וית עלותהון קדם יי וערעא יתי עקן בארין אילופון אכלית חטאתא
 יומא דין התקין קדם יי : יח וישמע משה ושפר בעיניו : יט ומכיל יי עם משה ולאהרן
 למימר דהון : כ מלילו עם בני ישראל למימר דא חיתא די תיכלון מכל בעירא די על
 ארעא : כא כר דסדיא פוסתא ומסלפא מידפין פוסתא מסקא פישרא כבעררא יתה
 תיכלון : כב כרם ית דין לא תיכרוון ממסקי פישרא וממסדיקי פוסתא ית גמלא ארי מסיק
 פישרא הוא ופרסותיה ליתוהי מסדיק כסאב הוא לכוון : כג וית ספוא ארי מסיק פישרא הוא

הוא לכם : כד ואת הארנבת כיון מעלת גרה הוא ופרסה
לא הפרסה טמאה הוא לכם : כה ואת החזיר כיון מפדים
פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגור טמא
הוא לכם : כו מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים
הם לכם :

אונקלוס

ופרסתא לא אסריק מסאב הוא לכוון : כד וית ארנבא ארי מסקא פשרא היא ופרסתא לא
אסריק מסאבא היא לכוון : כה וית חזירא ארי סריק פרסתא הוא ומגלפין טילפין פרסתיה
והיא פשרא לא פשר מסאב הוא לכוון : כו מסקריהון לא תכלון ובנבלתהון לא תקרבין
מסאבין אינון לכוון :

כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל
הסדרה ותרגום והפטורה

יום ו תורה

ט אהיה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת
במים בימים ובנחלים אתם תאכלו : י וכל אשר אין לו
סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש החיה
אשר במים שקץ הם לכם : יא ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו
ואת נבלתם תשקצו : יב כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים
שקץ הוא לכם : יג ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו
שקץ הם את הנשר ואת הפרס ואת העיניה : יד ואת הדאה
ואת האיה למינה : טו את כל ערב למינו : טז ואת בת היענה
ואת התחמס ואת השחף ואת הגיז למינהו : יז ואת הפוס ואת
השקף ואת הינשוף : יח ואת התנשמת ואת הקאת ואת
הרחם : יט ואת החסידה האנפה למינה ואת הדוביפת ואת

אונקלוס

ט וית דין תיכלון מכל דבמאי כד דליה ציצין וקדשין במאי ובמאי ובתקא ותהון תיכלון :
י וכד דכית דיה ציצין וקלפין בממאי ובנחליא מכל ריחשא דמא ומכל נפשא חתא
דבמאי שקצא אנון לכוון : יא ושקצא יתון לכוון מבסרתהון לא תיכלון וית נבילתהון תשקצון :
יב כד דכית דיה ציצין וקדשין במאי שקצא הוא לכוון : יג וית אלין תשקצון מן עופא לא
יתאכלון שקצא אנון נשרא וער ועווא : יד ויתא ושרפיתא לונה : טו וית כל עורבא
לונה : טז וית בת נעמיתא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא וציצא
וקפוסא : יז וכותא וקאתא ויקריקא : יט וית חריתא ואבו לונה ונגר מירא ועצלפא :

כד

העמלה : כ כל שרץ העוף הולך על ארבע שקץ הוא לכם : כא אד
אתזה תאכלו מכל שרץ העוף הולך על ארבע אשר לא לו קרי
כרעים ממעל רגליו לנתר בהן על הארץ : כב את אלה מהסתאכלו
את הארבה למינו ואת הסלעס למינהו ואת החרגל למינהו ואת
החגב למינהו : כג וכל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים שקץ הוא
לכם : כד ולא אלה תטמאו כד הנגע בנבלתם יטמא עד הערב :
כה וכל הנשוא מנבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב : כו לכה
הבהמה אשר הוא מפרסת פרסה ושסע ! איננה שסעת
וגרה איננה מעלה טמאים הם לכם כד הנגע בהם יטמא :
כז וכל ! הולך על רפפיו בכל החיה הולכת על ארבע
טמאים הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב :
כח והנשוא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב טמאים הם
לכם : כט וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ הולך והעכבר
והצב למינהו : ל והאנקה והבת והלמאה והחמט והתנשמת :
לא אלה הטמאים לכם בכל השרץ כד הנגע בהם במתם
יטמא עד הערב : לב וכל אשר יפל עליו מדם ובמתם יטמא מכל כלי
עץ או בנד או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים
יובא וטמא עד הערב וטהר : שביעי לג וכל כלי חרש אשר יפל מהם

אונקלוס

כ כל ריחשא דעופא דמתקין על ארבע שקצא הוא לכוון : כא בנס ית דין תיכלון מכל
ריחשא דעופא דמתקין על ארבע דליה קרסילין מעלון רגלוי קספצא בהון על ארעא :
כב ית אלין מנהון תיכלון ית גובא לונה וית דשונא לונה וית חרנולא לונה וית חנבא
לונה : כג וכל ריחשא דעופא דכיה ארבע רגלן שקצא הוא לכוון : כד ולאין תסתאבון
כל דוקרב בנבילתהון יתי מסאב עד רמשא : כה וכל דישור מנבילתהון יצפע לבושוהי
וית מסאב עד רמשא : כו לכה בעירא דהיא סדיקא פרסתא וטירפין לא איתקא מטריפא
ופשרא לא איתקא מסקא מסאבין אנון לכוון כד דוקרב בהון יתי מסאב : כז וכד דמתקין
על דוהי בכד חיתא דמתלכא על ארבע מסאבין אינון לכוון כל דוקרב בנבילתהון יתי מסאב
עד רמשא : כח ודישור ית נבילתהון יצפע לבושוהי וית מסאב עד רמשא מסאבין אנון
לכוון : כט ודין לכוון דמסאב בריחשא דרהיש על ארעא חילדא ועכברא וציצא לונה :
ל ודיא וכותא והלמטא והמטא ואשוחא : לא אלין דמסאבין לכוון בכד ריחשא כל דוקרב
בהון במותהון יתי מסאב עד רמשא : כב וכד דיפול עלוהי מנהון במותהון יתי מסאב מכל
מאן דאעא או רביש או דמשף או שקא כל מאן דתתעביד עיבדתא בהון במאי יתעל וית
מסאב עד רמשא ורפי : לג וכל מאן דחסף דיפיל מנהון לונה כל דנגויה יתי מסאב ויתיה

(חכ לישראל חג) יט

אלתוכו כל אשר בתוכו יטמא ואתו תשברו וילד מפל האכל אשר
 יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי
 יטמא : זה וכל אשר יפול מנבלתם עליו יטמא תנור
 וכירים יתמ טמאים הם וטמאים יהיו לכם : לו אך מעין
 ובור מקוה מים יהיה טהור ונגע בנבלתם יטמא : לו וכי יפול
 מנבלתם על פל זרע זרע אשר זרע טהור הוא :
 לה וכי יתן מים על זרע ונגע מנבלתם עליו טמא הוא לכם : ס
 לט וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה
 יטמא עד הערב : מ והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא
 עד הערב והנשא את נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב :
 מא וכל השרץ השרץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל :
 מב כל הולך על גחון ו רבתי וכל הולך על ארבע עד כל מרבה
 רגלים לכה השרץ השרץ על הארץ לא תאכלוהם כי שקץ הם : מג אל
 תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם
 ונטמתם בהם : מד כי אני יהוה אלהיכם והייתם קדושים
 קדושים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשתיכם בכל
 השרץ הרמש על הארץ : מפסור מה כי אני יהוה המעלה אתכם
 מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדושים כי
 קדוש אני : מו זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה

אונקלוס הרמשת
 תחבון : דה מכל מיכל דמתאכיל דיעלון עלוהי מיא יהי מסאב וכל משקי דישתמי בכך
 מאן יהי מסאב : דה וכל דיפל מנבילתהון עלוהי יהי מסאב תנור וכירים יתעון מסאבין
 אנון ומסאבין יהון לכוון : דו ברם מעין ונוב בית פנישת מיא יהו דכי ודיקרב מנבילתהון
 יהי מסאב : דו וארי יפל מנבילתהון על כל בר זרע זרוע דיודרע דכי הוא : לח וארי
 יתחבון מיא על בר זרעא ופל מנבילתהון ערוהי מסאב הוא לכוון : דט וארי ימות מן בערא
 דהיא לכוון למיכר דיקרב מנבילתהון יהי מסאב עד רמשא : מ ודיכול מנבילתהון יצבע
 לבושוהי יהי מסאב עד רמשא וישול ית נבילתהון יצבע לבושוהי יהי מסאב עד רמשא :
 מא וכך רחשא דרחיש על ארעא שקצא הוא לא ותאכיל : מב כל דמהליף על מעוהי
 וכך דמהליף על ארבע עד בר סניאות רגלין לכה רחשא דרחיש על ארעא לא תכליגון
 ארי שקצא אנון : מג לא תשקצון ית נפשחכוון בכל רחשא דרחיש ורא תסתאבון בהון
 ותסתאבון הון בהון : מד ארי אנון יי אדהבון ותתקדשון ותהון קדישין ארי קדיש אנון ולא
 תסתאבון ית נפשחכוון בכל רחשא דרחיש על ארעא : מה ארי אנון יי דאסיס יתכוון מארעא
 דמצרים למתו לכוון לאדהא ותהון קדישין ארי קדיש אנון : מו דא אוריחא דבערא

הרמשות במים ולכל נפש השדצת על הארץ : מו להבדיל
 בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא
 תאכל : פ פ פ

אונקלוס

ודעו שא ודכך נפשא חיתא דרחשא במיא ולכל נפשא דרחשא על ארעא : מו לאפרשא בין
 מסאבא ובין דכיא ובין חיתא דמתאכלא ובין חיתא דלא מתאכלא : פ פ פ

הפסרת שמיני

תאמר פסוקי נביאים הנמצאים בכל ימי השבוע מן ויוסף עוד דוד ואח"כ מתחילין כאן
 ניהי בקילה ההוא ניהי דבר יהוה אך נתן לאמר : לך ואשרת אל עבדי אך דוד פה אמר
 יהוה האתה תבנה לי בית לשבתי : פי לא ישבתי בבית דמיום העלותי את בני ישראל
 מטצרים ועד היום הזה ואהיה מתחנה באהל ובמשכן : בכל אשר התהלכתי בכך בני ישראל
 הדבר דברתי את אחד שבטי ישראל אשר צויתי דרעות את עמי את ישראל לאמר למה לא
 בנייתם לי בית ארזים : ועתה פה תאמר עבדי דוד פה אמר יהוה צבאות אני קקחתיך
 מן הגוה מאחר הצאן להיות נגיד על עמי על ישראל : ואהיה עמך בכל אשר הלכת ואקריחה
 את כל איביה מפניה ועשיתי לך שם גדול בשם הגדולים אשר בארץ : ושמת מקום דעמי
 לישראל ונטעתיו ושכן תחתי ולא ירגו עוד ורא יוסיפו בני עולה לענותו פאשר בראשונה :
 וקמן היום אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והניחותי לה מפל איביה והגיד לך יהוה פי
 בית יעשה לך יהוה : פי ימלאו ימיה ושכבת את אבותיך והקימותי את זרעה אחרך אשר
 יצא ממעיך והכינותי את ממלכתו הוא יבנה בית לשמי וכוננתי את פסא מערכתו עד עולם :
 אני אהיה לו ראב והוא יהיה לי לבן אשר בהעלותו והוכחתו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם
 וחסדי לא יסור ממנו פאשר חסרותי מעם שאור אשר חסדותי מלפניך ונאמן ביתך וממלכתך
 עד עולם לפניך פסאף יהיה נכון עד עולם : בכל הרברים האלה ובכך התיוון הוה פן דבר
 נתן אל דוד :

יום ששי

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה ומוזמר ה' מלך באות לבש (או מוזמר
 שיר ליום השבת וה' מלך) ויל"ח דברו משנה והלכה מסדר טהרות שהיא נגד היסוד בסוגית היום

עיקר תוי"ט משנה ידים פרק ד ברטורה

פרק ד בו ביום אפרקין דלעיל קאי אמילתה דר"ש בן עזאי דליירי ביום ששויבו
 אחר ר"א בן עזריה בישיבה וכל מקום שנאמר כמשנה זו ביום על אוחו היום
 נאמר : נמנו עמרו למנין לדעת מנין המטמאים ומנין המטהרים וגמרו דעין ע"פ הרוב : עריבת
 הרגלים עריכה עשויה לרמיזת הרגלים : שנסדקה סמוך לשוליה ואינה מנוקת מים
 כדי רמיזת רגל אחת :
 טמאה מדרס דעריכה
 קודס שנסדקה נמי סיו
 רגילים ליכז גבה והיתה
 משחמט ישיבה עם
 מלאכתה (ה) : שרבי
 עקיבא
 (ה) וקשה שא"כ גס קוד'
 שנסדקה תהא
 טמאה מדרס כמו חיכה
 שפסחה מדרס אכל כפי"ך
 דכלים
 בו ביום נמנו וגמרו על עריבת
 הרגלים שהוא מב' לוגין ועד
 תשעה הבין שנסדקה שהוא
 טמאה מדרס שר"ע אומר עריבת

עקיבא . היה חולק ואומר : עריבת הרגלים כשמה . כלומר כשמה בן ה"א שזין סט מדרם עליה ואין הלכה כר"ע : (ב) כל הובחים שניבחו שרא לשמן : יצרים . משנה זו נחלת מן סמכת זכיסיהו : שניה וסט פרשניה : (ג) עמון ומואב מה הן בשביעית . ח"ן זה עמון ומואב שטרו כס"מון שהיה נחלת ראובן וגד והיה ארץ ישראל הוא ואפילו א"ל שלל כנסו עמלו ככל על כרחך שביעית נוהגין בה הוא חן כמסכת שביעית פרק ה"ג א"ר א"ר לביעור יהודי ועבר הירדן והגליל ועבר הירדן היא ארץ סימון א"ל כשאר ארץ עמון ומואב שלל עהרו כס"מון ולא כנסו מעולט איירי חטע מדמית עלה מבבל וממזרים : לא שנית מסדר השנים . שלולט אחר הסנה של מעשר עני מביאין מעשר שני והרי בשנים מעשר עני לפיכך ראוי כשביעית מעשר שני : המעשר והתרומה וע"כ המעשר האמור כאן מעשר שני הוא דומיא דתרומה שהיא קודם ולא מעשר עני שהיא חול גמור ואין לדמות מעשר שני מפני עניים : כמשיב על דברי מרפון . לסייע שיהיו עניי ישראל כמהנן ממון ואין אתה השמים מלהוריד טל ומטר שנאמר היקבע אדם איהים כי אתם קובעים אותי . ואמרתם במה קבענוך המעשר והתרומה . א"ר יהושע הריני כמשיב על מרפון אחי . אבל לא לענין דבריו . מצרים מעשה חרש

הטמים והריקותי לכם כרכה עד עלי די : אצל ר"א : לפי שלל היה אלל המנין מפני המחלוקת שעי"כ ברכוהו : אל תחוש . אל יהא לכם שום חטע וגמנוס שהרי הסמכתם להלכה ר"י : (ב) ומ"ס והדרון שלפניו מעשה זקנים היינו נקמי ידיע לפדותו של ר"א : הכתוב אומר כו' . וקסה מאי ס"ד דר"ג מי לא ידע ככל אלה וגם הגר שהק ונכנס בחוק כמ"מ מסמנת ידע המקרא ולמה שלל ול"כ דר"ג ידע מזה שסגור ככלל והוא היה שאלת הגר אלא ר"ג סגר שיש כפי חרי לא יבא שיראה לאסור לנו אף בזמן ביהיה ספק ור"י חשב שאפשר שר"ג סובר ספק אחר ומייתי מלא יבא . והסיב שיש להחיר מחמ"כ בלבל וא"ל ר"ג הכתוב כו' אף חני יודע בלבלו כו' וע"י הייתי דורש המקרא דאחי לאחיי מסוסדמק"ר ומ"ס מאי דקאמר וכבר הסיב ומנא ליה אלא דלמד כן מיתורא דקרא והסיב לו ר"י כו' ושכתי כו' ויתורא דרש"א אחריתי כמו כמנ"ס כ"כ לא להם מה אני לבא בקהל . אמר לו רבן גמליאל אסור אתה . אמר לו ר' יהושע מותר אתה . אמר לו רבן גמליאל הכתוב אומר לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי וגו' א"ל ר' יהושע וכי עמונים (ומואבי) במקומן הן כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות שנאמר ואסיר גבולות עמים ועתידותיהם שוסתי ואוריד כביר יושבים . א"ל ר"ג הכתוב אומר ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון וכבר חזרו . א"ל רבי יהושע הכתוב אומר ושכתי את שבות עמי ישראל ויהודה ועדיין לא שבו . והתירוהו לבוא בקהל : (ה) תרגום שבעזרא ושברניאל מטמא את הידים : תרגום שכתבו עברית . ועברית שכתבו

עד כאן חמורין לשון שבתות אס כחבו בלשון הקדש וכן דברי הנביא הנאמרים בלשון הקודש שכתבן תרגום אין מעמאליס את הידים: כתב עברי' הכתב שכתב מעבר הנהר (ג) והכותיים כותביו עד היום וישראל היו משתמשין בלשון כתב בדברי קול ומטבעות של כתב הנמלאים בדיבור היום שהיו מזמן מלכי ישראל מפתחות בלשון כתב אבל הכתב שאנו כותבים בו הספרים היום כ'אשורי הוא נקרא והוא הכתב שהיה בלשון ונקרא אשורי שהוא המאשר שבכתובות (ד) לשון אשורי כי אשורי בנות (ו) אומרי צדוקים (ז) המכתיבין תורה שבעל פה נקראים צדוקים על שם דרוק וביחוס מעלמדין של אנטיוגוס חיים סוכו שהחילו בקלקליון חמלה לפי ששמעו מאנטיוגוס דבן אל שהיו בעבדים המשמשין את הרב ע"ג לקצ'פירס אמרו אפ'יפועל טורס ועושה מלאכה כל היום כולו ולערב אינו מקבל שכר ופירשו מדברי חכמים ונתחדשו עמהם כמות מישאל ועד היום הנה נשאר מהם פלטיס במצרים וכדמסק ובקוסטאנטנופ'ל והסלטי' בעינינו ולנינים בלדינו ולאו קוראים להם קוראים לפי שאין להם אלא מקרא בלבד: קובלים אנו עליכם מתרעמים אנו על מרותיכם: פרושים: לחכמי ישראל היו קורין פרושין לפי שאוכלין חוליות בטהרה ופרושים מנע ע"ה כדתן בגדי ע"ה מדרס לפרושים: וספרי המרים: ספרי המינים וקוראים ספרי המינים שהמיר דת אמת בדברי שקר: תרוודות: כפות שאוכלים בהם ל' מלא תרווד רקב: אף ספרי הקודש דפי חבתן היא שומאתן: שלא יעשה אדם שטימין על גבי בהמה ולפי דבריהם היה משיב להם לא לפי האפי' (ה) דטעמא דספרי הקודש מעמאלין את הידים כדי שלא יבאו הספרים לידי פסולא שהעבדים המצויין אצל האוכלים היו מפסידים את הספרים כפרושיה כסוף זבים: (ז) מטהרין את הנצוק: דמן במטת מכשירין כל הנצוק טהור אס מערה מכלי טהור לכלי טמא מה ששאר בכלי העליון טהור דלנוק אינו טהור: אמת המים הבאה מן הקברות: מורו בה לרוקים דטהורה דמתיב מוקה

לא יבא ומותר הספק מן התורה: (ג) ועברית שהוא לה"ק ג"כ. ע"ש ספר היה לשונם של בני עבר הנהר. וכן פרש"י אברהם העברי שכתב מעבר הנהר: (ד) לפי שאינו משתנה ולא יפול בו דמיון לעולם. לפי שאותיותיו בלתי מתדמות: ולפי שאינו נדבק אות באות כשיטת כתיבתו. ואין כזה שאר הכתיבות. ה"מ: העור. וכתיבת מגילה חקן על הספר ופי' הר"ב קלף ופ"ס דשבת מ"ג דמן העור וקלף כל סר מלתא בלפי נפשי' הוא. ולכך ל"ע אפי' כני הכא בעור: (ה) דומיא דלפי חבתן שאמרו הסבבלמות דגי' לאו אמת הוא אלא קרא כתיב או בעלמס אדם. אבל מלינו כן בעור האדם: שאתם כו'. אל' חכמים כי אין זה גרעון למשה ואין כזה גדולה למלך שאנו כותבין ג"כ

ה' עם פרעה וקדים עם פרעה כו' ה"מ: (ו) ומטת פאה דמסיים כי השומר יעור. הא חני חיצת וגו' ונתכוון לסיפיה דקרא דקך תרוף למען תסיה: שורי וחמורי שאיני חייב בהם מצות: הרי אני חייב בנזקן. עבדי ואמתי שאני חייב בהן מצות אינו דין שאהיה חייב בנזקן. אמרו להם לא. אם אמרתם בשורי וחמורי שאין בהם דעת. תאמרו בעבדי ובאמתי שיש בהן דעת. שאם אקניטנו. ילך וידליק גדישו של אחר ואהא חייב לשלם: (ח) אמר צדוקי גלילי. קובל אני עליכם פרושים שאתם כותבין את המושל עם משה בגט. אמרו פרושים קובלין אנו עליך צדוקי גלילי. שאתם כותבין את המושל עם השם ברף. ולא עוד אלא שאתם כותבים את המושל מלמעלן. ואת השם מלמטן. שנאמר ויאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל. ובשלקה מהו אומר ה' הצדיק:

אל תעמוד בדבר רע (ו) השלים בה' הצדיק: גמרא נדה דף כ' ע"א

רבי אמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי טמא חוץ משחור. אלא מאי אהני שיעוריה דרבנן לאפוקי דיהה דיהה ואיכא דאמר ר' אמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני שיעוריה דרבנן. בר קפרא אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור חוץ ממזוג שעמוק מכן טהור דיהה מכן טהור. בר קפרא אדיהו ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר ר' חנינא כמה נפיש גברא דלביה כמשמעתיה:

דידה דריסה' שדחה ממרחיתו ית' מדי: עמוק מכן טהור: אלא חס אדום הרי כל לדתא מהני דמתנימין: אדיהו ליה דס דרומס עסור: אס מלוחו מראה הוא: אכל חס אדום למחא:

זוהר יתרו דף צב ע"א

פקודא למסוי דכיר יוס הסבת כד"א זכור את יוס הסבת לקדשו רוח דשבת סא חוקמני בכל אינון דוכתי יומא דוכרנא דנייחא דעלמי' ואיסו כללא דאוריית' ומאן דנטיר שבת כאלו נטיר אוריית' כלל: וסא חתמר דוכרי' דשבת לקדש' ליה בכל זיני קדושין מאן דאדכר למלכי אנטריך לברכס ליה מאן דאדכר שבת לריך לקדשא ליה וסא חתמר זכור לדכורי' איסו: שמור איסו לנוקבא. (ודא ודא כללא פרודא) יוס שבת רוח דכל תסימנותא דתליא מרישא עלאה עד סופא דכל דרגין שבת איסו כלל:

שכן אסורין באכילה טהורים מכלום ואפילו באוכלין טמאין אינן נעוברים וזה מטעם כשרן וטומאתם מדר"ס ונוהג בזו"ל (ועיין בחינוך ובסי' קע"ט) :

חולין ק"ב עוקלין פ"ג סה"ד ה' טומאה אוכלין פ"א סה"ט מ"ג לא ורחמי' משיב ע"י וזו מטעם שס"י ק"ס סנה עשין רמז **קס"א** (ע"ג) מ"ג לרון דין טומאה אוכלין ומשקין שנאמר מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה כו' כל מאכל המיוחד לאדם מקבל טומאה וכל שאינו מיוחד למאכל אדם טהור אלא ח"כ מיוחד לאדם ולריכוז הכשר ברזון הבעלים באחד משבעה משקין שהן דבש יין שמן חלב טל דם אש"פ שנחיבש אש"פ * משקה טהור אינו מכשיר ואינו מקבל טומאה ורוח מני משקין ה"ל אין מקבל טומאה האוכל מטמא בכל שהוא ומטמא לאחרים בכביצה * המשקין מטמאין ומטמאין אוכלים וכלים בכל שהוא כל אוכל שנפסד ונכסה עד שאינו ראוי למאכל אדם אינו מקבל טומאה * כל אוכל שנטמא ואחר שנטמא נפסד ונכסה עד שאינו או שיבש כחרס ה"ז טהור * כל משקה שנטמא ואחר שנטמא נפסד ונכסה ה"ז בטומאתו לעולם שאין המשקה יוצא מטומאתו ע"י השרמון וכל האוכלין אין להם טהרה במקוה ואין למשקה שנטמא טהרה במקוה חוץ מן המים בלבד שאם הטביל מים טמאים במקוה כיון שגפ"י מן מקוה עליהן טהור ונוהג בזכרים ונקבות ע' בחינוך ובסוף סי' קע"ט :

כלים פ"א חולין ע' ק"ז סה"ד ה' שר אבות הטומאה פ"א סה"ט מ"ג לו ורחמי' משיב ע"י וזו מטעם שס"י ק"ס סנה עשין רמז **קס"ב** (ע"ג) מ"ע להיות הנבלה טמאה ומטמאה שגא' וכי ימות מן הבשרה כו' הנוגע בכבלתה יטמא עד הערב נבלה מטמא בכותב במגע אדם וכלים וכלי חרס באויר והנושא אותה אש"פ שלא נגע בה טמא ומטמא אף בגדים שעליו א' בהמה וחיה הטהורין או הטמאין שמתו מטמאין ממש נבלה ושחיטת בהמה טהורה מטמאה מלמטה נבלה אכל שחיטת בהמה טמאה אין מטמאה מדי נבלה וכל הנבילות מנטרפים לענין טומאה לכות א' טמאין וא' טהורין (עיין כלל י"א ונוהג בזו"ל) (ע' בחינוך) ובסוף סי' קע"ט :

חולין ס"ז מעילה טו סה"ד ה' מאלות פ סה"ט ל"ח ק"ו סנה לאוין קל"ד י"ד סיון פ"ד סוף סי' ר"י : **קס"ג** (ז) מל"ח שלא לאכול משרץ הארץ שנאמר וכל השרץ השורץ על הארץ שקר הוא לא יאכל שרץ הארץ כגון נחשים ועקרבים וחיפשיים וחולעיים וכיוצא בהם הנכרסאים מוצר ונקבה האוכל מהן בריות שלימה חייב מלקות * ואם אינה שלימה אם אכל כות לוקה * וכל השרצים מנטרפין לכות ושמונה שלימים (שס"י ק"ס) בכלל שרץ השורץ על הארץ ושיעור חיוב על אכילתו אם אכל מהן אחר מיתתו שיעור אכילתו כשיעור טומאתו כבערשה וכולן מנטרפים לבערשה * ואם חתך אבר מן החי מהן שיעור אכילתו בכות וכולן מנטרפין לכות (ע' כלל י"א) ונוהג בכ"מ ובכ"ז בזו"ל :

חולין סו סה"ד ה' מאלות פרק ב' סה"ט מל"ח ק"ו ונוהג ע"י סנה לא מנה זה וכללו בלאוין קל"ב י"ד סי' פ"ד **קס"ד** (ז"א) מל"ח שלא לאכול חולעת הפירות והזרעים שנאמר לכל השרץ השורץ על הארץ לא תאכלוהם אש נולד החולעת בהפרי במחבור לקרקע אש"פ שלא פרשה חייבי' עליה או על כות ממנה מלקות ואם נולדה החולעת בהפרי אחר שנחלשה מן הקרקע מותר לאכול הפרי עם החולעת שנחככה ואם פירש החולעת לחוץ אש"פ שחזר לחיכה השורץ על הארץ קרינן ביה וחיבינן עליה * ואם הוא ספק אסורה ואין לוקין עליה לכן כל החולעים שנפירות אסורים שנא' פרשו ונוהג בכ"מ ובכ"ז בזו"ל (ע' כלל י"א וע' תקוני תשובה) :

חולין סו סה"ד ה' מאלות פ"ג סה"ט ל"ח קע"ט ע"ג ונוהג ע"י ורחמי' משיב ע"י וכללו בסי' וכל אשר אין לו סופר כו' : מל שרץ המים שקר ה"ז ע"י ק"ו י"ד סי' פ"ד סוף סי' ר"י **קס"ה** (ז"ב) מל"ח שלא לאכול שרץ המים שנאמר אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ הרי שרץ המים בכלל כגון השרטן והאפרדע וכיוצא בהם או חולעיים ועלוקה או חיות היס כללו של דבר כל שאינו צורת הדגים לא דג טמא ולא דג טהור כגון כלב היס וכיוצא ברי האוכל כות מהן לוקה ונוהג בכ"מ ובכ"ז בזו"ל (עיין כלל י"א וע' תקוני תשובה) :

חולין סו סה"ד ה' מאלות פ"ג סה"ט ל"ח קע"ט ונוהג ע"י ורחמי' משיב ע"י וכללו בסי' פ"ד סוף סי' ר"י **קס"ו** (ז"ג) מל"ח שלא לאכול רמשים שגא' ולא טמאין את נפשתיכם בכל השרץ הרומש על הארץ רמשים הם הבאים הניפושים שלא מוצר ונקבה החילוק בין שרץ לרמש שרץ בא מוצר ונקבה רומש בא שלא מוצר ונקבה כגון המהמרים באשפית ובנבילות והאוכל כות מהם לוקה ונוהג בכ"מ ובכ"ז בזו"ל (עיין כלל י"א וע' תקוני תשובה) :

להמשיך מנ"ס ד"א יהוה נפשי יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא שמנה יהוה חיה ימירה ד' דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעשים בניקוד חולם :

א וידבר יהוה אל משה לאמר : **א** ומליל י' עם משה למימר : **ב** דבר אל בני ישראל לאמר אשה פי תוריע וילדה זכר וממאה שבעת ימים בימי נדת דותה תטמא : **ג** מליל עם בני ישראל למימר אתתא ארי תערי ותליד דבר ותהי מסאבא שבועא יומין כיומי ריחוק סאובתה תהי מסאבא : **ג** וביום השמיני ימור בשר ערלתו : **ג** וביומא תמינאה יתנזר בסרא דעורלתיה : **ד** וישלשים יום וישלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואר המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה : **ד** ותלתין ותלתא יומין תתיב בדם דכו בכל קודשא לא תקרב ולמקדשא לא תיעול עד דמשלם יומי דכותה : **ה** ואם נקבה תלד וממאה שבעים פנדתה ויששים יום ויששת ימים תשב על דמי טהרה : **ה** ואם נוקבתא תליד ותהי מסאבא ארבעה עשר פריחוקה ושתיין ושתיא יומין תתיב עד דם דכו : **ו** ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא בבש בן שנתו לעלה ובן יונה אורתו לחטאת אל פתח אהל מועד אל הפתח ובמשלם יומי דכותה לברא או לברתא תיתי אימר בר שתיה לעלתא ובר יונה או שפנינא לחטאתא לתרע משפן זמנא קות בהנא :

נביאים מלכים ב ד ה

להמשיך מנ"ס ד"א צבאות נפס צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה שמנה דלס אדני נשגה דהוד יהוה חיה ימירה דלס יהוה חיה ימירה דהוד אל סס ב"ן שבעשים :

א ואיש בא מבעל שלשה ויבא לאיש האלהים לחם בפורים עשרים לחם שערים וברמל בצקלנו ויאמר תן לעם ויאכלו : **א** ונברא אתא מארע דרומא ואיתי לנביא דיי לחם בפורין עשרין טולמין דלחם סעורין ופרובין פלבושיה ואמר הב לעמא וייכלון : **ג** ויאמר משרתו מה אתן זה לפני מאה איש ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר יהוה אוכל והותר : **ג** ויאמר משומשניה

מצודות דוד רש"י מא (א) לחם כבורים : לחם העשוי מהקור הנקרא שסבראשונה וכו' כחמפר עשרים ונתיין הסעורים : וכתל כלקלנו * מצדלס רכיס ומלחיס כססס ערין בקליפותיה' * (ג) מה חתן זה * ר"ל הלך מעט המה : אוכל וסותר * כסס יו"י

(ד) : (ב) כל מין זרעים אין זורעים בערוגה. הא דשרינן לעיל חמשה זרעוני' בערוגה. וי"ג מיני זרעונים כשיש להם גבול טפה ה"מ צמיגי ירקות שדרך לזרועם ערוגות ערוגי' אבל מיני זרעים שדרך לזרוע מהן שדה גדולה (ה) לא. משום דמחזי ככלאים. אפונים השופים. אפונים חלקים שניזין כאלו הן משופי' בכלי שמשפין ומחליקין בו העלים פי' אחר אפונים השופים קטנים בגללים בסיס וגדולים לשון ארמי קרוין לדבר גדול בגלגל: גבול. כמין אלטנא של טיט מנובל (ו) שטוסין סביב לערוגה לדריסת רגלי אדם: שהיה גבוה טפה. כשזרעו בו שנים עשר מיני זרעונים ונתמעט מותר' הזרעוני' שבדליהו צו אפי' לאפי' כנתמעט וא"ל לעקור משום מקייס כלאים כיון שהי' כשר מתחלמו בשפת זריעה ומיחו אינו יכול לזרוע בו כסתה לאחר שנתמעט עד שיצמידנו על גובי טפה אחת מכאן בשפת התלסלרצו ואחת בשפת האחרת ואחת באמצע התלס והוכך וזרע כל מין עד שיהיו מרוסקין זה מזה טפה ומחלס (ז) ושהן עמוקים טפה לרבותא קט משום דכירושלמי איכא מאן דאוסר דמחזי ככבוס. (ג) ראש תור. קרן זוית ממודרת כנסת לתוך שדה אחר כחורי וזכ של חכטיי' אשה שיש להן ג' זויות ממודרות: שהוא נראה כסוף שדה

שרשה עשר שלשה על כל גבול וגבול ואחד באמצע. לא יטע ראש הלפת בתוך הגבול מפני שהיא ממלאהו. רבי יהויה אומר ששה באמצע: (ב) כל מין זרעים אין זורעין בערוגה. וכל מין ירקות השופין מין זרעים אפונים הגמלנים מין ירק. גבול שהיה גבוה טפה ונתמעט. כשר. שהיה כשר מתחלתו. התלם ואמת המים שהם עמוקים טפה. זורעין לתוכה ג' זרעונין אחד מכאן ואחד מכאן ואחד באמצע: (ג) היה ראש תור ירק נכנס לתוך שדה ירק אחר שדהו. היתה שדהו זרועה ירק. והוא מבקש ליטע בתוכה שורה של ירק

לד' הרוסות לא נראה כערבוביא כ"ל תוי"ט: ששה. ירו' דרש זרע זרעה זרועה זרועיה: כלומר דמלי למכח זרע דמשמע חד זרעה משמע חרי זרעיה משמע חלת וכתיב זרועיה חרי ד' וכתיב חוליא למחא חוליא חד זרעה חד כמו לח"ק חרי שית ורמין קרא ו' זרעונים בערוגה בח ו"ט דקיס ליה לר"י דשית בשית לא ינקי. כי היכי דקי"ל לרבנן ה' בו' ולא אחרבר כמה הוא שיעור הרסקה לר"י. ואפי' הר"י וואלק וולעקלס דר"י בשיעור יניקה רבבין ס"ל אלא דאזיל לטעמי' בספ"ק דצעי ג' מינין ולכן זרע צ' מינים באמצע והואיל ואינן כלאים זה בזה אינן ממעטין שיעורי הניקה וקמ"ל קרא דרסקא שית אכל מן הגרדים אסור לזרוע צ' מינין תוי"ט: ששה באמצע. ור"י פליג בין בסיפא בין ברישא והכי איחא בירוי: (ה) כלומר יותר מערוגה ולא שדה גדולה ממש דהא צמי"ט לעיל כתב שאין רגילות לזרוע מן המדרג שדה גדולה: תוי"ט: (ו) ראה דברים כאן גבול ולא גבול. התלם. ורוסב התלס ו' וכן באמת המים זרעונים לרשבה של אמה שהיא כמו כן ו' וכשיבשו המים דמזי לזריעה. כ"ה"ש: (ז) ולטעמי' אזיל שפי' לעיל דההרסקה הוא טפה ומחלס וכדעת הר"מ. אבל הר"ב שסובר כרש"י שצריך ג"ס סנה ברוחב הו' לא יוכל לזרוע כ"א ג' גרעינין ולכן אני אומר שלפוס ריהטא העמיק לשון

לשון הר"ש. תוי"ט: ועד ראשו. שתי הקלוות כ"א ראש וסוף: (ח) כלי' שהספק הוא הזרע האחר שמרע בתלס כו' אבל פ"ז הוא הס"ד דהר"ם ומסקתו כמ"ס הר"ב דר"י ש"ל בין ירק לירק כו' ועירוב פירושי' כי כלן ועיקר דמייירי לענין הרסקה ובפי' רוסב מלואו כ' הר"ש דהיינו אפי' לקלה אפי' אכל בשורה גדולה צעיין ו"ט לכל אורח השורה והר"מ כי דסגי אורך ו"ט גס לשורה גדולה: (ט) ולר"י לחקן בין תלס סתם דהכא לתלס של פתיח צמי"ט פ"ב: (י) ומשמע דכי נסמכו מיחו שתי השורות של דלועים שרי ואיכ הא דתמן ברישא ש"ס של דלועים ש"ס של פול. לאו דוקא אלא כי הוה ש"ס של קשוואין מו שרי אפי' של דלועים ואפי' של פול דהא איכא שדה ורשאי למסודירק אחר בהספקת תלס

לא גזרו אלא מפני מראית העין: (ו) היתה שדהו זרועה בצללים. ומבקש ליטע בתוכה שורות של ירק

ירק' לשרה ירק אחר שצריך להרסיק זה מזה ששה טפחים והכא מייירי צבא ליטע שורה אחת של ירק בחורן שדה כדחנן כהר"א והוא מבקש ליטע בחוכו שורה של ירק אחר הלכך ממסיק בתלס רובב למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: (ד) שתי שורות של קשוואין שתי שורות של רלועין שתי שורות של פול המצרי מותר. רכל שתי שורות נראות כשדה בפני עצמה ואיכא הכירא ואין כאן ערבוב והוא דאיכא תלס מפסיק בין מין למין אבל שורה אחת של קשוואין ושורי' אחת של דלועין ושורה אחת של פול המצרי אסור אפי' דתלס מפסיק בין כל מין ומין לפי ששלשה מינים הללו עליס שלהם מתפשטים ומתערבים זו עם זו וכשאין שם אלא שורה אחת מכל מין ומין נראין כאלו נזרעו כולן יחד בצמולי' יד ומיחזי ככלאים ואין הפסקת התלס ניכרת בהן: ושורה של קשוואים ר' אלעזר מתיר. קסבר הואיל ואיכא שתי שורות של קשוואים אפי' שאינן סמוכות זו לזו חשיבין להו כאלו הן סמוכות ויש כאן שדה של קשוואין ושורה של דלועין ושורה של פול המצרי הוי כאלו נזרעו שדה של קשוואין וסגי להו בהרסקת תלס כדחנן לעיל היתה שדהו זרועה ירק והוא מבקש ליטע בחוכו ירק אחר וכו': (ה) וחכמים אוסרים. לפי שאין שתי שורות של קשוואין סמוכות זו לזו (י) ולא חשיבי כשדה של קשוואין ומחזי ככלאים ויש כאן ערבוב ואין הפסקת התלס מועלת בהן והלכה כחכמים: (ה) קישות ודלעת. שהעליס שלהן מתפשטים ומתערבים זו עם זו וכ"ש שאר מינים: זו נושה לצד זה. דאפי' דאין הפסק של תלס מועיל להן הטיית העליס זו לצד זה וזו לצד זה מועיל להן הואיל ומה שאסרו חכמים ככלאים לא אסרו אלא מפני מראית העין:

שדהו. ויכיר ולא מחזי ככלאים: מפורש. פחות משני לדיוו כמו מצוי מפולס שפחות משתי רוסות: רבי עקיבא אומר אורך ששה טפחים. לא צעיין מפולס אלא שיהא התלס הזרוע אורך ששה טפחים אפי' שרע אחר מקיפו מגי' רוסותיו שרי(ס): ורוחב מלואו. היינו ששה טפחים (ט) שהוא שער רוחב תלס ור' ישמעאל נמי צעי רוסב תלס כמלואו אפי' ג' דלא פירש למלתי' דכיון דר"ב דמיקל ולא צעי מפולס צעי רוסב מלואו כ"ש רבי ישמעאל דמחמיר. ורמב"ם פירש רוסב מלואו שיהיה רחבו יענקו: רוחב פרסה. והיינו טפה והא דקאמר רוחב פרסה ולא קאמר רוחב טפה משום דמסיק לה מקרא דכתיב (דברים יא) והסקית כרובלך כגן הירק שצריך להיות בין ירק לירק מקום להנחת הרגל דהיינו רוחב פרסה והלכה כר"ע ובפרקין דלעיל דתמן ירק בירק ששה טפחים חסם מייירי בין שדה ליטע שורה אחת של ירק בלכך ממסיק בתלס רלועין שתי שורות של קשוואין שתי שורות של הכירא ואין כאן ערבוב והוא דאיכא תלס מפסיק בין מין למין אבל שורה אחת של קשוואין ושורי' אחת של דלועין ושורה אחת של פול המצרי אסור אפי' דתלס מפסיק בין כל מין ומין לפי ששלשה מינים הללו עליס שלהם מתפשטים ומתערבים זו עם זו וכשאין שם אלא שורה אחת מכל מין ומין נראין כאלו נזרעו כולן יחד בצמולי' יד ומיחזי ככלאים ואין הפסקת התלס ניכרת בהן: ושורה של קשוואים ר' אלעזר מתיר. קסבר הואיל ואיכא שתי שורות של קשוואים אפי' שאינן סמוכות זו לזו חשיבין להו כאלו הן סמוכות ויש כאן שדה של קשוואין ושורה של דלועין ושורה של פול המצרי הוי כאלו נזרעו שדה של קשוואין וסגי להו בהרסקת תלס כדחנן לעיל היתה שדהו זרועה ירק והוא מבקש ליטע בחוכו ירק אחר וכו': (ה) וחכמים אוסרים. לפי שאין שתי שורות של קשוואין סמוכות זו לזו (י) ולא חשיבי כשדה של קשוואין ומחזי ככלאים ויש כאן ערבוב ואין הפסקת התלס מועלת בהן והלכה כחכמים: (ה) קישות ודלעת. שהעליס שלהן מתפשטים ומתערבים זו עם זו וכ"ש שאר מינים: זו נושה לצד זה. דאפי' דאין הפסק של תלס מועיל להן הטיית העליס זו לצד זה וזו לצד זה מועיל להן הואיל ומה שאסרו חכמים ככלאים לא אסרו אלא מפני מראית העין: עוקר

(1) עוקר ב' שורות ונוטע שורי אחת . תלס . תו"ש : בצדים . יוסר כללים מפני שפור הסורה אין פסוח מרי אמות רוסב וכו' עוקר שמי שורות של כללים שהן מ' אמות ונוטע באמצען שורה אחת של דלועים שהיא ר"ח כשתיירו ב' אמות

ברום מכאן וכו' א בורות מכאן : ומניה קמת בצלים במקום שתי שורות . שהן שמה אמות רוסב : ועוקר ב' שורות . שהן כמו ב' אמות וורע בן מ' אמות אחת באמצען שורה אחת של דלועין שהיא ר' אמות נמצא בין שורה ראשונה של דלועין לקמת הכללים שמי אמות בורות (י) וקמת הכללים מ' אמות ובי אמות בורות בין קמת הכללים לשורה שניה של דלועים הרי בין שורה של דלועים לשורה של דלועים י"ב אמה וכן לעולם : ר"ע אומר עוקר ב' שורות ונוטע שתי שורות קסבר שאין לריך להפסיק בין שתי שורות של דלועים לקמת הכללים אלא החלס דתתן לעיל בפירקין כשאר ירקוח ובין שורות של דלועים לשורות של דלועים מפסיקין שמה אמות של קמת הכלל כלבר : והכמים אומרים אם אין בין שורה לחברתה י"ב אמה וכו' . חכמים כרי' ישמעאל סבירא לכו שריך שיהיה בין שורה של דלועים לחברתה י"ב אמה מיהו ר' ישמעאל מלריך הפסק שמי אמות בורות בין שורה של דלועים לקמה של כללים ושכמים מתירים לסמוך שורה של דלועים אלא קמה של כללים ולאו מצריכינן אלא תלס אחד כלבר כשאר ירקוח אכל י"ב אמה בין שורה של דלועים לחברתה כעו חכמים לפי שהדלועים עלין שלהן רחבות ומתפשטות הרבה כדי שלא תראה כל השדה מצורב בצללים ודלועי' והלכה כחכמים : (1) דרעת בירק . הבא ליטע דלעת אלא ירק עבודתה . בירק . דהיינו ששה טפחים . אכל אס בא ליטע דלעת כחבואה לריך להרכיב לה בית רובע כשעור עבודת החבואה שהיא עשר אמות ושני טפחים ומתאי על עשר אמות והיא מקום זריעת רובע הקב : שורה של דלועים נותנים לה עבודת' ששה טפחים . וקילא שורה גדלעת יסודית דלעת יסודית כחבואה לריכה בית רובע לפי ששורה מכרזא כפני עלמה וליכא פרובו כמו גדלעת יסודית וששה טפחים דתתן הבא הוי שעור רוסב אכל שעור אורך לא אחרת כמתני' ובתוספתא פירוש דריך שיהיה שורה האורך עשר אמות ומחלה . ואם הגדילה . השורה ונכנסו הענפים כסוף ששה טפחים : יעקור מלפניה . כל הענפים שנתפשטו ונכנסו כסוף שורה זה : נותנין לה עבודתה . של שורות הדלועים : ארבע אמות . שריך להרחיק ארבע אמות מן החבואה : התחמיר זו מן הגפן . דתתן לקמן בפ"ד הנוטע שורה של חמש גפנים בית הלל אומרים אינו כרס ואינו נוסח לה עבודת הכרס ד"א אלא ו' טפחים והכא נמי כשורה של דלועים אין להחמיר ואינו כרס ואינו נוסח לה עבודת הכרס ככלאי זרעים יותר מכללאי הכרס (יב) : מצינו שזו חמורה מן הגפן . אע"ג דאיסור כלאי זרעים קיל מתאי' כלאי כרס מ"מ הא אשכחן דלגפן יסודית כשכא ליטע אותה בחבוא' : נותנים

בין שורה לחברתה י"ב אמה לא יקיים את הזרע של בנתים : (1) דלעת בירק בירק . ובתבואה נותנין לה בית רובע . היתה שרהו זרועה תבואה . ובקש לישע לתוכה שורה של דלועין נותנין לה עבודתה ששה טפחים . ואם הגדילה יעקור מלפניה . ר' יוסי אומר נותנין לה עבודתה ארבע אמות . אמרו לו התחמיר זו מן הגפן . א"ל מצינו שזו

קסבר שאין לריך להפסיק בין שתי שורות של דלועים לקמת הכללים אלא החלס דתתן לעיל בפירקין כשאר ירקוח ובין שורות של דלועים לשורות של דלועים מפסיקין שמה אמות של קמת הכלל כלבר : והכמים אומרים אם אין בין שורה לחברתה י"ב אמה וכו' . חכמים כרי' ישמעאל סבירא לכו שריך שיהיה בין שורה של דלועים לחברתה י"ב אמה מיהו ר' ישמעאל מלריך הפסק שמי אמות בורות בין שורה של דלועים לקמה של כללים ושכמים מתירים לסמוך שורה של דלועים אלא קמה של כללים ולאו מצריכינן אלא תלס אחד כלבר כשאר ירקוח אכל י"ב אמה בין שורה של דלועים לחברתה כעו חכמים לפי שהדלועים עלין שלהן רחבות ומתפשטות הרבה כדי שלא תראה כל השדה מצורב בצללים ודלועי' והלכה כחכמים : (1) דרעת בירק . הבא ליטע דלעת אלא ירק עבודתה . בירק . דהיינו ששה טפחים . אכל אס בא ליטע דלעת כחבואה לריך להרכיב לה בית רובע כשעור עבודת החבואה שהיא עשר אמות ושני טפחים ומתאי על עשר אמות והיא מקום זריעת רובע הקב : שורה של דלועים נותנים לה עבודת' ששה טפחים . וקילא שורה גדלעת יסודית דלעת יסודית כחבואה לריכה בית רובע לפי ששורה מכרזא כפני עלמה וליכא פרובו כמו גדלעת יסודית וששה טפחים דתתן הבא הוי שעור רוסב אכל שעור אורך לא אחרת כמתני' ובתוספתא פירוש דריך שיהיה שורה האורך עשר אמות ומחלה . ואם הגדילה . השורה ונכנסו הענפים כסוף ששה טפחים : יעקור מלפניה . כל הענפים שנתפשטו ונכנסו כסוף שורה זה : נותנין לה עבודתה . של שורות הדלועים : ארבע אמות . שריך להרחיק ארבע אמות מן החבואה : התחמיר זו מן הגפן . דתתן לקמן בפ"ד הנוטע שורה של חמש גפנים בית הלל אומרים אינו כרס ואינו נוסח לה עבודת הכרס ד"א אלא ו' טפחים והכא נמי כשורה של דלועים אין להחמיר ואינו כרס ואינו נוסח לה עבודת הכרס ככלאי זרעים יותר מכללאי הכרס (יב) : מצינו שזו חמורה מן הגפן . אע"ג דאיסור כלאי זרעים קיל מתאי' כלאי כרס מ"מ הא אשכחן דלגפן יסודית כשכא ליטע אותה בחבוא' : נותנים

נותנים לה עבודתה ששה טפחים ודרלעת יסודית נותנים לה בית רובע . שהן עשר אמות ושני טפחים ומחלה על עשר אמות מפני שהיא מתפשטת והולכת מרחוק כדי נמי אין לחמוה אס לשורה אחת של גפנים נותנים לה עבודתה ששה טפחים ולשורה של דלועין נותנין לה ארבע אמות : כל שלשה דלועין לבית סאה : ר"ע פליג אהנא קמא דלעת שדלעת יסודית כחבואה נותנים לה בית רובע וסבר אינו דנותנין לה שלשים בית סאה ורבי יוסי בן החוטף אפרתי סבר שלשים בית סאה לא יביא זרע לתוך בית סאה . רבי יוסי בן החוטף אפרתי אמר משום ר' ישמעאל כל ג' דלועין לבית כור לא יביא זרע לתוך בית כור :

שזו חמורה מן הגפן שלגפן יסודית נותנין לה עבודתה ששה טפחים . ודרלעת יסודית נותנין לה בית רובע . ר"מ אומר משום ר' ישמעאל כל ג' דלועין לבית סאה לא יביא זרע לתוך בית סאה . רבי יוסי בן החוטף אפרתי אמר משום ר' ישמעאל כל ג' דלועין לבית כור לא יביא זרע לתוך בית כור : רחבים ומסבכים ומסבכים טפי אכל דלעת מצרית עם שאר דלועין דין כשאר ירקוח :

גמרא ברכות דה כה ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון דחסד דמלכות דבריאה אלקה למד רב אחא איעסק ליה לבריה בי רב יצחק בר שמואל בר מרתא . עייליה לחופה ולא הוה מסתייעא מלתא אול בתריה לעיוניו הוא ס"ת דמנחא אמר להו איכו השתא לא אתאי אסכנתון לברי דתניא בית שיש בו ס"ת או תפילין אסור לשמש בו את המטה עד שיוציאה או שיניחם כלי בתוך כלי אמר אביי ר"ש א"א בכלי שאינו כליין אבל בכלי שהוא כליין אפי' עשרה מאני כחד מאני דמי . אמר רבא גלוימא אקמטרא ככלי בתוך כלי דמי אריב"ל ס"ת צריך לעשות לו מחיצה גבוה י" מר זוטרא איקלע לבי רב אשי חוייה לדוכתיה דמר בר רב אשי דמנח ב' ס"ת ועביד ליה מחיצה י" א"ל כמאן כריב"ל אימור דאריב"ל דלית ליה ביתא אחרינא מר הא אית ליה ביתא אחרינא . א"ל לאו אדעתאי :

עייליה לחופה ולא הוה מסתייעא מילתא . דמשוין שלא כתיב כלי דמי . דהה גלימא לאו כליין הוא : מחוזה עשרה אה בני למוח כעונש העין : אפילו עשרה מאני . וכולן אדעתאי . לא נחמי אל לבי :

זוהר תוריע דף מב ע"ב ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא אשה כי תזריע . תנין אשה מזרעת תחלה יולדת זכר . ר' אחא אמר הא תנין דקב"ס גזר על הסיא טפה אי איסו דכר אי איסי נוקבא ואת אמרת אשה מזרעת תחלה יולדת זכר א"ר יוסי ודאי קב"ס אבחיין בין טפה דדכורא ובין טפה דנוקבא ובגין ליה גזר עליה אי לסוי דכר אי נוקבא . א"ר אחא וילדה זכר וכי כיון דמזרעת יולדת דכתוב וילדי' אלא האי קרא הכי מצעי ליה אשס כי תסר וילדה זכר (תוריע ויהיה זכר) נסו כי תזריע וילדה' א"ר יוסי אחת' מן יומא דאחצברי עד יומא דילדת לית לה בפומא אלא ילידו דילס אי ליסוי דכר וע"ד אשס כי תזריע וילדה זכר :

(חכ ליישראל) ח"ג בא

אֲשֶׁר כִּי תזריע ר' חזקיה פתח תהי רבו מעשיך ה' כמה סגיון עובדויו דמלכי קדישא בעלמא מתל לבי דינטייל בידויה כמה מיקטורין כחדי זרע לון בזמני חדא ולבחר נפיק כל חד וחד בלחודויו . כך קבי"ה עביד עובדויו בחכמה ובחכמה נטיל כלא כחדא זרע לון ולבחר נפקו כל חד וחד בזמניה שה"ד כלס בחכמה עשית ח"ר אבא תה רבו מעשיך ה' כמה סגיון חינון עובדויו דמלכא קדיש' וכלסו סמיימין בחכמה שה"ד כלס בחכמה עשית כלסו בחכמה כלילן ולא נפקו לבר אלא בשביילן ידיען לגבי בינה ומתמן אחעבידו כלא ואחתקן שה"ד ובחבונה יתכוון . וע"ד כלס בחכמה עשית צביי מלאה הארץ הארץ דא כ"י דמתמן אחמליח מכלי כד"ח כל הנחלים הולכים אל הים וגו' . מלאה הארץ קניניך דהיא חפיק' לון לבחר שה"ד אלה תולדות השמים והארץ בהבדלם . בס' בראש בג"כ מלאה הארץ קנייך . ת"ח בשעת' דצ"י אחי לחתקדש' לאזדווגא בזוקקיס בכוונה ברעות' קדיש' דיליה חתער עליה רוח אחרי קדיש' כליל דכר וזקב' ורמיו קב"ה לחר שליח ממני על עדייהו דבני נשא ומני בדיה סהו' רוחא ואודע ליה לאן חתר יפקוד ליה שה"ד והלילי חתר הורה נבר . הלילה חתר להסו' ממני הורה גבר מפלגי' וקב"ה חפיקוד ליה להסו' רוחא כל מה דחפיקוד והא חוקמוס כדון רוח' נחתי וחד לולמי עמיה סהו' דקאים בדיוקני' דלעילא בהסוה' לולמי' אחברי בהסו' לולמי' אזיל בהאי עלמי' . שה"ד חך כלס יחלך חיש בעור דהא לולמי' אשתכח עמיה דצ"י בלולמי' דיליה קאים בהאי עלמא דמתחברו כחד' ועלמי' מלכא אזכר לבני נשא ואחר עד שיפוח היום ונסו הללים תרי :

מוסר יוסף רחוק הרבה פסוקה

משעת' לרבינו יונה דף ח דפוס ויוזיאח

הרא"ה הלכות מעשה הקרבנות פ"ג

דע כי החוטא כאשר יתאחר לבקו מחטאתו וכבר עליו מאד ענשו בכל יום כי הוא יודע כי ילא הקלף עליו ויש לו מנוס ליום שמה והמנוס הוא התשובה הוא עומד במרדו וכוונו ברעותו ונידו לאלה תחון התפסא ולא יגור מפני האף והסחיה על כן רעתו רבה . וארוז"ל על הענין הזה במקדש קבות משל לכל על לטעיס שהבטן החלק בבית הכסופים וחרו מחתרה פרטו ועברו ונעשר אחר ויהסבא שר בית הכסוב ורחא מחתרה חתורה ואח"כ הכוה עירדו עלור ויחלוהו כמעטו אחר לו קשה ויסכלא המחתרה חתורה לפניך וארז"ל מהרה תמלט על נפשך . ולא ימלא אחרור התשובה זולתי נעמי הארץ אשר הם יטעיס שוכרים ולא יטעו על לבס ולא דעת ולא הונוס לבס לחתר להמלט על נפשם ויש מהס דחיס מעל הסס כרוך הוא לא יאמינו לעונס החטא . ואחרו רז"ל אס רחיק ת"ה שטבר עבירה בלילה אל תחברר אחריו ביום כי בלחמ עשת תשובה . ועוד התכונן ברעות המחחר מן התשובה כי רבם הוא כי לולא התמנע כי שב חיש נלחמ במירות לב ברגוה ונדלפס עיון חתונס כי יפסכו יצרו ערית ויזדמן החטא לידו וככסו את יצרו ויזכור אשר עברה עליו כוס החירות ולא יוסף לשחוט עד כמו סגלי רגזו ולא חתשו . ביאורו רגזו והטעמו על אשר חטאתם ולא חתשו עוד כי סוכר חטאתם לעולם בחמור תבקשו מוכ סלס . ויעיר על זה הפירוש חזוני רגזו תשקולל חרגזו בדרך וחמתי חרגזו עיינס העיר על הכר שער ועל הסוה ולא חתר יורא או גורו :

מצות השם

שנת סד נדה לה עם אב זכמים פ"ה סטי"ד ה' אסורי ביאה פ"ו י' יא ובי' מטמאי טעבז ומנוכ פ"ה סה"ת מ"ע ק' ורמב"ן משגיב בת"ע לו משעס שבס"י קס סגז עשין רמג י"ד סי' קלד :

קסו (ער) מ"ע לשיח הילולת טמאה ונטמאה שנא' אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה טבעת ימיס

ימים כו' ושלשים יום ושלושה ימים חשב דרמי טהרה ואס נקבה תלד וטמאה שבעים כו' וששים יום וששה ימים חשב על דמי טהרה וילדה אפילו לא ראתה דס טמאה כנדה (ע' סי' קפז) בן ילדה הי בן ילדה נפל ולאחר שבעה דהיינו אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה הרי שששים ל"ג יום לזכר וס"ו לנקבה דס טורח ומותרת לבעלה והרי הוא בכל ימי טורח שלה כטמא שטבל ולא העריב שמשו שקרא טבול יום שאוכלת במעשר ופוסלת תרומה ומטמאה קדשים כולד הטומאה שיהא מחוסרת כפרה (ע' סי' קסט) עד שחושלס ימי טורח שלה ותביא כפרתה ואז תהיה טהורה לכל דבר . ודוקא אס טבלה אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה : אבל אס לא טבלה כל דס שחראה חמי' בתוך ימי טורח הרי הוא כרס נדה ומטמא לה ויבש שלא חלה הכחוב בימים לבד אלא בימים וטבילה : והבא על היולדת כל זמן שלא טבלה כחא על הנדה (ע' סי' קפז וסי' ט"ח) ולכל דבריה הרי זה כנדה כל זמן שלא טבלה בין לטהרות : והיולדת בזבז (ע' סי' קפ"ג) לריכה לישב שבעה נקיים וטובלת ואח"כ תהיה מותרת לבעלה ולטהרות (וכל היולדת בזמן הזה הרי היא כיוולדת בזבז ולריכה שבעה נקיים . ודס שרוחות בימי טורח אחר ספירת שבעה נקיים וטבילה מטמאה וילדה בזבז סלוי במנהג) ואנו מחמירין שלא לחת ימי טורח כלל וגוהג בכ"מ ובכ"ז לאיסורה לבעלה ולטומאה וטהרה כמו שאר טמאים עיין סי' קע"ט :

מכות יד זכמים לג קו נדה כ"ו פרה פ"ה י"א סה"ד ה' פסולי מוקדשים פ"י י"ח סה"ת ל"ח קטנ סגז לאון שלט : **קסח** (נר) מל"ח שלא יאכל טמא קדשים שנאמר בכל קדש לא תבגע מפי השמועה למדו שזה אזהרה שלא יאכל טמא קדש קודם טבול כל ארס שנטמא טמאה שחייבין עליה כרת על ביאת מקדש (ע"י סי' שעה וס"ו סס"ג) ואכל כות מקדשים בין בקדש טהור בין בקדש טמא במזיד חייב כרת בשוגג קרבן עולה ויורד (ע"י סי' קנד) ואינו חייב כרת על קדש שיש לו ממירין (ע"י סי' קמ"ה) עד שיאכל ממנו אחר שקרבנו ממיריו אבל אס אכל אח הכשר קודם זריקת דמים אינו לוקה משום טמא שאכל קדש (ע"י סי' תצ"ט) וכל שאין לו ממירין ביון שקדש בכלי קיבין עליו משום טמאה והאוכל קדש אחר שטבל קודם שיעריב שמשו או מחוסר כפוריס קודם שיביא כפרתו לוקה ואינו חייב כרת שנא' וטומאתו עליו עד שהי"ה כל טומאתו עליו היה טמא בטומאה של ד"ס מנין אהו מכות מרדות וגוהג בזמן הבית בז"ז :

כריתות דף ג קליס ט סה"ד ה' החוסרי כפרה פ"ה סה"ת מ"ע עו סגז עשין רכ :

קסח (עס) מ"ע שקריב וילדה קרבן בעולת ימי טהרה שנאמר ובמלאת ימי טהרה כו' תביא כבש בן שנחמ נעולה ובן יונה או חור לחטאת כו' ואס לא תמלא ידה די סה ולקחה שמי תורים כו' אחר לבעלה ואחר לחטאת מלאת ימי טהרה הוא יום מ"ח לזכר ויום פ"ח לנקבות כל זמן שלא הביאה כפרתה היא מחוסרת כפרה ואסורה לאכול בקדשים ולבא למקדש (ע"י סי' קכ"ד וכלל טו) וגוהג בזמן הבית בנבכות :

יום ב תורה

להמשיך מת"ת ד"ח יהוה נפש י"ה יהוה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה י'הוה סיה יסידה ד' דמלוי יוד אל שס ב"ן שבעשים בניקוד חולם :

א והקריבו לפני יהוה וכפר עליה וטהרה ממקר דמיה זאת תזרות היולדת לזכר או לנקבה ; א ויקריבניה קדש יי ויכפר עליה ותדבי מסוואבת דמהא דא אורייתא דיקדתא לדבר או לנקבה ; ב ואם לא תמצא ידה די שיה ולקחה שתי תדים או שני בני יונה אחר לעלה ואחר לחטאת וכפר עליה הפהן וטהרה ; ב ואם לא תשכח ידה במיטת אימרא ותיסב ותרין שפנינין או תרין בני יונה חד לעלתא וחד לחטאתא ויכפר עליה פהנא ותדבי ;

לפניו דהויא מלאכה (ט) ולא שבות : תרומה
 ונטמאת . דהשתא לא קניא לא לירידה ולא
 לאחריני ואינטיירי חנא לאשמועינן כנגבל סוף
 לחסות ופול עליו גל דאי אשמועינן כנגבל
 משום דלימיה גביה הוי
 הוא במקום אחר וערובו
 במקו' אחר אבל כפל עליו
 גל דלימיה גבי אימא
 להוי עירוי וא' אשמועינ'
 כפל עליו גל דלא מני
 שקיל ליה אלא במלאכה
 בנרא' וטליתא אבל
 כנגבל דאפשר דנטיב
 זיקא ומסרר ליה לתוך
 הסמוסאימא להוי עירוב
 קמ"ל וחנא כשרף
 להודיען כמו דר' יוסי
 דא"ע דאינו בעול' משום
 ספק לא מחסר ותנא
 תרומה שטמא' להודיען
 כמו דר"מ דא"ע
 דיטנה בעולם וי"ל
 העמיד' בין השמשות
 על חזקה של קודם
 לכוונתהוה יתה אפ"ה
 לא אמרינן חזקה לקולא'
 משחשיבה ה"ז עירוב'
 דלאחר שקלי' בין השמשות
 אין חוששין לו אם נאד'
 ה"ז חמר גמל דמסקא'
 לא קנה ליה עירוב והכא הוי ביטוי ומהכא יש לו אלפים לכל רוח והפסיד אלפים שבער ביטוי
 והלאה לא שטא לה קנה עירוב ומביטוי יש לו אלפים לכל רוח ולא קנה לעבר ערובו כלום
 ומתמת ספק זה כאשר ללכת אלא אלפים אמה שבין ביטוי לעירוב דממה נפקס כהני משחרי אבל
 באלפים דמעורבו ואילך לא דלמא לא קנה עירוב ומביטוי ואילך נמי לא דלמא קנה עירוב נמלא'
 זה מושבו לכאן וזה מושבו לכאן כהדם המנהיג חמור וגמל שהחמור הולך לפניו וזה מנהיגו
 והגמל מאחוריו והוא מושבו וזרף לפנות לפניו ולאחוריו : ר"י ורש"א ספק עירוב כשר .
 דאמרינן העמד עירוב על חזקתו וכשהניחו היה בחצר החמור והיה טהור ולא היה עליו גל לפיכך
 ערובו עירוב וכן הלכה : (ה) מתנה אדם על ערובו . מניח שני ערובין (א) אחד לסוף אלפים
 למזרח ביטוי ואחד לסוף אלפים למערב ביטוי ואומר אם באו גוים מלמך וזרף אתי לברוח
 מפניסיקנה לי ערובי שבערתי והיה לי למערב ביטוי ד' אלפים אמה ולא' דלא אהו עד למזרח
 אמרינן יש ברייה (ו) ו' בין השמשות קנה ליה ערובו דאידך גיסא : הריני כבני עירי . אלפים
 מעירי לכל רוח ואינו לך להשתכר לכאן ולהפסיד מכאן : אם בא חכם למזרח . סוף לחסות
 עירי ורואה אני ללמוד מפיו ועכשיו איני יודע לאיזה ד' יבא ולמחר אשמע מבני אדם הבאים
 משם לכאן על ידי עירוב : ר"א . אם באו מלמך ומנאן ואחד מהם רבו ילך אלל רבו ולא
 אלל האחר דקיס לן בגויה דבשעת קניית עירוב בין השמשות דעמיה דלקניה ליה אהוה עירוב
 ללך רבו ואין הלכה כר"י דזמנין דמיחא ליה

לאישים

אחד רבו מוכה סוף : שני עירובין . כגון
 דמנח ליה בסוף אלף אמה לכאן ואלף אמה
 לכאן דאלת"ה אלא דמנח ליה לסוף אלפים
 לכאן . נמלא שמפסיד כל האלפים של ד' אחרת
 והוי אינו יכול לילך
 ביטוי הא' אלא מקום
 העירוב של יום הב'
 ולכן צעיקן שיחא הוא
 ועירובו במקום א' בשעה
 שיקנה העירוב וכדתנן
 במ"ד : (ב') משום ש"ט
 שחל להיות אחר השבת
 קניט ליה שא"ל לו ביטוי
 השבת להולך העירוב
 אבל ב"ט שלפני השבת
 יכול ליתול אותו הפת
 עצמו שכבר נקרא עליו
 שם עירוב ולהליכו לרוח
 אחרת ופטו"ט : (ג)
 כלו' לאיזה רוח שיערב
 אינו רואה להפסיד
 האלפים שכנגדו כו' אבל
 לעולם אין כאן הפסד
 אלא אלפים מלך א'
 והיינו אותו אלפים
 שהוה
 תתעבר מערב אדם שני עירובין ואומר עירובי
 בראשון למזרח ובשני
 למערב
 גמ' בראשון וכורם בב'
 כבני עירי : או מערב לשני ימים . היינו לרוח אחר דאמרינן לעיל הוא חו' ל"ל אלא הכי
 קאמרי ליה רבנן לר"א אי אמה עורה ליום אחד דאו מערב לרוח אחר או אינו מערב כל
 עיקר שאינו יכול לומר חיי יום ערובי למזרח וחיי יום עירובי למערב לפני הימים נמי דהיינו
 לשבת וי"ט או מערב כמו ליום א' או אינו מערב כל עיקר דמסיקא להו לרבנן שבת וי"ט
 אי ביומא אריכותא דמי או לא ועברו הכא לחומרא דאין יכול לערב לפני רוחות דלמא חדא קרושה
 היא והכא לחומרא דאמרי לקמן נאכל בראשון אין עירוב לפני דלמא שתי קדושות הן ולאוו
 ביומא אריכותא דמי : מוליכו' . השליח (יד) ערב וי"ט שלפני שבת ומחשיך עליו עד שיקנה העירוב
 ונוטל ובא לו שטא ואבד טוב אין לו עירוב לפני ביקתני נאכל עירוב בראשון עירוב לראשון
 ואין עירוב לפני : ובשני . חזר ומוליכו בשני דק"ל המערב כפת בראשון ורואה לערב כפת
 בשני לר"ך שיערב באותו עירוב עצמו שקרא עליו שם מנאמול ועתה שותק אבל לא כפת
 אחרת דצעי למיקרא עליה השתא שם עירוב והוי מכין מ"ט לשבת : נמצא משתכר
 בהריכתו . כלומר קונה לו הליכה ליום מחר : ומשתכר בערובו . שאוכלו וי"ט אחר השבת
 דלא אפשר כהני מוליכו בראשון ואינו אוכלו וחסר והולך שם בשני לראות אם קיים העירוב
 מהשיך עליו ואם רואה יאכלנו אחרי כן : מודים אתמלי שהן שתי קדושות . דאמרינן נאכל
 עירוב בראשון אין עירוב בשני ואי חדא קדושה נהו ה"ל כד' יומא אריכותא ויקנה בין השמשות
 של ראשון לשניס וכיון דב' קדושות ניהו יכול לערב נמי לב' רוחות ורבנן אזלי כחומרא
 והכא לחומרא דאמרינן משום דמסקא להו והלכ' כר"א דשבת וי"ט ב' קדושות הן : (ז) שטא
 תתעבר . שטא ישנו ב"ד הגדול אלול מעובר ויהיה ב' י"ט יום ל' של אלול ויום ל"א והוה
 לר"ך לילך בראשון ללך אחד ובשני ללך אחר : מערב שני ערובין . ומניסן צע"ט זה לכאן
 (חק לישראל) ח"ג כב וזה

זה לכאן ואומר כו' : ולא הודו לו חכמים : שהיא כנגד אותו שעירב זה : (יד) טעמו דקסברי קדושה אחת הן והלכה כחכמים בשני ראלו ע"י עצמו הא קי"ל דעיקר ערוב ברגל וא"ל י"ט של ראש השנה דלאו משום ספיקא בלבד פת : משתבר . וכ"ש לר"א צעין שהיה קיים איתקון שמה קדשו ביד את יום שלשים או יום ל"א והדר מהסחול אלף משום דשמה צ"ל עדים מן המנחה ולמנחה שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש ותרויהו קדושה אחת אבל בשאר ימים טובים של גלויות דלא איתקון אלף משפיקא דלא ידעין מתי קדשו ביה דין הגדול את החודש מודים חכמים לר"י דב' קדושות הן וחקמים האמורים כאן הוא רבי יוסי (טו) : (ח) מתנה אדם על הכלכלה . כל שיש בו פירות טבליסמתנה עליו ציוס טוב ראשון של ר"ה ואומר אם היום שול תהא זו תרומה על אלו אם היום קודש אין בדברי כלום שאין מנביאים תרומה ב"ט ולמחר הוא אומר אם איתמוול קודש והיום שול תהא זו שזאתי איתמוול תרומה על אלו ואם היום קודש (טו) ואיתמוול שול כבר הוא תרומה ואוכל כלכלה המתקנת ומשייר התרומה : ולא הודו לו חכמים : הוא ר"י דמתירין קדש קדושה אחת הן ואין מנביאים בהן תרומה ודוקא בשני ימים טובים של ראש השנה כפרוסיית לעיל : וכן ביצה שנולדה בראשון . של ראש השנה : תאכל בשני. דאם הראשון קודש השני שול וביצה שנולדה ב"ט מותרת כחול דאין הכנה לחול ואם הראשון חול והשני קדש נמצא שחול ענין ל"ט וספיר דמי : ולא הודו לו חכמים בשני ימים טובים של ראש השנה בלבד דקדושה אחת הן אבל בשני י"ט של גלויות מודים לו (יז) : (ט) והחליצנו . וזונו והחליצנו כח כמו נחמן חתים פ"א הליגו ומלטנו כמו הללני ה' מאדם רע : אם היום ואם למחר . אם היום הוא החליצנו היום ואם מחר הוא החליצנו מחר : ולא הודו לו חכמים . לא להזכיר של ראש חודש בראש השנה (יח) ולא להחנות (יט) ואם היום אם מחר אלף אומר החליצנו סתמא בשני הימים ואינו מזכיר של ראש חודש כל עיקר והלכה כחכמים :

מסוס דליכא למגזר עליוהו אבל ביצה דליכא לצנזר בה משום פירות הנושרין ומשום משקין שזבו אינא מודי להו לרבנן קמ"ל גמי' : (טו) ולא הוירכו לומר ביום ב' אם היום קדש כו' אלף כדי שיתן אל לבו שהיום קודש ולא יזלזל במלאכה . דדי היה לו שיאמר אם היום שול תהיה זו תרומה על זו הר"י : (יז) ולי"ל מנו דאחקי לבה"ש אחקי לבולי יומא כדכספ"א דשנת דתסם האי יומא דשנתא דאשרין ביה ודאי קדש ובה"ש הוא ספק אמרי' מנו כו' אבל הכא יום השני שבו יקום וינאר הוא עצמו ספק הלכך ליכא למימר מינו כו' : אם למחר . כו' שלף ר"א בספלתו סקין . הר"י : (י) בגמי' הטעם דזכרון אחד עולה לכאן ולכאן ופי' התו' דבר"ה כתיב זכרון תרומה ובר"ה כתיב והיה לכם לזכרון וגו' ובראשי חדשיכם והלכך כשיאמר בספלתו יום הזכרון הזה עולה לשניהם : (יט) דאחי' לזולתי ב"ש בשני אי מתקין ליה בספק אבל כי אמרי' סתמא מתקין להו בקדושה אי גמי' :

גמרא עירובין דף מ"א הלכה ה' ללס כלי הסיון דגבורה דמלכות דבריאה אכרמם

ההוא בר מביא דאתא לבי ריש גלותא דאיתצד ביום טוב ראשון של גלויות ואשתחט ב"ט שני . רב נחמן ורב חסדא אכלו . רב ששת לא אכל . מאן דאכל סבר הכא בשביל ישראל זה מותר לישראל אחר מאן דלא אכל סבר כל דאתי לבי ריש גלותא אדעתא דכלהו רבנן אתי' ההוא ליפתא דאתי למחוא ב"ט נפק רבא תויה דכמישא שרא רבא למזבן מניה אמר הא ודאי מאתמוול נעקרה מאי אמרת מחוין לתחום אתיא הכא בשביל ישראל זה מותר לאכול לישראל אחר וכ"ש האי דאדעתא דגוים אתא . כיון דחוא דקא מפשי ומייתי אסר להו . הנהו בני גננא דגנא להו אסא ביום טוב שני לאורתא שרא להו רבינא לארוחי בהו לאלתר . אמר ליה רבא בר תחליפא לדבינא ליסר להו מר מפני שאינן בני תורה מתקין לה רב שמעיה מעמא דאינן בני תורה הא בני תורה שרי והא בעינן בכרי שיעשו אולו שיללו לרבא א"ל בעינן בכרי שיעשו :

בר עביל . לבי : רב נחמן ורב חסדא אכלו . ממה שפ"ך אי איתמוול חול כרי מותר ואי איתמוול קדש כרי היום חול וכרי המתוול בכרי שיעשו : לא אכל . משום דקא סבר קדושה אחת היא . דקא מפשי . נכרים ומייתי : אחר . רש"י

זוהר תזריע דף יד ע"ב ת"ת דאצילות יוד . הא ואו הא

תא חזי בשעת' דאתכנס (ס"א דאתתקנת) לגבי אדס קוב"ה בריך לון הס"ד ויברך אותם אלסים כחון דמברך לכלס בשבע ברכות . תכאן אוליפי' סתן וכלס כיוון דאתברין בשבע ברכות מתדבקן כחד' כדוגמא דלעיל' וע"ד מאן דאתי לאתחבר' באנתו דאחר' הא פניס זווג' : כביכול עביד ב' רשויות לעיל' דהא זווגי דכ"י בים בקב"ס בלחודיו בזמני' דאיסו ברחמי וזמני' דאיסו בדיני ת"ח מאן דמתחבר באנתו דאחר' כאלו מתסקר בים בקב"ס וככ"י וע"ד קב"ס לא מכפר ליה בתשובה ותשובה תליים עד דיסתלק מעלמא הס"ד אם יכופר סעון סזס לכס עד תמותון ואימתי בשעת' דעאל בתשובה להסו' עלמ' ואית ליה לקבלי' עונסי' ר' אלעזר אצ"ר מאן דמתסקר בכ"י לא יתקבל בתשובה עד דיתדן בדינא דגיהנס כ"ס מאן דמתסקר בכ"י ובקב"ס וכ"ש אי אטרח ליה לקב"ס למעבד דיוקי' דממזר באנתו דאחר' ואכתיס פומבי דמלכ' רבי חייה פתח ואמר גוזל אביו ואמו וגו' : אביו דא קב"ס אמו דא כ"י מאי גוזל כד"א גזלת סעני בבתיכס ומאן איסו מאן דממיד אחת' אחר' דלאו איסו בת זוגיה תמן תנין כל הנסגס מן סעולס סזס בלא ברכה כאילו גוזל לקב"ס וכ"י דכתיב גוזל אביו ואמו וגו' כל סנסנס מן סעולס סזס כלל דא איסו גוזל דא איסו בת זוגיה תמן ואע"ג דאיסו פנויה ואהני מנס בלא ברכה כאילו גוזל לסקב"ס וכ"י ע"ט בגין דזוגא דילסון בשבע ברכות סווא : ומס על פנויה כך מאן דיתדבק באנתו דאקאיס כנוגי' דלעיל' בזווג' דשבע ברכות עאכ"ו אחר' סווא לאיס גמחית דא ירבעס כמס דאוקמיה ואומר אין פשע דאמר הא פנויה היא אמאי אסור . בגין דא גוזל אביו ואמו סוי' ולא

עוד אלא דחבר הוא לאיס משחית מאן הוא איס משחית דפגיס דיוקני ומקוני דלעילא כ"ט מאן דחמיד לאתו דחבריה לאחדבקי' בם (ס"א וחדבקי' בם) דפגיס יתיר וע"ד אחפגיס הוא לעלמין ואיס משחית דפגיס לעילי' ופגיס לתת' ופגיס לפגשי' דהא הוא דכתיב משחית וכתיב משחית נפשו הוא ישנה וכו' . אלא זכאין אינון דליקוי' דקודשא בריך הוא חס על יקרא דילסון לא שביק לון לעלמין דהא הוא דכתיב לא יתן לשולם מוט ללריק :

הלכה פסוקה יוסף להה מוסר

הרמב"ם הלכות תעשה הקרבנות פ"ג מעשר קדושה לר"י דף ט"ג ע"ב

(א) תעשה שהביאו ובה אחד כולן סימטין עליו זה אחר זה לא שיוסטבו כולן בבת אחת מי שמת והגיה קרכנו עולה או שלמים דרי יורשו מביאו ובמזב עליו ומביא נסכיו (ב) אין סימטין בקרבנות הצבור הוי' משתי סימכות : על שיעור המשלח ועל פי העלם דבר ושלשה מן הסנהדרין סימטין עליו : ודבר זה הלכה מפי משה רבינו שאין בצבור אלא שתי סימכות (ג) אין סימטין אלא בעזרה סמך הוי' לעזרה הוי' וסמך סמטנים ואם היה בעל הקרבן עושה בחוץ ידבנים ידו לפגיס והפך סימטיו בסויה . והוא שיבטין בכל כחו ואין סמך אלא שחור ואם סמך הטמא סמך :

עתה ביום שמוע זאת כי הוא עיקר גדול אמת הדבר כי יש מן הלויקים שנכסלים בחטא לפעמים כענין שני כי אדם לין לדיק בחרץ אשר ישנה טוב ולא יתעל' אכן כובעיס' את ירס מלת פניכס ואסיפולו בחטא פטחחת לא ישנו לו ונקוטו פניכס ותוריס בחטובי'אך כל אשר אינו נזהר מחטא ידוע ולינו מקבל על נפשו להסתר מחנו גם אם הוא מהעונות הקלים חף על פי שהוא חסר מכל העבירות שנתורה קראוהו חטאי ישראל נומר לדבר אחר וזה עושטים נמה וגדול עונו ויכבוה כי אם חסר יאמר העבד לרבו כל אשר החמר עלי' אשנה וזלתי דבר אחד כר שבר עול אדוניו מעליו וכיסר כעיניו ישנה ועל הענין הזה נאמר חרור הליש אשר לא יקיס את דברי החורס הוצח לעשות אוחסי'ניאורו אשר לא יקבל על נפשו לקיים כל דברי התורה מראש ועד סוף ויורה על זה אשר לא יקיס לעשות ולא חמר אשר לא ישנה אוחס' ועוד הדע כי הכוונה עבירה אחת עבר פעוסי'אחסי'פי שזכר מכל אשר העבירות הנה הוא נחשב כעבור על עבירות חלוקות וכן אחריו ר"ל כי אם יאחרו למור אל חטאה הוא שמה אל חטאה וזהו לוקם בחטאונה על כל אחת ואחת כנספט החולל ערפס וכמה עמאה וחלב נס ורואה ראינו כי רבו עונות הדור על זאת כי יש אנשים רבים ומקבלים על נפשם להסתר מעבירות ידועות כיו' וכל ימי חייכס אייסי' מכריס נכס אכל כס אללס ככיתר ואלו לא היו נזהרים כן רק על עבירה אחת חולי' רע הוא בנפסם כחשר בולרנו' . חף כי נזהרים כן על אחרות רבות וכמה מהחמורות כמי' שבעת חס ויקבל את חירו או את עמו כסס ובזנת סס שמיס לטבלה או במקום שאלו טורר ביריס לא נקיות והעלמת עין מן העני' ולשון הרע ושחלת חסס ובשחלת הלכ' ובחיות חיות ובשחלת בעירות וניטול תלמוד תורה כנגד כולם ורבות כאלס בחכמו מקלמס אלל בני הדור להוכירס ולהסירס

יום ג תורה

להמשיך מנ"ס דז"א יהוה נפש י"ה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה והוה חיה יסירה ה דמלוי הה אל סס ב"ן שבעשים בניקוד חולם :

א וראה הפהן ! את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן ומראה הנגע עמק מעור בשור נגע צרעת הוא וראה הפהן וממא אתו : א ויחזי בהנא ית מכתשא במשך בסרא ושערא במכתשא אתהפיד למחור ומחזי מכתשא עמיק ממשך בסריה מכתש סגירותא הוא ויחזיניה פהנא ויסאכ יתיה : ג ואםפחרת לבנה הוא בעור בשור ועמק אין מראה מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הפהן את הנגע שבעת ימים : ג ואם פהרא חורא היא במשך בסריה ועמיה לית מחוזה מן משכא ושערה לא איתהפיד למחור ויסגר בהנא ית מכתשא שבעא יומין : ג וראה הפהן ביום השביעי

וסנה

והנה הנגע עמד בעינו לא פשה הנגע בעור והסגירו הפהן שבעת ימים שנית : ג ויחזיניה פהנא ביומא שביעאה והא מכתשא קם כד הוה לא אוסיף מכתשא במשכא ויסגרנייה פהנא שבעא יומין תנינות : ד וראה הפהן אתו ביום השביעי שנית והנה פהה הנגע ולא פשה הנגע בעור וטהרו הפהן מספחת הוא וכבס בגדיו וטהר : ד ויחזי בהנא יתיה ביומא שביעאה תנינות והא עמא מכתשא ולא אוסיף מכתשא במשכא וידיפיניה פהנא עדיתא היא ויצפע לבושוהי וידפי' : ה ואם פשה תפשה המספחת בעור אחרי הראתו אל הפהן לטהרתו ונראה שנית אל הפהן : ה ואם אוספא תוסף עדיתא במשכא בתר דיתחזי לכהנא לדכותיה ויתחזי תנינות לכהנא :

נביאים מלכים ב ה

להמשיך מנ"ס דז"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלס אדני נשמה דהוד יהוה חיה יסירה דלס יהוה חיה יסירה דהוד חל סס ב"ן שבעשים :

א ויהי בשמע אלישע איש האלהים ביקרע מקדש ישראל את בגדיו וישלח אל המלך לאמר למה קרעת בגדיך יבאנא אלי וידע כי יש נביא בישראל : א והוה פר שמע אלישע נביא דיי ארי בוע מלכא דישראל ית לבושוהי ושלח לות מלכא למימר למא בועתא לבושך ייתי בען לותי וידע דאית נביא בישראל : ב ויבא נעמן בסוסן בסוסיו קרי וברכבו ויעמד פתח הבית לאלישע : ג ואתא נעמן בסוסוהי וברתיכוהי וקם בתרע ביתא דאלישע : ג וישלח אריו אלישע מלאך לאמר הלוך ורחצת שבע פעמים בירדן וישב בשרף קד וטהר : ג ושלח לותיה אלישע אגדא למימר אזיל ומבול שבע זימנין בירדנא ויתוב בסרף לך ואתסי : ד ויקצף נעמן ויקד ויאמר הנה אמרתי אלי ! יצא יצוא ועמד וקרא בשם יהוה אלהיו והניף ידו אר המקום ואסף המצורע : ד ורגזו נעמן ואזל ואמר הא הויתי אמר דדותי יפוק מפך ויקום ויצלי בשמא דיי אלהיה ויריס ידיה עד אתר בית מחתא ותתסי סגירותא :

מצודות דוד

רש"י

הנס אחרתי סוכר הייתי שהכניא ילא אלו וידבר עמי (ה) וידע לא למען ארפאלו כי לא למען קושת השם : ויראם את בחולי והניף ידו על מקום הרעה : (ג) ויסוב כסר לך כי עיי הרעה רוח השמן הכשר ומעשה יסוב לך הכשר וחף הכיס עטור מן הרעה : (ד) אלו ילא וכו' חשבת כי לכנודי ילא אלן ועמוד לפני על רגליו כדרך הכבוד שמוסי' בני אדם לשרים הגדולים ונדבר הרפואה חכמי' שקרא בשם כי יזופף ידו על מקום הרעה להספיע סס הרפואה ע"פ כס וכלופן זכ' ואסף

תזריע יום ג

ה הלא טוב אכנה אמנה קרי ופרפר נהרות דמשק מכל מימי ישראל
 הלא ארתן בהם וטהרתן ויפן ויקד בחמה : ה הלא טבין אמנה
 ופרפר נהרי דמשק מכל מי ארעא דישאל הלא אמבול בהון
 ואתסי ואתפני ואול ברנו :

מצודת דוד

המלוצע (כ) הלא טוב ר"ל לכל בלחרו רחץ וטבר נראה
 ח"כ שאמר מדרפרופוס טבעיות והלא בודאי חלוממש בדבריו
 כי נכרות דמשק טוביסהמה מכל מימי ישראל והלא בתמידות
 ח"כ רוחך עלמי בהם וכי טבור חני בתמים ח"כ כמו שלא
 כועילו לי נכרות דמשק כן לא יועיל מי הרדן :

כתובים משלי ד

להמשיך מיסוד ומלכות ד"ל שין דלת שין דלת יוד רוס אהדונהי כשמש
 דיסוד א אד אדני נפש אדני רוס אלה דלת גין יוד כשמה דמלכות יד דין וו דהן סיה יסידה
 דיסוד יהנה סיה יסידה דמלכות אל סם ב"ן טבעטיה :

א מחשב להרע לו בעד מזמות יקראו : א מן דחשב למבאשא
 נקרון ליה מרי תרעיתא בישתא : ג זמת אולת הטאת
 ותועבת לאדם לגן : ג תרעיתא דשטיא חמאה ומרהקתא דבר
 נשא חפמא ממקנותא : ג התרפית ביום צרה צר כחכה : ג אין
 תתרפי ביומא דעקתא מתתעיק חידך : ד דיצר לקחים למות ומטים
 להרגן אסתחשוך : ד פצא לאלין דמתנסכין למותא ומתדרין
 לקמרא חסוד: בירתאמר הן לא ידענו זה הלא תבן לבות הוא
 יבין ונצח נפשך הוא ידע והשיב לאדם פפעלו : ה ואין תימר דלא
 ידענא דא הלא תרעיתא דלבא אלהא ביצי ודנמר נפשך הוא ידע
 ופרע דבר נשא היך עוכדוי :

רשי

מחשב להרע חושב החבולות רע לו בעל מזמות יקראו :
 זמת חולה חטאת לבעליה : והועבה הלאס לך ללות היא
 המתעבת הלאס על בקדוש ב"ה ועל הכריות : הכרפיתא
 התורה : ביום רעם ביום פורענות : הלא את הלוקחים
 למות ואת השטים להרג : אם תחשך תהבליס על זה
 חמר לך חך : לא ידענו זה מהמטים להרג להליל :
 אם תחשך האומר בסוף המקרא לומר אם תחשך להליל את הלוקחים למות והמטים להרג :
 לומר כן לא ידענו אם לקוחים מהם למות : הלא ר"ל הלא לא יועילו דברין כי הלא ח' שהוא חנוך לבית בני
 אדם הוא יבין אם ידעת אם לא ידעת : ונור וכו' : כלל הדבר בחיים : והט"ב הוא ישיב גמול האדם כמעטו ואם
 ידעת והתרפית יסיה לך כוונך מזה כדמיה :

ברטנורה משנה כתובות פרק יא

פרק יא ארמנה כלי אמצעי דת"ת דמלכות דיצירה צבאות
 ניוונת מנכסי יתומים אלמנה ניוונת מנכסי יתומים
 בין קרקעות בין מטלטלין מעשה ידיה שלהן ואין
 (ה) דתנאי כחוכה הוא מעשה ידיה שלהן ואין
 ולא חסא יתכא כבתי חייבין

עיקר תוי"ט תזריע יום ג

האלוים דכחוכה נבטי מטלטלי ותנאי כחוכה
 כחוכה דמי לכל לא מדין הנמי : ואין חייבין.
 מקמי החו' דלכטריך לאשמעינן אפי' היכא דלא
 שקלא אלמנה כחוכה כגון דליכא אלא מטלטלי
 אינן חייבין בקבורה
 ואע"ג דהשטח הוי כיורשי
 כחוכה כיון שאינה גובה
 אותה מהס' ועתוי"ט :
 (ג) הר"מ דלאשכחן
 בשומרי יבסדירוישכוכותי
 והקורשי הבעל חייבין
 בקבורה אבל הר"א
 הסיג עליו דשאיני שומרת
 יבס דיורשי הבעל הן
 יורשי הכחוכה ממש .
 אבל זו שמפני שלא
 נשבעה הוא שאין יורשיה
 נוטלים הכחוכה לא
 מפני כנוכל לקרו ליורשי
 הבעל יורשי כחוכה
 והלא הם אומרים שכבר
 נפרעה ונטלה לרבי
 והורישם אלא ודאי
 יורשי נדויסה וי"מ שלה
 קובריםאזהה ואע"פ שלא
 ירשו כלום : דאחר
 וכ"ש בשמחלתי ליחומים
 דכיון שאין לה עליהן
 כחוכה הן אסתלקא
 מבייתיהו לגמרי ואין לה
 עליהם מזונות . הר"ן :
 שלא בב"ד . אשמעינן
 שמוכרת למזונות ולא איבדה . ועתוי"ט :
 דמזונות . בגמ' מפרשים דע"ה טובה קמ"ל דלא
 לקרו לה רעבתנותא שהרואה שמוכרת כל קרקעות
 אלו סבר שמכרתן למזונות מויליא עליה שם
 רעבתנות ועתוי"ט : שוה כו' . מהלוקק
 הפוסקס . איכא דסברי דאין אונאה לקרקעות
 כלל ולדידהו מתחיתין דהכא נפסטה : ואיכא
 דסברי דאין אונאה עד פלג אבל בפלג אימא
 אונאה ומפרש בירוי דהכא שוה ק' כרי מיירי
 שהוקר ועמד כרי והלוקק רואה לקיים המקס .
 ושוה מאתים כזמנה כשהחל ועומד על מנה .
 ועתוי"ט

ברטנורה פה

ומתוכא מנכסי : ואין חייבין בקבורה *
 שהבעל חייב בקבורה תחת ירוססה ועכשו
 שירשיה גובין כחוכה מיורשי הבעל הם יקברו
 וממילא שמעינן שסא מתה ולא נשבעה על
 כחוכה שעכשו אין
 יורשיה גובין כחוכה על
 יורשי הבעל מוטל לקוברי
 (ג) : (ב) בין מן
 הארוסין : שאין לה
 מזונות ומוכרי' לכחוכה :
 בין מן הנשואין .
 שהיא מוכרת למזונות :
 מוכרת שלא בב"ד .
 כלומר שלא בב"ד מומחין
 ומכל מקום לריכה
 למכור בפני שלשה שהיו
 בקאיין בשמות קרקע :
 ר' שמעון אומר מן
 הנשואין שהיא מוכרת
 למזונות : מוכרת שלא
 בב"ד . שחי אפשר לה
 להיות יושבת ומתענה
 עד שיזדקקו לה ב"ד
 אבל מן הארוסין שאין
 מכירה אלא לכחוכה
 אינה מוכרת אלא בב"ד
 ואין הלכה כר"ס : (ג)
 מכרה כתובתה . מנה
 ומאתים : דא תמכור
 את השאר . הסוספת
 אלא בב"ד ומתחמין רבי
 שמעון היא דלמר אין
 מוכרת שלא בב"ד אלא למזונות וזו הוהיל ונכח'
 מקצת כחוכה אין לה מזונות : והכמים אומרים
 מוכרת היא . לכחוכה אפי' לפרקים ואע"פ
 כן מוכרת היא כתיים למזונות . שלא אבדה
 מזונותיה ואע"פ שבכחה קצת כחוכה: וככותבת'
 כשטר המכירה למזונות מוכרי : וגרושה לא
 תמכור' לכחוכה אלא בב"ד דטעמא מצי אמרו
 רבנן אלמנה בין מן הארוסין בין מן הנשואין
 מוכרת שלא בב"ד לפי שאין אדם רואה שמתכזה
 אשמו בב"ד וזו הוהיל וגרושה היא לא אכפת
 ליה והלכה כחכמים שאסה מוכרת בין לכחוכה
 בין למזונות שלא בב"ד מומחיס ואפי' התקבלה
 מקצת כחוכה מוכרת מזונות עד שתקבל כל כחוכה בין לכחוכה בין למזונות
 כריכה שבעה ואינה כריכה הכרוס : (ד) שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה . דאמר'
 לה את אפסדת ושוה מנה במאתים אע"ג דהיא הרוסה לא מציא למימר אלא ארוסי שהסלמ

שלומו לשוק לסמורה ולקח בזול הכל לצעל הצעות
 ולח שמעין מהכל אלא ברבר שאין לו קצבה
 כגון קרקע שרכו להמכר באומד זה בפחות מה
 ביותר אבל דבר שיש לו קצבה וקנה השלים בפחות
 לא אחרת לן דינא
 מכאן וחיובא לרבותא
 דאפילו בה ומסקנא
 לפוסמאי דמו לן שחולקין
 השלים והמשלם (ג) :
 מכרה בטל שאלו דינר
 אין לה רשות למכור
 כמלא שכל המכר טעות
 שהרי בכה אחת היא :
 לעולם מכרה קיים
 והיא חזרה את הדינר
 ליושרין דמה הפסידתו :
 מאות זוז ומכרה לזה במנה ולזה
 עד שיהא בלואכה כדי
 שאלו לא היטה האונאה
 היה משתיר בשדה בת
 חשעה קבין שהיא שיפור
 שדה (ד) : ובגנה חצי
 קב שהוא שיפור גנה
 ואין הלכה כרובן שמעון
 בן גמליאל : (ה) אגרת
 בקורת הכרום שפי'
 הכרה בני אדם מבקין
 בה ובכה מורה ח"ק
 לרשב"ג והלי בתנא קמא:
 (ו) השניה שנים
 לערו'שןמדברי סופרים:
 אין להם כתובה מנה מאתים מנאנת
 משום דמעלמא יולאה שניה קנסה רבן מנאי
 שהיא מרגילתו לנאה (ס) שאינה נפסדת כלום
 בנשואין שהיא אינה נפסדת כסן וולדה כשר
 אילונית משום דמקא עעות הוא : ולא
 פירות הפירות שאכל הבעל אין מוציאין ממנו
 (י) : ולא מזונות כגון אם לוות' ואכלה
 בעודה תחתיו וא"כ מילאה אין הבעל חייב לשלם
 אבל חייב במזונותיו בעודה תחתיו והשניה
 והאילונית

שזה הסטר יהא גלוי לכל לכה קראוהו אגרת שכן דרך אגרת לפסטי' ולא לסתמי' וכמ"ס
 הפוסקים גבי המגילה תוי"ט : ק ברי' דוקא מאתים במנה אבל בפחות ממנה לא הרמב"ם
 ואפשר שזה כדעת הסבורים דהא דבקרקות אין להם אונאה היינו עד ממלא דוקא כ"מ. ותחוי"ט
 לפיכך נאה : השנייה בין הכיר בה בין לא הכיר בה (ס) דאשה רוצה להנשא ותר
 מהאיש רש"י : (ו) ובמאנת היינו טעמא משום דבין דתקון רבנן נשואין לקטנה משום
 תקפתא כדי שלא יתגו בה מנהג הפקר זכו פירות נכסיה לבעל. ובשנייה משום קנסא
 ובאילונית היינו טעמא משום דאש"ג דנשואי עעות הוא כיון שלא הכיר בה אפ"ה כיון
 שראתה

שראתה האשה בעלה אוכל פירות ושחקה ממלה.
 הר"ן : (י) אילונית כשניה הר"מ. ואי ביושבת
 תחתיו לאחר שנמארה אילונית אמאי ליה ליה
 והרי היא נכשאה ממחלה לנשואי שיש לה
 מזונות הר"ן : (ח)
 דנל"ב יבול לומר שני
 הולאהי שהרי ברשות
 ב"ד נשאתיה וכשאלוהא
 מדעתיה אחזור מה שקבלתי
 וי"מ קיי"ל דעיי"ל
 גלימא פירי הוה ונכסי
 ביה עד דכלו ולפיכך
 כשהולאה ברשות הולאה
 הר"ן : (ט) שזה הדין
 אמנם קנס הוא לשניה
 על הבעירה לפי שהדעת נוטה אחר שאין לה כתובה שלא יהיה לבעל חקי הנשואין ולא יהנה
 מנ"מ אבל מלך הקדש עשיתו נ"מ שלה כנכסי שאר הנשים שהעיקר אילונית עיילא גלימא פירי
 הוה הר"מ כתובה. וה"ה לכל תנאים דתנאי כתובה ככתובה ועמ"ס : לכהן גדול. אהכיר
 בה דאילונית קאי וקאמר דאלמנה נ"מ נמי כי הכיר בה יש לה כתובה גמ' :

גמרא כתובות דף צה ע"ב הלכה ה נלה כלי החיצון דת"ת דמלכות דבריאה **השתפא**
איבעיא להו ניוזנת תנן או הניזונת תנן ניוזנת תנן וכאנשי גליל ולא
 סני דלא יהבי לה או הניזונת תנן וכאנשי יהודה ואי בעו
 לא יהבי לה ת"ש דא"ר זידא אמר שמואל מציאת אלמנה לעצמה
 אי אמרת בשלמא הניזונת תנן שפיר אלא אי אמרת ניוזנת תנן ניהו
 כבעל מה בעל מציאת אשה לבעל ה"ג מציאת אשה ליורשיה לעולם
 אימא לך ניוזנת תנן טעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה דלא
 תהוי לה איבה הני תהוי להו איבה א"ר יוסי בר חנינא כל מלאכות
 שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה ליורשיה חוץ ממויגת הכוס והצעת
 המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו אמר ריב"ל כל מלאכות שהעבד עושה
 לרבו תלמיד עושה לרבו חוץ מהתרת לו מנעל אמר רבא לא אמרן
 אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה
 א"ר אשי ובמקום שאין מכירין אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפילין
 אבל מנח תפילין לית לן בה א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע
 תלמידו מלשמשו כאלו מונע ממנו חסד שנאמר למס מרעהו חסד רב
 נחמן בר יצחק אמר פורק ממנו יראת שמים שנאמר ויראת שריו יעזוב :

כמו וסך דרך ארצנו בישע אלהים דשנים אורחיה
 סני שום ערוך שתות הכא ביתני תקון
 שיהא בטל אש"ג דקיי"ל שחוק קנה וממזיר
 אונאה כ"ד מוהר"ר פאלק כהן בתימ"ס
 ק"ט : בטל היינו בדברים שאין לריך הכרה
 ואלו הם עבדים שאי יסמנו ויבדחו מטלטלים
 וסטרות שאי יגבנו גמ' ועמ"ס : קיים. עד
 פלגא ותירא נמי הכי גמ' אגרת. סטר לפי
 שכל הקונה יוחא ליה דלקרייה אינסי להאי
 שטרף כי הוסי דלדעו כולי עלמא שעל ידי הב"ד
 ובדקוק היתה הקנייה כו' לפיכך נוח לו ביותר
 כש"ן ימני"ת

אנשי גליל היו כותבין את תהא יתבה בביתו ומתחנא
 מנכסי כל ימי יוגר אלמנתיה בביתו ואנשי יהודה
 היו כותבין עד שירלו יורשין ליהן לך כתובתך לפיכך אם
 רלו יורשין נותנין לה כתובה ופושטין אותה : כזונת
 תנן והכי קתני אלמנה כזונת מנכסי יתומים משעס
 ידיו שלהם כ"ז שסר רובים לנוה : אי אמרת בשלמא
 כזונת ת. וסתם לן תנא באנשי יהודה שפיר חיבת
 לאוקמי להא דתחנא בשאינה זונת : אלא אי אמרת
 כזונת תנן. וסתם לן באנשי גליל וליכא אלמנה שאינה
 רש"י

(חק לישראל)

ה"ג כב

זוהר תזריע דף ע"ב ח"ט דלילות יוד הא ואו הא

תא חזי בכל זמנא דהאי נשמתא קדישא אתדרכת ביה צבר נש' רחימ' סוה דמאריס כמנה נטורין נטורין ליה מכל סטורין רשימ' סוה לעב לעילא ותתא ושכינת' קדיש' שריש עליו . ובזמנא דלויכו אסטו ארמוי שכינת' אסתלקת מניה ונשמת' קדישא לא אתדבק' ביה : ומסטו' דחויא בישא תקיפ' אהער רוחא דשט ואזיל בעלמא דלא שריא אלא באחר דקדוש' עלאה אסתלק מתמן וכדין אסתאב בר נש ואחפניס צבשריה בחיזו דאנפיו בכלא : ותא חזי בגין דהאי נפש חיה איסי קדיש' עלאה כד ארעה קדישא משכא לה ותחלילי' בגוס כדין קריין לה נשמה . ודא היא דסלקא לעילא וממללא קמי' מלכא קדיש' ועיילי' בכל תרעין ולית דימחי בידהא ועל דא אתקרי רוח' ממללי' דהא כל שאר נפשחא לית לון רשו למללי' קמי' מלכא בר האי ועל דא אוריית' אכריות ואמרת נלור לשוכך מרע וגו' וכתיב שומר פיו ולשונו וגו' : בגין דאי שפוטתיה ולשני' ממללן מלין בישין אינון מלין סלקין לעילא ובשפת' דסלקין כלא מכרוזין ואמרוין אסתלקו מסוחרניה דמלה בישא דפלגיא פנון אתר לאררח דחויא תקיפ' . כדין נשמת' קדיש' אתעברת מניה ואסתלקת ולא יכלה למללא כמנה דאת אמר נאלמתי דומיה השחתי ממוז : וסהי' נשמת' סלק' בכסופ' בעאקו דכלא ולא יבין לה אתר כמלקדמין : ועל דא כתיב שומר פיו ולשונו שומר מלרוה נפשו : נפשו ודחי' סהי' דמות ממללי' אתעביד' משתוק' בגין מלולא בישא וכדין חויא אודמנ' דכלי' לאתריס אתהדר וכד סהי' מלה ביש' סלקא באחרן ידיען ושארניה קמיה דחוי' תקיפ' כמנה רוחין מתערין בעלמא ורוח' נחתי' נששו' סטורא ואשכח דסהוא בר נש אתער ליה במלה בישא וסא רוחא ממללא קדישא אתעברת מניה כדין שריא עליה . וכתיב ליה וכדין סוה סגיר כמנה דעושא דהאי בר נש בגין מלה בישא כך עונשיה בגין מלה עבא דחתי לידיה ויכול למללא ולא מלילי' בגין דפניס להסוא רוחא ממללי' דהיא אסתקא למללא לעילי' ולמללא לתת' וכלא בקדושה כ"ש אי עמא אזלין באורחי' עקיני' וסוה יכול למללי' להו ולאוכח' להו ושתיק ולא מלייל כמנה דאמינא דכתיב נאלמתי דומיה השחתי ממוז וכתיב נעכר נעכר במכתשין דמאכבות' ודא סוה דאמר דוד מלכא חלקי בשהי' ואחפני מניה דכתיב פנה אלי ומניי מהו פנה אלי כד"א ויפן אחרן נחתי' ר' חייא רי' יוסי ונשקוסו אזוודוגו כחדי' כל סהוא ארשא . קרא ר' חייא עלייסו וארס לריקיס כאור נוגס סולך ואור עד נכון סיוס :

הרכה פסוקה

בריס סלי מעסה הקרבנות פי ח

יוסף דחה מוסר

מעטרי קדושה לריי דף כ"י ע"ד

מדרגות רבות לחשובה ולפי המדרגות יתקרב האדם אל הקב"ה ואמנם לכל חשבונה תמלא שליקה חללא חסור הכפס עובר סלס להיות העונית כלא היו זולתי כאשר יעבר האדם את לבו ויכין את רוחו כאשר יבאר וכן כתוב אשרי אדם שלא יחסי סילו עונו ואין צדוהו רמיס וכו' וכו' אסגד נהיה חן סנוס כי המעט חן סכסוס יוסיל בו לסעביר כגעל מתנו אף לפי רוב סכסוס יתלבן וכך כתיב רוב כנסיו מעוני וסכסוס הנפש חן סעון כפי אשר תכנס את לבס שנאמר כנסיו מרעס לכך יורסלים . והרייל אסרי אס ירא את ס' בעבודו אס ריל כי תשובה האדם המעונה בימי' בחרותיו בעוד חלו עליו ויתבגר

בסקוס שסומכין שושיין ותקף לסמיכה שחיטה . ואם שחט בסקוס אחד או ששה שחיטתו כשירה והסמיכה שירי סמוה היא לסיכך אס לא ספק כבר ואינה מעכבת ואעפ"כ מעלין עליו כאלו לא סבר : (ב) וצריך סוסמך לסמוך בכל כחו בשתי ידיו על ראש בהמה שנאמר על ראש העולה לא על הצואר ולא על הצדדין ולא יהיה דבר חוצץ בין ידיו ובין בהמה (ג) וכיצד סומך אס היה הקרבן קדש קדשים סעמידו בצפון וסניו לסערב והסומך עומד בסורה וסניו לסערב וסניו שתי ידיו בין שני קרניו וסורה על הטאת עון הטאת ועל אשם עון אשם ועל

ועל העולה מתורה עין עשה ועין לא תעשה שניתק לעשה * (ד) כיצד מתורה אושר הטאת עויתי פשעתי ועשויתי כך וכך והורתי בתשובה לסמוך וכו' כסרתי . היה הקרבן שלימים סומך בכל מקום שירצה מן העורה במקום שהיוטה ויראה לי שאינו מתורה על השלמים אבל אימר דברי שבה .

ויתבגר על ילדו אכן כל תשובה מועילה כמו שני חשב חסום עד דכא ותחזור סוכו בני אדם וחמור זיל עד דכרוכה סל נפש * סאל סעוב סקפך בתשובה סכני' וסוכנו ויזכנו לחזור בתשובה סלמה ולסלסילס חיקון גרין כ"י"ר :

יום ד תורה

להמשיך מנ"ס דז"ל יהוה נפש י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה

ויראו הכהן והגה פשתה המספחת בעור וממאו הכהן צרעת הוא : א ויחזי בהנא והא אוסיפת עדיתא במשכא ויסאביניה פהנא סגירותא היא : ב נגע צרעת פי תהיה באדם והובא אל הכהן : ג מכתש סגירו ארי תהי כאנשא ויתיני לות פהנא : ד וראה הכהן והגה שאת לבנה בעור והיא הפכה שער לבן ומחית בשר חי בשאת : ה ויחזי בהנא והא עמקא חורא במשכא והיא הפכת שערך מחור רושם בשרא היא פעמיקתא : ו צרעת נשנתה הוא בעור בשרו וממאו הכהן לא יסגרנו פי ממא הוא : ז סגירותא עתיקא היא במשך בסריה ויסאביניה פהנא לא יסגריניה ארי מסאב הוא : ח ואם פרוח תפרח הצרעת בעור וכסתה הצרעת את פד עור הנגע מראשו ועד רגליו לכהן מראה עיני הכהן : ט ואם מסנא תסנא סגירותא במשכא ותחפי סגירותא ית פל משך מכתשא מרישיה ועד רגליו לכל חיזו עיני בהנא : י וראה הכהן והגה כסתה הצרעת את פל בשרו וטהר את הנגע פלו הפך לבן טהור הוא : י א ויחזי בהנא והא חפת סגירותא ית פל בסריה וידפי ית מכתשא פוריה איתרפיך למחור דכי הוא

נביאים מלכים ב ה

להמשיך מנ"ס דז"ל צבאות נפש צ צב צבא צבא צבאות רוס יהוה נשמה דללל אדניי נשמה רהוד יהוה סיה יסידה דללל יהוה סיה יסידה דסוד אל סס צ"ן סכנסיה

א ויגשו עבדיו וידברו אליו ויאמרו אבי דבר גדול הנביא דבר אריך הלוא תעשה ואה כיי אמר אליך רחץ וטהר : א וקרבו

מצודות דוד רש"י עברוהו (ה) דבר גדול : אס סכבול סיה אומר לך דבר עורח גדול בכו סהסכר הלא סכרחוי סיה סהעסה וסכיס סאמר לך אכי כי וכי' . קי' סאמר לך דבר קל רחץ וטהר : כרסס מנסס

ועבדוהי ומליו עמיה ואמרו מרי אלו פתגמא רבא נביא מליו
עמד הלא תעביר ואף אלהין דאמר לך טבול ואתסי : ב וירד
ויטבל בירדן שבע פעמים כדבר איש האלהים וישב בשרו
כבשר גער קמן ויטהר : ב ונחת ומבל בירדנא שבע זמנין בפתגמא
נביא דיי ותב בסריה כבסר יניק ועיר ואתסי : ב וישב אל-איש
האלהים הוא וכל מחנהו ויבא ויעמד לפניו ויאמר הנהנא ידעתי
כי אין אלהים בכל הארץ פי אם בישראל ועתה קחנא ברקה
מאת עבדך : ב ותב לות נביא דיי הוא וכל משרותיה ואתא וקם
קדמוהי ואמר הא בען ידעית ארי לית אלהא קים בכל ארעא
אלהין בישראל ובען קביל בען תקרובתא מן עבדך : ד ויאמר חי
יהוה אשר עמדת לפניו אם אקה ויפצר בו לקחת ומאן : ד ואמר
קים הוא יי די משמשנא קדמוהי אם אקביל ואתקית ביה לקבלא
ולא אבא : ה ויאמר ג עמן ולא יתןנא לעבדך משא צמד פרדים
אדמה פי לוא יעשה עוד עבדך עלה וזכה לאלהים אחרים פי אם
ליהוה : ה ואמר ג עמן ולא יתהב בען לעבדך טעון זוג בורגן
מעפר אדמתא ארי לא יעביר עוד עבדך עלתא ודבא למעות
עממא אלהן לשמא דיי : ו לדבר הזה יסלח יהוה לעבדך בבוא
אדני בית רמון להשתחות שמה והוא ! נשען על ידי והשתחיותי
בית רמן בהשתחיותי בית רמון יסלחנא יהוה לעבדך כדבר
הזה : ו לפתגמא הדין ישבוק יי לעבדך במיעל רבונן לבית רמון
למסגר תמן והוא סמך על ידי ואסגוד בית רמון במיסגדי בית
רמון ישבוק יי לעבדך בפתגמא הדין :

נא כתיב ורא קרי

אכל מצודות דוד

מנחת שלום של הקבלת פנים אל אקח * שדמי ע"ז מעורבין
בה : ולא יוחן * לטון בקשה * מואדמה * זו מח"י שהיה
קדושה : משא שני פרדים * ואשאלה לעירי ואעשה אותה
מוצה : בית רמון * שם ע"ז : והשתחיותי יעל כרטי כשעשה
חזוני והוא נשען על ידי :

שני פרדים ללחם לחרזו למלאות מהם מנחת לזבח עליו לה' ולא רלס לקחת מנלי רשות הכזב : כי לא וכו' * כי
מעשה לא אעשה עוד טולס וכו' : (1) לדבר הזה סאל מהכניא שעתיר בעבורו לה' לסלות לו על הכר הכתור
בענין : והוא נשען על ידי * בעת כזו להשתחות ובע"כ אשתחוי גם אני עמו : כשתחיותי * וכדבר השתחואה
הסאל יסלח לי ה' :

למחשבותיו ומלכות דו"ל שיודלת יוד נפש שין שיודלת שיודלת יוד רוס יאהדונגיה נשמה דיסוד
א אד אדני נפש אדני רוס אדף דלת גון יוד נשמה דמלכות יף דהן וף דהן סיה ימדה
דיסוד ויהוה סיה ימדה דמלכות אל עם צ"ן טעמיה :

א אכר-בני דבש פי טוב ונפת מתוק על-הקף : א ברי אכול דובשא
מטור דטב וכבריתא דחילא על חפך : ב פי ! דעה חכמה
לנפשך אם-מצאת ויש אחרית ותקנתך לא תפרת : ב היכנא
איתחכם בנפשך דאין משפחת קדמיתא אתיא אחריתא דטבא
מנה וספויך לא נגמר : ג אל-תארב רשע לנזה צדיק אל-תשרד
רכצו : ג לא תכמן רשעא לדיריה דצדיקא ורא תרכין בית
משריה : ד פי שבע ! יפול צדיק וקם ורשעים יפשלו כרעה :
ד מטור דשוכעא זמנין נפל צדיקא וקאי ורשעי מתתקלין
בבישתא : ה בנפל אוביך יתיר יוד אל-תשמח ובכשלו אל-יגר
לבך : ה במפללותיה דבעיל דבבא לא תחריובד יתקל בבישתא
לא ידוין לבך : ו פי יראה יהוה ורע בעיניו והשיב מעקיו אפו :
ו דלא יבאש באפוי דאלהא בד יחזה ויהפך רוגזיה מניה :

רש"י מצודות דוד

(ה) אכל * כסס שחלל דבש טוב הול' ונטע טעמי טיפין
מדבר מחוק על הכר : (3) כן דעה * כי דע חכמה להקן
נפשך אל מלאת אותה ויש לכ טעין : ויש אחרית ר"ל
ושוכה הול מן הדבש כי כזה יש אחרית טוב אכל הדבש
לפעמים יזיק בחמורס : ותקנתך * הגמול ש' זה מקום
בעבורה הכס לא תכרת כי כזה יבוא ונפל הדבר בחיים : (א) אל תארוב רשע * אהה רשע כרלוחר כי מעה יד
הלויק אל תארוב על מורו ואל הגזול מקוסרבלו בחושך כאשר החל לנפול ולא יוסיף לקום : (ד) כי שבע * כי חף
חס הלויק נופל שבע פעמים וחזור ויקום אכל הרשעים הכשלים מנלי הקומם כבוא עליהם הרוע * (ה) וכשלו
וכו' * כפל הדבר בחיים : (1) ורע בעיניו * על שאתה טחח כנפלתו * והשיב מעליו * ר"ל עליו ישיב החף מעליו כי
נחמו יסיר ועליך יחול :

ברטנורה עיקר תו"ש משנה ב"ב פרק ז

ברק ו האומר לחבירו בית כור עבר * מדה צית כור היא חמשה ושבעים אלף אמה
שחלר המשכן היה בית סלחים והיה מאה על חמשים והסור לי סלין
(ה) : עפר : הראוי

(ה) כדמוכה מקראי כלי אמצעי דנצח דמלכות דיצירה א אל
דיחוקאל מ"ה האומר לחבירו בית כור עפר
לא וחסור ט"ו פעמים אני מוכר לך * היו
קי על כ"י ר"ש ועתי"ט : שם נקעים עמוקים עשרה מפתים
או סלעים גבוהים עשרה מפתים ביה פירות צעי לה :
נקעים כקעים עמוקים
אין או סלעים גבוהים * וכגון שרבים די על
7

ד' (ג) דהוי מקום חשוב (ג) : אין נמרדין עמה ולרין שיתן לו בית כור שלם מקרקע שלק שאין אדם רוצה ליתן מעותיו במקום אחד ויראה לו כשנים ושלושה מקומות (ד) : כבית כור ומשמע כמו שהיא בין סלעים בין עפר (ה) (ב) מדה בחבל כלומר בלמנוס אני מוכר כך שדה זו שיש בו בית כור עפר כמו שמודרים במדה החבל לא פחות ולא יותר : פיהת כל שהוא שלף היה בלוחו שדה בית כור שלם המקק קיים וינכה המוכרכפי הפחת הותיר קרקע כל שהוא על בית כור והותיר למוכר הקרקע שהותיר או דמי הקרקע כדמפרש ואזיל (ו) : אם אמר לו מוכר ללוקק בית כור עפר אני מוכר כך : הן חסר הן יתר בכך וכך דמיס ולא אמר לו מדה בחבל : אפי' פיהת או הותיר רובעי קב לכל סאה דהיינו שלשים רביעיות לבית כור הגיעו ומדמי תנא אפי' פיהת רובע לשאה ולא תנא אפי' פיהת שבעה קבין ומחלה לכור שמעינ מינה דאפילו במכירה מוטעת כגון בית סאה אני מוכר כך הן חסר הן יתר ואם פיהת רובע או הוסיף רובע הגיעו ואי אמר בית כור סהם סחמא נמי כהן חסר הן יתר דמי (ז) : ויתר מכאן ויתר מרובע לכל סאה אם הותיר : יעשה חשבון יחסוב כמה הותיר על בית כור וכמה שיש לפי חשבון שמכר את בית כור (ח) : ולמה אמרו יחזיר לו מעות שכן הוסיף רובע לא היה קנה הלוקק אלא בית כור בלבד ולא חקנו חכמים שיתן לו מעות כנגד זה היתר אלא ליפות כוחו של מוכר שלא יספיד אותו קרקע מועט דלא חזי ליה למידי : שאם שייר התי קרקע כדאמרי' דבית ט' קבין חשוב להיות נקרא שדה אז אין מחזיר לו מעות אלא המוכר נוטל את הקרקע שלו ושמעינ מנחמי' דשבעה קבין ומחלה לכור שהוא רובע הקב לכל סאה הוי מחילה משבעה קבין ומחלה עד תשעה קבין ולא עד בכלל יעשה חשבון תשעה קבין או

דוקא מעמידים דבריהם אלא לפי משקל ולפי מנין : המנין (ו) דהיינו מה הוא מחזיר לו כו' דקאי נמי אהך דרישא . אבל בנקעים וסלעים דאין נמרדין עמה במחמי' דלעיל יש מחלוקת בין הפוסקים : להר"ם הם של לוקק בלא דמיס ולר"ם נשארו למוכר וכן הסכים הרא"ש . נ"י : (ז) גמ' ודוקא בעומד בחוכה דאליה קשיא רישא דמחמי' דלעיל אלא דלעיל באינו עומד בחוכה כו' חו' והרא"ש : (ח) אבל פיהת יתר מרובע לא שייך טוס עשיית חשבון אלא ינכה לו מן הדמים . דכיון דליכא בהאי שדה טפי . ליכא למיזביה ליתן לו מערה אחר . ר"ם ונחמי"ם : כלומר

בדוקא מעמידים דבריהם אלא לפי משקל ולפי מנין : המנין (ו) דהיינו מה הוא מחזיר לו כו' דקאי נמי אהך דרישא . אבל בנקעים וסלעים דאין נמרדין עמה במחמי' דלעיל יש מחלוקת בין הפוסקים : להר"ם הם של לוקק בלא דמיס ולר"ם נשארו למוכר וכן הסכים הרא"ש . נ"י : (ז) גמ' ודוקא בעומד בחוכה דאליה קשיא רישא דמחמי' דלעיל אלא דלעיל באינו עומד בחוכה כו' חו' והרא"ש : (ח) אבל פיהת יתר מרובע לא שייך טוס עשיית חשבון אלא ינכה לו מן הדמים . דכיון דליכא בהאי שדה טפי . ליכא למיזביה ליתן לו מערה אחר . ר"ם ונחמי"ם : כלומר

(ט) כלו' ותיי הכי . דהכי מתרצו לה בגמרא חזי לא כו' : (י) ויד המוכר שהוא מוחזק בקרקע שלו על העלוונה כו' ר"ם . ומשמע שאפי' עדיין לא נתן הלוקק את המעות וכ"כ המנין והטעם לפי שהמקק נגמר ומחמי"ם לשלם חובו כו' . ועמ"ס : (יא) דכיון דהרעה לו המלרים כשר' זו סחמא דמי כמות שהיא אלא דהכי בית כור שיהא קרוב לבית כור שאינו חסר או יתר משמות הר"ם : (יא) כר"ה בגמ' ומפ' הר"ם דמשמע לי' מדקחני עד שחות ינכה . דעד ולא עד בכלל . ומש"ה מפ' דפחות משמות דקחני דה"ק אסיפחת כו' ומ"ס הר"ב ה"ג כו' כלומר לאפוקי מגי' החו' פחות שחות . ועמ"ס : ינכה . מן הדמים ואם הותיר יחזיר לו קרקע ר"ם ועמ"ס : (יב) ומאי משמנין השומן היא ביניהם . ועמ"ס (יד) והר"י כי ברך פי' ומתן לו בדמי תיה לרוח דרוס בין שהיה כחוס או שמתן . בהשואת חלקים בעליו וגרעון קרקע . ועמ"ס : (טו) וכן חרוץ הוא שמוך לגדר ואחריו חרוץ . ר"ם : (טז) ונמשכת מעט לאחוריה וקופלה . לי' הר"ם : (יז) וכשהם שנים אינם יכולים להכנס בקטן למעוט רחבו ולא חקפון לרובץ השני חרוץ . הר"ם : ר"ם רחבו באורך כל השדה ר"ם :

המקום הגרוע כמו ששה המקום השמן (יג) שנטל המוכר דמי קאמר ליה חזי שדה אני מוכר כך כרי דמי שדה קאמר ליה ואסיפתה בה ק' אמה במאה דינרין ויש בה לי אמה מקום שנת שדה י' דינרין נוטלו המוכר ומתן ללוקק ע' אמה מן הגרוע בחמישים דינרין ונ"מ דרואה אדם בקב עדיות משני קבין וזרות ואע"פ שדמי שניהם שוין : חציה שברדום אני מוכר כך . אין שניין כל השדה כהיא דרישא אלא שניין כמה שיה חזי השדה שברדום בין טוב ובין רע וכנגד מה ששה תיה שברדום ומתן לו מוכר ללוקק ככל רוח (יד) שיראה מן הגרוע שיש לו דיד לוקק על החחחונה ושמה ה"ק ליה מה ששה חזי שברדום אני מוכר כך שני בכל מקום שרצאה : ומקבד עליו הלוקק לתת מקום בחזי שדה זה שקנה לעשות גדר וחזין וכן חרוץ . חרוץ הוא הגדר תכחון (טו) כרי שלף תהא חיה קופלת ונכנסה בשדה דאי עביד חרוץ ולא עביד בן חרוץ איירי דחרין רוח נכנסת בחובו (טז) וקופלת למעלה על שפת השני ואי עביד בן חרוץ ולא עביד חרוץ איירי דקטין קיימא אשפתא וקפלה (יז) וכמה בין חרוץ לבין בן חרוץ טפס :

כחכמים : בסמיניו ובמצריו . א"ל בית כור עפר אני מוכר לך כחן הסומים והמזרי' האלה : ה"ג פחות משמות הגיעו (עד) שתות ינכה . והכי פירושה אם פיהת מן הבית כור שחות וכ"ש פחות משמות הגיעו (יא) אבל יתר על שחות ולמטה עד שחות ולא שחות בכלל ינכה (יב) : (ד) משמנין ביניהם רואים המקום השמן שבעה זו נוטל אותו המוכר דיד לוקק על החחחונה וכנגדו מתן ללוקק מן מוכר כך כרי דמי שדה קאמר ליה חזי שדה אני מוכר לך כרי דמי שדה קאמר ליה ואסיפתה בה ק' אמה במאה דינרין ויש בה לי אמה מקום שנת שדה י' דינרין נוטלו המוכר ומתן ללוקק ע' אמה מן הגרוע בחמישים דינרין ונ"מ דרואה אדם בקב עדיות משני קבין וזרות ואע"פ שדמי שניהם שוין : חציה שברדום אני מוכר כך . אין שניין כל השדה כהיא דרישא אלא שניין כמה שיה חזי השדה שברדום בין טוב ובין רע וכנגד מה ששה תיה שברדום ומתן לו מוכר ללוקק ככל רוח (יד) שיראה מן הגרוע שיש לו דיד לוקק על החחחונה ושמה ה"ק ליה מה ששה חזי שברדום אני מוכר כך שני בכל מקום שרצאה : ומקבד עליו הלוקק לתת מקום בחזי שדה זה שקנה לעשות גדר וחזין וכן חרוץ . חרוץ הוא הגדר תכחון (טו) כרי שלף תהא חיה קופלת ונכנסה בשדה דאי עביד חרוץ ולא עביד בן חרוץ איירי דחרין רוח נכנסת בחובו (טז) וקופלת למעלה על שפת השני ואי עביד בן חרוץ ולא עביד חרוץ איירי דקטין קיימא אשפתא וקפלה (יז) וכמה בין חרוץ לבין בן חרוץ טפס :

גמרא ב"ב דף קז ע"ב הלכה ה' בלה כלי הסיון דנצה דמלכות דבריאח במ

אמר רבי חייא בר אבא אר"י לוקח נוטל כחוש שבו א"ל ר' חייא בר אבא לר' יוחנן והא אנן משמנין ביניהן תנן א"ל אדאבלת כפנייתא בבבל תרגימנא מסיפא דקתני סיפא חציה בדרום אני מוכר לך משמנין ביניהם ונוטל חציה בדרום ואמאי משמנין ביניהם והא חציה בדרום א"ל אלא לרמי הכא נמי לרמי מקבל עליו מקום גדר כו' תאנא חריין מבחוץ ובן חריין מבפנים וזה אחורי הגדר כרי שלא תהא חיה קופצת ולעביר חריין ולא לעביר בן חריין איירי דרווח קיימא בגווי קופצת ולעביר בן חריין ולא לעביר חריין איירי דקמין קיימא אשפתיה וקפצה וכמה בין חריין לבן חריין טפח :

רש"י

לוקח נוטל כחש. יד הלוקח על התחומים לפיכך כותן כחוקר ללוקח הקבוק ברוב שאלותיו טרם דילמא דמי חלי שדה חרר לו לפיכך נוטל מן הכחוש יותר מן הכלי כדו דמי חלי כשהוא והא חן נשמנין ביניהם תנן דמשמע די שמנין טוב ליעול זה כשמה זה מן היפה ומן הכחוש : אדאבלת כפנייתא . המרוס בבבל ולא הי"ת עובד בחורה ומתקטרו חים : ומתאי משמנין ביניהם . כלומר אם כדכריד דמי נדמ טהם קאמר למח משמנין יתהו קו כמדה ויעול הלוקח חליה בדרום הן כחוש הן שני' אלא זיה דהאי

זהרר תזריע דף מט ע"ב ה"ת דאצילות יוד הא ואו הא

אמר ר' יצחק הכי תנין גנג לרעת נגע הוא דינא תקיפא דשריא בעלמא לרעת סגירו כמה דאתמר סגירו דנהור' עלאה סגירו דטיבו עלאה דלא נחית לעלמא כי תסיב בארס בארס טמס וכובא אל הכסן : דא כהן דלמתא דהוא אתתקן למפתח הסוף סגירו ולאדלק' בזייתן דישתכחו על ידי ברכאן לעילא ולתתא ויתעבר ויסתלק הסוף נגע וישרי כהירו דרחמי על כלה ובג"כ והובא אל הכסן א"ר אבא חמינא לחיכו בני עלמא דלא משמנו ולא ידעין ביקרא דמאריסון : כתיב בסו בישראל אשר הבדלתי אחכם מן העמים להיות לי וכתיב והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה' . חי אינון מתרחקן אן הוא קדוש דילסון הא רעותא דילסון מתרחקת מנייה וקרא חכריו וחמרי אל תהיו כסוס כפרד חין סבין : במס' אדפרשן בני נשא מסוס ופרד בקדושה דגרמייסו לאשתכחא שלימין ורמיין מכלל וע"ד זווגא דבני נשא הוא בזמנין ידעין לכוונא רעותא לאתדבקה ביה בקב"ס והא אתערז בפלגות ליליא ק"בס עאל בנגתא דעדן לאשתפשו עס לדיקייא וכ"י משבחת ליה לקב"ס והיא שעתא דרעות' לאתדבק' בהו וחבריי' דמשדלי באוריית' משתפתי ביה בכ"י לשבחא למלכא קריש' ואתעסקן באוריית' שאר בני נשא כדין עדן דרעותא לאתקדשא בקדושה קב"ס ולכוונא רעותא לאתדבקה ביה ואינון סברייא דמשדלי באוריית' זווג' דילסון בשעתא דזווגא אמרא אשתכח וסתי משבח לשבח לכוונא רעות' לאתדבקה ביה בקב"ס ובכ"י דהוא עידן רעותא דמזכרין כלה עלאי ומתאי חי בני נשא מתרחקו מנייה ועבדן כבעירי . אן הוא קדושה דילסון לאשתכחי קרישין אן אינון נפשן קרישין דמשכן מעילא . ושלמא מלכא לזוח ואמר גס בלא דעת נפש לא טוב

גס

צנ

גס בלא דעת מאן הוא דעת דא קב"ס נפש לא טוב דהא היא נפש דאינון משכינ בעובדייהו . לא טוב דהא מנסתרא חר' אחתמטאן עלייהו נפשתי דלאו איסו טוב צנין דלא מכווני לביישו לקב"ס מאן דאתלטיט ביה"ט (ל"ג) הוא בלא רעותא וכחוסי דלכא לקב"ס מנסטר' דיה"ט' אחתמד' עלייהו נפש' דלאו איסו טוב הס"ד גס בלא דעת נפש לא טוב . ואץ ברבליס חוטא . מאן דאיסו אץ ודמי שעתא בלא רעותא קריש' חוטא : חוטא ודאי בכלל . וע"ד שריין מכתשין בישין צבני נשא ואסתידו באנפייהו כתיפומא דילסון לאחזאה דהא קב"ס מאימסו בסו ולאו דעתיה בסון עד דאינון זכאין ומתקשרן עובדייהו כמלקדמין ומזכרין :

מוסר

משערי השוכה לר"י דף ג ע"א

יוסף לחק

הלכה פסוקה

כר"ס הלכות מועדי הקרבנות פ"ד

עיקר החשבה הוא המרעס בין לבנו כי רע ומר טעמו א"ת ה' וישם אל לבו כי יש עינים ונקם ושלט על בעון בענין שאלת לי נקם ושלט ולאחר גורו לנס מפני חרב כי חמה עונות חרב ויתחרט על מעשיו הרעים ולאחר כלבו מה עשיהו איך לא היה פחד הלכתי לנגד עיני ולא יגורתי מהכחות על טון וזון השפטים הרעים כי רבו מלאכות ולרשע לא חתלתי על גופי ולא חסה עיני עליו משחתו מפני הבלת רעב אחד ומשגלתי להים שיגזול וחמסו ויחבל וישבע וידוע כי אחרי הכלל ואחרי שהם יגרס הסופט בחלץ סניו בענין שאל' ערב לשים לחם שקר ואחר ומלא פיהו הלזרעס חזאת כי הייחד על הכסף ה'יקרא חכריו ונעמתי בגלגלי יגרי מה סועילם בכל קוניהם הם רעס בעיני הדוניהם . ואיך חלפתו בעולם חולץ עולם עומד לעד ' ח'ינתשלתי ככחות דמתי ולכתי אחרי יגרי כסוס כפרד חין סבין ומעתי מדרר הסבל וכנס הכורה נפח באפי נשמת חיים כחמת לב וטובה של לכתירו וליראה מלפניו ולמשול בגופו כל חולדותיו כאשר המשיל על שאר בעלי חיים שאינם מדברים מאשר יקרה בעיניו וכנסו ואחרי אשר נכבדו בעבור זה נכבדתי ויסי בי הפך מזה למי לי חיים כענין שאלת חסד חייב מדרך כשל כקבל רפאים ימות ועוד כי נמשפתי ככמה לא עשיתי לכל שפלותי ממנה כי ידע שור קטנה וחומר אבות בעליו והם לא ידעתי ולא התנונתי ושלתתי נפשי לפנתי מהדוניה עמתי לופי ונשתי סופי וגזלתי ותסתתי ועל דל בוססתי ולא זכרתי יום המות אשר לא יטאיר לפני שמתי בלתי אם גוימי ואחרתי ובענין כזה אשר ביארנו הוא אשר דברי ירמיה ע"ה חין ארש נחם על רשעו לאמר מה עשיתי :

יום ה תורה

למסךד מנ"ס ד"א יהוה נפשי י'ה יהוה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה חיסיה ה דמלוי הה אל שם ב"ן שבעשים בניקוד מולס :

א וביום הראות בו בשר חי יטמא : א וביום היתחזי ביה בסרא חיא ידוי מסאב : ב וראה הפהך את הבשר החי וטמאו הבשר החי טמא הוא צרעת הוא : ב ויחזי בהנא ית בסרא חיא ויסאביניה בסרא חיא מסאב הוא סגירותא הוא : ג או כי ישוב הבשר החי ונהפך לדבן ובא אד הפהך : ג או ארי יתוב בסרא חיא ויתהפך למחור וייתי לות פהנא : ד וראה הפהך והנה נהפך

(חק לישראל) ח"ג כך הנגע

ממין א': פירשתי. מיני מנחות שאביא ואיני יודע כמה מינים הם שדרתי להביא: מביא חמשתן. מנחה סלה מנחה מרחשת מנחה מנחת מנחה תגור והיא כהא שני מינים חלות ורקיקין: פירשתי: מנחה של עשורונים יביא אחד ואיני יודע כמה עשורונים קבעתי בה: יביא ששים עשורון. דטפי מהכי ליכא לספוקי ואי כליד מהכי נדר לא אכפת לן דמנחה ואומר כמה שפירשתי יהא לנדרי והשאר יהא לנדבה: רבי אומר. כיון דאמר מנחה דמשמע חדא אלמא בכלי אחר קבעה (ב) ואס יביא ששים בכלי אחר שמא כליד מהכי נדר והויא מנחה יתירה דאיה ליה לרי דקביעותא דמנא מלחא היא הלכך יביא ששים מנחות מאיזיד ס' חדא של עשורון א' וחדא של שמים וחדא של ג' וחדא של ד' עד ס' שמאלא מביא בין הכל אלק' מנחות ושלושים עשורון דודאי חדא מינייהו נדר ואיך נדבה ואין הלכה כרבי: (ג) לא יפחות משני גזירי. שתי בקעות גדולות דמיעוט עליס שנים: והמעלה את הקומץ בחוץ חייב: כרת והעללה היא ובהאי כללא הוי נמי המעלה קומץ צניס דהקטרה מעלייתא היא הלכך חשיב ה' קומאים ותו לא ולא חשיב להאי דהמעלה קומץ צניס לקומץ ששים: ושני בויכין מעונים שני של לחם הפנים: (ד) לא יפחות מדינר זהב. והוא שואמר לא יפחות מדינר זהב. וזהו דאי לא ידלמא נכחא דדהבא קאמר דהיינו חשיכה של זהב: (ה) נחושת רא יפחות ממעה כסף. שיביא נחשת שהוא מנחה כסף: פירשתי. כך וכך זהב ואיני יודע כמה פרשתי יביא כל כךעד שירע כענמו שמעולס לא נכתובין לכי': (ה) הרי ערי יין. לנסכים: לא יפחות משלשה לוגין. שהם יפחותם שננסכים רביעית הסין לככש ג' לוגין הוו שהסין י"ב לוגין: שמן לא יפחות מרוג. שהפחות שבמנחה עשורון בולת והוא טעונה לוג שמן (ד): רבי אומר ג' רוגין. כפחות שבמנחת נכסים עשורון לככש בליל

דומיא דין. בגמ' ועמיו"ט: זא"ב כו' . מן היין או מן השמן הר"מ: (ס) לא רק אלא צ' תמידיו הו"ל לחשוב במקום צ' מוספי דמג וכן ראו"ה ה"ל שיכתוב וד' צ' כשס' מוספי שבת וצ' תמידיו היום: (י) ג"כ לפוס ריהטא כמב כן דהא טעמא הוה ואינלמטתא נכסים כדתנן בפ"ט מ"ו: (י) שכן שכינו סס מ"ג כו' וזה המספר שוה לשמן וליון: עגל כו' . ג"כ דעת רבי הר"מ: (ח) והל"ל איל כן שמי שנים כדתנן במ"ג פ"ק דפרס: ונסכיו. היין והסלת שמזיחין עם הקרבן נקראים נסכים. הר"מ: (ט) וארישא יביא בדמיו שנים דהו קטן והג"י גדול (שבכ"מ צ' חשבוים מאי אפי' שניהם שוים. רש"י). נמי פליג אלא דנפ' לח"ק עד רמיק למילתיה גמ'. בבש. וברישא נמי שור זה כו' אפילו הביא בדמיו איל אילא הר"מ:

לוגין. פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא כיום המרובה: (א) הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר או תור או בן יונה. פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל. איל ושעיר גדי ומלה. פירשתי ואיני יודע מה פירשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה: (י) הרי עלי תודה ושלמים יביא כבש. פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל ופרה מה פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן הבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלה איל ורחל גדי וגדיה שעיר ושעירה מלה ומליה: (ח) הרי עלי שור יביא הוא ונסכיו במנה. עגל יביא הוא ונסכיו בחמש. איל יביא הוא ונסכיו יביא הוא ונסכיו עגל בסדע. שור במנה יביא במנה חוץ מנסכיו. עגל בחמש יביא בחמש חוץ מנסכיו. יביא בשתים יביא בשתים חוץ מנסכיו. כבש בסלע יביא בסלע חוץ מנסכיו. שור במנה והביא שנים במנה לא יצא אפילו זה במנה חסר דינר. חסר דינר שחור והביא לבן לכן והביא שחור גדול והביא קטן לא יצא.

קטן גדולים וקטנים דהיינו פר ועגל איל ושעיר וגדי וסלה: פירשתי. את העין: ואיני יודע מה פירשתי. אס מין בהמה או מין עוף: (י) תודה ושלמים. תודה או שלמים: יביא כבש. פחות שבחודש ושלמים: יביא פר ופרה. דתודה ושלמים איכא לספוקי בצורים ונקבות: ורחל. נקבה כח שמי שנים (ח): גדי. כן שנה מן העוים: שעיר עזים. כן שמי שנים: מלה. ככש כן שנהו: (ח) יביא הוא ונסכיו במנה. כך תפרס דינו כמורה שבעל פה שיהא ערך השור עם נסכיו מנה: עגל יביא הוא ונסכיו בה'. שלמים: אמר הרי עלי שור במנה יביאנו במנה. חוץ מנסכיו שהרי כך קבעו: שור במנה והביא שנים במנה לא יצא. שהרי קבע שור במנה: קטן

דמיו וכן ראו"ה ה"ל שיכתוב וד' צ' כשס' מוספי שבת וצ' תמידיו היום: (י) ג"כ לפוס ריהטא כמב כן דהא טעמא הוה ואינלמטתא נכסים כדתנן בפ"ט מ"ו: (י) שכן שכינו סס מ"ג כו' וזה המספר שוה לשמן וליון: עגל כו' . ג"כ דעת רבי הר"מ: (ח) והל"ל איל כן שמי שנים כדתנן במ"ג פ"ק דפרס: ונסכיו. היין והסלת שמזיחין עם הקרבן נקראים נסכים. הר"מ: (ט) וארישא יביא בדמיו שנים דהו קטן והג"י גדול (שבכ"מ צ' חשבוים מאי אפי' שניהם שוים. רש"י). נמי פליג אלא דנפ' לח"ק עד רמיק למילתיה גמ'. בבש. וברישא נמי שור זה כו' אפילו הביא בדמיו איל אילא הר"מ:

תזריע יום ה

עיקר תוי"ש

והביא גדול יצא רבי אומר לא יצא משום
 הכי חנף פלוגתא דרורבין הכא בסופא לפרושי
 דרישא לאו דרבי הכל הוא אלא רבי היא ולא
 רבון ואין הלכה כרבי: (ט) ונסתאב סתפל
 בו מוס רבעל מוס אקרי
 עמא כדכתיב ואם כל
 בהמה עמאה אשר לא
 יקריבו ממנה קרבן לה'
 וכבעלי מומין שנפדו
 הכתוב מדבר כדפרשטין
 בפרקין דלעיל: אם
 רצה יביא בדמיו שנים'
 ולא דמי לרישא דאמרינן
 שור במנה והביא שנים
 במנה לא ילא דהתם
 דאמר רבי עמי שור
 במנה סייב עד שביאנו
 אבל הכא בשור זה
 ונסתאב שאני דכיון
 דאמר שור זה אקריב עול'
 ונסתאב אזל ליה נדרים
 דמו לא מצי למקיימיה:
 רבי אומר: לכתחלה
 (ט) אבל אם הביא ילא
 דכיון דאמי זה אינו
 סייב באתרוותו ואין הלכה כר':
 הקדש רבי יש לו זנים הגדול הקדש שהמקדש צעין יפה מקדש ומסתמא הטוב שבהן הקדש
 דכתיב ממחר נדריכס וכי יש לו שלשה חובשים אף לבינוני דלא ידעי' אפי מנייהו חל ההקדש
 אי אגדול דהוי עין יפה אי אבינוני דהוי עין יפה לגבי קטן הלכך תרווייהו אחורי מניה לא
 קרב למזבח אלא חד מנייהו וסיבי עביד דלשחרי ס' מנייהו ממחין לבינוני עד שיומם (י) ומחלל
 אותו אגדול דממ"א אי אבינוני חל ולא אגדול הרי נפל בו מוס וחללו ואי אגדול חל מעיקרא
 נמלא בינוני חולין מעיקרא: פירשתי: איזה מהן ולא ידעתי איזה הוא: או שאמר אמר
 לי אבא: בשעת מיתתו אמר משורי הפרשתי להקדש ואיני יודע על איזה מהן אמר לי:
 הגדול שבהן הקדש: דהיכא דאמר פירשתי ליכא ספיקא דודאי הגדול פירש: (י) בית
 חנוני: בית המקדש שכנה חנוני בנו של שמעון הדיק באלכסנדריא של מזרים שכשמת שמעון
 הדיק אמר להם חנוני בני ישמשו תחתיו מפני שהיה בקי ורגיל בעבודה ויחר משמעתי אחר
 ולא קבל עליו חנוני להיות כ"ג לפי שהיה שמעי אחיו גדול ממנו ב' שנים ומתלה ונתמנה שמעי
 כ"ג תחת אביו לימים נתקנא חנוני בשמעתי אחריו אמר לו כל ואלמדך סדר עבודה הלבישו תכונת
 בד דקה שלכושפת הנשים על צערן ועליה אזור צר קטן והעמידו אצל המזבח ילא ואמר לאחור
 הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו אותו שאתמנה לכ"ג אלכש תכונת שליכי ואחר באזור
 שליכי בקשו אחיו הכהנים להרבו סח להם כל המאורע בקשו להרוב את חנוני רץ מפנייהם לבית
 המלך ועדיין כל הרואה אותו אומר זה הוא הלך לו לאכסנדריא של מזרים שהיו בה רבבות ישראל
 ועשה שם מקדש וכנה מזבח והעלה עליו לשם ה' ועל אותו מזבח נתכבדו יסעיהו י"ט ביום
 ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מזרים ועמד הבית ההוא קרוב למאחזים שנה ונקרא בית חנוני על
 שמו והכל מודים שהקריבות שהיו קריבים שם אינו קרבן לפיכך מי שאמר הרי עלי עולה
 והקריב שם לא ילא ידי נדרו: שאקריבנה בבית חנוני: נעשה כלאומר הרי עלי עולה
 ע"מ שהרגנו ולא אחייב באתרוית הלכך אם הקריבה בבית חנוני ילא ידי נדרו אבל סייב כרת
 משום שזוט בחון שהרי קרא עליה שם עולה: רש"א אין זו עולה: והרי היא חולין גמורים
 שאין

עיקר תוי"ש תזריע יום ה ברטנורה צו

לא מתכשר גמי: (יד) ולהכי נמי לא מסייב
 משום שחטוי חון: רש"י: בירושלים. אבל
 כבוד ונגעון היו מותרים לשמש כ"ג בזה"ש שאין
 שירות ואין מקדש דודאי כשר לדוכן ולקרות בתור'
 חסיה: חו' בשם רש"י:
 ואצ"ל בו: מכלל דבית
 חנוני לאו ע"ז הוא
 ות"מ הרי יש כאן
 אחיה' שחטוי חון ו'
 דנדרים ונדבות דכתיב נח
 היה מעלה תו' וסמ"ט:'
אומר אין זו עולה הריני נוזר יגלה
 במקדש ואם גלה בבית חנוני לא
 יצא שאגלה בבית חנוני יגלה
 במקדש ואם גלה בבית חנוני יצא
 ר"ש אומר אין זה נוזר הכהנים
 ששמשו בבית חנוני אל ישמשו במקדש בירושלים
 ואצ"ל לדבר אחר שני אך לא יעלו כהני הכמות אל
 מוצה ה' בירושלים כי אם אכלו מצות בתוך אחיהם
 הרי הן כבעלי מומין חולקין ואוכלין אבל לא מקריבין:
 (יא) נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניחוח ובעולת
 העוף אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח
 ללמד שאחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין
 אדם את דעתו לשמים:

כבעלי מומין שחולקין ואוכלין בקדשים:

גמרא מנחות דף קי ע"א הלכה ה נלה כלי החיצון דהוד דמלכות דבריאה **במוכין**
אמר ר' זירא מאי קראה מתוקה שנת העובר אם מעט ואם הרבה
 יאכל רב אדא בר אהבה אמר מהכא ברכות הטובה רבו
 אוכליה ומה כשרון לבעליו כי אם ראות עיניו תניא אר"ש בן עזאי בא
 וראה מה כתיב בפ' קרבנות שלא נאמר בהן לא אל ולא אלהים אלא
 לה' שרא ליתן פתחון פה לבעל דין לחלוק נאמר בשור הגם אשה ריח
 ניחח ובעוף הדק אשה ריח ניחח ובמנחה אשה ריח ניחח לומר לך
 אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים ושמא
 תאמר לאכילה הוא צריך ת"ל אם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלואה
 ונאמר כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אלה ידעתי כל עוף הרים וזיו
 שדי עמדי האוכל בשר אבירים ודם עתורים אשתה לא אמרתי אליכם
 זבחו כדי שתאמר אעשה רצונו ויעשה רצונו לא לרצונו אתם זבחים
 אלא לרצונכם אתם זבחים שנאמר לרצונכם תזבחו דבר אחר לרצונכם
 תזבחו לרצונכם זבחו לדעתכם זבחו כרבעי מיני שמואל מר"ה מנין
 למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחט את בן הבקר שתהא

שנת בעובד. עובדת קדשות ומביאו למזבח מחוק שנתו
 שכוף ישן ולא יירא: אם רעע ואם כרבה יאכל:
 מהן סכרו: כרבות הטובס: קרבנות: רבו אוכלים.
 כהנים: ומה כשרון לבעליו: בקב"ה: כי אם ראות
 עיניו: טהה מהכיון לטובה: לבעל כיון: לאומרים רשויות
 הרבה הן וכדבר מוכיח טהה שמתן כן ליום לבקר"ב לו מנחה
 ושמן כן לזה לבקר"ב לו פריס וגם איליס לכך נאמר ככולס

ריח ניחוח לה': אחד כמרבה וחי' המהעט: להכי'א
 קרבנותיו: כדי שתאמר אעשה רצונו: להכריב לו קרבן:
 ועשה רצוני: לפי שכוף צריך לכך ואשתדלו: לא לרצוני
 אתם זבחים: כלומר לא להאחזי: לרצונכם: ללורך
 טמאים לקיים מנחת' שהכא כפרה להם כדך: לרצונכם זבחו
 שתכא כוונתכם לשחוט פרט למתעסק בכיון לחתוך ר"ח ושחט
 בכמה קדשים שכוף פסול: מנין למתעסק: דבר אחר

שחיטה לשם בן בקר אמר ליה זו בירנו הוא לעכב מנין ת"ל לרצונכם תזבחו לרעתכם זבחו :

ושם נחת קדשים שהוא פסול : זו בירנו היא . מזה לזון דעתו : לרצונכם תזבחו . שם עליו הכתוב לעכב :

זוהר תזריע דף נ ע"א ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

כתיב כי תזבחו אל ארץ כנען וגו' . ונתתי נגע לרעת בבית ארץ אחותכם . וכי אגר טב הוא דישתכח באינון דזכאן למיעל בארעא חלא סא אוקצוה לאשכחא מעמונין דאעמין בביתיהו ולאגנאס לון לישראל . אבל ת"ח זכאין אינון ישראל דאינון מתדבקן ביה בקב"ה וקב"ה רחיס לסו דכתיב אהבתי אתכם אגר ה' ומנו רחמייתא דיליה אשיל לסו לארעא קדישא לאשראש שכניתים בנייהו ולמסוי דיוריס עמסון דישאל דישתכחון קדישי' על כל בני עלמא . ת"ח כתיב וכל הנשים אשר נשא לזן וגומר בשעתא דסו עבדן עבדתא סו אצרי דא לתקדש' דא למשכנא . דא לפרוכתא וכן כל אינון אומנין בנין דישרי קדושה על ידישו ואתקדש' סאו עבדתא וכו' סליק לאתריס בקדושה סליק כנונא דא מאן דעביר עבדתא לע"ז או לסמ"א דלא קדישא כיון דארכר ליה על סאו עבדתא סא רוח מסאבא שריא עליו וכו' סליק עבדתא במסאבא סליק כנעניי' פלמי לע"ז אינוו ומתדבקן כלסו כאלא ברוח מסאב' בע"ז וסו בנין בניין לפרופייהו (ס"א לטופייהו) ולניעולייהו לסטר מסאבא לע"ז וכו' שראן למבני סו אצרי מלס וכיון דאתרכר בפומייהו סליק עליס רוח מסאבא כד אסתליק עבדתא ברוח מסאבא אסתליק . כיון דעאלו ישראל לארעא בעא קב"ה לרכאס לון ולקדשא לון ארעא ולמפני אתר לשיכיתא דלא תשרי שכניתא נו מסאבא וע"ד כססו נגע לרעת סו סטרין בניין דאעין ואבין דאתעבירו במסאבו . ת"ח אי עובדא דא סוס לאשכחא מעמונין בלחודוי יסדרון אבין לבתר כמס דסו לאתרייהו ועפרא לאתריס אבל קרא כתיב וחלו את האבנים וכתיב ועפר אחר יקח בנין דאתעבר רוח מסאבא ויתפני ויתקדש' סמא כמלקדמין וישתכחו ישראל בקדושה ובדיוורא קדישא למשרי בנייהו שכנית' וע"ד מאן דבני בנין כד שארי למבני בעי לארכר' בפומיס דסא לפולמי דקב"ה סו בני בנין דכתיב סו בונס ביתו בלא לרק וגומר וכרין סיעת' דשמאי שארי עליו וקב"ה זמין עליס קדושת' וקארי עליס שלום דא סו דכתיב וידעת כי שלום אהלך וגומר :

הלכה פסוקה יוסף לחק מוסר

ה"רם הלי מעשה הקרבנות פרק ד משערי תשובה לר"י דף ג' ע"ב

(א) כל דבר שאינו קרב אלא ביום בנין הקיפין והלבוני והקטורת ומנחת הגשרות מותר להקריבן עם סבוא השמש והם מתאכלין והולכין כל הלילה כאברי עולה : (ב) הנסכים הבאים עם הזבח אין קריבין אלא ביום שנאמר ולנסכים ולשלימים מקיב נסכים לש"מים מה שלמים ביום אף נסכים ביום : אבל הנסכים הבאים בפני עצמן מתקדשין בלילה וקריבין בלילה . לסיכר אם נדמנו לו נסכים הבאים בפני עצמן מקדשין וקריבין בלילה : ולת השחר נושלת בהן כאברי העולות (ג) כל היום כשר לסמיכה ולשחיטה ולמליקה להקטר להגשה ולהויה ולחנוסה ולקטיצה ולקבן המיסין וכל הלילה כשר להקטיר אטורין ואברים זה הכלל דברי שמונתו ביום כשר כל היום ודבר שאצותו בלילה כשר כל הלילה ואעפ"כ וריון מקדישין לשמות .

החלום ויחרכ על כן יגורסו הילך בחמתו ופול במחוריו לפי ששמו ועתו בסיומו רוח הילך רע מבעתו ולא מאשר חפלו ורלמו לחלו עינו ולעשות כמותו אחרי זאת ראשית תשובת האיש החרט ופליס ופליס ינון כלבו על תפארתו ולעבית נפש בענב ומרה כלענב אחרי כן יוסף כלל יום יראת ה' כנפשו ויהן חתה אלכיס כלבו ככל עת עד אשר יהיה כיון לבו כעוה כה' כי אם יוסף יעבור כו הילך ויפגשו כפעם בפעם ורבה עליו החלום במשפט הראשון לא יהיה נפתח לבו עליו ויעזוב דרכו כמו שנלמד ומורה וע"ז ירוחם . כוכר תהלה על החרטה סודו ונאחזי ע"ז . אך האיש המתליב על דרך לא טוב תמיד וגבר על תפארו הדרך בכל יום וזכרה באלותו ושב כמרוחא גם פעמים רבות וכל עת אזהב הרע ומכסול עינו ישים נכח פניו רלוי לומר בתפלו ויילך ופסלו . ובמתו אשר לא יגבר ממנו כל אשר

ליל ו תורה

כ"ו פסוקי שמו"ס נגד מילוי כ"ן וד' ה' ה' והעשה ממנו לירוק והיה בניקוד שש

א והיה במקום השחין שאת לבנה או בהרת לבנה אדמדת ונראה אלה הפהן : ב וראה הפהן והנה מראה שפל מן העור ושערה הפך לבן וממאן הפהן נגע צרעת הוא בשחין פרחת : ג ואם יראה הפהן והנה אינן שער לבן ושפלה איננה מן העור והיא כהה והסגירו הפהן שבעת ימים : ד ואם פשה תפשה בעור וממאן הפהן אתו נגע הוא : ה ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה צרבת השחין הוא ומתרו הפהן : ו או כשר פיר יהיה בערו מכות אש והיתה מחית המכה בהרת לבנה אדמדת או לבנה : ז וראה אתה הפהן והנה נהפך שער לבן בפהרת ומראה עמק מן העור צרעת הוא במכה פרחת וממאן אותו הפהן נגע צרעת הוא : ח ואם יראה הפהן והנה אינן בפהרת שער לבן ושפלה איננה מן העור והיא כהה והסגירו הפהן שבעת ימים : ט וראהו

אונקלוס

א ויהי בא"ז שיהא עמקא חורא או בה"א חורא סמקא ויתתו כהנא : ב ויתו כהנא והא מהזחא סביד מן משכא ושערה איתתפך למיחור ויסאביניה פהנא מכתש סגירותא היא בשויתנא סגיא : ג ואם יהוינה פהנא וזה לית פה שער חורא ומפיכא ליתא מן משכא והיא עמא ויסגריניה פהנא שבעא יומין : ד ואם אוסמא תוסף במשכא ויסאבי פהנא יתה מכתשא היא : ה ואם באתרהא קמת בהרתא לא אוסיפת רושם שיהנא היא וידפניניה פהנא : ו או אנש ארי יהי במשכא פהנא דגור ויתו רושם פהנא חורא חורא סמקא או חורא : ז ויתו יתה פהנא והא אתתפך שערא לחיורא בבהרתא ומזחא עמק מן משכא סגירותא היא בכנאה סגיא ויסאבי יתיה כהנא מכתש סגירותא היא : ח ואם יהוינה פהנא והא לית בבהרתא שער חורא ומפיכא ליתא מן משכא והיא עמא ויסגריניה פהנא

(חק ישראל ח"ג) כה

שבעת

הכהן ביום השביעי אם פשה תפשה בעור ומבא הכהן אתו נגע צרעת הוא : ואם תחתייה תעמד בהדרת לא פשתה בעור והוא כהה שאת המכה הוא ומהרו הכהן כי צרכת המכה הוא : ואיש או אשה פיה יהיה בו נגע בראש או בזקן : י ראה הכהן את הנגע והנה מראהו עמק מן העור ובו שער צהב דק וממא אתו הכהן נתק הוא צרעת הראש או הזקן הוא : י וכי יראה הכהן את הנגע והנה אין מראהו עמק מן העור ושער שחר אין בו והסגיר הכהן את נגע הנתק שבעת ימים : י ראה הכהן את הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב ומראה הנתק אין עמק מן העור : טו והתנגח ואת הנתק לא יגדח והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים שנית : טו ראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן העור ומהר אתו הכהן וכבס בגדיו ומהר : יז ואם פשה ופשה הנתק בעור אחרי מהרתו : יח וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר הכהן לשער הצהב ממא הוא : יט ואם בעיניו עמד הנתק ושער שחר צמח בו נרפא הנתק מהור הוא ומהרו הכהן : כ ואיש או אשה פיה יהיה בעור בשרם בהרת בהרת לבנת : כא וראה הכהן והנה בעור בשרם בהרות לבנת בהק

אונקלוס

שבעת יומין : ט ויהינה כהנא ביומא שביעאה אם אוסקא תוסף במשכא ויסאיב כהנא ותייה מכתש סגירותא היא : י ואם באתרהא קמת בהרתא לא אוסיפת במשכא והיא עמיא עימק כהנא היא ונדפניה כהנא ארי רשם כהנא היא : יא וגבר או אתתא ארי יתי ביה מכתשא גריש או כהקן : יב ויהיו כהנא ית מכתשא והא מחזוהי עמיק מן משכא וביה שער סומק העק וסאיב ותייה כהנא ותקא הוא סגירות רישא או דקנא הוא : יג וארי יתיו כהנא ית מכתש ותקא והא רית מחזוהי עמיק משכא ושער אוכס לית ביה ויסגר כהנא ית מכתש נתקא שבעא יומין : יד ויהיו כהנא ית מכתשא ביומא שביעאה והא לא אוסיף נתקא וקא דהו ביה שער סומק ומתיו נתקא לית עמיק מן משכא : טו ויגלח סהרני נתקא ודעם נתקא לא יגדח ויסגר כהנא ית נתקא שבעת יומין תגינות : טז ויהיו כהנא ית נתקא ביומא שביעאה והא לא אוסיף נתקא במשכא ומחזוהי ליתוהי עמיק מן משכא ודפי ותייה כהנא ויצפע לבושו וידי : יז ואם אוסקא וסיף נתקא במשכא פת דכותיה : יח ויהינינה כהנא והא אוסיף נתקא במשכא לא יבקר כהנא לשער סומק מסאב הוא : יט ואם בד הוה קם נתקא ושער אוכס צמח ביה אסמי נתקא דבי הוא נדפניה כהנא : כ וגבר או אתתא ארי יתי במשך בסריוהו ברתן ברתן חורן : כא ויהיו כהנא והא במשך בסריוהו ברתן עמיין

הוא פרח בעור מהור הוא : כג ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא מהור הוא : כד ואם מפאת פניו ימרט ראשו גפה הוא מהור הוא : כה וכי יהיה בקרחתו או בגפחת נגע לבן אדמדם צרעת פרחת הוא בקרחתו או בגפחתו : כו וראה אתו הכהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו או בגפחתו כמראה צרעת עור בשער : כז איש צרוע הוא ממא הוא ממא יממאנו הכהן בראשו נגעו :

אונקלוס

חורן בוקא הוא סני במשכא דבי הוא : כב וגבר ארי יתר שער רישיה קרית הוא דבי הוא : כג ואם מקביל אפוחי יתר שער רישיה גליש הוא דבי הוא : כד וארי יתי בקרחתא או בגלישותא מכתש חורן סומק סגירותא סניא היא בקרחתיה או בגלישותיה : כה ויהיו ותייה כהנא והא עמיק מכתשא חורן סומק בקרחתיה או בגלישותיה פתחו סגירות משך כסרא : כו וגבר סגיר הוא מסאב הוא סאבא יסאבניה כהנא פרישיה מכתליה :

כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל הסדרה ותרגום והפטורה

יום ו תורה

מה והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרמיסוראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וממא : טמא יקרא : טז כל ימי אשר הנגע בו יממא ממא הוא בדרך ישב מחוץ למחנה מושבוים מן והפגד פיה יהיה בו נגע צרעת בכגד צמר או בכגד פשתים : טז או בשתי או בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכגד מלאכת עור : טז והיה הנגע ירקרק : או אדמדם בגד או בעור או בשתי או בערב או בכגד פלי עור נגע צרעת הוא והראה את הכהן : י ראה הכהן את הנגע

אונקלוס

מה וסגירא דביה מכתשא לבושוהי יהוין מבועין ורישיה יתי פרוע ועל שפם פאביקא ותעמף וקא תסתאבון ולא תסתאבון יקרי : טז כל יומין דמכתשא ביה יתי מסאב מסאב הוא בלחורו ותיב מברא למשריתא מותביה : טז ולבושא ארי יתי ביה מכתש סגירו בלבויש צמר או בקבוש פתן : טז או בשתי או בערבא לכהנא ולעמרא או במשכא או בכגד עיבדת משך : טז ויהי מכתשא ירוק או סמוק בלבוישא או במשכא או בשתי או בערבא או בכגד מאן דמשך מכתש סגירותא הוא ויתחיו לכהנא : ג ויהיו כהנא ית מכתשא ויסגר

ית

והסגיר את הנגע שבעת ימים : נא וראה את הנגע ביום השביעי
 כי פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לך אשר יעשה
 העור למלאכה צרעת ממארת הנגע ממא הוא : נב ושרף את
 הבגד או את השתי או את הערב בצמר או בפשתים או את קר
 פלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת ממארת הוא באש תשרה :
 נג ואמיראה הפהון והנה לא פשה הנגע בבגד או בשתי או בערבאו
 בבגד פלי עור : נד וצוה הפהון וכפסו את אשר בו הנגע והסגירו
 שבעת ימים שנית : שביעי (רביעי מסוכרין) נה וראה הפהון אחרי הפסם
 את הנגע והנה לא רפף הנגע את עינו והנגע לא פשה ממא הוא
 באש תשרפנו פחתת הוא בקרחתו או בנבחתו : ואם ראה הפהון
 והנה פהה הנגע אחרי הפסם אתו וקרע אתו מן הבגד או מן
 העור או מן השתי או מן הערב : מפסיר נז ואם תראה עוד בבגד
 או בשתי או בערב או בכל פלי עור פחתת הוא באש תשרפנו
 את אשר בו הנגע : נח והבגד או השתי או הערבאו כל פלי העור
 אשר תכבסו וסר מהם הנגע וכבסו שנית וטהר : נט זאת תורת
 נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל
 פלי עור לטהרו או לממאו : פ פ פ

אונקלוס

ית מכתשא שבעא יומין : נא ויתו ית מכתשא ביוםא שביעא ארי אוסף מכתשא בלבושא
 או בשתיא או בערבא או במשקא לכל דיתעביד משקא לעיבדיתא סגירות מחסא מכתשא
 מסאב הוא : נב ויקר ית רבישא או ית שתיא או ית ערבא פעמרא בכתא או ית פל מאן
 דמשף דיהי ביה מכתשא ארי סגירות מחסא הוא בנרא תוקד : נג ואם יתו בהנא והא
 לא אוסף מכתשא בלבושא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשף : נד ויפקד בהנא
 ויתורין ית דביה מכתשא ויסגרינה שבעא יומין תנינות : נה ויתו בהנא בתר דתורו ית מכתשא
 והא לא ששא מכתשא מן פד הנה ומכתשא לא אוסף מסאב היא בנרא תוקדינה תברא
 היא בשחיקותיה או בתדמיתיה : נו ואם הוא בהנא והא עממא מכתשא בתר דתורו
 יתיה ויפוע יתיה מן כבושא או מן משבא או מן שתיא או מן ערבא : נז ואם תתחו עוד
 בקבושא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשף סגיא היא בנרא תוקדינה ית דביה
 מכתשא : נח ורבישא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשף דיתתור ויעדי מנהון מכתשא
 ויצטפע תנינות ודבי : נט דא אוריתא דמכתש סגירו לבוש עמר או כתנא או שתיא או
 ערבא או כל מאן דמשף לרקייתיה או לסאביתיה : פ פ פ

הפטרה של שבוע זו תמצא במסוקי נביאים מיום א עד יום ד פסוק ב

אמר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה וזמורו ה' מלך נאות לבש (או זמור
 סיר ליום השבת וה' מלך) ילגים דברו משנה והלכה מסר טהרות שהוא נגד היסוד כניסת היום

עיקר הדין משנה אהרות פרק א ברטורה

(א) והא דכתיב וכל אשר יגע בו הטמא יטמא
 טומאת ערב קאמר דכתיב טמא עד
 הערב כ"מ . ובכ"ק דיליף מקרא דכל טומאה
 של מם הוו ז' : החס וכנסתם בגדיכס כתיב
 (סס לא) והיינו כלים
 אכל באדם לא ועתו"ט :
 (ג) כלומר חוץ מכ"ח :
 (ג) דאין הכדל בין
 חלל חרב או חלל אבן
 או טין ואמס ירש של
 מה שיגע בחרב שנהרג
 בו המט יטמא ז' ימים
 הר"מ : (ד) אכל לא
 שמעינן מניה כלים כמת
 וכלים בכלים כמכ"ס .
 בשארם באמצע דמיטמאי
 הכלים ממנו כ"ס כשאינו
 באמצע שיטמאו הכלים
 מן הכלים דה"ל דאין
 כלי מטמא מן הכלי
 טומאת ז' דבשארם
 באמצע שאני דכתיב
 וכנסתם בגדיכס : זכ
 דמ"ה יוכים גי' . ואע"ג
 דלכאורה הא דאדם
 באמצע טומא דכלים
 היא דכסון נגשו

פרק א שנים טמאים כמת אחד טמא
 טומאת שבעה ואחר
 טמא טמאת ערב . שלשה טמאין
 כמת . שנים טמאין טומאת שבעה .
 ואחד טמא טומאת ערב . ארבעה
 טמאין כמת . שלשה טמאין טומאת
 שבעה . ואחר טמא טומאת ערב .
 כיצד שנים . אדם הנוגע כמת .
 טמא טומאת שבעה . ואדם הנוגע
 בו טמא טמאת ערב : (ב) כיצד
 ז' (ה) : (ב) כלים
 הנוגעים כמת זכז' .
 בין כלי מתות כלי שטף
 (ג) ובגדים מיטמאין
 כמת עצמו דכתיב בחלל
 חרב או כמת חרב הרי
 הוא כמת (ג) וה"ה
 לשאר כל הכלים הילכך
 כלים הנוגעים כמת
 נעשים כזבי אבות וכלים
 בכלים אב הטומאה
 דעולם אין הכלים שנים
 נעשים כראשונים :
 השלישי בין אדם בין
 כלים . נעשי ראשונים
 ומיטמאין טומאת ערב :
 (ג) כיצד ארבעה
 כלים הנוגעים כמת . אבי אבות נמוטו : ואדם בכלים . אב הטומאה : וכלים באדם .
 נמי אב הטומאה כדאם עצמו דכתיב וכנסתם בגדיכס כיום השביעי וטהרתם הא למדת של
 אדם הטמא טומאת ז' מטמא הכלים טומאת שבעה : והרביעי בין אדם בין כלים . נעשים
 ראשונים וה"ה דכתיב ג' הוה מני למתי אדם הנוגע כמת וכלים כדאם טמאים טומאת ז' שלישי
 בין אדם בין כלים טמאים טומאת ערב אלא מסיפא ארבע טמאין כמת שמעינן לה דאפי'
 אדם בכלים שנגעו כמת וכלים כדאם קמי טומאת שבעה (ד) כ"ס אדם כמת עצמו וכלים
 כדאם דאיכא טומאת שבעה : שפור . כעין עמוד של מתכה מקוב באמצע האהל ובראשו
 קשרין האהל : אין האהל מתחשב . לפי שאין האהל מטמא השפור לפיכך אינו מטמא כמת
 סדר הטומאות אלא כל המונח באהל המט כנוגע כמת עצמו ואין כאן אלא ארבע ח"ג אפי'
 חין

אין הספור בתוך האהל אלא שנוגע באהל נכסח
 אפי"ה אין האהל מתחשב במנין סדר משתחו
 והכי מוכח לקמן בפרק סנוס עבה במשנה
 טבלות של פז: (ד) שהכלים שלשה
 כגון כלים שנוגעו במת
 וכלים בכלים ועוד כלים
 שלישים בשניים כלן
 טמאים: ואדם שנים
 כגון אדם במת ואדם שני
 בזה האדם שטמא
 במת אכל אדם השלישי
 בשני טהור: שהוא
 באמצע: כגון כלים
 ואדם וכלים הדרביעי
 בין אדם בין כלים טמא
 טומאה ערב כרמעי
 ממתינין דלעיל: (ה)
 מטמא בגדים: כל
 זמן שלא פירש דכתיב
 והנוגע בצמר הזב וכבס
 בגדיו אלמישהוא מטמא
 בגדים בשבת מנעו
 צב: ואין
 בגדים הנוגעים בצב
 טמאין בגדים: לפי
 שהזב אב הטומאה
 והבגדים הנוגעים בו
 נעשים ראשון ואין מטמאין
 בגדים אחרים שאין אדם
 וכלים מקבלים טומאה
 אלא מאב הטומאה:
 שהבגדים הנושאים
 את הזב מטמאין אדם
 כגון משכב ומושב
 של זב מטמאין אדם לפי
 שהן נעשים אב הטומאה
 כבז עלמו דכתיב וכל הנוגע
 הזב מטמא אדם: ואפי"ה נשעה שהוא נושא אותו קודם שפי' (י)
 ואין ראשון מטמא אדם: (י) עד שתצא נפשו: דכתיב כל הנוגע
 אשר ראשון למדך הכתוב שאינו מטמא עד שמת: (י) מגוייר
 ליבום: כל זמן שהוא גוסס יבמתו אסורה להנשא: ופוסט
 מן היבום: אם מת והיה
 בן גוסס אשתו פטורה מן הטלילה ומן היבום: ומאכיל
 בתרומה: את אמו אם הוא בת ישראל
 שנשאת לכהן: ופוסט: את אמו מן התרומה אם בת
 כהן לישראל היא: וכן בהמה וחיה:
 אין מטמאין טומאת נבילות עד שחלף נפשם: כגב
 הלשאה: כלומר למע פרנס זה דומה
 לזב הלשאה: (י) האיברים: ריח טיהיה בהם
 בשבת ועלמות וכן הוא נחשב אבר ומיירי
 בין לאחר שחלף מן הדי בין באבר מן
 האדם: (ח) פיסת הרגל: כף הרגל היא הפרסה:
 ששה בכל אצבע: לחמשה אצבעות היינו שלשים:
 קרסול: תרגום כרעים קרסולין מקום
 סבור הרגל והסוק: קטלית: למעלה בראש הירך:
 בקנה: עלם המחובר ליר מלי קנה
 המדה

המדה שבו מנודדים האמה: מרפק: קוד"י
 כלע"ז: מאה ואחד מזה: שכל מנה שמה
 עד עכשיו מזד אחד מהגוף הוא כגון יד
 אחד ורגל אחד ודופן אחד: מפתח שר
 רב' הוא הסוה שמפני חנוטה הסוה מנשב
 הריאה על הלכ כמלא הסוה פותח דרך
 שממנו יכניס האויר ויאלץ ללכ: בנקביו
 הדינים וגיד האמה: בשר כראוי: כרי
 שיעלה ארוכה ויכריח אם היה מחובר
 באדם חיי ואין מטמאין באהל:
 לפי שטומאת אהל אינה אלא או
 באדם שלם כדכתיב אדם כי ימות
 באהל או באבר הדומה לאבר
 כדכתיב בעלם אדם מה אדם יש
 בו בשר וגידים ועלמות ומטמא
 באהל אף אבר שיש בו בשר וגידים
 ועלמות מטמא באהל:
 הסיק בירך ועמ"ט: בפיסת היד
 ששה בכל אצבע: בראוי: שהוא פחות
 שנים בקנה ושנים במרפק אחד מכונים:
 בזרוע וארבע בכתף: מאה ואחד מזה
 ומאה ואחד מזה: ושמונה עשר חוליות
 בשדרה: תשעה בראש: שמונה בצואר:
 ששה במפתח של לב: וחמשה בנקביו:
 וכל אחר ואחר מטמא במגע ובמשא
 ובאהל: אימתי בזמן שיש עליהם
 בשר כראוי אבל אם אין עליהם בשר:
 כראוי מטמאין במגע ובמשא:
 ואין מטמאין באהל:

גמרא נדה דף כ ע"א

וכמימי ארמה: תנו רבנן כמימי ארמה
 מביא ארמה שמינה מבקעת בית כרם
 ומציף עליה מים ד"ר מאיר ר"ע אומר
 מבקעת יורפת: רבי יוסי אומר מבקעת סכני
 רבי שמעון אומר אף מבקעת גינוסר וכיצא
 בהן תניא אידך וכמימי ארמה מביא ארמה
 שמינה מבקעת בית כרם ומציף עליה
 מים מקליפת השום ואין שיעור למים משום
 דאין שיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין
 אלא עכ"רין צללו חוזר ועוכרין וכשהוא
 עוכרין אין עוכרין ביד אלא בכלי:

רש"י

ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר: אלא יביא כעובי קליפת השום למעלה מן העפר:
 אלא עכ"רין: שיהיה עפר כגון שיראם אם רב אם מעט וי"ף עליו מים מרח"ת ארמה ככסת בניוס: וכשהוא עוכרין: הדיס כעפר

זוהר יתרו דף צב ע"א

תלת דרגין אינון וכלסו אקרין שבת
 שבת עלאה: שבת דיומא: שבת דליליא:
 וכלסו חד ואקרי כלל שבת: וכל חד כד
 איהו שלטא נטיל לחבריו וזמין לון
 בסדיא בססוא שלטנו דליליא: וכד סאי
 אחי לעלמא כלסו אחיין וזמנין בסדיס
 כד אחיס ליליא זמין בסדיס לשבת
 דיומא: וזמין ליה בסכילי' וחתער
 בסדיס: כיון דסאי אחיא שבת עלאה
 אתמשרך עליס וכלסו גניזין בסכילא
 דליליא: ובגין דא סעודתא דליליא חמור
 מביממא: כד אחי יממא זמין בסדיס
 לתרין אלין אחרנין דרגא עלאה ודרגא
 תתאה דא דאנהיר ליה ודא דאתהסיר
 מיניס וכלא כדרא אקרי שבת ושלטין
 ביומ' דשבת: ואלין תלת דרגין אינון
 כללא ורזא רכל אורייתא תורס שבת
 כביאוס וכתובס: מאן דטיר שבת
 נטיר אורייתא כלל:

לסמך עמ"ס ד"ל יהוה נפש י יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיס יסידס
ו דמלכו יוד אל סס צ"ן שבעשים בניקוד מולס:

א וידבר יהוה אל-משה לאמר : א ומליל יי עם משה למימר :
ב זאת תהיה תורת המצרע ביום מהרתו והוא אל-
הכהן : ג דא תהי אורייתא דסגירא ביומא דרכותיה ויתיתי לות
כהנא : ד ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה גרפא
נגע הצרעת מן הצרוע : ה ויפוק כהנא למפרא למשריתא ויחזי
כהנא והא אתסי מכתש סגירותא מן סגירא : ו וצוה הכהן ולקח
למטהר שתי צפרים חיות מהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב
ז ויפקיד כהנא ויסב למדכי תרתין צפרין חיון רבין ואעא דארזא
וצבע זהורי ואזובא : ח וצוה הכהן ושחט את הצפר האחת אל-
כלי חרש על מים חיים : ט ויפקיד כהנא ויפוס ית צפרא חדא למן
דחסף על מי מבויע : י את הצפר החיה יקח אתה ואת עץ הארז
ואת שני התולעת ואת האזב ושבל אותם ואת הצפר החיה בדם
הצפר השחטה על המים החיים : יא ית צפרא חיתא יסב יתה וית
אעא דארזא וית צבע זהורי וית אזובא ויטבול יתהון וית צפרא
חיתא בדמא דצפרא דנכסתא על מי מבויע :

נביאים מלכים ב

לסמך עמ"ס ד"ל צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמי דלנח אדני נשמה
דסוד יהוה סיס יסידס דלנח יהוה סיס יסירי דסוד אל סס צ"ן שבעשים :

א וארבעה אנשים היו מצרעים פתח השער ואמרו איש אל-רעהו
מה אנהנו ישבים פה עד-מתנו : א וארבעה גברין הוו
סגירין יתבין במעלנא דתרעא ואמרו גבר דחבריה מא אנהנא
יתבין כא עד דנמות : ב אם-אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר ומתנו
שם ואם-ישכנו פה ומתנו ועתה לכו ונפלה אל-מחנה ארם אם-
יחינו נחיה ואם-ימותנו ומתנו : ג אם גימר נעול לקרתא וכפנא
בקרתא ונמות תמן ואם נתיב הכא ונמות ובען אתו ונשתמע
למשרית

רש"י

מצודות דוד

וארבעה אנשים גחוי וכיון : פתח השער * כמו שכתוב
כד יסב וחוץ לחומה מושבו : ונפלה * נחצר עליוניו :
(ה) פתח השער : היו ושבים בפתח השער כדן המצורע
כתיב וחוץ לחומה מושבו (ויקרא י"ג) : עד מתנו * עד
אשר נמות ברעב : (ג) נחיס * כי סס נמלא לחסונומהו *
כאומר

למשרית ארם אם יחיוננא ונהי ואם יקמרוננא ונתקמיר : ג ויקמו
בגשף לבוא אל-מחנה ארם ויבאו ער-קצה מחנה ארם והנה איין
שם איש : ד וקמו בקבלא למיער למשרית ארם ואתו עד סיפי
משרית ארם והא לית תמן אנש : ד ואדני השמע ! את-מחנה
ארם קול רבב וקול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל-אחיו הנה
שכר עלינו מלך ישראל אה-מלכי החתים ואת מלכי מצרים לבוא
עלינו : ד ומן קדם יי אשתמע למשרית ארם קד רתיבין וקל סוסין
קל משידיין סגיאן ואמרו גבר דחבריה הא אנר עלנא מלכא
דישראל ית מלכי חתאי וית מלכי מצראי למיתו עלנא :
ה ויקומו ויננסו בגשף ויעזבו את-אהליהם ואת-סוסייהם
ואת-חמריהם המחנה כאשר היא ויננסו אל-נפשם : ה וקמו
וערקו בקבלא ושכבו ית משכניהון וית סוסותהון וית חמריהון
במשריתא כמא דהיא וערקו לשויבא נפשיהון : ו ויבאו המצרעים
האלה עד-קצה המחנה ויבאו אל-אהל אחד ויאכלו וישתנו וישאו
משם פסח וזהב ובגדים וילכו ויטמנו וישכו ויבאו אל-אהל אחד
וישאו משם וילכו ויטמנו : י ואתו סגירא האלן עד סיפי משריתא
ועלו למשכנא חד ואבלו ושתיו ונסיבו מתמן בספא ודהבא
ולבושין ואזרו ואמרו ותבו ועלו למשכנא אחרנא ונסיבו מתמן
ואזרו ואמרו :

מצודות דוד

רש"י

כאומר חס כסך חס כמות כלל תמידי חלו נעוהדים לחיותם :
(ג) וסי השמע * הסיבה היה שלא חללו סס איש כי ה'
השמיע וכו' ר"ל כשהנחת ה' היה נדמה להם כאלו שומעים : לבוא עלינו * חס הקול שאלו שומעים : (ה) [הסתנה כאשר
היא * הכל שגלית ית כאשר היתה היא בעוד שהיו סס : אל נפשו * להליל חס נפשו :

כתובים משלי כד

לסמך עמ"ס ד"ל שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה
דיסוד א אד ארנ אדני נפש אדני רוח ארנ דלת נון יוד נשמה דמלכות יי הן ון הן סיא
יסודס דיסוד ידוה סיס יסידס דמלכות אל סס צ"ן שבעשים

א אמר ! דרשע צדיק אתה יקבהו עמים יעמוהו לאמים : א דימר
לרשעא צדיק אנת ידיוניה עממי ויברניה אומתא :

מצודת דוד

רש"י

(ה) יקבו עמי * בו כאשר יראה הרשע שקוראים אותו
לדיק יפאר עוד יותר לעשות רע לכל האומה ככלל ולא
יקללו כולס חס הקורא לדיק * יעמוהו לאומים כפל הדבר

אחת . דבי אמרה תורה (דברי' כז) פן חקדם המלאכה הורע אשר תזרע ותבואת הכרם שורה אחת מקרי' כרם : וכו' אומרים קרש שתי שורות . דלון נקרא כרם פחות משתי שורות הלכך ותבואת הכרם דאמרה תורה וקדשה שתי שורות משמע : (י) ואחת יוצאת זנב . כגון שלשה בפנים נטעות בשורה אחת ומסיים בשורה שנייה כנגד שתי מן השלש (ה) : ואחת בנתיים . ששפתים כנגד שתי והשמינית כנגד ארבע (ז) : ואחת באמצע כגון גפן הנטועה וארבע בפני' לדי רוחותיה (ח) : שורה אחת בתוך שרו ושורה אחת בתוך של חברו . ומיירי כגון שורה אחד של שתי בפניסו שורה אחת של שתי אפי' ר"ש דאמר לקמנזבי המטכן בפני על גבי תבואתו של חברו לא קדש דלון ארס אושר דבר שאליו שלו הכא מורה דמצטרפין לאסמיטורעים כיון דאיקנא שלו ועל חברו (ט) : ודרך היחיד ודרך רבים . שאין אחד מהם (ע) רשב"מ' אמרי' דברושב"א

שתיים ואחת יוצאות זנב ה"ז כרם שתיים כנגד שתיים ואחת בנתיים או שתיים כנגד שתיים ואחת באמצע אינו כרם עד שיהיו שתיים כנגד שתיים ואחת יוצאות זנב :

(י) הנוטע שורה אחת בתוך שלו ושורה אחת בתוך של חברו ודרך היחיד ודרך הרבים באמצע ודרך שהוא נמוך מ' טפחים הרי אלו מצטרפות גבוה מעשרה טפחים אינן מצטרפות רבי יהודה אומר אם ערסן מלמעלה הרי אלו מצטרפות : (ח) הנוטע שתי שורות אם אין ביניהם שמונה אמות לא יביא זרע לשם . היו שרש' אם אין בין שורה לחברתה מ"ז אמה לא יביא זרע לשם . רבי אליעזר בן יעקב אומר משום חנניה בן חכינאי אפילו חרבה האמצעית ואין בין שורה לחברתה מ"ז

ידוע ומפורסם אינו היא חסות ראוייה תי"ט . והסי' ט"ו דאחי לאשמועינן דין כרם שנטוע ערבוביא דרש"ה (אנז אורחי) . ל"ש : (ט) והיינו כשהורעים הם שלו : (ט) לא ט"ז אמות כדרך הרבים אלף שהוא שביב הדרכים לרבים . דרי"א : גבוה . מדיוק' דרש"ה שמע"י לה אלף הני לה לרבנות דרי"א אם ערסן כו' : (י) לעיל לענין

שמונה אמות לא יביא זרע לשם . דמצטרפין להיות כרם (י) אבל רסוקים שנגעו חון ומקום הפנים אין מצטרפין והרי חן כגפן יסודות ומרטיק ששה טפחים נשורה זו וששה טפחים נשורה זו וזרע ששה אמות שבאלעז : בין שורה לחברתה שש עשרה אמה . דכיון דאיכא שלשה שורות הוי ככרס גדול והמקום שבין כל שתי שורות מסך נרון כדון קרסת הכרם שהוא שש עשרה אמה אלף חרבה השורה האמצעית לדברי ת"ק לא בעינן ביניהם שיעור קרסה כיון דלא נשמיר כרם ולא דמי לכרס כו' . וסי' שורות דבי ארכה אמצעית אחי נשאר כרם הלכך בעי המקום

לענין חולה לה והבט לענין חוכה . וזה שאמר בריו' הסמיירו חוכה יותר מחולה לה . וטעמא דריוקו ח"א דלון טדה פחות מד"א וכו' כדלעיל ר"פ ור"מ בהבזרו חזר בו ופי' למתני' בשורות של ג' ב' : (יא) כל' ולא משום אסורי' הר"ש . מ"ז אמה לא יביא זרע לשם . ור"י אחא לטווע למ"ק : שאלו מתחלה נטעין ה"ז מותר בשמונה אמות : (ט) הנוטע את כרמו על מ"ז אמה מ"ז אמה מותר להביא זרע לשם' אמר ר' יהודה מעשה בעלמון באחד שנטע את כרמו על מ"ז אמה והיה הופך שער שתי שורות לצד אחד וזורע את הניר . ובשנה האחרת היה הופך את השער למקום אחר וזורע את הבור ובא מעשה לפני חכמים והתירו רבי מאיר ור"ש אומרים אף הנוטע את כרמו על שמונה (כ"א שמונה) אמות מותר :

אם תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערביה וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערביה וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערביה וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה

א"ל בכסף ירו' הורע

מ"ז אמה : מותר להביא זרע רשם . ולין לריד להרטיק אלף ששה טפחים מן השורה [בעבודת גפן יסודית] . צלמון . שם מקום : הופך שער שתי שורות . כרם גדול היה שלל שורה רסוקה נשכרתה ט"ז אמה ולא היה רובה (יא) לסכך גפנו ע"ג תבואתו והיה מזרף השורות שמים שמים ורשטי הגפנים דהיינו השער של כל שמים שמים הפך לזר אחד אלו כלפי אלו ונשאר המקום פנוי מלר זה ומלר זה וזרע אלף שמינים ו' טפחים ולשנה אחת עשה להפך סכך היה דרכס מקום שזורעים בו שנה אחת לשנה אחרת נטעים אותו בור בלא חרישה ובלא זריעה : אף הנוטע את כרמו על שמונה שמונה אמות מותר . קמברי כיון דרחוקות השורות ח' אמות הוה ליה כגפן יסודית ומניח סמוך לשורה ששה טפחים וזורע את השאר . ולא בעינן שש עשרה אמות אלף ככרס סוכך אלף כנוטע משקרא כי מרטיקי שמינה אמות דיו וכן הלכ' :

גמרא ברבות דף כו ע"א הלכה ה נלה כלי החיצון דנעצ דמלכות דבריאה ארקה למד

איבעיא להו מעה ולא התפלל מנחה מהו שיתפלל ערבית שתיים

אם תמצוי לומר מעה ולא התפלל ערבית מתפלל שחרית שתיים משום דחד יומא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד אבל הכא תפלה במקום קרבן היא וכיון דעבר יומו בטל קרבנו או דלמא כיון דצלותא רחמי כל אימת דבעי מצלי ואזיל . ת"ש דא"ר הונא בריה דרב יהודה א"ר יצחק א"ר יוחנן מעה ולא התפלל מנחה מתפלל ערבית שתיים ואין בזה משום עבר יומו בטל קרבנו . מיתיבי מעוות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות . מעוות לא יוכל לתקן זה שבטל קרית שמע של ערבית וק"ש של שחרית או תפלה של שחרית או של ערבית . וחסרון לא יוכל להמנות

אם תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערבית וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערבית וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה תמלי לומר . כלומר אם השיגי בשאלתי ממה שאמרנו טעם ולא התפלל ערבית וכו' : כוון שער יומי בעל קרבנו . ואינו מקריבו ביום אחר אש זמנו קבוע כוון מוספין של כל יום יום : מגדיל בראשונה . פסם ראשונה

להמנות זה שנמנו חביריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם א"ר יצחק א"ר יוחנן הכא במאי עסקינן שבטל במזיד אמר רב אשי דיקא נמי דקתני בטל ולא קתני טעה שמע מינה ת"ר טעה ולא התפלל מנחה בע"ש מתפלל לביל שבת שמים טעה ולא התפלל מנחה בשבת מתפלל במ"ש שמים של חול מבריד בראשונה ואין מבריד בשניה אם הבריד בשניה ולא הבריד בראשונה שניה עלתה לו ראשונה לא עלתה לו :

רש"י

להפסד שזמנה עכשיו והשנים נמי לא עלתה לו לשל שבת הוחיל והכריל בה גילה דעתו שאינה של שבת והיא תחשב לשל ערביה :

זוהר מצורע דף נב ע"ב ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

וידבר ה' אל משה לאמר : זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו וגו' . ר' אבא פתח גורו לכס מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תרעון שרון . ר' יסמי תאורחא דכשרי' ולא יעבר על פתגמי אורייתא ולא יתנשי מיניה דכל מאן דלא לעי באורייתא ולא אשתדל בה נויפסא הוא תנב"ס : ר' חיקא הוא מנייה : לא שריה שכינתא עמייה ואינון נטורין דלזלין עמייה אסתלקו מניה ולא עוד אלא דמכריון קמיה ואמרי אסתלקו סוחרני' דפלגיא דלא חס על יקרא דמאריה ווי ליה דהא שבקושו עלאין ותתאין לית ליה חולקא בארחא דחיי' וכד איהו אשתדל בפולחנא דמאריה ולעי באורייתא כמה נטורין ומניין לקבליה לנטרא ליה ושכינתא שרייה עליה וכלא מכריו קמיה ואמרי סבו יקרא דליוקני' דמלכא סבו יקרא לבריה דמלכא אהנטי' הוא בעלתא דין ובעלמא דרתי' זכאס חולקיה ת"ס בלישנא בישא דאמר נחש לאתחא גרוס לאתחא ולאדס למגור עלייהו מיתהו על כל עלמא : בלישנא בישא כתיב ולשונס חרב חדה : בנ"כ גורו לכס מפני חרב מפני לישנא בישא כי חמה עונות חרב מאי כי חמה עונות חרב דא חרב לסי דתנן חרב אית ליה לקב"ס דביס דאין לחייב' הס"ד חרב לסי מלאס דס : ומרבי תאכל בשר : ובנ"כ גורו לכס מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תרעון שרון שרון כתיב בנין דתרעון דהכי אתדן מאן דאית ליה חרב בלישניה אזמנן ליה חרב דשני כלא הס"ד זאת תהיה תורת המצורע :

הרכבה פסוקה יוסף רחק מוסר

ה"ס הלכות מעשה הקרבנות פ"ה תשעה לרכיבו ונסה דף ג ע"ד

(א) כל הובתים אין שוחטין אותן לבחילה אלא בסבין סבלי שרת ואם שחט בכל דבר ששוחטין בו ההולין אסילו בקרייתא של קנה כשרין : (ב) וכל הובתים שקובל מ"סם פחות מכדי הויה לא נתקדש הדם וצריך להתבונן לקבל כל הדם כיצד הוא עושה אהו הסינים ב"דו ומיציאן עם הורדין לתוך המורק ושוחט שנים או רוב שנים כדי שי' קבל הדם כולו בכלי : סגוביה הסבין למעלה כדי שלא ירד הדם מעליה אלא מן הציא"ר דם שבסבין סגוביה בשפת המורק אויר הכלי הרי' הוא כבלי : (ג) היה מקבל הדם ונחתו שולי המורק קודם שיגיע הדם לאויר המורק נפתח לא נתקדש הדם שהצ"י שאין סופו לנוח אינו כמנוח :

אליו והס תלילי ארץ הנכבדים ויתן להם חנינה יותר מהמלחו על הרחוקים והפחותים * ואחר ונשמות חני עשיתי לקרבנת אל העליונים חף ע"פ שהגיע והכל מעשה ידיו וכמוסו והלוחות מעשה אלהים הנה * ועוד אחרו רבותיו שלשה שוחפים ים בדרס חניו וחמו והקב"ה ולפי שאין לאכ ולאם שוחפות בנשמה על כן אחר ונשמות חני עשיתי ואמר ונשמות חני עשיתי וירד על אחרו כי רוח מלפניו כי עניינו

מצות השם

נגעים פי"ד סוטה טז ה"ה ה' ט"ז פ"ה ס"ה ח"ה ק"ו ח"ה ע"ו רלו

קער (ע"ג) מ"ב לטהר מצורע המוחלט ביום טהרתו שח"א זכאס חרב למען תרעון שרון שרון כתיב כנע אית לון לבני נשא לאשתדל באורייתא ולא יתנשי מיניה דכל מאן דלא לעי באורייתא ולא אשתדל בה נויפסא הוא תנב"ס : ר' חיקא הוא מנייה : לא שריה שכינתא עמייה ואינון נטורין דלזלין עמייה אסתלקו מניה ולא עוד אלא דמכריון קמיה ואמרי אסתלקו סוחרני' דפלגיא דלא חס על יקרא דמאריה ווי ליה דהא שבקושו עלאין ותתאין לית ליה חולקא בארחא דחיי' וכד איהו אשתדל בפולחנא דמאריה ולעי באורייתא כמה נטורין ומניין לקבליה לנטרא ליה ושכינתא שרייה עליה וכלא מכריו קמיה ואמרי סבו יקרא דליוקני' דמלכא סבו יקרא לבריה דמלכא אהנטי' הוא בעלתא דין ובעלמא דרתי' זכאס חולקיה ת"ס בלישנא בישא דאמר נחש לאתחא גרוס לאתחא ולאדס למגור עלייהו מיתהו על כל עלמא : בלישנא בישא כתיב ולשונס חרב חדה : בנ"כ גורו לכס מפני חרב מפני לישנא בישא כי חמה עונות חרב מאי כי חמה עונות חרב דא חרב לסי דתנן חרב אית ליה לקב"ס דביס דאין לחייב' הס"ד חרב לסי מלאס דס : ומרבי תאכל בשר : ובנ"כ גורו לכס מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תרעון שרון שרון כתיב בנין דתרעון דהכי אתדן מאן דאית ליה חרב בלישניה אזמנן ליה חרב דשני כלא הס"ד זאת תהיה תורת המצורע :

יום ב תורה

להמשיך מתי"ס דו"ה יהוה נפסי יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה ויהוה סיה יסידה ד דמילי יוד אל סס ב"ן שכעשים בניקוד מולס :

א והוזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושרה את הצפר החיה על פני השדה : א וירי על דמדבי מן סגירותא שבע זמנין וירביניה וישלח ית צפרא חיתא על אפי חקרא : ב ובכס המטהר את בגדיו וגלח את פל שעריו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אר המחנה וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים : ג ויצבע דמדבי ית לבושוהי ויגלח ית פל שעריה ויסחי במיא וירבי ובתד בין ייעול דמשריתא ויתב מברא דמשבניה שבעא יומין : ד והיה ביום השביעי יגלח את פל שעריו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת פל שעריו יגלח ובכס את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר : ה ויהי כיומא שביעאה יגלח ית פל שעריה ית רישיה וית דקניה וית גבני עינוהי וית פל שעריה יגלח ויצבע ית לבושוהי ויסחי ית פסריה במיא וירבי : ו וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלושה עשרונים סלת

(חג לישראל) ח"ג כז מנחה

מנחה בלילה בשמן ולג אחד שמן: ד וכימא תמינא יסב תרין אמרין שלמין ואמרתא הדיא בת שתה שלמתא ותלתא עסרונין סולתא מנחתא דפיקא במשה ודונא חד דמשחא:

נביאים מלכים ב ז

למשך מנ"ה ד"א צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנא אדני נשמה דסוד יהוה סיה יסירה דלנא יהוה סיה יסירה דסוד אל סם ב"ן שבסיה:

ויאמרו איש אל-רעהו לא-בן! אנחנו עשים תיום הזה יום-בשרה הוא ואנחנו מחשים והבינו עד-אור הבקר ומצאנו עון ועתה לבו ונבאה ונגידה בית המדק: ואמרו גבר להבריה לא כשר מה דאנחנא עבדין יומא הדין יום בסורא הוא וארו אנחנא שתקין ומורכין עד נהור צפרא ועדננא חובא וכען אתו ונתממי ונחוי בית מלכא: ג ויבאו ויקראו אל-שער העיר ויגידו להם לאמר באנו אל-מחנה אדם והנה אין-שם איש וקור אדם פי אם-היום אסור והחמור אסור ואהלים באשר המה: ג ואתו וקרו לנמרי-תרע קרתא וחוואו להון למימר אתינא למשרית ארם והא לית תמן גבר וקל אנש אלהן סוסין אסירין והמרין אסירין ומשפנין במא דאנון: ג ויקרא השערים ויגידו בית המדק פנימה: ג וקרא נמרי תרעא וחוואו בית מלכא גניו: ד ויקם המדק לידה ויאמר אל-עבדיו אנידהנא לכם את אשר-עשו לנו ארם ידעו פירעבים אנחנו ויצאו מן-המחנה להחבה בהשדה בשדה חרי לאמר פיר-יצאו מן-העיר ונתפשם חיים ואל-העיר נבא: ד וקם מלכא בליליא ואמר לעבדוהי אחוי בען לבון ית דעבדו דנא אנש ארם ידעין ארי כפנין אנחנא ונפקו מן משריתא דאממרא בחקלא למימר אם יפקון מן קרתא ויגידונון פד חייין וקרתא גיעור:

מצודות דוד

רשי"י

(א) לא כן: לא טוב וישר כמו ולא יכין לדבר כן (שופטים (3)) היום סוס וכו' כי היום יש בו מה לבשר טוב ולאחר שחוקים תלכרז וחס נתחנך הסוקר הלא יודע למלך עיי אחריי ונלמס צעיון על מה של מהרנו לבוא ולכשר: (3) שער העיר שער העיר: אסור קסור על האכנס כדרכו כמשו מואו כמשר היו סם: (ג) ויקרא העיר שער העיר קרא אל שומרי שער בית המלך ואמר להם הדברים האלה וחס כגירו הדבר לבית הכנימי מקום מושב המלך: (ד) את אשר וכו': הערה והתבוננא אשר עשו כי ילאו להמילא מה לאכול כי לגודל רענון לא יחמונו עד יחקונו על הדבר:

למשך מייסוד ומלכות ד"א שין דלת יוד נפש שין שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה דיסוד א אר אדנ אדני נפש אדני רוח אלק דלת נון יוד נשמה דמלכות ין דין וו דין סיה יסירה דיסוד יהוה סיה יסירה דמלכות אל סם ב"ן שבסיה:

א ער-שדה איש-עצל עברתי וער-פרם אדם חסר-לב: א על חקלא דגברא עמלא עברית וער פרמיה דבר נשא חסר רעינא: ב והנה עלה כלו! קמשונים פסו פניו חרלים ונדר אבניו גהרסה: ב והא סליק בליה יערי וכסו אפוי הודלי וסינא דכיפוי אתעקרו: ג ואחזה אנכי אשית לפי ראיתי לקחתי מוסר: ג והזית אנא ושמית לפי וחמית וקבלית מדרותא: ד מעט שנות מעט תנומות מעט! חבק ידים לשכב: ד קדי תנום קליד תדמוך קליד תשום ידך על חדיך ותדמוך:

רשי"י

איש עלל * שאינו חוזר על גרסה למודו: קמשונים: חוקים: (א) על סדה וכו' יוא ענין מלייל לומר סהס התבוננא חרולים קוליס * ונדר אבניו כהרס * משנה תלמודו: ממשסה בעלל: (3) כולי * על כל השדה טלה קוליס כי בעבור העללות לא חרש כראוי לחמוך טרשי הקוליס לכל יגדלו: ונדר * האכניס טהיס טביב וכהרס כי העלל סר השגחתו: (2) והחמר * וכאשר ראיתי אני את כל זה שמתו בני לבסין מה העללות עושה וכאשר ראיתי לקחתי מוסר לעוזב דרך העללות: (ג) מעט שנות * ר"ל ראיתי כי דרך הכון למעט שנים ותמונה וכו' חסוק ידים * דרך השוככ לנוח מחנך ידים זה כוס:

עיקר תו"ש

משנה עירובין פרק ד ברטוריה

בדין או בסהר לפי שדרך הוא כמשוליותו פרק ד מי שהוציא אוהו עכו"ם. לאנסו סוך האדם מוליכין אותו אל עיר הלך קחתי לתפוס: או רוח רעה. שכנסם הולוכו בני עיר. אלא שאם אירע לפעמים שלא בו סד וטרפה דעסו וילא סוך לתפוס וסוי יוכלו לבוא אל עיר מפני סבה ומקרה שיתפוסו למקום אחר המשתמר החזירוהו כאלו לא יצא. כמו דביר או סהר לכך כלי אמצעי הגבורה דמלכות דיצירה א לדים וסרי כל העיר לו כד"א סני גבייהו נתפסו: (ב) אה"כ דבעיר נמי גזרו דסא וודאי משמע דלכל מה שסוחר בדבירי ר"ג וראב"ע קמפלגי. החזירוהו כאלו לא יצא הוליכוהו לעיר אחרת נתנהו בדין או בסהר. רבן גמליאל וראב"ע אומרים מהלך את כולה ר' יהושע ור' אבא ר"א. אחרת יוסרי סיה מוקפת מעשה שבאו מפרנדיסין והפליגה ספינתם בים

בדין או בסהר סון מוקפין והקיפן גדול: מהלך את כולה. דסוליל ומוקפת מצינוס סרי סיה כד"א: רבי יהושע ורבי עקיבא אומרים אין לו אלא ד' אמות. דכיון דלא שבת כחזיר מצינוס מצבור יוס לא מהני ליה מצינוס ורבתי פירשו משוס דגזרו דיר וסרר (א) אטו צקסע סאין לה מצינוס וצקסעה כולי עמלא מודו דאין לו אלא ד"א: מפרנדיסין. סם מקוס: והפליגה. כשסא מטרקסע משפת סיס וכנסס בלמנעו קרי הפלגה לשון פלגי מים:

הלכו את כורה . היו מהלכין בכל הספינה
 ואפי"פ שהספינה הלכה בשבת ויאה חוץ לחסום
 היו כמו שילא חוץ לחסום וימתן בדיר או בבהר
 שהספינה מוקפי מחילות : שרצו להחמיר עד
 עצמן . דלדידהו נמי
 דגזרי דיר וסבר אטו
 בקעה בספינה כ"ו שהיא
 מהלכת הוה מותר
 להלך את כורה (ג)
 ועוד שהרי שבתו באויר
 מחילות מעבוד יום אלא
 שרצו להחמיר (ג)
 זהלכה כרצון גמליאל
 וכו"ל בן עזריה : (ב)
 לגמל . מקום שהספינות
 חונות כשיוצאים מן
 הים אל שפמו : מה
 אגזו לירד . מן הספינה
 לתוך העיר כלום באנו
 מחוץ לחסום משחסיכה
 והאי נמל לאר מוקף
 מחילות הוה דמי הוה
 מוקף מחילות הוה קאמר
 רבנא גמליאל לעיל כנתנוהו
 בדיר או בבהר דמהלך
 את כולה : שכבר הייתי
 מסתכל . כשפותר של
 קנה הלול שהי' מתוקפת
 למות לפיית אלפים
 אמה : (ג) מי שיצא
 ברשות . כגון לעדות החודש או להציל מן
 העכו"ם או מן הנשר : כבר נעשה מעשה .
 ואיך צריך ליתן . יש לו אלפים אמה לכל
 דוח . ממקום שנאמר לו : כאלו לא יצא .
 בני קאמר אם היו אותן אלפים אמה הנתונות לו לכל רוח ממקו' שנאמר לו נכנסת לתוך אלפים
 של חסום ביתו כאלו לא יאל מחסומו דמי והולך עד ביתו והרי הוא כבתולה : שכל היוצאין
 להציל חזורין למקומן . ה"ק שכן מצינו קולא אחרת בכל היוצאין להציל מן העכו"ם ומן המפלות
 שמפני שיאלו ברשות החירו להס לחזור בכלי זיינן למקומן (ד) ולא הצריכו להניח כלי זיינן
 הכי נמי הקילו להו שיאל ברשות להיו כאלו לא יאל : (ד) מי שישב בדרך . לנוח ולא היה
 יודע שהוא בחסום העיר ושכח לו שם וכשעמד ראה שהוא סמוך לעיר ובתחומו : לא יכנס
 דעיר . להיות באנשי העיר אלא ממקום ששכח לו ימרוך אלפים אמה (ה) ועד מקום שיכלו
 ילך בעיר וחזו לא : רבי יהודה אומר יכנס . וילך כל העיר וחזוה לה אלפים אמה בכני העיר
 והלכה כרבי יהודה : בלא מתכוין . שלא ידע כשחסיכה לו שהוא בחסום העיר ולא נתכוין
 להיות שבתו בעיר אלא במקומו . (ה) יש לו אלפים אמה לכך רוח . דסבר ר' יוחנן בן
 נורי חפזי הפקר שאין להס דעת בעלים קוני' שבתה במקומו ויש להס אלפים אמה לכל רוח
 והיטן שאין לו דעת בשעה שקונה שבת' דינו כחפזי הפקר ויש לו אלפים אמה לכל רוח
 ורבנן סברי חפזי הפקר אין קוני' שבתה במקומו אלא הווכה . כהן מוליכין למקום שהוא יכול ליתן

ה"ט

כ"י : (י) ומטעמא אחרונה הואיל ונישור קונה
 ימן נמי קונה בדפרשי' : (י) היינו בלא רשטו
 ובפישוט דיום ורגלים נכנס הרשט . מו' : והוא
 באמצען . נטר עד הכא וה"ס לכתרי כ"י
 דכמשה קמייחא : ומודה
 ר"י . והיינו דל"ב
 דרבנן סברי ד' לכל דרדיו
 היינו על ס' ס' ור"י
 סבר לחד רוח וחזו לא :
 (ח) דחפזיו כרגליו
 בדתן בהקמה והכלים
 כרגלי הבעלים : (ט)
 וחסוכה לו היינו אס'
 ירעה ליתן לבימו אבל
 לפיקרו של אינן אזיל .
 וא"ד כגמ' דחסיכה לו
 אס' ילך מעט מעט אבל
 כי רשטו נמי להס וכן
 הסכמת הפוסקים : (י)
 והא דכפ"ג מ"ד אפינו
 למ"ד דספק מרוב אינו
 ערוב מ"מ יש לו אלפי'
 שמבימו כמ"ס הר"ב שם
 ול"א שלא יזון ממקומו .
 החס בעומד בעירו לא
 עקר דעתו מעירו ודעתו
 שאס' לא יקנה לו שם
 שבתה שיהיה לו חסום
 לתוך של חבירו : מביאין ואוכלין . כחוד שתי אמות וכלכד שלא יפשוט זה ידו לתוך שתי
 הסחינות שאין לו בהם כלום ויוציא להס פחו או חפזיו (ס) : והאמצעי מובלע ביניהם . כ'י
 אמותיו כחוד של זה וב' אמותיו כחוד של זה : הוא מותר . עם כל אחר פונה לכאן ומשמש
 עם זה ופונה לכאן ומשמש עם זה : לשרשה הצרות . והס זו אלא זו : פתוחות לרה"ד .
 דכל אחר רשות לעצמה ואין להס דריסת רגל זו על זו דהשתא אינן אסורות זו על זו . עירבו
 שתייהם עם האמצעית היא מותרת עמהן וכ"י . ורבנן אפליגי עליה דר"ס כהא ודאמרי כולן
 אסורות זו בזו והשתא קאמר להו ר"ס והלא זה הדבר שהיו ב' והאמצעי מובלע בנתים והאס'
 מודים שהוא מותר עמהם והס מותרים עמו דומה לשלשה חצרות ואמאי קא מפלגינן עלי בשלשה
 חצרות ואמרי ליה רבנן החס בשלשה חצרות מתוך שמרגיסי הס שמיס הסחינות האסורות זו
 בזו יבואו להוציא מזו לזו האמצעית לא יכסה אדעתה ולא מדכרא להו דאמרי שמא אחר
 מדיורי האמצעית שמתר בזו ובזו הוא שמוציא אבל הכא כ"י אכשיס אי אחי סד משני הסחינות
 לאפוקי לתוך כ"א של הסחינן האחר האמצעי יסיב אדעתיה ומדכר ליה והלכה כר"ס כ"י חצרות
 שבי' הסחינות כלכד אסורי' זו עם זו : (ז) והיה מכיר אילן או גדר . שיכול להגיע שם (ט)
 קודם שחשך אלא שהוא עייף והואה לנוח במקומו : דא אמר כרום . הואיל ולא פירש
 איהו ד' אמות כמר לו ממחיתו של אילן לאו שבתה היא ואין לו אלא ד"א (י) במקום שהוא
 שה שהרי לא קנה שבתה במקומו כיון שעקר דעתו מלשכות כאן וחסת האילן נמי לא קנה
 שבתה . והי"ט כשיס חסתו של אילן ס' אמות יוסר דאיכא למימר דהאי גיסא כמר או דהאי

ביטא בזה ולא הוי כיום אבל שבועה אמרי על
 ברחק מקלח ביתו יכיר בלמה אנלפיה דא"י של
 ברהה דאי בלמנע האילן בירר לו ד"א הרי היא
 מהן ואי מהאי ביטא או מהאי ביטא הרי היא
 מהן הילכך קנה שם
 שביטה: אמר שביטתו
 בעקרו. הואיל וסיים
 מקומה אותה שביטה
 קונה לו אלפים לגד רגלו
 ואלפים לגד ביתו.
 (ה) ואם אינו מכיר.
 אילן או גדר או שאינו
 בקי בהלכה. ואינו יודע
 שיועיל לו כשיאמר
 שביטתי במקו' פלוני ואמר
 שביטתי במקומי וזה לו
 מקומו. עגולות דבערי
 מקלט דמנייהו ילפינן
 אלפים אמה של תחום
 שבת כתיב וזה יהיה להם
 מגדשי ערים לזה אמה
 נוסח פחות דהיינו זווית
 ואי אמה נוסח פאלי' לשבתי
 שבת (יא) ורבנן דבעי
 מרובעות דרשי זה לרבו
 כזה יהיו כל שובתי שבת
 והלכה כחכמים: כטברא
 מרובעת.
 הרמב"ם לפי שאי אפשר
 לנשות מרובע מלומס
 בכיון תנא כטברא מרובעת כלו' בדרך שכי אדם
 רגילים לרבע אע"פ שאינו מרובע בלמנע:
 נישכר את הזווית: ארבע השאות שבלכסונו
 של מרובע העודפות על העגול שבתוכו: (ט)
 זהו שאמר. כגון זה שהוא בדרך ואין עמו
 פת דהשתא עמי הוא לו התיור חכמים לערב
 ברגלו דכתיבא ליה לר"מ עיקר עי. וב כפת וקולא
 הוא דלקילו גבי עמי או מי שבא בדרך ואין עמו פת לערב ברגלו
 כרגל. וקולא הוא דלקילו לגשור שאינו יכול לילך ברגלו לשלוח ערובו ע"י שלוח והלכה כר'
 יהודה ובין ר"מ ובין רבי יהודה שיש הם שהאומר שביטתי במקו' פלוני אינו קונה שביטה (יב)
 באותו מקום שאמר הא"י הוא עמי או כל בדרך שאין עמו פת (יג) אבל עשיר לריך שיטלח פת
 במקום שביטתו והאומר שביטתי במקום פלוני אינו קונה שם שביטה אלא"י יש שהות ביום
 שהיה יכול לרוץ ולהגיע שם קודם שתחשך ואם אין כ"כ שהות ביום שבועה שאומר שביטתי
 במקום פלוני לא קנה שם שביטה: (י) מי שיצא. מעירו ששלחוהו אחשי עירו להוליך
 להם עירוב כדי שיוכלו לילך מאר לעיר שמערבין לה שהיה סמוכה להם שני תחומי שבת ויכולין
 לילך מזו לזו ע"י עירוב והעירור הכירו דאמר ליה עת סמה היא עת ננה היא (יד): הוא
 מותר לילך. למטר לאותה עיר אחרת שכיון שהמזיק בדרך כדי לקנות שביטה (טו) לטוף אלפ"י
 אמה

אלא אמרינן דכדעתו עומד. הר"מ: (טו)
 דכוותיה ג' לא יכנס אם עומד בלמה השלישית
 גמי: (יו) וז"ל הר"מ לא יכנס אם אמר שביטתי
 בעיר לא אמר כלום שהרי הוא חוץ לתחום שמים
 יוח' מאלפי' אמה ובמקומו
 נמי לא קני שביטה
 זה הוא כוונת הר"מ
 במ"ש שהרי גיל' דעתו ר"ל
 שאמר ועתי"מ: (יא) אלא
 כלומר לפי סברת
 האדם שיוכל לשער עד
 ט"ו אמות ולא יותר אבל
 אפשר לתחום ולשער שא"פ
 שיטעו כל כך. (יט)
 לא ראה דברי רש"י
 והר"מ שבי' וז"ל אמרי'
 לקמן בפ"ה אין מודרין
 אלא כחל של כ' אמה.
 וכל חבל וטבל מתמעט
 שתי אצות זה חופס
 מבאן זה מבאן. והאצות טפס ומאי' אכזב הרי
 ט"ו אמות: (כ) כדמסרי' ומדוחס וגוי' ומשחמון
 עכ"ל לקרפא:
 לאו מלתא היא: שתיים יכנס. ר"א לטעמיה דאמר והוא בלמנען שבסוף האלפ"י יש לו ד"א
 שמים מצד זה בתוך התחום ושתי' מצד זה לטוף התחום הילכך אם הוא עומד בלמה השנית (טז)
 יכנס והכללת תחומין מלתא היא ואין הלכה כר"א: מי שהחשיך. שהיה בא' מן הדרך
 ושכסה לו חוץ לתחום: לא יכנס. דבמקומו לא קנה שביטה שהרי גילה דעתו (יז) שאינו רואה
 לקנות שביטה במקומו ובעיר לא קנה שביטה שיש בינו ובין העיר יותר מאלפים אמה הילכך
 אין לו אלא ד' אמות כדין מי שיצא חוץ לתחום: עד ט"ו אמה. לאו דוקא (יח) דהוא הדין
 פחות או יותר מעט ואיך דמפרשי ט"ו דוקא ולא ידעתי ליטבי יפה (יט) המשוחו'. מודדי
 התחומין (כ) לעיירות ועשוין כימנן לטוף התחום: אין ממציין את המדות. לנשות סימנן בסוף
 אלפים עמם אלא כונסין אותן לתוך אלפים: מבני המועין. שאין מכירין הסימנן פעמים
 שיוצאים להלן ממנו וחוזרין ולאו אדעתיהו ומשום הכי רגילין תמיד לכנוס בתוך אלפים ומלא
 שאלו ט"ו אמות בתוך התחום הן וכיון שהיה זה אנוס שריק ליה ליכנס ולא ממערין ליה כי הוי
 דממערין למי שיצא חוץ לתחום דהתם הוא ליה לזכר ולתת דעתו שלא יאל' ואין הלכה כרבי שמעון:
גמרא עירובין דף כג ע"ב הלכה ה' ללא כלי החיצון דגבורה דמלכות דבריאה **אכדמם**
אמר רבי חנינא רגלו אחת בתוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום לא
 יכנס דכתיב אם תשיב משבת רגליך רגלך כתיב ותתניא רגלו
 אחת בתוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום יכנס הא מני אחרים היא
 דתניא אחרים אומרים למקום שרובו הוא גזרק איכא דאמרי אמר ר'
 חנינא רגלו אחת בתוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום יכנס דכתיב
 למקום שרובו הוא מרס. ורובו בתוך התחום היא גזרק כלומר בחר רובו שדין ליה וכיון דלא
 רש"י
 אם

אם תשיב משבת גלגך רגליך קרינן והתניא לא יכנס הוא ראמר כאחרים דתניא למקום שרובו הוא נזרק ר"א אומר ב' יכנס ג' לא יכנס והתניא ר"א אומר א' יכנס ב' לא יכנס ל"ק הא דעקר חרא וקם אתרתי הא דעקר תרתי וקם אתלת והתניא ר"א אומר אפי' אמה אחת לא יכנס כי תניא ההיא למודר דתנן למודר שאמרו נותנים לו אלפים אמה סוף מדתו כלה במערה :

רש"י

אפי' אמה אחת מן תחום עיניו רובו נהוך התחום יליכך יכנס : כו"ל דלמך ר' חנינא : מהתינן דעקר מדא' שאל מן סא' ועומד בשניה וכי קאמר אם בשנים עומד יכנס וברייחא דקמייהו שמי' לא יכנס שאל מן הסתי' : למודר ש' שחטה לו ואמר שביחתי במקומי ומודר אלפים ארבע איתו יכול לטבור מן אלפים :

וזוהר מצורע דף נג ע"ב ת"ת דליתוימ יוד הא ואו הא

פתח ר"י בתנאי דאורייתא ואמר ע"ן חיים היא למחזיקים בה ותומכים מאושר ע"ן חיים דא' אוריית' דאיהי' אילנא עילאא דבה ותקיף תורה אמאי חקרי תורה בנין דאורי' וגלי במה דהוה סתים דלא אחידע חיים דכל חיים דלעילא בה אחליליו ומנסי נפקין למחזיקים בה לאינין דאחדן בה דמאן דאחיד באורייתא אחיד ככולא אחיד לעילא ותחת : ותומכים מאושר מאן תומכים אלין דמטיילין מלמי' לכיסן של ת"ח כמה דאוקמוס ותומכים זכאי לנביאי מהמיני דיפקון מיני' : מאושר אל חקרי מאושר אלח מראשו אינין תמכין לאורייתא מראשו ועד סופו מראשו דא' רישא דכללא דחקרי ראש דכתיב מעולם נסכתי מראש וראש דא' חכמה דאיהו' רישא לכל גופא וגופא אחפשט ביה עד סיומא דשית' סטרי' ותומכים כד"א שקי' עמודי שש דמטיילין מלמי' לכיסן של ת"ח אינין תמכין לאורייתא מרישא עד סיומא דגופא וכל מסימנותא ביה תליא ואחמך וזכי לבנין דיתחזון לנביאי מהמיני :

מוסר

משברי קדושה לר"י דף ד ע"א

יוסף לחק

הרבה פסוקה

כר"ס הלי נעשה הקרבנות פ' ד

מעיקרי התשובה הלכה כמעשה כמו שנאמר וגם עתה נאם ה' שוכו עדי כלל לכנס בלוס וזכי ונחמד ואחריו ז"ל הלכו ובעיניו עני סרוריו הסתא וכן כתיב ולח תמרוני אחרי לכנס ואחרי עיניכם : לכן נאמך יוסף עון סרוריו כמדת תשובתם כנגד מדת משובתם כי יחפך עון ככח התפאים במירומו ואכתחו וכצד אשר סטוריו איתו כמו שכתוב כי רוח מלפני יענוף ונא' לב נבדו ונדכח אלטים לא תהום * והמשל על זה מן הכלים הסתאים אשר סן בסרי' מתחלתם סררו כמו שכתוב תמור וכירי' יחזעו עיניכם יסבר דמשיה כח נחמך פלגי מוס ירדו עיני על לא סמרו תורתך לא אמר על לא סמרתו תורתך אלל אמר לא סירו כי סם סמנו כחמא על כן סורדתי פלגי מוס * (ג) ודלא יופחד ממונס עונותיו כי ים עונות סבהשיבס וולט כפרתו ויסורי' מתקין כמו שנאמר כי עוני אגיד חלמך מחשאתי וענין הינון על סעבר וענין הילאנס על סעמיר ועוד שנית ודלג אוליו הוא מקאר כחוכה סתכוכס ילמר וכמירוחו וכלוס וכבי'] עם כי סרבעס לער וסרבעס כבי' זחל ויירח אוליו לעונות זכ : סרבעס אשה ולא סהלי'ס מקן לא על עונותיו ובאשר יכנס בלוס נפשו ומי ססחנון כנדל ומיוד עבודת כבודא על יאיריו וכי און קץ לרעה המתוס אה פיו כל אשר יחפך כענוס וכדרכי סהשיבס כלל מלמר אלו וסכס למעט כעיני :

נעשו כי י"ד סוכה פז נזיר דף מ סה"ד ה' ק"ל פי י"א סה"ת מ"ע קי"ח וע"ש העשם למה חכם הנלחח המורע והכחת קרבנותיו למה זרי' שעת הנלחח המורע והכחת קרבנותיו תחלה ח" סמך עשין רל"ז : **קעה** (פ) מ"ע לגלח המורע המוחלט ביום השביעי לעותרו שנא' וביום השביעי יגלח את כל שערו כו' זהו חללחת שנייה של מורע וזריך ג"כ בהן שבגלח כמעט כל השיער שעל כל הגוף ומכנס בגדיו וטובל ויטער מלמלא אחרים והוא ככל טובל יוסואולל כמעט העריב שמעו אולל כתרומה ועדיין הוא ממוסר כפורים ואסו' בקדשים עד שיצוא כפרתו הקרבנות דכמוך סיי קע"ו וכוהג ככ"מ וככ"ז ככ"ל כסוף סיי קע"ע :

כריתוף דף ח נעשים פי יד אור מ' סה"ד ה' חסרי כפרה פ"ד ופי' שגגות פיי סה"ת מ"ע ע"ן ע"ש סמך עשין רכ"א **קעו** (פא) מ"ע שיצוא המורע המוחלט קרבנות ביום ח' שנא' וביום השמיני יקח שני כבשים וכבשה אחת (ע' כלל טו) והשני כבשים הם א' עולה וא' אסס וכבשה היא חטאת (ושלשה) עשרונים סולת כלול בשמן למנחה) ולוג שמן זה מעשיהם . ביום המוסרת של הנלחח (שכ"י קעה) טבל המורע ועמד באסקופת שער נקויר ופיני למערב והכסה לוקח האסס כשהוא סו ומניחו עם לוג השמן במזרח והמורע מכניס ידו וסומך על ראש האסס ושוחטיו אותו מיד ומקבלים שני כהנים אח דמו אחד מקבל בבלי שרת וזורקו על הריש האסס ושוחטיו אותו מיד הדס בידו הימנית ומערה לידו השמאלית ובא אלל המורע הכהן מכפלים והמורע מבסוף ומכניס המורע ראשו וטובל בההן אלצבו ימנית בחוך הדס שככפו השמאלית וניהן על חוך (הוא גדר אלצבו שבאזון) און המורע הימנית וחס"כ מכניס ידו הימנית והכהן ימן על כהן ידו (הוא אנולל) וחס"כ מכניס רגלו הימנית וימן על כהן רגלו וחס"כ קריב סטאתו ועולתו : אחר שיתן הדסעל סבהמות נוטל בההן מלוג השמן ויוזק לחוך כפו של חבירו השמאלית (ואס יזק לחוך כק עמלו יאל) וטובל אלצבו הימנית בשמן שככפו ומה ב"ת קדשי קדשים על כל היה טבילה אלצבו בשמן וחס"כ יצא אלל המורע וימן מן השמן על מקוס דס האסס בחמוך וכסוכות והגיתר מן השמן שככפו ימן ועל ראש המיטהר . ושירי הלוג שמן נאלל לזכרי כהונה כשאר קדשי קדשים והאולל מלוג השמן קודם שיתן מתן שבע ובהסוות לוקח כאכול קדשים קודם זריקה (שכ"י חמט) ואס און ידו משגת יקריב ככס ללכס ועשרון סולת למנחה ולוג שמן ושתי חורים אחר חטאת ואחר עולה (ע' סיי קכ"ד וע' כלל ט"ו) ואחר הבחת קרבנותיו והתור לאכול בקדשים וזוהג בזמן הבית בז"ו :

מקולות סה"ד ה' מקולות סה"ת מ"ע כט סמך עשין רמס י"ד סיי קלו קולת רח :

קעז (פג) מ"ע שיטבול טמא בארבעים סאה מים לטהר שואמר ורחץ את כל בשרו במים מיססכל גופו עולה כהן והס אמה על אמה ברוס שלש אמות שיטורו ארבעים סאה (ע' כלל טז) וזריך שיטור הניס נקיין בקרקע . ומד"ס לא יהיו שאובין אבל מים חיים און זריך אלל הזב אלל הזבה ושאר כל הטמאין און זריכין מים חיים וזריך שלא יהא דבר סוף בין בשרו ושערו למים וכלים טמאים ג"כ נטהרו בטבילה חוך מכלי חרס שאין לו טהרה כמקוה וכי הרמזים כסוף פי מקולות דבר ברור הוא סהסוממות- והטהרות גזירות הכתוב הן וכן בגלל החוקים וכן טבילה מכלל החוקים שאין הטומאה טיט או לוואה סממבור במים אלל גזירות הכתוב הוא והדבר חלוי ככוונת הלכ ולפיכך אמרו חז"ל טבל ולא הומזק כאלו לא טבל ואין דעת האדם מברעת כזה אטפ"כ רמז ים בדבר כסס שמהכוין לטהר גופו כיון שטבל טהור כך המכוין לטהר נפשו מטומאות הנפשיות שהן ממשבות האון ודעות הרעות כיון סהסוכים לכלו לפרוש מלכות עינוות והביא נפשו במי הרע"טטהור הרי הוא אומר וירקמי עליכם מים סהסוכים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלויתכם אטהר אתכם וטוהג ככ"מ וככ"ז בז"ו :

יום ג תורה

להמשיך מט"ס דז"א יהוה נפס י יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא שמה יהוה חיה יחידס ה דמלוי הה אל סם כין כשעשיה בניקוד חולם :

א **והעמיד** הַכֹּהֵן הַמִּשְׁחָה אֶת הָאִישׁ הַמִּשְׁחָה וְאֶתְּם דַּפְנֵי יְהוָה
פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד : א וַיָּקִים בַּהֲנָא דַּמְדְּבֵי יַת גְּבְרָא
(הה כישראל חיג) כה דמדכי

דמדפי ויהיו קדם יי בתרע משכן זמנא : ב ולקח הפהן את-
 הפכש האחד והקריב אתו לאשם ואת-לג השמן והניח אתם
 תנופה לפני יהוה : ג ויסב פהנא ית אמרא חד ויקרב יתיה לאשמא
 וית לוגא דמשחא ויריס יתהון ארמא קדם יי : ג ושחט את הפכש
 במקום אשר ישחט את החטאת ואת העלה במקום הקדש פי
 פחמאת האשם הוא לפהן קדש קדשים הוא : ג ויכוס ית אמרא
 באתר דיפוס ית חטאתא וית עלתא באתר קדש ארי פחמאתא
 אשמא הוא לכהנא קדש קודשין הוא : ג ולקח הפהן מדם האשם
 ונתן הפהן על-תנוף און המטהר הימנית ועל-פהן יהו הימנית
 ועל-פהן רגלו הימנית : ד ויסב פהנא מדמא דאשמא ויתן פהנא
 על רום אנדנא דמדפי דימינא ועל אידיון ידיה דימינא ועל אידיון
 דגליה דימינא : ה ולקח הפהן מלג השמן ויצק על-פה הפהן
 השמאלית : ה ויסב פהנא מלוגא דמשחא ויריה על ידא דכהנא
 דסמאלא :

נביאים מלכים ב ז

לשמעון מנ"ה דז"ל צבאות נכס צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלכא ארני נשמה
 דהוד יהוה מיה יסודה דלכא יהוה מיה יסודה דהוד אל סס ב"ן שבעסיה :
 א ויען אחד מעבדיו ויאמר ויקחו נא חמשה מן הסוסים הנשארים
 אשר נשארו בה הנם בכל-המון המון קרי ישראל אשר נשארו-
 בה הנם בכל-המון ישראל אשר-תמו ונשלחה ונראה : א ואתיב
 חד מעבדוהי ויאמר וידברון פען חמשא מן סוסותא מן שארא
 דאשתארו בה הא אנון בכל המונא דישראל דאשתארו בה אם
 יברון הא אנון בכל המונא דישראל דספו ונשלחה ונחיו : ב ויקחו
 שני רכב סוסים וישלח המלך אחרי מחנה-ארם לאמה לכו וראו :
 ב ודברו תריין רכבי סוסין ושלח מלכא בתר משרית ארם
 למימר

מצודת דוד

הכס ככל המון ישראל . אס יחמוז מסוכים כס : שלל יסרוס (ה) אשר נשארו כס וכו' . לחומר חף אס הלויכ ומיה את
 איש כרי הכס בעיר הולח כסנת כרעב כשאר-כל ישראל אשר הרכבים אוןהזק דבר כי יהיו ככל המון ישראל הכשרים

למימר אוירו וחזו : ג וילכו אחריהם עד-הירדן והנה כל-
 הדרך מלאה כנדים וכלים אשר-השליכו ארם בהחפזם בחפזם קרי
 וישבו המלאכים ונגדו למלך : ג ואורו בתריהון עד ירדנא והא
 כל אורחא מליא לבושין ומגין דרמו אנש ארם פאתפעותהון
 למערק ותכו אנדנא וחויאו למלכא : ד ויצא העם ויבזו את
 מחנה ארם ויהי סאה סלת בשקל וסאתים שערים בשקל כדבר
 יהוה . ד ונפק עמא ובזו ית משרית ארם והוה סאה סולתא
 בסלעא וסאתן סעורין בסלעא פפתנמא דיי : ה והמלך המקיד
 את-השריש אשר-נשען עד-ידו עד-השער וירמסוהו העם בשער
 וימת באשר דבר איש האלהים אשר דבר בפרדת המלך אליו :
 ה ומלכא מני ית גברא דסמך עד ידוהי על תרעא ודישוהי עמא
 בתרעא ומית כמא דמליל גביא דיי דמליל כד נחת מלכא לותיה :

מצודת דוד

עיר כי כולנו מעוהדיסלמות ברעב והרכביםכאחד חתמו אס תמו ברעב : בחפזם ליום : אשר נשען ידו לחמול
 ישארו פס וחס לחוש כמה שיוקדם להם המיתה הלא יהיו ככל כעבא לבית אלישע וכמקרה שקחיו מופרש למה רמסו :
 המון ישראל שכבר חמו קודם להם ולזה נשלחה ונראה (ב) שני רכב : כי עב"ן לא רלו להכניס בסכנה פ"א שנים : אחרי נחמה ר"ל בדרך ארס : (ג) אשר השליכו . להקל משאם
 בעבור מטרות הניסם : (ד) הפקיד מיה אוחו אז לכיות שומר השער וירמסוהו ומרכו דחזק מרצו . העם הסולטים
 לשלול שלל רמסוהו ברגליהם :

כתובים משלי כד כה

לשמעון מנ"ה דז"ל שין דלת יוד נכס שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדוהי נשמה
 דיסור א אד ארני נכס ארני רוח אלף דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הו וף הו
 מיה יסודה דיסוד יהוה מיה יסודה דמלכות אל סס ב"ן שבעסיה :

א ובא-מתהלך רישך ומחסריך באיש מגן : א ותיתי ותדרךך
 מספנותא וצריכותא הוד גברא טברא : ב גס-אלה משלי
 שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך יהודה : ב אף אליו מתלוי
 דשלמה עמיקי דכתבו רחמוי דחזקיה מלכא דיהודה : ג כבד

אלהים

מצודת דוד

(א) ובא ר"ל איכ תעסו אז חף אס פעס . יביא לך העוני ובא מתהלך רישך . הדברים שחתם רש מהס ילאו לךחמולס :
 לא מתמיד כי הלך לס בדרך המתהלך בדרך שליחו מתעבכ זמן העתיקו . חזרו לרשם : הסתר דבר . כגון מעשה מרכבה
 רב במקום א' : ומחסורין . חף אס יבא לך חסרונם בעוטר לא יתעבכ החסרוןוכדורסאיש המלוכב כמגן לרדה אל הילחמי' שאין דרכו להתעבכ במקום זון התקומות וכפל הדבר בחיש :
 (ג) גס אלה יראה כי מתחלת הספר עד כהם היה מועתק ביד הכל ומכאן עד סופו לא היה מועתק כ"א בידו אשוי חזקים תלך ויהיה אשר העתיקו הדברים האלה מספרי שלמה אשר נזמנו לס ולזה אתר גס אלה משלי שלמה ר"ל עס כי
 לא נמלאו ביד הכל תי"ג גס אלה דבריו אשר העתיקו אנשי חזקיה והנם לחמנים על דברך שחסי שלמה ילאו (ד) כבוד

רש"י

רש"י

אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקר דבר : ג יקרא דאלהא מן
 דמטשי מלתא ויקרא דמלכי מן דבצי מלתא : ד שמיים דרום
 וארין לעמק ורב מלכים אין חקר : ד שמיא רמין וארעא עמיקא
 ולבא דמלכי לא מתבצי : ה הגו סיגים מכסה ויצא לצרף כלי :
 ה גבו סולאנא מן סמא דנפוק מן מן צרפא :

רש"י

ומעשה גראתיה : וכבוד מלכיה בכבוד חכמים וסיגים עשו
 לתורה וגרות סגורו י' לך לחקור ולדרוש הכל וכל מלכיהלון
 חקר : שמנה דינים באים לפניהם ולרבים לתת לה לכלם :
 הגו * משוך * סיגים * פסולת של חנופה שבו :

מצודות דוד
 הלוי * כבוד ה' הוא להסתיר דבר גדולה רוממותו כי א"ל
 לבוא עד התבל ומוצע להמשיע מלהרבות וכח"כ לך דומים
 ההלה (תהלים ס"ה) אבל כבוד מלכיה הוא לחקור דבר
 גדולות רומתם הכולל ואפשר לבוא עד התבלים א"כ המשיע
 יחשב כאלו כבר בא עד התבלית ומוצע להרבות מלהשיע :
 (ד) אין חקר * רובא לומר אלו ששם הדברים דומותם לזה שמי
 לב העלך כי הרבה משפטים באים לבניו ושאר עניני בני אדם
 ולר"ך לתת לה לכלם : (ה) הגו * כמו כאשר יוסר
 הסגים מן הכסף ילא אז ללרף כלי המורר כי יוכל אז לעקמו
 וליטירו כפי זרד המלכס :

ברטנורה משנה בתוכות פרק יב עיקר תוי"ט

פרק יב הנושא את האשה ופסקה עמו . (ב) דאי לא אמר אחס עדי כחור מטעם שלא
 בשטר וקנין או טאלמר לעדים

אחס עדי (א) שאני מחייב עצמי לזון את בתה
 שיש לה מאיס אחר : לכשתבא אצרי . כלומי

בלי אשעי דת"ה דמלכות דיצירה צבאות

אמה הייתי זנה * מולדך
 דה מונותיד דמקום
 שאמה שם . דק"ל כח
 אכל אמה בין גדולה בין
 קטנה כ"ז שהאם רואה
 והכן עד שם שנים אכל
 אמו ומייב האב לפרנסו
 (והוא) אכל אמו אם
 האם רואה (ב) בנותיהן
 גונות מנכסים בני
 חורין . ולא ממסועבדים
 שאין מנולאין למזון
 האשה והכנות מנכסים
 מסועבדים מפני תיקון
 העולם שאין הלקוחות
 יודעיסכנה ועלו המזונות
 כי היכי דלזרו להניח
 להם מקום לגבות : והיא
 גיוונת . אותה הכח

הנושא את האשה ופסקה עמו

כדי שיוזן את בתה ה'
 שנים * חייב לזונה ה' שנים נישאת
 לאחר ופסקה עמו כדי שיוזן את
 בתה ה' שנים חייב לזונה ה' שנים *
 לא יאמר הראשון לכשתבא אצלי
 אוננה אלא מולדך לה מונותיה
 למקום (ס"א שהיא) אמה וכן לא
 יאמרו שניהם הרי אנו זנין אותה
 כאחד אלא אחד זנה ואחד נותן
 לה דמי מונות : (ב) נישאת
 הבעל נותן לה מונות והן נותנין
 לה דמי מונות . מתו * בנותיהן
 נזונות * מנכסים בני חורין והיא
 נזונת מנכסים משועבדים מפני
 שהיא כבעלת חוב * הפקחים היו
 כותבין ע"כ שאזון את בתך חמש
 שנים

דכיון די' לה מונות מאחר
 כ"ו . איצטריך ס"ד דלא פסקו אלא כל
 זמן שלא נישאת . חו' : מתו . משום
 בנותיהן דאין להם
 מזונות

מזונות אלא לאחר מיתה איצטריך למתני
 אס מתו ולא שמעין דאין להם אלא מב"ס ואפ"י קמו
 מידו . אבל צנת אשתו ה"ה דאפ"י כספיה ה"ה
 יכול להשיעמו שהו"א יזוניה מהמסועבדין .
 המיגר : (ב) היינו כמסקנא
 צנמי דמוקי למתני
 בשקנו מירו או שחייב
 עצמו בשטר . כלומי * שזה
 לכחוב שטר * אבל בההו"א
 גוננא שכחב ה"ה *
 לעיל שאמר לעדים אחס
 עדי לא . דמלוה ע"פ
 צעדיסלא בני ממסועבדין :

שנים כל זמן שאת עמי :

(ג) אלמנה שאמרה אי אפשי
 לזון מבית בעלי אין היורשין יכולים
 לומר לה לכי לבית אביך ואנו זנין
 אותך אלא זנין אותה בבית בעלה
 ונותנין לה מדור לפי כבודה אמרה
 אי אפשי לזון מבית אבא * יכולים
 היורשים לומר לה אם את אצלנו
 ממש קאלמר שאס מתה
 אין לה מזונות ולא דמיא
 לנשאח ד"השאת בת
 מזונות היא זו אינה כ"ה
 (א) ודבר חממה הוא
 לדייק הכי וכי סגי ליה
 לכתוב את תהא יתבא
 אלא לא סגי ליה בלאו
 הכי וליכל למירן מיניה
 כ"ה : אבל צנמי הכי
 אימא נקטי' מדור אלמנה
 שכל כ"ה ש"מ דלא דייק
 כלל אלא דהכי נקטינן
 מקמאי * תוי"ט וי"ט :

כתובתה גובה כנגד כתובתה דברי
 רבי מאיר שאמר משום רשב"ג .
 וחכ"א כ"ז שהיא בבית בעלה גובה
 כתובתה לעולם . כל זמן שהיא
 בבית אביה גובה כתובתה עד
 עשרים וחמש שנים מתה ירשיה
 מזכירין כתובתה עד עשרים וחמש
 שנים :

כתובתה . כלומר לרבינו לתבוע כתובתה כחון
 כ"ה שנים ויקא כשנכבעה על כתובתה קודם
 שמתה הוא דירושיה יכולים לתבוע כתובתה אבל
 אם לא נשבעה על כתובתה אין יורשיה יורשים
 מכתובתה כלום שאין אדם מורים שבעה לבניו :

כ"ה שנים ויקא כשנכבעה על כתובתה קודם
 שמתה הוא דירושיה יכולים לתבוע כתובתה אבל
 אם לא נשבעה על כתובתה אין יורשיה יורשים
 מכתובתה כלום שאין אדם מורים שבעה לבניו :

כ"ה שנים ויקא כשנכבעה על כתובתה קודם
 שמתה הוא דירושיה יכולים לתבוע כתובתה אבל
 אם לא נשבעה על כתובתה אין יורשיה יורשים
 מכתובתה כלום שאין אדם מורים שבעה לבניו :

ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן ומחר: ה ויסק כהנא ית
 עקתא וית מנחתא למדבחה וכפר עלוה כהנא וידפי: ו ואם דבר
 הוא ואין יהו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו
 ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן: ו ואם מסבן הוא
 ולית ידויה מדבקה ויסב אימר חד דאשמה לארמא לכפרא עלוהו
 ועסרונא סולתא חד דפילא במישח למנחתא ולונא דמשחא:

נביאים מלכים ב ז ה

למסך מ"ס ד"ח צבאות נפס צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה נלמ אדני נשמה
 נסוד יהוה סיה יסודה נלמ יהוה סיה יסודה נסוד אל סס ב"ן שבעטיה:

א ויהו כדבר איש האלהים אל המך לאמר סאתים שערים בשקר
 וסאה סלת בשקר יהוה בעת מחר בשער שמרון: א והוה כד
 מליל נביא דיו עם מלכא למימר סאתן סעודין בסלעא וסאה
 סולתא בסלעא יהו כענדא הרין מחר בתרעא דשמרון: ב ויען
 השליש את איש האלהים ויאמר והנה יהוה עשה ארבות בשמים
 היתיה כדבר הזה ויאמר הנך ראה בעיניך ומשסלא תאבל: ב ואתיב
 גברא ית נביא דיו ואמר ואדני פתח פוין ומחית טובא מן
 שמיא יהוה כפתנמא הרין ואמר הא את חוי בעיניך ומתמן לא
 תיכול: ג ויהו לו בן וירמסו אתו העם בשער וימת: ג והוה ליה בן
 ודשו יתיה עמא בתרעא ומית: ד ואלישע דבר אל האשה אשר
 החיה את בנה לאמר קומי ולכי אתי אה קרי וביתך וגורי באשר
 תגורי כיקרא יהוה לרעב וגם בא אל הארץ שבע שנים: ו ואלישע
 מליך עם אתתא דאחוי ית ברה למימר קומי ואולי את ואנש ביתך
 ודורי באתר דכשר למדר ארי ומין יי פפנא ואה עתיד למיתי על
 ארעא שבע שנים: ה ותקם האשה ותעש כדבר איש האלהים
 ותלך היא וביתה ותגר בארץ פלשתים שבע שנים: ה וקמת
 אתתא ועבדת כפתנמא דנביא דיו ואורת היא ואנש ביתה

מצודות דוד
 (ה) ויהו כדבר * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 כשלים וחזר לפי שכתב דבר איש כהלכים וכו': (ב) ויען
 ואלו סמיכ שגלים וכו' * ויאמר * ואלו אמר לו הכניא כהן רואה וכו': (ג) ויסב לו כן * וכאלה אמר הכניא כן
 סיה: (ד) כאלה תגורי * כמקום שחלל לגור: ו גם

רש"י * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 סבע שנים * ויהו כדבר * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות

ואתותבת בארע פלשתאי שבע שנים: ו ויהו מקצה שבע שנים
 ותשב האשה מארץ פלשתים ותצא לצעק אל המך אל ביתה
 ואל שדה: ו והוה מסוה שבע שנים ותבת אתתא מארע פלשתאי
 ונפקת למקבל קדם מלכא על ביתה וער חקרה:

רש"י * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 אל ביתה ואל שדה * כמקום שחלל לגור: ו יהו כדבר * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 (1) אל ביתה * כי כתיב כי אחרים כהיותה כפלשתים:

כתובים משלי כה

למסך עיסוד ומלכות ד"א שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה
 דיסוד א ארד אדני נפש אדני רוח אלף דלת נון יוד נשמה דמלכות יו יהו וו יהו סיה יסודה
 דיסוד יהוה סיה יסודה דמלכות אל סס ב"ן שבעטיה

א הגו רשע לפני מך ויפון בצדק בסאו: א נתמירר רשיעא מן קדם
 מלכא ויתקן בצדקתא כורסיה: ב אל תתהדר לפני מך
 ובמקום גדלים אל תעמד: ג לא תשתכח קדם מלכא וכדוכתא
 דכרכבי לא תקום: ג כי טוב אמר לך עלה הנה מהשפילך לפני
 גדיב אשר ראו עיניך: ג ממוד דמב דנימד לך סק הכא מן
 דמשפילך קדם שליטא מן דחויין עיניך: ד אל תצא לרב מחר
 פן מהתעשה באחריתה בהכלים אתך רעך: ד לא תפוק בדניא
 מסרהבאית דלא תדון באחריתא כד יחמיץ יתך חברך:
 ה ריבך ריב את רעך וסוד אחר אל תגל: ה דינך דון עם חברך
 באחריתא ורוא אוחרנא לא תגלי: ו פן יחסרך שמע ודבתך לא
 תשוב: ו דלא נחסרך מן דשמע וטיבך לא הפיד:

רש"י * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 הגו רשע לפני מך * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 אל המך * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות
 אל המך * חזר ומפרש להם דבר הכניא שימות

מצודות דוד
 (ה) כגו רשע * כ"כ כאלה יוסר הרשע העיזר לפני המלך
 יסיה לו כסאו נכון בלוק משלי * כסרשע לפני עומד
 ומעשה את המלך לעשות בלוק: (ג) אל תתהדר אל תעשה
 עלרך הדר ויפס להתגלות כמלכותי פאר כאלה תעמוד לפני
 המלך ואל תחזוק עלרך לעמוד כמקום סגדוליהם והמשובים
 עומדים סס: (ג) כי טוב * יומר טוב לך לשבת כמקום
 השפלים והאומר יאמר לך עלה הכס לשבת כמקום הגדולים
 משתגבים לשבת יאמר לך השפל ווד לפני הכדיב ואל
 תשב כמקומו: אשר ראו * אשר כן ראו עיניך שיקרא כזאת אשר אומרים להעולם רבה: (ד) אל תלך * אל תתגרה
 במריבס מחר עד אשר תחקור חס * יש כזה דבר אשמה על שכינך כן פן לא תרע סוס תעשה בארית המריבס בעת יכלי
 אונק רעך לומר סלל לין אשמה בידו והנה סככלת עשו להתקוטע עד לא חקרה האמת: (ה) ריבך ריב * חף אלס
 מאלת כו אשמה אחר סחקירס מיה ריב ריבך רק עמו לבנות אותו לבד אבל לא תגלה סוד של אחר לסעיל פגס כבאותיו
 כדכירס שחיס ידועים לכל כו מה לך לסס לבחוס: (ו) פן יחסרך * פן כל סמוע יתיר לקרות לך הולך רכיל: וככתך
 כדכס אשר סוללת סופך לא סוכל להביב אחר ומהתערע ואל סוכל לתקן:

כמ ח"ג (חק לישראל)

פרק ח ייש נוחלין . יש קרובים שנוטלין את ומנחילין והאזי דלא קמי ים נוחלין ואזי משום קרובים כשהם ממסין ואף דכתיב למתני סיפא נוחלין ולא מנחילין . כשמתים הם מנחילין להם את ממונם : אב תנא נמי רישא נוחלין ומנחילין . ר"ש : (ה) את הבנים . דכתיב איש כי ימות וכן אין לו מדרשני קרא בדבוריה ולא אמר ונתתם כדאמר בכל והעברתם את נחלתו לבנות הפרי גבי האסין . ש"מ במקום בת אחת מעביר כלי אמצעי דנצה המלכות דיצירה א אל נוחלין ומנחילין . ויש נוחלין נחלה מאב (ה) ואי לא מעביר נחלה מן וא לא מנחילין . מנחילין ולא נוחלין לא נוחלין ולא מנחילין . ואלו נוחלין ומנחילין האב את הבנים . והבנים את האב . ונחלין ואי לא מנחילין ואי לא מנחילין . מן האב . נוחלין ומנחילין . האיש את אמו . והאיש את אשתו ובני אחיות נוחלין ולא מנחילין . האשה את בניה והאשה את בעלה ואחי האם מנחילין ולא נוחלין . והאחין מן זאם לא נוחלין ולא מנחילין . (ב) סדר נחלות כך הוא . איש כי ימות וכן אין לו . והעברתם את נחלתו לבתו . בן קודם לבת וכל יוצאי ריכו של בן קודמין לבת .

הוא כן קודם לבת אף מטא האם בן קודם לבת : והאיש את אשתו . דכתיב שארו זו אשתו (1) וקרינו הכי ונתתם את נחלתו שארו לגורעין ומוסיפין ודורשין (2) יכול אף היא מירשני (3) ח"ל וירש אותה הוא יורש אותה ואין היא יורשת

להם כי אם בת אחת ויורשתן . ר"ש . ואין לי אלא בת . בן ענין ק"ו כו' . גמי' . (ה) ולא כתיב שני מטות . הר"ש : (1) דכתיב והיו לבשר אחד וכתיב נמי שארה וגי' לא יגרע טר"ס . והיינו אליבא דמ"ד שאר' זו עונה . ועמו"ט : (2) גרע וי"ו מנחלתו ולמ"ד מלשאריו . ומוסיפין כי אחריות הללו זו ע"ג זו לעשותו כיבה אתה והיא לו : (3) דעיקר פשיטה הכי משמע ונתתם את נחלתו לשאריו . לאשתו . ולדרשיה הכי ונתתם את נחלתו את ימות . לשאריו וירש כלו' ונס הוא יירש את אשתו כו' ח"ל כו' דאומה מיוחדת ואתה לגלויי ארישא דגורעין כו' הר"ש . ובני אחיות . בני דינה נוחלין את ראובן שהרי דינה יורשת את אחיה ובניה בלאו כו' מכה . אבל לא מנחילין לראובן מכה אחתו דינה כל לירש והלא דינה עגמה לין וירשתן כדלמרון דהאם לין נחלת את בנה . ר"ש : האשה כו' . גמי' הא חו למ"ל הא תנא לי רישא האיש כו' דנוטלין ולא מנחילין . הא קמלין דאשה את בנה דומי' דאם בעלה מה הבעל לין יורש את אשתו בקצר (אם מת הוא קודם ואס"כ מתה היא יורשה וירשין אותה ולא יורשין) אף אשה כו' אין הבן יורש את אמו בקצר להנחיל לאחין מן האב אלא יורשי אחיה יורשין אותה כו' . ואחי האם אב קטן לה : יוצאי כו' . מדכתיב בן אף לו . עיין עליו . וכן ככלל כתיב אין לו למדרש עיין עליו . ואם יוצאי ירך עד סוף כל הדורות . יוצאי ירך קודמין לשל אחריו . וכי היבא דאמרי עיין עליו למטה . ה"נ אמרינן עיין עליו למעלה . שאם כלה זרעו לגמרי העבירו יורשי האב למעלה

למעלה (ט) בגמי' יליף לוי מקר' . ועמו"ט : יורשת אותו : (ב) כל הקודם לנחלה יוצאי (1) רש"ל הגיה ש"ל אחי כמת כו' וה"ק קודם יריבו קודמין . ואם אין יוצאי יריבו קיימין לאחי המת מן האב כו' ועמו"ט : ג' הקדים . תורה נחלתם אלא האב כי"ר ראובן שמת סמוך ילפין להו בגמי' . ועמו"ט . (יא) כלו' כלפי הארץ נחלקה הארץ כפי החשבון של יוצאי מקריו שנטלו בתורת ירושה מאבותיהם"ט ועמו"ט : (יב) ליוצאי מלרים . דכתיב וכתיב אותה לכל מורשה כלו' אחי נחתי לכה ירושה . ר"ש : ניוונות כו' . כחכ"ל כפונה דפתן בגמ' א"ל פ"ד דכתובות : לא יירש . ואפי' לריב"ז דלא אמר על מי גז' א"ב"ג דממילא משמע שיהיה העלך לאסין . מ"מ כיון שאמר בלשון לא יירש משמע כמתה על מה שכתוב בתורה כו' : שהתנה כו' . ואפי' למאי דפסקי דדבר שבממון תנאו קיים אמרי' בגמרא שאני הלא דלא מחיל . ופרש"י דדבר שלא בא לידו של בן איתו יכול למוכרו ולא

לקב"ה (ט) ואם מתו אחיו של ראובן בלא זרע או שלא היה לו אח מעולם תירצו אמותו דינה בת יעקב או בניה או בני בניה (או בנותיה ובנות בנותיה עד סוף העולם) ואם אין לראובן אמות ולא זרע אמות תחזור ירושתו לאביו דהיינו יתקן ואם אין יתקן קיים תחזור ירושת ראובן לעשו בן יתקן שהוא אחי אביו של ראובן ואם אין עשו קיים תחזור ירושת ראובן לאלפז בן עשו או לבניו ולבני בניו או לבנותיו ולבנות בנותיו עד סוף כל הדורות ואם אין אחים לאביו של ראובן ולא מבני בניהן תחזור ירושת ראובן לאחות אביו או לבניה ולבני בניה או לבנותיה על הסדר שאמרנו ואם אין לאביו של ראובן לא אחים ולא בני אחים ולא אחות ולא בני אחות תחזור ירושת ראובן לאברהם אבי אביו וכן לעולם בני אדם הראשון האב קודם לעולם לאחי האב (י) ולבניה ואחי האב קודמין לאחות האב ואחי האב קודמין לאביו קודמין לאביו ואחי האב קודם לאחי אביו האב ואחי אביו האב ואחי אביו האב ואחי אביו האב יוצאי מלרים נחלקה הארץ (יא) דכתיב לשמות מטות אבותם ויחלקו לאביו שיהיה נטלו חלק בארץ שמיולא מלרים היו שיהיה נטלו ונחלקו חלק אביהם שיהיה מגיע לו בדרך וכלק המגיע לו מירושם חצר אביו וחלק ברוחם שיהיה עבור ונטול פי שנים ואש"פ שיעדין לא ירשו את הארץ ואין הכבוד נטול פי שנים בראויו לבא לאמר מיטה א"י מוסיקת היתה (יב) : (ד) אחד הבן ואחד הבת בנחלה . ה"ק אחד הבן ואחד הבת שוין בירו' נכסי האם כבירושת נכסי האב ואין הפרש בין ירושת נכסי האם לירושת נכסי האב אלא שהבכור נטול פי שנים בנכסי האב ואינו נטול פי שנים בנכסי האם : (ה) לא אמר כרום ואינו יכול

מצורע יום ד

עיקר תוי"ט

מלוקו מן הירושא אלא ע"י שיחן במתנה נכסיו לשאר בניו : על פיו משום דמזנה מחמת מיאסה ושכיב מרע דבריו כחתיבים וכמסוריס ואינו לריך קנין משה' תני על את הבכור בלשון מתנה : דבריו קיימין ואין בלא מתנה על מה שכתוב בתורה (יג) שיש כח באלם ליתן ממנו במתנה לכל מי שירצה : ואם אמר משום ירושה' ולא ריבה לא ויעט לאחד בתורת ירושה שאמר פלוני בני יורש עדה ובית בית ופלוני בני יורש עדה בית לתך ועל בנו בכור אמר שירש כחבריו לא אמר כלום מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה : כתב בין בתחלה בין באמצע בין בסוף משום מתנה דבריו קיימין האומר איש פלוני יירשני במקום שיש בתו יירשני במקום שיש בן לא בתורה רבן יוחנן בן ברוקה אומר אם אמר על מי שהוא ראוי ליורשו דבריו קיימין ועל מי שאינו ראוי ליורשו אין דבריו קיימין הכותב את נכסיו לאחרים והניח את בניו מה שעשה עשוי אבל אין רוח חכמים נוחה הימנו רשב"ג אומר אם לא היו בניו נוהגין בשורה זכור לטוב : (ו) האומר זה בני נאמן זה אחי אינו נאמן ונוטל עמו בחלקו מת יחורו נכסים למקומן נפלורו נכסים ממקום אחר יירשו אחיו עמו מי שמת ונמצאת דייקת

דעל אם במקום בת ועל בת במקום בן לא אמר כלום שאין הבת ראויה לירש במקום בן ולא האם במקום בת וכן מורה ר' יוחנן שאם השוה את הבכור לבנים לא אמר כלום דכתיב לא יוכל לבכר ובני והלכה כר' יוחנן בן ברוקה : אין רוח חכמים אין לחכמים כיר במעשיו ואפי' אין בניו נוהגים בשורה דלמא נפיק מנייהו זרעא מעילא : רבן שמעון בן גמליאל אומר מן היבום : זה אחי אינו נאמן להורישו עם אחיו (טו) שהרי אין מכירין אותו : ונוטל עמו בחלקו כגוןאם הם שני אחין לבד הספק ויש להם לחלק ג' שדות זה יוטל שדה וזה יוטל שדה ומהלך זה שמעיד על הספק שהוא אחיו נותן לו חצי השדה והאחר אינו נותן לו כלום דאל"ה הלא ראייה ושקיל : מת הספק יחורו אותן הנכסים שנתן לו אחיו : למקומן כלמי לני שנתנם לו אבל שאר אחים אין יורשים עמו : נפלורו נכסים ממקום אחי כתיב (טז) או קנה נכסים ועכשיו מת : יירשו אחיו של זה שהיה מעיד שהוא אחיו עמו דהא קא מורו להו שאחיסם

מצורע יום ד

עיקר תוי"ט

ברטנורה

קמו

ולא ירעמי למה דקרקו לכחוב בן : אינה כלום . שאחיסה הוא וה"מ גדל כפרו שאר האחי דלמ"ג דלוחא ש"מ קונה לאחר מיתה' ה"מ לומר ודאי שאינו אחיון אלא מוענין שא"כ כדי שלא תטרוק דעמו עליו אבל כח הסטר לא עדיק כלוחא ש"מ לא גמר להקנות כו' יירשנו אלא זה שהעיד לו בלכר : דייקת' לאחר' ואמר ליה זכא כמה שכתוב בזה הסטר' אפי"ם שאינה כתובה על שמו . שכתב על שם רלוזין ואמר לשמעון זכא כמה שכתוב בה קנה . דלא גרע משאר לווחא שהיא ככתובה וכמסורה . ודבותא קמי לאחר' ר"ש ופטו"ט : הכותב כדריאל איירי דדעתו לאקנויי גוף הקרקע מהיו' ופירות לאחר מיתה אבל שט"מ ש"מ אינו קונה מחיים שהרי אין דעתו ליתן כחיו כלום וכיון דמית' חו לא מצי לאקנויי מדי דהא לית' דלקני יתהיל ואפי" ר' יוסי כו' ר"ש' ופטו"ט : (ז) ולפיכך לא דמי להא דתנן במ"ג פ"ז דגטין . מהיום ולאחר מיתה . גט ואינו בט . דהתם ליהא למימר אלא אי תנאה אי תורה . גמ' :

(ח) ומיהו לר' יהודה כדאית ליה ולר' ינאי כדאי' ליה : (ט) פ"אס ור"ה הלוקח' שאל אינו רוצה חוזר בו ומבטל המקח. דכיון דהבין ליה סתמא . גוף ופירות משמע ל' ללוקח וכיון דלא ידע שאין לו אלא פירות ה"ל מקח טעות ולא טיך הכא אין אונאה לקרקעות כו' . נ"י : (כ) הר"ש וזה דלא כמ"ם הר"ב כפ"ה מ"ז דעומד לחלוש כחלוש וכ"כ כפ"ה דשבוועת מ"ז ותימה איך ירש סוגי' דהבוס דנ"ס ודפ"ד דכתובות ד' נ"א . ופטו"ט שהריך : של יורשין' ולא למקבל מתני' לבדו . ר"ש : בני . גדלח כתב יורשים . שדעתו של אדם מרובה אלל בנו יותר מאחר : מתפרנסין' . לבוש וכסות לפי שפרנסת הגדולים מרובה מפרנסת הקטנים : נזונים' . אכילה ושחיה לפי שמונחת הקטנים מרובי' משל גדולים שאוכלים פעמים רבות ומפזרים לפיכך הקטנים מעכבים על הגדולים מלהתפרנס מחפוסת הבית והגדולים מעכבים על הקטנים מליזון אלא יתפרנסו ויוון כל אחד מחלקו : נשאו גדולים' . ועשו רכבי חופה מחפוסת הבית לאחר מיתה אכיהם ישאו גם הקטנים מחפוסת

דיותיקי השורה על יריבו ה"ז אינה כלום : יוכה בה לאחר' בין מן היורשין בין שאינו מן היורשין דבריו קיימין : (ז) הכותב נכסיו לבניו צריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה : ד"ר יהודה' ר' יוסי אומר א"צ' הכותב נכסיו לבניו לאחר מותו . האב אינו יכול למכור מפני שהן כתובין לבן והבן אינו יכול למכור מפני שהן ברשות האב . מכר האב מכורין עד שימות' . מכר הבן אין האב תולש ומאכיל לכל מי שירצה ומה שהניח תלוש הרי הוא של יורשין' . הניח בניס גדולים וקטנים' אין הגדולים מתפרנסין על הקטנים' ולא הקטנים נזונין על הגדולים' . אלא חולקין בשוה' נשאו הגדולים ישאו

נכתב והלכה כר"ש : לאחר מותו' מהיום ולאחר מיתה (יח) : האב אינו יכול למכור' בלא הבן שהגוף קניו לבן והבן אינו יכול למכור בלא האב שהפירות קניין אלב : מכר האב סתמא מוכרים הפירות ללוקח עד שימות האב (יט) : מכר הבן' כשי האב אין ללוקח פירות עד שימות האב : האב שכתב נכסיו לבנו מהיום ולאחר מיתה : חולש ומאכיל' הפירות למי שירצה כחיו אבל מה שהניח כמחובר בשעת מיתה אפי"ם שמועד ליתלם (כ) הרי הן של בנו מקבל המתנה אבל הכותב נכסיו לאחר אפי"ם מה שהניח כמחובר בשעת מיתה הרי הוא של יורשים' שדעתו של אדם מרובה אלל בנו יותר מאחר : מתפרנסין' . לבוש וכסות לפי שפרנסת הגדולים מרובה מפרנסת הקטנים : נזונים' . אכילה ושחיה לפי שמונחת הקטנים מרובי' משל גדולים שאוכלים פעמים רבות ומפזרים לפיכך הקטנים מעכבים על הגדולים מלהתפרנס מחפוסת הבית והגדולים מעכבים על הקטנים מליזון אלא יתפרנסו ויוון כל אחד מחלקו : נשאו גדולים' . ועשו רכבי חופה מחפוסת הבית לאחר מיתה אכיהם ישאו גם הקטנים מחפוסת

מתפוסת הבית : ואם ישאו הקטנים ואם אמרו הקטנים
 אמרו הקטנים : לאסר הרי אנו נושאים כדרך שנשאתם
 מיפת אביהם : הרי אתם אין שומעין להן : אלא מה
 אנן נושאים כדרך שנשאתם אתם : כתיב
 שנתן להם אביהן נתן : (ח) הניח
 בזמן שהדיירו : שהבנות
 בנות גדולות וקטנות אין הגדולות
 מתפנסות על הקטני ולא הקטנות
 נזונות על הגדולות אלא חולקות בשוה : נשאו
 גדולות ישאו קטנות ואם אמרו קטנות הרי אנו נושאות
 כדרך שנשאתם אתם אין שומעין להן : זה חומר
 בבנות מבנים שהבנות נזונות על הבנים ואין
 נזונות על הבנות :
 הבנות חולקות בחנאי כפוסה אלא חולקות בשוה וכל אחת נזונות משלה :

גמרא ב"ב דף קמה ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון נדנח דמלכות דבריאה ב

אמר ר"א לעולם ידבק אדם בטובים שהרי משה שנשא בת יתרו
 יצא ממנו יהונתן אהרן שנשא בת עמינרב יצא ממנו פנחס
 ופנחס לאו מיתרו אתי והכתיב ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטאל
 לו לאשה מאי לאו דאתי מיתרו שפיטם עגלים לעזי לא דאתי מיוסף
 שפטפט ביצרו והלא שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטאי זה שפיטם
 אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשיא שבט מישראל אלא אי אבוה דאמיה
 מיוסף אמיה דאמיה מיתרו ואי אבוה דאמיה מיתרו אמיה דאמיה מיוסף
 דיקא נמי דכתיב מבנות פוטאל תרי ש"מ : אמר רבא הנושא אשה
 צדיק שיבדוק באחיה שנאמר ויקח אהרן את אלישבע בת עמינרב
 אחות נחשון ממשמע שנא' בת עמינרב איני יודע שאחות נחשון היא
 מה ת"ל אחות נחשון מכאן לנושא אשה שצדיק שיבדוק באחיה תנא
 רוב בני דומים לאחי האם :

יצא תמוז יוחנן : בן בנו של מוס : והלא מיתרו
 קאמי : מנת יתרו אלתא קרוב היה ליתרו יתרו
 מיוסות בן גרשום ואפילו הכי חסיד היה : מהו לאו
 מכנות יתרו : כלומר בה יתרו ממש : מכנות יוסף : כלי
 משעט יוסף : אלא אי אבוה דאמיה וכי' : אלא לעולם לאו
 מנת יתרו ממש נולד פנחס שהרי גם מיוסף היה וכדפרש"טין
 לקמן פוטאל שני פיטפטיין משמי מיוסף שפטפט ביצרו
 ומיתרו שפיטם עגלים אלא הכי קאמר ואלעזר לקח לו לאשה
 מכנות פוטאל כלו' שאחיו נולד מיתרו ומיוסף אי אבוה
 דאמיה וכי' :

זוהר מצורע דף נג ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

זאת תסיה תורת המצורע רבי יצחק פתח וזרח השמש וזח השמש וגו' סאי קרא
 אחרת ואוקימנא ליה כשמתח דב"י בשעתא דסיה קיימא עמיה דב"י כסאי
 עלמא כדון וזרח השמש וזח השמש בשעתא דנפיק בר נש מסאי עלמא ואשכח
 בשתובס כדון אל תקומו שואף וזרח הוא שם אי זכאה ח"כו כמד"א וזח השמש ועטר
 ואחר ויאלל מן סקדשים תא חזי כל חובי עלמא קודשא בריך הוא מכפר עליהו בשתוב'

בר מסהו לישנא זישא דאפיק שום ביש על חברים והא אוקמוה דכתיב זאת תסיה
 תורת המצורע זאת היא תורתו של מושיא שם רע : ר' חייה אמר כל מאן דאפיק
 לישנא זישא אסתאבן ליה כל שיפיי ויתחזי לסגרא בצני דהסיה מלס זישא סלקא
 ואתער' רוחא מסאבא עלוי ואסתאב' אתי לאסתאב מסאבין ליה במלה דלתתא אתער
 מלס אחרא פתח ואמר איכס היתס לזונה קריס נאמנא וגו' מאן דהות מסימנא
 לבעלה אסדרת לזונה מלאתי משפט משפט ודאי דא קודשא ב"ה דרק דא כ"י וצנין
 דאתערת מלס אחרא אסתלק מנא קודשא בריך הוא וסריס בה רוחא דקטולי סה"ד
 ועתה מרלחיס ומס ירושלים קרתא קדישא כך שאר בני נשא על אחת כמס וכמס
 סה"ד זאת תסיה תורת המצורע :

הלכה פסוקה יוסף רחק מוסר

כ"ס סלי מפסא סקדנות פ' ה משערי ופוסה לר"י דף ע"ג

מנין ששחטין קדשים קלים בכל העוה אפילו אחורי
 ההיכל שהרי נאמר בשלמים ושחטו פתח אהל סועד
 להשחית כל הרוחות שהרי לא יחד להם רוח : והוא
 הדון לשאר הקדשים קלים : ואם שחטם בהיכל בשרים :
 אבל אם שחטן בגנו של היכל פסולין שאין הגנות ראוי'
 להשחית כלל אלא בקרקע העוה : (2) שלמים ששחטן
 קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולין שנאמר פתח אהל
 סועד כוסן שפתח : אפילו היו דלתותיו מונבות הרי זה
 כעולה אבל הפרוכת שעליו אינה פוסלת : (3) העולה
 והאשם והשלמים בין של יחיד בין של ציבור וזיקת דם
 שלשתן על גבי המזבח שוה לעולם : וכיצד הוא עושה
 בשלוקה הבהן דהם במדק וזוק מטנו במדק שתי
 זריקות על שתי זווית המזבח באלכסון מהצי המזבח ולמטה
 על קרן מזרחית צפונית ו.ל קרן מערבית דרומית ומתכוין
 כשיוקק הדרם על הקרן שיהיה הדרם מקוף על הזווית כמין
 גם כדו שיטעא הדרם של שתי טחנות על ארבע
 כתלי המזבח לפי שנאמר בעולה ובשלמים סביב והוא
 הדין לאשם : ושיווי הדרם נשפכין על יסוד הדרומי :

ואינו עוזב החטא דומה למי טעוב ומרן בידו שלל עלתה לו טעולה אכן מודס ועוזב ירוסח כי כוא בעל השוכה חף
 על פי שיש להטובס מדרגות רכוש כאלס ביראו' : אחר אחר בן אשרי אדם תפחד תמיד ומקסס לבו יפול ברעס פי' אש"ס
 שכוף מודס ועוזב יש עליו לפחד תמיד אולי לל סליטסוקו התשובה כי הוא לריכס לתדרגות רבות ויוסף' אומן ככל
 זום להטיג המדרגות : גם יפחד אולי יתחדס עליו ילרו וישמר ממנו ככל עת ויוסף' ירחת ססטתמיד והתפלל תמיד
 אל ססס לעזרו אל התשובה ולהלילו וילירו ומקסס לבו יפול ברעס האומר בלבו ססלמתי חיק סטובתי ואינו טשחל תמיד
 להטיג מדרגות התשובה ולסוסף כפספו יראה יעסס על זס כי הוא סלככ ואינו תמיד מנרעס כפספו וגם אינו מבור גודל
 חיונו להכסיר דרכו בירחון הכסר לפני ה' גס'אינו כסמר מילרו האורכ לו תמיד על כן יפול ביד ילרו כי' יילגו כ"י :

יום ה תורה

למשמך מנ"מ דז"א יהוה נפס י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יי"ה סיה יסידה
 ה דמלוי הה אל סס צ"ן שבעסיה כניקוד מולס :

א וישתי תרים או שני בני יונה אשר תשיג ירו והיה אהל המאט
 והאחד עקה : א ותרתין שפנינין או תרין בני יונה
 דתדביק יריה ויהי חד חטאתא וחד עקתא : ג והביא אתם ביום

השמיני לטהרתו אל־הכהן אל־פתח אהל מועד לפני יהוה : ב ויהי
 יתרון ביוםא תמינא לדכותיה לות פהנא לתרע משכן ומנא קדם
 י : ג ולקה הכהן את־כבש האשם ואת־לג השמן והניף אתם הכהן
 תנופה לפני יהוה : ג ויסב פהנא ית אמרא דאשמא וית לונא
 דמשחא ויריס יתהון פהנא ארמא קדם י : ד ושחט את־כבש
 האשם ולקה הכהן מדסהאשם ונתן על־תנוף און־המטהר הימנית
 ועל־בהן ידו הימנית ועל־בהן רגלו הימנית : ד ויפוס ית אמרא
 דאשמא ויסב פהנא מדמא דאשמא ויתן על רום אודנא דמדכי
 דימינא ועל איליון ידיה דימינא ועל איליון רגליה דימינא : ה ומן־
 השמן יצק הכהן על־גוף הכהן השמאלית : ה ומן משחא יריק
 פהנא על ידא דכהנא דשמאלא :

נביאים מלכים ב ה

להמשיך מני"ח צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוס יסוס כשמה דלסא אדני כשמי'דסוד
 יהוה סיה יסידה דלסא יהוה סיה יסידה דסוד אל סס צ"ן כשעסיה :

א והמקד מדבר אל־גחזי נער איש האלהים לאמר ספרה־נא לי את
 כל הגדלות אשר־עשה אלישע : א ומלכא מליל עם
 גחזי תלמידא דנביא דיי למימר אשתעי בען לי ית כל רברבתא
 דעבר אלישע : ב ויהי הוא־מספר למקד את־אשר החיה את־המת
 והנה האשה אשר־החיה את בנה צעקת אל־המקד על ביתה ועל־
 שדה ויאמר גחזי ארני המקד זאת האשה וזה בנה אשר־החיה
 אלישע : ג והוה הוא משתעי למלכא ית דאחיי ית מיתא והא
 אתתא דאחיי ית ברה קבלא קדם־מלכא על ביתה ועל חקלה ויאמר
 גחזי רבוני מלכא דא אתתא ודין ברה דאחיי אלישע : ג וישאל
 המקד לאשה ותספר־לו ויתן־לה המקד סרים אחד לאמר
 השיב את־כל אשר־לה ואת כל־תבואת השדה מיום עזבה את־
 הארץ ועד־עתה : ג וישאל מלכא לאתתא ואשתעיאת ליה ומני
 לה מלכא גווא חד למימר אתיב ית כל דלה וית כל עללת חקלא

מיומא

שכחא כשונות עם כסא ללשק אל המלך כעבור בותא :
 (ג) השיב * אחד לסביב לס כלל חף הכואות השדה אשר
 גדל כס ומע עזבה את השדה עד עתה :

מצודת דוד

(א) כל הגדלות * כל הכפלות הגדולות אשר עשה כי
 לא ידע המלך מכולל : (ג) ויהי הוא מספר * בעת מספר
 למלך מה שכחיה אלישע את כן השונות קרב מקרה או

מיומא דשכקת ית ארעא ועד בען : ד ויבא אלישע דמשק ובן־
 החד מדד ארס חלה ויגד־לו לאמר בא איש האלהים עד־הנה :
 י ואתא אלישע דמשק ובר החד מלכא דארס מרע ואתהוא
 ליה למימר אתא נביא דיי עד הלכא : ה ויאמר המלך אל־חזהאל
 קח בידך מנחה וקד לקראת איש האלהים ודרשת את־יהוה
 מאותו לאמר האחיה מחלי זה : ה ויאמר מלכא לחזהאל סב
 בידך תקרובתא ואזיד לקדמות נביא דיי ותתבע ית פתגמא
 דיי מניה למימר האחי ממרע דין :

רשי"י

ויבא חלשע דמשק : להחזיר את נחמי כשוכה :

כתובים משלי כה

להמשיך מניסוד ומלכות דז"א שין דלת יוד נפש שין דלת שין דלת יוד רוס יאהדוניה כשמה
 דיסוד א אד אדני אדני נפש אדני רוס אלה דלת גון יוד כשמה דמלכות יף הך וף הך סיה יסידה
 דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס צ"ן כשעסיה :

א תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על־אפניו: חיוורי דהכא
 בנגודי דסמא מלתא דמליל פסיאית : ב גום זהב וחליל
 כתם מוכיח חכם על־און שמעת : ב קדשי דהכא ומני דומרגא
 מכסנותא דחכימא על אודנא דשמעא : ג כצנת שרגא ביום
 קציר ציר נאמן לשלחיו ונפש אדניו ישיב : ג איך קרירותא
 דתלגא ביומא דחצרא היכנא אונדא מהומנא למשדרוי ונפשיה
 דמריה מהפיד: ד נשיאים ורוח ונשם אין איש מתהלל במתת
 שקר : ד ליומא דענני ורוחא ומטרא לא אית מדמי גברא
 דמשתבחר במהובתא דשקרא : ה בארך אפים יפתה קצין ולשון

מצודת דוד

(א) תפוחי זהב * כמו לזרי תפוחי זהב החקיקים על
 מכסה של כסף שהוא דבר נפוחר כן הוא דבר המדובר על
 אופניו ר"ל דבר הראוי לעניינו וחוזרת אליו כחופן העגלה
 המתגלגל וחוזר לתקומו : (ב) גום זהב : כמו גום
 זהב עם ערי קבילת הכתם שהתם יפה הוא לערי
 השומעת כי אם חין שומע לה לא יכיר יפיה : (ג) כצנת *
 כמו קרירה בשלג הוא לנחת אם מי ימלאנו בעת הקציר להקר
 זו את הבוק כן ליר לחמן הוא לנחת למשלחו ומטיב כפשו :
 (ד) נשיאים * כמו אם יבואו עניים ויבכס ברוח וילפו אז
 על המער ולא יבוא שזו מרובם לער התלפים כן אדם המשתבח עלמו כחת מתן למו ושקר באתרו כי כזה ירכס ער
 המלפס : (ה) בארך אפים * אם הקצין יכעיס על מי והוא מתאריך אפו לכול הכעס ולא ישיב אתרים אז כעבור זכ
 יפוחה ממנו הקצין ומנוח המתוילשון רכס * ואם יוסף לדבר למוולו רכות אז הדבר הוא משבר ותבעל קושי סתעם מכל וכל

רשי"י

תפוחי זהב כעין כפתורין ומזוירין על משכיות כסף כן דבר
 דבור על אפניו * וחלי כתם * מניו תכשיטין של זהב עובד
 בלנת שלג * כקור ותי שלג שחם מתחום לו בימי קציר כן
 ליר לחמן לשלחיו * נשיאים * עניים ונשם חין ומלעטרים
 בני חרס כן אדם מתהלל וכיו שאומר כך וכך לדקא חתן
 וסוף משקר וכל עיני עניים למתחמו ואזים חלס : בארך
 אפים וכיו * בעוד שהקב"ה מתאריך אפו יתנו לכ החטאים
 לפחותו כשוכה ותפלה * ולשון רכס * כחפלה ותחנונים :
 תשבר גרם עלם קושי הגזרים :

רכה

על המער ולא יבוא שזו מרובם לער התלפים כן אדם המשתבח עלמו כחת מתן למו ושקר באתרו כי כזה ירכס ער
 המלפס : (ה) בארך אפים * אם הקצין יכעיס על מי והוא מתאריך אפו לכול הכעס ולא ישיב אתרים אז כעבור זכ
 יפוחה ממנו הקצין ומנוח המתוילשון רכס * ואם יוסף לדבר למוולו רכות אז הדבר הוא משבר ותבעל קושי סתעם מכל וכל

(חק לישראל) ח"ג למד

רָפָה תִשְׁבְּרֵנָהּ : הַ בְּנִינְדוּתָא דְרוּחָא מִשְׁתַּרְגַּג רְשָׁאנָא וּמְלַתָּא רְכִיבְתָא תְבָרָא גְרָמָא :

ברטנורה

משנה חולין פרק א

עיר תוי"ט

פרק א הכל שוחטין . בנמי פריך הכל
לכתילה ושחיטתו כשרה דיעבד
דמריש משמע דמאי דמריבין מהכל שוחטין
לכתילה (ה) ובסיפא משמע דמי מריבין מהכל
דיעבד מריבין ליה אבל
לכתילה לא אחרבי והא
ליכא למימר כולה מחייב
לכתילה וחדא קמי
דכין דמני הכל שוחטין
פשיטא דכשרה ובמסקני
מפרשה מחייבין בנמי
הכי הכל שוחטין כל
המומחים הודיע סהלכות
שחיטה (ב) שוחטין
והע"פ שאין מוסיפין שלא
שחטו לפני ג' פעמים
לראות אם יש בהן כח
שלא יתעלפו (ג) בשחיטה
ויבואו לירי שהיה כ"ח
דחייבי מומחים בזמן

כלי אשצעי יהודי דמלכות דיעירה א אל אדה
אלהי אלהים

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה

חוי' מחרש שומה וקמן
שמא יקלקלו בשחיטתן . וכולן
ששחטו ואחרים רואין אותן
שחיטתן כשרה . שחיטת עכו"ם
נבלה ומשמאה במשא . השוחט
בלילה וכן הסומא ששחט שחיטתו
כשירה . השוחט בשבת וביוה"כ
אעפ"י

בר זביהה אכול מוצאו ועתו"ט : (ז) כלומר
תקורבנה ע"ז דאסורה בהנאה כדחק בנמי"ב פ"ב
דע"ז : (ז) לפי שנובדי ע"ז חלוקים לבי חלוקים
האי מיהן הודיעין לעשות אותה . ר"ל להביא
אל המזלות הנמוכים לנודק מלאכתם ולהוריד
הרוחניות בהן ושאר אותן שטויות המטפנים השכל
כי והחלק הצי' הן העובדים לאותן האוה"ת
הירועות כפי מה שלמדו ממנהיגם בלבד וכן
הם רוב עובדי ע"ז . והחלק הזה האחרון . אמרו
חכמים ז"ל בלשון הזה נכרים שבת"ל לאו עובדי
ע"ז אלא מעשה אבותיהם בידיהם . הר"מ :

דאלו

עיקר תוי"ט

מצורע יום ה

ברטנורה

קיה

(ס) דאלו במזיד לא יאכל עולמית כדאשכחן
במבשל במזיד . בנמי"ב פ"ב דתרומות . ובפ"י
הר"ב סס דלאחרים מותר למש' : וכ"כ הר"מ
והטור ולכאורה בשחיטה נמי דינא הכי ומ"מ
מתני' לא מתוקמא במזיד
דשחיטתו כשרה קמי
ל"ש לו ול"ש לאחרים
כי וכו"מ אמאי כשר
לאחרים הא הוי מחלל
שבת דפי' הר"ב במשנה
דלקמן דשחיטתו פסולה .
י"ל דלפי' מיירי
בפרהסיא ובהא בנמי"ב
ומי"ל דמשום פסא אחד
לא חייב מומר תוי' .
אבל בכה"מ והטור משמע
דבמזיד אמאי אף לאחרים
ועתו"ט : (ט) גמ'

מ"ט כיון דא"ל לבית בשר בלא שחיטה אדעתא
דטולה קא שחטה פרש"י וליכא למימר שמה ירבה
בשחיטה שבביל דריא . דהא משום שהיה זית
דטולה בני למשחט כולה : בנפשו . בשבת שקילה
זביה"כ כרת הר"מ : (י) משום זור אייטריך
לאוקמי הכי אבל קנה המ"ל דמיירי בקנה שאינו
גדל באגס כדלקמן תוי' : (יא) בנמי' ילפינן
מקרא דשחיטה כבלות ועתו"ט : (יב) שאמרו
מומר לע"ז מומר לכל התורה כולה . הר"מ :
(יג) לפי שיעקר בידינו ג"כ השחלל שבת בפרהסיא
הוי הוה עכו"ם לכל דבריו הר"מ : (יד)
דשחיטתו פסולה כדחק פ"ב מ"ט אין שוחטין לתוך
רש"י והע"ב דתן בפ"ב מ"ט פ"ב מ"ט : (טו) דאלו אי'
יעים בראש הספינה שרי כ"י : (טז) דאלו אי'
לא מיקרי מחוב' כמה שהוה בלתי דלתי הוי
בבית יד הר"מ : (יז) במחברתם לנוף הוה דאלו
ליד

גזירה שמה ישחוט בדר הפגום ולהכי תני השוחט
דמשמע דיעבד אין לכתילה לא ושמצינן מהא
דסבין פגומה ויש בה כדי לשחוט מן הפגסולא
אסור לשחוט בו לכתילה אלא"כ כ"ך הפגסולא
או בנמי' דהשחט ליכא למגזר דלמא אחי לשחוט
במקום הפגס : בצור ובקנה . מתני' מיירי
בצור ובקנה שהיו תלושים ולבסוף חבדן (י)
ושחט בהן כשהן מחוברין ודיעבד אין לכתילה
לא אבל במחובר מעיקרו אפי' דיעבד פסול
(יא) ותלוש גמור אפי' לכתילה שרי : צור'
סלע מחובר ולשון מקרא הוה ותקא לפניה זור
ותכרות : הכל שוחטים' לאחיי ישראל מומר
לעבירה אחת או אפילו לעבירות הרבה שמומר
לאכול משחיטתו והוא שלא יהא מומר לע"ז
(יב) או מחלל שבת בפרהסיא (יג) ובדרך
ישראל כשר הסבין ומוט לו מפני שזקתו שאינו
טורח לבדוק ואחר כך שוחט ואפי' בינו לבין עצמו
ומזר ישראל ובדרך סביו לאחר שחיטה אם היא

יפה שחיטתו כשרה ואלו האדוקים שאנו קורין להם
קראים שאינן מאמינים בתורה שבנ"פ שחיטתן פסולה
אז"כ ישראל עומד ורוחא השחיטה מחילה ועד סוף : ולעולם שוחטין בין ביום בין בלילה לאור
האבוקה בין בראש הגג ולא חייבין שמה יאמרו לנבא השמים עלה לשחוט (יד) וכן שוחטין בראש
הספינה (טו) דמוכחא מלתא דלחקר ספינתו הוה לריך ולא לשר של ים שחוטין בכל שוחטין . בין
בזכויות בין בקרומות של קנה שהוה עשב הגדל באגס שמומר כסבין אבל בקנה עצמו אין שוחטין בו
לכתילה מפני קימתן שפורשים ממנו ונוקבין הסימנים ואחי למעבד חלדה מגל קציר . שקורים בה
הבחזרה שפניומוה נטות כלן לזר אחד בשפוע : מגירה . סבין מלא פנימות' ויש לכל פנימה
מורה מבאן ומכאן דהיינו אוגרות : שינים . שינים התחובים בלתי של בהמה דוקא כשהן שנים או
יותר (טז) : והציפורין המכורבת : שהן חונקין . שאין שוחטין אלא קורעין מחמת הפנימות והאי
חונקים אשארף קאי ולאן איפורין דעמאל דאיפורין משום מחובר הוה (יז) : מגל קציר . ראשיה
כפופים מאד ודרך הליכתה אינה קורעת : ב"ש א"רלה ומעמאלה ברישא דגזירין הולכה אטו הובאה :
וב"ה : לא גזרי דאפשי טומאה לא מפשינן משום גזירה אבל באכילה מזור דאסורה גזירה
סוללס

הולכה לאטו הובאה : (ג) השוחט מתוך הטבעת : טבעת הגדולה שהיא עליונה לכנף קאמר (ז) : ושירי בה מרא החוט ער פני כולה : לדר הראש שלא הטע לסיני לאת מן הטבעת לדר הראש ער שנמר כל הטבעת כולה כשרה:מלא החוט כלומר כל שהוא (ט) אבל אם קודם שנמר את כולה הגויס את הסכין לדר הראש ויאל מן הטבעת ונמר את השחיטה למעלה מהטבעת שאינו מקום שחיטה שהוא הגרמה אע"פ שנשחט רוב הקנה במקום שחיטה פסלו ובגן הוהיל וגמרו כפסול : רבי יוסי ברי יהודה אומר מלא החוט על פני רובה : אם שירי זה מלא חוט השערה מן הטבעת לדר הראש על פני רוב הטבעת כלומר שחלק רוב הקנה כחוד הטבעת ובמעוט הגויס ויאל ממנה לדר הראש וגמר השחיטה למעלה

הולכה לאטו הובאה : (ג) השוחט מתוך הטבעת : טבעת הגדולה שהיא עליונה לכנף קאמר (ז) : ושירי בה מרא החוט ער פני כולה : לדר הראש שלא הטע לסיני לאת מן הטבעת לדר הראש ער שנמר כל הטבעת כולה כשרה:מלא החוט כלומר כל שהוא (ט) אבל אם קודם שנמר את כולה הגויס את הסכין לדר הראש ויאל מן הטבעת ונמר את השחיטה למעלה מהטבעת שאינו מקום שחיטה שהוא הגרמה אע"פ שנשחט רוב הקנה במקום שחיטה פסלו ובגן הוהיל וגמרו כפסול : רבי יוסי ברי יהודה אומר מלא החוט על פני רובה : אם שירי זה מלא חוט השערה מן הטבעת לדר הראש על פני רוב הטבעת כלומר שחלק רוב הקנה כחוד הטבעת ובמעוט הגויס ויאל ממנה לדר הראש וגמר השחיטה למעלה

ליר והיד תלושה מן הגוף לא מקרי מחובר כמו שן בלתי : (יט) והא דקרי ליה טבעת חתמא משום דאין בכל הקנה טבעת גמורה אלא היא שאינן שלימות אלא רצועות כשר מהלכת לארצו של קנה ומחברת ראשו הטבעת : רש"י : (ט) והיינו דבסמוך פ"י מלא חוט השערה. ומה שחמר בזה גילה בזה : (כ) והר"ן כי דמאות שחיטה לכתילה באמצע לואר הוא דמן הצדדי אריא למיטע שמא תשכר מפרקי קודם שחיטת ההימניונו כיון שחיטה כשימניונו כי שחיטת מן הצדדין וסחך מן הצדדין : (ד) השוחט מן הצדדין מליקתו פסולה : המולק מן העורף : (ה) השוחט מן הצואר : מליקתו כשרה : (ו) השוחט מן הצואר : מליקתו פסולה : שכל העורף כשר למליקה : וכל הצואר כשר לשחיטה : נמצא כשר בשחיטה : פסול במליקה : כשר במליקה : פסול בשחיטה : (ה) כשר בתורין : פסול בבני יונה : כשר בבני יונה : פסול בתורין : תחלת הציהוב בזה ובוה

ממנה כשרה דברובא אכשרה לה שחיטה ואירך כי קא שחיט מתוך כבשר בעלמא הוא ופסק הלכה השוחט למעלה מטבעת הגדולה משפוי כובע ולמעלה טריפה משפוי כובע ולמטה כשרה והיינו דשחיט כשחיט בזהוין של כשר שהן למעלה מטבעת הגדולה ולמטה משפוי כובע ושירי בהן כל שהוא לדר הראש : (ד) השוחט מן הצדדים : לדי האור : שחיטתו כשרה : ואפי' לכתחלה נמי (כ) ואירי דבעי למתני סוף המולק מן הצדדים תנא נמי השוחט דביעבד : המולק מן הצדדים מליקתו פסולה : דבמליקה תביז ממול ערפו דהיינו מאחוריו : השוחט מן העורף שחיטתו פסולה : וה"מ שלא חסור הסימנים אחורי העורף אלא חתך המפרק עד שהגיע לסימנים דקודם שהגיע לסימנים נטרפה כשכירת המפרק וה"מ דבמליקי כשרה הנת הוא דכולה מתחלה ועד סוף הוא מן המליקה והו' כשאר שוחט שנוקב את השוט מעט מעט עד שבומר שחיטתו אבל שחט מן העורף כיון דשחיטה לאו הכי גמירי לא הו' שכירת המפרק מן השחיטה ואטרפה לה והשוחט מן הצדדים דתנאי רישא אפי' דלא אהדר הסימנים דהא משחטי סימנים שפיר קודם שחיבת המפרק : המולק מן העורף : לא עורף משום דהיינו מה שיש משפוי הקדקוד מאחוריו כל דכהוי פרזוף (כא) דהא תביז ממול ערפו אלא מול הרואה את העורף דהיינו אחורי האור מלק בפרזין וסחך כשר ומפרק עד שהגיע לסימנים מליקתו כשרה דזו היא מלות מליקתו לכתחלה ואירי דתנא שוחט מן העורף פסולה ואפי' דביעבד תנא נמי המולק דביעבד : השוחט מן הצואר : תחת הגרון קרי לואר והוא דרך רוב השחיטה : שכל העורף : כל מול הרואה את העורף : (ה) כשר בתורין : פסול בבני יונה : דתורים משמע גדולים ולא קטנים בני יונה קטנים ולא גדולים דלא לשחטיט דרא ולכתוב מן בני התורים או מן היונה ומדכתיב בכלשו תורין ובני יונה ש"מ לעכב : תחלת הציהוב : כשמחיל להביא נוטה יפה להובא סביב ללוארו פסולים בזה ובוה : בבני יונה

סימנים לאחורי העורף : דפסול במליקה : וכי רש"י ואירי דתני כשר בשחיטה כו' תני נמי כשר במליקה כו' ועמיו"ט : (כ) דכתיב הערופה משמע זו ערופה ואין אחרת ערופה : וכתי' וערפו העגלה שנה עליה הכתוב לעכב : גמי' : (כג) דת"ר זאת אשר ללוים : זאת אשר לאחרי ללוים יכול יהיו הכהנים פסולים בשנים כו' ת"ל אשר ללוים ולא אשר לכהנים : (כד) שיעקלקל קולו מרוב הזקנה ויראה לי שאינו נפסל. אלא לומר שירה. אבל יהיה מן השומרים הר"מ ובגמי' מאי קרא ויהי כאלה למחללים ולמחוררים להשמיע קול אי פרשיי ויהי כאלה אפי' זקנים במשמע קול אי שריריים דכסא את קולם שיהא נראה קול אחר : מהור בבי"ח כו' . לפי ש"י בבלי חרש בכלי חרש : כשר בעגלה : פסול בפרה : כשר בבהנים : פסול בדלויים : כשר בלוים : פסול בכהנים : מהור בכלי חרש : טמא בכל הכלים : מהור בכלי חרש : טמא בכלי מתכות : מהור בכלי מתכות : טמא בכלי עץ : טמא במרים : החייב בשקדים המרים פטור במתוקים : החייב במתוקים פטור במרים : (ז) התמר עד שלא החמיץ : אינו ניקח בכסף מעשר : ופוסל את המכה

אין השנים פסולים בלוים אלא הקול (כד) בלבד והקול אינו פסול בכהנים לטעם נמצא בין במדבר בין בשילה וצבית פולמיסהכשר בכהנים פסול בלוים הכשר בלוים פסול בכהנים : מהור בכלי חרש טמא בכל הכרים : אור כל חרש טמא שאם הגיעה טומאה לאורו ולא נגעו בו טמא בכלי חרש דכתיב ביה ואשר יפול מזה אל תוכו ובגבו מהור דאפי' נגעו טומאה בגבו לא נטמא בכך ואור כל הכלים טהור כל זמן שלא נגעו בהן הטומאה אפי' שחלה באוירן ובגן טמא שאם נגעו טומאה בגבן נטמא

הטהור בכלי חרש טמא בכל הכלים טהור בכל הכלים טמא בכלי חרש : מהור בכלי עץ טמא בכלי מתכות : גולמי כלי עץ דהיינו כל מלאכתן אבל נגמרה חקיקתן ורואוין הן לתשמישן טמאין פשוטי כלי עץ טהורי אפי' נגמרה כל מלאכתן דליקתו כלי עץ לשק דכתיב מכל כלי עץ או בגד או עור או שק מה שק מיטלטל מלא וריקן אף כל מיטלטל מלא וריקן גולמי כלי מתכת טהורים הואיל ולכבוד עשוין לא חשיבי כלי למלחיהו עד שנגמר כל מלאכתן פשוטיהן טמאין דלא אחקוס לשק כלי עץ נמצא הטהור בכלי עץ טמא בכלי מתכות הטהור בכלי מתכות טמא בכלי עץ : החייב בשקדים המרים : שקדים המרים קטני חייבי' כמעט שדרבן לאכלן כקטן קודם שהיו מרים גדולים פטורים שאינן ראוין לאכילה : מתוקים גדולים חייבין כנגמרי פריין קטנים פטורים שאין דרך אכילתם בן : נמצא המים בשקדים המרים פטור במתוקים והחייב במתוקים פטור במרים : (ז) התמר עד שלא החמיץ : עד השחף איירי בחרתו מילי והדבר הנהוג בזה אינו נוהג בזה והשחף איירי כדחף מלחא וזמן שדבר זה נוהג בזה אין דבר זה נוהג בזה : תמר מים שנותנים על החרגלים והגויס וכשתחמיץ ותוסס נעשה יין או על השמרים וקולטים אותן המים טעם היין וזמן שנתן שלשה חלקים מים והואיל ארבע לכו"ל עלמא יין מצינא הוא (כה) והכא מיירי כגון שלא הוהיל אלא כמו שנתן או פסוס או מעט יותר : עד שלא החמיץ : מים בעלמא הוא ואינו ניקח בכסף מעשר דין התמר בסיפת

הבית היום במוקד מיליוני אצל המצורע ויכול אצבעו
 הימנית המטובה לטויל בהם ומוטין באצבעו הגדול מבין
 ומחטא ויורד כנגד חוזה של קרן עד שיפלה כ"י הדם
 שבאצבעו * וכן הוא עושה בכל קרן וקרן : ואם נתן
 סמוך לקרן באמה אחד מבין או מבין כפר : (2) יצריך
 לשלול אצבעו על כל קרן וקרן * וכשנותר הנתינה על
 הקרן מקנה אצבעו בשפת המוקד ואח"כ טובל פעם שנית
 ששירי הדם שבאצבעו מטיילין ליתן טויל על קרן אחרת :
 (3) אין בכל השרבנות קרן ששעין הווה דם באצבעו
 אלא הטאת בלבד שנאמר בה וטבל אצבעו בהם וצריך
 שיהיה שם דם כרו טבילה * לא שישפך אצבעו מהם :

ואין לה יבוס מן הכורה יתכר * ואין זה כי אם לפי היות
 הסייט רחוק מכליותיו על כן יבוס מן הכפרים ולא יבוס
 מן הכורה יתכר : ואחריו חיל כי בשעת ספירת רבן יוחנן
 בן זכאי אחריו לו תלמידיו רכינו כרכנו אחר להם וסי רלוון
 שיהא מורה שמים עליהם כמורה * כשר ודס אחריו לו רכינו
 עד כלן ולא יותר אחר להם הלאו הדעו שרדי חרס עובר
 עבירה כסתר ואומר לא ירחיף הארס : והמדרגה העליונה
 בזה טיכסס הארס על עיוותיו מלפני כשייט * וענין הכלמה
 השרגשה בבושה והסתמות זיו פניו כענין שאלמר כסתם
 כלמה פניו ובכל מקום הרלה הכלימה נזכרה אחר הכושה
 כי היא יתירה מן הכושה כשו והכלתו בשתי וגם כלמתו *
 ובראות הכושה כי שייט מעביר על עונו ומאריך לו ואינו
 וסוף מכפר לו יבוס ממנו * וכן כתיב למען תזכרי וכשת מכל עלילותיך ככפרי לך לכל אשר עשית * וארזיל העושה
 דבר ומתבייש ממנו מוחלין לו על כל עיוותיו וכן מלאכו בשלול שאלמר ולא עניי גם כחלומות גם כביחוס ולא הכויר
 חורס וחומים כי כתיבים לכוננים מפני שברג חגשי כוכ"עור הככבים ולאומר לו שמואל מתר אהם וכדון עמי עמי
 במחילתי ושיג ארס מדרגה הכושה שיתקווד לחשוב כנגדולת השם וכשת רכס רעת המרס אח פניו ונזכרו תמיד כי השם
 רואה מעשיו ונותן כליותיו ולופה מחסותו :

ליל ו תורה

כ"ו פסוקי שמו"ח נגד מיליו ב"ן וד' ה' ו' ה' ומעשה ממנו ליוק ויהי ביקור שס'

א ויהי הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפיו השמאית
 שבע פעמים לפני יהוה : ב ונתן הכהן מן השמן אשר
 על כפיו על תנוקת אוז המטהר ועל בהן ידו הימנית ועל
 בהן רגלו הימנית על מקום דם האשם : ג והנותר מן השמן אשר
 על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני יהוה ועשה
 את האחד מן התרים או מן בני הוינה מאשר תשיג ידו : ה את
 אשר תשיג ידו את האחד מטאת ואת האחד עלה על המנחה
 וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה : ו זאת תורת אשר בו נגע
 צרעת אשר לא תשיג ידו במהרתו : ז וידבר יהוה אל משה ואל
 אהרן לאמר : ח כי תבאו אר ארץ פנען אשר אני נתן לכם לאחזה
 ונתתני נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם : ט וכא אשר לו הבית

אונקלוס

א ונדי כהנא באצבעיה דימינא מן משחא דעל ידיה דשמאלא שבע זמין קדם : ב ונתן
 כהנא מן משחא דעל ידיה ער רום אודנא דמרפי דימינא ועל ארזין ידיה דימינא
 ועל ארזין רגליה דימינא על אתר דמא דאשמה : ג ודישפך מן משחא די על ידא
 דכהנא יתן על רישא דמרפי דכפרא עלויה קדם : ד ויעבד ית חר מן שפנינא או מן בני
 יונה מדתדבק ידיה : ה ית דתדפיק ידיה ית חר מטאתא וית חר עלתא על מנתחא וכפר
 כהנא על דמרפי קדם : ו דא אוינתא דביה מכמש סגרו דקא תדפיק ידיה בדכיותיה :
 ז ומילל יי עם משה ועם אהרן למימר : ח ארי תערכון דארעא דכנען די אנא יהיב לבון
 דאחזנא ואמן מכמש סגרו בבית ארע אחזנתכון : ט ויעיל דדיליה ביתא ויתו כהנא

והגיד לפהן לאמר פננע נראה לי בבית : י וצוה הכהן ופנו את
 הבית במרס יבא הכהן לראות את הנגע ולא ישמא כד אשר בבית
 ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית : יא וראה את הנגע והנה
 הנגע בקורת הבית שק עורלת וקרקת או אדמדת ומראיתו שפל
 מן הקור : יב ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית
 שבעת ימים : יג ושכ הכהן ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע
 בקורת הבית : יד וצוה הכהן והלצו את האכנים אשר בהן הנגע
 והשליכו אתהן אל מחוץ לעיר אל מקום טמא : טו ואת הבית יקצע
 מבית סביב ושפכו את העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר אל
 מקום טמא : טז וקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים
 ועפר אחר יקה וטח את הבית : יז ואם ישוב הנגע ופרח בבית
 אחר חרץ את האבנים ואחרי הקצות את הבית ואחרי הטוח :
 יח וכא הכהן וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית
 טמא הוא : יט ונתן את הבית את אבניו ואת עצייו ואת כל עפר
 הבית והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום טמא : כ והבא אל הבית
 כל ימי הסגור אתו ישמא ער הערב : כא והשכב בבית יכבס את
 בגדיו והאכל בבית יכבס את בגדיו : כב ואם בא יבא הכהן וראה
 והנה לא פשה הנגע בבית אחר הטח את הבית וטח הכהן את

אונקלוס

דמימר כמכתשא אחתו לי בביתא : י ויפקד כהנא ויפנו ית ביתא עד לא ייעור כהנא
 למתו ית מכתשא ולא יסתאב כל די בביתא ובתר כן ייעור כהנא למתו ית ביתא :
 יא ויתו ית מכתשא והא מכתשא בכותלי ביתא פחתן וקון או סמקן ומתוהין מביד מן
 כותלא : יב ויפוק כהנא מן ביתא דתרע ביתא ויסגר ית ביתא שבעא יומין : יג ויתוב כהנא
 ביומא שביעאה ויתו והא אוסיף מכתשא בכותלי ביתא : יד ויפקד כהנא וישלפון ית אבניא
 דבהן מכתשא וירמון יתון למכרא לקרוא לאתר מסאב : טו וית ביתא וקפון מן ביתא
 סחור סחור וירמון ית עפרא די קריפו למכרא לקרוא לאתר מסאב : טז ויסבון אבנין
 אוחרון ויערין לאתר אבניא ועפרא אוחרן יסב וישנע ית ביתא : יז ואם יתוב מכתשא ויסגי
 בביתא פת דקליפו ית אבניא ובתר דקליפו ית ביתא ובתר דאתשע : יח ויעיר כהנא ויתו
 והא אוסיף מכתשא בביתא סגירות מסרא היא בביתא מסאב הוא : יט ויתרע ית ביתא
 ית אבנתי וית אעוה וית כל עפר ביתא ויפיק למכרא לקרוא לאתר מסאב : כ ויעור
 לביתא כד יומין ב יסגר יתו יתו מסאב עד רמשא : כא ודישכוב בביתא יצפע ית לבושוהו
 ודיכיל בביתא יצפע ית לבושוהו : כב ואם מעל יעור כהנא ויתו והא לא אוסיף מכתשא

בביתא

(חכ לישראל חיג) לא

הבית כי גרפא הנגע: כג ולקה לחמא את-הבית שתי צפרים ועי
 ארו ושני תולעת ואזב: כד ושחמ את-הצפר האחת אר-פלי-חרש
 עד-מים חיים: כה ולקה את-עץ-הארז ואת-האזב ואת! שני
 התולעת ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר השחומה
 ובמים החיים והזה אל-הבית שבע פעמים: כו וחמא את-הבית
 בדם הצפר ובמים החיים ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזב ובשני
 התולעת:

אונקלוס

בביתא בתי דאתשע ית ביתא וידפי פהגא ית ביתא ארי אתסי מכתשא: כג ויסב לרפאה
 ית ביתא תרמין אפרין ואע דארזא וצבע זהורי ואיזובא: כד ויפוס ית צפרא חדא למאן
 דחסף על מי מפגע: כה ויסב ית אעא דארזא וית איזובא וית צבע זהורי וית צפרא חתא
 ויטבול יתהון ברמא דצפרא נכסתא ובמי מפגע וידי לביתא שבע זמנין: כו וידפי ית
 ביתא ברמא דצפרא ובמי מפגע ובצפרא חתא ובאעא דארזא ובאיזובא ובצבע זהורי:
 כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל
 הסדרה ותרגום והפטורה

יום ו תורה

נג ושלח את-הצפר החיה אל-מחויץ לעיר אל-פני השדה
 וכפר על-הבית וטהר: חמישי נד זאת התורה לכל-נגע
 הצרעת ולנתק: נה ולצרעת הבגד ולבית: נו ולשאת ולספחת
 ולבהרת: נז להורת ביום הטמא וביום הטהר זאת תורת הצרעת:
 פ טו * וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: ב דברו
 אל-בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי יהיה זב מבשרו
 זובו טמא הוא: ג וזאת תהיה טמאתו בזובו רר בשרו
 את-זובו או-החתים בשרו מזובו טמאתו הוא: ד בדר-המשפב
 אשר ישכב עליו הזב ימא וכל-הכפי אשר-ישכב עליו ימא:

אונקלוס

נג וישלח ית צפרא חתא למברא לקרתא לאפי חקרא ויכפר על ביתא וידפי: נד דא
 אוריתא קכל מכתש סגירותא וזנתקא: נה ולסגירות לבושא ולביתא: נו ולעמקא ולעדיא
 וזבתרא: נז לאקמא ביום מסאבא וביום דביא דא אוריתא דסגירותא: א ומליר יי עם משה
 ועם אהרן למימר: ב מלילו עם בני ישראל ותימרון להון גבר גבר ארי יהי דאיב מבשריה
 דזביה מסאבא הוא: ג ודא תהא סאובמיה בדזביה ריר בשריה ית דזביה או חתים בסריה מדזביה
 סאובמיה היא: ד כל משפבא דישכוב עלוהי דזבנא יתי מסאב וכל מנא דתיבי עלוהי יתי
 מסאב

ה ואיש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-
 הערב: ו ודישכב על-הכפי אשר-ישכב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ
 במים וטמא עד-הערב: חצי הספר: והנגע בכשר הזב יכבס בגדיו
 ורחץ במים וטמא עד-הערב: ח וכי ילק הזב במהור וכבס
 בגדיו ורחץ במים וטמא עד-הערב: ט וכל-המרפב אשר
 ירפב עליו הזב יטמא: וכל-הנגע בכל אשר יהיה תחתיו
 יטמא עד-הערב והנושא אותם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
 עד-הערב: יא וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא-שטף במים וכבס
 בגדיו ורחץ במים וטמא עד-הערב: יב וכלי-חרש אשר-יגע-
 בו הזב ישבר וכל-פליעץ ישטף במים: יג וכי-יטהר הזב מזובו
 וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשרו במים
 חיים וטהר: יד וביום השמיני יקח-לו שתי תרים או שני בני
 יונה וכא! לפני יהוה אל-פתח אהל מועד ונתנם אל-הכהן:
 טו ועשה אתם כהן אחד חטאת והאחד עלה וכפר עליו הכהן
 לפני יהוה מזובו: טז ששי שביעי כמסוכרון טז ואיש כי-תצא ממנו שכבת-
 זרע ורחץ במים את-כל-בשרו וטמא עד-הערב: יז וכל-בגד וכל-
 עור אשר-יהיה עליו שכבת זרע וכבס במים וטמא עד-הערב:
 יח ואשה אשר ישכב איש אתה שכבת-זרע ורחצו כמיסו וטמאו עד-

אונקלוס

מסאב: ה וגבר דיקרב במשפביה יצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא:
 ו ודתיבי על מנא דתיבי עלוהי דזבנא יצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא:
 ז ודיקרב בכשר דזבנא יצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ח וארי ורוק
 דזבנא פדכיא ויצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ט וכל מרפבא דירפב
 עלוהי דזבנא יתי מסאב: י וכל דיקרב בכל די יתי תחותיה יתי מסאב עד רמשא ודיטול
 יתהון יצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: יא וכל דיקרב ביה דזבנא וידוהי
 לא שטף במיא ויצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: יב ומאן דחסף
 דיקרב ביה דזבנא יתבר וכל מאן דעא ישחטף במיא: יג וארי ודפי דזבנא מדזביה וימי
 ביה לשבעא זמין דזכותיה ויצפע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: יד וביזמא
 חמינאה יסב ביה תרמין שפנינן או תרון בני יונה ויתת לקדם יי לתרע משפן ומנא
 ויתנינן לכהנא: טו ויעביד יתהון כהנא חד חטאתא וחד עלתא ויכפר עלוהי כהנא קדם
 יי מדזביה: טז וגבר ארי תפוק מניה שכבת זרעא ויסחי במיא ית כל בשוריה ויהי מסאב
 עד רמשא: יז וכל לבוש וכל משף דיהי עלוהי שכבת זרעא ויצטבע במיא ויהי מסאב עד
 רמשא: יח ואתתא דישכוב גבר יתה שכבת זרעא ויסחין במיא-ויהיון מסאבין עד רמשא:

הערב : פ יט ואשה פיתהיה ובה דם יהיה זכה בכשרה שבעת ימים תהיה בנדתה וכל הנגע בה ימא עד הערב : כ וכל אשר תשכב עליו בנדתה ימא וכל אשר תשב עליו ימא : כא וכל הנגע במשכבה יכבם בגדיו ורחץ במים ומא עד הערב וכל הנגע בכריתת כלי אשר תשב עליו יכבם בגדיו ורחץ במים ומא עד הערב : כב ואם על המשכב הוא או על הכלי אשר הוא ישבת עליו בנגעו בו ימא עד הערב : כג ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדתה עליו ומא שבעת ימים וכל המשכב אשר ישכב עליו ימא : ס כה ואשה פי זוב זוכ דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כיתזוב עד נדתה בל ימי זוב ממאתה פימי נדתה תהיה ממאה הוא : נו בל המשכב אשר תשכב עליו בל ימי זובה במשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר תשב עליו ממא יהיה כממאת נדתה : כז וכל הנגע במ ומא וכבם בגדיו ורחץ במים ומא עד הערב : כח ואם שהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר : שביעי כט וביום השמיני תקח לה שתי תדים או שני בני יונה והביאה אותם אל הפהן אל פתח אהל מועד : ל ועשה הכהן את האחד המא את האחד עדה וכפר עליה הפהן לפני יהוה מזוב ממאתה : ססטר לא והורתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בממאתם בממאם

אונקלוס

יש ואתתא ארי תהי דביא דם יהי דובה פכישרה שבעא יומין תהי בריחוקה וכל דיקרב בה יהי מסאב עד רמשא : כ וכל דתשכב עלוהי בריחוקה יהי מסאב וכל דתתיב עלוהי יהי מסאב : כא וכל דיקרב במשכבה יצבע רבושוהי ויסחי במיא יהי מסאב עד רמשא : כב וכל דיקרב בכל סאן דתתיב עלוהי יצבע רבושוהי ויסחי במיא יהי מסאב עד רמשא : כג ואם על משכבא הוא או על מנא דהיא יתבא עלוהי במקרביה ביה יהי מסאב עד רמשא : כד ואם משכב ישכב גבר יתה יהי ריחוקה עלוהי יהי מסאב שבעא יומין וכל משכבא דישכב עלוהי יהי מסאב : כה ואתתא ארי ידוב דוב דמה יומין סגיאן בלא עבן ריחוקה או ארי תרוב על ריחוקה כל ימי דוב סאב בתה פימי ריחוקה תהי מסאבא היא : כו כל משכבא דתשכב עלוהי כל ימי דובה במשכב ריחוקה יהי דה וכל מנא דתתיב עלוהי מסאב יהי פסואבת ריחוקה : כז וכל דיקרב בהן יהי מסאב ויצבע רבושוהי ויסחי במיא יהי מסאב עד רמשא : כח ואם דביאת מד זכה ותמני לה שבעא יומין ויתר בן תדפי : כט וביומא תמינאה תסב לה תרין לשפנינין או תרין בני יונה ותתיב יתהן דות פהנא לתרע משפן ומנא : ד ויעביר פהנא ית חר השאתא וית חר עלתא ויכפר עדה פהנא קדם יי מרוב סאבבתה : רא ותפרשו ית בני ישראל מסאבבתהן ולא ימותן פסואבתהן

בסאבבתה

את משפני אשר בתוכם : לב זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לממאה כה : לג והדוה בנדתה והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם ממאה :

אונקלוס

בסאבבתה ית משפני דביניהן : לב דא אורייתא דדקנא ודפוק מניה שוכבת זרעא דא יסתאבא בה : לג ולדסאבבתא בריחוקה ולדראיב ית דביה לדבר ולנוקבא ולגבר דישכוב עם מכאבתא : ס ס

תאמר פסוקי נביאים הנמצאים בכר ימי השבוע מן וארבעה אנשים עד יום רביעי סוף פסוק ג בשער וימות

יום הששי

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה ומזמור ה' מלך ברוך לכת או מזמור שיר ליום השבת וה' מלך יללם דברו משנה והלכה מסדר טהרות שהיא נגד היסוד כשינת היום

עיקר תרי"ט משנה אהרות פרק א ברטורה

(א) ולא בני לומר לשאין עליו כוונת צר משום דאבתי קשה אס על אבר מגלל על מנעלמו לא כ"ס ועשו"ט נצר . ל הפרט כמו וילל אלהים . רש"י : רקב . פ"ט מ"ב וכפ"י הר"ב דאין זו אלא סומאח משא' והגדגול' או או קהי ועשו"ט : ורובע כו' . לפי שכלל אלו השיעורין ניכר סהן עלם אדם : (ג) פי' הן בנינו של אדם ורוכ בנינו חסדי שוקים וירך א' : קכ"ה . וכי מניחא אחא' לאשמועינן אלא דקמ"ל אע"פ שהוא חסר או יתר באבריו אין משגיחין עליו אלא על מנין רוב כל אדם אלא' היתה אלכס שיש בו לפורן או סנספרת ע"ג הוי' תעורבות רכסון של צד או של עפר סהוא אחר אלכס שנקבר בכסותו או בארון של עץ או בעפר אין לו רקב וכן מנע שנקבר חסר אבר אין לו רקב : השדרה והגולגולת . אע"פ שאין בהם צמר ממשאין צאהל לפי שזורת אדם ניכרת בהם דכתיב בעלם אדם שניכר בו שהוא של אדם : אבר מן המת ואבר מן החי . דכתיב בחלל חרב או כמת אבר שהצדילתו הסריב מן החי הרי הוא כמת : ורובע עצמות . רובע הקב של עצמות : מרוב המנין או מרוב הבנין רכומי פירשו סהן מועטין מהיות כסן רוב מנין רוב בנין אע"פ שאין בהן לא רוב המנין ולא רוב הבנין ממשאין : ורוב בנינו ורוב מנינו רוב בנין הגוף או רוב מנין העצמות אע"פ שאין רוב בנין הגוף ממשאין ואע"פ שאין בהן רובע . ורוב בנינו כגון השוקים והיורקים והללעות והשדרה (ג) ורוב מנינו כגון ראשו אלכסות הידים והרגלים וכיוצא בהן וכלכד שיהיו קכ"ה אברים ממשאין : (ב) רביעית דם * שילא כולו לאס' מוחה : ורביעית דם תבושה * שילא מקלח

מקלח

מקצת רביעית מחיי ומקצת לאחר מיתה ולקצן
 צפ"ג מפרש לה חבוסה לי מתבוססת בדמיון
 ורביעית דם שילא כולו לאחר מיתה דאורייתא
 דכתיב במת כנפט (ג) אבל דם תבוסה אינו
 אלא מדרבנן ותני
 דאורייתא ותני דרבנן : דם תבוסה ממת אחר ר"ע אומר
 משיני מתים דם קטן שיצא כלו
 ר"ע אומר כל שהוא וחכ"א רביעית
 כזית רמה בין חיה בין מתה ר"א
 אומר מטמא כבשרו וחכמים
 מטהרים אפר שרופים ר' אליעזר
 אומר שיעורו ברובע וחכמים
 מטהרים מלוא תרווד ועוד עפר
 קברות טמא ר' שמעון מטהר
 מלוא תרווד רקב שגבלו במים
 אינו חבור לטומאה : (ג) אלו
 מטמאין במגע ובמשא ואין מטמאין
 באהל עצם כשעורה וארץ העמים
 ובית הפרס אבר מן המת ואבר
 מן החי שאין עליהן בשר כראוי
 השררה והגלגולת שחטרו כמה
 הוא חסרון בשדרה בש"א שתי חוליות בה"א אפי'
 חוליא אחת ובגלגולת בש"א כמלוא מקרת בה"א
 כדי שינטל מן החי וימות באיזה
 גמ' תרווד רקב

אמרת בעלמות שבידו שכולו לפיכך אמר דם שאינו אומר נסתירה ממנו טפה כל שהוא ולא יא
 כולה והלכה כחכמים : וכזית רמה שגולה כבשר המת : משא כבשרו ר"מ הו"א יא
 המת אפי' היה כבשר המת היה חבוסה משום דאדם נחיים לקרי רמה דכתיב אף כי אנוס רמה :
 וחכמים מטהרים והלכה כחכמים : אפר שרופים אדם שנתקף ונעשה אפר ולא נחטב
 בו מאפר עש : שיעורו ברובע קב אפר מטמא : וחכמים מטהרים והלכה כחכמים :
 עפר קברות עפר שמעורב בו דם וליחה של מת ומלח תרווד ועוד טמא לפי שא"ל לגלגולת
 תרווד ועוד טמא יהיה בו מלח תרווד רקב דאמר לעיל שהוא טמא והכל נמי מירי במת שנקבר
 מרום הארון של שים שאין עפר אחר מעורב בו (ה) : רבי שמעון מטהר ואין הלכה כרבי
 שמעון : אינו חבור לטומאה ואם האהיל על מקצתו אינו כאלו האהיל על כולו וכן לענין
 מגע (ו) : עצם כשעורה מטמא במגע ובמשא דכתיב ועל הגונג וכולי וסל לא
 נאמר בעל אדם ללמד על עכשיו ששעורה שמטמא במגע אפי' אינו יוכר שהוא של אדם אבל
 באהל אדם נ"י ימות באהל כתיב ובעצם לענין טומאת אהל כענין שיהא יוכר שהוא של אדם
 (ז) שהרי במקום אחר הוא אומר בעל אדם וארץ העמים כל הולך לארץ קרוי ארץ העמים והכל
 מירי בגוץ עפר שבה מחולק לארץ שהוא מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא באהל אבל הנכנס
 לארץ העמים אפי' לא נגע ולא נשא כנוקשה ריכב על סוס טמא דעל אורח של ארץ העמים
 נמי גזיר (ח) בית הפרס שדה שנחרס בה קרי (ט) וכשברו עצמות המת ונדושות בעפר
 אותו שדה ופרס מלשון פרוק הלא פרוק לרעב למתן כמה חסרון בשדרה ולא יטמא באהל
 אלא במגע ובמשא : כמלוא מקרת : מלוא רובע הקב שנקבים במגע : כדי שינטל מן
 הדף

רובע הר"מ : (י) שהוא שלש טפח : בקטן כו'
 וככלע דב"ה זוטרו וכו' ז"ל לחומר ומש"ה לא
 חנן לה בעדיות גמ' : (יא) אמנם רש"י פי' גולל
 הוא כסוי הארון ודופק הארון עלמו ונלמדו
 מע"פ השדה שמטמא
 כשפירש אבל כשהוא
 טמון הוא בטל אגב
 קרקע : (יב) הר"מ ומפ'
 פירשו דקאי על הארון
 אבל לפי הר"ב ליכא
 למשמע להו מאו בקבר
 ועוד אמאי איטריך
 לקרא דכל אשר יגע דאי
 למגע הא בהך קרא
 לא כתיב נמי אלא
 הנוגע ובחולין דע"כ ס"ל
 ברבי ישמעאל דהלכתא
 במירי להו ועתו"ט :
 (יג) וק' דל"כ אפי'
 באהל לא יטמא והר"א
 פי' מנע מאשר יגע
 אהל מע"פ השדה
 משמע אור ומשא אין
 בהם : והתו"כ מ"ש
 הך קרא מוקמי ליה
 כמירי באהל ומדאפקי'
 בלי נגיעה ש"מ שמטמא
 בנגע ובמשא לא
 מלינו : במשא איכא
 למירי דר"א הילכתא
 במירי להו כר"י אלא
 דלר"י לא גמר למשא
 ור"א גמר אף למשא
 א"כ ר"א דריש ליה מקרי'
 ולא ס"ל להקב ביוטומאה
 לטומאה (יד) שאע"פ
 שהשעורין מוכן ה"ל
 הן אמרו חכמים תחלה

כו' הר"מ ועתו"ט : מטמא כמו שילוף דדם
 מפפשות מת למד ממנו שאר השעורין שהוא
 כאשר הוטל ואפי' מבי מחיים הר"מ : (טו)
 ולא אמרו אלא בשל מתים אבל בחמ"ה עש
 מטמא משום אבר מן החי
 אס חסר מצברו לטומאה מטמא עד שיחסר
 מכדי להעלות ארוכה ואבר מן המת כזית בשר
 השורש ממנו טמא ועש כשעורה הפורש ממנו נמי טמא : (ו) השררה והגלגולת משני
 מתים חלי חולית השדרה ממנה זה וחלי חולית השדרה ממנה אחר וכן הגלגולת : ואבר מן
 החי משני אנשים חלי אבר נחלש מחי זה וחלי אבר כזה נחלש מחי אחר ויראין כאבר א'
 וחכמים מטהרין מטומאת אהל אבל מטמאין במגע ובמשא משום עש כשעורה (טו) והלכה
 כחכמים

החי וימות ושיערו חכמים בחסרון כסלע (י)
 בהטן של רופאים במגע קטן שהרופאים
 פותחים בו הנגעים : בגדול של לשכה
 ושיערו חכמים שהוא נקוב כפוגדיו : (ד) הגורל
 אבגורל ורמזה שמוחמים
 בה פה הקבר מלמעלה
 מלשון וגללו את האבן :
 והרופק כ' אבנים
 גדולות א' מצד זה וא'
 מצד זה שהגולל משמן
 עליו (יא) : מטמאים
 במגע ובאהל דכתיב
 והגונג בעש או בחלל
 או במת או בקבר מה
 מת מטמא במגע ובאהל
 אף קבר (יב) מטמא
 במגע ובאהל : ואין
 מטמאין במשא דדרשי'
 וכל אשר יגע על פני
 השדה לרבות גולל ודופק
 וכתיב וכל אשר יגע משום
 מגע הוא מטמא ואינו
 מטמא משום משא (יג) :
 אפי' תחתיהן עפר
 קברות מטמא כשמטמאין
 משום עפר הניסע עמהן
 דמטמא במשא משום
 חפוסה של מת והלכה
 כרבי יהושע : דופק
 דופקים אלא אכן הדופק
 לפעמים אכן
 אחרת להטמאין ואין הגולל
 נשמן עליו והוא נקרא
 דופק דופקים (ה) ואלו
 אם חסרו מהורים דליה
 בהו כשיעור כזית מן
 המת שכן הוא תחלת
 יצירתו של אדם כזית
 (יד) : ורביעית דם האהיל ובתחלת
 ברייתו של קטן אין בו פחות מרביעית דם :
 ואבר מן החי שחטר עצמו אפי' קולית
 גדולה שחסר ממנה עש כל שהוא לא
 מטמא משום אבר מן החי אבל
 אס חסר מצברו לטומאה מטמא עד שיחסר
 מכדי להעלות ארוכה ואבר מן המת כזית בשר
 השורש ממנו טמא ועש כשעורה הפורש ממנו נמי טמא : (ו) השררה והגלגולת משני
 מתים חלי חולית השדרה ממנה זה וחלי חולית השדרה ממנה אחר וכן הגלגולת : ואבר מן
 החי משני אנשים חלי אבר נחלש מחי זה וחלי אבר כזה נחלש מחי אחר ויראין כאבר א'
 וחכמים מטהרין מטומאת אהל אבל מטמאין במגע ובמשא משום עש כשעורה (טו) והלכה
 כחכמים

מצות השם

היה מחלת הראייה עד סופה כרי טבילה וספיג אפילו פסק חובב צנחם הרי זו ראייה אחת (אפי) היתה באונס) הרי הוא כבעל קרי (בס"י קפ"א) וטובל בו ביום וטהר לערב. ראה שמים או אפי ראה ראייה אחת שמחלת הראייה עד סופה היה כרי טבילה וספיג או טראה ראייה אחת מקלחת בסוף היום ומקלחת בחלת הלילה אפי"פ שאינה ארוכה כשמים הרי אלו שתי ראויות שמימים מחלקין הראיה. או טראה שתי ראויות בשמי ימים ראויות הרי זה זב בעל שתי ראויות ומטמא בליט במגע ומטמא אדם במגע ובמשא ומטמא משכב ומושב ומרכב ומתקיו ועוסה אותו אב הטומאה ועל גבו מטמא מדק (מדק ר"ל טומאה קלה למטא אוכלין ומסקין ולא אדם ובלים) ורוקו ושכבת זרעו וימינו רגלו הם אב הטומאה (ודמעת עינו ודס מגפתו וחלב אשה אין מטמאין אדם אבל מטמאין בליט מדיים) ואינו יולא מירי טומאתו עד שיספור שבועת ימים נקיים ואם ראה ראייה של זוב אפי"פ בסוף יום השביעי אחר שטבל סחר את הכל ומתחיל למנות שבועת ימים נקיים אחרים מאחר יום ראייה אחרונה. וכריך טבילה במים חיים ואינו חייב קרבן ראה שלש ראויות או ראייה אחת בשני ימים נקיים וכן קרבן אחת שלש שבועת נקיים (עיין ס' ק"פ) וראייה אחת קלרה ואחת ארוכה כשמים ממטרפין לשלש ראויות אחר הרוחה שתי ראויות או שלש שבועת אחת זו אחר זו (ובלבד שהיה כרי טבילה וספיג בין ראייה לראייה) או טראה בכל יום או אחר זה ה"ו זב ואם הפסיק בין ראייה לראייה יום גמור אין מטמאין כל ראייה שיהיה סותרת את שבועת הנקיים אינה מביאו לקרבן אפילו ראה בחוק ימי הספירה ב' ראויות זו אחר זו אפילו ראה אותם ביום אחד אפילו ראה ב' ראויות בסוף יום השביעי של הנקיים אינו מביא קרבן שראויות אלו נחלקות סותרות הרי לא ילא לזמן שראוי לקרבן והוי לה מחומר זמן היא לכל (סוף מיוולת כותרין ודוקא בזב בעל שתי ראויות אבל בזב בעל ב' ראויות טראה בליט שמימי שלאחר ז' נקיים אינו מביא קרבן שני על ב' ראויות אלו אלא קרבן אחד על ב' ראויות הראשונות שאל"פ שאין אחרונות סותרות הרי לא ילא לזמן שראוי לקרבן והוי לה מחומר זמן היא לכל (סוף מיוולת שהפילה בליט פ"א שהיא מביאה קרבן שני) ואם ראה ראייה אחת בליט שמימי ושתי ראויות ביום שמימי הרי אלו ממטרפין ומביא קרבן שני על זובת האחרונות שהרי ראייה ראשונה של כל זב כשכבת זרע היה שמימי ואם ראה אחרונה שמים ממטרפת עמהן לקרבן אבל אם ראה שמים בליט שמימי ואחת ביום שמימי אין ממטרפות ואין מביא קרבן על זובה זו האחרונה: זב טראה קרי בא' מו" נקיים אינו סותר רק יומיו ומשלים ז' ימים ומביא קרבנו בליט ראה קרי ביום חמישי ממקיים סופר אחירו שלשה ימים וטובל בשלישי ומביא קרבנו ברביעי ואין זוב מטמא אלא מממת בשני ולא מחמת חולי או אונס לכן בודקין הזב אם לא בא לו הויציהממת מאכל או משתה או משא או קפיאה או חולי או מראה טראה אשה או הרהר וכן מי שניעול ואח"כ ראה זוב חולין במילה כל זמן שמנטער והרוחה קרי אינו טמא בזוב מעת לעת משממת הזרע בא לו הזוב וכן למראה והרהור חולין בהן מנת לעת אבל למשא ולקפיאה ומאכל ומשתה חולין בהן כל זמן שמנטער ודוקי בראייה שנייה הוא דבודקין אבל ראייה ראשונה אפילו ראה אותה באונס וראייה שנייה היתה מחמת שזרו הרי זה טמא טומאת זיבות ואפי"פ בודקין אותו בראשונה כדי למנות ב' ראויות לקרבן שאם הראשונה היתה באונס לא ממטרפת לגי לחייבו בודקין ראייה שנייה כדי למנות ב' ראויות לקרבן אותה מחמת זכרון וזכרון הואיל ושתי ראויות שבהן נעשה זב היו מחמת שזרו הכל מחמתאין בזיבה אפי"פ קטן בן יומיו והגרים ועבדים וחדש ושטות וקריים אדם וקריים חמה: טומאטם ואחרדוגיטום כותרין עליהן חומר אים וחומרי אשה מחמתאין בדם נכשים ובלבד באכשים ומביאין קרבן על זיבתן ואינו כאכב היה מונה ז' נקיים לזבוב וראה אדם או לאדם לזבוב אין סותרין בוי אינו מטמא בזיבה ואם ראה קרי כשהיה עכו"ם ונחגייר מטמא בזיבה מיד ואין חולין בו מעת לעת זוב קרא טמא בכ"מ ובכל זמן בעו"ם שאין לנו מקדש וטהרות אין לחשב ולמנה שוהב בזמן הזה וכן הל דיני טומאה וטהרה אין לחשב למנות שוהבים בזמן הזה:

זב"ם מגילה ח טה"ד ה' מחורר כפרה פ"א סה"ט מ"ע עד סה"ט ע"ן ר"ח

קפ (פה) מ"ע שקירב זב בעל שלש ראויות קרבן שנאמר וביוס השמיני יקח לו שתי תורים כוי אחד טהור וא' עולה יום השמיני הוא לנחרתו של הטבילה אחר שבועה הנקיים והוא מחוסר כפרה ואסור בקדשים עד שיביא הקרבן הזה (ע' סימן קפ"ט ק"ט"ה וכלל ט"ה) וזהו בזמן הבית בזכרים:

מצות השם

קבו

שנת דף פו בליט פ"א ודה כב לה מג טה"ד ה' אבות הטומאה פ"א סה"ט מ"ע קרי ומחין חסינ בתי"ע לו מטעס טכ"ט ק"ס סה"ט עשין רח"ו

קפא (פו) מ"ע שחפה שכבת זרע טמא ומטמאה שנאמר ואיש כי תלא זמנו שכבת זרע כו' ומטמא עד הערב שכבת זרע טמא הוא שבאה מישראל שהוא לא פתוח זבין ט' שנים ויום א' ולאעלה ובהא זמנו בהרגשה בקשו אבר והיו דומה לזבין ביזה שאינה מותרת ואם נעקרה בהרגשה אפי"פ שילאה שלא בהרגשה מטא ושיעורה למי' להמו"ו אותה במשאו ולהזנוג זה בערשה והיו אב הטומאה מטמא אדם וכלים במגע וכלי חרס באייר ס"ו לינה מטמאה אלא כשהיה לחה ואם יבשה כחרס טהורה ואם יגול לטהרה כבשורין מעת לעת ותחזור לכמות שהיתה טמאה בעל קרי הוא ראשון לטומאה ואשה (שהיא מבח ג' שנים ולאעלה) ששכב אים אותה שכבת זרע היא ראשונה לטומאה כבעל קרי. אשה שפליטה ס"ו בחוק ג' עונות לשמי"ס (ולא"כ"ה פוסקים י' עונות) ועונה שנבעלה בה אינה מן הענין היא טמאה כבעל קרי והשכבת זרע טמא אבל אחר זמן זה האשה טהורה והשכבת זרע טהורה שכן נסרתה ס"ו ונפסרה. עונה היא יום או לילה (וע' ס' קע"ט לענין מקום זמן שוהב מ"ע ו:)

דה מה"ח ט"א לו בליט פ"א טה"ד ה' משכב ומושב פ"א ו"ו איסורי ביאה פ"א סה"ט מ"ע לע ומחין חסינ בתי"ע לו מטעס טכ"ט ק"ס סה"ט עשין רח"ו וזה דעה ס' קפ"ט סה"ט מ"י ר"ח

קפב (פו) מ"ע שחפה נדה טמאה ומטמאה שנאמר ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זובה בשרה וכו' אב הטומאה מטמא במגע ובמשא במשכב ומושב ומרכב הכל כמו זב כס"י קע"ט מוסיק עליו הגדה שהיא מטמאה את זובעלה (אבל הזב אינו מטמא למי שהוא בועל) ואין אשה נטמאת בנה או בזיבה עד שתרביש וטראה דם ויולא כשרה ואם לא הרבישה וברקה עננה ומלאה דם בפרוזדור הרי זה בחוקט שבא בהרגשה. ומד"ס של הרוחה כח דם על בשרה או על בגדה אפי"פ שלא הרבישה הרי זה טמאה וכאלו מלאה דם בפנים ועי' בסמוך ס' קפ"ב ולענין ל"ס שלא לבא על הגדה עיין לקמן ס' ר"ח ובאין ח"מ"ע לענין טומאה וטהרה עיין סוף סימן קע"ט שבבוע"ה שאין לנו מקדש ולא טהרות אין לחשב המצוה של טומאה וטהרה למנות שוהב בזמן הזה:

דה לה כב עב מגילה ח טה"ד ה' משכב ומושב ו"ו איסורי ביאה פו י"א סה"ט מ"ע קו ומחין חסינ בתי"ע לו מטעס טכ"ט ק"ס סה"ט עשין רח"ו י"ד ס' קפ"ט ק"ו סה"ט מ"י ר"ח רמב"ן ס"ל דל"ן זיבה אלא ביזא ימים סתמוכין ולשכבה ש"אחש בהן דם ואין זבה גדולה חותר לפתח כרות עד שתספור שבועה נקיים

קפג (פח) מ"ע שחפה זבה טמאה ומטמאה שנאמר ואשה כי זוב זוב דמה ימים רביים בלא עת נדתה ג' האשה כשראה דם בתחלה או בשעת ופתח שקבעה וטובלת שביעי לערב. רחשה ביום ימים בין רחשה כל שבוע בין לא רחשה אלא טפה ראשונה וטובלת שביעי לערב. רחשה ביום שמיני הרי זה דם זיבה מפני שהוא בלא עת נדתה וכל י"א יום שאחר ז' ימי נדה הם ימי זיבה (ואלו ה"א ימים הם הל"מ) כל שבוע הימים שנקבע לה ופת בתחלה הם ימי נדה בין רחשה בהן דם בין לא רחשה וקראוין ימי נדה מפני שהם ראויים לנדה כשראה בהם נדה חסכב וכל י"א יום שאחר הימי הגדה הם נקראוין ימי זיבה בין רחשה בהן דם בין לא רחשה וקראוין ימי זיבה מפני כשראה בהן היא זבה. כל ימי האשה משתקבע ופת עד שמתנת או עד שחשקו הוספת ליום אחר (או עד שחלד שהולדות אחר מלאה ימי טהרה חוררת לפתח כרות) תספור לעולם שבע' מתחלת הוסת ואחריהן י"א וראויה"ן שבועה ואחריהן י"א. ותוהר במגין כדי שתדע בעת שבע' מתחלת הוסת ואחריהן י"א וראויה"ן שבועה ואחריהן י"א. ותוהר במגין כדי שתדע בעת שחפ"ה דם אם בימי נדה רחשה או בימי זיבה וראשה שראתה דם בימי זיבה"ה יום אחד בלבד או ב' שחפ"ה דם אם בימי נדה רחשה או בימי זיבה קטנה וטובלת מחמת יום ראייתה אחר הכן חתמה ומשמרת כל היום ימים וזה אחר ז' ימים וחומרי אשה מחמתאין בדם נכשים ובלבד באכשים ומביאין קרבן על זיבתן בטהרה ובערב מתרת לבעלה ולטהרות וזו נקראת שומרת יום. ואם רחשה ג' ימים ראויות הרי זו זבה גדולה וזריכה לספור שבועה ימים נקיים וטובלת בליט ח' רחשה דם ששירי עימי זיבה ובאחר עשר ובשנים עשר אינה זבה גדולה אלא יולאת מויזבות קטנה לנדע שיום י"ב אינו ימי זיבה אלא עימי נדה. זבה גדולה שראתה דם בחוק שבועה נקיים. פליטה שכבת זרע (שלא הסריחה) בחוק הנקיים סותרת כו"ס אחר כזב שראה קרי שבועה נקיים שלו (עיין ס' קע"ט ועי' קפ"א) זבה גדולה זריכה קרבן (שבס"י קפ"ד) וזבה קטנה אינה זריכה קרבן ובין זבה גדולה או זבה קטנה הם לבענין טומאה כנדה לכל דרישה אפילו רחשה מחמת אונס אבל לא מחמת אונס של קשוי לידע של ודל ס' מ"ע זו היא לבענין טומאה וטהרה (עיין ס' קע"ט) ובס"י ר"ח הוא ל"ס של ענין איסור ביאה וכל הדינים

הדינים שנים לבנין טהרות ולאיסור ביאה וכוונת ישראל הם החמירו על טעמן שאפי' רוחות טפת
דס כהררל יושבת עליו ז' נקיים בזכה גדולה וכמה ימים תמחין עד שתחולל לספור הנקיים עיין
ב"ד סימן קל"ו :

כרימות פ א ב סה"ד ה' מחסרי כפרה פא סה"ת מע עה סגנ עשין ריע

קפד (פט) מ"ע שמקריב זכה גדולה ביום השמיני שני וביום השמיני תקח לה שתי חורים כו'
אחר טטאח וא' עולה יום השמיני הוא למחרתו של השבעה נקיים וביזילה והיא
מחוסרם כפרה ואסורה בקדשים עד שתביא קרבנה ונוהג בזמן הבית בנקבות (ע' ס' קט"ו קכ"ה
וכלל ט"ו) :

אחרי יום א תורה

להמשיך מנ"ס דו"א יהוה נפש י יהוה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה ד
דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעשים בניקוד מולס :

א וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבנתם
לפני יהוה וימתו : א ומלך יי עם משה בתר דמיתו
תרון בני אהרן בקרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי ומיתו :
ב ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואר"בא בכל עת
אל הקדש מבית לפרכת אל לפני הפפרת אשר על הארץ ולא ימות
בי בענן אראה על הפפרת : ג ואמר יי למשה מליל עם אהרן
אחוד ולא יהי עלי כל עידן לקודשא מגיו לפרוכתא לקדם
בפורתא דעל ארונא ולא ימות ארי בעננא אנא מתגלי על בית
בפורתא : ד בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת
ואיך לעלה : ה בדא יהי עלי אהרן לקודשא בתור בר תורא
לחטאתא ודבר לעלתאזי בתנת בר קדש ילבש ומכנסים בד יהיו
על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד יצנף בגדי קדש הם
ורחץ במים את בשרו ודבשם : ו בתונא דבוצא דקודשא ילבש
ומכנסין דבוץ יהון על בסריה ובדמינא דבוצא יסר ומצנפתא
דבוצא יחית ברישיה לבושי קודשא אנון ויסחי במיא ית בסריה
וילבשיון : ז ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים
לחטאת ואיל אחד לעלה : ח ומן בנשתא דבני ישראל יסב תרון
צפירי עזין לחטאתא ודבר חד לעלתא : ו והקריב אהרן את
פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו : ו ויקריב אהרן ית
תורא לחטאתא די ליה ויכפר עלוהי ועל אינש ביתיה :

להמשיך מנ"ס דו"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דהוד
יהוה סיה יסידה דלנח יהוה סיה יסידה דהוד אל סס ב"ן שבעשים :

א ויהי דבר יהוה אלי לאמר : א והוה פתגם נבואה מן קדם יי
עמי למימר : ב ואתה בן אדם התשפט התשפט את עיר
הדמים והודעתה את כל תועבתיה : ג ואת בר אדם התוכח
התוכח ית קרתא דאשדי דם זבי בננה וחוי לה ית כל תועבתהא :
ד ואמרת גה אמר אדני יהוה עיר שפכת דם בתוכה לבוא עתה
ועשתה גלולים עליה לממאה : ה ותימר פדגן אמר יי אלהים קרתא
דאשדי דם זבי בננה מטא עדן תבריה ודפולחין לטעותא בננה בדיל
לסאבותה : ו בדמדך אשר שפכת אשמת ובגדולידך אשר עשית
טמאת ותקריבי ימיד ותבוא עד שנותיך עד בן נתתיך חרפה לגוים
וקלסה לכל הארצות : ז בחיבת דם זבי דאשדת חבת ובפולחין
טעותיך דפולחן אסתאבת וקריב יום תברך ומטא עדן
בישתיך על בן יהבתיך חסודין לעממיא ולעיב לכל מדינתא :
ח הקלבות והרחקות ממך יתקדסו בד טמאת השם רבת
המהומה : ט הקריבין ורחיקין מניך יתלעבון ביד סואבת שמא
דסגיאין אתרגושתהא : י הנה נשיאי ישראל איש לזרעו היו בך
למען שפדדם : יא הא רכרכי ישראל גבר לתוקפיה הוון ביד בדיל
למשפט דם זבי :

מצודת דוד

(ב) הכפוע : ב"א סאלס רונס לומר האס רונס אתה
להתוכח עם אנשי עיר הדמים השיפכה דם האשים נקיים :
וכורעת : אז הודע להם כהיכות את כל תועבותיהם :
(ג) עיר שופכת דם : ר"ל זאת העיר שבעבור שהיו האשים
שופכים דם בחוכם סבכה הערה לכל עתה זמן תלוטגמוליה :
ועשתה י עוד עשתה עליה דברים תעובים ותלוטגמוליה כגלל
של רע למען עתה את העיר הזאת להרוקס מעל פני : (ד) אשמת : נעשית בעלת האמות : עתה : את העיר -
ותקריבי ימיד : כעלמן הקרבת ימי הגמול והפולחין : ותכל וכו' : כפל הדבר כמיש : על כן : כעבור עוותך ומסרתך
אל הטמים שחרפו וחוקיילעגו נך יתקלסו כו' ילעגו עליך * עתה חסס : אתה ישראל שמתחת שמך כעשות מעשים כאלה
ואחס בעלת רבת החטומם הגשעו מעתה וילת כעשקיסך (א) איש לזרעו * השוליים כו' כך כ"א לפי כח זרועו
ומכלי מעשה היסור : למען שפך דם * עם כח סרוע :

כתובים משלי כה

להמשיך מנ"ס דו"א שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדונהי נשמה דיסוד
א אד אדני אדני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יד דהן ון דהן סיה יסידה דיסוד
יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א דבש מצאת אכל הדיך פן תשבענו והקאתו : א דבשא משפחת
אכל

זה הקונטרס: (1) בשאגיע לו * אפי' שהיא
מאתים עד שלא הגיע לו עושר מאשר שאינו
מתעלל בכלאים אבל בשאחזור אסור משום דהתעלל
וגחילת דכוחותיו בני מחילת הכרם סיפלה
(1) דכשתילתם ולא

גרוה קדש אבל לא גחילתם
שמתעסק כל שעה לגדור
ולא הספיק עד שהספיק
מאתים לא קדש וכילד
משרתין אם הוסיף
מאתים וארבע כשחתיים
ירק זה או מין של
תבואה זו מן המחובר
בכמה ומניבש שלא תשאר
בו למה הגיע עלמך שיש
במאה שעה אם נשתה'
באדן חלי שעה משגגיע
לו ולא לקטו קרי הוסיף
מאתים ואסור שכנס
שהוא יש מלתתו בכל
חלי שעה חלק ממאתים
כשהוא כולו כן מוסיף
בשתי שעה חלק ממאתים
כשהוא כשהוא: (1)
(1) עם הובלים או עם
המים * כשמוזל כרמו
או כשפותח אמת המים
להסקות הכרם פעמים

זעירא דאי' שמה: ט'ן מקום הכתוב וישאר
בסוף הצינור רק 'זי שרות על 'זי שכן כולם מ"ט
גפנים * ולפי שהיבוע אלו הן שרות שתיים
'ו מרקסם של ד"ה עולים כ"ד על כ"ד וכל אמתא
כריבוע אמתא ומרי
הו"ו מקדש ארבעים וחמשה גפנים.
אימתו בזמן שהיו נטועות על ארבע
ארבע * או על חמש חמש * היו
נטועות על שש שש או על שבע
שבע היו מקדש ט"ו אמה לכל
רוח עגולות ולא מרובעות:
(1) הרואה ירק בכרם ואמר
כשאגיע לו אלקמנו מותר *
כשאחזור אלקמנו אם הוסיף
במאתים אסור: (2) היה עובר
בכרם ונפלו ממנו זרעים או שיצאו
עם הובלים או עם המים * הזורע
סיערתו הרוח לאחוריו מותר *
סיערתו הרוח לפניו ר"ע אומר אם
עשבי יופך ואם אביב ינפץ ואם
הביאה דגן תדלק: (ח) המקיים
קוים בכרם ר"א אומר קדש ותכ"א
לא

יש עמיה זרעים וכל זה שלא כנוכה מרעו
שרי הלא תורע כרמך כנוכה משמע: סיערתו
הרוח * שהיה מוצד בשרה וזרע והוליכה רוח
סערה את הזרע בכרם: לאחוריו מותר דשלא
כנוכה היה (1) ולא ראה שהולך הרוח את
הזרע לתוך הכרם: ולפניו אסור * אם סיערתו
הרוח לפניו וראה אסור: כיצד יעשה אם
עשבים יופך * יחוש וישפך שרשי העשבים
ושבו לא ילחנו: אם אביב * שכבר געה הזרע
אלא שלא הביא שלי: ינפץ * הזרע מן הסבולת
וסקטין מותרין (ח) והרגן אסור: ואם הביאה
דגן תדלק * והכל אסור: (ח) ר' אריעזר
אומר קדש * שכן בערבי"א מקיימין קוים בכר'
כדי שירעו גמליהם ומאחר שצקת כ"ה מקיימי'
אותם כשדומיהם הוי כלאים בכל מקום השעיר
קריין בו אשר תזרע דמשמע מה שבני אדם
כרבים

בין מטע ד' למטע ה'לפיכך גזרו חכמים והסו
הצרע שנס מטע ה' יקדש מ"ה גפנים * כך נראה
בשיני * היו נטועות על שש כו' * דכולי
הזי ליכא למיגזר אטו מטע ד' * לסיכך העמידו
על הרין דמקדש ט"ו אמה לכל רוח ולא יוצר:
או על ז' ז' * וכשהן נטועות על ט' ט' אינו
מקדש כלל * ואפי' לת"ק דר"ג ור"ש דס"פ
דלעיל דאוסר עד ט"ו אבל אינו מקדש: ה"ן
מקדש כו' * כדאשכחן בקדשת ר"פ דלעיל דכל
פחות מט"ו מתכבול לכדי כרם ולפיכך כשזרע
בצומח כרם מ' זרע סביבו כל שיפור המתכבול עם
הכרם ונחשב כמסו * והזי דלא מי ניה דינו
כנטוע בפחות מעל ד' לפי שאינו שכיח ועכ"פ
דינו מבוזר משקדש ט"ו אמה לכל רוח ואפי'
יפלו בעגולה כמה גפנים שלא אמרו מ"ה גפנים
להקל אלא להחמיר: (1) בדים כ"ב והטעם
משום דכתיב לא תזרע כרמך כלאי דומיא
והטעם כ"ל שכן זה שצורו לענין ביטול כרמך
(1) ומייב לעקור כשיראה ואם קיימן הרי זה
אבל הר"מ פסק כסבורו כר' יומן דהכל אסור
בהגהה

נהגים לזרוע ורובם בקיומן: לא קדש אלא
דבר שבמיהו מקיימים * בלוחות מקום * כגון
קולים בערבי"א לפי שלש מקיימים אותם אבל
בשאר מקומות שאין מקיימים אותן מותר והלכה
בכתיבם: הארום:

מן ירק שגילו רכבים
ומתים אותן בתכביל
וקרוין לו בערבי"א
סופספר. ורוחקסו' אדר"ה
בלפ"ז שמדלין אותו על
החיות ועל החלונות:
ושושנת המדך:
רוחין בלפ"ז: וכל מין
זרעים אינו כלאים

בכרם * מן המורה אבל מדרבנן הוי כלאים דהכי
מוכה במנחות: קנבוס * קנאפ"ז בלפ"ז ובערבי
קו"כ: והכמים אומרים כלאים * והלכה
בכתיבם: הקונדס * בערבי כרפ"ס ובלפ"ז
ק"רי והוא דרדר האמור בתורה וקון ודרדר
תלמיח לך:

בהגהה דמתן ינפך חי' ביר' משום דיותר ראוי
לקבורה בעודו חביב ולא משתוף ראו' לשריפה
ותן כפ"ב דתמורה כלאי הכרם שרבו לישוקף
ישרף שרבו ליקר יקר * תדלה * הוא שאמר
הכחוב פן חקדש הגללה
ומתנומו דלמא חתוקד
הר"מ * ואם ראה אותן
וקיימן הרי אלו ישרפו
עם הגפנים הסמוכים
להם: הר"מ * ושיעור
הביאו דגן היינו שליט:
מיני זרעים * דכתיב
כרמך כלאים זרעים
הדומים לכרם ובקנבוס
ולוף תולין אשכולות כמין ענבים להכי הוי
כלאים * רשי' במנחות * והר"מ כפ"ה נתן
טעם * שנגמרים עם תבואת הכרם ופי' הכ"מ
שכמו שהכרם אינו יותר עד ג' שנים (משמע
ערלה) וקנבוס ולוף עושין לג' שנים כדלעיל פ"ב
מ"ה וע"ש מ"ש:

גמרא ברכות דף כו ע"ב הלכה ה כלל כלי הצינור דחסד דמלכות דביראה אלת למד
איתמר ר' יוסי בר' חנינא אמר תפלות אבות תקנום ריב"ל אמר
תפלות כנגד תכידים תקנום תניא כוותיה דרבי יוסי ברבי
חנינא ותניא כותיה דריב"ל תניא כותיה דרבי יוסי ברבי
חנינא אברהם תקן תפלת שחרית שני' וישכם אברהם בבוקר אל המקום
אשר עמד שם ואין עמידה אלא תפלה שנאמר ויעמוד פינחס ויפלל *
יצחק תקן תפלת מנחה שנא' ויצא יצחק לשוב בשדה לפנות ערב ואין
שיחה אלא תפלה שנאמר תפלה לעני כי יעמוף ולפני ה' ישפוך שיחו *
יעקב תקן תפלת ערבית שנאמר ויפגע במקום ואין פגיעה אלא תפלה
שנא' ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלהואל
תפגע ב' תניא כוותיה דריב"ל מפני מה אמרו תפלת השחר עד הצות
שהרי תמיד של שחר קרב והולך עד הצות ר"ו אומר עד ד' שעות
שהרי תמיד של שחר קרב והולך עד ד' שעות ומפני מה אמרו תפלת
המנחה עד הערב שהרי תמיד של בין הערבים קרב והולך עד הערב ר"ו
אומר עד פלג המנחה שהרי תמיד של בין הערבים קרב והולך עד פלג
המנחה ומפני מה אמרו תפלת הערב אין לה קבע שהרי אברהם ופדרים
שלא נתעבלו מבערב קרבין והולכין כל הלילה ומפני מה אמרו של מוספין
כל היום שהרי קרבן של מוסף קרב כל היום ר"ו אומר עד שבע שעות
שהרי קרבן מוסף קרב והולך עד שבע שעות:

רשי'

בנגד תמידין תקנום * אפני כנסת הנדולה: רבי
יזורה: כ"ל שאין תמיד של שחר קרב אלא עד
קנבוס שמרק דמן קודם שקיעת החמה קרבין כל הלילה
כנגד תקנת תפלת ערבית:
לב

זוהר אהרי דף סז ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

תאנא

מכל חטאיכס לפני ה' כיון דכתיב מכל חטאיכס אמאי לפני ה' אלא אמר רבי יצחק לפני ה' נמש דתניא מרישא דיריחא ספרין פתיחין ודייני השעה לירחא בהסווא יומא סלקין דייני כלסו למארי דדינא ומתקני כורסייא עלאס למלכא קדישא בהסווא יומא בעאן ישראל לתחא למחדי צדוותי לקדמות מאריסון דזמין למיתב עליכו בכורסייא קדישא דרחמי בכורסייא דוותרות וכל אינון ספרין פתיחין קמיה ויחזין קמיה הדא הוא דכתיב מכל חטאיכס לפני ה' חטארו לפני ה' נמש אינון דאמרין קרא עד הכא אמרין ולא יתיר ולית רשו לאחרא דלימא חטארו אלא כהנא רבא דפלח פולחנא וקשר שמא קדישא בפומיה וכד הוא חתקשר ומתצרך בפומיה הסווא קלא נחית ובטש ביה ואתכשר מלא בפומיה דכהנא ואומר חטארו פלח פולחנא ומתצרכין כל אינון עלאי דאשחרו ולבתר אסמי גופיה וקדש ידו לאעיל בפולחני אחרא קדישא עד דיתכוין למיעל לאתרי אחרא קדישא מכלל תלת שורין סחרין ליה כהני חטוי וכל שאר עמא כלסו ברבאן קמיה וקפאן ידן עליה בללית וקטרי דהטבח זקפא צרגליה נטיל תלת פסינן וכולשו קיימין בקיומייהו ולא נטלין בתריה סוס חקטיר צקטורתא נטיל ג' פסינן אחרין רשימא בלבא אסחר לדוכתיה נטיל תלת פסינן אסחיה עיינין וחחקשר לעילא עלל לאתר דעאל שמע קל גרפיין דכרוביין מזמרין ואקישן גרפיין פריש לון לעילא משתכחא קל גרפייהו ובלחישו אחרדבן אי כהנא זכי דהא לעילא בחידו אשתכח אוף הכא בהסווא שעתא נפיק רעוא דהסורא מתבסמין מריחין דטורי דאפרסמוגא דכיאל דלעילא ואזלא בכל הסווא אתר אעיל דיחא בתרי נוקבי דחוטמיה ואתישבא לבא כרין כלא סוס בלחישו ופטרח לא אשתכח תמן פתח כהנא פומיה בללות ברעות צדוות' וללי ללותיה בתר דסייס זקפין כרוביין כמלקדמין גרפייהו וזמרין וכרין ידע כהנא דרעות' הוא ועידן הדוותא דכלא ועמא ידעין דאתקבל ללותיה כמא דכתיב אס יסיו חטאיכס כשנים כשלב ילבינו והוא תב לאחוריו וללי ללותיה זכאה חולקיה דכהנא דהא על ידיו הדו על חדו אשתכח הסווא יומא לעילא ותחא על הסווא שעתא כתיב אשרי העם שככה לו אשרי העם שס' אלהיו :

הלכה פסוקה

יוסף לחה

מוסר

הרמב"ם הלכות אלוהי ביה ש"כ (א) אין מוסרין תינוק ישראל לעבדים ללמדו ספר וללמדו אומנות מפני שכולן חשודים על שיעבדו וכו' ואין טעמיהו בהם במגדלות של עבדים ואיילו זכרים אצל זכרים ונקבות אצל נקבות : (ב) ואין מוסרין בהמה חיה ועוף לרועה עבדים איילו זכרים לזכרי ונקבות לזכרית מפני שכולן חשודין על הרבעת בהמה וכבר ביארנו שהן אסורין בזכור ובבהמה ונאמר ולפני עור לא תתן מכשיל : (ג) ומפני מה אין מוסרין בהמה נקבה לעבדים מפני שכולן בחוקת נואמים וכשיבא הנזאף לשבב עם עבדים וזו אפשר שלא ימצאנה וישבב עם הבהמה או אפי' ימצאנה ישבב עם בהמה :

משערי קדושה לר"י דף ה ע"ב

דע כי מעלות ההכנעה רבות וכמה מדריגות כסוד ההכנעה והמדרגה העליונה בהכנעה המחויבת מדרך התשובה שגידין וחלודי עבודת הבט ולא חתוק טובה לעמוד כי יקטן הכל נעניו כנגד מה שהוא חייב בעבודת ה' על כן יכנס ויעבוד כנלצע ולא יחמוד כבוד על מעשיו בהכניעו ולא יבקש הפלחה אדם על פעליו המפוראים והסתרם מדעתם כפי יכולת : וכל הענין הוה על עיקר התשובה מובחר בדברי הנביא מיה שנאמר כמה חלקם ה' חקף לאלהי מרום פי' כמה חלקם ה' על רוב חסדו כי חזיר למעלה צרפת מחסדו שפי' וכמה חקף לאלהי מרום על רוב חטאי' והזכיר אלהי מרום לחרות ולחודיע כמה ראוי אשר יכף ויכנע מי שחמרה רם על הכל * וביאר הענין הוה חטאי' כואקדמנו על כל שפעי להראות כניעתו ונפיתו על רוב חטאי' וכי אי חזיר על

לביד אה ה' בהלע לפי כי זה יורה על כניעתו של החמור כבוד על מעשיו ההכניעו אף על הכסלות אשר לא יתפוז כסם היוצר את ילדיו כי אין להסתכל בהסכתו העושר והגבורה ומיני החכמות זולתי השכל יודע את השפי' נמו שפי' אל יתהלל חכס בחכמתו וגומר * וצוד תחייב בעל החכמה על הכניעה מפני שהוא חייב להסיר מנפשו המדות הגורמות לחטא ומעוללות הפושעים :

מצות השם

מונות כו כלים פה סכור ה' ביאת מקדש פה סכ"א לית סח סוג לאיין טג **קפה (זו)** מל"ת שלא יבא כהן בכל עם למקדש שפי' ואל יבא בכל עם אל הקדש מצות לפיכך זה הפסוק הוא אזהרה על הכיכל ועל קדשי קדשים כהן הדיוט שכנגם לקדשי קדשים בכל ימות השנה וכן כהן גדול שכנגם בשאר ימות השנה או ביום כפור יוחד מן הכהנים פעמים לפעודה היום חייב מיתה בידי שמים שפי' ולא ימות והכנגם להיכל ביאת רקיות שלא לעבודה או השחיתים לוקה ואפי' בזמן הזה אלו מותרים שלא ליכנס למקום מקדש שפי' והשומותיו את מקדשם קדושתן אף בשמן שוממין (פי' סי' קפ"ז וכלל אי') ועוד שכלו טמאי ממים : יומא וע"ש דף ס סכ"ד ה' עבודה י"כ סכ"ט ח"ט חט טמא עשין רט **קפו (ז)** מ"כ שיעשה כהן גדול עבודה יוס כפור שנאמר בואם יבא אהרן אל הקודש כו' הוא מצות עבודה היום ביום כפור על הסדר האמור צרפתה שהם קטורת שמקטיר בקדשי קדשים מלבד הקטורת שביהכל בכל יום ופר לכו"ז משלו ומתן דמו בקדשי קדשים וכסף ושבני שטריס משל כבוד אשר לה' להשחית ומתן דמו בקדשי קדשים וכסף ושמלח לעזול כל זה עשה בד' צרי לכן עוד הביא כ"ג משלו דוק איל אחד לעולה מלבד המוספין שבסומון ש"ס וכן כל העבודות החמדיין והמוספין וקטרת הכל בכ"ג וטוב בזה חז"ל :

אהרי יום ב תורה

להמשיך מת"ס דז"א יהוה נפשי יה יהו יהוה רום יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידס ד' דמלוי יוד אל סס צ"ן שפעשים בניקוד חולם :

א וְדַבַּר אֶת־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְהַעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פָּתַח אֶהָרַי מוֹעֵד : * וַיֹּסֶב ית תָּרִין צִפְרִין וַיִּקֶּם יתָהוּן קָדָם יי בִּתְרַע מִשְׁפָּן זִמְנָא : ב וַנִּתֵּן אֶהָרַן עַל־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גִּדְּלוֹת גּוֹרֵל אֶהָרַן לַיהוָה וְגוֹרֵל אֶהָרַן לַעֲזֶאזֶל : ג וַיִּתֵּן אֶהָרַן עַל תָּרִין צִפְרִין עַד־בֵּין עַדְבָּא חַד לְשָׂמְא דִּי וְעַדְבָּא חַד לַעֲזֶאזֶל : ד וְהַקָּרִיב אֶהָרַן אֶת־הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָהָ עָלוּ הַגּוֹרֵל לַיהוָה וַעֲשֵׂהוּ הַטָּאָת : ה וַיִּקְרַיב אֶהָרַן ית צִפְרִיא דַסְלִיק עֲלוּהֵי עַדְבָּא לְשָׂמְא דִּי וַיַּעֲבַדְנִיהֵ חַטָּאָתָא : ו וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָהָ עָלוּ הַגּוֹרֵל לַעֲזֶאזֶל יַעֲמַדְחֵי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלוּ לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזֶאזֶל הַמִּדְבָּרָה : ז וְצִפְרִיא דַסְלִיק עֲלוּהֵי עַדְבָּא לַעֲזֶאזֶל יַתֵּקָם בְּדַ חַי קָדָם יי לְכַפֵּרָא עֲלוּהֵי לְשַׁלַּח יתֵיה לַעֲזֶאזֶל לְמִדְבָּרָא :

למשך מל"ה ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגס אדני נשמה רוח יהוה חיה יסירה דלגס יהוה חיה יסירה דסוד אל סס ב"ן שבטעים

א אביאם הקלו בך לגר עשוי בעשק בתוכך יתום ואלמנה הוננו בך: א אבא ואמא אקילו בך לגיורא אניסו אנסא בגיור יתמין וארמין אניאו בך: ב קדשי בזית ואת שבתי חללת: ג על קודשי בסרת וית יומי שבאי דילי אחלת: ד אנשי רכיל היו בך למען שפך דם ואלה ההרים אכלו בך ומה עשוי בתוכך: ה גברי אכלי קורצא הונו בך בדיל למשפך דם זכי ובטוריא פלחו בך למענותא ארי עצת חטאין עבדו בגיור: ו עדות אב גלה בך טמאת הנדה עגור בך: ז ערית אבא גליאו בך אתא טומאה עניאו בך:

מצודות דוד

(ה) לגר עשו בעשק ר"ל כל מה שעשו עם הגר עשו בעשק ונגזל: (ב) למען שפך דם כוונת הרחילות היה למען ימות את האמר עליו: ואל ההרים כהרים אכלו מתקרבות העין הכובדים מהם: (ד) עדות אב וכו' ר"ל נפשו עם אשה אביסה: עמלת הנהגה ר"ל הנהגה כוונתה אכסו למשכר הונות:

כתובים משרי כד

להמשך מלכות ד"ח צבאות נפש שין שיודלת שיודלת יוד רוח יאהדונה נשמה דיסוד א אד אדני נפש אדני רוח ארף דרת נון יוד נשמה דמלכות יף הף ון הף חיה יסירה דיסוד יהוה חיה יסירה דמלכות אל סס ב"ן שבטעים:

א פי נחלים אתה חתה על ראשו ויהוה ישלם לך: א ממזר הגומרי דגורא חתי אנת על רישיה ואלהא נשמייה לך: ב רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר: ג רוחא גרביתא בטנא מטרא היכנא אפי כניסתא ולישנא ממישיא: ד טוב שבת על פנת גג מאשת מרונים מדינים קרי ובית חבר: ה טוב למיתב עד הרנא דאגרא מן דלמעמד עם אתתא תגרניתא וביתא טרקא:

מצודות דוד

(ה) כי נחלים: כנהם שתאכל אוחו יור לו כאלו שאבת מתיקור נחלים לתה על ראשו כי יבשו מאור על אשר תגמול לו טובה על הרעה ועם כי תחשוב זה לנקמה מכל חסוס ישלם לך ה' סכר ודקק: (ג) רוח לפון כנוו שרות לפוני מוליד את הגשם כן לשון הרע הכאמר כסחר מוליד פנים על זעם מן האומר עליו על האומר: (ד) על פנת גג מבלי מחסה ויחידו מבלי חבורת אגסים: מאשת: מלשנה בית עם אשה מדינים ואף במקום חבורת אגסים:

ד מים קרים ערנפיש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק: ד מיא קרירי ער נפשא משלהתא היכנא שמועתא טבתא מן ארעא רחיקתא:

רש"י

בית חנר בית שחברו בו לטובה: מים קרים על נפש הייבשה: היא משבת הנפש כן שמועה טובה: (ד) מים קרים וכו' שני אלו כאלהם טוב וחס מים קרים הכפפים על נפש המייבשה מרוב החום וטובתם טובה כאלה לאדם מרחק:

מצודות דוד

(ד) מים קרים וכו' שני אלו כאלהם טוב וחס מים קרים הכפפים על נפש המייבשה מרוב החום וטובתם טובה כאלה לאדם מרחק:

ברטנורה

משנה עירובין פרקה

עיקר תו"ט

פרק ה כיצד מעבדין: לשון חכם מעבורת שרכסה בולט וה"ק בילד יש לה עיבור לעיר אל בית נכנס בית יולא כו' כשכח לזיין סוף תחום העיר וכל למדוד אלפים חונה לה אל לא היטה חונתה חלק אלף בחים סמוכין ומחזכרים ויש בית נכנס לתוך העיר יותר מחזכירו ונראית כניסתה פגומה ויש בית בולט ויולא לתוך יותר מחזכרו או פגום נכנס פגום יוצא שיש מגדל סכונט' בחומה פעמים בולטים לפנים פעמים למן או שהיו שם לאחת הקרנות (א) של עיר גדודיות גבוהות שברי חומה של חרכות בחים וישנו חוך שבטים אמה ושירים (ב) לעיר: או נפשות בנין שעושין על הקבר והוא שיהא בסן בית דירה מוציאין את המדה כנגדן אל הבליטות הללו אלל קרן מזרחית לפנות רואים כאלו יש עוד בליטה אחת כנגדה בקרן מזרחית דרומית וסוט מתוח מנו לזו ומורד מן החוט ולחוך כדי שיהא החסוי שזה לשמי הקרנות ולא יהיה כאן ארוך וכאן קצר ועושין אותן (ג) החומות: מרובעים שיהא אלפים לצדדים ככאמנע ולא עגולים שיהא להן אלפים כאלמנע וצדדים הם מתעטטים (ד) כדרך דבר עגול: (ב) נותנים קרפף לעיר כל הבא למדוד חסומין מניה לעיר אור של שבטים אמה ושירים שהן שבטים אמה ושני שלישי אמה ומשם מתחיל למדוד אלפים אמה שנאמר מקיר העיר

שכחוכו: טברדה מרובעת: צביר מרובעת: עסקין שאין בה אלף אלפים על אלפים דכוו נתי חסומין מרובעין ואם אינה מרובעת כנון שהיא יסירה על אלפים לארכה או פחותה מאלפים: לא הו מרובעים. דחסומין מרובעים ל"ד שיהא ארכן כרחבן שהרי רחבן למדה העיר היא כו' אלף מרובעים דקמני למעוטי עגולים (כדי כו') רש"י: (ד) אין לומר כפסוטה שהרי אלס ללד אחד מהעיר אלפים כשעגל כל סבינות העיר ממקום שכלו אותן אלפים: אין ספק שלכל נדרי העיר יהיו אלפים. אלף היינו לומר ששסן עגולות הוא מפסיד הזוויות וכשהן מרובעות נסכר הזוויות דכל אמתא כרובע אמתא ותרי חומשי כאלכסון נמצא כשיואל כנגד הזוויות ללכה כאלכסון מהלך אלפים ות"מ אמה ואם היו עגולות לא היה יכול להלך בשום דך יותר מאלפים: ב"י: קרפף. הוא ללע מללעות מרובעות מדת בית סלחיס והוא שבעי ושיריים. הר"מ עשאו שם משוחף או מושאל דכפ"ב מ"ג פי' כהר"ב הם ולמד מעניינו: (ה) ודקמני בין צי החינוכים

העיר ותורה חלק אמה סביב אמרה תורה חן סולה ואח"כ מודר כלו חן לה קרפף של שבטים אמרה ושירים ואח"כ מדור משם והלאה : לא אמרו קרפף אלא בין שתי עיירות הסמוכי זו לזו וכוונתן שבעיטתאמה ושירים לכל אחת כדי לחברם על ידי קרפפות הללו להיות כעיר אחת והבא ללכת מאחת מן הדרך הכרתה מודרים לו אלפים אמה מחוץ להכרתה מפני ששחיהן כעיר אחת פ"י קרפפות הללו שמתכונן ביניהן והלכה כחכמים שאין מודרין קרפף לעיר אחת אלא בין שתי עיירות בלבד : (ג) וכן שרשי כפר"י משולשי" לא משולשים ממש אלא שלים עומד מרחוק כנגד בין החילונים וכל שאלו מנכים אמרתי לביניהן (ה) אין בין זה לזה אלא קמ"א אמה ושלים שהן שבטים אמה

והי' שלישים לזו ועי' אמה ובי' שלישים לזו וכן לדר העיר החילונה האחרת אין בין האמצעית לבינה אלא מ"א ומ"א אמה ושלים הרי שלשתן נמשכות כח"י והיולא מאחת מהן ליתך דרך הכרת מונה מחומת הכרתה החילונה וכמה יהא בין האמצעי לחילוני אלפי' אמה דהואיל ויכולה לבא אמצעית לחילונה וסיומה לאמצעית בלא עירוב אמרינן רואין כאלו אמצעי' נחונה ביניהן אבל אם רחוקה יותר מאלפים לא אמרינן רואין :

וחכ"א לא אמרו קרפף אלא בין שתי עיירות . אם יש לזו שבטים אמה ושירים ולזו ע' אמה ושירים עושה קרפף לשתייהן להיותן כאחת : (ג) וכן ג' כפרים המשולשין אם יש בין ב' החיצונות מאה וארבעים ואחד ושליש עשה אמצעי את שלשתן להיותן כאחד : (ד) אין מודרין אלא בחבל של ג' אמה לא פחות ולא יותר ולא ימדוד אלא כנגד לבו . היה מודר והגיע לגיא או לגדר מבליעו וחוזר למדתו (הגיע להר מבליעו וחוזר למדתו) ובלבד שלא יצא חוץ לתחום . אם אינו יכול להבליעו בזה כשמבליעו כו' וכי"ד נעשה זוקף עץ גבוה כשפתו מזה ועץ אחר כנגדו כשפתו מזה ומותם החבל מזה לזה חו' ועשו"י : (ח) גי' והטעם משום דניחא דתשמישתיה לעלות במדרונו כו' הרי"כ . ומי"ש אבל כו' אינו מבליע וכו' ה"ס לפי שקשה לעלות עליו ולמדודו על גבו כפי' הרי"כ ושיעור האומדן הוא עד ג' אמה אבל יותר מני מקדרין טור : להבליעו . בחבל של ג' אמה טור

אם רחוקה יותר מאלפים לא אמרינן רואין : (ד) אין מודרין אלפים אמה של תחום שבת פחות . ששכחבל קצר נמתח הרבה ומאריך המדה : ודא יותר . ששכחבל ארוך הרבה כבדו מכפילו באמצעיתו ומתקצר . אלא כנגד לבו . קבעו לו חכמי' מקום לשום ראש החבל כל אחד נגד לבו שא"י יתן זה כנגד לזו וזה כנגד רגליו החבל מתקצר והתחומין מתמעטין : לגדר . סומת אכנים שפלו ונעשית גל גבוה ומסופע : מבליעו . מבליעו . א"י חוץ אומרים מעלה מדת משפתו אל שפתו מלמעלה א"ע"פ שיש במדרונו הילוך יות' מאלף (י) אין אומרים מעלה מדת מדרונו למד' התחום אלא זה יעמוד על שפתו מכאן וזה יעמוד על שפתו מכאן ויבליע מדרונו כחבל אחד : וחוזר למדתו . מדקמתי חזר למדתו משמע שא"י היה רחבו כנגד העיר יות' משמשים ואינו יכול להבליעו עם בחבל ובא' מראשיו שלא כנגד העיר יכול להבליעו הולך ומבליע עם ומודר והולך עם משפתו והלאה עד כנגד המקום שכלה בו רוחב הגיא כנגד העיר וחוזר למדתו כנגד העיר ומשלים את מדת החומין : הגיע להר מבליעו . והוא שלא יהיה הר זוקף הרבה אלא משופע שבהלך חמש אמות ממנו לא יבנה אלא י' טפחים (ח) אבל אם הוא זוקף עד ששפוחת מהלך חמש אמות זוקף עשרה טפחים אינו מבליעו אלא אומרו בלבד והולך : והוא שרא יצא חוץ לתחום . כשהולך המודר להבליע ההר או הגיא לא יצא סוף לתחום להמקום

טור . וקאי נמי אגרא וגדר דקידור נמי שייך בהו' ומיירו בניא לא איכפת לן בין מתלקטו' מתוך ס' או פחות : (ט) וטעמא מפרש בגמ' מפני שהן של תורה : (י) וז"ל רש"י דמשום דתהה ההר כאלו הוא נוקב במקום מעמד רגלי העליון . וממלא לבו במקום שרגליו עומדו' עם עכשיו . וכשנותן החבל עכשיו כנגד מרגלותיו ה"ל כאלו נותן אותו כנג' לבו בקרקע סלקה כדרך כל המודרין . דהקל . דמלאו' הוא הוי מיתסרי מידי ואינהו גזור הלך אולינן בהו' לקולא רש"י . ומיירו איכא דר"ל דעד ג' פרסאות מדאורייתא : (יא) דלמא דהרת ומתבטת של רבים ואחי לערובי כולה : (יב) כדמפורס בס' יושע אין וסדרה ומגדל דוד : לכנו

יהודה ר"ש אומר ג' הצירות של ב' בתים : (י) מי שהיה במזרח ואמר לבנו ערב לי במערב . במערב ואמר לבנו ערב לי במזרח . אם יש הימנו ולביתו אלפים אמות ולעירובו יותר

ריבה למקום אחד ומיעט למקום אחר . שגמלאו סימני תחום זה ארוכים וכולטים מכנגד סימני תחום קרן שכנגדו : שומעין למקום שריבה . ומוליין מדת הקצרה כנגד' מפני שלא נמשח מתחילה החבל כל לרנה ומניח כחוספת' שהולך לריך למתח' בכל כוונת : ריבה לאחר ומיעט לאחר . הכי קאמי' ריבה אחד ומיעט אחר שמדרו ב' בני אדם מומחים זה ריבה זה מיעט : (י) עיר שיש יחיד . נגון שאדם אחד קנה כולה והוא משכיר כל בתיה לבני אדם הדירים בה ולא כנעשית של רבים : מערבין את כולה . כדרך שהיו מערבין כשהיתה של יחיד שנה היתה לריבה שור : אין מערבין את כודה . שאסור לערב עיר של רבים אם אין משיי' בה בתים ידועים בלא עירוב דההוא שור הוי סיני דעממא משום עירוב הוא ולא תשתכח חור' רשות הרבים וזו הואיל והיתה של רבים והיתה לריבה שור א"ע"ג דהשתא הויא של יחיד דלוגי' כבתחילה (יא) : אא"כ עשה חוצה לה שיוור . שלא ערכו עם שאר העיר ודכותא קמ"ל שאפי' שוין של סולה לה מועיל לשאי' העיר : בעיר חדשה שביהודה . עיר היתה ביהודה ושמה חדשה (יב) ולא היו בה אלא ג' דיורים והיא העיר היות' קטנה שבכל ארץ יהודה והיא היתה שויר בעיר גדולה הסמוכה לה והוא שער השויר שגריך לשויר שלא יערבו עם אחרים משום הכירא רבי שמעון אומר שרשה הצירות כו' . ובספ' הלכה אפי' בית אחד כבאר אחד הוי שוין ועיר שאין לה אלא פתח אחד בלבד אפי' היתה של רבים אינה לריבה שויר : (יז) מי שהיה במזרח כשהו קדם עליו עם היום והוא רחוק מעירובו יות' מאלפים והרי אין עירובו עירוב כיון שאינו יכול ליתך וליעלו הויא ליה שניתמו כנימו שהרי כחוסם ביתו הוא עומד ומסתמא כנימו כיוסא ליה שתהא

למקום שראשי הגיא קצרים שיכול להבליע' עם כדי שיחזור אחר כך למדתו כנגד העיר בזירה מפני שהרואה אותו מודר והולך עם יאמי' שמדת תחומים של גרי העיר באה עד כאן : בזה אמר ר' דוסתאי . כזו למעוטי עיר מקלט ועגלי ערופה הקרוכה אל החלל שאין מקדרין בהן (ט) : מקדרין . נוקבין רואין . כאלו נוקבין אותו ונודדים ורך הנקב (י) למעט מדת מדרונו כדאמרין בגמ' שמודרין אותו כחבל של ג' אמות והסתחון מניח את החבל כנגד לבו והעליון כנגד רגליו וכן מודרין אותו כולו ד' אמות ד' ומתמעט אמות מדרון של כל ד' אמות ח"י קומת אדם והלכה כר' דוסתאי : (ה) אין מודרין אלא מן המומח' אדם הבקי במדד' וגאון פי' מומחה לשון ומחה אל כחף ים כנר' כלומר שמתכוונים למדוד התחומין . לכתחילה מן המקום השווה והישר כדי שלא יהא לריך לקדר :

שמה שניתחו כשאין ערונו עירוב : אסור רבנו מצ"ע רש"י : ולביתו כו'. ונבנ"ה היכא לביתו למוט מביחו אלפים לכל רוח : משכחת לה כגון דקאי ביתו כאלכסונו שראובן בעיבורה שר עיר כ' בחדר מן הכמים העומדי' עומד צמור' ביתו וערונו מושך למערב יותר מביחו בחוך ע' אמה וסירים : לא עשה ולא כלום : ואעפ"כ שהאלכסון רב והוי ביתו רחוק ממנו שהרי בלא עירוב נמי יש לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר עם עיבורה נחשבים לו כר' אמות: נתנו חוץ לתחום חוץ לעיבורה של עיר והכי מפרש לה בנמרו . מה שנשכר * לרוח זה: מפסיד לרוח שכנגדה שהרי מונה מן העירוב אלפים לכל רוח ואם נתנו בסוף חלק למזרח כמלא שכבות אלפים של מזרח בסוף ג' אלפים לעיר ונשתי' חלק ואלפים של מערב כלות בסוף חלק של מערב העיר והפסיד חלק וקמ"ל דאין העיר עולה כשצבון אלפים של מערב חלק כולה כר' אמות וה"מ כשאין כלות אלפים שמן העירוב כדל העיר (יג) חלק בסוף עיר או חולה לה חלק חס כלות כאלמע העיר

או באיזה מקום כחובה אינו יכול לילך בחוך העיר חלק עד מקום שכלות האלפים אמה של העירוב וכו' לא כדחתן בסמוך : (ח) אנשי עיר גדולה שהיה להן עיר קטנה בחוך אלפי' ויולאין מעירן ומונין והולכין דרך הקטנה הסמוכה : מהלכים את כל העיר הקטנה . השמוכה להן כד"א ומשלימים מרתן חולה לה (יד) : ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את הגדולה . כולה כד"א לפי שמתן חמונין כלה באמצע עיר גדולה לפיכך אין עיר הגדולה נחשבת לה כד"א ואין הולכין בה חלק עד סוף חמונו : כיצד מי שהיה בעיר גדולה . ממני' חסורי תהסרא וסבי קמי אנשי עיר גדולה מהלכין את כל עיר קטנ' ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את כל עיר גדולה כד"א כמורד אלפים אמה אבל הנותן עירובו בחוך העיר בין נתנו אנשי עיר גדולה ערונו כקטנה בין נתנו אנשי עיר קטנה ערונו כגדולה מהלכין כל עיר שהעירוב מונה בה כד"א כ"ל מי שהיה בעיר גדולה ונתן עירובו בעיר קטנה כו' וה"ע חולק על ח"ק וסב' שאין העירוב עושה אותה העיר שהוא מונה בה כד"א ואין מונין אלפים חלק נמקום העירוב ואין הלכה כר' עקיבא : (ט) אימתי בזמן שאין בה דיוורין * שפירו' מניחוחים ואינה ראויה לדיוורין שאם ראויה לדיוורין ח"פ שאין בה עכשיו דיוורין אינה נחשבת כד"א חלק כד"א לדברי חכמים וכן עיר שאין ישוב בה יש לה חומה סביב שנתן בה עירובו נחשבת כד"א ופסי' היא גדולה כאלטוביא : נמצא קל תוכה מעל גבה * דאלו גבה של מערה חס נתן שם עירובו אין לו חלק אלפים אמה נמקום עירובו דבנה אינה ראויה לדיוורין וחוכה מהלך את כולה וחולה לה אלפים אמה : ולמודד שאמרו * ח"פ שחולקים חכמים על רבי עקיבא כדחתן עירובו בעיר לומ' שכל העיר לו כד"א מודים הן שהכא נמקום שניתחו וכלתה עמדתו של אלפים

שמה שניתחו כשאין ערונו עירוב : אסור רבנו מצ"ע רש"י : ולביתו כו'. ונבנ"ה היכא לביתו למוט מביחו אלפים לכל רוח : משכחת לה כגון דקאי ביתו כאלכסונו שראובן בעיבורה שר עיר כ' בחדר מן הכמים העומדי' עומד צמור' ביתו וערונו מושך למערב יותר מביחו בחוך ע' אמה וסירים : לא עשה ולא כלום : ואעפ"כ שהאלכסון רב והוי ביתו רחוק ממנו שהרי בלא עירוב נמי יש לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר עם עיבורה נחשבים לו כר' אמות: נתנו חוץ לתחום חוץ לעיבורה של עיר והכי מפרש לה בנמרו . מה שנשכר * לרוח זה: מפסיד לרוח שכנגדה שהרי מונה מן העירוב אלפים לכל רוח ואם נתנו בסוף חלק למזרח כמלא שכבות אלפים של מזרח בסוף ג' אלפים לעיר ונשתי' חלק ואלפים של מערב כלות בסוף חלק של מערב העיר והפסיד חלק וקמ"ל דאין העיר עולה כשצבון אלפים של מערב חלק כולה כר' אמות וה"מ כשאין כלות אלפים שמן העירוב כדל העיר (יג) חלק בסוף עיר או חולה לה חלק חס כלות כאלמע העיר

או באיזה מקום כחובה אינו יכול לילך בחוך העיר חלק עד מקום שכלות האלפים אמה של העירוב וכו' לא כדחתן בסמוך : (ח) אנשי עיר גדולה שהיה להן עיר קטנה בחוך אלפי' ויולאין מעירן ומונין והולכין דרך הקטנה הסמוכה : מהלכים את כל העיר הקטנה . השמוכה להן כד"א ומשלימים מרתן חולה לה (יד) : ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את הגדולה . כולה כד"א לפי שמתן חמונין כלה באמצע עיר גדולה לפיכך אין עיר הגדולה נחשבת לה כד"א ואין הולכין בה חלק עד סוף חמונו : כיצד מי שהיה בעיר גדולה . ממני' חסורי תהסרא וסבי קמי אנשי עיר גדולה מהלכין את כל עיר קטנ' ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את כל עיר גדולה כד"א כמורד אלפים אמה אבל הנותן עירובו בחוך העיר בין נתנו אנשי עיר גדולה ערונו כקטנה בין נתנו אנשי עיר קטנה ערונו כגדולה מהלכין כל עיר שהעירוב מונה בה כד"א כ"ל מי שהיה בעיר גדולה ונתן עירובו בעיר קטנה כו' וה"ע חולק על ח"ק וסב' שאין העירוב עושה אותה העיר שהוא מונה בה כד"א ואין מונין אלפים חלק נמקום העירוב ואין הלכה כר' עקיבא : (ט) אימתי בזמן שאין בה דיוורין * שפירו' מניחוחים ואינה ראויה לדיוורין שאם ראויה לדיוורין ח"פ שאין בה עכשיו דיוורין אינה נחשבת כד"א חלק כד"א לדברי חכמים וכן עיר שאין ישוב בה יש לה חומה סביב שנתן בה עירובו נחשבת כד"א ופסי' היא גדולה כאלטוביא : נמצא קל תוכה מעל גבה * דאלו גבה של מערה חס נתן שם עירובו אין לו חלק אלפים אמה נמקום עירובו דבנה אינה ראויה לדיוורין וחוכה מהלך את כולה וחולה לה אלפים אמה : ולמודד שאמרו * ח"פ שחולקים חכמים על רבי עקיבא כדחתן עירובו בעיר לומ' שכל העיר לו כד"א מודים הן שהכא נמקום שניתחו וכלתה עמדתו של אלפים

שאמרו

שאמרו נותנין לו אלפים אמה שאפי' סוף מרתו אלפי' אמה אפי' כמערה כלה במערה :

נמרא עירובין דף נג ע"א הלכה ס כלה כלי החיצון דגבורה דמלכות דבריא אכדמם אמר ר' אמי מאי דכתיב כי נעים כי תשמרם בבטנך יכונן יחדיו על שפתוך אימתי דברי תורה נעימים בזמן שתשמרם בבטנך ואימתי תשמרם בבטנך בזמן שיכונן יחדיו על שפתוך . ר' זירא אמר מהכא שמחה לאיש במענה פיו ודבר בעתו מה טוב אימתי שמחה לאיש במענה פיו בזמן שדבר בעתו מה טוב . ר' יצחק אמר מהכא כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו אימתי קרוב אליך הדבר בזמן שבפיך ובלבבך לעשותו . רבא אמר מהכא תאות לבו נתת לו וארשת שפתיו כל מנעת סלה אימתי תאות לבו נתת לו בזמן שארשת שפתיו כל מנעת סלה . ברוריה אשכחיה להווא תלמידא דהוה קא גרם בלחישא במשה ביה אמרה ליה לא כך כתיב ערוכה בכל ושמורה אם ערוכה ברמ"ח אברים שלך משתמרת ואם לאו אינה משתמרת תנא תלמיד א' היה לר' אלעזר שהיה שונה בלחש לאחר ג' שנים שכח תלמודו א"ל שמואל לרב יהודה שינאא פתח פומך קארי פתח פומך תנא כי הוי רתחקיים בידך ותוריד חיי לא כך כתיב כי חיים הם למוציאיהם ולכל בשרו מרפא אל תקרי למוציאיהם אלא למוציאיהם בפה א"ר אלעזר מ"ד וענקים לגרורותיך אם משים אדם עצמו כענק זה שרף על הצואר ונראה ואינו נראה תלמודו מתקיים בידו ואם לאו אין תלמודו מתקיים זו שהכל דשין בה וכבושם זה שהכל מתבסמין בה תלמודו מתקיים בידו ואם לאו אין תלמודו מתקיים בידו . רבא בריה דר' יוסף בר חמא הוה ליה מלתא דרב יוסף בהדיה כי מטא מעלי יומא דכיפורא אמר איזיל ואפיסיה אול אשכחיה לשמעיה דקא מויג ליה כסא אמר ליה הב לי ואימוניה אנא יהב ליה מזוגיה כד טעמי' אמר רמי האי מזוגא למזוגא דרבא בריה דרב יוסף בר חמא אמר ליה אנא הוא אמר ליה לא תתיב אכרעיך עד דמפרשת לי הני קראי מ"ד וממדבר מתנה וגו' א"ל אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכל דשין בה תורה ניתנה לו במתנה וכיון שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחליאל וכיון שנחלו אל עולה לגדולה שנא' ומחריאר

ששמרם כנעני' סגן שמורין בידך שאין משתכחין מן : יכונן יחדיו * שחמס סידרן ומוניאין כפס ולא בנימונס וכלתיס : אימתי שמחה וכו' . בזמן שיריע לדרוס הלכות חב כחנ : ארשת שפתיו וכו' . כשנתת בו דעת לסוליא בשפתיו : כשעה ביה . כשעה בו רגליה : ומוריד חיי . שהארץ ימים : שרף על הליאר . שאינו מלומס כדחוק סביב הולאר חלק שרפוי כריות כך

שאמרו

(חק לישראל) ח"ג לד

כוח נעים ומרוצה לכריות : ונראה ולינו נראה . כשנעבים לוארו נראה מתחת זקנו ורוב פעמים שמיטורו וזקנו נכסין אותה : כך חס תלמיד חכם אינו רודף ללאת ולבא בשוק חלק יושב ומחזר על תלמודו מתקיים בידו : שהכל דשין אותו . שאין לו נסות : שהכל מתבסמין ומתנו . שמתלד חורס לתלמודים : מתדבר מתנה . חס כמדבר הוא התורה כחוכה לו כמתנה ולא ישכח * כל גיא יפסא . מי שכל לידו גיא שסופל חזר ומתעט :

ומנחליאל כמות ואם מגים לבו הקב"ה משפילו שנאמר ומבמות הגיא ואם חוזר בו הקב"ה מגביהו שנאמר כל גיא ינשא :

זוהר אחרי דף סז ע"א ת"ת דאציקות יוד הא ואו הא

והיתה לכס לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשותיכם וגומר ר' חייא פתח נפשי אויתך בלילה חף רוחי בקרבי אשמך וגומר. נפשי אויתך בלילה : נפשי אותך בלילה מבטי ליה מאי נפשי אויתך : חף רוח בקרבי אשמך : יסורך מבטי ליה : אלא הכי תאנא קב"ה רוחא ונפשא דכלל ישראל אמרי נכשי ורוחי חנת בני"כ אויתך לארבעין כך ואשמך לאשכחא רעותך רבי יוסי אמר בשפחא דב"י נאיש בערסיה נפשא וסלקא ואססידת ביה ב"י על כל מה דעביד בכל יומא גופא אמר לנפשא נפשי אויתך בלילה בעוד הלילה בלילת ביני עממיא נפשי אויתך אמר כ"י קמי קב"ה נפשי אויתך בלילה בעוד הלילה בלילת ביני עממיא ומנינא נפשא תכל בישמא (ס"א ורוינא נפשי תכל פיסתא) דקוטרע ביני עממיא : נפשי אויתך בגין לחבב' לאחריי' חף רוח בקרבי אשמך כלומר חיי' דאיונו נפשעדין לבני בכל שעבודא רוחא קדישא לא אחשדי מנאי בגין למשחר לך ולמצבד פקודיך : רבי יחזק אמר אמרו ישראל קמי קב"ה בעוד דנפשי בי אויתך בלילה : ת"ט בלילה אלא בגין דהאי נפש אלטרין לחמדא לך : חף רוחי בקרבי אשמך : כד אחשד בי רוחא קדישא אשמך בחשדוהא למעבד רעותך כי כאשר נשפטך לארץ בזמנא דנשפט נחית בחרעא לבסמא עלמא : כדון לרק למרו יושבי תבל כלומר יכלון למסבל דינא לרק ולא ישתאי עלמא מניי אינתי לרק למרו יושבי תבל כאשר נשפטך לארץ : רבי חזקיה אמר נפשי אויתך בלילה דא כ"י חף רוחי בקרבי אשמך דא קודשא בריך הוא :

הרבה פסוקה

יוסף לחק

מוסר

הר"ם ה"ל איסורי ביאה ככ

משער קדושה לר"י דף ס"ג

(א) לא תתייחד אשה אחת אפי' עם אנשים הרבה עד שתהיה אשתו של אחד מהם שם : וכן לא יתייחד איש אחד אפילו עם נשים הרבה : נשים הרבה עם אנשים הרבה אין הושיעם ליהודי : היו האנשים מבחזין והנשים מבטנים או האנשים מבטנים והנשים מבחזין (וירש' אשה אחת לבין האנשים או איש לבין הנשים אסורין משום יהודי : אפילו איש שעסקי ומלאכתו עם הנשים אסור לו להתייחד עם הנשים : כיצד יעשה יתעסק עמהן ואשתו עמו או יפנה לשלאכה אחרת : (ב) מותר להתייחד עם שתי יבמות או עם שתי צרות : או עם אשה והמיתה : או עם אשה ובת בעלה : או עם אשה ובת חמותה : מבני ששונאות זו את זו ואין מחפזות זו על זו : וכן מותר להתייחד עם אשה שיש עמה תנוקה קטנה שיודעת מעט ביאה ואינה מוסרת עצמה לביאה שאינה מונה בגינה שהיא זו מגלה את סודה :

הגאולה משכנת כמה עבירות ומגברת יצר לב האדם עליו : שנאמר ורם לבבך וסכת את סי' הלכות ונאמר רום עינים ורחב לב יור רשעים תעלה : פירוש בגאווה יור הרשעים כי תמונו יפרו החשאים כאשר נאמר ורם לבבך וסכת ונאמר בגאווה רשע יולק עני ונאמר הדבורות על לזיק עתק בגאווה ונאמר אשר נתנו חתתם בחרץ חיים וכמו שעושים בני אדם יור בשדה כדי לפרות זו הורע ולאסוף רב תבואות כן עושי הרשעים את בגאווה יור בלבם ויורעים זו התחשבות הרעות לטוליד ולהלמיח סעבירות מהם פרי תחשבותם : ועל דרך המשל נאמר בגינה ופרת כראש משפט וגומר ומה נאמר יור רשעים תעלה פירוש יור תעלה וכולל תעלים רבים כמו תעלה יבוס' או יבוס פירושו ותעלה בתסרון ואומר כמו שמש ירח והטעם מלבד כי בגאווה גורמת החשאים סמרה עלתה תעלה כמו שנאמר תועבה סי' כל גבה לב ובעל בגאווה נאמר ביר ילדו כי אין עור הטעם עמו אחרי אשר הוא תועבה סי' ועוד חייב בעל החשבות להקניע ולקיים עליו להתנבט כמו

שארז"ל והיו שפל רוח בפני כל אדם וישנו מזה שלא יכעוס ולא יקפיד על חבריו וגם לכל הדברים אשר ישמע אל יתן לבו ויעביר על מדותיו וזה יגויל לכפר על עוונותיו כתיב האצטר על מדותיו מעבירם לו על כל פסעיו מזה כנגד מזה וזה פתח תקוה נכבד מלך ונאמר יתן בעפר פיטו חולי יש תקוה יתן למנטי לחי ישבצ בתרסם :

לחמשיך מנ"ס דז"ל יהוה נפשי י יה יהו יהוה רום יוד הא ואו הא נשמת יהוה מיה יסידה ה דמילוי הה אל סס ב"ן שבעשים בניקוד חולם :

א והקריב אהרן את פד החטאת אשר לו וכפר בעדו וכפר ביתו ושחט את פד החטאת אשר לו : * והקריב אהרן ית תורא דחטאתא די ליה ויכפר עילוהי ועל אינש ביתיה ויכוס ית תורא דחטאתא די ליה : ג ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבה מלפני יהוה ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת : ג ויסב מלי מחתתא גומרין דאישא מעלוי מדבחה מן קדרם : י ומלי חפנוהי קטורת בוסמין דקיקין ועל מגיו לפרוכתא : ג ונתן את הקטרת על האש לפני יהוה וכסה ! ענן הקטרת את הכפדת אשר על העדות ולא ימות : ג ויתן ית קטרת בוסמיא על אישתא קדרם : י ויחפי ענן קטרתא ית כפורתא העל סהדותא וקא ימות : ד ולקח מדם הפר והזה באצבעו על פני הכפדת קדמה ולפני הכפרת : זה שבע פעמים מן הדם באצבעו : ד ויסב מדמא דתורא וידי באצבעיה על אפי כפורתא קדומא ויקדם כפורתא ידי שבע ומנין מן דמא באצבעיה : ה ושחט את שיעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל מביית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת : ה ויכוס ית צפירא דחטאתא דלעמא ויעל ית דמיה למגיו לפרוכתא ויעביר לדמיה במא דעבר לדמא דתורא וידי יתיה על כפורתא ויקדם כפורתא :

נביאים יחזקאל כב

לחמשיך מנ"ס דז"ל צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רום יהוה נשמי דלנא אדני נשמה דסוד יהוה מיה יסידה דלנא יהוה מיה יסודי דסוד אל סס ב"ן שבעשים :

א ואיש ! את אשת רעהו עשה תועבה ואיש את פרלתו טמא בזמה ואיש את אחתו בת אביו ענה בקד : * וגבר ית אתת חבריה עבד תועבא וגבר ית פרלתיה סאב בעצת חטאין וגבר ית אחתיה בת אבוי עני ביד : ג שחד לקחוי בקד למען שפד דסנשד

מצודות דוד והרביה (ה) את אשת רעבו . עם אשת רעבו עשה תועבה לזנות (ב) למען שפד דס' כי מפני הסוד הרגו נפשות נקיים : עשה : בזמה : במחשבה וזות ורעו' ענה כך אמנם לזנות : עך והרביה : לשון כער אמור ככסף ומרביה כחולל ותכלתי רעך

וּתְרַבִּית לְקַחַת וּתְכַצְעִי רַעִיף בַּעֲשֵׁק וְאֵתִי שְׂכַחַת נְאֻם אֲדָנִי
 יְהוָה : ב שׁוֹחֵד־א קָבִילוּ בְּיַד בְּדִיד לְמִשְׁפַּךְ דָּם זָבִי חֲבוּלֵי־א וּרְבִיתָא
 נִסְכַּת וְאַהֲנִית רַחֲמֶיךָ בְּאוֹנֶסֶא וּפִילַחְנִי שְׂבַקְתָּ אָמַר יי אֱלֹהִים :
 ג וְהִנֵּה הִבִּיתִי כְּפִי אֶל־בַּצְעָךָ אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ וְעַל־דַּמְךָ אֲשֶׁר הָיוּ בְּתוֹכֵךָ :
 ד וְהֵא אֵייתִיתִי פּוֹרְעֵנוֹתַי עִלְךָ בְּחֹבֵי מָמוֹן אוֹנֶסֶיךָ דְאֹנְסֶתָ וְעַל דָּם
 זָבִי דְאֲשַׁתְּפִיךָ בְּגוֹיֶיךָ : ד הִיעָמַד לְבָבְךָ אֶסְתַּחֲזֹקְנָה יַדֶּיךָ לַיָּמִים אֲשֶׁר
 אָנִי עֹשֶׂה אֲתָךְ אָנִי יְהוָה דְּבִרְתִי וְעִשִׂיתִי : ד הִיתַקְף לְבִיךָ אֶסְתַּחֲסֶנּוּ
 יַדֶּיךָ לַיָּמִיָּא דְהָנָא עֲתִיד לְמַעֲבֵד עִמָּךְ אָנָּא יי גְּזִרִית בְּמִימְרֵי וְאַקִּים :
 ה וְהִפְצִיתִי אוֹתָךְ בְּגוֹיִם וּזְרִיתֶךָ בְּאַרְצוֹת וְהִתַּמְתִּי טְמֵאתָךְ
 מִמֶּךָ : ה וְאֲנִלִּי יַתֶּיךָ לְבִינֵי עַמֵּמִיָּא וְאַבְדְּרֶנְךָ בְּמִדְרֵנָתָא וְאַסִּיף
 סְאוּבְתֶיךָ מִנֶּיךָ :

רש"י
 ותכלתי רעין * העשרת את ארבעת עשרת מן
 העניים : כתי כפי * לעקתי ווי וקני על הגזל
 שלך : אשר אני עושה אותך * כענך * והתימותי וכליתי:
 חס מחוקיך וידך * לעשות נבדות במלחמה כעם בוא היום
 כאלו כר עשיתי : (ג) והתימותי * בוא אמרך ואלכלה עומאך חמר :

כתובים משלי כה כו
 להשמיך מיסוד ומלכות דז"ל שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונהי נשמה
 דיסוד א אד אדני אדני נפש אדני רוח אלק דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הו"ו הו"ו הו"ו הו"ו
 יסודה דיסוד יתרה מיה יסודה דמלכות אל סס כ"ן שבטעה

א מעין גרפשו ומקור משחת צדיק מט לפניך רשע : א הו"ו דסכיר
 אגיש מעינא ומבועא מחבר צדיקא דנפד קדם רשיעא
 ב אכל דבש הרבות לא טוב וחקר פכדם פכוד : ב למיכל דובשא
 סני לא שפיר אפרא למבצא מלי מיקרתא : ג עיר פרוצה אין הולמה
 איש אשר ! אין מעצר לרוחו : ג הו"ו קרתא דתריעא ולא אית לה
 שורא היכנא גברא דקא מצער רוחיה : ד בשלג ! בקיץ ובמטר

רש"י
 מעין נרפש * עורר ברגלים בן לזקן מט וכו' כשהלך מט
 לפניו וירא לכוית אוחו * אכול דבש הרבות וכו' זו דרשת
 ונשמה מרובת ומעשה בראשית : וחקר כבודו בדברי חכמים
 לפני הרשע הוא סיבה לכל יבקשו עוד חורמיו כבחרם חס
 עלתו לא הועיל מה ויעל לזלזל : (ג) אכול דבש * לזלזל דבש הרבה לא טוב כי מעוטו יפה ורובו קשה אכל מרבת
 חקירת כבודו של לזיקים לכבוד יחס ר"ל מהראוי להרבות לחקר כמותם שהיא כבודו ותפלתם : (ג) עיר פרוצה *
 כמו עיר שפרצה חומתה ולא נכנית חומה בחקוק הפרט הכי כזו בתקלקל שמירת העיר כי כל הרולה גל בה כן איש
 אשר לא יוכל למנוע רוח אחרי פיו כי הוא מקלקל שמירת נפשו וכח"ש שומר פיו ולשונו שומר מלכותו נפשו (לעיל
 כ"ה) חס כן כי שלא שומר רוח אחרי פיו מקלקל שמירת הנפש : (ד) כשגלי ימא אל ירד הסגל כעת שמיח התאליס

בְּקִצְרֵי בֵּן לֹא־נִאֶוְה לְכַסִּיל כְּבוֹד : ד אִיךְ תִּלְגָּא בְּקִיטָא וְהוּךְ מִטְרָא
 בַּחֲצֵדָא הִיכְנָא לֹא־אֵי לְסַכְרָא יִקְרָא : ה בַּצְּפוֹר לְגוֹד פְּדָרוֹר לְעוֹף
 בֵּן קָדְלַת חָנֶם לֹא לוֹ קָרִי תְבֵא : ה הוּךְ צְפֵרָא דְטָאֵם וְהוּךְ פְּרַחְתָּא
 דְּפְרָחָא הִיכְנָא דְמוֹטָא דְמָגֵן לֹא תַעוֹר :

מצודות דוד
 ומטר בעת הקיץ שהיה דברים שאינם גלוי כי תפסידים יש לשאול ולחקור: כלפור לגוד שהוא נד וכדור שהוא חזר
 התאליס והתבואה כן לא נהא לכבוד חס הכסיל שזו יחשוב לקנו: כן קללת חס לא תכל אלל למי שהוליא חסיו :
 שאין יתרון לחכמה : (ה) כלפור * כמו לפור הכורח מקני
 לסייג נודד להשיג מהכלו וכמו הדורר הכורח מקני
 לעוף השמים הכה הם חזורים לקנס כן קללת חס חזורים ובלים אל התקלל עלתו מפיו יאלו ואל קרבו יבואו :

עיקר תו"ש
 משנה כתובות פרק יג ברשתרה
 (ב) חלופי גרסאות יש אי תמי גזירות או גזילות : פרק יג שני דייני גזילות * שהיו גזרין
 (ג) ול"ע דהכל אמרין דמונות נביא כלל גזירות על הגולנים (ה) וקונסין
 שבועה משל"כ כחובה ולענין משעבדי חיישין עליהם קנסות : שני דברים * שאין חכמים
 כמוונות טפי לזררי מבכחובה דכחובה נפרעת מודים לו : השבע בסוף * כשישמעו בו שמת
 כשבוט'מנכסי' משועבדין ותכל לגבות כחובתה
 ומזוני לא נביא כלל לפי' תשבע שלא עכבה מ"דו
 כשבוטעה חו' גיטין דר"א' כלי אעשה דת"ת דמלכות דציורה צבאות
 איבד כו' כמ"ס הר"ב שבעת גזירות מונות
 צמ"ג פ"ד דדרים שאין זה אלא מניעת תביעה
 ובין שאין נביא לו ובוין שאין נביא לו
 תועלת אלא משלק ממנו תועלת אלא משלק ממנו
 קנס חייבו אין זה סיבי קנס חייבו אין זה סיבי
 לו כלום ועתו"ט : קן הצבי * שהלכי קל
 לרין כדתקן פ"ח דלכות לרין כדתקן פ"ח דלכות
 ונמל' שנה שמניח מעותיו ונמל' שנה שמניח מעותיו
 על קרן ההלכי הוא מונע על קרן ההלכי הוא מונע
 להפסד : יורשים בו * להפסד : יורשים בו *
 פ"י הכנות ניונות תחת פ"י הכנות ניונות תחת
 אסיהוקכל נכסי' עומדים אסיהוקכל נכסי' עומדים
 ברשותם ברשותם

שני דייני גזירות היו בירושלים
 ארמון וחנן בן אבישלום
 חנן אומר ב' דברים * ארמון אומר
 מי שהלך למד"ה ואשתו תובעת
 מונות חנן אומר תשבע בסוף
 ולא תשבע בתחלה נחלהו עליו
 בני כהנים גדולים ואמרו תשבע
 בתחלה ובסוף * אמר ר' דוסא בן
 הרבנים כדבריהן * אמר ריב"ז יפה
 אמר חנן לא תשבע אלא בסוף :
 (ב) מי שהלך למד"ה ועמד אחר
 ופרנס את אשתו חנן אומר איבד
 את מעותיו נחלקו עליו בני כהנים
 גדולים ואמרו ישבע כמה הוציא וישול * א"ר דוסא
 בן הרבנים כדבריהם * אריב"ז יפה אמר חנן הניח
 מעותיו על קרן הצבי : (ג) ארמון אומר שבעה * מי
 שמת והניח בנים ובנות בזמן שהנכסים מרובין הכנים
 יורשימהבנות נזונות ובנכסיםמועמיסהבנות יזונו והבנים
 כ"א גזילות יחזרו

והיא אומרת לא הגיע ורוצה להוציא ממנו נשבע הבעל שבועה היסם ונפטר ויהיה המעות
 סוב עליה לכשתחלתן אז תחגרם ובהא מעני' נמי הלכה כרבן יוחנן בן זבאי : (ג) ובנכסים
 מועטין

מועדין • שאין בהן פרנסה (א) חסד לזכרי • ברשות המגיד : (ג) רוצה לרבות גם כמות ולקבוצ (ד) ורמב"ם פי' כל שאין בהם לפרנס ומלבוש נ"י : (ד) והקטן בגמ' רפ"ט דביב • הכניס והכנות עד שיבגרו הכנות קרי נכסים ואי ליכא לכולהו יקחו הכנות את הכל הדאי מועטים (ה) : בשביל שאני זכר הפסדתי מה שהוא עורף על מון הכנות לא יטלוהו כגומר בשביל שאני זכר ודאוי לירש נכס"מרוזבי הפסדתי נכס"ממועטים ואין הלכה כדאמון : (ד) והודה בקנקנים ר"ג רואה אני את דברי אדמון : (ד) המועץ את חבירו כדי שמוך והודה בקנקנים אדמון אומר הואיל והודה במקצת הטענה ישבע וחכ"א אין זו הודאה ממין הטענה אר"ג רואה אני את דברי אדמון : (ה) הפוסק מעות לחתנו ופשטלו את הרגל תשב עד שתלבין ראשה אדמון אומר יכולה היא שתאמר אלו אני פסקתי לעצמי אשב עד שילבין ראשי עכשיו שאבא פסק עלי מה אני יכולה לעשות או כנוס או פטור אר"ג רואה אני את דברי אדמון : (ו) העורך על השרה והוא חתום עליה בעד • אדמון אומר יכול הוא שיאמר השני נוח לי והראשון קשה הימנו וחכ"א איבר את זכותי עשאה סימן לאחד איבר את זכותי : (ז) מי שהלך למד"ה ואברה ררך שדהו אדמון אומר ילך בקצרה וחכ"א

זה העורר עליו חלה לאיש אחר היה מוכר שדה עד שתקין ואין אוחו לא לנכנס ולא בלד זה ויכר לו ד' מזרי השדה • וכתב לו מזרים לפטור • אדמון אומר וכו' • והלכה כדאמון : מזר פלוני שדה שלי וזה חתם על הסטר ולא העורך עד השרה וכו' • ראובן מערער על השדה שצד שמעון ואומר לו • אדמון אומר יכוד הוא שיאמר • מה שלא ערערתי בשעה שלקחת שדה זו מלוי וחממתי עד בחוך הסטר לפי שניו אדם חוק וקשה להוליא מידו וזוה לי שמהל בידך שאוליאנה ממך בדין • אבד את זכותי • דהואיל ותחס הודה שאין לו עסק בה ואין הלכה כדאמון ורוקח כשהחס בה בעד הוא דפליגי אדמון ותכמים אבל אם הוא חתום בדין לקיים את הסטר הכל מודים שלא אבד את זכותו מפני שיכול לומר לא הייתי יודע מה שכתוב בשטר שהדין החתום על ההנפק לקיים את הסטר אין לריך שידע מה שכתוב בשטר חלה שיכיר חתימת הסודים בלבד : (ז) ואברה ררך שדהו • שהחזיקו בה בעלי השדות שבממרו : ילך דו בקצרה • על כרחם יטול לו דרך לשדהו אבל יכרור לו דרך קצרה שלא ירבה ליטול וזמנן שד' בני אדם מקיפים אוחו מד' רוחות מודה אדמון להכמיסכל אחד יכול לומר אייתי ראיה דדרך

בבאי

ערער איבר את זכותו אפי' לאדמון דאין לומר כאלן השני נוח לי והאי מפ' עשאה המערער מודים הכמים לאדמון דממ"י ארתיא גביה הואי סומן לאחר כנון שכתב במזרים מזר פלוני שדה לא נחלקו חלה כשהקיפהו אדם אחד שבה מכל של שמעון : (ח) פרש"י ואזיל גבך כשתקנה ד' ב"א אדמון אומר מני ליה ממה נפשך הדרך ממני ועמיו"ט :

(ט) וכשהביע זמן פרעון הסוב קודם הר"ן : (י) דאף שריך זה למכור היה מולא הרבה דקונים מלויים הם דאמרי אינשי בזין קניס זכנת אפסדה : זע"ז • ראובן על שמעון ושמעון על ראובן וסטר שהוליא ראובן מוקדם ושל שמעון מלאוחר • אדמון אומר יכול לומר אלו כו' כיצד כו' היה לך נכנסו חובך ממני וספ"א • זה גובה כו' סאף הראשון גובה • ופריקין בגמרא אי דמטא זימניה של חוב הראשון • מ"ט דרבנן שהראשון גובה חובו • ואי לא מטי זימנא מ"ט לאדמון דהא לא מטי א"ל אלו כו' דמטוס דלא הגיע זמנו הולך ללות ממנו ומוקמינן לה בגמ' בגון שזה ממנו ביוסדמטלים זימניהו ופלוני אי עביר אינשי דייקף ליומא או לא הר"ן : ג' ארצות כו' • הן ב"א חלוקות לענין נשואי אשה רש"י (יא) והוא

זווי אדמון סבר איכתי ליה לגממר מודעה איני מוכר לו חלה כדי שאוכל למכרו והכמים אומרים האי ולא מסר מודעה כי ירא שמא ישמע הדבר וימנע מלקנות את השדה (י) והלכה כחכמים : (ט) והכמים אומרים זה גובה שטר חובו וכו' • והלכה כחכמים : (י) שרש ארצות לנשואין • שלם נשא אשה בלתי כופה ללאת אחריו מארץ אל הרץ : ב"ב • גדול מעיר והוא מקום שווקים ומכל סביביו באין סס לסחורה וכל דבר מזוי בו : אבל לא מעיר לכרך • שישבת הכרכין קשה מפני שהכל מתישבים סס ודוקקים ומקריבים הכמים זו לזו ואין סס אורי : ולא מכרך לעיר • דבכרך שביאי כל מילי בעיר לא שכיח כל מילי : מפני שהנהיה היפה בודק' את הגוף ומחילאו ששניו וסס אפילו לטובה חתלת סולו מעיט והלכה כרשב"ג ואם איש מארץ הגליל נשא אשה בארץ יהודה או איפכא נופין אוחה ללאת עמו ש"מ כונתאה ובכל מקום מוליאין מעיר שרובה עכו"ם לעיר שרובה ישראל אבל לא מעיר שרובה ישראל לעיר שרובה עכו"ם : (יא) הכל מעלין • את כל בני ביתו אדסכופה לעלות עמו לירושלים אפי'

אפי'

אפילו אם קנה עבד עברי ילך העבד אחריו והוא מלווה הארץ ששטחה :
 על כרחו ואפילו מנוה היפה לנוה הרעה ואפי' ואין הכר כו'. לאחיו עבד שדרה מצוה לארץ
 מעיר שרובה ישראל לעיר שרובה עכו"ם : ואין לארץ ארמית ליה זכיה הכא וזיל גמי : א"י
 הכל מוציאין : ואין מוציאין סוס אדם אחר ובלבד שלא יהא פסוס תפקות חמנים לכוונה
 האנשים ואחד הנשים
 אס הוא אומר לעלות והוא אומרם שלא לעלות
 תלא בלא כתובה ואס היא אומרת לעלות והוא
 אומר שלא לעלות ויציא ויתן כתובה : קפוטקיא
 הוא כפתור וקורין לה בערבי דמא"ת ומעותה
 גדולות ושקולות יותר משל א"י ומסודרתיבוי
 אשה מד"ס הקלו בה לפרוע אותה כפחות
 שכונות וסב"ב סבר כמנהג דלורייט. ומסוס
 הני חזיל בה לחומר (יב) ולית הלכתא נווחיה :

מוציאין הכל מעלין לירושלים ואין הכל מוציאין אחר האנשים ואחר הנשים : נשא אשה בא"י וגירשה בא"י נותן לה ממעות ארץ ישראל נשא אשה בארץ ישראל וגירשה בקפוטקי' נותן לה ממעות ארץ ישראל : נשא אשה בקפוטקיא וגירשה בא"י נותן לה ממעות א"י : רשבג"א נותן לה ממעות קפוטקיא : נשא אשה בקפוטקיא וגירשה בקפוטקיא נותן לה ממעות קפוטקי' : ס"א ואחד עבדים

לחיה מן הסורה אך ארזי כתובה סיכמו בה שריסן משתעבד לה ולפיכך חל שעבודו בעקי' הנשואין . ועיי"ט : נשא . אחתן לכ"ע :

גמרא כתובות דף קי ע"ב הלכה ה' כלם כלי הסיון רת"ת דמלכות דבריאה **השתפא מאי** בורק כרשמואל דאמר שמואל שנוי וסת תחלת חולי מעים כתיב בס' בן סירא כל ימי עני רעים והאיכא שבתות וימים טובים כרשמואל דאמר שמואל שנוי וסת תחלת חולי מעים : בן סירא אומר אף לילות בשפל גנים גנו ובמרום הרים כרמו ממטר גנים לגנו ומעפר כרמו לכרמים : הכל מעדין לאתווי מאי לאתווי עבדים : ולמאן דתני עבדים בהדיא לאתווי מאי לאתווי מנוה היפה לנוה הרעה ואין הכל מוציאין לאתווי מאי לאתווי עבד שברח מח"ל לא"י דאמרין ליה זכניה הכא וזיל משום ישיבת א"י הכל מעלין לירושלים לאתווי מאי לאתווי מנוה היפה לנוה הרעה ואין הכל מוציאין לאתווי מאי לאתווי אפילו מנוה הרעה לנוה היפה : תנו רבנן הוא אומר לעלות והיא אומרת שלא לעלות כופין אותה לעלות ואם לאו תצא בלא כתובה היא אומרת לעלות והוא אומר שלא לעלות כופין אותו לעלות ואם לאו יוציא ויתן כתובה היא אומרת לצאת והוא אומר שלא לצאת כופין אותה שלא לצאת ואם לאו תצא בלא כתובה הוא אומר לצאת והיא אומרת שלא לצאת כופין אותו שלא לצאת ואם לאו יוציא ויתן כתובה :

רש"י לחתווי עבדים . אם היה לו עבד עברי ילך העבד אחריו על כרחו לעלות מח"ל לארץ וכן משאר גבולין לירושלים : ללכת . מירושלים לגבולין או מארץ לחוץ לארץ :

זוהר אחרי דף סט ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

כי ביום הזה יכפר עליכם וגומר : אכפר עליכם מצבי ליה אלא יכפר עליכם לאכללא יוכל דנגיד מצויה לאשקאם בהאי יומא לכל עיבר לארואה כלא ולאשקאם כלא ודא עליכם : כלומר בנייכוין לדכאה לכוון בהאי יומא דכתיב לפני ס' חטארו ולא ישלוט עלייכו דינא : רבי יסודס אמר זכאין אינון ישראל דקודשא בריך הוא אחרעי בסו ובצעי לדכאה לסו דלא ישתכח בסו חובסה בנין דיסון בני סיכליה וידרון בסיכליה ולתנא דאתי כתיב חרקה עליכם מיס עסוריס וגומר רבי יסודס פתח שיר המעלות ממעמקים קראתיך ס' : תנין בשעתא דברא קודשא בריך הוא עלמא בעא למברי בר גס אמליך באוריימא אמרס קמיה מצבי למברי סאי בר גס זמין הוא למחטי קמך : זמין הוא לארנא קמך : אי תעביד ליה כעבודי הא עלמא לא יכיל למיקס קמך כל שכן סהוא בר גס : אמר לה וכי למנא אתקרינא אל רמוס ומגון חרך אפיס : ועד לא ברא קודשא בריך הוא עלמ' ברא תשובה אמר לה לתשובה אלא בעיני למברי בר גס בעלמ' על מנת דכר יתובון לך מחוביסון דתסוי ומינא למשבק חוביסון ולכפרא עלייכו : בכל שעת' ושעת' תשובה זמינא לגבי בני גסא וכר בני גסא תיביין מחובייסו סאי תשובה תבת לגבי קודש' בריך הוא וכפר עלכלא ודיינין אתכפיין ומתבסמ' כלסו ובר גס אתדכי מחובי' אימתי אתדכי בר גס מחוביס' בשעתא דעאל בהאי תשוב' כדקא חזי רבי יצחק אמר דתב קמי מלכא עלאה וללי ללות' מעומקא דלבא סדא הוא דכתיב ממעמקים קראתיך ס' : רבי אבא אמר ממעמקים קראתיך ס' אחר בניו הוא לעילא והוא עמיקא דבירא ומתאי נפקין נחלין ומבועין לכל עיבר מדהי' עמיק' דעמיקת' אקרי תשובה ומאן דצעי לאתבא ולא אתבא מחובי' בהאי עומקא אלטרדיך למקרי להקב"ה סדא הוא דכתיב ממעמקים קראתיך ס' תאלא בשעת' דהוה בר גס חב קמי תאריה וקריב קרבניה על מדבחא וכסנא מכפר עליה ובצעי בעותיה עליה : מתערין רחמי ודיני מתבסמן ותשובה אריק ברכאן במבועין דנגדין ונפקין ומתברכין כלסו בזלינין כחדא ובר גס אתדכי מחוביס' :

מוסר יוסף רחק הלכה פסוקה

בר"ם הלכות חסורי ביאה פכ"ב

משפטי תשובה לרי"י דף ה' ע"ד

הבנעת בעל תשובה כמעשיכא שיתכבד כמעני' רכענין שנאמר מענה רך ישיב חיים וצקול נעור כי זה מדרך הספלות כמו שנאמר וספלת מארץ מדברי ומעפר תשא מארץ כהפך תמה שנאמר על העשיר בעל הבאוס ועשיר יענה עוות : ולא יתעסק בניו התלבושים והכשיתעין כמו שנאמר ובהם כורד עדין מעליך ונאמר כאלחז וילוס וישכב בשק ויסלך אט ואמר הש"ת על זה הריחית כי נכנע אלחז וענין ויסלך אט כהפך מדרך התלבוש הסס מהלכיס דרבי חיל וקול המולה : ויהיו תמיד עינין פתוח כענין שני ושם עינים יושע וסמי' ההכנעם כמו מענה רך וקול הכנותר ושמות העין וזכורו' להכניע את לבו : ולריך סבירת ההלכות הגשיות ישיב אל לבו כי ההלכות עוללס לנפשו לתעור ולמשך העין יחבלי סהאי' ויעסה נדר לסמור את דרך התשובה יפריש מן התענוגים ולא ימשך אחר תאוות גסבדריס סהאי' ויתכבד כדרכי הפרישות ולא יוכל רק לצובע נפשו וקיום גופו כענין שאל' דריק אוכל לצובע נפשו ולא יגש אל אשה רק לקיים מצות פריס ורביס או למלות עונס כי כל זמן שהאדם הולך אחרי התאוה כמשך אחרי תולדת התומו וירחק מדרך הכנע התעללת ולא יתגבר וזרו עליו כענין שנאמר וישמן ויסורין יבעט ונאמר פן תאלל ושבעת ורס לכנך ונא' פן תשבע וכשתי' ואמר ז"ל אבר קטן יש בו בלדס משנינו רעב מרעינו שבע :

(חק לישאל) ח"ג לה

להמשיך מנ"ס דז"ל יהוה נפש ייה יהו יהוה רוח יוד הא הא נשמה יהוה חיה יסודם
ד דמלוי וו אל סס צ"ן שבע טיה ביוקוד מולס :

א וכפר על הקדש מממאת בני ישראל ומפשעיהם לכה חטאתם
ובן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם :
א וכפר על קודשא מסואבת בני ישראל וממדיהון לכל הוביהון
ובן יעביר למשכן זמנא דשרי עמהון בנו סואבתהון : ב וכר אדם
לא יהיה ! באהל מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו וכפר בעדו
ובעד ביתו ובעד בדיקהל ישראל : ג וכל אינש לא יהי במשכן
זמנא במעליה לכפרא בקודשא עד מפקיה וכפר עלוהי ועל אינש
ביתיה ועל כל קהלא דישראל : ד ויצא אל המזבח אשר לפני
יהוה וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן עלקרנות
המזבח סביב ג ויפוק למדבחה הקדם יי וכפר עלוהי ויסב מדמא
דתורא ומדמא דצפירא ויתן על קרנת מדבחה סחור סחור :
ד והיה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטרוו וקדשו מממאת
בני ישראל : ד וידי עלוהי מן דמא באצבעיה שבע זמנין וידיביניה
ויקדשיניה מסואבת בני ישראל : ה וכרה מפפר את הקדש ואת
אהל מועד ואת המזבח והקריב את השעיר ההי : ה וישניצי
מלכפרא על קודשא ועל משכן זמנא ועל מדבחה ויקריב ית
צפירא חיא : ו וסמך אהרן את שתי ידיו קיי על ראש השעיר
החי והתורה עליו את כל עונות בני ישראל ואת כל פשעיהם
לכל חטאתם ונתן אתם עיר ראש השעיר ושלח ביד איש עתי
המדברה : ו ויסמוך אהרן ית תרתין ידוהי על ריש צפירא חיא
ויודי עלוהי ית כל עניית בני ישראל וית כל מרדיהון לכה
חטאיהון ויתן יתהון על ריש צפירא וישלח ביד גבר דזמין
למהך למדברא :

נביאים יחזקאל כב

להמשיך מנ"ס דז"ל צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלכא אדני נשמה
דכור יהוה חיה יסודם דלכא יהוה חיה יסודם דכור אל סס צ"ן שבע טיה :

א ונחלת בך בעיני גוים וידעת פיראני יהוה : א ואתקדש ביד לעיני

מצודת דוד רש"י עממיא ונחלת בך חתחלתו בעלמך על מה טעמיה :

עממיא ותדעון ארי אנא יי : ב ויהי דבר יהוה אלי לאמר :
ב יהוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי למימר : ג בן אדם הוירלי
בית ישראל לסוג לסיג קיי פלם נחשת ובדיל וברזל ועופרת בתוך
פור סגים כסף היו : ג בר אדם הווי קדמי בית ישראל לפסולא
פולדהון כמא דמערכ נחש ובעייץ וברזל ואבר בנו כורא לפסולת
כסףא הווי : ד לכן בה אמר אדני יהוה יען היות פלכם לסגים לכן
הנני קביץ אתכם אל תוף ירושלם : ד בכן פדנן אמר יי אלהים
קלח דהויתון פולכוון לפסולא בכנהא אנא פניש יתכוון לנו ירושלם :
ה קבצת כסף ונחשת וברזל ועופרת ובדיל אל תוף פור לפחת
עליו אש להנתיך בן אקביץ באפי ובחמתי והנחתי והתכתי אתכם :
ה כמכניש כסה ונחש וברזלא ואבר ובעייץ לנו כורא לאתקפא
עלוהי נורא לאמסיותיה בן אכניש פרוגוי ובחמתי ואסיה ואשיצי
יתכוון : ו ובנסתי אתכם ונפחתי עליכם באש עברתי ונתכתם
בתוכה : ו ואכניש יתכוון ואתקיה עליכון פאשתא פורענותי
ותתמסון בגוה :

מצודות דוד

רש"י

לסוג . תערוכות פסולת תוערב כסף וזכככור טורפים . ולא העז שלי כי הלאהן לשלם גמול : (ג) לסוגי בתחלה
כשהולכים מתלמים היו משוחכים כסף וכאשר נחתים כבור
ר"ל כאשר נבגלים אל החרץ נהפכו להיות סוג כי קלקלו
תעשיהם : כולס * כל בית ישראל נעשו בתוך הכור נחשת אז בדיל וכו' ר"ל כולם קלקלו בארס עם כי יש התחלפות
מה ברשעם כפחית יותר מ"מ כולם היו כסגים אל מול הכסף חין אי כסה מיישר דרכו כאשר מתחלה (ד) אל תוך
ירושלים * לכתוך חתם שמה בלוא היא הכור : (ה) קבוצת כסף . כמו שתקבלים כסף ונחשת וכו' תעורבים זה בזה
אשר יקבצו אותם לאהפס אל תוך הכור לנשכ עליו אש להבעירו למען יתוך הכל וישרף וישרף הכסף מווקק ונקי כן
אקבץ אתכם באפי ואניח אתכם בתוך העיר ואתוך אתכם להיות נחמים ונתקיים בלרות המור : (ו) וכנסתי * אל תוך
העיר וכפל הדבר בח"ש : ונפחתי : אהפכ עליכסכאש עברתי ר"ל בכל פעם אנגיל הלה ותהיו נחמים כמכסה :

בתוכים משלי כד

להמשיך מיסוד ומלכות דז"ל שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה
דיסוד א אד אדנ אדני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יף דהן ון דהן חיה יסודם
דיסוד יהוה חיה יסודם דמלכות אל סס צ"ן שבע טיה .

א שוט לסוס מתג לחמור ושכט לגו פסידים : א שוטמא לסוסא
ומגרבא לחמרא ושכטא לגושמהון דסכבי : ב אד תען

רש"י

מצודת דוד

שוט * כסה שוט סוכן לכותנו כו הסוס להטות הדרך שוט * שבע עשוי לסוס : מתג * רסן : לגו כסיליס *
ומתג סוכן לחמור להטות כו אל מקוס הירלס ושכט סוכן יסורים מוכנים לרשע * אל תען כסיל * בדברי ריב ומלס
לגוף הכסיליס לייסרו לעזוב אולתו כי לא יוסר בדברים :
(ג) אל תען * אל תשיב לכסיל כאשר ידבר אולתו בדברי ריב ומלס כי כשתשיב לו תהיו דומים
צעתי השומעם כי אין הפרש בין מחמור וילתמרויו ויחשבו נסאותך לכסיל כמוסו כי בודאי לא יחשבו טיבסלכתכסיל כי אין
דרך החכמים להקטוע זה בזה (וקלר הכתוב ולא פירט לומר בדברי ריב ומלס כי מסוף התקרא וכן טיבסל דבר

בְּסִיל בְּאוֹרְתוֹ מִן הַתְּשׁוּהָ לֹא נִסְאָתָה : כ דָּא תִתֵּל פְּתָנְמָא לְסַכְלָא
 הֵיךְ שְׁטוּיָתָא דְרָא תְדַמִּי לִיה אַה אַנְתָּ : ג עֵנָה בְּסִיל בְּאוֹרְתוֹ מִן
 יְהִי חָכְם בְּעֵינָיו : ג אֵלָא מְלִיךָ עִם שְׁטוּיָא בְּחַפְזֵימוֹתָ דְרָא נְסַבְר
 בְּנַפְשֵׁיהּ דְחַפְזֵימָא הוּא : ד מְקַצֵּה רְגֵלִים חָמֵס שְׂתָה שְׁלַח דְבָרִים
 בְּיַד־בְּסִיל : ד מִן דְרַהֲמָא בְּרַגְלוֹ שְׁתֵּי חַטּוּפָא מִן דְמִשְׁדַּר מְלִי בִיד
 סַכְלָא : ה דְלִיּוֹ שְׁקִים מִפְסַח וּמִשְׁל בְּפִי כְסִילִים : ה אֵין תִּתֵּל הַלְבָתָא
 לְחַגְרָא תְקַבֵּל מִלְתָּא מִן פּוּמִיָּה דְסַכְלָא : ו כְּצִרּוֹר אֶבֶן בְּמַדְרֵגָה
 בְּנִגְוֹתָן לְבְּסִיל כְּבוֹד : ו הֵיךְ נִקְצָא דְמָסָא בְּקִינְעָא הֵיכְנָא מִן
 דְעֵבִיד יִקְרָא לְסַכְלָא :

רש"י
 ענה כסיל בדברי תורה מקלה רגלים של שמונים
 הרבה מי ששולח דבריו ביד כסיל מוכרח לשלוח שלוחים
 הרבה לתקן מה שקלקל שלוח הכסיל וזוהו חסם שחבריו
 זוטק עליו על ששלח לו הכסיל : דלוי שוקים של כל עולם
 הן רחוקים לפסח גבוהים מאד : והשל כפי כסילים : זה
 המשל חותרים על הכסילים שאומרים חיי אנו יכולין ללמוד
 חכמה והיא גבוה מאד : כלרור אכן כמרגמה שקושרין
 עם האבן לא להקטיים כי אם לרסקה בן נותן לכסיל כבוד
 אינו של קיימא :
 (ה) דלוי כמו שהטקום מן הפסח התם גבוהים זה מזה ולא יפסח וכן המשל כפי הכסילים לא תשום אל המשל :

ברטנורה
 משנה ב"ב פרק ט
 עיקר תי"ט
 פרק ט מי שמת שהנכסים מרובים כדו שזונו הבנים והבנות עד שיבגדו הבנות נכסין מועטין שאין בהם כשיעור זה : בשביל שאני זכר הפסדתי : בתמיה אלא לא אכסיד וזון כולנו יחד ואין הלכי בארמון ועשו אלמנה אלא הבת בנכסים מועטים בבית אלא האחין מהם אלא האחין הבת כיוצא בהם וזוהי וזוהי יראו על הפתחים אף אלמנה אלא הבת האלמנה זונות והבת תשאל על הפתחים : (ב) שוממם ספק זכר ספק נקבה הזכרים ודוחין אותו אצל הנקבות : דאני ליה אייתי ראייה דזכר את ושקול : הנקבות דוחות אותו אצל הזכרים : דאני ליה אייתי ראייה דנקבה את וזמן עמנו : ילדה

כדי שזונו הבנים והבנות עד שיבגדו הבנות נכסין מועטין שאין בהם כשיעור זה : בשביל שאני זכר הפסדתי : בתמיה אלא לא אכסיד וזון כולנו יחד ואין הלכי בארמון ועשו אלמנה אלא הבת בנכסים מועטים בבית אלא האחין מהם אלא האחין הבת כיוצא בהם וזוהי וזוהי יראו על הפתחים אף אלמנה אלא הבת האלמנה זונות והבת תשאל על הפתחים : (ב) שוממם ספק זכר ספק נקבה הזכרים ודוחין אותו אצל הנקבות : דאני ליה אייתי ראייה דזכר את ושקול : הנקבות דוחות אותו אצל הזכרים : דאני ליה אייתי ראייה דנקבה את וזמן עמנו : ילדה

ועמ"ט : (ב) תקנו שטול כדו שלח טרוקו דעמו עליו כו דהא משום גריעותא דעובר הוא ולא משום גריעותא דמקנה ול"כ כי דעת האב קרובה אלל בנו מאי הוה לעשות אם שאינו זוכה כזוכה. אלא ודאי משום שדעתו קרובה חששו לטרוק דעמו. כ"י : ועמ"ט : מאתים : דלענין הרווחה כמו עדיפא ליה שאינה יכולה לחזוי אחר מנוותיה כזכר גמ' : (ג) ואעפ"י שלא התנה כי אם על זכר לבד ועל נקבה לבד. נוטל הזכר כאלו נולד לבדו והנקבה כאלו נולדה לבדה. דלא עשה הילדה תנאי אלא רוצה ליתן מתנה לבניו. וריבה לנקבה ואף אם ילדה מאומים חביבים עליו ורוצה שטול כפי תנאו הרא"ש : (ג) אבל אחרוניו אינו נוטל כלל במקום בן או בת ועמ"ט : וקטנים. ולא מצניח גדולים וגדולים דפטיח דמסלי אהרדי דאם זה מתעסק בנכסים היום גם זה יתעסק לעשר. אלא אפי' קטנים כו הגדולים מוחלין טורח מועט כזה לזכור פועלים כ"י : אמרו. בפני ב"ד דכיון שלא חששו הב"ד לחלוק והניחו להם כל הנכסים ראו ב"ד שיש חולק ליתומים בדבר. ובכולם גדולים אין חילוק בין ב"ד לעדים. הרא"ש : דעצמה. והוא דלא שקלה מזוני דאי שקלה מזוני לא דתקן כפ"י דא דתכובת אלמנה כיוצא בה מנכסי יתומים מעשה ידיה שלחן ר"ש : (ד) ורישא שהביאה לאמצע אשתינו דמ"ד כיון דלאו דרבה למטרה אפי"ג דלא פריש כפריש דמי קמ"ל גמ' : האחין כו. האחין שהן שותפין שאלו אין שותפות יחד בתפוסת הבית. או שותפין דעלמא שאינם אחים אין שוין בדיון זה וצטנמא מקרו אחין שותפין כעומדין יחד בלא חלוקה אפי' גר דורות כ"י אבל הרא"ש והטור גר' והשותפין דמ"ל דה"ה בשאר שותפין דרוקא כשפירשו בשעת לקיחתו שותפין כו

ברטנורה
 משנה ב"ב פרק ט
 עיקר תי"ט
 פרק ט מי שמת שהנכסים מרובים כדו שזונו הבנים והבנות עד שיבגדו הבנות נכסין מועטין שאין בהם כשיעור זה : בשביל שאני זכר הפסדתי : בתמיה אלא לא אכסיד וזון כולנו יחד ואין הלכי בארמון ועשו אלמנה אלא הבת בנכסים מועטים בבית אלא האחין מהם אלא האחין הבת כיוצא בהם וזוהי וזוהי יראו על הפתחים אף אלמנה אלא הבת האלמנה זונות והבת תשאל על הפתחים : (ב) שוממם ספק זכר ספק נקבה הזכרים ודוחין אותו אצל הנקבות : דאני ליה אייתי ראייה דזכר את ושקול : הנקבות דוחות אותו אצל הזכרים : דאני ליה אייתי ראייה דנקבה את וזמן עמנו : ילדה

ששולסת ומשכנת אפי' כי אמרה ראו מה היום לי בעלי כו אפי' הכי משלה ורוצה שיהיה השבח לאמצע קמ"ל שהביאה לעצמה (ד) : (ד) שנפל אחד לאומנות. לעבודת המלך שכן מנהג המלך להעמיד מכל בתי העיר אדם אחד למוכס חודש אחד או שני חודשים : נפל לאמצע. כל הרווח מפני שמסמת אביהן באת לו אבל אם מסמת עמנו מפני חריפותו וחסדיהו וחסמתו נלקח לעבודת המלך (ה) מה שהרווח הרווח לעמנו : הלה ונתרפא. אם חלה באונס כלו של פסע הוא בעמנו מתרפא מן האמצע אבל אם ששולסת ומשכנת אפי' כי אמרה ראו מה היום לי בעלי כו אפי' הכי משלה ורוצה שיהיה השבח לאמצע קמ"ל שהביאה לעצמה (ד) : (ד) שנפל אחד לאומנות. לעבודת המלך שכן מנהג המלך להעמיד מכל בתי העיר אדם אחד למוכס חודש אחד או שני חודשים : נפל לאמצע. כל הרווח מפני שמסמת אביהן באת לו אבל אם מסמת עמנו מפני חריפותו וחסדיהו וחסמתו נלקח לעבודת המלך (ה) מה שהרווח הרווח לעמנו : הלה ונתרפא. אם חלה באונס כלו של פסע הוא בעמנו מתרפא מן האמצע אבל אם

וכ"ה דעת הר"מ ועמ"ט : (ה) פי' לפרושו לוקסים

אם חלה מלניס פחים וכו'ל כהם (ו) דכתיב
 בהו שומר נפשו ירחק מהם כהא אמרינן במתני'
 דאילו מתרפא חלל משל טלמו : שושבינות
 דרך שושבינות נטול (ז) סעודה ודורון לחופה
 ואוכל עמו זה חזר ועושה
 כן לזה גם כן כשיחא
 אשה ואם שלה האב
 שושבינות כהא על יד אחר
 מכיו וזורה השושבינות
 אחר קרלאחר שמת האב
 חזרה לאמצע (ח) מפני
 שהיא כמלה שהרי נבנית
 בצ"ד שיכול המולך
 שושבינות לחבירו לחזור
 ולתבוע ממנו כב"ד שיתן
 לו שושבינות כדרך
 שנתנו והוא שהיו נשואי
 השני כנשואי הראשון אם
 בתולה כמלה ואם אלמנה
 אלמנה ואם פרהסוף
 פרהסוף ואם כנענה
 כנענה שיכול השני לומר
 לראשון איני עושה עמך
 אלא כדרך שעתה
 עמי : אבל השולח
 לחבירו כדי יין וכדי
 שמן : בלא חופה אי
 נמי בחופה ואינו הולך
 לאכול עמו אין זו שושבינות אלא מתנה ואינו
 נבנית כב"ד : (ה) השולח סבלונות : מנהג
 חתנים למתת הקדושין שולחים לבית הארוסה
 חתמים ומיני מגדנות וכדי יין וכדי שמן ופעמי'
 הולך החתן ואוכל עס : אין נגבין : אם מת
 הוא או מתה היא : או שבא לגרסה : דמתנת
 שבת שמחת אכילה מחל : ודוקא שאכל כדיני'
 אבל אכל פחות מדיוור לא מחל וזכה הסבלונות : שלח
 פירש על מנת שיבואו עמה לבית בעלה הרי אלו נגבין
 ואורסא דמלחא נקט שדרך סבלונות ששולחין
 כדי שיבואו לבית בעלה להיות מרובין ואותן ששולחין
 כדי שיהיו מרובין כהן שמתקטט בהן בבית אביה דרכן
 להיות מועטין : (ו) שיר קרקע כל שהוא : והיה אם
 שיר לעצמו מטלטלין מתנתו מתנה ולא עמד
 אינו חזר והוא שקנו מירו על אותה מתנה דמתנת
 שכיב ע"כ במתנת כע"כ קנין בין עמד בין לא
 עמד ואם לא קני מירו לא קנה מקבל המתנה אפילו
 מת המתנת מתיים (ט) אבל אם אמר יתנו לפלוני כך
 וכך אחר מותו אינו לוקח קנין ואפי' שיר לעצמו
 ושכיב מרע שבא ליתן מתנה מתיים אם לא שיר
 לעצמו כלום ועמד חזר ואפי' קני מירו ומנוה
 מתנת מיתה דמענה ליה דקאמר ווי ליה דמייית
 לעולם חזר בין שיר בין לא שיר ואפי' קני מיר
 ולא עמד חזר ווי ליה דקאמר ווי ליה דמייית לעולם
 חזר ואפי' קני מירו ואם מת קנה (י) מקבל המתנה
 ואפי' בלא קנין : לא כתב בה שכיב מרע : דקאמר
 ורמי בערסיו ואף לא לשון מתנת בריא כד הלך על
 רגלוהי בשוקא ולא שיר כלום : הוא

כ"ו . כלו' רח"ל דעל פיו לא מהני : (יא) דהא
 מעשה דבני רובל מתנה במתנת הוא ואי כש"מ
 הא לכ"ע כתיב קנין כדלעיל . אלא במתנה
 מתנת מיתה היתה וא"כ ע"כ פליג ר"א אפי'
 במתנה מתנת מיתה ר"ש
 ועמ"ש : רובל . עס
 אבות . ר"ש : (יב)
 והלואי שתקברם אמת
 ורבנן קאמרי ללא היו
 רשעים ולפיכך אין לומר
 שקנסום בגמ' ועמ"ש :
 בשבת כ"ו . שלא
 חטרוף דעתו שכן הדין
 אין יכול לקנות ולכתוב
 אבל לא בחול שיש תקנה
 בקנין ובתבנה ולמה
 חטרוף דעתו ר"ש :
 אמרו . אפי' דל"ל עמו
 דיכול לקנות ולכתוב :
 ק"ו בחול . דכל הראוי
 לביצה כ"ו ר"ש : (יג)
 קקט ככתובים משום
 קרקעות דנקנין בשטר
 וכמסורים משום מטלטלין
 דנקנין במסור' : (יד)
 ואפי' דקנין יש בו משום
 מקח וממכר : דאסור
 משום שבות כש"מ חזירו
 כדי שלא חטרוף דעתו :
 לקטן . הואיל ואין
 לו יד לזכות לעצמו ממון
 שנותנין לו . תקנו
 חכמים שיהא אחר זוכה
 ומקבל לזכו ואין זכין
 לגדול שזרי יכול לזכות
 בעצמו : אמרו . משום
 דזכין לו שלא בפניו וכ"ש
 לגדול שיש לו יד לקבל
 ולזכות . ושליח נמי מני'
 משוי . והלכך כ"ש
 דזכין לאדם שלא בפניו ר"ש : על הבן
 כתובת אשה או כע"כ ואין לו ממה לפרוע
 ר"ש : האב . בגבל עליו ועל אביו קאי ולענין
 עליו ועל מורישו שייך למתני יורשי מורישו
 ר"ש . (טו) ו"ל הר"ש בחזקת יורשי האב שהרי
 הם

הוא אומר שכיב מרע הייתי . וזכרתי כי
 וסלה אומר בריא היית ולא חסור : צריך
 להביא ראיה : שהיה שכיב מרע דבית השמאל
 הוא ועליו לביצה רח"ל
 שהיה שכיב מרע כשנת
 המתנה : והכמים
 אומרים : לא זולתן
 בתר שהמא' אלא אמרינן
 המוציא מחבירו עליו
 הראים ומקבל המתנה כמא'
 למוציא מיד הנותן
 שהוא ממוק עליו לביצה
 ראים שבריא הים כמאוס
 שעה והלכה כחכמים :
 (ז) ר"א אומר אחר
 בריא ואחר מסוכן רבי
 אליעזר לית ליה דדברי
 שכיב מרע ככתובים
 וכמסורין דמי ואפי' מיתה
 מתנת מיתה (יא)
 ש"ל דאין מתנתו מתנה
 אלא בקנין כמתנת
 בריא ואין הלכה כרבי
 אליעזר : כב"ד חזרו
 רידיס כמתנת : תקברם
 אמן . כלומר אין
 מביאין ראיה מהם
 שרשעים היו (יב) וקנסא'
 קנסו רבנן לבנים לקיים
 לבת מתנת אמן אפי'
 שלא היה מן הדין : אבל
 לא בחול . אם חלק
 השכיב מרע מנכסיו
 בחול : ק"ו בחול . וכן
 הלכה דבין בחול ובין
 בשבת דברי שכיב מרע
 ככתובין וכמסורין דמי
 (יג) ואין צריך קנין ואם
 שאל שיקנו מירו קנין
 ממנו בין בחול בין בשבת
 (יד) כדי שלא חטרוף דעתו עליו : (ח) יורשי
 האב אומרים הבן מת ראשון . ואין כ"ס
 יכול להפרע מנכסיו אלו שהרי לא זכה בהסבן
 מעולם : ובעלי החוב אומרים האב מת
 ראשון . ופלו הנכסים שעה אחת לפני הבן
 והם משועבדים לכתובת אשה ובבעלי חוב : בית
 השמאל

הוא אומר שכיב מרע היה והן
 אומרינן בריא היה צריך להביא
 ראיה שהיה שכיב מרע ד"ר מאיר
 וחכ"א המוציא מחבירו ע"ה :
 (ז) המתלק נכסיו על פיו רבי
 אליעזר אומר אחר בריא ואחר
 מסוכן נכסים שיש להן אחריות
 נקנין בכסף ובשטר ובחזקה ושאינן
 להן אחריות אין נקנין אלא
 במשיכה אמרו לו מעשה באמן
 של בני רובל שהיתה חולה ואמרה
 תנו כבינתי לבתי והיא בשני עשר
 מנה ומתה וקיימו את דבריה אמר
 להן בני רובל תקברם אמן וחכ"א
 בשבת דבריו קיימין מפני שאינו
 יכול לכתוב אבל לא בחול רבי
 יהושע אומר בשבת אמרו ק"ו
 בחול כיוצא בו זכין לקמן ואין זכין
 לגדול . ר' יהושע אומר לקמן אמרו
 ק"ו לגדול : (ח) נפל הבית עליו
 ועל אביו או עליו ועל מורישיו
 והיתה עליו כתובת אשה ובעל חוב
 יורשי האב אומרים הבן מת ראשון
 ואח"כ מת האב ובעלי החוב
 אומרים האב מת ראשון ואח"כ
 מת הבן בש"א יחלוקו ובה"א
 נכסים

שמעו אומרים יחלוקו . דקסברי כ"ש שטר
 חרוייהו ממוקסין הוו לפיכך יחלוקו : ובית הלל
 דמי' (טו) ובעל חוב ב"ל למוציא מידם ועליו
 להביא

להביא רחיה שהאב מת תחלה : (ט) האשה
 מתה תחלה . ואין לירשי האשה כבוד שהרי
 הכעל מת אחרון וירש את אשתו : נכסים
 בהזקתן . נכסי לאן ברזל כחוקתן ולא פירשו ב"ה
 אי בחזקת יורשי האשה
 שהיו שלה (טז) אי
 בחזקת יורשי הכעל
 שאחריותן עליו הלך
 נכסי לאן ברזל יחלוקו
 וכמוכח אשה שהם מנה
 מאתים ותוספת נשארים
 בחזקת יורשי הכעל (יז)
 ונכסי הנכנסים ויוצאין
 עמה . הם נכסי מלוג
 שכעמה שהיא נכנסת
 נכנסים עמה וכשאר
 יולדת ונאס עמה אם
 פתחו פתחו לה ואם
 סתרו סתרו לה אלו
 בחזקת יורשי האשה
 נמצא יורשי אשה נוטלים
 כל נכסי מלוג ותצי
 נכסי לאן ברזל :
 (י) נפל הבית עליו
 ועל אמו . ואין לה בן
 אחר אלא זה (יט) יורשי הבן (יט) אומרים
 האשה מתה תחלה וירש הבן נכסיה ואינו יורשים
 הבן ויורשי האשה ממשפחת בית אביה אומרים
 הבן מת תחלה ואינו יורשים את האשה : אלו
 ואלו מודים ב"ש ובה"ש יחלוקו רבין שטייהם
 באים מנח ירושה הוי ספק וספק יחלוקו ולא
 דמי לנפל הבית עליו ועל אשתו דהתם יש שני
 מיני נכסים יש שהבעל מוחזק ויש
 שהאשה מוחזקת אבל הכא הכל בחזקת האשה
 כיון שהיתה אלמנה ושיהי' באים מנח ירושה
 (כ) לירש הכל הלך יחלוקו : מודה אני בזה
 לדברי ב"ה הכא נמי אמרינן נכסים בחזקת
 יורשים מן האב שהרי בחייה משמח בעלה אחר
 שבת אביה היא מתייחסת וממונה נמי
 בחייה היה בחזקת שבת אביה (כא) הלך
 יורשים מן האב יורשים אותה והלכה כר"ע : ער החלוקין אנו מצטערים . כלומר על
 ממלוקם דלעיל דב"ש ובה"ש אנו מצטערים שלא השוו דעתן ואת' אומר שגם בזה סלוקין
 ובכח לחלוק על מנח קמא שאומר שהם שוין :

הם יורשים ודאי כו' וכמוחזקים דמו שהרי יעקב
 מוחזק בנכסיו הוה ואלו באים מנחו : ועד
 אשתו . ואין לה בנים ממנו ר"ש : יחזיקו .
 עמ"ב פ"ד דיבמות ומש"ס ועתו"ס : (טז) וכיון
 שהנכסים בחזקתה יכולה
 היא להוריש שכעמה
 הכחובה לבניה אע"ב
 דבעלמא אין אדם מוריש
 שכעמה לבניו חו' והטור
 כ"ד דמ"י דייקא לה
 קרקע כו' דא"ל ליטעמי:
 (יז) דהא בחזקתן
 לאו לקמייה קאי אלא ה"ב
 ובחזקת כו' ר"ש :
 האב יורשי האשה הול"ל
 אלא חידי דיבימות
 ותבוצת תני האב (ע"ש)
 מ"ש) תני ה"ב הכי :
 (יח) הר"ש דאלו הו"ל
 בן מאיש אחר איתו
 הבן הוא יורש ודאי
 בחזקת הנכסים של אמו
 יורשי הבן ספק ואין
 ספק מוציא מידי ודאי
 אבל חו' הקשו ע"ז
 דהא אינו ודאי בחזקת הנכסי
 כו' ומסקי דאפי' ה"ל בן מאיש אחר אלא שאין
 לה עוד בן מאיזי הבן הזה ועתו"ס : (יט) ר"ל
 שאינם יולדי יריבו . ועתו"ס . (:) משא"ב
 בירשי הכעל דירושת הכעל אינה מן התורה :
 מודה . משום דקט"ק לישי' דמודים אמר
 איש נמי מודה . כלו' ואני מודה וחולק עליך
 לדברי ב"ה כו' ר"ש : (כא) ל' מנומנס הוא
 ח"ל הר"ש שכל ימי חי האשה לאחר שמת בעלה
 היה כל ממונה בחזקתה והרי הוא משבט אביה
 ואפי' בחזקתה ותוספתה שבתה בעלה משבטו
 לידה הרי הן בחזקת שבת אביה : שהיה מתייחסת
 אחר שבת אביה :

נמרא ב"ב דף קמא ע"ב הלכה ה' בלה כלי הסיון דנצח דמלכות דבניהם במ
 אמר רבי זירא מאי דכתיב כל ימי עני רעים זה בעל תלמוד וטוב לב
 משתה

משתה תמיד זה בעל משנה רבא אמר איפכא והיינו דאמר רב
 משרשיה משמיה דרבי מ"ד מסיע אבנים יעצב בהם ובוקע עצים יסכן בהם
 מסיע אבנים יעצב בהם אלו בעלי משנה ובוקע עצים יסכן בהם אלו בעלי
 תלמוד רבי חנינא אומר כל ימי עני רעים זה שיש לו אשה רעה וטוב לב
 משתה תמיד זה שיש לו אשה טובה . ר' ינאי אמר כל ימי עני רעים זה
 איסמנים וטוב לב משתה תמיד זה שדעתו יפה רבי יוחנן אמר כל ימי עני
 רעים זה רחמן וטוב לב משתה תמיד זה אכזרי וריב"ל אמר כל ימי עני
 רעים זה שדעתו קצרה וטוב לב משתה תמיד זה שדעתו רחבה
 ואריב"ל כל ימי עני רעים והאיכא שבתות וימים טובים כדשמואל דאמר
 שמואל שנוי וסת תחלת חולי מעים כתוב בספר בן סירא כל ימי עני
 רעים וכו' כדאיתא בכתובות פרק אחרון :

רש"י

זה בעל גמ' . שמותיה עלתו לבון הלכות ולהרץ היות :
 רבא אחר איפכא כל ימי עני רעים זה בעל משנה .
 שאינו יכול להראות הלכה מתוך משנתו וגם כשהולקתו זו
 על זו אינו יכול להרץ : ועוד לב בעל הגמרא שידוע
 משניות על עיקרם ובקי בטעמיהם ויש בידו כח לעשות
 הוראה : יעלז . לשון בעלמא תכלית : זה בעל משנה .
 ששום משניות כל היוסוף לו אלא לער שמתקשה בטעמיהם :

זוהר אחרי דף עב ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

במעשה ארץ מגרים וגומר . רבי חייה פתח לחסוד כנפופת הארץ וגו' תאנח
 זמין קב"ה לדכאש לארעים מכל מסאבות' דעמין עובדי ע"ז דסאיבו
 לה כהאי מאן דאחיד במטלת ואנער ענופי' מיניה וכל אינון דאתקברו בארעא
 קדישא למדברי לון לבר ולדכאש ארע' קדישא מעטרי' אחר' כביכול דהוה מתנאן לשאר
 רבדרי עמין ולקבל' מסאבות' לשון ולדברי לון זמין לדכאש לה ולאעברי' לון לבר .
 ר"ש סוה מדכי טורי (ס"א שוקי) דטברייא וכל דהוה תמן מית סוה סליק ליה ומדכי
 ארע' . תאנח כתיב ותבא ותטמאו את ארצי וגומר : א"ר יהודה זכאה חולקיה מאן
 דזכי בחייו למשרי מדורי' בארעא קדיש' . דכל מאן דזכי לה זכי לאגדא מטלא דשמני'
 דלעילא דכחית על ארעא . וכל מאן דזכי לאתקשר' בחייו בהאי ארעא קדיש' זכי
 לאתקשר' לכתב בארע' עלאה קדיש' . וכל מאן דלא זכי בחייו ומייתין לה לאתקברא
 תמן . עליה כתיב ונחלתי שמתם לתועבה רוחים נפיק ברשות' נוכראה אחר' וגופיה אחי
 תחות רשות' דארעא קדיש' . כביכול עביד קרם חול וחול קרם . וכל מאן דזכי למיפק
 כשמתיה בארע' קדיש' זכי לאתקשר' תחות גרפוי דשכינת' דכתיב וכפר ארמתו עמו .
 ולא עוד אלא אי זכי בחייו זכי לאתמשכ' עליה רוחא קדיש' תדיר . וכל מאן דיתבי
 ברשות' אחר' אתמשך עליה רוח' אחר' נוכראה . תאנח כד סליק רב סמנו' סבא
 להתם הוה עמיס תריסר בני מתיבתא דיליה . אחר' לון אי אלא אזיל לארסי' דא לאו על
 דידי קא עבידא אלא לאתבא פקדוני' למאריה . תינין כל אינון דלא זכו להאי בחייו
 אחיבין פקדוני' דמאריסון לארסא : א"ר יחזקאל ב"ב כל מאן דאעבר מאינון זנין בישין
 או רשות' אחר' בארע' . ארעא אסתאבת ווי ליה להסווא גבר ווי לפסי' דהא ארע'
 (חם רישאל ח"ג)
 לו

קדישא לא מקבל ליה לכתר עליוס כתיב יתמו חטאים מן הארץ בעש"ז ובעש"ב ורשעים עוד אינם בתחיית המתים כדון ברכי נפשי את ה' סללוים :

הלכה פסוקה

יוסף רחק

מוסר

הר"ם הלכות חסוריו ביום פ"ב

תעשרו קדושה לר"י דף ו ע"א

התאווה הנחמס בלב האדם שרש כל הפעולות לכן אם יתקו התאוות נכחת אשר כל האוירים ישרתו ומשכס אחרי השכל וילוו עליו וישרתו יכשרו כל הפעולות שגאמר דן זכר פעלו וכאמר תהיה נהיה תעבד לנפש נהיה כמו נערת מלשון עליו ונחלתי אמר כי כאשר ישכר אדם תאוותו גם לדברים המתחרים בזה תלית הנפש והתודה הזאת תעבד לה כי ירש השכל ידו וגבר * והועבת כסיליסור מרע הכסילים אשר לירימו שוכריםהאוחס ורודים תמיד תענוות בני האדם כי הנפש תאוחס בדרך חטא וכל דבר רע לא יזכרו ותמו וקראו כסילים על רדיפת התענוגים כנושגל וכסיל אדם יבלענו ונחמור הוי משכמי בנקר שגר ירשו גזי ונחמור ויהי כבוד וכל גזי ונענו רשעים תחסר נאי זוריתי פרש על פניכס כרס תניסס וחמור רז"ל חלו בני אדם שכל ימיכס כחניסונחמור לתאוה יבקש נפרד בכל תושים יתגלע פי"ו מני שתבקש ללכת אחר תאוותו ורלונו נפרד מכל חכר ועמיתו כי ירחקו ממנו אויב ורוע כי תאוות בני אדם ומדוהס תלוקתו חזן רלונו של זה כלונו של זה * חכן אם ילך בדרך השכל אז יתחבר לו החברים ויכויו אויביו רבים : וחמור כחוסר מי שסוף רולס את מדוהיו רבו הקופלס עליו * ויש הפרש על סעיף הזה בעלמו לתאוה יבקש נפרד איש נפרד מכל אה ויכר לתאוה הוא תבקש ונעבור שתבקש ללכת אחרי רלונו לחמן זאת מרעטו רחקו ממנו כענין ודל מרעטו יפרד בכל תושים יתגלע הסולך אחר תאוותו לא בדבר אחר יתעל בלכד אך ככל זאת שכתורה יתגלע כי יעבור על כללס מלשון וכל חולל יתגלע ועוד תמלל לו תועלת כשזכרו התאוה כשעמיתו כי אם תחללו תאוותו דבר בלעיל ועבירה ידבר אל לבו הן כהתר לא חללל תאוותו ואיך חללה ידו בלסוסר * ועוד תמלל כשכירת התאוה תועלת רבס ועלומה כי יגלה רלון לבו ועיב תפלו להסוכס כי הוא מוחס הטבע אשר גרס לו חסעס וזכס יתהלס אל השס יתכרד וימלל קן בעמיו :

אחרי יום ה תורה

לסמשיך מנ"ס דז"א יהוה נפש י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יחידה ה דמלוי הה אל סס ב"ן שבעשים בניקוד חולס :

א ונשא השעיר עליו את פד עונתם אל ארץ גזרה ושלה את השעיר במדבר : **א ויטול צפירא** עלוהי ית פר עויתוהו לארע לא יתבא וישלח ית צפירא למדברא : **ב ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדיו הבר אשר לבש בבאו אל הקדש והניחם שם :** **ב ויעול אהרן למשפן ומנא וישלח ית לבושי בוצא דילבש במעריה לקודשא ויצענינון תמן :** **ג ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עקרתו ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם :** **ג ויסחי ית בסריה במיא באתר מדיש ולבש ית לבושוהו ויפוק ויעביר ית עלתיה וית עלת עמא ויכפר עלוהי ועל עמא :** **ד ואת חלב החטאת יקמיר המזבחה :** **ד וית תרבי החטאת יסיק למדבחה :** **ה והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבא אל המזבחה :** **ה ודמויביל ית צפירא**

רעזאזל

לעזאזל יצבע לבושוהו ויסחי ית בסריה במיא ובתר בן ייעול למשריתא :

נביאים יחזקאל כב

לסמשיך מנ"ס דז"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמהדוד יהוה חיה יחידה דלנח יהוה חיה יחידה דהוד אל סס ב"ן שבעשים :

א פהתוך כסה בתוך כור בן תתכו בתוכה וידעתם כי אני יהוה שפכת חמתי עליכם : **א פאתמסאה כסף בגו כורא בן תתמסון בגוה ותידעון ארי אנא יי שפיכות חמתי עליכון :** **ב ויהי דבר יהוה אלי לאמר :** **ב והוה שתגס נבואה מן קדם יי עמי למימר :** **ג בן אדם אמר לה את ארץ לא מטהרה היא לא גשמה ביום ועם :** **ג בר אדם אמר לה את ארעא דישראל ארעא לא מדכיא היא ולא אתעבידו בה עובדין טבין דינגנון עלה ביום לוש :** **ד קשר נביאיה בתוכה בארי שואג מרף מרף נפש אכלו חסן ויקר יקחו אלמנותיה דרבו בתוכה :** **ד סיעת ספרהא בגוה באריון נהמין למקמל קמול אנשא קמלו עותר ויקר נסיכו ארמלתהא אסניאו בגוה :** **ה פהניה חמסו תורתו ויחללו קדשי בין קדש לחל לא הבדילו ובין הטמא לטהור לא הודיעו ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל בתוכם :** **ה פהנהא חמפין באוריתי ומפסין קדשי בין קודשא לחולא לא אפרישו ובין מסאבא לדכיא לא הודיעו ומימי שביא דילי כבשו עיניהון וחלת רעותי ביניהון :**

מצודות דוד

לא גושהו ביום זעס : כתרנונו לא חתענדו בה ענין דיכיון (ה) כסחוך כסף כיוו הסכת הכסף בחוך הסור כן חותכו בחוך סעיר בלרות המלור : וידעתם יאז תדעו שאלי השפכתי חמתי עליכם ונמנול כל ולא כמקרה : (א) חמר לה * על ירושלים : מעוסרהס סוף * לא עשת תשובה לשהר עלמך מן עורך לכן לא ירד כס הנשס ביום זעס ה' וחרון אפו וכתיב וחרס חף ה' וכי ולא יהיה מער (ד) קשר נביאיה בחוך סעיר יש קשר נביאו הסקר המתכנחיל על השלום כחרי שואג * כמו סחרי השואג בקול לסעיל חיותו ורחמי שורף ערף כן הוה מכסילים האלפים כקולס ודבריהם וכנה סס מסיחיס ועורפיהם חותס מן העולם : נפש חללו חוכלים הנפשות ולקחו מוסס החונק וסיקר ומרביס האלמנות כי יכרנו חנסיין ר"ל סס מסכבים כל חלס כי כסעעסס על דבריהם ומחמו לעשות תשונס וכזהס הפרעניות כעוונס : (ס) חסוס תורתו * ססירו תורתו חסס כי לא למדו עיחסס ועל הכהנים ללמד סתורס כמ"ס כי שפתי כסן יסמרו דעת ומורס יבקשו מפיסו (מלכ"ב) : ויחללו * כזו קדשו ולא עשו ככדל וכפרס בין דבר קדש לדבר חולין : לא הודיעו * הסביל סביניסס * ומשבתותי * מחללי הסבתות סעליונו עין ולא מיחו במחללס חותס * וחלת כחונס * נעשויו כניוסס מחילל ולא מקודס *

כתובים משרי בו

לסמשיך מיסוד ומלכות דז"א שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונהי נשמה דיסוד א אד אדני אדני נפש אדני רוח אלף דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הו הו הו חיה יחידה דיסוד יהוה חיה יחידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א חוח עקה ביד שבור ומשל בפני כסיקים : **א פוכא סלק בידא**

דְּרוּיָא וּשְׁמִיּוֹתָא בְּפּוּמִיָּה דְּסַכְלָא : ב רב מחולל כל ושבר
בְּסִיל וּשְׁבֵר עֲבָרִים : ג סגי היש בשריה דסכלא וריוא עבר ימא :
ג בְּכִלְבִּי שֵׁב עַד קֵאָו בְּסִיל שׁוֹנֵה בְּאוֹרְתּוֹ : ג היך פּלְבָא דְהַפְּדָּה עַל
תְּיֻבָּיָהּ הִיכְנָא סַכְלָא דְתַנִּי בְּסַכְלֹתֶיהָ : ד רֵאִיתִי אִישׁ חָבֵם בְּעֵינָיו
תְּקִיָּה דְבְּסִיל מִמֶּנּוּ : ד אֵין חֲזִיָּתָא גְבַרְא דְחָבִים בְּעֵינֵי נַפְשִׁיהּ סַכְלָא
שֵׁב מִגִּיָּה : ה אָמַר עֲצֵל שְׁחַל בְּדַרְדָּר אָרִי בֵּין הֶרְחָבוֹת : ה אָמַר
עֲמָלָא שְׁחָרָא בְּאַרְחָא אָרִיא בֵּינָת שְׁוֹקֵי :

מזוח עלה * כחוח שהוא דרכו ביר שיכור כן הסתל שלמטה
 דרכו כפי הכסיל לסיבות לו לחוח ולקוח :
 מו יגש אליו הכל ושכר את הכסיל ואת העוברים על דת למען יהיו הם בחברתו להכחיש עמיהם את הכרויות : ככלה *
 כמו הכלב אשר דרכו לחזור ולחכות את המאכל אשר קאה מנופו ולא יבין כי בעבור רוב המאכל קאה אותו וזה לו
 לאכלו טוב כן הכסיל שונה לעשות טוב אילתו אשר כשכל על ידו ולא יבין : (ד) ראות * כאשר תראה איש חושב עלמנו
 בעיניו לחסם ולא כוונתו הכה יש תקום להתחזק עלמנו לכסיל יותר ממנו כי הוא ילמד ויתחכם הכל המתחזק עלמנו לתכסלה
 יחפזו ללמוד מזה : (ה) אחר עלל : לרוב העליית יגומו לומר היך אחר כלל שכל בדרך זכול * ואהיה בעוף :

ברטנורה משנה הולין פרק ב עיקר תוי"ט

פרק ב הַשּׁוֹחֵט אֶחָד בַּעוֹף מֵשׁוּ דִלְכַחְלָהּ (א) דלכחלה ארבעה רבין תרתייהו משוטה דהקס
 מצבי לשחוט שני סימנים
אִפִּי בַעוֹף (ב) תַּחַל הַשּׁוֹחֵט דַּמְשַׁנֵּעַ דְּחֵדֵר
 בעוף דיעבד אין לכחלה לא אכל שנים כבהמה
 לכחלה הוי דעד כמה
 לשחוט ולזולו ל"ג נשוס
 דבעי למתני ורובו של
 אחד כמותו דדוק דיעבד
 דלכחלה לריך שיחביון
 לשחוט כל הסימן כלו *
 ואחד בעוף נפקא לו
 דכשר מקרא דכתיב וזה
 חרות כבהמה והטוקול
 כפש החיה הרומשת
 במים הטילו הכחב
 לעוף בין כבהמה לדגים.
 לחיובו בשני סימנים או
 אפשר שכבר הוקם לדגים
 (ג) לפטרו בלא כלום ל"א שכבר הוקם לבהמה
 הא כיצד הכשרו כשיזנו אחד ושחיטה מן הזואר
 בשני סימנים והמשה דברי הפוסלים את
 השחיטה שהיה דרסה חלדה הגרמה ועיקור
 כלשו גמרא גמירי לה דתייא וזכתה כאשר
 לזימין מלמד שלטווה משה בעל פה על הלכות שחיטה על השוט ועל הקסה ועל רוב אחד בעוף
 ועל רוב שנים כבהמה (ג) : עד שישחוט את הורדיון . כמין חוטין שעל שני לזי קסה
 ואשקו בלנד קאי רבי יהודה כדי להזיל את דמו הזיל וזולתו כלו כאשר ושחיטה דקאמר
 רבי יהודה לאו דוקא אלא שינק הורדיון בשעת שחיטה קודם שיקרום הרס דמו לא נפיק
 על

ועתוי"ט * הצי"א בוי. ה"ה חזי כל אי ולי *
 ומרישא גמי שמיע ליה דרוקא רוב בעיין. ולא
 נקטיה אלא אבד דבעי למתני אחד והלי כבהמה
 אפי"ג דהוי טפי מרוב הסינים בין הכל שחיטה
 פסולה
 ועל רוב אחד בעוף
 כמין חוטין שעל שני לזי קסה
 כאשר ושחיטה דקאמר
 רבי יהודה לאו דוקא אלא שינק
 הורדיון בשעת שחיטה קודם
 שיקרום הרס דמו לא נפיק
 על

פסולה תוי * השוחט כוי. דיעבד אין לכחלה
 לא בקדשים מיידי דמי רב יוסף מזהם שלא יהו
 שנים שוחטין זכא אי תזכהו שלא יהא אי שוחט
 שני זכמים גמרא * והשתא סיפא שנים חוטין
 דלכחלה וקא בחולין:
 חבירו כוי. ה"ה

אחד בעוף ורוב שנים כבהמה
 שחיטתו כשרה: (ב) השוחט שני
 ראשון כא' שחיטתו כשרה שנים
 אוהוין בסכין ושוחטין אפי' אי'
 למעלה וא' למטה שחיטתן כשרה:
 (ג) התיו את הראש בכת אחת
 פסולה היה שוחט והתיו את הראש
 בכת א' אם יש בסכין מלא צואר
 כשרה היה שוחט והתיו שני ראשין בכת אחת אם יש
 בסכין מלא צואר אחד כשרה בדי'א בזמן שהוליד
 ולא הביא או הביא ולא הוליד אבל אם הוליד והביא
 אפילו כל שהוא אפילו באיזמל כשרה. נפלה סכין
 ושחטה אף ע"פ ששחטה בדרך פסולה 'שנא' וזכתה
 ואכלת מה שאתה זוכת אתה אוכל נפלה סכין והגביהה
 נפלו כליו והגביהו השחיו את הסכין ועף ובא חבירו
 ושחט * אם שהה כדי שחיטה פסולה ר"ש אומר אם
 שהה כדי בקור: (ד) שחט את הושט ופסק את הגרגרת
 או שחט את הגרגרת ופסק את הושט או
 ששחט אחד מהן והמתין לה עד שמתה * או
 שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו רבי ישבב אומר
 גמ' פסק גמ' ואח"כ שחט נבלה

דרסה הוא שאין הסימנים נחטבין במשיכה זו לזדה בלא דרסה : אם יש בסכין מלא צואר
 אחד * חוץ כשני הזוארים דהיינו שיעור ג' זוארים : איזמל * תער דק קטן מאד ולא
 גזרינן איזמל שאין לו קרנים אטו איזמל שיש לו קרנים ואיזמל שיש לו קרנים הוא שרגילים לעשות
 כמין קרנים לאיזמל לנוי על גבה נוטים לזד ראשו ומחוך שהוא קטן מאוד הוא כשמת מן
 הזואר וכשהוא מוליד ומביא יש לחוש שמא יחלידו הסימנים אותן הקרנים * נפלה סכין
 ושחטה * טעמא דנפלה הא הפילה הוא כשרה ואפי"ג דלא מתכוין לשחוט דלא בעינן כונה
 בשחיטה מדאינטרדיך קרא למימר גבי קדשים לרזוכנס מזבחם לדעתכם זכורו כלומר מדעת
 וכונה ש"מ דבחולין לא בעינן כוונה : נפלה סכין והגביהה * ושהה כבהמה זו : כליו *
 בגדיו . או שהשחיו את הסכין * קודם שחיטה : ועף . נעשה עוף ויגע מממת השחטה וכשהחמיל
 לשחוט לא היה בו כח ופסק שחיטתו וכל חבירו ושחט : כדי שחיטה * אחרת כדי שיטחוט רוב
 שנים כבהמה אחרת כמותה כשהיא רבולה גמה לגסה ודקה לדקה ועוף לעוף ורמז"ס פוסק
 כדברי הזואר כדי שחיטה כבהמה דקה לעוף ובעי נמי כדי שיגביהנה וירבינה (ד) ולא נהגו
 כן : כדי בקור : כשיעור שהטבח דוק ומנקר את סכינו ואין הלכה כר' שמעון : (ד) ופסק
 את הגרגרת * היינו עקור (ה) וכבהמה קאי : תחת השני * תחת הסימן השני שהיה חושב
 הסכין בין הסימן לזואר : החליד * כסה ולשון חלדה כחולדה הדרה בעקייה כחמיל דמכיל *
 ופסקו

ופסקו: מלמטה למעלה: נבדה. ומטמאה
 צמחה: טרפה. ואינה מטמאה. ודבר אחר
 גרם לה להפסד. כגון אחד מן הטרפות הטמא'
 כפרק ואלו טרפות: (ה) בידים מסואבות
 כלומר בלא נט"י דגורו
 על הידים להיות טמאות
 לטומאה וכו' וכו' שבעו
 על טרפת הקדש מיירי
 (ו) דמי טמא שלישי
 כגון דאלו בחולין גידול
 אפי' היו מוכשרים בדם
 אין שני טמא שלישי
 בחולין (ז) לפי שלא
 הוכשרו בדם. שאין
 אוכל מקבל טומאה עד
 שיבואו עליו מים או
 אחד ממי משקין שהם
 מים יין שמן חלב ודבש
 דם טל: הוכשרו
 בשחיטה. מנו דשרי'
 הסחיטה להך בשר מידי
 אבר מן החי משויף
 ליה נמי אוכל לגבי
 טומאה ואין הלכה כר'
 שמעון: (ו) השוחט
 את המסוכנת. כל
 שנפגמו אדם או אינה
 עומדת מתמת חליה
 הויא מסוכנת ואפי' יש
 לה כח צמיח לאכול
 קורות ובקיעות של עץ:
 עד שתפרכס. דאי לא
 פרכס חיישינן שמא
 ניטלה נשמתה קודם גמר
 שחיטה: אפזינקה.
 כדרך שהצמח ניפסות
 בגרונ' והדם מקלח
 ומזנק בכם: השוחט
 בלידה. כהמה מסוכנת
 סריכה פרכוס (ח) ולא
 ידע אם פרכסה:
 כשרה. מפני שזינקה: כשיטת וי' אלעזר.
 דמכשיר לה צינקה אמרה ר' שמעון ואין הלכה
 כרבי אלעזר: אחד בהמה דקה ואחד בהמה גסה.
 לריכת פרכוס אס היא מסוכנת: שפשיטה
 ידה. כגמר שחיטה ולא החזירה פסולי אס הינה
 מסוכנת לפי שאין זה פרכוס אלא כן דרכה
 בשעת אלת נפשה אצל גסה לאו אורחה
 בהכי וצין שפטי' ולא כפפה בין שפפה
 ולא פשטה כשרה: (ז) ור' אלעזר פוסק.
 אס כהמת נכרי היא אפי' דישראל קשטי'
 לה מהניא בה משחטת

שיאכל

או במגל ופסולה הוא משום דאין שוחטין אלא
 חונקין ועתי"ט: א' מהן. לר"ע אינטיריך:
 בשחיטתה. כלומר במקום הראוי לשחיטה
 גמי: ולא יצא כו'. ואין אומרים שמא מתיס
 הי' הר"מ: (ו) דבדקדוסי
 לא דהא תנן חיה
 גמי ועתי"ט: (ז) היינו
 בדבר שאינו מין לחם
 כמי"ש בפ"ב דתניב' מ"ה:
 שלא כו'. ולגלי
 איירי דלא צעי הדסה
 א"כ לקדירה והורחו כמי
 פירות חיו: המסוכנת.
 שלא אסרה התורה
 אלא כעין טרפות חיה
 היער שהרי עשה בה מנה
 המתיטה אותה הר"ס
 ואפי' לכתחלה שרי ונקט
 לי דיעבר משום דצעי
 למתני עד שתפרכס:
 זינקה. י זינוק קילוח
 רש"י וגזר מן יזנק מן
 הכסן הר"מ: (ח) ונקט
 לישא דת"ק אפי' ב
 דכמד' ר"א קיימינן דריה
 אס זינקה ונגמרא
 כחז רש"י וכמדת ר"א
 דלאר זינוק הוי פירכוס:
 השוחט כו'. מפי
 כגמרא משום דס"ל דאין
 סתם מתשבת עכו"ס
 לע"ז ובהא הוא דפליב
 אר"א. אכל תרויהו
 ס"ל דבעלים מפגלין.
 וכחז הר"ן דהא דקמי
 השוחט * ה"ה דאפי'
 לכתחילה אלא דלא מצי
 למתני שוחטין לעכו"ס
 דלא

דלא הוי משחט דלמשרי למשחט הוא דאח"כ דליח
 ביה משחט לפני עור לא חתן משחט אצל לא
 שחטה שחיטתו כשרה. הלכך הולך לשנות
 שחיטתו כשרה. אכל אפי' דאפי' לכתחלה:
 (ט) ואסורה כהנאה
 כמקורב ע"ז: ואפי' ב
 דכמתני' דלקמן דתנן
 נמי פסולי ומפשיטין דאפי'
 אסורה כהנאה י"ד לקמן
 ס"ל למתני הרי אלו
 זבחי מתיס אצל הכא
 איירי דאמרי רבנן כשרה
 אר"א פסולה חיו
 מחצר כבד. לאו דוקא
 נקט ויחסת הכבד משום
 דעולה לגבוה והויא
 כהלל דס' אלא אפי'
 כוית גל בשר נמי ואורחה
 דמלאה הוא דנקט חיו:
 (י) ודרסה פשוטה נקטי'
 אפי' דרש"י אמרה. ות"ק
 נסב דרשא אסריטי'
 צביה פ"ג דע"ז: הפסולה
 וק' דמסוק הר"ב כמי"ז
 פ"ז הל"אס דאין אדם
 אסר דבר ה"ינו סלו
 אלא הכא כגמרא חיו
 אוקמתו מר"א דהכא
 ביט לו בה שחפות וכי"
 הר"מ. וחדא דישראל
 עומר א"כ שהתרו בו וקיבל
 התרא' זכ"פ הר"א: (יא) שחט
 על מנת לאכול מן הזבח
 חוץ לזמנו פגול
 הוה ואפי' שיש בה חומר
 זו אין מהשבת
 הולכת אלא אחר העובר.
 חולין לעיני ע"ז שאין
 מהשבת פוסלת בהן כד'
 עבודות אלא כב'
 בשחיטה ובזריקה דהני
 הוא דכתיבין זבח לאלהים
 יחס בל אסין נכסיס
 מרס אכל קבלה והולכה
 לא כתיב כהו והקטרה
 אפי' דשייב' צעי' מיהו
 לאו עבוד' היא לאפסורי
 בהמה משום הקטר
 חלבה לע"ז היכא דלא
 נשחטה ולא זרק דמה
 לע"ז דהא אפי' כפניס
 לא מפסיל קרבן אס חשב
 על אכיל' בשר בשעת
 הקטר לביס וכיון שמצינו
 קולא כמתשבת חוץ דין
 הוא שנקל בזה שלא יהא
 הדבר חלוי אלא בשוחט
 ולכה כרבי יוסי: (ה) השוחט
 לשם הרים וכו' שחיטתו
 פסולה. ונקרובת ע"ז לא
 הויא ליתר כהנאה משום
 דכל הני אינן נעשין ע"ז
 דכתיב אלהיכם על ההרים
 ולא ההרים אלהיכם (ו)
 ומיהו פסולה מלאכול
 משום דדמיא לשחיטה לשם
 ע"ז ומחלפה בה ודוקא
 שאמר לשם הרים לשם
 צבנות אכל אס אמר
 למלאך הממונה על ההרים
 ועל הצבנות הרי זו זבחי
 מתיס ואסורה כהנאה:
 לשם דבר בשר. שחיטה
 סתם. (ז) אין שוחטין
 לתוך ימים. שלא יאמרו
 לזרוק יס הוא שוחט (ח)
 : ולא לתוך הכלים. שלא
 יאמרו לזרוק דמה לע"ז
 קא עבד: עוגא. גומא
 לשון עוגיות לגפניס
 כמערד קטן: עוגא של
 מים. דוקא עגורים
 אכל לגולין לא שלא
 אמרו לפרוק פניו
 הנראה במים הוא שוחט
 וכפנייה יכול לשחוט
 ע"ג כלים והרס שוחט
 ויורד חוץ היס שהרואה
 אומר כדי שלא ללכך
 הספינה הוא עושה: אין
 שוחטין לגומא כל עיקר.
 ואפי' צבית וטעמי'
 דגומא מפני שהוה חק
 המינים: אבר עושה
 גומא. כגמי' מפרש
 דהכי

נבלה ר"ע אומר טרפה כלל א"ר
 ישבב משום ר' יהושע כל שנפסלה
 בשחיטתה נבלה וכו' ששחיטתה
 כראוי ודבר אחר גרם לה ליפסל.
 טרפה והודה לר"ע: (ה) השוחט
 בהמה חיה ועוף ולא יצא מהן דם
 כשרים ונאכלין בידים מסואבות לפי
 שלא הוכשרו בדם. רבי שמעון
 אומר הוכשרו בשחיטה:
 (ו) השוחט את המסוכנת רש"י ג
 אומר עד שתפרכס ביד וברגל רבי
 אלעזר אומר דיה אם זינקה אומר
 ר' שמעון (אף) השוחט בלילה
 ולמחר השכים ומצא כתלים מלאים
 דם כשרה שזינקה וכמדת ר"א.
 וחכ"א עד שתפרכס או ביד או
 ברגל או עד שתכשכש בזנבה אחר
 בהמה דקה ואחד בהמה גסה.
 בהמה דקה שפשיטה ידה ולא
 החזירה פסולה שאינה אלא הוצאת
 נפש בלבד. בר"א שהיתה בחזקת
 מסוכנת אבל אם היתה בחזקת
 בריאה אפילו אין בה א' מכל
 הסימנים הללו כשרה: (ז) השוחט
 לעכו"ס שחיטתו כשרה ור' אלעזר
 פוסק. א"ר אלעזר אפילו שחטה
 שיאכל

דהכי קאמר אין שומטין לגמלא כל עיקר והרואה
 לנקר חלרו כוונתו הוא עושה עושה מקום חין
 לגמלא ושומט והרואה שומט ויורד לגמלא (יג):
 יחקה את המינים. יחיק ידיון במקומותיהם
 יחקה לי חוק: (י)

משום הכי לא שנה ללולין ול"ש עבדוין
 כ"ט: (יג) וצ"ג דפסק הר"ב במ"ד פכ"ב
 דשבת דכ"ט שאלו חכמים מפני מראית העין
 אפי' בחדרי חדרים אסור היינו כמו שומטן בחמה
 אבל לא כנגד העם שאם
 היו רואין אותו עושה
 כן כלצעה היה שם
 חסד כמו בשוק אבל כאן
 הרואה שעושה צדיקו
 אומר לנקר חלרו הוא
 עושה חו': (יג) דקא
 קט"ט פסח וימות השנה
 וק"ל דשלמים הוא
 רש"י: תורה דבא כנדר
 ונדרה: פסולה:
 הקשה צ"ל להרא' שרפ"י
 יש לו בה שותפות אינו
 אסור. ואמאי פסול
 לה הנה ות' דמי' דלא
 אגרו אין ארס כו'
 אלא כדבר שאסורו מן
 הדיון משום דמסומא
 לעצורו קא מכוין: אבל
 הכא שאין איסורו מן

בשביל שיכנס הרם לתוכה ובשוק
 לא יעשה כן שלא יחקה את המינים:
 (י) השוחט לשם עולה לשם זבחים
 לשם אשם תלוי לשם פסח לשם
 תורה: שחישתו פסולה ור"ש מכשי'
 שנים אוהוין בסכין ושוחטין אחר
 לשם אחר מכל אלו וא' לשם דבר
 כשר שחישתו פסולה השוחט לשם
 חמאת: לשם אשם וראי' לשם
 בכור: לשם מעשר: לשם תמורה:
 שחישתו כשרה זה הכלל כל דבר
 שנידר ונידב השוחט לשמן אסור
 ושאינו נידב ונידב השוחט לשמו
 כשר:

הוא חטא וראי' ומביא
 הוא דאמר מתנדב ארס חטא בכל יום
 שבכל יום עומד בספק חטא ולכו נוקפו שמה
 חטא ונמלא שדבר הנידר וידב הוא: לשם
 פסח. ופסח נמי עקרי דבר הנידר והואיל
 והוא עשוי להפרישו כל ימות השנה ולהניחו עד
 זמנו אמרי קא שחיט שלמים כסוק (יג) ואכיל
 להו: ר"ש מכשי'. דלא חייב למראית העין:
 אשם וראי'. כגון אשם גזלות מי ששכב לשקר
 על כפירות ממון ואשם מעילוי ואשם שפתה
 חרופה (יד) וע"ש שאשם תלוי בא על ספק קרי
 להכי אשם וראי': לשם בכור לשם מעשר.
 מידע ידע' אשם דשקר הוא דכבוד ומעשר קלא
 אית ליה ומידע ידע' מקמי הכי דאלו הוה
 שפתא לאו בני אפריטי יניחו דנימא השתא
 קמקדיש להו: זה הכלל. לאחוי אש אחר הריני
 שוחט לשם עולת מיר שהיא פסולי דמהו דתימא
 ליכא למיחש לחורבא דמידע ידע' דהא לא נדר
 קמ"ל דתימר אמרי דלמא נדר כלצעה זה שלמים יוס שהוא סתם מזירות וכלי יוס לא מניירא
 מלתא לשכנו: ושאינו נידב ונידב. לאחוי עולת יולדת שאם אמר לשם עולת יולדת בירוש
 כשר ואפי' לשם אשה שאינה חייבת קרבן לירד ומהו דתימא דהואיל ואין אותה אשה טייבת ורבן
 לירד לא היתה זו אלא נדבה קמ"ל דתימר שמה הפילה דמפלת אין לה קול ונמלא קרבן זה
 סוכה ולא נדבה (טו) ולפיכך שחיטתו כשרה.

גמרא חולין דף מד ע"ב הלכה ה' לכה כלי החיצון דהוד דמלכות דבריאה במזבח

ואומר אהה ה' אלהים הנה נפשו לא משומאה שלא הרהרתי ביום
 לבוא לירי שומאה כלילה ונבלה וטרפה לא אכלתי שלא
 אכלתי בשר כוס ולא בא בפי בשר פגול שלא אכלתי מבהמה
 שחורה בה חכם משום ד"ג אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו
 מתנותיה רבא שרי טרפה זבין מניה בשרא א"ל בת רב חסדא אבא
 שרי בוכרא ולא זבין מניה בשרא אמר לה הני מילי בוכרא דמזבן
 בשומא הכא מתקלא מוכה מאי איכא משום אומצא מעלייתא כל יומא
 אומצא מעליותא זבנו לי אמר רב חסדא איזהו תלמיד חכם זה הרואה
 טרפה לעצמו ואמר רב חסדא איזהו שונא מתנות יחיה זה הרואה טרפה
 לעצמו דרש מר זוטרא משמיה דרב חסדא כל מי שקורא ושונה ורואה
 טרפה לעצמו ושימש ת"ת עליו הכתוב אומר יגיע כפיך כי תאכל אשריך
 וטוב לך רב זביד אמר זוכה ונוחל שני עולמות העוה"ז ועוה"ב אשריך
 בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב ר"א כי הוו משרדי ליה מבי נשיא' מודי לא שקיל
 וכי הוו מזמני ליה לא אויל אמר לא קא בעי מר דאחיה דכתיב ושונא
 מתנות יחיה רבי זירא כי משרדי ליה לא שקיל כי הוו מזמני ליה אויל אמר
 איתייקורי הוא דמתייקרו בי:

שרי בוכרא. כשהם כהן מביא לפניו בכור לראות מותו
 והוא מתיר לו היה לוקח ומכר אותו בכור. בכור
 מוכר בזמן הזה ובשעה תם אינו ראוי לבלים והוא שוחט
 קדשים כמון. בכור נמכר באוחד ולא במשקל כדאמרינן
 בכורות: מתקלא מוכה. שכל רואין שהוא שוקל לשרא
 דנידר כמותו לחתרים ונותן המעות מיד: מאי איכא.
 במאי יוכלין לחשרני: משום חומלת מעליותא. ששוקלין
 לי כלעשרא מתישב הכהן: כל יומי נמי. חולקין לי
 בכור ומיכרין לי מן המיטב: זה הרואה טרפה לעצמו.
 רש"י
 כעובד ספק טרפות בכהמתו ונראה בו טעם לאסור וטעם
 ליתיר ואינו חס עליו ואומר: הרואה טרפה לעצמו.
 והאי שונא מתנות אחרים הוא שאף על אינו חומד לסכריו
 להיתר: ושימש ת"ת. גמרא לתרץ עמי השטח והמטות
 הסותרות זו את זו והיינו גמרא: יגיע כפיך כי תאכל.
 דיון דעל שני אינו חומד כיש שאינו חומד בשל אחרים
 לגבו ולגזול: מומנין ליה. לאכול חלום: איתייקורי
 מתיקרו בי. ככדון כן כהם שאני סוער חלום והגאחם
 הוא ואין זו מתקם:

זוהר אחרי דף עט ע"א ת"ת דאילות יוד הא ואו הא

תאנא מאי דכתיב ואיבה אשית צינך וצין האשה ארבעה ועשרים זיני
 מסאבותא דאטיל חויה בנוקב'. כד אתחבר עמיס כחוסבן ואיבה עשרין
 וארבע זיונין (ס"א דינין) מתערין לעילא ועשרין וארבע לתתא ושערא רבא וטופרין
 סניחו וכדין דינין מתערין בכלא ותאנא כד בעת אתתא לאתדכאה בעייה לספרא
 הסוה שערא דרבי ציומא דאויסי מסאבא ולספרי' טופרס' וכל הסוה זוסמא די בסון
 דתנא ברזי דמסאבות' זוסמא דטופרין יתער זוסמני אחרא ובג"כ בעיין גניזא: ומאן
 דאעבר לון לגמרי כאלו אתער חסד בעלמא. דתיגיא לא לבעי ליה לאויגיס למיהב
 דוכרני לזינין בישיין: דתיגין אלף וארבע מאה וחמש זיונין בישיין מתאחרין בהסוה זוסמ'
 דאטיל חויה תקיפי' וכלסו מתערין בהסוה זוסמא דטופרין ואפילו מאן דבעי יעביד
 צו חרשין לבני נשא משום אינון דתליין צו ומאן דאעבר לון כאילו חסגי חסד
 בעלמא ודינין בישיין לא משתכחין ויעבר הסוה זוסמא וטופרס' דרשיס ביה: דתני'
 מאן דרדיך ברנליס או במסאניס עלייסו יכיל לאחוק' ומס באחי סיורי דשוי' דוסמ'
 (חכ לישראל) ח"ג לז דלעילא

ללעילא כך אחתא דמקבלא ואתחברא בחויה וחסיל בה זוסמא עאכ"ו ווי לעלמא דמקבלא מנה מהסווא זוסמי בג"כ א"ר שמעון אמר קב"ה הביאו עלי כפרה בר"ח עלי ודאי בגין דיתעבר סווא חויה ויחבסס מאן דבעי עלי כנה דכתיב שרפיס עומדים ממעל לו וע"ד כתיב בקרח סועדים עלי נמש בגין דיתבסס ויתעבר ולא דחתי מסטרייוו אף הכא הביאו עלי כפרה עלי נמש בגין דיתבסס ויתעבר ולא ישחכא חויה בחמר דחריי וכ"כ למא על שמייעתמי את הירח ושלטה בה מאן דלא אלטרירי ובג"כ כתיב ולא אשה בגדה טומאתה לא תקרבו זכאה דרא דר"ש בן יוחאי שריי בגויה זכאה ערביס בין עלאין ותתאין עליס כתיב אשריך ארץ שמלכך בן חורין מכו בן חורין דזוקיף ריש' לגלאה ולפרש' מלין ולא דחיל כהאי דאיוו בן חורין ויימא מאי דבעיא ולא דחיל : מכו מלכך דא סווא רשב"י מאריס דאורייתא מאריס דחכמת' דכד סוס ר' אבא וסברי'י סמאן לר' שמעון סווא רבטי אבתריס ואמרי אחרי ס' ילכו כאריס ישא :

מוסר

יוסף לחק

הרכה פסוקה

הריס הלכות חסורי ביאה פ"כ"ב

משע"ה לרבינו יונה דף 1 ע"ב

כתיב זכתי אלהים רוח נצורה לב נסבר ונדכח אלהים לא תבזה . רוח נצורה הוא הרוח הנמוכה והכניעה ולב נסבר על סבירת התאווה הנשמית כי התאווה נחוסה בלב כמו שנאמר תאווה לבו נחה לו ובתומור התשו' נאמר המקרא הוא ונאמרו לב נסבר ונדכח אלהים לא תבזה למדנו מזה כי בעל התשובה מתרחק אל הסכסכיות התאווה הנשמיות וכי זה מעיקרי התשובה . ועוד נאמר בענין התשובה לבחית רוח ספלים ולבחיות לב נדכאים . ואמרו ז"ל כל שיש בו שלש מדות כללו מתלמודיו של אברהם אבינו עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה : ענין נפש שפלה : באינו הולך אחרי התאווה הנשמיות גם בדברים המותרים כמו שמליו שחמר אברהם הנה לא ידעתי כי אשה יפת מראה את שלא נסתכל בה עד היום הווא להכניין על תכונת יפה . ואמרו ז"ל כמה שכתבו ותכיון לרורות עד יום מיתן אלמות חיות בכל יום הווא דוד מלוס להביב את ראשן ונותן תמרוקין לקשטן כדי להליק לתאווה ולהכניעה בחצר כובש ילדו חסן למען יתכפר על לו דבר בה טבע :

(א) אין סגנון אפילו אדם נאמן וכשר להיות שומר חצר שיש שם נשים אע"פ שהוא עומד בחוץ שאין אפטרופוס לעריית ואסור לאדם לסנות אפטרופוס על ביתו שלא ינהוג אשתו לדבר עבירה : (ב) אסור לתלמיד הכס לשכון בחצר שיש בה אלמנה אע"פ שאינו סתידה עמה טפני החשד . אלא אם כן היתה אשתו עמו וכן אלמנה אסורה לגדל בלב טפני החשד ולא תקנה אשה עבדים וזרים אפי' קטנים טפני החשד :

ליל ו תורה

פסוקי שמות נגד מילוי ב"ן ו"ד ה' ו' ה' ותעשה מננו ליוקף ויהי בניקור שטי :

א ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש ויציא אדר מחוץ למחנה ושרפו באש את עורתם ואת בשרם ואת פרשם : ב והשרף אתם יבבם בגדי ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אדר המחנה : ג והיתה לכם חקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכרמלאכה לא תעשו

אונקלוס

א ונת תורא דחטאתא ונת צפירא דחטאתא דאתעל מדמהון לכפרא בקודשא יסיק למפרא למשריתא וינקדון בגנרא ית משביהון וית בשריהון וית אוקליהון : ב ודמוקיד יהוון יצבע לבושוהו ויסחי ית בשריה במיא ובתור פן יעור למשריתא : ג ותתי לכוון למים עלם בקורא שביעאה בעשרא ליהחא תענו ית נפשתיכון וכל עיבדא לא תעבדון יציבאו ויוריא

ריתגירין

האזרה והגר הגר בתוכם : ד כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו : ה שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם חקת עולם : ו וכפר הכהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את בגדי הכהן בגדי הקדש : ז וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר : ח והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר עד בני ישראל מפל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר צוה יהוה את משה : ט וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר : יא איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה : יב וארר פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו : יג למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אדר ההפוך וזבחו זבחי שלמים ליהוה אותם : יד וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה : טו ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת

אונקלוס

דיתגירון בגיבון : ד ארי ביומא דהין יכפר עליכון לדבאה ותכון מקל חוביכון קדם יי תדבין : ה שבא שבתא היא לכוון ותענו ית נפשתיכון קיים עלם : ו וכפר פהגא דרבי יתיה ודקריב ית קורבניה לשמשא תחות אביהי וילבש ית לבושי בוצא לבושי קודשא : ז וכפר עד מקדש קודשא ועל משפן זמנא ועל מדפחא יכפר ועל פהגיא ועל כל עמא דקהלא יכפר : ח ותתי דא לכוון דקיים עלם לכפרא על בני ישראל מקל חוביהון חרא בשמא ועבד פמא דפקיד יי ית משה : ט ומליל יי עם משה למימר : ימליל עם אהון ועם בגוהי ועם כל בני ישראל ותמיך להון דין פתגמא דפקיד יי למימר : יא גבר גבר מבית ישראל דיוס תור או אימר או עוא במשריתא או דיוס מפרא למשריתא : יב ולתיע משפן זמנא לא איתיה דקרבא קורבנא קדם יי קדם משפנא דיי דמא יתחשב לגברא ההוא דמא אשר וישתצי אינשא ההוא מעמיה : יג בריל היתון בני ישראל ית דבחהון דאינון דבחין על אפי קקלא וייתנין קדם יי לתיע משפן זמנא דות פהגא ויכסין נכסת קודשין קדם יי ותהון יד ויזרוק פהגא ית דמא עד מדפחא דיי בתיע משפן זמנא ויסיק תרפא דאתקפלא פהגנא קדם יי : טו וקא ידבחין עוד ית דבחהון לשרון דאינון מען פתיהון קיים עלם תתי דא

להון

להם לדרתם : טו ואליהם תאמר איש מביית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח : יז ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו יהיה ונכרת האיש ההוא מעמו : יח ואיש איש מביית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל פלדם ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמי : יט פי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם מיהם הוא בנפש יכפר : כ על פי אמרתי לבני ישראל פלד נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר בתוכם לא יאכל דם : כא ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפד את דמו וכסהו בעפר : כב כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכלו יכרת : כג וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה בארץ וכגר וכבש בגדיו ורתץ במים וטמא עד הערב וטהר : כד ואם לא יכבש ובשרו לא ירחץ ונשא עונו : כה ודבר יהיה אל משה לאמר : כו דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני יהוה אלהיכם :

אונקלוס

להון לדרתון : טו ואליהם תאמר איש מביית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יעלה עלה או זבח : יז ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו יהיה ונכרת האיש ההוא מעמו : יח ואיש איש מביית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל פלדם ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמי : יט פי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם מיהם הוא בנפש יכפר : כ על פי אמרתי לבני ישראל פלד נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר בתוכם לא יאכל דם : כא ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפד את דמו וכסהו בעפר : כב כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכלו יכרת : כג וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה בארץ וכגר וכבש בגדיו ורתץ במים וטמא עד הערב וטהר : כד ואם לא יכבש ובשרו לא ירחץ ונשא עונו : כה ודבר יהיה אל משה לאמר : כו דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני יהוה אלהיכם :

הסדרה ותרנום והפטורה

ב כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתי הסלא תלכו : ד את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם : ה ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה : ו שש ו איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה : ז ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה : ח ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך הוא : ט ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת הויג לא תגלה ערותה : י ערות בת בנד או בת בנתך לא תגלה ערותה פי ערותה הנה : יא ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה : יב ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא : יג ערות אחות אמך לא תגלה פי שאר אמך הוא : יד ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הוא : טו ערות פלד לא תגלה אשת בנד הוא לא תגלה ערותה : טז ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא : יז ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא : יח ואשה אל אחותה לא תקח

אונקלוס

ב כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתי הסלא תלכו : ד את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם : ה ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה : ו שש ו איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה : ז ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה : ח ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך הוא : ט ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת הויג לא תגלה ערותה : י ערות בת בנד או בת בנתך לא תגלה ערותה פי ערותה הנה : יא ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה : יב ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא : יג ערות אחות אמך לא תגלה פי שאר אמך הוא : יד ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הוא : טו ערות פלד לא תגלה אשת בנד הוא לא תגלה ערותה : טז ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא : יז ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא : יח ואשה אל אחותה לא תקח

לְצַרֵּר לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ עָלֶיהָ בַּחַיִּיהָ : יט וְאֵל־אִשָּׁה בְנִדְתָּ
 מִמָּאֲתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ : כ וְאֵל־אִשָּׁת עַמִּיתְךָ
 לֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ דּוֹבַע לְמִמָּאֵה־בָּהּ : כא וּמִזִּרְעָךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר
 לְמִלְךָ וְלֹא תַחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה : שְׂבִיעִי רַבִּיעִי כֶּסֶן
 מִמִּזְבֵּיחַ כֵּב וְאֶת־זִכְרִי לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכַּבִּי אִשָּׁה תִּזְעָבָה הוּא :
 כג וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְמִמָּאֵה־בָּהּ וְאִשָּׁה
 לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרַבְעָהּ תִּבְרַח הוּא : כד אֶל־תִּשְׁמָאוּ בְּכֶרֶ־
 אֱלֹהֵי בְּיָ בְּכֶרֶ־אֱלֹהֵי נִשְׁמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מִשְׁלַח מִפְּנֵיכֶם :
 כה וְתִטְמָא הָאָרֶץ וְאִפְקֹד עֹנֶהָ עָלֶיהָ וְתִקָּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁכִּיָּהּ :
 כו וְיִשְׁמַרְתֶּם אִתְּם אֶת־חֻקְתִּי וְאֶת־מִשְׁפָּטִי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת
 הָאֵלֶּה הַאֲזִיחַ וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם : מִפְּטוֹר כו כִּי אֶת־פֶּלֶא־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה
 עָשׂוּ אֲנִישֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְתִטְמָא הָאָרֶץ וְלֹא־תִקָּא הָאָרֶץ
 אִתְּכֶם בְּמִמָּאֵה־אֲתָהּ כִּי־אֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם כִּי־כָל־
 אֲשֶׁר־עָשָׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וּנְכַרְתֶּוּ הַנַּפְשׁוֹת הַעֲשִׂית מִקְרַב עִמָּם
 ל וְיִשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת מַחֲקוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ
 לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִמְאֹו בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

אונקלוס

עֲרוֹתָהּ עָלֶיהָ בַּחַיִּיהָ : יט וְלֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְרַבְעָהּ עֲרוֹתָהּ : כ וּבְאִתְּךָ
 תִּבְרַח לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְרַבְעָה לְאִסְתָּאבָא בָּהּ : כא וּמִפְּנֵיךָ לֹא תִתֵּן לְאִסְתָּאבָא לְמִלְךָ וְלֹא
 תַחַלֵּל יֵת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְיָ : כב וְיֵת דְּכִוְרָא לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכַּבִּי אִתְּתָא תּוֹעֵבָתָא הִיא :
 כג וּבְכָל פְּעִירָא לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְאִסְתָּאבָא בָּהּ וְאִתְּתָא לֹא תִקִּים קָדָם פְּעִירָא לְמִשְׁלַח
 בָּהּ תִּבְרַח הוּא : כד לֹא תִתְּמָאבִּין בְּכֶרֶ אֶרֶץ אֲרִי בְּכֶרֶ אֶרֶץ אִסְתָּאבָא עִמָּמָא דְאֵנָא מְגִירִי
 מִן קְדָמִיכֹון : כה וְאִסְתָּאבָת אֲרַעָא וְאִסְעִרִית חֹבֵבָה עָלֶיהָ וְרוֹקִיעִית אֲרַעָא יֵת יִתְבָּהָ : כו וְתִמְרֹון
 אִתְּוִן יֵת קָמִי וְיֵת דִּיעִי וְלֹא תַעֲבֹדִין מִכָּל תּוֹעֵבָתָא הָאֵלֶּין יִצִּיבִיא וְיִזְכִּירִיא דִּיתְגִּירִין בִּינִיכֹון :
 כז אֲרִי יֵת פֶּלֶא תּוֹעֵבָתָא הָאֵלֶּין עֲבָדוּ אֲנִישֵׁי אֲרַעָא דְקְדָמִיכֹון וְאִסְתָּאבָת אֲרַעָא : כח וְלֹא
 תִרְמִין אֲרַעָא וְיִתְבֹון בְּסִאבִּיכֹון יֵתָּהּ פְּמָא דְרוֹקִיעִית יֵת עִמָּא דְקְדָמִיכֹון : כט אֲרִי פֶלֶא דִּיעֲבָד
 מִכָּל תּוֹעֵבָתָא הָאֵלֶּין וְיִשְׁתַּיְצֹון נַפְשָׁתָא דִּיעֲבָדִין מִגֹּ עִמָּהֹון : ל וְתִמְרֹון יֵת מִשְׁרַת מִיִּמְרִי
 בְּדִיל דְלֹא לְמַעַבְד מִיִּמְרֹון תּוֹעֵבָתָא דִּאִתְּעִבְדִיא קְדָמִיכֹון וְלֹא תִתְּמָאבִּין בָּהֹון אֲנָא יְיָ
 אֲקְרִיבֹון : פ פ פ

הפטרה של שבוע זו תמצא בפסוקי נביאים מיום א עד יום ד סוף פסוק וידעת כי אני הי

אשר קריאתה פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרה ומזמור ה' מלך גאות לבס או מזמור
 שיר ליום השבת וה' מלך ילל'ם דברו משנה והלכה מסדר טהרות שהיא נגד היסוד כפינת היום

עיקר תרי"ט משנה אהרות פרק א ברטנורה

(א) דלחכי סיגה מעניינא ריישא . דלון ד"ח פ"ג בר המטמאים באהל . האמורים לעיל
 נאחיל עליו ועל כחלי זית אה"כ אינה רלויה
 ומכלל דרישא דלא קחני הכי . דרלוה היא .
 משר"ס ועמיו"ט : מאהיר כו' . ים לתמוה
 דלא חנן נמי או כשני
 חליי זתים מאחיל'ם עליו
 כו' ועמיו"ט : או כו'
 טהור . תימה הא חר טמא
 דלחל הוא : ומשר"ס
 פ"י דלחי מאחיל על
 כח"ץ נמי ברלוה חיירי
 והוי נגיפה ואהל זה
 דוסק . וכל דר"ב ל"ג
 ליה וכן כגמי' דעידות
 ל"ג ליה ועמיו"ט :
 (ב) ויתכן דטעמו
 דחזין בלחל כנאל' דמלי
 טומאה מאחר שגזירת
 הכתוב הוא שכל אשר
 בלחל טמא : הכל כו'
 נסקנא דרבנן היא
 משר"ס : (ג) ולפי"ק
 הוא שפי' כן דלר"מ
 חלי נמי מנג ואהל דמר
 שמו' נהו"ד (ד) ולרובא
 דרבנן קטק כדלח' שכתפור
 וגג סגד זה מאחיל על
 חלי שיעור וכן כנגד
 זה ובי' אהלות הן אפי"ה
 מלטרפין רש"י : (ה)
 לישאל

סוף משני שזום חין מלטרפין ורי' דוסא סבר דלפי' בטומאה רלוה חין מלטרפין ולא אפי'
 למגע ומשא חזין הלכה כרבי דוסא : אמר ר"מ אף בור' דוסא מטהר וחכמים מטמאין .
 ר"מ פליג לח"ק דלמר כשיש פוחס טפס בין הטומאה ואהל מודו רבנן דטעור וחין מלטרפין
 ולמר איבו דלח' כזו פליגי רבנן על רבי דוסא ואמרי דנגיפה ואהל חר טמא הוא (ב) הלכך
 מלטרפין לכשיעור ו מטמאין וחין הלכה כר"מ : חזין מן המגע עם המשא . כגון שנגע בסלי
 זית והסיט חלי זית : ומשא עם האהל . שסיט חלי זית והאחיל על חלי זית : משם
 אחר . כגון מנגע ומגע משא ומשא אהל ואהל (ג) : (ב) מלא תרווד רקב . דלמרן לעיל
 זריש פ"ב שהוא מטמא בלחל : שנתפור בתוך הבית . ומערכ כז עפר כל שהוא (ד) : ורי"ש
 מטהר . דסבר סופו כחלחו מה חלחו אס נקבר המת כחריטיס או כחלחו של עץ חין לו רקב
 דכעין שלא יהא דבר נכלל (ה) עמו אף סופו לאשר שנגעה רקב אס נחערב עמו דבר אשר
 אינו

אינו מטמא ואין הלכה כר"ש : אם מתכבסת . לישנא הגמרא . ופרש"י כלו' המתנגבל זה לזה הכסות ויולא ממנה רביעית דס וכיזר משערין וכתעבד זה לזה : טהור . כלומר הכלים הכלים אוחס מביא מים כמדה ומכבסה בהן ומביא מים אחרים כמדתן וזמן בהן רביעית דס

(ו) אם היה מראן סוף ה"ז טמאה ואם לאו טהורה : (ג) נשפך באויר : בחוץ הבית (ז) אם היה מקומו קטפרס : אם המקום ששפך בו הדם היה מדרון : והאדיר ארס : על מקצתו טהור : דקטפרס אינו חבור : היה אשבורן : מקום מכוס כמו בחוץ גומא : או שקרש : הדם והפ"י קטפרס הוי חבור ועמא והפ"י האהיל על קלתו : נשפך עד האסקופ"י כמין ארטבז שלפני פתח הבית והיא קטפרס : בין מבפנים שמשפט לגד פנים : בין מבחוץ שמשפט לגד חוץ (ח) : והבית מאהיל : על מקצתו טהור : כל מה שזכית מטומאת אהל אע"פ שסופו של לירד לפנים דאינו חיבור : חוץ מן השינים והישער והצפורן . דכתיב בעלם מה עמם שזכר עמו ואין גזעו מחליף אף כל שנכרח עמו ואין גזעו מחליף ילאו שינים שלא נכרחו עמו ילאו שער וצפורן שגזעו מחליף (ט) : (ד) הבית טמא : כל מה שזכרנו טמא שהרי מחליף על השער המחובר למת : עצם שיש עליו

ור' שמעון מטהר רביעית דם שנבלעה בתוך הבית הבית טהור נבלע' בבסות . אם מתכבסת ויוצא ממנה רביעית דם טמאה . ואם לאו טהורה . שכל הבלוע שאינו יכול לצאת טהור : (ג) נשפך באויר . אם היה מקומו קטפרס . והאהיל על מקצתו טהור . היה אשבורן או שקרש טמא . נשפך על האסקופה והיא קטפרס . בין מבפנים בין מבחוץ והבית מאהיל עליו טהור . היה אשבורן או שקרש טמא . כל שבמת טמא חוץ מן השינים והישער והצפורן . ובשעת חבורו הכל טמא : (ד) כיצד המת בחוץ ושערו בפנים הבית טמא . עצם שיש עליו כזית בשר . הכנים מקצתו מבפנים והבית מאהיל עליו חצאי זתיים בשר . הכנים מקצתם מבפנים . והבית מאהיל עליהם טמא

שנטמאו במת מטמאין באהל לירך דחוק במ"ש הח"י דניירי שקודם שפכל רביעית נבלע בכסות מה שאינו יכול לצאת וכתבטל בצבד ולא היה רביעית שלם מעולם : שאינו יכול לצאת . פי' ע"י כניסה הסס אעפ"י שפי' סס יבולה לצאת דאין דרך להקמיר דהתם בחזותא והנה אהל בעממא בקפידה (ז) וקסה הרי הבית מאהיל על האדם ועל הטומאה כולה סיים והאהיל הבית כו' וכמ"ש הר"ב בצבא שיה ומה"מ פי' שכתר טמאים אהל על האסקופה אסתר שלא נכנס כולו בחבור אפי' טמא (ח) והוי זו ואח"כ זו והרא"ש פי' בין מה שיש מן האסקופה לתחת הקרח הבית בין מה שיש בחוץ כולה מקום מדרון והדם נשפך כבולה נמלא מקלתו תחת האהל ומקלתו טהור דאין קטפרס חיבור : (ט) ואף דכתר נמי מחליף מ"מ ניכר

בו חרוך או גומא גמי משא"כ שער ולפרוץ : (י) ויד למת ליקף לי בגמרא ועמ"ש : כשני כו' וס"ל יש יד לפחות מכזו א"כ בעלמסטים בו מוח ומסוסומר . משר"ס : דם תבוסה . הלי"מ דסהמת ברביעית והמזיר מבלה עליו ותיבין עליו ע"ל

מקדש וקדשו ומד"ס הוסיפו דם תבוסה למשא ומגע וההל לכה : שמינית כו' . כלו' לאפוקי רובו כתיבו דלא גזרו כזה רש"י : שדמו שותת . כלו' שדך הלוזו טיהא דמו שותת וכן אכר הממ מסתמא שדמו מנטק : (יא) דלא מיבטל ההוא דלאחר מיתה שהיה הרבה אהל נוטף קמא קמא בטל ואפי' הוא מרובה בטלה שלא כפל דימד רש"י : (יב) אהל מת מטמא במנטק אפי' מוכס במטה דשאי מטה דקוח חלול והר"י בוקע ויורד ומתאסף יחד גמ"י : (יג) וה"ה דה"מ לפרש כבליהטמוניסבסלל הסלוקו הפתח : השדרה כו' . חמ"פ שאין כזית בשר : (יד) אוליטסויד דר"י לא פליג אהל א"י מ"ל והר"מ כשאניו הלכה : (טו) ולרך טיהא החלל פניו טפה שאל"כ והטומא

ממא . היו תחובים בידי אדם טהור שאין חבורי אדם חבור : (ה) איזהו דם תבוסה . המת שיצא ממנו שמינית בחייו ושמינית במותו ד"ר עקיבא . ר' ישמעאל אומר רביעית בחייו ורביעית במותו . נישל מזה ומזה רביעית . ר"א ברבי יהודה אומר זה וזה כמים . איזהו דם תבוסה . צלוב שדמו שותת ונמצא תחתיו רביעית דם . טמא . אבל המת שדמו מנטק ונמצא תחתיו רביעית דם טהור . רבי יהודה אומר לא כי אלא השותת טהור . והמנטק טמא : (ו) כזית מן המת פתחו בשפת והמת פתחו בד' טפחים להציל הטומאה על הפתחים אבל להוציא רבי יוסי אומר השדרה והגלגולת כמת : (ז) טפה על טפה על רום טפה מרובע . מביא את הטומאה וחוץ בפני הטומאה . כיצד ביב שהוא קמור תחת הבית . יש בו פותח

קמא בטל דסכר רבי יהודה איהו מטל דסוהלכה כר"ע : כזית מן המת פתחו בשפת . הסמט כזית ולו פתחיה סהרה כל הכלים המונחים בסלל הפתחיה סל פתח מנחון אפי' שהפתחים נעולים ויש הפסק בין אהל המת לאהל הכלים כגמ"י איהו חכמים טומאה על המקום שהיה דרין יליאט טומאה שטופ של מת לאלת דרך שס וכשאין יודעין באיזה מקום יוליאוהו כלן טמאים ואם יש כזית מן המת כזית וחשב להוליאו כחלון שיש בו פותח טפה מזיל על כל הפתחים הנעולים כיון שידע המקום שטופה של טומאה לאלת דרך שס ואם הוא מת שלם וחשב להוליאו דרך חלון שיש בו ד' מזיל על כל הפתחים הנעולים דכשיעור ד"ט שיעור חכמים שראוי להוציא המת : אבל להוציא את הטומאה בפותח טפה . אפילו מת שלם טומאה יולאה דרך חלון כל זמן שהוא פתוח ומטמא הכלים שזכית שגדו (יג) אם יש בחלון פותח טפה : גדוד מכזית כמת . דוקא כזית מנומל פתחו כעפא אהל יותר מכזית דינו כללו סיה מה שלם ואין מזיל על הפתחים הנעולים עד סיהא בו ארבע : ר' יוסי אומר השדרה והגלגולת . שזכית דינו כמת שלם ואם חשב להוליאו דרך חלון אין מזיל על הפתחים הנעולים עד סיהא בו ד' . וכן הלכה (יד) : (ז) טפה על טפה על רום טפה : דף שהוא רכב טפה על טפה וגבוה מן הארץ טפה (טו) ומאהיל על כזית מן המת ועל הכלים : מביא את הטומאה על הכלים : מרובע . שאסיה רחבו פתוח מטפה אפי' שהיה ארוכו שני טפחים לא אמרינן שיש מה שיתר על ארוכו ורבעו להכי קמני מרובע שגריך טיהא רחבו טפה ובארכו טפה : כיצד . כלומר כיצד כפי הטומאה : ביב שהוא קמור . חפירה בקרקע מקורה והיינו קמור ושם יורדים שופכים שזכית וממס יולאים לר"ה : יש בו פותח (חק לישראל) ח"ג לח

שפח' דהיינו טפח על טפח ברוספתה צביב עלמו. מנעט את החלל טומאה רואה היא : (טו) פי' וביציאתו * כפתה הציב שממנו יולאין מים הטמון בסוך הקרקע ועתו"ט : (יז) הר"מ ור"ש לר"ה : טומאה בתוכו * כו"ס מן המט כחך הציב דכיות מן המט פתחו בטפס : הבית טהור . כיצד לחוץ ולא חמצי' כו' לא סיים כאן למצי' שהטומאה יולאה דרך פתח הציב היולאה לר"ה

ופיינו דקמיו חוץ כפני הטומאה : טומאה בבית מה שבתוך הביב טהור : דאין דרך טומאה להכניסה דרך * פתח הציב שדרך הטומאה להוליאה דרך פתח הציב ולא להכניסה לציב : ואין ביציאתו פותח טפח טומאה בתוכו הבית טמא * דטומאה עולה מן הציב לציב כיון שאין לה דרך ללאה דרך פתח הציב היולא לר"ה דכל פתוח מטפס אין הטומאה * יולאה :

אין בו פותח טפח ואין ביציאתו פותח טפח * לחסו נקט ואין ביציאתו פותח טפח דאין בו פותח טפח וכל אשר כאלו יעמא לרבות קרקעיתו של בית כמותו עד שהסוס(טו) : אחד חור שהורוהו מים * האי פותח טפח שמציא את הטומאה (יז) לא טמא אם נעשה הסור הזה ע"י מים או שנקוהו שריס : או שאכלתו מלחה * לשון ארץ מלחה כענין עפר לבן דומה למלח ומתאכל ונפול ונעשה סור מאליו : מרבך של אבנים * חכמים גדולות ערוכות וסדורות זו על זו ופעמים שהא' סדורה על גבי שמים והסתמכותו מפורדות זו מזו ויש שם אהל טפח : סואר שר קורות * ערוכות זו על זו ועומדות לכנין ופעמים שיש ביניהן אהל טפח * כל שאינו עשוי בידי אדם אדם : תרגום סעופי אהל אהל ממשכן (יח) מה להגן בידי אדם אף כן בידי אדם : בשקיפים * תרגום סעופי הסלעים שקפי כפייא : ובסלעים * כקיקי הסלעים ושקיפי וקיקי הסלעים א' הן אלה שזה נעשה ע"י מטר וזה נעשה מאליו ואע"כ דלא נעשו בידי אדם עורה כהם רבי יהודה דלא יליף ג"ש דאהל אהל ממשכן אלא לפתח טפח כלבד אבל ביותר מטפס כנומלל אגרוף אמרינן בטובה פ' הישן דמורה רבי יהודה שאפי' נעשה מאליו מציא את הטומאה וכן בשקיפים ובסלעים (יט) ואין הלכה כר' יהודה :

גמרא נדה דף כ' ע"א

רבי חנינא פלי קורטא דגרגשתא ובריק ביה * לייט. עליה ר' ישמעאל ברבי יוסי באסכרא ר' חנינא הוא דחכים כולי עלמא לאו חכמי הכי א"ר יוחנן חכמתא דרבי חנינא גרמה לי דלא אחוי דמא מטמינא מטהר מטהרנא מטמא אמר ר' אלעזר ענוותנותו דרבי חנינא גרמה לי

רחואי רש"י פלי . מנעק : וכדיק ביה . כלל מים : לייט עליה ר"י . אחר שעשה כן באסכרא : דר' חנינא הוא דחכים

רחואי דמא ומה רבי חנינא דענוותן הוא מחית נפשיה לספק וחוי אנא לא אחוי א"ר זורא טבעא דבבל גרמה לי דלא הואי דמא דאמינא בטבעא לא ידענא ברמא ידענא למימרא דבטבעא תליא מילתא והא דבה הוא דידע בטבעא ולא ידע ברמא כל שכן קאמר ומה רבה דידע בטבעא לא חוי דמא ואנא אחוי :

רש"י דחכים * ומנא בדיק האי גזולה :

זוהר משפטים דף צה ע"א

תא חוי ציומא דשבת' בשעת' דאתקדש יומא נפקי נשמתין מנגו חילנא רחיי ומנשבן חינון נשמתין קדישין לתתא ונייחין כהו כל יומי' דשבת' ולבנתר דנפיק שבתא סלקין כלסו נשמתין ומתעטרין בעטרין קדישין לעילא (וכד מתעטרין בהסוה טבא חלין חינון בעליו דהסוה טיבו ודאי) חוף סבי קב"ה אומין להסוה צ"ג ודא סוה נשמת' אחר' ואע"כ דדא זמנינא ליה נשמת' דהוה ליה בקדמיתא שחרה דקדמית' כמות' ועונתה לא יגרע כמה דאתמר :

הלכה פסוקה יוסף לחק מוסר

ה"ס הל' שנת פרק ה משערי השוכה לר"י דף ו' ע"ג

מעיקרי התשובה להיטיב פעליו נדבר אשר זה עליו אם הסתכל בערוות ויגסו נשמות עיניו יחסא חטא כלסון כרע יעסון . בתורה ובכל סאוכריס אשר חטא יסתכל לקיים כהם המלות וכן אמרו רז"ל הלדיקסבאיתו דבר שחוטאים בו מתחלים * עוד אמרו אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות חבילות של מלות רגלים מחסרות לרוץ לרעה וכו' רצון לדבר מלות לשון שקר אמת יבנה חבו ופיו יפתח כהכמה והותר חסד על לשונו * יודע שפכות דם פתוח יפתח את ידו לחתוי לעניו * עינים רמות וכו' דכא ושח עינים לכ חורש מחסבות און כלבו ולפון אמרי התורה ויחי הגות לבן תבונות ימלכה מדרים בין אחים יבקש שלום וירדפסו * ולריך חפסו דרכיו כענין טבא' נקפסה דרכיו ונחקרה ונכונה אל ה' יעשה כן לטעם דר"ס . האחד לענין יגבור כל הדברים שחטא עליהם ויהודה על כולן כי הודיו מעיקרי הכפרה * והשני למען ידע כמה לו עונות וחטאים ויוסיף להכניע * והשלישי כי אפי' שחטא מקבל עליו לענוה כל חטא לריך שדע הדברים שחטא עליהם כדי לעשות כהם גדרים ולהשמר מהם לנפשו כהן ומתחבר הילך כי נפשו עלולה כהן אחרי אשר נהלו בעיניו ושלט יצרו כהם וכהם נפשו חולה ומתעשים בהם והחולה כהשר יחל להכריח לריך להסור מהרבה ענינים שלא יחזיקו לחלוץ :

מצות השם

זכרים קו כרימות דף ב' סה"ד ה' מעשה קריבות פ' יח יע סה"מ לית ל סגנ לאוין סגנ קפו (ז) מל"ח שלא לשחוט קדשים חוץ לעזרה שנאמר איש איש אשר ישחט שור כו' ואל פתח אהל מועד לא הביאו כו' במזיד חייב כרת ובשוגג חטא ואחריו משיקף דמעלה בסוך שבימין ח"מ(עין שורש ב) ואין חייב כרת אלא על שחיתת קדשים הראוי' להקריב על המזבח אבל השוחט בסוך אחר מאיסורי מזבח ושאינן ראויים לפיכך הרי זה פטור שנאמר לפני משכן ה' כל שאין ראוי לכא אל משכן ה' אין חייבין עליו (עין סימן ח"מ) גם בזמן הזה מ' ששחט קדש' בסוך

אמה ובלא אביה ובהת ובהת ובהת שנוגס ככללון בני לאוין אלו וחייבים על כל אשה
משסה נסוס אלו שריפה אס בא עליהן בחיי אשתו בין בא עליהן לשם אישות בין לשם זנות ואסבא
עליהן לאחר מיתת אשתו הרי אלו זכרות וכן אס לא היה שם התראה גס בחיי אשתו זכרות)
ובשובג מטלת ווקא אס קדש אשה לאסר בקרובותיה הגיל אבל אס נאקעס אשה לא לאסר עליו ליקח
קרובותיה אלא שח"ל אסרו ליקח קרובות אשה שנאקף עמה לנחמילה בחייה ויהא כנס לא יולא .
ושניות מד"ס של אשה ובהת ובהת בת בן בן אשתו אס אס אבי אשתו אס אב אס אשתו אס אב אס
אשתו . ושניות מד"ס של אשה ובהת ובהת בת בת אשתו אס אס אס אשתו על השניות מנין מכות
מדרות ונוהג בכ"מ ובכ"ז (עיין תקוני תשובה) :

יבמות נא לו סה"ד ה א"ב פס סה"מ לה שמה סתג לאוין קח אבן העזר ס"ו ק"ו סתק ס"ו סא וכל
העריות סה"ל ע"י ביבמות פא ג ה ע"י ובסנהדרין פרק י"ב מכות כג קדושין פרק ד' כריתות כל ובסנה"ד א אישות וס'
א"ב וס' שגבות פ' א ד"כ

ר"ז (קטז) מל"ת שלא לבא על אחות אשתו בחיי אשתו שני ואשה אל אחותה לא תקח לזר
לגלות ערותה עליה בחייה ומשעה שקדש אשה נאס בחמותה בין מן האב בין
מן האם ואפילו מנות ולא בא על אחותו בחיי אשתו אפילו אס גירס אשתו חייבים כרת ובשובג
מטלת ואס עדים סתרו בו למלקות לוקה וכן בכל חייבי כריתות (ועיין כלל ס' וכלל י"י) ונוהג
בכ"מ ובכ"ז :

כרת מכות יד שנועות יח כריתות דף ה סה"ד ה א"ב פס סה"מ לית סמו סתג לאוין קיד יד ס"ו קג סתק ס"ו רנ
רח (קי"ז) מל"ת שלא לבא על הגדה שני ואל אשה נדרת טומאתה לא תקרב וזכה ב"כ בכלל
זה ועיין גדה וזכה ע"י בס"י קכפ קכג ודו"ק סה"מ שיהא שיהא ולענין טהרות ולענין איסוי על
ביאתה לכל דבריהם . והעובר ע"ז ובה על אשה גדה או זכה אפי' אחר שכלו ימי הגדה והיבה
כ"ז שלא טבלה שניה חייבין כרת רחמה דס כשעת השמיט לא יפרוש בקטיו אבר אלא יענשו ידיו
ורגליו בקרקע ושוהו ואינו מודעע עד שימות האבר ואס פירש בקטיו אבר חייב כרת כמו בוטל
כרת שהניאה הנאה לו כביאה (וכן בשאר איסורי ביאה ע"י כלל י"י) ואסור לבא על אשתו סמוך
לוסתה (וסת הוא העט שדרכה לראות בו) ואס התחילה לראות בעת אחר ורחמה ג' פעמיים בעת אחר
נעקר הוסת לעת האחר וקודם שנעקר ג"פ אסור לבא עליה בשני העונות של השני הוסתות אחר
שקבעה וסתה ג"פ אז א"ל לפרוש אלא סמוך לוסת השני וכמה נקרא סמוך לוסתה אס היה רכסה
לראות ביום אסור מתחלת היום ואס היה רכסה לראות בלילה אסור מתחלת הלילה ונוהג בכ"מ ובכ"ז
(ע"י תקוני תשובה) :

סנהדרין ס כריתות ד' ב סה"ד ה' ע"ז פו סה"מ לית ז סתג לאוין מ סתק ס"ו ס"ד
רמ (קיס) מל"ת שלא ליתן מזרעו למולך שני ומזרעך לא תחן להעביר למולך זה היה מעשה
המולך היה מדליקין אס גדולה ונתן עקלת זרעו לכומרים הטובדים אותה ומחזירים
לאביו ואביו מעבירו על השלשהבט מלך זה ללך אחר כדרך שהתינוקות קופלים זהו עבודת מולך
וחייבים עליה סקילה ומזיד בלא התראה כרת ובשובג מטלת ונוהג בכל מקום ובכ"ז בז"ו :

סנהדרין ו סה"ד ה' א"ב פ"א וס' שגבות פס סה"מ לית של סתג לאוין גר אה"ע ס"י כ"ד
ר"י (קיס) מל"ת שלא לבא על הזכי שני ואל זכר לא תשכב משכבי אשה זהו אזהרה גס לכשכב קרי
ביה לא תשכב ומשהערה בהכנסת עטרה (ע"י כלל י"י) חייבים שניהם סקילה ומזיד בלא התראה
כרת ובשובג מטלת ונוהג בכ"מ ובכ"ז (ע"י תקוני תשובה) :

סנהדרין גר ב"ק ד"כ סה"ד ה' א"ב פס סה"מ לית שמה שמה סתג לאוין לה לו אבן העזר ס"ו כס
ר"א ר"ב (קכ) מל"ת שלא לבא על בהמה ושלא להביא בהמה עליו שני' ובכל בהמה לא תחן
שכבתך (קכא) ומל"ת שלא תביא אשה בהמה עליה בין כדרכה בין שלא כדרכה
שני' ואשה לא תעמוד לפני בהמה לרבעה ולא חילק הכחוב בהמה בין גדולה לקטנה והיה סיס
או עוף הכל בקסקלה האדם והבהמה אפי' על הערעה (ע"י כלל י"י) ובלא התראה האדם כרת
והבהמה בקסקלה ובשובג האדם בהטאת והבהמה פטורה : קטן בן ט' שנים ויום א' שנא על בהמ' או
הביא בהמה עליו ואשה בת ג' שנים ויום א' שהביאה בהמה עליה הבהמה נסקלת על ידוהן פטורין
מפני שביאתן ביאה ואינן בני עונשין אבל קטן בן ט' שנים או פחות ואשה בת ג' שנים או פחות
שביאתן אינן ביאה גס הבהמה פטורה ונוהג בכ"מ ובכ"ז (ע"י תקוני תשובה) :

למעשך נמ"ס ד"א יהיה נפס י יה יהו יהוה רום יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידה
ו דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעשים בניקוד מולס :

א וידבר יהוה אל משה לאמר : א ומליר יי עם משה למימר :
ב דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים
תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם : ב מליר עם כל בני שתא
דבני ישראל ותימר להון קדושין תהון ארי קדוש אנא יי אלהכון :
ג איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני יהוה אלהיכם :
ד גבר מן אמה ומן אביו תהון בחלין ונת יומי שביא דילי תמרון
אנא יי אלהכון : ד את תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא
תעשו לכם אני יהוה אלהיכם : ד לא תתפנו בתר טעון ודחלן
דמתכא לא תעבדון לבון אנא יי אלהכון : ה וכי תזבחון זבח
שלמים ליהוה לרצנכם תזבחהו : ה וארי תכסון נכסת מודשין קדם
יי דרעוא לבון תכסוניה : ו ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר
עדיום השלישי באש ישרף : ו ביום דיתגבים יתאביל וביוםא
דבתרוהי ודישתאר עד יומא תליתאה בנירא יתוקד :
נביאים יחזקאל כ

סמך נמ"ס ד"א צבאות נפס צ צב צבא צבאו צבאות רום יהוה נשמה דלמ אדני נשמה
דהור יהוה סיה יסידה דלמ יהוה סיה יסידה דהור אל סס ב"ן שבעשים :

א ויהי דבר יהוה אלי לאמר : א והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי
למימר : ג בן אדם דבר את זקני ישראל ואמרת אליהם פה
אמר אדני יהוה הגדרש אתי אתם באים חי אני אם אדרש לכם
נאם אדני יהוה : ג בר אדם אתנפי לסבי ישראל ותימר להון כדנן
אמר יי אלהים למתבע אולפן מן קדמי אתון אתון קים אנא אם
אשתאיל לבון במימרי אמר יי אלהים : ג התשפוט אתם התשפוט
בן אדם את תועבות אבותם הודיעם : ג התוכח יתהון התוכח בר
אדם ית תועבת אההתהון הודיענון : ד ואמרת אליהם פה אמר
אדני יהוה ביום בחרתי בישראל ואשא ידי לזרע בית יעקב ואודע

מצודות דוד
(ב) הדרוש . ה"א כתיב השלם שאלר האס בלחם לדרוש
אוחי כהפלה סה דעו הריני נבעתי ח"י ח"י אס אהיס מדרוש
לכס לקבל תפלתס : (ג) התשפוט . האס תתוכח עמהס
לכודיעס שהדין עמדי זאת עשה הודיעס גס חובעות אבותי עס מה שסוספו סהס : (ד) ביום בחרתי בישראל . אשר
בחרתי בישראל כהיותם בגלגלים : ואשא ידי . אז נשאתי ידי בשבועס . לטוליאס חסס : ואודע לכס . מודעתי לכס
עמה כשערכת שכינתי על אהרן ונשאתי ידי בשבועס לאחר ח"י ח"י אלתיכס : ר"ל ח"י אהיס למכובי ומשגיח עליכס

לָהֶם בָּאָרֶץ מִצְרַיִם וְאֵשׁא יְדֵי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :
 וְתִמְדַּר לְהוֹן כְּדִנְן אָמַר יי אֱלֹהִים בְּיוֹמָא דְאֲתַרְעִיתִי כְּיִשְׂרָאֵל
 וְקִמִּית לְהוֹן בְּמִמְרֵי לִוְרֵעָא דְבֵית יַעֲקֹב וְאֲתַגְלִית לְמַפְרָקְהוֹן
 בְּאֲרֻעָא דְמִצְרַיִם וְקִמִּית בְּמִמְרֵי לְהוֹן לְמִמְדָּא אָנָּא יי אֱלֹהֵינוּ :
 ה' בְּיוֹם הַהוּא נִשְׂאֵתִי יְדֵי לָהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ אֲשֶׁר־
 תְּרַתִּי לָהֶם זָבַת חֶלֶב וְדַבֵּשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאָרְצוֹת : ה' בְּיוֹמָא
 הַהוּא קִמִּית לְהוֹן בְּמִמְרֵי לְאִפְקוּתְהוֹן מֵאֲרֻעָא דְמִצְרַיִם לְאֲרֻעָא
 דְיְהוּדֵיָא לְהוֹן עֲבָדָא חֶלֶב וְדַבֵּשׁ תְּוֹשְׁבֵיָהּ הִיא לְכָל מְדִינָתָא :
 ו' וְאִמְרָא אֲדִהֶם אִישׁ שְׂקוּצִי עֵינָיו הִשְׁרִיכוּ וּבְגִדוֹלֵי מִצְרַיִם אֶרֶ־
 תַּמְמָאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : ו' וְאִמְרִית לְהוֹן גִּבְרִית יִת שְׂקוּצוֹהִי
 אֲרֻחִיקוּ מִקְבִּיר עֵינֹהִי וּבְפֹלְחָן שְׁעוֹת מִצְרָאִי לֹא תִסְתְּאֶבּוּן אָנָּא
 יי אֱלֹהֵינוּ :

רש"י

אמר תרתי. לשון ויתור' לני הוה. יופי של כל הארצות : לא כגויי הארצות שהם מושגים כאלהות מערכת השמים ושניהם של מלה : (ח) כיום הוה. ר"ל בו ביומ' שבשעת י' לסט שהיה להם למכור ומשגח או שבשעת י' להוציאם ממצרים אל ארץ אשר תפסתי אותה להם שהיא זבת חלב ודבש והיא המפורסה לכל הארצות : (י) ואומר אליהם. ע"י אהרן אחיהם אליהם כל חוש ואיש תשליכו הסקן והתעב עיניו תריות לו כי הענין הוא כסודר לעבירה : ובגלגלי בעיני של תלמידים אל תתחילו ללכת אחריהם : חיי ה' אליהם : כאומר וא"י ח"כ תחליפו אותי בעיני :

בתובים משלי כו

להמשיך מיוסוד ומלכות דז"ל שוין דלת יוד נפש שוין שוין דלת שוין דלת יוד רוח יאהרונהי נשמה דיוסוד א אד אדנ אדני נפש אדני רוח אלה דלת נון יוד נשמה דמלכות יף הן וף הן חיה יסידה דיוסוד יהוה חיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א הַדְּלֵת תִּסּוֹבַע עַל־צִירָהָ וְעַל־עַל־מִמַּתּוֹ : א הִיךְ תַּרְעָא דְמַכְרַךְ־עַר
 צִירָתָהּ הִיכְנָא עֲמָלָא עַל־עַרְסִיהָ : ב שְׁמֵן עֶצֶל יָדוֹ בְּצַלְחַת
 לְלֹאֵה לְהַשִּׁיבָהּ אֶרְ־פִּיו : ב עֲמָלָא מַטְשֵׁי אִידִיהָ בְּשַׁחְתָּא לְעִי
 דְנִהַפְּכִיהָ לְפּוֹמִיָּה : ג חֶכֶם עֶצֶל בְּעֵינָיו מִשְׁבַּעָה מְשִׁיבֵי מַעַם :
 ג עֲמָלָא חִפִּים בְּעֵינָיו טַב מִן שׁוֹבְעָא יְהִבֵי מַעֲמָא : ד מַחְזִיק בְּאַזְנוֹי־
 כְּלָב עֵבֶר מִתְּעַבֵּר עַל רִיב לֹא־לוֹ : ד דִּקְבַר בְּאֲדָנוֹי דְכַלְבָּא נַצִּי
 וּמִתְנַצֵּי עַל דִּינָא דְקָא דִּילֵיהּ : ה כְּמַתְלַהֲלֵהּ הִירָה וְקִים חֲצִים וּמּוֹת :

רש"י

בללחת צורה חמה עומדופני הקור. משיבי עשם. חכמים (ה) הדלת : כמו הדלת. הסבכ עתה על היר הכה והנה ולא חלל חיכה כי העלל יתהפר על חפתו ולא יקום : (ב) שמן הכה העלל יתעלל במלכה וכל היום עוסק בחיולה וידיו עמונים בללחה לקח התכשיל המתדבק בו והנה בסופו יהיה ללאה ועיף להשיב ידו אל פיו לנשים כה התחלל והוא ענין מליטה נומר שיחמר לחמו וכאלו ללאה להשיב המתחלל אל פיו : (ג) חכם עלל. העלל הוא חכם בעיני עמונו יותר משבעה רוחי פני המתן היודעים להשיב עשם על כל אשר ישאלוט כי בעבור העללות יתחכם לתולד עשם על בשול המתלכט : (ד) מחזיק. כמו האוחז בלזני כלב הכה הוא גרם

ה איך הוא המתחת דפישט גירי שניני דמותא : ו' בן־איש רמה את־רעהו ואמר הלא־משחק אני : ו' היכנא גברא דמרמי בכחריה ואמר מגחך גחכית :

מצודת דוד

לעמוד נשיכת הכלב בו המתחלל עברה וזעם להתעבר ולכעוס על ריב שאין נוגע אליו כי כאשר יזקק דבר הכה הוא גרם לעלמה : (ה) במתלהלה. כמו המתלייע לזרוק גלולים של חש הנכבס ערס יצולו אל מי שזורקם ולא יזיקו אותם הכה ענין לא יגע לרוק כי כוונתו לאמן ידו לזרוק בו חלים ודברים המומים : (ו) בן איש. כן במרתה את רעהו וכאשר יריגס בדבר ישיב לומר הלא לשחוק עשיתי וכוונתי היטה לגלות לך הכה ידוע חמד שלל כן הוא והסמרו ממנו כי דעתו לרמות כאשר ימלא ידו :

עיקר תו"ש משנה כלאים פרק ו ברטורה

(א) וגם הר"ם בחבורו כתב כן : והסקה הראש"ד דלאמאי לריך הרסקה מאחורי הכותל שהרי הכותל בין הגפנים והזרע ומי הכ"מ דשאני הכה שהגפנים ערוסים על הכותל מור הגדר להיות כאלו הוא עיקר הגפנים : (ב) ולעיל כי דאין הלכה כר"י וכ"כ דמ"ז דלף : המדרגה. וז"ל הר"ם בחבורו פ"ס גפנים שהיו נעועים במדרגה גבוה והערים שלזן יולל ומסך על השדה מורדן ד"א מעיקר הגפנים לשרה ובה"א מן הגדר לשרה א"ר יוחנן בן נורי מועין כל האומרים כן אלא אם יש שם ד' אמות מעיקר גפניו ולגדר נותנין לו את עבודתו וזרע את המותר וכמה הוא עבודת הגפן ששה מפרחים לכל רוח רע"א שלשה : (ב) עדים שהוא יוצא מן המדרגה ר"א ביעקב אומר אם עומד בארץ וכוצר את כולו ה"ז אוסר ארבע אמות בשדה ואם לאו אינו אוסר אלא כנגדו ר' אליעזר אומר

אומר

כן : דלפולס לא אמרו בית הלל דערים של שורה אחת של גפנים כרס להזריכה שירחיקו ממנה לשר' ד' אמות ולא הזכיר דין ד' אמות בערים אלא לענין זה שאם יש ד' אמות מעיקר גפנים לגדר שהן מודלות עליה. נותנין לו את עבודתו ששה טפחים כמו שנותנים לנפן ימדות : וזרע את המותר. עד הגדר ואם אין ארבע אמות מעיקר הגפנים עד הגדר לא יבוא זרע לשם מידי דהוה אבגן שהיא נטועה בנת או בנקע דאמר רבי יוסי בפרקין דלעיל חס אין סס ד' אמות לא יבוא זרע לשם ורבי יוחנן בן נורי ור' יוסי אמרו דבר אחד (ג) והכי מפורש בהדיא בירושלמי : רבי עקיבא אומר שלשה טפחים היא עבודה גפן ימדות ואין הלכה כר"ע : (ב) מן המדרגה מתל גבוה עשוי בעין המדרגה : אם כשהוא עומד למטה בארץ יכול ללקט הענבים החלויין בערים רואים את כל הערים כאלו הוא מקום עיקר הגפנים ושרטן ואוסר ד' אמות בשדה לכל רוח משפת הערים ולחוף ודוקא לכתלה הוא דאסור לזרוע אבל אינו מקדש אלא ששה טפחים מידי דהוי אמותר פסקי ערים דלקמן בפרק ז' : ואם לאו שאינו יכול ללקט כל ענבים עד שיעלה למ

שיעלה במדרגה או בסולם אין אסור לזרוע אלא
 תחת הערים כללד וחולה לו מותר ואפי' בתוך
 ד' אמות של עיקר הגפנים של ערים האילן
 ועומדים על המדרגה וכן הלכה: אף הנוטע
 שורה אחת בארץ ושורה
 אחת במדרג' בגמי שורות
 שרריך כדי שיחשבו כרס
 והסתא לא מיירי בערים
 אלא צב' שורות של גפנים
 שמים כנגד שמים ואחת
 יולאה וזכאם ימדרגה
 גבוה י' און צ' שורות
 מלטרפות להיות כרסאלא
 דין גפן יסודית יש לכל
 שורה ושורה ואין הלי
 כר"א(ג).א(ג)אפי' שורה
 עלים או קנים (ד)
 ארוגים שמי ומרוב ומדלים
 עליהם שריגי הגפנים
 ומשכיבים אותן בהנסקה
 ארוכות הרבה וחלשה לה
 הגפן על מקצת הארץ
 אסור לזרוע תחת המותר
 ואף ע"פ שאין עליו
 זמורות ואם זרע לא קדם
 אם הלך החדש בגדל
 הגפן והילא שריגיומלא
 כל האפי' שורות: אסור.
 הזרע שזרע תחת המותר
 אם הוסיף מאתים לאחר
 שהלך החדש עליהן: וכן
 המדרגה גפן על אילן
 סרס דינו כדון אפי' שורות
 לפי שאדם מצטלו ע"ג
 גפנו והיו כאלו כולו גפן
 אבל אילן מלאכל שאין
 אדם מצטלו על גבי גפנו
 אותו מותר שאין הגפן
 מורלות עליו שזכב צפני
 עצמו ולא היו כגפנומותר
 להביא זרע לשם: (ד) יחזירו
 למקום שהיה תחלה ויזרע
 המותר (ה): עיזו שם מקום:
 אומר לו מותר שאין אדם
 מצטל תלאתו מפני גפנו:
 בית המגנייה שם מקום:
 סדן של שקמה שורש
 של אילן שקמה והוא אילן
 תחנה ממנו קורות לבנין:
 תחת קורה זו אסור והשאר מותר:
 שאני רואה כל קורה וקורה
 כאילן צפני עצמו (ו): (ה)
 הכל אילן סרק דסבר רבי
 מאיר כל שאר אילנות אדם
 מצטל אלא גפנו ור"י סבר
 דכל מין שרגילין ליטע
 ממנו שדות שלימות
 חסובים הואין אדם מצטל
 מפני גפנו והלכה כר"ק
 דאילן שאינו עושה פירות
 הוא דכטיל לגבי גפן:
 (ו) פסקי ערים מפרשה
 לאזיל: ח' אמות ועוד:
 כלומר מוסיף עוד על
 ח' אמות דבר מועט והיא
 ששית אמה דהיינו טפח:
 (ז) שחרב מאמצעו כגון
 שנטע י"א גפנים כלד
 הבדר וחרב גפן האמצעי
 ונטעו שני ערוסין שאין
 ערים פחות מממש גפנים:
 שמונה אמות

אומר אף הנוטע אחת בארץ ואחת במדרגה אם גבוה מן הארץ עשרה טפחים אינה מצטרפת עמה ואם לאו הרי זו מצטרפת עמה:
 (ג) המדרגה את הגפן על מקצת אפי' שורות לא יביא זרע אל תחת המותר אם הביא לא קדש ואם הלך החדש אסור וכן המדרגה על מקצת האילן סרק: (ד) המדרגה את הגפן על מקצת אילן מאכל מותר להביא זרע אל תחת המותר ואם הלך החדש יחזירו מעשה שהלך ר' יהושע אצל ר' ישמעאל לכפר עיזו והראה גפן מודלה על מקצת תאנה אמר לו מה אני להביא זרע אל תחת המותר אמר לו מותר והעלהו משם לבית המגנייה והראהו גפן שהוא מודלה על מקצת הקורה וסדן של שקמה ובו קורות הרבה אמר לו תחת הקורה זו אסור והשאר מותר: (ה) איזה אילן סרק כל שאינו עושה פירות רבי מאיר אומר הכל אילן סרק חוץ מן הזית והתאנה רבי יוסי אומר כל שאין כמוהו נוטעין שדות שלימות הרי זה אילן סרק: (ו) פסקי ערים שמונה אמות ועוד. וכל מרות שאמרו חכמים בכרם אין בהם ועוד חוץ מפסקי ערים אלו הן פסקי ערים:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

אמות ועוד נותנים לו עבודתו לרבי יוחנן בן נורי דלא חשיב ערים כרס כותן ששה טפחים לזה וששה טפחים לזה חורב את המותר ולמאן דחשיב ליה כרס לרבי יוחנן ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה ואינו יכול לזרוע אלא אותו ועוד מיהו אפילו מאן דחשיב ערים כרס לאו לכל מילי מדלא צפי בפסקי ערים ט"ז אמה כמו בקרחת הכרס ועוד דהורע ארבע אמות כרס מקדש והורע מותר פסקי ערים מששה טפחים ואילך לא מקדש כדלקמן: (י) ערים שהוא יוצא מן הכותל מתוך הקרן ובלה גבון המטה גפנים הנוטעים כלד בר ואין מחזיקות את כל הגדר אלא טפח כראש הקרן ומה שסביב ראש הקרן השני מזה ובאלמלא הכותל אין שם גפנים אלא בשני זיזות הכותל עומדות: נותנים לו עבודתו ששה טפחים מאלו וששה טפחים מאלו חורב שאר הכותל ואש"פ שאין אורך הכותל ארבע אמות: רבי יוסי אומר אין שם ארבע אמות בוי' בי יוסי לטעמיה דאמר

ערים שחרב מאמצעו ונשתיירו בו חמש גפנים מכאן וחמש גפנים מכאן אם יש שם ח' אמות לא יביא זרע לשם ח' אמות ועוד נותנים לו כדי עבודתו וזרע את המותר:
 (י) ערים שהוא יוצא מן הכותל מתוך הקרן ובלה נותנים לו כדי עבודתו וזרע את המותר ר' יוסי אומר אם אין שם ד' אמות לא יביא זרע לשם: (ח) הקנים היוצאים מן הערים וחס עליהן לפסקן כנגדן מותר עשאו כדי שיהלך עליהן החדש אסור: (ט) הפרח היוצא מן הערים רואין אותו כאלו משוטלת תלויה בו כנגדו אסור וכן בדלית: הכותל זמורה מאילן לאילנות חתיה אסור ספקה בחבל או בגמי תחת הספוק מותר עשאה כדי שיהלך עליו החדש אסור:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

ועיור טפח המוכר בכל הש"ס ובו יהיה השיעור חמיר הוא ד' אלכשות בגדל או ט' בג' אלכשות אשר תחת הגדול ושני השעורים שוין: (ח) וכלד שלא יהיה כחוד עבודת עיקר הגפן הר"ש:

גמרא ברכות דף כז ע"ב הלכה ה' גלה כלי החיצון דחסד המלכות דבריאה אלה למד רב איקלע לבי גניבא וצלי של שבת בע"ש והוה מצלי רבי ירמיה בר רשיי

ש"ך שבת בע"ש. טקל עליו שבת המעורר יום: ש"מ.

אבא אחורי דרב וסיים רב ולא פסקיה לצלותא דר' ירמיה שמע מינה תלת ש"מ מתפלל אדם של שבת בע"ש וש"מ מתפלל תלמיד אחורי רבו וש"מ אסור לעבור כנגד המתפלל ליה לריב"ל דאריב"ל אסור לעבור כנגד המתפלל איני והא רב אמי ורב אסי חלפי רב אמי ורב אסי חוי' לר' אמות הוא דחלפ' ויר' ירמיה היכי עביד הכי והא אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יתפלל אדם לא כנגד רבו ולא אחורי רבו ותניא ר' אליעזר אומר המתפלל אחורי רבו והנותן שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו והאומר דבר שלא שמע מפי רבו גורם לשכינה שתסתלק מישראל שאני ר' ירמיה בר אבא דתלמיד חבר הוה והיני דא"ל ר' ירמיה לרב מי בדלת אמר ליה אין בדילנא ולא אמר ליה מי בדיל מר ומי בדיל והא א"ר אבין פעם אחת התפלל רב של שבת בערב שבת ונכנס למרחץ ויצא ושנה לן פרקן ועדין לא חשבה אמר רבא ההוא דנכנס להזיע הוה וקורם גזירה הוה :

רש"י

כר' יהודה ס"ל דאמר מפני שהתעורר האל ליה זמן הפלת ערביה : ולא פסקא ללילה . כלומר לא הפסיק בין ר' ירמיה וכו' וכו' לעבור לפניו ולישב בתקומו אלא עמד על עמדו : כנגד רבו . חלל רבו ומרס כללו הם שנים : אחורי רבו . נמי יורה

וזהר קדושים דף פ ע"א ט"ח דאילו יוד הא ואו הא

יודבר ה' אל משה לאמר . דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם רבי אלעזר פתח אל תהיו כסוס כפרד אין סבין וגומר . בכמה זמנים אוריית' אתער' כמה זמנים ארימת קלין לכל סמרין לאתערמ' לסו לבני נשא וכלסו דמייכין בשינת' בחוביהו (ס"ח בחוריהו) לא מסתכלין ולא משגיחין בסין' אפי' יקומין ליומא דרינא עלאה כד יתבע לון מלכא עלאה עלבובי דאורייתא כן לוחח לקבליהו ולא אהדרו אפי' לקבלס דלכסו פגימין בכל' דלא ידעו משימנות' דמלכא עלאה ווי לון ווי לנפשון דסא אוריית' ביה אסחידת ואמרת מי פתי יסור סנה חסר לבואמרה לו . נסו חסר לב מאן דלית ליה משימנות' דמאן דלא אשתדל באורייתא לאו ביה משימנות' ופגס הוא מכל' . ואמרה לו . אומרה לו מצעי ליה כד"א אומרה לאל מלעי . מהו ואמרה . אלא לאכלל' ולא תוספי אוריית' דלעילא דהיא קרייה ליה חסר לב פגיס משימנות' דהכי תנין כל מאן דלא אשתדל באוריית' אסור למקרב לגביה למעבד ביה סחורת' . וכ"ש למתך עמיס באורח' דסא לית ביה משימנות' . וע"ד תנין כל ב"י דאזיל בארחא ולית עמיס מלי דאוריית' אחתייב בפשיה . כ"ש מאן דאדווג בארח' עם מאן דלא חסיב ליקרא דמאריס דידים דלא חס על נפשיה : רבי יהודה אומר מאן דלא חס על נפשיה היך ישלוף נפשא דכשר' לבריה א"ר אלעזר תווסקי על דרא וסא אתמר מלס כו' וע"ד כתיב אל תהיו כסוס כפרד אין סבין : זכאין אינון לדיקיי דמשתדלין באוריית' וידעין ארחוי דקב"ס ומקדס גרמייסו בקדוש' דמלכ' ואשתכחו קדישין בכלל ובגין כך משלפי רוחא דקדושה מלעיל ובנייהו כלסו זכאי קשוע ואקרונ בני מלכ' בנין קדישין :

קדושים יום א

קנה

הרכה פסוקה

מוסר

יום סה דחק

הר"ס הלכות איסורי ביאה פ"ב

משערי השנה לר"י דף ו' ע"ד

צריכה שיקור ודע וזכר עונש כל אחד מעונותיו כאלוהי מהן יש מלקות וכלוהי יש חייבי כריתות וכלוהי יש חייבי מיתות בית דין למען ידע גודל עונו בהתורתו וימרח בכבי התורוס על אשר הכעיס ולמען יוסיף להכעו ולמען יפחד מעונותיו כי העבירות האמורות תוסכ תוסכ כפרתן ויסורין ממרקין וכן כתוב ראי דרך בניא דעי מה עשות . ולריך להיות העבירות הקלות המורות בעינו לארבעה פנים . האחד כי אין לו להכעו לקטנות העבירה אלא יביט לגדולת מי שסויר עליו : והשני כי היר' סולט בעבירות הקלות ואולי הסי זאת סכס להחמוד כסן ולא יתקנו גם הם כממורות בכלתקף עונש כל פעם ומשלו על זס ממוע על משי שהוא נרפס ותלס וכאשר יכפלו לזמס כללס רבס ועשה עבות הזסס . וכו' כי בהתמהויה ממס יתחב עם פורקי עול ומתורס לדבר אחר . והי כי אס נלחו היר' בדבר קטן וינחכו מחר בדבר גדול כמו שאמר ז"ל כל המשכר כלס בהמתו יבי בעיני כלנו עמי' כך דרכו של יר' הרע כיוס אומר לו עשה כך לחצר אומר כך עבוד אללס אחרס וכאמר הלל אס תטיב שאת וגו' פירוש למס לפלו פנוך כלל אס תטיב מעטין ותטיב אלי שאת השא פיך מלשון כי אז השא פיך ממוס : ויס לפרסו לתוסכליה וסא לא תטיב לפתח מעלת רובן אס לא השכ מלשר מעלת לא כעון אשר בירך לבדו ליון אחר כי היר' רובן לפתח להחטיא אחר ככל אשר תלך וינלח אחר תמיד אחר אשר נלח אחר ויקוש לך וגס נלכדת ולא שבת ולליך משקטו להדיך ולירב לך ככל עם זאתה המטול בו אס תרסל להסגבר עליו על כן תעכס על החטיא אחר אשר ותתו לפניך היכולת לכבוס את יר'ך ואמר שלמה הע"ה צו . לדבר ויכל לו וירא מלוס הוא ישולם אחר זה על סג לעבירות הקלות כי יחבל לו מן הפגיס אשר זכרו וירא מלוס סחול וירא לכלל מלוס כאשר וירא עבירה חמורס הוא ישולם הוא מחטת אל הנמול השלס . ואמר ז"ל הוי זכיר במלוס קלס במלוס חמורס . ועוד למרו שמהו גוררת מלוס ועבירס גוררת עבירס ששכר מלוס מלוס ושכר עבירס עבירס :

מצות השם

קדושו ל' כמוהו קג סה"ד ה' ממורס פו סה"מ ח"ע ריא סג עשין קיג וי"ד ס' ר"מ סמק ס' ז ריג (כז) מ"ע לירא מאכ ואס שנא' איס אמו ואביו תיראו איזהו מורא לא יעמוד ושכ במקומו ולא יסתור את דבריו ולא יכריע את דבריו ולא יקרלנו בשמו לא בשויו ולא במותו אלא יאמר אצל מרי' ואס סהיס סקולין בכבוד ומורא (מ"מ אביו קודס לאמו סחול ואמו סייבין בכבוד) והסוה סכ' ככהוס ומוראס לכבוד ומורא הש"י (ע"י ס' ל"ג) והסובר על זס והיקל ביראס ביטל מ"ע אלא אס כן עשה מדעתס שהאכ שמלל על כבוד כבוד מחול וגוהג בכ"מ ובכ"ז בזכריס ונקבות :

שנת קמט ספרא סה"ד ה' ע"ז פכ סה"מ לית י' סה"ג לאוין יד ריר (קכב) מל"ט שלל לפנות אחר ט"ז שנא' אל תפנו אל האלילים ואסור לפנות אחרים בדבור ובמחשבה אפי' באריה ואסו' לקרות בספריהס או לשאול אותס איך עובדים שמתוך כך הוה מפנה ומסרהר בה שנא' ופן תדרוס לאלהיס לאמר איכה יעבדו בגוים כו' וכל הנפנה אחר' בדרך עשושה מעשה לוקה וגוהג בכ"מ ובכ"ז בזכריס ונקבות :

ספרא סה"ד ה' ע"ז פכ סה"מ לית ג' יע' סה"ג לאוין כא יד ס' קנה סמק ס' קנח רטו (קכג) מל"ט שלל לעשות ע"ז לעבדה אפי' לנכרי שנא' ואלהי מנסה לא תעשו לכם והסעבר ועשה לוקה ואס עשאה לעזמס לעבדה אפי' לא עבדה לוקה ב' אי משוס לאו זס ואחר משוס לא תעשה לך פסל (ע"י ס' כ"ז) וגוהג בכ"מ ובכ"ז בזו"ג :

אחרי יום ב תורה

למשמך מנ"ס ד"ז יהוה נפסי ייה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נעמס יהוה סיס יסידס ד דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעסיה בניקוד סולס :

א ואם האכל יאכל ביום הששי פגול הוא לא ידעה : א ואם מתאכלא

מתאכלא ותאכיר ביוםא תליתא תרתא מרחק היא לא יהי
 לרעוא : ב ואכליו עונו ישא כי אתקדש יהיה חלל ונכרתה הנפש
 יהוא מעמיה : ב ודייכלוניה חוכיה יקבל ארי ית קודשא דיי אחר
 וישתיצי אינשא יהוא מעמיה : ג ובקצרכם את קציר ארצכם לא
 תכלה פאת שדה קציר ולקט קצירך לא תלקט : ג ובמחצרבנות
 חצרא דארעכון לא תשיצי פאתא דחקלך למחצר ולקטא דחצירך
 לא תלקט : ד ובכרמך לא תעולל ופרט בכרמך לא תלקט לעני ולגר
 תעזב אתם אני יהיה אלהיכם : ד ובכרמך לא תעליל ונתרא בכרמך
 לא תלקט לעני ולגיוורי תשובך ותהון אנא יי אלהכון :
 נביאים יחזקאל ב

להמשיך מנ"ה ד"ה צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהיה נשמה דלגא אדני נשמה דסוד
 יהיה סיס יסודה דלגא יהיה סיס יסודה דסוד אל סס בן שבועים :

א וימרוכי ודא אבו לשמע אלי איש את שקיצי עיניהם לא השליכו
 ואת גרולי מצרים לא עזבו ואמר לשפך חמתי עליהם
 לכוות אפי בהם בתוך ארץ מצרים : א וסריכו על מימרי ודא אבו
 לקבלא לנביי גבר ית שהיצי עיניהון לא ארתיקו וית פולחן מענות
 מצראי לא שבקו ואמרית למשפך חמתי עליהון דיתול רוניי בהון
 בנו ארעא דמצרים : ב ואעש למען שמי לבלתי חתר לעיני הגוים
 אשר המה בתוכם אשר נודעתי אליהם לעיניהם להוציאם מארץ
 מצרים : ב ועבדית בדיר שמי בדיר דלא יתחל לעיני עממיא די
 אנון ביניהון דאתגלתי למפרקהון לעיניהון לאפקותהון מארעא
 דמצרים : ג ואוציאם מארץ מצרים ואכאם אל המדבר : ג ואפקתנון
 מארעא דמצרים ואעלתנון למדברא : ד ואתן להם את חקתי ואת
 משפטי הודעתי אותם אשר יעשה אותם האדם וחי בהם : ד ויהיית
 דהון ית קימי וית דיני הודעתי ותהון דאם יעבד ותהון אנשא ויחי
 בהון בחיי עלמא :

רש"י
 כלתי חלל שלח ותחלל שמי תאחר שודעתי להם (ה) וימרו כי בעודם כנזרים מרו כה' : ואומר בעבור
 והכשתים להוליאם ושלח יאמרו האויבים תבלתי יכולת : זה תשכחי לשפוך עליהם חמתי ולשלים כהם חרון אפי :
 (ב) ואעש. אבל עשיתי למען שמי לכל יחולל לעיני
 הגוים : אשר נודעתי. אשר הייתי נודע לישראל ועיי אהרן ססיה מודיעם בכבוהם לעיני חללים שאנאלם משם
 ואם היו כלים כנזרים היה חלל ה' בחזרתם מבלי יכולתם להוליאם אכדם וכלם : (ד) אשר יעשה וכו' ר"ל
 חקוקים והמשפטים הכם ומגוללים להחיות לה האדם השואף בחיי עוה"ב ועוה"ב :

להמשיך מ"סוד ומלכות ד"ה שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה דסוד
 א אר ארני נפש אדני רוח אלף דלת נון יוד נשמה דמלכות יף הף וף הף סיס יסודה דסוד
 יהיה סיס יסודה דמלכות אל סס ב"ן שבועים :

א באפס עצים תכבה אש ובאין נרגן ישתק מדון : א היכנא דלית
 קיסי דעבא נורא והיכנא דלית שגושא ישתק תגרא :
 ב פתם לנחלים ועצים לאש ואיש מדונים מדינים קרי לתחרת ריב :
 ב טרמקל לגומרי וקיסי לנורא וגברא תגרא מחרה כהותא : ג דברי
 נרגן כמתלהמים והם ירדו חררי כמן : ג מלוי דשגושא מרבנן ליה
 והנון נחתן לגוה דכרסא : ד כסף סיגים מצפה על חרש שפתים
 דלקים ולברע : ד היך כספא מסליא דקרים על חספא היכנא
 שפותא דדלקן וליבא בישא :

מצודת דוד
 (ה) כאלפס וגו' שני חלו שווין הסם כמו
 כשחין עלים תכסה האש ונעלמו כן כשחין נרגן
 המתחר ריב ישתוק המריבם מעלמו : (ג) פתם כנו
 הפתחים מוכנים הסם להכשיר האש כן איש מדון מוכן
 כול לחרור ריב : (ד) דברי נרגן. דברי מתולטל הסם
 קשים כמות המעברות ועוד הסם יורדים חררי כמן אלכל
 המכות הסם על הבוף ומעל וכאומר הסם המכות אשר
 הסם ומעל כוח לרפאות ולא כן מכות חררי כמן וכן קשה לרפאות דברי המתולטל : (ד) כסף סיגים. כמו
 המלטה כלי חרס ככסף המעורב בסיגים הסם כאשר יראה הרואה כי סיגים הסם יתן לו לא לכתון כפיומיהוה ומאלס
 חרס כן הפתחים הרודפים אחר אהבת הכריות וכלנו יחשב מרמה הסם כאשר ימלא כשפתיו תאומה רע ואם מעט
 ירוע תרע שלבו מלאה זדון :

עיקר תו"ש משנה עירובין פרק ו ברטנורה

בערוב. ד"ה מותר לטלטל בלא עירוב. ושלמה
 וז"ל סקוהו. כדי שלא יעשו לו
 כסס שמומר להוליאם מעליות לרסוב המדינה
 דסוקיה כך מותר להוליאם ממדינה לשרה ויחשבו
 שהסוקיה סרסובות הוליאם
 והרשות לכל הריהו נבשרו
 ויאמרו שתצרות כלבד הן
 רה"י וידמו שאין הוליאם
 מלאכי ושמותר מרה"י
 לרה"ר ולפיכך תיקן שכל
 רה"י שחלק בדירויין.
 ויחשו כל אחד ואחד
 דה רשות לעצמו וישאר
 ממנו נקום בשרות כולן
 ויד כולן שוה כגון סרר לבתים. שנחשב אותו
 המקום כאלו הוא רשות לרבים. וכ"מ שאחזק
 א' מן השכנים לעצמו שהוא כלבד רשות היסוד
 ויהיה אסור להוליאם מרשות שחלק לעצמו לרשות
 פרק ו הדר מי שאינו מודה בעירוב.
 כותי. הרי זה אוסר עליו :
 לטלטל מביתו לחצר עד שיסבור ממנו רשות שיש
 לו בחצר. לעולם אינו אוסר עד שיהיו שני
 ישראלים. בין לחצר
 קמא בין לרי אליעזר בין
 יעקב דירת עכו"ם לאו
 שמה דירה ודבין הוא
 שלא תאסר אלא דגזור
 רבין כדי שלא ידור
 ישראל עם עכו"ם שלא
 ילמוד מעשיו ת"ק סבר
 אע"ג דעכו"ם חסד
 אשפיכ' דמיסואסו לישראל
 זה
 להתייחד עמו זמנין דמקרי ודייר ישראל עם
 העכו"ם ולאמרו רבין אין עירוב מועיל במקום
 עכו"ם ואין בטול רשות מועיל במקום עכו"ם עד
 שישכיר והעכו"ם לא ישכיר דמיש לכשפים
 ומחון

ומתוך כך לא יבא ישראל לדור עם העכו"ם ולא ילמדו ממעשיו ור"ח זן יעקב סבר כיון דעכו"ם חשוד אשפיכת דמיסתי דרכיהו דדיירו גזרו בהו רבנן חד דלא שכיח דדייר שאסור להתייחד עם העכו"ם

זה: (ב) אמר ר"ג מעשה בצדוקי א' שהיה דר עמנו במבוי בירושלמי ואמר לנו אבא מהרו והוציאו את הכלים למבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם ר"י אומר בלשון אחר מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם (ג) אנשי חצר ששכח אחד מהן ולא עירב ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא לו ולהם ושלהם מותרין לו ולהם נתנו לו רשותו הוא מותר והן אסורין היו שנים אסורין זה על זה שאחד

מותר וחדו אסור: (ב) בצדוקי אחר מעמי חסורי מחסרה וה"ק לדוקי הרי הוא כעכו"ם ר"ג אומר אינו כעכו"ם ונעשה בצדוקי אחר כו' ואמר לנו אבא מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא ויאסר עליכם ש"מ דכישאל הוא ויכול לבטל רשות ומפני שהמבטל רשותו וסוד והוציא בין בשוגג בין במוזד אסור כדלקמן משום הכי קאמר ר"ג מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא הוא כליו לחזר ויחזור ויזכה כרשותו שביטל ויאסר עליכם אבל אי כעכו"ם הוא ואין העכו"ם יכול

לבטל עד שישייר היכי הוי מצי למיטר עליהו גאליהו דמי ר"י יהודה אומר לא כך אמר ר"ג דעולסא דרדוקי הרי הוא כעכו"ם ס"ל לרבן גמליאל וזוהיה מעשה אינה רחיה דהבי קאמר להו ר"ג מהרו ועשו צרכיכם בע"ש קודם שחשך ולא עד שלא יוציא כליו כדאמרת אלא עד שלא יא' היום ויאסר עליכם ופסה ההלכה שכל ישראל שמחלל שבת כפרהסיה הרי הוא כעכו"ם ואין מערבין עמו ואינו מבטל רשות אלא שוכרים ממנו כדרך ששוכרים מן העכו"ם והמשמר שבת כפרהסיה אע"פ שפעמים מחלל אותו בזנעה ואינו מודה בחורה עירוב כגון הצדוקים בזמן הזה שמשמרים שבת ואינם מודים בחורה עירוב ה"ז אין מערבין עמו אבל יכול לבטל רשות וא"ל לשכור ממנו והוא שלא יהיה עובד ע"ז: (ה) ביתו אסור להכניס ודהוציא מבייתו ובלשון אחר ר"ג היה עירב רשותו ומפני שהמבטל רשותו וסוד והוציא בין בשוגג בין במוזד אסור כדלקמן משום הכי קאמר ר"ג מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא הוא כליו לחזר ויחזור ויזכה כרשותו שביטל ויאסר עליכם אבל אי כעכו"ם הוא ואין העכו"ם יכול

לבטל עד שישייר היכי הוי מצי למיטר עליהו גאליהו דמי ר"י יהודה אומר לא כך אמר ר"ג דעולסא דרדוקי הרי הוא כעכו"ם ס"ל לרבן גמליאל וזוהיה מעשה אינה רחיה דהבי קאמר להו ר"ג מהרו ועשו צרכיכם בע"ש קודם שחשך ולא עד שלא יוציא כליו כדאמרת אלא עד שלא יא' היום ויאסר עליכם ופסה ההלכה שכל ישראל שמחלל שבת כפרהסיה הרי הוא כעכו"ם ואין מערבין עמו ואינו מבטל רשות אלא שוכרים ממנו כדרך ששוכרים מן העכו"ם והמשמר שבת כפרהסיה אע"פ שפעמים מחלל אותו בזנעה ואינו מודה בחורה עירוב כגון הצדוקים בזמן הזה שמשמרים שבת ואינם מודים בחורה עירוב ה"ז אין מערבין עמו אבל יכול לבטל רשות וא"ל לשכור ממנו והוא שלא יהיה עובד ע"ז: (ה) ביתו אסור להכניס ודהוציא מבייתו ובלשון אחר ר"ג היה עירב רשותו ומפני שהמבטל רשותו וסוד והוציא בין בשוגג בין במוזד אסור כדלקמן משום הכי קאמר ר"ג מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא הוא כליו לחזר ויחזור ויזכה כרשותו שביטל ויאסר עליכם אבל אי כעכו"ם הוא ואין העכו"ם יכול לבטל עד שישייר היכי הוי מצי למיטר עליהו גאליהו דמי ר"י יהודה אומר לא כך אמר ר"ג דעולסא דרדוקי הרי הוא כעכו"ם ס"ל לרבן גמליאל וזוהיה מעשה אינה רחיה דהבי קאמר להו ר"ג מהרו ועשו צרכיכם בע"ש קודם שחשך ולא עד שלא יוציא כליו כדאמרת אלא עד שלא יא' היום ויאסר עליכם ופסה ההלכה שכל ישראל שמחלל שבת כפרהסיה הרי הוא כעכו"ם ואין מערבין עמו ואינו מבטל רשות אלא שוכרים ממנו כדרך ששוכרים מן העכו"ם והמשמר שבת כפרהסיה אע"פ שפעמים מחלל אותו בזנעה ואינו מודה בחורה עירוב כגון הצדוקים בזמן הזה שמשמרים שבת ואינם מודים בחורה עירוב ה"ז אין מערבין עמו אבל יכול לבטל רשות וא"ל לשכור ממנו והוא שלא יהיה עובד ע"ז: (ה) ביתו אסור להכניס ודהוציא מבייתו ובלשון אחר ר"ג היה עירב רשותו ומפני שהמבטל רשותו וסוד והוציא בין בשוגג בין במוזד אסור כדלקמן משום הכי קאמר ר"ג מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא הוא כליו לחזר ויחזור ויזכה כרשותו שביטל ויאסר עליכם אבל אי כעכו"ם הוא ואין העכו"ם יכול

כדפי' הרי צ' כמ"צ ואפי' לר"י דהתם: (ד) גמ' וסופא יין וסמך ל"ד דה"ה יין ויין צ' כלים אלא אורחא דמלתא נקט ועוד דלא הולך למידהתם צ' כלים חו' : (ה) גמ' כלומר לערב דירקא לפשתון אחת אבל שתי' אינו אלא לשחקי רשות ההלכות שבמבוי ולא רשת הבתים ואחר לאו בה דירה היא רשי' : (ו) ז"ל הר"מ שהרי אין המיניקות מכירין מה נעשה במבוי לפיכך אם נשתחו במבוי כפת סומכין עליו ולא לערב בחירות שהרי המיניקות מכירין כפת

שאהד נותן רשות ונוטל רשות שנים נותנים רשות ואין נוטלים רשות: (ד) מאימתי נותנין רשות בית שמאי אומרים מבעוד יום ובית הלל אומרים משחשיכה מי שנתן רשותו והוציא בין בשוגג בין במוזד ה"ז אסור ד"ר מאיר ר' יהודה אומר במוזד אסור בשוגג אינו אסור: (ה) בעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ביין ולזה ביין א"צ לערב לזה ביין ולזה בשמן צריכין לערב רש"א אחד זה ואחד זה א"צ לערב: (ו) ה' חבורות שישבתו במרקלין אחד בש"א עירוב לכל חבורה וחבורה וכה"א עירוב אחד לכולן ומודים בזמן שמקצתן שרויין בחדרים או בעלויות שהן צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה: דהאחיך

פירושו דככל דוכתא אמרינן כיון שנאסר למקלח שבת נאסר לכוליה סוד ומבטל רשות: מי שנתן רשותו והוציא שחור ונשתמש ברושות שביטל: אחד שונג ואחד מוזד דקיים שונג אטו מוזד ואין הלכה כר' מאיר: (ה) שהיה שותף עם שכניו שבמבוי לשם שחופות בעלמא ולא לשם עירוב: אין צריכין לערב והוא שהיו כולם שוחפין בכלי אחד (ד) ודוקא שחופי מזבחות הוו ביין כדתנן בכל מערבין ומשתחפין אבל עירובי חירות אין מערבין אלא כפת דעירוב משוסדירה הוא (ה) ודירה של ארס אין לבו נמשך אלא כפת ואם שחק שחופי מזבחות כפת כ"ש דחשיב טפי והומכין על אותו שחקו של פת במקום עירוב ואינו צריכין לערב עירובי חירות אבל אם נשתחו ביין או בשאר דברים צריכין לערב עירובי חירות ואין סומכין על השחקו כדי שלא תשתחה חורת עירוב מן המיניקות (ו) : ר' שמעון אומר וכו' ואין הלכה כר"ש: (ז) שרקלין בית גדול ורשב מוש מלכיס ושלוקו לחמשה וכו' וכן ש' לכן פתח מן הטרקלין נחל (ז) ולריכה לערב עם שרר בני המצר (ח) : בית שמאי אומרים רשותיהן שלוקיס וצריך שכל חבורה והזורה תתן פת לעירוב המצר : ובית הלל אומרים אין מחילה זו חלוק רשות וזמן שחלוקו הטרקלין למחילות גדולות המניעות לחקרה כ"ג לא פליגי דהוי חלוק רשות (ט) משום דהוי כשרוים בחדרים ובעליות כי פליגי דחלוקו במחילות נמוכות שאין מניעות לחקרה בית שמאי סברי מחילה כזו הוי חלוק רשות ובית הלל סברי לא

פירושו דככל דוכתא אמרינן כיון שנאסר למקלח שבת נאסר לכוליה סוד ומבטל רשות: מי שנתן רשותו והוציא שחור ונשתמש ברושות שביטל: אחד שונג ואחד מוזד דקיים שונג אטו מוזד ואין הלכה כר' מאיר: (ה) שהיה שותף עם שכניו שבמבוי לשם שחופות בעלמא ולא לשם עירוב: אין צריכין לערב והוא שהיו כולם שוחפין בכלי אחד (ד) ודוקא שחופי מזבחות הוו ביין כדתנן בכל מערבין ומשתחפין אבל עירובי חירות אין מערבין אלא כפת דעירוב משוסדירה הוא (ה) ודירה של ארס אין לבו נמשך אלא כפת ואם שחק שחופי מזבחות כפת כ"ש דחשיב טפי והומכין על אותו שחקו של פת במקום עירוב ואינו צריכין לערב עירובי חירות אבל אם נשתחו ביין או בשאר דברים צריכין לערב עירובי חירות ואין סומכין על השחקו כדי שלא תשתחה חורת עירוב מן המיניקות (ו) : ר' שמעון אומר וכו' ואין הלכה כר"ש: (ז) שרקלין בית גדול ורשב מוש מלכיס ושלוקו לחמשה וכו' וכן ש' לכן פתח מן הטרקלין נחל (ז) ולריכה לערב עם שרר בני המצר (ח) : בית שמאי אומרים רשותיהן שלוקיס וצריך שכל חבורה והזורה תתן פת לעירוב המצר : ובית הלל אומרים אין מחילה זו חלוק רשות וזמן שחלוקו הטרקלין למחילות גדולות המניעות לחקרה כ"ג לא פליגי דהוי חלוק רשות (ט) משום דהוי כשרוים בחדרים ובעליות כי פליגי דחלוקו במחילות נמוכות שאין מניעות לחקרה בית שמאי סברי מחילה כזו הוי חלוק רשות ובית הלל סברי לא

את לחמך ואת מימך מה לחם שניקה בכסף מעשר אף מים שניקה בכסף מעשר ומאי ניהו יין וקא קרי ליה מים א"ר אלעאי בג' דברים אדם ניכר בכוסו בכיסו בכעסו ואמרי ליה אף בשחקו:

רש"י

המן הכל יקה כסף מעשר חוץ מן המים ומן המלח : עליו כיוון : בכיסו . כשנשא ונתן עם בני אדם אם אדם ניכר . אם בגון הוא : בכעסו . אם דעתו מיושנת באכזבה הוא עושה : כעסו . שאינו קפדן יותר מדאי :

זוהר קדושים דף פ ע"ב ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

רבי יוסי הוה איל בארמא פגע ביה ר' חייה ח"ל דאוקמוה חברייא דכתיב בעלי ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ומנחה עד עולם בזבח ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר הוא בדברי תורה אמאי בגין דדברי תורה סלקין על כל קרבנין דעלמי' כמה דאוקמוה דכתיב זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאי' ולאסס ולמלואים שקול אוריית' לקבל כל קרבנין דעלמא ח"ל הכי הוא ודאי דכל מאן דאשתדל באוריית' אע"ג דאחגור עליה עונשא מלעילי' ניחא ליה מכל קרבנין ועלוון וההוא עונשא אחקרע ובגין דלעי' בה לשמה קב"ה אחפייס בהדיה ומ"ח לא אחדרי ב"ד לעלמין אלא במילין דאורייתא בג"כ מילין דאורייתא לא מקבלין עומאה בגין דאויסי קיימי' לדכאש לאילין מנשאכי ואסוות' באוריית' אשתכח דכתיב רפאות תהי לשרך ושיקוי לעלמותיך (ליג' וכתיב יראת ה' חסדך ימים) דכיות' אשתכח באוריית' דכתיב ויראת ה' עטורה עומדת לעד מאי עומדת לעד דקיימא תירי' ביהוא דכיות' ולא אחקרי מניס לעלמין ח"ל יראת ה' כתיב ולא תורה ח"ל הכי היא ודאי דהא אוריית' מסמרי' דגבורה קא איתיא . ח"ל ומתחם נפקא מהכא נפקא דכתיב ראשית חממה יראת ה' וכתיב יראת ה' עטורה . קדושה אחקרי דכתיב כי קדוש אני ה' ודא אוריית' דהיא שמא קדישא עלאה : וע"ד מאן דאשתדל בה אחדרי ולבשר אחקרש דכתיב קדושים תהיו קדושים היו לא כתיב אלא תהיו : תהיו ודאי : ח"ל הכי הוא ומקרא כתיב ואחס תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש :

הרכה פסוקה

הר"ם כל' האריות ביחיה פי ככ

(א) אמרו חכמים גול ועירות נפשו של אדם שתאוה להם ומתסרתן ואין אתה מוצא קהל בכל זמן וזמן שאין בהן פו וגי' בערות ובאות אכזרות וע"ד אמרו חכמים רוב כנול ומיעוט בערות והכל באבק לשון הרע : (ב) לסיכך ראוי לו לאדם לבקו יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה ועורה ובמשכה טהורה ובעת כוונה כדי להגניל טה' ויהי טן היחוד שהוא הגורם הגדול . גדילי החכמים היו אסורים לתלמידיהם הורי' בי מפני בתי והורי' בי מפני כלתי כדי ללמד אל תלמידיהם שלא יתביישו מדבר זה ויתרחקו טן היחוד (ג) וכן ינהוג להתרחק טן השחוק וטן השכרות ומדרי עכבים שאלו גורמין גדולים והם מעלות של עריות . ולא ישב בלא אשה שמינה זה גורם לטהרה גדולה יתירה מכל זאת אמרו יבנה עצמו ומשכבתו לדברי תורה וירחיק דעתו בחכמה שאין משכבתו עריות מתעברת אלא בלב פנוי טן ההכמה . ובחכמה היא אוטרא אילת אהבים ויעלת חן דרית וירודקת על בהרהבה תשנה תמיד :

יוסף רחם מוסר

מעשרי הנזכר לרי"ז דף ז' ע"ב

הבער חשונה לרי"ד ודרי' שנאמר והכורח אשר חטא עליה ויס לו לחזיר עינותיו ועונות אבותיו כי הוא נעטם עליהם כאלו מעשה אבותיו בידו וכן כתיב והכורח את עונתו ואת עון אבותם . ולרוב חפלה אז יתפלל אל השם ויבקש רחמים לכפר את כל עונותיו שגלי' קחו עמכם דברים ועשו אל ה' אמרו אליו כל חטא עון וקח עוב ושלמה פרים שפתוני' . קחו עמכם דברים ועשו אל ה' זה ענין הוי"ו . אמרו אליו כל חטא עון וקח עוב זה ענין הכפלה ופירוש וקח עוב מעשה הצוב שעשונו כי ח"ל עליה מצבה מלוא וכעת החשונה יתכפרו העונות והתגורר זכות המלוא ויאריר נרה אחרי אשר לא הגיע אורו לפני החשונה וכן כתוב וחס זך וישר אחס וגוי' המרו זיל אל שך וישר היית לא לאמר אלל אל שך וישר אחס שעשית חשונם כי אחס יעיר עליך עשה אחרי החשונה ועיר עליך כל כלקות שעשית מלפניו ואשר היה כוך פתיה לרוחה וכעתה אשל אכסילא כתי' אשתי דלמי לאורח אפתח וקודם החשונה לא היו נדוקתו מנימות

עלך ואחרי שזכר וסר עונך ועיר זכוהך ושלים כוח לך אך ושלמה פרים שפתוני וחשוב וידוינו כחשיתה פרים לרעון לנו לפניהם וזכיר פרים כי חשיתה פרי היה פנינו והיו מוזין וידמו על הפרוכת ועל מזבח הזהב ועוד יתפלל בעל החשונה אל השם למחות כעב פשעיו וכענין תפלתו ויחפוץ בו

מצות השם

מעילה זו זכרית נז מות יח כריתות ב' הסידר הי פסולי מוקדשין פרק יח סה"ט ל"ת קלא ע"ש סת"ג לאוין שלו **דמין (קדר)** מל"ת שלא לאכול חוץ מקרבן אחר זמן אכילתו שנא' והנותר כו' ואוכלו עונו יסא כו' והנותרו מפי' המלואים לא יאכל כי קדש הם כל שקדש פסול ליתן ל"ת על אכילתו ונותר הוא מפסולי קודש (עיון סימון קמ"ה) מכל מקום אין הקרבן נפסל ככך לא היה להעביר מחשבה לכך באחד מדי' עבודות כמ"ש בסימון קמ"ה ונוהג בזו"כ בזמן הבית : פאה ביק דף ז' מכות טו הסידר ה' תחת עניים פ"א סה"ט ל"ת רי"ח מ"ב קד סגן לאוין רבד עשין נז וירא דעס סימון מ"ב **דין ריח (קכה)** מל"ת שלא לבלות פאה השדה בקצרו אלא שדהו שנא' ולא תבלה פאה שרך לקצור . (צג) ומ"ע לעזוב הפאה לעניים שנא' לעני ולגר העזוב אותם אחד הקורא או החולם וכן כאלילות כשאוסף פירותיהן מניח עטע לעניים ומן התורה אין לו שיעור אפי' היום ככ שהוא יא' אכל מדבריהן אין לפחות מא' מששים כל שהוא אובל ושעמר וגידולו מן הארץ ולקישתו כולו כאחת ומכניסו לקיטת חייב בפאה והעובד על זה זלא נתן פאה אינו לוקה שהרי ניתק לעשה לעזוב לעניים שכול ליתן אף לאחר הקצירה אפי' לאחר שטחנו ואפ"ו נותן מנגנו הפאה לעניים אבל אם אחד כל הקציר או נשרף קודם שימן הפאה ה"ז לוקה שהרי עבר הלאו ואין בידו לקיים הטעם שנתקן לו (ועי' כלל כ"ה) ונוהג בזו"כ (ומקום שנוהג עיון כלל כ"ה) :

פאה פרק ד ה' ב"ק ז' מכות טו הסידר ה' תחת עניים פ"א סה"ט ל"ת רי"ח מ"ב קלא סגן לאוין רפ"ה עשין קלו יורה דעס ס"ה סגל

דיש רב (קכו) מל"ת שלא ילקוט בעל הבית הלקט שנא' ולקט קצירך לא תלקט : (לד) ומ"ע לעזוב לעניים הלקט שנא' לעני ולגר העזוב אותם איזהו לקט הנזכר בשעת קצירה מתוך המגל או מתוך היר שכולת אחס או שמים אבל חס נפלו שלשה שכולת כאחד הרי כולם לבעל הבית ונפול מאחר או חס מאחר המגל אפי' שכולת אחס לבעל הבית ואם עבר בעל הבית ולקט את הלקט שראוי לעניים אינו לוקה שניתק לעשה ליתן לעניים אפי' לאחר הטיחה והאפייה הכל כמו לעיל סוף סי' רי"ז ורי"ח ונוהג ג"כ כ"ל בפאה :

פאה פרק ז סה"ד ה' י"ג פרק א סה"ט ל"ת רי"ח מ"ב קנ"ב סגן לאוין רפו עשין קנ"ב י"ד ס"ה סגל **רכא רכב (קכז)** מל"ת שלא יבאור בעל הבית עוללות הכרם שנא' וברמך לא תעולל (כ"ה) ומ"ע לעזוב לעניים העוללות שנא' לעני ולגר העזוב אותם עוללות הוא אשכול קטן מחזירו שאין לו כחף ואין עבדיו כוטפות זו על זו אלא מפתות וזה האשכול לפני אשכול אחר כעולל (ל' עולל ויונק) לפני אים וכל הדיקים ועוגם המצטל זה ומקום הנוהג ובמי נוהג כמו סוף סי' רי"ז ורי"ח בפאה :

פאה פרק ז סה"ד ה' תחת עניים פ"א סה"ט ל"ת רי"ח מ"ב קנ"ב סגן לאוין רפו עשין קנ"ב י"ד ס"ה סגל **רכג רכד (קכח)** מל"ת שלא ילקוט בעל הבית פרט הכרם שנאמר ופרט כרמך לא תלקט (ל"ה) ומ"ע לעזוב הפרט לעניים שנאמר לעני ולגר העזוב אותם איזהו פרט

זה גרגיר אחד או שני גרגרים הנפרדים מן האשכול בשעת קצירה נפלו ג' גרגרים צבת אחת אינו פרט והוא לבעל הבית היה בזכר וכית את האשכול והוסבך בעליו ונפל לארץ ונפרט אינו פרט' היה בזכר ומשליך לארץ כשמשנה האשכולות אפי' חיי אשכול הנמצא שם או אשכול שלם שנפרט שם הרי הם פרט ואם עבר בעל הבית ולקט הפרט דינו כמו בפאה בסי' רי"ז ורי"ח וכן מקום שנוהג וכןמי נוהג הכל כמו בפאה :

יום ג תורה

להמשין מותם דז' יהוה נפש י' יהוה רוח יוד הא ואו הא שמם יהוה סיה יסידה ה דמלוי הה אל שם ב"ן שבעשים בניקוד מולס :

א לא תגנבנו ולא תבתישו ולא תשקרנו איש בעמיתו : * **א לא תגנבנו**

ולא

ולא תכדבון ולא תשקרין אינש בהכריה : ב ולא תשבעו בשמי לשקר וחרדת את שם אלהיך אני יהוה : ג ולא תשתבעון בשמי לשקרא ותחיל ית שמא דאלהיך אנא : ד לא תעשק את רעה ולא תגיד לא תלון פעלת שכיר אתך עד-בקר : ה לא תעשוק ית חברך ולא תיגוס לא תבית אנרא דאנרא לותך עד צפרא : ו לא-תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני יהוה : ז לא תלוט דלא שמע וקדם דלא חזי לא תשים תקלא ותדחל מאלהיך אנא : ח לא-תעשו עור במשפט לא-תשא פני דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך : ט לא תעבדון שקר בדין לא תסב אפי מסכניא ולא תהדר אפי רבא בקושטא תדיניה לחברך : נביאים יחזקאל כ

לסמיך מ"ה דז"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגא אדני נשמה דסוד יהוה מיס יסידס דלגא יהוה מיס יסידס דסוד אל סס ב"ן סבעסיה :

א וגם את-שבתותי נתתי להם להיות לאות ביני וביניהם לדעת כי אני יהוה מקדשם : א ואפ"ת יומי שביא דידי יהבית להון למחוי לאת בין מימרי וביניהון למידע ארי אנא : ב ומרוכי בית-ישראל במדבר בהקותי לא-הלכו ואת-משפטי מאסו אשר יעשה אתם האדם וחי בהם ואת-שבתתי הלכו מאד ואמר לשפך חמתי עליהם במדבר לכרתם : ג וסריבו על מימרי בית ישראל במדברא בקימי לא הליכו וית דיני קצו דאם יעביד יתהון אנשא ויחי בהוןחיי עלמא ונת יומי שביא דידי אחילו לחרא ואמרית למשפך חמתי עליהון במדברא לשצויותהון : ד ואעשה למען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר הוצאתים לעיניהם : ה ועבדית בדיל שמי בדיר דלא יתחל לעיני עממיא דאפקתגון לעיניהון : ו וגם-אני נשאתי ידי להם במדבר לבלתי הביא אותם אל-הארץ אשר-נתתי זבת חלב ודבש צבי היא לכל-הארצות : רש"י

לכיות לאות . שנתתי להם יום מנוחתי הרי סוכר גדול שקדשתי לי . בחוקתי לא הלכו כסו אחי בעגל וברפידים משקלנו את הסורס וסותרו כהן : ואת שנתותי חללו ילאו ללקוט מן : שניה חלל המקושט כשאת כנפס . (ג) לבלתי חלל . מנרים כי סן יאמרו מבלי יכולת ה' להביאם לארץ כנען ארסד וכלס כמדבר : (ד) נשאתי ידי . כשנבע עליהם . לבלתי

ד ואף אנא קימית במימרי להון במדברא בדיל דלא לאעלא יתהון לארעא די ידבית עבדא חלב ודבש תושבחה הוא לכל מדינתא : ה וען במשפטי מאסו ואת-חקתי לא-הלכו בהסואת-שב זותי חללו כי אחרי גדוליהם לבס הקך : ה חקת די בדיני קצו וית קימי לא הליכו בהון וית יומא שביא דידי אחילו ארי בתר פולחן מעותהון לבהון מעי :

מצודת דוד

לבלתי הניא וכו' . זה היה בעבור שון המרגלים כי אז ניזר עליהם שלא יבואו אל הארץ : (ב) חרס גלגליס . אחרי כע"ז שענדו במלרים :

כתובים משלי כו

לסמטימיסוד ומנכות דז"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונגי נשמה דיסוד א אד אדני נפש אדני רוח ארף דלת נון יוד נשמה דמלכות יף דף וף דף סיה יסידס דיסוד יהוה סיה יסידס דמלכות אל סס ב"ן סבעסיה :

א בשפתו בשפתיו קרי ינבר שונא ובקרבו ישות מרמה : א מן שפותיה מתידע סנאה ובגויה סאם רמיותא : ב פייחנן קולו אר-תאמן-בו פי שבע תועבות בלבו : ג ואין מחנן בקליה לא תהימן ביה מטול השבע בישתא אית בלביה : ד תבסה שנאה במשאון תגדה רעתו בקהל : ה דמכסה סנואתא במורסתא תתגלי בשפיה בכנישתא : ו בורה שחת בה יפול וגלגל אכן אליו תשוב : ז דחפר גומצא ביה נפול ודמערגל בפיא עלוי הפכא : ח לשון-שקר ישנא דביו ופה חלק יעשה מדהה : ט לישנא דשקרא סני ארחתא דקושטא ופומיה דפליג עביד תרכונתא :

מצודות דוד

(ה) בשפתיו . בחלקקות שפתותיו יעשה הטובה עלמו כאלו הוא נכרי מן השנאה ואינה עמוד חלב בקרב לבו ישים המורה ואינה עזבה . [ב] כי יחנן . חס ישל כולו נתחחווים אל האון בו כי שבע תועבות בלבו : (ג) תבסה כאשר תכסהה שכחם בחושך ריל כעושה דבר שנאה והרעה במקום שאין חכמים רואים הנה סוף הדבר הגלה רעתו בקהל רכ וזו יקבל גמול הרעס : (ד) כורס . החופר . בור לרגלי חבירו סופו כוח עלמו יפול סה וכן הגולל חנן על חבירו סופו השופ אליו וכפל הדבר כתיב ור"ל החורס רעס על חבירו כוח עלמו יושל נרעתו : [ס] לשון שקר . חס שקר ישנא את הנדבאים בשקריו וזכר חס לא גמלוכו רע כי יחשוב שאוויבים הנה לו על כי נדכלו בשקריו חלב פס חלק וזהה את השנאה הכיח ריל חס ידברו אליו חלקקות להראות בעלמס כאלו חיים יודשים מדברי שקריו לו השנאה הסיח נדחת מעלמס :

יכר שונא . בדברו מתכנר הטובה שלא יביו בו : תבסה שואה ושוסס בחתשך : הגלה רעתו . שוכר בו הקבל סהוא רעס : וגולל חנן . מנללו ומקוס למקוס שוכסלו בו בני ארס : ישנא דביו . שונא את הנדבאים החנוני : יעשה מרסס . שדחס את מקבלו מהקפיה :

משנה קידושין פרק א ברטורה עיקר תוי"ש נקנית. לבעלה להלוכה

כלי אמצעי דת"ת דמלכות דיצירה צבאות פרק א האשה נקנית בשלש דרכים האשה נקנית בשלש דרכים וקונה

מנונו בט האשה נקנית בשלש דרכים וקונה

שארן האשה נקנית ולא תנא האשה קונה (א) ואידי דתנא רישא האשה נקנית תנא סיפא היבמה נקנית ואע"ג דיבמה נקנית ליבם בין מדעתה בין שלא מדעתה : נקנית בכסף דגמירין קימה קימה משה עפרון כתיב הכל כי יקח איש אשה וכתיב והסוף כסף הקדשה קט ממני : בשטר . כגון שכתב לה על הגייר או על החרס ואע"פ שאין בו שום פרוטה כסף מקודשת לי כתיב מאורסת לי (ב) כתיב לי לאתני ונתנו לה כפני עדים ויזמינו לה דכתיב ויאלה ויתמה מה יאלה כשטר דכתיב וכתב לה ספר כריתות אף היום כשטר : ובביאה . כל עליה (ג) כפני עדים לשם קדושין דכתיב כי יקח איש אשה ובעלה ואע"פ שאין לה קדושין מפורשים בתורה יותר מקדושי בילה אמרו חכמי"ם שהקדש בבילה מנין אותו מכת מידות שלא יהיו בני ישראל פרוזין : בפרוטה . הוא חלי שער' של כסף : היבמה נקנית : ליבם להיות כאשתו לכל דבר : בביאה . כל כסף ושטר לא מהני בה מדאורייתא (ד) אלא דכתיב הוא דתקון דמהני בה מאמר לפסלה על שאר האשין אבל לא לפטרה מן החליה ולא לטמא לה : (ב) עבד עברי נקנה בכסף . דכתיב מכסף מקנתו מלמד שהא' נקנה בכסף אחרת יקח לו הקימה הכחזב לאחרת מה אחרת כשטר (ו) אף האמה כשטר וילמד עבד עברי מאמה העבריה דכתיב העברי או העבריה מקום עברי לעבריה : בשנים . לכוף שם שנים י"ז חפשי ואפי' היתה שגיטה בתוך שם שנים עובד דכתיב שם שנים יעבוד וכשיגיע פעמים שהוא עובד כשיגיע (ז) : וביובל . אם פגע יובל

הר"ן : (א) ולכתי קניא דליתא מתקדשת ומתוך כגמרא מסוס דקא בני למיתא כסף דילפינן קימה קימה אקרי קניו דכתיב העדה אשר קנה אברהם : בני כו' מנינא למעוטי תי"פיין דלית הואיל וגמירין קדושי עפרון מה הסם בחליפין אף כאן בחליפין . קמ"ל דלא דאשה בפחות מש"פ לא מקנינא נפשה . וחליפין אפי' בפחות מש"פ ולא דבר הכחזב בקוסה דאשה אלא בקנין דמיס בגמ' : וקונה . להיות ברוטת' להנשא לאחר רש"י : בני מנינא למעוטי חליה לא חתי ק"ו מיבמה שאינה יואלה בנישין כו' ת"ל כו' גמרא : בכסף .

ורזר שיהיה לשם קדושין ולפני עדים ותימה על הר"ב והר"ט שלא פ"י ופתי"ט : (ב) איברא דגמרא הכי איתא אבל הר"ב מסיים וכתבו לה משום דה"ה במתקדש' שלא ע"י אביה איירי ועפ"י : (ג) ולאו דוקא אלא נתיי"ם עמה : בדינר . טעמיהו דכ"ס שלא יהו בנות ישראל כהפקר גמ' . ומאלו שיעור דינר שהוא שיעור חסוב : ובשורה . והפעם דכיון שהיא מתרלת בדבר ויחא לה בזה כסף ככסף דמי ואין לר"ך קרא לרבויו . וכמה כו' : הא דלא מפרש כמה הוא דינר משום דדינר הו' יודעים כמה היה לפרושי טפי חו' : האיטלקי . הוא אטליא של יון : בגט כו' : בגמרא ילפינן להו מקראי . (ד) כריליק' לה כגמרא מקרא : בחליצה . יליף ליה כגמרא מקרא : ובמיתת כו' . ק"ו ומה א"ל שהיא כחוק מיתת הבעל מחירתה . יבמה שהיא בללו לא כ"ס כו' (ה) וכ"ה הר"ם ובגמ' אשכחן ע"ע הנמכר לעבד' כו' נמכר לישראל מנלן . א"ק והפרה מלמד שמגרב פרוונה ויואלה (פרש"י) אלמא בכסף נקנה דאי אשכחן מנכרוהו ב"ד הואיל ונמכר בכ"ס ונאמר במכרוהו ב"ד יואל ומנכר יהיה עמך ואינה נקנית בפרוטה מפני שריד לקנותה דמיס שראויים לגרעון כדי שתגרב פרוונה ותאל ואלא ומלתי לו רחיה כו' ובע"פ לא כ' כן . וכו' ה"מ משמע דמיס שראויים לגרעון דקא איתקוש לעברי' : (ו) כלומר קימה קדושין . ולפי זה שטר דאמה גממי הקימה כותב בתוך קניה לי . וכגמרא פליגי בה ור"ם פוסק כמ"ד דכותב כתי קניה לך : (ז) והך קרא במכרוהו ב"ד כתיב אבל במוכר עלמו

עצמה בשתי רכבים . נקנית בכסף בשטר ובביאה . בכסף בש"א בדינר ובשוה דינר ובה"א בפרוטה ובשוה פרוטה וכמה היא פרוטה אחר משמנה באיור האיטלקי . וקונה א"ע בגמ' ובמיתת הבעל . היבמה נקנית בביאה . וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם : (ב) עבד עברי נקנה בכסף ובשטר וקונה א"ע בשנים וביובל ובגרעון כסף . יתירה עליו

אשר קנה אברהם : בני כו' מנינא למעוטי תי"פיין דלית הואיל וגמירין קדושי עפרון מה הסם בחליפין אף כאן בחליפין . קמ"ל דלא דאשה בפחות מש"פ לא מקנינא נפשה . וחליפין אפי' בפחות מש"פ ולא דבר הכחזב בקוסה דאשה אלא בקנין דמיס בגמ' : וקונה . להיות ברוטת' להנשא לאחר רש"י : בני מנינא למעוטי חליה לא חתי ק"ו מיבמה שאינה יואלה בנישין כו' ת"ל כו' גמרא : בכסף .

אשר קנה אברהם : בני כו' מנינא למעוטי תי"פיין דלית הואיל וגמירין קדושי עפרון מה הסם בחליפין אף כאן בחליפין . קמ"ל דלא דאשה בפחות מש"פ לא מקנינא נפשה . וחליפין אפי' בפחות מש"פ ולא דבר הכחזב בקוסה דאשה אלא בקנין דמיס בגמ' : וקונה . להיות ברוטת' להנשא לאחר רש"י : בני מנינא למעוטי חליה לא חתי ק"ו מיבמה שאינה יואלה בנישין כו' ת"ל כו' גמרא : בכסף .

לא קנאה דרמיס מאי מגרעה והוקס עברי לעברי' (א) אשכחן מנכרוהו ב"ד הואיל ונמכר בכ"ס ונאמר במכרוהו ב"ד יואל ומנכר יהיה עמך ואינה נקנית בפרוטה מפני שריד לקנותה דמיס שראויים לגרעון כדי שתגרב פרוונה ותאל ואלא ומלתי לו רחיה כו' ובע"פ לא כ' כן . וכו' ה"מ משמע דמיס שראויים לגרעון דקא איתקוש לעברי' : (ו) כלומר קימה קדושין . ולפי זה שטר דאמה גממי הקימה כותב בתוך קניה לי . וכגמרא פליגי בה ור"ם פוסק כמ"ד דכותב כתי קניה לך : (ז) והך קרא במכרוהו ב"ד כתיב אבל במוכר עלמו

עצמה בשתי רכבים . נקנית בכסף בשטר ובביאה . בכסף בש"א בדינר ובשוה דינר ובה"א בפרוטה ובשוה פרוטה וכמה היא פרוטה אחר משמנה באיור האיטלקי . וקונה א"ע בגמ' ובמיתת הבעל . היבמה נקנית בביאה . וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם : (ב) עבד עברי נקנה בכסף ובשטר וקונה א"ע בשנים וביובל ובגרעון כסף . יתירה עליו

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסמינון . הנרצע נקנה ברציעה וקונה את עצמו ביובר ובמיתת הארון : (ג) עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וקונה את עצמו בכסף ע"י אחרים ובשטר ע"י עצמו ד"ר מאיר . וחכ"א בכסף על ידי עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף משל אחרים

אחרים . דעבר אין לו כלום דאף מציאה וקבלת
מתנה הכל לרבו ואם בא להסדות ע"י עלמו
לרוב להיות הכסף משל אחרים שיחזרו לו ע"מ
שאלו לרבו רשות בו (יד) : (ד) במסירה
בעלים מוכרין (טו)
אוהב ללוקח בלפטר או
בטערה : בהגבהה .

אחרים : (ד) בהמה גסה נקנית
במסירה והדקה בהגבהה . ד"ר
באיר ור' אלעזר . וחכ"א בהמה
דקה נקנית במשיכה : (ה) נכסים
שיש להם אחריות נקנין בכסף
ובשטר

דקה בין בהמה גסה נקנית במשיכה וכ"ש בהגבהה
(טו) ומשיכה קונה במטעם שהוא זויה של
רה"ר ובהאר של שניהם (זו) ומסירה קונה ברה"ר
ובהאר שאלוה של שניהם (יח) והגבהה קונה
בכל פקום וכל מה שדרכו בהגבהה אינו נקנה
אלא בהגבהה (יט) ודב"ה הנקנה במסירה אינו
נקנה במשיכה (כ) וכן דבר הנקנה במשיכה אינו
נקנה במסירה : (ה) נכסים שיש להם
אחריות . היינו קרקעות שהמלוה את חבירו
שומך עליהם לפי שקיימים ועומדים ופירוט
אחריות חזרה שחזר מלוה ענינה (כא) וטורף
אוהב מן הלקוחות נשלל ימלא כלום ללוה :
נקנין בכסף . דכתיב שדות בכסף יקנו (כג)
וה"מ במקום שאין רבילין לכתוב שטר אבל
במקום שרבילין לכתוב שטר לא קנה עד שיכתוב
שטר (כג) . בשטר . שכותב על היידי או
על הפרס שדי נהוגה לך שדי קנויים לך (כד)
ומוכרו לקונה דווקא במתנה נקנה הקרקע בבער
אבל במכירה עד שיהא את הכסף (כה) אל"כ
מוכר שדה מפני רעהו (כו) דנהא קני בעטר
לחויה ומנלן דמקרקעי נקנין בעטר דכתוב וכתוב
בספר ותחום (כו) : ובהחזקה . בגון שחפר בקרקע
מעט

פיוטה בדפחות מש"פ לא מיקרי כסף . ז"י . (כז)
בספר ותחום . אי כתיב יקנו לבער כדקאמרת
ראיה בעלמא הוא גמי : (כג) כיון שרבילין בהוי לא
ועיקר דעתו לקנות על הבער הוא רש"י . ובכל שטר
ראיה (כד) ומיהו כדרבילין בעטר קנין הולת קנייתו
וגשרבילין בעטר ראיה . כשכתב הכתי קנה למפרע
או קאמר ומשכח ליה בקניה . במוכר שדה מפני
מוכר ומשכח עד שמקבל דמים אל"כ דקביל דמים
דלקנייה ליה שטרך ללוקח כי הויי דלא מצי למיהדר
דהא אומר לעיל דהאי קרא לשטר ראיה בעלמא הוא .
ובגמי אלא מהכא ואקם את ספר המקנה .

מאסה : (יד) שמעין מיתה . דסדרת הר"ב
דכ"י כי אמר ע"מ שאין לרבו רשות בו מהני
ולא קנה רבו וא"כ כ"ש אשה שאם אל"כ בן שלא
קנה בעלה שהרי העבר גופו קנוי לרבו ולא כן
האשה לבעלה ועמיהו"ט :
(טו) ל"ד דח"ל
שימכרה מיד לר .
אלא כל שאמרי' במאסו
גמי רר"ן : בהגבהה .
ג"ט דנפקא ליה מתורת
לכוד רש"י ול"ד לערוז
דמ"ו פ"ז דעירובין
דהגבהה טפח גמי לזכות
בו . דשאיני שחופי
מבואות דרבנן לא הריכו קנייה על כך . ור"ת
מפ' דכל הגבהה בטפח קני : (טו) משמע
דמסירה לא . ש"מ דמשיכה עדיפה ממסירה :
(זו) טעמא דמלתא משום דמשיכה היינו שמושך
הדבר בדעתו ואלו רה"ר לאו רשותו הוא שהרי
אין לו רשות להביא שם כליו . ואף דכלל
משיכה מסירה שהרי אל"כ מיד ליד (ומשיכה
לריכה נמי להיות במלות המוכר אל"כ בענינו וכן
דין המסירה) . וכיון שהמסירה קונה ברה"ר
א"כ אפשר שהמשיכה לא תקנה . לאו קושא הוא
דכיון שמשך גמי דעמיה דלא יחסא ליה דלקני
במסירה אלא במשיכה ומשיכה ברה"ר לאו מירי
היא . והא דמסירה לא קני בסמטא ובהאר של
שניהם משום דאפשר דמשיכה . אל"כ כו'
ועמיהו"ט : (יח) היינו כשהמכירי' שלא ברשות
בעל האר דלכ"כ הוי חזר שבו או של שניהם
המניד : (יט) מסיים הר"מ ואפי' שאנו אומרים
בו דנקנה במשיכה . ומ"מ יא' מן הכלל בהמה
דקה משום דמסרבה ועמיהו"ט : (כ) לא ידעתי
טעם הדבר דודאי דמשיכה דעדיפה ממסירה
כמ"מ מהני בדבר הנקנה במסירה דגריעה
מיניה : (כא) וכלו' שחזר לאחור ולי' העורן
ואחריהך תלכך באש (יחזקאל כ"ג) : חרגום
ושפר ארעך תחוקר כגורא . בכסף . שזהו
אוימא עד דליכא שטר דכתיב וכתוב
שטר קני . (כג) כיון שרבילין בהוי לא
ועיקר דעתו לקנות על הבער הוא רש"י . ובכל שטר
ראיה (כד) ומיהו כדרבילין בעטר קנין הולת קנייתו
וגשרבילין בעטר ראיה . כשכתב הכתי קנה למפרע
או קאמר ומשכח ליה בקניה . במוכר שדה מפני
מוכר ומשכח עד שמקבל דמים אל"כ דקביל דמים
דלקנייה ליה שטרך ללוקח כי הויי דלא מצי למיהדר
דהא אומר לעיל דהאי קרא לשטר ראיה בעלמא הוא .
ובגמי אלא מהכא ואקם את ספר המקנה .

פירש"י אלמא יש קנין אף בספר לכדו : (כח)
וסייר קניין חליפין : (כט) וכ"כ הר"מ ותימא
דבע"כ פ"ד דכ"ט מפרשים ד"ח מעות קונות
וחלמים תקנו משיכה כו' ובגמרא . סתמא דגמי'
קאמר דכתיב קנה מיד
כו' . והדר אמרינן לר"י
דאמר ד"ח מעות קונות
מאל"כ תנא תקתי
דרבנן קתי : במשיכה .
לא אהא למעוטי אלא
קניין דנכסים ש"ס להן
אחריות דהיינו בטק
שטר וזקנה . אבל חס"כ
דנקנין במסירה והגבהה
ונקט משיכה משום דרוב
קניית מטלטלין במשיכה
כו' הר"ן ועמיהו"ט
ע"מ מפקינן בגמי' דלא
בעינו לבזוין ומנחין
בקרע : (כ) וא"כ
דסוטה איסורא ילפינן
מינה למינוח . ובק"ו

ובשטר ובחוקה . ושאין להן אחריות
אין נקנין אלא במשיכה . נכסים
שאין להם אחריות נקנין עם נכסים
שיש להם אחריות . בכסף ובשטר
ובחוקה וזוקקין (נכסים שאין להם
אחריות) את הנכסים שיש להם
אחריות לישבע עדיהן : (ו) כל
הנעשה דמים באחר כיון שזכה זה
נתחייב זה בחליפיו . כיצד החליף
שור בפרה או המור בשור . כיון
שזכה זה נתחייב זה בחליפיו .
רשות הגבוה בכסף רשות ההדיוט
בגמי ל"ג
בחוקה

מעט או נעל גדר ופרך (כח) כל שהוא צפני
המוכר ואם היה שלל צפניו לרוב שואמר לו לך
חוק וקני ומנלן שקרקע נקנה בחוקה דכתיב
וירשסו אותה וישבתם בה צונה ירשסו בישיבה .
וישאין להם אחריות אין
נקנין אלא במשיכה :
דכתיב או קנה מיד
עמישך דבר שאפשר לתמו
מיד ליד (כט) אינו
נקנה אלא בנתינת מיד
לד : נקנין עם נכסים.
אם מוכר מטלטלין עם
הקרקע כיון שקנה לוקח
את הקרקע באמר
משלש קנינים הללו נקני
מטלטלין עמה והוא
שואמר לו קנה (ה"י)
אבז קרקע ונפקא לן
מקרא דכתיב דבזרי
הימים (ב כא ג) וימן להם
אזיבה שמחנות רבות לבער
ולוזה ולמגדנות עם

עדים בלירות : וזוקקין . נכסים הללו שאין
להם אחריות כו' . א"כ רחוק נכדעין על
הקרקעות היכא דטענו מטלטלין וקרקעות וכתחייב
לישבוע על המטלטלין זוקקין המטלטלין
את הקרקעות לישבע עליהם ע"י גלגול שבועה
ולמדנו בגלגול שבועה מסוטה דכתיב ואמרה האשה
אמן אמן אמן מאיש זה אמן מאיש אחר אמן
שלא שטייה ארוסה אמן שלא שטייה נשואי'
שומרת יבם וכו' (ל) : (ו) כל הנעשה
דמים באחר . מפרש בגמרא כל הנשום דמים
באחר כל דבר שאם בא לתמו באחר לרוב לשומו
דהיינו כל מטלטלין בר ממטבע : כיון שזכה
זה . כלומר כיון שמשך האי' נתחייב האחר
בחליפיו בכל מקום שהם אס מתו או אבדו ואף
ע"פ שלא משך לפי שבמשיכה המוכר את הסודר
(לא) או את החפץ נקנה המקח ללוקח בכל
מקום שהוא וא"כ שאין בחפץ שקונים בו שזה
פרטה ובכלל שלא יהיה מטבע או פירות שאנו
אין קניין בהם וכל הדברים נקני' בחליפין מטלטלין
עבדים וקרקעות חוץ מהמטבע שאינו נקנה
בחליפין משום דדעתיה דליגס אלוותא דמטבע
לא על גופיה ולוותא עבידא דבעלה (לג) לפיכך
אם לקח אדם מטבע בלא משקל ובלא מנין
ואמר אלו חליפין שדי פלוניא או עבד פלוניא או חפץ פלוניא
דהא גלי דעתיה דלאו אלוותא קפיד הואיל ולא שקל ולא מנה
ואין שום דרך שיועיל בקניית
המטבע היכא דליטא בעינא אלא להקנותו אבז קרקע : רשות
הגבוה בכסף . גובר שתכן מעות
בזהמה

המים (ג) : וכל שאינו עושה מצוה אחת... הכותש עונותיו מרובין ומכוסיו ואינו עושה מלוא אחת שיהיה מהלך זכאי ומצוה סייב אלף נשאר עונותיו מרובין (נ) : ולא בדרך ארץ שאין משאו ומתנו כצנח עם הכרות : אינו מן הישוב : אינו מושל לישבו של עולם והוי מושבו מושב ללים (נ) : ופסול לעדות (ס) :

הארץ וכל שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין לו ימיו ואינו נוחל את הארץ כל שישנו במקרא במשנה ובררך ארץ לא במהרה היא חושא שנא' והחוש המשולש לא במהרה ינתק' וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ אינו מן הישוב :

עושה מצוה יחידה (יג) וכו' הר"מ . ונראה צעני שזכרונו לפרש כן וע"ב דקטין דוקי אהרבי דמרישא דפי' מצוה אי יתירא כדמפי' ב"מ' שמעין דבעין מרובה בזכות והשחא מפרישין דלא צעין אלף מצוה על מצוה . לפי שמקוין ב"מ' (ד"י) ציננים כו' בה"א ורב חסד מנהי כלפי חסד . וברישא דמפרשין מצוה אי יתירה אף על פי שמצוה כו' סגיא לפי שהק"ה מנהי כלפי חסד . מ"מ עדיף לרוב מרובה בזכותיו לני שהו ציננוי אלף שב"י חסד נעשה כצדקה . וכלפי הו אמרו בגמ' הרישא מייירי ביהמיה מעוה דבה מטיבין כו' ע"פ שורש הדין . אבל כפיח דמין אין מטיבין ע"כ בשמכותיו מרובין דהא אפי' אין לו יתירה נמי מטיבין לו מנהי חסד כדאמין :

(נ) ופרש"י שזו מצוה אחת מאלו צנע יתבסק אס לא כלליות : (ס) דכיון שאינו מן הישוב אין מקפיד על עולמו ואין לו צנע פנים . רש"י :

גמרא קדושין דף כט ע"א הלכה ה כלל כלי החיצונות דמלכות דבריאה השתפא

תנינא להא דתנו רבנן האב חייב בכנו למולו ולפרותו וללמדו תורה ולהשיאו אשה וללמדו אומנות ו"א אף להשיאו במים רבי יהודה אומר כל שאינו מלמד את בנו אומנות מלמדו ליסמות ליסמות ס"ד אלא כאלו מלמדו ליסמות : למולו מנ"ל דכתיב וימל אברהם את יצחק בנו והיבא רלא מהלוח אבוח מחייביו בי דינא לממהליה דכתיב המול לכם כל זכר והיבא רלא מהלו בי דינא מחייב איהו לממהל נפשיה דכתיב וערל זכר אשר לא ימול בשר ערלתו ונכרתה . לפדותו מגא לן דכתיב כל בכור בניך תפדה והיבא רלא פרקיה אבוח מחייב הוה למפרק נפשיה דכתיב פדה תפדה : ללמדו תורה מגא לן כתיב ולמדתם אותם את בניכם והיבא רלא אנמרי' אבוח מחייב איהו למגמר נפשיה דכתיב ולמדתם להשיאו אשה מנ"ל דאמר חוקי' אמר'הא ראה חיים עם אשה אשר אהבת אם אשה ממש היא כשם שחייב להשיאו כך חייב ללמדו אומנות ואם תורה הוה כשם שחייב ללמדו תורה כך חייב ללמדו אומנות .

רש"י

וכפרות . ה' ג' געוים אס כבוד הוה : אף לכשויו כבוד . שמא יפרוש כפשיה ותבטע ויסתכן אס אין יודע לטע : ליסמות ס"ד . הלל וסב ולא למדו כלום : כללו תלמוד ליסמות . דכיון דלן לו אומנות וחסר

לחמו ינך בפרש דרכי וילפעס את הכרות : מחייב איכו . לכשיגול לפדות את עולמו כשהו' כבוד ולא פרלו חכיו : דכתיב ולמדתם . קרא אחריכא הוה ולמדתם אותם ומרתם לעשותם :

ויש אומרים אף להשיאו בנהר מאי מעמא חיותיה הוה רבי יהודה אומר וכו' מאי בנייהו איכא בנייהו דאגמריה עסקא :

זוהר קדושים דף פא ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

אי"ש חמו ואביו תיראו ר"ש אמר כתיב (ל"ג סתם) ואתם סדבקים בה' וגו' וזכאין אינון ישראל דמתדבקן ביה בקב"ס אינון ולא אומין פע"ז ובגין דאינון מתדבקן ביה בקב"ס כלא אתדבקו כחד דח ברה . ת"ח צעמא דכ"ג מקדש לתחא כגון חברי' דמקדשי גרמי'ו משבת לשבת צעמא דרשוה אשתכח וברכת' אודמנס . כדיו מתדבקן כלשו כחד נפשא דשבת וגופ' דאודמן צעמא : וע"ד כתיב איש חמו ואביו תיראו דאינון זוגא חד צנופא בהסיו סעמא לאתקדשא . ואת שבתותי תשמעו אינון מודמני לנפשא בהסוא גופא : וע"ד ואת שבתותי תשמעו הוי . ד"ח ואת שבתותי תשמעו תרי' ד"ח ואת שבתותי תשמעו לאוסרי' לאינון דמחכאן לווגייסו משבת לשבת והא חוקית' . כמא דכתיב למריסוס אשר ישמרו את שבתותי . מאן מריסוס חלין אינון חברי'א דממרסון גרמי'ו כל שחר יומין צבין למעלי באוריייתא ואינון מחכאן משבת לשבת . ה"ס"ד אשר ישמרו את שבתותי . כ"ח ואביו שמר את הדבר ובג"כ ואת שבתותי תשמעו איש חמו ואביו תיראו דח גיפא ואת שבתותי תשמעו דח נפשא וכלא אתדבק דח ברה . זכאס חילקיסון דישראל :

מוסר יוסף להק הלכה פסוקה

משער קדוש לר"י דף ה ע"ב

תאות הכריקין מן ההלכות להפיק רגון מהכס וסוף כסה ורגו כחיים סקי'ים והאחתיסוספור הגול כולל את הכעומות עכין שנאמר חיים כ'לוגו ונאמר ה' אליהם לנאות הצינו הכר פינך ונוטעם ונאמר זיל אין לנו אלף החרת פינך והוא ענין הרגון וכבר הקדמו נצארו זה על ק תראה כפלת דור בעת השנאה אחרי שאמר סרב כבסי מעוני ומחמאחי טכרי התפלל עוד על הרגון להיות רגון חסי'ת זו כקדם השחא ואמר ולי תשליכני מלפיך ורוב קדש אל תפק ממנו : אהרי כן התפלל ואמר הטיבס לי שזו יטער שיהי נמי הטס וישנו מלויס אתו ושתלל עליו רוח חליס כלש כתהלס . אחרי כן אמר ורוח נדיבס תסתכני פרוס סיה קעמתי מפני פשעי' ואני ראוי לנסוך ולתולת על ורע קדשך ויס כאלת עין תשאלני חלוי כחלי להיות נלהס ורלוי כירק קדס לכל כרוח נדיבס תסתכני כי אין קך לדבקך וכו' . אך נבא רוח כחפרון בית כמו דגן ומרוד מתכחו וכענין הוה אמר הטיב ע"ס ארפס משונסת אוכס נדבס ענין אוכס נדבס כענין מה שאמר דוד תסתכני ועוד ותפלל בעל השוכס אל כי תחיד שיעורכו אל השוכס כמו שנאמר הטיבני ואשוכס כי אתה ה' אלטי :

(א) כשנישאר אים אשה בין בתולה בין בעולה בין גדולה בין קטנה אחת בת ישראל ואחת הגויות או המשוחרות יחייב לה בעשרה דברים ויוצא באיבעה דברים : (ב) יתעשרה שלשה שתי מן הזורה ואלי הן שארה : כשיח' ועונתה' שארה אלו מוניתיה : כשזוה כשישעו' עונתה לבא עליה בדרך כל הארץ' ותשבעה מבריי סוסיים וכולן תנאו בית דין הם' האחד מהם עיקר כעובה' והשאר הם הנקראין תנאי כעובה ואלי הן לראותה אם תהיה ולשדותה אם נשבת' לקיברה אם טיה' ולהיות נוינת מן נכסיו' יושבת כפיצו אחר מיהו כל זמן אלמנותה' ולהיות כעוניה כפיני מיונות מנכסיו אחרי מיתה עד שתתאכסנה' ולהיות בניה הוכיים ממנה יורשין כעובתה יותר על חלקם בירושה שעס אחיהם : (ג) והאריבעה שויבה בהן כילם מבריי סוסיים ואלי הם' להיות טעשה ידתי שלו' ולהיות מצאנעה שלו' ושיהיה אוכל כל מרות נסויה כחיה' ואם טיה כחייו ירשה' והיא קידם לכל אים בירושה : ועוד תתקן חמסיס שיהיו מעשה ידי האשה כגנ' מוניתיה' (ד)וינת כנגד אכילת מרות נכסיה' וקבייתה כנגד ירושה לכתובתה לשיכך אם אשה האשה אינו נוינת ואינו עישה שומעין לה ואין מוסי' איתה אבל אם אמר הבעל איני זקך ואינו נוטל כלום מטעשה יודך אין שומעין לו שפאל לא יושבך לת'מעשה ידי' לכו נתייה ופני הקנה זו יחשבו המוונות מתנאי הכתובה : (ה) כל הדברים האלה אע"פ שלא נכתבו בשאר הכתובות ואפילו לא נכתבו כת בה אלא נשא פיהם כיון שנישאו ובה כדי דברים' שלו וזכתה האשה בעשרה דברים שלה ואין צריכין לפרש :

תיבול קורצין בעמך לא תקום על דמא דחברך אנא יי
 ב לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא
 תשא עליו חטא : ב לא תשני ית אחיך בלבבך אוכחא תוכח ית
 חברך ולא תקבל על דליה חובא : ג לא תקם ולא תטר את
 בני עמך ואהבת לרעה כמוך אני יהוה : ד לא תקום ולא תטר
 דבבו לבני עמך ותרחמיה לחברך פותך אנא יי : ד את חקתי
 תשמרו בהמתך לא תרביע בלאים שדך לא תזרע בלאים ובגד
 בלאים שעמנו לא יערה עליך : ד ית קימי תטרון בעירך לא תרביב
 עירובין חקך לא תזרע עירובין ולבוש עירובין שעמנו לא יסק
 ערך : ה ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע והוא שפחה נחרפת
 לאיש והפרה לא נפדתה או הפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא
 יומתו בילא הפשה : ה וגבר ארי ישכוב ית אתתא שכבת זרעא
 והיא אמא אחידא לגבר ואתפרקא לא אתפרקת בכספא או
 חירותא לא אתיהיבת לה בשטר בקורתא תהי בה לא ימותין ארי
 לא אתחררת : ו והביא את אשמו ליהוה ארפתה אהל מועד איל
 אשם : ו וייתי ית אשמיה קדם יי לתרע משכן ומנא דכרא לאשמא :

נביאים יחזקאל ב

להמשיך מנ"ה ד"ח צבאות נפש צ צבא צבאו צבאות רוח יסוה נשמי דלנח אדני נשמה
 דסוד יהוה סוה יסוה דלנח יהוה סוה יסודי דסוד אל סס ב"ן שנעשים :

א ותחס עיני עליהם משחתם ולא עשיתי אותם כדה במדבר :
 א וחם מימרי עליהון מלחברותיהון ולא עבדית עמהון
 נמירא במדברא : ב ואמר אר בניהם במדבר בחקי אבותיכם אל-
 תלכו ואת משפטיהם אל תשמרו ובגדוליהם אל תטמאו : ג ואמרית
 לבניהון במדברא בגזירת אבהתכון לא תהכון וית גמוסיהון לא
 תטרון ופולחן טעותיהון לא תסתאבון : ד אני יהוה אלהיכם
 בחקותי לכו ואת משפטי שמרו ועשו אותם : ג אנא יי אלהכון
 בקימי הליכו וית דיני טרו ועבדו יתהון : ד ואת שבתותי קדשו

מצודת דוד

והיו
 (ה) ותחס עיני ר"ל חף כלים היו חייבים לכל עיני חסם
 שבוים אל החיך : בחקי אבותיכם : שדלו חלכם אשר
 לא לוח סו : (א) חיו כי חלביכם ולכן טעמו חלי לכו
 בחוקתי ומשפטי שמרו בכללכם ועשו אותם :

והיו לאות ביני ובניכם לדעת כי אני יהוה אלהיכם : ד וית יומי
 שביא דיני כדישו ויהון לאת בין מימרי ובניכון למידע ארי אנא
 יי אלהכון : ה וימדו כי הבנים בחקותי לא הלכו ואת משפטי לא
 שמרו לעשות אותם אשר יעשה אותם האדם וחי בהם את
 שבתותי חללו ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות אפי כס במדבר :
 ה וסריכו על מימרי בניא בקימי לא יהליכו וית דיני לא נטרו למעבד
 יתהון דאם יעבד יתהון אנשא ויהי בהון בחיי עלמא ית יומי
 שביא דיני אחילו ואמרית למשפך חמתי עליהון דיחוד רוגזי בהון
 במדברא : ו והשיבתי את ידי ואעש למען שמי לבלתי החל לעיני
 הגוים אשר הוצאתי אותם לעיניהם : ו ואתיב ית מחת גבורתי
 ועבדית בדיד שמי בדיד דלא יתחל לעיני עממיא דאפקית
 יתהון לעיניהון :

מצודות דוד

וכו לאות : למען יסו לאות : (ה) וימדו וכו' : סס
 הכללים לנעל פטור וקרת ועדתו : (י) וסיונותי חס דיני
 כשנתי ירו מלכות כס :

כתובים משלי כו

להמשיך מנ"ה ד"ח צבאות נפש צ צבא צבאו צבאות רוח יסוה נשמי דלנח אדני נשמה
 דסוד יהוה סוה יסוה דלנח יהוה סוה יסודי דסוד אל סס ב"ן שנעשים :

א אל תתהלל ביום מחר כי לא תדע מה ילד יום : א לא תשתבחהר
 ביוםא דלמחר דלא ידעת מנא יליד יומא : ב יהללה זר ולא
 פיך נכרי ואר שפתיה : ב נשבחנהר חילוני ולא פומך נוכראה ולא
 שפותך : ג כבד אבן ונטל החול וכעס אויל כבד משניהם : ג יקרא
 כיפא ונטול חרא ורוגזיה דשמיא יקיר מן תרויהון : ד אכוריות
 חמה ושטף אר ומי יעמד לפני קנאה : ד גבוריותא היא חיותא
 וחיפא היא רוגזא ומנו קאם קדם קנאתא : ה טובה תוכחת מגלה

מצודות דוד

אל תתהלל : עכשיו דבבר טעמד ליום מחר : לא תדע
 כיום מחר כי לא תדע מה דבר יקרה כי סן יקרה דבר
 משא : וכעס : סהאיל מנעיס להקבים : ומי יעמוד לפני
 (א) כבוד : כנס האבן יש לה כבוד רב ונס החול משלה רב חמס כעס האויל כבד לשאת ולסבול ויהר משי חלו
 כי מחסרון הדעת ירבה לנעום : (ד) חמיות : חמס מביא לידי חמירות : והאף שיח לעטוף ולאבד ומלכני בעל
 קנאה מי יוכל לעמוד ולבתקיים כי קסם היא עוד יותר מהחמה והאף כי בעל הקנאה יבחר ברע כשהיס גסלוולתו
 משיבחר הטוב לו ולולתו : (ה) תוכחת מגולה : חף המוכיח כפרסום ומכיל למוכח מ"ת טובה היא חס בלם מהכנס

מֵאַהֲבָה מִסִּתְרָת : ה' שְׂבֵתָא מְכַסְנֵנּוּתָא דַּמְגְלִיא מִן רַחֲמוּתָא
דַּמְשִׁיא : ו' נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוּרְבַּי וְנִעְתְּרוּת נִשְׁיָקוּת שׁוּנָא :
ו' שְׁפִירָן אֲנִין פּוֹרְעֵתִיה דְרַחֲמָא וּבִישָׁן נִישְׁקֵתָא דַּסְנָאָה :

מצודות דוד

המסודרת בלב המוכנה וכוונתו ליישר דרכי המוכנה ולא לקמור (1) נאמנים. האהבה הפועל לאהבה למען יישר לבת הים הפלעים הכס נאמנים כמה כי עשו שליחותם. והועילו לה כי בעבור ייטיב דרכו אל מן השוכה אלפי הנשיקות מרובות כמה וכמה למען הואיל ואין בהם תועלת.

רשימי

קנאתו של מקום : ונעדרות : למן גודל כמו העתרתם עלי דכריס :

ברטנורה משנה ב"ב פרק י עיקר תוי"ט

פרה י גמ פשוט שטר פשוט כעין שלנו (6) ואלו הכפילות כל כפל בפ"ע. ונראה מנחוך שאין חמורים ונקודתים וכל שטר קרוי גט : עדיו מתוכו * מצפנים כעין שאנו נושים : מקושר מאחוריו * כתב שטה אחת או שתיים ובורן על החלק ומפר ועד אחר חותם על הכרך מצדון (4) וחזר וכתב שני שטין או יותר מצפנים ובורן על החלק וחותם עד שני על הכרך מצדון וכן עד שלישי וחסון רבן גט מקושר משום כהניסקרדיסיהווכותים גט פתוח לנשותיהם ומתחריטם ולא היו יכולים להחזירם והתקינו להם גט מקושר שאינו נוח לכתוב מהרה שמה צדק כד יתפייס וכסס שתקנו מקושר בגט כך תקנו בשאר שטרות שלא חלקו חכמים : שניהם פסודין * שלא נעשו כתיקון חכמים : שיכול לעשותו פשוט * שאם יקרה התפירות ופתח השטר יהיה פשוט : רבן שמעון בן גמליאל אומר הכל במנהג המדינה * פלוגתא דת"ק ורבן שמעון בן גמליאל באחור דנהיגי בפשוט ובמקושר ואמר ליה עבד לי מקושר ואזיל ועבד ליה פשוט או פשוט ועבד ליה מקושר ת"ק סבר מקפיד קפיד ופסול ורשב"ג סבר הואיל ומנהג המדינה בתרווייהו לא קפיד וכשר והלכה כת"ק : (ב) פשוט שכתוב בו עד א' * ה"ק כסס שפשוט שכתב בו עד א' פסול מדאורייתא כך מקושר שכתב בו שני עדים פסול מדאורייתא (3) : אין לו ארא כ' * ואע"ג דזוהים מאה כ"ה סלעין הן יד בעל השטר על התחמוה והכי מפרשין ליה לשטר מאה זוהים גרועים שאינם שוין אלא עשרים סלעים : אין לו ארא מנה * כ"ה סלעים דהכי מפרשין * לשטר מאה זוהין דאינון תלתין סלעים קלים וגרועים שהן כ"ה מן הטובים : ונמחק

למאי לריבי ומ"ה הטור כ' מצטב פלוני דאינון : ונמחק * שנמחק מנין שנכתב אחריו : ומלמטה דחתתון. ולמה אין הולכין אחר הפסוק שצטביהם לפי שאין האחד תלוי בצבירו כמו צבוח כזו מאה דאינון כו' הר"מ : (ג) שאין למדין משטה אחרונה מפני שאין העדים יכולין לקרב חמומתן ויכול אחד לייקף ולהסויף בנתים שטה אחת גמ' ולאפקועי מצטביהם למדין. והאי ובלבד כו' לא קאי אלא אמלמטה מנה ולמטה מאתים כ"י : שאין כו' ולא חיישי' שמא לא יתנה לה עד לאחר זמן ויבא לחפות עליה או חסרוף הוא שלא כדון פירו' נכסי' שמכר בעלה בין כתיבה לכתובה שהרי כל אשה לריבי להביא דאיה אימתא מתי' ביטא ליה הר"מ ועתוי"ט :

דאינון ונמחק אין פחות משתיים

כסף סלעין דאינון ונמחק אין פחות משנים דרכונות דאינון ונמחק אין פחות משתיים * כתוב בו מלמעלה מנה ומלמטה מאתים * מלמעלה מאתים ומלמטה מנה הכל הולך אחר התחתון אם כן למה כותבים את העליון שאם תמחק את אחת מן התחתון ילמד מן העליון :

ג) כותבין גט לאיש אף על פי שאין אשתו עמו

והשובר לאשה אף על פי שאין בעלה עמה ובלבד שיהא מכיר * והבעל נותן שכר * כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו ואין כותבין למלוה עד שיהא לוה עמו והלוה נותן שכר * כותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו * ואין כותבין ללוקח עד שיהא מוכר עמו והלוקח נותן שכר

ה) גמ' דחששו שמא

תעריס ותמן טובר זה ליד איש ששמו כסס בעלי העסקא הוא נותן כל השטר לקופר (1) : ותפסיד כתובת אשתו אבל כשמכירין שניהם לא

חשו כולי האי שמא יש עוד איש ואשה ששמותם כמות אלו שלפניו אבל במלוה ומכר א"ל להכיר שניהם דב' יוסף בן שמעון אין מויליין עליהם שט"ח וכ"ש שטר מכר ה"מ. וכלומר משא"כ טובר דיכול לפטור עצמו מאיזה יב"ש שיראה : שכר. הגט דכתיב וכתב ונתן ושכר השובר דזכותו הוא דלא תהדר ותגבה כמותה זימנא אחריתא הר"מ ועתוי"ט : ללוה. ויחישו שמה כתב ללות בתיקן ולא ליה עד חשתי ואחא למטרף לקוחות שלא כדון. א"ר חסי בשטר אקנייתא דהא שיעבד נפשיה אבדי אמר עדיו בחמומו זיין בו גמ' : ואין כו' * ואף אם בא מלוה לעדים וא"ל אני מלוה לפלוני מנה כתבו השטר ויהיה בידכם ואם יבא ליה היום ויאמר לכם כי כן הוא האמת שקנו ממנו ותחטבו לי ואם אין תקיעתו אע"פ אין כותבין לפי שצטבת כתיבה הוא שקר ויש לחוש אולי חמרים הוא המגיד וכו' קפידא בחתימה היא כ"י : (1) משום דמקבל העסקא הוא המבקש ורוגה בעסקא יותר מן הנותן והומיא דאריסות כו' לקמן : אע"פ כו'. לפי שאינו מפסיד ללוקח שכתביה השטר אין מחייב ללוקח ליתן מעות שלא מדעתו כדון דכותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו פשיטא שיכול לומר שלא מדעתו נכתב השטר טור ועתוי"ט : דלוקח. ואע"פ שקנו מן המוכר שהקנה לפלוני שלא בפני הלוקח ובה הלוקח שיכתבו לו השטר אין כותבין דלא אמרו' סתם קנין לכתיבה עומד שלא בפניו דמכ"י ולהפוסק דעומד לכתיבה אפילו שלא בפניו י"ל כמ"ש גבי מלוה (לעיל ד"ה ואין) : והלוקח כו'. פשיטא ל"ל במוכר שדהו

(ד) שמרי אריסות היורד לקרקע לעבדה
ושמרה למחלה לשלים ולרביע : קבנות ככך
וכן בורין לשנה בין עשה בין לא עשה :
שמרי בירורין זה בורר לו אחר שידון לו
זה בורר לו אחר וכתבין

פלוני וטענותיו כך וכך
כדי שלא יהו חזרים
ועושים : וכתבם ב' :
לכל אחד מצעלי דינים
שטר בפני עצמו סתיה
טענותיו סדורים כו'
ואין הלפה כרשב"ג
אלא בשטר א' כותבין
טענות של שני צעלי
דינים ושפלוני בירר פלוני
דין שידוןלו ופלוני בירר
פלוני דין אחר שידון
לו : (ה) והשליש
את שמרו המלוה
והלוה מסרו השטר ביד
שלים שטורה היה להם
לכתוב שובר וסמכו על
השלים : דבי יוסי
אומר יתן דסבירא
ליה אסמכתא קניא
המבטיח לחברו דבר על
מנת שיפעה לו דבר
לעמוד וסומך בלבו בשעת
התנאי שיוכל לקיים
וכשיגיע הזמן אינו יכול
לקיים זו קרויה אסמכתא
ולדברי ר"י קניא ולענין
פסק הלכה אסמכתא לא

שדרו מפני רעתה גמי' פר"ש מוס גדול שבה
כו' סד"א דהנאה דיריה הוא כו' קמ"ל כדאמרי
אינשי זכנת קנית זבין אובד : אירוסין שטרי
פסיקתא כמה אתה נותן לבדך כך וכך כו' גמי' :
ונשואין כחובה :
שניהם : אבי חסן ואבי
כלה ר"ש : והחתן כו' .
שטרי הוא קונה וגם
מרוח שקבלת מדות
האשה הכ"י ובגמ' פ"טא.
ל"ג דאפי" (התמן) אורבא
מרבין דיתא ליה לחמורה
ולקרויה להשאית בתו
לח"ס וסד"א שמתו יתן
כל השטר . וכתב כ"י
דמתני' כשכתבו הכל
בשטר א' אבל אם כתבו
לכ"א בפ"ע כ"א פורע
שלו : והמקבל כו' .
פ"טא ל"ג בצורה שרריך
להודיע שנה או שנתים
ואין ריוח עשה למקבל :
ושניהם כו' . בשטרי
ברורין . ר"ש וכ"ל בר"ע
דלא קאי אעשה כ"ד :
שניהם כו' שני העדים
כותבין שני שטרות ר"ש :
לזה כו' משום דאמר
ליה לא יתא לי דתתוי
זכותך בני זכותי דרעית
עלי כאר"א ארנא .
שתפוש כל עילה בזכותי
זרואתך איתו כו' גמי'
וק' מ"ט דרבנן . ומי'

המפ' כגון שחברו א"ל ישמור השטר בידך
וכשאתרך תראה לי ה"מ ועמ"ט : וא"ל
לשלים כ"י : ב"ד . דאלת"ה אין עדותן מועלת
לעשות שטר דהוי מפיסה ולא מפי כחם אבל
עד מפני עד לא הוי כמ"ש כ"י דעל עיקר הכתב
הם מעידים ולא על המנה וזו עדות גמורה
וקיים גמור הוא והרי הוא כאלו העדות נכתבו
לנו שהיה לפלוני שטר מכר או שטר מתנה .
כ"י : איש כו' : כל זה כותבין המקיימין וכתב
כותבין את שמותן בסוף כ"י ועמ"ט : שומר .
ומשום כן לא ראו לתקן דלכתוב פרעון ביני
שתי' ואם נמצא מתקן עם שיפסול השטר .
משום דשובר בעלמא יהא צריך לשמורו כו' רשב"ן
ס"י

קניא אלא א"כ קנו מידו בצ"ד תשוב והתפיש
זכותיו בזהו צ"ד שמסר שטרותיו וראיותיו ואמר
אי לא אסינא מתאן ועד לי יוס יבטלו זכותי
ורכותי מפי"ש של ב"ד שבקואים ויודעים דיני
אסמכתא נקראים ב"ד תשוב לענין זה אבל רמב"ם
אומר שאין ב"ד תשוב אלא ב"ד הסמוך בא"י :
(י) מי שמחק שמר חובו ויש עדים שראו
כשמתקן מעצמו או נשטטט כ"י מים : מעמיד
עליו עדים . שידעו מאימתי נכתב ומה היה
כתוב בו והן עושין לו קיום בפני ב"ד וכותבין לו
כל מה שהיה כתוב בזהו שטר : יחליף .
יקרע אותו שטר ויכתבו לו אחר כפי החשבון
ההשאר : נמצא זה . הלוח לריך לשמור שוברו

ס"י ק' : (י) דעבד ליה לאוס מלוה גמי' ולא
דוקא ליה אלא ה"ה בכל מוכר כמו כחובה וכן
שטרי מתקן תו' : (ח) רש"י ע"פ אגור חקנה
וכן מפ' הר"ב בעצמו כפ"ק ועשה מ"ל עשו
דדי בתוליהו (י) וקאל

כ"ג שהוא לי מיעוד
וכתיסה ועמ"ט : (ט)
ולאז"י דכל שטר כותבין
ללוה בלא מלוה אין
מוציאין שמה כתב ללוה
ולא ללוה ומוציאו על
השני ואומר שהוא ללוה
ממנו כדאיתא גמי' בגמ'
נמצא כו' ללוה (שובר
ר"ש) שטרן של יב"ש
על פרוע גמי' : (י)
ארוס כהרגמן : כהן .
ולריבין העדים לידע אם
כהן הוא הואיל וכותבין
כן כדי להכירו אפי"ג
דבלא"ה אין מדקדקים
שידי השטר על זה דלא
מסרי אלא על מנה
שכסטר תו' : רבנו :
מלוה בשעת מיתתו
ר"ש , וא"י כו' . והלוה
האמיני ולא המזרתי
שטר ואינו רואה ליענש
ר"ש : ערב : כההוא
הנאה דהא מהימן ליה
בגמ'

נמצא זה צריך להיות שומר שוברו
מן העכברים א"ל רבי יוסי כך יפה
לו ולא יורע כחו של זה : (ז) שני
אחין אחד עני ואחד עשיר והניח
להן אביהן מרחץ ובית הבר עשאן
לשכר השכר לאמצע . עשאן
לעצמו הרי עשיר אומר לעני קח
לך עבדים וירחצו במרחץ קח לך
זתים ובא ועשם בבית הבר .
שנים שהיו בעיר אחת . שם אחד
יוסף בן שמעון . ושם אחד יוסף
בן שמעון אין יכולין להוציא שט"ח
זע"ז ולא אחד יכול להוציא עליהם
שט"ח . נמצא לאחד בין שטרותיו
שמרו של יוסף בן שמעון פרוע .
שטרות שניהן פרועין . כיצד יעשו
ישלשו ואם היו משולשים יכתבו
סימן ואם היו מסומנין יכתבו כהן .
האומר לבנו שטר בין שטרותי
פרוע ואינו יודע איזהו שטרות
כולן פרועין נמצא לאחד שם
שנים הגדול פרוע והקטן אינו
פרוע . המלוה את חבירו ע"י ערב לא יפרע מן הערב
ואם אמר ע"מ שאפרע ממי שארצה יפרע מן הערב
רשב"ג אומר אם יש נכסים ללוה בין כדובין כך לא
יפרע מן הערב . וכן היה רשב"ג אומר הערב לאשה
בכתובתה

ללוה אחד עם שתי שטרות משתי הלואות שוה ממנו : הקטן אינו פרוע דשטר אחד בין שטרותיו .
קאמר ולא שנים : לא יפרע מן הערב החרה . עד שיכתוב את הלוה בדין ויחייבו אותו צ"ד ואם
אין לו מה לשלם אז יפרע מן הערב : רשב"ג אומר אם יש נכסים ללוה רצא יפרע מן
הערב . לאו מכלל דת"ק סבר אפי" יש נכסים ללוה יפרע מן הערב אלא מתניחין סבורי
מסכרא והכי קמי המלוה אם חבירו ע"י ערב לא יפרע מן הערב ואם אמר על מנת שאפרע
ממי שארצה יפרע מן הערב כד"ל בשאין נכסי'

ללוה (יא) אכל יש נכסים ללוה לא יפרע מן הערב וקבלן אף ע"פ שיש נכסים ללוה יפרע מן קבלן רש"י אומר אחד ערב ואחד קבלן אם יש נכסים ללוה לא יפרע מהן ואין הלכה כרשב"י ערב הוא שאומר מן לו ואני ערב קבלן הוא שאומר מן לו ואני נשואן לך (יב) :

בכתובתה והיה בעלה מגרשה ידירני הנאה שמא יעשה קנוניא על נכסים של זה ויחזיר את אשתו :

(ח) המלוה את חבירו בשטר גובה מנכסים משועבדים על ידי עדים גובה מנכסים בני חורין :

הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין ערב היוצא לאחר חיתום שמדות גובה מנכסים בני חורין מעשה בא לפני ר' ישמעאל ואמר גובה מנכסים בני חורין א"ל בן נגם אינו גובה לא מנכסים משועבדין ולא מנכסים בני חורין א"ל למה אמר לו הרי החונק את אחד בשוק ומצאו חבירו ואמר לו הנח לו (גמרא ואני אתן לך) פטור שלא על אמונתו הלוהו ואיזהו ערב שהוא חייב הלוהו ואני נותן לך חייב שכן על אמונתו הלוהו א"ר ישמעאל הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות שאין לך מקצוע בתורה גדול מהן שהן כמעין

גמרא ומשעבד נפשי גמי וע"י (יא) ולעיל פ"י עד שיחבט כ"י ואם אין לו אז כ"י וכן ל"י הר"ש וכ"כ הר"מ וכתב הגמיר וי"ל ואם משאל מה חלוק בין ערב לזה שהתנה כ"י משועבד שהערב סתם אפי"ן אין ללוה נכסים ידועים יכול הערב לדחותו עד שיחבט את הלוה בד"ן ואם יחייבו לו ואין לו אז יפרענו הערב וכשהתנה מצי שטרחה אינו יכול לדחותו אפי"ן יש ללוה נכסים ידועים : (יב) ועצמא כתב הר"ש דמן לו מסור המעון בירו ואני הפרענו לך אין כאן לי הלוואה אלא שליחותיה דהאי דקאמי חו עבדי המלוה ר"ש וכן כלומר כמו שכתבתי פלוגתא מיקל רשב"י על הערב שלא יפסיד אף כזה היה מתקן שלא יפסיד כ"י : (יג) כלפי דשאר ערב כמי אינו חייב לפרוע אלא כשאין ללוה כמ"ש לעיל כתב באן דאפי"ן אין לו פטור כ"י לכל לענין השעבוד אפכא משתברא ועמ"י ט' (יד) דטב למיחב טן דו ולטובתה נחבין ולמלאי נחבין שפ"י הערבות נתרנו לטדך ולא נחבין

לפרוע הערבות הר"ש : (טו) ואיזהו קבלן זה שאמר לאשה הנשאלה ואני נותן כתובה זו הר"מ : ב"ח דלא גובה ממשועבדים אלא מלוה הכתוב בשטר שיש בו עדים דכיון דאיכא שרטי שטר ועדים מפקי ליה לקלא ולקוחות הוא דאפקידו אנפשייהו שלא סקרו בדבר ויימנו בני חורין למוכר לגבות מהם ר"ש ועמ"י : (טז) ור"י בקיין דוקא מיירי ואפי"ן אינו גובה אלא מב"ח דקיין דערב לית ליה קלא כמו קיין דלוה כ"י ועמ"י : החונק פ"י שמתקן כע"מ שיפרעו

גמרא ומשעבד נפשי גמי וע"י (יא) ולעיל פ"י עד שיחבט כ"י ואם אין לו אז כ"י וכן ל"י הר"ש וכ"כ הר"מ וכתב הגמיר וי"ל ואם משאל מה חלוק בין ערב לזה שהתנה כ"י משועבד שהערב סתם אפי"ן אין ללוה נכסים ידועים יכול הערב לדחותו עד שיחבט את הלוה בד"ן ואם יחייבו לו ואין לו אז יפרענו הערב וכשהתנה מצי שטרחה אינו יכול לדחותו אפי"ן יש ללוה נכסים ידועים : (יב) ועצמא כתב הר"ש דמן לו מסור המעון בירו ואני הפרענו לך אין כאן לי הלוואה אלא שליחותיה דהאי דקאמי חו עבדי המלוה ר"ש וכן כלומר כמו שכתבתי פלוגתא מיקל רשב"י על הערב שלא יפסיד אף כזה היה מתקן שלא יפסיד כ"י : (יג) כלפי דשאר ערב כמי אינו חייב לפרוע אלא כשאין ללוה כמ"ש לעיל כתב באן דאפי"ן אין לו פטור כ"י לכל לענין השעבוד אפכא משתברא ועמ"י ט' (יד) דטב למיחב טן דו ולטובתה נחבין ולמלאי נחבין שפ"י הערבות נתרנו לטדך ולא נחבין

שיפרעו ועבר שמתען כמעין הנובע והרוצה שיעסוק בדיני ממונות ישמש דאמר הניסוה ואני אחן לך הגאון : משמע דלאו חונק ממש קאמר

כ"י : פטור בגמרא חלוק הוה ר"י אף בחונק ובקיין דוקא ואפי"ן דמלוה קעבד ל"ד לערב דכתובה דאפילו בקיין לא משתעבד וכמ"ש הר"מ דהכל ממוס לערב דכריתו שחנך גמרא ומקמי כ"י

גמרא ב"ב דף קמד ע"ב הלכה ס כלה כלי החיצון דנצח דמלכות דבריאה במ

ההוא מקושר דאתי לקמיה רבבי אמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון בר רבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פלייה וחזייה הדר הוא ביה רבי בכישות אמר ליה לאו אנא כתבתיה ר"הורה חיישא כתביה אמר ליה כלך מלשון הרע הוה זמנין הוה יתיב קמיה וקא פסיק סידרא בספר תהלים אמר רבי כמה מיושר כתב זה אמר ליה לאו אנא כתבתיה יהודה חיישא אמר ליה כלך מלשון הרע הוה בשלמא התם איכא לה"ר אלא הכא מאי לשון הרע איכא משום דרב דימי דתני רב דימי אחוה דרב ספרא לעולם אל יספר אדם בטובתו של חבירו שמתוך טובתו בא לידי רעתו אמר רב עמרם אמר רב ג' עבירות אין אדם נצול מהם בכל יום הרהור עבירה ועיון תפלה ולשון הרע לשון הרע ס"ד אלא אבק לשון הרע בלשון הרע בלשון הרע ס"ד אלא אבק בגוד ומיעוט בעריות והכל בלשון הרע בלשון הרע ס"ד אלא אבק לשון הרע :

רש"י חזא כ"ס בניעות כסבור שהיא כתבו ובראו לא היו עושין מקושר אלא פוטו לפי ששועים בו אי"ן לפי שסוה מובלע בין קשריו יותר מרובי : יהודה חיישא כך שמו : כלך מלשון הרע הוה להטיל אשתי עליו לא היה לך לומר אלא אני לא כתבתיו : מאי לשון הרע איכא והכל כשכתו דירב כשאתי יהודה חיישא כתבים : לירי

רעתו יודי נותנו : עיון תפלה : סלחך שתתפלל דו בלבו שיחלס לו הקב"ה שטריו ויעשה לרכיו וישמע תפלתו לפי שהתפלל בכונתו : אבק לשון הרע : כגון דאתרי נורא בני פליית : רובו כגול רוב בני ארץ חשודין על הגול כעין גול שמורין לסתורא כחשא ונתן לעכב איש מריוס שבלתי לו לחבירו :

זוהר קדושים דף פה ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

לא תלין פעולת שכיר ת"ח מאן דנטל אגרא דמסכנא כאלו נטיל נפשיה ודאנשי ביתיה הוא אזער נפשיה וקב"ה אזער יומיו ואזער נפשיה מסכנא עלמא דהא כל אינון הבליס דנפקיה מנפומיה כל סכוא יומא כלסו סלקין קמי דקב"ה וקיימין קמיס לבתר סלקא נפשיה ונפשייהו דאנשי ביתיה וקיימין באינון הבליס דפומיה וכדין אפי"ן חתגור על סכוא בר נש כמה יומין וכמה עבאן כלסו מתעקראן מניס ומסתלקי מניס ו' ולא עוד אלא דנפשא דיליה לא סלקא לעילא וסיינו דאמר ר' אבא רחמנ' לשזבין מנייחו ומעלבונייסו ואוקמוסו (יכול) אפי"ן עשיר הוא ת"ל ואליו הוא נושא את נפשו דייקא אפי"ן מכל בר נשי וכל שכן מסכנא וסיינו דרב סמנא עבדי כד סוס סכוא חגיר מסתלק מעבדיתיה סוס יהיב ליה אגריה וא"ל טול נפשך דאפקידת ביד אי טול פקדונך ואפילו אמר יסא בידך דאנא לא בעיני לסלקי אגרא לא סוס צעי נאמר פקדונא דגופך לא אחתו לאתפקד' ביד כל שכן פקדונא דנפשא דהא פקדונא דנפשא לא אחתו לאתפקד' בידך דאפקיד רוחי אמר ר' חייא ובידא (זהו לישראל ח"ג)

דאחרת מג

דאחרת שארי · א"ל אפילו בידים בתר דייבי · כתיב לא תלין פעולה שכיר : וכתיב ולא תבוא עליו השמש אלא סח אוקמוס · אכל ת"מ לית כך יומא ויומא דלא שלטא ביה יומא עלאה אחרת ואי איהו לא יסיב ליה נפשא דיליה כמאן דפגים להסוא יומא ובג"כ ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש · והא דאתמר לא תלין בגין דנפשיה לא סליק וסליק הסוא נפשא דמתכנא ורנאשי ביתיה כמה דאתמר :

הלכה פסוקה

יוסף לחה

מוסר

הר"ם הלכות אישות פי"ב

מעשרי תשובה לרי"ד דף ז ע"ב

(א) התנה הבעל שלא יתחייב בא' מן הדברים שהוא חייב בהן או שהתנה האשה שלא יזכה הבעל באחד מן הדברים שהוא זוכה בהן התנאי קיים הוי' מ"ג דברים שאין התנאי מיועיל · וכל הסתנה עליהן תנאו בטל ואילו הן עונתה ועיקר התובתה וירושתה : (ב) כיצד התנה עם האשה שאין לה עליו עונה תנאו בטל והייב בעונתה שהרי התנה על מה שכתוב בתורה ואינו תנאי טמון : (ג) התנה עמה לפחות מעיקר כתובה או שכתב לה מאתים או מאה עיקר כתובה ותכתב לו שנתקבלה מהן כך וכך והוא לא נתקבלה תנאו בטל שכל השותפות לבתולה שמתאית ולא למנה שמתאה הרי שנתקבלה עולה ונות : (ד) התנה עמה אחר שנשאה שלא יירשנה תנאו בטל ואע"פ שירשתה הב"ל מדברי סופרים עשו חיובן לדבריהם בטל תורה + וכל תנאי שביירושה בטל ואע"פ שהיא טמון שנאמר בה לחוקת משפט ובשאר הדברים תנאו קיים כגון שהתנה עמו שאין לה שאר נכסות על מנת שיגא יאכל מירות נכסיה וכל כיוצא בזה תנאו קיים :

צריך תקון המעוות כאשר יוכל לתקן כענין שנא' יירא אלתיס את מעשיו כי שבו מורכס הרעה ומן הכחול אשר נכפיתס · כי בדברים שבין אדם לחברו כמו הגזל והחמס לא יחכר עמו עד אשר יסיב את הגולה וכן אם לער את חברו והלוק לו או לגביו מיני או ספר עליו לשון הרע אין לו כפרה עד שיבקש ממנו מחילה וכן אמרו ז"ל כי יאשי' עסקן לו דמי בשתו דמי לער הכחא אין לער הכוחס והכחא נמחל לו עד שיבקש ממנו שגא' ועתה השב אשת האיש כי נכיא הוא ויהפול בעד וזהו · וראוי לבעל התשובה לעשות כן קודם היודיו כדי שיתלך ביודיו וידו יעשה בעת החשובה כן עשה קודם היודיו שגא' לך לבדך חשאתי ורבע בעיניך עשיתי למען תלדך בדברך תזכה בשפתוך פרוש לך לבדך נחשב חושא וזאיני לריך זולתי לחיילתך ולא חשאתי לאיש כבר בקשתי ממנו איני וכפרתי פניו וכמוהו ותעלתי לאחי כל הימים על החטא הזה אחשב חושא אלא איני כל הימים כי אלהא לא תסלח לי ותרגומא ואלהא חשי לאבא' או יהיב פי' לך לבדך חשאתי לא חשאתי לאיש ולא תעמרתי דברי עליו ולא לקחתי מיר איה חמוסם

שאתנך למחילתו ולהשיב את גזלתו ואין כפרתי תלויה אלא בסליחתך למען תלדך בדברך תזכה בשפתוך כדי להראות לעמים דלקחך וגדול סליחתך ביום דברך ודיוך בעת שפטך אותי ולשון למען כי גדול החטא סבה להודיע גדול הלקח בסליחתו על כן ימשול הדבר כאלו היה ראשית חטאת למען יגלה חסד הכס וידקו בסליחתו ביום שפטו וכמוהו כספס וזכנס עמו להס עלבים למען יכרת מפני כי עשיית העלבים סבה הכרת כספס וזכנס התשיל הדבר כאלו עשו העלבים למען יכרת או יהיב פי' למען תלדך בדברך על הפקודה והשלום וכן למען יכרת למען זה יכרת · ועל דרך הראשון פי' ז"ל כמדור מליס על זה משל לרופא שראה את המכה ואמר כמה טובה הויתם כהא מכה רבא מאדו אחר החולה והלא אהר הכוסי' מכה נקלה לא היה זהא כי לבעבור הגלת דקת רפואתך ובעבור הראותך את כחך :

מצות השם

ערכין עון כתובות מ"ו סכהדרין לא סהייד ה' דעות כ"ז סהי"מ לית סא סמנ לאוין ט' סמק סימן קכד
רלז [קמא] מל"ת שלא להגיד לחבירו דברים שנגדו דבר עליו שנאמר לא תסר רכיל בעמך ואעפ"י שהוא אומר אמנת הרי זה מקריב העולם ואף על פי שאין לוקין עליו שאין בו מעשה) עון גדול הוא גזירה להרוג נפשות מישראל כדמצינו בדואג האדומי ויש עון גדול מזה עד מאד והוא בכלל לאו כן ימשול הדבר כאלו היה ראשית חטאת למען יגלה חסד הכס וידקו בסליחתו ביום שפטו וכמוהו כספס וזכנס עמו להס עלבים למען יכרת מפני כי עשיית העלבים סבה הכרת כספס וזכנס התשיל הדבר כאלו עשו העלבים למען יכרת או יהיב פי' למען תלדך בדברך על הפקודה והשלום וכן למען יכרת למען זה יכרת · ועל דרך הראשון פי' ז"ל כמדור מליס על זה משל לרופא שראה את המכה ואמר כמה טובה הויתם כהא מכה רבא מאדו אחר החולה והלא אהר הכוסי' מכה נקלה לא היה זהא כי לבעבור הגלת דקת רפואתך ובעבור הראותך את כחך :

ממנו כאלו מניחו ואשמו ובניו החלוין בו שהוא מוסר וגיהנס כלו והוא אינו כלל) · עוד כחב הרמב"ם סוף ה' טומאת ארעה וז"ל ארעה בנדים ובחיס אינן ממנהגו של עולם אלא אות ופלא היה בישראל כדי להזהירו מלשון הרע שהמספר לשון הרע משתנות קירות ביתו כו' ואם לא חזר בו משתנין בלי העור שהוא יושב ושוב עליהן וכו' ואם לא חזר בו משתנין בנדים שטליו וכו' ואם לא חזר בו לא לו ארעה עוד בשרו ויהיה מובדל ומופרש לגדו עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא הליינות ולשון הרע ועל ענין זה הזהירה התורה השמר בנגע הארעה וזכר את אשר עשה ה' אלהיך למרים הרי הוא אומר התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדברה באחיה שהיא גדולה ממנו בשנים ובגלותו על דרכים וסכנה ועממה להזילו מן המים והיא לא דברה בנגותו אלא טעמה שהשתה אותו לשאר נביאים והוא לא הקפיד כנגדה על כל הדברים האלו שנאמר והאיש משה ענו מאד ואעפ"כ נענשה מיד בלרעה ק"ו לבני אדם הרשעים הטרפים שמרבים לדבר גדולות וגפלות לפיכך ראוי למי שרואה לבוין אורחותיו להסתרק משיבתו ומלדבר עממן כדי שלא יתפס ברשע רשעים וסכלותם והוה דרך ישיבת הלל'ים הרשעים מחללה מרבין בדברי הבאי כענין שנאמר וקול כסיל ברוב דברים ומתוך כך באין לספר בנגות האריות כענין שנאמר תאלמנה שפתי שקר הדוכרות על דרך מתק ומתוך כך באין לספר בנביאים ולתת דופי בדבריהם כענין שנאמר ויהיו מלטיבים במלאכי אלקים ובזוים דבריו ומתעטעים בנביאיו ומתוך כך באין לדבר בהש"י וכופרין בעיקר כענין שנאמר ויטפאו דברים אשר לא כן על ה' אלהיכם והרי הוא אומר שמו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ ומי גרס להם לשת בשמים פיהם לשונם שהלכה בארץ זו היא שיחת הרשעים שגורמת להן ישיבת קורות וישיבת נכסות של עמי הארץ אבל שיחת כשרי ישראל אינן אלא בדברי תורה ודכמה ולפיכך הקב"ה עוזר על ידן וזיכה אותם בהן שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויתבן כספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו (ועיין תקוני תשובה) ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות :

סנהדרין עד סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

ערכין עז סהי"ד ה' רואה פ"א סהי"מ לית ר"ז סמנ לאוין קסה ח"מ סימן חכו סמק סי' עז
רלח (קמב) מל"ת שלא למנוע מלהגיל חבירו מסכנה שנאמר לא תעמוד על דם רעך כגון ראה את חבירו טובע בנהר או בשאר סכנות חייב להזילו בכל מה דאפשר ובכלל זה להזיל את חבירו מהפסד ממנו שיודע שעכו"ם או אדם רואים לבא על חבירו ולא פייסן והיה יכול לפייסו ואין לוקין על לאו זה שאין בו מעשה (עיין כלל ח')

הרע ואיזהו נטירה הנוטר השנאה בלבו כגון שואמר לו הריני משאילך ואין אפי משלם לך כפעלך שלא השאלתי זהו נטירה שנוטר השנאה בלב אלא שגריך להשאיל לו בלב שלם ולא יהא לו שום שנאה בלב אלא ימחה הדבר מלבו ולא יטירו ולא יזכרו כלל ואפי' שאין לוקין על לאוין אלו (שאין בהם מעשה) דענה רעה היא מאד שכל דברי העולם הוא הבל והבאלי ואינן כדאי לנקום ולנטור עליהם וכו' בכל מקום ובכל זמן בזו"ל :

רמד (לח) מ"ש לאהוב כל אחד מישראל בגופו שואמר והכבד לרעך כמוד לכוף לך לטוב על הסוף סבירו וממנו וכבודו כמו על עמלו והמחבב בקלון סבירו אין לו חלק לצה"ב. ובכלל זה הבאת שלום בין אדם לחבירו וכו' בכל מקום ובכל זמן בזו"ל :

רמה (קמו) מל"ח טלח להרביע בהמה חיה ועוף מין בשאינו מינו שואמר בהמתך חלף תרביע כלאים וקבלו חז"ל דה"ה חיה ועוף ואם עבר הרי זה לוקה מן הסורה ואינו לוקה עד שיכניס כמכחול כשפורסם אבל אם העלה זה על זה בלבד או שפורסם בקול אינו לוקה אלא מכין אותו מכת מדרות וכו' בכל מקום ובכל זמן בזו"ל :

קדושים יום ה

להמשיך מנ"ח דז"ח יהוה נפש י יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה ידוה"ה סיה יסירה ה דמלוי הה אל סס צ"ן שבעשים בניקוד חולם :

א וכפר עליו הכהן באיר האשם לפני יהוה על חטאתו אשר חטא ונסקה לו מחטאתו אשר חטא : א וכפר עלוהי כהנא ברכא דאשמא קדם יי על חובתיה דחב וישתביק ליה מחובתיה דחב : ג וכי תבאו אל הארץ ונטעתם פלעץ מאכל וערלתם ערלתו את פרוי שלש שנים יהיה לכם ערדים לא יאכל : ג וארי תיעדון לארעא ותצבון כל אילן דמיכל ותרחקין ריחקא ית אביה תלת שנין יהי לבן מרחק לאבדא לא יתאכיל : ג ובשנה הרביעת יהיה כל פרוי קדש הרוקים ליהוה : ג ובשנת רביעתא יהו כל אביה קדש תושבחן קדם יי : ד ובשנה החמישת תאכלו את פרוי להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם : ד ובשנת חמישיתא תיכלון ית אביה לאוספא רבון עלדתיה אנא יי אלהכון : ה לא תאכלו על הדם לא תגישו ולא תעוננו : ה לא תיכלון על דמא לא תגחשו ולא תעננו : נביאים יחזקאל ב

להמשיך מנ"ח דז"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דללס אדני כשמידסוד יהוה סיה יסירה דללס יהוה סיה יסירה דסוד אל סס צ"ן שבעשים

א גם אני נשאתי את ידי דהם במדבר להפיץ אתם בגוים ולזרות

מצודות דוד אותם (ה) נס אפי ר"ל כמו ססס בגדו כי כן שלחתי גמול ונשבעתי להם כמדבר להפיץ אותם בגוים כי בגלל כניית המרגלים

אותם בארצות : א את אנא קימית במימרי להון במדברא לאגלאה יתהון לביני עממיא ולבדרא יתהון במדינתא : ג יען משפטמי לא עשו והקותי מאסו ואת שבתותי חלדו ואחרי גלולי אבותם היו עיניהם : ג חלק דריני לא עבדו ובקנמי קצו וית יומי שביא דילי אחירו ובתר מעות אבהתהון הווא עיניהון : ג וגם אני נתתי להם חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם : ג ואף אנא מדמדדו במימרי ודא אבו לקבלא לנביאי ארחקתנון ומסרתנון ביד שנאיהון ובתר יצריהון משפשא אזלו ועבדו גזירן דלא תקנן ונימוסין דלא אתקמתון בהון : ד ואשמא אותם במתנותם בהעביר בד פטר רחם למען אשם למען אשר ידעו אשר אני יהוה : ד וסאיבית יתהון במתנתהון באעברא כל פתח ודרא כדיל דאצדינון כדיל דידעון די אנא יי : ה לבן דבר אל בית ישראל בן אדם ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה עוד זאת גדפו אותי אבותיכם במעלם בי מעל : ה בכך אתנביי לבית ישראל כל אדם ותימר להון כדנן אמר יי אלהים עוד דא ארגיוו קדמי אבהתכון בדשקרו במימרי שקר :

מצודת דוד

רש"י

פזרגלים סתיהם בעי' בלח הוקבעם הלילה סתיה כנים לדורות בחורבן בית ראשון ויבית שני כן חז"ל : (ג) יען וכי ר"ל אולם לא בשון זה בלבד היו הכרבות כ"ח נס בעבור שלא עשו אז משפטי וכי : גלולי אבותי' הדברים התעוים ומאוסים בגלל של רעי : (ד) נתתי להם מסרתים כי ה' העניס לעשות עתה חוקים לא עושים ומשפטיאשר לא ישיגו בעצמם את החיים כי"ח הכליון והאכזרין ועל בגרות וכשמדות ואחר : (ד) ואתמא אותם : כרחוקים ממני כדבר עמא בעבור מתנותם וחור ומפרי כמה שניו מעבירים למוך כל פטר רחם הם הכבדות שפחהו רחם אהם : למען אשם : ר"ל כרחוק ממני סיה למען יסיו שמתם ויסיה חועלת שוממותם למען אשר ידעו ויזכרו אשר אני ה' הלויתתי : (ה) עוד זאת : ר"ל נס בואת כמה שלחם ארפתם אותי חרפו אותי : נס אבותיכם כעת מעלו כי :

כתובים משלי כד

להמשיך מידסוד ומלכות דז"ח שין דלת יוד נפש שיושין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונהו נשמה דיסוד א אד אדנ אדני נפש אדני רוח אדף דלת נון יוד נשמה דמלכות יד הו וף הן סיה יסירה דיסוד ידוה"ה סיה יסירה דמלכות אל סס צ"ן שבעשים

א נפש שבעה תבוס נפת ונפש רעבה כלמר מתוק : א נפשא דשבעא דישא ככריתא ונפשא דכפנא כל מידם דמריר

מצודת דוד

רש"י

(ה) תבוס : כעבור שבעה תרמוס אף נופח לופים : כל תמוס נופס : תמוס כרגל דברים מתוקים : כל תור' כשניו אר' כל דבר מר נחשב לה למתוק : (ב) כלפור : כמו שיקשה ללפור מה שגודלת מקום כן יקשה ללויס הכדוד ממקומו

חלי לה: ב בצפור נודדת מן קנה בן איש נודד ממקומו: ב היך
 ציפרא דמשנא מן קנה היכנא הוא גברא דמשני דוכתיה ג שמן
 וקמרת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש: ג משהא ובוסמא
 דמחדין לבא היכנא גברא דמבסים לחבריה בתרעיתא דנפשיה:
 ד רעה! ורעה יתיר ה אביך אל תעזוב ובית אחיך אל תבא ביום אידך
 טוב שבן קרוב מאח רחוק: ד חברך וחבריה דאביך לא תשובק
 וביתא דאחויך לא תעזוב ביוםא דתברך טוב שבנא קריב מאח
 רחוק: ה חכם בני ושמה לבי ואשיבה חרפי דבר: ה אתחכם ברי
 וחדי לבי ואחור מלתא לארין דמחטרין לי:

מחוק: ומתק רעו: זה שחברו מקרבו טובה ממה שגפשו
 יועלתו: רעה רעה אביך: זה הקב"ה אל תעזוב: ובית
 אחיך אל תעזוב: בכני עשו וישמעאל שיקרבוך: טוב שבן
 קרוב: טוב שישכון ביניכם הקרוב לקוראיו משתבחו אלל
 את רחוק זה עשו: חכם בני: החכם בני ותהא לבי שמה
 כך: חורפי: חורפי כלומר אחפאר כך:
 אחר שלמה לבנו החכם בני ושמה לבני ואוכל להשיב דברך חרפה לאשר יחפויני כי אם תהיה סכל בעיני אשים
 יד לפה כי אפחד שלא יגלה מוסיף:

מצודות דוד

(ג) ישמח: כי אם שמחה את סכל: ומתק: וכן ישמח אחרי
 מתק מחבירו הבאים מעלת נפש ולא להחניף ולרמות:
 (ד) רעה: החוסר אומר ונס את אחיך אהב ומתנאה
 שגורשה האהבה ולא אל תעזוב אהבתו ולא תנעת לומר
 סכל בנא עלי יום אידך אהב אל בית אחי לשלול מעמו
 עורה כי יותר טוב שכן הקרב עמו ככל עת כרעו אהובים
 מהאח הרחוק עמו ולא יתחבר עמו: (ה) חכם בני: כן

את הטעמו: חללו. בשאר נקובי לא אינטרך
 למחני לבית חללו עהן דקין ופשיטא שאין נקב
 ששוב בהן כלל אם לא ניקב לבית חללו אבל לב
 שהוא עב ס"ד שאם ניקב בעומק שהוא חשיב
 נקב כו' ובכל הני נקובי
 דמתן פשיטא דכ"ט
 נישל כו' ועתי"ט:
 שחסרה. בגמ' פריך כיון
 דתנא ניקבה למ"ל
 למחני חסר' ומשני דלר"ט
 אינטרך לא משויתין. דלפ"י
 ר"ט מורה בחסרה דלא
 בעי שמקב לבית
 הסמפונות: (ג) הר"מ
 וטעמי'הו שהמר' דבוקה
 סס לליטה שביים והול"ל
 לפי כן ג"כ בקיבה:
 (ג) שניקב באותו ד'
 שבינו לחבירו שלא ניקב
 סיוון שכולס והדרס
 דכנחא דקיס הסובבים אותו סביב כעגולה
 המסס. לפי שמעלת המאכל נקרא המסס
 כמו

השררה: ונפסק החוט * כמין חוט לבן יולא מן המוח ועובר על פני אורך השררה כולה וקרום
 דק מקיף את המוח ואם נפסק רוב הקיפו של קרום זה ברחבו היינו נפסק החוט וטרפה אפילו
 לא נשברה השררה אלא אורחא דמלתא נקט דרוב פסוקת החוט ע"י שירת השררה הוא:
 ציטל הכבד ורא נשתייר הימנו כרום * טרפה עד שישייר כוונת במקום מרה וכוונת
 במקום שהיא חיה משם דהיינו מקום תלייתה כשהיא מעורה ודבוקה תחת הכליות ואם נשתייר
 בה פחות מבי' זיתים בבי' מקומות הללו או אפי' יותר מבי' זיתים שלא בבי' מקומות הללו
 טרפה: הריאה שניקבה * בי' קרומי' דקיס יש לריאה ניקב זה בלא זה כשהיא ניקבו שיהיו
 והרום יולא כשנפשי' ריאה טרפה ומטעם ריאה שניקבה נאסרו כל הסרכות שבריה כשהם במקום
 דעבידי לאינטוקי לפי שאין סרכא בלא נקב * שהריאה שואבת כל מיני משקה והמשקה נעשה
 עב בחוכה ויולא מעט מעט דרך הנקב ונקפה ונעשה קרום * וכשהסרכות במקום דלא עבידי
 לאינטוקי * כגון אונא באונא כסדרן זו מנייה על זו ומותרת לבריאותה ואין הנקב מתגלה * אבל
 כשהם במקום דעבידי לאינטוקי * הקרום מתפרק והנקב מתגלה: או שחסרה * (כגון שחסרה)
 אחד מנומטה אונות שיש לריאה * ואם נחסרה אחת משלשה האונות של דר' ימין * י"א שהענינותא
 משלמת וכשרה * ואם חסרה הענינותא עגמה * יש מעשירין דאין זה חסרון * שהרבה בהמות
 אין להם ענינותא כך מוכח בגמרא: עד שתנקב לבית הסמפונות * קנוקות קטנות
 המתפשטות בחור הריאה כלן שופכים לסמפון הגדול * ולבית הסמפונות דתן * כלומר לסמפון
 הגדול שכל הסמפונות שופכים לו ואין הלכה כר"ט: ניקבה הקיבה * נקב מפולס לתוך חללה
 בכל שהוא: ניקבה המרה * הכיס שלה (ג) למקום שאין הכבד סוממחה: ניקבו הדקין *
 בני מעיים למקום שאין דקיס אחרים סמוך לנקב להגין עליו * אבל הדרס דכנחא דאנטיב לכתביה'
 (ג) חבריה מגין עליה: ברם הפנימי * כל הכרס כולו קרוי כרם פנימי ונקובו כעשה:
 רוב החיצונה * כשר הסופה את רוב הכרס והוא קרום עב עובר על כל החלל מן המזה ועד
 הירכיים והכרם מעטו נחבא תחת אלטות המזה * ורובו תחת אותו קרום * ונקרע ברובו דקאמר *
 היינו שרואים כמה יש מן הקרום כנגד אותו רוב הכרס * ואם נקרע שם רוב מה שיש מן
 הקרום כנגד הכרס טרפה * ואם ממקום שהכרס כלה ולמטה נקרע אותו קרום * כשרה: הגדול'
 טפח * כשור גדול אם נקרע טפח טרפה אע"פ דלא הוי רובה ובעגל קטן מטרפא ברובה אע"פ
 דלא הוי טפח * והלכה כר' יהודה: המסס: ובית

ברטורה

משנה חורין פרק ג

עיקר תוי"ט

פרק ג אלו שרפות * ניקב הוישט * שני אלו שרפות * טרפה האמור בחורה זו שטרפה
 עורות יש לו לנשט הסיוון ארום
 והפנימי לבן * אם ניקב זה בלא זה כשרה *
 נקבו שניהן אפילו זה שלא כנגד זה טרפה וכל
 נקב כעשהו: ובטוקת
 הגדרת * לרשעה ברובה כלי אמצעי החדר דמלכות דיצירה א אל ארה
 ואינה טרפה עד שיפסק
 רוב החלל * ועובי
 התוך (ח) אינו משלים אלו שרפות בבחמה נקובת
 לרוב דוקא כשנפסקה הוישט ופסוקת הגדרת
 לרשעה ניקב

הא למדת שטרפה האמורה בחורה היא שטרפה אותה חיה היגר ושברה אותה ונעה למוח
 ועדיין לא מתה אע"פ שקדם ושחטה קודם שמתה ח"י אסורה משום טרפה הואיל וה"א
 שחיה ממנה זו הבה עליה נמלח למד שהחורה אסרה המתה והיא הנבלה ואסרה הנוטה למוח
 והיא רטרפה * וכשם שלא תחלוק במתה בין מחמת עגמה ע"י סולי בין ע"י אונה סבה כך
 לא תחלוק בנוטה למוח כו' בין שהיה הגורם צירי כשר ורס בין צירי שמים * א"כ למה
 נאמר טרפה דבר הכתוב נהוה כו' וענין הכתוב שהנוטה למוח מחמת מכותיה וה"א לה לחיות
 מחמת מכה זו אסורה הר"ט: הוישט כו' * מטיק בגמ' דמשה זו שנתה ר"ע קורס שהודה
 לר' ישכב: (ח) היא הרצועה הטבע המהכרת את

ובית הכנסת * סוף הכרם עשוי ככוכב וקריו בית הכנסת והמסג מחובר בו וסביב לחבורן שבאים להביילן יש רופן לזה ודופן לזה ובאמצע הן שופנין זה לחוך זה והמאכל כנגס מבית הכנסת להמסג ומן המסג לקיבה ומהקיבה לקיון: שניקבו לחוץ * שהנב נראה מנחון כגון שניקבו או זה או זה שלא במקום חבורן לאפוקי אם יקבו במקום חבורן דכשר לפי שדופן המסג מנין על קני בית הכנסת ודופן בית הכנסת מנין על קני המסג (ד) : נפדה מן הגג נשתברו רוב צלעותיה ודרוסת הואב * רבי יהודה אומר דרוסת הואב בדקה ודרוסת הארי בגסה * דרוסת הגם בעוף הרק * ודרוסת הגם בעוף הגם זה הכלל כל שאין כמות חיה טרפה : אלו

הר"מ . וכתיב רש"י ואין טעם בטרפות שהל"מ הן : (א) וסופה למוח . לא דסופה לניקב . דא"כ בכלל קוביה היא חיה * הגין . גבי טרפות עוף הוה שייך למתני' אלא משום ר"י תנא ליה הכא חיה : (ב) ואיזהו לקוי כל שנחמסם הבשר עד שאם אלו אדם במתקחו מתמסמם ויפול טורי (ג) שהגידים מעורים הם והוא אמצעי' הטולא . רש"י ופני' ברכש"א יותר שכתב ומקום טריץ היכן לובן שחמת המתים שכנגס בתוך הטולא : (ד) והלצה שכנגדי' מחוכרת יפה בחזי' חוליא הקימתי רש"י : (ה) אלא מקום שאין בו מילת גמי' * ופרש"י מקום יש בכרם חלק שאין שם אותו צמד שגוררין ברוסחין מן הכרם : (ו) בלא

שמטה בלפריו כהמה ומטיל זה ארס וטרפה (א) ואין דרוסה אלא ביד אכל לא ברבל ואין דרוסה אלא מדעת ודרוסה שאמר לריבה בדיקה כנגד בני מעיים ובגון ספק דרסה או שראה שדרסה ואין מקום הדיסה כיבר מבחון לריבה בדיקה גבה ובריסה ויריה וכל דכנגד בני מעיים' ואם האדים הם בשר טרפה ואם ודאי דרוסה היא בודק כנגד מקום הדרוסה ורואה אם האדים הבשר טרפה ואם לאו כשרה : דרוסת הואב בדקה * אבל בגסה לא אלים זישריה למקלייה : ודרוסת ארי בגסה * וכ"ש בדקה ור' יהודה לפרושים מלחיה דה"ק חמי ולא חמי לאפלוני עליה והלכה כמותו : הגין * אשפרור"ר בלע"ז :

בעוף הרק * יונים ופרוים : דרוסת הגם * איסטור"ר בלע"ז : בעוף הגם * אוזניס ותרנגוליס : זה הכלל * לאחוי' ז' עיני טריפות שלא הוזכר במשנה ואלו הן * א' קולית הירך שקצץ ממקומו מן המור שבפנים האליה שהוא תחוב בו והוא דאענול ניבית * (ב) לקחה (ג) אפי' בכוליא אחת וכ"ש שבתיון והוא דמתיא לקוח למקום חרוץ של כוליא (ד) * ג' טחול שניקב נקב מופלש במקום עבה שבו ואם נשתיר בו כעובי דיגד זה כשר * ד' סימנים שברגלו ברובן כלומר שחלשו בכמה מקומות ומחבורין כאן מעט וכאן מעט * ה' נעקרה אלע מציקרה דרוקא שחברו תמן במתחיותין דבעינן רובא אבל נעקרה אלע אחד מעיקרה עד חצי חוטייתה (ט) טרפה * ו' גולגולת שהוכחה מכות רבות על גולגולתה ולא ניקב הקרום אם רובה פתקה דהיינו תרוולתה טרפה * ז' בשר החופה את רוב הכרם ברובה גמי אינא למ"ד דתנא מיימי ליה בזה הכלל ולא הוזכר בפירוש במשנה לפי שאינם מפרשין הכרם החלויה שבו במשנה שהוא בשר החופה את רוב הכרם כדפרשינא לעיל (י) וכן מיימי תנא בזה הכלל בהמה שחכתו רבליה האחרונים מן הארבעה ולמעלה טרפה ומסרון בשרה שאם חסרה חוליא אחת (יא) טריפה * ובלורה שנטל עורה והופטטה כולה או מחמת שמין או מחמת מלאכה טריפה * ומרוסה שלמקא

בלא אלע ומשכחה לה בשלהי כפלי ים חוליות הרבה בלא אלע . דאי בדיש בה אלע חיפוק ליה משום נעקרה אלע גמי' כמות . כהמה . כהמה ששטה אן קיימין להכי לא חנן שאינה חיה חיו' :

חיה . דכתיב זאת החיה אשר תאכלו חיה אכול זאת מיעוטא' הוא שאינה חיה לא חיכל גמי' : (ב) ואלו כשרות בבמה ניקב הגררת או שנשרקה * עד כמה תחסר * רשב"ג אומר עד כאיסר האיטלקי * נפחת' הגלגולת ולא ניקב קרום של מוח * ניקב הלב ולא לבית חללו נשברה השדרה ולא נפסק החוט שלה נישלה הכבד ונשתיר הימנה כזית * המסג ובית הכנסת שניקבו זה לתוך זה נישל המחול * נישלו הבליות נישל לחי התחתון נישלה האם שלה * וחרותה בירי שמים * הגלודה ר' מאיר מכשיר וחכמים פוסלין : (ג) ואלו מטרפות בעוף * נקיבת הוישמ ופסוקת הגררת * הכתה חולדה על ראשה מקום שעושה

כשר בסימן אחד אימא נפחת ורואים אלו שלא ניקב קרום של מוח : נישלה הכבד ונשתיר הימנה כזית * והוא שיהיה כזית במקום מרה וכזית במקום שהיא מעירה : זה לתוך זה * שסמוכים הן ודפנו של שריס ארוקים זה לזה ובאמצעותן הן שופנין זה לזה ואסתורו וניקבו במקום ארוקא דפנומיה ואין ניקב נראה לסוך אלא זה לתוך זה כשרים הוא להדרי גמי שפניו נישל המחול * לא שנו אלא נישל אבל ניקב במקום עביו ולא נשתיר בו כעובי דיגד וזה טרפה (ב) כדמפרשין לעיל נישלו הבליות . בין שניטלו ב' בין שנטלה אחת מהן כשרה ולא כשר אלא נישלו אכל הטוליא שהקטינה מחמת חולי (ג) בדקה עד כפול בגסה עד שנטלה ציטיות טרפה * ואם מלאה מים טרוקיס טרפה מים זכים כשרה : נישל לחי התחתון * מעל הבשר והסימנים מוחיבין בבשר ולא שנו אלא שיכולה לחיות ע"י הלעטה ששופכים המאכל לתוך פיה אבל אינה יכולה לחיות ע"י הלעטה טרפה נישלה האם היא הרסם מטר"ו בלע"ז * שהעיוור מונח בה : וחרותה בירי שמים * שלמקא הריאה שלה ויבשה כשרות של דקל מקול רעם וברק כשירה ובידי אדם בגון שהביעה ארס או שאר כל הבריות בגון שאנת אריה וקול שחל טרפה והיני ידעי' אם בידי שמים וכשרה אסבידי ארס וטרפה בקין מציא כלי הרם לבנים (ד) וממלאן מים קרים ומניח הריאה בתוכו מע"ל אי הדרא בריא בידי שמים היא וכשרה ואי לא הדרא בריא בידי ארס הוא וטרפה ובסורף מציא כלי חרס שחור שאינו מוצע כמו הלכין ואין המים מלטגנים בו וי"מ שצביא כלי נחשת וממלאן מים פושרים ומניח הריאה בתוכן מע"ל אי הדרא בריא כשרה ואי לאו טרפה : הגלודה * שהופטט עורה מעליה אם נשאר בה עוד כרוחב סלע על פני השדרה כולה שנמלאו חוליות השדרה כגון מחפוס הרי זה כשרה ואם נפטט ממנו רוחב סלע על פני כל השדרה (טו) אפי' שכל שאר עורה קיים טרפה וכן ספק השלכה : (ג) הכתה חולדה בראשה * שנטנה שנייטה דאלו ביד יש דרוסה לחולדה בעופות וכל כנגד הסלג מטרפה ביה : מקום שעושה אותה

כשר בסימן אחד אימא נפחת ורואים אלו שלא ניקב קרום של מוח : נישלה הכבד ונשתיר הימנה כזית * והוא שיהיה כזית במקום מרה וכזית במקום שהיא מעירה : זה לתוך זה * שסמוכים הן ודפנו של שריס ארוקים זה לזה ובאמצעותן הן שופנין זה לזה ואסתורו וניקבו במקום ארוקא דפנומיה ואין ניקב נראה לסוך אלא זה לתוך זה כשרים הוא להדרי גמי שפניו נישל המחול * לא שנו אלא נישל אבל ניקב במקום עביו ולא נשתיר בו כעובי דיגד וזה טרפה (ב) כדמפרשין לעיל נישלו הבליות . בין שניטלו ב' בין שנטלה אחת מהן כשרה ולא כשר אלא נישלו אכל הטוליא שהקטינה מחמת חולי (ג) בדקה עד כפול בגסה עד שנטלה ציטיות טרפה * ואם מלאה מים טרוקיס טרפה מים זכים כשרה : נישל לחי התחתון * מעל הבשר והסימנים מוחיבין בבשר ולא שנו אלא שיכולה לחיות ע"י הלעטה ששופכים המאכל לתוך פיה אבל אינה יכולה לחיות ע"י הלעטה טרפה נישלה האם היא הרסם מטר"ו בלע"ז * שהעיוור מונח בה : וחרותה בירי שמים * שלמקא הריאה שלה ויבשה כשרות של דקל מקול רעם וברק כשירה ובידי אדם בגון שהביעה ארס או שאר כל הבריות בגון שאנת אריה וקול שחל טרפה והיני ידעי' אם בידי שמים וכשרה אסבידי ארס וטרפה בקין מציא כלי הרם לבנים (ד) וממלאן מים קרים ומניח הריאה בתוכו מע"ל אי הדרא בריא בידי שמים היא וכשרה ואי לא הדרא בריא בידי ארס הוא וטרפה ובסורף מציא כלי חרס שחור שאינו מוצע כמו הלכין ואין המים מלטגנים בו וי"מ שצביא כלי נחשת וממלאן מים פושרים ומניח הריאה בתוכן מע"ל אי הדרא בריא כשרה ואי לאו טרפה : הגלודה * שהופטט עורה מעליה אם נשאר בה עוד כרוחב סלע על פני השדרה כולה שנמלאו חוליות השדרה כגון מחפוס הרי זה כשרה ואם נפטט ממנו רוחב סלע על פני כל השדרה (טו) אפי' שכל שאר עורה קיים טרפה וכן ספק השלכה : (ג) הכתה חולדה בראשה * שנטנה שנייטה דאלו ביד יש דרוסה לחולדה בעופות וכל כנגד הסלג מטרפה ביה : מקום שעושה אותה (חב"ל לישראל) ח"ג מד טריפה

טרפה - שיש להם שיהא יקב קרום של מוח
וילך הוא עושה מניס ירו לחך פי העוף
ודוקק אלצנו למעלה אם המוח מנצנץ ויואל
בירוש שיקב הקרום וטרפה: ניקב הקורקבן
והוא שיהיה הקב כבשר

שעושה אותה טרפה - ניקב

הקורקבן - ניקבו הרקין נפדה לאור
ונחמרו בני מעיה אם ירוקים פסולה
אם אדומים כשרה - דרסה וטרפה
בכותל או שריצתה בהמה
ומפרכת ושהתה מעת לעת ושחמ'
כשרה: (ד) ואלו כשרות בעוף
ניקבה הגרגר' או שנסדקה:
הכתה חולדה על ראשה מקום
שאינו עושה אותה טרפה - ניקב
הזפק ר' אומר אפילו נישל - יצאו
בני מעיה ולא ניקבו - נשתברו
גפיה - נשתברו רגליה - נמרטו
כנפיה ר' יהודה אומר אם נישלה
הנוצה פסולה: (ה) אחות הדם
והמעושנת והמצוננת ושאלכה
הרדופני ושאלכה צואת תדנגולים
או ששתת מים הרעים כשרה -

אבלה

אבלה (ז) משום דקופי לניקב ולירקבתי ויחתי' (יח)
דאע"ג דרבנן
כמו שהקב כמשהו: דרסה' ארס דרבנן: או שטרפה בכותל - שיהיה בה כותל: או שריצתה בהמה - דאיכא למישח להני מלתא משום רסוק אברים ועדיין מפרכתה אם שהתה מעת לעת ושחטה כשרה ובעיף דריקה כדכתבין לעיל גבי בהמה שכל טרפות שאנו חכמים צדקתה כנגד בעוף יתר עליהן בעוף אלו הסניין במשהו: (ד) ניקבה הגרגרת או שנסדקה - נקבת הגרגרת וסדיקתה בעוף כניקבת הגרגרת צדקתה ובע"פ פירשנו לעיל - ואם נקבה נקב שיש בה חסרון אם החסרון הוא כשיעור רוב חלל הקנה של אוזה העוף טרפה ואם לאו כשרה: הזפק - הוא סמוך לוסט וכל הנמשך עם הוסט כשהעוף מוסך אורו דינו כוסט ונקיבתו במשהו ושאר הזפק אם ניקב כשר: רבי אומר אפי' נישל - ואין הלכה כרבי: יצאו בני מעיה' לא סנו אלא כשצעה שהניסין לחובה לא הפך עליונו לתחתו או עגולה זה למעלה מממות שהיתה שחלוקי' זו למעלה וזו למטה אבל הפך בהן טרפה טבין שנהפך אחד מהסניין יכול לחיות (י) נשתברו גפיה' - עממות הסנינים ודוקק כשתברו אבל שמוטט גף בעוף טרפה חייסין שנת יקבה הריאה לפי שהריאה נחבאת בין הללעות וקרום הכשר דך ורק בין ללע ללע וכשמוטט גפה מתנתקת הריאה עם הגף: נשתברו רגליה - מן הארכוכה ולמטה או אפי' למעלה ולא יאל העגס לחוך אבל יאל לחוך חנן צדקתה המקשה דהוי טרפה ושם כפרס: נמרטו כנפיה - היינו נוזה גדולה שעל כל גופה: נוצה - היא הדקס שעל הכשר שאין לה קים דחשוב לה כגלדה ואין הלכה כר"י (יח): (ה) אחות הדם

לא פליגי כהדיא בנזפה כיון דנקטה גבי אלו
בשרות משמע דרבנן מנכרי דאי כולאו מודו בה
דפסולה גבי אלו טרפות ה"ל למתנייה הר"ן:
סימני כו'. להכיר בין טמא לטהור אבל להכיר
בין בהמה לחיה לענין
חלב וכו' לא דברה בהם
המשנה והם מפורשים
בגמ': (ט) ואע"פ
שהתרגולי' אוכלת שקלים
ורמשי' צדוקים חיים
אין זו קרויה דרסה'
הר"ן: (כ) ואע"פ
שכרוב העופו' היא
קרי לה יתירה לפי שאינה
בשר דברותיה הר"ן:
(כא) ר"ל ושקלקל ביד
כדכתב לקמן ומיהו מוכח
בגמ' שאע"פ שאינו
נקלקל עד שנמד כשמש
ונתפחא כהני בני אבל
אי לא מיקלקל בידא אלא
כסיכא טפיאק הוא:
ובהגבים כו'. הימנין
הללו - מהם שנתפרשו
בחוטה - ומהם שנאמר
פירוטם מדי' כו' הר"ן:
שיש דו כו': ותנא
אע"פ שאין לו עכשו

אכלה עם המות או שהכשיה נחש

מוותרת משום טרפה - ואסורה
משום סכנת נפשות: (ו) סימני
בהמה וחיה נאמרו מן התורה
וסימני העוף לא נאמרו - אבל
אמרו חכמים כל עוף הרוס טמא'
כל שיש לו אצבע יתירה וזפה
וקורקבנו נקלקל טהור - ר"א ברבי
צדוק אומר כל העוף החודק את
רגליו טמא: (ז) ובחגבים כל שיש
לו ארבע רגלים וארבע כנפים
וקרסולים וכנפיו חופין את רובו -
ר' יוסי אומר ושמו חגב - וברגים
כל שיש לו סנפיר וקשקשת - רבי
יהודה אומר שני קשקשין וסנפיר
אחד - ואלו הן קשקשין הקבועין בו
וסנפירין הפורח בהן:

ולא שיהיה כל עוף טהור

ולא שיהיה כל עוף טהור לריד לכל הסימנים
הללו אלא סימן אחד בלבד דיו ובלבד שרעע בו
שאינו דורס ואוכל והנלוים כתבו שמוסרת בידם
שאינו מכשירים עוף טהור כתי' אחד ואע"פ שידוע
לנו בו שאינו דורס ואוכל אלא א"כ היה אותו
סימן שקורקבנו נקלקל ביד אבל אם אינו נקלקל
ביד אע"פ שיש לו זפק או אצבע יתירה מעולם
לא החירוהו: החודק את רגליו - כשמעמידו
על החוט נותן ב' אצבעות מאלו וז' מאלו:
טמא - בידוע שהוא דורס: (ז) ובהגבים -
זה סימן טהרתם כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים ויש לו קרסולים הם ב' רגלים ארוכים לבד דה'
והם סמוך ללוארו וממעל לרגליו - ליתר בהן כשהוא רוצה לקפוץ מתחוק בהם: ר"י אומר
ושמו חגב - אע"פ שיש בו ד' סימנים הללו אינו כשר אפי' ידוע ששמו חגב (כז) וכן הלכה:
כל שיש לו סנפיר וקשקשת: אפי' אין לו עכשו ועמיד לבד לאחר זמן או שיש לו עכשו
ועמיד להשיק כשילא מן המים מותר (כג): וסנפירין הפורח בהן - שטט בהן על פני המים:

נמרא חולין דף פד ע"א הלכה ה' לכה כלי החיצון דהוד דמלכות דבריאה במובן

תנו רבנן אשר יצוד למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר

אלא

רש"י

ארא כדמונה הולת - כאלו הוא לך שאינה מזומנת לו

קדושים יום ה

אלא בהזמנה הזאת ת"ר כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך למדה
 תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבון יכול יקח אדם מן
 השוק ויאכל תלמוד לומר ובחת מבקרך ומצאנך יכול יזבח כל בקרו
 ויאכל כל צאנו ויאכל ת"ל מבקרך ולא כל בקרך מצאנך ולא כל צאנך
 מכאן א"ר אליעזר בן עזריה מן שיש לו מנה יקח לפסו ליטרא ירק
 עשרה מנה יקח לפסו ליטרא דגים חמשים מנה יקח לפסו ליטרא בשר
 מאה מנה ישפתו לו קדירה בכך יום ואיך אימת מע"ש לערב שבת
 אמר רב צריכינן אנו לחוש לדברי זקן אמר רבי יוחנן אבא ממשפחת
 בריאים הוה אבל כגון אנו מי שיש לו פרומה בתוך כיסו יריצנה לחנוני
 א"ר נחמן כגון אנו לוויין ואוכלין כבשים ללבושך מגו כבשים יהי
 מלבושך ומחיר שדה עתודים לעולם ימכור אדם שדה ויקח עתודים
 ואל ימכור אדם עתודים ויקח שדה ודי חלב עזים די לאדם שיתפרנס
 מחלב גדיים ומלאים שבתוך ביתו ללחמך ללחם ביתך לחמך קודם
 ללחם ביתך וחיים לנערותיך אמר רב זוטרא ברביה דרב נחמן תן חיים
 לנערותיך כאן למדה תורה דרך ארץ שלא ילמד אדם את בנו בבשר
 ויון רש"י

לומר לא יאכל בשר חדיר שלל ועני : מבקרך
 חס יש לו בעירו יקח ולא לאו לא יקח בשוק : כל בקרו
 חס און לו אלא שור אחד וזבחנו : לפסו * לקדשו לי חילוס
 משקל ליטרא ירק אכל בשר לא יאכל * דגים * כוס בול
 במקומו יותר מן הבשר : ישפתו * שזותינן קדרה על הכירה
 בקרו שפיתם : ואיך אימת אלו האחרים שאמר ליטרא
 דגים וליטרא בשר אימת יאכלום : לחוש * ולכשתק
 בהזמנת קלים : אלא מהשפחת בריאים ר' יוחנן קרי ליה

זהר קדושים דף פה ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

רפני עור לא תתן מכשול כמשמעו ואוקמושו במאן דגרים לאחר למחטי וכן
 מאן דמחי לברים רבח : ולפני עור לא תתן וגומר במאן דלא מטי
 להוראה ואורי קאמר כמה דתינין דכתיב כי רבים חללים הסילה ועלומים כל הרובים
 וכאי אעבר משום ולפני עור לא תתן מכשול : בגין דאכשיל לחברים לעלמא דחתי
 דתינין מאן דאזיל בחרח מישר באוריית' ומאן דאשתדל באוריית' כדקא יאות אית
 ליה חולקא טבא חדיר לעלמא דחתי : דהסיח מלה דאוריית' דאפיך מפומיה אזלא
 ושאטא בעלמ' וסלקא לעלי * וכמה עלאין קדישין מתחבראן בהסיח מלה וסלקא
 בחרח מישר-ואחטטר בעטר' קדישא ואסתחי בנכרא דעלמא דחתי דנגיד וכפיק מעדן
 ואחטקבל ביה ואשתאבז בגויה וכהענג (ס"ח ואחטעט) סוכרניה דהסיח כשרא חילנא
 עלאה וכדין נגיד ונפיק נהורא עלאה ואחטטר ביה בהכסא ב"נ כל יומא כמה דאתמר
 ומאן דלעי באוריית' ולא ידע לאשתדל בה בחרח קשוע ובחרח מישר הוה מלה סלקא
 ובחטי אורחין ולית מאן דיהחבר בה וכולא דהיין לם לבד ואזיל ובחטי בעלמא ולא
 ישכח אחר * מאן גרים ליה החי ההוא דסחטי ליה מארח מישר ס"ד ולפני עור לא
 תתן מכשול * ובג"כ כתיב ויראת מאלהיך חני ה' * ומאן דתאובחיה למלעי באוריית'
 ולא

קדושים יום ה

קעה

ולא אשכח מאן דיוניק ליה והוא ברחימות' דאוריית' לשי בה ומתנגס בה בנתנומ'
 דלא ידע : כל מלה ומלה סלקא וקב"ה חדי בהסיח מלה וקביללה ונטע לס סוכרני'
 דהסוף נחלא וחתעבדו מאלני מלין חילנין דבריבין ואקרין ערבי נחל סה"ד באהבתה
 תשנה תמיד : ודור מלכא אמר סורני ה' דרכך חסלך באמתך וכתיב ונחני בארמ
 מישור למען שוררי :

מוסר

יוסף דחה

הרכה פסוקה

תשע"ת לרבינו יונה דף ח ע"ה

הר"ס הלכות איסורי ביאה פי"ב

צריך לרדוף לעשות חסד ורחמ' כענין שנאמר חסד
 ורחמ' יוכפר עון וזכרתי ה' סור מרע ועתה
 התבונן בסוד התקרה הזו כי האמת הם הכוונה לא שב
 אל ה' לא יבסר עונו בפועל החסד כתי שנאמר אשר לא
 ישא פנים ולא יקח שוחד ופי"ל לא יקח שוחד מלוא לתחול
 ולסבור על העונות ועוד אחרו כל האומר קב"ה ומרן
 הוא יותר חייו אכל מאריך לפיה חסד לא ישתעו ימד
 פטולתם אל חוסק אכן ז' שאמר שעה בחסד ורחמ' יחופר
 עון על בעל החסודה דבר כי יש עבירות שהחטובה ויוס"כ
 תולין ויסורין עמקין וסגה החסד יגן בעד החטא ויסתיר
 עליו מן היסורין שנסם כלל וילי מן חמות כתיש ולדקס
 חילי ממות * ועוד יש עין והוא עון חילול ה' שהחטובה
 ויסורין הלזין ומתה ממרקת כמו שנאמר חס יכפר עון
 הוא לכס עד תמותו וסגה כאשר האדם משתלל לסמוך ביד
 האמת ועוורו אחריו ויחטוד דבריו והופיעו אורו לעני
 כי עמו ויחוק ידי אלה האמת וכשא ראשם וכתות הסקר
 יספילה יגיעם עד עפר הכה אלה דרכי קדוש ה' וכדו והכר
 לאמתו ועבודתו בעולם ועו ותפלתו בתקום תורתו על
 כן כהרבו פעלו לקדם את ה' ולעודד האמת ולהכין אותו
 ולסעדו ונסלה לו מעון החילול עם החטובה כמות האמת
 לעומת אמת החילול מרת תשובתו כנגד מרת תשובתו זה
 ביאור חסד ורחמ' יוכפר עון :

(א) כמה מוונת פוסקין לאשה פוסקין לה לחם שתי
 סעודות בכל יום סעודה בינונית של כל אדם
 כאותה העיר באדם שאינו לא הילה ולא נרנן וסאותו
 מאכל של אנשי אותה העיר * אם הטיס חטום ואם
 שעורים שעורים * וכן אורו ודוחן או משאר מינין שמהנו
 בהן * ופיסקין לה שרבת לאכל בה את הפת כגון
 קטניות או ירקות וכיוצא בהן ושמן לאכילה ושמן
 להדלקת הנר וסורית ומעט יין לשתות אם היה מנהג
 המקום שישתו הגשים יין ופיסקין לה שלש סעודות כפי
 ובשר או דגים כמנהג המקום : ינותן לה בכל שבת ושמי
 מעה כסף לצרכיה כגון מוטה לבנים או לשרתן וכיוצא
 בהן : (ב) כמה דברים אמורים בעניי בשישראל אבל
 אם היה עשיר הכל לבי עשירו * אפילו היה ממוני ראוי
 לעשות לה כמה הכשילי בשר בכל יום כוסין אותו
 ופוסקין לה מוונת כפי ממנו * ואם היה עני ביותר
 ואינו יכול ליתן לה לחם שהיא צריכה לו כוסין אותו
 להוציאה ותהיה כתיבה חוב עליו עד שתמצא ידו ויחון
 (ג) בעל שרצה ליתן לאשתו מוונותה הראויות לה
 ותהיה אוכלת ושותיה לעצמה : והוא שותה ואוכל לעצמו
 הרשות בידו ובכלה שיאכל עמה מליילי שבת לילי
 שבת : (ד) האשה שפסקי לה מוונות ותהיה המתה
 לבעל היה בעלה בהן אינו נותן לה כל מוונותיה תרומה
 מפני שזורה גדול הוא לה לשמן מדברים המטאין
 ולא בלן בהנהגה אלא נותן לה מחצה חולין ומחצה תרומה :

מצות השם

כלאים פרק ח קדושין לה סה"ד ה' כלאים פ"ה סה"ט ל"ה רעו סמך לאוין רעו יורה דעם סימן רל"ה
 ר"מ (קמ"ח) מל"ח שלל לנרוע שני מיני זרעים שזרה שיאמר לך לא תזרע כלאים אחד הזרע או
 המכבש או שהיה חטה ושעורה מונחין על הארץ וסיפה אותן בעפר לוקה * ואסור לנרוע
 כלאים לעכו"ם ואסור לקיים כלאי זרעים שזרהו כל זה בארץ ישראל אבל בחוץ לארץ מותר ישראל
 לכתמלה לנרוע כלאי זרעים והוא מדברי קבלה * וכלאי חילנות פ"ה להרביז חילן אחרוב כחפסו
 וכיוצא בו הרי זה לוקה מן התורה בין בארץ בין בחוץ לארץ * וכן המרכיב חילן בירק או ירק
 באילן לוקה בכל מקום ובין כלאי זרעים בין כלאי חילנות אע"פ שזרעו מותרין הן
 באכילה אפילו לזה שעשה האיסור שאין אסור אלא לנרוע ונוהג בכל זמן בזרעו וקב"ה (עיון
 סימן תקמ"ח :

ערלה פרק א' ר"ה דף ב קדושין לה כהן בחרח כד סה"ד ה' מאכלי פרק י' ועיון ה' מעשר שני פרק י' סה"ט ל"ה
 קל"ב סמך לאוין קמ"ו י"ד סימן רל"ד סמך סימן רעו

ר"מ (קמ"ח) מל"ח שלל לאכול פירות חילן שלש שנים ראשונים לנטיעמו שנאמר שלש שנים יהיה
 לכם ערלים לא יאכל ואף בהגלה אסור וטעון שריפה ומה שאין דרכו בשריפ' כגון
 משקין יקברו : והאוכל בזה ערלה לוקה (עיון כלל י"א י"ג) ואפילו ספק ערלה אסור ודוקא בארץ
 ישראל אבל בחוץ לארץ הלכה למשה מסיני שרפי ערלה אסורה וספיקא מותר ובסוריא (פ' כלל
 ר') ג"כ ספק ערלה מותר ועל דלא ערלה שבחוץ לארץ ובסוריא מנין מנות מדרות. עכו"ם סה"כריב
 חילן מאכל באילן סרק מיבי בערלה ונוהג בז' ב"ז ב"ז :

מעשר שני פח קדושים ברכות לה רחש השנה דף ב סה"ד ה מעשר שני פרק ע ו סה"ד מע ק"ט סה"ד סה"ד קלו יד ס"י
לד סה"ד ס"י רמט

רמח (p) מ"ע להיות נטע רבעי קודש שנה' ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קודש הלולים לה' הכעלים אוכלים אותו בירושלים כמעשר שני (ע' ס"י חע"ד) והרועה לפדותו פודהו כמעשר שני וחס פדהו לעלמו מוסף קודש והכסף מעלה לירושלים. ואין פודין אותו עד שיגיע לעונת המעשרות (ע' ס"י סק"ז) ואין פודין אותו בפרוטא ועל פרוטא וסוף זמון הבית פודין אותו בשווי וזמון זהו בח"י פודין אותו אפילו על פרוטא ועל פרוטא וסוף זמון הבית פודין אותו בשווי ומשליך הפרוטא לים המלח ונוהג דין נטע רבעי בח"י בפני הבית ושלא בפנה"ב אבל בסוריא (ע' כלל ח') ובסוף לארץ אין נטע רבעי נוסף אלא אוכל פירות שנה רביעית בלא פדיון כלל ונוהג בזו"ל. ויש לנכרי נטע רבעי שאם בל לנהוג בצמחה זו הרי נטע רבעי שלו קדש כנטע רבעי של ישראל:

סנהדרין סה ברכות דף י' סה"ד ס"י חמ"ד פ"ז סה"ד לית ק"מ ע"ג ובסור' ע' לענין לאו שנכללו והרמב"ן חשב כגון סורר ומורה שני לאוין ע"ס סה"ג לאוין רכ

רמט (קמט) מל"ח שלא לאכול אכילה בן סורר ומורה שנאמר לא תאכלו על הדם ר"ל לא תאכלו אכילה המביאה להפיכת דמים וזהו אכילה בן סורר ומורה בפעם הראשון מנקות למדו שהיא אכילה מנושרת המבוחר בגמרא ובסו"ד ונוהג בן סורר ומורה בפעם הראשון מנקות שנאמר בפי' כי תלא ויסרו אותו ובפעם שנית מקילה גם זה הפסוק הוא אזהרה שלא לאכול מזהמה קודם שתלא כמותו יום שהורגין את הנפש גם הוא אזהרה שלא לאכול קודם שיחפלו וזהו ע"פ שכתב אזהרות ככללן בפסוק זה אע"פ"כ אין אזהרה בן סורר ומורה לאו שנכללות לפי שנשאו מפורסם בפי' תלא וקו"ל לא ענה הכתוב אלא"כ הוסיף (ע"י כלל ח').

סנהדרין סה שנה סה חולין לה סה"ד ס"י ע"ז פ' י"א סה"ד לית לב סה"ג לאוין כ"ג י"ד ס"י קטע סה"ק ס"י קלו
רנ (קנ) מל"ח שלא לנחש שנאמר לא תנחשו כגון אותן שומרים כפלה פחי מפי או מקלי כפל מידי לא אלא למקום פלוני היום או אם נשים לו סימנים אם יארע לי כך אעשה כך. אם עשה מעשה ע"י יחוש כזה לוקה ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות (ע"ין סימן תק"י).

סנהדרין סה סה"ד ס"י ע"ז פ' י"א סה"ד לית לב סה"ג לאוין כ"ג י"ד ס"י קטע סה"ק ס"י קלו
רנא (קנא) מל"ח שלא לעונן שנה' לא תעוננו אלו הנותנים עונות ועמים לומר עונה פלוני או חדש פלוני טוב לעשות זה או להפך וכל העושה מעשה ע"פ הוברי שמיסכא לוקה וכן האוחז את העינים ומרמה בפני הרואים שעושה מעשה תמהון והוא לא עשה הרי זה לוק' שהוא בכלל מעונן ונוהג בז"ע ובז"ל כזו"ל:

ליל ו תורה

פסוקי שמות נגד מילוי ב"ן ו"ד ה' ו' ה' ותעשה ממנו ליוסף והיה ביקור שני:

א לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך: **ב** וישרש לנפש לא תתנו בבשרכם ובתבת קעקע לא תתנו בכם **אני יהוה**: **ג** אר-תחלל את-בתך להזנותה ולא-תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה: **ד** את-שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו

אונקלוס
א לא תקפון פאתא דראשכון ולא תחפיל ית פאתא דזקנך: **ב** וחפיר על מית לא תתנון בבשרכון ורשמיין חריתין לא תתנון בכון אנא יי: **ג** לא תחיל ית ברתך דאמיעיותה ודא תמעי ארעא ותתמלי ארעא עיצת חטאין: **ד** ית ימי שפיא דלי תמרון ולבית מקדשי

ההון

אני יהוה: **ה** אר-תפנו אל-האבת ואל-הידענים אר-תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: **ו** מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יהוה: **ז** וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו: **ח** כאזרח מכם יהיה לכם הגר! הגר אתכם ואהבת לו כמוך בין-גרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: **ט** לא-תעשו עור במשפט במדה במשקל ובמסורה: **י** מאני צדק אבני-צדק אפת צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים: **יא** ושמרתם את-כרתי ואת-כר-משפטי ועשיתם אתם אני יהוה: **יב** וידבר יהוה אל-משה לאמר: **יג** ואל-בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן-הגר! הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ירנמהו באבן: **יד** ואני אתן את-פני באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו נתן למלך למען שמה את-מקדשי ולחלל את-שם קדשי: **טו** ואם הערם יעלימו עם הארץ את-עיניהם מן-האיש ההוא בתתו מזרעו למלך לכלתי המית אתו: **טז** ושמתי אני את-פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אתו ואת! כר-הזנים אחריו לזנות אחרי המלך מקרב עם: **יז** והנפש אשר תפנה אל-האבת ואל-הידענים לזנות אחריהם

אונקלוס
ההון דחלון אנא יי: **ה** לא תתפנו בתר בידין ודכורו לא תתפעון לאסתאבא בהון אנא יי אלהכון: **ו** מן קדש דסבר באזריקא תקום ותדרר אפי סבא ותדחל מאלהך אנא יי: **ז** וארי יתגיר עמכון גיורא בארעכון לא תונון יתיה: **ח** כפיציבא מנכון יהי לבון גיורא דיתגיר עמכון ותרתים ליה כותף ארי דירין היתון בארעא דמצרים אנא יי אלהכון: **ט** לא תעבדון שער בדין במשחתא במתקלא ובמכלתא: **י** מאזינון דקשוט מתקלי דקשוט מקילן דקשוט והינון דקשוט יהי לבון אנא יי אלהכון דאפיקית יתכון מארעא דמצרים: **יא** ותמרון ית כד קיימי נית כד דיני ותעבדון יתהון אנא יי: **יב** ומליך יי עם משה למימר: **יג** ולבני ישראל מימר נבר מבני ישראל ומן גיוריא דיתגירון בישראל דיתן מזרעיה למלך אתקשא יתקמיל עמא בית ישראל וירנמהו באבנא: **יד** ואנא אתן ית רוגני בנברא ההוא ואישיצי יתיה מגו עמיה ארי מזרעיה יהב למלך בדיך לסאבא ית מקדשי ודאחלא ית שמא דקדשי: **טו** ואם מכפש ובכשוון עמא בית ישראל ית עניהון מן נברא ההוא בדיתב מזרעיה למלך בדיך דלא למקמל יתיה: **טז** ואשוו אנא ית רוגני בנברא ההוא ובסעדוהו ואישיצי יתיה נית כד דשען בתרוהו למטעי בתר מלך מגו עמהון: **יז** ואנש דיתפני בתר בידין ודכורו למטעי

בחרהון

ונתתי את פני בנפש ההוא ודברתי אתו מקרב עמו: יי והתקדשתם
 והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם: יט ושמרתם את חקתי
 ועשיתם אתם אני יהוה מקדשכם: כ כפי איש איש אשר יקלל את
 אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: כא ואיש
 אשר ינאף את אשת איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת
 הנאף והנאפת: כב ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות אביו
 גלה מות יומתו שניהם דמיהם בם: כג ואש אשר ישכב את
 פלתו מות יומתו שניהם תכל עשוי דמיהם בם: כד ואיש אשר ישכב
 את זכר משכבו אשה תועבה עשוי שניהם מות יומתו דמיהם בם:
 כה ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרפו
 אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוכם: כו ואיש אשר יתן שכבתו
 בבחמה מות יומת ואת הבחמה תהרגו:

אונקלוס

בתיהון ואתן ית רוגיו פאנשא ההוא ואיש יצוי יתיה מגו עשיה: יי ותתקדשו ותהו קדושו
 ארי אנא יי אלהכון: יט ותשרו ית קיימי ותעברו ותהו אנא יי מקדשכון: כ ארי גבר
 גבר דיוטו ית אביוו וית אמיה אתקטלא תקטיל אביוו ואמיהו לט קטלא תייב: כא וגבר
 דיגוף ית אפת גבר דיגוף ית אפת חכיהו אתקטלא תקטיל גיפא וגיפא: כב וגבר
 דישבוב ית אפת אביוו עריתא דאביוו גלי אתקטלא תקטילון תרוהו קטלא תייבין:
 כג וגבר דישבוב ית פלתיא אתקטלא תקטילון תרוהו חכדי קטלא תייבין: כד וגבר
 דישבוב ית דכרא משכבו אפתא תועבתא עברו תרוהו אתקטלא תקטילון קטלא תייבין:
 כה וגבר דיסב ית אפתא וית אמיה עיצת חסאין היא בערא יקרין יתיה ויתהו קטא תחי
 עיצת חסאין בגיבון: כו וגבר דיתן שכבתיה בבערא אתקטלא תקטיל ית פעיוא
 תקטילין:

כרי להשלום כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל
 הסדרה ותרגום והפטורה

יום ו תורה

מז ואשה אשר תקרב אל כל בהמה לרבעה אתה והרגת את האשה
 ואת הבהמה מות יומתו דמיהם בם: יי ואיש אשר יקח את
 אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה
 את ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני עם ערות אחתו גלה

אונקלוס

מז ואפתא דתקרב לוח בערא למשלם בה ותסטר ית אפתא וית בערא אתקטלא תקטילון
 קטלא תייבין: יי וגבר דיסב ית אחתיה בת אביוו או בת אמיה ויתח ית עריתה והיא תחיו

עונו ישא: יי ואיש אשר ישכב את אשה הוה וגלה את ערותה
 את מקורה הערה והוא גלה את מקור דמיה ונכרתו שניהם
 מקרב עם: יט וערות אחות אמה ואחות אביו לא תגלה פי
 את שארו הערה עונם ישאו: כ ואיש אשר ישכב את דדתו
 ערות דדו גלה חטאם ישאו ערירים ימתו: כא ואיש אשר
 יקח את אשת אחיו נדה היא ערות אחיו גלה ערירים יהיו:
 כב ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם
 ולא תקרא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה:
 כג שביעי כג ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני משלה מפניכם כי את
 כל אלה עשו ואקץ בם: כד ואמר לכם אתם תירשו את
 אדמתם ואני אתגנה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני
 יהוה אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים: מפסיו כה והבדלתי
 בין הבהמה המודה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור ולא תשקצו
 את נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש הארמה אשר
 הבדלתי לכם לטמא: כו והייתם לי מדינים כי קדוש אני
 יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי: כז ואיש אוראשה פיה
 יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירגמו אתם דמיהם

בם: פ פ פ

אונקלוס

ית עריתיה קלנא חוא וישמיצו קעניו בני עמהון ערית אחתיה גלי חוביה יסבל: יי וגבר
 דישבוב ית אפתא מסאבא ויגלי ית עריתה ית קלנא גלי והיא תגלי ית סואבת דמהא
 וישמיצו תרוהו מגו עמהון: יט וערות אחת אמה ואחות אביו לא תגלי ית קרוביה
 גלי חוביהו וקבלון: כ וגבר די ישוב עם אפת אח אביוו עריתא דאח אביוו גלי חוביהו
 וקבלון בלא וקר ימותו: כא וגבר דיסב ית אפת אחויהו מתקטלא היא עריתא דאחיוו גלי
 בלא וקר יהיו: כב ותשרו ית כל קיימי וית כל דיגי ותעברו ותהו וקא תרוקן יתכון ארעא
 דאנא מעיר יתכון חסן למתב בה: כג ולא תהכון בנימוסי עממיא דאנא מגלי מן קדמיכון
 ארי ית כל אלין עברו ורחיק מימרי תהו: כד ואמרית לכון אתון תירחו ית ארעהו ואנא
 אפתגה לכון למירתתה ארע עברא חלב ודבש אנא יי אלהכון דאפרישוח יתכון מן עממיא:
 כה ותפשוין בין בערא דכיא למסאבא ובין עמא מסאבא לדכיא וקא תשקצו ית נפשחכון
 בבערא ובעמא ובכר דתחיש ארעא דאפרשית לכון לסאבא: כז ותהו קדמי קדמי קדמי קדמי
 ארי קדיש אנא יי ואפרשית יתכון מן עממיא למהו פלחו קדמי: כז וגבר או אפתא ארי
 יתהו בהון בידון או כדורו אתקטלא תקטילון פאבנא ורגמוו ותהו קטלא תייבין: פ פ פ

חק לישואל חגי מה

תאמר פסוקי נביאים הנמצאים בכל ימי השבוע מן יהי דבר ה' אלי לאמר עד יום רביעי סוף פסוק ד כמנהג ספרד

הפטרות קדושים כמנהג האשכנזים

הלא כבני כשיום אתם גי בני ישראל נאם יהוה הלא את ישראל העליתי מארץ מצרים ופלשתיים מפפתור וארם מקיר : הנה עיני אדני יהוה במלכות החטאה והשמדתי אותה מעל פני האדמה : אפס כי לא השמד אשמד את בית יעקב נאם יהוה : כי הנה אנכי מצוה והנעותי בכל הגוים את בית ישראל באשר ינוע בפברה ולא יפול צרור ארץ : בחרב ימותו פר חטאי עמי האומרים לא תניש ותקדים בעיניו הרעה : פיום ההוא אקים את חבת דוד הנופקת וגדרתי את פריציהו והרסותיו אקים ובניתייה פימי עולם : למען יירשו את שארית אדם וכל הגוים אשר נקרא שמי עליהם נאם יהוה עשה זאת : הנה ימים באים נאם יי וגגש חורש בקוצר וררף ענבים במשך הרע והטיפו הרים עפים וכך הנבעות תתמוגגנה : ושבתתי את שבות עמי ישראל ובני ערים נשמות וישבו ונשמעו קרמים ושתי את יינם ועשו ננות ואכלו את פריהם : ונטעתי על אדמתם ורא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר יהוה אללהיך :

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרות ומומור ה' מלך גאות לבש או מומור סיר ליום השבת וה' מלך ילל' דברו משנה והלכה מסדר טהרות שהיא נגד היסוד כפינת היסוד

ברטנורה משנה אהלות פרק ד עיקר תוי"ט

פרס ד מגדל שהוא עומד באויר מגדל טהורים . הדעין לעוביו דחר האויר לקולא ען שיש לו דפנות והדפנות פתוחים לפנים ולחוץ חלל צביון נגון חורין המפולטין צבית טומאים ממ"י וסיפא טומאה צבית טומא מייורי צין בחוך חללו צין בחוך עביו טדוך

מגדל שהוא עומד באויר

מגדל שהוא עומד באויר מגדל טהורים . הדעין לעוביו דחר האויר לקולא ען שיש לו דפנות והדפנות פתוחים לפנים ולחוץ חלל צביון נגון חורין המפולטין צבית טומאים ממ"י וסיפא טומאה צבית טומא מייורי צין בחוך חללו צין בחוך עביו טדוך

שעוביו טהורים : טומאה בעוביו אומר מחצה למחצה . היה עומד בחוך הבית טומאה בתוכו הבית טומא . טומאה בבית מה שבתוכו טהור . שדרך הטומאה לצאת ואין טהור למה שבתוכו טהור למה שבתוכו טהור למה שבתוכו טהור

דעין דחר בית דחטיב טפי מחלר , מהר"מ : המגדל טהור . והוא שלתחתיו מנופות דחי טהור . וכפ"י דחטיב כלי עץ הכאין צמדה דצני למיד פחיל . ה"מ כשמכוסה ככלי חבל כשלתחתיו מנופות או מנוסה צמדה לא צני למיד פחיל . ועתוי"ט :

דרכה להכנס . כלים שבינו לבין הארץ . שבינו לבין הכותל . שבינו לבין הקורות . אם יש שם פותח טפה טמאין . ואם לאו טהורין . טומאה שם הבית טמא : (ב) תיבת המגדל יש בה פותח טפה ואין ביציאתה פותח טפה . טומאה בתוכה הבית טמא . טומאה בבית מה שבתוכה טהור . שדרך הטומאה לצאת ואין דרכה להכנס . רבי יוסי ממחר מפני שהוא יכול להוציאה לחצאים או לשורפה במקומה . (ג) היה עומד בחוך הפתחוונפתח לחוץ . טומאה בתוכו הבית טהור . טומאה בבית מה שבתוכו טמא . שדרך הטומאה לצאת ואין דרכה להכנס . היתה מוכני שלו משוכה דאהוריו

למיר פחיל . ועתוי"ט : (3) ואין הפי"ו שם שבינו לארזולצין הקורות אף שאין פותח טפה רק באי מהן . אם יש פותח טפה צינו לבין הקורו' הטומא' בוקעת עד כנגד המגדל לתחתיו דאדם וכלים אינן נעשי' אהלים להפסוק ולטהר וכן שיש פותח טפה תחתיו והכלים למעלי' בוקעת למעלה חבל שבינו לבין הכותל אם אין שם פי"ט אפי"ג דאיכא פי"ט צינו לארץ ולקורות טהורין : טהורין . וקשה אמאי טהורים כלים תחתיו ליהוי צביב שהוא קמור סתם הבית י"ל שאני צביב שהוא קצוב ומשמע אף הבית לכך צטל לבני הבית . מהר"מ ועתוי"ט (ג) דאחל בחוך אהל

והטומאה תחת אהל הפנימי אהל החיצון טמא דלמיד פחיל וזהללים מזליים על הטהורים מליטמא ואין מזליים על הטמאין מליטמא הר"מ . ודוקא כשהאהל כולו בחוך אהל חבל כשפי האהל חולה אין הטומאה נכנסת באהל הצי' : מטהר . ונראה דעוד כהא דפי"ט מ"ג המה צבית כו' דהסח צמח שלם דאין דרך לשרפו ולנתסו פחות מכות טו' ונראה דכ"ז בלחות נעולי' חבל כשיש פותח טפה פתוח מודה אפילו צביות וכדתנו פי"ג מ"ו וכפ"י"ג ועתוי"ט : (ד) פתח צמגדל וסיים צביצה ואפשר שר"ל תיבת המגדל ולא ידעתי למה לר"ך לדקוקי צביו' . א"כ אשמעי' לענין מקס וממכר : טמא . פי"ו שהמגדל ממלא כל הפתח ואין בו פותח טפה מעל לד למעלה ולמטה וען הדרין נמצא שאין מקום ללאת הלכך הטומאה בוקעת ויולאה דרד דופני המגדל מ"ד אפסתי בית צומן שהס נעולים ועתוי"ט :

שיש בה פותח טפה . שיש בחלל פותח טפה דלא הויה טומאה טמונה : ואין ביציאתה . דכור פתחה אין בו טפה : טומאה בתוכו . הבית טמא ואף על פי שפתחה קטן כדמפרש טעמא מפני שדרך טומאה ללאת ע"כ סופה ללאת דרך פתח זה לפיכך מטמאה מיד דרך יציאתה : מה שבתוכה טהור . הוחיל ואין ביציאתה פותח טפה אינו מביא את הטומאה : ואין דרך טומאה ליכנס . שאין סופו להכניס לה מנח : ורי' יוסי מטהר' דשנאל אין סופה ללאת דרך פתח זה סיהא צה טעור טומאה שהיא יכול להוציאה לתלפין או לשרפה במקומה ואין הלכה כרי' יוסי (ג) היה המגדל עומד כולו בחוך הבית אלא שפתח הציצה (ד) לחוך : טומאה בתוכו הבית טהור . דמשום מאי איכא לטמוי' הא טומאה אהל ליכא דיש צה פותח טפה ולאו טמונה היא ומשום יציאה של טומאה נמי לא מטמא דהא אין יציאתה לפנים בחוך הבית . טומאה בבית מה שבתוכו טהור שאין דרך טומאה ליכנס שם : מוכני . בגלל

הטעם למגדל להוליכו ממקום למקום: משוכה לאחוריו * מרוסקת מאחוריו המגדל ללך הבית שהמגדל עומד על הפתח והמוכני משוכה מאחוריו ללך הבית כפניו והטומאה שם, כחך המוכני כנגד קורות הבית אפי"פ שהבית מאהיל עליו : הבית טהור * דגשכ מוכני כמגדל והרי המגדל עומד צפחה ופתח לחוף ושלא אלצעות דקט למעטי אס היתה משוכה טפי משלשה אלצעות ללא הוי כמגדל לחוף דרך להרמיק המוכני מן המגדל כולי האי : בזמן שיש שם פותח שפתח המוכני דמלל המוכני שהטומאה זו פותח טפח שלא תהא טומאה רלווא דבוקעת ועולה : ואינה יוצאה * שאין המוכני נשמט לגמרי מן המגדל : והמגדל בא במדה * שמחוק מ' סאה בלא שהס כורים ביבט שכסחיה במדה זו אינו מקבל טומאה ומוץ כפני הטומאה אבל פחות ממדה זו הוי כשאר כלים המקבלים טומאה ואינו חוץ כפני הטומאה וכל מגדל דחנין כמרקין כמגדל הבא במדה מיייר :

לאחוריו שלש אצבעות * טומאה שם כנגד הקורות * הבית טהור * במה דברים אמורים בזמן שיש שם פותח טפח * ואינה יוצאה והמגדל בא במדה :

גמרא נדה דף כ ע"א

עולא אקלע לפומבדיתא אייתי לקמיה דמא ולא הוא אמר ומה רב אלעזר דמרה דארעא דישראל הוה כי מקלע לאתרא דרב יהודה לא חוי דמא אנא אחוי ואמאי קרו ליה מרה דארעא דישראל דההיא אתתא דאייתא דמא לקמיה דרבי אלעזר הוה יתיב רבי אמי המיה ארחיה אמר לה האי דם חמוד הוא בתר דנפקה אטפל לה ר' אמר אמרה ליה בעלי היה בדרך וחמדתיו קרי עליה סור ה' ליראיו :

דש"י

דמרה דארעא דישראל כפי כמרהו דס מכל חמאי איי עינא * ולא תהא * משום כבוד דרב יהודה : ארחיה * כדמפרש לקמן : פומבדיתא אחריה דרב יהודה הריח זו : חמוד * שנתאית לבטלה ורחיה דס מחמת כשילי פ"ק דמסנהין סני דפומבדיתא רב יהודה ורב תלום :

זוהר תרומה דף קלה ע"א

רוא שבת איסי שבת דאתחדת ברוא דאח"ד למשרי עלה רוא דאח"ד * ללותא דמעלי שבתא דהא אתחדת כורסיי יקירא קדישא ברוא דאח"ד ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא עלאה * כד עייל שבתא איסו אחיחדת ואתפרשא מטערא אחרא וכל דינין מתעברין מינס ואיסו אשתארת ביחודא דנסירו קדישא ואתעטרת בכמה עטרין לגבי מלכא קדישא וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כלסו ערקין (ד"א ואתעברו מייני) ולית שולטנו אחרא בכלסו עלמין ואנפשא נסירין כנסירו עלאה ואתעטרת לתתא כעמא קדישא וכלסו מתעטרין כעמתיין חדתי * כדן שירות' דלות' לברכא לס כחדוס כנסירו דאנפין ולומר ברכו את ס' המבורך * את ס' דייקא בנין למפתח לגבס כברכס :

מוסר

יוסף לחק

הלכה פסוקה

משערי תשובה לר"י דף ח ע"ב

ה"ס נוח שבת פ"ב

צריך להיות חטאתו נגדו תמיד כי ראוי לנפש החוטאת לזכור עניו תמיד ולא תשי אותם לקצותים ויולכבו יחטפו עד כל חליפתו כענין שנאמר כי פשעי אני אדם (א) כל זרע שקציתו מצמחת אותו ומגדלתו כגון אספסתא וסלקא הקוצרו בשגגה הייב שתי האמות * אחת סגני שהוא קצר ואחת סגני שהוא נושע האמות * אחת סגני שהוא קצר ואחת סגני שהוא נושע

וכן הושר הוא צריך לעצים הייב משום קוצר ושם נוסע בהשושית של עפר שעלו בה עשבים הנביחה מעל הארץ והניחה על בני יתדות הייב משום תילש : היתה על בני יתדות והניחה על הארץ הייב משום זרע * תאנים שיבשו באיביהן וכן אילן שיבשו פי' איתו בו החולש מהן בשבת הייב אפי' שהן כעקורין לעינין טומאה : (ב) החולש עולשין המורד הורדין אם לאכילה שיעורו כגורגת : ואם לבהמה שיעורו כמלא פי גדי * ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה * המעט אכילין אם לאכילה שיעורו כגורגת * ואם עמר לבהמה שיעורו כמלא פי גדי * ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה וביצה האמורה בכל מקום היא ביצה בינינית של תרנגולין . וכל מקום שנאמר כדי לבשל ביצה היא כדי לבשל כגורגת טביצה ונרוגת אהר משלשה כב עזא ואין עמוד אלא בנידולי קקע * (ג) המקבץ הביאה ועשה ממנה עגילה או שנקב תאנים והכניס האהל בהן עד שנתקצו נוף אהר היו תולדת מעמר וחייב וכן כל מיוצא בזה :

מצות השם

מיר זו קדושין לה מות כ סה"ד ה ע"י יב סה"מ לת מג סתג לאוין זו יד ס"י קפא סתג ס"י ע"א **רנב** [קנב] שלא לגלח פאות הראש שהא' לא תקיפו פאת הראשם וחיוב על כל פאה ופאה לפיכך המגלח שני לדמיו אפילו צפת אחת לוקה שמים בין שגלח הפאות לחד בין שגלח כל הראש כלאחר ודוקא איש המגלח לוקה (שעשה מעשה) אבל המגלח אינו לוקה אלא אם סייע להמגלח ואפילו במספרים אסור לגלח ואשה אינה צבל תקיף ראשה (עיי' כלל י"ד) אבל היא אסור' לגלח פאת ראש איש אפי' לקטן אסור לה לגלח ונוהג ככ"מ וככ"ז :

כגמרא ס' סה"ד ה ע"י יב סה"מ לית מב סתג לאוין נה יורה דעס ס"י קפא סתג ס"י ע

רנג (קנג) מלי"ם שלא להשחית פאת הזקן שנאמר ולא תשחית פאת זקנך חמש פאות יש בזקן ולוקה על כל פאה ופאה ואם טעלן כולן כאחת לוקה חמש ואינו חיוב עד שגלח אותו בתער שהוא גלוח שיש בו השחחה ולא השחית כחיוב ואם גלח זקנו במספרים פטור ודוקא המגלח חיוב * אבל המגלח אינו לוקה עד שסייע למגלח (דאל"כ הוי לאו שאין בו מעשה) (ע"י כלל ט) ואשה מותרת להשחית זקנה אם יש לה שער בזקנה (עיי' כלל י"ד) ואם השחיתה זקן איש פטורה אבל אסורה וכי כספר החינוך שכל השחחת זקן עובר עוד שני לאוין שוך חמשה לאוין"ה"ל דהיינו ובחוקותיהם לא תלכו . ולא יצבץ בצר שמלת אשה (שכס"י רס"ג ונס"י קמ"ג) ונוהג ככ"מ וככ"ז (ע"י תקוני תשובה) :

זכות כל קדושין לו סה"ד ה ע"י יב סה"מ לית מייע מג לאוין ס' יורה דעס ס"י קפ סתג ס"י ע

רנד (קרד) מל"ת שלא לכהוב כחובת קטקע כבשרו שנאמר וכחובת קטקע לא תחבו כבשרכס כחובת קטקע הוא ששורט כבשרו ומגלא מקוס השריטה כדי או בשאר כבשונים * והעובר על זה לוקה כחב כשריטה ולא רחם כלצב או שרסם כלצב ולא כחב כשריטה פטור עד שיכחבו ויקטעו ודוקא הכותב חיוב אבל לא זה שנכתב כבשרו (שלא עשה מעשה) אלא חיוב סייע ונוהג ככ"מ וככ"ז בזו"כ :

ברכות סב יבמות זמנילה כח סה"ד ה בית הכחירה פו וה' חפלה פ' י"א סתג מייע ע"א סתג עשין קטר אי"ס ס"י קפא י"ד ס"י רמו סתג ס"י ז

רנה (קא) מ"ע לירא מן המקדש שני ומקדשי תיראו איזהו מורה מקדש לא יכנס להר הבית כמקלו וכמעטו ובאפודתו ולא בחזק שעל רגליו ולא יעשו קפדריא ורקיקה מק"ו ונכנס כפחד ורעהו וכסהוף ויאל פוסע לאחוריו ואפי' שחרב עומד בקדושתו (עיי' כלל א') לכן לא יישן ולא יקבע בית הסכא בין מזרח למערב ולא יקל ראשו כנגד מקום בית המקדש ובית סככה שלו הוא גם כן מקדש מעט ואין נוהגין בה שחוק והחול ויסחה בטלה ואין ממשבין בה חשבונות ואין ישינס בה . וקדושת בית המדרש חמור מאד ונוהג בזכרים ונקבות (ע"י תקוני תשובה ס"י כ"ב) :

סנהדרין מה סה"ד הי ע"ז פו סה"מ לית ח סנה לאוין לה סנה ס"י קלט

רנו (קנה) מל"ח שלא לעשות מעשה רוב שנאמר אל תפנו אל האזניות רוב זה העושה פעולות עד שיטמע השואל כאלו חסד מדבר עמו מתחם לארץ וכל הניקח בוגגות מן המת ומנחם זה עד שקול יוצא מתחם שחיו ומשיבו העושה מעשים אלו חייב סקילה ובמזיד בלא התראה כרת ובשובג העולת והשאל בהם בלאו (שבס"י תקי"ג) וכוהב בכ"מ ובכ"ז בזו"ג :

רנו (קני) מל"ח שלא לעשות מעשה ידעוני ש"י אל תפנו בו' ואל הירעוני ידעוני הוא שוקק ע"ס מעוף ששמו ידוע בפ"ו ומקטיר לה ועושה מעשים אחרים עד שיפול כנכפה וידבר עמידות וחייב על זה סקילה ובלא התראה כרת ובשובג העולת והשאל בו בלאו (שבס"י תקי"ד) וכוהב בכ"מ ובכ"ז בזו"ג :

קדושי ה' וכל עירויני סב כנח מנועה לה סנהדרין ה' וק"ט סה"ד ה' תלמוד תורה פו סה"מ מע רע סה"מ עשין יג יד ס"י רמז סנה ס"י נח נכ

רנה [קנ] מ"ע לקום מנפי שיבה ולכבד תלמיד חכם ולקום מפניו ש"י מפני שיבה תקום והדרת פני זקן שיבה הוא זקן המופלג בזקנה אפילו אינו חכם חייב לעמוד לפניו והכנס אפי' שהוא ילד אבל אין חייב לעמוד לפניו מלא קומתו אלא כדי להדרו ואפי' זקן גוי מהדרין אותו בדברים ונותנין לו יד למנו בו יד למנו בו כי שיבה כל שיבה במשמע וזקן הוא זה שקנה תכמה אפי' הוא ילד עומדין לפניו מלא קומתו משקרב ד' אמותיו עד שיעבור מכנגד פניו ולא יעיס עיניו מן החכם כדי שלא יראשו וזה אבי"ד עומד מלפניו משיראהו מרחוק מלא עיניו ואינו יושב עד שישב האב ב"ד במקומו או עד שיתכסה מעיניו. וחייב לעמוד בפני רבו משיראהו מרחוק מלא עיניו עד שיתכסה ממנו ולא יראה קומתו או עד שישב במקומו וחייב כבוד רבו ויראהו יותר מכבוד ויראהו אביו ואמרו מ"ל ומורא רבך כמורא שמים והחולק על רבו כחולק על השכינה וכן העושה מריבה עם רבו והמרהר אחר רבו איזהו חולק על רבו זה שקובע לו מדרש ויושב דורש ומלמד שלא ברשות רבו ורבו קיים ואסור להורות הלכה בפני רבו והמורה הלכה בפני רבו חייב מיתה היה בינו ובין רבו יותר מ"ב מיל ושאל לו אדם דבר הלכה מותר להשיב ולהפריש מאיסור כגון שראה אדם עושה דבר אסור יש לו להפרישו ולומר דבר זה אסור שכל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב ודוק במקרה אבל לקבוע ענינו לישב ולהורות לכל שואל אפי' הוא בסוף העולם ורבו בסוף העולם אסור לו להורות עד שימות רבו או שיטול רשות מרבו וכן שונא רבו עד שיכיר לרבו ורבו רבו ומוראו וכשימות רבו קורע כל בגדיו עד שמנגלה את לבו ואינו מנחה לעולם כמו על אביו ואמו וכל זה ברבו מובהק שלמד רוב חכמתו ממנו אבל אם לא למד רוב חכמתו ממנו אינו חייב בכל הדברים אלו אבל עומד מלפניו וקורע עליו כמו על שאר אחרים שהוא מתחיל עליהן והרב שמחל על כבודו כבודו מחול עון גדול הוא לכנות את החכמים או לשגאוחן וכל המבזה חכמים אין לו חלק לעוה"ב וב"ד מנדין אותו בדברים וקונסין אותו ליטרף זהב ואין מחרין את נדויו עד שיראה את החכם וכוהב בכ"מ ובכ"ז בזו"ג :

כ"מ דף סח קו כ"ב דף פח פ"ט סה"ד ה' גניכה פרק ז' ח סה"מ לית רעא מ"ע רח סנה לאוין קלע עשין עב סה"מ ס"י רמז סנה ס"י רמז

רנו (קני) מל"ח שלא לעשות עול במדות ומשקלות שנא' לא תעשו עול במשפט במד' במשקל ובמשורה (בס"י רל"ד מירי לענין דין) כנאן דרשו מ"ל שמשפט זה משפט המדות במדה במשקל שלא יחסר מן המדה או המשקל ממה שהסכימו עליו בני המדינה. וכן שלא להטעות חברו במדות הקרקע ובמשורה הקפידה תורה אפי' על מדה קטנה כמשורה שהוא א' מל"ו בלוג (ע"י בלל ט"ו). (קנ) ומ"ע לדרק המאזנים ומשקלות ומדות ש"י מאזני דרק איפת לרק והין לרק יהיה לך ומ"י שעבר על זה ביטל מ"ע. ועבר על ל"ח ואין לוקין עליו חייב בחטומין (ע"י ס"י תר"ב וכלל ח"י) ואפי' אם נתן לעבדים מדה או משקל חסר עובר כ"ל וחייב להסיר והאסור להטעות לעבד'ם בחשבון והדי הוא בכלל כי תועבה ה' אלהיך כל עושה עול מכל מקום חייבין ב"ד להעמיד ממונים להסיר על החיוב להדיק המאזנים והמשקלות והמדות ולפסוק מערים ועי' שמדותיו או משקלו או מאזניו אינם בדרך יש להם להוציא ולקנסו ומי שמפקיע מערים נופין אותו למכור בשקר הסוק קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות (עיין תקוני תשובה ס"י מ"ו) והרי הוא ככופר ביציאת מלכים וכוהב בכ"מ ובכ"ז בזו"ג :

סנהדרין נב פו פה שבועות לו סה"ד ה' המרים סה"מ לית שח והרמזין' כללו בס"ירלוב ומשיג שאין כאן אלא חוספת עונם סנה לאוין ריע יורה דעה ס"י רמז

רסא (קנה) מל"ח שלא לקבל אב ואם שנא' ומקלל אביו ואמו מות יומת ואזהרתו מפסקוק א' תקלל חרש (שבס"י רל"ב) ואם קללו בשם חייב סקילה שנאמר אביו ואמו קלל דמיו ב'י ואפי' אם קללם לאחר מיתחם בשם : קללם בכינוי לוקה לא ישיבע את אביו שבועה שיש בה אלה ולא יחא שלי ב"ד לגדותו (חון למסית) ואסור לבנותם שכל המבזה אביו או אמו אפי' ברמיזה הוא ארור מפי הגבורה שנאמר ארור מקלה אביו ואמו ונאמר עין חלמג אבא ותבנו ליקחת את יקרה עורבי נקל וכוהב בכ"מ ובכ"ז בזו"ג (ע"י תקוני תשובה) :

סנהדרין מה סה"ד ה' סנהדרין פרק ז' עו סה"מ מ"ע רכ"ח הרמזין' משיג בשורש יד ע"ט ועיין לקמן בסוף ספר זה כמ"ע של הרמזין' ס"י כו סנה עשין קס

רסב (קד) מ"ע על הב"ד לרונ בשריפה למחוייב שנאמר בשם ישרפו בו מצות שריפה היו משקעין אותו בזבל עד ארכיבותיו ונותנים סודר קשה לתוך הרך וכורך על זוארו וסני עדיו זה מושך אללו וזה מושך אללו עד שהוא פותח פיו ומתיבין בדיל או עופרת וזורקין לתוך פיו והיא יורדת ושורפת את בני מעויו וכל הגשרפין עשרה הן בת כסן שזנתה (בס"י ל"ה) הכל על במו ועל בת במו ועל בת בנו ועל בת אשתו ועל בת בנה ועל בת בנה ועל בנותו ואם סמותו ואם סמיו (ע"י ס"י קל"ד קל"ה קל"ו ר"ד ר"ה וכוהב בשדנין דני נפשות עיין כלל ז' :

רסג (קנט) מל"ח שלא ללכת בחוקות הגוים שנאמר ובחוקותיהם לא תלכו שלא לדמות להם במלכות העוה"ב להם ולא יגדל יציות ראשו ולא יגלה מהגדרים ויניח שער בזמלע הראש וזה נקרא בלורית ולא יגלה השער מכנגד פניו מאזון לאזון ויניח הפרע מלאחריו וכל העושה זאת מהן וכיוצא בהן לוקה ומי שהוא קרוב למלכות ור"ך ללבוש במלבושים ולדמות להם מותר וכוהב בכל מקום ובכל זמן בזו"ג (עיין טוף סימן רנ"ג) :

אמר יום א תורה

להמשיך מ"ח ד"ח יהיה נפש י יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יחידה ו דמלוי יוד אל שם ב"ן שבטעה בניקוד חולם :

א ויאמר יהוה אל משה אמר אלהיך בנני אהרן ואמרתי אלהים לנפש לא יטמא בעמיו : א ואמר יי למשה אימר לכהניא בני אהרן ותימר להון עד מית לא יסתאב בעמיה : ב בני אם לשארן הקרב אריו לאמו ולאביו ולבנתו ולבתו ולאהויו : ג אהרן לקריביה דקריב ליה לאמיה ולאבדוהי ולבניה ולבתיה ולאהוהי : ד ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא יתחתה לאיש לה יטמא : ה ולאחתיה בתולתא הקריבא ליה דלא הות לגבר לה יסתאב : ו לא יטמא בעל בעמיו להחרו : ז לא יסתאב רבא בעמיה לאחלוותיה : ח לא יקרהה יקרוהי קרהה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרשת : ט לא ימרטון מרמ ברישיהון ופאתא דדקנהון לא יגלחו ובבשרהון לא יתבלגו חבור : י קדשים יהיו לאלהיהם ולא יהלכו שם אלהיהם פי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש : י קדישין יהון קדם אלההון

אלההון

אֵלֶהֶן וְלֹא יִהְיוּ שְׁמַא דְּאֵלֶהֶן אֲרִי יֵת קוֹרְבַנֵּי דִי קוֹרְבַן
אֵלֶהֶן אֵינוֹן מְקַרְבִּין וַיהוֹן קְדִישִׁין :
נְבִיאִים יְחֻקְאֵל מִד

להמשיך מנ"ה ד"ה צבאות נפש צב צבא צבאו צבאות רוס יוסוס טעמה דללא אדני טעמי דהוד
יהודה סיה יסידה דללא יהודה סיה יסידה דהוד אל טס ב"ן טעמטיה :

א והפדנים הלויים בני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי
בתעות בני ישראל מעלי המה יקרבו אתי לשרתני
ועמדו לפני להקריב לי חלב ודם נאם אדני יהודה : א ובהניא לואי
בני צדוק די נשרו ית משרת מקדשי בממעני בני ישראל מבתר
פולחני אנון יתקרבו לפולחני לשמשא קדמי וישמשו על מדבחי
לקרבא קדמי תרב ודם נכסת קודשין אמר יי אלהים : ב המה
יבאו אל מקדשי והמה יקרבו אל שלחני לשרתני ושמרו את
משמרתני : ג אנון יעלו ית מקדשי ואנון יתקרבו לפתורי לחם אפיא
לשמשא קדמי וישרון ית משרת מימרי : ד והיה בבואם אל שערי
ההצר הפנימית בגדי פשתים ילבשו ולא יעלה עריהם צמר בשרתם
בשערי ההצר הפנימית וביתה : ה והיו במעדהו לתרעי דרתא
גוייטא לבושי בוצא ילבשו ודא יהו עליהו כסות עמר בשמשותהו
בתרעי דרתא גוייטא ולגיו : ו פארי פשתים יהו על ראשם ומכנסי
פשתים יהו על מתניהם לא יחגרו בזיע : ז קובעין דבוין יהו על
רישיהו ומכנסי דבוין יהו על חרציהו ולא יזרזו על חרציהו
אלהיו על לביהו ייסרוהו וביצאתם אל ההצר החיצונה אל ההצר
החיצונה אל העם יפשו את פגדיהם אשר המה משרתים במ
והגיו אתם בלשכת הקדש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו

רש"י

שער הקהל הפנימית לפני ולפנים ביום הכפורים : לא
יעלו עליהם למר חלת טהרה במעול ובחטט : וביה
ולפנים : פארי פשתים חלפת : לא יחגרו בזיע : לא
למעלה מחליליהם ולא למטה מתהיבתם שהוא חקיק זיעה :
ההצר החיצונה ששים סביב חילונה לחילונם עזרת
ישראל : ולא יקדשו את הטס : לא יחגרו עמהם : לא
ומה כהים למעלה לכן אמר שערי : בגדי פשתים : הט בגדי הלבוש שיהי משתמש בהן ביהוי עבודת מים : ולא יעלו
חליהם למר : כי פנים לא יעשו עבודה בשמות בגדים שים בהן למר : וביצאתם מבית בין כהן כהן למר : ובית קים
(ד) פארי פשתים : מנכנות הפשתים יהו על ראשם ויחגרו בזיע : לא יחגרו בבושי צמר ומכנסי צמר ויחגרו בזיע : לא יחגרו
על קלמו כי טסרטיהם ויתחללכון בגדי כהנים : (ז) ובלאחסי ובאשר ילאו כהני : משמרתם שלט אל ההצר החיצונה והותר
ומפרט אל ההצר וכי ר"ל מה שמרטיהו אל ההצר החיצונה והוא אל הט כהני : אלו כהנים : אלו כהנים : אלו כהנים : אלו כהנים
הוא עזרת חגיתם אשר טס עמיתם אלו כהנים : אלו כהנים : אלו כהנים : אלו כהנים : אלו כהנים

מצודות דוד

אתהעם בכגדיהם : ו בכמפקהו מדרתא דקודשא לדרתא
בדייתא לאתערבא עם עמא ישדהו ית לבושיהו די אנון משמשין
בהו ויחתו יתהו בלשכת קודשא וילבשו לבושו אוחרנין
ולא יתערבו עם עמא בלבושיהו : ו וראשם לא יגלחו ופרע לא
ישדהו כסוס יכסמו את ראשיהם : ו ורישיהו לא יגלחו ופרוע לא
ירבוין ספרא יספרון ית שער רישיהו :

מצודות דוד

לשכת הקדש : הם הסומרים כחמיות סהר וממעלה בגדים
אחרים בגדי חול : ולא יקדשו וכי ר"ל למען לא ייה
יראה טעמם קדושים כחוסם כ"א יבואו טהר בגדי כוסה
יבא נראה לכל שאין חשט חס יגעו בני כהן חלס כאלו הם
קדושים כמו הכהנים : וראשם לא יגלחו : שער ראשם לא יגלחו ככל עת : ופרע לא יגלחו : לא יחגרו בגדי כהנים
לכחפט יונד מלחי וארויל שגלחו אחר לשלשים יוס (סכהרון כ"ט) : כסוס יכסמו : על כהנים גדולים יאמר
טהר יגלחו כחוסם ראש שגיע : ראש שער זה ככל עקרו של זה כחוסמת הוא הסוויה כסבולת ראש זה ככל עקרו של זה
כן ארויל (ט) :

כתובים משרי כז

להמשיך נסוד ומלכות ד"ה שין דלת יוד נפש שין שין דלת יוד רוס יאהרונה טעמה
דסוד א אד אדני נפש אדני רוס אלה דלת נון וידנטמה ומלכות יו דהו ון דהו סיה
יסודה דסוד יהודה סיה יסידה ומלכותו אל טס ב"ן טעמטיה :

א ערום ראה רעה נכתר פתאים עברו גענושו : א ערימא חוא
בשתא וממשי ושכרי עבריין עדה וחסריין : ב קח בגדו
פי ערב זר ובעד נכריה חבלהו : ג מתנסיב מרטומיה דמן דעריב
לנוכרא ועל אפי נוכריא משכניה : ד מברך רעהו בקול גדול
בפקר השמים קלה תחשב לו : ה דמברך לחכריה בקרא רמא
בצפרא בקדומא לוטתא תתחשיב ליה : ו דלך טורד ביום סגרי
ואשת מדונים מדינים קרי נשתתוה : ז איך דלפת דנמף ביומא דסגריא
היכנא אתתא תגרייתא דנציא : ח צפניה צפנירוח ושמן ימינו

מצודות דוד

ערום ראה : עושו על עזרה : וכסר * מלעזשה : ונעשו
מחנה ר"ל שער עליו מן הרעה ערום בואם חלל הפתאים
טברו דרך הרעה ולא טערו ובישיב חותם הרעה וכל לטס
העונם והספסד : (ב) קח בגדו : קח בגד הערב למשכנו
ולא תחשב צור כי תגלחו נעשה ערב צעבור הוד והכניס עליו
צור : ונכר נכריה ככל סכר במ"ש וימר כיוצא בעבור
חיס בין צעבור חטט עניה טערה : (ג) מברך * המשח
רשוי בקול גדול כפרטוס רב ככל נוקר כחטתהו ר"ל כתיבות וצויות הה לקללה חשכ לו כי כאשר ישכחי כבודי לכ
רבים יהלו פניו ומחרים עשוי : (ד) דלף : הנה עשיתי כהנך לא יטרוו בני כיתיהל ביום בוא הכשר אשר דרך
בני אדם לטות כהנים כחך כיות כי או יעשתי כהנך אל כיות וישיר בני כיתיהחוקים למקום אכל כשמן מטר אין
עשוי ואלו טערו חלל חטת מזויענטהו ככל הכתיב בלעזריהו חת בעלה : (ה) לופים * החושב להסור הכתר כפי
הכרית דומה הוא להסיר את הרוח לבלוא חותו כי חו ירעים בקולו נפלות וכן בעלה מדיה כל עור טרילה לכסוה

(הק לישראל)

מ

אלקטנו או סעורה הרוח לפניו דתקן לעיל שקדש: אסור כלאים . תוי"ט : (א) וכן פי' הר"ם גם עד שלישי . וא"ת דמפרשי עד שלש בשכר הפועלים שאם לא מצא פועלים אלא בשלש יומי על שכרן הראוי ימן כדי שיעקור הכלאים מיד יותר על זה לא ימן אלא קולר כדרכו אע"פ שהכלאים משתהי בכרם וא"ת דמפרשי עד שלש ממה שמיין פירות הכרם ותבואת הסדה ימן לפועלים כדי לעקור הכלאים מיד יותר משלש שוי פירות הכרם ותבואת הסדה לא ימן אלא ימתיין עד שיקטור כדרכו : מאימתי הוא נקרא אונס . כלומר מאימתי נקרא הכרם על שם האונס להחשב כשלו לאסרו בזוי'ע' משישקע שם הפועלים מן הכרם ויקרא על שם הגזלן מאומה טעה תהי' הכרם תבונה בשלו ויקדש כל מה שזרע בה : (ז) הרוח שעלעלה . סעורה רוח סעורה

כמה הוא נותן לפועלים עד שלישי יתר מכאן קוצר כדרכו והולך אפי' לאחר המועד מאימתי הוא נקרא אונס משישקע : (ז) הרוח שעלעלה את הגפנים על גבי תבוא' יגדור מיד' אם ארעו אונס מותר .

תבואתו שהיתה נוטה תחת הגפן וכן בירק מחזיר ואינו מקדש . מאימתי תבואה מתקדשת משת'יריש וענבים משיעשו כפול הלבן . תבואה שיבשה כל צרכה וענבים שבשלו כל צרכן אינו מתקדשות :

(ח) עציץ נקיב מקדש בכרם ושאינו נקיב אינו מקדש' ורבי שמעון אומר זה וזה אוסרין ולא מקדשין . המעביר עציץ

מתקדשין רוח עלעלה : יגדור . כמו גודר בתנאים . כלומר יחוק וילקט (א) : וכן בירק הנוטה תחת הגפן יחזור : התבואה והירק למקומו : ואינו מקדש אם לא החזיר אינו מקדש והוא דתן לעיל חמת הגפן אסור ומקדש היינו כשיקרא התבואה תחת הגפן אבל כשיקרא התבואה עומדת חוץ לגפן ונוטה תחת הגפן אינו מקדש : משת'יריש : משעה שחפסו שרשים בקרקע' וא"ת דגרסי משת'יל כל' משת'יל שלש דרשמנא אמר ותבואת הכרם ופחות משלש לא מקרי תבואה : וענבים משיעשו כפול הלבן . שאם זרע תבואה או ירק בכרם שלא הגיעו ענביו להיות כפול הלבן ועקר הזרע קודם שיגיע הענבים להיות כפול הלבן ה"ז לא קדש וכן ענבים שנעשו כפול הלבן זרע בלדן תבואה או ירק ולקט הזרע קודם שיבש' שלש למאן דגרסי משת'יל ה"ז לא קדש : תבואה שיבשה כל צרכה וענבים שבשלו כל צרכן' ונטע גפן בלד תבואה שיבשה כל צרכה או זרע מלד הענבים שבשלו כל צרכן : אינן מתקדשות . דאמר קרא פן תקדש המלאה הזרע אשר הזרע ותבואת הכרם אינו מקדש עד שיהיה שם מלאה זרע ותבואת כרם ותבואה וירק שלא השרישו ולא הביאו שלש לא הגיעו לכלל מלאה זרע וכן לאחר שיבשו טוב אינן קרוין מלאה זרע וענבים קודם שיגיעו להיות כפול הלבן או לאחר שבשלו כל צרכן אינן קרוין תבואת כרם (ז) : (ח) עציץ נקיב . שיש בו נקיב כדי שזרע קטן וזרע בחי' : מקדש בכרם . אם הגיעו בכרם או בר' אמות של עבודת הכרם מקדש כאלו זרע בחרץ : אוסרין ורא מקדשין לא יביא זרע לחובו לכתחלה ואם הביא לא קדש דלא הוי כזרע בחרץ ואין הלכה כר"ם : המעביר עציץ נקיב בכרם . עיץ נקיב שיש בו תבואה שביאה שלש (ח) והעבירו בכרם שיש בו ענבים כפול הלבן ולא הגיעו בחרץ אלא העבירו תחת הגפנים כלבד' אם הוסיפו הזרעים בדרך העברתו הלך מנאחסי על מה שהיו חסלה אסור הזרע שבציץ אבל הגפנים לא קדשו כיון

שלא

הזרע וכתיב המלאה ה' עציץ נקיב בכרם אם הוסיף שלא הגיעו בקרקע (ט) כיצד זרע מעיקרה בהשרשה זרוע ובה הוסיף אין לא הוסיף לא (ט) הכי משמע בירו' דלכ"ע הזרעים לאסרים אפי' בהגפנים לא נאסרו וליטנא דמתני' נמי מוכחא דלא קדשי הגפנים דהא תנן אסור ולא תני קידש ועיין בתוי"ט בשעט הרמב"ם ז"ל :

גמרא ברכות דף לא ע"א הלכה ה' כלה כלי הסיון דחסד דמלכות דבריאה ארץ למד אמר רבי יוחנן משום רשב"י אסור לאדם שימלא פיו שחוק בעוה"ז שנאמר או ימלא שחוק פיניו ולשונונו רנה אימתי בזמן שיאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה . אמרו עליו על ר"ש בן לקיש שמימו לא מלא שחוק פיו בעוה"ז מבי שמעה מר' יוחנן רביה' ת"ר אין עומדין להתפלל לא מתוך דין ולא מתוך דבר הלכה אלא מתוך הלכה פסוקה וחיכי דמי הלכה פסוקה אמר אביו כי הא דר' זורא דא"ר זורא בנות ישראל החמירו עד עצמן שאפי' רואות טפת דם כחררל וישבות עליו ז' נתיים . ת"ר אין עומדים להתפלל לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך שיחה ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בשלים אלא מתוך שמחה של מצוה וכן לא יפטור אדם מחבירו לא מתוך שיחה ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בשלים אלא מתוך דבר הלכה שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו דבריהם בדברי שבת ותחנונים וכן תנא מרי בר בריה דרב הונא ברין דרב ירמיה בר אבא אל יפטור אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה שמתוך כך זכרהו :

הלכה פסוקה * שאינה לריב עין שלא יהא מחרב' כה בחפלו : וישבות עליו ז' נקיים * לדר מלכותו יוס שפוסקת והחורה לא הכריעו ז' נקיים אלא לזרע שגא' ואם עטרה מנובה ואין זכא אלא הרואה ג' ימים רצופין בחור י"א יום שני' נדה לדה : שיחה * ללנות מתוך קלות רש"י

ראש . חילוק של כווד ראש . מתוך זכות לב ועתה : אלא מתוך שמחה של מנוח . כגון דברי הנחומים של חורב כגון כחוד לגחלות תלדים או סתוך להלה לזרע שהוא של שבת והנחומים כגון רצון ירחיו יעשה שומר ה' את כל אוהביו וכל מקראות הסדורות בתפלת ערבית כי לא יעוש ה' את עמו וכיוצא בזה :

זוהר אמור דף פח ע"א ת"ת דאלינות יוד הא ואו הא ת"ת בשעתא דב"י קאים למיכר להסוה עלמא וסוה צבי מרעיש אחיין עליה חלת שלוחין וחמי חמין מה דלא יכיל צ"ג למחמי כד איסו בהאי עלמא וסוה יומא יומא דדינא עלאה הוה דמלכא צבי פקדוה דיליס זכאה סוה צ"ג דפקדוניה אחיב למלכא כמס דאתסיב ליה בגויה אזי סוה פקדו' אחתנף בטופי גופא מה יומא למארי פקדו' זקף עיניו וחמי למלאך המות קאים קמים וסייפיה שלפא בידים קסטר בקטרין בקומטא דהסוה צ"ג ולית לה לנפסה קסיו מכלא כד פרישו דילס מן גופא וצ"ג לא מית עד דחמי לשכינתא ומנו סניאות תיבות' דשכינתא נפשא נפקת לקבלת לשכינתא בתר דנפקא מאן איסו נפשא דיתרבך בה ויתקבל בגופא (ס"א בגויה) וסא חוקמסו להני מילי בתר דנפקא נפשא מן גופא וחסתאר גופא בלא רוח' אסור

אסור

חסור למשכך ליה בלא קבורתא דכתיב לא תלין ובלתו על העץ כי קבור תקברנו
ביום הסוף בנין דמיתא דישתסי כ"ד שעות דחינון יומס וליה בלא קבורת' יהיב
חלישות' בשייפו דרתיכ' ומעכב עבדת' דקב"ה מלמעמד דלפטר דקב"ה גור עליה
בנין למיתיה בגלגולא אחרא מיד בסקול יומא דלחפטר לאועבא ליה וכל זמנא דלא
אחקבר גופא נשמחא לא עאלה קמי קב"ה ולא יכלא למהוי בגופא אחרא בגלגולא
תניחא דלא יכבין לנשמחא גופא אחרא עד דיקקבר קדמאי ודא דמיתא לב"ד דמיתח
אחתיס לא אחמזי ליה למיסב אחתא אחרא עד דקביר לקדמיתא ובנ"ד אמרה אוריית'
לא תלין ובלתו על העץ ד"ח כד אחרשת נשמחא מן גופא ובעיה למיזל להסוף עלמ'
לא תיעול להסוף עלמ' עד דיסבין לה גופא אחרא מנסורא ולבחר יכלא למיעל ומחליסו
חנדע דכוו ליה תרין גופין חד דביה אחמזי לת' לבני נשא וחד דביה אחמזי לעילא
בין מלאכין עלאין קדישין וכל מה דגופא לא אחקבר לערא הוא לנשמחא ורוח מסאב'
אודמן לשריא עלוי ולסאבא להסוף גופא ובגין דהסוף רוח מסאבא אזדמן לא לבעי
ליה לחינש למיבת הסוף גופא ליליא חד בגין דרוח מסאבא אשתכח בזילי' ואשתטח
בכל ארעא לשכח' גופא בלא נפשא לסאב' ליה ואסתאב יתיר וע"ד אזור לכהנא ואמר
לנפש לא יטמא בעמיו בנין דחינון קדישין ולא ישרי עליהו רוח מסאבא ולא יסתאבון :

הלכה פסוקה יוסף דחק מוסר

הר"ם הלכות הפלה פ"ט משערי תשובה לר"י דף ח ע"א

צריך לטעוב רכוס מעון כלתר השיג וכו' כאלתר שזיבון
והשינו מעל כל פשיעס למדני כי זה מעקרי
התשובה ואלתר כוכה הוכיח את עמיתו ולא תשע עלין
תעא למדני כי אם לא יוכיחו יענש על חטאיו ודוד כע"ס
אמר במזמור התשובה אלמנה פושטי דרכיך וחטאים אליך
ישבו הכה סלמנו ביאור עיקרי התשובה * וענה שוס על
לבבך לכתובון בדברים המעניבים את התשובה ר"ל כי מי
שפוק עילו ונכסל בלחד מהס תמיד תשובתו קשה אם נשלת
כאלחד מהס תמיד אמן לטפוק שית והרבה תפלה ותחנון ואזור
חיל לקיים כל דבר עיקרי התשובה וחוסין לקח כהס יוס
יוס כל לב וכל נפש ביראה וזהבס ותמלא חנינס ותתנון
לרחמיס * אזכור לך מאשר דכרו רבותיו בזה ארז"ל כיך
דברים מעניבים את התשובה ואלו כן רכילות ולטון ארע ובעל
חומס ובעל מחשבה רעה והמתכר לרשע והרגיל בסעודה שאינס
מספקת לבעליה והאסהל בטרוות והחילק עם גכס והאומר

אחשא ולשוב וכן אמרו במש"י האומר אחשא ולשוב חין מספיקין בירו לעשות תשובה
והמתכבד בקלון חבירו וספורס מן הלבזר וכוונ' אונתיו והמבוס רבותיו והמקלל את הרבים והמעכב את הרבים מעשות דבר
מלוס והמטע את חבירו מדרך טוב לדרך רעס ומתעטע בעבוסו של עמי והמקבל שחד עמי להכותי אחרים בידו והמולא אבריה
ואינו מתורס לבעליה והרואה כנו בתרבות רעה ואינו מתחם בידו והאכול שוד עניים יתומים וחלמנות והחוקק על דברי
נכמיסוהחשוד כטריס והסולא את התוכחות והמליצי על התלוות

אמור יום ב

להמשיך עמ"ה דז"ח יהוה נפשי יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יסירה ד דמילוי
יוד אל סס ב"ן סבעסיה בתיקוד מולס :

א אשה זנה וחקלה לא יקחנה ואשה גרושה מאישה לא יקחנה ב"י
קדש הוא לאלהיו * א אתתא מטעיא ומחלקא לא יסבון
ואתתא

ואתתא דמתרשא מבערה לא יסבון ארי קדיש הוא קדם אלהיה :
ב וקדשתו כי את דהם אלהיה הוא מקריב קדש יהוה לך פי קדוש
אני יהוה מקדשכם : ג ותקדשיניה ארי ית קורבן אלהיה הוא מקריב
קדיש יהי קד ארי קדיש אנא יי מקדשכון : ד ובת איש פהן פי
תחד לזנות את אביה היא מחללת באיש תשרף : ה ובת גבר פהנא
ארי תחל למטעי מקדושת אבודא היא מתחלא בגורא תתוקד :
ו והכהן הגדול מאהיו אשר יוצק על ראשו ושמן המשחה ומלא
את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרס :
ז וכהנא דיתרבא מאהוי דיתרק על רישיה משחא דרבותא
ודיקריב ית קורבניה למלבש ית לבושיא ית רישיה לא ירבי פרוע
ולבושוהי לא יבוע :
נביאים יחזקאל מד

להמשיך עמ"ה דז"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דללא אדני נשמה
דסוד יהוה חיה יסירה דללא יהוה חיה יסירה דסוד אל סס ב"ן סבעסיה

א וינין לא ישתו כל פהן בכואם אל ההצר הפנימית * א וחמר לא
ישתו כל פהן במעלהון דרתא גויתא : ב ואדמנה וגרושה
לא יקחו להם לנשים כי אם בתולת מורע בית ישראל והאדמנה
אשר תהיה אלמנה מפהן יקחו : ג וארמלא ומתרכא לא יסבון
להון לנשין אלהן בתולתא מורעא דבית ישראל וארמלתא די
תהי ארמלתא שאר פהניא יסבון : ד ואת עמי יורו בין קדש דחד
ובין טמא למדור יודיעם : ה וית עמי ילפון בין קודשא לחולא ובין
מסאבא דדכיא יהודעונון : ו ועד ריב המה יעמדו לשפט למשפט
קרי במשפטי ושפטוהו ישפטוהו קרי ואת תורתיה ואת חקתי בכל מעדתי
ישמרו ואת שבתותי יקדשו : ז ועד פלגות דינא אנון יקומון למדן
בדיני רעותי ידונון וית אוריתי וית קומי בכר מעדתי יטרוון וית יומי
שביא דילי יקדשוון :

רש"י

אל המזר הפנימית הכולל כי אם בחולות יפלו ככהנים
בפנימית * הוא הכולל ולמול בית קדיש נקרא חמר :
(ב) ואלמנה וכו' * זכו ככהנים גדולים שאמורים גם
באלמנה ואינס נוסאים כ"א בחולות : אשר תהיה אלמנה * ר"ל שלא תהיה רק אלמנה אלא לא נחלה אז מנסו יקחו
ר"ל מקלח כהנים מותרים בה וסס בהדושים אכל כשהוא גם חלוה חסורס גם לכדושים חף שהוא מודרכן רתוש
'חוקל : (ג) ואת עמי יורו * ככהנים ילמדו את סעס לכדיל בין קודש לחולין גם יודיעום הסכל בין עמא
לסור : (ד) ועל ריב * ועל דין ממון יעמדו סעס לפייכה למשפט וכס יפטוהו כמשפטו התורה לא לפי אומדן דעתס :
ולת מורוטי * חבורות והחוקים הסגוסם ככל יוני מועדי ה' דבכר הקרבות יטרוון סס לעשותס וכן יקדשו את השנחות
בכר הקרבות הכלות חוכה ליוס :

המשך מ'סוד ומלכות ד'אל שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח י'אהדנהי נשמה דיסוד א אר ארני נפש ארני רוח אלה דלת נון יוד נשמה דמלכות י'ה ה'ה ו'ה ה'ה ס'ה י'ס'ה דיסוד י'ה'ה ס'ה י'ס'ה דמלכות אל סס ז'ין ששעסיה :

א נצור תאנה יאכל פריה ושמר אדניו יכבדו : א דגמר תינתא אבר פריה ודוהיר במריה נתיקר : ב פמים הפנים לפנים בן לב האדם לאדם : ג היך מ'א והיך פרצופי דלא דמין חד לחד היכנא לביהון דבני נשא לא דמין חד לחד : ג שאול ואברה ויבדון קרי לא תשבענה ועיני האדם לא תשבענה : ג ש'ור ואכרנא לא סבען ועיניה דגברא לא סבען : ד מצרף לבסוף וכור לזהב ואיש לפי מהללו : ד צרפא לכספא וכורא לזהבא וגברא מן פומא דמשבחנ'ו :

מצודת דוד

כמים הפנים שאתה מראה לחונן כן מראהו שלך : לא תשבענה חלקלל השעשים : ועיני האדם רשע לא תשבענה מלאו חסדי י'ר הרע : מלרף עשו ללרוף כסף וכור לזהב ואיש מלרף לפי מהללו : לאדם חס לבו טוב על חסדו י'עייב גם לבו ואם רעה הרע גם סוף : (א) שאול הקבר והגיהס אינס שכנים חלקלל אנשים וכן עיני האדם לא תשבענה מן העושר וחוסק להרבות עון : (ג) מלרף הכסף והזהב כאשר ירצה לדעת העושים כמה כמה יש בכס מן הסוף כמה יקחו מהם במשקל ירוע וישימו בכור והסוף ישרף ותשאר נקי וזוה יתכן הכל והואים יתכן לפי מהללו כמו שמשבחין אותו בני האדם כן הוא :

עירובין פרק ז

פרק ז חלוין בתוך י' שיהא קלת ממנו ואפי' משסו בתוך י' (א) סמוך לקרקע : מערבין שנים שני עירובין אלו לעלמן ואלו לעלמן ואסורים זו עם זו : רצו מערבין אחד עירוב אחד שיתנו אלו עירובין באחרת ועירבו עמה ויהיו אחד פחות מארבעי' לאו פחה הוא ואין ראוי לעבור מנו לזו ולמעלה מ'י' כמי לא יוחא תשמישתיה הלכך אין מערבין אחד ודוקא כסדר שאינו מקורה אבל צבית המקורה אפי' למעלה מ'י' (ב) מערבין אחד שררף לשום ספסלים ותיבות סביבות הבית ויחא תשמישתיה : האז דקט רחב ד' לאו משום דלררף רוח ד' למהוי סמימה דמסימה כרוח כל דהו הויה סמימה אלא משום דבני למתי סופא הו' (בראשו) פירות אלו עולין מכאן ואוכלין ובלבד שלא יורירו למטה (דסעו) רשות באנפי נפשם ולהאי דינא לררף שיהיה רוח ד' דפחות מ'ד' הוי מקום פטור ומותרין

שלמה וכו' ד וך הסכא מנורת הכמים : (א) ולפ' בפסוק מ'י דמותו להוריד סיינו אפי' אפי' לכתום וכמ'ה ר"מ : עד י' אמות וכשאר מן הסתם משסו מכאן ומססו מכאן או מלך אחד לבדו שסרי לא כפרנה כמלואה ולא פלגה אינה נחשבת אלא כפתה הו"כ : ארבעה : גרסי' ופ'י טפחים : (ד) בניטלין בספ' איירילאפוקי שנקראה ללכך זו לבנים או לנגל זו טיט דאין ניטלין כשבת (וע"ל מ"ה) : עפר כ'ו שפסס עפר ולירות בתרין מצוטלין סן גמ' והקעלא סני בשמך ד"ט לרוחב במכ"ש דנסר דבסמוך כ"י : מערבין שנים שמשני לדי הסגר הוא חרין : ר"כ : (ה) אבל בדיס לא גמ' ופרש"י דחיישון דסקיל טובא וממעט אבל בהמה כ"י וקשה דלך פ"ט מ"ג מ"י דמסימה סכפליה בשבת לא בטיל ערוב והר"ש מ"פ דכחול קאמר ואסור בדיס דלמא ממעט להו כ"כ סמוך לחשיכה ולאו אדעתיה ומעטל בשבת כחצר האסורה וכן מוכח ליסנא דמתני' דתמעט כדפי' הר"כ ועתו"ט : ו' ואפילו הגדולים סמוכים על שולחנו דכיון דרוגה לכות לאחרים זוכים הם לאחרים כאינס דעלמא וה"ה בקטן דלא אפי' שאינו סמוך העברים כפ"ק דקדושין מ"ב חנן דאמה העבירה קונה את עצמה כסימנין והשתא לא משכחת לה שפחה עבירה אלא קטנה והכי איחא בנמרא' וכשתופי מכווחם דרבנן אמרי' שתוכה אפי' לאחרים ושאני שפחה מבחו הקטנה דידה כיד אביה : אבל לא כיד רבה שאין קנינו בה קנין גמור

מצודת דוד

מערבין שנים ואין מערבין אחד : היו בראשו פירות אלו עולין מכאן ואוכלין ואלו עולין מכאן ואוכלין ובלבד שלא יורידו למטה נפרצה הכותל עד עשר אמות מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד מפני שהוא כפתח יותר מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים : (ג) חריין שבין שתי חצירות עמוק י' ורחב ד' מערבין שנים ואין מערבין אחד אפילו מלא קש או תבן מלא עפר או צורות מערבין אחד ואין מערבין שנים : (ד) נתן עליו נסר שהוא רחב ארבעה טפחים וכן שתי גוזזטראות זו כנגד זו מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכאן מערבין שנים ואין מערבין אחד : (ה) מתבן שבין שתי חצירות גבוה עשרה טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד אלו מאכילין מכאן ואלו מאכילין מכא' נתמעט התבן מעשרה טפחים מערבין א' ואין מערבין ב' : (ו) כיצד משתתפין במבוי מניח את החבית ואומר הרי זו לכל בני מבוי ומזכה להן ע"י בנו ובתו הגדולים

באכילתה בשבת אחד : נתמעט התבן מעשרה טפחים : על פני כל אורך הסגר או במשך עשרה אמות ועוד : מערבין אחד : אם נתמעט כחול לפני השבת : (ז) מניח את החבית משלו אם ירצה ואז לררף לכות דאלו משלם א"ל לזכות : ומזכה להם על ידי בנו ובתו' אומר להם קבלו סבית זו וזכו בה לשם כל בני המבוי

והזכה מנבזה העירוב בידו טפה מן הקרקע דכל
 היכא דמנחה בטרותיה לא הו' זביה ואמר זביה
 לסס : שידן כירו . ולא זביה היא : (י)
 נתמעט האוכל . משיעור המפורס לקמן במתני :

מוסיף ומזכה . אם
 בה להוסיף משלו אפילו
 ממנו אחר שאינו ממנו
 הסיחוף הראשון מוסיף
 ומזכה ואינו צריך להודיע
 כיון ששאר קלה מן
 המין הראשון אינו נראה
 כמעמד בחמלה (י) אבל
 אם נותן ממין השני מוסיף
 הראשון אפי' כלה לגמרי
 מציא מאותו המין ומזכה
 ואינו צריך להודיע :

הגדולים וע"י עבדו ושפחתו העבריי
וע"י אשתו אבל אינו מזכה לא
ע"י בנו ובתו הקטנים ולא ע"י
עבדו ושפחתו הכנענים מפני שידן
כירו : (ז) נתמעט האוכל מוסיף
ומזכה ואין צריך להודיע נתוספו
עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע :
(ח) כמה הוא שיעורו בזמן שהן
מרובין מזון שתי סעודות לכולם
בזמן שהן מועמי' כגורגרת להוצאת
שבת לכל אחד ואחד : (ט) **א"ר**
יוסי בר"א בתחלת עירוב אבל
בשירי עירוב כל שהוא ולא אמרו
לערב בחצירות אלא כדי שרא
לשכח את התינוקות : (י) **בכל**
מערבין ומשתתפין חוץ מן המים
ומן המלח ד"ר אליעזר ר"י אומר
כבר הוא עירוב אפילו מאפה סאה
והיא פרוסה אין מערבין בו כבר
באיסר והוא שלם מערבין בו :
נותן

אלא בפניו : (ח) **מרובין** . י"ח בני אדם
 ולמעלה (ט) : **מועמי'** . פחות מ"ח . מזון
 שתי סעודות : הן י"ח גורגרות להוצאת שבת
 שיעור של הולאות שבת כי המזיל אוכלים שבת
 אינו טיב בפחות מנגורגרת : (ט) **בשירי**
העירוב . אחר שנתחמו שיעורו : לא אמרו לערב
 בהצרות . אחר שנתחמו שיעורו : לא אמרו לערב
 ששכח חרות ערובי חצירות מתינוקות שאין
 יודעים שנתחמו במזו הלך מקילין ביה (ט)
 ואף ע"ג דטעמא דמערבין עירובי חרות לאמר
 שנתחמו במזו הו' כיו' שלא ששכח חרות עירוב
 מן התינוקות מ"מ אין הלכה כרבי יוסי בשירי
 עירוב דלא מקילין ביה כולי האי : (י) **בכל מערבין** . עירובי חומין דאלו עירובי חצירות
 אין מערבין אלא בפת ומינה בכל מערבין דאמר ר"ח הכא לאמרי עירובי חצירות שמערבין בפת
 פרוסה ואין צריך כבר שלימה ופליג עליה ר' יהושע ואמר דוקא כבר שלם הוא עירוב והלכה
 כר' יהושע : אין מערבין בה' וטעמא משום איבה שבלים בני המזל לירי מחלוקת לומר אני
 נותן שלימה והוא נותן פרוסה : כבר באיסר והוא שלם מערבין בו . נותנין אותה בעירוב
 עם

וה"ו מסוק צמרי כ"ג ד"ב : אשתו צפ"ח
 דנדרים מ"ח חקן סתמא כ"מ דיד האשה כיד
 בעלה . ומש"ה מסוק הראש השדה כשאין זכה
 ולפיכך מעסה ידיו שלם ואין כירו ועמ"ס
שידן כו' . וברפ"ח א"י
צמ"י מערב ע"י עבדו
כו' פ"י בשביל ומ"י בנו
ובחו מפני שידן כו'
ובחבו התי' לעבדו ושפחתו
קאי כדאמרין בניטין
דיד עבד ק"י ל"י רביה
ונראה דה"י לא קאי
אלא לעבדו כו' וטעמא
דבנו ובתו הקטנים אפי"ג
דיס להיד לכו' כשהגיע
לכלל הגזו ונטלו כו'
הכא לענין עירוב פיון
שיוכל לערב בשבילי
ש"סמוכי עילוי כדאמרין
צמ"י הלך אמרו שאין
יוכל לזכות על ידיהם
ועמ"ס : נתמעט
מע"ס השני . ר"ח :
 (י) **דכל המערב לאחרים**
 בחמלה צריך להודיע
 משום דלמא חובה היא
 לו דכפרסם כפולא : (י)
 כ"ב הר"מ והשינו
 הר"ח . שהרי יוכל
 להשתחף גם עם האחרת
 למאי דפקינן הלכה
 כר"ס בג' חצירות שבפ"ד

לא נחכוין לזכות לו במתנת חנם כשאר המזינין
 בעירוב אלא שיקנה ביעשות והרי אינו קונה לו
 דמעות אין קנות ומלא מערב לו במעוהו :
 ומודים בשאר כל אדם . אבל הבית שאמר
 לו חצירו ה"לך מעה זו וזיכה לו בעירוב והלך
 וזיכה לו בכהן עירוב דהואיל ואין בעל הבית
 רגיל למכור בכרות לא נחכוין זה אלא לעשותו
 שליח ונעשה כאומר לו עירב לי (י) : שאין
 מערבין לאדם . כשמערבין לו משלו : אלא
 מדעתו . הלך גבי חנוני כי אמר לו זכה לי
 לא נחכוין אלא לקנות ממנו ולא סמך עליו
 שיעשה שלומו ומכוח אין קנות ולא סמכי'
 דעתיה נמלא מערב לו בלא מדעתו (י) :
 עירובי חומין חוב הוא לו שמפסיד ללד האחר
 ושמא אין נוח לו והלכה כר' יהודה :

עם שאר בכרות (י) של בני המזל ובלבד שהיה
 בין כלם כגורגרות לכל אחד ואחד ומצ"ספירם
 דכבר שלם באיסר מערבין בו לכדו לכל בני המזל
 וא"ל שיעור : (יא) **נותן אדם מעה לחנוני**
 המוכר יוודר עמו במבוך

(יא) נותן אדם מעה לחנוני
ולנחתום כדי שיוכה לו עירוב ד"ר
אליעזר וחכ"א לא זכו לו מעותיו
ומוד' בשא' כל האד' שזכו לו מעותיו
שאין מערבין לאדם אלא מדעתו
א"ר יהודה בר"א בעירובי חומין
אבל בעירובי חצירות מערבין
לדעתו ושלא לדעתו לפי שזוכין
לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם
אלא בפניו :

מטעם ומשני עשאו כר'
 פרקי' בשנה שהעמידו
 דבריהם על ד"ח ששעות
 קנות. ה"י מפני חיקון
 שבת העמידו על דין
 חרות : (יא) דדברי
 רש"י וזיכה ביה"ד ומשמע
 דר"ל שזיכה לו ע"י אחר
 כו' ואפ"ה לא מהני
 ליה לפי כו' ומעות
 אין קנות ומה שזיכה
 ע"י אחר היה זה כשביל
 אחרים שאליהם נחכוין
 בשבט בדרך המזינין : ולפ"י כי לא עירב החנוני
 לאחרים אלא לזה לכדו וזיכה ע"י אחר מהני
 ומ"ש הר"ב ואפי' כו' אזיכה קאי כו' עד
 דמסוק דכוננה הנותן חלו דאם היה כוונתו
 שזיכה ע"י האחר ושהאחר יזכה לו מהני דהוי
 גאלו עשאו הוא שליח לקבלה כלומר למשך .
 וכן אם נחכוין החנוני ככל חוקת העירוב וכמפסדו
 גם לזה למה יגרע ואף ע"פ שהנותן מעה לא
 בקש למתנת חנם כאחרים אלא נתן לו מעה .
 מ"מ לא מפני כן נאמר שהוא מתנה בעל
 כרחו שלא ראה לקבל במתנה ומפני כן לא זיכה
 בעירוב וחרויהו בעיניו שלא נחכוין החנוני וגם
 הנותן דאלו נחכוין החנוני זכה זה בשאר הזוכי'
 ולא גרם מעה שנתן ואלו נחכוין הנותן מעה
 לזכות ככל חקת העירוב אע"פ שהחנוני לא
 נחכוין מ"מ היה קונה במשכח שלומו ועמ"ס :

(יב) רש"י ומסיים וגבי חנוני גופיה אי ח"ל ערב עלי אמרי' צמ"י דקני וז"ל הטור שהרי
עשאו שליח לערב בענין שיעביל וכוון שא"ל להיות עירוב אלא"כ זיכה לו כמו לאחרים הוי
כאלו אי' שזיכה לי כמו לאחרים : (יג) **וקשיא דהבא שבקס מירו זאח לערב בצבורו היך שייך**
לומר שלא מדעתו דבשלמא טעמא דמעות אינן קנות כו' וברפ"י לעיל ינאח ע"כ נראה כפי'
הר"ש דהא דקתני שאין מערבין מנחמא באפי נפשה היא ולא קאי אנותן מעות לחנוני .
וה"ק ואין מערבין וכה"ג בפ"ג דב"ה שאמר כירה מוכן הוא חדע דאי קאי אנותן כו' ה"ל
למתיה קודם הך דתני ומודים חכמים : בעירובי חצירות . והא דתנן צמ"י צריך להודיע
הוא בשתוף מצואות כרפי הר"ב בחצר שבו"י מצואות . והטעם כמש"ל (אות ז) שסם המגיד
דחוב הוא שאינו רואה להשתחף בשתיקתו : וה"כ בחצר אי' בעלמא אפשר דלא ינאח ליה שיחערבו
בני המזל משום אושפי דבני המזל עלמא שאס לא יוכלו לטעל בליהם בחצר ישכחו איש איש
בביתו ולא יהיה אושפי דאכשי בחצר תו"מ :

גמרא עירובין דף יז ע"ב הלכה ט' כלה כלי החיצון דגבורה דמלכות דבריאה **אמרתם**
תנו רבנן המרצה מעות לאשה מידו לידה או מידה לידו בשביל
 שישתכל בה אפילו דומה למשה רבינו שקבל תורה מידו סיני
 לא ינקה מדינה של גיהנם אמר רב נחמן מנוח עם הארץ היה שנאמר
 ויקם וילך מנוח אחרי אשתו מתקפליה רב נחמן בר יצחק אלא מעתה
 גבי אלקנה דכתיב וילך אלקנה אחרי אשתו הכי נמי וגבי אלישע דכתיב
 ויקם וילך אחריה הכי נמי אלא אחרי דבריה ועצתה הכא נמי אחרי
 דבריה ועצתה אמר רב אשי ולמאי דאמר רבנחמן מנוח עם הארץ היה
 אפילו בי רב נמי לא קרי דכתיב ותקם רבקה ונערוותיה ותרכבנה על
 הנמלים ותלכנה אחרי האיש ולא לפני האיש אמר רבי יוחנן אחרי
 ארי ולא אחרי אשה אחרי אשה ולא אחרי ע"ז אחורי ע"ז ולא אחורי
 בית הכנסת בשעה שהצבור מתפללים אמר רבי ירמיה בן אלעזר
 אומרים מקצת שבתו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו מקצת שבתו
 בפניו דכתיב כי אותך ראיתי צדיק לפני וכולו שלא בפניו דכתיב נח
 איש צדיק תמים היה ברוותיו ואמר רבי ירמיה כל בית שנשמעים בה
 דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב שנאמר ולא אמר איה אדוה עושי
 הנותן זמירות בלילה :

רש"י

מידו לידה - סתם מידו לידה חסילו הוא כמשה שקבל
 תורה מהקב"ה לידו : עם הארץ סו' : דלא גמר
 דרך דמתייתא דקמי לעיל לא יתקן אדם אפילו אחרי
 אשתו : אלקנה כתיב סו' דמתנין בסדר עולם וליכא לחומר
 ט"ה סו' : ולמאי דקאמר ר"י : דהאי אחרים אחרים מתעב
 צו רב : מקרא שקורין תינותק של בית רבן : ולא אחורי
 אש' : אש' אש' : ולא אחורי ט"ז : טח' ויתקן אחריו :

ולא אחורי כתיב בטעם וכו' - עורא כסופר שמדר מחזורי
 ואינו כנס : אופרים תקלת שכו' כלומר דרך ארץ הוא
 שאע"פ שאדם משבח את חבירו שלא בפניו הרבה לא ירבה
 בטעמו לפניו עורא מתתקף : בפניו כתיב לדיק שלא
 בפניו כתיב לדיק תמים : בלילה - סקול כמע לתרחק
 ולא אמר איה אדוה עושי - לא סתרי להאזוני ולומר איה
 עושי והרבי תרוב מי שיתן זמירות של תורה בלילה :

זוהר אמור דף צ ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ורא יחלל זרעו בעמיו כי אמי ה' מקדשו ת"ח כל מאן דמפיק זרע לבטלה לא זכי
 למחמי אפי' שכינתא וחקרי רע דכתיב כי לא חל ספץ רשע אתה לא ינורך רע
 האי מאן דאפיק ליה בדיס או במלה אחרת ואי תימא דאפיק ליה באנחא דלא
 מתעברי ה"ל לא אלא כמס דאמרן וע"ד יבטי ב"ג מקב"ה דיומין ליה מאנא
 דכשרא דלא יפגים זרעיה - מאן דאפיק זרעא במאנא דלא כשרא פגים ליה לזרעיה
 ווי למאן דפגים זרעיה ומס בשאר בני נשא כך בכסנא דקאים לתתא כנוונא דלעילא
 בקדושה עלאה עאכ"ו : בעמיו מהו בעמיו דהא כתיב לעילא אלמס וגרוסה וחללה
 זונה את אלה לא יקח וכתיב ולא יחלל זרעו בעמיו בהס מבטי ליה מאי בעמיו אלא
 מלה דא קלנא בעמיו פנימו בעמיו וע"ד כתיב כי אס בחולה מעמיו יקח אשה מעמיו
 דאי כלא כנוונא דלעילא כי אמי ה' מקדשו מהו מקדשו אלא אנה הוא דאיהו מקדש
 יס בכל יומא ובג"כ לא יפגום זרעיה ולא ישחכא ביה פגיונו ובג"ד אמי ה' מקדשו
 אנה בעינא לקדשא ליה וישחכא קדישא בכלא דקדישא ישחמש על ידא דקדושה ת"ח
 ו"ה ישחמש ע"י דכסנא וישחכא קדישא כד אתא לשמש' ובגין דקב"ה ישחמש על ידא

דקדישא כסנא ישחמש ע"י דקדיא דאתקדש בזכוותיה ומאי איהו ליואי ב"ג (ס"ח)
 כסנא) אחרת ישחמש ע"י דקדישא אחרת בגין דישתכחון כלא בקדושה לשמשא לקב"ה
 זכאין חינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דתתי דעלייהו כתיב ואבדיל אחסם מן העמים
 לסיות לי כמס פרישן ישראל מכלא בקדושה לשמשא לקב"ה סה"ד והתקדשם וסייתם
 קדושים כי קדוש אני ה' : תו פתח ואמר לה' ישועס על עמך ברכתך סלה : לה'
 ישועס הכי תנין זכאין חינון ישראל דבכל אתר דאתגלו שכינתא חסגלייה בסדייהו
 כד יפקון ישראל מגלותא פורקנא למאן לישראל או לקב"ה : אלא הא אוקמוס בכמס
 קראין והכא לה' ישועס ודאי אימתי על עמך ברכתך סלה : בשעתא דקב"ה ישגח
 עלייהו דישראל לאפקא לון מן גלותא ולאועב' לסו לה' ישועס ודאי : וע"ד תנין
 דקב"ה ייחוב עמסון דישראל מן גלותא סה"ד ושכ ה' אלהיך את שבותך ורסחך :

הרבה פסוקה

הריס הלכות תפלה פ"ו

יוסף דחק

מס' תסויס ס"י כ"ו כ"ז

מוסר

בכל עת יהיו בנדוד לבנים לעולם יראה עלמה כאלו
 מטס למות ולס וימות כשערו נמלה מת בחסלה
 לפיכך ישבו מתעליו מיד וז"ל טוב יום אחד וכו' לפיכך
 ישוב יום אחד לפני מיתו ויפס טעם אחת כהטובס :
אל תאמר שאין להפס בדרכיו ולשוב כי אס מעבורת ט"ס
 כבן מעטס בגון גול זנות וגיבס וכו'לא כהאלה כמס
 שריר אדם לפרוש ולשוב מהן כך הוא לרין להפס בדעות
 הרעות ט"ס לו לשוב מהן מןהבטס ומן האביבס או מןהקנאס
 או מן בגאוס ומרדופס התחללות וכי'אל כהן מהכל לרין לשוב
 ואלו קטס יוהר מןהטעות ט"ס כהן מעטס כגומן שאדסרגיל
 באלו קטס לפרוש מהן אחרו אשר שחקע ודע לעשות ועל
 זה לאמר יעזוב רשע דרכו וכו' :

מצות השם

יבמות ס' מצות כל ניר מב שהי"ד ה' אכל פג סה"מ לא קמו סמג לאוין רלד כלה הו"י מטפסו זה שני לאוין שלא יעמא
 ושלל יכ"ה להלל כמה ע"ן ס"י רע י"ד ס"י טע"ט עד שער סמק ס"י ז
רסד (קס) מל"ט שלא יטמא בהן הדיוט למת שקאמר לנפש לא יטמא בעמיו כהן הנוגע במת
 או מאהיל או נושא או נכב בקבר אדם המת ואי טומאות הפורשות מן המת כגון דס [ע'
 כה' טומאת מת כסה"ד על כל הטומאות דמס מוזהר הכהן מליטמא] אס במזיד טימא עלמנו בל'
 מכל טומאות המת לוקה ארבעים ולמס מזהר מותר לטמאות עלמנו ונהב ככל מקיס ובכ"ז בזכרי
 כהונה הנשארס (ולא בחללים ומס הוא חלל ע"י כסה"ד ה' אסורו ביאה פ"ט) ולא בנקבות (ע'
 בכל י"ד) :

זכמים ק מועד קטן ד' יד ו פרק ג שהי"ד ה' אכל פ ח כ וי' טומאת מת שהי"מ מע' לו סמג עשין נח מצות אכל
 מנח כסנא למלוא דרבנן ע"ש י"ד ס"י טע"ט שער סמק ס"י כז

רסה (קה) מ"ע שטימא בהן הדיוט לקרובים שגא' לאמו ולאביו לבנו ולבתו ולאחיו ולאחותו
 הכחולה כו' לה טימא גס לאשמו הנשואה (ולא לארוסה) ואחיו ואחותו היינו מאביו וזה
 בעלמנו הוא מצות אכל שכל אי' מישראל חייב להתאבל על אי' משבעה קרובים הג"ל בי"ס הראשון
 הוא מן המורה ושאר ימי אבילות הם מדרבנן ומד"ס להתאבל על אחיו ואחותו מאמו ועל אחותו
 אפי' הנשואה כשהיא מאביו מתאבל עליה מדין מורה גס מד"ס להתאבל אשה על בעלה ושס אי'
 מהיבנות להטמאות לקרובים אלא רשות הוא אלן אלא יסחבנו אבנות : ונהב בכ"מ ובכל זמן :
 סהכרין פג זכמים ז' שהי"ד ה' ביאה מקדס פכ סה"מ ל"ח עו סמג לאוין טז

רסו (קסח) מל"ח שלא יעבוד כהן בטובל יום עבודה במקדש שנאמר ולא יחללו שס אלהיהם ואח"ל
 חס חינו ענין לטמא בעבודה (שכס"י רע"ט) מהו ענין בטובל יום ואס עבד עבודתו פסולה
 ותייב מיתה צרי שמיס ונהב בזמן הבית בזכרי כהונה :

יבנות כנ כו סא עט כהוכות יו קדוין עז סהיד ס אטורי ביאה פ יו ית יע סהת לית קנה קעט קט סמנ לאזין קנא
קכ קכ סמק סי קל קלא קז אכן סעור סי י
רסו רסח רסט (קסב קסג קסד) מל"ח של יק"כנהדיוט אשה זונה ונל"ח של יק"כ כהן
הדיוט חללה ונל"ח של יק"כ כהן הדיוט גרושה שנא' אשה זונה ונל"ח של יק"כ כהן
לא יקחו זונה האמורה בחורה כל שאינה בת ישראל (אפי' נתיירה או נשחררה) או בת ישראל
שנבעלי לאדי שהיא אסורה להשא' לו איסור השוא לכל (ר"ל שאין האיסור מיוחד לכהנים) או
שנבעלה לחלל אע"פ שהיא מותרת להשא' לו אפי' נבעלי באונס או שלא בדרכה משהערה זה (ע'
כלל יוד) נעשית זונה אבל הבא על הפנויה אפי' שהיא קדשה שהפקירה עצמה לכל או בא על
הגדה או נרבעת לכהנה לא נעשה זונה חללה היא שנולדה היא שנולדה מאיסורי כהונה או אשה שאסורי' לכהונה
שנבעלי או שנשאח לכהן. גרושה היא שנגרשה בין מן האירוסין בין מן הנשואין. ועד"ס חלושה
אסורה לכהן והיא וולדה חללה מדבריהם ונוהגין ג' לאזין אלו בכל מקום ובכל זמן ובתן ששאל
אחת מגי' נשים ה"ל דרך אישות ובעלה לוקח (ע' סי' רע"ד) ועל ספק חללה ועל חללה מד"ס
ענין נכוח מדדות כהנות כשרות לא הותרו להשא' לפסולי כהונה והכיבא דהוא מותר עליה היא
מוותרת עליו :

בטין כע סהיד סי כלי המקד' פי"ד סה"ח ח"ע לי"ב סמג עשין קפ"ח ח"ח ס"קלה קסו ר"ל
רע (קו) מ"ע לחלוק כבוד לכהן שנאמר וקדשתו לקדשו ולהכינו לקרבן ולנהוג כבוד להקדימו
לכל דבר שבקדושה לפתוח בחורה ראשון ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון ומסויבין אלו
לקדשו אפי' בעל כרחו שנאמר והיה קדש ואפי' כהן בעל מוס שאינו ראוי לעבודה סיבין לכבד אותו
וכל ישראל מסויבין כזה בין זכרים בין נקבות.

להמשיך מנ"ח ד"א יהוה נפש י יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסירה
ה דמלוי הה אל סס ב"ן שנעשה בניקוד סולס :

א ועל פר נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לא ימא : א ועל פר
נפש מת לא יעור לאביו ולאמיה לא יסתאב : ב ומך
המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי גזר שמן משחת
אלהיו עליו אני יהוה : ג ומן מקדשא לא יפוק ולא יחל ית מקדשא
דאלהיה ארי פליל משה רבות אלהיה ערובי אנא ייג והוא אשה
בבתוליה יקח : ג והוא איתא בבתוליה יסב : ד אלמנה וגרושה
והולדה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה :
ד ארמלא ומתרא וחקלא מטעיא ית ארין לא יסב אלהין בתולתא
מעמיה יסב איתא : ה ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו :
ה ולא יחל זרעיה בעמיה ארי אנא יי מקדשיה :

להמשיך מנ"ח ד"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלח אדני נשמה
דסוד יהוה סיה יסירה דלח יהוה סיה יסירה דסוד אל סס ב"ן שנעשה :
א וארמת אדם לא יבא לטמאה כי אם לאב ולאבן וקבת
מצוות דוד
(6) נשמה + נשמה חת עלמו: אשר לא יתה לאש .
לאח

לאח ולאחות אשר לא היתה לאיש ימא : א ועל מיתא
דאנשא לא יעור לאסתאבא אלהן לאב ולאם ולבר ולבת לאח
ולאחת דלא הות לגבר יסתאבון : ג ואחרי שהרתו שבעת ימים
יספרו לו : ג ובתר דכותיה שבעא יומין ימנו ליה : ג וביום באו
אל הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקדש יקריב חטאתו נאם
אדני יהוה : ג וביום מעריה לקודשא לדתא גוייתא לשמשא
בקודשא יקריב חטאתיה אמר יי אלהים : ד והיתה להם לנחלה
אני נחלתם ואחזה לאתתנו להם בישראל אני אחוזתם : ד ותהי
להן לאחסנא חלק מותר קורבני חולקהן ואחסנא לא תתנון להון
בישראל מתנן דיחבית להון אנון אחסנתהון : ה המנחה והחמאת
והאשם המה יאכלום וכל חרם בישראל להם יהוה : ה מנחתא
חטאתא ואשמא אנון וכלוניה וכל חרמא בישראל להון יהי :

רש"י
וביום בואו אל הקדש חללה להתקד בעבודתו קריב חטאתו
או עשירות האופה : ובינה ללס סכניס לנחלה * חרס
בישראל * לשון קודש :
(ג) וביום בואו וכי ר"ל בתחלת בואת הכהן לכהן צעורה : אל החצר הפנימית * היא עזרת כהנים אשר שם
המוזב : יקריב חטאתו * זכו עשירות האופה שהיו כהנים מקריבים ביום החנוך וכתיב זה קרבן אהרן וכינו וכו'
ביום הנסח אותו עשירות האופה סולס וכו' (ויקרא ה') : (ד) ובינה ללס לנחלה * הכהנים חסו לנחלה כי לא יתלו
חלק בארץ : אני נחלתם * ר"ל מות קרבי ויהי נחלתם : ואחזה * אחזת * חלה קרקע לשדה ולכרמים לא תתנו ללס
וזכו למנון יהו פניס לעמו בעבודת המקדש (ומה שלקחו תרומת הארץ כתיב תרומת הקדש לכהנים וכו' (לחון ח"א)
זה היה לזכר כתיב (חלומות) : אני אחוזתם * ר"ל מותר קרבי ויהי אחוזתם וכל דבר כתיב : (ה) הנחה ר"ל שרי
המוזב : וכל חרם * כל הקדשות :

להמשיך מיוסוד ומלכות דז"א שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה
דיוסוד א אר ארני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יף דף וף הן סיה יסירה
דיוסוד יהוה סיה יסירה דמלכות אל סס ב"ן שנעשה :

א אסתכתוש את האויל ! במכתש בתוך הריפות בעלי לא תסור
מעליו אולתו : אין מחות ליה לשמא במכתשי פגו סיעתא
ובאוהרך לא תעביר מגיה שטיותיה : ג ידע תדע פני צאנא שית
לבך לעדרים : ג מה דרעי אנת דע אפי ענד ושים לבך על קנטיין :
ג כי לא לעולם חסן ואם גזר דודר דור ודור קרי : ג מטוג דלא לעלם

רש"י
הריפות חטים הנדוין בנחשת : בעלי * הוא כובלא : (6) תכוש * אס תשים את האויל בנחת כחך חטים
פני אלך' הכבון כסה תמיד מה הם לריכס : חוסן * הכתשים ועמס תכתיס אותו ביד הנכשת ע"ג לא חסור
מיוני חולמו כי לא יעובס : (ג) דוע * מן לבך נעשת
בעלך פני אלך מה הם לריכס : שית לבך לדרים * לתת להם די מחסורם וכל דבר כתיב : (ד) כי וכי * עס
כי כביר מלאה דר מ"ח גם מזה אל תת' ידך כי לא לעולם יתקיים חוסן כעוסר ותהיה או נפש בערני הלאן : ולס

הוא אֲחֵסְנָא אַף שְׁלֵם דְרָא לְדָרָא : ד גְּלַה חֲצִיר וְנִרְאָה דֶּשֶׁא
וְנִאֲסָפוּ עֲשִׂיבוֹת דְרָים : ד שְׁבַח עֲמִירָא וְאַתְחַמִּי דַתְאָה וְאַתְפְּנִישׁ
עֲשִׂבָא דְמוֹרֵי הַ כְּבָשִׂים לְדְבוּשָׁה וְמַחִיר שְׂדֵה עֲתוּדִים : ה אֲמִירֵי
לְדְבוּשָׁה וְגִדְיָא לְתַגְרוּתָךְ :

רשי

מזון : גלה חציר : כענבל החציר צומח ביום : ונראה
הדשא : ונאספו עשבים ללחוח : כבשים : גזוזותיהם יסוב
ללבוש : ומחיר שדה : ישו לך העתודים :
מלבושך והעתודים יסו לך בערך שדה כי כמו הוהלת השדה נקלטה בכל שנה ושנה והארץ לעולם עומדת כן גזוזת העתודים
התמיד והעתודים קיימים ומעברין נקבותיהם ומולידים ולדות הרבה והף בהם קיימים לבעולם :

משנה קידושין פרק ב עיקר תוי"ט

פרק ב האיש מקדש בו ובשרוהו : זו מקדש . וניתני האיך קונה (כדתני האשה
תכלה ואח"כ בשלומו שילדה . נקנית) . מעיקרה תני לישנא דאורייתא
זו יותר ממשלומו דכי עסיק גופו במלוה מקבל
שכר טפי וילפינן שלוחו של אדם כמותו מקדש
דכתיב ושפטו אותו כל
קהל עדם ישראל וכי כל
ישראל שוחטין (ה) אלה
מכלן משלומו של אדם
כמותו : האיש מקדש
את בתו כשהיא
נערה . וכ"כ כשהוא
קטנה והאי דנקט נערה
אורה ארעא אשמועי'
שאסור לאדם לקדש את
בתו כשהיא קטנה עד
שמגיל וחאמר צפוניו
אני רואה ואם לאו אינה
מקודשת : דכיון שאמר
המקדש המקדש כל הד
היו קדושין באפי
נכפיישו : עד שיהא
באחת מהן שוה

האיש

מקדש בו ובשלומו
האשה מתקדשת בה
ובשלוחה : האיש מקדש את בתו
כשהיא נערה בו ובשלוחה : האומר
לאשה התקדשי לי בתמרה זו
התקדשי לי בזו אם יש באחת מהן
ש"פ מהודשת ואם לאו אינה
מקודשת : בזו ובזו אם יש
ש"פ בכלן מקודשת ואם לאו אינה
מקודשת : היתה אוכלת ראשונה
ראשונה אינה מקודשת עד שיהא
באחת

פרושה היא אחת מהן לא מתקונה אלא באחרונה
שבסודרי אמר לה המקדש לי בזו ובזו והיא
אוכלת אחת אחת כל אותן שאכלה הו גלוה
בזה וכי מטיא אחרונה שבה נגמרין הקדושין ואי
אית בה שוה פרושה הוה ליה מקדש במלוה
ופרושה וקיי"ל המקדש במלוה ופרושה דעתה
אפרושה ומקודשת אכל אי ליה באחרונה שוה
פרושה אכ"כ דאיכא בקמאי שוה פרושה כי מטי

דעת המקנה הלך אביה לא היה שחמרה זכחה
לו אכל גירושין שישן בע"כ בין הוא בין אביה
דמה לנו ולדעתו כי מקבל ליה איהו נמי בע"כ
הוא גמי' נערה דמוכחי' בכסף קדושין כדתני
במ"י פ"ד דכתובות סב"ל הוה דאיכו נמי מקבל
דסתא אביה מקבל כסף קדושה ואיני תקדש
נפשה
גמר קדושין הוה ליה מקדש במלוה והמקדש

נפשה תוי' : (3) ויהיז טעמא בגמי' דמ"ד
דמלוה להוהא חמי' וכיון שרשאי להוהיא אינה
של המלוה כלל ולאו מידי יהיז לה : ונמצא
כו' : כגון שסיה מכוסה ולא הכירה זו עד
אח"כ שאלו לא יוקבלו
סב"י וקב"י טור :

באחת מהן ש"פ : (ב) התקדשי
לי בכוס זה של יין ונמצא של רבש
של רבש ונמצא של יין בדינר זה
של כסף ונמצא של זהב של זהב
ונמצא של כסף ע"מ שאני עשיר
ונמצא עני עני ונמצא עשיר אינה
מקודשת : ר"ש אומר אם הטעה
לשבח מקודשת : (ג) על מנת
שאני כהן ונמצא לוי לוי ונמצא
כהן נתין ונמצא ממזר ממזר ונמצא
נתין בן עיר ונמצא בן כרך בן כרך
ונמצא בן עיר ע"מ שביתי קרוב
למרחץ ונמצא רחוק רחוק ונמצא
קרוב ע"מ שיש לי בת או שפחה
גדלת ואין לו או על מנת שאין לי
ויש לו על מנת שאין לי בניו ויש
לו או ע"מ שיש לי ואין לו ובכולם
אף על פי שאמרה בלבי היה
להתקדש לו אף על פי כן אינה
מקודשת וכן היא שהטעתו :
(ד) האומר לשלוהו צא וקדש לי
אשה פלונית במקום פלוני והלך
וקדשה במקום אחר אינה מקודשת :

הרי היא במקום פלוני וקדשה במקום אחר הרי זו
מקודשת : (ה) המקדש את האשה ע"מ שאין עליה
גדרים ונמצאו עליה גדרים אינה מקודשת כנסה סתם
ונמצאו עליה גדרים תצא בכתובה . ע"מ שאין
בה מומין ונמצאו בה מומין אינה מקודשת : כנסה
סתם ונמצאו בה מומין תצא בכתובה . כל
המומין הפוסלין בכהנים פוסלין בנשים : (ו) המקדש
שתי נשים : בשוה פרושה או אשה אחת בפחות
משה

לכית לקלוע מספרת כל הדברים ממנה תוי' : אע"פ כו' . ל' רש"י אע"פ שאין הדבר כן אלא כמו
שהוא עכשוו שא' ותאלו אנה : אינה מקודשת וזוהי קאל במקום פלני טיש לי טס אוהבים ואס בל
(חג ליישראל)

סבלנות דרוכות (ה) שדך סתן לשנות לארוסתו אינה מקודשת ולא אמרי יודע הים שאין קדושו קדושין וגמר ושלם סבלנות לשם קדושין אלא אמריקומעת קדושהראשוני שלחובן קמן שקידוש ושלם סבלנות משכריו: (ז) אינן מקודשות דאמר קרא ואשה אל אחותה לא תקח לארור צטתה שבעשו לרות זו לזו אין לך לקוין אפילו באחת ענין והיה לכל שאר עריות שיש בהן כרת שאין קדושין מופסין בהם (ו): ושלחן היתה שבעשו משה מתימין דהמקדש בגול ואפי' בגול דירה אינה מקודשת ולא אמריקן מדקבלתה אשילתי מוקדתי ושלחן היתה ושל צביעות היתה משום דשל צביעות היתה שהפירות משוסיכי הכשים מקודשו אלא שאין אשיות מקודשות אלא

משוה פרומה אף על פי ששלח סבלנות לאחר מכאן אינה מקודשת שומחת קדושין הראשונים שלה וכן קמן שקידוש (ז) המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות ולקט אחד כלכלה של תאנים ושלחה היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו וקבלה אחר מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין האחיות מקודשות: (ח) המקדש בחלקו בין קדשי קדשים בין קדשים קלים אינה מקודשת במעשר שני בין שוגג בין

אמרי כל שאינו ברא"י אפי' בבת אחת אינו ובס מסיק דשאר עריות ילפי' דא"ק כל אשר יעשה מכל הזבחות האלה ונכרות וקדוש כל עריות כו' סוף גמרה ועתי"ט: (י) ור"ל גם בסביל סברתה שברפתה עשה שלים והוא אמר לה אחת מכס ולא פירש (ח) ועממה משום דהוי כאומר קני את וסמור ואת וסמור לא קנה שהרי לא תקנה לזה בלא זה וסמור לא קנה את נמי לא קנה גמרא ועתי"ט: (ט) וכ"פ הר"מ ותימהני

דאם הכא בקדושין הללו נעשות לרות על ידי זו שקבלתה וקתני אין אשיות מקודשות הא נכריות מקודשות ומתימין מיתרלא כש"ס אליבא דהלכת' הכי המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה שתימן כאחת אינן מקודשות הא אחת מאשה ובתה אחת מאשה ואחותה כגון שאמר לשתימן אחת מכס מקודשת לי ולא פירש לאיזה מהן מקדש וקבלה אחת מהן הקדושין על ידי סברתה (ז) או שתימן קבלו הקדושין כאחת מקודשות ושתימן לרבות גט ואם אמר הראיה מכס לביאה מקודשת לי אינן מקודשות דכל אחת מהן איבא לסיפקי באחות אשתו ואין סוף אחת מהן לריות לביאה ומעשה נמי בהמש נשים ובכשת' אחיות ולקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראיה מכס לביאה תקדשי לי ואצרו חכמים אין אשיות מקודשות הא נכריות שהיו ראיות לביאה לביאה למתקדשות אלא אם אמר כלכם מקודשות לי לא היטה שום אחת מהן מקודשת דכי הו"ב דאין אשיות מקודשות כך אין האחרות מקודשו אפי' דאמר כלכם (ח): המקדש בחלקו שחלק עם אשיו הכהנים: אינה מקודשת דנהניס משלחן גבוח קא זכו ואמר קרא (ט) ושה יהיה

ומתיהני דכיון דקרא כתיב למאי לרביין לטעמא דמשלחן גבוה קא זכו ובגמרא לימא הא דמשולחן כו' אלא לטעמי' דר' יוסי דמי מחייב ממנו הס אבל לאחר שמיטה משולחן גבוה כו' ולהכי תני נמי מחלקו דלאחר שמיטה איירי: (י) כי"ב הר"מ ותימה שהרי למלאכה ג"כ אחת משתמש בו וכן להשתמש במדרות עמים ואם ובגמרא כאש מה אם לאכילה אף הוא נמי לאכילה ופרש"י כאש חלקו של אהרן הטהור לחלקו של מצח מה מצח לאכילה אף כהן לאכיל' ולא לדבר אחר: (יא) ומ"מ נראה דלא אינטריד אלא לר"מ אבל לר"מ הא ס"ל מע"מ ממון גבוה הוא: לא קידש ובהקדש סבר ר"מ דלא קידש ואמרו בגמ' דר' יוחנן אמר בטעמייהו תרמי' מרא' לפי שאין אשה רואה (אם הייתה יודעת שהוא כן לא קבלו לשם קדושין וה"ל קדושי טעות) ומרא' לפי שאין שמיטה רואים ופלגי' אמוראי' כתי מינייהו הוא רואה ועתי"ט: (יב) דר"מ לטעמיה דאמר הקדש צמוד מתחלל ומפיק ליה מקרא' או מעלה מעל (ג"ל דתמנוג מעל מהרי"ב) ואין מעילה אלא בשני כלומר צמוד דאם ירלה לגזלו יקנו מיד וזה סינה היבא דקדש צמוד כו' ובמעילה הוא דגלי' קרא דצמוד מתחלל אבל מעשר כל היבא דאימא סם מעשר עליו ור"מ סבר ממון בעלים הוא ולכן צמוד קידש ובשוגג לא תשי' טירחא דאורחא תוי' ועתי"ט: בערלה . והאי דלא תנא איסורי ע"ז משום דכתי' למתני מברן וקדש צמדיהן מקודשת ומיאו' ש"ר סמן צפסס ונותר ופגול שהם קדש בהן א"מ מברן כו' מקודשת הר"ן: (יג) את צטרו אפי' דשמיטה בעין צטר גמ': (יד) וקדשים אסורים בהנאה שהרי מועלין בהן: (טו) דהמשולח מותר' ולי"פ קשיא לישנא דכפורי דהול"ל כפור . ומה"ט כתיב מהו ומשולחת נמי מתסרא משמיטת סברתה עד השילוח ועתי"ט: (טז) אי מה קדש טופס את דמיו ויולא לחלוין אף שער מיר כו' ובסיפא תנן דאינו טופס דמיו ומשי' מי קריין קדש דמשמע הס קדושה קדוש קריין משמע הוא קדוש גמ': דהא

קדושתו ואינה מקודשת ורבי יהודה סבר איכפא והלכה כר"מ צמער וכו' יהודה בהקדש: (טז) המקדש בערלה וכו' אינה מקודשת דנולחו אסורי' אכלה נהו עולה דכתיב לא יאכל אחר אסור אכלה וחסר אסור הנאה צממע: בכלאי הכרם. דכתיב פן תקדש פן חוקר אש: ובשור הנסקל דכתיב ביה ולא יאכל את צטרו (יז): ובעגלה ערופה . דכתיב בה כפרה כקדשים (יד) שנא' ונכפר להם הדם: בצפורי מצורע דתינא נאמר מכשיר ומכפר בפנים אשמו של מצורע שהוא מכשיר אותו לאכול בקדשים ובחטאחו שמכפר שיהם נעשים בפנים ולאמר מכשיר ומכפר בחון מכשיר צפורי מצורע שמכשירין המצורע לבה אל חון המתנה ומכפר עגלה ערופה שנאמר בה ונכפר להם הדם ושניהם נעשים חון לעזרה מה מכשיר ומכפר האמור בפנים שסם אשמו וחסאחו של מצורע עשה בו מכשיר ומכפר דחרוייהו קדשים נהוו ואסורים בהנאה אף מכשיר ומכפר האמור' בחון שהסלפורי מצורע ועגלי' ערופה עשה בו מכשיר כמכפר להיות אסורים בהנאה ומאמתי אסורין לפורי מצורע בהנאה משעת שמיטה והפורי השמיטה בלבד היא שאסורה בהנאה (טז) ועגלה ערופה ירדמה אל נח איתן אופרתה . ובשער הנזיר . דאמר קרא קדש יהיה גדל פרע שער ראשו גדולי' (פרע שער ראשו) יהיה קדוש (טז): ובשאר חמורי' נאמר בו וערפתו ונאמר בעגלה ערופה וערפו מה עגלה ערופה אסורה בהנאה אף פטר חמור ערופה

פרשה (י): ובבשר בהרב * כ"ג פ' פנמים לא תבשל גדי חלב וזו חמץ לאסור אכילה ואחר לאסור הגאה ואחר לאסור בשול: ובחולין שנגשחמו בעזרה: דכתיב כי ירסק ממך המקום וזבחה בריוק מקוס אחת זבחה ואי אחת חובל מה שאתה זבחה במקוס קרוב גמי' ועמ"ט: מקודשת: וא"ת והא' הני זוני לאו דידה נהוו סגורין להסור הדמים כיון שמכר לו אישורי הנא' וי"ל דמיירי בשמכרו לעכו"ם או לישראל והכיר בהם דהו מעות מתנה חו'.

ובפטר חמור ובבשר בחלב ובחולין שנגשחמו בעזרה אינה מקודשת: מכרן וקידש בדמיהן מקודשת: (י) המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות ובמי חטאת ובאפר חטאת ה"ז מקודשת ואפילו ישראל: מקודשת: שאין לך

דבר שחפס את דמיו להיות כמוהו אלף ע"ג ושניעית: ע"ג שחמור והיית חסם כמוהו כל מה שאתה מהווה ממנו הרי הוא כמוהו וביע"ג שחמור קדש הוא חופסת דמיה כהקדש והו ע"ג ושניעית כ' כחוביס הבא' כ'א' וכל שני כחוביס הבאים כ"ג אין מלמדיו: (י) המקדש בתרומות תרומה גדולה ותרומת מעשר: ובמעשרות מעשר ראשון ומעשר עני: ובמתנות הזרוב והלחיים והקיסה: ובמי חטאת: כמי אפר חטאת (ט) ורואים למכרם לעמא"ס לוקח מהם שבר הבאה ושבר מלוי המים אבל שבר הגאה ושבר קדוש והוא תמינת האפר במים אסור (כ): ואפילו ישראל: הכי קאמר ואפילו ישראל: שנפלו לו תרומות ומתנות מצית חזי אמו כהן שזכה בהם ויכול למכרם לכהנים (כא) אסקדס בהם את האשה מקודשת ואפ"י לא נפלו לו תרומות אלא טבלים (כב) שעדיין לא הורמו הו"אל ומוריסו כהן היה עומד להרימה והתרומות שלו זה ישראל שידש אותם גמי יפרים מהם התרומה והוא שלו ויכול למכרם לכהנים דמתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמי:

(יז) דהא מוערפתו ילפינן ומיהו חו"ן בן הלכה כמ"ש במ"ג פ"ק דבכורות: (יח) יכול לא ישמוט ואם שחט יהא מותר ח"ל כי ירסק כו' חפסת ואכלת מה שאתה זבחה בריוק מקוס אחת זבחה ואי אחת חובל מה שאתה זבחה במקוס קרוב גמי' ועמ"ט: מקודשת: וא"ת והא' הני זוני לאו דידה נהוו סגורין להסור הדמים כיון שמכר לו אישורי הנא' וי"ל דמיירי בשמכרו לעכו"ם או לישראל והכיר בהם דהו מעות מתנה חו'.

בתרומות. דתרומות לא משולחן גבוה וכו כדאי' בגמ' ספ"ט דיבמות ופרש"י תרומה הוא קמיה לכהנים שאינה שוירי שולחן מלך אבל שוירי קדשים הרי הן כמשאת מאת פני אלהים שהן שירי שלחן: (יט) וגרסא דל"ב ובאפר חטאת אבל ל' ה"מ ואפר פרה ארומה והמים שהוא מזה עליו: (כ) גמי' ובי רש"י שבר הבאה ומלוי דמלמ"ד דטרחא הוא ורחמנא לא רמיא עליה ושירי למשקל אברא מקודשת ומתני' דבכורות בשכר הגאה וקידוש דליכא טירחא ושכר למור מנות הוא נוטל והתורה אמרה דהא למדתי אהם וגו' מה אני בהם: חף אהם בהם וכחך התי' דאם מכתה בעלמא הוא: (כא) דאי מתבואה ובהמה שלו לית ליה בתרומות ומתנות אלא שזכת הגאה ועובת הגאה לאו עמון: (כב) הכי אוקמה בגמרא ובי רש"י וה"ה דה"ה לאוקמי בתרומות כו' אלא דקשיא ליה מאי קשמע לן.

גמרא קידושין דף רמ ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון דת"ת דמלכות דבריאה השתפא רמי רב טובי בר רב קיסנא לרבא תנן כל העושה מצוה אחת מטיבין לו עשה אין לא עשה לא ורמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כעושה מצוה אמר ליה התם כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה: כי הא דרבי חנינא בר פפי תבעתיה ההיא ממרוניתא אמר מלתא ומלי נפשיה שיתנא וכיבא עבדה היא מלתא ואתסי ערה טשא בההוא בי בני דהו עיילי בתרין אפי' ביממא הוה מיתוקי למחר

רש"י
התם שכל דבר עבירה לידו יהיה ויש ולא עבר עבירה דקאמר נוטל עליה שכר כעושה מצוה לידו וכפס יצרו ולא עבר חו"ן מלוא היתרה מו: הכתמים: לנות: טשא

אמרו ליה רבנן מאן נטרך א"ל ב' נושאי קיסר שמרוני כל הלילה אמרו ליה שמא דבר ערוה בא לידך וניצלת הימנו דתנינן כל הבא דבר ערוה לידו וניצול הימנו עושיין לו נס: גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו כגון רבי צדוק וחביריו רבי צדוק תבעתיה ההיא ממרוניתא אמר לה חלש לי לבאי ולא מצניא איכא מידי למיכל אמרה ליה איכא דבר שמה אמר לה מאי נפקא מינה דעביד הא אכיל הא שגרת תגורא קא מנחא ליה סליק יתיב בגויה אמרה ליה מאי הא שגרת תגורא הא נפיל בהא אמרה ליה אי ידעי כוליה הא לא צערתוך רב כהנא הוה קמזבין דיקולי תבעתיה ההיא ממרוניתא אמר לה איזיל אקשיט נפשאי סליק וקא נפיד מאיגרוא לארעא אתא אליהו קבליה אמר ליה אטרחתן ארבע מאות פרכי אמר ליה מי גרם לי לאו עניותא יהב ליה שיפא דיגורא:

רש"י
למור חזון דעביד האו הפועל ארמית ראו למחלל עמא: סגר תגורא: אותה ארמית הסיק את התגור ללוח דבר הסתף שם ואשה גדולה היתה שאין יכול ליפטר מזהה וחסור צידה להורגו: קא נחחא ליה: לאותו ללי בתוכו: נפיל כהא: באור של גיהסם: אי ידעו: חילוי ידעתי שתמור

עליכם דכבר כל כך דיקולי: פליס שגיס נוחת: ספלובין: אשרחתן: שתימי במקום אחר רחוק ארבע מאות פרסא: לאו עניותא: כתמים הם לא בעניות לא הורגתה להיות עסקי במלכות נשים: שיפא: שם כלי: דיגורי: זכובים:

זוהר אמור דף פח ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

רבי חייה פתח ה' בלאחך משעיר בעלמך משדה ארוס ארץ רעשה גם שמים נטפו ת"ח זכאין חינון ישראל בעלמך דין ובעלמך דתי' דקב"ס אחרעי בכו ואינון מתדבקין ביה ואקרונ קדישין עם ה' וכן עד דסליק לון לדרגא עלאה דאקרי קדש דכתיב קדש ישראל ל' ראשית תבואתם כמו דאוקימנא דהא ישראל תמימי יומין מתדבקין ביה בשמים ואינון דיליה רשימין בשמים לתתא כד"ה וני' כעמך ישראל גוי אחר בארץ ועממין לא מתדבקין ביה ולא חולין בנימוסים ורשימא קדישא אעידאו מנייסו עד דחינון מתדבקין בסטרא אחר' דלאו קדישא ותא חזי בשעתא דבעא קב"ס למיטב אוריית' לישראל זמין בה לבני עשו אמר לון בעאן אהון לקבלא אורייתא בהסיח שעתא אחרגזית ארעא קדישא ובעא לאעלי' לנוקבא דתסומא רבסי' אמרס קמיס מארי' דעלמ' פסטיר' דחרווס (ס"א דעלמ') תרי אלפי שנין עד לא אחרבי עלנ' קטיל' כמה ערלין דלא רשימין בקיומך: אמר לס קב"ס כורסייא כורסי' ייבדון אלף אומין כוונתיהו וקיימ' דאוריית' לא יודמן קמייסו הס"ד ה' בלאחך משעיר בעלמך משדה ארוס ארץ רעשה ודאי בנין דאוריית' לא אחיסיב בנין דחיהו קיימי' קדישא אלא למאן דאית ביה קיימי' קדיש' ומאן דיסיב אוריית' למאן דלא אהנור משקר בתרי' קיימי' משקר בקיימא דאוריית' ומשקר בקיימא דלדיק וכנסת ישראל: דאוריית' לסאי אחר אחיסיבת ולא לאחר': רבי אבא אמר משקר בתלת דוכתי עלאי משקר בתורה משקר בכוביס משקר בכחוביס: משקר בתורה דכתיב וזאת התורה וכו' משקר בכוביס דכתיב וכל בניך למודי ה' ולא אחרא וכתיב חסום תורה בלמודי חינון ולא אחר' משקר בכחוביס דכתיב ויקס עדות ביעקב ותורה שם בישראל: וכתיב אך דריקיס יודו לשמך מאן דריקיס דא לריק וכנסת ישראל דמאן דלא אהנור ולא עאל בקומא

בקיומי דילסון לא יודון לשמים קדישא דסיא אורייתי: אמר רבי חייל כיון דאתגלי קב"ה על טורא דסיני למיטב אורייתי לישראל שכיבת ארעי ותבת בנייח"ס ס"ד ארץ יראם ושקטם תא חזי בר נש דלחיליד לא אתמני עליה רוחא דלעילי עד דיתגזר כיון דאתגזר אתער עליה רוחא דאתערותי דלעילא זכי ורבי לעסוק באורייתי אתער עליה אתערותי יתיר זכי ועבד פקודי אורייתי אתער עליה אתערותי יתיר זכי ואתגסיב זכי ואוליך בנין ואוליף לון אורחוי דמלכא קדישא סא כדון סהוא בר נש שלים ושלים בכלל:

הרכה פסוקה

הרים כל הפלה פ' ג

יוסא לחא מוסר

מספר חסידים ס"י כ"ח

זאת תורת השב בכל לבנו וכל נפשנו וכל מחלוקתנו לדברך כבודא ועל כל עבירה ועבירה שחבל ליון יחסוב ח"ו אס גזורים עליו המרה יכרע על יחוד ה' וכו' זס דבר הקסה שלא עליו לסעבירה ממנו ומיד כשאלס בל ליטער כל עבירה יקל עליו לסעבירה ממנו ומיד כשאלס בל ליטער מסייעין לו מן השמים והס יכרע ארס כאלס אחת כחפלו או כשאר הרגורים יענן גודלי אלכנות ויון גארץ ויחלס גופו עליהן ואל יסמוך בכותל זוס כדבר יבעל ממנו הרגורים והס ארס כמרקן או כמקוס הטופת ולכנת ארס כנסת כלכו או עוברת לפניו יכרע בדברי תורה כי דברי תורה יפס לטער כל מילר כרע והעי'פ שכלל מקוס מוהר להרכר חוץ מניח המרחק וניח הכסל להפריש ארס מן העבירה נומר יומע ארס עלמו מלכא ליון קרי ומלשמות יין יוחר מן הרואי מפני סהוא לוקח אר לכו ומסירו מאחרי ה' שנאמר זנות יין וחירוש יקח לב ואס כאל עבירה ליון יתפלל בכל לבו לבורא שוילונו ומה כשגאון יסורין על האדם לפי שעה יזוס ויכנת ויחלקן ליונו כל שכן שחפאל ארס לבורא להלילו מן העבירה לא יקח ארס לעמו קטגור ליוס הוין כי כל טעבירות שעבר בעולם הוס כל אחת ואחת מלפפנו ומוליכמו ליוס הוין שגאמר ילפמו אורחה דרס:

מצות השם

זיר נב מן זכות כל ה"י אכל פנ סה"מ לית קסו קסח סנג לזון רלו רלו רעא רעב (קסה קסו) ענ"ש שלא יבא כהן גדול כאהל עם מנת שנאמר ועל כל נפשות מת לא יבא ומל"ש שלא יטמא כהן גדול במגע ובמשא אפי' לקרובים ש"י לאביו ולאמו לא יטמא ואס נטמא לוקח אס ככנס לאהל וישב שם עד שמת עליו מנת או שכנס כאהל המת בשירה תיבס ומגדל ובא חבירו ופרע עליו בג השירה חייב כלל יבא ויחייב כלל יעמי שחרי טומאה וביאה לאהל באין כחמד ולוהה שחיס כוהב כ"מ ובכ"ז יעמות נע סה"ד אהו"י ביאה פ' ז' סה"מ מיע לא סנג שני נח רעג (קו) ע"ש שיקח כ"ב כסולה לאשה שנאמר והוא אשה כבתויה יקח ולא ישא כוגרת (עי' כלל י"ד) מפני שכלו כסוליה ולא מוכח עין ואס עבר וכשא מוכח עין או כוגרת קיים אכל כעולם אס אעי'פ שאינה אלמנה ולא גרושה וליא כגט:

אמור יום ד

לסמטיך מנ"ס ד"ח יהוה נפש י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יסידס ו דמלוי וו אל סס כ"ן טעעסיה כניקוד סולס:

א וידבר יהוה אל-משה לאמר: א ומלך יי עם משה למימר: ב דבר אר-אהרן לאמר איש מזרעך לדרתם אשר

יהיה כומום לא יקרב דהקריב לחם אלהיו: ג מלך עם אהרן למימר גבר מזרעך לדריהון דיהי ביה מומא לא יקרב לקרבא קורבניה קדם אלהיה: ג כי כל-איש אשר-בו מום לא יקרב איש עזר או פסח או חרם או שריע: ג ארי כד גבר דביה מומא לא יקרב גבר עזיר או חגיר או חרים או שריע: ד או איש אשר- יהיה בו שבר רגל או שבר יד: ד או גבר דיהי ביה תבר רגלא או תבר ידא: ה או גבן או-ידק או תבלל בעיניו או גרב או ילפת או מרוח אשר: ה או גבין או דוקא או חילוי בעינוהי או גרבן או חזון או מרים פחדין: ו כל-איש אשר-בו מום מזרע אהרן הפהן לא יגש דהקריב את-אשי יהוה מום בו את לחם אלהיו לא יגש דהקריב: ו כל גבר דביה מומא מזרעא דאהרן פהנא לא יקרב לקרבא ית קורבניא דיי מומא ביה ית קורבן אלהיה לא יקרב לקרבא:

נביאים יחזקאל מד מה

לסמטיך מנ"ס ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דסוד יהוה חיה יסידס דלנח יהוה חיה יסידס דסוד אל סס כ"ן טעעסיה א וראשית פר-בפורי כל וכל-תרומת פר מפל תרומתיכם לפהנים יהיה וראשית עריסתיכם תתנו לפהן להגיה ברכה אר- ביתך: א וריש פר בפורי כולא וכל אפרשות כולא מפל אפרשותיכון לכהניא יהי וריש אצותכון תתנון לכהנא לאשראה ברכתא בביתך: ב כל-גבלה ומרפה מן-העוף ומן-הבהמה לא יאכלו הפהנים: ג כל גבלא ותכירא מן עופא ומן בעירא לא ייכרון פהניא: ג וככהפילכם את-הארץ בגחלה תרימו תרומה ליהוה ו קדש מן-הארץ ארץ חמשה ועשרים ארף ארץ ורחב עשרה אלת קדש-הוא בכל-גבולה סביב: ג ובפלגותכון ית ארעא באחסנא

מצות דוד

וראשית * הראשית מכל הדברים כולם שנתכבדו כגשול לא יאכלו כהנים. ס"ד סואיל ומשתי מליקא גביהו ומי. וס ככורים: וכל תרומת כל * כל התרומות כולם בידגן בין מירוש ויאר: מכל תרומותיכם * מכל הדברים שיהם חייבים להפריש מהם תרומה: וראשית ערימותיכם * חלק ראשון ממיסה עד שלא תאכלו מתמה ועל חלקה יאמר: להניח ברכה * כלומר אל ירע לבכס בנת כל אלס לכהניס כי זס יהיב סיכס להשרות ברכה כביקח ולא יחסר העשר כי עוד יוסף: (ג) לא יאכלו כהנים: פירי: ר"ל לפי שהותר להם מליקת העוף שהיא כגולה ושריפה כולרד להזכירם על שאר ככלות ועריבות שלא מחשוב שהיא כהותר להם משל חולין: (ד) וככהפילכם וגו' * לפי שעי'פ רוב יחולק הארץ כנחלה עמי כפלת גורל לכן אמר לשון כהפילכם ועס כי החלוקה כהיא לא תהיב על ידי הפלת גורל או ואמר זס הלשון על הירושס וכדנז"ל כיוס אחס מפיל נחלות (כ"י ק"י): קודש מן הארץ * החלק הזה יהיב קדש מכללות הארץ: אורף * ממזרח למערב: רחב מפיל נחלות

תפֿרֿשוֹן אַפֿרֿשוֹתָא קִדְּשׁ יי קוֹדֵשׁא מִן אֲרַעא אֲרַכֿא עֲשִׂרִין וְהַמְּשֵׁא
אַלְפִין אֲרַכֿא וּפּוֹתֵיא עֲשִׂרֵיא אֲלֵפִין קוֹדֵשׁא הוּא כְּבֵל תַּחֲוּמָה סְחוֹר
סְחוֹר : ו יהיה מזה אֵל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת פַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרַבַּע
סִכִּיב וְחֲמֵשִׁים אַמָּה מְגִרֵשׁ לוֹ סִכִּיב : יי מִדִּין לִקְדֵשׁא חֲמֵשׁ מֵאָה
בְּחֵמֵשׁ מֵאָה מְרַבַּע סְחוֹר סְחוֹר וְחֲמֵשִׁין אַמִּין רִוְחָא לִיהַּ סְחוֹר סְחוֹר
ה וּמִן־הַמִּדָּה הוֹאֵת תָּמוּד אַדְּךָ חֲמֵשׁ חֲמֵשָׁה קִרְי וְעֲשָׂרִים אֲרַף וְרַחֵב
עֲשִׂרַת אַלְפִים וְכוּ' יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים : וּמִן מִשְׁחַתָּא הָדָא
תַּמְשָׁח אֲרַכֿא עֲשִׂרִין וְחֲמֵשֵׁיא אֲלֵפִין וּפּוֹתֵיא עֲשִׂרֵיא אֲלֵפִין וְיִבְיָהּ יְהֵא
מִקְדֵּשׁא קוֹדֵשׁ קוֹדְשִׁין : ו קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ הוּא לְפָנַיִם מִשְׁרְתֵי
הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה הַקְּרִבִים לִשְׂרֵת אֶת־יְהוָה וְיִהְיֶה לָהֶם מָקוֹם לְבָתִּים
וּמְקוֹדֵשׁ לְמִקְדָּשׁ : ו קוֹדֵשׁא מִן אֲרַעא הוּא לְכַהֲנָיא דִּי מִשְׁמִשׁוּן
בְּבֵית מִקְדָּשׁא דִּי יֵהִי הַקְּרִיבִין לְשִׁמְשָׂא קִדְּשׁ יי וְיֵהִי לְהוֹן אֶת־
שְׂבִיבֵי לְבִיתָא וְכַבִּישָׂא לְמִקְדָּשׁא :

רש"י

קודש מן הארץ - לכות בית המקדש : חמש מאות - לאורך
הר הבית והמזרח לכותיה לכהנים ושרתי המקדש : ויהיה
השער על תיב של הר הבית : ומקדש לקדש - יתיק על
תיב החלופית יהיו מקדשים לאורך המקדש :
מדת התרומה הם בלכות הם בקנים לכן פירש ואמר וכן המדה והוא ר"ל כמות שגדל את הר הבית והיווה בקנים
וכו' ומד את רחב הכנין קנה אחר (לפי מ"י) כזה המדה המורה האורך של חמשה ועשרים אלה וכי' - וכו'
לחלופית השער יהיו המקדש הוא הר הבית הוא קדש קדשים מול כל שעה הרומה יהיו במקדש קדש :
(1) קדש - כל השער הוא קדש ומלכות הארץ ויהיו אל הכהנים וכו' ויהיה להם - השער הוא יהיה להם מקדש
על בתי ומקום מוזמן על המקדש :

בתוכים משלי בו כח

להמשיך מיסוד ומלכות דו"ס שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדוניה נשמה
דיסוד א ארד ארני נפש ארני רוח ארף דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הרף וף הרף סיה יסירה
דיסוד ירה"ה סיה יסירה דמלכות אל עם כ"ן שבעשים .

א וד' חלב עוים ללחמד ללחם ביתד ותיים לנערותיה : א וסוף ספא
החלבא דעזי למיכולתה ולמיכולתא דביתד וחיי לשליתד :
ג נסו ואין רדה רשע וצריקים ככפיר יבמה : ג ערקין רשיעי
בדלית דרדה להון וצדיקי יהך אריא דמסתבי למיכלתיה מספרין

לחכמתא

מצודות דוד

(א) ודי חלב עוים : יהיה לך די המסור חלב עוים לחלוק
ולמלאך לחי ביתך וכזה ימלא חיים לעירובך ולא ימותו
בדבך ובוא למלא לומר חף אם חמת בדברים עיוניים למחוד
גם דברים פשוטים קלי העין ותוכל לעסוק בסלסלת החלב

לחכמתא : בפשע ארין רבים שריה ובאדם מבין ידע מן יארדי :
ג בחוכיהא דארעא סניאין דברכניהא ובני נשא דמתבינין בידיעתא
נגרין : גבר רשועישק דלים מטר סחה ואין לחם : ד גברא מסכנא
דעשק למסכנא איד מטרא חביטא דרית ביה יתרן : ה עובי
תורה יהלדו רשע ושמי תורה יתגרו גם : ה דשבקין גימוסא
משתבחין ברשעא וארין דנטרין אורייתא מתגריין בהון דיתובון :
ו אנשי דע לא יבינו משפט ומבכשי יהיה יבינו כל : ו בני נשא
בישי לא מתבינין דינא ודבעי מן קדם יי מתבינין ברהון סבתא :

מצודות דוד

רש"י

כלם אכל הדיקים כ"א מהם חף כשחלה יחידו יהיה כועס
ושלון כחשנות ה' ככפיר הכוונת כחון : (ג) כפצע
כעבור הכפצע עם הארץ ירכו שריה וכו' עושק עם הארץ
והכס נפתח : ובלום - כעבור חלם מבין יודע דעת להשיבם
מפשע יארין המקום קיום הארץ חף כהיות כן שריה כי לא ירעי ולא ישתחו : (ד) ועושק דלים - דבר
כהיות כי העשיר חזמונתו לגזול עשור כי חוק היה חמנו : מטר - הרי הוא כמטר שוטף בחוקה וגורף הרעים ואין
לחם חף כי דרך המטר להגדיל החפזים מהם לפעמים עור יכסור כן הרע הוא חושב להרוות הונו בגזל ועוד יבוא
לו חסרון : (ה) עובי תורה : אלו שאחזו בחורה ועבדו ואלו עדי חת הרשע ח"כ המה גרועים חמנו כי הרשע
יודע בעלמו שלא טובים מעשיו אכל יעשו לחפזון אכל הם מהללים מעשיו ונמיס רזיל שנה ופירש יזמר מאלם : יתגרו
בם - יעשו מריבם עם הרשעים חף אם רבים המה לא יתניפו אותם . (1) לא יבינו משפט . חף כבוא עליהם
משפט פורענות לא יבינו שבגמול חלם כי חוששים הכל למקרה : יבינו כל דבר הנכח מן השמים יבינו לחם בלם
ועל מה בלם והויס מוליס שום דבר במקרה .

עיקר תו"ט

משנה סנהדרין פרק א

ברמורה

(א) כליו דאלהים דנתיב גבי שומרים הוי כאלו
כחובים ג"כ כפי' אש כסף חלום דעירוב
פרשיות כתוב כאן כדאיתא בגמ' : (ב) שזה
עווננו ששלם יד כפקדונו דהיינו גזילות אבל לזה
ולא שילם לא מקרי גזין

כלי אמצעי דנצח דמלכות דיצירה א אל
דיני ממונות בשלשה גזילות
וחבלות בשלשה - נוק
וחצי נוק - תשלומי כפל - ותשלומי
ארבעה וחמשה - בשלשה - האונם
והמפתח - והמוציא שם רע -
בשלשה - דר"ס - וחכ"א מוציא
שם רע בכ"ג משום שיש בו דיני
נפשות

ד' והי שאינו משלם כמו מה שהוק שמשלם יומר חנא נמי ח"ג שאינו משלמו שהוק שהרי משלם
פסוח ואידי דחנא ח"ג חנא נמי נוק : והמוציא שם רע - לא מלאתי לבקר בחלולים וענשו ווחמו
מאה כסף : דיני נפשות - דאסאמת היה הדבר ונחת חמתו ויסקולו ודיני נפשות כ"ג כלקמן והלכה
(חק לישראל) ח"ג ממ

כחמי"ט: (ב) מכות . מלקות ארבעים : שאין מוסיפין ועתי"ט: (ד) דא"ל לעבר הדם בשלשה דכתי' ונגשו אל המשפט ושפטום שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהם עוד אחד הרי כאן ג' : רבי ישמעאל אומר בכ"ג . אח"כ רשע רשע כתי' הכא והרשיעו את הרשע וכתי' תסס אשר הוא רשע למוח מה להלן בכ"ג אף כאן בכ"ג : עבוד החודש . קידוש הסודש (ד) ואידי רבנן למחני עבוד שנה חבל נמי עבוד החודש : בני , מחולין לראות את ים להושיב ב"ד על כך אם אחד מהשלשה אומר אר"כ ב"ד לישב ולעיון אר"כ"כ שנה לעבר מפני תקופתו והאביב והפירות (ה) ושנים אומרים א"ל אין כאן ספק דודאי אינה לריכה עבור בטל יסוד במיעוטו . ב' אומריסליטב ואחד אומר שלא לישב הולכין אחר השנים ומוסיפין עוד ב' אחרים שישארו יתנו בדבר והרי כאן חמשה שנים אומרים לריך לעבר ושלשה אומרים אינה לריכה ושלשה שנים במיעוטן שנים אומרים אינה לריכה ושלשה אומרים לריכ' הולכים אחר הרוב ומוסיפין עוד שנים שיהיו שבעה ומעבירים אותה ובע"ס מפרש דהני ג' ה' ו' כנגד ברכת כהנים (י) שיש בפסוק ראשון שלשה חיבות ובשני חמשה ובשלישי שבעה והל"י כר"ש בן גמליאל : (ג) סמיכת זקנים . על ראש פר העלם דבר של כבוד ויש במשמעות הדברים גם מנוי הריון שהגדול הסומך לריך שילרף עמו שנים כשרו"ה לסמוך חסכ כדי שיקרא רבי וידון דיני קטנות ולשון סמיכה משום דכתי' ויסמוך את ידיו עליו ולא דבעי מסמיך ידים עליה אלא בשמאל קרי ליה רבי (י) ואין סמיכה בש"ל אלא לריך שהסומך והנסמך יהיו כולן בא"י ואז יהיה לו רשות לדון דיני קטנות ואפי' בח"ל לפי שכההררין כוהנת בין בארץ בין בח"ל אחר שנסמכו בארץ וכתב רמב"ם שרצה לו שבזמן הזה שאין לנו סמוך איש מפי איש עד משה רבינו אם היו מסכימים כל החכמי שצ"י לסמוך יחיד או רבים הדי אלו סמוכים ויכולים לדון דיני קטנות ויש להן לסמוך לאחר(ח) והדבר לריך הכרע : ועריפת עגדה בג'. דכתי' זקני העדה (ט) מיעוט זקני שנים ואין ב"ד שקול הוסיף עליהם עוד אי הרי ג' : ור' יהודה אומר בהמשה . וסמכו שנים זקני שנים ואין ב"ד שקול הוסיף עליהם עוד ואין ב"ד שקול הוסיף עליהם עוד אי הרי ג' ושיסאחרי' שמוסיפי' אינו אלא לפסומי' מלחא : מ'אונין : קטנה יחומה שהשאיר אמה ואחיה לדעתה ויולדה כתיאון שזממאנת בצעלה לריך שיהיה בשלשה ויבכמות מונח דמ'און כפני ב' מספיק : נטע רבעי' . אם בא להלל על המנוס ון

נפשות : (ב) מכות בני' . משום ר' ישמעאל אמרו בכ"ג . עבוד החודש בשלשה . עבוד השנה בשלשה . ד"ר מאיר . רשב"ג אומר בשלשה מתחילין . ובחמשה נושאין ונותנין . וגומרין בשבעה ואם גמרו בשלשה . מעוברת : (ג) סמיכת זקנים ועריפת עגדה בג' . ד"ר שמעון . ור' יהודה אומר בחמשה : החליצה והמ'אונין בשלשה . נטע רבעי' יומ'מונ העלרת מעברין שערות זמן הכבוריסקו'רש"י (י) ולא אחפרם טעמי'מאי ואפ'לי לומר כדי לעורר הכרכות להשלים המכוון שבעברין להיות האביב והפירות והאסיף בזמן ומליבו כיוולא ב'ה שמעוררין זכות האבות בהזכרת שאלה עד שבעברין : (י) ויהיב ליה רשותא למיון דיני קטנות גמ' : (ב) שאם לא תאמר כן אי אספר שמאלא ב"ד הגדול לעולם לפי שיטתך שיהיה כל אחד מהם סמוך והקב"ה ייעד שיסבו כתי"ס ואסיבה שופטיך ככראשונה וגו' כו' עכ"ל הר"מ כפ"י . וכחבור סיים והדבר לריך הכרע וי"ל לפי שאפשר לרשות הרואה שהרי ייעד השי"ב ג"כ הנה אחי שלם לכס את אליה הביוא כו' והוא סמוך בלי ספק ויכול לסמוך בצרוף שנים ועתי"ט : ועריפת . עליפה לאו דוקא דמדירה הוא הדויא בג' חו' : (ט) תימה שזה הכתוב בסמיכת זקנים לפר העלם דבר כתיב אבל בעגלה נפקא לן מנדכתיב זקניך ועתי"ט : והמ'אונין בג' . דכל דתקון רבנן בעיון

בעין דאוי תקון ומ'אונין דרבנן דמדאוי אפי' מיאון לא בעי דאין קדושי קטנה כלום אר"כ והקיצו שאין להם סער ידוע : ההקדשות קדשה לזיה : דכתי' את כתי נחתו לאיש רש"י : הכא לפדותן לריך שלשה לשון : והערכין בג' . דממונא הוא (י) וכברא הוא מה לי עיולי מה לי אפוקי אפוקי מ"ט דלמא טעי עיולי נמי דלמא טעי גמי' : (יא) והה"ל דפליג האקדשות דכסו נמי כהן כתיב : (יב) ובכ"פ דמגיילה מ"ט פ"י הר"ב אסבא לפדותן וב"פ רש"י והכי מסבירא . תהרוגו . בנרבע כתיב רש"י וכלוי דאחסק לאיש : (יג) לדיכי למימר דקד' כפסטי'לתיב מית'לבעליו דהא אמר קרא מוח יומת המכה הולא הוא על ריאתו אהה הורגו ואי אהה הורגו על ריאת שורו גמי' : הזאב כו' : שהמיתו ארס וגדוין בסקילה כשור ועתי"ט : זכה . כשמים (דקדק פסח רש"י) דלינא למימר לעוין רביון שהמיתו ארס שוינהו רבנן (דלל הלאו רבנו לרובן כב"ד) כמאן דנגמר רינייהו ואיסורי הנאה וינהו גמי' : (יד) פ"י עליותו הוא דהוא בע"א אבל מיתמו בכ"ג כשאר דיני נפשות כדאי' בגמרא ופירש"י דהא לא תני ליה במתני' ומשום דגמרו לא היה בע"א להכי לא תני המראתו וכן מיתמו ואפי"ג דדוקא בע"א ועתי"ט : (טו) שהוא היה דן קודם מינוי הסנהדרין כל מה שהיו הסנהדרין דנין אח"כ ולא נחתמו הסנהדרין לאלה להקל מעליו ורש"י פ"י שהיה שופט וזן על פי הדיבור ושקול כו' : (טז) ובסנהדרין כ' הר"ב כדאשכחן במשה ואפי"ג דללא כתיב וכן חטבו משום דהא מרבין נמי מלך ונביא כדאי' פ"ב דשבועות וללא תני להו הכא דללא חטיב אלא מילי דסנהדרין חו' וכן ל"ל במלמחמת הרעות דלא תני הכא מלך ועתי"ט : ואין כו' . שני' שופטים ושופרים מתן לדבר דבר ובתיב בזמן ממרא כי יפלא מנך דבר (יד) אף נביא שקר כב"ד הגדול : ורא את כ"ג . דלמר קרא את הדבר הגדול יציאו אליו דבריו של גדול יציאו אליו ומשה במקום שבעים ואחד קאי (טז) ואין מציאין למלחמת

רובע ונרבע : כמיתת הבעלי . כלומר' כמו שהיה הבעל לדון בכ"ג אם היה חייב מית' (יב) : כל הקודם להורגן זכה . כשהמיתו את האדם וא"ל להביאם לב"ד : רבי עקיבא אומר וכו' : בגמרא מפרש דאיכא בין ח"ק לר"ע נסח דלח"ק נסח מיתמו בכ"ג ולר"ע הואב הארי והרוב והגמר והבדרלס מיתסן בכ"ג אבל נסח הקודם להורגו זכה שסלק המזיק מן העולם והלכה כר' עקיבא : (ה) את השבט . רובו של שבט שעברו ע"ז ובמזיד אין דנין אלא כב"ד של שבעים ואחד דמתיב והולאת את האיש שהוא או את האש' הסיא אל שעריך איש ואשה אתה מוליא אל שעריך ואי אתה מוליא את השבט אל שעריך אלא כב"ד הגדול : ורא את נביא השקר . גמר דבר דבר זמןן ממרא כתיב הכא אשר תיד מה זקן ממרא' כב"ד הגדול דכתיב וקמת ועלית (יד) אף נביא שקר כב"ד הגדול : ורא את כ"ג . דלמר קרא את הדבר הגדול יציאו אליו ואין מציאין למלחמת

הרשות . כל מלחמה סוף ממלחמת סכני
עממין ומלחמת עמלק קרוי מלחמת הרעות :

אלא בב"ד של ע"א . דכתיב דוד ואחרי
אחיתופל בניו בן יהוידע אחיתופל זה יועץ
בניהו בן יהוידע זו
סנהדרין שהיו מופלג שבכונן
וכן נגרים אחריו :
על העיר . ירוסלים
קדושה גדולה משאר
קדושת ארץ ישראל :
זה עיר קדושה גדולה
מקדושת ירוסלים ואי
אפשר לחדש קדושה אלא
בב"ד של ע"א דאמר
קרא כל אשר אני מרא'
אותך וגו' וכן חבשו
לדורות מה משכן
קדוש ע"פ משה שהוא
במקום סנהדרי גדולה
אף למוספת העיר
והעדות על פי סנהדרין
גדולה : ואין עושין
סנהדראת לשבטים
כולי . כדאשכחן במשה
דאוקי סנהדראות ומשה
במקום שבטים ואחד
קאי : ואין עושין עיר
הנדרת וכו' . דכתיב
והולא את האיש ההוא
או את אחת האמה ההוא

למלחמת הרשות אלא על פי ב"ד
של שבטים ואחד . אין מוסיפין על
העיר . ועל העזרות אלא ע"פ ב"ד
של ע"א . אין עושין סנהדריות
לשבטים אלא ע"פ ב"ד של ע"א .
אין עושין עיר הנדרת אלא ע"פ
ב"ד של ע"א . ואין עושין עיר
הנדרת בספר ולא שלשה אבל
עושין אחת או שתיים : (ו) סנהדרי
גדולה היתה של שבטים ואחד
וקטנה של עשרים ושלשה . ומנין
לגדולה שהיא של שבטים ואחד
שנאמר אספה לי שבטים איש מוקני
ישראל . ומשה על גביהן הרי ע"א
ר' יהודה אומר שבטים ומנין לקטנה
שהיא של עשרים ושלשה . שנאמר
ושפטו העדה והצילו העדה . עדה
שופטת ועדה מצלת . הרי כאן
עשרים

סוף ככל שפירש לכתוב : (י) ואפי"ה אשפיר
לעיל למעטו שבט כגון : ואלו הם שבטי ישראל
שבטים עתי"ט . (יח) ה"י וכו' הכי דאש"ב
דלא קי"ל כ"מ דרר"ס טעמא דקרא ראה רבינו
לכתבו מה טעם מתקרב
אל הסבל ואין זו
נפקותא דלוגא : ורא
גי . דכתיב עירך הרי
שמים אמור הא מה אני
מקיים אחת אי ולא
גי . וכתיב הרי אית
להקשות ולשחוק מלחמת
ואנא ידענא מעריך ג'
ולא ג' דתפסת מועט
תפסת אחת כו' . לדעת
הר"ב והר"מ דמחמירין
לעשות כ"ב ובי מקומות
ב"ב ובי ב"ד כ"ל
דתנא אי לא שמעין ג'
דמיא דאי דאש"ב שהן
לחמת שמקורבין ועומדים
על הספר שבין גביל
ליהודה אי"מ וכו' וכו'
עושין ודוקא ג' אבל
גי כה"ט לא ועתי"ט :
(יט) וכשהוא עמם ל"ל
שהוא שקול בע"א ולדור
לבעי עי ועי"א דל"ל
שקול אלא כשהוא לבדו
עומ' כנגד כולם ועתי"ט :

(כ) מיוחסין ומנוקסין גמורים רש"י ורבין מוסקל
העליך ונשאו אתך נפקא ליה גמי וא"ח מ"מ
חיפוק לי דאין ב"ד שקול וכן נמי לרבין לנ"ל
קרא ובגמי ד"ב ע"ב אימר דשמעת לי לר"י
דלא קי"ל אין ב"ד שקול) בסנהדרי גדולה דכתיבי
קראי (לקי בשלמי פרקין רש"י) כו' ולולי
דמסתפינא הייתי אומר דל"ל דכתיבי בקרא הי"פ
דכתיב כתיבי כתיבי כתיבי כתיבי איש ומכית למכית
ודריש אתך כדומים לך ולה"מ רבין כתיבי בקרא
דמינא לאו דוקא . ועתי"ט : ואין כו' . ר"א
כנו של ריה"ב אי מה ת"ל לנטות אחרי רבים
להטות החורה אמרה עשה לך ב"ד נוטה גמי :
עוד א' . סוף סוף לרעה ע"פ ג' לא משכחת
ליה אי י"א מוכיב ו"ב מחייבים אכתי חד הוא
אי י"מכין ו"ג מחייבין לתלמידי הו"א א"ר אבהו אי
אתה מולא אלא במוסיפין ועושין ב"ד שקול לכתובי
וקמ"ל דאותו שאומר איי כמאן דליחא ואי אמר
לא כתיב ר"א . אבל הר"מ לא כתיב אלא שאינו
סודר

חזר ומלמד חובה כו' ועוד נפלאי שספ"ה שנינו
כשהסופו עד ע"א לין מזכין ול"ה כו' ש"מ דמלי
למיסדר ביה זה שאמר איי ועתי"ט : (כז) דקי"ל
כל כרך שאין בו י' בעלנים נדון ככפר : (כח)

וכלומר שאם אחר מלקה
יכול השני להזמין וה"ה
אשכח : (כט) דל"ל
אח מי הם דניס : (כד)
שיחירוהו העדים להעיד
שקר שלא זוגומו . (כה)
שמא יתחייב בעל דין
ע"פ עדים ויטבור שנים
להזמין ולפיכך לר"ך שנים
אחרים בעיר שיחירוהו
אלו מהם . אם נבא להזמין
העדים יבואו אלו וזימו
אותו : (כו) למו'ל
הנוקם : (כז) לכתוב
ספרי' כ"ג מפרש"י :

עשרים . ומנין לעדה שהיא עשרה .
שנאמר עד מתי לעדה הרעה הזאת :
יצאו יהושע וכרב . ומנין להביא
עוד שלשה . ממשמע שנאמר לא
תהיה אחרי רבים לרעות שומע אני
שאהיה עמהם לטובה אי"כ למה
נאמר אחרי רבים להטות לא
כהטייתך לטובה המייתך לרעה
הטייתך לטובה ע"פ אחד המייתך
לרעה ע"פ ב' ואין ב"ד שקול
מוסיפין עליהם עוד אחד . הרי כאן
כ"ג . וכמה יהא בעיר ותהא ראויה
לסנהדרין . מאה ועשרים . ר' נחמיה אומר מאתים
ושלשים כנגד שרי עשרות :

מחייבין ועשרה מזכין : המייתך לרעה על פי
שנים . וה"ק קרא לא תהיה אחרי רבים לרעות
לחייב ע"פ אי' שיהיה יתר על המזכין אבל אחרי
רבים להטות כשנים אפילו לרעות כשהיו שנים
מחייבין יתר על המזכין
הלך ע"כ כ"ג בעין
דכיר מעשרה מזכין ויכא
למימר דהא כתיב
והצילו העדה וכו' לא
משכח חובה ככ"ד
מ"ב ואין ב"ד שקול
אין עושין ב"ד זוגות שא"ס
יתלקו לח"א"ס הוי להו
פלגא ופלגא ולא משכח
לה הטייתך לטובה על פי
אחד הלך : מוסיפין
עליהם עוד אחד .
והוי להו כ"ג : מאה
ועשרים . מפרש בגמרא
סנהדרי קטנה
וגי שרות של כ"ג כ"ג
יושבים לפניהם שא"ס
הוצרכו להוסיף על
הדיינים מוסיפוס מהם

ועשרה בעלנים (כא) עשרה בני אדם בעלים מכל מלאכה שיש בהם עמל ושינו סופרים
לכתוב דברי המזכין ודברי המחייבין ושינו חוננים שמשי ב"ד להלקות החייב ולהזמין . (כב) בעלי
הדין ושינו בעלי דינים (כג) ושינו עדים ושינו זוממין (כד) ובי זוממי זוממין (כה) ובי נבאים
ושלשי חלקי הדקדק שדקדק גביית בשנים ומתחלקת בשלשה ורופא (כו) וחזון להקין דם
ולבלר (כז) ומלמד תנוקות הרי קי"ך : מאתים ושלשים כנגד שרי עשרות . דהיינו כ"ג
עשירות שהיא כל דיון שר של עשרה דכ"ד משרי עשרות לא אשכחן שררה ואין הלכה כדרי נחמ"י .

גמרא סנהדרין דף ז ע"ב הלכה ה' כלה כלי הסיון הנצח דמלכות דכריאה בם

כתיב לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב אלהי כסף ואלהי זהב הוא דלא עבדי הא דעין שרי אמר רב אישי אלוה הבא בשביל כסף או בשביל זהב רב כי הוה אתי לבי דינא אמר הכי ברעות נפשאי להטלא נפיק וצבי ביתיה לית הוה עביד וריקן לביתיה עייל ולואי שתהא ביאה כיצאיה כי הוה חזי אמבוהא דסיפרא אבתריה אמר' אם יעלה לשמים שיאו כגללו לנצח יאבד . אי"ר אלעזר מנין לדיון שלא יפסע על ראשי עם קודש שנאמר ולא תעלה במעלות וסמוך ליה ואלה המשפטים . אשר תשים אשר תלמדם מיבעי ליה אי"ר ירמיה ואי

אלוה הכא בשביל כסף . דיון שבעמודיו ע"י שנתן
מזון למלך על כך : לדינא . לזון : לקטלא לישא
עליו חסא ועל פלגו היה אומר : ולכי ביתיה לית הוה עביד
כדרי ביתו אינו עושה כן : וריקן לביתיה עייל . שאינו
משחק כן כלום : שהבא ביהם . שאחור לביתיה יליא .
מביתו שלחתי בלא חסא שלא חסעם וחסעו : אמבוהא .
סיבה חנפים . אם יעלה לשמים . כל זה כדי שלא תזוח
דמנו עליו סיה אומר כך : על ראשי עם קודש . ששכחים
המחורבן

תימא רבי חייא בר אבא אלו כלי הדיונין רב הונא כי הוה נפיק לדינא אמר הכי אפיקו לי מאני חנותאי מקל ורצועה ושופרא וסנדלא שמוע בין אחיכם ושפטתם אמר רבי חנינא אזהרה לבית דין שלא ישמע דבריו בעל דין קודם שיבא בעל דין חבירו ואזהרה לבעל דין שלא ישמע דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חבירו קרי ביה נמי שמע בין אחיכם כתיב ואצוה את שופטיכם בעת ההיא וכתוב ואצוה אתכם בעת ההיא א"ר אלעזר אמר ר' שמלאי אזהרה לצבור שתהא אימת דיין עליהם ואזהרה לדיין שישבול את הצבור עד כמה אמר ר' חנן ואי תימא רבי שבתאי כאשר ישא האומן את היוגן :

רשי

המתורגמן דורס היו הליבור ויבין לארץ והמפסיע כיוון לילך ולישב בתקומו וראש המפסיע על ראשו : וסמך ליה ואלה המפסיעים כלומר לקפופים אני תוסר כלי הדיוניס שדיכא זכין שיהם דבר המושלל : רצועה למלקוח : מקל למכה מרדות שיחזר בו שופר לשמח ויודי'סגל לתלסס : שמוע בין אחיכם : כהיפו סויסס יחד שמעו דבריסס ולא תשמע דברי זכ כלל זכ : שמע דברין בין אחיכם : כשחשו שויכס יחד תשמע :

זוהר אמור דף צד ע"ב ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

ששת ימים תעשה מלאכה ששת ימים מאי עבידתייסו : א"ר יוסי כתיב כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ולא כתיב בששת והא חוקמסו וכל יומא ויומא עביר עבידתיהם והקרין יומי מלאכה : א"ר יחזקאי הכי אמאי הקרין ששת יומי חול אמאי חול : א"ר יוסי השתא חתנינו עלמא ע"י דשלוחייסו בגין כך יומי חול הקרין רבי חייא אמר בגין דשארית למעבד כסון עבידתא בגין דא לא הקרין קדש ומאן דלאו הקרין קדש חול הקרין וע"ד חתקינו חבירא כשבדלס בגין קדש לחול מאי כבדלס הכא אלא קדש מלא כבדלס סווא ושרא חתיני וע"ד חלני לעובדי ואלין לנטרי ואי אשתכח נעירו כסו כד זמניי מקדש : א"ר יודס חדוותא ונטירות דיומא דשבתא ככלא סווא בגין דשאי יומא חתעטר באבא וחמא חתוסף קדושה על קדושתיה מה דלא אשתכח הכי בשאר יומי דהא סווא קדש וחתעטר בקדש חוסף קדוש על קדושתיה בגין כך שאי יומא חדוות דעלמי ותמאי כלל חכאין ביה מלא ברכאן ככולסו עלמין כלסו מניה חתקנו כהאי יומא נייחא דעלמי ותמאי כהאי יומא נייחא דחייבי דגייסס למלאך דעבד סילולא לבריה יחידאי חעטר ליה בעטרי עלמא מני ליה מלאך על כלל כהאי יומא חדוות לכלל חד סנטירא דחיתפקד על דינא דכני נשא סווא בידים גוברין דבעיין קטולא גוברין דבעיין לאלקאס ובגין יקרא דשאי יומא חדוות דמלכי שביק דיני ונטר לחדוותא דמלכי : כך סווא יומא סילולא דמלכי כמטרוניתא חדוותא דאבא וחמא עלים חדוותא דעלמין ותמאין כחדוותא דמלאך כלסו חדאן ולא ינטערו ביה ע"ד כתיב וקראת לשבת עונג מאי עונג : ענג לא אשתכח אלא לעילא כחית דקדש עלמא שארי כד"א חזו חתענג על ס' דשאי ענג על ס' סווא ושא יומא סווא דסילולא דמלכי חתעטר כסווא עטרא דענג סווא וקראת לשבת ענג מה דלא אשתכח הכי בשאר יומין כהאי יומא חלת סעודתאן בעיין בני מלאך למני ולסדר' פתורי בגין יקרא דמלכי כמס דחוקימנא :

מוסר

מספר חסידים סימן כע

אמור יום ד יוסף לחק

קצו

הרכה פסוקה

ס"ה ס' תפלה פ"ג

אם עמד חרס כדבר מזה אל יזיקן עובד לעלמו וליתא כמא חסידא אלא אלא יתן תוסבחות וכו' וכו' למקום ישמח ותעלה זכרו כבליהו מחטא לפניו אשר כירו לבטות לבו אל אשר יחפון סגלמרו לפני מוס לב מלך צדק וכו' ואומר ואמנן גם אנכי אחר מתעטף לי וכל סווא רולס לסוב כמנסי לכיות כמדות חסידות וירלס לסטיג עומק סליכות כבורא ועומק כבודו אל יכנס ארס לוס אלא חס כוא כפס רליו עוב כלל כעס ויעזוב שיחת בני ארס וטעסוע ולידיוסמלהשית פס אשתו אלא כעסות המעטס ולסיות זכיר כמלוס קלס ככחומרוס ולסיות זכיר ולקוס לפני זקן אפילו מאלס פעמיוס כל ימי עליו למשא כהכחס כבורא :

מצות השם

יצמות נע סהידי ס חסורי בילס טיק זו סהימ לית קסא קסכ ע"ס סמג לאוין קבד קסס רעד רעה (קסו קסס) מל"ס סלא יקס כ"ג אלמנה סני אלמנה סני וסללה וסללה וסגה אס אלס לא יקס ומל"ס סלא יכא כ"ג על אלמנה סנאמר ולא יחלל זרעו כעמיו כגס מווסר כ"ג כמו כסן הדיוט על גרושה וסללה זוגס (סכסו' רס"ו רס"ח רס"ט) מוסף עליו כ"ג סמוסר עסוס לא יחלל סווא מכלל אותס כביחו אכל כעל אלמנה חע"ס סלא קדש לוקס בין כ"ג בין כ"ס חינו לוקס (מסוס לאוין חלו) אלא ח"כ קדש . כ"ג סקדס אלמנה וכעל לוקס שסוס אחר מוסוס אלמנה לא יקס ואחר מוסוס לא יחלל ובין כ"ג ובין כ"ג סקדס אלמנה וכעל לוקס מארבעס נשים אלו ולא כעלס חינו לוקס :

יום ה תורה

קדושין קו כבורס מנ סהידי ס' ביאת מקדס פיו סהימ לס ע חל ורעבן סס מנאן לאו ח' גס סמג כלסס ללאו אחר כלאוין סח רעו רעו (קסס קס) מל"ס סלא יעבור כמקדס כסן כעל מוס קצוע סנאמר אשר יסיה בו מוס לא יקרב להקריב וכו' ומל"ס סלא יעבור כסן כעל מוס עובר סנאמר כל אשר בו מוס לא יקרב חמסס מומיין יס סווסגין כארס וככסמס ססוויס כככורות פ"ו אס עבד סלל סעבורס ולוקס ז' מומיין יס סווסגין כארס חאין כוסגין ככסמס ססוויס כככורות פ"ו אס עבד לוקס ולא סלל סעבורס ז' מומיין יס שאינו אלא מומי מראית עיני וסן מי סכסרו ריסי עיניו ומי סנטלו סיניו חינו פוסל סעבורס ואינו לוקס חרי כל סוומיין קמ"ב וסווסגין לאוין אלו כזמן סביס כככר סכוסס :

א קחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל : א קורבן אקריה מקדשי קודשיו ומן קודשיו ייבול : ב אף אר- הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש פי' מום בו ולא יחלל את מקדשי פי' אני יהוה מקדשם : ב ברם לפדותא לא ייעור ולמדבחה לא יקרב ארי מומא ביה ודא יחל ית מקדשי ארי אנא יי מקדשהוין וידבר

ג וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל : ג ומליל
 משה עם אהרן ועם בנהו ועם כל בני ישראל : ד וידבר יהוה אל
 משה לאמר : ד ומליל יי עם משה למימר : ה דבר אל אהרן ואל
 בניו ויגורו מקדשי בני ישראל וקא יחללו את שם קדשי אשר
 הם מקדשים לי אני יהוה : ה מליל עם אהרן ועם בנהו ויפרשו
 מקודשי בני ישראל ולא יחזון ית שמא דקודשי די אינון מקדשין
 קדמי אנה יי :

נביאים יהוקאל מה

לחשך מניח ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהוה נשמה דלגא אדני נשמה
 דסוד יהוה סיה יסידה דלגא ידוה סיה יסידה דסוד אל סס ב"ן שבעשים :

א וחמשה ועשרים ארף ארף ועשרת אלפים רחב יהוה והיה קי ללוים
 משרתי הבית להם לאחזה עשרים לשבת : א ועסרין
 וחמשה אלפין אורכא ועסרין אלפין פותיא והיה לריואי משמשי
 ביתא להון לאחסנא עסרין לשבן : ג ואחות העיר תתנו חמשת
 אלפים רחב וארף חמשה ועשרים ארף לעמת תרומת הקדש לכל
 בית ישראל יהוה : ג ואחסנת קרתא תתנו חמשה אלפין פותיא
 ואורכא עשרין וחמשה אלפין לקבל אפרשות קודשא לכל בית
 ישראל יהי : ג ולנשיא מזה ומזה לתרומת הקדש ולאחות העיר
 אל פני תרומת הקדש ואל פני אחות העיר מפאת ים ימה
 ומפאת קדמה קדמה וארף לעמות אחד החלקים מגבול ים אל
 גבול קדימה : ג ולרפא מפא ומפא לאפרשות קודשא ולאחסנת
 קרתא לקביל אפרשות קודשא ולקבל אחסנת קרתא מרוח מערבא
 מערבא ומרוח מדנחא מדנחא וארפא לקבל חד מן חולקיא מתחום
 מערבא עד תחום מדנחא : ד לארץ יהוה לו לאחזה בישראל ולא

רש"י

ולא יוני : לשון הונאה תמון שגולגן את נחלתם : הרימו
 (ה) ותחשכו וכו' : ר"ל וסודך לו יסיה עוד רבועה חמשה
 עשרים אלף וכו' וזה יסיה ללוים וכו' לכויה לסא לחיהם :
 עשרים לשכות : ר"ל כהרציה סהו ישעו עשרים לשכות סודך לאחות הכהנים לבנת כהם הלוים השוערים לחטן
 ויהו קרובים אל סיה וסאר יסיה לרביכיה ונחיהם : (ב) ואחות העיר : נחלת העיר ר"ל מקום זרע תבואות
 לאחלל ליופני העיר : לעומת הקדש : נחלת ארץ תרומת הקדש וסוף אחוזת הכהנים והלוים : לכל בית ישראל יסיה
 אחוזת העיר יסיה לכל השבעים זה כו' : (ג) ולנשיא : ואל הנשיא הוא מלך המשיח אלו יותן אחוזת נחלה מהם
 ונחא לתרומת הקדש וסוף אחוזת הכהנים והלוים ולאחות העיר ולתוספת ביולר אחר אל פי תרומת וכו' : מפאת
 יסיעער סמערב כלפי סמערב סמערב כלפי סמערב : ואורך של חלק הכהנים שנים ונחא : לעומת אחד החלקים נחלת
 אחד מן החלקים של השבעים אשר יהיה מנובל סמערב אל גבול סמערב : ועיין בקטוע' כיון סיה נחלתו וכו' :
 (ד) לארץ : כבוד הארץ יביא לו : זה לאחזה בישראל : ולא יוני עוד : ר"ל כשיהיה לסא אחוזת נחלה מרובס לא
 ישקו

יונו עוד נשיאי את עמי והארץ יתנו לבית ישראל לשבטיהם :
 ד דא ארעא תהי לרפא לאחסנתא בישראל ולא יינסון עוד רב רבכי
 ית עמי וארעא יתנו לבית ישראל לשבטיהון : ה כה אמר אדני
 יהוה רב לכם נשיאי ישראל חמס ושד הסירו ומשפטם וצדקה עשו
 הרימו גרשתיכם מעד עמי נאם אדני יהוה : ה בדרך אמר יי אלהים
 סני לכו רב רבכי ישראל חמפא וקוא אעדו ודין דקשום וזכו עבירו
 סליקו תקלתכון מגו עמי אמר יי אלהים :

מצודות דוד

רש"י

ישקו עוד הנשיאים את עמי לקחת מה תפלה כי יסיה די
 לחס גרוסומים * סלקו את סחמס תגרסו סחמס עמי מתחלתם :
 לסס נחלת אחוזתם : וסארץ : וסאר הארץ יתנו לבית
 ישראל חלק לכל שבט זה כו' : (ה) רב לכם נשיאי ישראל : לחס סמלכיס סכייסס קודס סמורב כהם : זמן רב סיה לסס
 מה סמלכיס ועסקתם את עמי אכל ענה ססירו סחמס וסוד ועשו משפטם ולדקס * סרימו * ספרישו מעל עמי את סמלכיס
 מה סכייסס גורשין וסמלין עליכון :

כתובים משלי כח

לסמךמיסוד ומלכות ד"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהרונה נשמה דיסוד
 א אר אדני אדני נפש אדני רוח ארף דלת גון יוד נשמה דמלכות יי דין וי דין סיה יסידה
 דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א טוב דרש הולך בתמו מע קש דרכים והוא עשיר : א טוב מספינא
 דמהלך בתמימותיה מן הוא דמעקמן ארחתיה והוא עתיר :
 ג נוצר תורה בן מבין והעה זוללים יכלים אכיו : ג דנמר אוריתא
 ברא הוא דמתפין ודמתחבר לזילי מחמץ אכיו : ג מרבה הונו
 בנשד ובתרבות יתיר ב דחונן דלים יקבצנו : ג דמסניע מזליה
 בנוכפתא וברביתא למן דמרחם על מספני מכנשיה : ד מסיר
 אונו משמע תורה גמ' תפלתו תועבה : ד דמסכיר אדניה דלא
 נשמע אוריתא אף צלותיה מרחקא היא : ה משנה ישרים ! בדרך
 לע בשחותו הוא יפול ותמימים ינחלו טוב : ה דמשני תריצי
 בארעה כישתא בגומצא הוא נפל ושלמי ותמימי גרתין סכתא :

מצודות דוד

רש"י

(ה) כולן נחמו * סלינו מרומ כפיו לאסוף סוף וכו'
 סוף כעניו : מעקס * ממי סמעקס דרכיו לרמות סבריות
 סבריות סוף וכו' סוף עשיר : (ג) נוצר * סמור את
 סמורס יאמרו עליו סכוא כנו על איס סנין וסעבור סכוכס
 סוכיר את כנו לסמור סמורס אס כן סוכיר את אכיו
 כעמיו אכל סמורס עלונו לזוללים לרדין אחר סכואס
 וסעוב כוח את סמורס ככס כוח סמלכיס את אכיו כי יאמרו סבריות אכיו סיה סכל ולא למדו מעולס דעת סמורס :

(ג) מרבה סונו * סמורס סונו כסך סמורס סיה לל לעלמו יקבן סכוון כי סמקוס יקח סמנו ויתכנס למי סחונן
 את סכליס : (ד) מסיר וכו' * על כי אינו סמשיב דברי סוולת ולכן יסולס מדס כמורס כי סמקוס כיה סמנע ספלתו
 אינו סמשיבס ולא לרלון סכיה : (ה) סגנה * סמכיל את סיסריס לסנות ללכת כדרך סכוכס ככס סמכסיל עלמו יפול
 כסכוכס סיה אכל סממיים סמולכיס כדרך יסר גס סס ינחלו טוב :

גון

(הק לישראל) ד"ג

פרק ד בהמה המקשה מותר באכילה : המקשה כו' . אורחא למלחא נקט שמי' לית הויבר בולו ואפי' מקום
החך של אבר , דאם הולא ידו ולא הסוירה קיטוי לפי שהוא חולי קשה ומכאוביו חוקים הר"מ :
לריך להניח ממה שבניס לרד הסיון ולחמנו * (א) ולא קרינן ביה בהמה בבהמה דלאו בכונה
הוא רש"י : (ב) דקרינן
כיה בהמה בבהמה
תאכלו דכתיב וכל בהמ'
מפרסת וגו' בבהמה
תאכלו פרש"י שרי בהמה
דרישה אבהמה דסיפיה
ודריש הכי בהמה הנמצאת
בבהמה תאכלו :
אסור . דכתיב אוחס
תאכלו אוחס' כשהוא שלימי'
ולא הסויר גמי' . ופרש"י
כשהוא שלימה אכול כל
הנמצא בחי' אבל כשהוא
סוירה שהגמי' בחי' :
גיפסה הוא שחסר ממנה
לא תאכל הנמצא :
(ג) ושמיהו דבמ"ב פ"ג
כ"ה הר"ב דניקב הטחול
טרופה ומי גרע נחמך
מניקב ובגמי' משי' וה"ה
בהמה גמי' אסורה
ואידי דתנן ריש' בחי' :
עלמה טנא אסורה דסיפא
גמי' בחיבה תוי"ט .
והת"ס טעם דהא דנחמך
קיל לרעה כגמי' פוסקי'
ועי'ל דמיידי טחמך
במקום דקד : זה הכלל
לאחוי קלוט במעי פרה לר"מ דאמר
ר"ס קלוט במעי פרה אסור ה"מ סיכא ריכא
לאור העולם אבל במעי אמו שרי גמרא :
יסבר . שאסור בהנאה כיון שגם לישראל אסור :
(ד) וכסוף מקוואות תנן דטומאה בלועה אינה
מטמאה ולכן כתב רש"י ואפי' לר"ע דסבר עובר
שבמעי

אלה אלהי אלהים

בהמה המקשה לילד והוציא

העובר את ידו והחזירו
מותר באכילה : הוציא את ראשו
אע"פ שהחזירו הרי הוא כילוד .
החותר מן העובר שבמעייה מותר
באכילה . מן הטחול ומן הכליות
אסור באכילה * זה הכלל דבר
שהוא גופה אסור * ושאינו גופה
מותר : (ב) המבכרת המקשה לילד
מחתך אבר אבר ומשליך לכלבים
יצא רובו הרי זה יקבר ונפטרה מן
הבכורה : (ג) בהמה שמת עוברה
בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו
ונגע בו בין בבהמה טמאה בין
בבהמה טהורה טהור ר' יוסי הגלילי
אומר בטמאה טמא . בטהורה
טהור : האשה שמת ורדה בתוך
מעיה * ופשטה חיה את ידה ונגעה
בו
מותר בשחיטה בהמה ולא נאסר משום אבר מן
מן חסי : מן הטחול ומן הכליות . של בהמה
עלמה : אסור באכילה * ואע"פ שהניחו בבהמה
לא הותר בשחיטה ולהני נקט טחול וכליות .
משום דמיידי דלא מטרפה ביה הוא (א) .
(ב) המבכרת המקשה לילד . בפטר רחס שלה
מותר לחתך אבר אבר כשהוא יולא ראשו ראשו
ומשליך לכלבים . דכל כמה דלא נפק רובא לא קדיש : יצא רובו . נאסר ומתכו : הרי זה
יקבר * דביילת הרוב שלה קדושה עניו דקרינן ביה אטר וילד : ונפטרה מן הבכורה * שהבא
אחרי אוני בכור . בין שילא ראשו אבר אבר בין שילא רוב כלהו' . דהא עני לאו פטר רחס הוא :
(ג) בבהמה טהורה טהור . מקל ומומר (ד) ומה אסור העולם לו מנחלת אמו להחזיר באכילה
בשחיטה אע"פ שהוא מת * לא הוילי לו כשהוא חיה נטרוו מטמא * ובהמה טמאה מנגן
דאי"ק (ויקרא י"א) וני ימות מן הכהנים או בהמה טמאה * אשר הוא לכם לאכלה זו בהמה טהורה *
אחש בהמה טמאה לבהמה טהורה * מה בהמה טהורה עוברה טהור חף בהמה טמאה עוברה
טהור . ר"י הגלילי אומר בטמאה טמא * ומפיק ליה מקרא דכתיב (ס"ה) או נפש
אשר תגע בכל דבר טמא * או כבולת חיה טמאה או כבולת בהמה טמאה * וכי כבולת בהמה
טמאה מטמאה וכבולת בהמה טהורה אינה

שבמעי אשה טמאה : (ה) לי החוי הבשר טהור
דעובר שבניס אפילו מת הסוב כחי דהא ק"ל
מהני ליה שחיטה אמו להחזירו חף באכילה .
דר"מ ולאו מטמא דס"ל דטומאת ביה
הסתרים מטמא אלא
כמ"ס הר"ב פכ"ז דכלים
מ"י דר"י וה"ל דכותה .
שחיטה בשחיטה עשה
ניפול פליגי כדאמר
בגמי' ועמ"ט : (1)
ואע"ג דמגע טומא' ביה
הסתרים הוא פי' דאע"ג
דמקלה הוא מגע בה"ס
אפי"ה מטמא משום שנת
פריסה ת"תאמר כו' .
ומסברא נפקא קו דכיון
דאית לן סברא להלך
אמרינן דקרא דמרבס
לטמאה שלא תטהרה
שחיטה לא אחי עינה
טריפה

בו . החיה טמאה טומאת שבעה .
והאשה טהורה עד שיצא הולד :
(ד) בהמה המקשה לילד . והוציא
העובר את ידו וחתכה ואח"כ שחט
את אמו הבשר טהור . שחט את
אמו ואחר כך חתכה . הבשר מנגע
בבילה דברי ר' מאיר . וחכמים
אומרים מנגע טרפה שחומה . מה
מצינו במריפה ששחיטתה מטהרת'
אף שחיטת בהמה . תטהר את
האבר . אמר להם ר"מ לא אם
טוהרה שחיטת מריפה אותה דבר
שהוא גופה . תטהר את האבר דבר
שאינו גופה מנין לשחיטה ששחיטתה מטהרת' בהמה
טמאה אסורה באכילה וטרפה אסורה באכילה . מה
בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרת' אף מריפה
לא תטהרנה שחיטתה לא אם אמרת בבהמה טמאה
שלא היתה לה שעת הכושר . תאמר במריפה שהיתה
לה שעת הכושר . מול לך מה שהבאת . הרי שנולדה
מריפה מן הבטן מנין . לא אם אמרת בבהמה טמאה .
שכן אין במינה שחיטה תאמר במריפה שיש במינה
שחיטה בן שמונה חי אין שחיטתו מטהרתו לפי שאין
במינו שחיטה : (ה) השוחט את הבהמה ומצא בה
בן שמונה חי או מת * או בן תשעה מת קורעו
ומוציא את דמו . מצא בה בן תשעה חי

מן הדין הוא . שהרי דבר שנופס : ומנין לטרפה ששחיטתה מטהרת' . דטמא אינה מטמאה
ומן הדין אינה מטמאה * שבהמה טמאה אסורה באכילה * וטרפה טהורה באכילה ומה טמאה
אין שחיטתה מטמאה מלמטה דהכי תניא בת"כ לכל בהמה אשר היא מפרסת פרסה וגו' כל
הנוגע בהם יטמא' . להניח בהמה טמאה שלא תטהרנה שחיטתה : תאמר בטרפה שהיתה לה
שעת הכושר . דכיון דהא עלה תורת שחיטה חו לא פקעה מינה והויא ככלל שאר לאוויק :
מור לך מה שהבאת . טול מנאן ראיס זו שהבאת : הרי שנולדה טרפה מן הבטן מנין *
שחטתה : שיש במינה שחיטה . הלכך לא נפקא מכלל לאוויק : אבל בן חי' חי' .
שנולד מבהמה חיה * אין לנו בהמה לטהר אפי' נשחט * לפי שאינו ככלל בקר ולאן * והלכה
בכחמים : בן שמונה חי' אס נולד ושחטו : אין שחיטתו מטהרתו * מיידי כבולת שאין
שחיטה מועלת בכן שונת' . אלא כשהוא במעי אמו יותר בשחיטה אמו : (ה) ומוציא את

שחיטת טרפה אותה .
מותר בשחיטה בהמה ולא נאסר משום אבר מן
מן חסי : מן הטחול ומן הכליות . של בהמה
עלמה : אסור באכילה * ואע"פ שהניחו בבהמה
לא הותר בשחיטה ולהני נקט טחול וכליות .
משום דמיידי דלא מטרפה ביה הוא (א) .
(ב) המבכרת המקשה לילד . בפטר רחס שלה
מותר לחתך אבר אבר כשהוא יולא ראשו ראשו
ומשליך לכלבים . דכל כמה דלא נפק רובא לא קדיש : יצא רובו . נאסר ומתכו : הרי זה
יקבר * דביילת הרוב שלה קדושה עניו דקרינן ביה אטר וילד : ונפטרה מן הבכורה * שהבא
אחרי אוני בכור . בין שילא ראשו אבר אבר בין שילא רוב כלהו' . דהא עני לאו פטר רחס הוא :
(ג) בבהמה טהורה טהור . מקל ומומר (ד) ומה אסור העולם לו מנחלת אמו להחזיר באכילה
בשחיטה אע"פ שהוא מת * לא הוילי לו כשהוא חיה נטרוו מטמא * ובהמה טמאה מנגן
דאי"ק (ויקרא י"א) וני ימות מן הכהנים או בהמה טמאה * אשר הוא לכם לאכלה זו בהמה טהורה *
אחש בהמה טמאה לבהמה טהורה * מה בהמה טהורה עוברה טהור חף בהמה טמאה עוברה
טהור . ר"י הגלילי אומר בטמאה טמא * ומפיק ליה מקרא דכתיב (ס"ה) או נפש
אשר תגע בכל דבר טמא * או כבולת חיה טמאה או כבולת בהמה טמאה * וכי כבולת בהמה
טמאה מטמאה וכבולת בהמה טהורה אינה

דמו • דחלוזו כלבר הוא דשרי כדמיא כזרות כהים כשהוא אומר חלבו וסתי כליות כלהססאין כרין לומר דמקל וחומר הוא ילפינן לה ומה שלמים שאין כל מיין טעון איהו הרי הן טעונים חלב וסתי כליות • אשם

שכל מינו טעון אלויה אינו דין שיעשה חלב ושתי כליות • ומה חלב אלא לומר כך מה חלב ובי כליות האמוראי באשם מוצא מכלל שליל • שאין יכול לומר חלב שליל הנמצא באשם יקריב • שהרי אין אשם נקי אף כל אפי' בקרבנות הבאים נקבה חלב האמור בהן מוצא מכלל שליל • וכיון דאין חלב שליל קרב

ככל הקרבנות • שרי באכילה • אכל דמו לא נגע מדם האברים דק"ל כמסקת כריית דם האברים עובר בלא תעשה • טעון שחיטה • דרשי' גרמי לשיייה בהמה בלפי נפשה • ולא חרבי מכל כבהמה תחלוהו וחייב באותו ואת בנו • שלא ישחטנו ביום ששחט את אמו • וחכ"א שחיטת אמו מטהרת • דרשי' ולידה גרמי • רבי שמעון שזורי כו' • לדברי חכמים כיון

שהלך על גבי קרקע טעון שחיטה מדרבנן דאחי מחיר אפילו לאחר שהפריס (ז) ע"ג קרקע והלנה כחכמים • קרעה • לבהמה בלא שחיטה • (ו) בהמה שנחטבו רגליה • האחרונים מן הארכובה ולמטה • ג' עלמות כירך • התחטון הוא עלם הנחמד עשה הפרסות כשמשפיעין בהמה ואותה רכובה נקראת ארכובה הנמכרת עשה רחש' ובלשון נע"ז קורי' אותו פרקי נוקלי' • ובערבי דוקב"א • ולמעלה הימנה עלם האמצעי ולמות הגידים כסתחתו סמוך לפרק ארכובה הנמכרת עם הרחש' והעלוין היא קולית התחובה באליה והפרק ענין סוף הקוליא לראש העלם האמצעי כיכר נראה בגמל כשהוא רוצץ יותר מבשאר בעלי חיים ענין הארכובה ולמטה דקחי במתני' שהיא כשרה היינו מתחלת הארכובה הנמכרת עם הרחש' ולמטה • ומן הארכובה ולמעלה דהיינו מסוף העלם האמצעי • שהוא מקום לומת הגיד' (ח) • ככ"מ שחמד הרגל משם ולמעלה טרפי' • וכן שיעל לומת הגידים • אפי' לא נחמד הרגל שלא כשנר העלם אלא שיעל לומת הגידים טרפה כך פירשו קלם אמוראים משנה זו בגמרא וטטה זו תפסו רבותי עיקר והורו שכלל מקום שחמד הרגל למעלה מארכובה התחובה שקורין בלע"ז נוקלי' • בין במקום לומת הגידין בין למעלה מלומת הגידין טרפה • אכל רמב"ם ורב אלפס רבו תפשו עיקר הפירוש האחר שמתפרש מן הארכובה ולמטה פסולה • דה"ק למטה מארכובה העלויה שהיא הקוליא התחובה באליה ולא למטה מיד הסמוך כו' • אלא למטה מעלם האמצעי כולו דהיינו בעלם התחווודלי כשרה • למעלה מן הארכובה דהיינו בקוליא' ודאי טרפה כ"מ שחמד' וכן שיעל לומת הגידין כלי' ובעלם האמצעי יש מקום שהוא טרפה בגון לומת הגידין ויש מקום שהוא כשרה כגון למעלה מן הלומת ואל תחמה היאך איפסיק כ"ז למעלה מן הלומת בעלם האמצעי כשרה וכשחטפיל לחותמה בלומת טרפה שאין אומרים שטרפות זו דומה לזו שהרי חותמה מכלן ומתה חותמה מכלן ומתה זו ולא נאשרה בהמה זו מפני שהיא חותמת רגל ממקום זה • אלא מפני שנחטבו הגידין שחיתתן היא מכלל טריפות • ומקום לומת הגידין הוא מתחיל מן המקום שהן נראים קשים ולכנים עד המקום שיתחילו להחרך ולהתחדס (ט) לומת הגידים הם ג' חוטיסלכנים

שאלם תחמד למעלה מותרת ואם תחמד למטה אסורה שזו לא נאסרה מפני שהיא חתומת רגל ממקום זה אלא מפני שנחטבו הגידים • אבל מ"ל ד"מ נראה שהכל טענה אחת תוי"ט • (י) וכשהוא הלך ומייר הרבה

רוב הקיפו הוי טפי מרוב עביו ואז בעינין רוב הקיפו וכשהוא מייר מעט אז רוב עביו טפי מרוב הקיפו הרח"ט ועתי"ט • (יא) כל' לאפוקי דגרסי' כך ס"י ולד כבהמה דקטיא להו דמאי פשיטות' באשם יותר מבהמה דברפ"ג דכבורות חטן וכנסת שלא ובאשם שפיר ושלא ועתי"ט • (יב) פ"י רחל שילדה מן הטן או עו שילדה דומה לרחל דלא קדים כדחנן במ"ה פ"ג דכבורות • (יג) ויאוירו מקרא אלא כתיב כפי' אחרי מות וכמעשה ארץ כנען וגו' לא תעשו וגרדן להגיה במקום

תעשו ועתי"ט • א"ה • מקרא מפורש כפי' השפיע • שחיטתו מטהרתו • ואפי' כדמיא כזרות כהים כשהוא אומר חלבו וסתי כליות כלהססאין כרין לומר דמקל וחומר הוא ילפינן לה ומה שלמים שאין כל מיין טעון איהו הרי הן טעונים חלב וסתי כליות • אשם

שכל מינו טעון אלויה אינו דין שיעשה חלב ושתי כליות • ומה חלב אלא לומר כך מה חלב ובי כליות האמוראי באשם מוצא מכלל שליל • שאין יכול לומר חלב שליל הנמצא באשם יקריב • שהרי אין אשם נקי אף כל אפי' בקרבנות הבאים נקבה חלב האמור בהן מוצא מכלל שליל • וכיון דאין חלב שליל קרב ככל הקרבנות • שרי באכילה • אכל דמו לא נגע מדם האברים דק"ל כמסקת כריית דם האברים עובר בלא תעשה • טעון שחיטה • דרשי' גרמי לשיייה בהמה בלפי נפשה • ולא חרבי מכל כבהמה תחלוהו וחייב באותו ואת בנו • שלא ישחטנו ביום ששחט את אמו • וחכ"א שחיטת אמו מטהרת • דרשי' ולידה גרמי • רבי שמעון שזורי כו' • לדברי חכמים כיון שהלך על גבי קרקע טעון שחיטה מדרבנן דאחי מחיר אפילו לאחר שהפריס (ז) ע"ג קרקע והלנה כחכמים • קרעה • לבהמה בלא שחיטה • (ו) בהמה שנחטבו רגליה • האחרונים מן הארכובה ולמטה • ג' עלמות כירך • התחטון הוא עלם הנחמד עשה הפרסות כשמשפיעין בהמה ואותה רכובה נקראת ארכובה הנמכרת עשה רחש' ובלשון נע"ז קורי' אותו פרקי נוקלי' • ובערבי דוקב"א • ולמעלה הימנה עלם האמצעי ולמות הגידים כסתחתו סמוך לפרק ארכובה הנמכרת עם הרחש' והעלוין היא קולית התחובה באליה והפרק ענין סוף הקוליא לראש העלם האמצעי כיכר נראה בגמל כשהוא רוצץ יותר מבשאר בעלי חיים ענין הארכובה ולמטה דקחי במתני' שהיא כשרה היינו מתחלת הארכובה הנמכרת עם הרחש' ולמטה • ומן הארכובה ולמעלה דהיינו מסוף העלם האמצעי • שהוא מקום לומת הגיד' (ח) • ככ"מ שחמד הרגל משם ולמעלה טרפי' • וכן שיעל לומת הגידים • אפי' לא נחמד הרגל שלא כשנר העלם אלא שיעל לומת הגידים טרפה כך פירשו קלם אמוראים משנה זו בגמרא וטטה זו תפסו רבותי עיקר והורו שכלל מקום שחמד הרגל למעלה מארכובה התחובה שקורין בלע"ז נוקלי' • בין במקום לומת הגידין בין למעלה מלומת הגידין טרפה • אכל רמב"ם ורב אלפס רבו תפשו עיקר הפירוש האחר שמתפרש מן הארכובה ולמטה פסולה • דה"ק למטה מארכובה העלויה שהיא הקוליא התחובה באליה ולא למטה מיד הסמוך כו' • אלא למטה מעלם האמצעי כולו דהיינו בעלם התחווודלי כשרה • למעלה מן הארכובה דהיינו בקוליא' ודאי טרפה כ"מ שחמד' וכן שיעל לומת הגידין כלי' ובעלם האמצעי יש מקום שהוא טרפה בגון לומת הגידין ויש מקום שהוא כשרה כגון למעלה מן הלומת ואל תחמה היאך איפסיק כ"ז למעלה מן הלומת בעלם האמצעי כשרה וכשחטפיל לחותמה בלומת טרפה שאין אומרים שטרפות זו דומה לזו שהרי חותמה מכלן ומתה חותמה מכלן ומתה זו ולא נאשרה בהמה זו מפני שהיא חותמת רגל ממקום זה • אלא מפני שנחטבו הגידין שחיתתן היא מכלל טריפות • ומקום לומת הגידין הוא מתחיל מן המקום שהן נראים קשים ולכנים עד המקום שיתחילו להחרך ולהתחדס (ט) לומת הגידים הם ג' חוטיסלכנים

תעשו ועתי"ט • א"ה • מקרא מפורש כפי' השפיע • שחיטתו מטהרתו • ואפי' כדמיא כזרות כהים כשהוא אומר חלבו וסתי כליות כלהססאין כרין לומר דמקל וחומר הוא ילפינן לה ומה שלמים שאין כל מיין טעון איהו הרי הן טעונים חלב וסתי כליות • אשם

שכל מינו טעון אלויה אינו דין שיעשה חלב ושתי כליות • ומה חלב אלא לומר כך מה חלב ובי כליות האמוראי באשם מוצא מכלל שליל • שאין יכול לומר חלב שליל הנמצא באשם יקריב • שהרי אין אשם נקי אף כל אפי' בקרבנות הבאים נקבה חלב האמור בהן מוצא מכלל שליל • וכיון דאין חלב שליל קרב ככל הקרבנות • שרי באכילה • אכל דמו לא נגע מדם האברים דק"ל כמסקת כריית דם האברים עובר בלא תעשה • טעון שחיטה • דרשי' גרמי לשיייה בהמה בלפי נפשה • ולא חרבי מכל כבהמה תחלוהו וחייב באותו ואת בנו • שלא ישחטנו ביום ששחט את אמו • וחכ"א שחיטת אמו מטהרת • דרשי' ולידה גרמי • רבי שמעון שזורי כו' • לדברי חכמים כיון שהלך על גבי קרקע טעון שחיטה מדרבנן דאחי מחיר אפילו לאחר שהפריס (ז) ע"ג קרקע והלנה כחכמים • קרעה • לבהמה בלא שחיטה • (ו) בהמה שנחטבו רגליה • האחרונים מן הארכובה ולמטה • ג' עלמות כירך • התחטון הוא עלם הנחמד עשה הפרסות כשמשפיעין בהמה ואותה רכובה נקראת ארכובה הנמכרת עשה רחש' ובלשון נע"ז קורי' אותו פרקי נוקלי' • ובערבי דוקב"א • ולמעלה הימנה עלם האמצעי ולמות הגידים כסתחתו סמוך לפרק ארכובה הנמכרת עם הרחש' והעלוין היא קולית התחובה באליה והפרק ענין סוף הקוליא לראש העלם האמצעי כיכר נראה בגמל כשהוא רוצץ יותר מבשאר בעלי חיים ענין הארכובה ולמטה דקחי במתני' שהיא כשרה היינו מתחלת הארכובה הנמכרת עם הרחש' ולמטה • ומן הארכובה ולמעלה דהיינו מסוף העלם האמצעי • שהוא מקום לומת הגיד' (ח) • ככ"מ שחמד הרגל משם ולמעלה טרפי' • וכן שיעל לומת הגידים • אפי' לא נחמד הרגל שלא כשנר העלם אלא שיעל לומת הגידים טרפה כך פירשו קלם אמוראים משנה זו בגמרא וטטה זו תפסו רבותי עיקר והורו שכלל מקום שחמד הרגל למעלה מארכובה התחובה שקורין בלע"ז נוקלי' • בין במקום לומת הגידין בין למעלה מלומת הגידין טרפה • אכל רמב"ם ורב אלפס רבו תפשו עיקר הפירוש האחר שמתפרש מן הארכובה ולמטה פסולה • דה"ק למטה מארכובה העלויה שהיא הקוליא התחובה באליה ולא למטה מיד הסמוך כו' • אלא למטה מעלם האמצעי כולו דהיינו בעלם התחווודלי כשרה • למעלה מן הארכובה דהיינו בקוליא' ודאי טרפה כ"מ שחמד' וכן שיעל לומת הגידין כלי' ובעלם האמצעי יש מקום שהוא טרפה בגון לומת הגידין ויש מקום שהוא כשרה כגון למעלה מן הלומת ואל תחמה היאך איפסיק כ"ז למעלה מן הלומת בעלם האמצעי כשרה וכשחטפיל לחותמה בלומת טרפה שאין אומרים שטרפות זו דומה לזו שהרי חותמה מכלן ומתה חותמה מכלן ומתה זו ולא נאשרה בהמה זו מפני שהיא חותמת רגל ממקום זה • אלא מפני שנחטבו הגידין שחיתתן היא מכלל טריפות • ומקום לומת הגידין הוא מתחיל מן המקום שהן נראים קשים ולכנים עד המקום שיתחילו להחרך ולהתחדס (ט) לומת הגידים הם ג' חוטיסלכנים

דכתיב ועשתרות צאנך שמעשרות את בעליהן . ואמר ר' יוחנן כסא דחרשין ולא כסא דפושרין . והני מילי בכלי מתכות אבל בכלי חרס לית לן בה ובכלי מתכות נמי לא אמרן אלא דלא שדי בהו ציביא אבל שדי בהו ציביא ל' לן בה וכי לא שדי בהו ציביא נמי לא אמרן אלא דלא ציין אבל ציין לית לן בה . ואמר רבי יוחנן מי שהניח לו אביו מעות ורוצה לאברן ילבש כלי פשתן וישתמש בכלי זכוכית וישכור פועלים ואל ישב עמהן . ילבש כלי פשתן בכיתנא רומיתא וישתמש בכלי זכוכית בזוגיתא חירתא וישכור פועלים ואל ישב עמהן בתוריה דנפיש פסודייהו . דדש רב עיורא זמנין אמר לה משמיה דרבי אמי וזמנין אמר לה משמי דרבי אסי מאי דכתיב טוב איש חונן ומיורה יכביל דבריו במשפט לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו . וירבש ויתכסה במה שיש לו ויכבד אשתו ובניו ביותר מכה שיש לו . שהן תלויין בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם :

רש"י

כסא דחרשין ולא כסא דפושרין . טוב לשנות כוס של חכמות ולא לשנות כוס של מים פושרים שרשיהם לנפץ : לביא . שרש עשבים ומצלין : לין . הרחיקה : מי שכיח לו אביו מעות . כלומר מי שלא טרח בתחוקה בעיניו לאכרוז זה אביו : ילבש כלי פשתן . ישן יקרים ולפי דרכיון למדנו שבעשה חלב תאחד תחון ויזכר אדם חסד : כסא רומיתא . יקר הים : בחורי . יסבור פועלים ויסבור לנס

זוהר אמור דף צו ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

וביום הבכורים בקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעותיכם מקרא קדש יהיה לכם ונומר . ר"ם פתח או ירננו עליו הישר מלפני ה' כי צא לשפוט את הארץ זכאה חולקיהו דליונו דמשדלי באוריית' כל יומא דידעין ארחוי דקב"ה ואתחדיון בשמיס כל יומא ווי לאינון דלא משדלי באוריית' דהא לית להון חולק' בשמא קדיש' ולא אתחדיון ביה לא בעלמ' דין ולא בעלמא דחתי מאן דזכי בהאי עלמא זכי בעלמא דחתי דהכי תנין דובב שפתי ישיס אע"ג דליונו בשהוא עלמ' שפוטיהו מרחשן תמן אוריית' תא חזי עד השת' אקריבו ישראל תבואת הארץ תבואות הארץ ודאי ואתעסקו ביה ואתקשרו בשהוא קשור' ואע"ג דדינא אשתכח דינא בעלמ' אשתכח ביה (ס"א) דעלמ' אתהגב' ביה) ואקריבו שעורים בגין דליהו קדמאס מכל שאר תבואה ומן קדמאס מתקרב' ולא מהסוה דמתאחר דהא אחידו קדמאס דישאל אתחדיון ביה בקב"ה הכא הוא אחר קב"ה אלא יהבית לכו מן בנדבר' מהסוה אחר דאקרי שמיס דכתיב סניי נמטיר לכם לחם מן השמים וחתון מקרבין קנאני שעורים זכאה חולקיהו דישאל דהא כ"י לא שקרת בתלכ' קדישא לעלמין כ"י תויסא אשר תשטה אשה תחת אישה בנ"י דינא דהאי אמת' מאתרה' קא חתייא ומאן הוא אתרה' ההוא דכתיב צס אשת חיל מי ינאל רחוק מפניניס מנרה : אשת חיל עטרת בעלה והסיח קמס שעורים דחיתת הסיח אמת' מנחת קנאת אתקרי חסר כנסת ישראל הכי אקרי וע"ד בפנחס כתיב תחת אשר קנא לחלסיו דקנאה הכא אתחדיון דמאן דמשקר בהאי ברית קנאה אתערת עליה ועל דא קנאין פוגעין בו ת"ח קמס שעורים הוי עומד דכיון דהוה

דהוה מעא לריחין דגרוסות מפקין מיניה עשרון מנוסה ב"ג . נסה ודא שבע שבתות חמימות לבתר דסלקי שבע שבתות אלין אתא מלכא קדיש' לאזדוג' צה בכנסת ישראל ואוריית' אחיסיבת וכדין אתעטר מלכא ביחודא שליס ואשתכח אחד לעילי ותת' וכד אתער מלכא קדיש' ומטי זמנא דאוריית' כל אינון חיליין דמבכרי איבייסו סלקין סירת' ומאי אמרי בשעת' דמלקטי לסון פתחי ואמרי ה' בשמיס סכין כסאו ומלכותו בכל משלה ס' בשמיס חסדך וכתב וכל עלי השדה ימאחו כף :

מוסר יוסף לחק הלכה פסוקה

הספר חסידים סימן למד

הר"ם ה"ל הפלה פ"ד

זוהר וטור נפשן פן מלכך ברשתו של יר הרע התנוח כאלך חמייס המשיאלכר עבורס קטנה להמשיך לנך לנדולס השפילכו והכניעכו להמסר בידך ואתה לא תסוי נמסר בידו פן יביאך לנכר שחת כהא לא נופא ולא יתי ילך הרע נמסר בידך אלכל על ידי תשובה לבוראך ולהרמיקך מבשר תהוה . וזכר לא ליתיס אשר יבוא ומרוכ טוב הלפון כי אס תטיב סלת והס לא תטיב לפתח טעלת רונד' ואתה בן אדם טוב ליואך כל לבך וסכן לבך שלם על זמון כליות וסא נא שניך אל השמים ויאר הליך בשמחה ואל יסילך ור הרע בחיך ובכל יום ויליס טוב אל לבך כי אחר המות יס חבוט הקבר והחריו דוים של גהינס הור כי בחר ויכוון שיהנו כח לאדם שסכול כח הסורין . ועוד אחר שילל מדינס של גיהניס דוים אחרים קשי ומריס' אסיהרה אשר תלא מנכרך יאלל את כללהו אחריי חנניס קסה רמה למת נמטש בכס' סחיי

מצות השם

זכמים לא בכורות . מג כלים פרק ה סו"ד ה ביאת מקדש פ"ו סו"ה ל"ח סו ורמב"ן מ"ג גע"ש סנה לאוין טו
רעה (קעא) מל"ת שלא יכנס בעל מוס למקדש מן המזבח ולפניו שאלמך אך אל הפרוכה לא על פי שלא עבד לוקה . ואס נכנס ועבד לוקה גם על העבודה (נכ"ל בשומן רע"ו) ונוהג בזמן הבית בזכרי כהונה :
סנהדרין דף פ"א זכמים דף י"ז סו"ד ה ביאת מקדש פ"ד סו"ה ל"ח ע"ש סנה לאוין טו
רעמ (קעב) מל"ת שאל יעבד במקדש כהן עמא שאלמך ויזכרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו הו אס עבד חלל העבודה ותייב מיתה בידו שמיס שאלמך ומתו בו כי יחללוהו (בס"י) ר"פ מה חילול האמור שס סיב מיתה בידו שמיס אף חילול האמור כאן מיתה בידו שמיס וכל לאו שחייבין עניו מיתה בידו שמיס לוקין עליו (ע"י כלל ס"י) אבל אחיו הכהנים לא היו מביאין אותו לב"ד אלא מביאין להון ופוגעין את מושו בזמירין ואין מנשין עליהן בכך . וכהן שעבד ואח"כ נודע שהיה עמא אס היא טומאה ידועה כל הקרבות שהקריב פסולין והס היא טומאת החסוס (פ"י) שאין הטומאה ידועה נאדם בעולם) הליך (בשהוא על מזמו של כ"ג) מרצה ואפילו נודע לו שהוא עמא קודם שזרק הדם וזרק הורזה על ידי הליך . וכן הליך מרצה על טומאת דברים הקריבין אבל אינו מרצה על טומאת הנאכלין ולא על טומאת האדם שנעמא בטומאה ידועה אלא אס יהיה טומאה שהויה בצבור ונוהג בזמן הבית בזכרי כהונה .

כ"ו פסוקי שמות כגד מילוי כ"ו ו' ה' ו' ה' ומעשה מננו צירוף ותיק בליקוד סס"ו

א אמר אלהם ללדתיכם בראשית! אשר יקרב מכל זרעכם אל-
הקדשים אשר יקדישו בני ישראל ליהוה וממאתו עליו
ונברתה הנפש ההוא מלפני אני יהוה: ב איש איש מורע
אהרן והוא צרוע או זכ בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע
בבשר טמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע: ג או-
איש אשר יגע בבשר שרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא-
לו לכל טמאתו: ד נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב ולא
יאכל מן הקדשים כי אחרתיו בשרו במים: ה ובא השמש וטהר
ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא: ו נבלה וטרפה לא
יאכל לטמאה בה אני יהוה: ז ושמר את משמרתו ולא-
ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם:
ח וברזר לא יאכל קדש תושב בהן ושכיר לא יאכל קדש:
ט ובהן בייקנה נפש קנין פספו הוא יאכל בו ויליד ביתו
הם יאכלו בלחמו: י ובת-בהן כי תהיה לאיש זר הוא
בתרומת הקדשים לא תאכל: יא ובת-בהן כי תהיה אלמנה
וגרושה וזרע אין לה ושבה אל-בית אביה בנעוריה מלחם
אביה תאכל וברזר לא יאכל בו: יב ואיש פיי-יאכל קדש
בשגגה ויסף חמישתו עליו ונתן לבהן את-הקדש: יג ולא

אונקלוס

א אמר להן ללדתיכם בראשית! אשר יקדישו בני ישראל קדש
אני וסאובתיה עלוהי וישתצו אנשא ההוא מן קדמי אני: ב גבר גבר מורעא
דאיהרן והוא סגיר או דאיב בקדשיא לא יוכל עד די ירפי ודיקרב בבשר טמא נפשאו או גבר
די תפוק מניה שוכבת זרעא: ג או גבר דיקרב בכל רחשא דיסתאב ליה או באנשא דיסתאב
ליה לכל סאובתיה: ד אנש דיקרב ביה ויהי מסאב עד רמשא וקא יוכל מן קדשיא איהו
אסחי בשוריה במיא: ה ובמיעל שמשאו וירפי ונתן פן יוכל מן קדשיא ארי לתמיה הוא
ו נביא ותבירא לא יוכל לאסתאבא בה אני: ז ושרון נת מסרת מימרי ולא יקבלון
עלוהי חוקא וימותון ביה ארי ותלונה אני מקדשהון: ח וכל חלוני לא יוכל קדשא
תחבא דהנא ואגירא לא יוכל קדשא: ט וכהנא ארי וקני נפש קנין פספיה הוא יוכל
ביה וילדי ביתיה אינון יוכלון בלחמיה: י ובת פהנא ארי תחי לגבר חנוני הוא באפרשות
קדשיא לא תיכיר: יא ובת פהנא ארי תחי ארמלא ומתרכא ובר לית לה ותיתוב רבית
אביה פרביותה מלחמא דאביהא מיכול ובר חנוני לא יוכל ביה: יב וגבר ארי יוכל קדשא
בשלו ויסף חמישה עלוהי ונתן לכהנא את קדשא: יג וקא יחלון ית קדשיא דבני ישראל

יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירמו ליהוה: יד והשיאו
אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם:
טו וידבר יהוה אל-משה לאמר: טז דבר אל-אהרן ואל-
בניו ואל כל-בני ישראל ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל
ומן הגר בישראל אשר יקרב קרבנו לכל-נדריהם ולכל-נדבותם
אשר יקריבו ליהוה לעלה: יז לרצונכם תמים זכר בבקר בפששים
ובעזים: יח כל אשר-בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהוה לכם:
יט ואיש פיי-יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר
או בצאן תמים יהוה לרצון כל מום לא יהיה-בו: כ עורת או שכור
או חרוץ או בלת או גרב או ילפת לא-תקריבו אלה ליהוה
ואשה לא-תתנו מהם על-המזבח ליהוה: כא ושור ושה שרוע
וקלוט נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה: כב ומעוק וכתות
ונתוק וברות לא תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו: כג ומיד
בן-נכר לא תקריבו את-לחם אלהיכם מכל-אדה כי משחתם
בהם מום פם לא ירצו לכם: כד וידבר יהוה אל-משה לאמר:
כה שור או-כשב או-עז פי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו
ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: כו ושור או-שה אתו

אונקלוס

יח דיפרשון קדש: יד ויקבלון עליהון עווין וחובין במכלהון בסואבא ית קדשיהון ארי
אנא: יט מקדשהון: טו ומליך: יז עם משה למימר: טז מליך עם אהרן ועם בנותי ועם כל
בני ישראל ותימר להון גבר גבר מפני ישראל ומן גירוא בישראל די יקריב קרבניה לכל
נדריהון וקבד נדבתהון דיקרבון קדש: יז לעקתא: יח לרענא לבון שלים דבר בתוריא
באמריא ובעזיא: יח כל דביה מומא לא תקרבון ארי לא דרענא יהי לבון: יט וגבר ארי
יקריב נכסת קדשיא קדש: יי לפרשא נדרא או לנדבתא בתורי או בענא שלים יהי לרענא
כל מומא לא יהי ביה: כ עניר או תכיר או פסיק או יקדן או גרבן או חזון לא תקרבון
אלון קדש: יי וקרבנא לא תתנון מנהון עד מדפתא קדש: כא ותור ואימר וימר וחסיר
נדפתא מעביד ויהי וקנדרא לא יתעיי: כב ודמרים ודמרים ודשקיה ודגור לא תקרבון
קדש: יי ובארעכון לא תעבדון: כג ומיד פר עממין לא תקרבון ית קרבן אלהכון מסך אלון
ארי תבולתון בהון מומא בהון לא לרענא יהי לבון: כד ומליך: יז עם משה למימר: כה תור
או אימר או עזא ארי יתליר ויהי שבעת יומין בתר. אמיה ומימא תמנאה וקבלא יתעיי

ואת־בנו לא תשחטו ביום אחד :

לקרבא קורבנא קדם יי : כו ותורתא או שיתא לה ולברה לא תכסון ביוםא חד : כרי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל הסדרה ותרגום והפסורה :

יום ו תורה

כט וכי־תזבחו זבח־תודה ליהוה לדגנכם תזבחו : ל ביום ההוא יאכל לא־תותרו ממנו עד־בקר אני יהוה : לא ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה : לב ולא תחללו את־שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוה מקדשכם : יג המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא־לדום אני יהוה : פ וביעי כג * וידבר יהוה אר־משה לאמר : ג דבר אר־בני ישראל ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר־תקראו אתם מקרא קדש אלה הם מועדיי : ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא־קדש כל־מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתים : פ ד אלה מועדי יהוה מקרא קדש אשר־תקראו אתם במועדים : ה בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה : ו ובחמשה עשר יום לחדש הזה הג המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו ביום הראשון מקרא קדש יהוה לכם כל־מלאכת עבודה לא תעשו : ז והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי מקרא קדש

אונקלוס

כט וארי תכסון ונסת תורתא קדם יי דרענא לבון תכסון : ל ביוםא ההוא ותאכיל לא תשארון מניה עד צפרא אגא יי : לא ותשרון פקודי ותעבדון יתרון אגא יי : לב ולא תחלון ית שטא דקודשי ואתחדש בנו בני ישראל אגא יי מקדשכון : לג דאפיק ותכון מארעא דמצרים למחוי לבון לאקרא אגא יי : א ומליל יי עם משה קמימר : ב מליל עם בני ישראל ותומר קהון מועדיא דיי דתערוני ותהון מערע קדיש אלון אגון מועדיא : ג שפא יומין התעביד עיבדתא וכו'ומא שבענא שפא שפא מערע קדיש כל עבידא לא תעבדון שפא היא קדם יי בכל מותבניכון : ד אגין מועדיא דיי מערע קדיש דתערוני ותהון בזמניהון : ה בירחא קדמא פארבעת עשרא לירחא בין שמישיא פסחא קדם יי : ו ובחמשת עשרא יומא לירחא דהון חגא דשמישיא קדם יי שבעא יומין פטרא תיכלון : ז ביוםא קדמא מערע קדיש יהי לבון פד עיבדת פוקתן לא תעבדון : ח ותקרבון קורבנא קדם יי שבעא

שבעא

כל־מלאכת עבודה לא תעשו : פ * וידבר יהוה אר־משה לאמר : י דבר אר־בני ישראל ואמרת אלהם כי־תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את־קצירה והבאתם את־עמר ראשית קצירכם אל־הכהן : יא והניח את־העמר לפני יהוה לדגנכם ממחרת השבת וניפנו הכהן : יב ועשיתם ביום הניפכם את־העמר כבש תמים בין־שנתו לעלה ליהוה : יג ומנחתו שני עשרלנים סלת בלוכה בשמן אשה ליהוה ריח ניחה ונסכה יין רביעית תהיו : יד ולחם וקלי וברמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את־קרבן אלהיכם חקת עולם לדלתים בכל משבתים : טו וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את־עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה : טז עד ממחרת השבת השביעת תספרו המשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליהוה : יז ממושבתים תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרלנים סלת תהינה חמיתאפינה בפורים ליהוה : יח והקרבתם על־הלחם שבעת כבשים תמימים בני שנה ופר בין־בקר אחד ואיכם שנים יהו עליה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה ריח־ניחה ליהוה : יט ועשיתם שעיר־עזים אחד לחמאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים : כ והניח הכהן אתם על לחם הבפרים תנופה לפני יהוה

וכסו ק' אונקלוס

שבעא יומין ביוםא שבענא מערע קדיש כל עיבדת פוקתן לא תעבדון : ט ומליל יי עם משה למימר : י מליל עם בני ישראל ותומר קהון ארי תעלון לארעא דאגא יהיב לבון ותחצדון ית חצרה ותיתון ית עומרא ריש חצדכון לכהנא : יא וריים ית עומרא קדם יי דרענא לבון מבתר יומא טבא דימיניה פהנא : יב ותעבדון ביום ארמכותן ית עומרא אימר שלים בר שתייה לעלתא קדם יי : יג ומנחתיה תרין עשרונין סולתא דפילא במשה קורבנא קדם יי דאתקבלא ברענא ונסכיה חמרא רבעות הינא : יד ולחם וקלי ופירובן לא תיכלון עד בקרן יומא דהון עד איתואיכון ית קורבנא דאקרבון קים עקם דלריכון בכל מותבניכון : טו ותקניון לבון מבתר יומא טבא מיום איתואיכון ית עומרא דארמכותא שבע שבוען שלמין יהוון : טז עד מבתר שבעתא שבעתא תמנין חמשין יומין ותקרבון מנחתא חמרא קדם יי : יז ממותבניכון תיתון לחם ארמכותא תרין תרין עשרונין סוכמא יהוון חמיע יתאפיין פקודין קדם יי : יח ותקרבון על לחמא שבעא אימרין שלמין בני שנה ותור בר תורי חד דקרוין תרין יהון עלתא קדם יי ומנחתיהון ונסכיהון קורבן דמתקבל ברענא קדם יי : יט ותעבדון צפיר בר עזין חד דחטאתא ותרון אימרין בני שנה לנסת קודשיא : כ וריים פהנא ותהון על לחם בפיוא ארמא קדם יי על תרין אימרין קודשיא יהון קדם יי לכהנא :

והערוני

עד שני כבשים קדש יהיו ליהוה לבדן : כא וקראתם בעצם ! היום
 יהוה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו חקת
 עולם בכל מושבתים לדלתים : כג ובקצרתם את קציר ארצכם
 לא תכלה פאת שדה בקצירי ולקט קצירי לא תקט לעני ולגר
 תעזב אתם אני יהוה אלהיכם : פ חמישי כג וידבר יהוה אל משה
 לאמר : כד דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד
 לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש : כה כל
 מלאכת עבודה לא תעשו והמרביתם אשה ליהוה : ס כי וידבר
 יהוה אל משה לאמר : כז אדבעשור לחדש השביעי הזה יוספפרים
 הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשותיכם והקרבתם אשה
 ליהוה : כח וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה פי יוספפרים הוא
 לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם : כט פי כל הנפש אשר לא תענה
 בעצם היום הזה ונכרתה מעמה : ל וכל הנפש אשר תעשה כל
 מלאכה בעצם היום הזה והאבדתו את הנפש הוא מוכר עמה :
 לא כל מלאכה לא תעשו חקת עולם לדלתים בכל מושבתים :
 לב שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בשעה לחדש
 בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם : פ ששי ל וידבר יהוה אל
 משה לאמר : לו דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי עשר יוספחדש

אונקלוס

כא ותערעון בקרן וימא הרין מערע קדיש יהי לבון כל עבדת פולחן לא תעבדון קים עקם
 בקר מותבניכו לדריכו : כב ובמחצדכון ית חצדא דארעכון לא תשיצי פאתי דחקדף
 בחצדף וקטא דחצדף לא תקט לעני וקגורי משפוק יהוון אנא : כג ומכיר
 יי עם משה למימר : כד מליל עם בני ישראל למימר בירחא שביעאה בחד דירחא יהי לבון
 נירחא דוכון יבנא מערע מדיש : כה כל עבדת פולחן לא תעבדון ותקרבון קורבנא קדם
 יי : כו ומכיל יי עם משה למימר : כז ברם בעשרא לירחא שביעאה הרין ימא דכפורה
 הוא מערע קדיש יהי לבון ותענין ית נפשתיכון ותקרבון קורבנא קדם : כח וכל עבירא
 לא תעבדון בקרן וימא הרין ארי וימא דכפורה הוא לכפרא עיכוון קדם יי אלהכון :
 כט ארי כל אינש דלא יתעני בקרן וימא הרין וישתיצי מעמה : ל וכל אינש דיעבד כל
 עבירא בקרן וימא הרין ואוביד ית אינשא ההוא מגו עמיה : לא כל עבירא לא תעבדון
 קים עלם לדריכו בכל מותבניכו : לב שבא שבתא היא לבון ותענין ית נפשתיכון
 בתשעה דירחא ברמשא ברמשא עד רמשא תנוחין נוחון : לג ומכיר יי עם משה למימר :
 דד מליל עם בני ישראל למימר בחמשא עשרא וימא לירחא שביעאה הרין חנא דמשליא

שבעא

השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים ליהוה : לה ביום הראשון מקרא
 קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו : לו שבעת ימים תקריבו אשה
 ליהוה ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה
 עצרת הוא כל מלאכת עבודה לא תעשו : לי אלה מועדי יהוה אשר
 תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח
 ונסכים דבר יום ביומו : לח מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם
 ומלבד כל נדריכם ומלבד כל נדבותיכם אשר תתנו ליהוה : לט אך
 בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את תבואת הארץ
 תחגו את חג יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום
 השמיני שבתון : מ ולקחתם לכם ביום הראשון פרי
 עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמתם
 לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים : מא וחגתם אתו
 חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם לדלתים בחדש
 השביעי תחגו אתו : מב בסכת תשבו שבעת
 ימים כל האזרח בישראל ישבו בסכת : מג למען ידעו דלתים
 כי בסכות הושבתו את בני ישראל בהוציא אותם מארץ
 מצרים אני יהוה אלהיכם : מד וידבר משה את מעדי יהוה
 אל בני ישראל : שביעי כד א וידבר יהוה אל משה

אונקלוס

שבועא יומין קדם יי : לה ביומא קדמאה מערע מדיש כל עבדת פולחן לא תעבדון :
 לו שבועא יומין תקרבון קורבנא קדם יי ביומא תמינאה מערע קדיש יהי לבון ותקרבון
 קורבנא קדם יי בנישין תהון כל עבדת פולחן לא תעבדון : לו אלון מועדיא דיי דתערעון
 יהוון מערעי קדיש לקרבא קורבנא קדם יי עקתא ומנחתא נכסת קורשין ונסוכין פתנס יום
 ביומיה : לח בר משפנא דיי ובר ממתנתיוכון ובר מפל נדריכוון ובר מפל נדבתכוון דתתנון
 קדם יי : לט ברם בחמשא עשרא וימא לירחא שביעאה במכנשכון ית עקרתא דארעא
 תחגון ית חנא דיי שבועא יומין ביומא קדמאה נחא ובימא תמינאה נחא : מ ותסכון לבון
 ביומא קדמאה פירי אדנא אתרוגין ולוגבין ותרסין וערבין דנחל ותחרון קדם יי אלהכון
 שבועא יומין : מא ותחגון יתה חנא קדם יי שבועא יומין בשמא קים עלם דדריכוון בירחא
 שביעאה תחגון יתיה : מב במסליא תחבון שבועא יומין כל יציביא בישראל יתכון במסליא :
 מג ברדי דודעין דריכוון ארי במסלת עניין אותיבית ית בני ישראל באפקותי יהוון מארעא
 דמצרים אנא יי אלהכון : מד ומליל משה ית סדר מועדיא דיי ואלפינון לבני ישראל :
 א ומליל יי עם משה למימר : ב פקיד ית בני ישראל ויסכון קה משה ויהא דכיא תישא

לאנחרא

לאמר : ב צו את בני ישראל ויקחו אליהם שמן זית זך בתית למאור להעלות נר תמיד : ג מחויין לפרכת העדת באהל מועד יערך אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד חקת עולם לדורותיכם : ד עד המנרה המהרה יערך את הנרות לפני יהוה תמיד : פ ה ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת : ו ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלחן המהר לפני יהוה : ז ונתת על המערכת לבנה וזה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה : ח ביום השבת ביום השבת יערבני לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם : ט והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חקר עולם : ס ויצא בין אשה ישראלית והוא בין איש מצרי בתוך בני ישראל ונצו במחנה בין הישראלית ואיש הישראלי : י ויקב בין האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן : יי וינחהו במשמר לפרש להם על פי יהוה : פ יי וידבר יהוה אל משה לאמר : יי הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים את ידיהם על ראשי ורגמו אתו כל העדה : טו ואל בני ישראל תדבר לאמר איש איש פי יקלל אלהיו ונשא חטאו : טו ונקב

אונקלוס

לאהרן לאדלקא בוצינא תדירא : ג מפרא לפרוכתא דסידותא במשפן זמנא יסדר יתיה אהרן מרמשא עד צפרא קדם : ו תדירא קים עלם לדריכין : ד על מנתא דכיתא יסדר ית בוצינא קדם : ו תדירא : ה וחסב סידתא ותיפי יתיה תרמא עשרי גריצין תרין עשרינין תתי גרצתא קרא : ו ותשני יתתין תרמין סדרין שית סדרא על פתורא דכיא קדם : ז ו ותתן על סדרא לבנתא דכיתא ותתי לכתם לאדברא קורבנא קדם : ח בוינא לשפתא בוינא דשפתא יסדריניה קדם : י תדירא מן קדם בני ישראל קים עקם : ט ותתי לאהרן ולבניו וכלבניה באת קדיש ארי קדוש קדושין היא ליה מקורבנא דיי קים עלם : י ופק בר אתתא בת ישראל והוא בר נבר מצראי בנו בני ישראל ואתנציו במשריתא בר אתתא בת ישראל ונברא בר ישראל : יא ופריש בר אתתא בת ישראל ית שמא וארגו ואתיוו יתיה לות משה ושום אמה שלמית בת דברי לשבטא דן : יב ואתוהו בבית משרא עד דתפריש דהון עד גזירת מפרא דיי : יג ומליל יי עם משה למימר : יד אפיך ית דארגו למפרא למשריתא ויסמכו פד דשמעו ית דיהון עד רישיה ורגמון יתיה כל בנשפתא : טו ולבני ישראל תמליך למימר נבר נבר ארי ורגו קדם אלהיה ונקב חוביה : טו ודיפריש

שם יהוה מות יומת רגום ורגמו בו כל העדה נגר באזרח בנקבו שם יומת : יי ואיש כי יבה כל נפש אדם מות יומת : יי ומכה נפשי בהמה ישלמנה נפש תחת נפש : יי ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה בן יעשה לו : כ שכבר תחת שכר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם בן ונתן בו : מטסור כא ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת : כג משפט אחר יהיה לכם נגר באזרח יהיה פי אני יהוה אלהיכם : כג וידבר משה אל בני ישראל ויצאו את המקלל אל מחוץ למחנה ורגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה : פ פ פ

אונקלוס

שמא דיי אתקסרא תקטל מדגם ורגמויה פד בנשפתא בניורא פנציבא בפשיתיה שמא יתקטיל : יי ונבר ארי יקטול כל נפשא דאנישא אתקסלא ותקטיל : יי ודיקטול נפש בעירא ישלמנה נפשא חלה נפשא : יי ונבר ארי יתן מימא בחבריה פמא דעבר פן יתעברד ליה : כ תברא חלה תברא עינא חלה עינא חלה עינא פמא דיהב מומא פאנישא פן ותיב פיה : כא ודיקטול בעירא ישלמנה ודיקטול אינישא ותקטול : כג דינא חד יתי דכין בניורא פנציבא יתי ארי אגא יי אבובון : כג ומליל משה עם בני ישראל ואפיסו ית דארגו למפרא למשריתא ורגמו יתיה אבנא ובני ישראל עברו כמא דמסור : יי ית משה : פ פ פ

הפסרה של שבוע זו תמצא בפסוקי נביאים מיום א עד יום ד סוף פסוק ב לא יאכלו הכהנים

אמר קריאת פרשם הסבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפסוקים ומומרו ה' מלך גלות לבס (אז מומר שיר ליום השבת וס' מלך) ולל"ס דברו משנה והלכה מסרה טהרות שחז' נגד היסוד כמיתת היום :

עיקר תוי"ט משנה אהלות פרק ה ברטורה

קמורה . מקובעת הר"מ וז"ל כך נחז דרך עושי פרק ה תנור שהוא עומד בתוך הבית תמורים לכבות הנקב של עשן מלמעלה ועינו קמורה נקב העשיו ולפסחו מזרזין עפני הרוח והנסס : בש"א כו' כמור שהעשן יוצא ממנו מוכס חין לבית : ומיירי בזין בעין פוסח טפס דאל"ס למא לא והאחילו עליו נושא המת כשהיו נושאים את המט לקוברו ולהסילו המט על העין : דלעול האמרי' חין דרך טומאה ליכנס דהכא חיו כנכנס' אלף דל"ל פ"ט מיירי ומיירי כמי ביש כעין טפס על טפס דאל"ס אפי' ח'ט

תנור שהוא עומד בתוך הבית ועינו קמורה לחוץ והאחילו עליו קוברו המת ב"ש אומרים הכל ממא ובית הלל אומרים התנור

טמא והבית טהור - התנור שהאסיל המת על מקלחו טמא והבית טהור שאין הטומאה יולאה דרך פיה : רבי עקיבא אומר אף התנור טהור - דיוון דלא האסיל על התנור אלא על העין הוולג אמנה אין התנור טמא והלכה ככ"ה: (ב) ארובה - כמין חלון שבגג הבית שהוא קרקעית העליה : בכונס משק. כשמשימיו הכלי על המשקים נכנסו המשקים לחוכו דרך אותו הנקב: הכל טמא אס יש טומאה בבית הקדירה וכל מה שבעליה טמא שאין הקדירה מללח וטומאה עולה דרך ארובה שיש לה פתח טמא ובית הלר אומרים הקדירה טמאה חומרם בעלמא היא שמתמירין כ"ה לטמא את הקדירה דכ"ה סבירא להו שהקדירה מללח על הטומא וכגון שב הקדירה פונה למטה אלא הטומא שאין כלי חרס מקבל טומאה מנצו והלכה ככ"ה : (ג) מצלת על הכר - על כל מה שבעליה שהיא חוללת בפני הטומאה: אינה מצלת אלא על האוכלים ועל בלי חרס - בקדירה של ע"ה מיירי וטעמייהו דכ"ה משום דכלי של ע"ה טמאין הם אלא חכר וכל כלי טמא אינו חוכן בפני הטומאה ולפי שפ"ה מחזיק הכלי שלו בטמא אמרינן ליה שהוא מליץ על אוכלים ומשקין וכלי חרס שבעליה דלפניהם בלבד הוא דמטהרין להו שהרי החכרים גדלים מהם וממנעם ובלא"ה נמי כל מאכלם טמא אבל שאר כלים שיש להם טהרה במקום אס חטהרם הרי הוא מטהרם לחבר ושחמש בהם בטבילה לחודה בלא הזאה שלישי ושישי : (ד) לגין - של עץ או של מתכת שמונה בעליה זו שהקדירה מונחת ע"פ ארובה שלה : הרגין טמא שומא שבעה שאין הקדירה מללח על כלי עץ וכלי מתכות כדאמרן : והמשקין טהורים - שהקדירה מללח על אוכלים ומשקין - ואם פינו המשקים הללו לכלי אחר שבהזאה עליה הכלי האחר מטמא שכל הכלים שבעליה טמאים חוץ מכלי חרס אבל הכלי הראשון שהיו המשקין בחוכו אינו מטמאן אע"פ שהיא טמא טומאת שבעה שאם אמרת כן א"כ אין הקדירה שבהזאה מללח על המשקין לטולס ואין טמא טמא מללח על אוכלים ומשקין : האשה והעריבה שמים - שאין הקדירה של חרס מללח עליהן : ובצב טהור - שהקדירה מללח על האוכלים ודוקא כ"ה שלא פירשה ממנו אבל אס הגביהה שחי ידיה ממנה וחורה ולשה הרי זו מטמאה את הבצק : (ה) כרי גללים - של לפי עין בקר : כלי אבנים וכלי אדמה - כל הנך כלים אפי"י ביר ע"ה טהורים ואם מונחם ע"פ ארובה מליין על הכל אפי"י על כלי סטף : היה כלי טהור קדוש ולחטאת - הדמנינהו רבנן לעמי הארצות על הקדש כדי יהא כל אחד הולך וזונה במה לעצמו הלכך הכלי הטהור לקדש מליץ על הכל אפי"י לנ"ש וכן הן נאמרים על החטאת של אפר פרה דתתיב ויהיה לטהר בני ישראל למשמרת (ו) הכל נאמרים על שמירתה : מפני שהכלים טהורים - כגון כלי גללים וכלי אבנים

החטאת . וקי למא לא חנן נמי על הקדש כו' וי"ל לפי שהטעם חלוי בחטאת שלא יהא כ"ה שירף פרה לעצמו א"כ רבוחא נקט דאפי"י לחטאת נאמרים מהר"מ : (ב) אפי"י טהור של ע"ה טעם הארץ נאמן לקדש אלהים כלומר מוולג צפני הטומאה כשהם מונחים במקום שיש דפנות לאהלי והאי ארובה שבין בית לעליה כדפנות אלהים חסובה אבל במקום שאין דפנות אין מליים כדמפרש ואזיל: (ו) והבוי והרות שבבית - והמט בבית וכלים צבור וברות יש גובה מלייות סביבותיהן - צור ודות שניהם בקרקע אלא שצור כחפיר צדו צבין: וכפישה - סל גדול שכובשיסכו הוסיסלכוומרן והוא מחזיק ארבעים סאה או יותר ואינו מקבל טומאה ונחונה ע"פ הכור והדות: טהור - כל מה שבחוכו הואיל ויש טעם מלייות: באר חלקה: שפי הבאר שזה לקרקע הבית ואין לו מחילה סביב

החטאת . וקי למא לא חנן נמי על הקדש כו' וי"ל לפי שהטעם חלוי בחטאת שלא יהא כ"ה שירף פרה לעצמו א"כ רבוחא נקט דאפי"י לחטאת נאמרים מהר"מ : (ב) אפי"י טהור של ע"ה טעם הארץ נאמן לקדש אלהים כלומר מוולג צפני הטומאה כשהם מונחים במקום שיש דפנות לאהלי והאי ארובה שבין בית לעליה כדפנות אלהים חסובה אבל במקום שאין דפנות אין מליים כדמפרש ואזיל: (ו) והבוי והרות שבבית - והמט בבית וכלים צבור וברות יש גובה מלייות סביבותיהן - צור ודות שניהם בקרקע אלא שצור כחפיר צדו צבין: וכפישה - סל גדול שכובשיסכו הוסיסלכוומרן והוא מחזיק ארבעים סאה או יותר ואינו מקבל טומאה ונחונה ע"פ הכור והדות: טהור - כל מה שבחוכו הואיל ויש טעם מלייות: באר חלקה: שפי הבאר שזה לקרקע הבית ואין לו מחילה סביב

ההסתא ליכא דפנות : או כורת פחותה כגון כורת גדולה שמתוקת מי סאה שאינה מקבלת טומאה ופחותה שאינה פקוקה בקס (ג) : וכפישה נתונה עליה - ע"פ הכור או ע"פ הכוורת טמא דלין מליים אלא עם דפנות אלהי' ובבאר אין דפנות ודפנות הכוורת לאו דפנות אלהים הן : היה נסר חלק - דאין זה בלי : או סרידה שאין דה גפיים - שאין לה מחילות דלא חסיבא כלי : טהור - אס נחונים על באר חלקה או ע"ג כורת פחותה (ד) מליים וטהור דדוקא כפישה שהיא כלי אינה מללח אלא עם דפנות אלהים אבל נסר וסרידה שאין לה גפיים דלאו כלים נכחו מליין בלא דפנות אלהים : סרידה - כמין עריבה קטנה של עץ שהנחוס משחמש בה : גפיים - אבנים ואונוס : חצי טפח מכאן וחצי טפח מכאן - הא דאין כלי מליץ בבאר חלקה היינו בכלי שאין לו דפנות טפח (ה) אבל אס יש לכלי דפנות טפח מליץ על הכור אפי"י שאין דפנותיו בולטיסכלל והשחא קאמר חיי טפח דכלי וחצי טפח דדופני הכור אין מטריפין וכפישה דאמרן לעיל שאם היא נחונה על באר חלקה אינה מללח מיירי שאין זו דפנות טפח (ו) : כשם שמצילין מבפנים - עם דפנות אלהים : כך מצילין מבחוץ - עם דפנות אלהים כדמפרש ואזיל : על יתדות מבחוץ - סמוך לכותל שלא תהא משוכה מן הכותל שפס (ז) ואז חסיבה הכל להפסיק בין טומאה שחמשה לכלים שעל גבה (ח) ודוקא כותל בית שנעשה כותל זה לאהל נחשבה הכפישה גם היא אהל להפסיק אבל כותל חצי וגינה שלא (חק רישראל) ה"ג

נב

נעשה להלל לא תעשה
 סכמיס אהל להפסיק :
 זקרה תדויה בה מונס
 כפוסמח שחס הקורה
 משוכה משפת הקורה
 ולסוך כפוסח טפס כ"ע
 לא פליגו דאינה מללח
 וכליס שבקדרה טמאליס
 וחי פי הקדרה מדובק
 כקורה כ"ע לא פליגי דמללח וטהוריס כי פליגי היכא דמשוכה מן הקור
 וליכא פוסח טפס ר"ע דאמר מללח וטהורי' וסכ"ל אינה מללח וטמאליס והלכה כסכמיס :

גמרא נדס דף כ' ע"ב

איפרא הורמיז אמיה דשבור מלכא שדרא דמא לקמיה דרבא היה
 יתיב רב עובדיה קמיה ארחיה אמר לה האי דם חימוד היא
 אמרה ליה לברה תא חזי כמה חכימי יהודאי אמר לה דילמא כסומא
 בארובה הדר שדרה לוי שתין מיני דמא וכולהו אמרינהו ההוא בתרא
 דם כנים הוה ולא הוה ידע אסתוייע מלתא ושדר לה סריקתא דמקטלא
 כלמי אמרה יהודאי בתוויני דלכאי יתביתו אמר רב יהודה מרישא הוה
 חזינא דמא כיון דאמרה לי אמיה דיצחק ברי האי שיפתא קמייתא לא
 מייתנין לה קמייהו דרבנן משום דהוימא לא חזינא בין שמאה לשהורה
 ודאי חזינא :

רשי

איפרא הורמיז * כרית היתה וכן עשה ואעפ"כ היתה
 משמרת עלתה מנדות וקרוכה להגנייר והקקריכות
 שיתה שולחת ולשון יוני איפרא חן כמו אפריון נעטייה לרי
 משמון * הורמיז * כמו הורמיז בר ליליתא כלוי יופי שדיס
 שיה לם : ארתיס וכוי * ואע"ג דאמר לעיל רבא לא ידע
 בדמא ניסח איתרמיס ליה : שלח לי * משום דורון :
 מ"קותא * סורק נלס : מקטלא כלמי * סבורגין עיסי כניס
 נסברה ודאי הכין ומשום הכי שלח לי הכי : כלמי : כניס
 כדמרגמיז כניס כלמחא : כחוויני לכאי * כדרי הלכ

זוהר תרומה דף קלו ע"א

בשעתא דחפליגי ליליא בליליא דא וקב"ס צעי לאעלי בנגת' דלעילי ורוח דא
 ביומי דחול קב"ס עאל בנגת' דערן דלתחא לאשתעשע' עס דריקיא
 דשראן תמן : ובשבת בהסוה ליליא דשבת קב"ס עאל בנגתא דלעילי ברזח דמקורא
 עלאס בגין דביומי דחול כל נשמתיז דלריקיא כלסו בנגתא די בארע' שריין * וכד
 אחקדש יומא בתעלי שבת' כל איגון נשמתיז דמלאכין קדישין די נמנן בו נגתא
 דלתח' כלסו סלקין לסני נשמתיז דשריין בו נגתא דלתחא ולעלי' לבבי הסוה ריקעא
 דקיימא על גתחא ומתמן אודמתן רסיכין קדישין דסחראן כורסי יקרא דמלכא וסלקין
 לון לכל איגון נשמתיז בנגתא דלעילא : כיון דאלין רוחין סלקין כדון רוחין אחרנין
 קדישין נחתין לאשתערי' בסו עמא קדישא * אלין סלקין ואלין נחתין : וחי תימא סא
 נגתא דבארע' ביומי דשבת' יתבא בריקני' בלא נשמתיז דלריקי' * לאו הכי אלא
 נשמתיז אלזין ונשמתיז אתיין * נשמתיז סלקין ונשמתיז נחתין נשמתיז אלזין מנו נגתא
 ונשמתיז

ונשמתיז אתיין לנו נגתא : כל איגון נשמתיז דלריקיס דמתלבנן ביומי דחול ועד לא
 עאלו נגתא בשעתא דאלין נפקין אלין עאלין ונגתא לא אשתאר בריקניא ברזח דלחס
 ספניס ביוס סלקמו :

הלכה פסוקה יוסף לחה מוסר

הריס הלכות ענת פ"ח

מספר ספרים סימן ל"א

(א) הדיש כגונרות חייב ואין דישה אלא בגדולי קרקע
 והמסר הרי הוא תולדת הדיש וחייב וכן כל
 ביוצא בזה * החולב את בהמה חייב משום מסר וכן
 החובל בחי שיש לו עור חייב משום מסר והוא שווה
 צריך לדם שיצא מן החבורה אבל אם נתכוון להזיק
 בלבו מסור סמני שהוא מקלקל * ואינו חייב עד שיהיה
 בדם או בחלב שהוציא כגונרות : (ב) בד"א בחובל
 בבהמה וחי ועוף וכיוצא בהם אבל החובל בחיורו אע"פ
 שנתכוון להזיק חייב מפני נחת רוחו שהרי נתקררה דעתו
 ושכחה חמתו והרי הוא כמתקן : ואע"פ שאינו צריך לדם
 שהוציא מפני חייב : (ג) שטונה שרצים האמורים בזרה
 הן שיש להן עורות לעינין שבת במו היה ובהמה ועוף *
 אבל שאר שרצים ורשעים אין להם עור * לפיכך החובל
 בהן מפני * ואחר החובל בבהמה חיה ועוף או בשטונה
 שרצים ועשה בהן חבורה יוצא מהן דם או שנצטר הדם
 אף על פי שלא יצא חייב :

מצות השם

יבמות ע' סנהדר' דף פג סה"ד פ"ז סה"מ ל"ח קלו סמג לאזין רנו יורה דפס ס' שלח
רפ (קעג) מל"ח שלא יאכל כהן טמא תרומה שני איש איש ממנו אהרן וסוה לרוב או זכ בקדשים
 לא יאכל איזה קודש שאוכלין אותו כל זרע אהרן זכרים ונקבות הוי אומר זו תרומה וטמא
 שאכל תרומה טהורה חייב מיתה בידי שמים שני ומתו בו כי יתללוהו ולפיכך לוקה (ע' כלל ח')
 וטמא שאכל תרומה טמאה אע"פ שהוא בללו אינו לוקה שהרי אינו קדש * וכגון טמא שאכל תרומה
 טמאה עובר בשעה שאמר ואחר (ר"ל אחר טבילה והערב שמש) יאכל מן הקדשים מדבר שהוא
 בקדושתו הוא שיאכל כשיטתו אבל דבר טמא ולאו הכא מכלל עשה עשה תרומת חוץ לארץ מותר
 לטמא מת ואין אסורא ללא למי שטומאה יולאה עליו מגופו וכוהב בזו"ג ומקום זמנן שובג (ע' כלל
 ב') ובזמנן הזה דרבנן בפירות א"י :

תרומות פ"ז הלכ פ"ח כבוריס פ"ב יבמות סח פ"ה סנהדר' ד"פ מכות י"ג סה"ד ה תרומות פ"ו י' סח ל"ח קלו סמג
 לאזין רד' רנ"ג

דפא רפב (קער קעה) מל"ח שלא יאכל זר תרומה שני וכל זר לא יאכל קדש ומל"ח שלא
 יאכל זר תרומה אפי' הוא טושב כהן ושכירו שחל' טושב כהן ושכיר לא יאכל
 קדש טושב זה שכיר עולם ושכיר זה שכיר שנים ובאיזה אופן שיהיה עבר עברי אלל כהן אינו אוכל
 תרומה שהרי אינו קטין כספו של כהן שהרי אין גופו קטין לו והרי הוא כשאר זר לכל דיני תרומה
 וקדש ובת כהן כשהיא אשת הור או יש לה זרע מן הור הרי היא כזר [ע' ס' רפד] ואם אכל זר
 כזית תרומה במזיד בין טמא בין טהור בין תרומה טמאה בין תרומה טהורה חייב מיתה בידי
 שמים ולוקה על אכילתו ואינו משלם ואם אכל בשוגג משלם ומסויף תומס' וצריך לשלם חולין
 המתוקנים ואם אכל במזיד ולא הארו בו אם היתה טהורה משלם קרן ולא תומס' ואם היתה תרומה
 טמאה משלם דמי עיני בלבד שאינה ראויה אלא להסקה ואם אכל תרומת חמץ כפסח בין בזרין בין
 בשגגה אינו משלם אפי' דמי עיני שהרי אסורה בהגאס שגגה של תרומה הוא אפילו שידע שהיא
 תרומה והוא מוזהר עליה אלא שלא ידע שסייבין עליה מיתה הרי זו שגגה וכוהב בזו"ג כשתרומה
 נושג ע' כלל ב' :

רפג

מצות השם

רפג (קטז) מל"ח שלל יאכל כהן ערל תרומה וקדש אע"פ שלל נימול מחמת שוגג או אונס דהיינו שמתו אחיו מחמת מילה וזה לא ילפינו מקרא אלא מנ"ש נאמר תושב ושכיר בפסח ונאמר תושב ושכיר בתרומה מה פסח ערל אסור בו (ע' ס' י"ז) אף תרומה ערל אסור בה' ולא אכל לוקה מן התורה ונוהג בשמירתה כהוב ע' כלל ב' וטורש ב' :
 יבמות סה פה פו עה"ד ה' תרומה פו סה"מ ל"ח קלו סה"ב לאוין רח

רפד (קטז) מל"ח שלל תאכל חללה תרומה וחוק ושוק שי' ובת בהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומה הקדשים לא תאכל שני עניינים נכללו כאן בלאו זה אחד שאם נבעלה לאסור לה (אפי' ישראלית) נעשית זונה או חללה מחמת ביאה זו כמ"ש בס"י רס"ו היא אסורה בתרומה לעולם כדין חלל שהחלל כזר לכל דבריו . ענין ב' שאם בת כהן תעשה לישראל הרי היא אסורה לאכול חוק ושוק (ע' ס' קמ"ב) אע"פ שגרשה או מת נבעלה בכל תרומה אסורה לאכול כל זמן שהיא חמה נבעלה הזר אכל אוננת היא אסור שגרשה או מת נבעלה אס' און לה זרע ממנו שלא' ובת כהן כי תהיה אלמנה ונרובה וזרע און לה כו' מלחם אביה תאכל ואיסור אכילתה בתרומה כעודה חמה נבעלה הרי ילפינו מדכתיב וכל זר לרבות אשתו (ע' ס' רפ"א) וכנהנת חללה שבערה ואכלה צמוד חייבת מלקות ובשוגג משלמה קרן ולא חומש ונוהג בשמירתה כהוב (ע' כלל ב') .
 סנהדר' ד' פג מכות ו' סה"ד ה' האכלות פ"י סה"ב לה קנב סנה לאוין קמ"ו יורה דעה ס"ה

רפה (קעט) מל"ח שלל לאכול טבל ר"ל אכול שחי"ב בתרומה ומעשר קודם שהופרשו ממנו נקרא טבל שני ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו לה' בעתידים לתרום הכחוב מדבר אפי' כהן אסור בטבל (ע' ס' שצ"ו) האוכל כות טבל קודם שהופרש ממנו תרומה גדולה ותרומה מעשר חייב מית' בידי שמים אכל אסור טבל למטשרות בכזר אפי' למעשר עני בלבד (ע' ס' תע"ה) לוקה ואין בו מיתה ואזהרת טבל למעשר בכלל שנאמר לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגן (בס"י תמ"ג) והאוכל טבל של דביהס מנין אותו מכות מדרות ונוהג בזהנים לויס ומשאלים זכרים ונקבות וטבל שנחתי"ב במטשרות כהוב אסור בכ"מ ע' כלל ב' :
 מכות פ"ט סה"ד ה' אסורי מזהב פ"א ו' סה"מ ח"ע ס"ה ט"ה ע"ה ע"ה

רפז (קפ) מ"ע סיהיה כל קרבן תמים בלא מום שי' תמים יהיה לרצון גם יינות שמיים וסלמות לריכין להיות מוכרחין בתכלית הטוב שנאמר תמימים יהיו לכם וגסיהסם שיהיו הנסכים תמימים וכן ע"י המערכה לא יהיו אלא נכתיים ולא יהיה בהם חולעת ומי ששחט או זרק או הקטיר בעל מום בטל מ"ע חוץ הלאוין דלקמן בסמוך ונוהג בזמן הבית והרורה לזכות עצמו יכוף יצרו הרע וירחיב ידו ויביא כל מה שהוא לשם הש"י מן היפה והמעט ביותר הרי נאמר והכל הביא כו' מבכורות אלא וממלכהן וישע הי' אל הטל ואל מנתחו וס"ה בכל דבר שהוא לשם הש"י אם כנה בית תפלה יהיה נאה מבית דירות האכיל רעב ואיכלו מן הטוב והמתוק שבשלחנו כסה ערוס יכסנו מן הטוב והיפה שבנכותו הקדים דבר יפדים מהיפה שבנכסיו וכן הוא אומר כל חלב לה' :
 תמורה דף ו' יז סה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י

רפז (קעט) מל"ח שלל להקדים בעל מום להקריב למזבח כנאמר כל אשר בו מום לא תקריבו מפי השמועה למה שזה אזהרה למקדים בעל מום למזבח ומי שהקדים בעל מום למזבח אע"פ שלל הקריבה לוקה ואם דימה שמוחר להקדים בעל מום למזבח והקדים הרי זה קדוש ואינו לוקה המקדים בעל מום למזבח אף שלוקה ה"ז נתקדשה ותפדה בערך הכהן ותלך לחולו (ע' ס' ש"ד) ויביא דמיהס קרבן : המקדים יין פסול או סולת או עמון פסול או עני' פסולי' למזבח הרבר ספק אם דומים נכהמה בעל מום ולוקה או אינן כבעל מום לפיכך אינו לוקה ומנין אותו מכות מדרות ונוהג בזו"כ (ע' כלל ה') :
 בכורות ל"ג תמורה ל"ג סה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י

רפח (קפ) מל"ח שלל להטיל מום בקדשים שנאמר כל מום לא יהיה בו ואינו לוקה אלא בזמן שביט המקדש קיים אבל בזמן הזה (ע' כלל ה') אע"פ שבער בלא תעשה אינו לוקה הטיל מום בקדשים ובא אחר והטיל בו מום אחר השני אינו לוקה אחר המטיל מום בקדשים ובא אחר והטיל בו מום אחר השני אינו לוקה אחר המטיל מום בקדשים או בתמורת' (ע' ס' מ"ג) לוקה חוץ מבכור ומעשר שהמטיל מום בתמורת' אינו לוקה לפי שאינו ראוין לקרבן ונוהג בזכרים ונקבות : תמורה דף ו' בכורות ל"ג סה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י רפ"ו ר"ל ר"ל כולן ללאו אחד סנה לאוין ש"י ש"י ע"י כה"ד ה' בולח מקדש פ"ו ו' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י רפ"ח ר"ל ר"ל כולן ללאו אחד סנה לאוין ש"י ש"י ע"י כה"ד ה' בולח מקדש פ"ו ו' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י

מצות השם

או שבור לא תקריבו אלה לה' ואח"כ שזה אזהרה לשוחט בעל מום לקרבן ומל"ח שלל להקטיר אימורי בעל מום למזבח שנא' ואשה לא תחכו מהס אלו החלבים (ע' כלל ט"ו) ומל"ח שלל לזרוק דם בעל מום על המזבח שנאמר ומעוך וכחות מזהס אלו החלבים (ע' ואח"כ שזה אזהרה לזרוק ועל כל אחד מהן לוקה אם הקדים ושחט חזק והקטיר בעל מום לוקה ד' ומקיות ונוהג בזמן הבית :

רצב (קפד) מל"ח שלל לקרם זכר משום בעל חי שנאמר ומעוך וכחות ומתוק וכרות כו' ובארכוס לא תעשו למדו חז"ל ענין הכתיב שלל תעשה זאת בישראל בין בגופו בין בשאר בעלי חיים טמאים וטהורים וכל המסרם לוקה מנה"מ בכל מקום אפילו המסרם אחר המסרם לוקה . כגון שאחד כרת הגיד ואחד כרת את הכלים ואחד כרת חוטי הכלים או בענין אחר שסירס את המסורם אפי"ה לוקה בין באדם בין בשאר בעלי חיים והמסרם את הקבה פטור ואשה אסורה לסרם את הזכר . אסור להשקות כוס של עיקרין בין לאדם בין לשאר בעיני חיים ואין לוקין עליו ואשה מותרת לשחות כוס של עיקרין ואסור לומר לגוי לסרם בעלי חיים שגלו לקחה הגוי ומעממו וסרסה מותרת ואם הערים ישראל קונסין אותו ומוכרו לישראל אחר ונוהג בכ"מ ובכ"ז :

רצג (קפה) מל"ח שלל להקריב בעל מום של עבו"ס שנאמר ומיד בן נכר לא תקריבו אלה ל' ולא אמרי' מאחר שהוא גוי נקריב בעבורו בעל מום ואם הקריב לוקה ונוהג בזמן הבית בזכרי בהונס :

רצד (קט) מ"ע סיהיה קרבן בן חי ימיים שנאמר ומיום השמיני והלילה ירצה לקרבן כו' וכל שבעת ימים נקרא מחוסר זמן והמקריב מחוס' זמן אינו לוקה שהוא לאו הבא מכלל עשה (ע' כלל ח') ולא נראה הקרבן שני ומיום השמיני והלילה ירצה הוא קודם שמיני לא ירצה . תורים שלל הגיב זמן שהן כמחוסר זמן בבהמה ובני יונה גדולים הכל כבעלי מום ואפי"ה המקריבם אינו לוקה כמ"ל אע"פ שלל נראה הקרבן המקדים מחוסר זמן במקדשים בעל מום עובר ואינו לוקה ונוהג בזמן הבית :

רצה (קפו) מל"ח שלל לשחוט בהמה טהורה וולדה ביום אחד שנאמר ושור או שה אותו ואם בנו לא תשחטו ביום א' ואם עבר ושחט לוקה והבשר כשר ואינו לוקה אלא על שמיטת האחרון לפיכך אם שחט אחת שמיניהן ובא חברו ושחט את השני . השוחט את השני לוקה והיום הולך אחר הלילה לפיכך שחט האם תחלת ליל ד' לא ישחוט הולך עד תחלת ליל ה' ואם שחט האם סוף יום ד' מותר לשחוט הולך תחלת ליל ה' שחט האם ואח"כ ב' בניה לוקה שחט ב' בניה ואח"כ שחט האם לוקה א' שחט אותה ואת בתה ואת בן בתה לוקה שחט אותה ואת בן בתה ואח"כ שחט את בתה לוקה אחר ודוקא אם ובנה אבל אם ובנו אסור ואינו לוקה שהדבר ספק אם כנהג באב ובנו אם ללא ונוהג בחולין ומקדשי' בכ"מ ובכ"ז בזו"כ :

רצו (קפז) מל"ח שלל לעשות שום דבר שימשך ממנו חלול השם שנאמר ולא תחללו את שם קדשי עון הזה תחלל לגי' תחלוק שנים על הכלל ואחד על הפרט חלק הא' הכללי היא שכל מי שיבוקש ממנו שיבבור על א' ממזות ה' בבת שמד והיה האכס מתכוון להעבירו על דת בן מלות קלות בין ממו' וממור' או מי שיבוקש ממנו לעבור על ע"ז או על גילוי ערו' או על שפיכת דמי' אפי' בלנעה ושלל בשעת השמד והאכס מתכוין להגאחו אפי"ה חייב הוא להפקיר עצמו להריגה ולא יעבור אם עבר ולא ירהר הרי זה חילל את השם ועבר על לאו זה ואם היה העובר במקום שיש עשרה מישראל ה"ז חילל את השם בזכרים ומטאו גדול מאוד אבל אין ב"ד עושין אותו הואיל והוא אנוס (ע' ס' תקי"ו) שאין לב"ד לענוס אלא על מיד ורצון (אבל בשאר עבירות חוץ ע"ז ב"ע וש"י והוא בלנעה ושלל בשעת השמד והאכס מתכוין להגאחו יעבור ולא ירהר) חלק שני הכללי הוא כשיעשה אדם עבירה שאין לו הגאח מאלות עבירה ולא תאזה רק להכעיס למרוד ולפרוק עול מלכות שמים ה"ז חילל את השם ולוקה : החלק ה' שהוא הפרטי הוא אם אדם חשוב עושה עולה ונראה בעיני ההמון שהיא עבירה אע"פ שהמעשה מותר הנה הוא חלל את השם ועון

תמורה דף ו' יז סה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י
 סנה לאוין ש"י ש"י ע"י כה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י
 סנה לאוין ש"י ש"י ע"י כה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י
 סנה לאוין ש"י ש"י ע"י כה"ד ה' אסורי מזהב פ"א סה"מ ל"ח לא סנה לאוין ש"י

ועון חילול השם מעור מעור שאין כח בחטובה ויום כפור לכפר אלא הן חולין ומתת מכפרת
(ועיין חקוני חטובה) ונוהג בכ"מ ובכ"ז בז"מ (ע' בס"י ר"ל) :

מסדרין עד סה"ד היסודי תורה פה סה"מ מ"ע ט סה"מ ע"ן ח יורה דעה ס"י קח סה"ק ס"י מד
רצו (ק"י) מ"ע לקדש את השם ברבים שנאמר וקדשתי בתוך בני ישראל זה לריבין אהבנו
לעשות במסירת נפשנו למות ובכל מאדנינו לפרנס אמונתו יתברך שמו ואם ירצו להכריחו
להסירו מהאמונה לא יאבה ולא ישמע וימסור נפשו למיתה בשביל זה ולא יטעה את האדם שיטעו
שכבר אע"פ שכלב הוא מאמין בו יתברך שכל ישראל מצווין ומחייבין להמסר בשביל אהבתו יח"ש
כמו שעשו חניניה מישראל ועזריה ואם האדם רוצה להכריחו לעבור ארוה עבירה אם הוא מצווין
להעבירו וכן רח והוא בפרהסיא דהיינו בפני עשרה מישראל יהרג ולא יעבור אפי' בכל העבירות
ושלא בשעת השמיר ואם הוא בשעת השמיר ח"י אפי' בלגונה יהרג ולא יעבור אבל בע"ז ג"ע וש"ד
אפי' בלגונה ושלא בשעת השמיר ואפי' האדם מתכוין להנאשו יהרג ולא יעבור ואם הוא ברבים הרי
זה מקדש השם ברבים שאין למעלה הימנו ועל זה לאמר כי עגל הורגנו כל היום (ואם יכול
למלט נפשו לברוח מזה ומחויב הוא לברוח) וכן העושה מצוה ומונע מן העבירה וחוכך את
יגרו לכבוד הש"י כיוסף הדיק ה"ו קדש השם והעובר על זה ולא קדש השם במקום שחייב לקדשו
ביטל מצוה עשה ועבד על ל"ת ולא תחללו (בס"י ר"ל) ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכריה ונקבות
חן מלח העכו"ם והאדם רוצה לבעול אשה או שחרב תעבור האשה ולא חרב :

בילה ח' מכות כ"א סה"ד ח' שניות יום טוב פ"א סה"מ מ"ע קטע ל"ח סה"ג סה"ג ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ
סה"ק הימן ר"ד

רצתה רצת (ק"א) מ"ע לשבות ממלאכה ביום א' של פסח שנאמר ביום הראשון מקרא קודש
יהיה לכם : (קפת) ומל"ת שלא לעשו מלאכה יום א' של פסח שנאמר כל מלאכת
עבודה לא תעשו ומלאכת אוכל נפש מותר בשביל ישראל אבל לא לעבו"ם ולא ללבוים שנאמר רק
אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם וכל העושה מלאכה שלא לזורך אוכל נפש בגון בנה או
ארב וכיוצא בהם ביטל מ"ע . ועבר על ל"ת ולוקה והעבירה והולאה מותר אפי' שלא לזורך אוכל
נפש ומד"ס אסור לעשות מלאכת אוכל נפש שהיא אפשר לעשותה מערב י"ט ולא יהיה זה הפסד
ולא חסרון העושה מלאכות הרבה בהתראה אחת אינו לוקה אלא אחת שאין חילוק מלאכות ל"מ
כמו לשבת (ע"י ס"י ל"ב) כל שאסור בשבת בין משום שהוא דומה למלאכה או מציא לירי מלאכה
בין משום שבות אסור גם ב"ט אלא א"כ היה בו זורך אכילה וכיוצא בה או דברים שהם מותרים
ב"ט וכל שאסור לטלטל בשבת אסור לטלטל ב"ט אלא לזורך אכילה וכיוצא בה גם מוקפה אסור
ב"ט . ומד"ס לעשות בחוץ לארץ כל י"ט שני ימים וראש השנה עושים שני ימים גם בא"י ומה
שאסור ב"ט ראשון אסור ב"ט שני ואין ביניהם הפרש אלא לענין מה שבי"ט ראשון יתעסקו בקבורתו
גוים וב"ט שני יתעסקו בו ישראל כמו בחול שני י"ט של גלויות שתי קדושות הן ושני י"ט של
ר"ה קדושה אחת הן . התחלל י"ט שני מין אחת מכות מדרות או מנדון אחת אסר אינן מן
התלמידים ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות :

סה"ד ח' תמידין פ"א סה"מ מ"ע ח"ג סה"ג ע"ן ק"ח

ש (ק"ב) מ"ע להקריב קרבן מוסף כל שבעת ימי הפסח שנא' והקרבנס אשה לה' ומפורש בפי'
פנחס קרבן המוסף פרים שנים ואיל אחד ושבעה כבשים כולן עולות ושעיר אחד הטאת
ואכלל ליום ולילה ומנחתם ונסכיהם כ"י ונוהג בזמן ה"ת ומוטל על הזכור וביותר על
זכרי בהוגה :

בילה ח' מכות כ"א סה"ד ח' י"ט פ"א סה"מ מ"ע ק"ח ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ
שא שב (ק"ג) מ"ע לשבות ממלאכה בשביעי של פסח שני ביום השביעי מקרא קדש .
(קפת) ומל"ת שלא לעשות מלאכה בשביעי של פסח שנאמר כל מלאכת עבודה לא
תעשו כל ענייני שני מצות אלו כמו בס"י ר"ל ר"ל :

מנחות פרק ו סה"ד ח' תמידין פ"א סה"מ מ"ע מד סה"ג ע"ן ק"ח

שג (ק"ד) מ"ע להקריב מנחת עומר בט"ו בניסן שנאמר והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל'
אל הכהן וקראתם מנחת ביכורים ומקריבין עמו כבש לפולה (עיין כלל ט"ו) לצד המוסף
ועומר זה מן השעורים הוא בא הלכה למשה מסיני וצ"ו דוקא מארץ ישראל ומן החדש שנאמר
ראשית קצירכם ומזאתו לקצרו כליל ט"ו בניסן אפי' בשבת ומציבין עשרון שהוא מנחה ב"ג נפה
וביום ט"ו בולין העשרון בלוג שמן ונתחין עליו קומץ לבונה ומניפו ומנישו למזבח כשאר מנחות
בכ"י

(בס"י ק"י) קומץ ומולג ומקטיר הקומץ והשאר נאכל לכהנים כמו שאר מנחות אחר שמקריבין
מוסף היום (הג"ל בס"י ט') מקריבין כבש עולה זה ואחר כך קומצין . אסור לקצור בא"י ממחשבת
מיני דגן במקום שראוי לקצור העומר קודם לעומר שנאמר ראשית קצירכם ונוהג בזמן הבית קצירת
העומר אפילו על ידי ישראל והקרבת העומר בכהנים מיטל על הזכור :

ס"ף ערלה קדושין לע מנחות דף ע"י סה"ד ח' מלכות פ"א סה"מ מ"ע ק"ח ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ
ערבי פסחים ח"ה ס"י הפס יורה דעה ס"י ר"ג סה"ק ס"י ר"ז ואין זה לאו שכללותו ע"י כריחות דף כ"י ובס"מ ש"ס ע"י
ורמב"ן ס"ס תשיג ומנה כל אלו לאוין ללאו א"י ועיין כל ח'

דש ישה יו (ק"ז) ק"א ק"ב ומל"ת שלא לאכול לחם מתבואה חדשה קודם לעומר : ומל"ת
שלא לאכול קלי מתבואה חדשה קודם לעומר ומל"ת שלא לאכול כרמל מתבואה
חדשה קודם לעומר שנאמר ולהם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עלם היוט הזה כל זה מחמתת מיני
דגן בלבד אסור האוכל לחם וקלי וכרמל כית מכל א' לוקה שלש מלקיות (ע' כלל ח') בזמן שביע
המקדש קיים אסור בט"ו בניסן עד אחר הקרבת העומר ובזמן שאין בית המקדש כל יום ט"ז
בניסן אסור מן החורה ומקום שמושב שני ימים טובים (ע"י ס"י ר"ח) אסור מד"ס כל יום י"ז
ותבואה ששורפה בקרקע קודם העומר א"ע"פ שנגמרה אחר העומר העומר מתירו ונוהג אסור זה
של חדש בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות :

מנחות פ"א סה"ד ח' המידין פ"א סה"מ מ"ע ק"ח ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ

שז (קטו) מ"ע לספור שבע שבתות חמימות מיום הבאת העומר שנאמר וספרתם לכם ממחרת
השבת שבע שבתות חמימות ומצוה למנות הימים עם השבועות שנאמר חספרו חמשים יום
ומחלת היום מוהין לפיכך מונה זלילה מליל ששה עבר בניסן שנה ולא מנה זלילה מונה ביום
ולריך למנות מעומר ואם מנה מיושב יצא ולריך לדרך מנה ולא בדרך יצא וכשים פטורות שהיא
מ"ע שהזמן ברמא (עיין כלל י"ד) ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים :

מנחות פ"א סה"ד ח' המידין פ"א סה"מ מ"ע מד סה"ג ע"ן ר"ב

שח (קטו) מ"ע להביא שתי הלחם בעצרת הוא חג השבועות יום חמישים לספירת עומר שנאמר
והקרבתם מנחה חדשה לה' ממושבוכים הביאו לחם תנופה שמים שני עשורים סולת
תהיינה חמץ חאפנה כבורים לה' ובאין מן החטין ולהקריב עמהן שבעת כבשים ופר אחד ושני אילים
כולן עולות ושעירן אחד טהאם ושני כבשים זבחי שלמים (כל זה חוץ המוסף שבס"י ת"ה) שני
הכבשים מניפן בחייהן ושוסטן וזורק הדם בזמזק שתי מנחות שהן ד' ונוטל משניהם סוה ושוק
ומניפן עם הלחם כחמד ומקטיר אימורי שני הכבשים ושאר בשר נאכל לזכרי בהוגה ליום ולילה
עד חלות ונוטל בהן גדול חלה אחת והשנית מתחלקת לכהנים ושתיים נאכלות ליום ולילה לזכרי בהוגה
ונוהג בבית המקדש (ע"י כלל ט"ו) :

בילה ח' מכות כ"א סה"ד ח' י"ט פ"א סה"מ מ"ע ק"ח ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ
שט שי (ק"ז) מ"ע לשבות ממלאכה בחג השבועות שנא' וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש .
(קפת) ומל"ת שלא לעשות מלאכה בחג השבועות שנא' כל מלאכת עבוד' לא תעשו
כל ענייני שתי מצות אלו כמו בס"י ר"ל ר"ל :

בילה ח' מכות כ"א סה"ד ח' י"ט פ"א סה"מ מ"ע ק"ח ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ

שיא שיש (ק"ט) מ"ע לשבות ממלאכה יום א' בחשרי היא ר"ה שנאמר בחדש השביעי באחד לחדש
מקרא קדש : (ק"ד) ומל"ת שלא לעשות מלאכה בראש השנה שנא' כל מלאכת
עבודה לא תעשו כל ענייני שתי מצות אלו כמו ס"י ר"ל ר"ל :

סה"ד ח' תמידין פרק ט' סה"מ מ"ע ח"ג סה"ג ע"ן ר"ב

שיג (ק"ט) מ"ע להקריב קרבן מוסף בראש השנה שנא' והקרבנס אשה לה' ומפורש בפרשת
פנחס המוסף פר אחד חיל אחד ושבעה כבשים כולן עולות ושעיר אחד סתאם ונאכל
כל זה חוץ המוסף בראש חודש (שבס"י ת"ה) מצוה זו מוטל על הזכור וביותר על זכרי בהוגה (עיין
כלל ט"ו) :

ינח פרק ח' ר"ה ח' סה"ד ח' שניות עשור פ"א סה"מ מ"ע ק"ד ע"ן ל"ב לאוין ע א"ח ס"י ת"מ
עד הדר"ט סה"ק ס"י ר"ח

שיד שמו (ק"ב) מ"ע להתענות בעשירי בחשרי הוא יום כפור שנא' אך בעשור לחדש השביעי
הזה יוה"כ הוא ועניתם את נפשוכים (ק"ה) ומל"ת שלא לאכול ולשמות ביום
כפור שנא' כי כל הנפש לא תעונה כ"ו ונכרתה האוכל כ"ו כבוכחת הגסה שהוא פחות מכבי"ה
מעט מאכלים הראוים לאכילת אדם הרי זה חייב כרע ושוגג טהאם וכל האוכלים מנאפרין לשיעור זה
השוחה

והסוטה משקין רחוקים לשחיית אדם כמלא לונמיו שהוא כרי טיסקס לזרי אחד לפניו ויראה מלא לונמיו ושיעור זה באדם בינוני פחות מרביעית חייב כרת וכל המשקין מלטרפין לטעמו זה ואכילה ושחיה אין מלטרפין לשיעור אחד ופחות מכשיעור אסוי מן המורה ואין בו כרת אבל מנין אותו מנת מרדות ומדעים אסוי ב"כ רחוקה וסיכה ונעילת הסגל ותשמיש המטה ועל אלו אם עבר חייב מנת מרדות וריך להטענות ממרב עד ערב וריך להוסיף מחול על הקדש המרבה בסעודה עיי"כ באלו הטענות השיעור ועשירי ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות :

ויחא פרק ח שנה קד מגילה ז כריתות ב' סה"ד ה' שבתה עשות פ"א סה"מ ל"ח שנה מ"ע קטס סנה לאוין סח עשין לא א"ח סימן תרי"א

שמו שיו (קלו) מל"ת שלא לעשות מלאכה ביום כפור שנה' כל מלאכה לא תעשו : (קכ"א) ומ"ע לשבות ממלאכה ביום כפור שנה' שבת שבחון היא לכם וכל העושה מלאכה ב"כ ביטל מ"ע ועבר על ל"ת וחייב על זדונו כרת ושגגתו טהא וכל שאסוי בשבת אסור ב"כ אלא שבשבת זדונו בטקילה וב"כ זדונו כרת ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות :

שיה (קכ"ב) מ"ע להקריב קרבן מוסף ב"כ שני והקרבנות אשה לה' ומפורש בפרשת פנחס המוסף הוא פר ואיל (הוא האיל האמור בפרשת אחרי מות וקרא איל העם שבה משל לבור) וי' כבשים וכו'ן עולות ושעיר טהא אחד והוא נאכל לערב (אבל שעיר טהא שכן זוגו עשיר המשחלה וכנסם לפני ולפנים הוא כשרף והוא מעבודת היום (בבסי' קפ"ו) ונוהג בבית המקדש והוא מלאה המוטלת על הכפור וביותר על זכרי כהונה :

סה"ד ה' י"ט פ"א סה"מ מ"ע קט"ו ל"ח שנה ס"ג עשין לו לאוין עד ח"ה ס"ו ח"ה

שימ שבו (קכ"ג) מ"ע לשבות ממלאכה ביום א' של סוכות שנה' ביום הראשון מקרא קדש (קלו) ומל"ת שלא לעשות מלאכה ביום א' של סוכות שנה' כל מלאכה עבודה לא תעשו כל ענייני שתי מלות אלו כמו ס"ו רחא רז"ט :

שכא (קכ"ד) מ"ע להקריב קרבן מוסף בשבעת ימי חג הסוכות שנה' שבעת ימים תקריבו אשה לה' ומפורש בפי' פנחס ביום הראשון של חג י"כ פרים ושני אילים י"ד כבשים כולן עולות ושעיר אחד טהא ונאכל וכן בכל יום משבעת ימי החג מקריבין שני אילים וי"ד כבשים ושעיר אחד טהא אבל הפרים מתעטטים אחד אחד בכל יום ונוהג בבית המקדש והוא מלאה המוטלת על הכפור ויותר בזכרי כהונה (עי' כלל ט"ו) :

כ"ה ח' מנות כל סה"ד ה' י"ט פ"א סה"מ מ"ע קט"ו ל"ח שנה ס"ג עשין לו לאוין עד ח"ה ס"ו ח"ה

שכב שכנ (קכ"ה) מ"ע לשבות ממלאכה בשמיני עשרת שני' ביום השמיני כו' מקרא קדש כו' : (קכ"ה) ומל"ת שלא לעשות מלאכה בשמיני עשרת שנה' כל מלאכה עבודה לא תעשו כל ענייני שני מלות אלו כמו בסומן רז"ח רל"ט :

שכד (קכ"ו) מ"ע להקריב קרבן מוסף בשמיני עשרת שנה' והקרבנות אשה לה' ומפורש בפרשת פנחס המוסף פר אחד איל אחד ושבעה כבשים כולם עולות ושעיר אחד טהא ונאכל . ונוהג בבית המקדש והוא מלאה המוטלת על הכפור ויותר בזכרי כהונה וכן כל קרבנות לבור הן מן המלות המוטלות על הכפור :

סה"ד ה' חמירין פ"ו סה"מ מ"ע קט"ו ל"ח שנה ס"ג עשין לו לאוין עד ח"ה ס"ו ח"ה

שכה (קכ"ז) מ"ע ליטול חמס הסוכות ארבע מיניו שכלול שני' ולקחם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת המרים וענף עץ עבות וערבי נחל לולב אחד אחד אחר ג' כרי הדם ב' כרי ערבה שיעור אורך הלולב אין פחות מדי' טפחים והדם וערבה אין פחות מג' טפחים ושיעור אחרון רבי יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה כל ז' ימי החג וזכר למקדש בזמן שבת המקדש היה קיים היה לולב ניטל ביום הראשון שאל להיות בשבת בכל המקומות שידעו בודאי שיום זה החג בארץ יש אל משחרב ביהמ"ק אסרו חז"ל ליטול את הלולב בשבת ואפי' בני ארץ ישראל שקדשו את החדש ועיקר האסוי' בנטילת לולב בשבת גזירה שמה יעבידו ד' אמות ברשות הרבים ד' מינין הי"ל מעכבין זה את זה ושאלו וגזול ויבש ושל אשה פסול בהן (וכל א' מדי' מניסן הי"ל יש לכל א' דינים מיוחדים ולא רצ"ה להאריך) ומשים ועבדי' פטורים שהוא מ"ע שהזמן גרמא (מ' כלל י"ד) וקטן היודע ללענע חייב מדברי סופרים כדי לחנכו בעלות :

סוכה פרק ב סה"ד ה' סוכות פ"ו סה"מ מ"ע קטס סנה עשין ח' ח"ה ס"ה חרכס סנה ס"ו ל"ג **שכו** (קכ"ח) מ"ע ליטול בסוכה בשבעת ימי החג שני' בסוכות שכו שבעת ימי' כל ז' ימי החג הוא אוכל וסוטה ודר בסוכה בין ביום בין בלילה וכל ז' ימים עושה ביתו עראי וסוכתו קבע וישן בסוכה כל ז' ואסוי' לאכול סעודה חוץ לסוכה . בלילה ראשונה חובה לאכול בסוכה לפחות ביום פת מבאן ואילך רצה לאכול סעודה סועד בסוכה רצה אינו אוכל אלא פירות חוץ לסוכה אוכל הסוכה נריכה שמהא לה שלש דפנות ותהא גבוה לא פחות מעשרה טפחים ולא יותר מעשרים אמה ומשך הסוכה לא פחות מעשרה טפחים על שבעה טפחים ותהא מעוככת שמהא ללחה מרובה מחמתה בדבר שגודלו מן הארץ ותלוש מן הקרקע ואינו מקבל טומאה ולא יסכך בירקות שאם יבולו לא יסאך בהם ממש ואם שינה שום דבר מכל ח"ל הסוכה פסולה ולא יסכך בדבר הנזבל ומוטר או בדבר שויחו רע וכדיעבד כשר שקולה מלות סוכה כנגד כל המלות ונוהג בכ"מ ובכ"ז בזכרים אבל נשים פטורות (עיין כלל י"ד) וקטן שהגיע לחינוך חייב מדי' :

בהר יום א תורה

המשך מ"ס ד"א יסוה נפ"י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה ס"ס יסירה ו דמ"ו יוד אל שם ב"ן שבעים ביקור מולס :

א וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר : א ומדיר יי עם משה במדבר דסיני למימד : ב דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם פי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה : ג מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי תיעלון לארעא דאנא יהיב לבון ותשמיט ארעא שמטתא קדם יי : ד שש שנים תזרע שדף ושש שנים תזמר ברמד ואספת את תבואתה : ה שית שנין תזרע חקלך ושית שנין תכסה ברמד ותכנוש ית עללתה : ו ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדף לא תזרע וברמד לא תזמר : ז ובשפא שביעתא גיה שמטתא יהי לארעא דתשמיט קדם יי חקלך לא תזרע וברמד לא תכסה : ח את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי גזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ : י ית פתא דחצרך לא תחצר וית ענבי שבקך לא תקטוף שנת שמטתא יהי לארעא : י ויהיה שבת הארץ לכם לאכלה דף ודעבדף ולאמתף ולשבירך ולתושבך הגרים עמך : י ותהי שמיטת ארעא לבון למיכל דף ודעבדף ולאמתף ודאגירך ולתותבך דדירין עמך :

(חק לישראל ח"ג) נג ויאמר

להמשיך מנ"ה ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהוה נשמי דלגה אדני נשמה דהוד ירמיה סיה ימיה דהוד סיה ימיה דהוד אל סס ב"ן שבעסיה :

א ויאמר ירמיהו היה דברי יהוה אלי לאמר : א ואמר ירמיהו היה פתנם נבואה מן קדם יי עמי למימר : ב הנה הנמאל בין שלם דודך בא אליך לאמר קנה לך את שדי אשר בענתות פי לך משפט הגאלה לקנות : ב הא הנמאל בר שלום אחבד אתי לותך למימר זבון לך ית חקלי דבענתות ארי לך חויה אחסנתא למזבן : ג ויבא אלי הנמאל בין דדי בדבר יהוה אל חצר המטרה ויאמר אלי קנה נא את שדי אשר בענתות אשר ! בארץ בנימין פי לך משפט הירשה ודך הגאלה קנה לך ואדע פי דברי יהוה הוא : ג ואתא לותי הנמאל בר אחבי פפתגמא דיי לדרת בית אסיריא ויאמר לי זבון פען ית חקלי דבענתות דבארע שבטא בנימין ארי לך חויה ירותא ולך אחסנתא זבון לך וידעית ארי פתגמא דיי הוא : ד ואקנה את השדה מאת הנמאל בין דדי אשר בענתות ואשקלה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף : ד וזכנית ית חקלא מן הנמאל בר אחבי דבענתות ותקלית ליה ית כסףא שבעא מן ועשר סלעין דכסף : ה ואכתב בספר ואחתם ואעד עדים ואשקל הכסף במאזנים : ה וכתבית בשמרא וחתמית ואסהדית סהדין ותקלית כסףא במאזניא : ו ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי : ו ונסיבת ית שמרא דזבינא ית דכתוב וחתים כהלכתא וכד הוא וית שמרא פתיחא :

רשי"י

בא חליק על פי הדבור : ספר המקום : ספר המכירה : ואת החתום : עם חתימתו : ואת הגלוי : שחזוק כבד : על פי עדין וכתבו וחתמו דיינין אשתי דיינין קיום : השפוח לעשות הדבר גלוי : אהו קרוב חלי המשפט הוא שחנאל שדי שלח חבא כד אחרים ולקנות חתם ויהיה כי בן סיה המשפט כח"ש כבוע ויאמר לגואל חלקה סהדה וכו' חס הגלוי (רוח ד') : (א) כדבר ס' כאשר חמר לי ס' : משפט הירוש' ר"ל הואיל ואקוני קרוב תמו וחתם ראוי לרשע חותם לכן גאל חותם לכל תבא לוד אחרים קני חותם : ודע' ר"ל הכלתי בדעתי אשר דבר ס' הוא לקנותה באמת ולכן הודיע לי הדבר (ד) ואשקלה : מרתי לו בנשקל את הכסף מחיר הסדה וכו' במספר שבעה שקלים ר"ל שבעה מים כן ארז"ל : ועברה הכסף : עברה סלעים כן חיי : (ה) ואכתוב בספר לויית לכחז בספר דברי כתיית הסדה קראו ספר ע"ש סופו וכן ופתני קח (שעיה ת"י) ואחתום לויית לכעל הסדה לחתום שמו על ספר התקנה : ואעד עדים : זמנתי עדים שראו בדבר ולענינם שקלתי הכסף בחלוני משקל . (ו) ספר התקנה : ספר הקנין : את החתום עם החתום ר"ל כשהוא חתום מיר בעל הסדה : החלוני והקנין : ר"ל הנעשה כפי החלוני והקנין סהוי כהניס בימים האלה : ואת הגלוי : הוא שער שכתוב בו שהמכירה נעשה בגלוי ובפרסום ולא סיה מי מערער על המכירה הריא וכאשר נוכחין לכחז גס עתה :

מצודות דוד

להמשיך מנ"ה ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאות רוח יהוה נשמי דלגה אדני נשמה דהוד ירמיה סיה ימיה דהוד סיה ימיה דהוד אל סס ב"ן שבעסיה :

א חכם בעיניו איש עשיר ודך מבין יחקרנו : א גברא עתירא חכים הוא בעיניו ומספנא סוכלתנא בסר ליה : ב בערץ צדיקים רבה תפארת ובקום רשעים יחפש אדם : ב פד יחדון צדיקיא סגיעא שבהורא ובקומא דרשעיי מכצי בר נשא : ג מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועזב ירחם : ג דמכסה חוביו לא נצלה ודמודי חטוי ושבק נרחם עלוי אלהא : ד אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה : ד טובוהי דבר נשא דמדליח לביה תדירא ומן דמקשי לביה נפל בבישתא : ה אריהם ורב שוקק מושך רשע על עס- דד : ה אריא נדם ודובא מצריח על רשעיא דמשתליט על עמא מספנא : ו נגיד חסר תבונות ורב מעשקות שנאי יתיר בצע יאריך ימים : ו שליטא חסיר הוינא סגיען עושקוי ואנא דשני מולמיא נגדון יומי :

מצודת דוד

רשי"י

(ה) חכם : בעשיר מחזיק עלמו לחכם הכל לא כן הוא כי אף על אס הוא חבין יחוקר דבריו הכחמה יותר וממו כי לון העוטר סנה אל הכחמה : (ג) בעלון : בעת ישתחו ס לדיקיעל כי גדלה הללחהס וכל דבר נעשעל סיהסלז רבה תפארת המקום כי לא ימוע זה קול נוגס ומעשקות אכל בעת יקומון רשעים למשול זה אל יחופס האדם כי רשעים הכס יחפסום לשוק חוס : מכסה : המכסה פשעיו לומר לא פשעיו מלומס רע : ומודה ועזב : המודה שפסע ועזב חוטו ולא כסמר התפחד וכסמר ממנו : ומקסה : המחזק לבבו ולא ית מדבר התפחד ולא כסמר ממנו הכס הוא יפול כהרס הכוח : (ה) ארי : כמו שלגת כלרי והדוב תפחיד את הכריות כן תפחיד ממסלת הרעע אל עס דל כי דרכו לסוק תשומי הכח : (ו) נגיד : כאשר יהיה כמושל חסר תבונת רבם מעשקות עס כי סוגל סבלע מלריך ימיס כי הכסיל לא יבין את זמח :

ברשורה

משנה כלאים פרק ח

עיקר תוי"ט

(א) כלומר עם הסרצן יורעס במפולת יד כדלק' פ"ה כלאי הכרם אסורין לזרוע : אבל ספיין : (ב) ל"ל דסכרל הוא כיווילדשפיה קיימא חיינו כד' שלל יסהס ממנו : לגרד כבי אמצעי דחסר דמלכות דיצירה ארף ולקיים : כלוי לגדלן ולקיימן למד אלק למד כלאי הכרם אסורין מלזרוע ומלקיים : ואסורין בהנאה : כלאי ירעים אסורין מלזרוע ומלקיים : ומותרין באכילה : וכל שכן בהנאה : כלאי בנדים מותרין בכד דבר : ואינן אסורין אלא מללבוש : כלאי אסורין בהמה מלעקרס אסור חלל עאינו לוקס חלל א"כ עושה מעשה : ואסורין בהנאה : דכתיב פן תקדס שוקר חס פלמד סהן טעוים שריפס ואסורים כהנאה (ג) : אלא ללבוש : וה"ס

להעלות עליו דכתיב לא יעלה עלך: אלא
 מהרביע: להכניס כמכחול בסופרת אבל
 מותר להכניס לריר ולהצמיד זה אל זה שני מיני
 זכר ממין זה ונקבה ממין אחר: כלאי בהמה
 אסורים זה עם זה
 כגון הנולדים מן הסוס
 שאביהם חמור עסה הנולד
 מן החמור שאביהם
 סוס וממני אחיה במ"ד
 אין חוששין לזרע האב
 דלמ"ד חוששין כל מיני
 פירות אחר הן (ג)
 ומותרין זה בזה ויבדלו
 לזה להכניס שאסור
 לרכוב על פרה מקל
 ומומר ומה אם נגדים
 שאתה מותר ללבוש זה
 על גבי זה אתה אסור
 בחטובתו כהמה שאתה
 אסור להכניס זו עם
 זו לא כ"ש שאתה אסור
 בחטובתך ומקשיב
 והכניס וירכוב אים על
 פדו ויטונו אלל בני
 דוד כשהרגו אמנו
 ומטינו אין למדין מן
 המלכות (ד) ותו מקשיב
 והכתי' והרכבת' את שלמי
 בני על הפרדה אחר לי
 ומטינוהו צריה מטי"ב
 הו"ל ומינה חזינ' להו
 לרכובקשיב קמאי דקמן
 שרוכבין לפנייה על פירות ואין מוחה בדבר
 (ה) אלא שמוהרים שלא להכניס יחד ב' פירות
 דשנא אימון נולדה מחמור ואביה קוס והאחרת מסוס ואביה חמור: (ב) בהמה עם בהמה
 וחיה עם חיה כו' אפי"ג דלא חתרום בשור וחמור אמר רחמנא ליפנין שור שור משבת דה"ס
 לכל בהמה חיה ועוף (א) ולמשוך ולהנהיג למשוך ולהנהיג את שור שורכו
 להנהיג גמל וארסיה כמשיכה וחמור וארסיה כהנהגה (ז) ומינה בין בגמל בין בחמור חייב
 בין מושך בין מנהיג: (ג) והיושב בקרון חייב הואיל וארסיה מתמתה חייב כאלו
 מנהיג: רבי מאיר פוטר היושב בקרון דלאו מירי קעביד ואין הלכה כר"מ: והשלישית
 שהיא קשורה לרצועות: אם צ"י סומס קשורין בקרון וקשור סם חמור אפי"ג דכלל חמור
 קאזיל אסור ולא חזינן לחמור כמאן דליתיה: (ד) אין קישורין סוס בצדי הסרון כשהקב
 מושכות בקרון אין קשורין סוס בלבו או אחריו של קרון כרי שילמוד למשוך לפי שפעמים הסוס
 שאחר הקרון דוקף את הקרון ומנהיגו בגופו: לובדקים חמור של לוד והוא גדול וערין משאר
 חמורים ודומה לגמל: אפי"ג שאביהן חמור מותרים זה עם זה שאבי של זה חמור ואביו
 של זה חמור וקמ"ל דלא חזינן אחי לר סוס ומשחמם בלד קמור ולד חמור משחמם בלד סוס
 דכיון דאמוסיהן שוות אין חוששין לזרע האב (ה) אבל הנולדים מן החמור עם הנולדים מן
 הסוס אסורים זה עם זה כיון שאמו של זה ממין החמורים ואמו של זה ממין הסוסים דכתיב

זרע האסולין וסרי השני מיניו הלכה כר"י (ה)
 פרושיות מין פירות שאין אדם יכול לעמוד עליהן
 ולברר ע"י סימנים איה מהם אמו חמור ואיזה
 מהם אמו סוס הלך אסורין זה עם זה: והרמז
 מותר שכולם מין אחד
 ולאם סוס ובלשון ערבי
 קורין סלפסויא נקבה רמ"ק
 ודומה לו בני הרמנים
 אדני השרה חיה
 הגדלה בשרות וכמין סבל
 גדול יולא מן הארץ שגדלה
 בו אותה חיה ושמה
 ידוע והוא ידועיו הכתוב
 בחומה ומסובר בטבור
 מאותו סבל היוולא מן
 הארץ ואירטו לזרע אדם
 כפרלוקידיס ורגלים ואין
 כל בריות רשאי לקרב
 אליו (ט) כי הוא סובר
 וטורף כל הקרב אליו
 וכשרוליללוד אותו מורים
 בחיים כחבל עד
 שנפסק וזועק בקול מר ומת מיר וחליו רמז איוב
 כי עם אבני השרה בריק: משמא באהל
 באדם דכתיב וכל אשר יגע על פני השרה
 באדם שגדל בשרה: הקופד שרץ שגופו מלא
 קוצים וכשארס נוגע בו כופל עצמו ומכניס ידיו
 ורגליו בכטו ונעשה ככדור וקורין לו בלע"ז
 ארל"ו: חולדת הסנאים חולדה הגדלה בסנה:
 כזית במשא דמשפיק להו אם מין חיה
 שמתה (י) או מין שרץ הוא ומטמא בכעדה אבל אינו מטמא כמטא כלכלת בהמה
 ואין הלכה כר"י יוסי לא באדני השרה ולא בחולדת הסנאים: (ז) שור הבר שור הגדל כמדבר:
 מין בהמה והלבו אסור (יא) ואינו טעון כסוי דכתיב רבין עיקרו מן הישוב חיה אלא שבת
 למדבר ונעשה שור בר: מין חיה וטעון כסוי וחלבו מותר קסבר עיקרו מן המדבר חיה וסימני
 שמו חכמים להכיר בין בהמה לחיה בשאר חיות לאמרו סוך משור הבר ואין הלכה כר"י יוסי:
 כלב מין חיה נפקא מינה לכותב כל חיה שברשותו לאחר או למקדים כל חיה שברשותו
 (יב): רבי מאיר אומר מין בהמה ואין הלכה כר"מ: ערוך חמור הבר: אדם מותר עם
 כולן דכתיב לא חתרום בשור ובחמור אבל אתה חתרום בשור ובחמור:

בה"ב מפרש דלמ"ד חוששין לכל מיני פירות
 מותרין ו"ל דרמ"י חוששין סוכר כיון שיש
 צ' לדיון כ"ח חסובין כמין א' אבל ר"י מסובר
 דפרדות שאמוסיהן בלתי שוין אסורים ה"ל דכמו
 שחושש לזרע האם כמו
 כן חושש לזרע האב וכי
 כמי יש שלי דרדים בשוה
 ככל אהר כו' ה"ל
 דיתוס לכל לר ו"ל
 שיחמם בלד אהר שאינו
 מינו קמ"ל דסברת ר"י
 דאין חוששין כלל לזרע
 האב וכמאן דליתא אלל
 בגמ' חולין דע"מ מטיק
 דר"י מספקי ליה וממ"ז
 מותרין וקמ"ל כו'
 ופירש"י דאין כאן דרדים
 דמכלכל זרעיה ומין
 בפ"ע הוא: וע"ש בחו"ל
 חו"ט (ט) כמלא
 הסבל (י) דחיה בכלל
 בהמה נדאי כ"י בהמה
 המקשה: (יא) כ"כ הר"מ וטעמם דאלו לענין
 כלאים לא נימ' דכל צ' מינים אפי' שניהם מין
 בהמה או סוס אסורים כדתן בה"ב לענין לחרום
 וכ"ש לענין הרבנה והש"ך כסוי רל"ז השיג על
 הר"ב בזה דנימ' דלרבנן מותר שור הבר עם
 השור כדפסק שם בש"ע ח"ח: (יב) ה"ה
 באדני שדה נמי האי נימ':

זה: (ה) הפרושיות אסורות והרמז
מותר ואדני השרה חיה רבי
יוסי אומר מטמאות באהל כאדם
הקופד וחולדת הסנאים חיה
חולדת הסנאים רבי יוסי אומר
בש"א מטמא כזית במשא וכעדה
במגע: (ו) שור הבר מין בהמה
ורבי יוסי אומר מין חיה: כלב מין
חיה ר"מ אומר מין בהמה חזיר
מין בהמה ערוך מן חיה הפיל
והקוף מין חיה ואדם מותר
עם כולם למשוך ולהרוש ולהנהיג:

גמרא ברכות דף רב ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון דחסד דמלכות דבריאה ארצה למר
א"ר אלעזר גדולה תפלה יותר מן הקרבנות שנאמר למה לי רוב
 זבחיכם וכתוב ובפרשכם כפיכם א"ר יוחנן כל בהן שהרג את
 הנפש לא ישא את כפיו שנאמר ידיכם דמים מלאו ואמר ר"א מיום
 שחרב

בפרשכם כפיכם א"י לאו דגדולה תפלה כיון דאמר
 למה לי רוב זבחיכם למה לי תו ובפרשכם
 הא אפי' זבחיכם לא יוחא ליה: אל תחרש מלא כתוב
 את דמעתי תראה ש"מ נראה הו"ל לפניו וא"ל להפיל אלא
 שתתקבל

שחרב בהמ"ק ננעלו שערי תפלה שנאמר גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי ואע"פ שישערי תפלה ננעלו שערי דמעה לא ננעלו שנאמר שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש רבא לא גזר תעניתא ביומא דעיבא משום דכתיב סכות בענן לך מעבור תפלה ואמר ר' אלעזר מיום שחרב בית המקדש הפסיקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים שנא' ואתה קח לך מחכת ברזל ונתת אותה קיר ברזל בינך ובין העיר אמר ר' חנין א"ר חנינא כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם מנא לן ממשא רבינו שני' ואתפלל אל ה' וכתיב בתריה וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא איני והא אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב שנא' תוחלת ממושכה מחלת לב מאי תקנתיה יעסוק בתורה שנאמר ועץ חיים תאוה באה ואין עץ חיים אלא תורה שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה לא קשיא הא דמאריך ולא מעיין בה הא דמאריך ומעיין בה אמר רבי תמא בר ר' חנינא ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל שנאמר קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה' :

התקבל לפניו : ונתת אותה קיר ברזל * סי' לחילת ברזל * והיא כאב לב שהיא מלפניו ואין תאוה בהא : תוחלת * המפסקת ביום לניכס : ומעיין בה * תפלה שהעשה בקשמו * לשון תלוי ותחיה : ועץ חיים תאוה בהא * [סופו של מקרא * ע"י הארכתו סוף שלים נעשית ומלאה תוחלת ממושכה הוא : קום : והתחזק ולא תחשוך ידך אלא תחזור וקום :

זוהר בהר דה קו ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

יודבר ה' אל משה בהר סיני לאמר רב אל בני ישראל ואמרת עליהם כי תבואו אל הארץ וגומר : רבי אלעזר פתח זאת תורת העולם היא העולם וגומר * האי קרא בכ"י אוקימנא דהיא סלקא ומתחבר' במלכ' קדיש' בוזוגא שלים * היא העולם על מוקדם על המזבח כל הלילה וגו' * ת"ח כיון דעאל ליליא ותרעין סתימין דינין תחאין מתערין בעלמ' ואזלין ושאיין חמרי ואתני וכלבי * חמרי הא אוקימנא וכלבא ואתני לא שחטין ולא אזלין אלא בסו עבדי חרשים לבני נשא כגון בלעס ואוקמנא כדיון כל בני עלמא ניימין ומזבח תתאס דלבר אהוקד בבלגות ליליא אתער רוח לפון : ומתסוא מזבח תתאס נפיס שלסוב' דאשא ותרעין אתפתחו ודינין תחאין אתכנשו בנזקביהו והסוא שלסוב' אזיל ושחט ותרעין דג"ע אתפתחו עד דנמטי הסוא שלסוב' אתפלג לכמה סטרין דעלמ' ועאל תחות גרפוי דתרנגולי וקארי * כדיון קב"ה אשתכח בין דיקוי' וכ"י משבחת לים לקב"ה עד דחתי לפרא כיון דחתי לפרא אשתכחו משתעין ברז' חרא * ואית לס נייחא בבעלס הס"ד על מוקדם על המזבח כל הלילה עד הבקר וגו' דהא בלפרא דינין ושלסובין אשתכחו וכדיון אתער אברהם בעלמא ונייחא הוא דכל' ת"ח כיון דעאלו ישראל לארע' לא אשתכחו דינין תחאין וכ"י הוה בה בנייחא על כפוי סכרובים כננה דאתער דכתיב דרק ילין בה : כדיון הוה לס נייחא בכלל דהא ישראל לא ניימין עד דתקרבי קרבנא דבין הערבים ואשתליקו דינין והעולם סיה אהוקד על מדבחי וכדיון הוה לס נייח' מכלא ולא אשתכח אלא אתתא בבעלס הס"ד כי תבואו וגו' ושבתס הארץ נייחא ודאי :

בהר יום א יוסף לחה

מ"ס מסירות סתיל כח

הלכה פסוקה

כ"רס הלי תפלה פרק ד

(א) כ"סיו העירוי כ"צד א"ה ש"כסה עירתי כדרך ש"מכין לקרית שמע לא יתפלל עד שיכסה את לבו ואם לא כסה לבו שנאמר ואין לו בטה יכסה הואיל וכסה עירתי והתפלל יצא ולבתהלה לא יעשה כן : (ב) מדרת מקום התפלה כ"צד לא יתפלל במקום השנוט ולא במרחץ ולא בבית הכסא ולא באשפה ולא במקום שאינו בחוקת מדרה עד שיברקני כללו של דבר כל מקום שאין קורין בו קרית שמע אין מתפללין בו * וכסה שפרחוקין סצואה וסמו רגלים וריוח רע וכן ה"ט וסר"אית הערה לק"ש כך פרחוקין לתפלה : (ג) המתפלל ומצא צ"א במקומו הואיל והוא סמני שלא בדק עד שלא התפלל חזור ומתפלל במקום סהור * ה"ח עומד בתפלה ומצא צ"א כנגדו אם יבול להלך לסניו כדי שיוצקנה לאחוריו ארבע אמות יהלך ואסלאו יתקנה לצדדיו. ואם אינו יכול ויסקי' גדולי החכמים לא היו מתפללין בבית שיש בו שבר ולא בבית שיש בו פוריים בעת עשישו סמני שריחו רע אע"פ שהמקום סהור :

אמת ויליב הוא כי אין לעבור על מצות בוראמו אפי' על אחת מן הקטנות כמלא בית זכס ונספף ולא יאמר אדם לעבור על מצוה וכספי וכו' אשר אמתו לי כזס אקיים אח המצוה טובות כזס זכס מחשבת. ככל * כי אורחיס אעשה כזס וכזס המצוות חמורות אפרנס עניים ח"כים שמתא לחר העבירה ימות ולא זכס לקבל המחנה * גם אם לא ימות יאבד תמון כרנע קטונותאל מה כעונו כזס ור"ה כזס ים לך לאכזב את בוראך התפילא חסדו עתך הוא בראך משפס סרוחס ונתן כך שמתה מויליא מתקנא חזרי זזת כזן לך פס לדבר ולכ להכין אוניסלשמוע דברי פיו העסורות והמוקקות ככספי ותלפוט כזכס הוא המויליך על פני הארץ כזס כזסותן מקיס לכל הוא ממוית ומחוס כל אשר כידו נפס כל חי ורוח הוא התערף לחס חוקיך מה אומר כי אין הפס יכולה לדבר וסלאו יכולה לשמוע כי לו דומיס התלס אין קך לאורך ימיו לא ימותו סמותיו הוא מלמלכי המלכים הקב"ה ויתכרך שמו ויתכרך זכרו הוא שכרס שמיס וארץ וקיס וכל אשר כזס הוא חזן את הכל כי עיניו סקומות על כל דרכי בני אדם לתת לתיס דרכיו וכפרי מעלליו כן עוב כן רע וכהס הוא כזסות לפניו שני דרכיס דרך החיסי ודרך המוח ואומר לך וכך רח כחיסי * וככל זזת אנו המל"היס רחמ ומולעס לא כשכנו ולא שמתו על לככנו כי אס למלאות תאוותינו לרזון וכי נלכ לאנוש ימיו סיוס כלן ומתוך כקבר הלא כפתע פתחוס ימות כי אין אדם שליב ברוח לללוא אח ברוח * לכן אין טוב לו לאדם כי אס להרחיק עצמו מכל תאווס ולתת לבו לאכזב וליראס את כלור ככל לככו וככל תאווס ולתאווס כתיי הכל כי לא כוכל ככספיל עולמו ולסניע את ירנו המזינהו מארץ החיסי כי אס כככע לככנו לשוב אל בוראנו משוכס שליטי' לעבודו ולעשות רצונו כלככ סלסלמרו חכמיס פת כחלת התלל ומיס כמסורה שכתת וסמער לך מלכסחכל כניסיס המויליאות את האדם מן העולם ואכזב את הבריות וכו' דן כל האדם לכך זכות וזכו סלמרוס מורה כלכך תשפוט עמיתך והתיס שפל כפני כל וסוקס כמורה התמימס והקיס והיטורס ואל תחזיק עוכס לעלמך כי לכך מורת :

מצות השם

שביעות מע דף ג הסיו"ד ס שפעה פ"ד הס"מ ל"ח רכ רכ רכ רכ סמנ לאוין רסו רסו רסו רסו רסו **שכו יככה שככ שר** (קלט) מל"ח שלא לעבוד ארמה בשנת השמיטה שנא' ובשנה השביעית כזו שדך לא תורע (ר) ומל"ח שלא לעבוד עבודה אינן בשמיטה שנא' וכרמך לא תזמור : (רח) ומל"ח שלא לקטור ספיס בשמיטה * שנא' את ספיס קטירך לא תקטור * (רכ) ומל"ח שלא ללקט פירות אילנות בשמיטה שנא' ואת ענבי מירך לא תבזור ואס עבר על אי' מכל ה"ל ביטל מ"ע (כס"י קיב) ועבר על ל"ח ולוקה * ועתה יתפרשו כל הד' לאוין זמירה ככלל זריעה וכלירה ככלל קצירה ולמה פרטן הכתוב לומר לך שאו לוקה אלא על זריעה או זמירה ועל קצירה או כלירה אבל על שאר עבודות כגון ספר חרש מעסקל מוצל ובאינן כעט או הברייך או הרכיב וכיוצ' כהן מכין אותו מכות מדרות ועל קציר' ספיס סהוא מנה שחז"י הארץ מן הורע או מן העקריס שסאלרו מקודס שביעית או שעלו מעליהן על זה אמר הכתוב ספיס קטירך לא תקטור ואס קר' כדרך הקטורין שקצר כל השרה והעמיד כרי ורש בבקריס וכיוצא בו לוקה אלא לך לך לקטור מעט מעט וסוכס ואוכל מן הסורה ומד"ס כל סספימין חסורין : באכילה מפני עוברי עבירה ס יורע כסתר ויאמרו ספיסין הן ופירו' סוילי האילן לא יאספס כדרך שאוסף אותן ככל שנה ואס כזר לעבודת האילן או כסצר כדרך הסורין לוקה ואין מותר אלא ע"י סנוי דוקי' ורין ערב שביעית ומקוס וזמן שנהב עיין כלל ג' ומוהב בז"ו :

בהר יום ב תורה

להמשיך מל"ח דז"א יהוה נפש * יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא כשמה **יהוה** סיה יסירה ד דמלוי יוד אל סס כ"ן כשעשיה כניקוד חולס :
 א ודבריהמתך ודחיה אשר בארצה תהיה כרתבנותה לאכל *
 א ודבעירך ולחיתא דבארעה תהי בר עלדתה
 למיכר : ב וספרת לה שבע שבתת שנים שבע שנים פעמים
 יהו

והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה : ב ותמני
 לך שבע שמימן דשנין שבע שנין שבע זמנין ויהוין לך יומי
 שבע שמימן דשנין ארבעין ותשע שנין : והעברת שופר תרועה
 בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל
 ארצכם : ותעבר שופר יבכא בירחא שביעאה בעשרא לירחא
 ביומא דכפוריא תעברון שופרא בכל ארעכון : ד וקדשתם את
 שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישיביה ויבל הוא
 תהיה לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל משפחתו תשבו :
 ד ותקדשוין את שנת חמשין שנין ותקרון חירותא בארעא לכל
 יתבהא ויבלא היא תהי לכון ותתובון גבר לאחסנתיה וגבר
 דזרעיתיה תתובון :

נביאים ירמיה ב

להמשיך מ"ה ד"ה צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלנא אדני נשמה
 דסוד יהוה סיה יסידה דלנא יהוה סיה יסידה דסוד אל סס ב"ן שבעסיה :

א ואתן את הספר המקנה אל ברוך בן נריה בן מחסיה לעיני
 הנמאל הדי ולעיני העדים הפתכים בספר המקנה לעיני
 כל היהודים הישבים בחצר המטרה : א ויהיבית ית שטרך דזביני
 לברוך בר נריה בר מחסיה לעיני הנמאל אחבי ולעיני סהדיא
 דבתיבין בשטרך דזביני לעיני כל יהודאי דיתבין בדרת בית
 אסיריא : ב ואצוה את ברוך לעיניהם לאמר : ב ופקדית ית ברוך
 לעיניהון למימר : ב כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לקוח את
 הספרים האלה את ספר המקנה הזה ואת החתום ואת ספר הגלוי
 הזה ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים : ב בדנן אמר יי
 צבאות אלהא דישראל סב ית שטרך הארין ית שטרך דזביני
 דרין וית דכתיב והתים וית שטרך פתיחא דרין ותתנגון במן
 דחסף בדיד דיתקימון יומין סגיאין : ד כי כה אמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל עוד יקנו בתים ושדות וכרמים בארץ הזאת : ד ארי

רש"י

לעיני חננאל דודי : שנים סין סברי לעיל קראו בן דודו :
 כי כה אמר ה' : סופן לקנות בתים :
 (ה) את ספר התקנה : וסיה ספר : בגלוי ולקד זכר העיקר
 לכד : חננאל דודי : יתכן שלא זה בעל השנה כי הוא היום
 בן דודו : הכותבים : הם כתבו דבר הכתובה בספר גזכר
 (ג) ואלת החתום : ועס הכתיבה שבו : ונתחם : את
 כי כלי חרס משמר דבר הנתון בו מן הרקנון : (ד) כי כה : כאומר
 אל התשיב עקבית השדה ונתנית הספרים בכלי חרס התם שכל הואיל והכשנים יורשו את הארץ כי כה אמר ה' ר"ל
 דעתי

בדנן אמר יי צבאות אלהא דישראל עוד יודבנגון בתין ותקלין
 וברמין בארעא דרא :

מצודות דוד

דעתי נוטה בזה שאמר לי כי כה אמר יהוה למען אקנה
 שכני ישראל יקנו בתים וכו' ולא תהיה הארץ חלוקה ביד
 השדה בלחמה כהוונה היא להיות לזאת ולרמוז שעוד יבא זמן
 כשכדים כי יחזרו וישכנו בהם :

כתובים משרי כה

להמשיך מיוסוד ומלכות ד"ה שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדונהי נשמה
 דיסוד א אד אדני אדני נפש אדני רוח אלף דלת גון יוד נשמה דמלכות יו הו הו הו
 סיה יסידה דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעסיה :

א אדם עשק בדם נפש עד בור ינום אל יתמכו בו : א בר נשא
 דחשש בדמא דנפשא עד גובא גערוק לא נצורוגיה :
 ב הולך תמים וישע ונעקש דרכים יפול באחת : ב דמהלך
 בתמימותא נתפרק ודמעקמן ארחתיה נפול בהדא : ג עבד
 אדמתו ישבע לחם ומדרף ריקים ישבע ריש : ג דפלח בארעיה
 נסבע לחמא ודרף סריקותא נסבע מסכנותא : ד איש אמונות
 רב ברכות ואין להעשיר לא ינקה : ד גברא מהימנא סניען
 ברכתיה ודרהט בעודה דנעתר לא מזדפי :

מצודות דוד

רש"י

(ה) אדם עשוק : מי טפסו עשוקה בעון ספיכה דמים
 הנה עד כי ימות ויקבר יום נפחד רודפים ולא ימלא מי
 יתמוך בידו כי מאוד כרשיע לעשות : (ג) ישע : מן
 הלוות כרובה אשר סבבו : בלחת : כזול לרם חמת נפל
 כה בלי תקומה : (ג) עובד דמתו : בחריטה וכו' ועס :
 מדרף : הסולך אחר דברים וקיס שלין כסס תועלת יתרכה
 בו העוני עד כי ישבע חמנו לגודל כרצו וסיה ענין מליצה
 (ד) איש אמונות : היהעטק בלמונה ולא ירמה את הכריית מעותד הוא לרב ברכות חבל המחכר לכתעשר את עלמו לא
 ימלא מלמונה לא יסיה נקי מהגזול הראוי :

עיקר תו"ש משנה עירובין פרק ח ברסגורה

מניה . ואי משלו כדמשמע . לריך לזכות מ"י
 אחר דתנן פ"ג מ"ו : (ה) ולכית המסחה
 סיינו משחה דתמן וכלה . (ג) ליטול דגמרא
 ומדקאמר אין מערבין ס"מ דקפדין שלא לערב
 והטעם דכשמערב סייב
 לכרך בו והלכך אין כלי אמצעי דגבורה דמלכות דיציר אלהים
 מערבין כדי שלא לכרך
 ברכה לבעלה . ולפרש"י
 פרק ח כיצד : ככל מי שילך לבית האבד
 וכו' : דמילי דמנוה נכהו (ה)
 וק"ל אין מערבין ערובי חומיין אלא לדבר
 מנוה (ג) : וכל מי שקיבל עליו לסמוך על
 עירוב זה מותר מששטיכי
 אסור וה"מ כשלא
 הודיעוהו מבעוד יום
 אכל הודיעוהו מבעוד יום
 משתתפין בתחומין מניה
 את החבית ואומר הרי זו

לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל . או לבית המשתה . וכל
 (ירי' מי) שקבל עליו מבעוד יום
 חק לישראל) ח"ג נד

אפי' לא קבל עליו לסמוך על עירוב זה בודאי
אלא משמטינה מותר (ג) : (ב) מזון שתי
סעודות לכל אחד . מתוך שקונה שביטחו סם
לרץ להניח סם מזון שריר לו לשבת (ד) : אלו
וארו מתכוונים להקד

ר"ע סבר בשבת אכיל
איש טפי משום דבתיים
תבשילא רבי יהודה סבר
כיון דבשבת אכיל שלם
סעודות אינו (ה) מרבה
לאכול ככל סעודה ובי
סעודות של חול הוי טפי
מצי סעודות של שבת :
בכר בפונדיון . ככר
הלכות בפונדיון כסמורין
ד' שאין טעין כסלע
וד' שאין הן כ"ד קבין
והסלע כ"ד מניין נמצא
קב לכל מעה והמעט
שני סעודות של ככר
סנמ"כ בשוק בפונדיון הוא
שני קב והסנמ"כ לוקח

הפני לשכר האפייה והסמיכה נמצא בכר הלכות
מן הסנמ"כ בפונדיון הוא רובע קב שהסמכה בליס
שהקב כ"ד בליס והס שיעור שתי סעודות של
עירוב לדברי ר' יוחנן בן ברוקא והלכה כמותו :
רבי שמעון . מנעט כשעור ואומר שדי לעירוב
בשתי ידות של ככר של שלשה ככרות לקב וככר
שלם של סמונה בליס שלישיית הקב ושתי ידותיה
שהם תשעה בליס ויותר הוי שתי סעודות :
חציה לבית המנוגע . סתם מתחיתין היא
והיק שני ככר שלם ששיעורו בו בין למר בין למר
הוא שיעור לשהיית בית המנוגע שהכנס לבית
שיש בו נגע זרעת אקעי"פ שהוא עמא מיר אינו
טעון כזום בנדיס עד שישהה כדי אכילה וחתי
ככר זו הוי כדי אכילה ולרי יוחנן בן ברוקא
דאמר ככר שלם הוי רובע קב שהם ששה בליס
נמצא חלה ג' בליס והוא פרס דכבולי גמרא
ולרי דאמר ככר שלם שלם של שלישיית הקב
שהם ח' בליס הוי חלה ג' בליס והוא פרס דכבולי
גמרא אכילת דר"ש ולע"ג דר"ש סבר דבככר
שלם יש שלם סעודות דהא שתי ידותיה קאמר
ר"ש דהוי שתי סעודות ה"מ בעירוב דמתכוונו בו להקל ואין לירדחתי סעודות שלימות אכל ככל שאר
דוכתי סבירא ליה לר"ש דאין סעודה פחותה מחתי ככר של שלישיית הקב דבעינן שישהה כדי אכילת חתי
ככר זו שם ד' בליס : חצי חציה רפסול את הגויה דהאכול לכולן עמא"ס כהני פרס נפסל גופו
מדרבנן מלאכול בתרומה וחתי פרס הוי ביזה ומחלה לר' יוחנן בן ברוקא ובי בליס לר"ש (ג) מרפסת
מקום גבוה בחצר הבית והרבה פתחי עליות פתוחין לה (ו) וכולס יולאין ככולס אחד לחצר וממנו לר"ה
ואעפ"כ אין אחריון הואיל ומרפסת גבוה עשרה וכלכד שיערבנו בני מרפסת לעלמן במרפסת דהויא
רגל המותרת במקומה ואינה אסרת : ששכחו

לא הסירו חכמים ללחם חוץ לתחום ע"י ערב
אלא לדבר מלוא ועמ"ס : (ג) הכי מפרטה
בגמ' משום דק"ל יש ברירה בחתומין לפי שאין
רובקן וכדליתא בגמ' פ"ג והלכך כשהסיריעוהו
כשקבל משתחשך אמרינן

הוכרר למפרע אבל אם
לא חודיעוהו מה ברירה
איכא הא לא ידע דאיכי
ערוב דרעמיה עלויה :
(ד) וא"ס דבמ"ב פ"ו
השבת משמע כהדיח
דסייב בשלם סעודי
ומסייב להפוסקיסריולא
בסעודה הני צמיי
תרגימי' ולהסוברי' דבעינן
כמי פת י"ל מ"ע אכילת
אדסרבר יוסבימו אינה
אלא ביסעודות ולא אמרו
להתמיר אלא להקל
כדליתא לקמן : (ה) ואף
ע"ג דבשאר יומי כי אכיל
ביום סעודת שמריח

אוכל לערב סעודת ערבית . בשבת שאני לרץ
שיאכל השלישית מעב"י ולפיכך מנעט בשל
שמריח והרי"כ מפי לפי ששבת מנעט כשנו
מתבשיל וימיי מתקיא וימעיט האכילה : סבכר .
אע"פ שערובי תחומין ביין דקדמתי מניח את
הסבית וסייס בפת וי"ל דל"ת דנפת שהוא חשוב
לא להריכו שיעור כ"כ קמ"ל ושעור שא"ד איתא
בגמרא צ"ב ב"ע : (ו) והדר התנה דבדור כל
שגבוה כ"ו שלח תהא המרפסת גבוה י' מתעמוד .
ויפרוש בא' מצי פנים או שר"ל שהעליות
הפתוחות למרפסת אינן גבוהים י' והוי שריות'
דלאחות גובה לכל בני העליון או שזה שכי' שפתחי
העליות כ"ו לאו למימרא שום שריותא לעליות .
אלא פרושא קא מפי למרפסת מה הוא ולעולם
העליות גבוהות הרבה יותר מ"ע מן העמוד כ"ו
ושריותא דמתני' לבני מרפסת עמנן ר"ל לאותן
הדרי' במרפסת כגון שהמרפסת עלמה מוקפת
בבנין וררין בה ופי' הכי עולה יותר ע"פ שיטת
הגמ' : ששכחו . מעלי משמע ששקו בערוב
שערבו

הואל לערב סעודת ערבית . בשבת שאני לרץ
שיאכל השלישית מעב"י ולפיכך מנעט בשל
שמריח והרי"כ מפי לפי ששבת מנעט כשנו
מתבשיל וימיי מתקיא וימעיט האכילה : סבכר .
אע"פ שערובי תחומין ביין דקדמתי מניח את
הסבית וסייס בפת וי"ל דל"ת דנפת שהוא חשוב
לא להריכו שיעור כ"כ קמ"ל ושעור שא"ד איתא
בגמרא צ"ב ב"ע : (ו) והדר התנה דבדור כל
שגבוה כ"ו שלח תהא המרפסת גבוה י' מתעמוד .
ויפרוש בא' מצי פנים או שר"ל שהעליות
הפתוחות למרפסת אינן גבוהים י' והוי שריות'
דלאחות גובה לכל בני העליון או שזה שכי' שפתחי
העליות כ"ו לאו למימרא שום שריותא לעליות .
אלא פרושא קא מפי למרפסת מה הוא ולעולם
העליות גבוהות הרבה יותר מ"ע מן העמוד כ"ו
ושריותא דמתני' לבני מרפסת עמנן ר"ל לאותן
הדרי' במרפסת כגון שהמרפסת עלמה מוקפת
בבנין וררין בה ופי' הכי עולה יותר ע"פ שיטת
הגמ' : ששכחו . מעלי משמע ששקו בערוב
שערבו

שערבו כ"ו צ"פ אלא ששכחו לערב ביחד ועמ"ס
לחצר . וה"ס אם המרפסת גבוה י"ט מהעמוד
דשפתא נמי לא יחיא חשמי' דבני מרפסת : יש בחצר חל או עמוד גבוה סמוך למרפסת ואין
(ז) בגמ' ועמאל כיון דלשנייה חשמי' קשה
ואין לזה נחת מנה הלכך
שנייה אסורים . והא
דאסוריספי' הר"מ דהיינו
לענין כלים ששבתו כב"י
דלענין כלים ששבתו
בחדר אפי' לא ערבו
כלל מותר לטלטל והרי
הס בכלל גנות וחצירות
דר"פ דלק' דהא הכל
רשות אי' : (ח) דלילה
אלא כבוד שדולין מ"ס
אפשר דחסר בשבת ובגמ'
צריכא דה"א סלע דליכא
למגור אבל צור ליגור
זמני' דמליפירות הראוין
לטלטל בשבת צריכא
ועמ"ס : בד"א ארישא
נמי קאי כל שגבוה כ"ו
דמ"ש וק"ק למה לא סבי
בל שגבוה י"ט כגון
חוליות כ"ו בבית שער .
כל בית שער בין
דיסיד בין דרביס ב"י :
זמרפסת . צריכין לחלק
בין מרפסת דהקל דלעיל
לפי פי' הכי סס .
דהרי לעיל בעינן שצני
המרפסת ערבו . אלא
דלעיל מיירי בעשויה
לדירה והכא שאינו עשוי

כר שגבוה עשרה טפחים למרפסת
פחות מכאן לחצר . חוליות הכור
והסלע שהן גבוהים עשרה טפחים
למרפסת . פחות מכאן לחצר .
במה דברים אמורים בסמוכה .
אבל במופלגת אפילו היא גבוה
עשרה טפחים לחצר . ואינו היא
סמוכה . כר שאינה רחוקה ארבעה
טפחים : (ד) הנותן את עירובו
בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו
עירוב . והדר שם אינו אוסר עליו .
בבית התבן . ובבית הבקר . ובבית
העצים . ובבית האוצרות . הרי זה
עירוב . והדר שם . אוסר עליו .
רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת
יד של בעל הבית אינו אוסר עליו :
(ה) המניח ביתו והלך לשבות
בעיר אחרת . אחד עכו"ם . ואחד
ישראל הרי זה אוסר דברי ר"מ .
רבי יהודה אומר אינו אוסר . רבי
יוסי אומר נכרי אוסר ישראל אינו
אוסר . שאין דרך ישראל לבא
בשבת

כמו למרפסת ושנייה אסורים בו אם לא עירבו
זה עם זה : (ד) הנותן את עירובו . עירובי
מקום סמוך לשער החצר
בבית שער . בבית שער . מקום סמוך לשער החצר
ורגילין להשיב סס שונגר שלח יבכסו בני רשות
בין
הרבים לחצר : והדר שם . צבית שער שחצר : אינו אוסר . על בעל החצר ואינו לרץ ליתן
את הפת דלאו דירה היא : והדר שם אוסר עליו . אם השאיל בעל הבית בית החצר שלו
לדור סס אוסר עליו הואיל ופתחו לחצר : אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית . שיש
לכנס הבית מקום כדירתו של זה שנותן סס כליו להניעין אינו אוסר עליו . ורוקא כשאין סס
דיורין אחרים אכל אם יש סס דיורין אחרים אוסר עליהם (ט) דוקא נמי דקדמתי אינו אוסר עליו .
עליו אינו אוסר אכל על דיורין אחרים אוסר ואף על פי שבעה"ב עירב עמנן ואם הכלים
הללו שנותקם בעה"ב הם דברים הנעלים בשבת אין זו תפיסת יד ואוסר עליו דאי צני שקיל נהו
ושדי להו אכרתי (י) והלכה כר"י : (ה) הרי זה אוסר . דירה גלגל בעלים שמה דירה : אינו
אוסר . דלאו שמה דירה : ר"י . נמי ס"ל דלאו שמה דירה מיעו נכרי אוסר שמה יבא בשבת
והלכה

והלכה כרבי יוסי : אצל בתו . דוקא בתו
 דעביר אינם דדיר עם חתנו אבל בנו אין אדם
 מסיח דפתו מביטו לדור אכל בנו שמא תקוטט
 נלחו עמו וילא והלכה כר' שמעון : (י) בור
 שבין שתי הצרות .

הניו בזה והלוי בזה : אין
 ממלאין ממנו . שזה
 ממלא מרשו חכרו והסור
 אס לא עירבו החלכות זו
 עם זו : בין מלמעלה .
 שהיו חשבה טפחים של
 מחילה למעלה מןהמים
 וטפה אחד משוקט במים :
 בין מלמטה . שהיו
 חשבה טפחים משוקטים
 בחוק המים וטפה אחד
 נראה למעלה : בין מתוך
 אוגנו . אפי"פ שאין
 המסילות נובעות במים
 כלל דקולא היא שהקילו
 חכמים במים דאמרינן
 גוד אחיה מסיחא וכלכד
 שחא בחוק אוגן הסור
 שחרא כהסקה : מן
 הכותל
 שמסקת בין החלרות
 ומסקת על פני הסור
 ואפי"פ שאינה נכנסת
 חוך אוגנו ואין הלכה
 כר' יהודה : (י) אמת
 המים . אפי"פ ברשות
 היקר כרמלים היא
 (יא) עשה לה
 מחיצה . בחוך אוגנו
 על פני רכבה שהיא
 ייכר שבשכיל המים
 נעשית : באמה של
 אבר . עם העיר והיתה עוברת בחוך החלרות
 החליות עליה ורבי יהודה לטעמיה דכלוב נמי אבור ואין הלכה כמותו : שלא היה כשיעור כרמלים
 שכן היה עמוק עשרה או לא היה רחב ארבע שאין המים נעשין רשות לעלותן להחשב כרמלים
 אפי"כ בעמקין עשרה ורסנן ד' (יב) ועשו לה כניסיה ולא ביזיאה לא מהטי מירי דהא מחוברת
 למים שחן נחלר ביזיאה ונעשית הכל כרמלים עשו לה ביזיאה ולא כניסיה נמי לא מהטי דהא
 מחוברת למים שלמעלה סוך נחלר זו אבל עשו לה כניסיה וביזיאה מהטי שראה כללו מחליתין
 כהר זו : (ח) גזוטרוא . כעין דף או מקום מקורה הווא מרשי וכולט על גבי המים :
 אפי"כ עשו לה מחיצה . כל ס יבות הגזוטרוא או סביב נקב ארבע על ארבע (יג) הסקוק
 בהמניעה דאמרינן גוד אחיה מחילתה : בין מלמעלה . למעלה מן נקב
 הגזוטרוא . בין מלמטה . מחוברת לגזוטרוא מחתיה (יד) ורמב"ם
 פירט מלמטה על המים כנגד נקב הגזוטרוא דאמרינן גוד אחיה סוק כללו הביע המסילה לנקב
 הגזוטרוא שממלאין ממנו : זו למעלה מן . ונקב שממלאין ממנו בעליונה מכון כנגד נקב
 המחטונה

עשו גזוטרואות זו למעלה מן

צמחיות למעלה איכא היקר : ודא עשו
 לתחתונה . כן הנ"ל בירוי ולא נשנית הבבא
 השניה דרשי לתחתונה כמ"ס הר"ב ולי הטור
 וכ"ס עשו שתיין לתחתונה שתיין אסורות ופי'
 הב"י בלומ"ד כיון דתחתון
 אפי"פ שאין יכול
 להשתמש דרך עליונה
 אלא ביריקה שורקים
 הדלי לה אפי"ה אסרה
 עלה וכ"ס עליונה שהיא
 משתמשת דרך מחטונה
 כמת דאסרה עלה :
 (טו) ואי עשתי גם
 בתחתונה אפי"בגמי דטור
 אפילו לא ערבו דגלויא
 בליה דעמיה דאנא
 כדרא לא יחיא לי
 גמלא שמתונה מחולקת
 מעליונה וכ"פ רשות
 לעמיה ויש לה מחילה
 הנתרת : (טז) מפני שהן
 כגזוטרוא חי . הר"מ :

צמחיות לעליונה ולא עשו לתחתונה .
 שתייהן אסורות עד שיערבו :
 (טז) חצר שהיא פחותה מארבע
 אמות . אין שופכין בתוכה מים
 בשבת אפי"כ עושה מחוקת
 סאתים . מן הנקב ולמטה . בין
 מבחוץ בין מבפנים . אלא שמבחוץ
 צריך להמור מבפנים אפי"כ לקמור :
 (י) ר"א בן יעקב אומר כיב שהוא
 קמור ד' אמות ברה"ר . שופכין
 לתיכו מים בשבת . וחכ"א אפילו
 גג או חצר מאה אמה . לא ישפוך
 על

(טז) זו על זו עד שיערבו : (טז) אין שופכין
 דתוכו מים בשבת . דד' אמות המים שאדם
 עשוי להשתמש בהן בכל יום נכללים עם המקומם
 ואין יולאין לרה"ר פחות מדי אמות אין המים
 נכללים במקומן ויולאין לרשות הרבים (יז) :
 עוקה גומא : מחוקת סאתים מפני שאדם
 עשוי להסתפק סאתים מים בכל יום (יח) :
 מן הנקב ולמטה . שהיה החלל של העוקה
 מחויק סאתים קודם שיגיע המים אל הנקב שעל
 שפתה שבו מקלחין לרשות הרבים : בין מבפנים
 בין מבחוץ . בין עששה העוקה כחצר בין עששה
 העוקה כרה"ס : צריך להמור . לעשות עליה
 כעין ביפה מכוסה מלמעלה כדי שתהא חלוקה
 מרה"ר (יט) : (י) ביב . חרין העשוי כדי
 שיקלחו המים ששופכין כחצר לרה"ר והוא קמור
 במשך ד"א לרה"ר דד"א יש שיעיר לבלוע (כ)
 בהן סאתים מים שאדם מסתפק בכל יום :
 שופכין לתוכו דתיימי מיה ואין יולאין לרה"ר :
 לא ישפוך על פי הביב . דכיון דבגויה שפך
 מקלחו להדיא נקפא לרה"ס והרואה אומר ששפך
 סמוך לניחא לרשות הרבים (כא) והלכה
 כחכמים

שרי לכתחלה : (כא) ובני דליפקי רשי' וכלו' ונקיימה מחשבתו . וכל זה לחלק בלא מה בין
 ביב לעוקה . דעוקה העשויה ברה"ר אס היא קמורה דתיימי מיה ל"פ רבנן דלעיל ופי"פ דעוק'
 שהיא גומא עמוקה כששפכים לשם דרך ירידה לגומא כשפכים ואין יולאין כלל . אבל כביב
 שהוא חרין ארוך אפי"כ דקמורה דד"א דאמרי דתיימי מיה . מ"מ אורחין משוסדפיכה שבה
 מקולחת

כחכמים : מצטרפין לדי אמות * אס יש
 כהנר פס האכסדרה די אמות על די אמות
 מצטרפין ומותר לשפך לחמה מים ואין לייך
 עוקא : (יא) דיוטאות * עליות זו כנגד זו
 ותלך פחותה מדי אמות
 לפיכך ששופכין בה
 מימיהן : מקצתן * בני
 הדיוטא האחר עשו
 עוקא כהנר ובני האחרת
 לא עשו : ואת שלא
 עשה עוקא אסורין * כיו
 שלא עירבו דאי שריים
 להו להכי ע"י עוקא
 דהק אתו לאפוקי מאני
 עס השופכים מן הכתים
 ולהורין (כב) לחלך
 כהדיא עד שפח העוקא ברגליהם וקא מטלטלי
 כהנר דלא עירבו בה :

על פי הכיב * אבל שופך מגג לגג
 והמים יורדין לביב החצר והאכסדרה
 מצטרפין לדי אמות : (יא) (כ"א ל"ג)
 (ובן) שתי דיוטאות זו כנגד זו *
 מקצתן עשו עוקא ומקצתן לא עשו
 עוקא : את שעשו עוקא מותרין *
 ואת שלא עשו עוקא אסורין :

מקולחט להדיא והמים הלובין ומחלין דרך
 חרין איכא טפי למיחט דלא תיימי וילא לרה"ר
 מכה שפינתו והרואה יאמר כו' . ודוקא כביב
 חיישינן להכי דמפני שהוא חרין לא יוכלו המים
 להחפוט אנה ואנה
 ומקלחי להדיא איכל בלא"ה
 לא הלך לעיל כהנר די
 לא צעינן עוקא *
 ואע"ג דמים נשפכים על
 בטס קרקע כהנר שלא
 כדרך יירדה לגומא : מ"מ
 הואיל ואין כאן חרין
 יוכלין המים להחפוט
 אנה ואנה ותיימו מ"מ
 קודם שילאו לחוץ ועתי"ט
 שמיק דלהאי פי'
 דהר"ב בממ"י דלפ"ל מסקי' בגמ' דבולה ראבי'
 וסורי מסרח ו"הק חר שיהא פחותה כו' הא
 די שופכין שראבי' או' כו' . ולרבנן אין חילוק
 על הגג (וכ"ה בירוי) וסבי' כתב שופך
 כי יחוש על קלקול הדיוטא ולא יספיק דיוטא שימגנלו וירדו לעוקא כדירו
 (כב) כי יחוש על קלקול הדיוטא ולא יספיק דיוטא שימגנלו וירדו לעוקא כדירו
 (כ"ה) אלא וילאם עס הכלי כו' וכתב התו' ו"הק כי לא ערבו תרומיהו ליחסרו
 וי"ל דאיס' שופכין לחוד העוקא וממ' אלא על הדיוטא והס' יורדים לעוקא הסמוכה ועתי"ט :

נמרא עירובין דף כא ע"ב הלכה ה כלה כלי החיצון דגבורה דמלכות דבריאה אכדמ"ט

דר"ש רבא מאי דכתיב הדרואים נתנו ריח אלו בחורי ישראל שלא
 טעמו טעם חמא ועל פתחינו כל מגדים אלו בנות ישראל
 שמגירות פתחיהן לבעליהן ל"א שאוגדות פתחיהן לבעליהן * חרשים גם
 ישנים דודי צפנתי לך אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע הרבה
 גזירות גזרתיו על עצמי יותר ממה שגזרת עלי וקיימתים * א"ל רב חסדא
 להווא מרבנן דהוה קא מסדר אנדתא קמיה מי שמיע לך חרשים גם
 ישנים מהו א"ל אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות א"ל וכי תורה
 פעמים פעמים ניתנה אלא הללו מדברי תורה והללו מדברי סופרים דרש
 רבא מאי דכתיב ויותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ בני
 הזהר בדברי סופרים יותר מדברי תורה שדברי תורה יש בהם עשה ולא
 תעשה ודברי סופרים כל העובר עליהם חייב מיתה שמא תאמר אם יש
 בהם ממש למה לא נכתבו אמר רבא עשות ספרים הרבה אין קץ * ורהג

רש"י
 שאוגדות * קשרות פתחו לזורך בעליהן שאינן נכסות
 כדכתיב : אוגדות * לשון אגוד : ל"א
 למחרת : אוגדות * כשרואה דס אומרת לבעל ויפרוש
 סימא : חדשים * דברי סופרים : גם ישנים * דברי תורה
 דודי לפנתי * ומחרתי כל אלה לשוך : פעמים פעמיסניהבי'
 אהבא זו חדש וזו ימיה : דברי סופרים * חדשים שמתחדשו
 ככל דור ודור לגדור גדר וסייג : ויותר מהמה יי"ט
 כתיב דברי חכמים כדרכונות אלו דברי תורה שמתפרך למש

הרבה יגיעת בשר אמר רב פפא בריה דרב אחא בר אדא משמיה דרב אחא
 בר עולא מלמד שכל המלעוג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת מתקיף
 ליה רבא מי כתוב לעג להג כתיב אלא כל ההוגה בהם טועם טעם בשר :

רש"י
 סוגוס כס' * ככל שעה מחור דכרי חורס מולא כהנעס :

זוהר בהר דף קה ע"א ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ושבתה הארץ שבת לה' שבת לה' ממש : תו פתח רבי אלעזר : כי תקנס עבד
 עברי שש שנים יעבוד וגומר * בגין דכל בר ישראל דאית ביה רשימא
 קדישא אית לה נייחא בשמטת דסא דיליה הוא הסוא שמטי' לנייח' ביה ודא חקרי
 שבת הארץ ודאי חירו אית בה נייחא בה כמס' דשבת נייחא הוא דכל' ה"ל שמטת
 נייח' דכל' נייחא הוא דרומח וגופ' ת"ח ה' נייחא הוא דעלאי ותחאי' בני"כ ה' עלאה
 ה' תחאה נייחא דעלאין נייח' דתחאין ה' עלאה שבע שנים שבע פעמים ה' תחאה שבע
 שנים בלחודייהו דא כמטת ודא יובל' וכך מסתכלין מלי כלא חר בני"כ ושבתה הארץ בססו'
 נייחא דארע' אלטריו עבדין נייחא * ובני"כ ובשביעית ינא לחפשי חנס : חנס מהו
 חנס דלא יחיב למאריה כלום אלא דא רזא הכא אולפני' כתיב וזכרנו את הדגה אשר
 נאכל במצרים חנס בלא ברכה דלא הוה עלנא במצרים עול דלעילא * ת"ח עבדים
 פטורין מעול מלכותא דלעילא וע"ד פטורין מן המצות * מאי עול מלכות שמים אלא
 כהאי חורא דיהבין עליה עול בקדמית' בגין לחפקא מניה טב לעלמי' ואי לא קביל
 עליה הוה עול לא עביד מידי הכי נמי אלטריליה לבר נש לקבלי' עליה עול בקדמית'
 ולבחר דיפלח ביה בכל מה דאלטרירי ואי לא קביל עליה הוי בקדמית' לא ייכול למפלח
 כס"ד עבדו את ה' ביראה :

מוסר יוסף רחק הרבה פסוקה

חמ' חסידים סי' כ"ז סר"ט הלכות תפלה פי"ד

כל איש שאוכח את הבריות אוכח את הכוחות אוכח
 את גמילות חסדים מכניס חורמים ומתפלל תפלתו
 כנונס אפי' דירחו חולה לארץ אינו רואה דין חייבט הכבר
 ואפי' דין של ניהוס אינו רואה * בא ודאס כמה ישמח לנך
 אס יאמר לך מלך כשר ודס שמש לפני אף כי הוא רמס
 וחולעס כמורו' וזו משמשים מלך מלכי התלמיססקביה על אחת
 כמה וכמה שיש לנו להיו' שהחיסוריו וכעבודתו של הקב"ה
 וכן אמרו הוי עו כגמר יקל כגמר ונבחר כלרי לעשות ר'ון
 אכונ' שנשמים סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת
 מלכותו שמור כי זס כל האדם :

שלא לדעו שוהה ער שתכלה הרוח וחזרו לתפלתו * (ג) בקש להוציא רוח מלפטה ונצטער הרבה ואינו יכול
 להעמיד עצמו מהלך לאחריו ארבע' אמות ומסתין עד שתכלה הרוח ואוטר רבין העולמים יצרתנו נקבים נקבים
 האולים הלולים גלוי וידוע למיך הרפתגו ובלטתנו הרפה ובלמה בחיינו תולעה ורטה במיתתנו וחזור למקומו ומתפלל

מצות השם

ר"ה דף כו לו קדושין לא ערכין יב לכ סהיר ה' שמטה פי' סה"מ מ"ע קלו קת סגנ עשין קי קלו
שרא שלב (קנט) מ"ע כל כ"ד הגדול לספור שבע שנים שבע פעמים שאל' וספרת לך כו'
 שבע

שבע שנים שבע פעמים : (קל) ומ"ע לתקוע בשופר ביום שבת הויבל שנה
 ביום הכפורים תעבירו שופר בכל ארבעים מילה זו נעורה לב"ד תחלה וכל יומי ויחיד חייב לתקוע
 שני תעבירו שופר בכל ארבעים ותוקעין ט תקיעות כדרך שמוקעין בראש השנה (עין ס"י ת"ו) ולא
 נפטר עבדים נאדרותיהם והלכו לבתיהם ושרות חזרות לבעליהן (עין ס"י ט"ז) שנה ויבל אינה
 מן המנין אלא שנה מ"ט ששנה ושנה חמשים ויבל ושנה חמשים ואחת תחלת שנים של שבעים (ע"י כלל
 ד' זמן שנהב) :

ר"ה דף ה כד סה"ד ס' ששס"ה פ"י ס"ה ט"ז ס"ג ע"ג ק"ד
שדג (קלח) מ"ע שיקדשו ב"ד הגדול שנת החמשים היא ויבל שנה' וקדשת את שנת החמשים
 שנה כחמולה כ"ס ר"ה של ויבל אמרו הבית דין מקודשת השנה ונהגו בה
 קדושה כמו בשמטה ועדיין לא חזרו שדות לבעליהן ולא משעבדו עבדים לאדרותיהם ולא נפטרו לבתיהם
 עד י"ב שתקעו ב"ד כ"ל (ס"י שלח) ע"ין כלל ד' זמן שנהב :

בהר יום ג תורה

להמשיך מ"ח ד"א יהוה נפסי יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיס יסדה ה דמלוי
 הה אל סס ב"ן שבעים בניקוד מולס :

א יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזעו ולא
 תהצרו את-ספיחיה ולא תבצרו את-נוריה : א יובל
 היא שנת חמשים שנין תהי לכוזלא תזעו ולא תהצרו ית פתחא
 ולא תקטפון ית שבקתא : ב יובל הוא קדש תהיה לכם מן השדה
 תאכרו את-תבואתה : ב ארי יובל היא קדשא תהי לכוז מן
 חקלא תיכרוז ית עלתתה : ג בשנת היובל הזאת תשבו איש אל-
 אחוזו : ג בשנת היובל הרא תתוכו גבר לאחשתיה : ד וכי-
 תמפרו ממפר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל-תנו איש את-
 אחיו : ד וארי תזבנון זבינין לחברך או תזבן מן יד חברך לא תנון
 גבר ית אחוהי : ה במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך
 במספר שני-תבואת ימפרך : ה במנין שניא בתר יובלא תזבון
 מן חברך במנין שני עלתתא זבינין דך :

נביאים ירמיה לב

להמשיך מ"ח ד"א צבאות נפס צ צב צבא צבא צבאות רוח יהוה נשמה דלס אדני נשמה
 רסוד יהוה סיס יסדה דלס יהוה סיס יסדה רסוד אל סס ב"ן שבעים

א ואתפלל אל-יהוה אחרי תתי את-ספר המקנה אל-ברוך בן-גריה
 לאמר : א וצליתי קדם יי בתר דיהבית ית שטרך זביני
 לברוך בר גריה למימר : ב אהה אדני יהוה הנה א אתה עשית

רש"י

לא יפלא מתך : לא יכח ויוע אהה ספיפיו לגלות ולמה
 (ה) את ספר המקנה . וס"ה ספר בגלו ולקד זכר העוקר
 אחרת
 (ג) אהה . הוא ענין לעקת וללס שיהי מילר ודואב
 על שיהי כוכך מלדעת אחיהת פתרון קייית שהה : לא
 יפלא

את-השמים ואת-הארץ בכחך הגדול ובוהעד הנטויה לא יפלא
 מאד פל-דבר : ב קביל בעיני יי אלהים הא את עבדת ית שמיא
 וית ארעא בחיך רבא ובדדעד מרממא לא יתבסי מן קדמדך כל
 פתגם : עשה חסד לאלפים ומשלם עון אבות אל-חיק בניהם
 אחריהם האל הגדול הגבור יהוה צבאות שמו : ג עבד מיכו לארפי
 דרין ומשלם חובי אבתתא לבניא בר משלמין למחמי בתריהון
 אלהא רבא גברא יי צבאות שמיא : ד גלל העצה ורב העלילה
 אשר-עיניך פקחת על-כד דרכי בני אדם לתת לאיש פדרכיו
 וכפרי מעלדיו : ד דרכבין מלכוהי וסניאין עובדוהי די קדמדך
 גרין כל אורחת בני אנשא למתן לאנש פאורחתיה וכפרי
 עובדוהי : ה אשר שמת אתות ומפתים בארץ מצרים עד-היום
 הזה ובישראל ובעמך ותעשה-לך שם ביום הזה : ה דשוית אתין
 ומפתין בארעא דמצרים עד יומא הדין ולישראל עבדתא פרישן
 בנו בני אנשא ועבדתא דך שום ביומא הדין :

רש"י

מצודת דוד
 חזרת לי לקנות שדכ"ל חיק בניהם : חס הולכים בדרכי יפלא . ר"ל כחולל וכל מעשה ידך הנה ח"כ בודאי חן
 אבותיהם : ורב העלילה : רבו מעשיך . פקחות פתוחות : כהר מוח שום דבר : (ג) עושה חסד לאלפים . עבדו
 וכלס . וכשאר אהים : לקחת בלדק עושה חסד לזרעו עד אלפים דורות : אל חיק
 בניהם . ומשלם נגול עון אל קרב בניהם : אחריהם . ר"ל
 כשולכים אחריהם לאחז כמעשה : (ד) גדל בעל-שלו גדולם ומשכב : ורב העלילה . מעשיו מרובים כי כל אשר
 יתפוך יעשה . על כל דרכי . להשיג על דרכי כל בני אדם למען הן לכל איש כפי דרכיו : וכפרי מעלדיו . ר"ל הדבר
 הנמשך ממעשיו מה שלא היה כוונתו עליו כי גם על זה יבוא במשפט : (ה) עד היום הזה . ר"ל המכרים
 עד היום הזה : ובישראל ובאדם . מוסב על אשר שנת אוחות וזופתים לומר נמת אוחות כסר-אל וכשאר בני אדם הם
 המלרים ר"ל בפעם אחת עשית מופת טוב לזו ורע לזו כענין שאלמר וסי' כענין וכחשך וילך את הלילה (שמות
 כ"ד) סיהי החושך ללגורים ואור לישראל : ומעשה לךסם . פרסום לשבח : כיום הזה . שהקו מודע ומפורסם לשבח :

כתובים משלי כה

להמשיך מיסוד ומלכות ד"א שין דלת יוד נפס שין שין דלת שין דלת רוח יהוה נשמה
 דיסוד א אר אדני אדני נפס אדני רוח ארף דלת גון יוד נשמה דמלכות יי הן הן הן סיס
 יסדה דיסוד יהוה סיס יסדה דמלכות אל סס ב"ן שבעים

א הפר-פנים לא-טוב ועל-פת-לחם יפשע-גבר : א מסב באפי לא
 טב ועל פתתא דלחמא נחוב גברא : ב נבחר לחון איש
 רע עין ולא ידע פיי-חסר יכאנו : ב דמסתר-הב למזלא גברא דביש

רש"י

יפשע גבר . הכתם הטעם : נכח לבון . מחבר להרבות (ה) הכר . לא טוב לדיון להכיר פני האחד ולכחו כי
 כוס יסתתו ענות בעל דיון במסכו שדעת הרין קרובס
 אליו ויחמין לו ויזכר דיון : ועל פת לחם . ר"ל סיתכן שבעבור מחסו מועשת שחשכ . דיון לקבל ממי שמכיר לו
 פנים שיפשע כנפשו לטוילא התפשט מעוקל : (ב) נבחר כחול להרבות הו בודאי הוא רע עין כי ירע עינו לתת
 (חכמה לישראל) ח"ג נה

עֵינֶיהָ וְלֹא יָדַע דְּחֹסְרָנָא אֶתִי עֲלוּי : ג מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חַן יִמָּצֵא
מִמְחַלְקֵי לְשׁוֹן : ג דְּמַסֵּב לְבַר נִשְׂא קְדָמוּי הַסְּדָא נִשְׁבַּח מִבּ מִן
הוּא דְּמַפְלִיג בְּלִישׁוֹן : ד גּוֹזֵל אֶבְיוֹ וְאִמּוֹ וְאִמְר אֵין פִּשְׁע חֲבֵר
הוּא לֹאִישׁ מִשְׁחִית : ד דְּגוֹל לְאֶבְיוֹ וְלֹאִמְיָה וְאִמְר לִית חוֹבָא חֲבֵרָא
הוּא לְנִבְרָא מְהַבְלָנָא : ה רַחֵב נֶפֶשׁ יְגֵרָה מְרוֹן וּבִמְחָה עַל־יְהוָה
יִדְשֵׁן : ה גִּבְרָא רַחֵב מְנַרְגַּ תְּגַרֵי וְדַמְסַבֵּר בְּאַלְהָא נְדַהוּן :

מצודות דוד

לדק מסוכו ולא יתן לב לנעת סבבבור מניעת הלדק יכל
חסרון בעשרו (ג) מוכיח (א) המוכיח את מי ומפרשו חן
העבירה הכס אחר ספרט חן העבירה ימלא המוכיח חיוהר
ממי שדבר עמו החלקקות ויפס מעשהו בעיניו (ד) חן
פשוט כי שלא ככל שלי המה אחרי מוהס : חדר הוא מ"מ
הוא חדרו של האיש המשתחי רכשיו אחרים ונזול רכושכי
סופו יהיה כמוהו לנזול משל אחרים : (ה) רחב נפש
המתחיל למלאות נפשו בכל דבר כשפע רב ורבו לאחרת רוב
בעבור התחיל ובעבור כחריכו ומשמן כשרו ירזא חבל
הנזקת כפי סהוא חזון לו די מתסורו ולא יסיף עלב הרי
הוא נעשה דמן ושמן :

משנה קידושין פרק ג עיקר תוי"ט

פרק ג האומר לחברו צא וקדש לי אשה פלונית והלך וקדשה
לעצמו . אמרין בגמ' מאי והלך (א) שהלך
ברמאות ולהכי חנן האומר לחברו ולא חנן
האומר לשותפו (ב)
לאשמעינן דאף על גב
דלא עשאו שליח מחלה
לכן אלא שאמר לי קדש
לי אשה פלונית (ג) אם
קדשה לעצמה קרינן
בזה שהלך ברמאות
ורמאי הוי : ובא אחר
וקדשה בתוך לי יום
מקדשת לשני . ויכול
לכנסה אפי' בתוך שלו
הוי יום : בת קהן
רישראל . אם בת קהן היא זאת שנתקדשה
לאחר לי יום כל אחס לי יום תאכל בתרומה
שלא נפסלה מלאכול בתרומה בית אביה ואם בת
ישראל לכהן היא לא תאכל בתרומה שעדיין אינה
חשם כהן : מקדשת . ולריכה גט מתרוויחו :

בגמ' אמר רב לעולם , וז"ל הר"מ לפי ששענה שקדשה הסני לא היתה מקדשת וחפשו בה
קדושי שני ונעשית אשת איש ולאחר הלי יום כשיבואו קדושי ראשון ימלאו אותה א"ל ומלאו
הראשון כמי שקדש א"ל שאין הקדושין תופסין בה : בתרומה : לאשמעינן דלי"מ דכי אמרין
מקדשת לשני : ה"מ לאומרא דבלד דליחא אלא מקדשת לגמרי ואין חוששין לקדושי ראשון כלל
אבל

אכל צפוי הר"מ מלאחי ומ"ס בת כהן לישראל
תאכל בתרומה חזור לפסקא הראשונה והוא מ"ס
הרי את מקדשת לי לאחר לי סהוא אובלת
בתרומה כל אחס לי יום ואם אמר לה מעכשיו
נזיל אינה אובלת מעת
שקבלה הקידושין ע"כ
וגרסה שגורם ברישא בת
כהן לישראל תאכל
בתרומה . ומפי כסלא
כל אחר וקידשה וסד"ל
שלא תאכל משום ומיחלפי
מעכשיו קמ"ל דלא
הר"ן ולריכוין אלו לפי
הר"ן בהר"מ גם להר"ב
שג"כ גורם בהר"מ :
מקדשת . ובגמ' אמר
רב לעולם ואפי' לאחר
לי יום עומדת בספק
קדושי שניהם ואסורה
לשניהם בלא גט האחר.
וטעמא משום דמספקא
לן האי ולאחר לי אי
תנאה הוי אם לא חזיר
כי בתוך לי יכו קדושין
מעכשיו . אי מורה הוי
עמאי דאמר מעכשיו
וקאמר איני אומ' מעכשיו
אלא התקדשי לי לאחר
לי (דכיון שלא גמר
מעכשיו משמע שרואה
הוא לימלך אלא שאומר
מעכשיו כדי שלא מוכל
היא לחזור בה הר"ן)
הלכך לעולם סהוא בספיקא
דאי סנאי הוא קדושי
ראשון סיילי קדושי שני לא
סיילי ואי מורה הוא
קדושי שני סיילי קדושי
ראשון לא סיילי רש"י :
אינה . פשיטא מ"ד

מעכשיו ולאחר לי יום ובא אחר
וקדשה בתוך לי יום מקדשת ואינה
מקדשת . בת ישראל לכהן או בת
כהן לישראל לא תאכל בתרומה :
(ב) האומר לאשה הרי את
מקדשת לי על מנת שאתן לך
מתים זוז ה"ז מקדשת והוא יתן
על מנת שאתן לך מכאן עד לי יום
נתן לה בתוך לי יום מקדשת . ואם
לאו אינה מקדשת . על מנת שיש
לי מתים זוז הרי זו מקדשת ויש לו
ע"מ שאראיך מתים זוז הרי זו
מקדשת וראה לה . ואם הראה על
השולחן אינה מקדשת : (ג) על
מנת שיש לי בית כור עפר ה"ז
מקדשת ויש לו . על מנת שיש
לי במקום פלוני . אם יש לו באותו
מקום מקדשת . ואם לאו אינה
מקדשת . על מנת שאראיך בית
כור עפר . הרי זו מקדשת ויראנה :
ואם הראה בבקעה אינה מקדשת :
(ד) ר"מ אומר כל תנאי שאינו
כתנאי בני גד ובני ראובן אינו
תנאי שנאמר ויאמר משה אליהם
אם יעברו בני גד ובני ראובן וכתוב
ואם לא יעברו חלוצים . ר' חנינא
בן

לא תנאה הוא ולזרתי קאמר קמ"ל גמ' ועמיו"ט : ויראה לה . אפילו איכא סהדי דיכול לאחזוי
לה לא הוו קדושין עד דמחזי לה ומכי מחזי לה אגלאי מתחא דמעיקרא חפסי בה קדושין טור :
(ד) גמ' פשיטא ל"ז דאע"ג דנקיט דמי עסקא ופרש"י למתנות שבר הוי לפניו על . שולחנו להחליף
ולכסחכר ועמיו"ט : א"מ פשיטא מ"ד א"ל מאי נפקא לך מיניה אלא טרונא ומייתא קמ"ל וה"ה
במעוה אם אמר ע"מ שיש לי במקום פלוני שאם אין לו א"מ הר"מ . והר"מ קדושי
ספק הן בתרוויחו דשמא יש לו ומכוין לקלקלה (ה) אפילו באריכות כתי אבות דמ"מ אינה שלו
ואי מפסיד נמי יכול בעל הקרקע לסלקיה הר"ן כל תנאי כו' . כגון הרי זה גיבך ע"מ שחמני
לי ר' זוז ולא פיי' לכפול (ואם לא כו') רש"י וכ"כ הר"מ דר"מ שולק על אלו הכבות הקדמות
שאומר

אף ע"פ ש"ל הו' עובדים אפי"ב דאמר אס יעברו
 חתום לית לן מכלל הן איהו טומע לאו ושמעין
 מינה נמי דבעין תנאי קודם למעט' מרלא אפי'
 תנו להו אס יעברו משמע דאי הוה אומר הכי
 לא אס תנאה ומבטל
 מעשה דמתנה דקדמיה.
 וס"מ נמי דבעין הן קודם
 ללאו (ו) דלא אומר
 תהלה אס לא יעברו אל
 תתנו ואס יעברו ונתת:
 דבי הנינא כו'. אפי' אפי'
 כפול פליג דאין לריך
 לכפול דמכלל הן נשמע
 לאו וזה שפלו מעשה
 לריך הוה סדרי. ולעין
 פסק הלכה אס אומר
 ע"מ אין לריך תנאי
 כפול ולא הן קודם ללאו
 ולא תנאי קודם למעט'
 לא אפי' תנאי קיים ואס
 לא אומר ע"מ לריך כל
 הני דאמרין ואס לאו
 התנאי בטל והמעשה
 קיים ול"ס בתנאי שבדיוני
 נמוכות ול"ס בתנאי
 שבגטין וקדושין הכל סוה
 לדבר זה: (ה) והוכר
 עוברה דבריו קיימין.
 כתב הרמב"ם דאין לו
 ללאו עליו עד שיקדשה
 קדושין שניים (ז) שאין
 אדם מקנה דבר טהור בלא
 לעולם ולא אמרו דבריו
 קיימים אלא להסמיך
 עליו שסבורה לינש'
 לאתרי': (ו) ואע"פ עמך
 כפועל. בפועל יוס
 אסר ולאז דמקדש לה
 בשבר פנינה (ח) דכיון
 דקי"ל ישנה בשכירות
 מתחלה ועד סוף נמצא
 כשנמ' פעולתו הוה שכירותו
 תנאי אלה והמקדש
 במלוה איני מקודשת אלא
 דמקדש לה השמא כפרוטה ע"מ טיעשה אחר
 כד עמה כפועל: ע"מ שירצה אבא. בנמי'
 מפרש טהור ימשה אבא וכשקבע זמן למחאו כיון
 שהיא טהור אבא לא רצה שמישה כבוד לי איני מקודשת:
 מת האב בתוך ר' הרי זו מקודשת. דאמרין מאן ממי':
 מת הבן בתוך שלשים
 מלמדים את האב. שימשה כרי טהור זקוקה ליבס.
 שאומר ע"מ ומלריך ג"כ תנאי כפול אכל אין
 הלכה כמותו בע"מ כו': (ו) היינו טהור יהא
 מסיים דבורו כסך דבגדי דברים אדם מתפסם
 ומגלא מעשה קיים ותנאי בטל הר"ן ועמ"ס:
 שאלמלא כו'. לא
 מבטלין בארץ גלעד לא
 יתהו דכיון שהיה להם
 יפיו כס בארץ גלעד אס
 יעברו דבטל זה תנאה
 להם. א"כ דין טהור
 שהורע כח אס לא
 יעברו אלא אפילו בארץ
 כענן טהור יפיו כח אס
 יעברו שהרי בטל זה
 לא נתן להם בארץ
 כענן אפי"ה הורע כחם
 אס לא יעברו אלמלא
 היתה הכפילות דוחס לא
 יעברו ונאחזו במוכס
 בארץ כענן ועמ"ס:
 משמע דנמי': שלא
 הטעתו. אלא טהור
 הטעה לאו עמנו וכיון
 דלא אפי' לאו כל כמינה
 דה"ל דברים שכלב
 רשי' ועמ"ס: שיחלוץ.
 קסבר האי טהור אין
 קדושין מופסין ביממה
 לשוק רשי' וכלי'
 ר"ע טהור דסבר אין
 קדושין מופסין כשייבי
 לאוין ואינה הלכה:
 (ז) ומסיים כרי שיניים
 אותה דקדושין שאין כסן
 דופי: (ח) והא קמ"ל
 מחי' דיכנה לשכירות
 מתחלה ועד סוף דאליה
 פשיטא דתנאי זה
 מועיל כשאר תנאי
 דעלמא רשי': דשלטון.
 והייתה השלטון ולא
 תבעה הר"מ: מקודשת
 אס יוס עדים טעשה
 עמה כפועל ודבר עליו
 לשלטון מקודשת בודאי ואס אין עדים מקודשת
 מספק
 יוס הלך רצה
 לא רצה שמישה כבוד לי איני מקודשת:
 מת הבן בתוך שלשים
 מלמדים את האב. שימשה כרי טהור זקוקה ליבס.
 אפי

מספק טור: (ט) ואפי"פ שאין דבר שבטורה
 פחות משנים ופי"א דמהימן לומר מת בעליך
 ה"ט משום דאיהו דייקי ומנסבא ומסוך חומר
 שהחמרת עליו כפופה והכא לימיה תנאי טעמא
 החס הוא להוליאה
 מחוקק' אכל זה שמעמיה'
 בחוקקה אלא שאומר
 שנתקדשה לו נאמן הר"ן
 והגאון הפני יהושע
 כסוגיא טהור נרגא בדברי
 הר"ן ובספרי פסחי דרה
 פוחס מ"א מ"ב הארכתי
 בענין ומקום הניקוי לי
 להגדר בעמ"ס: (י) (י)
 וקרא בין בקטנה בין
 בנערה אלא שאינה
 בוגרת מיורי ולפיכך
 לריך לפרש דקטנה דתמן
 היינו לאפקי בוגרת:
 נאמן. דוקא בתוך כ"ד
 אכל היכא דהחזקה איא
 על פיו אינו נאמן לומר
 לאסר זמן גרשמה דלא
 הימניה דתמנא בגירושין
 הר"ן דתאי קרא אס
 בתו נתתי טהור דכתיב:
 (יא) וה"ז בקדושי
 ביאת איסור לא הנמיה
 רחמנא ובהכי יתא
 דל"ל מינו דקדשמה
 לפסול לה הר"ן ועמ"ס:
 מיתתו: אורחא דמלחא
 נקט רב"ס: (יב) ואפילו
 כי מוסק בתאי נאמן
 ועמ"ס: אין הבוגרת
 כו' הו קטנות בכלל
 דקדושין שאין מסורין
 לביאה דכל אחת ספק
 אחת אשה אפי"ה הו
 בכלל ספק קדושין וליכוח
 גט: (יג) דאליה למאי תמן אין הבוגרת בכלל
 דמנשא דפשיטא הוה ועמ"ס: (יד) דמתניתין
 שמתא קמי' ואפילו אסרה לו קירויי לך דאיהו ליה נמי הנאה מינה גמ' והא דקרי ליה מלוה
 דרמיה עליו דכתיב וחס בנותיכם טהור כח שנייה רשי' וכולן ברשותו וכולנו שכולן קטנות
 הדרשונה. גדולות כח הראשונה קטנות כח שנייה רשי' וכולן ברשותו וכולנו שכולן קטנות
 או נערוה או שכולן בוגרות ונתנו לו רשות לקדשן דאלו בוגרות במקום קטנות או נערוה
 מצוהר לעיל דאפילו שוימיה שליח אינה בכלל כ"י: קדשתי. נראה בעיני דרומה לאותה
 שטינו כמ"י קדשתי וא"י למי כו'. וה"כ שאומר קדשתי כו' וא"י איזיהי וזקף על כב שמתקדש
 יאמר
 לומר שאינו רוצה: (ז) קדשתי
 את בתי ואינו יודע למי קדשתי:
 ובא אחר ואמר אני קדשתי.
 נאמן. זה אומר אני קדשתי. וזה
 אומר אני קדשתי שניהם נותנים
 גמ' ואם רצו. אחר נותן גמ'
 ואחר כונס: (ח) קדשתי את
 בתי קדשתי וגרשתי כשהיא
 קטנה. והרי היא קטנה
 נאמן. קדשתי וגרשתי
 כשהיא קטנה והרי היא גדולה
 אינו נאמן. נשבות ופדיתיה בין
 שהיא קטנה בין שהיא גדולה אינו
 נאמן. מי שאמר בשעת מיתתו.
 יש לי בנים נאמן. יש לי אחים אינו
 נאמן. המקדש את בתו סתם.
 אין הבוגרת בכלל: (ט) מי שיש לו
 שתי בנות משתי נשים.
 ואמר קדשתי את בתי הגדולה.
 ואינו יודע אם גדולה שבגדולות.
 או גדולה שבקטנות. או קטנה
 שבגדולות. שהיא גדולה מן
 הגדולה שבקטנות כולן אסורות.
 חוץ מן הקטנה שבקטנות דברי
 ר"מ. רבי יוסי אומר כולן מותרות:
 חוץ מן הגדולה שבגדולות.
 קדשתי
 גט: (יג) דאליה למאי תמן אין הבוגרת בכלל
 דמנשא דפשיטא הוה ועמ"ס: (יד) דמתניתין
 שמתא קמי' ואפילו אסרה לו קירויי לך דאיהו ליה נמי הנאה מינה גמ' והא דקרי ליה מלוה
 דרמיה עליו דכתיב וחס בנותיכם טהור כח שנייה רשי' וכולן ברשותו וכולנו שכולן קטנות
 הדרשונה. גדולות כח הראשונה קטנות כח שנייה רשי' וכולן ברשותו וכולנו שכולן קטנות
 או נערוה או שכולן בוגרות ונתנו לו רשות לקדשן דאלו בוגרות במקום קטנות או נערוה
 מצוהר לעיל דאפילו שוימיה שליח אינה בכלל כ"י: קדשתי. נראה בעיני דרומה לאותה
 שטינו כמ"י קדשתי וא"י למי כו'. וה"כ שאומר קדשתי כו' וא"י איזיהי וזקף על כב שמתקדש
 יאמר

הגדולה ובקדשתי את הקטנה דאי אשמועינן
 בקדשתי את הגדולה הא בזה קאמר ר"מ רבין
 דאיכא דזוטרא מינה להך גדולה קרי לה דשכח
 הוא לאדם לקרות בתו בלשון גדולה אפי"פ שהיא
 קטנה כשי"ס קטנה למטה
 ממנה אבל קטנה אימא
 מורה ליה לרי יוסי דכל
 שהוא יכול לקרות אותה
 גדולה אין קורא אותה
 קטנה ואי אומר בזה
 בזה קאמר רבי יוסי אבל
 בזה אימא מודי ליה
 לר"מ לך הורכבו שתיסן
 זיהלי כרבי יוסי
 בשתיסן (י) האומר
 ראשה קדשתיך וכי
 אנטרין לאשמועינן באומי
 קדשתיך ובאומי קדשתי
 דאי אשמועינן באומר
 לאשה קדשתיך שהוא
 אסור בקרובותיה והיא
 עומרת בקרובי ה"א
 דינא היא דלא מתסר
 אימי בקרובי דאימי
 שקורא קא משקר דגברא
 לא איכפת ליה אם
 אומי עלמו טאכס בקרובותי
 ומשקר ואמר קדשתיך
 אפי"פ שלא קדשה אבל
 אימי כי אמרה קדשתי
 דאסרה נפשה אכולי
 עלמא עד שיתן לה
 גט אי לא דיקס לה
 לא הוה אמרה ונתסר
 איסו על פיה בקרובותי
 ואפי"פ יהב לה גט
 קמ"ל : קדשתיך והיא אומרת לא קדשתי
 אלא בתי וכי . משום דהוה סלקא דעתין
 לומר מאחר שהאב נאמן על בתו מן הסוה
 פהיה האם נאמנת על בתה מדרבנן קמשמע לן
 דאינה נאמנת : (יא) קדשתי את בתך וכי .
 אידי דתנא להני בני דלעיל תנא נמי להא
 ואפי"פ שהיא מנחה שאינה ראויה ובכל הני דהיא
 אומרת קדשתי מבקשים ממנו ליתן גט (טו)
 כדי להתירה ואם מעצמו נתן גט כופין אותו ליתן
 כתובה (טז) :

הולך אחר הזכר כו' תנא כ"מ לאומי : (יז) (יב) כל מקום שיש קדושין ואין
 ובגמ' דלר"ז וז' אחי למעוטי כה"ג : עבירה . עבירה . שקדושין חופסין בה ואין עבירה
 ואפילו חפסי קדושין דקסבר קדושין חופסין בנשואיה . והאי כללא לאו דוקא : (יז) סהרי
 בחייבי לאוין והכי איפסיק הלכתא : הפגום גר שנסא ממזרת יש קדושין ואין עבירה דקהל
 שבשניהם . הנולד
 מפסולי כהו' הולך פסול
 וכן בן ממזרת מישראל
 ממזר וכן בן ממזר
 מישראלית וכן בן נסיי
 לישראל נתין וכן נתין
 מכשרי נתין רש"י . והא
 דהולך אחר הפגום
 ילפי מקראי : ואינו
 כו' . ותימה דלא קשיב
 נמי למייבי עשה מצרי
 ואדומי וז"ל דתנא וסיר
 ועמו"ט : (יט) סוף
 מן הכרה ועמו"ט :
 שפחה . מכלל דלא חפסי
 בכו קדושין דא"כ
 שכו לכס פה עם ההמזר
 עם הדומה לחמזר
 (יט) ובשפחה כנענית
 פשו' לעבד עברי מיירי
 גמי ופרש"י וא"כ דלא
 ילא חפסי עם אביו
 ועמו"ט : (ז) וכוין
 דפטיטא דולדה כמוה
 עמילא מפטיט לן דלא
 חפסי בה קדושין ה"רן
 ועמו"ט : רישתה .
 מפסול זרעם שאל יחו
 בניסם ממזרים רש"י : (כא) דאפי"ג דנמזר
 חייב הוא בכל הלאוין שכתורה לאו דשפחה
 שאני דלא אמר רסמנא לא תקח שפחה ואפקיה
 בלשון לא יהיה קדש דמתרגמינן לא יסב
 גברא מבני ישראל אחא אמה משמע שאין
 ממזר בכלל כיוון שיכתבו בעבירה קדש ועומד
 הוא ר"מ ועמו"ט : (כב) אינו מתחייב אחר
 אביו דכתיב עם כו' ככהמה שאין הולך כרוך
 אחריו האב רש"י : עבד ממזר : בגמ' פליגי בילפוחא דקרא :

גמרא קדושין דף ע"א הלכה ה' גלה כלי המזון דת"ת דמלכות דבריאה **השתפא**
אמר רבה בר בר חנה כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו מעלה עליו
 הכתוב כאלו חרשו לכל העולם כולו וזרעו מלח שיאמר אלה
 העולם
בארן חרשו וכי' משום דלא יכלו להגיד יקוסס קרי להו תל' מלח חרשא לשון חרש : בניס זריס

העולים מתל מלח תל חרשא אמר רבה בר רב אדא כל הנושא אשה לשם ממון הויין לו בנינים שאינם מהוגנים שנאמר בה' בגדו כי בנינים ילדו ושמא תאמר ממנום פלט ת"ל עתה יאכלם חרש את חלקיהם ושמא תאמר חלקו ולא חלקה ת"ל את חלקיהם ושמא תאמר לזמן מרובה ת"ל חרש ומאי משמע אר"נ בר יצחק חרש נכנס וחרש יוצא וממונם אבר ואמר רבה בר רב אדא ואמרי לה א"ר סלא אמר רב המנונא כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו ותנא על כולם אליהו כותב והקב"ה חותסאוי לו למי שפוסל את זרעו ולפוג'את משפחתו ולנושא'אשה שאינהוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו א"ר אבין בר רב אדא אמר רב הנושא אשה שאינה הוגנת לו כשהקב"ה משרה שכינתו מעיד על כל השבטים ואין מעיד עליו שנאמר שבטי יה עדות לישראל אימת היו עדות לישראל בזמן שהשבטים שבטי יה א"ר חמא בר' חנינא כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחו'מיוחסו' שבישראל שניבעת ההיא נאוסה'אהיה להם לאלהיםכל משפחו'בית ישראל לכל ישראל לא נא'אלא לכל משפחות והם יהיו לי לעם אמר רבה בר רב הונאזו מעלה יתירה יש בין ישראל לגרים ראילו בישראל כתיב והייתי להם לאלהים והם יהיו לי לעם ואילו בגרים כתיב מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי נאם ה' והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים:

רש"י

מחשם פסולה לו ולכם ממונן וככב' כדמסייס קרא' ואלכלס הדג את חלקיהם ממונן שנסאה לשמו י'אלכלס כחדש א' : ושנא חמא חלקו * כגון ככבי לאן ברזל : ולא חלקה * כגון נכסי מלוג דביא לאו חיסור עבדא כחזרה לינשא למיחוס : שאינה כוגנת * פסולה לו : כופתו * הלוקס בביוו דין כופתין שתי ידיו על העמוד כמסכת מכות : כופתו : קוסרו : רוצעו * מלקפו כרוצעם : ועל כלס * ככסיס לויס ומשאלים אליהו כותב מאי דקחמך וחזיל לוי לו לפוכל זרעו ולפוגס את משפחהו כגון נשוא' אשה שאינה הוגנת לו : עדות לישראל * חותן סגן ישראל הוא מעיר ע"סן סגן חסנו : משפחות ישראל * משפחות סכס ישראלים גזורים : בישראל כתיב ובייתי לסס חללסיס * אע"פ שאינם לי לעם ומחוך שאני מקרבן כס יהיו לי לעם חלל גריסלין מקרבין חותן מן הכניס חלל ח"כ סס בקרבס עלמס חתלה לסיית טובים :

ארוניו אל סאלסיס * אל סאלסיס סתס לגבי ססוא אחר דפניס ליס דה"נ חלסיס ח'קרי ולאן אחר יתקרב לגביס אל סדלת או אל סמזוסס בנין דסחי אחר פתחא סוא דלעילא ומזוסס ח'קרי וסא אמתר וכיון דחיסו ח'כוון לאפגמ' להאי אחר ססוא פנימו אשתאר בסדיס ב'ס כגופיס סדא סוא דכתיב ורעע ארוניו את חזנו כמנרע ועבדו לעולס ססוי עבד' תחות רגלוי דמאריס עד סתא ר'יובלי * את חזנו אמחי סא חוקמוס חבל סמיעס סלי כסחי אחר עשייס לעילא וכוון ד'ישראל כד קריבו לטורח דסיני וסוו כרמימו דלבייסו לאתקרב' לקב"ס חקדימו עשייס לסמיעס דסא סמיעס כקדמית' ולבתר עשייס סמיעס כסחי סמיעס תליא * וע"ד סוא פניס להאי סמיעס יתפניס סמיעס דליה ויסתאר פנימו ב'ס : ולא יסתאר סוא עבדא למאריס עד דיתקרב לססוא אחר דפניס ואסתפג' סוא קמיס ויסתאר ב'ס ססוא פנימו * ובג"כ וסגישו ארוניו אל סאלסיס סתס כמס דחוקימני' וע"ד וסנתס סארץ סנתס לה' :

הרכה פסוקה

ה"ס סלכות תפלא פ"ד

יוסף רחק

מוסר

מספר ספידים סימן ל"ג

מפי עליון לא תלה הרעות וטוב אין קציה גזור על האדם לסיות טוב או רע * וכן אמרו חכמים בכל ידיו שמים חוז'מיראת שמים שנא' ועתה ישראל מה י'אלסוך שאלה עממ'כי אס'ירחל וכסעס סנולד חלס גזורים עליו חס גבור סתלס אסעטיר חס עני חס חלס אסמנוער חס חרוך חס גוך חלל חס ל'יק חס רשע לא חלל תשימים לפניו סני דרכים ויכמר לו החמד * ואתרי אסר חסועל זס ספסיר עלמו כאשר סר מורך טובס מחוס כענוס וכחרר כרע לפיכך לרוך לבכות ולסיית ככעס למי קונו על אסר עסס לנפשו וגמלו רעס וזסו כסחכו אחריו מה יתחילן חלס מי גבר על ספסילן כל ורחס כמס חעניות ולזמות וחסיות מתקס כסכנו חולס כי מרס * נפשו עליו או על אחר מלוסכיו כ'ס סיס לו סלחעונו ולחללכל כעסותו עבירה וסחשונס משיבס נפשו לעולמים :

(א) היה עוסק בתפלה ונצטו מי רגליו על ברכיו ממתין עד שיבטלו המוס וחזור למקום שספק ואם שהה כדי לגמור את התפלה חזר לראש : (ב) וכן השתין מים שוהה כדי הילוך ארבע אמות ואח"כ יתפלל ומשהתפלל שוהה אחר תפלתו כדי הלוך ארבע אמות ואח"כ משתין כדי שיפסוק דבריו תפלה ספיו : (ג) כוונת הלכ' כיצד כל תפלה שאינה כנונה אינה תפלה * ואם התפלל בלא כוונה חזר ומתפלל בכונה * מצא דעתו משובשת ולבו טרוד אסיר לו להתפלל עד שתתישב דעתו * לשיכך הבא מן הדרך והוא עוף או מיצר אסור לו להתפלל עד שתתישב דעתו * אמרו חכמים ישנה שלשת ימים עד שינה ותתקרב דעתו ואח"כ יתפלל :

מצות השם

ספרי פי' כהר ופי' רחם ערכין כח סכור ה' סתסס פ"י סה"מ ל"ח רכד דלס רכו סמג לאוין רעב רעג רעג **שדר ישרה ישרו** (רג) ומל"מ שלא לעבוד אדמה ואילן ביובל שני לא חזרהו כולל אדמה ואילן : (רד) ומל"מ שלא ללקוט ולקטור ספיחיס ביובל שנא' ולא תקלרו את ספיחיס : (רס) ומל"מ שלא לסוסף פירות אילן ביובל כמו כשאר שמים שנא' ולא סכזרו את גזיריה סכל כמו כשאר כסביעיס מעבודת ה'אך אסור ביובל וכל סמורת כסביעיס מותר ביובל וכל סלוקין עליו כסביעיס לוקין עליו ביובל ודין פירות סל יוכל כזכילה וכמכירה וכביעור כדין פירות כסביעיס לכל דבר יתירס כסביעיס על יוכל כסביעיס משמטת כספיס ולא יוכל ויתר יוכל על כסביעיס סיובל מוטיא עבדיס לחירות ומסמיט קרקע . יוכל ומסמיט קרקע כסחלתו וכסביעיס משמיט כספיס כסופו (עיון סימן פ"ד ק"ג סכ"ז סמ"א סע"ו חע"ו) ועיון כלל ד' :

קדושין כס ב"מ פרק ד' ט' כ"ג פי' ג"ד כ"ו י' סכ"ד ה' מכירה יא פרקס סכ"מ ח"ע רמיה סכ"ג עטין פ"ב ח"מ ס"י קפס ע"ד ס"י רח

שדרו (קלב) מ"ע לרן דין מקס וממכר שנא' וכי ממכרו ממכר לעמיתך כמה המקס מתקיים וכמה אינו מתקיים קרקע נקנית בכסף כשטר וכחוקס ומסלטלין וכמהה כמשיכה וכ' ס בהבכסה וכיואל כהן מן הדוי"ס אלו וכוסג ככ"מ וככל זמן :

ככא מניעא קדמט עד כ"ס סכ"ד ה' מכירה פ"י סכ"מ ל"ח רכ סמג לאוין קס ח"מ ס"י רכ סמק ס"רעא **שדרה** (קלו) ומל"מ שלא להכות זה את זה כמקס וממכר שנא' וכי ממכרו כו' או קנה מיד עמיתך אל חבנו איש את אחיו ואע"פ שהוא עובר בל"מ אינו לוקס שניתן להסכוין (עיון כלל (חק לישראל) ח"ג נו

עבדו את ה' בירחם מנסו בירחם כד"א ראשית חכמה יראת ה' ודא תלכות שמים ובג"כ עול מלכות שמים וע"ד סחי כקדמית' סוא דכלא מאן חוכה * תפלי' כקדמיתא סל יד כגון דכסחי עייל לשאר קדושא וחי סחי לא אשתכח לגביס לא שריא ב'ס קדושא לעילא ובג"כ בזאת יבוא אסרן אל סקדס וגומר כתיב וסחי עול לא שרי כמאן דחיסו כפות באחרת * וע"ד עבדין פטורין מעול מלכו' שמים : וחי מנחי עול פטורין מכל שאר פטורין דסא שאר לא שריס עליס דבר נס עד דאשתכח גביס כסחי עול ובג"כ סוו חלכי ישראל כמנריס חוס חוף הכי ילא לחפשי חוס דסא עבדא סוס וכל מה דעביד חוס סוא בלא עול מלכות שמים * ואע"ג דחוס סוי עובדוסי ילא לחפשי ויסא ל'ס נימחא לבתר דחיסו כסירו ואשתכח ב'ס נימחא יסבין עליס עול מססוא אחר דאפיך ל'ס לחירו'וחי בר נס יסרב למיפק לחירו כד"א וסאסמך יאמר סעבד אסבתי את ארוני וגומר * סא ודחי פניס ל'ס לסחי אחר דסביק עול מלכות' דלעילא ונטיל עול דמריס וע"ד מה כתיב וסגישו ארוניו אל סאלסיס וסגישו אל סדלת וגומר * וסגישו ארוניו

ז' בין שהונה במזיד בין שלא ידע שיש במכר זה אונאה חייב לשלם ושימור האונאה שיהא חייב לשלם הוא שחזר בשום נגון שמכר שום שם בחמש או שום שבט בשש או שהי' שום שם בשש או שום שם בשבע המקס קיים וחייב להחזיר האונאה וכשהיה האונאה פחות מזה בכל שהוא נגון שמכר שום ששים דינר בחמשים ופרוטא אינו חייב להחזיר לו כלום שכל פחות משמות דרך הכל למסול בו היה האונאה יחירה על שחזר בכל שהוא נגון שמכר שום ששים בחמשים פחות פרוטה בטל המקס והמתאנה יכול לחזור בו אבל המתאנה אינו יכול לחזור אם זה ראה וקבל ואפי' שהאונאה כדי שיבטל המקס אין המתאנה חייב להחזיר עד שהיה האונאה יתר על פרוטה אבל פרוטה בשום אינו מחזיר שאין אונאה לפרוטות ועד מתי יהיה ללוקח לחזור ולתבוע האונאה או לנטל המקס עד כדי שיראה לחבר או לקרובו ואם שהה יותר מזה אפי' לקח שום מנה במאמץ אינו יכול לחזור ואם היה המקס בדבר שמקו ידוע הרי בין הלוקח בין שהרי אין ספק בידו להראותו לחבר או לקרובו ואם היה המקס בדבר שהענין שום בין בהדיוט בין בחבר וכן שום המוכר אינו מחזיר אלא עד שיסאל על השע' שבטוק בלבד והענין שום בין בהדיוט בין בחבר וכן שום בין בפירות ובהמה בין במטבעות ועד מתי חייב להחזיר במטבע בכרכים עד כדי שיראה לשולחני ובכפרים שאין שולחני מנוי יכול להחזיר עד ערבי שבת שאין מכיר מטבע בטוב אלא השולחני והוא שהדין בכל סדכרים שאין בקי ומכיר שיהא להם יכול לחזור עד שימצא לו בקי ומכיר ומהם כל מקום וכלל זמן בזכרים ונקבות :

בהר יום ד תורה

למשיך מנה' דז"ח יהוה נפש י יה יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסירה ו דמלוי וו אל סס ב"ן שנעשים בניקוד מולס :

א לפי' : רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט השנים תמעט מקנתו
 ב' כי מספר תבאת הוא מכר קד' : א לפום סגיות שניא תסני
 זכיננהו ולפום זעירות שניא תזעיר זכיננהו ארי מגין עלדתא הוא
 מזבין קד' : ב ולא תוננו איש את עמיתו ויראת מאלהיך כי אני
 יהוה אלהיכם : ג ולא תוננו גבר ית חבריה ותדחל מאלהיך ארי
 אָנָא יי אלהכון : ועשיתם את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם
 אתם וישבתם על הארץ לבטח : ד ותעבדון ית קימי וית דיני
 תמרון ותעבדון יתהון ותתבון על ארעא לרוחצן : ד ונתנה
 הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה : ד ותתן ארעא
 אבה ותיבדון למשבע ותיבדון לרוחצן עליה : ה וכי תאמרו מה
 נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו :
 ה וארי תימרון מה ניכול בשתא שביעתא הא לא נזרע ולא נבנוש
 ית עלדתא : ו וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשית את
 התבואה לשלש השנים : ו ואפקיד ית ברכתי לכוֹן בשתא
 שתיתיתא ותעביד ית עלדתא לתרת שנין :

למשיך מנה' דז"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלמס אדני נשמה דהוד יהוה סיה יסירה דלמס יהוה סיה יסירה דהוד אל סס ב"ן שנעשים :

א ותצא את עמך את ישראל מארץ מצרים באתות ובמופתים וכיד
 חזקה ובאזרוע נמויה ובמורא גדול : א ואפקתא ית עמך
 ית ישראל מארעא דמצרים באתין ובמופתין וכיד תקיפא ובאדרע
 מרמם ובחזונא רבא : ב ותתן להם את הארץ הזאת אשר נשבעת
 לאבותם לתת להם ארץ זבת חלב ודבש : ג ויהבת להון ית
 ארעא הדיא הקימתא לאבהתהון למתן להון ארע עבדא חלב
 ודבש : ג ויבאו וירשו אתה ולא שמעו בקולך ובתורתך ובתורתך קרי
 לא הלבנו את כל אשר צויתא להם לעשות לא עשו ותקרא אתם
 את פל הרעה הזאת : ג וערו ואחסינו יתה ולא קבירו למימדך
 ובאורייתך לא הליכו ית כל דפקדתא להון למעבד לא עבדו
 וערעת יתהון ית כל בישתא הדיא : ד הנה הסללות באו העיר
 ללכדה והעיר נתנה ביד הפשדים הנלחמים עליה מפני החרב
 והרעב והדבר ואשר דברת היה והנה ראה : ד הא מליתא ערו
 על קרתא למכבשה וקרתא אתמסרת בידא דבשדאי דמניחין
 קרבא עליה מן קדם דמטלין בחרבא ובפנא ומותא ודמללתא הוה
 וקדמד גלי : ה ואתה אמרת אלי אדני יהוה קנה לך השדה
 בפסח והעד עדים והעיר נתנה ביד הפשדים : ה ואת אמרת לי יי
 אלהים ובון לך חקלא בכספא ואסחד סהדין וקרתא אתמסרת
 בידא דבשדאי : ו ויהי דברי יהוה אל ירמיהו לאמר : ו יהוה פתגם
 נבואה מן קדם יי עם ירמיה למימד :

מצות דוד

רש"י

ותקרא אותם הקרות אותם לשון מקרא : ואשר דברת : (א) ובאזרוע נמויה : אחר במשל מנבור הטוטס כידו על רעה עליהם הים וכו' : והעיר נתנה וכו' : ולמה לי שדה : מי שחללם בו : וכמורא גדול : סביבת מלחמה על מלחמה : (ב) ארץ זבת : והיא ארץ אשר החלב נוטף מדיה בסמיות כי ירעו מרעה שמו וחלסם רב והתמרוס נוטפים דבש : (ג) ובתורתך : כדרכי תורתך לא הלכו : ותקרא : ולכן הכאת עליהם מקרא ברעם הולת הנופוט בחקרא שלחתי : (ד) הנה הסללות : כי הטט לחשו הנלח מה העומדים על הסוללות ללחום מתנה הטט ככר כלו על העיר ולכדה וכללו ככר נתנה בידם כי אין כח ביד לחשו העיר לעכב על ידם כי ספו תמו מפני חרוב והרעב והדבר : ואשר דברת יחלו שחלבו העיר : הטט כן סיה והנך רואה סכן סיה : (ה) ואתה אמרת : ר"ל ומה זה אשר הודעתני וכלו אמרת לי כזה שלקטת ממנו השדה ולסמוך עליה סדכרן ואתה אמרת : והלא העיר נתנה ביד הכשדים ומה אם כן תועלת בקייית השדה הלא הכשדים יקחו ועם כי הוא חמר בעלנו לברוך כן נרסם סדכרן כל לרעו וזות הטט זה חמר מתחשבות לבו ולא בחשבו הכוואה ע"י בחש' :

להמשיך מיסוד ומלכות ד"א שין דלת יוד כפס שין שין דלת יוד רוח יאהדונהי נשמה
דיסוד א אד ארני כפס ארני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יך הוה הוה חיה
יחידה דיסוד יהוה חיה יחידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א בושח בלבבו הוא כסיל והולך בְּחֶכְמָה הוּא יִמְלֵט : א דְּתָבֵל עַל
לְבִיָּה סְבֵלָא הוּא וּדְמַהֲלֵךְ בְּחִימוֹתָא נִתְחַמֵּי מִן בִּישׁ :
ב נִוְתֵן דְרֵשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינֵיו רַב־מְאֹרוֹת : ב דִּיהֵב לְמַסְפָּנָא
לֹא נַחְסֵר לִיה וּדְמַחְמֵי עֵינֵיה מִן מַסְפָּנָא סְגִיעֵין לְוִשְׁתִּיה : ג בְּקוּם
לְשַׁעִים יִסְתֵּר אָדָם וּבְאֲבָרָם יִרְבּוּ צְדִיקִים : ג בְּקוּמָא דְרִשְׁעֵי
מִתְמַשִּׁי בַר נֶשֶׁא וּדְרֵאֲבִדִּיהוּן נִסְגוּן צְדִיקֵי : ד אִישׁ תּוֹכְחוֹת מְקִשָּׁה
עֲרַף פִּתְעֵי יִשְׁבֵּר וְאֵין מְרַפָּא : ד גְּבָרָא דְלֹא מְקַבֵּיל מַבְסָנֹתָא
וּמְקִשֵׁי קַדְלִיָּה בְּעַגְלָא נִתְתַּבֵּר וְלֹא תִהְיֵי לִיה אָסוּ : ה בְּרִבּוֹת
צְדִיקִים יִשְׁמַח הָעָם וּבְמִשְׁלַר רִשְׁעֵי יֵאָנַח עָם : ה בְּסוּנְעָא דְצְדִיקֵי
חֲדֵי עֲמָא וּבִשְׁוִלְטָנָא דְרִשְׁעֵי נִתְאַנְחַ עֲמָא : ו אִישׁ־אֲהֵב חֶכְמָה
יִשְׁמַח אָבִיו וְרַעְיָה זִוְנוֹת יֵאָבְדֶהוּן : ו גְּבָרָא דְרַחֵם חֶכְמָתָא נִתְחַדֵּי
אָבִיו וּדְמַתְחַבֵּר בְּזִנְיֹתָא מוֹכִיד מִזְלִיָּה :

רש"י
נותן לרש : לרקס אין מחסור לו : ומעלים עיניו מלדקס : [ח] בושח בלבבו : עמוד בלבו וכוונת בחסות לבו הוא
איש הראוי לתוכחה ומקשה עורף מלשמוע : פתע : נסתר
(ג) אין מחסור * לא יותער עשרו בעבור פויר
הלכה : רועה * מתכבד לזונות :
יראשו לכלי תה לו הכה יבא בעשרו הכרה קללות ותרד לשמין . (ג) בקום * בעת יקומו הרשעים לחסול בעס אז
יפתר כל הרשעים מהם כי יפתחו מהם ובעת יאבדו הרשעים אז ירבו הצדיקים כי יחלסו העוהם מתקום מחבוסם :
(ד) איש חוכמה * הכריך אל התוכחה ומקשה ערפו ולא יאבס לשמוע ישבר פתאום ואין מי ירפא לו : (ה) ברבות :
בעת גדלו הצדיקים ומושלם בעס אז ישמחו כי בעבורם יהיו מושגחים מה' . (ו) רועה * המתכבד עלמו לזונות
מחבד הון אביו בתה לבס אהגן וילער עוד את אביו :

ברטנורה
משנה סנהדרין פרק ד עיקר תוי"ט
ודן כו' . פשיטא (אטו משום חסיבותו מברע גרע וכיון דדן איסו נמי דנין אותו משום התקופשו
וקושו תוי) אידי דקא בעי למתני ענך לא דן ולא דנין אוסו תני נמי כ"ג
ואב"א הא קמ"ל דכל
שאר דינין סוין מד"ג
דן ודינין אותו כ"ג
כהדיוט כו' גמ' :
מעיד . דוקא כשהמלך
יושב עס שאס הכ"ג
יורע ערות לבנו
הולך המלך לשם משום
יקרא דכ"ג וקא אחי
ומסעיד אכל בל"א
אינו מעיד דוילתא
הוא לכ"ג שיבא ויעיד דתינא והתעלמת פעמים שאסה מתעלס בגין זקן ואינו לפי כבודו גמ'
ועתוי"ט

ועתוי"ט : (ח) משום דק"ל דא"ס לביתו נמי
לא ועתוי"ט : (צ) גמי' פי' בינו ר"ל בין עלמו
שהוא המנונה לבין העס : (ג) דאלו ביום
אחר אין מלוה ככ"ג דוקא ורשאי כהן הדיוט
לעבוד אס אירע פסול
ככ"ג וא"ל להמנונה
הספסל . הוא כפא קטן
הר"מ : (ד) כמעשה
שהיה כעבדו של ינאי
המלך כשרג את הכפס
שלמו לו לבא ולעמוד
בפני סנהדרין כדנתיב
והועד כבעליו . ועבדו
כמנונו דמי וכשבא
וישב אמרו לו עמוד
שנאמר שני
האנשים ולא רצה כו'
ואירע תקלה שמתו
הסנהדרין . פי' שהענינים
שמעון בן טטס . על
שכבשו פניהם בקרקע
מיראסס את ינאי המלך .
ועתוי"ט (ה) וא"ל לא
דייטני להו סיני דינין
הא כתיב התקופשו וקושו
גמי' וכיון שהזכיר
הכתוב כהס דינו לבוקר
כשגורו לא גזרו אלס
על מלכי ישראל . אכל
לא על מלכי בית דוד
כדי שלא לחלק על
הכתוב כהס כ"מ : דא
מעיד כו' . מלכות
מעשה עלמו שהיה
ע"י קבלת ערות כפני
ינאי המלך ולא רצה
לעמוד . ועתוי"ט :

נגלה הן נגלין והוא נכסה ויוצא
עמהן עד פתח העיר . דברי ר"מ .
ר' יהודה אומר אינו יוצא מן
המקדש . שנא' ומן המקדש לא יצא'
וכשהוא מנחם אחרים . דרך כל
העם עוברין בזה אחר זה . והממונה
ממצעו בינו לבין העם . וכשהוא
מתנחם מאחרים כל העם אומרים לו
אנו כפרתך . והוא אומר להן
התברכו מן השמים וכשמברין אותו
כל העם מסובים על הארץ והוא
מוסיב על הספסל : (ב) המלך לא
דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא
מעדין אותו . לא חולץ . ולא
חולצין לאשתו . לא מיבם ולא
מייבמין לאשתו . ר' יהודה אומר
אם רצה לחלוץ או לייבם . זכור
לשוב . אמרו לו אין שומעין לו . ואין
נושאים אלמנתו . רבי יהודה אומר
נושא המלך אלמנתו של מלך . שכן
מצינו ברוד שנשא אלמנתו של
שאול . שנאמר ואתנה לך את בית
אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך :
(ג) מת לו מת אינו יוצא מפתח
פלטרין

ולא חולצין כו' . מפני שאסורה לינשא רש"י :
(א) שנאמר שום תשים עליך מלך שתהא אימתו
עליך ור"י מלוה שאני גמי' : (ז) וכ"כ הר"מ
ולא
סעודה ראשונה משלו וקדושו ואוהביו מלכילין אותו : מסובין על הארץ . הן מנירין ומתאכלין
בלערו : והוא מיסב . ככבוד על הספסל : (ב) מלך לא דן ולא דנין אותו . ודוקא
מלכי ישראל שאינן נשענים לדברי חכמים (ד) אכל מלך ממלכי בית דוד דן ודינין אותו שנאמי'
בית דוד כה אמר ה' דינו לבקר משפט (ה) . אין שומעין לו . דמלך שמחל על כבודו אין
כבודו מחול (ו) ונגחי' הוא לו שיחלוץ וירקס כפניו וכל שאינה בת חליה אינה בת יבוס (ז)
וכן הלכה : נושא אלמנתו של מלך . והלכה כו' יהודה כהן : (ג) אינו יוצא מפתח
פלטרין

פלמין שלו . שגנאי היא למלך להראות עגמת
כפש לפני העם : לפיכך את העם . כדי שיכירו
שלא בעצת דוד הרג יואב את חנניה ואין הלכה
כרי יהודה : רגיש : מט : (ד) דמלחמת
הרשות . מלחמת שאר

אומות חוק ממלחמת
עמלק ומלחמת עמשה
עממין . ופורץ גדר .
של אחרי לעשות לו דרך
ללכת לברנו (ולשדה) :
ואין ממחין בידו . אין
מעכבין עליו : חלק
בראש. חלק סיפה בורר
האשון (ט) ונוטל

מטלה מכל הבית :
אלא שמונה עשרה :
שהרי דוד ה'לו שש נשים
וקאמר ליה כביא ואם
מעט ואוספיס לך כהנה

וכהנה כהנה קמא שית
בחרא שית הרי י"ט :
מרבא הוא לו . יותר
מיי"ט ובי מחלוקת שית
בדברי ס"ק סבר נוסח י"ט

ואפילו פרזנות ויותר
מיי"ט לא ישא ואפילו
כשרות שכן הוא גורת
הכתוב רבי יהודה סבר

נושא י"ט אפי' פרזנות
ויותר מיי"ט פרזנות
לא ישא וכשרות והגנות
ישא כמו שיראה ופליגי

אח"כ בחדא ר"ש סבר
אפילו אחת פרזות לא
ישא וכשרות והגנות לא
ישא יותר מיי"ט ופליגי

אח"כ בחדא ואדרבי
יהודה בחדא . והלכה
כתנא קמא : אלא כדי
מרכבתו דוקא קוסיס

בטלים להרכיב דעמו ולהתגדל ברוב קוסיסאסור
אבל כדי רכבו ופרשיו להלחם באויביו מותר :
אספניא . שכן חילול הנכנסים ויולאים עמו
כל השנה : וכותב לו ספר תורה לשמו . חון
מספר תורה שחייב כל אדם מישראל להיות לו
ספר תורה (י) והוא מונח בבית גמזו ומספר
תורה

ולא מלאנו אלא כל שאינו מולה ליבוס אינו
עולה להליכה . ורש"י פי' הטעם דאינו מיבוס
שגנאי לו לקום ע"ש אקו . לא היה בו .
וגורן עשה היום מפני שלום המלכות כו' אכל
כלא עענה זו אם רלס
אין שומעין לו כ"מ :

ומוציא כו' . משמע
דבי"ד של ע"א לדרס אין
הלס כח לפשות חיל
להולאס למלחמת הרשות
אלא במאמר המלך דאי
אמרם שאין למלך
בזה שום מעלה א"כ
למאי תנין הכא גבי
מעלותיו של מלך
ועתוי"ט : אין כו' . אלא

כפי מה שהוא לרוב אינו
מעסק הדרכים מפני
כרמו של זה או מפני
שרס של זה אלא הולך
בשדה ועתוי"ט : (ט)
פי' ואותו המטלה בורר
יפה ששמי החליין .
וח"ל הר"ע והוא נוטל
ממלה בראש ובגמ' עוד

דאזכרות מלכים כולם
למלך ועתוי"ט : וברבד
כו' . דהא קרא קאמר
ולא יסור את לבבו גמ' :
אפי' א כו' . דמכרי
בעלמא דרשין טעמא

דקרא א"כ לכתוב קרא
לא ירבה לו נשים
ולשתוק ואנא אמינא מה
טעם לא ירבה משום
דלא יסור לא יסור למה
לי אלא אפי' אחת ומסרי'
גמ' : כדי מרכבתו
כו' אספניא . בגמ'
יליקלבו מקראי ועתוי"ט

וכתב לו ספר תורה לשמו . יוצא
דמלחמה מוציאה עמו . נכנס מכניסה
עמו . יושב בדין היא עמו מיסב
היא כנגדו שנאמר והיתה עמו וקרא
גי' הערוך אספניא (ט) בו

(ט) וכתב שכל יון קורין להולאה אספניא :
(י) שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה (וכל
התורה במשמע דאין כותבין התורה פרשות פרשות
הר"ע) וכמלך כתיב וכתב לו את משנה שחיס
במשמע גמ' : בדין . אם הוא ראוי כמלכות
בית דוד א"כ . מלכי ישראל קורס התקנה ועמ"ט :
בשרביטו

בשרביטו . ולא
בכתרו ולא בלחמ מכל
כלי תשמישו הר"מ
ובשרביטו כדכתיב מאשר
ישיט לו המלך אם
שרביט זהב :

בו כל ימי חייו : (ה) אין רוכבין
על סוסו ואין יושבים על כסאו . ואין
משתמשין בשרביטו . ואין ר אין
אותו כשהוא מסתפר ולא כשהוא
ערום ולא בבית המרחץ שנאמר
שום תשים עליך מלך שתהא אימתו
עליך :

תורה שכותב לשמו
כשהוא מלך נכנס ויולא
עמו חמדי : מיסב :
על השלמן : (ה)
כשהוא מסתפר .
כשמגלח עפר ראשו :

גמרא סנהדרין דף כא ע"ב הלכה ה' נלס כלי החיצון דנצח דמלכות דבריאה במ

כותב לו ס"ת לשמו תנא ובלבד שלא יתנאה בשל אבותיו אמר רבא
אע"פ שהניחו לו אבותיו לאדם ס"ת מצוה לכתוב משלו שנא'

ועתה כתבו לכם את השירה הוואת איתביה אביי וכותב לו ס"ת לשמו שלא
יתנאה בשל אחרים מלך אין הריוט לא לא צריכא לשתי תורות וכדתניא

וכתב לו את משנה התורה כותב לשמו שתי תורות אחת שהיא יוצאת
ונכנס עמו ואח' שמונחת לו בבית גמזו אות' שיוצאת ונכנסת עמו עושה אות'

כמין קמיע ותולה בורועו שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט
אינו נכנס בה לא לבית המרחץ ולא לבית הכסא שנא' והיתה עמו וקרא

בו מקום הראוי לקרות בו ואידך האי שויתי מאי דריש ביה ההוא מבעי ליה
לכדרב תנא בר בינא דאמר רב חנא בר בינא אמר ר"ש חסידא המתפלל ליה
צריך שיראה עצמו כאילו שכניה כנגדו שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד :

רש"י

לשתי תורות . הא דשאי מלך מכניסות דאלו הוא קמיע . קטנה ככתב דק שהיא קלה לשאת : שויתי היכוני'
כדיוע בני ל"י בחדא ומלך בני הרתי : כמו סיפיה דקרא כי מימיני כל אמוט דוד המלך ע"ש ס"ת
שכורועו קאמר :

זוהר בהר דף קי ע"ב ת"ת דאציקות יוד הא ואו הא

וכי תאמרו מה נאכל וגומר . רבי יהודה פתח בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעס
אמונה לעולם בר נש יהא זכיר במאריה וירבך לבית במסימנות' עלאס בגין

דיהוי שלים במאריה . דכד יהוי שלים ביה לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא ת"ת
בטח בה' ועשה טוב מהו ועשה טוב אלא הכי תנין . בעובד' דלתת' יתער עובדא

דלעילי וסא אוקמוס ועשיתם אותם כביכול אחון תעבדון להון בגין דבסהוא אתערות'
דלכון דאחון עבדין לתתא אתער לעילא וע"ד ועשה טוב כתיב ואין טוב אלא לדיק

דכתיב אמרו לדיק כי טוב כיון דאחון עבדין האי ודאי האי טוב אתער כדין שכן ארץ
ורעס אמונה וכלא חד שכן ארץ ארץ עלאה דהא לית לך בעלמא דיכול למשרי בהדס עד

דיתער האי טוב לגבס כיון דיתער ליה כביכול הוא עביד ליה וכדין שכון ארץ שרי
בגויה איכול איבס אשתעשע בהדס ורעס אמונה דא ארץ וכלא חד כד"א ואמונתך

בלילות ורעס אמונה הוי דבר לה בכל רעוהך : ואי לא תתער לקבלס האי טוב אתרחק
מנס ולא תקרבו בהדס לא תקרבו לנו אחון נורא יקידת' ואי תקרבו בהדס בדמילו כמאן

דרחיל מן מותא . דהא כדון גורא דליק ואוקיד עלמא בשלכוניו . וכיון דחתער לקבלה
 סאי טוב כדון ותגור אומר ויקס לך ועל דרכיך נגה אור . ת"ח בני מסימנות' מדברי
 להאי לרעותהון בכל יומא תאון איוון בני מסימנות' איוון דמתערי סאי טוב לקבלה
 ולא חס על דיליה וידעי דהא קב"ה יתיב ליה יתיר כד"א יש מפזר ונוסף עוד . ת"ט
 בגין דהאי חתער ברכאן לקבלה ולא יומא אי חתן סאי סתא מאי אעביד למחר :
 אלא קב"ה יתיב ליה ברכאן עד בלי די כמה דאוקמוס ובג"כ וכי תאמרו מה נאכל בשנה
 השביעית וגומר מה כתוב ולוית' את ברכתי לכם בשנה הששית ועשה את התבואה לשלש
 השנים ועשת ועשתה מצעי ליה מאי ועשת אלא לאפק' ס' דאית לה שמיטה וויית' ולא עביד
 עבידת' . כתוב ראו כי ס' יתן לכם ביום הששי לחם יומים וגומר כגוונ' דא ולוית'
 את ברכתי לכם בשנה הששית וגומר :

הרבה פסוקה

ר"ס ס"ג הפלה פ' ד

יוסף רחוק מוסר

תספר חסידים ס"ג ל"ח

(א) כיצד היא הכונה שיפנה את לבו מכל החשבות
 ויראה עצמו כאילו הוא עוסק לפני השכינה .
 לפיכך צריך לישב מעט קודם התפלה כדי לכיין את
 לבו ואחר כך יתפלל בנחת ובתחנונים ולא יעשה תפלתו
 כמו שהיה נושא משאו ומשליבו והילך לו לפיכך צריך
 לישב מעט אחר התפלה ואחר כך יצטרף חסידים הראשונים
 היו שהיו שעה אחת קודם תפלה ושעה אחת לאחר
 תפלה ושאריו כן בתפלה שעה : (=) שבור אל יתפלל לפני
 שאין לו כוונה ואם התפלל תפלתו תועבה לפיכך חזר
 ומתפלל כשיתרוקן משכרותיו . שחיו אל יתפלל ואם
 התפלל תפלתו תפלה . אי זה הוא שבור זה שאינו יכול
 לדבר לפני המלך . שחיו יכול לדבר בפני המלך ואינו
 משתכש . אע"פ האויל ושתה רבועית יין לא יתפלל
 עד שיסיר יינו מעליו :

המדבר ואינו חושב כי אם בדבריו ואינו חושב ככותן
 כליות יודע דבריו ולכן השכינה והבירה שנאמר ויספר
 ויספור וכל דבריו וכל דבריו וכל דבריו וכל דבריו
 במספרים ואינו לא ארזונו הלא את המים ואת הארץ את
 מלך כלם ס' ארזונו הלא ארזונו בדרך טובה כי תשפע האדם
 לתשוב כדבריו תמיד ולע ומו נגד פניו תמיד שישיתו סילגוני
 תמיד וכל זמן שארזו יושב ודומם כח"ס מקוסיסיה יתפילבו מכל
 מחשבות אז יתשוב כבוראו ובקדושתו ובנפלאותיו וטובותיו
 אשר עושה בכל יום עמו . אכל בזמן שרזו הנבונה מחשב
 לדברים בע"ס או לשנוע דברי הבאי אפי' אין בדעתו לדבר
 כלל מיד הוא פוסק את לבו לבעלה ומפסיק מכל וכל מחשבי
 בעובד אשר הוא לתשוב כקדושתו של בוראו וכיראתו
 בעבודה ולוית' כמעלה העבור' והעובד לנגוד את ס'
 מחשבתו ולוית' חפץ בתפלותיו וזו היא העבודה הגדולה
 המשמשת יסוד מלאכי השרת וכל נבא השמיטת פטריס קדושתו
 שנאמר קדוש קדוש קדוש . ועל כן יש לומר של לרבות בדברים בעל"ס פן ישכח את הבור' אשר הוא תמיד לנגד
 פניו כפסח אשר לפני העור סוף כשווייתו ובכחו וכל מקוסיסיה הוא העור שאינו רואה רק במחשבתו של הבאי
 ואינו זוכר את הבור ומתרחק ממנו של אמת ומתוית ירא מפניו כי אינו מלוי כלבו מתחת קושי הלב שהוא עו וקשה
 ורחוק מאלהים ואינו מואל במחשבתו רק דברי הבאי ולפיכך אינו מואל במחשבתו האלהות רק בקושי ובחוקה כמו שלל
 וכל העור לטנין ולחמין האדם אשר לפניו אטלל יתמש בו או ישמע קולו כך לא וכל האדם לנגוד ולקצור כלבו תמיד
 האלהים חס לא על פי עובדת העון כי העויות מבריות ומשכחות היראה ומתניס את הפנים וכן הוא אומר כי
 עונותיכם היו מבריות מבריות בנין אלהים :

מצות השם

בבא מצותה נח ס"ד ס' מברית ס' יד פ"ח ל"ח רמ"ג ס"ג רמ"ג ס"ג קב
 שלם (ד) מל"ט שלל להונות את סבירו בדברים שנאי' לא טובו איש את עמיתו שלל יאמר לבעל
 תשובה זכור מעשיך הראשונים או לבן גרים זכור מעשה אבותיך או לשאול דבר חכמה
 ממני שאינו יודע חכמה כדי ללערני וכיוצא באנחות דברים ועובר בלי"ט ואין לוקחן עליו שאין בו מעשה
 (ע' כלל ס') ובגר דקד יש לאו נוסף (עין סימן ס"ג) ונוסב בכ"ט ובכ"ז ב"ז ב"ז :

להמשיך מנ"ס ד"ח יהיה נפש י' יהו יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה ס"ס יסירה
 ה דמלוי הה אל סס ב"ן שבעסיה בניקוד מולס :

* וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד !
 השנה התשיעית עד-בוא תבואתה תאכלו ישן :
 * ותזרעון ית שתא תמינתא ותיכרזון מן עללתא עתיקא
 עד שתא תשיעתא עד מייעל עללתה תיכרזון עתיקא :
 ב והארץ לא תמכר לצממת פילי הארץ פיגריים ותושבים אתם
 עמדי : ב וארעא לא תזרזון לחרומין ארי דילי ארעא ארי דיירין
 ותותבין אתון קדמי : ג וככל ארץ אחותכם גארה תתנו לארץ
 ג וככל ארע אחסנתכון פורקנא תתנו לארעא : ד פי'מוד אחיך
 ומכר מאחותו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו : ד ארי
 יתמספן אחוד ויזבן מאחסנתיה וייתי פרקיה דקריב ליה ויפרוק
 ית זביגי אחודו : ה ואיש פילא יהיה-לו גאל והשיגה יהו ומצא
 בדי גאלתו : ו וגבר ארי לא יהי פריק ותדביק ידיה וישפח
 כמיסת פורקניה :

נביאים ירמיה לב

להמשיך מנ"ס ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דללס אדני נשמה דהור
 יהוה ס"ס יסירה דללס יהוה ס"ס יסירה דהור אל סס ב"ן שבעסיה

* הנה אני יהוה אלהי פד-בשר הממני יפלא כל דבר : א הא אנא
 יי אלהא פל בשרא המן קדמי יתכסי פל פתגם : ב לכן פה
 אמר יהוה הנני נתן את-העיר הזאת ביד הפשוטוכיד נבוכדנצר
 מלך-בבל ולקדה : ג בכך פדנן אמר יי האנא מסר ית קרתא דהא
 בידא דכסדאי וכיד נבוכדנצר מלכא דבבל ויכבשנה : ד ובאו
 הפשדים הגלחמים על-העיר הזאת והציתו את העיר הזאת באש
 ושרפוה ואת הבתים אשר קמרו על-גגותיהם לפעל והסכו נסכים
 לאלהים אחרים למען הכעיסני : ו יעלון בסדאי דמגיהין קרבא

מצות דוד

(ה) כל בשר - כל הכריות : המחני ר"ל ואם חתם חני
 אלסי העולם וכי יהיה שום דבר שיהי' מחיסה מחני לכל אוכל

עשורו וכל הר אף שהארץ ניתנה בידי הכהנים מים בידי לחזורם לישראל וזהו לוימי לך לקנות השנה ששים ללות
 ולרמו שכן אעשה וכאשר יאמר בענין : (ב) לכו * הוילי הכל עלי : כניו מתן * חני הוא הנותן את העיר הואש ביד
 הכהנים ולא יקחום כח דרועם : (ג) ונאו * אל תודיער ואת הבתים וכי * אף אותם ילימו בלש : וס"כו * סס
 על הגגות למען הכעיסני ר"ל יודעים היו שאין בהם מחש

(חק לישראל) ח"ג ג

עַד קָרַתָּא הָרָא וַיִּדְלַקוּן יַת קָרַתָּא הָרָא בְּנוֹרָא וַיִּקְדוּנָהּ וַיַּת בְּתִיא
 דְּאִסְקוּ בּוֹסְמִין עַד אַנְוִרְיָהוּן לְבַעְלָא וְנִסְכוּ נִסְכוּן לְטַעוֹת עַמְמֵיא
 בְּדִיל לְאַרְנָא קְדָמִי : ד פִּי־הֵיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲךָ עֲשִׂים
 הָרַע בְּעֵינֵי מְנַעַרְתֵּיהֶם פִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲךָ מְכַעְסִים אֶתִּי בְּמַעֲשֵׂה
 יְדֵיהֶם נֹאם־יְהוָה : ד אַרְי הוּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה פְּרַם עֲבָדִין
 דְּבִישׁ קְדָמִי מְזַעְזְרֵיהוֹן אַרְי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרַם מְרַגְזִין קְדָמִי בְּעוֹבְדֵי
 יְדֵיהוֹן אָמַר יי : ה פִּי עַל־אִפִּי וְעַל־חֲמַתִּי הִיִּתָּה לִי הָעִיר הַזֹּאת לְמַן־
 הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנִנו אֶתְּהָ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהַסִּירָהּ מֵעַד פָּנָי : ה אַרְי רִגְזִי
 וְחֲמַתִּי חָר בְּקָרְתָּא הָרָא לְמַן יוֹמָא דְבָנֵנו יַתְּהָ וְעַד יוֹמָא הַדִּין
 לְאַנְגְּלוּתֵיהָ מִקְבִּיל מִיַּמְרֵי :

רש"י
 למן היום אשר בנו אותה ביום שהיכר הבית נשא שלהם את
 כל פרעה :
 מבעיני לא יתרו אלו במעשה יריבם אך מבעיני אלו ביום כנס : [ה] כי על אפי וכו' כאלו
 היו רחוקים זמן רב לבסור את העיר מעל פני השנתי אלה היה על אפי וזל חמתי לבסורם על כי העיר הזאת
 הייתה לי למן היום אשר בנו וכו' והוא מקרא המורס :

כתובים משלי כט
 להמשך מיסוד ומלכות ה"א שין דלת ווד כפש שין שין דלת שין דלת ווד רוח יאהדונה כשמש
 דיסוד א אד ארנ אדני נפש אדני רוח אלה דלת נון ווד כשמה דמלכות יף הף וף הף חיה יסידס
 דיסוד ירהך חיה יסידס דמלכות אל שס ב"ן שבעסיה :

א מִלְךָ בְּמִשְׁפַּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרַסְנָה : א מְלֶכָא בְּדִינָא
 נוֹקִים אֶרְעָא וְגַבְרָא עוֹרָא עֵקֶר לֵה : ג גְּבַר מַחְלִיק עַד רַעְהוּ
 רֶשֶׁת פּוֹרֵשׁ עַד־פַּעֲמוֹ : ג גְּבָרָא דְמַתְפַּלְגַּ עַל חֲבֵרִיהָ מִצְדָּתָא פְּרַם
 עַד הַלְבַּתִּיהָ : ג בְּפִשַׁע אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יִרוֹן וְשִׁמְחָ : ג גְּבָרָא
 בּוֹשָׂא בְּחֹבִיבָה מִתְצַדִּיר וְצַדִּיקָא דִּימֵי וְחַדִּי : ד יִדְעַ צַדִּיק הֵין דְּלִים
 רַשָּׁע לֹא־יִבִּין דַּעַת : ד יִדְעַ צַדִּיקָא דְהֵהוֹן דְּמִסְפְּנֵי וְרִשְׁעֵי לֹא
 מִתְבִּינִין יְדִיעָתָא : ה אֲנִשֵׁי לְצֹן יִפְיָחוּ קְרִיָּה וְחַכְמִים יֵשִׁיבוּ אָה :
 ה גְּבָרָא מִמְּקַנֵּי מִמְּדַלִּין כְּדָבָא וְחַפְיָמֵי מְהַפְּכִין רִוְגָא :

רש"י
 במשפט ועמיד ארץ אש שופט אמת : איש תרומות אש
 נאות שאינו מתון בדני : יחרסם : יחרסם : מתליק'מדבר
 חלוקת : כפשע אש רע יבא מוקש : דין דלים : יסורי
 דלים ומה הם לריבין : יפיו : ילבינו כלכנת אש הנפוסה :
 ימנעו זה רגלי רעבו ויפול לארץ הם בזה פורש רשת על פעמי עלמו ריל הוא עלמו יובל כרענה אשר חשב על
 סולת : (ג) כפשע : בעבור פשע אש רע יפול לו מוקש אבל הדיק שלא הלך בדרכי ירום ויפיה שמה כי לא עליו תהיה
 המוקש : (ד) דין דלים : יסורי דלים דוחק עניים : לא יבין : לא יתנו לב לבבין ולדעת מחסורם : (ה) יפיו :
 ילבינו העיר כלכנת אש המחלוקת כמו הרוח המפיה בלש לעולות השלכנת כי דרכם לחרות ריב בין אנשים וישבו אף
 דרכם למיך השלוט ולהשיב אף האיש מחליו :

(א) ומיהו סתם ממני דפ"ז דכבורות כ"ל
 כמ"ד בנמרד נהג אף בזכרים דלוחו
 משמע זכר וזנו דהיינו מי שברוך אחריו והיינו
 נקבה הלכך נהג במוויסו כו' הלכך אי ודאי לן
 טהור אביו אסור
 לשוטמו ביום א' הרא"ש :
 (3) והתי' כחז כמו
 בפני הבית שהוא ג"כ
 לנור כמ"ס הרא"ש :
 (ג) כיון דאכלא דוכתא
 דסוי לנורך כגון בראשית
 הגז מו' : (ד) ואימא
 במוקדשין און בחולין
 לא טור הפסיק הענין
 ואימא בחולין און
 במוקדשילא כתיב וטור
 וי"ו מוסיק על ענין
 ראשון גמ' : (ה) אכל
 כתיב דל"ל לכן
 דוראי איתריך דמרכיב
 לא חאלל כל מועבד
 ודרשינן מניה כפי כל
 הכשר כל כשעבדי לך
 הרי הוא ככל חאלל
 סר"א אוחו ואת בנו
 נמי תעבדי לך וליסכר
 קמ"ל דלא כדמפרש טעמא החס מדאלטרין
 רחמנא למיסר מחסור זמן לגבות . מכלל דלהדיוט
 שרי ה"ר : (ו) דכתיב לא תשטמו וה"מ למכתב
 לא תשטמו (אלא לחייב שנים ולא
 משנתם שנים עובדים אלא בג' בהמות בת
 ואם ובת ולאשמועינן דאבנו ואוחו נמי חייב דאי
 אס ופני בניה א"כ פרה ובתה ובה פשיטא)
 ואי לחייב חרי גברי ה"מ למכתב לא ישטמו ש"מ
 חרתי גמ' : (ז) ואבן ריהטא נקטי לקרא
 קמא דרבי"ד דזבחים אבל לקוטטא דמלחא
 ראוי וכדסה כי ה"ל דהכא לא נפקא מהך קרא
 אלא מלפני משכן ה' כמו שנסנה שס כמ"ס :
 ושניהם דלא כרס"ג דסוף מכות דאמר חייבי
 כריתות שלקו נפטרו מירי כריתות מו' אבל
 להר"מ דפי' כותיה י"ל לפי ה"ל חייב כרת
 כשלא חתרו זו ושניהם סופגים כשהתרו : (ח)
 ולא הכא מכלל עשה עשה : חולין כו' ועוד
 קוי

כלי אמצעי יהיה דמלכות דיצירה א אל אלה
 אלהי אלהים

אותו ואת בנו נהג בין בארץ
 בין בחיצה לארץ . בפני
 הבית ושלא בפני הבית בחולין
 ובמוקדשין . כיצד השוחט אותו
 ואת בנו חולין בחוץ שניהם
 כשרים . והשני סופג את הארבעים
 קדשים בחוץ הראשון חייב כרת
 ושניהם פסולין ושניהם סופגים את
 הארבעים . חולין בפנים שניהם
 פסולים והשני סופג את הארבעים :
 קדשים בפנים הראשון כשר ופטור
 והשני סופג את הארבעים ופסול :
 (ב) חולין וקדשים בחוץ הראשון
 כשר

לקרבו אשה וכתיב בתריה וטור או שה אוחו ואת
 בנו וגו' (ד) : בחוץ . חוץ לגובה : שניהם
 כשרים : משום דכתיב למתי ספח שניהם פסולי
 מנא רישא שניהם כשרים (ה) : והשני סופג
 את הארבעים . משום לאו דלוחו ואת בנו
 ולא שגא שחט את האם תחלה ולא שגא שחט
 את הבן תחלה ול"ש שחטיבנה חד גברא ל"ש
 חרי גברי (ו) ראשון חייב כרת משום שחטי חוץ
 אבל השני פטור מן הכרת דכיון דנשחטה אמו
 טוב אינו ראוי הבן לישחט היום בפנים דפסול
 משום מחסור זמן שאינו ראוי לשחטו ולהקריבו
 היום ואינו חייב משום שחט בחוץ אלא אי"כ
 ראוי לפנים דכתיב ואל פתח אהל מועד לא
 (ז) הביאו הראוי לפתח אהל מועד חייבין עליו
 בחוץ ואי לא לא : ושניהם סופגים את הארבעים
 האחר משום שחט בחוץ דכל חייבי כריתות לוקין
 והשני משום לאו דלוחו ואת בנו : חורין בפנים
 שניהם פסולים . משום חולין ששחטו בעורה :

והשני סופג . משום אוחו ואת בנו אכל משום חולין בעורה אחרת עשה היא כי ידחק ממך
 המקוס ובכרת כריתוק מקוס אמה וזכר ואי אמה וזכר בקירוב מקוס (ח) : קדשים בפנים השני
 סופג . משום אוחו ואת בנו : ופסול : משום מחסור זמן : (ב) חולין וקדשים בחוץ .
 חוק

קונות ומעט שקבל המוכר הדינר קנה הלוקח
 הבשר וכל תיקנו חכמים משכיבה קונה ולא מעות
 אלא גזירה שמה יאמר לו מוכר לקונה שרפו
 סטיך בעליה דאי מוקמת להו לפרי בחזרות
 הלוקח משכחן המעוה
 או מתרעי דליקס צבית
 המוכר שהפירות הם לא
 טרם לאלוניהו אבל
 לאחר שמשך מסתמא
 מנטי להו לביסיה (יב)
 ובארבעה פרקים אלו
 העמודן חכמי דבריהם על
 דין תורה שהמעוה
 קונות : לפיכך אם
 מת מת ללוקח מפסיד
 לדינר שהרי ברשותו מת:
 אינו בן . דכטינן משיכה . וכ"ז שלא משך חזר בו הטבח : (ה) יום אחד האמור באותו
 ואת בנו כו' . לפי שפרסת אותו ואת בנו מצובה לקדשים דכתיב יראה לקרבן אשה . ומעיק
 ליה אותו ואת בנו ובקדשים לילה הולך אחר היום . דכתיב ביום קרבנו יאכל לא יניס ממנו
 עד בקר . אלמלא לילה שלאחריו קרי יום קרבנו עד הבקר . יכול אף זה בן (לאמר כאלו יום
 אחד) ויאמר במעשה בראשית יום אחד כו' .

גמרא הולין דף ס ע"ב הלכה ה' כלל החיצון דהוד דמלכות דבריה במובן
רבי שמעון בן פזי רמי כתיב ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים כתיב
 את המאור הגדול ואת המאור הקטן אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע
 אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד אמר לה לכי ומעטי את עצמך
 אמרה לפניו רבש"ע הואיל ואמרתי לפניך דבר הגון אמעט את עצמי אמר
 לה לכי ומשול ביום ובלילה אמרה ליה מאי רבותא דשרגא כטיהרא מאי
 אהני אמר לה זיל ולימנו כך ישראל ימים ושנים אמרה ליה יומי נמי
 איא דלא מגו ביה תקופות דכתיב והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים .
 אי"ל זיל ליקרו צדיקי בשמך יעקב הקטן שמואל הקטן דוד הקטן חזייה דלא
 קא מיתבא דעתה אמר הקב"ה הביא כפרה עלי שמיעמתי את הירח והיינו
 דאמר ר"ש בן לקיש מה נשתנה שיער של ראש חדש שנאמר בו לה'
 אמר הקב"ה שיער זה יהיה לזכרון על שמעמתי את הירח רב אסי רמי
 כתיב ותוצא הארץ דשא בתלתא בשבתא וכתיב וכל שיש השרה טרם
 יהיה בארץ כמעלי שבתא מלמד שיצאו דשאים ועמדו על פתח הקרמץ
 עד שבא אדה"ר ובקש עליהם רחמים וירדו עליהם גשמים וצמחו ללמדך
 שהקב"ה מתאוה לתעלתן של צדיקים . רב נחמן בר פפא הו"א ליה הו"א
 רש"י

כתיב הגדולים . דמשמע שנין גדולים וכתיב הקטן :
 כך ומשול ביום ובלילה כתיב הו"א : שרגא כטיהרא
 בר בלטרס אינו מאיר . יומא . חיים . הקופות נמנילמתה
 ועמי תקופת מעברן את הטבע : יעקב הקטן . מי יקום
 עסק כי קטן הוא : דוד הקטן . מקרא הוא כשמואל

גנתא שדי ביה ביורני ולא צמח בעא רחמי אתא משרא וצמח אמר היינו
 דרב אסי :

זוהר בהר דף קי ע"ב ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

רבי חייה ורבי יוסי הו' אזלי בחרח' פגעו בהסו' טור' אשכחו תרי גברי דסוו אזלי
 ארסכי תמו חד בר נש דסוה אתי ואמר לון צמטו מנייכו סבו לי מזוני פתא דנסתא
 דסני תרין יומין דתעני' במדברא ולא אכללא מדי אשתמיט חד מאיוון תרי גבריה ואפיק
 מזוניס דאיסו אייתי לאורח' יסיב ליה ואכיל ואשקי ליה : אמר ליה חבריה מה תעביד מן
 מזונא דסא אנא דידי אכללא א"ל ומה עלי דידך אנא אזיל יתיב גביס הסוה מסכנא עד
 דאכל כל מה דסוה גביס וסוהו נסתא דאשתאר יסיב ליה לאורח' ואזיל ליה אמר ר'
 חייה לא צמח קב"ס דמלס דא יתעביד על ידן אמר רבי יוסי דילמא דינא אסתור
 על הסוה צ"נ וצבי' קב"ס לזמני' קמיה סחי בנין לשזבי' ליה . עד דסוו אזלי לאה ססו'
 גברא באורח' א"ל חבריה ולא אמינא לך דלא תתן נסמי' לאורח' : אמר רבי חייה
 לרבי יוסי סא מזוני' גבן ניהב ליה למיכל א"ר יוסי תבעי למיפס מניס זכות' ניזיל
 ונחמי דסא ודאי בקפוטרי דדא טפס' דמות' אסתאיד וצבי' קב"ס לזמני' זכות'ס בנין
 לשזבי' . ארסכי יתיב ססוה צ"נ ונאיס תחום חד אילני' וחבריה אחרתיק מניס ויתיב
 בדרך אחרא : א"ר יוסי לרבי חייה שסתא ניתיב ונחמי דודאי קב"ס צמח למרחש ליה
 נסא . קמו ואוריוו ארסכי חמי חד טיפס' בשלסובי קאים גביס א"ר חייה ווי על
 ססוה צ"נ דסתא יימ' א"ר יוסי זכאה ססוה בר נש דקב"ס ירחיש ליה נסא ארסכי נחת
 מאילני' חד חויא וצבי' למקטליס קס סחיא טפס' עליה וקטליה
 קסטי' ברישיס טפס' ואזיל ליה א"ר יוסי ולא אמינא לך דקב"ס צמח
 למרחש ליה נס' ולא תיפוק זכות'ס מניס ארסכו אסתר ססוה בר נש וקס ואזיל ליה
 אחידו ביה ר' חייה ורבי יוסי ויהיב ליה למיכל בטר דאכל אחויאו ליה ניס' דרחיש
 ליה קב"ס פתח ר' יוסי ואמר בטח צמח וצבי' וצמח טוב שכן ארץ זרעה אמונה זכאה
 סולקיס דבר נש דעביד טוב מדריס דסא אסתמ' טוב צכ"י וצמח בלדקס דכד אסתר
 לרקס סא טוב כדון אסתר לגביס כ"י וע"ד כתיב ולרקס תניל ממות מ"ט בנין דלרקס
 אילנא דמי' סוה ואסתר על ססוה אילנא דמותא ונטל אינון דאחידן ביה ושזיב לון
 מן מותא מלן גריס לססוה אילנא דמי' דאסתר לסחי הו' אימא סחיא לרקס דאיסו
 עביד כביכול סוה עביד ליה לעילא כד"א עושה לרקס ככל עת וסא אסתמ' :

הלכה פסוקה **יוסא לחק** **מוסר**

הר"ם סלכות הפלה פ"ד מספר חסידים סימן לו לו

(א) אין עומדין להתפלל לא מתוך שחוק ולא מתוך
 קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך טריבה
 ולא מתוך כעס אי"א מתוך דברי תורה . ולא מתוך דין
 הלכה אע"פ שהם דברי תורה כדי שלא יהא לבו טרוד
 בהלכה אלא מתוך דברי תורה שאין בה עיון כגון הלכות
 פסוקות : (ב) תפלת הפרקים כגון תפלת מוסף ראש
 חדש ותפלת מיערות צ"ח להגדיר תפלתו ואח"כ עוסד
 ומתפלל כדי שלא ישכח בה . וזה מהלך במקום סנה
 כגון מקום גרודי חיות ולחשים והניע זמן תפלה מתפלל
ברוב השתוקק ויסו המורא . הירא מאלהים השומע
 ורוחסי וירעו וחוקרו וסוה שותק מיראתו סוה
 המוסף על המורא וסא מתנשא ומגביס קולו מעטור אה
 המורא כי שכת ססוה עומד לפני סאלסיס הרי סוה כסומח
 העומד לפני סתלקטורכס דברים ואינו ירא ממנו לפי שאינו
 רואה מי שיש לו לירא ממנו והמרחס לשותק מתמת סמורא
 לא כמסרה סוה חושב :
יראת ה' עוורס שאין כס פסקוק . ארסמולא תקוס
 תשע בלא יראת אדם וכלל כוסת ואינו עוזב
 לחטא

לחטוא כי אסמפני ירחק כי'ו היל עוקר כיראם ואסעסס כן פעמיס רבות ופעססחה תקף אוחו ילרו עד שחטט לא חיבר בכך אח כרסשונות ואל ירפס ירוו ולכו מעשות עוד טוב אלכל חס מחתסר ותוכס על כרסשונות חין לו סכר כעמלו אשר ככס ילרו חסלה ועפי' כחמר וכסכו לדיק מולקתס ועסס עול לא חזרסר עוד לזקוטו :

ברכה אחת * וזו היא : צרכי עמך ישראל טובים ודעתם קצרה יהי רצון מלפניך ה'א שהתן לכל אחד ואחד כדו פרנסתו ולכל גויה וגויה רי פחסורה והטוב בעיניך עשה * ברוך אתה ה' שומע תפלה * ומספיל אותה כדרך כשהוא מהלך ואם יוכל לעמוד עומד וכשהוא מנוע לישוב ותתקיר דעתו חוזר ומספיל תפלה כתקנתה תשעה עשר ברכות :

מצות השם

כי'ט עייט סהיד ה' שחטס פי' לא סכס לית כו עייט ורמזין סססוכר זה סללו הוה סלל לחוכר לגוי לחלוטין סמיג לחוורעס שם (רס) מלי'ס סלל לחוכר כסלס כלי' לחלוטין סבי' והארץ לא סמכר לחמיסוס לכו זה הוה על הארץ סכססלסס לסכטיס ואס מכר הלוקס והסוכר עוברין כלי'ס ואין מעסויון מועילין אלס חסור ססרס לכעליס כיוכל ולענין מלקות עי' כלל ח' כססס ח' וסוס כדרך ישראל בזכריס ונקבות

ערכין פי' ז' ס כ'ט עייט סהיד ה' שחטס פי' יא סכס מע קלס סכס עשין קנן שמוא (קלג) עייט לסחור קרקעות לכעלוס כיוכל סבי' וככל ארץ לחוסכסס גזולס סכסו לארץ הסוכר סרסו לססיס ססס ח'יגס חזרס כיוכל סאין חזר כיוכל אלס סכסכר ססס ח' סכסכר לחמיסוס וסוס כזכרי' כזמן סיוכל כוסג (ע' כלל ד)

ליל ו תורה

כי'ו פסוקי שמו"ס נגד מילוי כ"ן וד' ה' ו' ה' ותעשה ממנו כירוף והיה בניקוד ששי

א וחשב את שני ממברו והשיב את העדר לאיש אשר מברדו ושב לאחותו : ב ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה ממברו ביד הקנה אתו עד שנת היובר ויצא ביובר ושב לאחותו : ג ואיש ביימבר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו עדתם שנת ממברו ימים תהיה גאלתו : ד ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדלתו לא יצא ביובר : ה ובתי החצירים אשר אין להם חמה סביב ער שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביובר יצא : ו וערי הלויים בתי ערי אחותם גאלת עולם תהיה ללויים : ז ואשר יגאל מן הלויים ויצא ממבר בית ועיר

א וחשב ית שני זבינוהי ותיב ית מותרא לגבר דזבין ליה ויתוב לאחסנתיה : ב ואם לא אשפחת ידיה פמיסת דתיב ליה ויהו זבינוהי בידא דזבין יתיה עד שמת דיובלא ויפוק ביובלא ויתוב לאחסנתיה : ג וגבר ארי וזבין בית מוחב קרתא מקפא שור ויהי פורקניה עד משלם שמתא דזבינוהי ערן בערן יהי פורקניה : ד ואם לא יתפרק עד משלם ליה שמתא שלמתא ויקום ביתא דבקרתא דליה שורא כחלוטין לרזון יתיה לדרוהי לא יפוק ביובלא : ה ובתי פציחא דבית דהו שור מקפ סחור סחור על חקל ארעא יתחשבו פורקנא יהי ליה וביובלא יפקון : ו וקרני ליואי בתי קרוי אחסנתהו פורקן עולם תהי לליואי : ז ודיפרוק מן ליואי ופקון זביני ביתא וקרני אחסנתיה ביובלא ארי בתי קרוי ליואי

ליל ו תורה

רכס

אחותו ביובר כי בתי ערי הלויים הוא אחותם בתוך בני ישראל : ח ושדה מגרש עריהם לא ימכר פי אחות עולם הוא להם : ט וכיימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך : י אל תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך : יא את כסףך לא תתן לו פנשך ובמרבית לא תתן אכרך : יב אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ פנען להיות לכם לאלהים : יג וכיימוך אחיך עמך וגמברךך לא תעבד בו עבדת עבד : יד בשכיר כתושב יהיה עמך עד שנת היבר ועבד עמך : טו ויצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אחות אבתיו ישוב : טז פי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד : יז לא תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך : יח ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה : יט וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה : כ והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחויכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך : כא וכי תשיג יד גר ותושב עמך ומך אחיך עמו וגמבר לגר תושב עמך או לעקך

אונקלוס
היא אחסנתהו בנן בני ישראל : ח ותקל ריח קנויהו לא יודפן ארי אחסנת עלם הוא להו : ט וארי יתמספין אחוך ותמוט ידיה עמך ותתקף ביה דייר ותחב וחי עמך : יא לא חסב מניה חבוקיא ורביחא ותדחל מאלהך וחי אחיך עמך : יב ית כסףך לא תתן ליה כחבוליא וברביחא לא תתן מיכרך : יג אגאלי אלהכו דאפיקית יתכוו מארעא דמצרים למתן לכוו ית ארעא דנגען למתו לכוו לאתא : יד וארי יתמספין אחוך עמך ויודפן לך לא תפלה ביה פורקן עבדין : יז באגרא פתותבא יהי עמך עד שמתא דיובלא יפקח עמך : טו ויפוק מעמך הוא ובנוהי עמיה ויתוב כזרעיתיה וילאחסנת אבהותיה יחוב : טז ארי עבדי אינו דאפיקית יתהו מארעא דמצרים לא יודפנו זיבון עבדין : יז לא תפלה ביה בקשוי ותדחך מאלהך : יח ועבדך ואמתך די יהו קך מן עממיא דבסחרניכוו מנהו תקנון עבדין ואמתן : יט ואף מבני חותביא ערליא דדירין עמכוו מנהו תקנון ומזרעיתיהו דעמכוו דאתירידו בארעכוו ויהו לכוו לאחסנתא : כ ותחסנון יתהו לבניכוו בתריכוו לירוחת אחסנתא לעלם בהו תסרחו ובאחיכוו בני ישראל גבר באחיהי לא תפלה ביה בקשוי : כא וארי תדביק יד ערד ותיתב עמך ויתמספין אחיך עמיה ויודפן בעלל חותב דעמך או

(חכ ל ישראל) נח לאמרא

מִשְׁפַּחַת נָר : כִּי אַחֲרַי נִמְכַר גְּאֻלָּה תְהִי־הִלּוּ אֶחָד מֵאֲחָיו וַיָּגְאֻלְנוּ :
 כִּי אִוִּידְלוּ אוֹ בִן־דָּדוֹ וַיָּגְאֻלְנוּ אוֹי־מִשְׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וַיָּגְאֻלְנוּ
 אוֹ־הַשִּׁינָה יָדוֹ וַיִּגְאָל : כִּי וַחֲשַׁב עִם־קִנְהוֹ מִשְׁנַת הַמְּבָרָה לּוֹ עַד
 שְׁנַת הַיָּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְּבָרֵה בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שְׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ :
 כִּי אִם־עוֹד רַבּוֹת בְּשָׁנִים לְפִיָּהּ יֵשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ :
 כִּי וְאִם־מְעַט נִשְׂאָר בְּשָׁנִים עַד־שְׁנַת הַיָּבֵל וַחֲשַׁבְלוּ בְּפִי שָׁנָיו
 יֵשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ :

אונקלוס

לְאִרְמָי מוֹרְעֵית גִּירָא : כִּי פִתְר דְּיִזְרְבָן פִּדְקָא תְּחִי כִּית חַד מֵאֲחָיו יִפְרָקְנָה : כִּי אוֹ
 אֲחִיבֹהִי אוֹ בֵר אֲחִיבֹהִי יִפְרָקְנָה אוֹ מִקֵּיב בְּשָׂרֵיהּ מוֹרְעֵיתֵיהּ יִפְרָקְנָה אוֹ דְתַדְּפִיק יְדֵיהּ
 דְּתִפְרָק : כִּי וְחִשַׁב עִם זְבִינֵיהּ מִשְׁתָּא דְאִזְרְבָן לֵיה עַד שְׁתָּא דְיִבְלָא וְיָהִי כֶּסֶף זְבִינֵיהּ קְמָנָן
 לְשָׂנְאָא כִימֵי אֲגִירָא יְהִי עִמָּיה : כִּי אִם עוֹד סְגִיאֵית בְּשִׂיָא לְפִיָּהּ יִתִּיב פִּדְקָנָה מִן־
 זְבִינֵיהּ : כִּי וְאִם זְעִיר אֲשַׁתָּאָר בְּשָׂנְאָא עַד שְׁתָּא דְיִבְלָא וַחֲשַׁב לֵיה כְּפִים שָׁנָיו יִתִּיב
 יֵת פִּדְקָנָה :

כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הצגנו תשלום כל הסדרה ותרגום והפטורה

עַל פְּשִׁיכֵי שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדְּנוּ בַּפֶּדֶךְ לְעִינְיָהּ : יֵה וְאִם־לֹא
 יָגְאָל בְּאֻלָּה וַיִּצָּא בְּשְׁנַת הַיָּבֵל הוּא וּבְנָיו עִמּוֹ : מִפְּסִיךְ נֵה פִּירְלֵי בְנֵי־
 יִשְׂרָאֵל עֹבְדִים עִבְדֵי הֵם אֲשֶׁר־הוּצָאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : כִּי אִם לֹא־תַעֲשׂוּ לְכֶם אֲלִילִים וּפְסָל וּמִצֵּבֵה לֹא־
 תִקְיֻמוּ לְכֶם וְאֲבָן מִשְׁפֹּת לֹא תִתְּנוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהַשְׁתַּחֲוֹת עֲלֵיהָ
 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : כִּי אֶת־שַׁבְּתֵי תִשְׁמְחוּ וּמִקְדְּשֵי תִירְאוּ אֲנִי
 יְהוָה : פ פ פ

אונקלוס

נֵה פְּאִגְרִי שְׁתָּא בְּשָׁתָא יְהִי עִמָּיה לֹא יִפְכַח בִּיהּ פְּקִישׁוֹ לְעִינָהּ : נֵה וְאִם לֹא יִתְפָּק פְּאִלִין
 דְּיִפְּוֹק בְּשָׁתָא דְיִבְלָא הוּא וּבְנָיו עִמָּיה : נֵה אֲרִי דִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֹבְדֵי עִבְדֵי אֲנִין דְּאִפְסִית
 יִתְּהוֹן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם אָנָּא וְיִתְּהוֹן : נֵה לֹא תַעֲבִדוּ קִבּוֹן מְעַן וְצַלֵּם וְקִמָּא לֹא תִקְיֻמוּן
 לְכוֹן וְאֲבָן סְגִידָא לֹא תִתְּנוּן בְּאֶרְצְכוֹן לְמִסְגֵּד עֲלֵיהּ אֲרִי אָנָּא וְיִתְּהוֹן : בִּיּוֹת וְיָמֵי שְׂפִיָא דִי
 לִי תִתְּרוּן וּלְכִית מִקְדְּשֵי תִתְּרוּן דְּחִתִין אָנָּא וְיִתְּהוֹן : פ פ פ

הפטרת בהר ירמיה לב

תאמר פסוקי נביאים הנמצאים בכל ימי השבוע מן ואמר ירמיהו עד יום חמישי סוף פסוק א

ואחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטורה וממזמור ה' מלך גאות לבש או מזמור סיר ליום השבת וה' מלך יללם דברו משנה והלכה מסדר ספרות שהיא נגד היסוד בסנינת היום

עיקר תוי"ט

משנה אהלות פרקו

ברשנורה

נושאים כו'. כולה מפני מיידי בנושאים פרק ו אדם וכלים נעשין אהלים לממאי
 באויר ולא בתוך הבית הר"ט אהל הנסמך ע"י אדם או ע"י
 שמאים . ואפילו שלא כנגד הטומאה הר"ט כלים נחשב אהל לטמא כלים שחתמו אפילו שלא
 דכיון שנעשו אהל היו כמאן דמלי טומאה שהרי כנגד הטומאה באו נחויים באהל המת : אבל
 מטמא לכל הכלים שחתמו והרי כל מה שצלו הוא כנגד הטומא : שמאים . דכיון שאינו
 טוץ והטומאה יורדת טוב כנשה אהל עליה לטמא כל מה שחתמו :
 מטמא . היינו כחתון על מוט שאינו כעובי המרדע שלא הוצקו
 הנושאים לטומאה הר"ט ומסתברא דפליג בני
 כחתון על ד' כלים ומר"ט כ' דבר' כלים
 אפי' ר"א מורה ובר' אבנים רבנן מורה דמוץ
 אלא באדם פליגי . דבין סבדי כיון דמקבל
 טומאה הוי כמו כלי ור"א מדמי ליה לכהנה
 כיון שיש בו רוח חיים : שאינם גללים כו' . שאינם
 באים במדה דל"ה אינן ככלים אלא כהלים
 וסולליס הר"ט : (ה) דאי מנושאי המטה מכיון
 שנכנס המת הקורה כבר נכנסה הטומאה
 לפתח הבית כו' ועשו"ט : (ג) ולר"ך ג"כ
 שלא

אדם וכלים נעשין אהלין לממא אבל לא לטהר כיצד ארבעה נושאין את הנדבך טומאה תחתיו כלים שעל גביו שמאים טומאה על גביו כלים שתחתיו שמאים ר"א מטהר . נתון על ארבעה כלים אפילו כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה טומאה תחתיו כלים שעל גביו שמאים טומאה על גביו כלים שתחתיו שמאים נתון על ארבעה אבנים או על דבר שיש בו רוח חיים טומאה תחתיו כלים שעל גביו שהורין טומאה על גביו כלים שתחתיו שהורין : (ב) קוברי המת שהיו עובדים באכסדרה והניףאחר מהן את הדלת וסמכו במפתח אם יכול הדלת לעמוד בפני עצמו טהור ואם לאו טמא וכן חבית של גרוגרות או קופה של תבן שהן נתונים בחלון אם יכולים הגרוגרות והתבן לעמוד בפני עצמן שהורין ואם

כבדי שלא חנכו הטומאה לבית בשעה שיעברו דרך האכסדרה שלפני הבית דים חקרה על גבה : אם יכור הדלת לעמוד . כלא סניכת מפתח ה"ל מפתח כמאן דלימא והדלת מוץ בפני הטומאה : ואם דאו טמא . דכל דבר הנסמך בכלים אינו מוץ בפני הטומאה כדלמאן דאין אדם וכלים נעשים אהלים לטהר והיינו טמא דמט' דגרוגרות' וה"ט דמט' דמט' דמט' דמט' דמט' כלים שחתמו וקופה וקנקנים : שהן נתונים בחלון . שיש בו טמא על טמא שצויא את הטומאה מביט לבית . אם יכולים הגרוגרות והתבן לעמוד בעצמן . כלא חבית זקופה : שהורים . שהכלים כמו שאינן והגרוגרות והתבן מצליים והוא סניח הגרוגרות שהסניח ואינן ראויים לאכילה (ג) וכן התבן מוסרם ואין ראוי לאכילה כהמה

בהמה (ג) ומטב להו ואין דעתו לפנותו ומה"ש
 סי' י"ד דכל היכי דאין התבן והגרונות סותמים
 הכל כגון הכל דאיכא מקום קופה וזכית אי לא
 מבטל להו לא חייבי ואם לאו טמאין ובלבד
 שחלא הכיזת אם היא
 של חרס פיה כנגד
 הטומאה ולפיכך אינה
 טמאה אבל הדבר המקבל
 טומאה אינו חוץ צפני
 הטומאה אבל אם צפני
 הסביב כנגד הטומאה
 חוללת צפני הטומאה
 (ד) שאין כלי חרס
 מקבל טומאה מבדו :
 בית שחציו בקנקים.
 ופיהו כלפי הטומאה
 דעכשו אין מגילים :
 ושח בשיח בין מבנים
 בין מבחוץ : אם יכול
 השיח לעמוד בפני
 עצמו טהור . שהיח
 חוץ צפני הטומאה :
 (ג) כותל שהוא ראוי .
 טהור אחר אויר
 העולם . וזו האחד
 משמש את הבית . כגון
 כותל שמפסיק בין בית
 לאחד . או בין בית
 לבנה (ה) : וטומאה
 בתוכו : שנסק הכותל
 (ו) ויש טומאה בחללו
 בתוך הסרק : מחציו
 ולפנים . אם הטומאה
 מן החצי של כותל לצד
 הבית : הבית טמא .
 כאלו היחס בתוך הבית
 דהוא פלגא בתר בית
 שדין ליה : והעמוד
 כותל למעלה חצי עומד
 כנגד הטומאה טהור ולא
 מחציו ורחוץ . לצד האויר לא שדין לה צד
 דלאו כמותא חלה היא הרי היא טומאה
 באינה טמא . שדין ליה לכנסל צד בית וצד
 אויר להוירא : והכמים משהר"ם
 האויר הרי הוא כלול מונחת בתוך הבית :
 טומאה באחד מהם יאחד מן הכמים מעזיבה .
 חקרה המפסקת בין בית לעליה : רבי יהודה
 אומר

שלא יהיו מוכשרים : (ב) ואין בית קוליס
 דלא חיי לטיי לדרוס כרגל ולא דלא חיי
 להסקה גמי : (ד) ואף בלא ציטול כיון דסומס
 כל הארון ודעת הר"ם כרחה דרפ"ה צני ציטול
 ועמיו"ט : (ה) וה"ה
 בין בית לרה"א או למבוי
 אלא נקט כאשר היו
 בחיטובו והמשנה שהיו
 חירות לפניהם וגנות
 לאחריהם : בתוכו .
 והיא רלוזה : (ו) הר"ם
 ודלא ר"ל סרוק
 ופחות קלח לבית וערפ"ז
 ועמיו"ט : בכותל כו' .
 דאין מגיל מהטומאה
 אלא לעיר פתול
 או אהל אחר אהל
 בלועים צביון לא הר"ם :
 טמאין . ק' מ"ש
 מדלעיל הטומאה כותל
 מחסה על מחסה
 דכמים משהר"ם העומד
 מלמעלן וי"ל דטפי
 שייך לו' ככותל שחכס
 טומאה לבית ולא
 תפסק למעלה (שהכותל
 צני לצורך הבית לבד)
 מש"כ במעזיבה (כ"ט)

מחצה למחצה הרי הן טמאים מעזיבה שבין הבית לעליה טומאה בתוכו מחציה ולמטן הבית טמא ועליה טהורה מחציה ולמעלן העליה טמאה והבית טהור מחצה למחצה שניהם טמאין טומאה באחד מהן וכלפי טומאה ומחציה וכלפי טהרה מהן וכלפי מחציה טהרה מהן

טומאה
 כנגד הטומאה טהור ולא
 מחציו ורחוץ . לצד האויר לא שדין לה צד
 דלאו כמותא חלה היא הרי היא טומאה
 באינה טמא . שדין ליה לכנסל צד בית וצד
 אויר להוירא : והכמים משהר"ם
 האויר הרי הוא כלול מונחת בתוך הבית :
 טומאה באחד מהם יאחד מן הכמים מעזיבה .
 חקרה המפסקת בין בית לעליה : רבי יהודה
 אומר

(שכמוי נמי לעליה) חו"ט : (f) דא"ל
 ליישב כדכתיב דהשתחא במעזיבה מחליה ולמטה
 הבית טמא כ"ש בין הקורות הר"ם ועכ"פ גם
 לר"י ר"ך לחלק בין קורות למעזיבה דלא
 אמרינן דמעזיבה רלוזה
 כיון דעזיבה ליסתר .
 ועמיו"ט : (ח) דייק מלי
 הכל ולא קפני בית
 מכלל דאתרוויסו שדין
 לה הר"ם : (ט) כדכס
 אטומה דפ"ז דמנהגים
 טהור אלא דבוקעת
 ועולה ויורדת והכל נמי
 חדא מתרתה נקט .
 וז"ל בשיורדה נמצא
 הבית מאחיל וממלא כל
 הבית דהא האוהל חוץ
 לטהר ועמיו"ט : (י)
 וקשה דמתני' הו"ל לפי
 כן צהר"א ור"ם פ"י
 במסילה של זכוית
 ועמיו"ט טמא . ועליה
 טהורה הר"ם . (יא)
 משום דעכ"ה מאליו
 מהר"ם ועמיו"ט : (יב)
 אכל אם יש במקום
 הטומאה טפי כדום
 טפח הוי קביר סחוס
 ומטמא כל סביביו
 תוספתא : (יג) וקשה דהא
 לעיל בעמוד העמוד בתוך כ"ך ומערה אמרינן
 דבוקעת ועולה ופטיטא דהס מקורים ועוד
 שהר"ב כי לעיל וה"ה לעמוד שבתים : משמא
 אף דכנסה דוכתי משמע דטומאה תחת הכלי
 ורלוזה אינה בוקעת אלא כנגד הטומאה כ"ל
 דהכא מיירי שטומאה ממלא כל תחת העמוד
 והפרח כול לגבי עמוד לריב"ן מהר"ם :
 שהורין . שאין מקום הפרח שאין שם טומאה
 כול לקחתו שיש שם הטומאה כמו שכתב לגבי
 עמוד

(ה) טומאה בין הקורות ותחתיה
 בקליפת השום . אם יש שם פותח
 טפח הכל טמא . אם אין שם פותח
 טפח רואין את הטומאה כאילו
 היא אושב"היתה נראית בתוך הבית
 היא אושב"היתה נראית בבית
 המשמש את הכותל ידון בקליפת
 השום כיצד כותל שבין שני כוכין
 או בין שתי מערות טומאה בבתיים
 וכלים בכותל ועליהן בקליפת השום
 מהורים . טומאה בכותל וכלים
 בבתיים ועליה בקליפת השום
 מהורים . טומאה תחת העמוד
 טומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת : (ז) כלים שתחת הפרח
 מהורים רבי יוחנן בן גורי מטמא .
 הטומאה והכלים שתחת הפרח . אם
 יש שם פותח טפח טמאין ואם לאו
 מהורין . שני פרסקים זה בצד זה

אומר וכ"ו . ואין הלכה כר' יהודה : (ה)
 טומאה בין הקורות . בין קורות התקרה
 שהסורים עליהן והמעזיבה על גבן . ומתניתין
 כר"י (י) דאמר כל המעזיבה לעליה והשתחא
 קאמר שאסתימה טומאה
 בקורות תחת המעזיבה
 ומסילה שהיא דקה
 בקליפת השום חוללת בין
 הטומאה לבית שאין
 הטומאה נראית בבית : אם
 יש במקום הטומאה
 פותח טפח . היינו טעם
 חלל טפח במקום
 הטומאה . הכל טמא הבית
 והעליה (ח) רואים את
 הטומאה כאילו היא
 אושב"היתה נראית בבית
 הטומאה לבית אלא בוקע
 ועולה (ט) : היתה
 גויאית לתוך הבית . שאין
 תחתיה בקליפת השום
 (י) בין כך ובין כך
 בין יש בה פותח טפח
 בין אין בה פותח טפח :
 (י) בית המשמש
 את הכותל . המערות
 שתחת הקרקע כשחפורים
 כן למת מצד זה וכך
 למת מצד הדי ממלא
 הכותל עשוי מאיליו משום
 הכי קרי ליה בית המשמש את הכותל שעל ידי
 התפירה נעשה הכותל אכל צנין שעל גבי קרקע
 הכותל גורס לבית שיהיה בית . ומש"ה קרי ליה
 כותל המשמש את הבית : טומאה בבתיים .
 כוכין ומחילות : ועליהן בקליפת השום
 מהורים . דמפסיק לטומאה ואין דינס כדון כותל
 שדין כי צניס (יא) : טומאה תחת העמוד .
 אם יש עמוד בתוך הכוך . או בתוך המערה
 וטומאה תחתיו והיא רלוזה שאין בה טפח על
 טפח כדום טפח (יב) : טומאה בוקעת ועול'
 ולמטה טמא כדון כל טומאה מכוסה ומן הצדדים
 דבר בולט ורחב שיוצא צדש העמוד . או צלמנו :
 כלים שתחת הפרח מהורים . הכא איירי בעמוד העמוד כר"ד (יג) או צנינה וטומאה
 תחתיו . והפרח בולט מן העמוד טפח לתוך . ומאחיל על הכלים שתחתיו : מהורים . דטומאה
 בוקעת ועולה וכל שבצדדים טהור : ר' יוחנן בן גורי מטמא . דפרח בעמוד וכשהטומאה בוקעת
 חוזרת על הכלים שהפרח מאחיל עליהם . ואין הלכה כריב"ן : הטומאה והכלים שתחת
 הפרח . כגון שהפרח מאחיל על הטומאה ועל הכלים : פותח טפח . שכולט הפרח חוץ לעמוד
 פרסקים . מהם חלונים נחונים ככותל הבית ובהן חלונות חלונות ויש להן דלתות וטומאה

חסם אותן עמודים : נפתח : אשר נסן : הוא עמוד נהר"ם : (יד) ול"ד לדלעיל מ"ה טומאה והבית טמא * שהטומאה נוקעת בתוכו ויולאח לבית * אפי' הטומאה מחלין של כותל ולחץ דליו נדון כבית * אפי' הכי הכי טמא (יד) : ורואין את הפרדסקין כארדן האשם * כלומר אם הדלת נעול ולא נפתח. רואים אותן כאלו אין שם הלל כלל ולא טומא' מחלין דקדוה כותל מחלה על מחלה ככל הכי דתנן לעיל מחלין ולפנים הבית טמא מחלין ולחץ הבית טהור : וחבירו טהור : כיון דבית גופיה לא מיטמא מגופיה אלא מכה פרדסקים שאליו . די לנו אם נטמא הבית ולא הכותל מהר"ם :

גמרא נדה דף כ ע"ב

ילתא אייתי דמה לקמיה דרבא בר בר חנא וממי לה הדר איתה לקמיה דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי עבד הכי והתניא חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר אסר אין חבירו רשאי להתיר מעיקרא שמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה ליה רבא רבא מדכי לי כי האי גוונא והאידינא הוא רחש בעיניה דכי לה ומי מהימני אין והתניא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואברתי * איבעיא להו כזה מיהר איש פ' חכם מהו תא שמע נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואברתי שאני התם דליתיה לקמי' ת"ש דילתא אייתא דמה לקמי' דרבה בר בר חנא וממי לה לקמיה דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי עבד הכי והתניא חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר וכו' ואמרינן שמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה ליה רבא רבא מדכי לה כי האי גוונא והאידינא הוא רחש בעיניה הדר דכי לה אלמא מהימנא לה רב יצחק בר יהודה אגמריה סמך :

רש"י

מעיקרא שמויי עמי לה * רב יצחק מטוסכנודו דרבה כ"כ"ח : כזה ראיתי * מביאה דס אחר או שלט או של חבירה והותרת כזה ראיתי והביתו אסר דס זה טהור לא מספקין ליה בטומאה משום וסהכבוד דמיהמנא למימר כזה ראיתי : כזה טהור לי פלוני וכו' מהו שחכמון עליה חבירה שהרחה דמה זו ואמרה לה כנס זה הראיתי גם לני לכולני חכם וטיהר : ולתנת אשכ וכו' * אלמא ק"ס לה במראה דמס : דליתא קמ' * אלכ כהל דליתא קמ' ירחיז אן : אגמריה סמך * דשטימא ליה דטהור וס' אי הכי מטמא מעיקרא משום כבודו דרבה כ"כ"ח אלכ אי סוה מספקא ליה לא סוה סמך עלה :

זוהר תרומה דף קלו ע"א

רב התנוונא טבא כד סוה סליק מנהרי במעלי שנת' סוה יתיב רבנ' חרף וזקיף עיניו וסוה חדי וסוה אמר דסוה יתיב למחמי חרוס דמלאכי עלאי : אלין סלקין וחלין נחתין ובכל מעלי שנתא יתיב בר נש בעולם השמות : זכאה איסו מאן דידע ברזא דמאריה כד נסיר ימנא ציומא דשנת' סליקו דחרוס סליק בכלסו עלמין בנייחא בחדוה דרין השמים מעפרים כבוד אלומעסס ידיו מגיד סרקיע : מאן שמים אלין שמים

שמים דשמי' עלאה אחמוזי כהו דשמא קדישא אחרשים כהו * מספרים מאי מספרים אי חימא כמאן דמשמעו ספור דברים * לאו הכי * אלא דנהרין וגליזין בנליזי דנורא עלאה וסלקין בשמי' דכללי בנהירו דשלימו עלאה ומאן איסו ספור דנליזי בנהירו דשלימו דספר עלאה ובנין כן סלקין בשמי' שלים ונהרין בנהירו דשלים וגליזי בנליזי שלים איסו מנליזי ונסרי בנרמייסו מנו נסירו דנליזי דספר עלאה וגליזי ונסרי לכל סטר וסטר (כ"א לכל כבוד וכבוד). דמתדבקן בים דהא מנייסי מכהו ספירו ונסירו נסיר כל עזקא ועזקא וגליזי בנליזי בנין דבהאי יומא מתעטרן שמים וסלקין בשמא קדישא יתיר משאר יומין :

הלכה פסוקה יוסף דחק מוסר

כר"ס הלכות שנת פ"ט

מספר תפודים סימן ל"ב

(א) הוהוה את המירות להוציא מימיהן הייב שמים מפרק : ואינו הייב עד שיוזיה במשקין שחטם בגונרת * ואין הייבין מן התורה אלא דריכת זתים וענבים בלבד * ומיהר לפחם אשכול של ענבים לתוך האוכל שמשקה הבא לאוכל אוכל הוא ונמצא במפרק אוכל מאוכל אבל אם שחט לכלי שאין בו אוכל הרי זה דורך ותייב ובחולב לתוך האכל או הונק בפיו פסור ואינו הייב עד שיהלוב לתוך הכלי : (ב) הוורה או הבירר בגונרת הייב י המהיץ הרי הוא ח' לרת כורר * וכן הבירר שמים מהוך המשקין הרי זה תולדת כורר או תולדת טרקד והייב שהוורה והבורר והטרקד דומין עניניהם זה לזה * וספני מה מנו איתן בשלשה ספני שכל מלאכה שהיה במשקין טונין איתה בגני עצמה . (ג) הבירר אוכל מהוך פסילת או שהיו לפניו שני מיני אוכלין * וברר מין ספין אחר בנפה ובכירה הייב בקנין או בתמחוי פסור * ואם בירר בירו לאכול לאלתר מותר :

חכמה ושכלו כגשר אחר שלמה לא נאה לנבל שנת יתר אז יסיו דבריו מוטלים עליו ולכך כואו ביד * ומי ששכלו יותר מדבריו שחכמתו גדולה ויתר על דבריו מדה טובה שחשוב שכלו מוטל בירוחו ואינו מוליח כי אם לפי דעתו ושכלו אז יסיו דבריו נשמעים לו כלומר כרי כן שלו וברשותו כמו דודי לי ואני לו :

מצות השם

ערכין פרק ט סה"ד ה' שמיטה פ' יב סה"מ מע קלט סמג עשין קלד
שמב (קלד) מ"ע לרון דין צתי ערי חומה שח' איס ימכור בית מושב עיר חומה כו'המוכו' בית צעיר המוקף חומה מ"ממות כיבוש הארץ בארץ ישראל (ע' כלל אי הרי זה גוללה כל י"ב חודש ואם לא גאלה בחוד י"ב חודש נחלט הבית ללוקח ואינו יולא ציובל) וכן הדין בנותן מתנה ואין בית נחלט בירושלים וכו'הס בזמן שיובל נוהג (ע' כלל ד') בצורים ונקבות :

שמג (רט) מל"ט שלא לשנות בערי הלויים שחאמי' ושרה מגרש עריהם לא ימכר האי לא ימכר פירושו לא ישונה ר"ל שלא ישנה לעשות עיר מגרש ולא מגרש עיר ולא מגרש שרה ולא שרה מגרש ומגרש ר"ל אלף אמה פניו (ע' סימן ח"ט) וכן בשאר ערי ישראל וכו'הב בארץ ישראל :

בית פ' ה' וע"ש דף ס"ה סה"ד ה' מלוה פד סה"מ לא רלס סמג לאוזן ק"ל"א יורה דעס ס"י פס סמך ס"י רג
שמד (רי) מל"ט שלא להלות לישראל ברבית בין כסף בין דבר מאכל או שאר הדברים שחא' אס כספק לא חתן לו כנסך ובמרבית לא חתן אכלך נסך ומרבית אסר הוה וסלקס הכתוב לעבור בשני לאוזן ואין לוקין על לאו זה שיהיה להשבון (עיין כלל ח') המלוה עובר גם בלאוזן כשכ"י ס"ז ס"ח חקע"ב ומשום אל חקס מאחו נסך ומרבית ונוהג בכל מקום ובכל זמן בנכריים ונקבות :

מצות השם

שמחה (רי"ח) מליצת שלל לעבוד בעבד עברי כדברים מיוחדים לעבד כנעני שנאלץ לא תעבוד... מליצת שלל לעבוד בעבד עברי כדברים מיוחדים לעבד כנעני שנאלץ לא תעבוד...

שמו שמו שמחה (רי"ב רי"ג רי"ד) מליצת שלל לעבוד בעבד עברי כדברים מיוחדים לעבד כנעני שנאלץ לא תעבוד... שמו שמו שמחה (רי"ב רי"ג רי"ד) מליצת שלל לעבוד בעבד עברי כדברים מיוחדים לעבד כנעני שנאלץ לא תעבוד...

שמח (קנה) מ"ע לעבוד בעבד כנעני לעולם שנאלץ לעולם כהם תעבדו והצטרר עבדו עובר בעשה אלף דבר מזה מותר לשחררו וכוונת מזה ז' בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות אע"פ ששטה אסורה לקנות לה עבד מפני הסדר מ"ע א"ל קתה אסורה לשחררו אלף עמכרו עבד כנעני קנה כסף וכסטר ובחוקה בחליפין ובמשיכה וקונה את עצמו כסף ע"י אחרים (כי בעצמו א"ל להיות לו עבד כסף כי מה שקנה עבד קנה רבו או כשטר שכתב לו הרי אשה בן חורין גם הוא יוכל לחירות אם חסרו רבו בכונה אחר מראשי אחרים שהם שן ועין והצבנו ידיו ורגליו וראש החוטם וראש הגויס ואזניו וראשי דדים כששט שנאלץ כפי משפטים שילא לחירות כשן ועין ומה למדו חז"ל שאר ראשי אחרים:

שנ (רטו) מליצת שלל לעשות אבן מעשית להשתחות עליה אפי' להש"י שנאלץ ואבן מעשית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה ואם השתחוה עליה כפשוט דים ורגלים להש"י לוקה ובלא פשוט ירים ורגלים מכין אוהו מכות מרדות ואם השתחוה עליה לע"ז בין כפשוט בין שלל כפשוט חייב שקילה (ע"ין סימן כ"ח) ובבית המקדש מותר אבן מעשית בהשתחות עליה להש"י ובית הכנסת שרופה בחכמים לריך להיגע מחללאות או מיני קט וחבן על הארץ וכוונת בזכרים ונקבות:

בחקותי יום א תורה

לשמך משה דו"ל יהוה נפסי י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה חיה יסירה ו דמלי יוד אל שם ב"ן שבעשים בניקוד חונם:

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם: א אם בקמי תהבון וית פקודי תמרון ותעבדון יתהו: ב ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרו: ג ואתן מטריכון בעידנהו ונתתן ארעא עללתה ואיך חקלא יתן אביה: ד והשיג לכם דיש את פציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשבע

בחקותי יום א

רלג

לשבע וישבתם לבטח בארצכם: ג ויערע לבון דישא לקמפא וקמפא יערע לאפוקי בר זרעא ותיכלון לחמכון למשבע ותיתבון לרוחצן בארעכון: ד ונתתי שרום בארץ וישכבתם ואין מחריר והשבתתי תיהרעה מן הארץ וחרב לא תעבד בארצכם: ד ואתן שלמא בארעא ותישרון ולית דמניד ואבטל חיתא בישתא מן ארעא ורקמלון בהרבא לא יעידון בארעכון: ה ודרפתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ו ותדפון ית בעלי דבביכון ויפלו קדמיכון לחרבא: ו ודרפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירהפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ו וידפון מנכון חמשא מאה ומאה מנכון לרבותא יערקון ויפלו בעלי דבביכון קדמיכון לחרבא:

נביאים ירמיהו טו ז

לשמך משה דו"ל צבאות נפסי צ צבא צבא צבאות רוח יהוה נשמה דלנח אדני נשמה דהוד יהוה חיה יסירה דהוד אל שם ב"ן שבעשים:

א יהוה עזי ומעוזי ומנוסי ביום צרה אליך גוים יבאו מאפסי ארץ ויאמרו אד-שקר נחלו אבותינו הבל ואין בהם מועיר: א יי תוקפי ורחצני ומשויכי בעדן עקא לשמע גבורתך עממין יתון מספי ארעא וימרון ברם לשקרא פלחו אבהתנא ללמא ולית בהון הנאה: ב היעשה ללו אדם אלהים והמה לא אלהים: ג האפשר דיעביד ליה אנש דחקן ואנון מעין דלית בהון צורך: ג לכן הנני מודיעם בפעם הזאת אודיעם את ידי ואת גבורתי וידעו כי שמי יהוה: ג בכן הא אנא מחוי דהון בזמנא דהא אחוינון ית פורענותי וית מחת גבורתי וידעון ארי שמי יי: ד המאת יהודה פתובה בעמ ברזל בצפון שמיר חרושה עד-לוח לבם ולקרנות מזבחותיכם:

מצודות דוד רש"י אלך גוים יבאו: סוף החזנות לשוב אליך ולעבדך שם אחר ועמך איך עשו לכם חללים והמה וכו': כי שמי ה' מושל ושליט: ביום גדול: כלומר חקקים בשקיעו וחיונו נוקם לאלהים אך הנה שקר וכלל ואין כנס תועלת (ב) היעשה: וכו' ראוי שאלם בתעשה ידיו יעשה לעלמו אלהים: הלא בני אדם עלתם חיים חללים ואיך יבי מעשה ידויס טובים מהם? (ג) לכן: אחר בחקים ה' הואיל וכו' יהוה נבחרתי לך הכי מודיעם אתם אשר כפעם הזאת בגלגולם שעתידה אודיעם את כח ידי ואת גבורתי וכו' ידעו אשר שמי ה' המורם על סיכולת המותגל ולא יסיו עוד נבזים דבר כמו שהיו לשער בגלגולת הראשונות: (ד) משעת יסודה: מוסב למעלה לומר שהם כפוף גם האויבם יעזבו סמיו ויאבדו: וכו' והנה יסודה עדיין עתה תעלמם שמורה כללם כחוכם שהם בקולותם מברזל וכלפון נשאר החוקק בחוקים ובעומק רב-קרועה: חרות בעומק כמו המחריש: על לוח לבם: הם דפנות הלב י הוא עשוי כעין דפנות וחללים ואחר בדרך שאלם: ולקרנות: גם בקרנות מזבחותיכם חקוק וחרות תעלמם כי (הם לישראל ה'ג)

ד חובי בית יהודה פתיבין בעט דברזד בטפר שמיר חריתין על לוח
לבהון וקקנת אנוריקון : ה פזבר בנידם מזבחותם ואשריהם על-
עין רעגן על גבעות הנבהותה פאדפרא בניהון אנוריהון ואשריהון
תחות פל אין עפוף ועד רמתא מנטקתא: הררי בשדה חילהלבל-
אוצרותיך לבו אתן את במתיך בחטאת בכל גבולך : ו עד
דפלהתון על טוריא בחקלא נכסיכון וכל בית גניכון לבוא אמסר
בחובין דהיותון פלהין למעוּתא בכל תחומיכון :

רשי"י

ליחק : חושב * חקיק * כזכור * זכירות זכיהם כן היה
לכם זכירות מזבחותם : הררי בשדה * ירושלים הירושלם
כבר והמסור : חיל * ממוקד : בחותך * בעשותיכם בעשה
לכם עין בכל גבולך :

כתובים משלי כט

להמשיך מיעוד ומלכות ד"ל שידרתי יוד נפש שישין דלת שין דלת יוד רוח יאהדנהו נשמה
דיסוד א אד אדני נפש אדני רוח אלק דרת נון יוד נשמה דמלכות יין דין וו הן הן סיה יסידה
דיסוד יהודה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעסיה .

א איש-חכם נשפט את-איש אויל ורגו ושאק ואין נחת : א גברא
חכימא דין עסגברא שמיא ורגיו והאידוקא מתהבר: ג אנשי
דמים ישנאו-תם וישרים יבקשו נפשו: ד גברא דאשדיון דמא סנין
תמימותא ותריצי בעין לה: ג בל-רוחו ויציא כסיר וחכם באחור
ישבחנה: ג בולה חומתיה מפיק סבלא וחכימא ברענא מאכה:
ד משל מקשיב ער-דבר-שקר בל-משרתיו רשעים: ד שרמא
דאצת מדי דשקרא פלהון משומשנוי רשיעי: ה רש ואיש
תכבים נפגשו מאיר! עיני שניהם יהוה: ה מסבנא וגברא מצעיא
פגיעו חד בחד ואלקא מנהיר עיניו דתרוהון: ו מקד שופט
רשי"י

מצודות דוד

איש חכם . הקני"ס . נשפט . נחוכח : ורגו ושאק * בין
מראה לו פנים שוחקות או שופפות אין לו נחת לא כזו
ולא כזו : יבקשו נפשו . לשון חכם : ישבחה : וישפילכה:
איש תכבים . איש מנימות בעלי תורה כלומר הרב והתלמיד:
הם לסייב עמה : (א) כל רוחו . דרך הכסיל בעת יבעם הוא מולא מן השפה ולחץ כל כעסו בקל שאון והתחכם
יבוא בחארהוב וישקוט כעסו וישפיליה כמענה לשון חכמה וכתחק שפתי דעה : (ד) מושל * כאשר החושל מקשיב דבר
שקר ומקבל לכ"ר אז כל משרתיו מתהפכים רשעים כי למען ימלא מן כעסו וימלא מן הכ"ר ומחוללים נפשות :
(ה) רש וכיו * ר"ל בין הרש מעורו בין הכולל כעסו ואח"כ הוכה וכשר בחלי העוני לא בחקרה בא כי מה יאל
דבר

בחקותי יום א
באמת דלים פסאו לעד יפון : ו מלכא דדאן בקושמא למספני
פורסיה לעדם תקין :

מצודות דוד

הכר כגזרה היורדת מן השמים ופגשה בהם וחס נפשו מן
הכר וכן מאיר וכיו ר"ל וכן כאשר יעשיר העני או הכולל
כשוער והכנס בחלי העוני כאשר יחזור לקדמותו לא בחקרה
יבא כי ה' הוא המאיר עיני שיהיה מתחנת העוני כי הרעם
והעונם הכל כגזרה ולא בחקרה : (ו) כאלמה גוי : לא יאל
פני בעל דינו ועס הוא עשיר :

עיקר תו"ט משנה בלראים פרק ט

(ב) ירוי כלומר איליה וכרים וכמר מיסב על
שניהם ושניהם מין אי אלא שאיליה וכרים
וכרים נקבות : צמר ופשתים : הני כללי לא
דמו להררי דכ"ג פ"א דנגעים פקן דבגדים
כזעיים אין מטמאין
בנגעים ולענין כלאים
ובגדי כהונה בין לבגים
בין לבגעים : (ג)
ד"ל כהנים הדיוטסים
ולכהני קנט כחר הכי אכנט
דאלו בבגדי כ"ג איכא
כמי מעיל אסור וחסון :
(ג) וילפינו ליה בפיק
דסולין ד"ל מאשרי
דביטלהטות דכל האשורי
בעלים דבבא דליתא
קמן ובמדי דיבס זיבס
עין במינו ואפי"מדרבנן
א"ל יוחר סס פ"ו מ"ה
וכחר סמא אולנין במין
במינו אפי"מית לחד סס
לוי דבליחא בפ"ה דמ"ג
(ד) וידמו כאלו סס לוי
מפני שהא"מ הנייהסיהס

כלי אפניו דחסד דמלכו דייצוריהו אלקלמד אלקלמד

אין אסור משום כלאים אלא
צמר ופשתים ואינו מטמא
בנגעים אלא צמר ופשתים אין
הכהנים לובשין לשמש בבית
המקדש אלא צמר ופשתים צמר
גמלים וצמר רחלים שמרפוזו בזה
אם רוב מן הגמלים מותר ואם רוב
מן הרחלים אסור מחצה למחצה
אסור וכן הפשתן והקנבים שמרפן
זה בזה : (ב) השיריים והכלך
אין בהם משום כלאים אבל
אסורים מפני מראית העין הכרים
והכסתות אין בהם משום כלאים
ובלבד
דבבגדי כהנים כתיב (ב) שס וכד והוא פשתן
שעולה בד בבד כלומר קנה יחידו מכל גרעין
ואין שני קנים עולים מגרעין אחד ובאכנט כתיב
תכלת וארגמן וחולעת שני ותכלת צמר לבוב
דסם חלון וארגמן צמר לבוב כלכע אדום ששמו
ארגמן והוא לכ"א כלכ"ז ומולעת שני הוא צמר לבוב
שערבן: מותר לערב עמהו פשתן * לפי שאמר רמב"ם
וקנבים * שנתערבו והרוב מן הקנבים מותר להביא צמר ולערב עמהם : (ב) השיריים
והכלך * מינים של נשי הן (ד) והכלך גדל בצרכי היסותבנימו כחכמים הוצב והוא רך בייחם
ודומה לצמר (ה) : אבל אסורים * דאחי לחלופי בצמר ופשתים ומפני שלא היו מציין
ביניהם לא היו מכירים בהן ואחי לחלופי הלך אסורים מפני מראיה העין אצל האידנה שהמשי
מציין ביניהם והכל יודעים ומכירים בו אין אסור שום מין של משי בצמר או בפשתים וכן הקנבים
שרי בין בצמר בין בפשתים שהכל מכירים בו (ו) : הכרים והכסתות אין בהם משום
כלאים לפי שהן עשויין לשיניהם והתורה אמרה לא יעלה עליך אצל אחת מותר להשיב תחמך
וה"מ כשהן קשוריקטים ונחומים על בני אלטבא אז הן מותרין כשאין כשרו נוגע בהם אצל אס

רבינו

רבינו
רבינו
רבינו
רבינו
רבינו

בחקות יום א

עיקר תו"ס

הס רכיש או מלאים או אפי' ריקנים ומנוסע על בדי מטה (י) אפי' עשר מלעות זו ע"ג זו וכלאים תחמיסם אסור לישן עליהם לפי סכספי ונכרכים על כשרו אין עראי לכראים דלביסא עראי לביסא הוא (ח) אפילו ע"ג עשרה

ואפי"פ שאינו נהנה מן הכלאים : ואפי' רגנב בהם את המכס' ראייתי לקט מרכותי שפירשו כגון במקום שהיהודים פורעים מכס ולבש כלאים כדי שלא יכירו שהוא יהודי ולי נראה לגנוב את המכס לפי שאין אדם נותן מכס מבגדים שהוא לובש ותסתמנה זו סברה דבר שאין מתכוין אסור ופליגי

אחורות משום כלאים : (ד) תברכי המת ומרדעת של חמור אין בהם משום כלאים לא יתן המרדעת על בתיפו אפילו להוציא עליה זבל : (ה) מוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא יתכוונו בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והצנועים מפשילין במקל לאחוריהן :

(ו) תופרי כסות תופרין כדרכן ובלבד שלא יתכוונו בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והצנועים תופרים בארץ : (ז) הברסין והבררסין והרלמטיקין ובמנעלות

מעמיס שרושה את רבו ומתעטף בה והלכה כר' אלעזר : משפחות הספרים המנעלים בני ארס ופורסים עליהם מעטפת כדי שלא יתלכרו בגדיהם : אסורות משום כלאים דבהא מודה ט"ק לפי שיש להן בית ראש ולבשים אותן המ"ט שהמת נקבר בהם : אין בהם משום כלאים ומרדעת חמור הוא קשה יותר מכרים וכסות הלך אפי' כשרו גונע לא חיישין שם סכך נמצא על כשרו ודוקא כשהכלאים יוכרים ונראים בה אבל בגד האבר בו הכלאים יבשני מרדעת לחמור דחיישין שם אלא יקח ממנו טלוי לבגדו ואין הכלאים יוכרים : (ה) מוכרי כסות מוכרין כדרכן ולבשים בגד כלאים להראות לקונה מדת ארכו ורסו ובלבד שלא יתכוונו להנאתן ואפי' האם מתכוין איכא אסורא דאורייתא כי לא מתכוין שרי לבתולה (יא) וכן הלכה : והצנועים המעמירים על עולם : מפשילין במקל נותנים המקל על כתפיהם והכלאים מנחמים בקצהו ואין כתפיהם נוגעות בכלאים : (י) תופרין כדרכן מניחין הכלאים על הנרכיים ועל השוקיים כשהן תופרים : (י) הברסין והבררסין - טיטה

עיקר תו"ס בחקות יום א ברטנורה ררה

(יב) ולא ידענא טעמא מאי היהו עושי המנעל ההוא נזהרים למוע אפי' חוט א' של פשתן והר"מ כחבר נכב מנעל שהוא כלאים ואין לו עקב ומותר לפי טעור הרגל קשה הוא ואינו נהנה כשאר עור הבוק ומפרש הכ"מ דפי' זרב

ויינו בשימות הסמה לובשיסלוחו ויש זו פשתן ולפעמים משימים זו ג"כ אמר כדי ללכשו בימות הקור ומה שכתב אין לו עקב הוא דלורס המנעל כך הוא ולפי ד"מ הוא ולי' ואין לו אלא עקב ופי' דפי' הר"מ חו"ט : שוע טווי וזרב

וגז. תימא דפסה בטווי ולרוב וסוים כשוע טווי וגז. ובתו' (יבמות ה') הקשה ג"כ על פי' הא' בדברי הר"מ דמתניתין משמע דלרוב היינו נוז כדתן פי' וכו'. ואור"ת דפי' לא למדרש כל שטטנו קלחי כו' והא' אגמא תני ארוב י"ל דכמו דתני טווי משום דמנטריקון נפקא ה"כ תני ארוב דמדרשא דתרו נפקא ושוע וגז דכתיבי בהדיא לא הולך להמתות בהם ברישא ולפי' ה' נמי י"ל דשוע י' ארמי השגור כפייהם לא איצטריך למיתני דהא כתיב בהדיא אבל טווי מנטריקון וכן ארוב מנוז נפקא לן שהוא פי' בתני מפורסם פרטיה חו"ט

למושרי כלאים כצויה לפי שחטוי תכלת שזורים הם דכתיב פחיל תכלת טווי ושזור וכן חטי לכן וכשמחברים יחד בשתי תכיפות הוו כלאים גמורי' דאורי' והא דתנן הכא אין אסור משוי'כלאי' אלא טווי וארוב שנאמר לא תלבש שטטנו לאו למדרש ארוב משטטנו דאריג מיהו נפקא דהרשי מיהו דאקשתי תכיפות הוו חכור ולא מיימי שטטנו אלא משום טווי וראיתי לאחד מרבותינו שפי' שוע טווי הלמר לבד דפשתים לבד וגז כלומר ואח"כ נוז דהיינו שניהם ארובים יחד והכי מתיישב לישל דמתניתין שפיר טפי והכי משמע בירושלמי ופירושים הרבה מלאחי לרבתי כפירות שוע טווי וגז ובלהו אית להו פירכא לבר מהאי דלימ ליה פירכא : גזו ומלוי' עקום ומעקס דרכי אצווי שבשמיסעליו לשון אל יליו מעייך : (ט) הלבדים אמר טרוק בלא טוויים ואריגים ועשין ממנו נגד ואס טרוק אמר ופשתים יחד ועשה מהן בגד אסורים מדרבנן דוקא מן התורה הוא מצריך שלשתן שוע טווי וגז אבל מדרבנן כשר מנייהו כפי' או שוע או טווי או נז והגן כיון שהשטטנו אסורי' מדבריהם : פיר' שר צמר בשר פשתן האורגים אחר שמשלמים הבגד רגילים לעשות על פשתן ג' וד' חוטין עב כדי שיתקיים הבגד והוא קרוי פיו ואס הבגד של פשתן אסור לעשות פיו של אמר : מפני שחוזרין לאריג' מסבדין את האריג פי' דומין לאריג' משיחות של ארגמן יתרים ותכלית של אמר לבוע ארגמן אסורות

שניהם עשויון מאמר ומכסים בה את המטות אלא שאלו דקין ואלו ענין : דלמטיקין כתי טוקים קאלוי"ס בלע"ז : מנעל הפינון מנעל שטטנו מפסולת האמר : עד שיבדוק שמה י"ס פשתן מעורב בהו :

ובמנעלות הפינון לא ילבש בהן עד שיבדוק רבי יוסי אומר הבאים מחוץ הים וממדינת הים

הבאים מחוץ הים וממדינת הים אינן צריכין בדיקה מפני שחוקתן מנקבוס ומנעל של זורד אין בו משום כלאים : (ח) אין אסור שנאמר לא תלבש שעטנן דבר שהוא שוע טווי וגז ר"ש בן אלעזר אומר גלוי ומלוי הוא את אביו שבשמים עליו. (ט) לבדים אסורים מפני שהם שועים פיו של צמר בשל פשתן אסור מפני שהם חוזרין באריג ר' יוסי אומר משיחות של ארגמן אסורות מפני שהוא מולל עד שלא קושר לא

לנמתו אין בו משום כלאים אין חוססים שמה פשטיסמעורב כהס(יב) : (ח) שוע טווי וגזו שוע טרוק במסרק שוע חלק איס מחברגמי' בצר שטיע : נוז שזור דהיינו שני חוטין שזורין יחד ועיקר כלאים מן התורה שיהיה האמר טרוק וטווי ושזור לבדו וכן הפשתן טרוק וטווי ושזור לבדו ואח"כ יהיו ארובים יחדיו או מחברגמיסד בשתי תכיפות דהו כלאוג' ומש"ה אנטריקורא

למושרי כלאים כצויה לפי שחטוי תכלת שזורים הם דכתיב פחיל תכלת טווי ושזור וכן חטי לכן וכשמחברים יחד בשתי תכיפות הוו כלאים גמורי' דאורי' והא דתנן הכא אין אסור משוי'כלאי' אלא טווי וארוב שנאמר לא תלבש שטטנו לאו למדרש ארוב משטטנו דאריג מיהו נפקא דהרשי מיהו דאקשתי תכיפות הוו חכור ולא מיימי שטטנו אלא משום טווי וראיתי לאחד מרבותינו שפי' שוע טווי הלמר לבד דפשתים לבד וגז כלומר ואח"כ נוז דהיינו שניהם ארובים יחד והכי מתיישב לישל דמתניתין שפיר טפי והכי משמע בירושלמי ופירושים הרבה מלאחי לרבתי כפירות שוע טווי וגז ובלהו אית להו פירכא לבר מהאי דלימ ליה פירכא : גזו ומלוי' עקום ומעקס דרכי אצווי שבשמיסעליו לשון אל יליו מעייך : (ט) הלבדים אמר טרוק בלא טוויים ואריגים ועשין ממנו נגד ואס טרוק אמר ופשתים יחד ועשה מהן בגד אסורים מדרבנן דוקא מן התורה הוא מצריך שלשתן שוע טווי וגז אבל מדרבנן כשר מנייהו כפי' או שוע או טווי או נז והגן כיון שהשטטנו אסורי' מדבריהם : פיר' שר צמר בשר פשתן האורגים אחר שמשלמים הבגד רגילים לעשות על פשתן ג' וד' חוטין עב כדי שיתקיים הבגד והוא קרוי פיו ואס הבגד של פשתן אסור לעשות פיו של אמר : מפני שחוזרין לאריג' מסבדין את האריג פי' דומין לאריג' משיחות של ארגמן יתרים ותכלית של אמר לבוע ארגמן אסורות

בחקותי יום א

עיקר תוי"ט

אסורות לחגור על גבי חלוק של פשתן : מפני שהוא מורד עד שלא קושר . שדרך לחבר כמליטה החגור של לומר עם החלוק של פשתן קודם שיקשר בה מתניו : לא יקשור סרט של צמר בשד פשתן . שלא יעשה אדם חגורות של לומר וסגורות של פשתן ויקשרם זה בזה : אע"פ שרצויה באמצע . כגון רצועה של עור שמשיחות של פשתן בראשה אחר ומשיחות של לומר בראשה האחר

וכשהוא חובר בה קושר לא יקשור סרט של צמר בשל תוי"ט : (ג) והראש שני ראשים של לומר של פשתן זה בזה ואי לאו הכי פשיטא דשרי שהרי מנשים בכל יום (ג) דבגדים של לומר משימים תחמיסם עורות שלאים שהם תפריס בפשתן : (י) אותית הגרדים . דרך האורגים והכוכבים לרשום עם הכעלים על הסנד בנעשה רוקס כרי שלא יתחלפו של אחר כשל חבירו ואם הכבד של לומר ולאותות של פשתן או איפכא אסור משום כלאים : תכיפה אחת סחיבה אחת המהט כבגד פעם אחת בלבד : אינו חבור . לטומאה ולטהרה ואם נטמא אחד מהם לא נטמא חבירו ואם היה על אחד מהם לא היה על חבירו : ואין בה משום כלאים . אם אחת של לומר ואחת של פשתן והכריס בחכיפה אחת : והשוממה בשבת . ע"פ לחזור ולתפור פטור ולא היו כקורב ע"פ לתפור שתי תפירות דחייב : עשה שני ראשיה לצד אחד . כגון שהעביר המהט פעם אחת ולא העביר כל הטוט והעביר המהט פעם שנית ונמלאו שני ראשיה לצד אחד וקטרן דאם לא קטר ב' ראשי הטוט יחד אינו מתקיים : עד שישלש . שיכניס ויולא ויחזור ויכניס ג' פעמים ואין הלכה כר"י : השק והקופה מצטרפין לכלאים . אם חכיפה כבד לומר מחוברת לשק ופתיכת כבד פשטים מחוברת לקופה וחברו יחד בשני תפירות מטרפות אע"פ שהן מחוברות לשני כלים ולא אמרינן האי לחודיה קאי ואינו חבור וה"ל אם מחוברים לשאר כלים הווי דין כמו שק וקופה :

גמרא ברכות דף לב ע"ב הלכה ה' כלה כלי הסימן דחסד דמלכות דבריאה ארף למד ת"ר ארבעה צריכין חיזוק ואלו הן תורה ומעשים טובים תפלה ודרך ארץ . תורה ומעשים טובים מנין שנאמר רק חזק ואמץ מאוד לשמור ולעשות ככל התורה חזק בתורה ואמץ במעשים טובים . תפלה מנין שנאמר קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה' . דרך ארץ מנין מנא הני מילי א"ר יהושע בן לוי א"ק אשרי יושבי ביתך וא"ר יהושע בן לוי המתפלל צריך שישא שעה אחת אחר תפלתו שנאמר יודו לשמך ישבו ישרים את פניך תניא נמי הכי המתפלל צריך שישא שעה אחת קודם תפלתו ושעה אחת אחר תפלתו . קודם תפלתו מנין שנאמר אשרי יושבי ביתך לאחר תפלתו מנין דכתיב אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים

רש"י חיזוק . סיחוק אדם כגון תמיד בכל כחוד דרך ארץ . אם אומן הוא לאומנתו אם סותר הוא לחסרתו אם איש ותלתת הוא לתלתתו : יושבי ביתך . וסדר יהללך : יודו לשמך . וסדר ישבו ישרים את פניך .

בחקותי יום א

רלו

ישרים את פניך . ת"ר חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וחזורין ושוהין שעה אחת וכי מאחר ששוהין תשע שעות ביום בתפלה תורתן היאך משתמרת ומלאכתן אימתי נעשית אלא מתוך שחסידים הם תורתן משתמרת ומלאכתן מתכרכת :

תשע שעות . לשלש תפלות : תורה משתמרת . כחוק לנס שאין למודם מהכח :

זוהר בחקותי דף קיג ע"ב ת"מ דאילנות יוד הא ואו הא

ונתתי גשמיכם בעתם וגומר . כל חדר וחד יתן חילי דיליה עליכו מאן אינון הסווא תקווא דעבדתון דהוא שמא קדישא דכתיב ושמרו דרך ה' לעשות דקס ומשפט . אלא מאן דנטיר אורחוי דאוריית' כזיכול הוא עושה דקס ומשפט ומאי דקס ומשפט דא קב"ה . בכס ר"ש ואמר ווי לון לבני נשא דלא ידעין ולא משגיחין ביקר' דמאריסון מאן עבד שמא קדישא בכל יומא הוי אימי' מאן דייסיב דקס למסכנא ת"מ הא אוקמוס הכי הוא דמסכני' אחר ביה בדינא וכל מיכלי' בדיני' הוא אחר דחקרי דקס כד"א תפלה לעני כי יעטוף תפלה דא תפלה של יד ואוקימנא ומאן דייסיב ליה דקס למסכנא הוא עביד לעילא שמא קדיש' שלים כדקא יאות בגין דלדקס דא חילנא דמי' ודקס יסיב ללדקס וכד יסיב ללדקס כדון אחזבר דא ברא ושמא קדישא אשתכח שלים מאן דעביד לתערות' דא לתתא ודאי' כאלו עביד שמא קדישא בשלימו : כגוונא דאיכו עבד לתתא הכי אחר לעילא ועל דא כתיב אשרי שומרי' מספט עושה דקס בכל עת : עושה דקס דא קב"ה כזיכול הוא עביד ליה . ת"מ מסכני' הא אחר מאן הוא אחריה מ"ע בגין דמסכני' לא חית ליה מדיליה כלום אלא מה דייסבין ליה וסירי' לא חית לה כסורי' מדידה אלא מה דייסיב לה שמש' ת"מ אמאי עני חשוב כמת . ס"ע בגין דהסו' אחר גרים ליה דהא באתר דמות' הוא שכיח בגין כך חקרי מת . הסווא דחייס עליה הוא יסיב ליה דקס חילנא דמי' שרי' עלוי כד"א ודקס תניל ממות . וכגונו' דעבד בר נש לתתא הכי נמי עביד לעילא ממנש זכאה חולקיה דזכי למעבד שמי' קדיש' בגין כך דקס מליק על כלא :

מוסר

יוסף לחק

הרכה פסוקה

מספר חסידים סימן לט מ

סרי"ט הלי תפלה פי"ג

עת לחשוב ועת לדבר * כשהתפרסם ותקללים חותם וכשהתכריס דברי כדיוטות חין להשיב * ועת לדבר כשהתכריס מדברי תורה לא עת לחשוב * גם עת לחשוב שלא להכות על אשר ידעת כי בשום דבר לא יקבלו חכמה כי מועט סהיו שונגים ואל יסו מוודיעים ועת לדבר כשהתכריס לתחות ודברך כשמעיס :

(א) שמונה דברים צריך המתפלל להזהר בהן ולעשותן * ואם היה דחוק או נאנס או שעבר ולא עשה אותן אין מעבדין ואלו הן : עמידה . וניכח המקדש * ותקון הגוף * ותקון המלבושין * ותקון המקום * והשיות הקול * והבריעה * והשתחויה : (ב) עמידה כיצד אין להתפלל אלא מעומד * היה יושב בספינה או בעגלה אם יכול לעמוד יעמד ואם לאו ישב במקומו ויתפלל * חילה שתלל אפילו שוכב על צדו והוא שיכול לבין את דעתו * וכן הצמא והרעב הרי הן בכלל חוליש אם יש בו יבולה לבין את דעתו יתפלל ואם לאו אל יתפלל עד שיאכל וישתה * היה רובב על הבהמה אע"פ שיש לו מי שיאחז בהמה לא ירד אלא ישב במקומו ויתפלל כדי שתהא רעתו מיושבת עליו : (ג) נבד

המקדש כיצד היה עומד בחוץ לחור מניו נכח ארץ ישראל ומתפלל : היה עומד בארץ סביון את מניו כנגד ירושלים : היה עומד בירושלים סביון מניו כנגד המקדש : היה עומד במקדש סביון מניו כנגד בית קודש הקדשים : וסמא ופי שלא יכול לבין את הרוחות והמחלק בשמינה יכיון את לבו כנגד השכינה ויתפלל :

בחקותי יום ב תורה

להמשיך מנ"ס דז"ל יהוה נפש י יה יהוה רוח יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יחידה ד דמלוי יוד אל סס ב"ן שבעסיה בניקוד מולס :

א ופגנית אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימתי את בריתי אתכם : א ואתפני כמימרי לאיטכא לכו ואפיש יתכו ואסגי יתכו ואקים ית קימי עמכו : ב ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו : ב ותיכרו עתיקא דעתיה ועתיקא מן קדם חרתא תפנון : ג ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם : ג ואתן משכני ביניכו ולא תרחק מימרי יתכו : ד והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם : ו אשרי שכנתי ביניכו ואהוי לכו לאדהא ואתון תהו קדמי לעם : נביאים ירמיה י

להמשיך מנ"ס דז"ל צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגה אדני נשמה דסוד יהוה סיה יסידה דלגה יהוה סיה יסידה דסוד אל סס ב"ן שבעסיה :

א ושמטתה ובה מנחלתך אשר נתתי לך והעבדתך את איביך בארץ אשר לא ידעת כי אש קדחתם באפי עד עולם תוקד : א ואיתי סנאה על ארעכון ותהי צדיא בשמטתא ובכו אעבד פורענות דיני עד דאגלי יתכו מאחסנתכו דיהבית לכו ותשתעבדון לבעלי דכביכו בארעא דלא ידעתון ארי קדום תקיח באשתא נפק מן קדמי ברנז עד עלמא יחול : ב פה ! אמר יהוה ארוך הגבר אשר יבטח באדם ושם בשור זרעו ומן יהוה יסוד דבו : ב בדנן אמר יי ליט גברא דאתרחץ באנשא וישוי כישרא רחצניה ומן מימרא דיי יעדי לביה : ג והיה פערער בערבה ולא

מצודות דוד

ושמטה : ע"כ שמע את הרץ : וכן : אלקס : מנחמך : שגלך : קדחת באפי : יקדת כחורי : זרועותי כמו ערוי : כי תהיה נעזב מנחלתך וכי : ולא תהיה שמה לעבדו וזה כגמול של שמו כשביעית : וכעבודתך : ר"ל אלל אתה תעבוד אדת כלוי בחרך אשר לא ידעת מלז : כי אש : כבערת חמתי והשרוף עד עולם ר"ל אכעיס עליכם זמן מרובה : אשר יבטח באדם : ר"ל ולא ימלאו עזר ממלכי אדמה כי ארוך הגבר וכי : וס : ומס חוקו וכעונותו ככר וס ימסר לבו למכונות כס : (ג) וסיה : הנוטה באדם יהיה

יראה פי יבוא טוב ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב : ג ויהי פענביתא כמישרא ולא יהוי ארי יתי טכא וישרי דלא ולד במדברא בארע סדום דלא אתיתבת : ד ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו : ד בריך גברא דאתרחץ במימרא דיי ויהי מימרא דיי רחצניה :

מצודות דוד

יהיה כעדר הגל כערכה : ולא יראה : איו רואה כשאל שוכה בעולם וחס הגשמים ור"ל לא עליו יהיו הגשמים : וסוכן סס בנישות מרוב החמימות שכתובר : ארץ מלחה : וסיה ארץ שפורה מלוח ואינה מיושבת וסיה כל עניו כה"ס : (ד) וסיה כי מנעמו ר"ל כמו שיכנעו בו כי יהיה לו למנעם ולעזרה :

כתובים משלי כט

להמשיך דסוד ומלכות דז"ל שיון דלת יוד נפש שיון דלת שיון דלת יוד רוח יאהדונה נשמה דסוד א אד אדנ אדני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות ין דין ון דין סיה יסידה דסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעסיה :

א שבת ותכחת יתן חכמה ונער משלה מביש אמו : א שכתא ומכסנותא יהבין חכמתא וטליא דלא מקבל בעתא מבהית אמיה : ב ברבות רשעים ירבה פשע וצדיקים במפלתם יראו : ב בסונעא דרשיעי חובא נסגי וצדיקיא יחמון במפלתהון : ג יסר בנה ויניחך ויתן מעדנים לנפשך : ג רדי בכרך ויניחך ויתן תפנוקי לנפשך : ד באין חזון יפרע עם ושמר תורה אשרהו : ד בסונעא דעוקאי מתתרע עמא ודנמיר אורייתא טובוהו :

מצודות דוד

ונער משלה : ששלחו אביו ללכת בדרכי לבו סופו מביש אמו : באין חזון : באין נבואה : יפרע עם : יפרלו כהס : פרלות וילאו לתרבות רעה : אשרכו : תהלל אותו : מבישים אמו לומר שגוף מנעם המוסר : מנו כי כן דרך הכספים לנענע על כוונת איבי הוא גורם לכישי את אמו כי ומושלים כעס יתרכה הפשע על החושים על הפשע והלרקים שלל אמו כפשע : יראו במפלתם : וישמחו על אשר לא נמשנו אחרים : (ג) ויניחך : יתן לך מנוחה ולא תרגו כעבורו ועוד יתן מעדנים לנפשך ר"ל השמח עוד כמעטוי (ד) באין חזון : באין נבואה יבועל העם מקנין המוסר אכל השומר עסק בתורה אשרי לו כי התארו שבו מחזיר למוטב :

ברסנורה

משנה עירובין פרק ט

עיקר תו"ט

פרק ט כל גנות העיר רשות אחת : ואף

כלי אמצעי דמלכות דיצירה אלהים

כל גנות העיר רשות אחת ובלבד שלא יהא נג גבוה

(חק לישראל ח"ג) סמך

ע"פ שדוריס חלוקים למטה לשני בני אדם מ"ע הגנות שאין תשמיש חדיר אין בהם חלוקים רשות וכלים ששבתו בנג זה מותר להוציאן לזה : ובלבד שלא יהא גג גבוה מחבירו עשרה . דלס חלוק מהן כגובה עשרה אסור לטלטל ממנו לגבין בורה משום חל גבוה עשרה ורוב ארבע ברושות הרבים (א) דלא לימי לכתף עליו : כד אחר רשות לעצמו . והא לא עירבו דיוויים שלמטה אסור לטלטל מזה לזה : רבי שמעון . מיקל מבולן וקאמר גבות ורחות וקרפיות שאין יותר מבית סאתים (ב) הואיל וכוון אין תשמישן עיוור וחדיר רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה בלא עירוב ואפי' היו הגנות גבוהות יותר מעשרה או נמוכות יותר מ"י דלית ליה לרשמישון עירובי חרות אלא משום כלי הבית : לבלים שישבתו בתוכן . כלים ששבתו באחת מהן מוציאין אותן מזה לזה (ג) אכל . לא לבלים ששבתו בתוך הבית . והוציאן לאחר ע"י שעירבו (ד) בני העיר אסוי להוציאן מחצר זו לחצר אחרת אם לא עירבו שתי החצרות יחד והלכה כר"ש : (ב) הגדול מותר . להוציא לו כלי בית שלמטה (ה) ואין בני הקטן אסורין עליו לגבי גדול הן פירא פתחא היא ושרי גאוזתן גפופים (ו) העודפים מעט מאלן ומעט מאלן כמעט סכסכי הגנות ופשיבא סתימה וכוון שאין הפרזה יותר מעשר אכל קטן אסור להוציא לו כלי הבית דבני גדול אסרי עליו שרי נפרץ לו במלואו : הגדולה מותרת . כשיביל הגפופין שנשארו לה מאלן ומאלן הוא הן פירא כפחת : והקטנה אסורה . שרי נפרזה במלואו ודוקא כשנפרזה קודם שבת אכל נפרזה בשבת אפי' הקטנה ומותרת כיון שהותרה למקצת שבת קודם שנפרזה הותר לכולה שבת : הוצר שנפרצה לרשות הרבים . שחל הכותל (הפונה) לרה"ר בגבולו או ביותר מעשרה : חייב . דכרה"ר הוא :

עשרה או נמוך עשרה . דברי רבי מאיר . וחכ"א כל אחר ואחר רשות בפני עצמו . ר"ש אומר אחר גנות ואחר חצירות ואחר קרפיות רשות אחר לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית : (ב) גג גדול סמוך לקמן הגדול מותר והקטן אסור . חצר גדולה שנפרצה לקמנה . גדולה מותרת וקמנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה . חצר שנפרצה לרשות הרבים המכניס מתוכה לרשות היחיד או מרשות היחיד לתוכה חייב . דברי רבי אליעזר . וחכ"א מתוכה לרשות הרבים או מרשות הרבים לתוכה פטור מפני שהיא ככרמלית : (ג) חצר שנפרצה לרשות הרבים משתי רוחותיה . וכן

בגמ' דלהכי תני גג וחסר דגג דומיא דחסר דגג חז' מיכר מחילותא אף גג מיכר מחילותא דאי לא . לא אמרי' גוד אסי' וגדול כני אסור : (ה) דאלו כלים ששבתו בתוכן מותרין כשתיסן כק"ל לר"ש : (ו) כלומר כשיביל אותן גפופין (שהרי בכל הגג) וכליטנא גבי חצר : גדולה מותרת . אם עירבה לעממה רש"י : לרה"ר . אפי' בשבת טור סי' שפ"ד : מתוכה לרה"ר . ור"ש וה"ה מחובה לרה"ר . וקשיא הל"ל בלישניה ד' ה"א מחובה לרה"ר ולמסקנא דגמרא ניחא דכתובה לכ"ע כרמלית היא כ"פ במקום מחילה דר"א סבר לדי רה"ר כרה"ר ומקום מחילה זו לדי רה"ר היא ורבנן סברי לדי רה"ר ללא כרה"ר ומחובה דר"א ומחוק עקום מחילה קאמר

הוצר שנפרצה לרשות הרבים . שחל הכותל (הפונה) לרה"ר במלואו או ביותר מעשרה : חייב . דכרה"ר הוא :

קאמר ומשום דרבנן נקטי מחובה נקטי איהו נמי מחובה ורבנן ה"ק מי לא קא מודית לן דמחובה לרה"ר פטור דכרמלית היא לדי נמי ל"ש ור"א סתם לא קא דרשו לה רבים והכא דרשו לה רבים ועמיה"ט (וע"י חוי' דל"ג ע"כ דה"ה חייב) : (י) אפי' דלפני במקום שכלתה הפרזה מהכתלים משם ואיך יש תקרה ל"א יורד וסותם הואיל ובאלכסון הוא חוי' ועמיה"ט : (ח) כלומר דלעיל בקטנה שנפרזה לגדולה אמרי' דהותרה כו' וע"י קאמר דלא דמי דלעיל ועמיה"ט דחכמים אסורין . הואיל ומפולש לא אמרי' פי תקרה יורד וסותם . ובמתני' דלעיל הו"מ לאוקמה בבי רוחות זו כנגד זו וכרבנן כתב הסו' דניחא ליה לאוקמיה בכל ענין : אמר ר' יהודה . כלומר ועוד זו אמרי' אפי' דליכא פי תקרה ג"ש . ומכלל הא ב"ש הן דלעיל דליכא פי"ס אלא דארי' להא דלעיל דקסבור דרבנן יודו לו כהוא : מערבין משתפין רה"ר :

פטור . אכל אסור ללאו רה"ר היא אלא כרמלית והלכה כחכמים . (ג) משתי רוחותיה . מרום אחד שמופסת שתי רוחותיה כגון שנפרזה בקרן זוית אפי' אין כפרלה י' אמות הבא בקרן זוית לא חשיב כפחת דפסחא בקרן זוית לא עבדי אינשי ופירא ביותר מעשר אפי' מרום אחת אסור : וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו . וכן מבוי שנמלו קורותיו . או לחייו מותרין באותו שבת . ואסורין לעתיד לבא דברי רבי יהודה . רבי יוסי אומר אם מותרין לאותו שבת מותרין לעתיד לבא . ואם אסורין לעתיד לבא אסורין לאותו שבת : (ד) הבונה עליה ע"ג שתי בתים . וכן גשרים המפולשין ממלמלין תחתיהן בשבת . דברי רבי יהודה וחכמים אסורין . ועוד אמר ר' יהודה מערבין למבוי המפולש וחכמים אסורין :

שחורין לעתיד לבא כך אסורין לאותה שבת והלכה כר' יוסי ולא אמרינן הותרה מקצת שבת (ס) הותרה כולה אלא לענין עירוב שדבר שהותר על ידי עירוב למקצת שבת וכו' לאותה שבת דבר שהיה ראוי שעל ידו יבטל העירוב אין העירוב בטל כיון שהותרה מקצת שבת הותר' כולה אכל במקום שהיו בו מחילה קודם השבת ונפרזה מחילותיו בשבת לא אמרינן ביה הואיל והותרה מקצת שבת הותרה כולה : (ד) עד גבי שני בתים . והן כשני לדי רה"ר : משלמלין . תחת העליה דפי תקרה מכאן ומכאן יורד וסותם : וכן גשרים המפולשים . יו"ש לה מחילות מלמט' כשני הגדלים : מערבין למבוי המפולש' הואיל ואיכא שני מחילות דקסבר מבוי שיש לו שתי מחילות מדרורייתא הוי רשות היחיד ואין הלכה כרבי יהודה .

גמרא עירובין דף ק ע"ב הלכה ה' כלה כלי החיצון דגבורה דמלכות דבריאה אבדטם **אמר רמי בר אבא א"ר אסי אסור לאדם שיהלך ע"ג עשבים בשבת שנא' ואין ברגלים חוטא תני חדא מותר להלך ע"ג עשבים בשבת ותניא איך אסור לא קשיא הא בלחים הא ביבשים . ואמר רמי בר חמא אמר רב אסי אסור לאדם שיכוף אשתו לדבר מצוה שנא' ואין ברגלים חוטא . ואמר ר' יהושע בן לוי כל הכופה אשתו לדבר**

ואין ברגלים חוטא . אלא תליון נמי תעא קרי ליה והכא תעא תחולע עשבים : לחים . דכוי חולע : יבשים . כחלושין דמי : לגבר מלוה . תשמיש : ברגלים . תשמיש דכתיב בין רגלים כרע ופל סכך : גם יו"ש

מצוה היווין לו בנינים שאינן מהוגנים * אמר רב איקא בר חיננא מאיקראה גם בלא דעת נפש לא טוב * תניא נמי הכי גם בלא דעת נפש לא טוב זה הכופה אשתו לרבר מצוה א"ר חייא מאי דכתיב מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמנו מלפנו מבהמות זו פרדה שבורעת ומשתנת מים ומעוף השמים יחכמנו זה תרנגול שמפיים ואח"כ בועל א"ר יוחנן אלמלא לא נתנה תורה היינו למידין צניעות מהתיל וגזל מנמלה ועריות מיונה דרך ארץ מתרנגול שמפיים ואח"כ בועל * ומאי מפיים לה אמר רב יהודה אמר רב הכי קאמר לה זביננא לך זיגא דמטו לך עד כרעך לבתר הכי אמר לה לישמשתיה לברבלתיה דהוא תרנגולא אי אית ליה ולא זביננא לך :

רש"י

פיוס כדאמר לקמן שאמר לה שיקנה לה מלכות שמגיע לארץ : אה חכמה : ועריות מיונה : שאינו חוק אלל לבת זונה : ליעות מחמול * שאינו תעיל רעי בפני אדם ומכסה לוחות : זוגא * מלכות שקורין קוסא : לכהר הכי * לאחר בעלה וגזל מנמלה * דכתיב ארבע בקלרי מחללה וזין אהת גזלה : שמענע ובזקף ראשו לארץ : אי אית ליה * כמה ליקט :

זוהר בחקותי דף ק"ג ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ונתתי שלום בארץ ושכנתם ואין תמרוד וגו' ר' יוסי פתח רבזו ואל תחטאו וגו' רבזו ואל תחטאו האי קרא חוקמנו דבעי בר נש לארבוז' לר טוב על יר הרע ושפירי' אכל בשעת' דרמס ליליא ובר נש שכיב על ערסו' כמה גרדיני נמוסין מתערין בעלמא 'אזלין ושטין וזני נשא בעאן לאתרגזא נקמי דקב"ה ולדחל' נניס בגין דלא ישתכח נפשיס בגוויוס וישתויב ונניסו ובעי ליה לבר נש דלא יפיק מניסו מלה בפומיס בגין דלא יתער להו לגביס ולא ישתכחון בהדיס * ה"ד ארתו * כלבבכס על משכבכס ודומו סלס * דלא יפיק מניסו מלה בפומיס * ת"ח בשעת' דאשתכחו ישראל זכאין קמי קב"ה מה כתיב ונתתי שלום בארץ האי לעילא דאתי קב"ה לאתחברי בכנסת ישראל כדון ושכנתם ואין תמרוד * מ"ט בגין וסשכתי חיס רעס ען סארץ דא חיס דזיני' בישא לאתח' ומאי חיסו אגרת בת מחלת סיא וכל סיעת' דילה * האי בליל' * בימתא בני נשא דאתי מטטרס' ה"ד וחרב לא תעבור בארלכס : רבי אבא אמר סא חוקמו' דאפי' חרב של שלום כגון פרעס ככה * אכל וחרב לא תעבור דא סיעת' דילה וסשכתי חיס רעס דלא תשלט בארע' ואפי' סעברס בעלמא לא תעבור עליוכו ואפילו חרב דשאר עמין ואפילו בר נש מזיני לא יעבר עליסו :

הרבה פסוקה יוסף לחם מוסר

ה"רס כל' מפלה פרק"ד

מס' תסריס סיה"ה מב

אלמלא נוסת שברא הקדוש ברוך הוא לל סיס חס נקי מעכורס דעד לך סכרי לררוב ארסכנלו מני ותר מלסר יסכב אה חסס בגלוי אפי' עס אשתו כי כעסס מני ללל חסס בין גדוליס בין קטניס בין זקניס וילר הרע אינו מני אלל ככחוריס אכל לא בקטניס וזקניס או חלטיס וזאתו ככחוריס אשר ילרס הקוף עליסס'סויס מניחיס אלל מפני כוססת : לפיכך אין חסס יכול לסחוק טוכס אה עסס טוב ולל עסס חסא כי אה כנעוריו סכ מפני כוססת וסלא יניחכו וילדו נמלא גם כסח'ספון מן סעבירס * ין לו לסחוק טוכס כי נמנע מפני כוססת :

התשובה לרף ארבעה דברים * האחד שימנחם על כל טעם וטעם עון ואשמה * הכ' שישכח אוחס' הכ' שיחודס בלבו * הכרעיו שיקבל עליו כלל טעם ויגמור כלככו סלא יסוב לפשות עוד פן ידמה לטובל וסרף כידו שאין סססוכס מושלת לו עד שיסליך סררף מידו ולרף לפרע אה סחטא סח'מור אלל חטא כעס סוס חס'סס גדולה ויעשו לסס אלסי זככ וכן יהודס חלל' ס' חט'סחי עויתי * פשעתי לפיכך ועשיתי כן וכך הרי נחמתי וכוסתי ממעשי ואני מעיד עלי יודע כל תעלומות שאני גומר בלבי סלא חסוכ עוד לעשות * וכן כחוכ ססיככו ס' ח'לך וסוככס כי אהס חלסיס כי אחריו סוני נחמתי ואחריו סודעי ספסתי על וירכבוסתי וגס ככלמתי כי נשאתי חרפת נעורי :

התולין בידו וסית בורעו ותפלה סמני שלבו סרוד בהן ולא יאחזו כלום וסעות בידו * אבל סתפלל דא ולולב בידו ביסות הנהג סמני שהיא סעות היום * היה מסוי על ראשו והניע זמן תפלה אה היה סחית סארבעה קבלין מסשילי לאחוריו ומתפלל בו * היה ארבע קבין מניחו על גבי קרקע ואח"כ יתפלל * דרך כל החכמים ותלמידיהם סלא יתפללו אלל כשהם עסופים : (ג) תקן ססקוס כיצד : יעסוד בסקוס נמוך ויחזור סניו לכותל : וצריך לפתוח חלונות או סתחים כנגד ירושלים כדי להתפלל כנגדו שנאמר וכוין סתוחן ליה בעליותיה וכו' * וקובע סקוס לתפלתו תמיד ואין סתפלל כחורבה ולא אחורי בית הכנסת אלל אה כן החזיר סניו לבית הכנסת ואסור לישב בצד העמוד בתפלה או לעבור לפניו עד שירחיק סמני ארבע אמות :

בחקותי יום ג תורה

לשמך נח"ס דו"א יסוס נכס י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמע יהוה סיס יסידס ו דמלוי יוד אל סס ב"ן סענסיס בניקוד סולס :

א אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהות להם עבדים ואשבה ממת עליכם ואולך אתכם קוממיות : א אנא יי אלהכון דאפקית יתכון מארעא דמצרים מלמחי להון עבדין ותברית גיר עממיא מנכון ודברית יתכון בחרותא : ב ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את פרהמצות האדה : ג ואם לא תקבדון למימרי ודא תעבדון ית כל פקודיא האידין : ד ואם בחקתי תמאסו ואם את משפטי תנער נפשכם לבדתי עשות את פלמצותי להפרכם את בריתי : ה ואם בקימי תקוצוין ואם ית דיני תרחק נפשכון בדיד דלא למעבד ית כל פקודי לאשניותכון ית קימי : ו אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מבלות עינים ומדיבת נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו איביכם : ז אף אנא אעביד דא לכון ואסער עליכון ביהולתא ית שחפתא וקדחתא מחשבן עינין ומפחן נפש ותזרעוין לריקנו זרעכון וייבלוניה בעלי דכביכון : ח ונתתי פני בכם ונגפתם לפני איביכם ודרו בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף אתכם : ט ואתן רוגזי בכון ותתברון קדם בעלי דכביכון ויזרדון בכון סנאיכון ותערקון ולית דרדיה יתכון :

להמשיך מניח ד"ח צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוח יהוה נשמה דלגלו אדני נשמה דסוד יהוה סיה יסידה דלגלו סיה יהוה סיה יסידה דסוד אל סס ב"ן שבעשים :

א והיה פעץ ו שתול ערמים וער יובל ישלח שרשיו ולא ירא יראה קי פריבא חם והיה עלהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי : א והיה באיזן דשתיל על מבווע דמיין ועל נגידין ישלח שורשוהו ולא יחזי ארי ייתי חומא ויהוין מרפוהי עבוה ובשנת בצורתא לא יתרו ולא יפסוק מדמעבד פריין : ג עלוב הלב מפל ואנש הוא מי ידענו : ד נכיד לבא מבולא ותקופה הוא מן ידעניה : ג אני יהוה חקר לב בחר פליות ולתת לאיש פדרכוכורכיו קרי כפרי מעריו : ג אנא יי חקר לבא בחר פליתא ולמתן לאנש בארחתיה כפרי עובדוהי : ד קרא דגר ולא ילד עשה עשר ולא כמשפט בחצי ימו יעזבונו ובאחריתו יהיה נבל : ד הא בקוראה דמכנש ביעין דלא דיליה ומשחן אפרוחין דבתרוהי לא יכהון בן פל גבר רשיע דקני נכסין דלא בדינא בפלגות יומוהי שביק דהון ובסופיה מתקרי רשיעא : ה בסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו : ה פורענותא תתעבד מניה מן קדם דשכנתיה על פורסי יקרא בשמי מרומא עיל מן אולא מקביר אתר בית מקדשנא :

רשמי ימיו קרי ועל יובל * מקום כהרות : ולא יראה * העץ חס יבא חוס : כזרת * רעב : לא ידאג * לא יפחד : עקוב הלכ * מלא חואוס : ואנוש הוא * לשון חולי וכסור מי יודיענו איהי חוקרי : קורא דגר * הוא עוף שמלפף בקולו למשך אחריו אפרוחין שלא ילד ולכסוף עזבו אותו כן עושה עושר וכי : יסיה נבל * ומתקרי רשיעא : כסא כבוד * ומרום מראשית בריית עולם ומכוון כנגד מקדשנו :

לכ האדם הוא מעוקס ומעוות יותר מכל איבריו ויש לו מכלוב חוק ר"ל דעה נפסדת לחשוב מי הוא סיוע העלמות לבו חס הוא כועס בחמת או לא : (ג) איהי * ר"ל חולם איהי * חוקר לב האדם וכוון מחשבות הכליות לדעת מה הוא לתימן לחת לכל איש כדרכי לבו וכפרי מעליו הם מחשבות שהם העשם הכל ודרכיו ובכל הדבר כמיש : (ד) קורא דגר כמו עוף הקורא ממשך אחריו אפרוחים בצלופף הקול והוא לא ילמד שהוא דבר שאין מתקיים כי כשיגדלו יבינו שיהא לא ילמד ויעזבי אותה כן הוא המתקד עושר ולא כמשפט יושר כיא בצרמת הלכ כי העושר הוא לא יתקיים בידו ובחלי ימיו יעזוב כעושר שהוא וכסוף יגולה לאכסיה ערמת לבו יהיה מוחזק לנבל : (ה) כסא כבוד * כמו כסא הכבוד והוא שמי מרום כמיש כסאי (ישעים ס"ו) מראשון הסוכן לך מקדס כמיש כנו כסאף מאז (הכלים י"ג) : מקום מקדשנו * ר"ל כן הוא מקום מקדשנו כי כמו שהכניסה היא כשמים כן הוא כבשית :

כתובים משרי כמ

להמשיך מיסוד ומלכות ד"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדוניה נשמה דיסוד א אד אדנ אדני נפש אדני רוח אלף דלת גון יוד נשמה דמלכות יף הן וף הן סיה יסידה דיסוד יהוה סיה יסידה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים

א בדרים לא יוסר עבד פריבין ואין מענה : א במרי לא מתרדי עברא

בחקותי יום ג

עבדא דידע ניר ולא בליע : ב חזית איש אין בדריו תקוה לכסיל ממנו : ב אין חזיתא גברא דמערקלין מדוי ספויא דטב הוא סכלא מניה : ג מפנק מנער עבדו ואחריתו יהיה מנון : ד מתפנק מן מדיותיה לעבדא נהוי ובאחריתיה יהי מנסח : ד איש-איה יגרה מדון ובעל חמה רב-פשע : ד גברא רנונא מנרג תיגרי וגברא חמתנא סגיעין חובוי : ה גאות אדם תשפילנו ושפל-רוח יתמד כבוד : ה רמותא דבר נשא תשפילניה ומן דמכיבא רוחיה נפליג יקרא :

מצודות דוד (א) דבריים * ר"ל דבריים לכד זולת השבע לא יקבל מוסר כי אף על פי שיבין דברי המוסר אין מענה בפיו לומר אשוכ דרכי : (ב) חזית * חס ראות איש המחבר בעיניו דע אשר יש להכסיל תקוה להלליו בעיניו יותר ממנו אטיעשה בשוב הדעת : (ג) הפנק * כמעט חס עבדו מעורוהו עוד לא נסה שכמו לסכול עול עבדות הנה באחרית ימיו ויהי ער על האון לחת לו די מחסורו : (ד) איש אף-הכעס דרכו לתרוח ריב עם הכריות * רב פשע * כי צעת הכעס לא יכחף כהקון מעשיו וכמיש ר"ל הכועס אפילו שכיב אינו חשוכס נגדו : (ה) תשפילנו * הגאווה ענאם התיב סכה להשפיל אוהו * יתמוך * שונן הוא את הכבוד שלא תפול ממנו :

עיקר תויש * שס היסוס הונס על ידיעת האיש לבית אבותיו לדעת ענינו על איזה דרך שכולד ועמיו : (א) מדלל חן עלו לא"י אלף עלו מצבל לאשמעינן שכולס עלו מצבל גמי : (ב) כלוי סהדרי גדולה שהיו יושבים ודינאחם סהסונה. כדתין בסקוף ממי מדות : כהני כוי * מנלן דסליקו כוי ויליק להו מפרא בגמי : דווי והא דכתיב ומכני לוי לא מלאכי שס זה היה בעבוד צבל דוק בפסוקי סוסה דעזרא קנסס שלא עלו עמו (כמיש הר"ב סוף מע"ט)

עשרה יוחסין עלו מבבל כהני לויי ישראל חלרי גירי וחרורי ממזרי נתניי שתוקי ואסופי כהני לויי וישראלי מותרים לבא זה בזה * לויי ישראל חלרי גירי וחרורי מותרין לבא זה בזה * גירי וחרורי ממזרי ונתניי שתוקי ואסופי כולן כהני גרים לא חקרי קסל ולא חסורו ממזרי לבא כקסל גרים אכל לויי וישראלי בממזרי לא ושמוקי ואסופי ספק ממזרי הם ומותרים להחערב בעמור ודאי דאמרינן בקסל ודאי הוא דלא יבא עבדיהם כהנענים והנהו סו ככלל תקנת כספו (ופמיש רפי"ג דמכות) : לויי כוי * אכל כהני כסללי גירי וחרורי לא ססללי כללו גיורת ומשוררי כוזק זונה רשיי : וחרורי * משמע אכל עבדים לא אליבא דר"ע סיה לממזרי דמותרין בעבדים אלא משום אינך שאמורים בעבדים מלא חרורי הרין : מותרים כוי * ואף דנמיניס

יחסיין * שס היסוס הונס על ידיעת האיש לבית אבותיו לדעת ענינו על איזה דרך שכולד ועמיו : (א) מדלל חן עלו לא"י אלף עלו מצבל לאשמעינן שכולס עלו מצבל גמי : (ב) כלוי סהדרי גדולה שהיו יושבים ודינאחם סהסונה. כדתין בסקוף ממי מדות : כהני כוי * מנלן דסליקו כוי ויליק להו מפרא בגמי : דווי והא דכתיב ומכני לוי לא מלאכי שס זה היה בעבוד צבל דוק בפסוקי סוסה דעזרא קנסס שלא עלו עמו (כמיש הר"ב סוף מע"ט)

כל אכל בקהל ספק יבא (ה) : (ב) שתוקי
בר שהיא מכיר את אמו . שקורא אכל ואמו
משפחה : ברוקי . שדוקין את אמו אם אמרה
לכשר נכעלתי הולך כשר והלכה ככאז שאול :

(ג) כל האסורים רבא

בקהל . אפי"פ דתיבין
לה דרישא ממזרי ונתיבי
וכו' מותרים לבא זה
בזה הא קמ"ל כגון גר
עמומי ומזכיר עם ממזר
שקוקי ואסופי ר' יהודה
אוסר . מפרש בש"ס
דהכי קאמר אפי' לרבי

יסורה שאפי"פ גר בממזרות

ה"מ גר של שאר עכו"ם

שחור לבא בקהל הוא

אסור בממזר לרבי יהודה

דס"ל קהל גרים אקרי

קהל אכל גר עמומי

ומזכיר שאסור לבא בקהל

מורה רבי יהודה שמומר

במזר : ודאן בודאן

מותר . כגון ממזרי

בנתיבי ודאן בספיין .

ממזרי ונתיבי בשחקין .

ואסופי : ספיין בספיין .

שקוקי בשחקי ואסופי

באסופי ואסופי בשחקי

אפי"פ שזה ספק חת

ספק אסור שמא זה כשר

זה פסול והלכה כר"א . כותי .

הוי ספייקיהו

לפי שאין בקיאיין בתורת גיטין

וקידושין והאידידא

משאום כעכו"ם גמורים לכל דבריהם :

(ד) ארבע אמהות .

ב' מזר האב וב' מזר האם : שהם

שמונה . ארבע מן האב

וארבע מן האם והלו

הן אמה אם אמה אם אבי אמה אם אבי

אמה אם אבי אמה אם אבי אמה אם אבי אמה

אם אבי אמה אם אבי אמה אם אבי אמה

אם אבי אמה אם אבי אמה אם אבי אמה

אם אבי אמה אם אבי אמה אם אבי אמה

דנתיבים קיימא בלא תחמתן דקאי אזי עממיין
בגרות דמ"ל דלא מתייבי בלאו דסומן אלא
היבא דאיהא חששא דכי יסיר לפי שלא חששה
מורה אלא המיוחסים . אכל הפסולים לא אלא
דבגיתון אסורי משום

חשש הסרה אכל נתיבי

שהם גרים ומייבאים בכל

המלות לאו בני הסרה

נכהו : (ה) וסני בני

איבא למדרש ממזר ודאי

הוא דלא יבא הא ספק

ממזר יבא ולברי בישראל

שקוקי ואסופי וה"ל

אמרין כגמ' אלא דנתיבים

הם שמשו מעלה גיטוסין

ולא ראו להכשירם

לישראל אכל זה בזה

לא עשו מעלה : אסור .

דס"ל עשו מעלה גיטוסין

אפי' ביה : הנושא

כו' . פי' כהן שבה

לישא אשה כהנת וקאמר

לרין לבדוק משום שאנו

רוצים שבה ישמש

ע"ג המזבח אכל א"ל

דמיירי בישראל כו' דא"כ

לאנא נקט כהנת אפילו

חללה נמי הוי בנה

כשר לכהונתו ועתי"ט

דלר"ב דמ"ב דמ"ב דוקא

משום עצמו שלא ישא

למזרה עליה ואפי"ה אין לפרש בישראל דכל

שאין באין פסול חללות א"ל בדיקה אפי' לממזרי

וכ"כ הסו' דעיקר הבדיקה משום חללות' ואב"ב

כו' וע"ע : שמנה . נקט האי לישא לפי שמפני

בדיקה ה"ל רין לבדוק האחרות שאין ה"ל

נבדקות א"כ הוא בודק שלמעלה מהן הר"ן :

(ו) ולי' רש"י בודקים שלא היו ממזרות או

אחת מן הפסולות לקהל : (ז) וכן לא רש"י

א"ב"ג דככהן איירי הורכו לפי כאן שלא נעשה

דבין כרישא בין כסיפא הנושא הוא כמו הניחא

(ח) שיעירו שנים שנמזר בהם ממזר או חלל

או

זה ממזר קטטה מגניס גיטוסין ואם היה

שום פסול מזד האבות היה ידוע אכל הגנים אין זו

ענגה זו פסול יחוס אלא בזנות וכי

איבא בהו מלמא בפסול יוחסין לית ליה קלא . ולא

כאמר סיוב בדיקה זו אלא במשפחה שקרא

עליה ערעור (ט) אכל משפחה שאין בה חסד אינו

רין לבדוק שכל המשפחות בחוקם כשרות

סוק

או שיש בהן עבדות הר"ע : (ט) ול"ק דהא
השום הכתוב אשה כו' לכל עונשין דהא אמרי
בגמ' דכל היבא דהוא מזהר עליה הוה מזהרת
עליו שלא תשאנו וא"כ הוי היא שום לו :

(י) וכיון שלא הקפידה

מורה עליהם לוחסין .

רבנן נמי לא עבדו כשו

מעלה לאזריכוסו דדיק

ואפילו מתמם ממזרות

ושמקום אלא כי תחוק

איסורא ביה אכל לחששא

ולמדק לא אזריכוסו

רש"י : לורה כו' . דאפי"ב

דאין בהן חשש חללות

שאביה הוא לוי וישראל

אפי' בשאמה חללה כשרי

לכהונה דתנן במ"ו מ"מ

הואיל והזריכו לכהן

לבדוק משום פסול חללות

בכהנת דטייבי בה

הלך לזריכוסו לבדוק

היבא דלא שייך אלא פסול

ממזרות כגון ליה

וישראלית : מוסין פין כו'

לפי שהתעוררות בהם

יותר הר"ע : (יא) וה"ה

באביה שא"ל לבדוק עוד לא באמו ולא באם

אם אביה וכן כל אב : המזבח מיידי אפילו

שעבודות הכשירות בזרים כגון סמיטה כו' דלכתלה

לא עבדי כ"א מיוחסים והיינו דלא תני ס"ת

ותרומה ושיאית כמים משום דמילתא דפשיטא

גיכה דלין אלא בכהנים ושייר נמי שטרות דאיבי

מ"ד דמעלין תו' . ועתי"ט : הרובן כו' .

דאמר י"ד ששס (בלכת הגזית רש"י) הוי יושבין

(מנהדרין גדולה) מייחסי הנוטה מייחסי ליה גמ' :

(יב) חומה דהא אין כשרים לר"ל אלא המשאיין

לכהונה וכל מנהדרין דין ד"ג וכל עיר שיש בה

ק"ף ראויה למנהדרין אלא עיקרא דמלמא

דמנהדרין ככ"מ ומנאי דבירושלים אמרוהו בגמ'

אשטרי הרבים משום דלד"מ הכל כשרים ואפי'

ממזר ועתי"ט . משוטרי . היינו דפ"י הר"ב

שריין דיני ממזרות וכ"פ רש"י : (יג) ל' רש"י

צבתי שהיה כתוב בסדרי הדיינין שהיו רגילין

על הסדר פלוני ופלוני מיוחסין הן שאין רגילין בני

המקום למנות דיין שאנו מיוחס : מר"ך .

דא"ק והתיחסם כבאז במלמטה : (יד) היינו לומ' דכמו

שמנינו דבעינן זכותן כדאיתא במ"ב פ"ט

דטובה ה"ל הרין דוד המלך ע"ה שיסיח להם זכות

אבותם : לעולם . מ"ד מידי דהוה אמרי

ואדומי מה להלן לאחר ג' דורות כו' קמ"ל גמ' : כשרה

כו' . בגמ' יליף לה מקרא ועתי"ט :

(חק לישאל) ח"ג

סא

הן עומדות והאם בלבר הוא שרין לבדוק כשבא
לישא אשה משפחה שיש בה חסד אכל כהנת
שכאם לינשא אינה לריכה לבדוק אחר האיש שלא
הוזהרו (ט) כשרות לינשא לפסולים (י) וכהנת
מותרת לכחיל להנשא

לבר ולחיל וכ"ס ליה

וישראלית : (ה) אין

בודקין מן המזבח

ולמעלה . החמיל לבדוק

באמנות ומלא שרבי

אביה שימש על גבי

המזבח (יא) אין רין

לבדוק אחר אם אבי

אביה ריזון דכנה שמש

על גבי המזבח בידוע

עיוסם הוה : ולא מן

הרובן ולמעלה . אם

מלא שיהי משורר על

הרובן : ולא מן

המנהדרין ולמעלה .

ודוקא מן המנהדרין

מאוסהדרין ממוזות

בלבר שלא היו מעמידין

מן המנהדרין בירושל' אלא

כהן ולוי וישראל מיוחס

שנאמר והתיבזו שם עמד כדומין לך ביחוס

ובחכמה : וגבאי צדקה . כיון דמנלו כשרי

אנשי שמשכנין על הצדקה ואפי' בערב שבת חי

הוה בהו מילמא קלא הוה להו : בערכי

ישנה של צפורי . במנהדרות של עיר ששמה

ישנה הסמוכה לצפורי . ערכי מנהדרות שהיו

עורבים ומסדרים יוחסין (יג) : באסטרמי

שר מלך . בחלוקת חרש כחרש לאחא למלממת

בית דוד משפחה פלוני כחרש פלוני ולא היו

יוצאים למלממה אלא מיוחסין שמהא זכותן (יד)

וזכות אבותן מסייעתן : (ו) בת חלל זכר

פסולה מן הבהונה לעולם . בת בנו ובת בן

בנו עד סוף כל הדורות אכל בת בנו מישראל

כשרה לכהונה דבת חללה עממה מישראל כשרה

לכהונה : בת גר זכר . אפי' מישראלית פסול

לכהונה

לכהונה

לכהונה

לכהונה

לכהונה

לכהונה

לכהונה

אומותיהן של חינוקות המצוות אלו להביא את
בניהן אל בית הספר : אף מי שאין לו אשה.
אשר שאלו פניו אלא יש לו אשה ואינה שרויה
עמו (כה) לא ילמד סופרים ואין הלכה כרבי
אליעזר. (יד) וחכמים

אומר אף מי שאין לו אשה לא

ילמד סופרים : (יד) רבי יהודה

אומר לא ירעה רווק בהמה ולא

ישנו שני רווקים במלית אחד

וחכמים מתירין כל שעסקו עם

הנשים לא יתחד עם הנשים ולא

ילמד אדם את בנו אומנות בין

הנשים ר"מ אומר לעולם ילמד

אדם את בנו אומנות נקיה וקלה

ותפלל למי שהעושר והנכסיו שלי

שאין אומנות שאין בה עניות

ועשירות שלא עניות מן האומנות

ורא עשירות מן האומנות אלא

הכל לפי זכותו רשב"א אומר

ראית מימך חיה ועוף שיש להם

אומנות והן מתפרנסין שלא בצער

והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני

נבראתי לשמש את קוני ומה

אלו שנבראו לשמשני הם מתפרנסין

שלא בצער אני שנבראתי לשמש

את קוני אינו דין שאתפרנס שלא

בצער אלא שהרעותי מעשי

וקפחתי את פרנסתי אבא גורין

איש ציידן אומר משום אבא

גוריא לא ילמד אדם את בנו חמרי

גמל ספר ספן רועה ותנוני שאומנותן אומנות

לסמים רבי יהודה אומר משמו החמרין רובן

רשעים הגמלים רובן כשרין הספנין רובן

חסידים טוב שברופאים לניהנם והכשר

ס"א שאומנתו שבמבחים

להביא את בניהם גמי' (כה) אלו בנים
הספר. וטעמא דה"ק דה"ק שהיה בבית מיקרי
פת בסלו ועתו"ט : (כו) ועל הדבמה רש"י
ור"ן. (כו) כלל דה"א דלשני להחמוד עם
ב' נשים משום כדי קיון

וכ' הר"מ ויכר יעשה

יתעסק עמיהן ואשתו

עמו או יפנה למלאכה

אחרת : נקיה כו' בגמ'

מטא דתלמידיה כלו' תופר

בגדיסקרועו"ט והיינו תלמידיה

שהפירות עשויות שורות שורות

כתלמידיה של מתי' רש"י והערוך מסיים

קטין עגול וקלה דאין בה סכין

כיס : למי כו' לי רש"י ואל יאמר כלבו

אומנות זו אינה מעשית

אלא יבקש רמזים למי

שהעושר שלו : שלו כו' שנאמר לי

הכסף ולי הזהב אמר ה' לנאות

גמי' לפי זכותו

וק"ל דאם הכל לפי זכותו

א"כ תפלה מאי מהניא ליה

שחס שחס זכותו כדאי אין

הקב"ה מקפח סכרו ואם זכותו

אינו כדאי הו' אמרן הכל לפי זכותו

ומסיק ש"י התפיל זכותו כמו ע"י

זכות גדול ועמו"ט : רש"י בא

כו' כלומר ר"מ הביא ראיה

מן הסבר : ורשב"א הביא ראיה

מן העובד : שהרעותי כו' שנאמר

עונותיכם ספר גמ' : ספר כגמ' ובירו' גרים

וקרי רש"י בעלי קרנות רשעים

מפני לטיות : כשרים שפורשין

למדרות למקום גדודי חיות ולמטיס ויראים

לנפס ומשכרים לכן למקום : חסידים שפורשין

למקום הסכנה ותמיד הם כרעדי יומר מן הגמלים

לניהנם. אינו ירא מן הסויל ומאכלו מאכל

כריאים ואינו משכר לבו למקו' ופעמים שהורג נפשות

ויש בידו לרפאות העני ואינו ערפא : והכשר כו' ספיקי טרפות

כאות לידו וסע על ממנו ומאכילן עכ"ל רש"י ושומטו של

של עמלק לא יחא דמה עיני עמלק למאכיל טריפות ול"כ
לפרש טוב שבטבחים הוא אכזרי ומזנו רע
והוא שותפו כו' האכזרי שזינב כל הנפלים ולא היה
אומה ולשון שגדונו בישראל אחר שיאלו מצרים
והנסיים שעשו להם כי אם עמלק ראשונה וזה מורה
על אכזריות לבו שלא שם אל לבו כל הנסיים והנפלות ששעשו
לישראל והמכות של מצרים במצרים ועל הים
אלא אכזריותו ודגו הכריעו לכך כמ"ס

ולא ירא אלהים : אינה כן שאף

הבא לירי זקנה או יסורין ואינו יכול לעסוק

בה הוא אוכל ממנו שורה דכתיב עור יובון

כשיבא רש"י וממילא דה"ה יסורין דכל שאינו

יכול לעסוק בה מ"ל זקנימ"ל יסורין אחרית

הוא מענין אחריו שפירושו מיטב וכן

מסיים דמיס ורענניס יסו' בשיבה י"ל

רש"י ינמנו למח ויתמיד שכן שיכתן

דמיס ורענניס יסו' מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

מצותי חקותי ותורתו :

רש"י

סורו רע * מכתו רע קרבתו רע להסתכל עמו שיבא סר
אליו ובה לביתו * לכו קייץ * מייבש קליעות כהרם
סכל * טעם משאות : כל אומות * אין להם מתן סכר לאחר
זמן אלא סכר התלוי להם בעתה : אכל תורה * מתן סכרה
יכו' וגי' :

בא מחלו לאורך ימים ולף לחולה ולקן שאינו יכול לעסוק
בה עכשו אוכל מן הקודמת : שנא' עור יובון כשיבא *
יתחמו למח ויתייחדו סכרן לעת שיכתן דמיס ורענניס
יכו' וגי' :

ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים בזקנותו מהו אומר עוד יגובן בשיבה דשנים ורעננים יהיו :

זוהר בחקותי דף קיד ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

פתח רבי יצחק ואמר דומה דודי לכבי או לעופר האילים הסס זס וגומר זכאין אינון ישראל דזכו דמשכוכי דא למסוי גבייסו מן מלכי עלאה דאף ע"ג דאינון בגלות קב"ס אחי בכל ריש ירחי ושכתי וזמני לאשגחי עלייסו ולמסתכלי בססוא משכונא דחית לים לגבייסו דחיסו כסופס דילים . למלכא דסרתי מטרונית' חפקס מסיכליס מס עבדת נטלת ברא דילים כסופס דמלכא רחימי דילים ובגין דרעת' דמלכי עלס שבקיס בידסס . בשעת' דסליק רעותא דמלכא על מטרונית' ועל ברס סוס סליק אגרין ונחית דרגין וסליק כתלין למסתכלי ולאשגחא בין נוקבי כותלי עלייסו כיון דחמי לון שארי ככי מחאורי קוסטי כותלא ולבחר אזיל לים כך ישראל אע"ג דאינון נפקי מסיכליס דמלכא ססוא משכוכי לא שבקו ובגין דרעות' דמלכא עלייסו שבקיס עמסון בשעתא דסליק רעות' דמלכא קרישא על מטרוניתא ועל ישראל סליק ארדין מקפץ על הגבעות נחית דרגין וסליק כתלין למסתכלא ולאשגח' בין קוסטי כותלא עלייסו כיון דחמי לון שארי וככי סה"ד דומס דודי לכבי או לעופר האילים דלגא מכתלא לאיגרא ומאיגרא לכתלא . ססס זס עומר אחר כתלינו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות : משניס מן סחלוות דודאי כי כניסתא בעיית סחלוות מלין מן סחרכים למסתכלא ולאשגחא עלייסו דישרל ובגין כך בעו סרווס ולמחדי בססוא יומא דאן ידעין דא וישרל אחמי זס סיוס עסס ס' נגילס ושסתחס בו .

הלכה פסוקה יוסף לחה מוסר

סר"ס הלכות תפלה פ"ה מספר חסידים סימן מה מה

(א) לא יעמוד במקום נבזה שלשה שפחים או יותר ותפלה . לא על נבי ססה ולא על נבי ספסל ולא על נבי ססא . הוה בגין נבזה אס יש בו די אומית על די אמות שהוא שיעור הבית הרי הוא כעליה דמות להתפלל בו וכן אם היה טוקף מחיצות סבל רוחותיו אע"פ שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות מותר להתפלל בו מפני שאין נבזהו ניכר שהרי חלק רשות לעצמו . (ב) האומנין שישו עושין מלאכה בראש האילן או בראש הגדף או בראש הכותל והגיע זמן תפלה יורדין למטה ומתפללין וחורין למלאכתן . ואם היו בראש הוית או בראש התנה מתפללין במקומן מפני שרחוק מרובה ומה הן מתפללין אם היו עושין בסעודתן בלבד מתפללין שלש תפלות של השע עשרה ברכות : הו עושין בשבין מתפללין הביגנו ובין כך ובין כך אין יורדין לפני התיבה ואין נושאין ספיהן : (ג) השויות הקול ביצר לא יביה קולו בתפלתו ולא יתפלל בלבו אלא מחתך הדברים בשפתי ומשמיע לאזניו בלחש : ולא ישמיע קולו אלא איכ היה הולה או שאינו יכול לבין את לבו עד שישמיע קולו הרי זה מותר . ובלבד שלא יהא בצבור כדי שלא תטרף דעתן מקולו :

לעולם יתפלל אדם שלא יבא תקלה על ידו כגון התקף אסח שעסס כור ברמס מלאו ישמחל כן נתניס חללים לפי שחשף על ששעין על כן סוד מלך ארס נלגלו זס על ידו שמתגלגלונכות ע"י זכאי וחוכס ע"י חייב לא ולמד מנוד . אע"פ שאמרת תורס אס כא לסורג ססס לסרגו לא אכס לסרגו אס שול סמתלא יסן סוכס כמעגל . אחר אס לסרגו מפני תקנתו וסא תקלס לכל ישראל שיסספו עליסס גוים וילתמו כס מוטכ שסכרג ואל יבא תקלס על ידו וכן מלינו כמרדכי ומרדכי לא קס ולא זע אחר ססלסוס מכינו ישחתו סכל לגיף מוטכ סיסרגוני ואל תכא תקלס על ידו . כל מעשין וסיו לסס שמיס . לא יסיה אדס סולך לאכול או ליסן וכונתו סיסיס כרוס וסמן לעסוק בדברי סעולס סוס ולסות רודף אחר סממון אלא יאחר איסן כדי שזכול לסמוד כירלס כורלי ולעסוק כתורתו ומלותיו וכססוא נוסל ידו או כסמכר על ספירות או על סמלס ססגורות כפי כל סלסס וכיון לבו נכרללס כורלו אחר ספליא ססדו עמו ונתן לו ספירות או סלסס ליסנות מסס ולסו אס סמלות :

לסמטיך מנ"ס דז"א יהוה נפש י יה יהו יהוה רוס יוד הא ואו הא נשמה יהוה סיה יסידס ו דמלוי וו אל סס כ"ן סכעסיה כניקוד סולס :

א ואם עד-אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם שבע על--
חטאתיכם : א ואם עד אלין לא תקבלון למימרי ואוסיה
למרדי יתכון שבע על חוביכון : ב ושברתי את-גאון עוזכם ונתתי
את-שמיכם בפרוד ואת-ארצכם בנחשה : ג ואתבר ית יקר
תוקפיכון ואתן ית שמיא דעילויכון תקיפין בפרודא מלאחתא
מטרא וארעא דתחותיכון חסינא בנחשא מלמעבד פירין : ד ותם
לריק פחכם ולא-תתן ארצכם את-יבודה ועי דארץ לא יתן-פריו :
ה ויסוף לריקנו חילכון וקא תתן ארעכון ית עללתה ואיך-ארעא לא
יתן אביה : ו ואם-תלכו עמי קרי וקא תאכו לשמע לי ויספתי
עדיכם מכה שבע פחטאתיכם : ז ואם תהכון קדמי בקשיו ולא
תיכון לקבלא למימרי ואוסיה לא-יתאה עליכון מחא שבע
בחוביכון : ח והשלחתי ככם את-חית השדה ושבלה אתכם
והכריתה את-בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם :
ט ואיגרי בכון ית חיות ברא ותתבל יתכון ותשיצי ית בעירכון
ותזעיר יתכון ויצדין אורחיתכון : י ואם-באדה לא תוסרו לי והלכתם
עמי קרי : י ו ואם באלין לא תתדון למימרי ותהכון קדמי בקשיו :

נביאים ירמיה יו

לסמטיך מנ"ס דז"א צבאות נפש צ צב צבא צבאו צבאות רוס יהוה נשמה דלסס אדני נשמה דסוד יהוה סיה יסידס דלסס יהוה סיה יסידס דסוד אל סס כ"ן סכעסיה :

א מקנה ישראל יהוה פל-עזיבד יבשו יסורי קי-בארץ יפתכו פי
עזבו מקור מים-חיים את-יהוה : א סיפור ישראל יי פל
דשבקו פולחנה יבהתון ורשיעיא דעברו על מימדך בגיהנם אנון
עתידין למפל ארי שבקו פולחנה יי דבדידיה את מימי עליהון וקרא
במבנע דמיין דלא פסקין מוהי : ב רפאני יהוה וארפא הושיעני

מסורת דוד ואושעה
וסורי : אוחס ססרו מדרכו בקברות ארץ יכתבו : דבר ס' (א) חקוס ישראל ס' . לכן מהראוי שחקות ישראל סיה אל ס' סואיל ונשעה סבינתך כניסס : כל עוזכך . כל סעזיס אוחך וכוועיס כלדס רלוי הול סיכוסו : וסורי . ססרוס ממני וכוא מלמך סבינל כדבר סלל : כלרץ יכתבו . כספר יכתבו לרדת כסחיתו סלרץ כעמקי ססואל על כי עזו חקור סנוכע מיס חיוס וחוזר וספרס אס ס' סמשפיע סעזיס ככל עת כמקור סנוכע : (ב) רפאני . אחר סבינל כסחתה סרפס אוחי אסיה סרפס ולסוספת יכור . אחר סושיעני

בחקותי יום ד

וְאִשְׁעָה בִּי תִהְיֶה אֶתְּךָ : ב אֲסִינִי יְיָ וְאֶתִּי פְרוֹקְנִי וְאֶתְּפָרְק אֶרְי
 תּוֹשֵׁבְחָתִי אֶת : ג הִנֵּה הִמָּה אֹמְרִים אֵלַי אִיךָ דִּבְרֵי יְהוָה יָבֹוא נָא :
 ד הֵא אֵינֹן אֲמַרְיִן לִי אֵן דְּאֶתְנַבִּיתָא בְּשִׁמְא דִּי יִתְקִים בְּעַן :
 ו וְאֲנִי לֹא-אֶצְטִי ! מַרְעָה אַחֲרֶיךָ וְיֹום אֲנִישׁ לֹא הִתְאַוִּיתִי אֶתְּךָ יִדְעַת
 מִצְנָא שְׁפָתֵי נִבְחָ פְּנִיךָ הִיָּה : ו וְאֲנָא לֹא עֲפֻכִית עַל מִימְרֶךָ
 מִלֹּא תִנְבְּאָה עֲלִיהֹן לְאוֹתְכֹוֹתֵהֹן לְדַחֲלַתְךָ וְלִיּוֹם בִּישׁ דְּאֶת מִיתִי
 עֲלִיהֹן לֹא חֲמַדִּית אֶת גְּלִי קְדָמְךָ אֶפְקֹות שְׁפֹותֵי גְלִי קְדָמְךָ הָוָה :
 ה אֶל-תְּהַיְהִי-לִי לְמַחֲתָה מַחֲסִי אֶתְּךָ בְּיֹום רַעָה : ו לֹא יְהִי מִימְרֶךָ לִי
 בְּדַבֵּן רַחֲצֵנִי אֶת בְּעַדְךָ עֵקָא : ו יִבְשׂוּ רַדְפֵי וְאֶל-אֲבִשָׁה אֲנִי יַחַתּוּ
 הָמָה וְאֶל-אֶחָתְּךָ אֲנִי הִבִּיא עֲלֵיהֶם יוֹם רַעָה וּמִשְׁנֵה שְׁבָרוֹן שְׁכָרָם :
 ו יִבְהַתּוֹן רַדְפֵי וְלֹא אֶבְהַת אֲנָא יִתְבַּלְמוֹן אֵינֹן וְלֹא אֶתְּפַרְם אֲנָא
 אֵיתָא עֲלִיהֹן יוֹם בִּישׁ וְעַד חַד תִּרְיִן תִּבְרָא תִּבְרַנּוֹן :

מצודות דוד

מן הקמים עלי וזה חסיה נושע ר"ל אין בדר מי לכושע לי
 זולתך : כי תכלתי אתה * כך חני מתכלל לומר שאתה חלכי
 יעשי : (ג) ככה חס * הקמים עלי אומרים חלי בלעג
 חלי דבר ה' יבוא עתה ובראה חס האמת אחד כי יחשבו
 שמלכי חני בודלם לשנאתי אותם : (ד) וחלי * חלל חני
 לא מתרתי חסיות רועש אחריו לרעות אלן עתך
 וללכחות להם וכמ"ש בתהלת כבודו שאתה ככה לא ידעתי דבר כי נער חלכי (לעיל ח') ויום חנוש לא התאוהו *
 וחף אחר שכלתי לנכחות שלא ברצוני לא הייתי מתאוה לנכחות עליהם שיבא יום חנוש הוא זמן הגלות : אהם
 ידעתי * כי כן הוא * מולא שפתי * מה שהתפללתי עליהם הלא היה מול פינוי וכחומר הלא לא רציתי לנכחות כהם וכבוד
 חלי כבוד פורעניות התפללתי עליהם והמה חוסטישמלכי חני בודלם משנאתי בהם : (ה) חל חסיה * לכן שאלתי חל
 חסיה לי הכנולח ומכשול ולמתתה הלא מעולם אהם חסתי בעת רעם לוח כושיעני גש מהם : (ו) יבשו רדפי בעת ילכו
 גולג : יתהו * הם יטרו בר האויב : ומשנה שברון : שבר כפול ר"ל שבר על שבר שברים :

כתובים משולי כט ד

להמשיך מניסוד ומלכות דז"ח שין דלת יוד נפש שין דלת שין דלת יוד רוח יאהדונהי נשמה
 דיסוד א אד אדני נפש אדני רוח אלה דלת גון יוד נשמה דמלכות יף דין וף הן חס יסודה
 דיסוד יתהו חס יסודה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א חוֹלְךָ עִס-גִּנְבָ שׁוֹנָא נַפְשׁוֹ אֵלְהָ יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד : א דַּפְגָּ עִם
 גִּנְבָא סְנִי נַפְשִׁיהָ נִפְסָק מוֹמְתָא וְלֹא מוֹדָה : ב חֲרַדְתָּ אֲדָם
 יִתְּן מוֹקֵשׁ וּבֹמֶת בִּיהוָה יִשְׁגֵּב : ג מְלוֹמִיא דְּבַר נֶשָׂא עֲבָדָא לִיהָ
 תְּקוּלְתָא וְדִמְסַבֵּר בְּאֵלְהָא נַעֲשֵׂן : ד רַבִּים מִבְּהֵשִׁים פְּנִי-מוֹשֵׁל

מצודות דוד

(ח) חלל ישמע * ר"ל לוחט שונא נפשו כי הלא ישמע
 שמשכנין שיבואו הודעים ויעידו על הכניסה ועל כי חלק
 עשו לא יגיד ויבא עמו ומאכר נפשו : (ב) חרדת אדם :
 החרדה שהאדם חורד כבוד עליו מקרה רע הוא וסוף לו עוד מוקש על כי לכו כל עמו קרוב הוא להיות ככלל כדבר
 קל חלל הכונש בה' ולא יחרד ביותר כהם יתחזק חף מהמקרה אשר הדבקתו מזה : (ג) חקקסיה * ישאלו ויבקשו ממנו
 ליתן להם שררה * גום כאלו הדבר מבור בידו חלל לא כן הוא כי מתי כל משפט חיש כמיש ר"ל חפילו ריש גרנותה

בחקותי יום ד

וְמִיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ : ג סְנִיעֵי דְבַעֲיִן אִפִּי דְשִׁלְיָטָא וּמִן קְדָם אֶלְהָא
 דִּינִיהָ דְגַבְרָא : ד תּוֹעֵבַת צְדִיקִים אִישׁ עוֹד וְתוֹעֵבַת רַשָׁע יִשְׂרָאֵל
 דְרַךְ : ד מִרְחַקְתָּא דְצְדִיקֵי גַבְרָא עוֹלָה וּמִרְחַקְתָּא דְרַשָׁעֵי גַבְרָא
 דְתִרְיָצִי אֶרְהִיתִיהָ : ה דְּבַרֵי אֲגוּר בְּיָדֶיךָ ! הַמִּשָּׂא נֶאֱמַר הַגִּבֹּר
 לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֶכֶּל : ו מְלוֹי דְאֲגוּר בְּרִי יָקָה דְקַבִּיד גְּבוּיָתָא
 וְאִמַר גַּבְרָא לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאוֹכֵר : ז כִּי בְעַר אֲנִכִי מֵאִישׁ וְלֹא-
 בִּינַת אֲדָם לִי : ח מְטוֹל דְּבוֹרָא דְבְנֵי נֶשָׂא אֲנָא וְלֹא אֵית בִּי בְּיוֹנָא
 דְּבְנֵי נֶשָׂא :

רש"י

לפניו : ישר דרך : אדם שהוא ישר בדרכיו * אגור צניקה
 דברי שלמה שאמר את הכניסה והקולס : המשא : כנולח :
 נאם כגבר לחימה * על שסמך על חממה להרכות זכר
 וסוסים ונשים שזוהר על כל זה ואמר חמי אל ואוכל לעשות
 ולא חשכל :

מצודות דוד

מן שמיא מנו לים : (ד) תועבת * כמו שאיש עול הוא
 המועב לדריקס כן איש ישר דרך הוא המועב לרשע: דברי
 אגור בן ונוי * ר"ל אלה הם דברי שלמה אשר אגור וחסף
 את הכניסה וכעבור מרבית הכניסה בקול את הכנולח כי
 נשלה ממנו : נאם הגבר * ר"ל על כי דברי הגבר הוא
 שלמה היו לומר בעבור חתי אל וחיוז ומפרש לומר שאמר
 בעבור חתי אל ואוכל ר"ל ה' עמדי והוא נהן לי חממה טפיו וזה
 חזככי כי עכ"ל לא אסור לכו חזככי אין חסם כמותי לריון גדר ושומר ח"כ על כי סוף על חסופת רב הכניסה אחר חרבה
 נשים וכו' ולא אסור וכו' ולבסוף נאמר בו נשיו כמו את לבבו (חלכיה ח') וזהו נאמר ויתחלק ונוי כי נפש
 לבבו ונוי הברכה אליו פעמים וכאומר מה שגראם הליו פעמים כבר נראה חלל המטה לא הוסף להראות לו עוד
 בעון כי נעם לבבו מסי ח"כ מרבית חסופת הכניסה סכה לכולן הכנולח : כי בער אנכי * ר"ל ואלה דבריו
 שאמר עתה רואה אנכי שאני נכבד מדעת איש ואין לי בינת אדם כי ככה דבר ה' המאסי וחממת מה לי :

עיקר תוי"ט

זבל"א * והוא דכתב הר"ב ברפ"ק דג' הדיוטות
 כופין לדון בפניהם נעירי במסרב
 ואינו רואה לדון כלל ומתו"ט : (ח) רש"י
 ופי' הר"ש דר"ל סגובר כך שהפוך בזכותו
 יומר מנכות האחר
 ומחודך לייסו לדיכוייהו
 אבל הדיין עצמו ס' לילה
 למנוח סכרו לזכותו ואם
 לא שרעה לו דין גמור .
 אבל אם היה יכול
 להטעות את סבירו
 שיקבל את סכרו ח"פ
 שרוף מסופק בה הוא
 בכלל מטה משפט אבל
 דעת הר"ב מתוך שזה צוררו מנין דבריו לאשורו
 בו נמצא שלא ישאר שום ד' זכות ועלם מעיני
 הדיינים שיהיה והב' שומע מו"מ של שניהם ומכריע ביניהם וזאל הדין לאמחו ע"כ :

משנה סנהדרין פרק ג ברטורה

פרק ג זה בורר לו אחד . אחד מהבעלי
 דינו בורר לו דיין אחד לדונו
 ולהפוך בזכותו וכן השני בורר לו דיין אחד ושני
 הבעלי דינים ביחד צוררים להם עוד דיין שלישי
 ומתוך כך ילא דין אמת
 לאמחו לדייתו בעלי
 דיניסדינא ולאמרו קשט"ח
 קא דיין לו דסגר
 להו אחד * וזה בורר לו
 אחד ושניהן בוררין דהן עוד א'
 דברי ר"מ * וחכ"א שני דיין בוררין
 להן
 ברטורה
 חק לישראל) ח"ג סב

דהם אהד . בלא דעת הבעלי דינים (ב) כרי
 שאל יהיה לבו של זה הגי' נוטה אלל אחר מהן
 והלכה כחכמים : זה פוסל דיינו של זה . וכול
 הוא לומר לא אדון לפני ביד (ג) שדרתם :
 בזמן שמביא עליהן
 ראיה . שזה מביא על
 דיון שכיר זה לפסלו :
 אבל אם הם כשרים
 זממתי . ה"ק אבל
 אם היו כשרים שאין לא
 קרובים ולא פסולים
 אע"פ שהם יושבי קרנות
 נעשו כמזמתי ואינו
 יכול לפסלן ופסק הלכה
 בזה כשקבל בעלי הדין
 מי שידון להם בין
 יסיר בין רבים ופסק
 עליהם את הדין דינו דין
 ואין סותרין את דינו
 ואע"פ שאינו מומחה
 לרביסאסכורע טעמה אכדכבר משנעשה או בדבר
 המפורש בגמרא מחזירי הדבר כשהיה ודין בו
 כהלכה ואם אי אפשר להחזיר כגון שהלך זה
 שנטל הממון שלא כדון למדינת הים פטור הדין
 מלשלם (ד) מאחר שקבלוהו עליהם שאע"פ
 שגרם להזיק (ה) לא נתכוין להזיק ואם טעה
 בשקול הדעת והוא דבר שנתלקו בו תנאים
 או אמוראים או באונים וסוגיא דעלמא כמד
 מנייהו (ו) ודן זה הדין כדברי אותו הגאון
 שאין סוגיית העולם כמותו אם לא נשא ונתן
 ביד יחזיר הדין ואם א"ל להחזיר ישלם מביטו
 ואם נשא ונתן ביד מה טעמה עשוי וישלם
 מביטו (ז) ודין שלא קבלו אותו בעלי הדין
 אלא שעמד מאלו או מנה אותו העלך או קלם
 זקני הקהל העמידוהו אם אינו מומחה לרבים אע"פ
 שנטל רשות הגולה אין דינו דין
 בין טעה בין לא טעה (ח) ואינו בכלל הדיינים
 אלא בכלל בעלי זרוע וכל אחד מבעלי דינים
 אם ראה סותר דינו וחזר ודן בפני ב"ד ואם טעה
 ולא נשא ונתן ביד יחזיר הדין ואם א"ל
 להחזיר ישלם מביטו כדון כל גורם להזיק (ט)
 ואם נשא ונתן ב"ד ישלם מביטו וחזר ונטל
 מבעל דין זה שנתן לו שלא כהלכה ומומחה
 לרבים שקבלו אותו בעלי דינים או שנטל רשות
 מראש גולה אע"פ שלא קבלו אותו בעלי דינים
 והוא מומחה אם טעה בין בדבר משנה
 בין בשקול הדעת וא"ל להחזיר הדין פטור מלשלם .
 ומומחה שנטל רשות מראש גולה יש
 לו לכוף לבעלי הדין שידונו לפניו בין ראו בין
 לא ראו בין בארץ בין בח"ל ומי שנטל רשות מן
 הסניף שבא"י אינו יכול לכוף לבעלי הדין אלא
 בח"ל בלבד (י) ומומחה הוא מי שלמד בחזרה
 שכתב ושבעל פה וירד לקבור להקיש ולהדין
 דבר מתוך דבר הוא הנקרא מומחה : וכשהוא
 ניכר וירוד ויאל טבעו אלל אנשי דורו נקרא
 מומחה לרבים והוא יכול לדון ימדי ואפי' לא
 קנט רשות מראש הגולה (יא) : זה פוסל עדין
 שר זה . פלוגתייהו דר"מ ורבנן מוקי לה
 בגמ'

הואיל ולא נקט רשותא : (יב) רש"י וק"ק לומר
 כן דמפני שסבור היה שיש לי כתי עדים
 ואמר כן ואח"כ ביקש ולא מצא פסיד והר"מ
 מפי דפלוגתייהו כשהביא כתי עדים שאמר
 שהעידו כתי א' כדבריו .
 הביא עוד אחרת
 והעידו ג"כ כמו הראשונים
 וטען שר' העדים
 פסולים הם רמ"א
 שומעים לו ונאמר לזה
 שהביא הנהגה ראיה שהם
 כשרים לפי שאמר לא
 היית מביא עדים אחר
 עדים אלא שאמר יודע
 שיש בהן מי שאינו כשר
 ואמרו לא נדע איזהו
 הראשונים או האחרונים
 וסב"א אין מושגים לזה
 לפי שלא נשנה זה אלא
 לחזק טענותיו ולהודיע
 כי זה יודע לרבים כו' : (יג) וכ"ס להעיד עפ"י
 דברה מ"ד : רועי בהר . ה"ה כל כי תחלה דלא
 בגיורי דינא פסולים ול"בוחא נקט רועי כקר
 דלא שכימי בישוב ולא ראו ולא שמעו עסקי
 דין בין אדם לחבירו ואפילו לעדות נמי פסלינהו
 רבנן דקא' סזו רבנן דקא' מכווני ושרו נהו
 לרעות כשרות אחרים גמ' : (יד) וכן דעת
 כ"י דלגבי עדות נמי הוי גמר דין כשפסקו ב"ד
 הדבר על פיהן והריב"ש ובאונים ס"ל דלגבי
 עדות הוי גמר דין כל שנתקבל עדותן בב"ד
 ועמו"ס : (טו) וברישא נמי באתן לך מחלוקת
 אבל במחול לך אפילו ר"מ מודה עמו"ס :
 (טז) ל"ד דא"כ פשיטא דהא בלאחר גמר דין
 איירי ומחילה גמורה היא אלא מיידי כגון
 דא"ל טובע לנחבט הרי עלי לעשות מחביעה
 זו ככל מה שיאמרו אפ"ל או איך הן לפטור
 הן לחיוב שאין בלשון הזה לשון מחילה כ"י :
 הפסולים . פסולי דרבנן קא' משבי ומש"ה ל"ג
 ועבדים דלגהו פסולים מדא"ו מק"ו תו' :
 (יז) והא דתנן מלוה כריבית מלוה הנבאה
 ברבית גמ' : (יח) ואע"ג דערב ועדים עובדים
 נמי בלא תשימונן לא תשימונן לאיניו למלוה וזה
 משמע להו הרא"ש ועמו"ס : (יט) ואע"ג דהיינו
 משחק בקוביא תנא חולה בדעת יונים ותנא
 חולה בדעת עצמו ואריכי כו' בגמ' : (כ) דלא
 זכה
 דרבי שלום ולא גזל גמור (כ) : וסוחריו
 אמרה והיתה שבת הארץ לכם לאכלה ולא לסחור' :
 ר"ש ואמר וכו' . בגמרא מפרש
 מלתיה דר"ש הכי בחסלה היו קוראים אותם
 אופסי שביעית נלומר אופסי מירות שביעית
 לעצמן

(ב) אמר לו נאמן עלי אבא נאמן
עלי אביך . נאמנין עדי ג' רועי
בקר . ר"מ אומר יכול לחזור בו .
וחכ"א אינו יכול לחזור בו . היה
חייב לחבירו שבועה ואמר לו דוך
לי בחיי ראשך . ר"מ אומר יכול
לחזור בו וחכ"א אינו יכול לחזור
בו : (ג) ואלו הן הפסולין המשחק
בקוביא . והמלוה ברבית . ומפריחי
יונים . וסוחריו שביעית . אמר ר"ש
בתחלה היו קורין אותן אופסי
שביעית

עדי ג' רועי בקר . לדון דאלו לעדות רועי
 בקר כשרי' הן : ר"מ אומר יכול לחזור בו . אפי'
 לאחר גמר דין לאחר שקבל הדין העדות ואמר
 איש פלו' אחת זכאי (י) : אינו יכול לחזור
 בו . לאחר גמר דין בלבד הוא דפלגי רבנן
 עליה דר"מ דאלו קודם גמר דין מודים חכמים
 לר"מ דיכול לחזור בו : ואם קנו מידו נמי
 שמקבל עלי' עדות איש פלוני או דינו של איש
 פלוני אפי' קודם גמר דין אינו יכול לחזור בו
 שאין לאחר קנין כלום וכן הלכה : דור לי
 בחיי ראשך . דדור לי כתי ראשך ואתן לך מה
 שאתה טובע (טו) וא"ל לומר ומחול לך (טז)
 מה שיש לי אלנך וכדו' לו אי קנו מידו אע"פ
 שעדיין לא נדר אינו יכול לחזור בו כדברי חכמים
 וכן הלכי : (ג) וארו הן הפסולים . לדון
 ולהעיד : המשחק בקוביא . פסול לעדות לפי
 שאינו מתעסק בישובו של עולם ואמר לחכם
 שיחשק בעולמו אלא או בחזרה ובגמילות
 חסדים או בסמורה ואומנות ומלאכה שיש בהן
 ישובו של עול' . מלוה ברבית' אחד הלוח ואחד
 המלוה (יז) שיהם פסולים דקיי"ל המלוה והלוה
 שיהם עובדים בלא תעשה (יח) : ומפריחי
 יונים . איש דמפרשי מין ממניי השמים אם
 חקדים יונתן ליוני אתן לך כך וכך (יט) .
 ואית דמפרשי שמגדל יונה ממומדת להביא יונים
 לבית בעלה בעל כרסן ויש בהן גזל מפני
 עושין סמורה בפירות שביעית וסמורה
 אמרה והיתה שבת הארץ לכם לאכלה ולא לסחור' :
 ר"ש ואמר וכו' . בגמרא מפרש
 מלתיה דר"ש הכי בחסלה היו קוראים אותם
 אופסי שביעית נלומר אופסי מירות שביעית
 לעצמן

לעצמן היו פסולים לעדות כמו סוחרים פירות שביעית : משרבו האנשים : השוללים מנה הפלך כך וכך כורין תבואה ככל שנה והס לריבון לאסוף תבואה של שביעית כפרוע ממנה מנה המלך חזרו לומר סוחרים פירות שביעית כלכל הם פסולים אבל אחרי תבואות שביעית לת למלך כשרים לעדות כיון שאין אוספים לאזור לעצמן ולטעין פסק הלכה כל מי שעבר עבירה שחייב עליה מיתה ביד או כרת או מלקות פסול לעדות (כא) דמסוייב מיתה נקרא רשע דכתיב אשר הוא רשע למות ובמחייבי מלקות כתיב ויהי אם נן הכות הרשע והסורה אמרה אל תשם ירך עם רשע להיות עד חמס ודרשינן אל תשם רשע עד ואם לקה חזר להכשירו דכתיב וקלה אחיך לעיניך כיון שלקח הרי הוא כאחיו ואם לקח ממון שלא כדון אע"פ שאינו חייב ביה לא מיתה ולא מלקות פסול לעדות כגון גנב ובזל ומלוו ברבית (כב) ואם לקח ממון שיש בו אישור דרבנן פסול לעדות מדרבנן ובגון מפריטיו יונים והמטן דיהיב דמי (כג) ולוקח החפץ שאין הבעלים רואים למכרו והבבאים והמוכסים שוקחים לעצמן (כד) ונעבלי לדיקא מן העכו"ם כפרהסוף (כה) אלו וכיוצא בהן פסולין לעדות מדרבנן ואין עדותן בטלה עד שיכריזו עליהם ויפריסמו אותן אבל פסולי עדות של תורה אין לריבין הכרה . וכל הפסולין לעדות בין של תורה בין של דבריהם אם מודע מעינים עשו חסובה גמורה והמטון שקטשו שלא כדון הסזירותו ועשו סווג וגדר לעצמן בזאתו דבר שטטאו בו שלא יוספו לעשותו עוד הרי אלו חזרו להכשיר . ומשקקי בקוביא אע"פ שאין בזה גזל אפי' מדרביתם הם פסולים לעדות לפי שאין מתעסקין ביטובו של עולם ואין בהם יראת שמים ודוקא שאין להם מלאכה ואומנות אלא הוא כדברי ר' יהודה וכן הלי' ואימתי חורתן משישכרו פספסיהן (כו) ויקבלו עליהם דאפי' נחסם לא עביו : (ד) ובעל אחותו וכו' . משום (כז) דבעל כלשתו : וגיטו : בעל אחות אשתו : הן ובניהן וחתינהן . ודוקא בניס וכוונת שיש לו גיטו מאחות אשתו אבל אם יש לו בני' נאשה אחרת או חתני' נשואים לכנות שיש לו נאשה אחרת אינן חשבוין קרובים (כט) : וחורגו . בן אשתו מאיש אחר הוא כלכל חסוב קרוב אבל בן חורגו ותמן חורגו לא ואשת חורגו לא יעיד לה דאשה כבעלה והאחים זה עם זה בין מן האב בין מן האם הרי הן ראשון בראשון ובני' שני בשני ובני' גיטו וכו' . ודוקא בניס וכוונת שנישן בשלישי ולעולם שלישי בראשון כשר ואלי"ל ב' בני' אב"ל ב' בראשון שניהם פסולים וכדרך שאתה מונה בזכרים כך אתה מונה בנקבות וכל אשה שאתה פסול לה כך אתה פסול לבעלה וכל איש שאתה פסול לו כך אתה פסול לאשתו : אבל משנה הראשונה דודר

זכה בעל הסודר דמנילא קאחו ורבו לתס רש"י : (כא) וכ"ש לרון : (כב) ברבית קלוה ומתני' בחבך רבית ועמיו"ט : (כג) דלא חסודו לאיכסי כלל דמי עשמע להו : (כד) ומיירי מהסזירות דאלי"ה פסול מדאורייתא אלא עשוס דלא ידעי לעאל כדרי א"ג שמא יחזרו לקלול' חו' : (כה) ואפשר ליה לאחזני כפריהסוף דאי לא אפשר ליה חיות' הוא גמי' : אר"י . אמשק בקובי' קאי א"ג אמפריטי יוני' לפי' האי' : בשרים . ודוקא כשהמטות על הרף אבל המשקיס כחנמה אפילו שקנו אשמכתא גמורה היא ואין קינן מוגיל בה חו' . (כו) שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שביעית . משרבו האנשים חזרו לקרותן סוחרים שביעית . אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין להן אוימות אלא הוא אבל יש להן אוימות שלא הוא כשרין : (א) ואלו הן הקרובים . "אביו" ואחיו ואחי אביו ואחי אמו ובעל אחותו ובעל אחות אביו ובעל אחות אמו ובעל אמו וחמיו . וגיטו . הן ובניהן וחתינהן וחורגו לבדו . א"ר יוסי זו משנת ר"ע אבל

במי' וירושלמי ל"ג (כז) משנה שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

שברי עיטס וכ"י כתב לפי שהקוביא מרובעת כלבן פספס קרוי בן : הקרובים . בגמי' יליף להו מקרא דפסולין בין לכות בין לחובה בין בד"כ בין בדרי ממנות : (כז) והטעם שלא מנה אותן במשנה לפי שהו מבוחר בקר' . ואלו למדנו אסור עדות הקרובים אלא ממנה שהזכיר הש"י מלהעיד האב על הבן או הבן על האב כמ"ס לא יומתו כו' הר"מ : (כח) בגמי' יליף ליה מקרא : (כט) וה"ה כלכלו בעל כלשתו כו' אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

אלא נקט גיטו דסמוך : דודו וכו' . לאפוקי אחי האב וקרובי האישות ע"י בני' : (ב) הר"מ וכו' רש"ל שכן כ"ל דלא כפירש"י כו' ופשוט הוא דהא בכלל דודו וכן דודו אף מן האב ואינס ראויס ליורשו וכ"ס דאדרבא כל הראוי ליורשו פ"י דודו ובנדודו דדוקא מן האב א"כ לא לימני דודו וכן דודו כלל ומיטו בעל אשתו ראוי לירש האמות והוא ראויס ליורשו ובעל כלשתו וכן בעל אמות אביו וגיטו נמי האחות' ראוינת לירש זא"ז ובעל כלשתו ראשון בראשון אפילו בתרי בטל לכ"ע : (לא) כדתנן ברפ"ס דכ"ב אחי האב ומגילין ולא נוטלין האוהב . סימואל דדברי ר"י הוא כו' ועמיו"ט : (לב) ובגמי' ילפי' נמי ב' ח"ס שטובאין זא"ז שאין יושבין בדון אי ועמיו"ט : (לג) וכן ל' רש"י וכ"י ואבז ריהטא כ"ב שהו"ל לכתוב אינבל שיעשה : זמאימין כו' : בפני הכל ועמ"ס פ"ד מ"ה : כל כו' . כדי לסקוד העדים לבדן שסקירה כו' עדיפא לבזש ומסתברא דהיינו סוף מבעלי הדינין דאדרבא עדיפא שיהיו שפסעטת הסקירה ולג"ל כפרא דסקירינמי עדיפא כשהיא בפני רבים אלא שהעדים לבד מניאין ואין משיירין אלא

שלא יבד דין נמצא הדין בשנים ואין שלש
 בעינין : (ז) היו מכניסין אותו לבעלי דינין
 שלש' שמענו טענותיהן היו מולאין אותן לחן
 (לר) כדי שיפלו וימנו בדבר ולא ישמעו בעלי
 דינים מי מחייב ומי
 מוכס (לס) : (ה) הבא
 ראיה ספר זכות הדרי
 זו אינה כלום שהרי
 אמר אין לי ותיטיבן
 שמא זייף או סכר עדי
 שקר אמר רבן שמעון
 ב"ג וכו' . ואין הלכה
 כרשב"ג : קרבו פרו
 ופלי' והעידוני' כהא
 אפי' רשב"ג מודה דיון
 שהיה יודע בהן ואמר
 אין לי ודאי שקרן הוא
 אבל (לו) טוענין יש לי
 עדים או ראיה במדינה
 הים אין שומעין לו
 לענות הדין עד שישלח
 למדינת הים אלא
 פוסקים את הדין כפי
 מה שראוין ממנו עכשו
 וכשיבא עדים או ראיה
 סותר את הדין וסותרים
 ודנים כפי העדים או
 הראיה שהביא : אפונרתו
 (לו) ואיך דמפרשין
 מלכות הסמון לכשרו :

הבא ראיה ואמר אין לי ראיה ראה שמתחייב בדין ואמר קרבו פלוני
 ופלוני והעידוני' או שהוציא ראיה מתוך אפונרתו הרי זה אינו כלום :

גמרא סנהדרין דף כד ע"א הלכה ס נלה כלי החיצון דנצה דמלכות דבריא בהם

אמר רבי אושעיא מאי דכתיב ואקח לי שני מקלות לאחד קראתי נועם
 ולאחד קראתי חובלים נועם אלו תלמידי חכמים שבא"י שמנעימין
 זה לזה בהלכה חובלים אלו תלמידי חכמים שבבבל שמחבלים זה לזה
 בהלכה . ויאמר אלי אלה בני היצהר העומדים וגו' ושנים זתים עליה :
 יצהר א"ר יצחק אלו תלמידי חכמים שבא"י שנוחין זה לזה בהלכה
 כשמן
 רש"י

מחבלים : נלשון' עו וחסה מקשים זה לזה וכני א"י נוחין יחד ומעיינין יחד ומתקן זה את דברי

כשמן זית ושנים זתים עליה אלו ת"ח שבבבל שמרורין זה לזה בהלכה
 בזית . ואשא עיני וארא והנה שתיים נשים יוצאות ורוח בכנפיהם ולהם
 כנפים ככנפי החסידה ותשנה את האיפה בין הארץ ובין השמים ואומר
 אל המלאך הדובר בי אנה המה מוליכו את האיפה ויאמר אלי לבנות
 לה בית בארץ שנער . א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחאי זו חנופה וגסות
 הרוח שירדו לבבל . וגסות הרוח לבבל נחית והאמר מר' קבין גסות
 ירדו לעולם מ' נמלה עולם ואחת כל העולם כולו . אין לבבל נחית
 ואישתרבוני הוא דאישתרבב לעולם דיקא נמי דכתיב לבנות לה בית
 בארץ שנער שמע מינה וגסות לבבל לא והאמר מר סימן לגסות הרוח
 עניות ועניות לבבל נחית מאי עניות עניות דתורה דכתיב אחות לנו
 קמנה ושדים אין לה א"ר יוחנן זו עולם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד .
 מאי בבל א"ר יוחנן בלולה במקרא בלולה במשנה בלולה בתלמוד :

רש"י

זה והטעם יולאם לאור : משחין * נוחין כשמן : איפה * אלתא האחת לבדה נחיישבה עס : עניות דתורה * בעולם
 זה ילפ"ר : שתיים נשים * חנופה וגסות הרוח : ורוח
 בכנפיהם * לשון גסות הרוח : ככנפי החסידה * זו חנופה
 שראוין עמון חסידים : לבנות לה בית * ולא כתיב להם
 ולמר חן ומשפט בישראל :

זוהר בחקותי דף קטו ע"א ת"ת דאצירות יוד הא ואו הא

תא חזי רמימות' עלאה דקב"ס בישראל למלכ' דהוה ליה בר יחידאי וסוס קא חטי קמי
 מלכא יומא חד טרח קמי מלכ' אמר מלכא כל הני יומין חלקינא לך ולא קבלת מכאן
 וחילך מאי לעבד לך אי אתרין לך מן ארעא ואפיק לך ממלכותא דלמא יקומון עלך
 דובי חקלא או זאבי חקלאו ליטעיטיעברוןך מעלמ' מה לעבד לך אלא חנא ואנת ניפוק
 מארעא כך אף אי חנא ואנת ניפוק מארעא אף חנא עמך חנא ואנת כסך בגלות'
 וניפוק כחד' . כך אמר קב"ס ישראל מה לעבד לכו הוה חלקיני לכו ולא חריכיתו
 חריכו הוה חייטיני עלייכו מארי תריסין מארי טפסין לחלקאס לכוון ולא שמעתיין אי
 חפיק לכו מארע' לחודכון דחילנא עלייכו ממכס דובין ממכס זאבין דיקומון עלייכו
 ויעברון לכו מעלמא אבל מה לעבד לכו אלא חנא ואנת ניפוק מארעא ונאך בגלותא
 סה"ד ויסרתיי חתכס למסך בגלות' . ואי תינרון דאשכוכ לכוון אף אי עמכון שבע על
 חטאתיכס דא שבע דמתוך עמכון ואנאי על חטאתיכס סה"ד ובפשעיכס שלחס חתכס
 אמר קב"ס חתון ברמתון דחנא ואנת ניפוק מארע' הוה מערינותא נפק' מהיכלי עמכון
 הוה חתכוכ כלי סיכלי דייל ודילכוון חתכוכ דהוה למלכ' לא חתמזי סיכלי אלא כד
 איסו עייל עס מערוניתי' וחדוס למלכ' לא חתכוכ אלא בשעתא דעאל בסיכלי דמערוניתי'
 אשתכח ברהס עמס בסיכלי חראן כלסו כחדא חסתא דלא אשתכחו ברה ומערוניתי'
 אן סיכלא חרובא מלכא אלא חנא מה לעבד אף חנא עמכון וססת' אפי' דישאל
 אסו בגלות' קב"ס אשתכח עמכון ולא שביק לון והוה חוקמון דכתיב וסבס' אלסך
 דכד יפקון ישראל מן גלות' קב"ס יתוב עמכון וסא חתמר :

מספר חסידים סימן תו

הר"ם הל' הפלה פי"ד

לא יעשה כלום העישה דבר בנזק ומוליא יבדוק חפיו
 בלא הניין כלל ועל דבר זה חרב חף כי נשמו ושלת לו
 חת עבדו ישעיהו וחמרו יען כי נגש הסכסכה כפיו ובנפתיו
 כדלוי ולבו רחוק ממני וחבתי ירחסם אחתי מלות אהבים
 חלומה חמר הקב"ה לישעיהו ישעיהו רחם מעשה בני כי חיו
 חלה לפנים ומחוקים כי כלום שחוקים ונזק מכבד חזותי
 בידו כלום כתינו ומתחללים לפני הפלות הקבועות כחנכב
 חזותו לא כלל שלם * הם מנקין חתי יריסם ומנרכין על
 עולות יריס ונולעים ומנרכין ברכת המוליד שוחים ומנרכים
 כמו שכתב טגור בפיס' חף צנת סתמנרכין חיון מתחנכים
 לרכני * נקולע כחמה חפו וכמעט כסמו הגדול לחבר חמת
 החכמים ויודעים חזון ומנרכים חיותו כמנכב ולא כנולדתי
 בתריה לנן כני יוסף להפליא חת כעס סוה הפלא ופלא
 וחכמה חמת חמיו וניכח כנכוח החתהר לפינך חסידו
 החכמים על הכרז וחמרו ועשם דברים לשם פועלם כי כל
 אשר ברך הקב"ה בעולמו לכבודו בראו :

יום ה תורה

להמשיך מנ"ח דז"ח יהוה כפסי יה יהו יהוה רום יוד הא ואו הא נשמה ויהוה חיס יסירה ה דמילוי
 הה אל סס ב"ן שבעשים בניקוד חולס :

א וְהִלַּכְתִּי אַחֲרָי אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם נִסְאֲנִי שִׁבְעַ עֲרֵ--
 חֲמַאֲתֵיכֶם : א וְאַהֲדָ אֶף אֲנָא עִמְכוֹן בְּקִשְׁוִי וְאַלְקִי
 יִתְכוֹן אֶף אֲנָא שִׁבְעַ עַל חוֹבֵיכוֹן : ג וְהִבְאֵתִי עֲלֵיכֶם חֹדֶב נִקְמַת
 נִקְם בְּרִית וְנִאֲסַפְתֶּם אֶדְעֵרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דָבָר בְּתוֹכְכֶם וְנִתְתַּם
 בְּיַד־אֹיֵב : ג וְאִיתִי עֲלֵיכוֹן דְּקַטְלִין בְּחֹרְבָא וְיִתְפַּרְעוּן מְנַכוֹן
 פּוֹרְעֵנוּתָא עַל דְּעִבְרַתּוֹן עַל פְּתַגְמֵי אוֹרֵיתָא וְתַתְּבַנְשׁוּן לְקִירוֹיכוֹן
 וְאִיגְרִי מוֹתָנָא בִּינֵיכוֹן וְתַתְּמַסְרוּן בְּיַד סְנָאָה : ג בְּשִׁבְרֵי דְכֶסֶם מְטָה־
 דְּחַם וְאִפּוּ עֶשֶׂר נְשִׁים לְחַמְכֶם בְּתַנּוּר אַחַד וְהִשִּׁיבּוּ לְחַמְכֶם כַּמְשַׁקֵּל
 וְאִכְלַתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ : ג בְּדַאֲתַבְר לְכוֹן סַעִיד מִיכְדָא וַיִּפִּין עֶשֶׂר
 נְשִׁין לְחַמְכוֹן בְּתַנּוּרָא חַד וַיִּתְבֵּן לְחַמְכוֹן בְּמַתְקָא וְתִיבְלוּן וְקָא
 תִשְׁבְּעוּן : ד וְאִם־בּוֹאֵת לֹא תִשְׁמַעוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי : ד וְאִם
 בְּדָא לֹא תְקַבְּלוּן לְמִימְרֵי וְתַהֲבִיחוּן קְדָמִי בְּקִשְׁוִי : ה וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם
 בְּחַמְתִּי־קָרִי וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אַחֲרָי אֲנִי שִׁבְעַ עַל־חַמַּאֲתֵיכֶם : ה וְאִיהֲךְ
 עִמְכוֹן בְּתַקּוּף רַגְוֹ וְאִירְדִי יִתְכוֹן אֶף אֲנָא שִׁבְעַ עַל חוֹבֵיכוֹן :

נביאים ירמיהו יו

להמשיך מנ"ח דז"ח צבאות נפש צ צבא צבאו צבאות רום יהוה נשמה דלם ארני נפש
 דסוד יהוה חיס יסירה דלם יהוה חיס יסירה דסוד אל סס ב"ן שבעשים

א בַּה־אֲמַר יְהוָה אֵלֵי הַלֹּךְ וְעַמְדַתְּ בַּשַּׁעַר בְּנֵי־עַם הָעַם קְרִי אֲשֶׁר יֵאָו

בו מִלְכֵי־יְהוּדָה וְאֲשֶׁר יֵצְאוּ בּוֹ וּבְכָל שַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם : א בְּדַגְן
 אֲמַר יִי לִי אֲזִיד וְתִקּוּם בְּתַרְעַ בְּנֵי עַמָּא דִיעֲלוּן בִּיה מִלְכֵיָא דְבֵית
 יְהוּדָה וְדִיפְקוּן בִּיה וּבְכָל תַּרְעֵי יְרוּשָׁלַם : ג וְאֲמַרְתְּ אֵלֵיהֶם שְׁמַעוּ
 דְבַר־יְהוָה מִלְכֵי יְהוּדָה וְכַד־יְהוּדָה וְכָל יִשְׂבֵי יְרוּשָׁלַם הַבָּאִים
 בַּשַּׁעְרִים הָאֵלֶּה : ג וְתִימַר לְהוֹן קִבְּרוּ פַתְנָמָא דִּי מִלְכֵיָא דְבֵית
 יְהוּדָה וְכָל דְבֵית יְהוּדָה וְכָל יִתְבֵי יְרוּשָׁלַם דְּעֲלִין בְּתַרְעֵיָא הָאֵלִין :
 ג בַּה אֲמַר יְהוָה הַשְׁמֵרוּ בְּנֵי־שׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מִשָּׂא בְיוֹם הַשַּׁבָּת
 וְהִבְאֵתֶם בַּשַּׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם : ג בְּדַגְן אֲמַר יִי אֲסַתְּמְרוּ בְּנֵי־שַׁתְּכוּן וְלֹא
 תִטְלוּן מִטּוֹר בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא וְתַעֲלוּן בְּתַרְעֵי יְרוּשָׁלַם : ד וְלֹא
 תוֹצִיאוּ מִשָּׂא מִבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכַד־מִלְאָכָה לֹא תַעֲשׂוּ
 וְקַדְשֵׁתֶם אֶת־יּוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם : ד וְלֹא
 תִפְקוּן מִטּוֹר מִבְּתֵיכוֹן בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא וְכָל עִבְרַתָּא לֹא תַעֲבִדוּן
 וְתַקְדְּשׁוּן יַת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא כַּמָּא דְפַקְדִית יַת אֲבֹהַתְכוֹן : ה וְלֹא
 שְׁמַעוּ וְלֹא חֲסוּ אֶת־אֲוָנִים וְיִקְשׁוּ אֶת־עַרְפֶּם לְבַלְתִּי שׁוֹמַעַ שְׁמוֹעַ קְרִי
 וְלִבְלַתִּי קַחַת מוֹסֵר : ה וְלֹא קִבְּלוּ וְלֹא אֲרַכְּבוּ יַת אוֹרְהוֹן וְאֶקְשִׁיאוּ
 יַת קַבְּלֵהוֹן בְּדִיד דְּקָא לְמִשְׁמַע וּבְדִיד דְּקָא לְקַבְּלָא אוֹרְפָן :

מצודת דוד

ולא שמעו חזותיכם : לחם שלוחים : (א) נשער בני העם * נשער חמלים סס בני העם וסווא
 נשער אשר חלבי יהודה נחלים ויולאים זו : וכל * ונחלק
 ותעמוד כלל שערי ירושלים : (ב) השמרו בנפשותיכם : רולע לומר היו כשמרים נדבר שיש בו שמירת נפשותיכם ולא
 תשאו משא ביום שבת להכניח אותם כשערי ירושלים מן החוץ : (ג) ולא תולו זה וכו' אל החוץ * וכל חלכס *
 וסו חלכס * וקדשת * חבלי לחלו כדבר הנאמר בשבת (ד) ולא שמעו * חבל סס חלכות לא שמעו לחיותו *
 ויקשו את ערפם * היו ענין חלילה כאלו נקשה ערפם עד שלא יוכלו לחזור פניהם ולשמוע : נללתי קחת מוסר : לא
 כחזירו פניהם לחשן לא יקבלו מוסר וחזקה מן הכנולאים :

כתובים משרי ד

לשמשימסוד ומלכות דז"ח שין דלת יוד נפש שין שין דלת שין דלת יוד רום יאהדונה נשמה דיסוד
 א אד אדג אדני נפש אדני רום ארף דרת נון יוד נשמה דמלכות יף הף וף הף חיס יסירה
 דיסוד יהוה חיס יסירה דמלכות אל סס ב"ן שבעשים :

א וְלֹא־לְמַתְתִּי חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים אֲדַע : א וְלֹא יִלְפִית חֲכַמְתָּא
 וְקָא יְדַעִית יְדַעְתָּא בְּקְדִישֵׁי : ג מִי עָלְהָ־שָׁמַיִם וְיִרְד מִי

מצודת דוד

ולא למתתי חכמה ולא דעת קדושים ידעתי * שגרתתי או (א) ולא למתתי * חכמי כללו לא למתתי חכמה * ודעת *
 חוספתי על דברי חכם : מי עלם חכמי * כחמה : מי חסף
 דעת קדושים חזק ר"ל לא הכנתי דעת אחרי קודש חכם
 שאמר הכתוב ולא ירבה לו שום ולא יסור וגו' (דברים י"ז) כי חין הכוונה לומר כשירכב שמה יסור כאלו היה
 הדבר חלו ומסופק חלל הכוונה היא לומר שנוכחי יסור ולחן חכמה נגד מורת חכם : (ג) מי עלם * מי עוד עלם
 השמים כמו שעלה חכם יורד בשמים * או ר"ל שעלה לקחת החזקה מיד החלכס : מי חסף * כאשר זרק חכם

אֶפְרָתָהּ וּבְחַפְזוֹ מִי צָרַר מִים וּבְשִׁמְלָהּ מִי הָקִים כְּלֵי אֶפְסֵי אֲרָץ
 מִה־שָׁמַיִם וּמִה־שָׁמַיִם בָּנֵנוּ כִּי תִדַע : ג מִן סֵלִיק לְשָׁמַיָא וּנְחַת וּמִן
 אַחַר רוּחָא בְחַפְזוֹ וּמִן צָר מִיָּא בְשׁוֹשִׁיפָא וּמִן אֲקִים בְּרִיתָא דְאַרְעָא
 מִן שָׁמַיָּה וּמִן שׁוֹם בְּרִיה אֵין יִדְעָת : ד כְּלֵי אֶמְרַת אֱלֹהֵי צְרוּפָה
 מִגֵּן הוּא לְחַסִּים בּוֹ : ה בְּלִחּוֹן מִיִּמְרוֹי דְאַלְהָא צְרִיפִין וּמִסִּיעַ לְאַלְיִן
 דְמִתְרַחֲצִין בֵּיה : ו אֶל־תּוֹסֵף עַל־דְּכַרְוּי פִּן־וּיֹכִיחַ בְּךָ וּנְכֹבֶתָ :
 ז לֹא תוֹסֵף עַל מְלוֹי דְלָא יִפְסַנְךָ וְתִתְפַּרֵּב : ח הַשְׁתִּים שְׂאֵלְתִי
 מֵאַתָּה אֶל־תִּמְנַע מִמְּנִי בְּשֵׁרֵם אֲמוֹת : ט הַתְּרַתִּין שְׂאֵלְתָּ מִנְךָ לֹא
 תִּכְרִי מִנִּי עַד לֹא אֲמוֹת :

רש"י
 רוח. פיה הכנסת: מי לרר מים: קפלו הסומוה: כי
 בחפזו של משה: מי הקים: את המטקן שהקמתו
 נתכנסו כל אפסי ארץ: מה שמו וכו' מאיזה משפחה ולא
 שרעו: כי תדע: אם תדע מי הוא ואין לא יראה לעבור
 על דבריו: אמרת אלוה לרוספ' ומתקנת וכו' לו לומר:
 פן יוכיח כך וכנסת. ויכח על פניו שש"י הוספקה: באת
 לדברי עבירה וכו' אם תגרע: שמים שאלתי. יפורש
 במקראות שאחריו:
 ומאחר שלא היה מעולם מי ישרוך אליו איך מלאה לבו לנשות מדבריו על פי אומדן הדעת ואחר כמתרשט על
 עצמו ותובא על הראשונות ומלמד דעת לכל יאחז מי דרכו להשבע על תכמתו: (ג) כל אמרה. עתה רואה אני אשר
 כל אמרה אלוה הוא לרוספ' ומתקנת מבלי סיו ומכסול והוא לחנן ולחמלה ולחלי מן ממשול השעות את החוססיו ולא
 כהיום ים בהמה כמיו כי אם לא היתה במשנה חמתה ליתר ארבה ולא אסור לא היתה נכסל בעצירה. כי לו אם
 כוונה היה שהדבר תלו ומסופק מ"י אין לשעון בהמה ולסור ממנה: (ד) אל הוסף. כוונתו ואחרת לרוספ' מבלי
 סיו ומכסול שעות לזה אל הוסף מה עליהם פן כשיביר בדברך התלל נכסל והוועט ואיך אם פן תחזור לאמרת
 אלוה הלוספ: (ה) שמים. עתה ידבר אל מול החקוק ואחר שני דברים אני שאל ממך ואל תמנע ממני בשרי
 אמונת ר"ל כל ימי חיי לא יהיו מנועים ממני:

ברטנורה
משנה חולין פרק ו
עיקר תוי"ט
 פרק ו כסוי הדם כו' משום דבעי למתני
 כסולין אבל לא במוקדשין נקט
 לבלתי: במוקדשין. משאם העוף ועולת העוף
 וכן קדשי ברך הבית אם עבר ושחטן אין טעוים
 כסוי: ונוהג בבית
 ובעוף: למעוטי בהמה
 דלא חויב בהמה בכלל
 חיה ונפקא לן מדכתיב
 כצבור בעל מוס על
 הארץ שהככו נמים מה
 מים אין טעוים כסוי
 חף דם בהמה אינו
 טעון כסוי: במוזמן:
 עוף הגדל בבית:
 ונוהג בכוי כיה כפני
 עממה היא ולא הכריעו בה כחמם אם חיה היא ושפינס כסוי אם בהמה
 ואינה

דיבמות: (א) היינו ר"ש דפ"ס מ"ג וראה
 רבי דבריו בככוי ושלאו בלי חממים ודברי ר"מ
 באותו ואת בנו ושלאו בלי חממים כו' גמ'
 ועתו"ט: (ב) דמספקא להו אי רוב מעשיהן
 מקולקסאו רוב מעשיהן
 מחוקטין תו: (ג)
 ולא חייסין לאחמורי כלל
 משום רוב מעשיהם
 נו' ובהמה כחוקס איסור
 עומדת עד שידוע לנו
 כמה נשחטה הר"ן:
 מאה כו'. טעמא מפרש
 כדרייהא דמיה הכל
 משמע בין מרובה בין
 מעוט וכן עוף. ויראה
 לי כדכתיב ויהי לי שור
 ושעור והוא הוה ליה
 טובא: ולא כו'. דלא"ה
 הוא קורס כד"ר וטפך
 וכסה מי שטפך יכסה:
 פטור כו'. בגמ' יליף
 ליה ועתו"ט: (ד)
 וכי שור ונתגלה מאי
 הוה הא דאדי ליה (מכסוי
 דהא כסאו ונתגלה פטור
 מלכסות) אר"פ זאת
 אומרת אין דמיו אלל
 מזה (גמ'): חייב כו'.
 ובפ"ק דזבחים מ"ו כתב
 הר"ב דכסול דם לתוך
 מים קמא קמא כטיל
 אבל הכא לא דאין דמיו
 אלל מזה גמרא פרש"י
 שכהולקורבה עד שנהפכי
 מראים המים לדם שור
 דם הבטל ויעשור ושכוב
 דם ולא אמרינן הואיל
 וכמה ידסה שאין חרות
 דימיו
 זה מזה להטעין כסוי לכל אחד ואחד ורובן כדברי האי או מעמי ליה לחלק דאי לאו או הוה אמינא
 אי"ל כסוי אל"כ שחט שניסם והכל מודים דלענין זרחה אינו מברך אלא זרחה אחת ואין הלכה
 כ"י יהודה: וראהו אחר חייב לכסות דכתיב זכרתי כסוי הדם ואומר לבני ישראל מזה ז'
 טהא על כל בני ישראל. כסוה הרוח חייב לכסות. ולא שנו אלא שחור ונתגלה (ד) אבל
 לא שור ונתגלה פטור מלכסות: (ה) נתערב ביין. שהוא ארום ואין מראה הדם ניכר בו:
 רואין אותו. יין כאלו הוא מים ואם היה מראית דם ניכר במים כשישור זה חייב לכסות:
 נתערב בדם בהמה. דלאו בר כסוי הוא

ורונו דס בהמה: או בדם החיה כדס היקו דסווי אלל מלות: במה: בגמי' יליף דכלאו של חיה: רואין אותו: שזינו טעון כסוי חלו דוקא עפר ועמוי"ס: (ס) וכ"פ הר"ע אבל הוא מים ולא היה הים של שמיטת חיה כרפ"ה דמנ"ס פי' הר"ב ארמא שצוטין ממנה ופוקי יוכר בו חייב לכסות: אין דם מבטל דם: ואפי' אין מראית דם יוכרת במים כמות דס בהמה זה אין דם החיה בטיל דקסבר מין כנינו לא בטיל ואין הלכ' כר"י: (י) דסהגיתו: על גב הכתוב: אימתי לפרושי קא חתי ולא לאפלוני: (י) ובחול הדק: כל שאין היצר לרין לכתו: הרסית: שטיקת סרסין (ס): דבמגופה: כסוי של חיה שעל פי החיות: דבר שאין מגדל בו צמחים אין מכסים בו וסיד וסרסין ולכ"ו ומגופ' שכתשן דתמן לעיל

הבהמה או בדם החיה רואין אותו כאילו הוא מים ר' יהודה אומר אין דם מבטל דם: (י) דם הנתן ושעל הסבין חייב לכסות: א"ר יהודה אימתי בזמן שאין שם דם אלא הוא אבל יש שם דם שלא הוא פטור מלכסות: (ז) במה מכסין ובמה אין מכסין מכסין בזבל הרק ובחול הרק כסיד ובחרסית ובלבנה ובמגופה שכתשן: אבל אין מכסין לא בזבל הגס ולא בחול הגס: ולא בלכנה: ולא במגופה: שלא כתשן ולא יכפה עליו את הכלי כלל אמר רבן שמעון בן גמליאל דבר שמגדל צמחים מכסין בו: ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו:

דמגופה: כסוי של חיה שעל פי החיות: דבר שאין מגדל בו צמחים אין מכסים בו וסיד וסרסין ולכ"ו ומגופ' שכתשן דתמן לעיל

שמכסין בהן חצי' דאין מגדלין צמחים הואיל ומעיקרא קודם שנעשית בהן מלאכה סיו' מגדלים צמחין מכסין בהן והאי כללא דרבן שמעון בן גמליאל לאו דוקא דהא נכורה של חרשים דקס דאמר ר' יוסי אמרין כדרימא דמכסין בהן חצי' דאין מגדלין צמחין: ואמר מכסיסו משום דאקרי עפר דחמי' מעפר שריפת החטאת וכן מכסים בשטיקת הוהב דחמי' ועפרות זבב לו (י):

גמרא חולין דף פט ע"א הלכה ה' נלס כלי החיצון דהיה רמלכות דבריאה במוכן

א"ר יוחנן משום ר"א בר"ש כ"מ שאתה מוצא דבריו של ר"א בנו של רבי יוסי הגלילי באגדה עשה אונין באפרכסת לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם וגו' אמר להם הקב"ה לישראל חושקני בכם שאפי' בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטים עצמיכם לפני נתתי גדולה לאברהם אמר לפני ואנכי עפר ואפר למשה ואהרן אמרו ונתנו מה לרוד אמר ואנכי תולעת ולא איש אבל עבו"ם אינן כן נתתי גדולה לנמרוד אמר הבה נבנה לנו עיר ופרעה אמר מי ה' לסנתריב אמר מי בכל אלהי הארצות וגו' לנוכדנצר אמר אעלה על במתי עב לחורס מלך צור אמר מושב אלהים ישבתי בלב ימים א"ר אילעא אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבוים את עצמו בשעת מריבה: שנאמר תולה ארץ על בלימה: רבי אבהו אמר מי שמשום עצמו כמי שאינו שנאמר ומתחת זרועות עולם:

אפרכסת שירמיהו: לא תרובכס: לפי שאין אדם מרבים עלמס אלא מנעוטי לפיכך חשך כנס כי אדם התעט מעמיעין עלמס כעוים: נמרוד: מלך כדור הפלגס היה ולכן נקרא שמו נמרוד שהמריד כל העולם כולו בחליתו על הקמים: מושב אלהים ישבתי: שנסע לו כעבס רקיעים של נחש ועלם ויטב עליהם: תולה ארץ על זמית אותן שמתכוו ללתיים: שבוים עלמו: סוגר את פיו ודומה לו ככבורית פיו כלום ורגליו תולעות: ותחת' מי שגדרם תחת ככל' סוף זרועות עולם: סאמס אלס: אומנות יפס היה אלס אבל לך דסינו דברי תורה אותו מדברין:

א"ר יצחק מ"ד האמנם אלם צדק תדברון מישרים תשפמו בני אדם מה אומנותו של אדם בעולם הזה ישום עצמו כאלם יכול אף לדברי תורה ת"ל צדק תדברון יכול יגום דעתו ת"ל מישרים תשפמו בני אדם:

רש"י

מישרים: בנימור ארץ חלקם עומס לידם:

זוהר בחקותי דף קטו ע"ב ת"ת דאצילות יוד הא ואו הא

ואף גם זאת בסיותם בארץ אויביהם וגו' ואף גם זאת ואף כד"ה אף חתי גם לרבות כ"י דאקרי זאת דלא שבקת לון לעלמין: בסיותם בארץ אויביהם: בסיותם כלל כחול' לא מאסתים ולא געלתים בנין דלא אחתבר בסו' להפך בריתי אחס דאי לא אפרוק לכו הו' בריתי פליג ובנין כך לספר בריתי אחס: אמר ר' חייא אנה שמענא מלס מדתא דאמר ר' אלעזר לא מאסתים ולא געלתים ללכותם: לא סכיתים ולא סרגתים ללכותם מצבי לים אללא לא מאסתים ולא געלתים מאן דסגני לאחרא מאים סוה לקבלי' וגעלא סוה בנישולא קמיס: אבל הכח לא מאסתים ולא געלתים: מ"ט בנין דחציבותא דנפשא בינייהו ובנינה כלסו חציבין גבחי' כה"ד ללכותם ללכתם כתיב חסר וי"ו בנינה לא מאסתים ולא געלתים בנין דחסי' רחימתא דנפשא רחימת' דילי גבסא: לבר גס דרחיס אחתא וסוות דיירא כשוקא דבורסקי אי לא סות סוה תמן לא עייל בה לעלמין כיון דסוה תמן דמי' בעיניו כשוקא דרוכלי' דכל ריחין דעלמא עבן אשתכחו תמן: אוקי הכח ואף גם זאת בסיותם בארץ אויביהם דסאי שוקא דבורסקי לא מאסתים ולא געלתים: ואמאי ללכתם בנין כלתס דאנה רחימנא לה דחסי' רחימת' דנפשא דשריח תמן ודמי' עלי' ככל ריחין עבאן דעלמא בנין ססוה כלס דבגווייסו: ח"ר יוסי חלו לא אחינא הכח חלל למשמע מלס דא' די' פתח ואמר בן יכבד חב ועבד אדוניו: בן יכבד חב כד"ה כבד את אביך ואת אמך ואוקמוס במיכלא ומשתייא ובכלל סאי בחייו דאחתיב ביה: בחר דמיית אי תינא סא פטור מניה סוה לאו סכי: דאע"ב דמיית אחתיב ביקריס יתיר דכתיב כבד את אביך דאי ססוה ברא אזיל בארס תקלא ודאי מצוס לאבוי סוה ודאי עבד לים קלנא: ואי ססוה ברא אזיל בארס נישור ותקין עובדוי ודאי דא חוקיר לאבוי חוקיר לים בהאי עלמא גבי בני נשא חוקיר לים בהסוה עלמא גבי קב"ס וקב"ס חיים עליה ואותיב לים בכורסוה דיקריס ודאי: בן יכבד חב כגון רבי אלעזר דחיסו חוקיר לים לאבוי בהאי עלמא ובססוה עלמא ססתא חסגי שבחא דר"ש בחרין עלמין בהאי עלמא ובססוה עלמא יתיר מחייו דזכס לבנין קדישין וגועין קדישין זכאין אינון קדישי' דזכאין לבנין קדישין לנזעין קדישין עלייהו אחקרי' כל רואיהס יכירוס כי סס זרע בך ס':

מוסר יוסף דחק הרבה פסוקה

חסי' חסיוס ס"י מ"ו סר"ס הלכות תפלה פ"ה

אל תעש עטרה להטער כסעסותא דמלות בניי הכרות להסלל כסס כי לא נגי' אל רזון בוראיו לפי שאנו עובדי' להלא חן בעיני בני אדם וילא עבדנו לאשר נתנונו לו חסס שלא נקבל סכר לכך: וכל סעוסא כסתר זוכס ליותר סכר ולכסוף תמלין עניינו ונתעלס: סוף דבר כלל כמעט (א) השתחויה בוצר אחר שמבניה ראשו מביעה חטושות ישב לארץ וגופל על בניו ארצה ופתחן בכל התמונים שירצה: כריעה האמורה בכל מקום על ברכים קודה על אפים: השתחויה זה פישט ידים ורגלים עד שנמצא כופל על בניו ארצה: (ב) כשהוא עושה נשילת

בחקותי יום ה

ת'גוס ירושלמי כל דליטענדי געלעהט דיין עמיר לחתפסות
לכל בני אשפה ומעטת כחש אחר שמת לפני זמנו כמה שנים
ללחר שנים עשר חרש הרבס נתגלה לסכנהלוסלהחד חקירוביו
של לו לוך אהס ווכס בעולם שאלהס עסי אחר לו ככל יוס
דין אחוסי על שלל סיימי מוקוק לנרך ברכת המוליד וברכת
ספירות וברכת התנון ככונת הלכ וחומרי לי להסחתקנתוונת
שאלו וכלל חין מטפט לרשעים אלה ייב חדשים כללד וכבר
עברו עלוך יותר חסידס עשר ועדיין דיין אחוך אחר לוס
חין דיין אחוסי פורעניות חוקוס כמו חסידס עשר רלמוניס:

בפולת אפוס אחר חסלה יש מי שהוא עושה קודה ויש
מי שהוא עושה השתחוויה ואסיר לעשות השתחוויה על
האכנסים אלא במקדש כמו שבארנו בהלכות עבי'ס ואין
אדם השוכן ראוי ליפול על פניו אלא אי"כ הוא יודע
בעצמו שהוא צדיק כיתושע אבל משה פניו מעט ואינו
כובש אותה בקרקע * וסותר לאדם להתפלל במקום זה
וליסול על פניו במקום אחר: (ג) ענהו פשיט בכל
ישראל * שאין נבילות אדם בשבת ובמיעדים ולא ברי"ה
ולא בראשי חרשים ובהנוכה ובמזורים וגם במנחה של
עירי שבתות וימים טובים ולא בערבות שבכל יום * ויש
חידוים שנפלים על פניהם בערבות וימים הכסורים כללד

נובלים על פניהם ככל חסלה ותפלה מפני שהוא יום
חונה ובקשה ותענית:

ליל ו תורה

כ"ו פסוקי שמנים נגד מילוי כ"ו ד' ה' ו' ה' ומעטת נמנו לירוף ודין בטיקוד ע"י

ל ואכלתם בשר בניכם ובשר בנתיכם תאכלו: ב והשמדתי את--
במתיכם והכרתי את חמניכםונתתי את פגרי גוליתכם
וגעלה נפשי אתכם: ג ונתתי את עריכם חרבה והשמותי את
מקדשיכם ולא אריח בריח ניהחכם: ד והשמתי אני את--
הארץ ושממו עליה איביכם הישבים בה: ה ואתכם
אזרה בגוים והריתי אחריכם חרב והיתה ארצכם שממה ועריכם
יהיו חרבה: ו אז תרצה הארץ את שבתתיה כל ימי השמה
ואתם בארץ איביכםאז תשבת הארץ והרצת את שבתתיה: ז כל
ימי השמה תשבת את אשר לא שבתה בשבתתיםבשבתכם עליה
ח והנשארים בכם והבאתי מדך בלבכם בארצת איביהם ורדה
אתקול עליה נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין רדה: ט וכשלו
איש באחיו כמפני חרב ורדה אין ולא תהיה לכם תקומה לפני
איביכם: י ואבדתם פגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם:

אונקלוס
א ותיכדון בשר בניכון ובשר בנתיכון ויתכון ית חניסניכון
ואתן ית פגריכון על פגרי טענתכון ויתחיק ממרי יתכון: ג ואתן ית קרויכון חרבא
ואצרו ית מקדשיכון ולא אקפיר ברעוא קרפן פנישכון: ד ואצרו אגא ית ארעא ויצרו
עלה בעלי דבביכון דיתבין בה: ה ויתכון אבדר ביני עממיא ואגרי בתיכון דקטרו
חרבא ותרו ארעכון צדיא וקרויכון חונן חרפא: ו כגן תרעי ארעא ית שמטיהא כל יומן
דצדיאית ואתן בארע בעלי דבביכון כגן תשמיט ארעא ותרעי ית שמטיהא: ז פר יומן
דצדיאית תשמיט ית דלא שמיטת בשמיטכון כד הותון יתבין עדה: ח הדישתיאיון ככון
דאעיר תכרא בלפחון בארעא דשנאיהון וירדה יתחון קל מרפא דשקית וערקון פמיערוק מן
קדם דקטרוין בתרפא ויפלון ולית דרדיף: ט ויתקרון גבר באחיהו פמקדם דקטרוין בתרפא
ודדיה לית ולא תהי לכון סיערא קדם בעלי דבביכון: י ויתבדון ביני עממיא ותגמר ותכו

ליל ו תורה

יא והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת
אבתם אתם ימקו: יב והתורו את עונם ואת עון אבתם במעדם
אשר מעלובי ואף אשר הלכו עמי בקרי: יג אף אני אלה עם
בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יפגע לבכם הערל ואז ירצו
את עונם: יד וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק
ואף את בריתי אברהם אביך והארץ אביך: טו והארץ תעוב
מהם ותרץ את שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען
זביען במשפטי מאסו ואת חקתי געלה נפשם: טז ואף גם זאת
בהיותם בארץ איביהם לא מאסתי ולא געלתיים לכלתם להפך
בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: יז וזכרתי להם ברית ראשנים
אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני חגוים להיות להם לאלהים
אני יהוה: יח אלה החקים והמשפטים והתורות אשר נתן יהוה בינו
ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה: יט וידבר יהוה אל--
משה לאמר: כ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש כי
יפלא נדר בערפך נפשת ליהוה: כא והיה ערפך חוזר מבן
עשרים שנה ועד בין ששים שנה והיה ערפך חמשים שקל כסף
בשקל הקדש: כב ואם נקבה הוא והיה ערפך שלשים שקל:
כג ואם מבן חמש שנים ועד בין עשרים שנה והיה ערפך

אונקלוס
ארע בעלי דבביכון: יא ותישתיאיון ככון יתמסין בחוביהון בארעא בעלי דבביכון ואף בחובי
אבתהון בישיא דאחידין בדיהון ויתמסון: יב ויודון ית חוביהון ית חובי אבתהון
בשקריהון דשקרו קדמי ואף די הליכו קדמי בקשיו: יג אף אגא אהף עמחון בקשיו ואעיר
יתחון בארע בעלי דבביהון או כגן יתבר דפחון ספשא ובכין ידעון ית חוביהון: יד ודכינתא
ית קמי דעס יעקב ואף ית קמי דעס יצחק ואף ית קמי דעס אברהם אגא דכיר וארעא
אגא דכיר: טו וארעא תתריש מנהון ותרעי ית שמטיהא דצדיאית מנהון ואינון ידעון
ית חוביהון קמי חרף פרן איתי עליהון דבדיני קצו ית קמי חנוסת גפשיהון: טז ואף
בגם ברא במההון בארע בעלי דבביהון לא ארמישנין ולא אדתיקינון לשציוהון דאשנא
קמי עמחון ארי אגא ית אלהון: יז דבדינתא להון קים קדמאי דאפיקית יתחון מארעא
דמצרים לעני עממיא למהו להון לאהא אגא ית: יח אכין קמיא ודיגיא ואורייתא דיהב
יין מימריה ובין בני ישראל בטרוא דסיני בידא דמשה: יט ומכיר ית עם משה למימר:
ב מליך עם בני ישראל ותימר להון גבר ארי יפריש נדר בפורסן נפשתא סדם ית: כא ויהי
פורסניה דכרא מבר עשרין שנין ועד בר שתיין שנין ויהי פורסניה תמישין סלעין דכסף
בסלעי קדשא: כב ואם נקבתא היא ויהי פורסניה תלתין סלעין: כג ואם מבר חמש שנין
ועד

הזכר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים : כד ואם מבין חדש ועד בין המש שנים והיה ערפך הזכר חמשה שקלים בספורנקבה ערפך שלשת שקלים בספה : כה ואם מבין ששים שנה ומעלה אם זכר והיה ערפך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים : כו ואם מדווא מערפך והעמידו לפני הפה והעריך אתו הפה על פי אשר תשיג יד הנדר יעריכנו הפה :

אונקלוס

ועד בר עשרין שנין ויהי פורסניה דכרא עשרין סלעין ולנקבתא עשר סלעין : כד ואם מבר נחא ועד בר המש שנין ויהי פורסניה דכרא חמש סלעין דכספ ולנקבתא פורסניה תלת סלעין דכסף : כה ואם מבר שתין שנין ולעילא אם דכרא ויהי פורסניה חמש עשרי סלעין ולנקבתא עשר סלעין : כו ואם מספין הוא מפורסניה וקמיניה קדם פהנא ויפרוס ותיה פהנא על מימר הדפיק יד נדרא ופורסניה פהנא :

כדי להשלים כל הסדרה שנים מקרא ואחר תרגום הצגנו תשלום כל הסדרה ותרגום והפמורה :

יום ו תורה

ט ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה קדש : לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע אודע בטוב ואם המיר ימיר בהמה בבהמה והיה הוא ותמורתו יהיה קדש : יא ואם פר בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני הפה : יב והעריך הפה אתה בין טוב ובין רע מערפך הפה בן יהיה : יג ואם נאל ינאלנה ויסף חמישתו על ערפך : יד ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הפה בין טוב ובין רע פאשר יעריך אתו הפה בן יקום : טו ואם דמקדוש ינאל את ביתו ויסף חמישית בספה ערפך עליו והיה לו : המישי שביעי נסח מסוכין טו ואם

אונקלוס

ט ואם בעירא דיקרבונמנה קורבנא קדם יי כל דימן מנה קדמי יהא כודשאני לא יחליפניה וקא יעבר ותיה טב בביש או ביש בטב ואם הלפא יחליף בעירא בבעירא ויהי הוא וחילופיה יהי קודש : יא ואם כל בעירא מטאבא דרא יקרבון מנה קורבנא קדם יי ויקום יה בעירא קדם פהנא : יב ויפרוס פהנא ותה בין טוב ובין ביש בפורכן פהנא בן יהי : יג ואם מפרק יפרקנה ויסף חמישה על פורסניה : יד ובר ארי יקן ש ית ביתיה קודשא קדם יי ויפורסניה פהנא בין טוב ובין ביש פמא דיפרוס ותיה פהנא בן יקום : טו ואם דאקדש יפרוק ית ביתיה ויסף חומש פורסניה עלוהי ויהי ליה : טז ואם מתקל אחסנתיה

יקדש

משדה אחותו יקדש איש ליהוה והיה ערפך לפי זרעו זרע המר שעורים בחמשים שקל בספה : יז אם משנת חיבל יקדש שדהו מערפך יקום : יח ואם אחר חיבל יקדש שדהו וחשכילו הפה את הכסף על פי השנים הנותלת עד שנת חיבל ונגרע מערפך : יט ואם נאל ינאל את השדה המקדש אתו ויסף חמישית בספה ערפך עליו וקם לו : כ ואם לא ינאל את השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא ינאל עוד : כא והיה השדה בצאתו ביבל קדש ליהוה פשדה החרם לפהן תהיה אחותו : ששי כג ואם את השדה מקנתו אשר לא משדה אחותו יקדש ליהוה : כג וחשכילו הפה את מכסת הערפך עד שנת חיבל ונתן את הערפך ביום ההוא קדש ליהוה : כד בשנת חיבל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחות הארץ : כה וכל ערפך יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל : אך בכור אשר יבפר ליהוה בכדמה לא יקדש איש אתו אם שור אם שה ליהוה הוא : זא ואם בכדמה הטמאה ופדה בערפך ויסף חמישתו עליו ואם לא ינאל ונמכר בערפך : כז אך פר חרם אשר יחרם איש ליהוה מפל אשר לו מאדם וכדמה ומשדה אחותו לא ימכר ולא ינאל פר חרם קדש קדשים הוא ליהוה : שביעי כט פר חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת : ל וכל

אונקלוס

מעשר

יקדש גבר קדם יי ויהי פורסניה למס ובעיה בית זרע פוד לעורין בחמשין סלעין דכסף : יז ואם משתא דיובלא יקדש תכליה בפורסניה יקום : יח ואם פתר יובלא יקדש חקקיה ויחשב ליה פהנא ית כספא על פוס שניא ראשתארא עד שתא דיובלא ויתמנע מפורסניה : יט ואם מפרק יפרוק ית חקקא דאקדוש ותיה ויסף חומש פורסניה עלוהי ויקום ליה : כ ואם לא יפרוק ית חקקא ואם זבין ית חקקא לגבי אחרן לא יפרוק עוד : כא ויהי חקקא במפקיה דיובלא קודשא קדם יי פתקל חמא לכהנא תהי אחסנתיה : כב ואם ית תקל זבניהו דלא מתקל אחסנתיה יקדש קדם יי : כג ויחשב ליה פהנא ית נסוב פורסניה עד שתא דיובלא וימן ית פורסניה בינמא תהיא קודשא קדם יי : כד בישתא דיובלא יתוב חקקא לדבניה מניה גדיליה אחסנת ארעא : כה וכל פורסניה יהי בסכעי קודשא עשרין מעין יהי סלעא : כו ברם פורקא דיתפפר קדם יי בבעירא לא יקדש גבר ותיה אם תור אם אימר בן הוא : כז ואם בבעירא מטאבא ויפרוק בפורסניה ויסף חמישה עלוהי ואם לא יתפרק ויזבון בפורסניה : כח ברם כל חקקא דיתרים גבר קדם יי מכל דליה מאנשא ובעירא ומתקל אחסנתיה לא יזבון ולא יתפרק כל חקקא קדש קדשין הוא קדם יי : כט פר חקקא דיתחרם מן אנשא לא יתפרק אחקמלא ותקשיל : ל וכל מעשר ארעא מורעא דארעא

סד

חק לישראל ח"ג

מפירי

מַעֲשֵׂה הָאָרֶץ מוֹרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא קָדֵשׁ לַיהוָה לֵאמֹר
 נֶאֱלָם יִגְאָל אִישׁ מִמַּעֲשֵׂרוֹ חֲמִשִּׁיתוֹ יִסַּף עָלָיו : מִפְּטוּר לֵב וְכֹל מִמַּעֲשֵׂר
 בָּקָר וְצֹאן כֹּל אֲשֶׁר יַעֲבֹד תַּחַת הַשֶּׁבֶט הָעֵשִׂירִי יִהְיֶה קָדֵשׁ לַיהוָה :
 לֵב לֹא יִבְקֹר בֵּין שׂוֹב לְרַע וְלֹא יִמְרֹנֵנוּ וְאִם הִמַּר יִמְרֹנֵנוּ וְיִהְיֶה הוּא
 וְתַמְרוֹתָּהּ יִהְיֶה קָדֵשׁ לֹא יִגְאָל : לֵד אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי : ח ז ק

אונקלוס

מפרי ארץ דיי הוא קדש קדש יי : לא ואם מפרק יפרק גבר ממעשריה תומשיה יספ
 ערוהי : רב וכל מעשר תורין ועאן כל דבעבר תחות חמרא עשרא יהי קדש קדש יי :
 לג לא יבקר בין שב לביש ולא תלפיניה ואם תרפא ותלפיניה ויהי הוא ותלפיניה יהי קדש
 לא תפרק : רד אלן פקדיא דפקד יי ית משה לבני ישראל בשורא דסיני : פ פ פ

הפטרות בחקותי בירמיה סי' מז

הפטרות של שבוע זו תמצא בפסוקי נביאים מיום א עד יום ד סוף פסוק ב כי תהלתי אתה

יום השני

אחר קריאת פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום והפטרות ונמנור סי' נלך גלות לבש (אז נמנור
 שיר ליום השבת וסי' נלך) יללם דברו משנה והלכה מאשר טהרות שזאז נגד היסוד כמ ינת היום :

ברטנורה

משנה אהלות פרק ז עיקר תי"ט

פרק ז ה**טומאה** שעד גבה - שעל גבי
 הכותל : טמאות שהכותל
 משמש להן ורשתי קורות העלי' חסוכות ככותל
 והכותל גבוה והיו מחיזה לכל העלויות שזו למעלה
 מזו ודוק בשמקו והטומאה
 טפה על טפה דנחשב כל
 הכותל כקבר סתום (f)

הטומאה בכותל ומקומה טפה
 על טפה על רום
טפה כל העלו' שעל גבה אפי' הן
 עשר טמאות היתה עליה את
 ע"ג ב' בתים היא טמאה וכל
 העלויות שעל גבה שהורות כותל שוניות (כ"א שניות)
 טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת נפש אטומה הנוגע
 בה מן הצדדים מטהור מפני שטומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת

כנויה על גבי שניה : היא טמאה עליה הראשונה שהכותל הוא מניע עד המעובה
 והטומאה בוקעת בה : וכל העלויות שעל גבה שהורות דמעובה שעליה חוללת : כותל
 השוניות כותל הכנוי כמקום שהיה שם צעת שהולך וסוער (ג) : טומאה בוקעת
 ועולה אס יס טומאה תחתיו אין הכותל הוא מטמא כל סביביו לפי שאין שם חלל טפה נכפוש
 אטומה און שנויים על הקבר והוא אטום שכנוי על הטומאה עננה ואין המת קבור בארון
 כדי

מהר"ם ועתי"ט : (ג) והקשה מהר"ם ורמ"ם א
 מ"ש מספ"ז כלים שחתה הפרס טהורין : ומהר"ם
 פי' שכותל הנפש הוא כותל הסוכה מזד אחד
 טמאות כיון דכל כותל הנפש הוא מן הקבר
 ומשיב קבר סתום והוא
 דופן לסוכה א"כ נכנסת
 הטומאה לסוכה ולדבריו
 משמע דקאי אהס היה
 מקום הטומאה טע"ט :
 הנוגע בו' : באהל של
 פשתן איירי שטמאה
 טמאה אהלים הר"ם
 וכלומר לאפוקי שאר
 דברים היולאים מן הטע"ט :
 (ד) דל"ה אפי' הנוגע
 מאחוריו טמא טמאה
 ז' דאין אהל מתחשב
 הר"ם ועתי"ט : ויורדת.
 וכלים שחתה הרדוד
 טמאים כיון דאין אהל טפה
 מפסיק בינו לטומאה
 מהר"ם : מציל. ואפי' ש
 שאין גזו על הארובה
 שהאהל מציל בכסוי הר"ם
 ועתי"ט : נפתח בו'.
 אפי' שלא שיב עליו
 חוס' : חשב. היינו
 בדבור : (ה) דל"ה ברירה
 והא דכ' הר"ם לפיל
 דגזירת הכתי"מה שטמאה
 כל

ויורדת אם היה מקום הטומאה
 טפה על טפה על רום טפה הנוגע
 בה מכל מקום טמא מפני שהוא
 כקבר סתום סמך לה סוכות טמאות
 רבי יהודה מטהר : (ב) כל שיפוע
 אהליון כאהליון אהל שהוא שופע
 ויורד וכה עד כאצבע טומאה
 באהל כלים שתחת השיפוע טמאי'
 טומאה תחת השיפוע כלים שבאהל
 טמאי' טומאה מתוכו הנוגע בו
 מתוכו טמא טומאת ז' ומאחוריו
 טמא טומאת ערב טומאה מאחוריו
 הנוגע בו מאחוריו טמא טומאת
 שבעה מתוכו טמא טומאת ערב
 כחצי זית מתוכו וכחצי זית מאחוריו
 הנוגע בו בין מתוכו בין מאחוריו
 טמא טומאת ערב מקצתו מרודד
 על הארץ טומאה תחתיו או על
 גביו טומאה בוקעת ועולה בוקעת
 ויורדת אהל שהוא נטוי בעליה
 מקצתו מרודד על הארובה שבין
 הבית

בכלים שנגעו במת דחנן ברפ"ק דטמא טומאת שבעה אכל הנוגע מאחוריו טמא טומאת ערב
 כדחנן כלים בכלים טמאים טומאת שבעה השלישי בין ארס בין כלים טמאים טומאת ערב וטומאה
 מאחוריו היו איפכא דרד חיון ככלים הנוגעים במת ורד פנימי ככלים והיינו טמאה דרד
 פנימי ורד חיון נחשבים כשני כלים דכשהטומאה בתוכו כיון דמגיל מלהיות הטומאה בוקעת ועולה
 אין לו כח למעל הנוגע בחוץ טומאת שבעה וכשהטומאה בחוץ כיון דמגיל מלהיות הטומאה
 בוקעת ויורדת אין לו כח לפנימי למעל הנוגע בו טומאת שבעה ומ"מ אהל עלמו בין כפיס
 בין בחוץ טמא טומאת שבעה דהוה ליה כלים בכלים וכולה מתחיתין מיירי לאחר שיא המת
 מן האהל (ד) : כחצי זית מתוכו וכחצי זית מאחוריו אהל טמא ממ"ט טומאת ז'
 שמתקרב שני זית שבתוכו פס שני זית שבתוכו אכל הנוגע בין מתוכו בין מאחוריו אין בו אהל
 טומאת ערב דכיון דליכא כוח במקום א' א"א לכל דר ליהשב אהל בכלים הלכך הנוגע
 טמא טמאת ערב : מקצתו מרודד על הארץ לאחר שפירצו האהל סתם העורף ביריעות האהל
 פירשו אותם בארץ מרודד תרגום וירקעו את פמי הוכז ורודדו : טומאה תחתיו חסות אותו
 רדוד : או על גביו על גבי הרדוד בוקעת ועולה בוקעת ויורדת וטמא אהל אכל הכנס
 לחוכו טהור אס לא נגע בו : מקצתו של אהל מרודד על ארובה שבין בית לעליה וטומאה

בבית: רבי יוסי אומר מציל: על העלים: כל הפתחים ל"ד דל"כ הא ק"ל דברבנן ים כנשיית אהל: שהארובה בארץ האהל אז מציל: על כל העלים שחן לאהל: (ג) בלן טמאים: כל הכלים המונחים תחת המסקוף של פתח כחלל הפתחים ממוחזקין טמאים אפי"ם שהפתחים כעולים דבורו חכמים טומאה על המקום שהוא דר"י יצא טומאה מסופו של נח לאהל דרך ס: חשב להוציאו בא' מהן אפי"ם שלא נפתח: או בחלון שיש בו ד' דכהני סערו חכמים שוא"י להוציא המט: מציל: על כל הפתחים העולים: יחשו' עד שלא ימות המת: דמטורה תורת טומאה לפתחים כמיתת המת שוב אינה עונה מהן במתכ"י אלא ע"י מעשה כגון נפתח ובה"א אף מציטת: דמט"ש נפתחת תורה טומאה מכלל ובהכ"ל חבל כלים שהיו בפתי' קודם טומאה מודו ב"ה שהם טמאים (ה) ה"ה: אחר מן הפתחים: סתום: בלכניס: כשיפתח ד' פתחים: הוללו שאר פתחים: כשיפתח' נפתחו מיד הוללו שאר פתחים:

כפותה בתחלה: כגון כותל שאין בו פתח ובה לעשות פתח חסם לא הוללו הפתחים עד שיפתח ארבעה על ארבעה: הוציאוה מבית רבית: ובבית בני יורה וד' מה ומספק לן אס יאל הולד מה מן הבית הראשון: בזמן שהי' נישלת בגפיים: שהצרותיה נוסלת אותה ב' וצותיה שאינה יכולה לילך מיישיקן שמה יאל הולד מה מן הבית הראשון: הקבר: רמס האשם שנתפס כשהולד יולד: אין לנפלים פתיחת הקבר וכו': טומאה דמט"ש דר' יהודה היא וס"ק הא דאמרן שנתפחה הקבר אין פנאי להלך לא אמרן אלא כנפל שניגל ראש כפי'ם כלומר שיש לו מייגול ראש גדול כפך הוה שהטמאים טומם בו הטומם של שמי אכל אס לא היה נכפל בעול ראש כפי'ם אלא קטן מזה אפי"ם: שנתפס הקבר ויאל ראש הולד למון יש לה פנאי להלך ומיישיקן שמה יאל ראו מן הבית הראשון והלכה כר' יהודה (ו): (ה) יצא הראשון מת: הולד הראשון יל' מה והולד השני יאל חי: טהור: השני הסי (ז) טומואת מת אס הוליוו המט מן הבית קודם לידת השני דבעודו: כמעט אמו לא נעמח אפי"ם שנתפס הקבר דטהרה (ח) כלעוה אינה מיטמאה: הראשון חי והשני מת טמא: והף ע"פ שהוליוו הסי מן הבית קודם שגולד המט דמכיון שילא הסי נפתח הקבר ונטמא מיד דסוף טומאה לאת: בשפיר אחד טמא: כלומר אס יאלו עניהם כעין שפיר אחד (ט) שילאו בנת אחת טמא: שפיר שילא שהולד נמון בה: משני

מעלה ולא מוריד שאס יאלו כב"א אפי"ם סהיו צבי שפירים מ"מ נובעים זה בזה ואין טמם לומר שהשפירים מפיסקים: (י) עמו"ט שהארץ כלן משוגיא דחולין ד' ע"ב: מהחבין בו: דכ"ז שלא יאל לאור העולם לאו נפש הוא וניתן להרבו ולהליל אס אמו רש"י:

משני שפירין: כלומר כעין שני שפירין זה אחר זה אפי' ראשון חי ושני מת טהור דכבר רבי מאיר אפי"ם שנתפס הקבר אין נטמא עד שיאל לאור העולם (י) ואין הלכה כרבי מאיר: (י) יצא רובו: של וד' * משילא רוב ראשו סהוא משילא פדחתו: אין נוגעים בו שאין דוחין נפשי' הולד מפני נפש מפני נפש:

גמרא נרס דף כ' ע"ב

רבי ראה דם בלילה וטימא ראה ביום ושיהר המתין שעה אחת חזר וטימא אמר אוי לי שמא מעיתי שמא מעיתי ודאי טעה דתניא לא יאמר חכם אילו היה לח היה ודאי טמא אלא אמרי' אין לו דריין אלא מה שענינו רואות מעיקרא אחזקיה בטמא כיון דחזא לצפרא ראשתני א"ל ודאי טהור הוה ובלילה הוא דלא אתחיו שפיר כיון דחזא דהדר אשתני אמר האי טמא הוא ומפכת הוא דקמפכת ואזיל:

ראה ביום: לאותו דם עלמו: חזר וטימא: קא סלקא דעתא דלא חזר ורחלו אלא מאליו חזר בו וטימא דכבר שחל אהם טמא: הוא ועבדו שיבט כשחם עמראיתו מזה שס"ס לו אהם ואילו הוה לו כמחלתי היה נראה טמא לפיכך חזר בו מזה שס"ס: שחל עבדו: כיום שחזרתי ועמאתי הולד ומראשו: עבדו טהור: משקרא אחזקיה רש"י

מזמור שיר ליום השבת ושבחתי' דא ארס הראשון קאמר לה בשעתא דאתתך מגנתא דערן ואתח שבת ואגין עליס ואוקמוס חברייא: תישבחתא דא עלמי' תתאס קא נשכח לבני עלמא עלאה יומא (דכל' ביה) איסו כולו שבת מלנח דשלמי' דיליס ודא איסו מזמור שיר ולא כתיב מאן קאמר ליה כמה דאוקימנא ליום השבת יומא עלאה שבת עלאה: דא שבת ודא שבת מה בין שהי' להאי' אלא שבת סתם דא שבת דמעלי שבתא יום השבת דא שבת דלעילא: דא יום ודא לילא ושמרו בני ישראל את השבת הא לילא רזא דנוקבא זכור את יום השבת הא יום רזא דדכור' ובג"כ מזמור שיר ליום השבת:

הלכה פסוקה יוסף להק מוסר

הר"ם הלכות שבת פ"ח מספר הסידור ס"וין תס תו

מלפנו מבטוח ארן ומעוף שמים יתכנו: תלפנו מבטוח ארן לומר חסם את עלמו לטיות נאמן מכלל שטוף נאמן לתרונן ומעוף שמים יתכנו לומר חסם מרובות זס תרנגול סכר כשכילי שלל השלים חמונתו לטר של יס בימי' שלמה עבד השמיר שהפקיר אללו חק את עלונו ולכך כל חדרות ישראל ישאו קיו בצמחו ולקחו מעל מן הכותיפת אשר לא יקבל סכר כשמרו חמונתו ואס לא יסמור לא יקבל פורענות אחס שאס תכזבו תקבלו סרענות לא כ"ס סלל

אלא תטעו עולה ושלח חבירו כזב ושלח יוצא כפיכס לשון
 הרמיה חדר כפה ואחד כלל כי אם שלח אתה וזהו חומתו
 על הקביה וכן אמרו חכמים אין לך כן שלך לך וללא
 שלך לך וקריאותו ורמזותיו של אדם לך ואף ניעונו
 ראשו של אדם כשהוא אומר הוכנסתה ראשו ונכנסתה לויאלו
 מנענע ראשו ללדים ואף הליברים כולם חמיתים משרים
 אהבו את רב טובת אי יסבין לוי כל חללי דעלמא לא
 תשגה כדירבוי כל האמה מריצורו כאלו עמי שנאמר
 ובימי צעיתו כחמתה וכתוב בכל האמה חמתו עמי
 וכן נעשו של גדאי אפילו כשהוא אומר אין שומעין לו אבל
 כל הדובר אמת ואינו דובר שקר אף לבעולו על לבו כל
 דבריו מתקיימין ונזכר בדרם מלמטה והקביה מקיימה למעלה ועל זה נאמר ותגזר אומר ויקס לך :

סליק ספר ויקרא: בעזר אל איום ונורא:

מצות השם

מרכין פה ה סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קוד סנה עשין קח
שנה (קלו) מ"ע לרון דין ערכי אדם שני איש כי יפילו לנדרו בערכך נפשות להי האומר ערך
 אדם פלוני עלי או שאמר ערכי עלי לרוב ליתן ערך הקצוב בחורה ערך הזכר מבין
 ל"א יום עד בן המנה שנים בנזרות נענה לעת מיום הלידה (וכן כל השנים שבנרכין) חמשה שקלים
 (ע"י כלל ט"ז) וערך הנקבה עשרה שקלים ומשכנכם שנתה שש יום אחד עד שיטלים שנת עשרים ערך
 הזכר עשרים שקלים ונקבה עשרה שקלים ומשכנכם כ"א עד סוף ימיו אפי' היה כמה שנים ערך הזכר
 שקלים ונקבה עשרה שקלים ומשכנכם שנתה שש יום אחד עד שיטלים שנת עשרים ערך
 ט"ו שקלים ונקבה עשרה שקלים ומשכנכם שנתה שש יום אחד עד שיטלים שנת עשרים ערך
 שחין נוחן כפי ערך הג"ל אבל אם אמר דמי אדם עלי נוחן כפי שהי' שזה לימכר בשוק וסאה ערכין
 לבדק הבית הערכין הם נררי הקדש (ע"י חקע"ה) לפיכך חייבין עליהם משום לא יחל דברו (בס"י
 ט"ז) ולא תאחר לשלמו (בס"י חקע"ד) ומשום כלל היואל מפי יעשה (בס"י חקע"ה) ונוהג בז"א"ג גם
 בזמן הזה (ע"י כלל ה')

חמורה פ"א סה"ד ה חמורה סה"ת ל"ת קו מע פו סנה לאוין סנה עשין רכב
שנה (רטו) שלא להמיר בהמה בהמת קדשי מזבח שני לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב
 ברע או רע בטוב ויתקן (קלו) למ"ע אם המיר ימיר והי' הוא וחמורתו
 יהיה קודש יחיד שיש לו קרבן שהוא מתכפר בו ואמר על בהמת חולין שיש לו הרי זה חתם זו או
 חליפת זו או הרי זו חתה חטאת זו או עולה זו או חתה חטאת או עולי שיש לו במקום פלוני
 אפי' אחר בנאל' או מלאה בחסד בין בנת אדם בין בנו אחר זו (אפי' המיר שנתה) הרי החמורה
 קודש ולוקה על כל בהמה ובהמ' שהמיר אבל אם אמר הרי זו חתה עולה או חטאת או אמר זו
 מחוללת על זו לא אמר כלום אין עושה חמורה אלא בהמ' מקרבנות המזבח בין חמיתה בין בעלת
 מוס והוא שהקדישה חמיתה או בעלת מוס עובר ונעשית בעלת מוס קבוע אבל המקדים בעלת מוס
 קבוע אינו עושה חמורה מפני שלא נתקדש גופה קדושה בנזרה ואינה אלא קדושת דמים אחד הממיר
 חמית בעלת מוס או בעל מוס בחמית או בקר בלאו וכן בשאר בהמות שבמין קרב למזבח חמורת
 עולה חקרב עולה או חתה חטאת בעלת מוס או נקבה חרעה עד שחפיל בה מוס ומתכר ויבוא בדמיה
 עולה חמורת חטאת חמורת חמורת חרעה עד שחפיל בה מוס ויפלו דמיה לנרבה חמורת שלמים
 חקרב שלמים ככל חורת זבה שלמים חמורת חודה חקרב חודה אלא שאינה טעונה לחם חמורת פסח
 אם המיר בה ערב פסח קודש חות חרעה עד שחפיל בה מוס ומתכר ויבוא בדמיה שלמים ואם
 המיר אחר חלות החמור' חקרב שלמים בכור ומעשר חמורת חרע' עד שחפיל בה מוס ותאכל
 חמורת הכבוד לכהנים וחמורת המעשר לבעלים אחד הממיר בזדון או שבגנה ה"ז עושה חמורה
 ולוקי' כיצד המתכווין לומר הרי זו חמורת עולה שיש לי ואמר חמורת שלמים שיש לי ח"ו חמורה
 ולוקי' אבל אם דימה שמו' להמ' והמיר ה"ז חמורת ואינו לוקי' ומה שלוקין על החמורה אפי' פ
 שאין בו מעשה שמו' השמועי' למרו כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מנשבע ומימר
 ומקלל בעם (כמ"ש בכלל ח') גם לא קשה למה לוקין על החמורה הרי לאו שניתק לעשה הוא מפני
 שיש בה שני לאוין ועוד מפני שאין לאו שבה עושה לעש' שהכבוד והשחופן אין עושין חמורי' אם
 המירו והן מזהרין שלא ימירו שאחד מן השוחפין או מי שהמיר בקרבן בכור הואיל ויש לו בה שחפת

ה"ז לוקה ואין החמורה קדש ונוהג בזכרים ונקבות גם בזמן הזה אם עבר והקדישו המיר (ע"י
 כלל ה')

בכורות יד חמורה לכ סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קטו סנה עשין קכט
שנה (קלח) מ"ע לרון דין ערכי בהמ' שני והמעיר את בהמ' כו' והעריך המקדים בהמ'
 בחייה בין טמאה בין טהורה בין קדשי בך הבית בין קדשי מזבח שנתה זה מוס
 (אבל הקדש בעל מוס ע"י ס"י רפז) או אפי' הקדש חמיתה הראוי ליקרב למזבח והוא קדשה לבדק
 הבית ופודין אותה (ע"י ס"י תמצ) לריבה העמדה והערכה בז"א"ג ואם מנחה קודם שחערך ותפדי' אין
 פודין אותה אחר שמתה אלא חקבר (וע"י ס"י שני' וכלל ה')

ערכין פ"ז ח סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קטו סנה עשין קל
שנה (קלט) מ"ע לרון דין ערכי בהמ' שני ואיש כי יקדים את ביתו וכו' המקדים את ביתו או
 בהמה טמאה או מטלטלין נערכין בשוויין בין טוב ובין רע ואם פדה אותן המקדים
 או ראשו או יורשו מוסף חומש אבל אחר אין מוסף חומש וכופין את הבעלים לפתוח ראשון והדמים
 לבדק הבית וערכי בהמ' נוהג בז"א"ג גם בזמן הזה (ע"י כלל ה')

ערכין פ"ז ח סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קטו סנה עשין קלא
שנה (קמ) מ"ע לרון דין ערכי שדות שני ואם מעדה לחותמו יקדים איש כו' זרע חומר טעורים
 (ע"י כלל טז) חמשים שקל כסף לכל שנות שנים נוחן ס' סלעים ושי' פונדיונות שיכלה
 שנה סלע ופונדיון ואם יש עד היוכל דרך משל שמונה שנים נוחן ס' סלעים ושי' פונדיונות שיכלה
 לכל שנה סלע ופונדיון והבצלים או ראשו או יורשו נותנים עשר סלעים ועשר פונדיונות מפני שמוסיפין
 חומש ונוהג בז"א"ג בזמן שיוכל נוהג (ע"י כלל ד' ה') אם הקדיש שדה מקנה שמוין אותה כמה היא שזה
 עד היוכל ופודין אותה והבעלים אין מוספין חומש ופדיונה לבדק הבית וכשהגיע יוכל בין גפדית בין לא
 נפדית חמור לבעלים ראשונים שמכרה :

ערכין כט חמורה לכ סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קטו סנה עשין קלס
 חתה ע"י כהס"ד ה חמורה עמיס ופ"א ופ"א ס"י רנא רכב רנע

שנה (ריו) מל"ח שלא לשנות קדשים מקדושה לקדושה שני' אך בכור אשר יבכר להי' לא יקדים
 איש אותו שלא יעשה בכור עולה או שלמים והי' הדיון לשאר ק"שים שאין משוין
 אותה מקדושה לקדושה אחר קדשי מזבח וחי' קדשי בך הבית ואין לוקין על זה ונוהג בז"א"ג :

ערכין כח סה"ד ה ערכין פיה ח סה"ת מ"ע קמ סנה עשין קלב
שנה (קמא) מ"ע לרון דין חרמים שנאמר אך כל חרם כו' אם חרמים אדם מנכסיו סתם הרי
 אלו יתנו לכהנים שבאותו משמר אלא אם ביאר בפירוש שזה יהיה לבדק הבית
 (זה נקרי' חרמי' שמים) אז הוא לבדק הבית כי סתם חרמים לכהנים וחרמי' שמים נפדים אבל סתם
 חרמים שם לכהנים אין נפדין ובין שדה חרם של כהן יוצא ביובל ואין מחרמיטין בזמן הזה ואם חרמים
 בחוץ לארץ בזמן הזה מטלטלין סתם או קרקע בפירות לכהנים נותנים לכהנים שבאותו מקום אבל אם
 חרמים קרקע בארץ ישראל אינה חרם שאין שדה חרם נוהג אלא בזמן שיוכל נוהג (ע"י כלל ד' ה')

ערכין כח חמורה לכ סה"ד ה ערכין פיה סה"ת מ"ע קמ סנה עשין קלב
שנה (רמ) מל"ח שלא למכור חרמי' לכהנים שנאמר לא ימכר : (רמ) ומל"ח שלא יבאלו
 הבעלים שני ולא יבאלו לבעלים ואם מכר או באל לא העולו מעשיו שאין
 במכירה או בגולה זו כלום אלא נתנין לכהנים בחרומה (ולענין מלקות ע"י כלל ח' בהג"ה א')

ובין חרמים קרקע או מטלטלין נתנין לכהנים שבאותו משמר (ע"י ס"י חק"ט) וכל זמן שהן בבית
 בעלים הרי הן כקדש נתן לכהן הרי הן כחולין לכל דבריהם (ע"י ס"י שני' כלל ד' ה') :

בכורות פ"ז ח סה"ד ה בכורות פ"ז סה"ת מ"ע קמ סנה עשין קלז
שנה (קמב) מ"ע להפריש מעשר מנהמות טהורות שיוכלו בכל שנה שני' כל אשר יעבור חתם
 השבט העשירי יהיה קדש להי' וכיצד מעשרין כונס כל הטלואים או העגלים לריר
 ועושה לו פתח קטן כדי שלא ילאו שנים כלי' ואמנותיהן מעמיד' מנחמן והן גועות (פ"י נועקות)
 כדי שיטעו הטלואים קולן ויאלו מן הדיר לקראתן ובשילאי' מן הדיר זה אחר זה מונה אותם בשבט
 אחד שנים ג' ד' כו' עד העשירי והיואל מעשירי' בין זכר בין נקבה בין בעל מוס סוקר
 בטוקרא ואומר הרי זה מעשר ואם מנאס כן בלא הפט ובלא טיקר' וקדש העשירי הרי זה מעשר אבל
 אם לא מנאס אלא שהיה לו מלאה טלואים או לאן והפריש עשרה בלא מנין אין אלו מעשר ואין מעשרין
 מן הטלואים בשנה זו על הטלואים שנה אחרת מעשר בהמה שוחטין אותה בצורה ומקבלין את דמה
 במזרק

במזרק וטופקין במזרק שפיכה אחת כנגד היסוד ומקטירין אימוריו (עי' כלל ט"ו) : הבשר נאכל לבעליו
 בירושלים ואין להכהנים בו כלום ואם הוא בעל מום נאכל לבעלים בכל מקום ונוהג אף בחוץ לארץ
 ושלא בפני הבית וחז"ל אמרו שלא לעשר בהמה בזמן הזה שלא יבא לאכלו חמים ויבא לאיסור כרת
 שהוא שמיטת קדשים בחוץ (עי' סימן קפ"ו) ואם עבר ועשר יאכל במומו לבעלים ונוהג בז"כ :
 מעשר שני פה סה"ד ה' בכורות פו סה"מ ל"ח קט סה"ג לאוין שד"ח
ששבו (רכ) ונ"מ שלא ימכר ולא יבאחל מעשר בהמה כשהוא חמים שגא' לא יבאחל וקבלו חז"ל
 שאף היסוד מכירה במשעב ואם מכר חזן במכירתו כלום כמו בסו' ש"ט (ולענין
 מלקוח עי' בבב"א ח' בהב"ש א') ומד"ס שאסור למכור מעשר בעל מום ואפי' שמוט ונוהג בזכ"כ גם
 בזמן הזה אם עבר ועשר :

נוסחי דווקנא

נוסח כוונת פשוטות לאשר בא בסוד ה' לכיין כל יום הק"ת עולם ע"פ כתבי הקדש
 האמתים

עשייה ת"ת	נצח הוד	יסוד מלכות
תורה	נביאים	כתובים
כלי חילון חפצרת דז"א כפס יהוה כלי אמלעני רוח י יה יהו יהוה כלי פנימה שמנה יוד הא ואו הא אורות פנימים דנפש רוח קטמה חיה יהוה	כלי חילון כו"ה דז"א נפש צבאות כלי אמלעני רוח צ צב צבא צבאו צבאות כלי פנימי דקטמה דלגס יהוה כלי פנימי דקטמה דהוד אדני אורות פנימים דג"ן חיה דלגס יהוה דהוד יהוה	כלי חילון יסוד דז"א נפש שין דלת יוד כלי אמלעני רוח שין שין דלת שין דלת יוד כלי פנימי דקטמה יאהדונהי כלי חילון נוקבא דז"א א אד אדג אדני אורות פנימים דג"כ חיה דיסוד יך הך וך הך דמלכות יהוד נוקבא דז"א

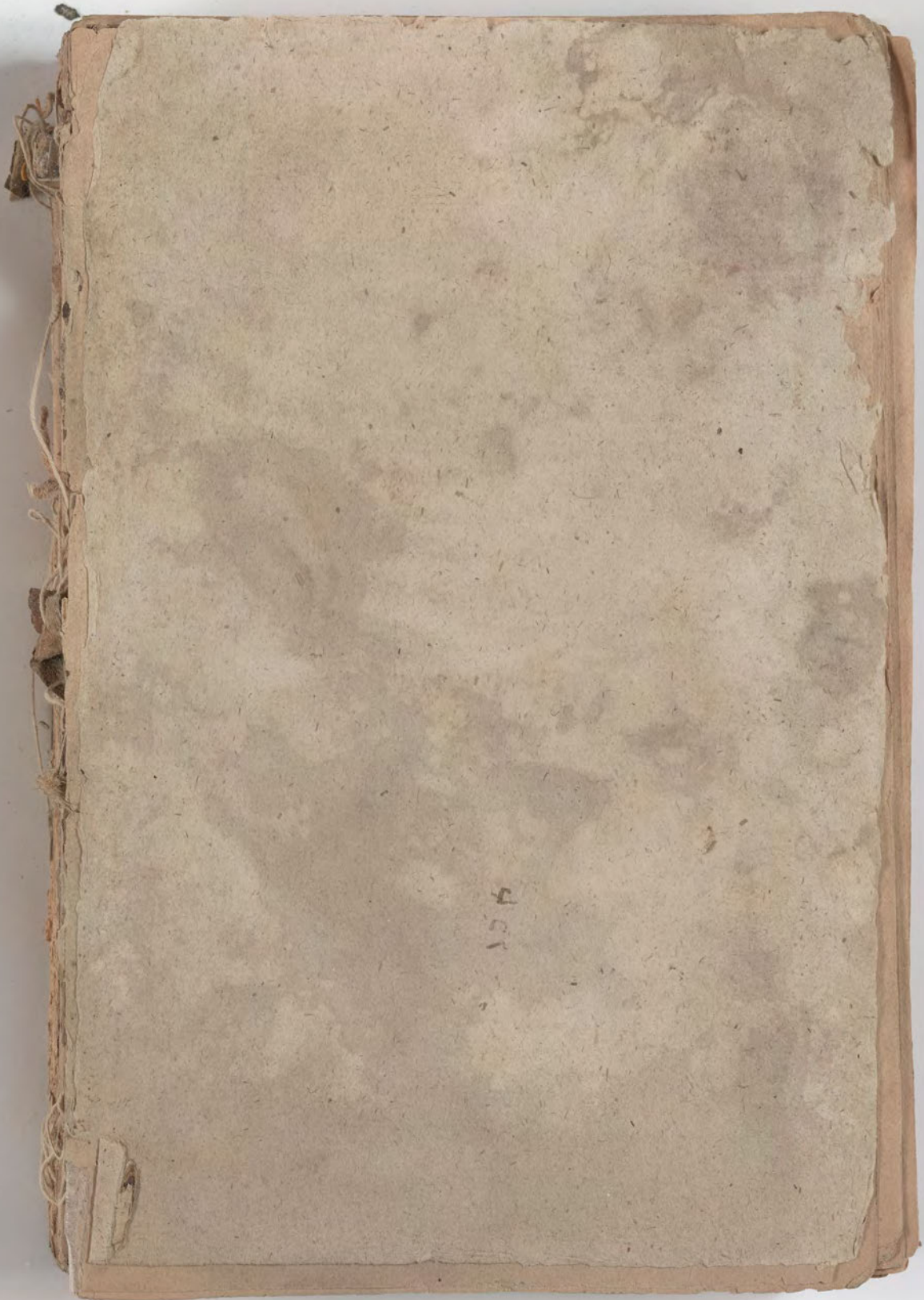
בריאה הרכה

יצירה משנה

יום א' ס' זרעים	יום ב' מועד	יום ג' נשים	יום ד' נזיקין	יום ה' קדשים	יום ו' טהרות
חסד דנוקבא דיצירה וכוונתה אמלענית של הכלי אלה אקף למד	גבורה כחיה חילונה כנוכר אכדטם	ח"ת כחיה חילונה כנוכר השתפא	נצח כחיה חילונה כנוכר בם	הוד כחיה חילונה כנוכר במוכין	יסוד כחיה חילונה כנוכר ש שד שדי א אד אדג אדני
וס ה' זרעים	יום ג' מועד	יום ג' נשים	יום ד' נזיקין	יום ה' קדשים	יום ו' טהרות
חסד כחיה חילונה של הכלי דנוקבא דבריאה אל	גבורה כחיה חילונה כנוכר אכדטם	ח"ת כחיה חילונה כנוכר השתפא	נצח כחיה חילונה כנוכר בם	הוד כחיה חילונה כנוכר במוכין	יסוד כחיה חילונה כנוכר ש שד שדי א אד אדג אדני

אצילות קבלה

חיה בחפצרת האצילות יכוין בו בכל יום שס יוד הא ואו הא

456